

QK1
.N627
1871-
v. 11-12

Societas pro fauna et flora fennica.

NOTISER

UR

SÄLLSKAPETS

PRO FAUNA ET FLORA FENNICA

FÖRHANDLINGAR.

ELFTE HÄFTET.

(Med en tafla.)

NY SERIE. ÅTTONDE HÄFTET.

Mo. Bot. Garden,

Helsingfors,
Theodor Sederholms boktryckeri,
1871.

MISSOURI BOTANICAL
GARDEN LIBRARY

NOTISER

SÄLLSKAPETS

PRO FAUNA ET FLORA FINNICA

Företedt: L. Heimbürger.

ELFVE HÄFTET

STOCKHOLM: ALM. BOKFÖRL. 1877.

MISSOURI BOTANICAL GARDEN

GEORGE ENGELMANN PAPERS

Innehåll.

M. Brenner , Bidrag till kännedom af Finska vikens övegetation Sid.	1.
S. O. Lindberg , Manipulus muscorum primus	39.
J. P. Norrlin , Bidrag till Sydöstra Tavastlands Flora	73.
P. A. Karsten , Monographia Ascobolorum Fenniae	197.
P. A. Karsten , Symbolæ ad Mycologiam fennicam	211.
H. A. Kullhem , Lichenes rariores circa Mustiala lecti	269.
J. Sahlberg , Hemiptera heteroptera samlade under en resa i ryska Karelen sommaren 1869	277.
O. M. Reuter , Pargas sockens Heteroptera	309.
J. Sahlberg , Entomologiska anteckningar från en resa i sydöstra Karelen sommaren 1866. II. Coleoptera	327.
J. Sahlberg , Anteckningar till Lapplands Coleopter-fauna	385.
J. Sahlberg , Othismopteryx, ett nytt genus bland Finlands Coleoptera af familjen Colydiidæ	441.
M. Brenner , Ytterligare bidrag till kännedomen om Finska vikens övegetation	445.
Meddelanden från Sällskapetets förhandlingar	449.

BIDRAG

till kännedom af Finska vikens
övegetation.

Af

MAGNUS BRENNER.

Det område, hvars flora utgör föremål för förevarande meddelande är såväl ett af de bäst begränsade, omgifvet som det är på alla håll af en vidsträckt vattenyta, som ock, till följe af dess läge midt emellan tvänne olikartade växtområden, väl värdt en närmare undersökning. Det utgöres nemligen af de midt i Finska viken, dock närmare till est-germanländska sidan, belägna öarne Hogland (Suursaari), Tytärsaari (äfven kalladt Stor Tytters) och Lawansaari, hvartill ännu torde böra räknas de mindre öarne och grunden: Seskär, Pienisaari, Säywi (äfven kalladt Lill Tytters), Wiirorna (Wiirit) och Rödsjär. Af dessa är det endast de tre förstnämnda som här komma att tagas i närmare betraktande och bland dem är Hogland den största och mest anmärkningsvärda. Högjande sig till en grannländernas vida öfverstigande höjd (ända till 530 fot öfver hafsytan *) består den till största delen af berg, delvis söndersprängdt i ofantliga om hvarandra kastade block. Dess form är, såsom en blick på Finska vikens karta utvisar, smalt äggrund, sträckande sig i ungefär N. t. V. och S. t. O. under en längd af elfva verst och bredd tilltagande från en och en half i norra till tre verst i södra delen. Utom bergen, hvilka som sagdt upptaga nästan hela ön och hvaraf de östra och flesta bestå af porfyr, de vestra åter af diorit, gneis-granit, gra-

*) Alla uppgifter på bergens höjd äro hemtade från D:r E. Hoffmanns „Geognostische Beobachtungen auf einer Reise von Dorpat bis Åbo“ 1837.

Ruokolahenjärwi och Lounatjärwi, den största, knappt en verst lång i O. och V. vid foten af Lounatkorkia. Den femte och minsta, Pahalampi, ligger i NO. derifrån. De hafva alla kärrbotten, med undantag af en del af Ruokolahen- och Lounatjärlwis, som är stenig. Endast Pahalampi saknar afloppskanal. för sitt vatten; under torra somrar förminskas vattnet äfven i de andra sjöarne så att bäckarna blifva torra. Öns stränder bestå af berg, rullsten eller sand och äro alldeles öppna för hafvet, hvarföre ingen vegetation der får fäste, äfvenså saknas i allmänhet djupare för hafvet skyddade vikar. De enda som kunna bjuda något, fastän ringa, skydd åt hafsväxter äro Suuren kylän och Kappelsatama i norra delen på östra sidan, de öfriga äro alldeles öppna. De största rullstensstränderna finnas på vestra sidan af mellersta delen och bära namn af Wähä och Suuri Somerikko, samt på södra udden, kallad Lounatriwi. Norra udden, Pohjasriwi, och den derinvid på NV. sidan belägna Hailniemenlahti bestå af sand och sten.

Såsom man af denna markens beskaffenhet kan sluta till, är vegetationen på denna ö ganska enformig och ställvis nästan ingen. I synnerhet är porfyren på östra sidan mycket steril; dioriten deremot är på sina ställen, der den förvittrat och innesluter den utvittrade kalken, fyndort för åtskilliga rarare mossor. Äfven vid foten af de branta bergväggarne är vegetationen särdeles yppig. Af trädslag äro tall och gran förherrskande, den sednare mest i de fugtiga dalarne, men äfven förekommande på de högsta bergen, likväl der torra i topparne. Lofträden äro spridda bland barrträden mest i den södra delen, der äfven några få björkdungar finnas. Öfriga löfträd äro: klibbal, rönn, asp, *Rhamnus frangula* och en eller annan hägg och sälg, samt i södra delen ask, lönn, lind (ett par små buskar) och äppelträd

(likaså ett par stycken). Af dessa torde lönn för längre tider tillbaka blifvit hitförd från fasta landet, ty de stora lummiga träd som här finnas stå alla tillsammans i en gammal förfallen trädgård i Kiiskinkylä; men dessa hafva sedan mångfaldigats så att numera yngre träd finnas spridda i båda byarne. Af ask finnas deremot flere såväl större som mindre träd, vilda i de södra ängarne, samt planterade i båda byarne. Af lägre buskar förekomma *Daphne mezereum* ganska allmänt och *Cotoneaster vulgaris* mera sällsynt. *Lonicera xylosteum* deremot, hvilken af **A. E. Nylander** år 1851 uppgifves förekomma på ängar ymnigt, var jag ej i tillfälle att se; enligt innevånarnes utsago skulle den ej heller mera finnas der, förmodligen tillfölje af upprödning, ett öde, hvilket äfven småningom synes komma att drabba de askar som nu växa vildt på ängarne. De växter som föröfrigt bestämma florans utseende äro alldeles desamma som betäcka mark af motsvarande beskaffenhet i sydligare delar af Finland, hvarföre deras uppräknande här tryggt torde kunna förbigås; nämnas bör dock att *Betula nana* alldeles saknas, ehuru för den lämplig lokal nog finnes. I sammanhang härmed må äfven nämnas att **A. G. Schrenck** för torfmossar uppgifver *B. fruticosa* **Pall.**, hvilken dock ej af någon annan påträffats, hvarföre man väl får antaga att det är den på sådana lokaler förekommande *B. pubescens-carpatica* **Rgl.** som dermed blifvit förvexlad. Växter som här blifvit påträffade, men saknas i Nyland, till hvilket landskap Hogland räknas, äro: *Bromus arvensis* (äfven funnen i mellersta och östra Karelen), *Poa alpina* (inom den finska florans område förut ej funnen sydligare än i Kuusamo och östra Karelen), *Anchusa officinalis* (förut på Åland och i Åbotrakten) och *Malva rotundifolia* (äfven funnen i södra Karelen). Af äfven i det öfriga Nyland observerade växter har *Setaria vi-*

ridis endast observerats på en gård i Helsingfors och dessutom i södra Karelen. Hvad öfriga mindre sällsynta växters förekomst härstädes beträffar får jag hänvisa till sjelfva förteckningen.

Inom synhåll, tre mil från Hogland i SSO. ligger Tytärsaari, hvilken bildar liksom en öfvergång från det klip-piga Hogland och finska kusten å ena sidan till det flacka Lawansaari och de mindre öarne, samt est-ingermanländska kusten på den andra. Till storleken ungefär en tredjedel af Hogland med omkr. fyra verst i längd och bredd, består den till största delen af flack mark, sandmo med flygsands-åsar och kärr, endast en mindre del i V. och NV. är berg, betydligt lägre än Hoglands, men liksom dess, isynnerhet närmare stranden, söndersplittradt. Det består af grofkornig kvarzfels af olika färger, hvilken, der den vid stranden är utsatt för vågornas svall, fått utseende af groft salt. Anmärkningsvärdt är ett norr om udden Takinrästelinniemi genom klyftor från kvarzen skarpt afskildt granitband med stora kvarz-, fältspat- och glimmerstycken genom de för den omgifvande kvarzen fremmande växter som slagit sig ned i dess sprickor och vattenpölar. Dessa voro bland fröväxter *Phragmites communis*, *Carex norvegica* och *Scirpus maritimus*, hvilka ej annorstädes anträffades, bland spörväxter *Sphaerophoron fragile*, *Cetraria aculeata* m. fl. I närheten af samma ställe har äfven vattenklar bergkrystall blifvit anträffad. Längre upp från stranden ersättes den söndersplitt-rade kvarzen af mera sammanhängande granit, hvaraf öns högsta topp, Katsomawuori (omkr. 150 f. högt) består. Hvad för öfrigt vegetationen i den af kvarzen inkräktade delen beträffar så har den följande utseende: marken emellan de skarpa ryggarne betäckes af renlaf, *Sphagnum acutifolium*, *Hypnum Schreberi*, *Leucobryum glaucum*, *Dicranum*-arter

(*undulatum*, *spurium*, m. fl.), ljung, blåbärsris, getpors och närmare stranden pors; af trädslag förekomma närmare stranden klibbal, *Rhamnus frangula*, rönn, björk och en och annan hägg, högre upp nödvuxna tallar; i vattensamlingar anträffas *Hypnum fluitans* var. *falcatum*, *Fontinalis antipyretica*, *Sphagnum recurvum*, *Scapania undulata*, *Glyceria fluitans*, *Eriophorum angustifolium*, *Carex vulgaris*, m. fl. Då man lemnat bergområdet uppträder gran som förherrskande. I kärren anträffas allmännare *Carex pauciflora*, *echinata* och *vulgaris*, dessutom förekomma *Carex irrigua*, *C. Oederi*, *Rhynchospora alba*, *Juncus supinus*, *J. bufonius*, *J. filiformis*, *Scheuchzeria palustris*, *Eriophorum angustifolium*, *E. vaginatum*, *Calla palustris*, *Malaxis paludosa* och *Menyanthes trifoliata*. Äfven anträffades *Orchis maculata* var. *lapponica* (förut ej tagen sydligare än i Kajana), *Hippuris vulgaris* och i kärrmark emellan byn och sydöstra udden, Bollwerkinniemi, en förkrympt form af *Glaux maritima*. I en äng invid byn finnas ett par knotiga äppelträd. På stränderna, hvilka här mera skyddas för hafvets våldsamhet genom utskjutande stenref och dessutom ej liksom på Hogland nästan uteslutande bestå af glattslipade berg, förekomma de allmännaste på Finska kusten uppträdande strandväxter, såsom *Sonchus arvensis* var. *littoralis*, *Aster tripolium*, *Erythraea littoralis*, *Glaux maritima*, *Silene maritima*, *Sagina nodosa*, former af *Atriplex hastata* och *patula*, *Triglochin palustre*, *Carex caespitosa*, m. fl. Vid den på östra kusten belägna udden Tuomäenniemi är flygsanden uppdrifven till åsar af betydlig höjd, på hvilka några enstaka tallar, samt *Elymus arenarius* och *Festuca rubra* var. *arenaria* fått rotfäste. Den omgifvande jemna sanden, hvarur spridda porfyrstenar framsticka, bindes på sina ställen af mattor af kråkris, *Racomitrium canescens* och *Stereocaulon*,

af en krypande förkrympt form af *Carex vulgaris* samt en likaledes lågväxt form af *Hieracium umbellatum*. I sanden närmast byn är *Linaria vulgaris* allmän; der anträffades äfven *Rumex domesticus* var. *latifolius*.

Fem mil härifrån i ONO. ligger det flacka och låga Lawansaari, hvarmed genom ett näs den mindre ön Suwensaari är förenad. Om den gäller detsamma som om den lägre delen af Tytärsaari blifvit sagdt, utom det att löfträd här synas vara mycket sällsyntare och att stränderna äro bevuxna med ett större antal hafsväxter. Detta sednare gäller isynnerhet den nordligaste delen, hvilken bildar liksom en liten skärgård af ett par tre, dels genom smala näs med den öfriga ön sammanhängande, dels genom grunda steniga sund afskiljda, små holmar. Här anträffades utom de för Tytärsaari nämnda: *Artemisia campestris* och *vulgaris*, *Juncus effusus*, *Triglochin maritimum*, *Scirpus lacustris*, *palustris* och *uniglumis*, *Festuca arundinacea* äfvensom *Parnassia palustris*. Midt på ön, dock närmare till sydvestra kusten, finnes en omkring en verst lång i NNV. och SSO. sig sträckande insjö, som uppgifves vara tre famnar djup och hvarifrån en liten bäck flyter ut till sydvestra stranden.

Af de i början omnämnda mindre öarne ligga Pienisaari och Seskär i öster härifrån och äro skogbevuxna, Säywi åter SSV. från Hogland, skoglös och blott delvis gräsbevuxen, för öfrigt sand. De i SV. och VSV. från Hogland liggande Wiirorna och Rödkär äro blott stengrund enligt Hegländingarnes utsago.

Utom resultaterna af egna forskningar under tiden emellan den 14 Juli och 14 Augusti 1868 och jemte prof. S. O. Lindberg emellan 18 och 28 Juni 1867, har jag i efterföljande växtförteckning intagit äfven de i Universitetets finska herbarium ifrån ifrågavarande öar uppställda växter,

samlade emellan 4 och 20 Juli 1851 af d:r **A. E. Nylander** på Hogland och Lawansaari samt emellan 13 och 19 Augusti 1856 af d:r **A. Th. Saelan** och mag. **J. E. Strömborg** på Hogland, äfvensom de uppgifter som om Hogland och Lawansaari finnas i "Diatribae in historiam stirpium florum Petropolitanae" af **F. J. Ruprecht** och "Berättelse till Sällskapet pro Fauna et Flora Fennica öfver en naturhistorisk resa 1851" af **A. E. Nylander**, samt om Hogland i "Öfversigt af de i östra Nyland växande Kotyledoner och Ormbunkar" af **Th. Saelan**, "Berättelse till Sällsk. pro Fauna et Flora Fennica om en naturhistorisk resa i östra Nyland 1856" af **Th. Saelan** och **J. E. Strömborg**, "Collectanea in Floram Karelicam" af **W. Nylander** och i "Skizze der Vegetation auf der Insel Hochland von **Al. Gust. Schrenck**". Uti några af dessa arbeten finnes dock ett antal växter, hvilka jag, emedan de lättare med andra kunna förvexlas och ej sednare återfunnits, ansett mig böra utesluta från den egentliga förteckningen, men likväl omnämna i ett bihang i slutet, på det att de för framtida forskningar på dessa öar må kunna tjena som ledning och sålunda möjligen återfinnas.

Jemför man i denna förteckning antalet af de växter, hvilka under somrarne 1851 och 1856 observerades med resultaten från sommaren 1868, så finner man att flere, till största delen åkerväxter, observerats under de förstnämnda somrarne, hvilka ej observerats under den sednare. Orsaken dertill kan vara flerfaldig. Det kan t. ex. hända att Hogländingarne under de förra somrarne hade flere jordlappar besådda med råg eller potäter, med hvilka de dem som ogräs medföljande växterna från fasta landet blifvit importerade, men sedan, då den för deras trefnad nödvändiga åkerjorden blifvit igenlagd till äng eller eljest förändrats, åter försvunnit. Det är också troligt att den starka torkan

under sistnämnde sommar mycket bidrog till att förhindra de uti den sandiga jorden liggande fröen att utvecklas; åtminstone voro redan i medlet af Juli de på torrare lokaler förekommande växterna så bortvissnade som om de flere dygn hade legat inne. Men äfven skilnad i priset på spanmål på de närmast liggande kusterna och deraf förorsakad införsel från den ena med uteslutande af den andra kan inverka på arten af de ifrågavarande växterna, hvaraf kan förklaras att t. ex. *Neslia paniculata*, *Camelina sylvestris*, *Bromus arvensis* etc. ej nu observerades, men deremot *Malva rotundifolia*, *Euphorbia helioscopia* och *Setaria viridis*, hvilka ej synas hafva funnits der åren 1851 och 1856.

Det är också af denna orsak jag anser att man ej kan skänka dessa en- eller tvååriga växter någon särdeles uppmärksamhet, då det gäller att afgöra huruvida Hoglands flora bör betraktas såsom tillhörande den finska eller den est-ingermanländska eller, såsom det också blifvit sagdt, skall anses bilda en egen af beståndsdelar från grannländernas sammansatt flora. Af alla de på Hogland, Tytärsaari och Lawansaari med säkerhet förekommande högre växter finnes det ej en enda som ej äfven skulle hafva blifvit observerad på finska fastlandet, ehuru några förekomma mycket sällsynt och endast i de till finska viken angränsande landskap. Vill man derföre betrakta deras flora som ett mellanting emellan grannflororna så får man lof att göra detsamma äfven med hela södra Finlands kustflora. Jemföres för öfrigt efterföljande förteckning med Estlands och Ingermanlands flora *) så finner man att i båda länderna

*) Flora des silurischen Bodens von Ehstland, Nord-Livland und Oesel von Fr. Schmidt, Dorpat 1855; Flora der Umgebung Revals von Edm. Russow, Dorpat 1862; Schilderung der Vegetationsverhältnisse des östlichen Allentacken von Leop. Gruner, Dorpat 1862; F. J. Ruprecht,

saknas: *Poa alpina*, *Matricaria inodora* var. *salina*, *Senecio sylvaticus*, *Hieracium tridentatum*, *H. saxifragum*, *H. pallidum*, *Silene maritima*, *Viscaria alpina*, *Sedum annuum* och *Woodisia ilvensis*, hvartill ännu kunna räknas: *Lobelia Dortmanna*, som förekommer endast i Petersburgs omgifningar, *Lathyrus maritimus*, som ej anträffats V. om Oranienbaum och *Rubus arcticus* ej V. om Peterhof, med undantag af på ett ställe vid Weissenstein i Estland och nära Fennern i Lifland. I Ingermanland saknas dessutom *Festuca arundinacea*, *Carex Oederi*, *Zannichellia polycarpa*, *Juncus bulbosus* var. *Gerardi*, *Lactuca muralis*, *Hieracium collinum*, *Erythraea littoralis*, *E. pulchella*, *Isatis maritima*, *Drosera intermedia*, *Cerastium semidecandrum*, *Spergula vernalis* och *Rosa dumetorum*, hvartill komma *Aster tripolium*, *Asperugo procumbens* *), *Sinapis alba* och *Malva rotundifolia*, hvilka förekomma endast vid Neva, och *Geranium Robertianum* samt *Cotoneaster vulgaris* endast vid Narova. I Estland åter saknas utom de redan nämnda: *Calamagrostis phragmitoides*, *Carex aquatilis*, *Juncus supinus*, *Brassica campestris*, *Erysimum hieraciifolium*, *Oxycoccus microcarpus*, *Polygonum incanum* och *Asplenium septentrionale*. Af med Estland gemensamma växter äro *Blysmus rufus*, *Zannichellia polycarpa*, *Allium schoenoprasum*, *Aster tripolium*, *Plantago maritima*, *Cornus suecica*, *Isatis maritima* **), *Malva rotundifolia*, *Sper-*

Flora Ingrica I, Petropoli 1860, och Diatribae in Hist. stirpium Florae Petropolitanae, St. Petersburg 1845.

*) I Diatribae p. 44 anför; Ruprecht enl. Hb. Acad. denna för Petersburg, ehuru Fr. Schmidt uppgifver att den enl. Ruprecht skulle saknas O. om Narova.

***) Att döma af den i Fr. Schmidts Flora uppgifna lokalen „Gruss-hügeln am Meeresstrande“ för *I. tinctoria*, från hvilken denna art enl. meddelande af prof. S. O. Lindberg först helt nyligen af statsr. Ruprecht blifvit skiljd och i hans Kaukasiska Flora beskrifven.

gula vernalis, *Lepigonum salinum*, *Polygonum dumetorum* och *Atriplex littoralis* observerade endast vid eller V. om Reval, *Setaria viridis* och *Cerastium semidecandrum* dessutom invid Narova, samt *Carex norvegica*, *C. Oederi*, *Malaxis paludosa*, *Drosera intermedia*, *Pyrus malus* och *Rosa dumetorum* i den allra vestligaste delen. Under de år som förflutit sedan de till grund för dessa jemförelser liggande förteckningar öfver Östersjöprovinsernas flora upprättats hafva väl åtskilliga af dessa derstädes då ej observerade växter kunnat upptäckas, men i alla fall torde dock en så stor olikhet kvarstå att man tryggt kan påstå det dessa öars flora med vida större skäl bör räknas till Finlands, än till Estlands och Ingermanlands. Som redan ofvan blifvit nämndt erbjuder äfven vegetationen i sin helhet en fullkomlig öfverensstämmelse med likartade traktens vegetation i södra Finland.

Det sammanlagda beloppet af i efterföljande förteckning uppräknade *Embryophytae*, *Filices* och *Characeae* uppgår till 412 arter förutom varieteter, af hvilka 23 tillhöra endast Låwansaari, 9 Tytärsaari och 4 båda gemensamt. Dessa äro hufvudsakligast strand-, på Lawansaari äfven åkerväxter, hvilka, som sagdt, på Hogland ej hafva lämpliga boplatser. Tillfölje af den knapphändiga undersökning som ännu hittills kommit Tytärsaari och Lawansaari till del, kan ännu ej bestämdt uppgifvas huru många och hvilka af dessa arter äro uteslutande Hogländska, men att döma af dessa öars olika geologiska beskaffenhet torde deras antal ej vara ringa. Det oaktadt hafva de dock alla så mycket gemensamt att något fördelande af dem på olika florområden ej torde kunna komma i fråga och hafva de också därför här blifvit tillsammans behandlade.

Af det ofvan uppgifna antalet belöper sig 108 på *Monocotyledoneae*, 285 på *Dicotyledoneae*, 18 på *Filices* och 1 på

Characeae. Af familjerna äro *Synanthereae* med 44 och *Gramineae* med 43 arter, talrikast representerade, dernäst följa *Cyperaceae* med 34, *Cruciferae* med 20, *Rosaceae*, *Papilionaceae* och *Ericaceae* 15, *Personatae* 14, *Labiatae*, *Alsinaceae*, *Polygonaceae* och *Polypodiaceae* 11, *Silenaceae* 10, *Juncaceae* 9, *Boraginaceae* och *Ranunculaceae* 8, *Salicaceae* 7, *Liliaceae* och *Rubiaceae* 6, *Potamogetonaceae*, *Campanulaceae*, *Violaceae* och *Chenopodiaceae* 5, *Alismaceae*, *Orchidaceae*, *Primulaceae*, *Umbellatae*, *Geraniaceae*, *Droseraceae* och *Lycopodiaceae* 4, *Solanaceae*, *Plantaginaceae*, *Crassulaceae*, *Oenotheraceae*, *Haloragidaceae*, *Pomaceae*, *Betulaceae*, *Coniferae* och *Equisetaceae* 3, *Dipsaceae*, *Valerianaceae*, *Caprifoliaceae*, *Gentianaceae*, *Nymphaeaceae*, *Hypericaceae*, *Ribesaceae* och *Urticaceae* 2, samt *Lobeliaceae*, *Oleaceae*, *Menyanthaceae*, *Utriculariaceae*, *Cornaceae*, *Aceraceae*, *Papaveraceae*, *Fumariaceae*, *Tiliaceae*, *Malvaceae*, *Rhamnaceae*, *Lythraceae*, *Drupaceae*, *Empetraceae*, *Euphorbiaceae*, *Portulacaceae*, *Thymeleaceae*, *Myricaceae*, *Callitrichaceae* och *Characeae* hvardera med 1 art.

Anteckningarne öfver växternas utbredning åsyfta närmast Hoglands flora sommaren 1868, men torde äfven i de flesta fall i det närmaste angifva densamma under samma tid på de öfriga öarne. Anledning är dock att förmoda att de ej fullkomligt angifva det normala förhållandet, såväl tillfölje af denna sommars starka torka, hvilken, som sagdt, i betydlig grad hämmade vegetationen, som ock emedan ängarna vid tiden för dessa iakttagelsers anställande redan till största delen voro slagna. Tillfölje häraf har jag också ansett det vara onödigt att här lemna någon på dessa anteckningar sig stödande öfversigt af de skilda familjernas spridning. Då öarne Tytärsaari och Lawansaari särskildt nämnas såsom fyndorter för eljest allmänna växter, beteck-

nas dermed att ifrågavarande växter ifrån dessa öar blifvit till Universitetets finska herbarium inlemnade. De förkortningar som här förekomma äro följande:

a. = allmän.

h. o. d. = här och der eller spridd.

r. = rar eller sällsynt.

H. F. U. = Universitetets finska herbarium.

Fl. Nyl. Or. = Öfversigt af de i östra Nyland växande Kotyledoner och Ormbunkar af Th. Saelan i Sällskapets *pro Fauna et Flora Fennica* Notiser IV.

E. Nyl. = Berättelse till Sällskapet *pro F. & Fl. Fennica* öfver en naturhistorisk resa i södra Finlands östra skärgård af A. E. Nylander.

Sael. & Strömb. = Berättelse till Sällsk. *pro F. & Fl. Fennica* om en resa i östra Nyland af Th. Saelan och J. E. Strömborg.

H. M. F. = Förteckning öfver Finska Musei växtsamling af W. Nylander och Th. Saelan, 1859.

Fl. Kar. = *Collectanea in Floram Karelicam* af W. Nylander i Sällskapets *pro F. & Fl. Fennica* Notiser II.

Embryophytae.

Monocotyledoneae.

Fam. I. — GRAMINEAE.

1. *Nardus stricta* L. ängsmark h. o. d.
2. *Anthoxanthum odoratum* L. a.
3. *Hierochloa australis* (Schrad.) nära Kiiskinkylä.
4. *Digraphis arundinacea* (L.) stränder a.
5. *Phleum pratense* L. h. o. d.
var. *nodosum* (L.) Suurkylä.
6. *Alopecurus geniculatus* L. Kiiskinkylä.
7. *A. pratensis* L. Hogland enl. Fl. Nyl. Or.; Tytärsaari;
Lawansaari.
8. *Setaria viridis* (L.) potatisland vid Suurkylä.
9. *Agrostis canina* L. a.; Tytärsaari.
10. *A. vulgaris* With. a.
11. *A. stolonifera* L. stränder a.; Tytärsaari.
12. *A. spica venti* L. potatisland vid Suurkylä.
13. *Calamagrostis arundinacea* (L.) a.
14. *C. neglecta* (Ehrh.) Hogland enl. exx. i H. F. U., "fler-
städes" (E. Nyl.)
15. *C. phragmitoides* Hrtm. Tytärsaari.
16. *C. lanceolata* (L.) Roth. r.; Lawansaari.
17. *C. epigeios* (L.) a.; Lawansaari (H. F. U.)
18. *Phragmites communis* (L.) Trin. träsk r.; Tytärsaari; La-
wansaari.
19. *Melica nutans* L. a.
20. *Aira flexuosa* L. a.; Lawansaari (H. F. U.)
21. *A. caespitosa* L. a.; Lawansaari (H. F. U.)
22. *Avena pubescens* L. vid Pohjaskylä (Fl. Nyl. Or.)

23. *Triodia decumbens* (L.) nära Suurkylä r.; Tytärsaari.
 24. *Enodium coeruleum* (L.) stränder a.; Lawansaari (H. F. U.)
 25. *Glyceria distans* (L.) Kappelsatama r., Pohjaskylä (H. F. U.)
 26. *Gl. fluitans* (L.) Tytärsaari.
 27. *Poa annua* L. a.
 28. *P. alpina* L. Pohjaskorkia invid fyrtorner.
 29. *P. nemoralis* L. h. o. d.; Lawansaari (H. F. U.)
 30. *P. serotina* Ehrh. f. *gracilis*: Lawansaari (H. F. U.)
 31. *P. trivialis* L. r.
 32. *P. pratensis* L. r.
 33. *Bromus arvensis* L. Pohjaskylä r. (H. F. U.)
 34. *Br. secalinus* L. Hogland (Fl. Nyl. Or.)
 35. *Festuca ovina* L. a.
 36. *F. rubra* L. a.
 var. *arenaria* (Osborn) Tytärsaari på flygsand.
 * *dumetorum* (L.) var. *scopulorum* Anders. Skand.
 Gram. p. 22. på sand vid kyrkan; Lawansaari.
 37. *F. elatior* L. Kiiskinkylä; Lawansaari.
 38. *F. arundinacea* Schreb. Lawansaari.
 39. *Dactylis glomerata* L. a.
 40. *Lolium perenne* L. Pohjaskylä (H. F. U.)
 41. *Elymus arenarius* L. stränder r.; Tytärsaari.
 42. *Triticum repens* L. a.; Lawansaari.
 var. *litorale* Fr. på sand nära kyrkan; Lawansaari
 (H. F. U.)
 43. *Tr. caninum* L. Hogland (H. F. U.), "h. o. d. på stränder" (E. Nyl.)

Fam. II. — CYPERACEAE.

44. *Carex pauciflora* Lightf. kärr h. o. d.; Tytärsaari.
 45. *C. dioica* L. kärr r.
 46. *C. leporina* L. r.; Tytärsaari; Lawansaari (E. Nyl.)
 47. *C. glareosa* Willd. Hogland (H. F. U.), "östra kustens sandstränder" (E. Nyl.)
 48. *C. norvegica* Willd. Tytärsaari r.; Lawansaari (H. F. U.)
 49. *C. canescens* L. a.
 50. *C. echinata* Murr. (*C. stellulata* Good.) fugtiga ställen a.

51. *Carex aquatilis* **Whlnb.** Jokiinsuo V. om Lounatjärwi r.
 52. *C. acuta* **L.** fugtiga ställen r.; Tytärsaari.
 53. *C. vulgaris* **Fr. a.**; Tytärsaari; Lawansaari (H. F. U.)
 f. *repens*, motsvarande f. *glacialis* af *C. rigida* **Good.**
 Tytärsaari på flygsand.
 54. *C. juncella* **Fr. h. o. d.**; Lawansaari (H. F. U.)
 55. *C. caespitosa* **L.** stränder a.
 56. *C. irrigua* (**Whlnb.**) kärr r.; Tytärsaari.
 57. *C. limosa* **L.** Lawansaari.
 58. *C. panicea* **L.** Tytärsaari; Lawansaari (H. F. U.)
 59. *C. pallescens* **L. a.**
 60. *C. globularis* **L.** Tytärsaari kärr r.
 61. *C. pilulifera* **L.** Hogland (H. F. U.)
 62. *C. digitata* **L.** vid Pohjaskorkia.
 63. *C. Oederi* **Ehrh.** fugtiga ställen r.; Tytärsaari.
 64. *C. flava* **L.** Hogland (H. F. U.)
 65. *C. filiformis* **L.** Lounatjärwi, äfven "i Liiwalahenjärwi"
 (E. Nyl.); Lawansaari.
 66. *C. ampullacea* **Good.** kärr på Lounatkorkia.
 67. *C. vesicaria* **L.** Lawansaari.
 68. *Eriophorum vaginatum* **L. a.**
 69. *Er. angustifolium* **Roth. a.**
 70. *Scirpus pauciflorus* **Lghtf.** Hogland (H. F. U.), "östra ku-
 sten" (E. Nyl.); Tytärsaari; Lawansaari (E. Nyl.)
 71. *Sc. uniglumis* **Link.** Lawansaari.
 72. *Sc. palustris* **L. a.**; Lawansaari.
 73. *Sc. caespitosus* **L.** "vid foten af Haukkawuori" (Fl. Nyl. Or.),
 "flerstädes" (E. Nyl. och H. F. U.); Lawansaari (E. Nyl.)
 74. *Sc. lacustris* **L.** Lawansaari.
 75. *Sc. maritimus* **L.** Hogland (H. F. U.); Tytärsaari; Lawan-
 saari (E. Nyl.)
 76. *Blysmus rufus* (**Huds.**) "a. på stränderna" (E. Nyl.); La-
 wansaari (H. F. U.)
 77. *Rhynchospora alba* (**L.**) kärr a.; Tytärsaari; Lawansaari.

Fam. III. — TYPHACEAE.

78. *Sparganium minimum* **Fr.** kärr a.

79. *Sparganium simplex* **Huds.** Ruokolahenjärwi (E. Nyl.)
var. *fluitans* (**Fr.**) Hogland (H. F. U.), se Notiser ur
Sällsk. pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar
IV pag. 252.

Fam. IV. — POTAMOGETONACEAE.

80. *Zannichellia polycarpa* **Nolt.** Kappelsatama; Lawansaari.
81. *Potamogeton marinus* **L.** Hogland (H. F. U.); Lawansaari.
82. *P. pectinatus* **L.** Suuren kylän satama; Lawansaari (H. F. U.)
83. *P. perfoliatus* **L.** Suuren kylän satama, ”i Liiwalahen-
järwi” (E. Nyl.); Lawansaari (H. F. U.)
84. *P. natans* **L.** Liiwalahenjärwi.

Fam. V. — CALLACEAE.

85. *Calla palustris* **L.** kärr h. o. d.; Tytärsaari.

Fam. VI. — JUNCACEAE.

86. *Luzula campestris* (**L.**)
var. *multiflora* (**Ehrh.**) a.
f. *congesta* (**Lej.**) äng NV. om Suurkylä.
var. *pallescens* **Whlnb.** äng NV. om Suurkylä.
87. *L. pilosa* (**L.**) h. o. d.
88. *Juncus bufonius* **L.** a.
f. *minima*: stranden vid Kappelsatama ymnigt.
89. *J. bulbosus* **L.** stränder r.
var. *Gerardi* (**Lois.**) stränder h. o. d.; Tytärsaari; La-
wansaari, obs. af v. **Baer** enl. **F. J. Ruprecht**, ”In
historiam stirpium florae Petropolitanae diatribae”
pag. 22 *).
90. *J. supinus* **Mönch.** kärriga ställen; Tytärsaari.
var. *repens* **Fr.** tillsammans med föreg. a.; Tytärsaari.
91. *J. articulatus* **L.** fugtiga ställen h. o. d.; Tytärsaari; La-
wansaari (H. F. U.)
f. *nodis radicanibus*: Hogland (H. F. U.)

*) Här, liksom också på några andra ställen, hvilka i det följande citeras, står visserligen Laiwasaari, med dermed menas tydligen just Lawansaari (se Rupr. Flora Ingrica pag. 580).

92. *Juncus filiformis* L. fugtiga ställen a.; Lawansaari (H.F.U.)
 93. *J. balticus* Deth. Lawansaari (H. F. U.)
 94. *J. effusus* L. Lawansaari.

Fam. VII. — ALISMACEAE.

95. *Triglochin maritimum* L. Hirskallionhelli, "på stränderna
 ymnigt" (E. Nyl.); Lawansaari.
 96. *Tr. palustre* L. Tytärsaari.
 97. *Scheuchzeria palustris* L. kärr r.; Tytärsaari.
 98. *Alisma plantago* L. Hogland (H. F. U.); Lawansaari.

Fam. VIII. — LILIACEAE.

99. *Paris quadrifolia* L. "a." (E. Nyl.)
 100. *Majanthemum bifolium* (L.) a.
 101. *Convallaria polygonatum* L. r.
 102. *C. majalis* L. r.
 103. *Allium schoenoprasum* L. berg r.; Lawansaari (H.F.U.)
 104. *A. oleraceum* L. Lawansaari.

Fam. IX. — ORCHIDACEAE.

105. *Malaxis paludosa* (L.) vid Ruokolahenjärwi (H. F. U.);
 Tytärsaari kärr r.
 106. *Listera cordata* (L.) vid Weteljärwi r.
 107. *Goodyera repens* (L.) skog h. o. d.
 108. *Orchis maculata* L. a.
 var. *lapponica* (Laest.) Tytärsaari.

Dicotyledoneae.

Fam. X. — SYNANTHEREAE.

109. *Bidens tripartita* L. stränder r.; Lawansaari (H. F. U.)
 110. *Chrysanthemum leucanthemum* L. ängsbackar a.
 111. *Matricaria inodora* L. vid gårdar a.; Lawansaari.
 var. *salina* Wallr. Lawansaari (H. F. U.)
 112. *Achillea ptarmica* L. "Flerstädes vid kyrkan" (E. Nyl.);
 Lawansaari (H. F. U.)
 113. *A. millefolium* L. r.

114. *Tanacetum vulgare* L. Kiiskinkylä, "öfverallt" (E. Nyl.);
Lawansaari.
115. *Artemisia absinthium* L. Kiiskinkylä.
116. *A. vulgaris* L. Suurkylä r.; Lawansaari.
117. *A. campestris* L. Lawansaari, nordvestra udden.
118. *Senecio sylvaticus* L. berg r., "begravningsplatsen" (E. Nyl.)
119. *S. vulgaris* L. a.
120. *Gnaphalium uliginosum* L. a.
121. *Gn. dioicum* L. a.
122. *Filago montana* L. "flerstädes" (E. Nyl.)
123. *Aster tripolium* L. Tytärsaari.
124. *Erigeron acris* L. vid Suurkylä.
125. *Solidago virgaurea* L. berg a.
126. *Centaurea phrygia* L. var. *austriaca* Willd. ängsbackar r.
127. *C. jacea* L. äng h. o. d.
128. *Cirsium lanceolatum* (L.) a.
129. *C. palustre* (L.) vid Weteljärwi.
130. *C. arvense* (L.) potatisland.
131. *C. heterophyllum* (L.) "a". (E. Nyl.)
132. *Lappa minor* DC. "flerstädes" (E. Nyl.)
133. *Sonchus arvensis* L. var. *littoralis* Hrtm. Tytärsaari; La-
wansaari.
134. *Lactuca muralis* (L.) a.
135. *Lapsana communis* L. potatisland vid Suurkylä.
136. *Scorzonera humilis* L. äng vid Kiiskinkylä.
137. *Crepis paludosa* (L.) fugtiga ställen a.
138. *Cr. tectorum* L. vid Maahelli r., "öfverallt" (E. Nyl.)
var. *segetalis* Roth. Hogland (H. F. U.)
139. *Hieracium umbellatum* L. a.
f. *minor*: Tytärsaari i bergspringor.
var. *pauciflorum* Fr. h. o. d.; Tytärsaari.
140. *H. norvegicum* Fr. bergskrefvor och backsluttningar
ganska a.
141. *H. tridentatum* Fr. Pohjaskorkia r.; "på torra sandbac-
kar nära kyrkan" (Fl. Nyl. Or. pag. 32 och H. F. U.
under namn af *H. rigidum* Hrtm.)
142. *H. vulgatum* Fr. "inss. Hochland und Laiwasaari (in

Hb. Baer)ⁿ F. J. Rupr. Diatribae p. 78. Af denna art förekomma på olika lokaler de mest omvexlande former, från de mest robusta och styfva med stora läderartade och groftandade blad till de här nedan under namn af * *flaccidum* betecknade till alla delar späda och slanka.

f. *angustifolia*, berg och torrare ställen a.

f. *latifolia*, äng och fugtigare ställen r.

* *irriguum* Fr. äng och skuggigare ställen r.

* *flaccidum*, caule 3—4 foliato, foliis lanceolatis, minute dentatis, tenuissimis, pilosis, subtus stellatis; capitulis solitariis involucris viridibus, luteo glandulosis, albide pilosis et stellatis; tota planta valde flaccida, berg och torra soliga ställen h. o. d.

143. *Hieracium caesium* Fr. Hogland (H. F. U.)

var. *nemorum* Fr. skuggiga ställen h. o. d.

144. *H. murorum* * *sylvaticum* L. äng NV. om Suurkylä r.

145. *H. saxifragum* Fr. berg och backar a.

146. *H. pallidum* Biv. torra berg h. o. d.; Tytärsaari på en ängsbacke.

147. *H. praealtum* Vill. vid Lounatkylä (Fl. Nyl. Or.); Tytärsaari.

var. *florentinum* Koch. Hogland (H. F. U.)

148. *H. collinum* Fr. ängsbacke SV. om Suurkylä, ⁿvid foten af Haukkawuoriⁿ (H. F. U.) och (E. Nyl.) *)

149. *H. auricula* L. ^{a.} (E. Nyl.); Lawansaari.

150. *H. pilosella* L. a.

var. *nigrescens* Fr. invid Suurkylä.

151. *Taraxacum officinale* Web. Hogland enl. Schrenck.

152. *Leontodon autumnalis* L. a.

var. *villosus*, involucro pallide-vel fusco-villoso, a.; Tytärsaari.

Fam. XI. — DIPSACEAE.

153. *Trichera arvensis* (L.) äng r.

*) I. E. Nylander, Berättelse o. s. v. under namn af *H. cymosum*.

154. *Succisa pratensis* (L.) Mönch. vid Lounatjärwi.

Fam. XII. — VALERIANACEAE.

155. *Viburnum opulus* L. h. o. d.
156. *Valeriana officinalis* L. stränder a.

Fam. XIII. — RUBIACEAE.

157. *Galium mollugo* L. Lawansaari (H. F. U.)
158. *G. uliginosum* L. fugtiga ställen a.
159. *G. palustre* L. stränder a.
160. *G. boreale* L. torra ställen h. o. d.
161. *G. verum* L. torra ställen a.; Lawansaari (H. F. U.)
162. *G. aparine* L. var. *infestum* Kit. odlade ställen a.

Fam. XIV. — CAPRIFOLIACEAE.

163. *Lonicera xylosteum* L. Hogland (H. F. U.), "ängar ymnigt" (E. Nyl.)
164. *Linnaea borealis* L. skog a.

Fam. XV. — CAMPANULACEAE.

165. *Campanula glomerata* L. Hogland (H. F. U.), "sällsynt" (E. Nyl.)
166. *C. rapunculoides* L. Pohjaskylä (H. F. U.)
167. *C. rotundifolia* L. a.
var. *linifolia* (Lam.) torra ställen a.
var. *latifolia*, foliis caulinis cordato-ovatis lanceolatisve, longe petiolatis, fugtiga bergskrefvor på Kappelkallio.
168. *C. persicifolia* L. äng h. o. d., stundom med mycket hårigt foder; Lawansaari (H. F. U.)
169. *C. patula* L. "på ängar flerstädes" (E. Nyl.)

Fam. XVI. — LOBELIACEAE.

170. *Lobelia dortmanna* L. Lounatjärwis södra strand.

Fam. XVII. — BORAGINACEAE.

171. *Anchusa officinalis* L. Pohjaskylä (H. F. U.), "mycket r."
(Fl. Nyl. Or.)
172. *Lycopsis arvensis* L. Suurkylä, "temligen a." (Fl. Nyl. Or.)
173. *Myosotis palustris* (L.) "a." (E. Nyl.); Lawansaari.
174. *M. arvensis* (L.) Kiiskinkylä.
175. *Lithospermum arvense* L. Hogland (H. F. U.)
176. *Echium vulgare* L. "invid kyrkan i Pohjaskylä" (Fl. Nyl. Or. och H. F. U.)
177. *Echinospermum lappula* (L.) "invid Pohjaskylä" (Fl. Nyl. Or. och H. F. U.)
178. *Asperugo procumbens* L. "ins. Laiwasaari (Hb. Baer)"
F. J. Ruprecht, Diatribae pag. 44.

Fam. XVIII. — LABIATAE.

179. *Mentha arvensis* L. r.; Tytärsaari.
180. *Thymus serpyllum* L. a.
181. *Calamintha acinos* (L.) Hogland (H. F. U.)
182. *Scutellaria galericulata* L. stränder h. o. d.; Tytärsaari.
183. *Prunella vulgaris* L. r.
184. *Stachys palustris* L. äng vid Kiiskinkylä r.
185. *Galeopsis versicolor* Curt. potatisland vid Suurkylä.
186. *G. tetrahit* L. byar r.
187. *G. ladanum* L. "På ängar" (E. Nyl.)
188. *Lamium purpureum* L. potatisland vid Suurkylä.
189. *L. amplexicaule* L. Pohjaskylä (H. F. U.), "ganska a."
(Fl. Nyl. Or. p. 22.)

Fam. XIX. — OLEACEAE.

190. *Fraxinus excelsior* L. ängarne i södra delen.

Fam. XX. — MENYANTHACEAE.

191. *Menyanthes trifoliata* L. r.; Tytärsaari.

Fam. XXI. — GENTIANACEAE.

192. *Erythraea littoralis* Fr. Tytärsaari och Lawansaari.
193. *E. pulchella* (Sw.) Lawansaari (E. Nyl.), äfven obs. af
v. Baer enl. Rupr. Diatribae pag. 22.

Fam. XXII. — SOLANACEAE.

194. *Solanum nigrum* L. Suurkylä.
 195. *S. dulcamara* L. Lawansaari (H. F. U.)
 196. *Hyoscyamus niger* L. byar a.; Tytärsaari äfven på stränder.

Fam. XXIII. — PERSONATAE.

197. *Verbascum thapsus* L. Hogland enl. blad i H. F. U., "a. vid Lounatkylä och Haukkawuori" (E. Nyl.)
 198. *Scrophularia nodosa* L. södra sidan af Pohjaskorkia.
 199. *Linaria vulgaris* (L.) Mill. stranden vid Kiiskinkylä; Tytärsaari; Lawansaari (H. F. U.)
 200. *Veronica longifolia* L. stränder a.; Tytärsaari; Lawansaari.
 var. *maritima* (L.). Lawansaari (H. F. U.)
 201. *V. officinalis* L. a.
 202. *V. chamaedrys* L. Hogland (H. F. U.)
 203. *V. scutellata* L. våta ställen r.; Tytärsaari.
 204. *V. serpyllifolia* L. Hogland (H. F. U.); Tytärsaari r.
 205. *Limosella aquatica* L. Hogland (H. F. U.)
 206. *Euphrasia officinalis* L. a.; Tytärsaari.
 var. *curta* (Fr.) Tytärsaari.
 207. *Rhinanthus minor* Ehrh. a.
 208. *Pedicularis palustris* L. kärriga ängar a.
 209. *Melampyrum pratense* L. öppnare ställen a.
 210. *M. sylvaticum* L. skog a.

Fam. XXIV. — UTRICULARIACEAE.

211. *Utricularia intermedia* Hayn. Pahalampi, "i Ruokolahenjärwi ymnigt" (E. Nyl.)

Fam. XXV. — PRIMULACEAE.

212. *Lysimachia vulgaris* L. h. o. d.; Lawansaari (H. F. U.)
 213. *L. thyrsiflora* L. Tytärsaari r.
 214. *Trientalis europaea* L. a.
 var. *minor* h. o. d.
 215. *Glaux maritima* L. stränder r.; Tytärsaari; Lawansaari (H. F. U.)
 f. *minima*: Tytärsaari vid byn.

Fam. XXVI. — PLANTAGINACEAE.

216. *Plantago major* L. a.
 217. *Pl. lanceolata* L. äng vid Suurkylä.
 218. *Pl. maritima* L. stränder h. o. d.

Fam. XXVII. — CORNACEAE.

219. *Cornus suecica* L. äng r.; Tytärsaari.

Fam. XXVIII. — UMBELLIFERAE.

220. *Cerofolium sylvestre* (L.) a.
 221. *Angelica sylvestris* L. r.
 222. *Peucedanum palustre* (L.) stränder a.
 223. *Pimpinella saxifraga* L. a.

Fam. XXIX. — ACERACEAE.

224. *Acer platanoides* L. Kiiskinkylä, sannolikt förvildad.

Fam. XXX. — NYMPHAEACEAE.

225. *Nymphaea alba* L. insjöarne, isynnerhet Liiwalahenjärwi; Lawansaari.
 226. *Nuphar luteum* (L.) Liiwalahenjärwi enl. Schrenck, alla insjöarne enl. Fl. Nyl. Or. pag. 21.

Fam. XXXI. — RANUNCULACEAE.

227. *Ranunculus repens* L. a.
 228. *R. acris* L. a.
 229. *R. auricomus* L. „a.” (E. Nyl.)
 230. *R. flammula* L. a.
 var. *erectus* Hrtm. Hogland (H. F. U.)
 231. *R. sceleratus* L. r.
 232. *Thalictrum flavum* L. några sterila exx. på Wähä somerikko.
 233. *Caltha palustris* L. a.
 234. *Delphinium consolida* L. Pohjaskylä (H. F. U.)

Fam. XXXII. — PAPAVERACEAE.

235. *Chelidonium majus* L. r.

Fam. XXXIII. FUMARIACEAE.

236. *Fumaria officinalis* L. Hogland enl. Schrenck.

Fam. XXXIV. — CRUCIFERAE.

237. *Bunias orientalis* L. Hogland (H. F. U.)
 238. *Raphanus raphanistrum* L. Suurkylä i potatisland.
 239. *Cakile maritima* (L.) Scop. Hirskallionhelli, ”östra kustens sandstränder” (E. Nyl.); Lawansaari.
 240. *Brassica campestris* L. Kiiskinkylä.
 241. *Sinapis arvensis* L. Kiiskinkylä, enl. Fl. Nyl. Or. äfven ”i Pohjaskylä.”
 var. *ambigua* (Rehnb.) Kiiskinkylä.
 242. *S. alba* L. Hogland (Fl. Nyl. Or.)
 243. *Erysimum hieraciifolium* L. små exx. i Suurkylä, ”flerstädes” (E. Nyl.); Lawansaari (H. F. U.)
 244. *E. cheiranthoides* L. a.
 245. *Sisymbrium officinale* (L.) gårdar a.
 246. *S. sophia* L. gårdar a.
 247. *Arabis thaliana* L. Pohjaskorkia.
 248. *Turritis glabra* L. ”ej sällsynt t. ex. vid foten af Haukkawuori” (E. Nyl.), Hogland och Lawansaari (H.F.U.)
 249. *Nasturtium palustre* (L.) r.
 250. *Isatis maritima* Rupr. *) vid Pohjaskylä (H. F. U.)
 251. *Neslia paniculata* (L.) vid Pohjaskylä (H. F. U.)
 252. *Lepidium ruderale* L. Hogland enl. Schrenck; Tytärsaari.
 253. *Capsella bursa pastoris* (L.) a.
 254. *Thlaspi arvense* L. a.
 255. *Camelina sylvestris* Wallr. Fr. **) potatisland i Pohjaskylä (H. F. U.)
 256. *Draba nemorosa* L. Pohjaskorkia.

Fam. XXXV. — TILIACEAE.

257. *Tilia ulmifolia* Scop. (*T. parvifolia* Ehrh.) en liten buske i en djup klyfta ofvanför Suuren korkian lahti, ”på Haukkawuoris klippvägg” enl. Schrenck.

*) Se not. **) pag. 13.

**) enl. Herb. Norm. VII, 19. *C. sativa* Fr. enl. Hartman, Skand. Flora IX uppl.

Fam. XXXVI. — MALVACEAE.

258. *Malva rotundifolia* L. (*M. vulgaris* Fr.) på vägar i Suurkylä a.

Fam. XXXVII. — GERANIACEAE.

259. *Geranium sylvaticum* L. äng h. o. d.; Lawansaari (H. F. U.)
 260. *G. pratense* L. Lawansaari (H. F. U.)
 261. *G. robertianum* L. h. o. d.
 262. *Oxalis acetosella* L. a.

Fam. XXXVIII. — HYPERICACEAE.

263. *Hypericum quadrangulum* L. äng a.
 264. *H. perforatum* L. berg och stenhölster r.

Fam. XXXIX. — VIOLACEAE.

265. *Viola tricolor* L. Lawansaari (H. F. U.)
 var. *arvensis* Murr. "a. isynnerhet på östra kusten"
 (E. Nyl.), Hogland och Lawansaari (H. F. U.)
 266. *V. canina* L. h. o. d.
 267. *V. arenaria* DC. h. o. d.
 268. *V. sylvatica* Fr. a.; Tytärsaari.
 var. *frustranea* Laest. klyfta ofvanför Suuren kor-
 kian lahti.
 269. *V. palustris* L. a.; Tytärsaari.
 var. *major* h. o. d. Ibland dessa, isynnerhet de små-
 bladiga, förekomma äfven former med kortspet-
 sade, ställvis på undre sidan upphöjdt, på öfre
 sidan intryckt nerviga, men fullkomligt glatta
 blad. Då de sålunda, hvad bladen beträffar, sy-
 nas mig tvifvelaktiga och dessutom sakna blom-
 mor, har jag ej velat föra dem till *V. epipsila*
 Led., utan snarare hit, så mycket hellre som äf-
 ven F. J. Ruprecht i Diatribae p. 48 och Flora
 Ingrica p. 126 talar om öfvergångar emellan dessa
 båda.

Fam. XL. — DROSERACEAE.

270. *Parnassia palustris* L. Lawansaari, NV. udden på grässtrand.
 271. *Drosera rotundifolia* L. kärr och mossar a.; Tytärsaari.
 272. *Dr. longifolia* L. kärr r.; Lawansaari.
 273. *Dr. intermedia* Hayn. kärr a.; Tytärsaari.

Fam. XLI. — SILENACEAE.

274. *Silene inflata* Sm. r.; Lawansaari (H. F. U.)
 275. *S. maritima* With. stränder r.; Tytärsaari; Lawansaari (E. Nyl.)
 276. *S. nutans* L. "vid Pohjaskylä ymnig" (H. F. U. och Fl. Nyl. Or.); Lawansaari.
 277. *Melandrium dioicum* (L.) (M. sylvestre Röhl.) h. o. d.
 278. *M. vespertinum* (Sibth.) (M. pratense Röhl.) Hogland (H. F. U.)
 279. *Viscaria vulgaris* (L.) Röhl. r.
 280. *V. alpina* (L.) Mäkiinpäällys.
 281. *Lychnis flos cuculi* L. äng h. o. d.; Lawansaari (H. F. U.)
 282. *Agrostemma githago* L. Lawansaari (H. F. U.)
 283. *Dianthus deltoides* L. a.; Lawansaari (H. F. U.)

Fam. XLII. — ALSINACEAE.

284. *Stellaria media* L. a.
 285. *St. graminea* L. a.; Lawansaari (H. F. U.)
 286. *Cerastium vulgatum* L. a.
 287. *C. semidecandrum* L. Pohjaskorkia (Fl. Nyl. Or.)
 288. *Honkenya peploides* (L.) Kappelsatama; Lawansaari.
 289. *Sagina nodosa* (L.) r.; Tytärsaari.
 var. *glandulosa* (Bess.) stränder a.; Tytärsaari.
 f. *minor*: Tytärsaari, sandstrand a.
 290. *S. procumbens* L. a.
 291. *Spergula arvensis* L. odlade ställen a.
 292. *Sp. vernalis* Willd. (*Sp. Morisonii* Bor.) berg h. o. d.; Tytärsaari.
 293. *Lepigonum rubrum* (L.) a.
 294. *L. salinum* (Presl.) Kappelsatama.

Fam. XLIII. — RIBESIACEAE.

295. *Ribes grossularia* L. Tytärsaari, på en äng omgärdad.
 296. *R. alpinum* L. a.

Fam. XLIV. — RHAMNACEAE.

297. *Rhamnus frangula* L. a.

Fam. XLV. — CRASSULACEAE.

298. *Sedum thelephium* L. h. o. d.; Lawansaari (H. F. U.)
 299. *S. acre* L. a.
 300. *S. annuum* L. Hogland (Sael. & Strömb.), Haukkawuori
 enl. Schrenck.

Fam. XLVI. — LYTHRACEAE.

301. *Lythrum salicaria* L. stränder a.

Fam. XLVII. — OENOTHERACEAE.

302. *Epilobium angustifolium* L. a.
 303. *E. montanum* L. r.; Tytärsaari.
 304. *E.* palustre* L. a.

Fam. XLVIII. — HALORAGIDACEAE.

305. *Myriophyllum alterniflorum* DC. Lawansaari (H. F. U.)
 306. *M. spicatum* L. Lawansaari (H. F. U.)
 307. *Hippuris vulgaris* L. Tytärsaari; Lawansaari (H. F. U.)

Fam. XLIX. — POMACEAE.

308. *Pyrus malus* L. vid Maahelli; Tytärsaari, äng vid byn.
 309. *Sorbus aucuparia* L. a.
 310. *Cotoneaster vulgaris* (L.) Lindl. r.; Lawansaari.

Fam. L. — ROSACEAE.

311. *Rosa canina* L. a.; Lawansaari.
 var. *dumetorum* (Thuill.) h. o. d.
 312. *R. cinnamomea* L. a.
 313. *Alchemilla vulgaris* L. a.
 314. *Rubus idaeus* L. a.

315. *Rubus saxatilis* L. a.
 316. *R. arcticus* L. äng r.; Tytärsaari.
 317. *R. chamaemorus* L. kärr r.; Tytärsaari.
 318. *Fragaria vesca* L. a.
 319. *Comarum palustre* L. kärräng a.
 320. *Potentilla anserina* L. stränder r.
 321. *P. argentea* L. a.
 322. *P. erecta* (L.) (*P. tormentilla* Scop.) a.
 323. *Geum urbanum* L. vid Pohjaskylä (Fl. Nyl. Or.)
 324. *G. rivale* L. Kiiskinkylä, "flerstädes" (E. Nyl.)
 325. *Spiraea ulmaria* L. a.

Fam. LI. — DRUPACEAE.

326. *Cerasus padus* (L.) h. o. d.; Tytärsaari.

Fam. LII. — PAPILIONACEAE.

327. *Lathyrus sylvestris* L. "vid foten af Haukkawuori" (E. Nyl. och H. F. U.)
 328. *L. maritimus* (L.) Kappelniemi, "vid Pohjaskylä" (Fl. Nyl. Or.); Wiirorna, "ex ins. Wier (pr. Hochland) adest in Hb. Baer" Rupr. Diatribae pag. 76.
 329. *L. palustris* L. Lawansaari (H. F. U.)
 330. *L. pratensis* L. "h. o. d." (E. Nyl. och H. F. U.)
 331. *Orobus vernus* L. Wähän korkian niemen kallio.
 332. *Vicia sylvatica* L. "h. o. d." (E. Nyl. och H. F. U.)
 333. *V. cracca* L. a.
 334. *V. saepium* L. r.
 335. *Ervum hirsutum* L. Kiiskinkylä.
 336. *Lotus corniculatus* L. var. *crassifolius* L. stränder a.
 337. *Melilotus alba* Desr. Kappelkaula.
 338. *Trifolium pratense* L. a.
 339. *Tr. arvense* L. "kring kyrkogården" (E. Nyl.)
 340. *Tr. repens* L. a.
 341. *Tr. spadiceum* L. Hogland (H. F. U.), "a." (E. Nyl.), "saknas på Hogland" (Sael. & Strömb.); Lawansaari (E. Nyl.)

Fam. LIII. — ERICACEAE.

342. *Vaccinium uliginosum* L. a.
 343. *V. myrtillus* L. a.
 344. *V. vitis idaea* L. a.
 345. *Oxycoccus palustris* (L.) Pers. kärr a.; Tytärsaari.
 346. *Ox. microcarpus* Turcz. kärr; Tytärsaari.
 347. *Arctostaphylos uva ursi* (L.) a.
 348. *Andromeda polifolia* L. vid Lounatjärwi.
 349. *Calluna vulgaris* (L.) a.
 350. *Ledum palustre* L. kärr r.; Tytärsaari.
 351. *Pyrola uniflora* L. skog r.
 352. *P. rotundifolia* L. skog r., „a.” (E. Nyl.)
 353. *P. chlorantha* Sw. skog h. o. d.
 354. *P. minor* L. Hogland (H. F. U.), ”h. o. d.” (E. Nyl.)
 355. *P. secunda* L. skog a.; Tytärsaari.
 356. *Monotropa hypopitys* L. vid Pohjaskylä (H. F. U.)

Fam. LIV. EMPETRACEAE.

357. *Empetrum nigrum* L. a.

Fam. LV. — EUPHORBIACEAE.

358. *Euphorbia helioscopia* L. potatisland vid Suurkylä.

Fam. LVI. — PORTULACACEAE.

359. *Montia fontana* L. fugtiga ställen a.

Fam. LVII. — POLYGONACEAE.

360. *Polygonum amphibium* L. Lawansaari insjö.
 361. *P. lapathifolium* L. a.
 var. *incanum* (Schm.) a.; Tytärsaari.
 362. *P. mite* Schrank. Tytärsaari.
 363. *P. hydropiper* L. h. o. d.; Tytärsaari.
 364. *P. aviculare* L. a.; Lawansaari. På stränderna stor och
 yppig.
 365. *P. convolvulus* L. odlade ställen r.; Lawansaari (H.F.U.)
 366. *P. dumetorum* L. Lawansaari (H. F. U.)
 367. *Rumex domesticus* Hrtm. a.
 var. *latifolius* Hrtm. Tytärsaari strand.

368. *Rumex crispus* L. vid Hirskallionhelli.
 369. *R. acetosa* L. a.; Lawansaari (H. F. U.)
 370. *R. acetosella* L. a.

Fam. LVIII. — THYMELEACEAE.

371. *Daphne mezereum* L. ganska a.

Fam. LIX. — URTICACEAE.

372. *Urtica urens* L. a.
 373. *Urt. dioica* L. a.

Fam. LX. — CHENOPODIACEAE.

374. *Atriplex hastata* L. stränder h. o. d.
 f. *minima*, Kappelsatama.
 var. *salina* (Wallr.) Hogland (Rupr. Diatr. p. 51).
 * *Babingtonii* Woods. Tytärsaari strand.
 * *depressa* Hrtm. Tytärsaari strand.
 375. *Atr. patula* L. stränder h. o. d.
 f. *salina-prostrata* Sael. Lawansaari (H. F. U.)
 var. *angustifolia* (Sm.) Tytärsaari strand.
 376. *Atr. littoralis* L. vid Pohjaskylä (H. F. U.)
 377. *Chenopodium album* L. a.; Lawansaari (H. F. U.)
 var. *viride* (L.) Kiiskinkylä på Naskinranta.
 378. *Salsola kali* L. vid Kappelsatama, "isynnerhet på östra sidan" (Fl. Nyl. Or.)

Fam. LXI. — SALICINACEAE.

379. *Populus tremula* L. h. o. d.
 380. *Salix pentandra* L. Hogland (H. F. U.)
 381. *S. caprea* L. r.; Tytärsaari.
 382. *S. cinerea* L. a.; Lawansaari (H. F. U.)
 383. *S. aurita* L. a.; Tytärsaari; Lawansaari (H. F. U.)
 384. *S. phylicifolia* L. h. o. d.
 385. *S. nigricans* Sm. a.; Tytärsaari.

Fam. LXII. — BETULACEAE.

386. *Betula verrucosa* Ehrh.

f. *vulgaris expansa* Rgl. *) Tytärsaari.

f. *sterilis* Rgl. a.; Tytärsaari.

387. *Betula pubescens* Ehrh.

f. *sterilis* Rgl. vid Pahalampi.

f. *parvifolia* Rgl. Tytärsaari.

f. *rhombofolia* Rgl. Suurkylä; Tytärsaari.

lusus latifolia Rgl. a.; Tytärsaari; Lawansaari.

f. *carpatica* Rgl. vid Pahalampi.

388. *Alnus glutinosa* (L.) a.; Tytärsaari.

Fam. LXIII. — MYRICACEAE.

389. *Myrica gale* L. h. o. d.; Tytärsaari.

Fam. — LXIV. — CALLITRICHACEAE.

390. *Callitriche verna* L. h. o. d.; Tytärsaari; Lawansaari (H. F. U.)

Fam. LXV. — CONIFERAE.

391. *Pinus sylvestris* L. a. skogbildande.

f. *foliis brevioribus* 9—28 mm., in verticillis discretis perspicuis congestis, verisimiliter var. *lapponica* Fr. Cf. N. J. Andersson, "Plantae vasculares circa Quickjock" et "Anteckningar under en resa i Umeå, Piteå och Luleå Lappm. 1845" p. 4 **) Pohjoiskallio.

392. *P. abies* L. a. skogbildande.

f. *foliis brevissimis*, 3—7,5 mm. Kellerkallio.

593. *Juniperus communis* L. a.

*) DeCandolle, Prodrômus pars XVI, sectio posterior.

**) Den i H. F. U. befintliga och i H. M. F. såsom var. *lapponica* Fr. uppgifna formen från Fagervik är endast en f. *brevifolia* med öfverallt strödda bladknippen, med hvilken var. *lapponica* ej har annat gemensamt än de korta barren. Se Hisinger, Flora Fagervikiensis p. 41.

Sporophytae.

Filices.

Fam. LXVI. — EQUISETACEAE.

1. *Equisetum arvense* L. a.; Tytärsaari.
var. *decumbens* G. Meyer *) Hailniemenpohja.
var. *varium* Milde. Tytärsaari.
var. *alpestre* Whlbn. Wähä somerikko.
2. *Equ. sylvaticum* L. a.
3. *Equ. fluviatile* L. h. o. d.; Tytärsaari.
* *limosum* L. h. o. d.; Tytärsaari.

Fam. LXVII. — POLYPODIACEAE.

4. *Polypodium vulgare* L. a.
5. *P. phegopteris* L. a.
6. *P. dryopteris* L. a.
7. *Woodsia ilvensis* (L.) a.
8. *Aspidium filix mas* (L.) r.
9. *Asp. spinulosum* Sw. a.
f. *glandulosa*, h. o. d.
10. *Cystopteris fragilis* (L.) r.
11. *Asplenium filix femina* (L.) a.
var. *complicatum* Hrtm. Ojamaa; Tytärsaari.
var. *molle* Hrtm. Ojamaa.
12. *Aspl. trichomanes* L. h. o. d.
13. *Aspl. septentrionale* (L.) h. o. d.
14. *Pteris aquilina* L. a.

Fam. LXVIII. — LYCOPODIACEAE.

15. *Lycopodium complanatum* L. r.
16. *L. clavatum* L. r.
17. *L. annotinum* L. a.
18. *L. selago* L. berg h. o. d.

Characeae.

19. *Chara aspera* Willd. Kappelsatama; Lawansaari.

*) Milde, Die höheren Sporenpflanzen Deutschlands p. 97.

Förteckning

på växter, angående hvilkas förekomst ytterligare bekräftelse erfordras.

- Hierochloa odorata* (L.) (*H. borealis* Schrad.) "Allmän" (E. Nyl.). Af denna finnas ej exx. fr. Hogland, men deremot af *H. australis*, tagna af **E. Nylander**, ehuru den ej upptages i hans förteckning, hvarföre det är att förmoda att en förvexling dem emellan ägt rum.
- Agrostis vulgaris* With. var. *aristata* "auf sonnigen Grasplätzen" (Schrenck).
- Poa serotina* Ehrh. "Här och der på ängarne" (E. Nyl.)
- Carex norvegica* Willd. "In Hogland **Edvin Nylander**" (Fl. Kar.). Finnes i E. Nylanders Reseberättelse ej uppgifven för Hogland, men väl för Lawansaari, derifrån han också hemtat exx. till samlingarne.
- C. elongata* L. "Moore" (Schrenck).
- C. limosa* L. "Moore" (Schrenck).
- C. panicea* L. "In Wäldern" (Schrenck).
- C. vesicaria* L. "An Seeufer" (Schrenck).
- Rhynchospora fusca* (L.) "Am moorigen Seeufer am Fusse des Hauka-Wuori" (Schrenck). På denna, liksom på andra dylika lokaler, fanns endast *Rh. alba*, hvilken Schrenck ej med ett ord omnämner.
- Luzula campestris* (L.) "Heiden" (Schrenck).
- Juncus conglomeratus* L. (Schrenck).
- Triglochin palustre* L. "Auf Moorboden" (Schrenck).
- Allium sibiricum* L. Lawansaari (E. Nyl.). Det af E. Nyl. till H. F. U. härifrån hemtade exemplaret är *A. schoenoprasum*, hvilken ej finnes omnämnd i hans förteckning.
- Orchis latifolia* L. "Auf feuchten Standörtern weniger häufig" (Schrenck).
- Artemisia inodora* M. B. "levis quaedam modificatio" obs. af v. **Baer** på Lawansaari enl. F. J. Rupr. Diatribae p. 22 och Fl. Ingrica p. 580. Efter all sannolikhet den derstädes förekommande *A. campestris*.
- Aster tripolium* L. (Schrenck).

- Hieracium cymosum* L., Fr. "vid foten af Hawukkawuori"
(E. Nyl.) Det ifrån Hogland i H. F. U. befintliga
exemplaret är *H. collinum*.
- Verbascum nigrum* L. "Ein dürerer Stengel von vorhergehen-
den Sommer am Fusse des Hauka-Wuori" (Schrenck).
- Odontites verna* (L.) Rchb. (*O. rubra* Pers., Hrtm., H. M. F.
etc.) (Schrenck).
- Erodium cicutarium* (L.) "Unter Felstrümmern und in Fels-
klüften häufig" (Schrenck).
- Viola canina* L. var. *lucorum* Rchb. fl. exc. (Schrenck).
- V. Riviniana* Rchb. "Wälder" (Schrenck).
- V. mirabilis* L. "Wälder" (Schrenck).
- Cerastium viscosum* L. "Flerstädes" (E. Nyl.)
- Arenaria trinervia* L. "Wälder" (Schrenck).
- Ar. serpyllifolia* L. "Heiden" (Schrenck).
- Ribes rubrum* L. "Hin und wieder in Felsklüften und Wäl-
dern häufiger als *R. alpinum*" (Schrenck).
- Lathyrus platyphyllos* Retz. "På vestra delen af ön" (E. Nyl.)
- Scleranthus annuus* L. (Schrenck).
- Polygonum persicaria* L. (Schrenck).
- Salix rosmarinifolia* L. "Auf Mooren" (Schrenck), "sågs ej
på Hogland" (Sael. & Strömb.)
- Betula fruticosa* Pall. "Auf Mooren" (Schrenck).
- Alnus incana* (L.) "Auf feuchten Niederungen um die Wie-
sen, ob mit *A. glutinosa*?" (Schrenck); Lawansaari
"på ängarne" (E. Nyl.).

Anm. N:o 294, pag. 30, är *L. leiospermum* Kindb. (*L. salinum* (Presl.) Fr. ex p.) ej *L. neglectum* Kindb.,
hvilket härmed till undvikande af missförstånd
rättas.

MANIPULUS MUSCORUM PRIMUS,

quem

scripsit

S. O. LINDBERG.

1. *Bryum campestre* n. sp. Lindb.

Dioicum, subgregarie crescens, humile, crassiusculum, julaceum, stramineum, nitidissimum, ramosum innovationibus, sub perichætio egredientibus, una—tribus, brevibus et leniter curvatis, densifolium, *foliis* paullo imbricato-adpressis, ovato-ellipticis, obtusis, brevissime apiculatis, apiculo leniter recurvo, cymbiformi-concavis, margine superne minutissime et densissime serrulato, nervo longe infra apicem dissoluto, partem dimidiam superiorem constructis a cellulis subpleu-renchymaticis, angustissimis, valde serpentinis et incrassatis, *bracteis perichætii* distinctissimis, duplo longioribus quam foliis, erectis, ovato-lanceolatis, acutiusculis, vix cucullatis, margine unius lateris medio recurvo, remote denticulatis, nervo in ultimo apice dissoluto, maximam partem constructis a cellulis serpentinis, *seta* gracili, superne cygneo-arcuata, *capsula* sat parva, horizontali, pallida, regulari, subclavato-oblonga, collo vix distincto, ore lato, leptodermi a cellulis sat minutis, irregulariter rhombeo-quadratis, paullo incrassatis, dentibus *peristomii* parvi densissime trabeculatis, membrana basilari interioris pallido-aurantiaci rigida, altiore quam dimidium dentium, *sporis* sulphureo-pallidis, *operculo* magno, alte semigloboso, alte et acutiuscule mamillato.

Bryum julaceum Schwægr. in L. Sp. pl., quart. ed., V, P. II, fasc. 1, p. 68, n. 27, p.p. (1830). B. DeN. in Mem. Accad. Torin. XL, p. 331, n. 5, p.p. (1838). DeN. Syll. musc. Ital. p. 117, n. 149, p.p. (1838). Mont. Pl. cell. canar. p. 34 (1840). Mitt. in Journ. L. Soc. VII, p. 154 (1864)?

Anomobryum julaceum Schimp. Synops. p. 382, p.p. (1860).
 — forma **DeN.** in Comm. Soc. crittog. ital. II, fasc.
 2, p. 23 (1866).

Habitat in campestri ad Neapolin Italiæ locis arenosis juxta lacum *d'Agnano* (**Balsamo**) et *Astroni* (♂ et fr., Mart. 1867, Dr. **P. T. Cleve**), in monte *Boujaroah* Algeriæ (**Ad. de Barreau, Durieu de Maisonneuve**: sec. **Schimper**) et ins. *Madeira*, inter *Aitoniam rupestrem* (♀, **Frauenfeld**).

Planta feminea 2—4 mm. alta, inferne radiculis fuscis vestita et rubella, superne eradiculosa et straminea, innovationibus 1—3 mm. longis, acutiusculis. *Folia* conformia, nervo crasso, luteo, cellulis basilaribus magnis, pellucidis, inanibus, rhombeo-rectangularibus, vix incrassatis, dimidium fere totum inferius folii efformantibus. *Seta* usque ad 1,5 cm. alta. *Capsula* opaca, sicca sub ore haud constricta, stomatibus minutis, sat numerosis, superficialibus. *Annulus* latus, triplex, citissime se revolvens. *Peristomium*: processus medio valde hiantes, cilia singula — terna, dense appendiculata. *Spori* minuti, lævissimi. *Operculum* rufum, nitidulum, minus leptodermum.

Planta mascula femineis sparse intermixta, minor, humilior, raro innovans; *androecium* apicale, gemmiforme, bracteis rubellis, subrotundis, integerrimis, valde cymbiformi-concavis, enervibus, cellulis omnibus rectangularibus, incrassatis, antheridiis et paraphysibus sat copiosis, his filiformibus, longioribus, rubellis.

Hæc omnium specierum, nobis cognitarum, generis *Anomobryi* angustissimas et maxime flexuosas cellulas in folio possidet, qua nota ut typus ejus, optime evolutus, consideranda est. Insequens tamen nobis ostendit cellulas foliaries breviores, latiores minusque flexuosas et tantillum variables, cæteræ, infra relatæ, contra plus minusve rhomboides vel rhombeas et rectas, ideoque eisdem *Eubryi*, ex. gr. *Bryi Blindii* etc., simillimas, demonstrant. Qua re hoc genus, ut nimis artificiale et inconstans, denuo cum *Bryo* reconciliari debet, nec in suo fructu, nec in androecio, nec in folio, nec in habitu, ullas alias notas præbens.

2. *Bryum filiforme* Dicks.

Dioicum, plus minusve dense cæspitosum, elatum, gracile, valde julaceum, stamineo- vel viridi-luteum, nitidum, crebro ramosum innovationibus, hic illic e caule egredientibus, longis, strictis, magis densifolium, *foliis* densissime imbricato-adpressis, late ovatis, obtusis, haud apiculatis, valde cymbiformi-concavis, margine integro vel minutissime et densissime serrulato, nervo in apice dissoluto, minus quam partem dimidiam superiorem constructis a cellulis brevioribus, latioribus, minus serpentinis et incrassatis, *bracteis perichaetii* minus distinctis, fere dimidium longioribus quam foliis, erectis, ovato-oblongis, acutiusculis, cucullatis, margine unius lateris medio vix recurvo, indistincte remote denticulatis, nervo fere continuo, magnam partem constructis a cellulis majoribus, brevioribus minusque serpentinis, *seta* crassiore, stricta, *capsula* duplo majore, plus minusve pendula, pallido-brunneola, indistincte irregulari, oblonga, collo crassiusculo, ore angustiore, magis pachydermi a cellulis duplo majoribus, irregulariter rhombeo-rectangularibus, magis incrassatis, dentibus *peristomii* majoris remotius trabeculatis, membrana basilari interioris dilutioris minus rigida, dimidia altitudine dentium, *sporis* pallidis, *operculo* parvo, semigloboso, vix mamillato.

Bryum filiforme (haud **Mitt.**) **Dicks.** Pl. crypt. Brit. fasc. IV, p. 16, excl. synonym. (1801).

Br. julaceum (haud **Schrad.**) **Sm.** Fl. brit. III, p. 1357, n. 13, p.p. (1804), et Engl. Bot. XXXII, n. 2270 (1811). **H. T.** Muscol. brit., prim. ed., p. 118, excl. synonym. (1818), et sec. ed., p. 197, n. 7, excl. synonym. (1827). **Brid.** Bryol. univ. I, p. 659, n. 23, minim. part. (1826). **Schwægr.** Suppl. II, P. II, fasc. 2, p. 157, n. 2, p.p. (1827), et in **L.** Sp. pl., quart. ed., V, P. II, fasc. 1, p. 68, n. 27, p.p. (1830). **Hartm.** Skand. Fl., sec. (1832) — non. (1864) edd. **Hüben.** Muscol. germ. p. 459, n. 18, excl. synonym. (1833). **B. DeN.** in Mem. Accad. Torin. XL, p. 331, n. 5, p.p. (1838). **DeN.** Syll. musc. Ital. p. 117, n. 149, p.p. (1838). **B. S. G.**

Bryol. eur. fasc. 6—9, Monogr. p. 79, n. 45 (1839).
Wils. Bryol. brit. p. 246, n. 28, excl. synonym. et var.
 β (1855).

Br. Sclerodictyum julaceum **C.-M.** Synops. I, p. 315, n. 121
 (1848), et Deutschl. Moos. p. 203, n. 40 (1853).

Br. Heterodictyum julaceum **Schimp.** Coroll. p. 77, n. 41 (1855).

Anomobryum julaceum **Schimp.** Synops. p. 382, p.p. (1860).
Berk. Handb. brit. Moss. p. 188, n. 1 (1863). **Zett.**
 Musc. pyren. p. 34, n. 134 (1866).

Delin.

Bryol. eur. fasc. 6—9, Monogr. t. 40. **Engl. Bot.** XXXII,
 t. 2270. **H. T.** Muscol. brit. t. 28. **Schwægr.** Suppl. t. 195,
 excl. f. 11. **Wils.** Bryol. brit. t. 28, f. f.

Habitat ad rupes irroratas regionum alpinæ — montanæ.
 — Apenninus. Montes Tyroliaë, Salzburgiæ et Pyrenæi. Ar-
 vernia Galliæ. Hibernia, Anglia, Scotia. Alpes Scandinaviæ.

3. *Bryum concinnatum* Spruc.

Dioicum, filiforme, foliis ovatis, obtusis, apiculo re-
 curvo, margine summi apicis distincte serrulato, multo mi-
 nus concavis, nervo tenui, subcontinuo, in apiculo ultimo dis-
 soluto, cellulis subconformibus, elongate rhombeis, rectis vel
 indistincte curvulis.

Bryum concinnatum **Spruc.** in Trans. Bot. Soc. Edinb. III,
 p. 155, n. 141 (1849). **C.-M.** Synops. II, Suppl. p.
 575, n. 99 b (1851). **Hartm.** Skand. Fl., non. ed.,
 II, p. 34, n. 21 (1864).

Br. julaceum var. β . *concinnatum* **Wils.** Bryol. brit. p. 246
 (1855).

Br. nimbigenum **Tayl.** MSS. **Hartm.** Skand. Fl., oct. ed., p.
 367, n. 48 (1861).

Anomobryum concinnatum **Lindb.** in Öfv. V.-Ak. Förh. XVIII,
 p. 277, n. 65 (1861).

An. julaceum var. β . *concinnatum* **Zett.** Musc. pyren. p. 34
 (1866).

Habitat ad rupes irroratas regionum alpinæ, subalpinæ
 et montanæ, sæpe inter alios muscos sparsum. — Montes Py-

renæi. Hibernia, Anglia, Scotia. Norvegia, Buskeruds Amt, Gravfossen in paroecia Modum (Aug. 1846, **Hj. Holmgren**); Dovrefjeld, ad Sprenbäken (Julii 1854, **R. Hartman**). Suecia, una cum *Bryo argenteo* in alpe Njammats Lapponiæ lulensis (27. Junii 1864, **C. A. Fredriksson**); in cacumine montis Omberg prov. Östergöthland (Aug. 1842, **Hj. Holmgren**). — Ad hoc tempus sola feminea sterilis planta observata est.

Fere medium est inter præcedens et *Bryum Mildei* **Jur.**, quod, *Grimmiæ commutatæ* associatum, in rupibus ad Åsen juxta litus lacus Vettern, paroec. V. Ny prov. Östergöthland Julii 1863 sterile legit oculatissimus amicus **Hj. Holmgren**.

Bryum semiovatum **Brid.** Bryol. univ. I, Suppl. p. 846, n. 57: 1827 (**Spruce**, Musc. amaz. et and. n. 286, ex alp. Quito) habet folia ovato-oblonga, acuta, apiculo recurvo, serrulato, paullo concava, nervo excurrente, cellulis subrhombeis, haud serpentinis.

Bryum conicum **Hornsch.** in **E. M.** Fl. bras. I, p. 43: 1840 (Brasilia, Minas-Geraes, opp. Caldas, in fossa, Sept. 1854, **G. A. Lindberg**) foliis oblongis, acutiusculis, apiculo indistincte recurvo, toto margine remote tenui-serrulato, paullo concavis, nervo continuo, cellulis subrhombeis, haud serpentinis munitum est.

Bryum prostratum **C.-M.** Synops. I, p. 317, n. 123: 1848 (Nova Granada, Bogota, 2800 metr., Mart. 1863, **Lindig**) possidet folia ovato-ovalia, obtusa, toto margine remote serrulato, paullo concava, nervo longe infra apicem dissoluto, cellulis elongate-rhombeis, vix serpentinis.

Bryum cymbifolium **Lindb.** Br. filiforme (**Griff.**) **Mitt.** Musc. Ind. or. p. 67, n. 1: 1859 (**H.-f. Th.** Herb. Ind. or., Sikkim, n. 573) præbet folia rotundo-ovata, subrotundo-obtusa, toto margine sat dense serrulato, maxime cymbiformi-concava, nervo pro more tenui, ad medium folii dissoluto, cellulis superioribus elongato-rhombeis vixque serpentinis.

Bryum auratum **Mitt.** Musc. Ind. or. p. 67, n. 2: 1859 (**Schwægr.** Suppl. t. 195, f. 11. **H.-f. Th.** Herb. Ind. or., Sikkim, n. 519) nobis ostendit folia subrotunda, rotundato-obtusa,

toto margine sat dense serrulato, valde cymbiformi-concava, nervo pro more tenui, ad medium folii dissoluto, cellulis duplo majoribus, haud serpentinis.

Ædipodium Griffithii (Dicks.) Schwægr.

Splachnum Frölichii (haud Hedw.) With. Bot. arr. brit. pl., tert. ed., III, p. 794, excl. synonym. (1796). **Hull.** Brit. Fl. II, p. 246 (1799). **Sw.** in **W. M.** Bot. Taschenb. p. 105, in obs. (1807). **Schwægr.** Suppl. I, P. I, p. 51, n. 9, p.p. (1811). **Brid.** Mant. musc. p. 105, n. 370, p.p. (1819).

Bryum Griffithii **Dicks.** Pl. crypt. Brit. fasc. IV, p. 8 (1801).

Splachnum? succulentum **Brid.** Muscol. rec. II, P. III, p. 64, in obs. (1803). **P.-B.** Prodr. p. 89 (1805).

Gymnostomum Griffithii **Sm.** Fl. brit. III, p. 1162, n. 6 (1804), et Engl. Bot. XXVII, n. 1938 (1808). **Brid.** Sp. musc. I, p. 37 (1806). **H. T.** Muscol. brit., prim. ed., p. 11, n. 6 (1818), et sec. ed., p. 20, n. 6 (1827). **Hartm.** Skand. Fl., sec. ed., p. 300, n. 2 (1832), et tert. ed., p. 262, n. 2 (1838).

Ædipodium Griffithii **Schwægr.** Suppl. II, P. I, fasc. 1, p. 15, n. 1 (1823). **Brid.** Bryol. univ. II, p. 83, n. 1 (1827). **Valent.** in Trans. L. Soc. XVIII, P. III, p. 499 (1840). **B. S. G.** Bryol. eur. fasc. 23 et 24, Monogr. p. 4, n. 1 (1844). **Ångstr.** in Fr. Summ. veg. Scand. I, p. 90, n. 1 (1846). **C.-M.** Synops. I, p. 128, n. 1 (1848). **Hartm.** Skand. Fl., quint. (1849) — non. (1864) edd. **Wils.** Bryol. brit. p. 298 (1855). **Schimp.** Coroll. p. 55, n. 1 (1855), et Synops. p. 295 (1860). **Berk.** Handb. brit. Moss. p. 162, n. 1 (1863).

Physcomitrium Griffithii **Ångstr.** Dispos. musc. Scand. p. 10 (1842). **Hartm.** Skand. Fl., quart. ed., p. 365, n. 1 (1843).

Delin. **Berk.** Handb. brit. Moss. t. 14, f. 5. **Bryol. eur. fasc.**

23 et 24, Monogr. t. 1. **Dicks.** Pl. crypt. Brit. fasc. IV, t. 10, f. 10. **Engl. Bot.** XXVII, t. 1938. **H. T.** Muscol. brit. t. 7. **Schimp.** Synops. t. 5. **Schwægr.** Suppl. t. 105. **Stark.** Hist. brit. Moss. t. 12. **Trans. L. Soc.** XVIII, t. 35. **Wils.** Bryol. brit. t. 7, f. a.

Habitat in fissuris rupium subalpinæ et silvaticæ regionum. — Anglia, Cambrovallia, Scotia. Scandinavia: Norvegia, prov. Bergenhus merid., ad angulum intimum sinus profundi Hardangerfjord, paroec. Ulvig, una cum *Dicranella secunda* (**Sw.**) ad schisto-micam aderam et friatam cavernæ in valle Osedalen, inter Graven et Vosse (Julii 1828, **S. Chr. Sommerfelt**), et prov. Bergenhus septemtr., dioec. Söndfjord, ad Förde juxta sinum Fördefjord (Julii 1834, **Cl. G. Myrin**); Suecia, Lapponiæ åselens. paroec. Wilhelmina, alp. Gitsfjäl- len, in m. Käringkullen (Aug. 1855), ut et Lapponiæ umens. paroec. Tärna, in alpe Laxfjället (Julii 1856, **J. Ångström**).

Caulis hujus stirpis peculiaris, facillime emollitæ et, quoad organa vegetativa, *Pottiam vernicosam* (**Hook.**) **Hamp.** (minutissimam) in memoriam referentis, ubique in sectione transversa cellulas conformes, magnas, subrotundas vixque incrassatas ostendit. Folia ejus constructa sunt a cellulis chlorophylliferis, lævissimis*), amplis, fere omnibus æquiter magnis, basilaribus rectangularibus, subconformiter paullo incrassatis, mediis multangulo-ovalibus, spatiis trigonis distinctissimis, summis minoribus, multangulo-rotundis, spatiis trigonis minus claris. Nervus foliaris latissimus est, deplanatus et paginæ inferiori laminæ quasi adglutinatus, in pagina superiore tamen vix discernibilis et in sectione transversa a cellulis omnibus conformibus, æquimagnis et non incrassatis formatus, superne sensim angustatur. Setam fere nullam possidet, sed hypophysin fructus, siccam superne sinistrorsum tortam, longissimam, spongioso-fistulosam et fere ad vaginulam usque ornata a stomatibus magnis, sparsis, su-

*) Cellulæ *Pottia vernicosæ* (Bryol. jav. t. 51) tamen sunt minute papillulosæ. Ad Pottiaceas quoque, proximum ipsi generi *Pottia*, pertinet *Tapeinodon* **Mitt.** (*Splachnobryum C.-M.*), nullo modo tamen ad Splachnaceas; de hoc genere alio loco et tempore.

perfacialibus. Annulus abest. Spori ejus dense tuberculoso-papilloso.

Splachnacearum, difficile emollitarum, tamen caulis, ex. gr. *Tayloriæ Hornschuchii*, formatur a fasciculo centrali, e tela peripherica bene definito. Folia earum constructa sunt a cellulis inanibus, vix vel conformiter paullo incrassatis, lævissimis, amplis, basilaribus majoribus, elongato-rectangularibus, mediis rectangularibus, summis quadratis vel rhombo-quadratis. Nervus foliaris, angustus et teres, in centro fasciculum distinctissimum ostendit. Spori læves sunt.

Omnibus differentiis diligenter perpensis, hoc genus consideramus ut subfamiliam vel tribum (*Ædipodieas*) Splachnacearum (?), Funariaceas et Pottiaceas tangentem et ab Eusplachneis secedentem structura caulis, foliorum setæque, ut et sporis papillosis.

Physcomitria borealia.

A. Ore capsulæ coarctato.

a. Foliis serratis.

1. *Ph. pyriforme* (L.) Brid.

b. Foliis integerrimis.

2. *Ph. acuminatum* (Schleich.) B. S. G.

B. Ore capsulæ hiante.

a. Capsula setata.

a. Foliis serratis.

4. *Ph. eurystomum* (N.-Es.) Sendtn.

b. Foliis integerrimis.

* Foliis acuminatis.

3. *Ph. hians* Lindb.

** Foliis obtusis.

5. *Ph. sphaericum* (Ludw.) Brid.

β. Capsula sessili.

6. *Ph. immersum* Sull.

1. *Physcomitrium pyriforme* (L.) Brid.

Cladautoicum, plus minusve remotifolium, *foliis* patentibus, late canaliculatis, obovato-oblongis, abrupte et sat longe acuminatis, obtuse serratis, nervo in summo acumine dissoluto, cellulis superioribus rhombeis, *seta* alta, gracili, sicca inferne ad medium dextrorsum, superne sinistrorsum torta, *capsula* pyriformi, sicca sub ore coarctato parum angustata, lævi, cellulis parvis, quadratis, eisdem marginalibus transversim rectangularibus, in seriebus 12--16 dispositis, paullo incrassatis, collo brevi, tenui, optime definito, stomatibus (omnium superficialibus) sat minutis, crebris, *annulo* angusto, duplici, subpersistente, margini capsulæ vel operculi fragmentarie adhærente, *sporis* sparsius, sed alte spinulosis, pellucidis, *operculo* sat parvo, humiliter conico, abrupte breviterque rostellato, haud limbato, leptodermi a cellulis minoribus.

Bryum serpyllifolium pellucidum, capsulis pyriformibus Dill.

Hist. musc. p. 345, n. 6 (1741), et Herb. e **W.-A. H.** in **Hook.** Journ. Bot. I, p. 93, n. 6 (1834).

Br. pyriforme L. Sp. pl., prim. ed., II, p. 1116, n. 4 (1753).

Phascum pyriforme Sw. Meth. musc. p. 25, n. 3 (1781).

Gymnostomum pyriforme Hedw. Fund. II, p. 87 (1782).

Pottia pyriformis Ehrh. Beitr. I (1787), p. 188 (dat. 1781, Mart.).

Gymnostomum longifolium Schleich. Cat. pl. Helv., quart. ed., p. 40 (1821). Steud. Nomencl. crypt. p. 192 (1824).

G. Physcomitrium pyriforme Brid. Bryol. univ. I, p. 98, n. 43 (1826).

Ph. pyriforme Brid. Bryol. univ. II, p. 815 (1827). Fürnr. in Regensb. bot. Zeit. XII, P. II, Ergänzt. p. 9 (1829). Hamp. in eod. diar. XX, P. I, p. 285, n. 5 (1837). B. S. G. Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. p. 11, n. 4 (1841). C.-M. Synops. I, p. 116, n. 4 (1848). Schimp. Synops. p. 315, n. 3 (1860). Mild. Bryol. siles. p. 194, n. 272 (1869).

Delin.

Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. t. 2. Buxb. Pl. min. cogn. cent. I, t. 64, f. 1. Dill. Hist. musc. t. 44, f. 6 (calyptræ

minus bonæ, ut secundæ delineatæ, sed breves et operculo alto, qua causa Funariæ fascicularis esse non potest hæc figura). **Engl. Bot.** VI, t. 413. **Fl. dan.** III, fasc. 9, t. 537, f. 1. **H. T. Muscol. brit.** t. 7. **Jens. Bryol. dan.** t. 2, f. 12. **Kleinh. Alb. mouss. Paris.** t. 15, f. 2. **Morison. Hist.,** sect. 15, t. 7, f. 16. **N. H. S. Bryol. germ.** I, t. 10, f. 11. **Schimp. Synops.** t. 5. **Schkuhr. Deutschl. Moos.** t. 12. **Stark. Hist. brit. Moss.** t. 2, f. 1. **Sturm. Deutschl. Fl.** II, fasc. 8, excl. ff. B et b = *Lamprophyllum nutans*. **Vaill. Bot. par.** t. 29, f. 3. **Wils. Bryol. brit.,** t. 7, f. g.

Quoad descriptionem confer infra præprimis *Ph. hians*, ut cum illo confusum.

2. *Physcomitrium acuminatum*

(Schleich.) B. S. G.

Cladautoicum, densifolium, foliis suberectis, canaliculatis, obovato-lanceolatis, sensim longe acutis, integerrimis, nervo sat longe excurrente, cellulis superioribus subquadratis, marginalibus uniserialibus, anguste rectangularibus, limbum indistinctum formantibus, seta alta, gracili, sicca inferne ad medium dextrorsum, superne sinistrorsum torta, capsula parva, pyriformi, sicca sub ore coarctato valde constricta, lævi, cellulis sat magnis, polygono-rotundis, eisdem marginalibus transversim rectangularibus, in seriebus 12—15 dispositis, incrassatis, collo magno, crasso, optime definito, stomatibus sat crebris, annulo angustissimo, fragmentario, simplici, vulgo margini operculi adhærente.

Gymnostomum acuminatum **Schleich.** Cat. pl. Helv., quart. ed., p. 40 (1821). **Steud.** Nomencl. crypt. p. 191 (1824).

G. sphaericum var. **N. H. S.** Bryol. germ. I, p. 127, in not. 3 (1823)? an potius *Ph. eurystomum*?

Physcomitrium acuminatum **B. S. G.** Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. p. 11, n. 3 (1841). **C.-M.** Synops. I, p. 114, n. 1, p.p. (1848), et Deutschl. Moos. p. 133, n. 1, p.p. (1853). **Rab.** Deutschl. Krypt.-Fl. II, P. III, p. 87, n. 6141, excl. var. β (1848). **Spruc.** in Trans. Bot. Soc. Edinb. III, p. 165, n. 203 (1849). **Schimp.**

Coroll. p. 60, n. 2 (1855), et Synops. p. 314, n. 2 (1860). Lindb. in Öfv. V.-Ak. Förh. XXI, p. 595, n. 2 (1864). Mild. Bryol. siles. p. 194, n. 271 (1869).

Delin.

Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. t. 3.

3. *Physcomitrium hians* n. sp. Lindb.

Cladautoicum, densifolium, foliis patentibus, valde concavis, late ovalibus, subsensim et breviter acuminatis, integerrimis, nervo in basi acuminis dissoluto, cellulis superioribus quadratis, duplo minoribus, seta brevi, crassa, sicca inferne ad medium dextrorsum, superne sinistrorsum indistincte torta, capsula ovali-obconica, sicca sub ore hiante leniter constricta, rugosa, cellulis triplo majoribus, subrectangularibus, eisdem marginalibus transversim rectangularibus, in seriebus 3 vel 4 dispositis, sat valde incrassatis, collo longo, crasso, male definito, ut in setam subsensim abeunte, stomatibus triplo majoribus, crebris, annulo latissimo, triplici, persistente, interdum tamen margini operculi fragmentarie adhærente, sporis majoribus, densissime et humillime spinulosis, vix pellucidis, operculo magno, deplanato, abruptissime altiusque rostrato, late et pulchre limbato, pachydermi a cellulis triplo majoribus.

Exsicc.

S. L. Musc. bor.-amer., sec. ed., n. 234, p.p. *)

*) An nova nostra species jam antea descripta sit sub uno alterove horum nominum? Maxime dubitamus, quum omnes hæ s. d. species folia serrata habeant et inter synonyma *Ph. pyriformis* fere ab omnibus auctoribus enumerentur. Tacere tamen nobis non licet capsulam *Gymnostomi turbinati* vel *G. dilatati*, quantum ex incompleta sola descriptione judicare possumus, capsulæ *Ph. hiantis* haud absimilem esse.

Gymnostomum turbinatum Michx. Fl. bor.-amer. II, p. 286 (1803). Brid.

Sp. musc. I, p. 28 (1806), et Mant. musc. p. 14, n. 53 (1819). La

P. in Poir. Encycl. Bot., Suppl. II, p. 869, n. 17 (1811). Mühlenb.

Cat. pl. Amer. sept., prim. ed., p. 99, n. 2 (1813), et sec. ed.,

p. 103, n. 2 (1818).

G. dilatatum P.-B. Prodr. p. 59 (1805). Brid. Mant. musc. p. 14, n. 51 (1819).

Confer supra *Ph. pyriforme*, a nostra specie maxime et optime diversum omnibus partibus.

Var. β . *latifolium* (Drumm.) Lindb.

Minimum, foliis erecto-patentibus, cymbiformi-concavis, latissime ovatis, brevius acuminatis, nervo brevioribus, seta brevissima, sicca immutata, capsula fere semiglobosa, operculo humiliore.

Gymnostomum latifolium Drumm. Musc. bor.-amer. I, n. 16 (1828). Schwægr. Suppl. IV, P. I, fasc. 1, n. 304 (1842).

Physcomitrium Hookeri Hamp. Icon. musc. III, n. 30, in obs. (1844). C.-M. in Linnæa, XVIII, p. 694, n. 3 (1844).

Ph. acuminatum C.-M. Synops. I, p. 114, n. 1, p.p. (1848).

Ph. latifolium (haud Brid.) Lindb. in Öfv. V.-Ak. Förh. XXI, p. 595, n. 1 (1864).

Delin.

Schwægr. Suppl. t. 304.

Exsicc. *latifolium*

Drumm. Musc. bor.-amer. I, n. 16.

Habitat in America britannica centrali, ubi locis humilibus prope Fort *Carlton-House* (52° lat. bor.) ad ramum septentrionalem fluminis Saskatchewan hanc varietatem detexit b. Th. Drummond. — Locus specialis formæ typicæ tamen haud indicatus est in S. L. Musc. bor.-amer., in charta alligata etenim *Ph. pyriformis*, quocum confusa et intermixta jacet, solum impressum est: "in agris argillosis ubique", sed verisimillime raro provenit, ut species quoque affines (*Ph. acuminatum*, *sphæricum*, *eurystomum*) in Europa.

G. splachnoides P.-B. Prodr. p. 59 (1805). Brid. Sp. musc. I, p. 28 (1806), et Mant. musc. p. 14, n. 54 (1819). La P. in Poir. Encycl. Bot., Suppl. II, p. 869, n. 18 (1811).

G. Physcomitrium turbinatum Brid. Bryol. univ. I, p. 100, n. 45 (1826).

G. Ph. splachnoides Brid. Bryol. univ. I, p. 99, n. 44 (1826).

G. Ph. tortipes Brid. Bryol. univ. I, p. 100, n. 46 (1826).

Ph. splachnoides, *tortipes* et *turbinatum* Brid. Bryol. univ. II, p. 815 (1827).

4. *Physcomitrium eurystomum*

(N.-Es.) Sendtn.

Cladautoicum, remotifolium, foliis patentibus, concavo-canaliculatis, lanceolato-obovatis, abruptius late breviterque apiculatis, obtuse serratis, nervo in summo apice dissoluto, cellulis superioribus magnis, irregulariter polygono-rectangularibus, seta gracili, sicca ubique dextrorsum torta, capsula semiglobosa, lævi, cellulis magnis, subrotundis, parietibus flexuosulis, spatiis trigonis distinctissimis, eisdem marginalibus transversim rectangularibus, in seriebus 2 vel 3 dispositis, collo distincto, stomatibus sat magnis et crebris, annulo fragmentario, simplici, margini capsulæ vel operculi adhærente, sporis majusculis, operculo subplano, brevissime obtuseque apiculato.

Gymnostomum sphaericum Röhl. Deutschl. Fl., sec. ed., III, P. I, p. 38, n. 6 b (1813)?

G. eurystomum N.-Es. MSS.

Physcomitrium eurystomum Sendtn. in Denkschr. bot. Ges. Regensb. III, p. 142, n. 2 (1841). Mild. Bryol. siles. p. 193, n. 270 (1869).

Ph. sphaericum B. S. G. Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. p. 10, n. 2, p.p. (1841). Schimp. Synops. p. 314, n. 1, p.p. (1860).

— var. β . *caulescens* C.-M. Synops. I, p. 115 (1848)?

Rab. Deutschl. Krypt.-Fl. II, P. III, p. 87 (1848)?

— var. β . *cuspidatum* D. M. in Prodr. fl. bat. II, P. I, p. 70 (1851).

— var. β . *Hübneri* Rab. Krypt.-Fl. Sachs. I, p. 368 (1863).

Ph. acuminatum var. foliis distincte sed obtuse denticulatis C.-M. Synops. I, p. 115, inter synonym. (1848).

— var. β . *denticulatum* Rab. Deutschl. Krypt.-Fl. II, P. III, p. 87 (1848).

Ph. Neesii Sendtn. MSS.

Delin.

Kleinh. Alb. mouss. Paris. t. 15, f. 1. Prodr. fl. bat. II, P. I, t. 2.

Habitat permultis locis Germaniæ septentrionalis, Hollandiæ, ad Lutetiam Parisiorum. — Verisimile haud rarum, sed prætervisum, ut cum *Ph. sphaerico* confusum.

Obs. Cellulæ collenchymatosæ annuli et hujus et permultorum muscorum aliorum extus perforatæ videntur, sed verisimile solum foramen simulatur a lumine interno translucente; quam rem futuro tradere coacti nunc sumus inviti.

5. *Physcomitrium sphaericum* (Ludw.) Brid.

Cladautoicum, sat densifolium, foliis suberectis, subcymbiformi-concavis, obovatis, obtusis, integerrimis, nervo infra apicem dissoluto, cellulis superioribus parvis, duplo minoribus, subquadratis, seta gracili, sicca ubique dextrorsum torta, capsula semiglobosa, lævi, cellulis duplo minoribus, subrotundis, parietibus flexuosis, magis incrassatis et spatiis trigonis crassissimis, eisdem marginalibus transversim rectangulari-quadratis, in seriebus 2 vel 3 dispositis, collo sat distincto, stomatibus duplo minoribus et paucioribus, annulo fragmentario, simplici, margini capsulæ vel operculi adhærente, sporis duplo minoribus, operculo subplano, breviter obtuseque rostellato.

Gymnostomum sphaericum Ludw. MSS. Schkuhr. Deutschl. Moos. p. 26, n. 15 (1810). Schwægr. in Schrad. Neu. Journ. Bot. IV, p. 15 (1810), et Suppl. I, P. I, p. 21, n. 6 (1811). La P. in Poir. Encycl. Bot., Suppl. II, p. 868, n. 14 (1811). Brid. Mant. musc. p. 14, n. 50 (1819). N. H. S. Bryol. germ. I, p. 124, n. 3 (1823). Hüben. Muscol. germ. p. 43, n. 9 (1833).

G. Physcomitrium sphaericum Brid. Bryol. univ. I, p. 97, n. 42 (1826).

Anoectangium sphaericum Spreng. in L. Syst. veg., sext. dec. ed., IV, P. I, p. 146, n. 2 (1827).

Physcomitrium sphaericum Brid. Bryol. univ. II, p. 815 (1827). Fürnr. in Regensb. bot. Zeit. XII, P. II, Ergänz. p. 9 (1829). Hamp. in eod. diar. XX, P. I, p. 285, n. 1 (1837). DeN. Syll. musc. Ital. p. 280, n. 368 (1838).

B. S. G. Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. p. 10, n. 2, p.p. (1841). **C.-M.** Synops. I, p. 115, n. 2 (excl. var. β ?) 1848. **Rab.** Deutschl. Krypt.-Fl. II, P. III, p. 87, n. 6140 (excl. var. β ?) 1848. **Wils.** Bryol. brit. p. 275, n. 4 (1855). **Schimp.** Synops. p. 314, n. 1, p.p. (1860). **Berk.** Handb. brit. Moss. p. 174, n. 1 (1863). **Mild.** Bryol. siles. p. 192, n. 269 (1869).

Delin.

Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. t. 1. **Engl. Bot. Suppl.** III, t. 2830. **N. H. S.** Bryol. germ. I, t. 9, f. 3. **Schkuhr.** Deutschl. Moos. t. 11 b. **Schrad.** Neu. Journ. Bot. IV, t. 2, f. B. **Schwægr.** Suppl. t. 8. **Sturm.** Deutschl. Fl. II, fasc. 15. **Wils.** Bryol. brit. t. 52.

In Scandinavia quoque occurrit, nempe in fossa ad Paakkola, paroec. Asikkala, prov. Tavastland Fenniæ, ubi mense Octobris 1865 parcissime invenit oculatissimus **F. Silén.**

6. *Physcomitrium immersum* Sull.

Cladautoicum, remotifolium, *foliis* longis, patentibus, concaviusculo-canaliculatis, obovato-lanceolatis, acuto-acuminatis, obtuse serratis, nervo infra apicem dissoluto, cellulis superioribus sat magnis, quadrato-rhombeis, *seta* vix ulla, *capsula* pateræformi, lævi, cellulis irregulariter quadratis, parietibus flexuosis, subconformiter incrassatis, eisdem marginalibus quadratis, in singula serie, collo indistincto, stomatibus sat paucis, minutis, *annulo* valde fragmentario, margini capsulæ vel operculi adhærente, *sporis* omnium maximis, densissime et alte spinosis, *operculo* convexo, alte obtuseque rostellato.

Physcomitrium sphaericum? var. insignis, capsula immersa, foliis serratis; forsan species propria **Sull.** *Musc. allegh.* p. 47, n. 196 (1846).

Ph. immersum **Sull.** in **As.-Gray.** *Man. Bot. U. S.*, prim. ed., p. 648, n. 2 (1848), *Moss. U. S.* p. 51, n. 2 (1856), et *Icon. musc.* p. 93 (1864).

Gymnostomum immersum **Sull.** in *Proc. Amer. Acad.* V, p. 273, n. 7 (1861).

Delin. *in* *Icon. musc. t. 56.*

Sull. Moss. U. S. t. 4, et Icon. musc. t. 56.

Exsicc. *in* *S. L. Musc. bor.-amer., sec. ed., n. 233.*

S. L. Musc. bor.-amer., sec. ed., n. 233. Sull. Musc. allegh. II, n. 196.

Obs. Specimina nostra citata multo humiliora operculum possident, quam quod delineatum et descriptum.

Medium inter hanc formam infimam *Physcomitrii* et *Aphanorrhagma* ponendum est *Microstegium* Lindb. in *Öfv. V.-Ak. Förh.* XXI, p. 593, n. III (1864), cujus denominatio tamen mutari debet in *Micropoma* Lindb., genere *Andropogonearum* etenim jam antea nominato *Microstegio* N.-Es. MSS. (Stend. Synops. pl. gramin. p. 411: 1855). Inter synonyma hujus musci enumerandum est *Physcomitrium Sessostrii* Lor. in *Abh. Akad. Wiss. Berlin*, 1867, pp. 35–38, n. 15, t. 7, ff. 1–5, et t. 8.

Quibus notis distinguantur ab auctoribus *Funariæ* ex *Entosthodontibus*? Illis tribuuntur capsula asymmetrica orificio obliquo, peristomium duplex et operculum a cellulis in spiram dextram dispositis areolatum; his tamen capsula symmetrica orificio regulari, peristomium simplex vel nullum et operculum a cellulis erectis areolatum. Sin autem enumerationem specierum sequentem inspiciamus, primo visu observamus *Funariam* re vera compositam esse a formis, capsulam asymmetricam — perfecte symmetricam, peristomium internum optime evolutum — valde incompletum habentibus, et *Entosthodontem* a formis valde variis, ut capsulam symmetricam — leniter asymmetricam, peristomium vel duplex vel simplex vel plane nullum (*Amphoritheca* Hamp. in *Ann. sc. nat.*, quint. ser., III, p. 339: 1865), operculum a cellulis optime spiraliter dispositis — erectis areolatum habentibus; inter has formas extremas et oppositas omnes intermediæ quoque ad-

I. *Funaria* Schreb.

A. Capsula asymmetrica, cernua.

a) Capsula striato-plicata, annulo lato.

F. hygrometrica (L.) Sibth., *sphaerocarpa* C.-M., *calvescens* Schwægr., *connivens* C.-M., *leptopoda* Griff. (*F. nepalensis* C.-M.), *gracilescens* Schimp., † *plagiostoma* C.-M., † *microstoma* B.S.G., † *flavicans* Michx. etc.

b) Capsula eplicata, annulo nullo.

F. serrata Brid., *convexa* Spruc., *calcarea* Wahlenb., *mediterranea* Lindb., *americana* Lindb., *Taylori* Lindb. (*F. Jamesoni* Tayl.), *acaulis* Hamp., *crispula* H.-f. W., † *glabra* Tayl. etc.

B. Capsula paullo asymmetrica, suberecta, annulo nullo.

F. suberecta Mitt., *Fontanesii* Schwægr., *laxissima* C.-M., *obtusata* Schimp., *spathulata* Schimp., *algieriensis* Lindb. (*F. Durieui* Schimp.), *tasmanica* H. M., † *subnuda* Tayl. etc.

C. Capsula symmetrica, erecta, annulo nullo.

F. orthocarpa Mitt., † *physcomitrioides* Mont., † *californica* S. L., † *cuspidata* H.-f. W.

II. *Entosthodon* (R.-Br.) Schwægr.

Obs. Genus hoc *Entosthodon* demonstratum fuit primo ab Illustr. R. Brown in *Trans. L. Soc.* XII, P. II (1818), p. 574: "Several species of *Gymnostomum*, to which perhaps the genus should be limited, especially *G. fasciculare*, *Bonplandii*, and *Rottleri*, can hardly be distinguished from *Weissia Templetoni*. This, along with a nearly related species found in New Holland, *Funaria minor* of Delile (*Flor. Ægypt.*), and perhaps also *Weissia radians*, may form a genus distinct from *Weissia*, and nearly related to *Funaria*, differing chiefly in the irregular bursting and evanescence of the inner peristomium, which in *Funaria* is regularly devided and generally persistent, though in some cases perhaps equally deciduous", quod genus postea suum nomen accepit e manu Clar. Schwægrichenii.

† indicat species peristomio interiore plus minusve imperfecto.

A. Capsula leniter asymmetrica, cernua, flexura setæ sæpe pendula.

a) Peristomio duplici.

Ent. robustior (C.-M.) Lindb., *curvipes* C.-M.

b) Peristomio simplici.

Ent. radians (Hedw.) C.-M., *Rottleri* (Schwægr.) C.-M., *curvisetus* (Schwægr.) C.-M.

B. Capsula symmetrica, erecta, flexura setæ interdum horizontali — pendula.

a) Peristomio duplici.

Ent. integer (C.-M.) Lindb., *Mathewsii* H.-f.?

b) Peristomio simplici.

Ent. attenuatus (Dicks.), *niloticus* Schimp., *Drummondii* Sull., *commutatus* D. Mont., *Durieuvi* Mont., *obtusifolius* H.-f., *longicollis* Mitt., *Wallichii* Mitt., *pellucidus* C.-M., *fascicularis* (Dicks.) C.-M., *pilifer* Mitt.?, *Mathewsii* H.-f.?, *marginatus* C.-M., *Perrottetii* (Mont.) C.-M., *gracilis* H.-f. W., *Bolanderi* S. L., *javanicus* D. M., *Mittenii* D. M., *Bergii* (Hornsch.) B. S. G. etc.

c) Peristomio nullo.

Ent. obtusus (Dicks.) Lindb., *japonicus* (Hedw.) Lindb., *apophysatus* (Tayl.), *riparius* n. sp. *), *acidotus* (Tayl.) C.-M., *Orbigny* (Mont.), *Bonplandii* (Brid.), *Jamesoni* (Tayl.), *Busei* D. M., *diversinervis* C.-M., *submarginatus* C.-M., *lutescens* (Hamp.), *pseudomarginatus* (Hamp.), *undulatus* (Hamp.), *Lindigii* (Hamp.), *nutans* Mitt. etc.

*) **Funaria (Entosthodon) riparia** n. sp. Lindb.

Cladautoica, humilis, foliis paucis, congestis, laxis, patentibus, spatulato-obovatis, concaviusculis, obtusiusculis, apiculatis, margine dense serrato, sublimbato, nervo longe infra apicem dissoluto, cellulis superioribus rhombeo-rectangularibus vel -quadratis, indistincte incrassatis, eisdem marginis uniserialibus, luteolis, elongate prosenchymaticis, seta 1—1,5 cm. alta, gracili, sicca ubique dextrorsum torta, capsula parva, erecta, perfecte regulari, pyriformi, ore coarctato, vestigia membranæ basilaris dentium gerente, annulo nullo, operculo deplanato-semiglobosa, pulchre spiraliter areolato, calyptra generis, sat longe rostrata.

Habitat in ripa arenaria rivuli *Ribeirão dos Bugres* ad oppidulum Caldas prov. Minas Geraes Brasiliæ, ubi 26 Aug. 1854 detexit oculatissimus frater, G. A. Lindberg.

Momentum igitur genericum formæ et directioni capsulæ, structuræ peristomii et areolationi operculi addere nullo modo*) possumus, quum sine læsione seriei hujus naturalis limites *Entosthodontis* e *Funaria* inveniendi non sint, eadem specie quoque, speciminibus diversæ magnitudinis comparatis, variationes haud parvas in his partibus ostendente.

Genera hujus familiæ Funariacearum forma operculi et calyptræ præcipue distinguuntur, et re vera, si *Entosthodontem* cum *Funaria* jungamus, genus integrum obtinemus, cui retinendum est hoc nomen antiquissimum et typicas optimeque evolutas formas designans, a ceteris diversissimum his notis:

I. *Funaria* Schreb. emend.

Calyptra longius persistens, grandis, inflato-cucullata, basi integra, maximam partem fructus investiens, longirostris. *Operculum* planum vel convexulum, cum vel sine mamilla, vel umbone humillimo et male definito, rarius brevissime et obtuse conicum. — Peristomium duplex, simplex vel nullum. Annulus solum in formis maxime evolutis præsens, cito se revolvens. Seta alta, gracilis. Inflorescentia cladautoica.

II. *Physcomitrium* Brid. emend.

Calyptra fugax, minuta, mitræformis, fissa, operculum et marginem capsulæ solum investiens, sat longirostris. *Oper-*

*) Exempla nonnulla dare volumus. *Ent. Templetoni* (F. attenuata Lindb.) operculum habet distinctissime spiraliter areolatum dentesque nutantes, sed affinissimi *Ent. Drummondii* et *Ent. curvisetus* cellulas operculi erectas, exceptis in ipso centro, et dentes erectos, mediante *Ent. Durieui*. Spiram cellularum in operculo maxime indistinctam et dentes erectos *Ent. Bergii* quoque possidet. *Ent. ericetorum* (F. obtusæ Lindb.) specimina minora solum in intimo centro operculi cellulas vix clare spiraliter dispositas ostendant, sed robustiora, ut s. d. *Ent. Curnowii* Dav. MSS. (Newlyn Cliff, Penzance, May 1861, W. Curnow), multo distinctius spiraliter areolatum operculum sub lente nudant. *Funariæ californicæ* S. L. ascribitur (vide *Mem. Calif. Acad. Sc.* I, P, I, p. 20, n. 125: 1868): „peristome double, the internal being glued to the outer one to above the middle of the teeth,, in speciminibus nostris tamen peristomium internum est valde variabile, vulgo multo magis rudimentarium vel fere omnino nullum. Hoc sufficiat.

culum e basi humili convexulo abruptissime rostratum, rostellatum vel apiculatum. — Peristomium nullum. Annulus in omnibus præsens, margini capsulæ vel operculi adhærens. Seta brevis, crassa. Inflorescentia præcedentis.

III. *Pyramidula* Brid.

Calyptra longe persistens, maxima, pyramidalis, mitræformis, quadrangularis, in sectione transversa cruciformis, lævissima, fructu maturo, angulis duobus oppositis ad processum stylinum usque secta, labiis duobus infra capsulam coarctatis et setam amplectentibus, brevirostris. *Operculum* præcedentis. — Peristomium nullum. Annulus omnino nullus. Seta et inflorescentia præcedentis.

IV. *Goniomitrium* H. W.

Calyptra longius persistens, magna, campanulato-mitræformis, profunde octoplicata et humiliter octocristata, incisa, capsulam fere totam investiens, brevirostris. *Operculum* plano-convexum. — Peristomium nullum. Annulus nullus. Seta brevissima, gracilis. Inflorescentia paroica *).

Vehementer optandum est tales limites claros et naturales indagari inter genera *Trichostomearum*, hujus difficilimæ tribus, confiteri etenim debemus *Tortulam* (ex. gr.) maxime artificiale genus esse, ut membra analogæ, sed vix affinia, partim amplectens.

Jam in *Öfv. V.-Ak. Förh.* XXI (1864), pp. 597—599 synonyma Eufunariarum extricata sunt, nunc ideo restant eadem s. d. Entosthodontium borealium ad demonstrandum, nonnulla illarum quoque emendari et addi necesse est.

1. *Funaria hygrometrica* (L.) Sibth.

Funaria hygrometrica Sibth. Fl. oxon. p. 288 (1794), e Sm.

Sw. in V.-Ak. nya Handl. XVI, p. 249 (1795). Schrad.

*) *Goniomitrium enerve* haud perfecte est enerve, sed in acumine vestigia nervi bracteæ perichætii interdum, ut *Ephemerum serratum* quoque, ostendunt. Sectio transversa calyptræ extremas lineas thoracis ferrei æquatum haud male simulat.

Syst. Samml. krypt. Gew. I, p. 14, n. 63 (1796),
 et in Ust. Ann. Bot. XIX, p. 110 (1796). Roth. Tent.
 fl. germ. III, P. I, p. 225 (1800). Thunb. Prodr. pl.
 cap. II, p. 174 (1800). Hedw. Sp. musc. p. 172 (1801).

2. *Funaria flavicans* Michx.

Funaria flavicans Michx. Fl. bor.-am. II, p. 303 (1803).
 P.-B. Prodr. pp. 25 et 53 (1805). Mühlenb. Cat.
 pl. Am. bor., prim. ed., p. 99, n. 2 (1813), et sec.
 ed., p. 104, n. 2 (1818). Schwægr. Suppl. I, P. II,
 p. 75, n. 2 (1816), et in L. Sp. pl., quart. ed., V, P.
 II, fasc. 1, p. 45, n. 2 (1830). Brid. Sp. musc. III,
 p. 67 (1817), Mant. musc. p. 123, n. 535 (1819),
 et Bryol. univ. II, p. 54, n. 3 (1827). Sw. Adnot.
 bot. p. 126, n. 2 (1829). C.-M. Synops. I, p. 108,
 n. 4 (1848). Sull. Moss. U. S. p. 50, n. 2 (1856), et
 Icon. musc. p. 87 (1864).

Strephedium flavicans P.-B. Prodr. pp. 25 et 89 (1805), et
 in Mém. Soc. L. Paris. I, p. 68 (1822).

Delin.

Schwægr. Suppl. t. 65. Sull. Icon. musc. t. 53.

Exsicc.

S. L. Musc. bor.-am., prim. ed., n. 158, et sec. ed., n. 240.

3. *Funaria serrata* Brid.

Funaria serrata Brid. Sp. musc. III, p. 70 (1817), Mant.
 musc. p. 124, n. 538 (1819), et Bryol. univ. II, p.
 57, n. 7 (1827). W. H. in Drumm. Musc. st. austr.
 Am. bor. n. 76 (1841). Sull. Musc. allegh. p. 32,
 n. 126 (1846), Moss. U. S. p. 51, n. 4 (1856), et
 Icon. musc. p. 89 (1864). Spruc. in Trans. Bot.
 Soc. Edinb. III, p. 164, n. 197, in obs. (1849).
 C.-M. Synops. II, Suppl. p. 542, n. 12 (1851).

Delin.

Sull. Icon. musc. t. 54.

Exsicc.

Drumm. Musc. st. austr. Am. bor. n. 76. S. L. Musc.
 bor.-am., sec. ed., n. 239. Sull. Musc. allegh. I, n. 126.

Obs. Sine dubio *F. serrata* est species **Bridelii**, nec **Palisotii**, quum in hujus opere posthumo: *Muscologie ou Traité sur les Mousses*, in *Mém. de la Soc. Linn. de Paris*, I (1822) inserto, nulla mentio de ea facta est.

Differentia hujus e specie europæa, sub eodem nomine descripta et delineata in *Bryol. eur.*, indicata jam est ab Ill. **Sullivant** in ejus *Musc. allegh.*, sed complete narrata ab Ill. **Spruce**, suam *F. convexam* in op. cit. describente, quæ species europæa nobis videtur esse *F. ventricosa* **Brid.** Sp. Musc. III, p. 70 (1817), his verbis publice narrata: "caule brevissimo simplici, foliis patentibus late ovatis acutis subser-ratis nervo evanido, pedunculo recto, capsulæ cernuæ pyri-formi-ventricosæ lævissimæ operculo convexo umbonato. Prope Romam vulgatissima." In Europa nondum inventa est *F. Fontanesii* **Schwægr.** Suppl. t. 66, distincta capsula suberecta, paullo asymmetrica, qua causa illa et *F. ventricosa* nullo modo synonymæ esse possunt. *F. calcarea* **Wahlenb.** et *F. mediterranea* **Lindb.** quoque optime diversæ sunt operculo humiliter conico, haud convexo et umbonato, ut in *F. ven-tricosa*.

4. **Funaria Drummondii** (Sull.) Lindb.

Entosthodon obtusifolius (haud **H.-f.**) **W. H.** in **Drumm.** Musc. st. austr. Am. bor. n. 36 (1841).

Ent. Drummondii **Sull.** Moss. U. S. p. 51, n. 1 (1856), et Icon. musc. p. 91 (1864).

Delin.

Sull. Musc. U. S. t. 4, et Icon. musc. t. 55.

Exsicc.

Drumm. Musc. st. austr. Am. bor. n. 36. **S. L.** Musc. bor.-am., prim. ed., n. 156 b, et sec. ed., n. 235.

Obs. Jam anno 1839 (?) publice narratus est verus *Ent. obtusifolius* **H.-f.** in **Hook.** Ic. pl. rar., fasc. 5, t. 245 A, **C.-M.** Synops. I, p. 125, n. 11 (1848), *Physcomitrium Ent. obtusifolium* **C.-M.** in *Linnæa*, XVIII, p. 697, n. 16 (1844) e Peruvia, Lima (**Mathews**), optime diversus videtur e descriptione et sine dubio species *Funariæ*. Est tamen *F.*

obtusifolia **Weinm.** in *Bull. Soc. nat. Mosc.* XVIII, P. II, p. 438, n. 2 (1845), speciminibus authenticis Petropoli a nobis nuper inspectis, — *Meesea trichoides* (**L.**) **Spruc.**

5. *Funaria attenuata* (**Dicks.**) **Lindb.**

Bryum attenuatum **Dicks.** Pl. crypt. Brit. fasc. IV, p. 8 (1801).

Brid. Muscol. rec. II, P. III, p. 63, n. 395 (1803), Sp. musc. III, p. 6 (1817), Mant. musc. p. 117, n. 444 (1819), et Bryol. univ. I, p. 638, n. 1, p.p. (1826). **Sm.** Fl. brit. III, p. 1360, n. 17 (1804), Engl. Bot. XXXIV, n. 2433 (1812), et Comp. fl. brit., sec. ed., p. 184, n. 19 (1816). **Schwægr.** Suppl. I, P. II, p. 120 (1816). **Steud.** Nomencl. crypt. p. 86 (1824).

Orthopyxis ? attenuata **P.-B.** Prodr. p. 79 (1805).

Gymnostomum pyriforme **Brid.** Sp. musc. I, p. 27, p.p. (1806).

Splachnum Juressi **Schwægr.** Suppl. I, P. I, p. 55 (1811).

Brid. Mant. musc. p. 109, n. 389 (1819), et Bryol. univ. I, p. 263, n. 23 (1826). **Steud.** Nomencl. crypt. p. 399 (1824). **C.-M.** Synops. I, p. 148, n. 3 (1848).

Funaria Templetoni **Sm.** Engl. Bot. XXXVI, n. 2524 (1813), et Comp. fl. brit., sec. ed., p. 182, n. 3 (1816).

Weissia Templetoni **Hook.** in **Curt.** Fl. lond., sec. ed., I (1817), et Fl. scot. II, p. 130 (1821). **H.T.** Muscol. brit., prim. ed., p. 42, n. 2 (1818), et sec. ed., p. 77, n. 2 (1827).

W. longicollis **Link.** MSS. **Brid.** Mant. musc. p. 45, n. 148 (1819). **Steud.** Nomencl. crypt. p. 444 (1824).

Entosthodon Templetoni **Schwægr.** Suppl. II, P. I, fasc. 1, p. 44, n. 1 (1823), et in **L.** Sp. pl., quart. ed., V, P. II, fasc. 1, p. 47, n. 1 (1830). **Brid.** Bryol. univ. I, p. 379, n. 1 (1826). **B. DeN.** in Mem. Accad. Torin. XL, p. 337, n. 14 (1838). **DeN.** Syll. musc. Ital. p. 227, n. 305 (1838). **B. S. G.** Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. p. 3, n. 1 (1841). **C.-M.** Synops. I, p. 124, n. 9 (1848). **Wils.** Bryol. brit. p. 272 (1855). **Schimp.** Coroll. p. 61, n. 4 (1855), et Syn-

ops. p. 319, n. 4 (1860). **Berk.** Handb. brit. Moss. p. 176, n. 3 (1863).

Eremodon longicollis **Brid.** Bryol. univ. I, p. 234, n. 1 (1826).

Entosthodon rupestris **Brid.** Bryol. univ. I, p. 379, inter synonym.

Gymnostomum Physcomitrium latifolium **Brid.** Bryol. univ. I, Suppl. p. 760, n. 61 (1827).

Physcomitrium latifolium (haud **Lindb.**) **Brid.** Bryol. univ. II, p. 815 (1827). **B.S.G.** Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. p. 15 (1841).

Funaria Fontanesii (haud **Schwægr.**) **B. DeN.** Prodr. Bryol. mediol. p. 32, n. 3 (1834).

Physcomitrium Entosthodon Templetoni **C.-M.** in Linnæa, XVIII, p. 696, n. 14 (1844).

Ph. Soleirolii **Mont.** in Ann. sc. nat., quart. ser., VII, p. 152, n. 50 (1857).

Delin. **Berk.** Handb. brit. Moos. t. 16, f. 5. **Bryol. eur. fasc.** 11, Monogr. t. 1. **Curt.** Fl. lond., sec. ed., I. **Dicks.** Pl. crypt. Brit. fasc. IV, t. 10, f. 8. **Engl. Bot.** XXXIV, t. 2433, et XXXVI, t. 2524. **H. T.** Muscol. brit. t. 14. **Schwægr.** Suppl. t. 113. **Wils.** Bryol. brit. t. 14, f. e.

6. *Funaria curviseta* (**Schwægr.**) **Mild.**

Gymnostomum curvisetum **Schwægr.** Suppl. II, P. I, fasc. 1, p. 17, n. 1 (1823).

G. Physcomitrium curvisetum **Brid.** Bryol. univ. I, p. 103, n. 49 (1826).

Ph. curvisetum **Brid.** Bryol. univ. II, p. 815 (1827). **DeN.** Syll. musc. Ital. p. 281, n. 369 (1838). **B. S. G.** Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. p. 14, n. 7 (1841). **C.-M.** in Linnæa, XVIII, p. 296, n. 12 (1844).

Gymnostomum curvatum **F.-Mazz.** Spec. bryol. rom., prim. ed., p. 4 (1831).

Entosthodon curvisetus **C.-M.** Synops. I, p. 121, n. 2 (1848), et Deutschl. Moos. p. 135, n. 3 (1853). **Schimp.** Coroll. p. 61, n. 3 (1855), et Synops. p. 318, n. 3 (1860).

Funaria curviseta **Mild.** Bryol. siles. p. 196, n. 275 (1869).
Delin.

Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. t. 4. F.-Mazz. Spec. bryol. rom., prim. ed., t. 1. Schwægr. Suppl. t. 105.

7. *Funaria obtusa* (Dicks.) Lindb.

Bryum obtusum **Dicks.** Pl. crypt. Brit. fasc. II, p. 5 (1790).

Gmel. in **L.** Syst. nat., tert. dec. ed., II, p. 1334 (1791).

Gymnostomum dubium **Brid.** Muscol. rec. II, P. I, p. 42, n. 5 (1798).

G. obtusum (haud **Turn.**) **Sw.** in **Schrad.** Journ. Bot. II, 1800, p. 171, p.p. (1801). **Hedw.** Sp. musc. p. 34 (1801). **P.-B.** Prodr. p. 59 (1805). **Brid.** Sp. musc. I, p. 32, p.p. (1806), Mant. musc. p. 15, n. 60, p.p. (1819), et Bryol. univ. I, p. 73, n. 17, p.p. (1826). **LaP.** in **Poir.** Encycl. Bot., Suppl. II, p. 868, n. 13, p.p. (1811). **Schwægr.** Suppl. II, P. I, p. 21, n. 5, p.p. (1811). **Sav.** Bot. etr. III, p. 32 (1818). **Steud.** Nomencl. crypt. p. 192, p.p. (1824).

G. fasciculare (haud **Brid.**) **Sm.** Engl. Bot. XVIII, n. 1245 (1803), Fl. brit. III, p. 1165, n. 13, p.p. (1804), et Comp. fl. brit., sec. ed., p. 162, n. 16 (1816). **Turn.** Muscol. hib. spic. p. 10, n. 6, p.p. (1804). **H. T.** Muscol. brit., prim. ed., p. 12, n. 6 (1818), et sec. ed., p. 23, n. 11, excl. synonym. (1827).

— var. β . *Schultzii* **N.H.S.** Bryol. germ. I, p. 143 (1823). **Brid.** Bryol. univ. I, p. 103 (1826).

G. Ahnfelti **Fr.** St. agr. femsj. p. 28 (1825). **Ahnf.** in **Fr.** Novit. p. 299, n. 316 (1828). **Hartm.** Skand. Fl., sec. ed., p. 300, n. 3 (1832); et tert. ed., p. 263, n. 3 (1838). **Lindgr.** in Bot. Not. 1842, p. 73.

Hymenostomum Ahnfelti **Grev.** MSS. **Fr.** St. agr. femsj. p. 100 (1827).

Gymnostomum affine **Hübner.** Muscol. germ. p. 42, p.p. (1833).

G. Bonplandi (haud **Brid.**) **Buching.** in Regensb. bot. Zeit. XIX, P. I, p. 111 (1836).

- Physcomitrium Bonplandi* (haud **Brid.**) **Bruch.** MSS. **Hamp.** in Regensb. bot. Zeit. XX, P. I, p. 285, n. 4 (1837). **DeN.** Syll. musc. Ital. p. 283, n. 372 (1838). **Ångstr.** Dispos. musc. Scand. p. 10 (1842).
- Gymnostomum ericetorum* **B. DeN.** in Mem. Accad. Torin. XL, p. 348, n. 27 (1838).
- Physcomitrium ericetorum* **B. S. G.** Bryol. eur. fasc. 11, Monogr. p. 13, n. 5 (1841). **C.-M.** in Linnæa, XVIII, p. 695, n. 7 (1844). **Spruc.** in Trans. Bot. Soc. Edinb. III, p. 165, n. 200 (1849). **Wils.** Bryol. brit. p. 273, n. 1 (1855).
- Ph. Ahnfelti* **Hartm.** Skand. Fl., quart. ed., p. 365, n. 2 (1843), et quint. (1849) — non. (1864) edd. **Ångstr.** in Nov. act. Soc. upsal. XII, p. 359 (1844), et in **Fr.** Summ. veg. Scand. I, p. 89, n. 4 (1846).
- Entosthodon ericetorum* **C.-M.** Synops. I, p. 122, n. 4 (1848), et Deutschl. Moos. p. 135, n. 2 (1853). **Schimp.** Coroll. p. 61, n. 1 (1855), et Synops. p. 316, n. 1 (1860). **J.-Lang.** in Fl. dan. XV, fasc. 45, p. 14, n. 2687, 1 (1861). **M.-Lang.** in Nat. For. vid. meddel. 1861, p. 14. **Berk.** Handb. brit. Moss. p. 175, n. 1 (1863). **Mild.** Bryol. siles. p. 195, n. 273 (1869).
- Ent. obtusus* **Lindb.** in Öfv. V.-Ak. Förh. XXI, p. 221, n. 10, in obs. (1864), et Eur. Trich. p. 10, n. 10, in obs. (1864).
- Ent. Notarisii* **Schimp.** MSS. **Picc.** in Comm. critt. ital., fasc. 4, p. 30 (1863). **DeN.** in eod. diar. II, fasc. 2, p. 23 (1866).
- Ent. fascicularis* forma **M.-Lang.** in Bot. Tidsskr. II, p. 240 (1868).
- Ent. Curnowii* **Dav.** MSS.
- Delin.**
- Bryol.** eur. fasc. 11, Monogr. t. 3. **Dicks.** Pl. crypt. Brit. fasc. II, t. 4, f. 7. **Engl. Bot.** XVIII, t. 1245. **Fl. dan.** XV, fasc. 45, t. 2687, f. 1. **H. T.** Muscol. brit. t. 7. **Hedw.** Sp. musc. t. 2, ff. 1—3. **Kleinh.** Alb. mouss. Paris. t. 15, f. 3. **Wils.** Bryol. brit. t. 7, f. f.

Cinclidium subrotundum **Lindb.** haud rara stirps in regionibus alpina, subalpina et subsilvatica videtur, specimina etenim possidemus ex his jam sat numerosis locis: Mare album, ins. Kolgujew (69° lat. bor.) ad flumen Waskina (4 Julii 1841), et Samojedia, in peninsulæ Kanin promontorio Kanin-Noss, $68\frac{1}{2}^{\circ}$ lat. bor. (29 Junii 1841, **F. J. Ruprecht**); Lapponia muonionensis, paroecia Enontekis pluribus locis (Julii et Aug. 1867, **J. P. Norrlin** et **J. Sahlberg**); Lapponia tornensis, paroec. Karesuanto, Kuttainen ad Palojoki (1 Aug. 1867, **J. P. Norrlin**); Lapponia umensis, Högsta-by (**J. Ångström**); Saltdalen, vallis Norvegiæ (Julii 1854, **Ax. Drake**); Grönlandia, in turfosis sinus Tunnudliorbik (Sept. 1828, **J. Vahl**); Labrador (**Breutel**).

Pottia intermedia (**Turn.**) **Fürnr.** sine ullo dubio nobis propria species est, re vera media inter *P. truncatulam* (**L.**) **Lindb.** et *P. lanceolatam* (**Hedw.**) **C.-M.**; ab illa statim dignoscatur: statura majore, margine foliorum supra medium plus minusve revoluta, capsula longa (elliptica — cylindrica), sicca sub ore vix constricta, peristomio rudimentario, annulo lato, du- vel triplici, margini capsulæ arctissime adhærente. *P. truncatula* tamen habet staturam minorem, marginem foliorum planum, capsulam brevem (semiglobosam), siccam sub ore valde constrictam, peristomium et annulum nullum. *P. lanceolata* possidet capsulam ore coarctato et melius peristomiato. — Quibus notis *P. intermedia* ad duas ceteras eandem relationem ostendit, ut *Physcomitrium eurystomum* ad *Ph. pyriforme* et *spharicum*.

Benevolentia Ill. **Al. Braun** debemus inspectionem speciminis originalis *Barbulæ squarrosæ* **Brid.** Bryol. univ. I, Suppl. p. 833, n. ? 55 (1826). In charta alligata manu propria auctor scripsit: "Barbula squarrosa. Patria ignota. Herb. Cand. 1825." Planta hæc ad amussin congruit cum eisdem, e Jurançon Pyrenæorum (**Spruce**) etc., "inferne squallido fuscescentibus, superne amoene lutescentibus"; ideoque

synonyma est cum *Tortula squarrosa* DeN., *Barbula* B. S. G., *Pleurochæti* Lindb.

Insulam valde montuosam Hogland in sinu fennico mense Junii 1867 peragrans, duobus locis fertilem *Cylicocarpum*; *Mougeotii*, affinissimo *Cyl. lapponico* intermixtum, parce inveni. Ab hoc. diversus est: capsula longa et angusta, jugis minus distinctis et fere viridibus, collo elongato sensim in setam longam abeunte, et calyptra longa, angusta et viridi-straminea, apice summo solum brunnea (calyptra hujus tamen est tota brunnea), fructus illius tandem multo serius (circiter tres septimanas) maturescit.

In scopulis prope Helsingfors *Ulotam curvifoliam* (Wahlenb.) Brid. copiosam 14 Aug. 1868 invenimus et in unoquoque cæspite fertilem, quod nos movit inflorescentiam ejus perscrutare, in *Bryol. eur.* Monogr. t. 10 dioicam delineatam et descriptam. Dioica tamen non est, sed *cladautoica*, ut in nonnullis *Orthotrichis*, ex. gr. *Orth. Rogeri* et *polari*, et *Andræis* s. d. monoicis, ex. gr. *Andr. petrophila* et *rupestri*, h. e. androecia ejus posita sunt in proprio ramulo. Hoc organum apicale est et innovatio infra id singula enascitur, ramulum prolongans et sua in vice inflorescentiam apicalem gerens et sic iterum iterumque, ut in eodem ramulo usque ad decem androecia seriata numerare possumus. His notis distinguitur ab *Ul. americana* (P.-B.) Lindb.: *inflorescentia cladautoica* (nec androecio axillari in ramo femineo = autoica), *foliis longioribus et acutioribus, siccis hic illic curvatis, nervo brevioris dorsoque magis prominente, cellulis duplo vel subtriplo majoribus, maxime verrucosis* (in hac lævibus), *capsula multo minore, ciliis angustioribus et lævibus.*

Entodon compressus (Hedw.) C.-M.

Autoicus, tenellus, sat regulariter pinnatus, compressulus, foliis ovatis, obtusiusculis, integris, valde concavis, nervo brevi, furcato, cellulis alaribus numerosis, subquadratis, haud

inflatis, seta brevi, lævissima, purpurea, capsula parva, oblonga, ore angustiore, leptodermi, annulo persistente, latissimo, operculo conico, oblique rostrato.

Leskea compressa **Hedw.** Sp. musc. p. 232 (1801). **Brid.** Sp. musc. II, p. 55 (1812), Mant. musc. p. 143, n. 616 (1819), et Bryol. univ. II, p. 287, n. 4 (1827). **Mühlenb.** Cat. pl. Amer. sept., prim. ed., p. 94, n. 13 (1813), et sec. ed., p. 103, n. 13 (1818). **Schwægr.** Suppl. I, P. II, p. 166, n. 12 (1816).

Hypnum Mühlenbergii **P.-B.** Prodr. p. 66 (1805).

H. pennsylvanicum **Poir.** Encycl. Bot., Suppl. III, p. 102, n. 164 (1813).

Entodon compressus **C.-M.** in Linnæa, XVIII, p. 707, n. 8 (1844).

Isothecium compressum **Hamp.** MSS., e **C.-M.** l. c., inter synonym. **Sull.** in **As.-Gray.** Man. Bot. U. S., prim. ed., p. 667, n. 2 (1848).

Anomodon compressus **Bruch.** MSS., e **C.-M.** l. c., inter synonym.

Neckera Entodon compressa **C.-M.** Synops. II, p. 66, n. 50 (1850).

Cylindrothecium compressum **Schimp.** in Bryol. eur. fasc. 46 et 47, Monogr. p. 3 (1851). **Sull.** Moss. U. S. p. 64, n. 3 (1856), et Icon. musc. p. 147 (1864).

Delin.

Hedw. Sp. musc. t. 56, ff. 1—7. **Sull.** Icon. musc. t. 93.

Exsicc.

S. L. Musc. bor.-amer., prim. ed., n. 264, et sec. ed., n. 388.

Habitat in silvis ad Suchona, affluvium fluminis Dwina Rossiaë s. d. europææ, ubi jam Julii 1774 detexit ill. **P. S. Pallas** (herb. Ac. sc. et hort. botan. petropol.). — In America septentrionali raro provenit e Pennsylvania ad Missouri, juxta aquas fluentes ad truncos et radices arborum.

Pulcherrima et distinctissima species, cujus capsula, ut aliæ valde leptodermes hujus ordinis, stomatibus caret.

Obs. Inter muscos pleurocarpos nulla, quantum scimus, forma adest, quæ immersa stomata habet, sed omnes superficialia sola. Interdum, ut in *Homalothecio sericeo* etc.,

collum capsulæ præbet tubercula alta, conica, obtusa, duriore areolatione et intensiore colore, quorum cacumen a stomate minuto hyalinoque formatur; hæc tubercula sensim abeunt in eisdem, setam asperantibus et nimirum nullum stoma gerentibus.

***Pylaiea suecica* (Schimp.) Lindb.**

Thedenia suecica Schimp. in Bryol. eur. fasc. 49—51, Monogr. p. 3, n. 1 (1852), Coroll. p. 104, n. 1 (1855), et Synops. p. 520 (1860). *Thed.* Nya bot. Not. 1853, p. 66. Hartm. Skand. Fl., sept. ed., p. 333, n. 1 (1858), oct. ed., p. 346, n. 1 (1861), et non. ed., II, p. 21, n. 1 (1864).

Hypnum suecicum C.-Hartm. in Hartm. Skand. Fl., sext. ed., p. 358, n. 64 (1854).

Leskea suecica Lindb. MSS.

Delin. Bryol. eur. fasc. 49—51, Monogr. t. 1. Nya bot. Not. 1853, t. 1.

Habitat ad corticem arborum in mm. Funnesdalsberget et Hamrafjället prov. Herjeådalen Sueciæ, ubi solus annis 1836 et 1842 detexit Clar. K. Fr. Thedenius; frustra ab omnibus postea quæsitæ.

In planta, nobis ab Illustr. Schimper generose communicata, observavimus, interdum esse nitidulam, caulem fragilem hic illic emittere fasciculos densos rufo-brunneos radicalium, folia remota, rarissime sursum apice curvata, ut et bracteas femineas indistincte serrulata, easdem androecii tamen integerrimas. Omnibus notis genericis perpensis, nullam nobis contigit invenire, quæ stirpem e *Pylaiea* Bryol. eur. distinguat, ideoque ad hoc genus retulimus, ut species maxime tenella ejus, ad hoc tempus cognita.

Var. β . *compacta* Lindb.

Autoica, tenella, compacta, nitidula, intricata, caule ramosissimo, fragilissimo, foliis densis, difformibus, sæpissime sursum apice leniter curvatis, brevioribus, indistincte serru-

latis, enervibus, inflorescentiis copiosissimis, bracteis et perichætii et androecii serrulatis.

Habitat in fissuris montis ad Enontekis Lapponiæ muonionensis Fenniae, ubi 4 Aug. 1867 sterile invenit oculatissimus **J. P. Norrlin**.

Lesquereuxia saxicola (Schimp.) Lor. Mol.

Lesquereuxia striata var. β . *saxicola* Schimp. in Bryol. eur. fasc. 46 et 47, Monogr. p. 3 (1851), et Synops. p. 511 (1860). Mild. in Bot. Zeit. 1861, Beil. p. 18. Lor. Mol. Moosstud. p. 105: "bona species videtur" (1864).

Anomodon striatus var. β . *saxicola* C.-Hartm. in Hartm. Skand. Fl., oct. ed., p. 351 (1861), et non. ed., II, p. 26 (1864).

Lesquereuxia saxicola Lor. Mol. Moosstud. pp. 144, 147 et 149 (1864). Mild. Bryol. siles. p. 288, n. 434 (1869).

Leskea atrovirens ? Lindb. in Th.-Fr. Bot. Not. 1865, p. 74, in not.

Pseudoleskea subfalcata Schimp. MSS.

Delin.

Bryol. eur. fasc. 46 et 47, Monogr. t. 1, ff. β .

Habitat ad saxa et rupes regionum alpinæ — silvaticæ, sed valde rarissime fructificans. — Norvegia, Goustafjeld (Julii 1856, Hj. Holmgren); Dovrefjeld, Kongsvold ♀ (Julii 1856, Th. Jensen; Julii 1857, R. Hartman) et Drivstuen, cum fructibus deoperculatis nonnullis, peristomium ætate corruptum gerentibus (Aug. 1865, Sv. Berggren); Lyngen, reg. alp. (22 Aug. 1867, J. P. Norrlin). Suecia, Lapponia pitensis, alp. Peljekaise et m. Kaltisbout ♂ (Junii et Julii 1856, S.O.L.). Fennia, Lapponia muonionensis, paroecia Enontekis, pluribus locis (Julii et Aug. 1867, J. P. Norrlin).

L. saxicola a *Pseudoleskea atrovirenti*, quacum, ut fere semper sterilis, confusa, statim distinguitur colore fusco-aureo vel viridulo-luteo et semper nitidulo, foliorum cellulis vix vel non papillosis, fructu erecto regularique et peristomio. —

Bonum genus *Lesquereuxia* videtur, habitum et systema vegetabile *Pseudoleskeæ*, sed fructum *Anomodontis* vel *Pterygynandri* fere possidens.

Bidrag

till

Sydöstra Tavastlands Flora

af

J. P. NORRLIN.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Handwritten text in the upper middle section, appearing to be a name or title.

Handwritten text in the middle section, possibly a date or a short paragraph.

Handwritten text in the lower middle section, possibly a signature or a name.

Extensive faint, illegible text at the bottom of the page, likely the main body of the document.

Under loppet af de tjugu senaste åren har vår botaniska litteratur frambragt en mängd lokalfloror öfver särskilda trakter af landet, hvarigenom kännedomen af dess vegetationsförhållanden betydligt blifvit utbredd och väsentligen underhjelpt, samt lusten och hågen för utredandet af den fosterländska floran upplifvad. Äfven en del af södra Tavastlands flora har allaredan blifvit bekantgjord*). Enär uppsatsen häröfver likväl inskränker sig till ett temmeligen obetydligt område, d. v. s. de närmaste omgifningarne kring Tavastehus stad, och för öfrigt endast ofullständigt upptager mossorna, samt alldeles icke behandlar lafvarne, öfverlemnas efterföljande bidrag till publicering, för att i någon, om än ringa, mon fullständiggöra öfversigten af den sydtavastländska vegetationen.

Redan sommaren 1854 hopbragtes ett icke obetydligt material härtill af numera affidne kand. **E. V. Niklander** och lektor **J. E. Strömborg**, hvilka nämnde sommar anställde botaniska exkursioner i Asikkala socken, förnämligast i dess norra del. Resultaterna häraf finnas upptecknade uti en af den senare öfver de undersökta trakterne uppgjord beskrifning jemte åtföljande växtförteckning, upptagande inalles 464 arter fanerogamer och ormbunkar, och hvilken godhets-

*) E. F. Aspelin och A. Thurén, *Bidrag till Tavastehus traktens flora*, i Sällskapet pro Fauna et Flora Fennica Notiser, 7 h., H:fors 1867.

fullt blifvit mig tillhandahållen; uti universitetets finska museum förvaras dessutom exemplar af en stor del af de gjorda insamlingarna. Sedan år 1859 har jag, dels tillsammans med forstmästaren **F. Silén** dels ensam, under flere särskilda somrar företagit botaniska undersökningar i Asikkala och angränsande delar af Hollola, Padasjoki och Lammi (Lampi) socknar samt Koski kapell och får jag med tacksamhet omnämna, att Sällsk. *pro Fauna et Flora Fennica* tvänne gånger (1863 och 1866) bekostat resorna. • Föرنämligast ha dock exkursionerna gält förstberörde socken jemte norra delen af Hollola, hvarför efterföljande uppgifter hufvudsakligen hänföra sig till dessa orter. Flere upplysningar ha dessutom äfven vunnits genom läroverkseleven **Edv. Lang**, hvilken härstädes under de tvänne sistförflutne somrarne med synnerlig ifver egnat sig åt insamling af växter*). Hösten 1862 uppgjordes allaredan af Silén och mig en förteckning öfver de här anträffade fanerogamerna; mossorna voro ännu mycket bristfälligt insamlade (ej fullt 200 arter) och arbetet med lafvarne knappast påbörjadt. De påföljande åren egnades derföre åt dessa grupper, hvarjemte åtskilliga fanerogamer äfven tillkommo. Vår afsigt att gemensamt sammanställa materialet har emellertid genom Siléns bortflytning till en aflägsen ort (Enare) förhindrats, hvarför jag nu ensam, likväl med tillhjälp af många och väsentliga upplysningar, som Silén meddelat, företagit mig utarbetandet häraf.

Förhandenvarande område är, såsom titeln redan utvisar, beläget i sydöstra hörnet af Tavastland, emellan 61° och $61^{\circ} 17'$ n. lat. samt 43° och $43^{\circ} 30'$ long. På tvänne

*) Bland källor kunde äfven anföras en af framl. prosten **J. F. Bouché** år 1792 utgifven „*Akademisk afhandl. om Hollola socken*“; af de fåtalige, delvis oriktiga, naturhistoriska uppgifterna har emellertid ingen nytta kunnat dragas.

sidor är territoriet ganska väl begränsadt genom höjdsträckningar, nemligen i vester af den tavastländska grenen af Maanselkä och i söder af den från Karelen inkommande, under namn af Salpausselkä södra delen af landet genomgående landtryggen; i norr och öster deremot saknas några markerade gränser, om man undantager sjön Ruotsalainen, som på en kortare sträcka skiljer Asikkala från Heinola. Arealen uppgår till omkr. 220,000 tunnland, d. v. s. ungefär $9\frac{1}{2}$ finsk eller $19\frac{1}{2}$ geogr. qvadratmil; här af upptages något öfver $\frac{1}{4}$ af sjöar och vattendrag. Af de uppgifter, hvilka beträffande traktens nivåförhållanden stå till buds, framgår att höjden öfver hafvet varierar mellan 270 fot (Päijänes spegel) och 350—400 fot samt uppgår på vissa sträckor af ganska stort omfång från 450 till inemot 600'; högsta punkten utgöres af det $\frac{1}{2}$ mil söderom Hollola kyrka belägna Tiirismaa, som enligt Gyldéns höjdkarta mäter 745 fot*). Af dessa nivåförhållanden, i förening med den betydliga areal vattnen intaga, kan man redan på förhand sluta till områdets stora omvexling i topografiskt afseende. Detta besannas äfven i verkligheten. Höjder, än under form af skogiga eller skoglösa sammanhängande åsar eller sterila momarker, än under form af backar eller berg med mellanliggande större eller mindre sjöar, dalar, dälдер, odlingar eller försumpade marker, möta här ständigt vandraren, som deremot endast undantagsvis träffar jemna trakter af ansenligare utsträckning.

Hvad till en början sjöarne och vattendragen vidkommer, framstår först det redannämnda Päijäne, hvars sydliga del med dess klippiga, grusiga eller sandiga, mestadels med barrskog bevuxna stränder ligger inom Asikkala och hvilken,

*) I *Gabr. Reins statistiska teckn. af Finland*, 3:dje uppl., p. 22, upptages dess höjd till 772 fot.

sedan den fallit utför Kalkkis fors, genom en elf af samma namn står i förening med Ruotsalainen, hvilken åter genom Kymmene elf faller ut i Finska viken; vidare det $2\frac{1}{2}$ mil långa, intagande Wesijärvi med dess talrika holmar och vikar, ljusa vatten och omvexlande, till ansenlig del med vacker löfskog bevuxna stränder; denna sjö står genom Wääksy i förbindelse med Päijäne. Utom dessa trenne större sjöar finnes åtskilliga smärre, samt en talrik mängd träsk, hvarpå isynnerhet vissa trakter, ss. nordöstra delen, äro särdeles rika och af hvilka de vid Urajärvi belägna äro de anmärkningsvärdaste. Några af dem, ss. de senast anförda, äga sandiga, steniga eller klippiga stränder, men vanligtvis äro de mer eller mindre försumpade. Förutom Kalkkis elf förefinnas ej några betydligare vattendrag, utan representeras dessa af en mängd bäckar och smärre åar.

Med hänsyn till markens yta intaga de området dels begränsande dels genomgående höjdsträckningarna ett framstående rum och uppträda merändels under form af sammanhängande åsar eller moar, bildade af rullstensgrus och oftast betäckta endast af ett mycket tunnt lager finare sand, hvarigenom de antaga en steril natur och erbjuda en ganska torftig vegetation. Den redannämnde tavastländska åsen, hvilken intager trakterna kring Kurhila, Wähimmaa och Stor-Äine' byar, företer en starkt kuperad yta, på stora sträckor öfverdragen af ett ofta flere fot mäktigt lager af mycket fin, men lätt och lös sand, som dock temmeligen väl egnar sig till åker. I sammanhang med denna står en annan, i början mellan Wesijärvi och Päijäne framlöpande ås-sträckning, hvilken når en höjd af inemot 600 fot och vid Wääksy något afbrytes, samt derefter vid Wesivehmas by utbreder sig i en jemn, 7 verst lång och 1—3 v. bred, förnärvarande alldeles skoglös mo, hvilken enligt Woldstedt ligger omkr. 550 fot

öfver hafvet. Härpå afbrytes den åter, men reser sig ånyo vid Urajärvi, der den igen antager moform och fortlöper österut in i S:t Michels län, samt förenar sig i sydvest och söder med Salpausselkä. Denna landtrygg, hvilken, såsom redan framhållits, i söder begränsar området, uppträder här mest moformigt och torde äfven hinna samma höjd som föregående, hvilken den dessutom ansenligt öfverträffar på Tiirismaa; norrut antingen upphör den med branta sluttningar eller sänker sig småningom samt förlorar sig liksom föregående i spridda, vanligen afrundade höjder. För öfrigt uppfylles området af strödda, högre eller lägre backar. Äfven dessa bestå merändels af rullstenförande sandjord. Krosstens-kullarne uppträda deremot mera sparsamt; traktvis, ss. i nordöstra delen, anträffas de dock rikligen. Här finnes äfven den ymnigaste tillgången på berg, hvilka ej heller annars höra till sällsyntheterna. De bestå hufvudsakligen af granit eller gneis-granit och här och hvar af glimmerskiffer, sällan af kvarzit eller kvarzitskiffer*), samt stundom i liten skala af gneis, syenit eller amfibolit**). Kalk saknas helt och hållet. Jordmånen utgöres för öfrigt merändels af rullstenförande sandjord, som ofta öfverklädes af ett mäktigare lager fin, fast sandjord, hvarigenom den väl lämpar sig till åker, samt når ofta i dälдер och under höjderna en hög grad af fruktbarhet och framkallar, i de starkt kuperade trakterna en frodig vegetation, hvilken flerstädes, ss. vid foten af norra sluttningen af Wesivehmas mo (Hokkala hagen etc.) framställer en hög grad af yppighet. Krosstensjorden inskränker sig mest till dälдера i de trakter,

*) Förmämligast på Tiirismaa; härifrån har sannolikt materialet till Hollola kyrka blifvit brutet.

***) Denna bergart påträffas dock oftare bildande lösa stenar eller block, hvilka någongång (ss. vid Uskila) kunna vara hopade i större massor.

hvarest de lika beskaffade kullarne uppträda, och är till sin natur af bördigare beskaffenhet än rullstensjorden. Vid och i grannskapet af de större sjöarne är leran rådande och uppträder i Asikkala endast undantagsvis annorstädes. I Hollola deremot äger den vidsträcktare utbredning, intagande ej allenast lägre belägna ställen, utan flerstädes, ss. vid Uskila, Hatsina, jemväl beklädande höjderna.

Återstår ännu att nämna några ord om de försumpade markerna. Enligt de notiser, kronofogden A. W. Lindeströms öfver Tavastehus län upprättade karta härom innehåller, upptaga dessa en rymd af omkr. 13,000 tunnland, d. v. s. $\frac{1}{17}$ af hela yttinnehållet eller $\frac{1}{13}$ af markens areal. Denna uppgift lärer dock till en del grunda sig på äldre kartor och handlingar och torde därför numera vara för högt tilltagen. Uti Hollola och de inre delarne af Asikkala, som äro tätt befolkade och väl odlade, äro de jemförelsevis ganska sällsynta och anträffas talrikare och af större utsträckning hufvudsakligen endast i de mot Lammi och Padasjoki rår belägna utmarkerna af Paakkola, Kurhila, Wähimmaa och Stor-Äine' byar, äfvensom i nordöstra delen af Asikkala. De uppträda mest under form af s. k. tallmyrar, stundom äfven ss. mossar eller gungflyn. Omkring Koskuenlampi i Urajärvi anträffas de sistnämnda bildningarna i största skala och omsluta för resten flere af de mindre sjöarne. Äfven s. k. grankärr påträffar man, ehuru af mindre vidd, här och hvar, mest mot Padasjoki och Lammi rår. Öfriga hithörande bildningar d. v. s. med löfskog bevuxna kärr, kärrdälдер o. d. förefinnas endast i obetydligare mängd och minskas fortfarande, i likhet med de andra försumpningarne, genom kulturrens inverkan.

Trakten hör till de tätare befolkade delarne af Tavastland och räknar för närvarande 10 à 11,000 innevånare,

hvilket gör omkr. 520 pers. på qvadr.milen för hela arealen och, om vattnens vidd afräknas, 715. Befolkningen är emellertid temmeligen ojemt fördelad öfver området; tätast äro trakterna i mellersta Asikkala bebodda och här ersättas skogarne af vidsträckta åkerfält och öppna sterila backar; glesast mot Lammi, Padasjoki och Syssmä rår, hvarföre naturen och vegetationen här till en del fått bibehålla sitt ursprungliga skaplygne *). Åkerbruket utgör hufvudnäringen;

*) I sammanhang härmed må det tillåtas mig att, såvidt jag efter flere års frånvaro ännu minnes, framhålla några olikheter, som beträffande vegetationen förefinnes mellan förhandenvarande trakter och Evois (eg. Evo) hitgränsande kronopark, som utom forstinstitutet är endast glest upptaget af några kronotorpare och skogsvakter samt sålunda högst sparsamt är inkräktad af kulturen och fått bevara bl. a. sina vidsträckta sumpmarker oantastade. Utom att denna kronopark helt och hållet saknar ett mycket stort antal af de sällsyntare arterna, söker man här förgäfvets äfven flere af de mindre rara, eller anträffar dem vida sparsammare, ss. *Milium*, *Paris*, *Listera ovata*, *Centaurea phrygia*, *C. scabiosa*, *Hieracium pratense*, *Actæa*, *Impatiens*, *Viola mirabilis*, *Rosa cinnamomea*, *Trifolium agrarium* etc., att icke tala om de åkrar eller människoboningar åtföljande växterna, ss. *Bromus*, *Dactylis*, *Matricaria chamomilla*, *Gagea*, *Artemisia vulgaris*, *Lycopsis*, *Myosurus*, några *Cruciferae* o. s. v. Deremot äger den i större ymnighet flere intressanta arter, som i Asikkala och Hollola äro sparsamma; dessa äro: *Molinia*, *Carex Buxbaumii*, *Rhynchospora alba*, *Juncus supinus* var. *repens*, *J. stygius*, *Listera cordata*, *Goodyera*, *Hieracium Blyttii*, *H. vulgatum*, *Salix Lapponum* samt åtskilliga mossor och lafvar, ss. *Hypnum Haldanii*, *Fontinalis dalecarlica*, *Splachnum mnioides*, *Spl. angustatum*, *Dicranum majus*, *Sphagnum Wulffii* (ymnig), *Sarcoscyphus emarginatus*, *Jungerm. Kunzeana*, *J. attenuata*, *Evernia divaricata*, *Pannaria brunnea* m. fl., förutom rikligare tillgång på allmänna sumpväxter, ss. odon, tranbär, hjortron, *Ledum*. Om man ock måste anse när- eller frånvaron af en del arter vara beroende af andra lokala förhållanden, bör likväl åtskilligt häraf skrivas på kulturens räkning. Många af de växter, på hvilka kronoparken lider brist eller hvilka den i ringare antal besitter, uppehålla sig kring boningar, på åkrar, ängar, fältbackar eller i lunder, — allt lokaler, hvilkas tillvaro

boskapsskötseln står på låg ståndpunkt; i nordöstra delen samt på några andra ställen idkas svedjebruk i större skala, för öfrigt endast obetydligt. Enligt uppgifterna på Lindeströms karta uppgår arealen af åker och åkerjord till något öfver 7,000, och ängar och ängsmarker till omkr. 13,000 tunnland eller tillsammans intagande $\frac{1}{8}$ af markens areal.

Liksom nästan öfverallt i vårt land hafva skogarna äfven här blifvit vanvårdade, mer eller mindre illa behandlade eller ock helt och hållet utrotade. Icke oansenliga sträckor äro alldeles skoglösa, såsom den stora mon vid Wesi-vehmas samt trakterna kring Kurhila, Hillilä och Wähimmaa byar, eller högeligen bristfälligt försedde härmed; å andra sidan finnas dock äfven ansenliga sammanhängande skogsmarker (mot Syssmä, Lammi och Padasjoki rår), och öfverhufvudtaget äro de fleste trakter någorlunda välottade i detta afseende, och om icke allmänt, så är det ej heller alldeles sällsynt att möta ganska vackra skogar. Det rådande trädslaget är utom all fråga tallen. Icke allenast på de redan beskrifna, till arealen betydliga höjdsträckningarna, der den vanligen bildar rena bestånd och oftast är mycket illa medfaren, utan ock på de öfrige, af rullstenförande sandjord bildade skogsmarkerna är den förherskande, dels ren dels vanligtvis uppblandad med björk eller traktvis gran. Den uppträder dessutom ingalunda sällsynt på de öfrige jordmånerna. Tallskogarne äro, liksom de andra, för det mesta unga; åldriga

och beskaffenhet direkt eller indirekt är af odlingen beroende. De arter åter, på hvilka den äger rikligare tillgång, vistas till större delen på fuktiga eller våta ställen och hafva ögonskenligen för sin tillvaro att tacka de ringa framsteg kulturen hunnit åstadkomma i afseende å de försumpade markernas torrläggning och dermed i sammanhang stående förminskning af atmosfärens fuktighet, hvarjemte ännu icke alla åldriga, isynnerhet för många lafvars trefnad inflytelserika skogar blifvit förstörde.

och grofva skogar höra till undantagen och äfven på timmer är bristen flerstädes kännbar. Granen deremot, som i angränsande trakter, ss. i Koski, bildar vidsträckta skogar, är här af vida mindre betydighet. Endast i sydvestra delarne, der den intager steniga eller friska ställen, finner man den i större mängd, någongång t. o. m. förherskande. På nordliga sluttningen af Tiirismaa och kring Messilä påträffas den af gigantiska dimensioner. På de steniga markerna i n. ö. delen och annorstädes har den sannolikt genom svedjandet blifvit utrotad och ersatt af björk. Hvad slutligen löfskogarne beträffar, inneha de en framstående betydelse; de intaga ganska vidsträckta och sammanhängande arealer på de genom fällning af Wesijärvi och Päijäne sjöar uppkomna tillandningarna, äfvensom i de trakter, hvarest svedjebruk i större skala bedrifves. Ehuru af mindre utsträckning äro de dessutom öfverallt spridda i dalsänkningar, kring ängar m. m. och bildas öfverhufvudtaget af björk eller på, genom långvarigt svedjande utarmade, betesmarker af låg och eländig gråal. På tillandningarna åter uppträder sistberörde trädslag under frodigare form i ymnighet, ofta äfven på sina ställen förherskande; här visa sig äfven *Salices* i myckenhet äfvensom på steniga ställen klibbalen. Af lönträd förekomma vidare allmänt asp, rönn och hägg; ganska allmän ehuru sparsam är äfven linden; i myckenhet förefinnes denne bland annat på Papinsaari udde i Wesijärvi. Bland s. k. ädlare lönträd anträffas lönnen ingalunda sällan och uppträder på steniga och bördiga ställen helst i grannskapet af de större sjöarne, ss. längs stränderna af Wesijärvi; talrikast möter man den vid Keltaniemi, der den tillsammans med lind och andra lönträd bildar herrliga lundar *); hasseln påträffas här

*) Ännu i nordligaste ändan af Kuhmoin vid en bäck nära Sarvitaipale fann jag sommaren 1866 ett lönnträd af 25 fots höjd och 13 tum omkrets.

och der vanligen endast i ringa mängd, utom vid Wiitaila by, hvarest den uppträder smått skogbildande; Anianpelto marknad försågs fordom härifrån med mindre partier hasselnötter. Sällsynta deremot äro äppleträdet, som förekommer på några få spridda lokaler sparsamt, och asken, af hvilken ett par buskar 1860 observerades i Saarnenkorpi i Wiitaila samt några buskar och träd 1864 i Hokkala och en annan dertill stötande, Saarnenkorpi benämnd, hage. Också på en tredje lokal, vid Jalkaranta by, torde den ännu förekomma. I äldre tider skall allmogen här af trädet tillverkat ett allmänt anlitadt medikament (Saarentervaa). Enligt uppgift skulle här ännu förefinnas några telningar, hvilka det dock ej lyckades mig att påträffa, då jag sommaren 1868 besökte orten, hvarest lämplig ståndort — djup, frisk-våt delvis kärrartad svartmylla på sluttande stenig grund — ingalunda saknades.

Efter denna kanske alltför knapphändiga öfversigt af de allmänna lokalförhållandena, skall här nedanföre i korthet följa en framställning af vegetationens beskaffenhet på de särskilda växtlokalerna eller ståndorterna. Afsigten att med bestämda talförhållanden angifva arternas fördelning på dem, har jag i följd af otillräckligt material nödgats för denna gång öfvergifva. Först under de tvenne sistförlidna sommarne påbörjades och verkställdes noggrannare hithörande anteckningar, åt hvilka, i anledning af andra sysselsättningar, endast ringa tid kunde egnas, och framträda derföre efterföljande uppgifter mer för att gifva en bild af vegetationen på de särskilda lokaliteterna än med anspråk på vetenskaplig fullständighet*). Ståndorterna kunna efter fuktighetsgra-

*) Ståndorternas växtgeografiska betydelse är i allmänhet förbisedd, och äfven våra floristiska arbeten vittna, att sågodt som ingen uppmärksamhet här egnats åt dem; i stället har man åtnöjt sig med att upprätta mer

den, som här är af genomgripande betydelse, först sammanställas under tvenne *) hufvudgrupper: **Torra marker**, **Försumpade marker** och **Vatten**. På de förstnämnde, med hvilkas behandling vi göra början, verka åter flere faktorer, bland hvilka ljusets när- eller frånvaro och härmed vanligen sammanhängande andra omständigheter utöfva mesta inflytandet; härigenom uppkomma åter tvenne grupper: skogbevuxna och skoglösa eller öppna marker. De förra eller

skogarna

visa åter olikheter allt efter det herskande trädslaget, i hvilket hänseende såsom typer kunna särskiljas: *tall-*, *gran-* och *löfskog*.

Tallskogen, om hvars förekomst ofvan redan anförts, utmärker sig genom sin torrhet, brist på ljus och affallets långsamt försiggående förmultning och visar i afseende å den vegetation, som den hyser, ganska ringa omvexling; artantalet är temmeligen obetydligt; tät och sluten utestänger den

eller mindre fullständiga kataloger och sedan, på grund af en eller flere, vanligen sällsynta arters när- eller frånvaro, och oberoende af deras öfver- eller underordnade värde i växtgeografiskt hänseende, velat ej allenast karakterisera floran på en trakt, utan jemväl uppställa som faktorer för begränsning och bestämning af särskilda florområden — ett förfarande, genom hvilket man lätt kan förledas att, då några arter antingen tillfälligtvis eller i följd af speciella ståndortsförhållanden förefunnes eller saknades, åtskilja i det *hufvudsakligaste* med hvarandra öfverensstämmande trakter, ss. tvenne angränsande socknar o. d., samt sammanföra mer aflägsna och väsentligen åtskilda områden. Nekas kan likväl ej att ihändelse man fäster tillbörligt afseende på det relativa värdet hos de arter man jemför, äfven mer vetenskapliga resultater i detta hänseende kunna vinnas, men säkrast måste detta mål ernås, om jemförelsen anställes mellan så att säga ekvivalenter, d. v. s. mellan vegetationen på *likartade* ståndorter; häraf torde också framgå hvilken betydelse dessa förty äga och hvilken uppmärksamhet de derföre förtjena.

*) Eller, om man så vill, tvenne: *land* och *vatten*, och det förra åter *torra* och *försumpade marker*.

nästan hvarje underväxt; af buskar uppträder enen, ofta ymnigt; tillfälligtvis och undertryckt *Lonicera* och *Ribes rubrum*. Utmärkande äro moss- och ristäcket. Det förra, som i friskare skogar blir väl utbildadt och sammanhängande, utgöres förnämligast af *Hypnum Schreberi* jemte obetydlig inblandning af några få andra *), ss. *H. proliferum*, *H. albicans*, *H. dimorphum*, (*H. abietinum*), *Dicranum undulatum*, *D. scoparium*, *Splachnum mnioides* (sälls.), *Spl. angustatum* (sälls.); lefvermossor saknas. På marken uppträda lafvarne merändels i ganska ringa mängd och obetydligt artantal, utom på momarker i gles skog, hvarest bl. a. renlafven ofta förefinnes i myckenhet; tal- och artrikare visa de sig på stammarne. Ristäcket, ofta betydande, utgöres mest af lingon och någongång blåbär, samt ljung, vanligen endast obetydligt; oakadt det framstår med betydliga qvantiteter, är blomningen likväl inskränkt. Moss- och ristäcket bilda hufvudmassan. Gräsvegetationen är sparsam och högeligen undertryckt; på öppnare ställen finnas *Festuca ovina* och något *Aira flexuosa* samt *Carex ericetorum* och *Luzula pilosa*. Inblandningen af örtartade växter är sparsam och utgöres af:

<i>Corallorrhiza innata</i> (r.) **)	<i>Melamp. pratense</i>	<i>P. umbellata</i> (r.)
<i>Goodyera repens</i> (r.)	<i>Anemone hepatica</i>	<i>P. uniflora</i> (r.)
<i>Hieracium murorum</i>	(<i>Circæa</i>)	<i>Monotropa</i> (r.)
<i>H. vulgatum</i>	<i>Pyrola rotundifolia</i>	<i>Pteris aquilina</i>
<i>Veronica chamædrys</i>	<i>P. chlorantha</i>	<i>Polyst. filix-mas.</i>
<i>V. officinalis</i>	<i>P. secunda</i>	
<i>Linnaea borealis</i>	<i>P. media</i> (r.)	

I glesare skog anträffas tillfälligtvis vissa annars öppna marker eller friskare skogar tillhöriga arter, af hvilka dock en stor del (*Convall. majalis*, *C. polygonatum*, *Achillea millefolium*, *Hypochæris*, *Galium boreale*, *Trientalis*, *Pimpinella*,

*) Af kryptogamerna nämnas här liksom framdeles endast de mest utmärkande.

***) Betecknar att arten här är sällsynt.

Ranunculus acris, *Rubus saxatilis*, *Vicia sepium*, *V. cracca*, *Trifolium repens*, *Fragaria vesca*) alldeles icke kommer till blomning, andra åter i ringa grad (*Calamagrostis sylvatica*, *Antennaria*, *Hieracium pilosella*, *Viola sylvatica*). Blir skogen uppblandad med björk eller gran, såsom fallet är på friskare jordmån, förändras vegetationen märkbart. Mosstäckets utgöres ej mer ensamt af *Hypnum Schreberi*; *H. proliferum* och *H. triquetrum* dela nu platsen med den; å ristäckets börja blåbären täfla med lingonriset. Gräsvegetationen blir något frodigare och mer omvexlande, i det några nya arter, *Festuca rubra*, *Anthoxanthum*, *Melica*, börja, ehuru sparsamt, visa sig. Inblandningen antager äfven ett frodigare utseende: några arter, ss. *Linnaea*, *Anemone hepatica*, *Pyrola rotundifolia*, *P. secunda* bli ymnigare och åtskilliga nya infinna sig, ss. *Arenaria trinervis*, *Majanthemum*, *Trientalis*, *Pyrola minor*, *Vicia sepium*, *Orobus vernus*.

Genom såväl starkare skugga som atmosfärens och markens större fuktighet, äfvensom genom rikligare humusbildning skiljer sig **granskogen** redan i fysikaliskt hänseende betydligt från tallskogen och frambringar äfven en ganska afvikande vegetation. Af buskar finnes enen och endast undantagsvis derjemte någon annan. Mosstäckets bildas af *Hypn. proliferum* i förening med *H. Schreberi* och *H. triquetrum* jemte några andra merändels sparsamt förekommande arter ss. *H. crista-castrensis*, *Mnium stellare* (r.), *Bryum roseum*, *Br. nutans* samt några lefvermossor. Äfven här äro lafvarne kvantitativt underordnade och uppträda med spridda *Cladoniae* och *Peltigeræ*; sjelfva träden deremot äro dock ofta rikligen försedda med *Alectoria jubata*, *A. sarmentosa*, *Parmelia physodes*, *P. polycarpa* (mot topparne), *Platysma glaucum* och några andra större arter sparsammare; på stammarne förekomma dessutom åtskilliga smärre arter, mest *Calicia* och

Lecideæ, af hvilka följande äro något karakteristiska: *Calicium lenticulare* och *viridulum* (r.), *Lecidea vernalis*, *L. abietina* (r.), *L. sanguinaria*, *Platygrapha periclea*, *Arthonia lurida*. Ristäcket hufvudsakligast af blåbär och ofta äfven något lingon. Gräsvegetationen svag, utgöres af spridda strån af *Melica*, *Aira flexuosa*, *Poa nemoralis*, *P. pratensis*, *Anthoxanthum*, *Carex digitata*, *C. globularis*, *Luzula pilosa*. Utom genom de med tall- eller blandskog gemensamma och karakteriska arterna *Linnæa* och *Anemone hepatica* utmärker sig inblandningen genom den ofta talrika förekomsten af *Majanthemum*, *Trientalis*, *Oxalis*, *Vicia sepium* och *Polypod. dryopteris*, hvarigenom den mera närmar sig löfskogen; för öfrigt förekomma allmänt, ehuru mera sparsamt:

<i>Goodyera</i> (r.)	<i>Anemone nemorosa</i>	<i>P. uniflora</i> (r.)
<i>Hieracium murorum</i> (sprd.)	<i>Ranunculus acris</i>	<i>Equiset. sylvaticum</i>
<i>H. cæsium</i>	<i>Rubus saxatilis</i>	<i>Polypod. phegopteris</i>
<i>Melamp. pratense</i>	<i>Circaea alpina</i> (r.)	<i>Polyst. spinulosum</i>
<i>M. sylvaticum</i>	<i>Orobus vernus</i>	<i>P. filix-mas</i>
<i>Veronica chamædrys</i>	<i>Pyrola rotundifolia</i>	<i>Pteris aquilina</i>
<i>V. officinalis</i>	<i>P. media</i> (r.)	<i>Lycopod. selago</i>
<i>Geranium sylvaticum</i>	<i>P. minor</i>	<i>L. annotinum</i>
<i>Viola sylvatica</i>	<i>P. secunda</i>	<i>L. clavatum.</i>

Undantagsvis förekomma några ifrån öppna ställen förrade arter, ss. *Ranuncul. polyanthemos*, *Achillea*, *Galium boreale*, *Pimpinella*, *Campanula patula*, *C. persicifolia*, *Convallaria*, *Viscaria*, *Solidago* etc. Äfven här inträffar betydlig förändring, då skogen uppblandas med tall (eller björk, hvarom vidare längre fram); ljuset får något mer tillträde och den starka fuktigheten förminskas; vegetationen vinner genom tillkomsten af några arter, ss. *Arenaria trinervis*, *Pyrola chlorantha*, *P. umbellata*, och genom större tillgång på andra; deremot förminskas äfven några arter, ss. *Majanthemum*, (*Trientalis*), *Oxalis*, *Polypod. dryopteris*.

Mindre torra och fattiga på god mylla än tall- och ljusare och varmare än granskogarne utmärka sig löfskogarne derigenom, att deras vegetation i mindre grad eller alldeles icke domineras af en eller få arter, ss. i barrskogarne, utan är blandningen mera jemn. De uppträda under flere former med mer eller mindre skiljaktig vegetation, men kunna dock här för korthetens skull sammanfattas under tvenne slag: de egentliga löfskogarne och lundarne. Till de förra höra de torrare, vanligen och hufvudsakligen med björk bevuxna, jemna eller något sluttande markerna jemte kullarne. Af buskar anträffas *Ribes alpinum*, *R. rubrum*, *Rosa*, *Lonicera* (något), enen, några *Salices*, *Viburnum*. Mosstäcket, af vida mindre betydelse än i barrskogarne, är föga eller alldeles ej sammanhängande och utgöres mest af *Hypna* (*H. proliferum*, *H. Schreberi*, *H. triquetrum*, *H. populeum* på stenar, *H. salebrosum*, *H. strigosum*, *H. delicatulum*, *H. Starkii*, *H. reflexum* spars., *H. crista-castrensis*) och några andra (*Climacium*, *Mnium cuspidatum*); sparsamma äro lefvermosorna. På marken är lafvegetationen äfven mindre framstående, men deremot äga träden i ymnighet många större former, ss. *Evernia prunastri*, *Ramalina*, *Parmelia*, *Physcia*, äfvensom en riklig, barrskogen betydligt öfvervägande mängd smärre arter, representerade af de flesta släkten, ss. *Calicia*, *Lecanoræ* (många arter), *Pertusariæ*, *Lecideæ*, *Arthoniæ*, *Graphides*, *Mycopora* och *Verrucariæ*, bland hvilka flere arter, ss. *Lecidea disciformis*, *Mycopora*, *Verrucaria epidermidis*, i tallös mängd förekomma. Ristäckets består af blåbär, någongång ymnigt, men vanligen fläckvis eller spridt, samt något lingon. Gräsvegetationen är, ehuru undertryckt, likväl mer betydande än i barrskogen *) och utgöres af *Poa nemoralis*, (*P. pratensis*), *Agrostis vulgaris*, *Melica*, *Calamagrostis*.

*) Stundom, ss. på lerjord, är gräsvegetationen den förhärskande.

sylvatica och *Anthoxanthum* samt *Carex digitata*. Örtvegetationen utmärker sig genom den allmänna och delvis ymniga tillgången på *Majanthemum*, *Trientalis*, *Melamp. pratense*, *M. sylvaticum*, *Anemone nemorosa*, *Geran. sylvaticum*, *Oxalis*, *Viola sylvatica*, *Pyrola minor*, *Polypod. dryopteris*. Allmänt (utom de med (r.) betecknade) förekomma vidare:

<i>Paris quadrifolia</i>	<i>Campanula glomerata</i>	<i>Vicia sylvatica</i>
<i>Convallaria majalis</i>	<i>C. cervicaria</i> (r.)	<i>V. sepium</i>
<i>C. polygonatum</i> (sprs.)	<i>C. patula</i>	<i>Pyrola rotundifolia</i>
<i>Corallorrhiza innata</i> (sprs.)	<i>C. persicifolia</i>	<i>P. secunda</i>
<i>Neottia nidus-avis</i> (r.)	<i>Veronica chamædryis</i>	<i>P. media</i> (r.)
<i>Epipactis latifolia</i> (r.)	<i>V. officinalis</i>	<i>P. uniflora</i> (r.)
<i>Platanthera bifolia</i>	<i>Anemone hepatica</i>	<i>Urtica dioica</i>
<i>Orchis maculata</i>	<i>Cerfolium sylvestre</i>	<i>Equiset. sylvaticum</i>
<i>Alchemilla vulgaris</i>	<i>Ægopod. podagraria</i>	<i>Polypod. phegopteris</i>
<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	<i>Angelica sylvestris</i>	<i>Polyst. spinulosum</i>
<i>Solidago virgaurea</i>	<i>Ranunc. acris</i>	<i>P. filix-mas</i>
<i>Hieracium auricula majus</i>	<i>Viola umbrosa</i> (r.)	<i>Asplen. filix-femina</i>
<i>H. pratense</i> (r.)	<i>Circaea alpina</i> (r.)	<i>Pteris aquilina</i>
<i>H. dimorphum</i> (ngt sprs.)	<i>Rubus saxatilis</i>	<i>Lycopod. annotinum</i>
<i>H. vulgatum</i> (d:o)	<i>Potentilla tormentilla</i>	<i>L. selago</i>
<i>H. cæsium</i> (d:o)	<i>Fragaria vesca</i>	<i>L. complanatum.</i>
	<i>Orob. vernus</i>	

samt tillfälligtvis flere merändels öppna marker tillhöriga arter, ss. *Euphrasia*, *Rhinanthus minor*, *Prunella*, *Pimpinella*, *Lathyrus pratensis*, *Vicia cracca* m. fl. Vid uppblandning med barrträd tillkomma *Goodyera* (r.), *Hierac. murorum*, *Linnæa*, *Pyrola chlorantha*, *Luzula pilosa*.

Till **lundarne** föras här såväl de vanligen med tätare skog bevuxna, bördiga, friska och merändels steniga sluttningarne (mer sällan jemna marker), som de mullrika och fuktiga dälderna. Björken mister här i betydenhet, i det den uppblandas eller någongång undantränges af andra löfträd eller stundom gran. Här uppehålla sig flere buskar i mängd: *Lonicera*, *Ribes nigrum*, *R. rubrum*, *R. alpinum*, *Daphne*, *Rosa*. Ehuru endast spridda, visa sig mossorna med sina vackraste alster och utmärka sig isynnerhet genom släktet

Mnium, hvaraf de flesta arter här äro bosatta; vidare genom *Hypna* (*H. sylvaticum*, *H. denticulatum*, *H. praelongum*, *H. tamariscinum* r., *H. salebrosum*, *H. piliferum* etc.), *Climacium*, *Dicranum majus* m. fl. Deremot äro lafvarne, utom på stammarne till stor del uteslutne, hvilket äfven ofta plägar vara fallet med risväxterna. På sluttningarna är gräsvegetationen af mindre betydighet och består af samma arter som i löfskogarne, men i dälderna, isynnerhet de fuktigare, får man istället ofta möta de ståtliga arterna *Milium effusum* och *Poa sudetica* (*remota*) samt (på ett enda ställe) *Mühlenbergia pendula*; vidare *Triticum caninum*, *Calamagrostis phragmitoides*, *Scirpus sylvaticus*, *Carex muricata* (r.), *C. tenella*, *C. loliacea* (våtare st.). Ofta är sluttningen eller dälden genomfluten af en bäck eller rännil, vid hvilken, utom de nyssnämnde grässlagen, bl. a. de sällsynta *Asperula odorata* och *Galium triflorum* pryda bräddarne. Utmärkande för de fuktigare dälderna äro vidare: *Lactuca* (r.), *Stachys sylvatica*, *Impatiens*, *Viola epipsila*, *V. umbrosa* (också på sluttn.), *Stellaria nemorum*, *Humulus* (r.), *Polypod. phegopteris*, *P. dryopteris* samt för sluttningarne: *Viola mirabilis*, *Actæa*, *Pulmonaria*; för öfrigt uppträda här:

<i>Paris quadrifolia</i>	<i>Scrophularia nodosa</i>	<i>Circæa alpina</i>
<i>Majanthemum bifolium</i>	<i>Melampyr. pratense</i>	<i>Alchemilla vulgaris</i>
<i>Convallaria majalis</i>	<i>M. sylvaticum</i>	<i>Rubus saxatilis</i>
<i>Epipog. Gmelini</i> (r.)	<i>Trientalis europæa</i>	<i>Fragaria vesca</i>
<i>Epipactis latifolia</i> (r.)	<i>Lysimachia vulgaris</i>	<i>Potentilla tormentilla</i>
<i>Gymnadenia conopsea</i>	<i>Cereseolium sylvestre</i>	<i>Geum rivale</i>
(<i>Lapsana comm.</i>)	<i>Ægopodium podagraria</i>	<i>Orobus vernus</i>
<i>Solidago virgaurea</i>	<i>Angelica sylvestris</i>	<i>Vicia sylvatica</i>
<i>Gnaphal. sylvaticum</i>	<i>Adoxa moschatellina</i> (r.)	<i>V. sepium</i>
(<i>Carlina vulg.</i>)	<i>Ranunc. acris</i>	<i>Pyrola media</i> (r.)
<i>Cirsium heterophyllum</i>	<i>R. repens</i>	<i>P. minor</i>
(<i>Crepis paludosa</i> våta st.)	<i>R. cassubicus</i> (r.)	<i>P. secunda</i>
<i>Hierac. pratense</i>	<i>Anemone nemorosa</i>	<i>Polygon. dumetor.</i> (r.)
(<i>H. murorum</i>)	<i>A. hepatica</i>	<i>Rumex acetosa</i>
<i>Valeriana officinalis</i>	<i>A. ranunculoides</i> (r.)	<i>Urtica dioica</i>

<i>Galium palustre</i>	<i>Trollius europæus</i>	<i>Equiset. sylvat.</i>
<i>G. uliginosum</i>	<i>Corydalis solida</i> (r.)	<i>Struthiopteris</i>
<i>Campan. cervicaria</i> (r.)	<i>Viola sylvatica</i>	<i>Polyst. cristatum</i>
<i>C. patula</i>	<i>Oxalis acetosella</i>	<i>P. spinulosum</i>
<i>C. persicifolia</i>	<i>Stellaria longifolia</i>	<i>P. filix-mas</i>
<i>Polemon. cæruleum</i> (r.)	<i>Chrysosplen. alternifol.</i>	<i>Asplen. fil.-fem.</i>
<i>Solanum dulcamara</i>	<i>Epilob. montanum</i>	<i>Botrych. rutaceum</i>

samt undantagsvis *Trifolia*, *Vicia cracca*, *Lathyrus sylvestris* m. fl. — Då skogen blir mycket gles, öfvergår dess vegetation i

de öppna markernas,

bland hvilka vi börja framställningen med de torra — skarpa moarne eller ljunghedarne, som i deras högsta potens *) visa den största enformighet. Utom någon låg enrisbuske, tall-planta eller björk och en och annan krypande, några qvarter hög asp eller *Salix depressa*, intager renlafven (*Cladina rangiferina* och *Clad. sylvatica* samt fläckvis dess var. *alpestris*), ehuru mindre frodig, nästan hela arealen eller delar platsen med lågväxt ljung samt fläckvis uppträdande mjölon- eller lingonris; spridda eller fläckvis påträffas dessutom: *Stereocaula* (*St. paschale*, *St. tomentosum*, *St. condyloideum* på lösa, bara st.), *Cladonia papillaria* (sprs.), *Cetraria islandica* och dess var. *crispa*, *Polytrichum piliferum* och *P. juniperinum*. Gräsvegetationen utgöres af spridda strån af *Calamagrostis sylvatica*, *Aira flexuosa*, *Agrostis vulgaris*, *Festuca ovina*, *Anthoxanthum*, (*Luzula pilosa*), *L. multiflora*. Vårtiden prydes heden af *Pulsatilla vernalis* (sprs.). Ytterst sparsamt och, på ett par undantag när, förkrympta förekomma:

<i>Hypochæris maculata</i>	<i>Viscaria vulgaris</i>	<i>Pimpinella saxifraga</i>
<i>Rubus saxatilis</i>	<i>Viola canina</i>	<i>Melampyr. pratense</i>
<i>Hieracium umbellatum</i>	<i>V. arenaria</i>	<i>Stellaria graminea</i>
<i>H. pilosella</i>	<i>Antennaria dioica</i>	<i>Potent. tormentilla</i>
	<i>Solidago virgaurea</i>	

samt under en ännu magrare form ett eller annat exemplar af

*) Hithörande lokaler anträffas på Urajärvi och Wesivehmas moar.

<i>Convallaria majalis</i>	<i>Trientalis europæa</i>	<i>Veronica chamædrys</i>
<i>C. polygonatum</i>	(<i>Orchis maculata</i>)	<i>Lathyrus pratensis</i>
<i>Cerastium vulgatum</i>	<i>Gymnadenia conopsea</i>	<i>Epilob. angustifolium.</i>

Vanligen äro dock momarkerna mindre skarpa och erbjuda, i följd af renlafvens betydliga förminskning och delvisa ersättande af *Hypnum Schreberi*, större utrymme äfven för andra växter. *Pulsatilla* tilltager och den sirliga *Thymus* infinner sig ofta i stor mängd, isynnerhet längs vägarne; *Calamagrostis*-stråna bli talrikare; likaså *Antennaria*, *Hieracium pilosella*, *H. umbellatum*, *Solidago*, *Hypochæris* och utom de redan anförde finner man sparsamt: *Achillea*, *Gymnadenia*, *Euphrasia*, *Fragaria*, *Galium boreale*, *Vicia sepium*, *V. cracca*, *Lathyrus pratensis*, (*Orobus*), *Campan. persicifolia*, *Carex ericetorum*, (*Filago*), *Hierac. cæsium*, *Draba verna*, *Sedum acre* samt sällsynt *Astragalus*, *Oxytropis*, *Lotus corniculatus* och *Potentilla alpestris* samt *Equisetum hiemale*; längs landsvägarne *Gypsophila muralis*. Då några löfträd, ss. gråal, infinna sig, antager vegetationen genast en helt annan karakter. Under torra somrar äro moarne lätt utsatte för fareldar, hvilka jemväl under de senaste decennierna öfvergått bl. a. större eller mindre delar af Wesivehmas malm. Den bara marken öfverdrages i sådant fall först skorplikt af *Lecidea uliginosa* eller delvis *L. decolorans* jemte några andra lafvar (*Bæomyces rufus*, *Verrucaria epigæa*) samt *Jungermannia bicrenata*, derpå inkräktas marken af *Polytr. piliferum* och *Ceratodon purpureus* (denna af mindre betydelse), hvarjemte de anförda fanerogamerna börja infinna sig, och småningom äfven ljungen och renlafven, hvilka omsider intaga marken nästan helt och hållet.

Bibehåller marken sin torrhet och egenskaper för öfrigt, men öfvertäckes af ett mäktigare lager fin sand, uppkomma, isynnerhet om kulturförhållanden på något sätt derjemte inverka, de torra fältbackarne, med en från moarne väsentli-

gen afvikande, ehuru mager vegetation. I trakterna kring Kurhila, der de intaga vidsträckta områden, är såsom allaredan framhållits det fina sandlagret ofta flere fot mäktigt, men af lös beskaffenhet. Moarnes ymniga renlaf är här alldeles försvunnen och sparsamt ersatt af spridda *Cetrariae*, *Peltigera rufescens*, *Polytrichum piliferum*, *P. strictum*, *Hypnum abietinum* och istället för det rikliga ljung-, lingon- och mjölouriset påträffar man en och annan fläck af blåbär eller lingon. Ehuru mager är dock gräsvegetationen herskande och utgöres af *Agrostis vulgaris* eller någöngång *Festuca ovina* med inblandning af *Aira flexuosa*, *Poa pratensis*, *Anthoxanthum*, *Festuca rubra* och i ringa mängd *Luzula multiflora*, *Carex ericetorum*, *C. leporina*. Örtvegetationen utgöres af ganska talrikt förekommande:

<i>Euphrasia officinalis</i>	<i>Viscaria vulgaris</i>	<i>Erigeron acris</i>
<i>Hierac. umbellatum</i>	<i>Potentilla argentea</i>	<i>Viola tricolor (arvensis)</i>
<i>H. pilosella</i>	<i>Achillea millefolium</i>	<i>Draba verna</i>
<i>H. auricula</i>	<i>Antennaria dioica</i>	<i>Myosotis stricta</i>
<i>Chrysanthemum leucanth.</i>	<i>Rumex acetosella</i>	<i>Veronica verna</i>
<i>Pimpinella saxifraga</i>	<i>Scleranthus annuus</i>	<i>Campanula rotundifolia</i>
	<i>Stellaria graminea</i>	

och allmänt, fastän mindre talrikt:

<i>Convallaria majalis</i>	<i>G. uliginosum</i>	<i>Silene inflata</i>
<i>Gymnadenia conopsea</i>	<i>Trichera arvensis</i>	<i>Cerastium vulgatum</i>
<i>Hierac. pubescens</i>	<i>Campanula glomerata</i>	<i>Arenaria serpyllifolia</i>
<i>H. præaltum</i>	<i>C. patula</i>	<i>Lepigonum rubrum</i>
<i>H. glomeratum</i>	<i>Prunella vulgaris</i>	<i>Sedum acre</i>
(<i>H. vulgatum</i>)	<i>Thymus serpyllum</i>	<i>Epilob. montanum</i>
<i>Filago montana</i>	<i>Calamintha acinos</i>	<i>Fragaria vesca</i>
<i>Crepis tectorum</i>	<i>Ranunculus acris</i>	<i>Alchemilla vulgaris</i>
<i>Centaurea phrygia</i>	<i>R. polyanthemos</i>	<i>Potentilla tormentilla</i>
<i>C. scabiosa</i>	<i>Myosurus minimus</i>	<i>Vicia cracca</i>
<i>Taraxacum officinale</i>	<i>Erysim. cheiranthoides</i>	<i>Trifolium repens</i>
<i>Anthemis tinctoria</i>	<i>Turritis glabra</i>	<i>T. pratense</i>
<i>Galium boreale</i>	<i>Hyperic. perforatum</i>	<i>Equiset. pratense</i>
<i>G. verum</i>	<i>Viola arenaria</i>	<i>Pteris aquilina</i>
	<i>V. canina</i>	

samt sparsamt eller sällsynt: *Tanacetum*, *Galium mollugo*,

Campanula persicifol., *Jasione montana*, *Galeopsis ladanum*,
Arabis thaliana, *Gypsophila muralis*, *Trifolium arvense*,
Equisetum hiemale och *Botrychium lunaria*.

Ett långt frodigare utseende erbjuda de **friskare fältbackarne**, till hvilka de s. k. ängsbackarne här äfven räknas; tillgången på mylla är rikligare än på de föregående. Med afseende å jordmånens stenbundenhet, gröfre eller finare, fastare eller lösare beskaffenhet och större eller mindre fuktighetsgrad framstår vegetationen med betydliga olikheter, som likväl här måste förbigås. Mossorna och lafvarne äro af föga betydenhet utom på bara ställen. Gräsen, som representeras af för de torra fältbackarne upptagna arter, hvar till på grusiga eller steniga sluttningar kommer i riklig mängd *Calamagrostis sylvatica* (och den sälls. *Brachypodium*), äro vanligen mera underordnade. Enahanda eller i än högre grad är förhållandet med risväxterna. Örterna deremot spela hufvudrolen, och äfven flere buskar finna här en gynnsam ståndort. De grusiga eller steniga, merändels bördiga och med någon buske eller löfträd bevuxna sluttningarna utmärka sig genom talrikt förekommande *Solidago*, *Hypochæris*, *Rubus saxatilis*, *Campan. persicifolia*, *Ranunc. polyanthemos* och några sparsammare eller sällsyntare arter: *Campan. cervicaria*, *Clinopodium*, *Vicia tetrasperma*, *Gentiana amarella*, *Agrimonia pilosa*, *Lathyrus sylvestris*, *Epipactis latifolia*, *Orobus niger*. På de af finare sand bestående kullarne uppträda karakteristiskt: *Leontodon hastilis* och dess var. *glabratus*, *Trichera arvensis* och några *Hieracia*. Allmänt förekomma för öfrigt:

<i>Convall. majalis</i>	<i>Antennaria dioica</i>	<i>Hierac. pilosella</i>
<i>Gymnadenia conopsea</i>	<i>Gnaphal. sylvaticum</i>	<i>H. auricula</i>
<i>Chrysanthemum leucanth.</i>	<i>Erigeron acris</i>	<i>H. pratense</i>
<i>Anthemis tinctoria</i>	<i>Centaurea phrygia</i>	<i>H. dubium</i> (sprd.)
<i>Achillea millefolium</i>	<i>Crepis tectorum</i>	<i>H. præaltum</i>

<i>H. pubescens</i>	<i>V. officinalis</i>	<i>Alchemilla vulgaris</i>
<i>H. umbellatum</i>	<i>Euphrasia officinalis</i>	<i>Fragaria vesca</i>
<i>H. cæsium</i>	<i>Pimpinella saxifraga</i>	<i>Potentilla argentea</i>
<i>Leontod. autumnalis</i>	<i>Cerfol. sylvestre</i>	<i>P. tormentilla</i>
<i>Taraxacum officinale</i>	<i>Ægopodium podagraria</i>	<i>Lathyrus pratensis</i>
<i>Succisa pratensis</i>	<i>Anemone nemorosa</i>	<i>Vicia cracca</i>
<i>Galium boreale</i>	<i>Thalictrum flavum</i>	<i>Trifol. repens</i>
<i>G. verum</i>	<i>Turritis glabra</i>	<i>T. pratense</i>
<i>Campanula glomerata</i>	<i>Draba verna</i>	<i>Scleranthus annuus</i>
<i>C. rotundifolia</i>	<i>Hyperic. quadrangulum</i>	<i>Rumex acetosa</i>
<i>C. patula</i>	<i>H. perforatum</i>	<i>R. acetosella</i>
<i>Rhinanth. major</i>	<i>Viola canina</i>	<i>Equiset. arvense</i>
<i>Rh. minor</i>	<i>Silene inflata</i>	<i>E. pratense</i>
<i>Gentiana campestris</i>	<i>Viscaria vulgaris</i>	<i>E. sylvaticum</i>
<i>Verbasc. thapsus</i>	<i>Stellaria graminea</i>	<i>Polyst. filix-mas</i>
<i>V. nigrum</i>	<i>Epilob. angustifolium</i>	<i>Aspl. filix-femina</i>
<i>Veronica chamædrydys</i>	<i>E. montanum</i>	<i>Pteris aquilina</i>

och spridt eller sällsynt:

<i>Listera ovata</i>	<i>Silene nutans</i>	<i>T. medium</i>
<i>Tanacetum vulgare</i>	<i>Melandr. pratense</i>	<i>T. agrarium</i>
<i>Hierac. cymosum</i>	<i>Potentilla alpestris</i>	<i>Botrych. lunaria</i>
<i>Galium mollugo</i>	<i>Polyg. dumetorum</i>	<i>B. rutaceum.</i>
<i>Linaria vulgaris</i>	<i>Trifol. arvense</i>	

Till denna grupp höra vidare ängarna och ängsmarkerna *), å hvilka såsom bekant gräsvegetationen dominerar. Af dem kunna trenne både till uppkomstsätt och i öfriga afseenden olika hufvudslag särskiljas: hårdvalls-, fuktiga och kärr- (egentl. myr-) eller mossängar. I anseende till läget äro de tvenne förstnämnda mer eller mindre sluttande — afhälliga, de sistnämnda åter jemna och uppkomna af myrar eller mossar. På hårdvallsängarne herskar *Aira cæspitosa* (ngngng *Agrostis vulgaris* eller på magra st. *Nardus*) ensam eller i förening med andra gräs (*Poa pratensis*, *Festuca pratensis*) och en rik örtvegetation; *Cyperaceæ* (*Carex leporina*, *C. elongata*, *C. pallescens*) äro mycket fåtaliga;

*) I följd af knapphändiga anteckningar kan ängsvegetationen endast i yttersta korthet behandlas. Ehuru ej hörande till samma hufvudgrupp, framställas de olika ängarne likväl i ett sammanhang.

på de fuktiga ängarna, som bilda öfvergång till följande och äga vida sparsammare örtvegetation än föregående, råda, tillsammans med *Carices*, *Agrostis canina* och fläckvis *Juncus filiformis* (äfven *Nardus*) och på kärr- och mossängarna *Cyperaceæ*. På de förstnämnda är mossvegetationen oftast mycket underordnad; på de fuktiga deremot betydande och utgöres af *Hypna* (*H. fluitans*, *H. exannulatum*, *H. Blandowii*, *H. cuspidatum*, *H. Lindbergii* etc.), *Climacium*, *Mnium medium*, *Aulacomnion palustre*, *Polytr. commune*, *P. gracile* och *Sphagna* (*Sph. acutifol.*, *Sph. subsecundum*, *Sph. cymbifolium*) dock utan att bilda sammanhängande mattor, och på de sistanförda äro de, isynnerhet *Sphagna*, öfvervägande. Örtvegetationen på hårdvallsängarna bildas af rikligen förekommande *Ranunculus acris*, *R. polyanthemos*, *Alchemilla*, *Euphrasia*, *Trollius* (helst dock på friskare st.), *Rhinanthus minor*, *Potentilla tormentilla*, *Rumex acetosa*, *Trifolium pratense*, samt mindre ymnigt åtskilliga andra. Vidkommande gräsvegetationen å de fuktiga ängarna, bildas den, utom af de redan anförda, hufvudsakligen af *Carex vulgaris*, *C. canescens* och *Aira cæspitosa*, hvarjemte allmänt, ehuru i mindre mängd, förekomma: *Carex stellulata*, *C. panicea*, *C. pallescens*, *C. cæspitosa* (ngngng ymnig), *Eriophorum angustifolium*, (*E. alpinum*, stundom fläckvis), *Luzula multiflora*, *Festuca rubra*, *Poa pratensis*; vidare sparsamt *Carex dioica* (r.), *Molinia* (r.), *Calamagr. lanceolata*, *C. stricta*, *Hierochloë borealis* (t.r.), *Carex irrigua*, *C. Oederi*, *C. flava*. Örtvegetationen karakteriseras af allmänt och ymnigt förek. *Caltha*, *Viola palustris*, *Trollius*, *Polygon. viviparum*, *Lychnis flos-cuculi*, *Geum rivale*, *Potentilla tormentilla*, *Trifol. spadiceum* och allmänt, ehuru mindre ymnigt:

<i>Cirsium palustre</i>	<i>Ranunc. flammula</i> (lerj.)	<i>Stellaria palustris</i>
<i>Spiraea ulmaria</i>	<i>Pedicularis palustris</i>	<i>Cardamine amara</i>

<i>C. pratensis</i>	<i>Epilob. palustre</i>	<i>Cirsium palustre</i>
<i>Viola epipsila</i> f.	<i>Comarum palustre</i>	<i>C. heterophyllum.</i>

Allmänt förekomma dessutom, med undantag af de med r. betecknade:

<i>Orchis maculata</i>	<i>Prunella vulgaris</i>	<i>Chrysosplenium alternifol.</i>
<i>Malaxis monoph. (r.)</i>	<i>Scutellaria galericulata</i>	<i>Alchemilla vulgaris</i>
<i>Crepis paludosa</i>	<i>Veronica scutellata</i>	<i>Rubus arcticus (sprs.)</i>
<i>Hierac. auricula</i> var.	<i>Ranunc. acris</i>	<i>Lathyrus pratensis</i>
<i>suecicum</i> Fr. symb.	<i>R. repens</i>	<i>Vicia cracca</i>
<i>H. Blyttii (r.)</i>	<i>R. auricomus</i>	<i>(Trifol. repens)</i>
<i>H. decolorans (r.)</i>	<i>R. cassubicus (r.)</i>	<i>Tr. pratense</i>
<i>H. dimorphum (sprs.)</i>	<i>Thalictrum` (sprs.)</i>	<i>Montia (sprs.)</i>
<i>Succisa pratensis</i>	<i>Anemone nemorosa</i>	<i>Rumex acetosa</i>
<i>Valeriana officinalis</i>	<i>Geranium palustre (r.)</i>	<i>Equiset. sylvaticum</i>
<i>Galium palustre</i>	<i>Parnassia palustris</i>	<i>E. palustre (t. r.)</i>
<i>G. uliginosum</i>	<i>Stellaria graminea</i>	<i>Asplen. cristat. (t. r.)</i>
<i>Campan. patula</i>	<i>S. uliginosa (r.)</i>	

ganska allmänt ehuru mera tillfälligt uppträda slutligen:

<i>Chrysanthemum</i>	<i>Melampyr. pratense</i>	<i>Viola canina</i>
<i>Achillea millefol.</i>	<i>Leontodon autumnalis</i>	<i>Veronica officinalis</i>
<i>Campan. glomerata</i>	<i>Cerastium vulgatum</i>	<i>Hierac. praealtum</i>
<i>Solidago virgaurea</i>	<i>(Antennaria)</i>	<i>(Phragmites).</i>

Af buskar förekomma *Salices* i mängd samt ofta äfven odon. — Ifrågavarande ängar, hvilka kunna öfvergå såväl i hårdvalls- som mossängar, antaga ofta, då källdrag i större skala förefinnas eller vattenmängden af annan orsak förökes, karakteren af **gungflyn**, utmärkta genom fåtaliga, men egen- domliga mossor (*Hypnum revolvens*, *H. intermedium*, *H. vernicosum*, *H. nitens*, *H. giganteum*, *H. stellatum*, *Paludella*, *Bryum Düvalii*, *Meesia* och några *Sphagna* etc.) och flere *Cyperaceæ*, bland hvilka *Carex chordorrhiza*, *C. vitilis (r.)*, *C. dioica*, *C. pauciflora*, *C. teretiusecula* *), *Eriophora m. fl.*, samt af öfriga växter: *Menyanthes*, *Calla*, *Galium trifidum*, *Chrysosplenium*, *Montia*, *Stellaria uliginosa (r.)*, *Malaxis monophyllos (r.)*, *Equiset. palustre* och många andra mindre karakteristiska.

*) Denna art bildar någongång, ss. vid Kiikku qvarn i Uskila. hufvudvegetationen på gungflyartade ängar.

Hvad slutligen myr- och mossängarna beträffar, framstå de genom sin öfvervägande, hufvudsakligen af *Sphagna* och några *Hypna* samt *Polytricha* bildade mossvegetation och genom en mest af *Carices* och *Eriophora* bestående gräsvegetation, samt genom flere, myrar eller mossar ursprungligen tillhöriga arter, ss. (*Comarum*), *Drosera*, *Oxycoccus*, *Andromeda*, *Empetrum*, *Peucedanum*, (*Cicuta*). Vid sjöstränder och andra vattensamlingar öfvergå äfven dessa i gungflyn. Blifva dylika mossängar i högre grad torrlaggda, hvilket här ej sällan händer, antaga de en betydligt förändrad, de tvänne föregående i många afseenden liknande vegetation: *Sphagna* inskränkas till smärre spridda fläckar, gräsen ökas och ett stort antal örter infinna sig. På en såbeskaffad äng antecknades vid Urajärvi följande arter:

<i>Veronica chamædrys</i>	<i>Parnassia</i> (g. ymnig)	<i>Trientalis europæa</i>
<i>Galium boreale</i>	<i>Rhinanth. major</i>	<i>Alchemilla vulgaris</i>
<i>G. palustre</i>	<i>Rh. minor</i> (st. ymnig)	<i>Valeriana officinalis</i>
<i>Erigeron</i> (några ex.)	<i>Epilob. palustre</i>	<i>Succisa pratensis</i>
<i>Solidago virgaurea</i>	<i>E. angustifolium</i>	<i>Campan. patula</i>
<i>Potent. tormentilla</i>	<i>Euphrasia officinalis</i>	<i>C. glomerata</i>
<i>Trifolium spadiceum</i>	<i>Viola suecica</i>	<i>Chrysanthemum</i>
<i>Tr. pratense</i>	<i>V. palustris</i>	<i>Achillea millefolium</i>
<i>Ranunc. auricomus</i>	<i>Spiræa ulmaria</i>	<i>Prunella vulgaris</i>
<i>R. acris</i> (g. ymnig)	<i>Geum rivale</i> (g. ymnig)	<i>Vicia cracca</i>
<i>Antennaria dioica</i>	<i>Stellar. graminea</i>	<i>Hierac. umbellatum</i>
<i>Cerastium vulgatum</i>	<i>Rumex acetosa</i>	<i>H. Blyttii</i>
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	<i>Trollius europæus</i>	<i>H. cymosum</i>
<i>Viola canina</i>	<i>Majanthemum bifolium</i>	<i>H. pratense,</i>

hvaraf de flesta likväl sparsamt uppträda.

Om odlingen redan utöfvat ett stort inflytande på de föregående lokalerna och isynnerhet märkbart ingripit i ängarnas vegetation, har den likväl tryckt sin skarpaste prägel på åkrarne och de närmaste omgifningarna kring boningshusen, hvarest man endast finner obetydliga spår af den ursprungliga växtligheten. Hvad nu först åkrarne *) angår,

*) Hit hänföras äfven de odlade tomterna.

varierar vegetationen något allt efter jordmånen, utsädet m. m., för hvilka skiljaktigheter det imellertid torde vara öfverflödigt att redogöra. De karakteriseras först bland annat genom några mossarter, hvilka, fastän icke uteslutande tillhöriga åkrarne, här likväl nå sin högsta ymnighetsgrad; dessa äro: *Hypnum prælongum* (allm., men steril), *Pottia truncata* och *Anthoceros punctatus*; dessutom förekomma några andra, ss. *Bryum argenteum*, *Hypn. salebrosum*, *Ceratod. purpureus*, *Dicranum varium* (lerjord) etc., äfvensom några lefvermossor; lafvar saknas, likaså risväxter. Af gräs är *Agrostis spica-venti* ymnigast; utmärkande äro vidare: *Bromus secalinus* (mest rågåkrar), *Avena fatua* och *A. strigosa* för vårsädes- och *Lolium linicola* för linåkrar.

Af örter förekomma allmänt:

* <i>Gagea minima</i>	<i>Galeops. versicolor</i>	<i>Spergula arvensis</i>
* <i>Chrysanthemum</i>	* <i>G. tetrahit</i>	* <i>Lepigonum rubrum</i>
<i>Matricaria inodora</i>	(<i>Rhinanthus major</i>)	* <i>Lathyrus pratensis</i>
* <i>Achillea millefolium</i>	<i>Odontites rubra</i>	* <i>Vicia cracca</i>
(<i>Artemisia vulgaris</i>)	<i>Plantago major</i>	<i>V. hirsuta</i>
* <i>Gnaphal. uliginosum</i>	* <i>Ranunc. repens</i>	<i>V. sativa</i>
<i>Centaurea cyanus</i>	* <i>Myosurus minimus</i>	* <i>V. angustifolia</i>
<i>Cirsium arvense</i>	<i>Fumaria officinalis</i>	* <i>Scleranthus</i>
<i>Sonchus asper</i>	<i>Brassica campestris</i>	* <i>Polygon. hydropiper</i>
* <i>Lapsana communis</i>	* <i>Arabis suecica</i>	* <i>P. lapathifolium</i>
* <i>Crepis tectorum</i>	* <i>Erysim. cheiranthoides</i>	* <i>P. convolvulus</i>
<i>Galium infestum</i>	<i>Raphanus raphanistr.</i>	* <i>P. aviculare</i>
* <i>G. uliginosum</i>	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	* <i>Rumex acetosella</i>
<i>Lithospermum</i>	<i>Thlaspi arvense</i>	(<i>R. domestica</i>)
* <i>Myosotis arvensis</i>	<i>Stellaria media</i>	<i>Urtica urens</i>
<i>Stachys palustr.</i>	* <i>Silene inflata</i>	* <i>Chenopod. album</i>
var. <i>agrestis</i>	* <i>Cerast. vulgatum</i>	* <i>Equiset. arvense</i>
<i>Lamium purpureum</i>	<i>Viola tricolor</i> (arv.)	(<i>Pteris</i>),

samt mindre allmänt eller sällsynt:

* <i>Allium oleraceum</i>	<i>Achillea ptarmica</i> (r.)	(<i>H. dubium</i>)
<i>Matric. chamomilla</i>	<i>Sonchus arvensis</i> (r.)	<i>Galium spurium</i> (r.)
* <i>Anthem. tinctoria</i>	* <i>Hierac. auricula</i> f.	<i>Lycopsis arvensis</i> (t.v.)
<i>A. arvensis</i>	(<i>H. præaltum</i>)	<i>Echium</i> (r.)

* betecknar att arten förekommer äfven utom åkrar och boningar.

<i>Lamium amplexic.</i> (r.)	<i>V. agrestis</i> (r.)	<i>Agrostemma githago</i>
* <i>Galeopsis ladanum</i>	<i>Æthusa</i> (r.)	<i>Trifol. hybridum</i>
* <i>Veronica arvensis</i>	<i>Sinapis arvensis</i> (r.)	<i>Euphorbia helioscop.</i> (r.)

Lemnas en åker obebrukad, intages den först af en särdeles frodig vegetation, bestående dels af åker- eller ruderat-, dels fält- eller ängsväxter, dels ock några andra, men öfvergår allt efter jordmån och läge autingen i ängs- eller fältbaks-vegetationen, såvida platsen ej intages af skog. Ganska länge qvarstå dock åtskilliga minnesmärken af den fordna växtligheten.

En ganska markerad vegetation framställa åkerrenarne, hvilka likväl rättare torde kunna betraktas såsom en från odlade ställen afskild och fältbackarne eller hårdvallsängarna underordnad ståndort*). Till dem sluta sig närmast äfven de gräsbevuxna platserna i åkrar och kringboningar. En frodig gräsvegetation af *Phleum pratense*, *Apera*, *Agrostis vulgaris*, *Poa pratensis*, (*P. annua*), *P. trivialis*, *Festuca elatior*, *Triticum repens*, *Aira caespitosa*, *Dactylis* (ställv.), *Alopec. prat.* (r.) (och på våta fläckar *Alop. fulvus* och *A. geniculatus*) bekläder marken jemte flera örter, bland hvilka ymnigt: *Chrysanthemum*, *Achillea millefolium*, *Artemisia vulgaris*, *Taraxacum*, *Campan. glomerata*, *Cerefolium sylvestre*, *Carum* (ställv.), *Veronica chamædrys*, *Hypericum quadrang.*, *Trifol. repens*, *Tr. pratense*, *Urtica dioica*, *Vicia cracca*, samt mindre ymnigt en mängd andra. Dels till denna dels till följande kunna landsvägakanterna hänföras.

Af de kring boningshusen befintliga arterna förekomma, utom de synnerligen talrika: *Poa annua*, *Polygon. aviculare*, *Urtica urens*, *Crepis tectorum*, *Taraxacum*, *Senecio vulgaris*, *Plantago major*, *Stellaria media* och *Capsella*, allmänt:

(<i>Bidens tripart.</i> våta st.)	<i>Achillea millefol.</i>	<i>Veron. chamædrys</i>
<i>Matricaria inodora</i>	<i>Lamium purpureum</i>	<i>V. arvensis</i> (sprs.)

*) Jemför härom vidare äfven H. v. Post: *Systematisk uppställning af växtställena i Sverige.*

<i>Erysimum cheiranth.</i>	<i>Galeops. versicolor</i>	<i>Spergula arvensis</i>
<i>Thlaspi arvense</i>	<i>G. tetrahit</i>	<i>Lepigon. rubrum</i>
<i>Trifol. repens</i>	<i>Odontites rubra</i>	<i>Polygon. hydropiper</i>
<i>Artemisia vulgaris</i>	<i>Ægopodium podagraria</i>	<i>P. lapathifolium</i>
<i>Cirsium lanceolatum</i>	<i>Cerrefolium silvestre</i>	<i>Rumex domestica</i>
<i>Lappa minor</i>	<i>Myosurus minimus</i>	(<i>R. acetosella</i>)
<i>Sonchus oleraceus</i>	<i>Sisymb. sophia</i>	<i>Chenopod. album</i>
<i>S. asper</i>	<i>S. officinale</i> (i byar)	<i>Urtica dioica</i>

och mindre allmänt eller sällsynt:

<i>Matricaria chamomilla</i>	<i>Leonurus cardiaca</i>	<i>Barbar. stricta</i>
<i>M. discoidea</i>	<i>Lamium album</i>	<i>Lepidium ruderales</i>
<i>Anthemis arvensis</i>	<i>Hyoscyamus niger</i>	<i>Geran. pusillum</i>
<i>Artemisia absinthium</i>	<i>Veron. agrestis</i>	<i>Erodium cicutarium</i>
<i>Carduus crispus</i>	<i>Plantago lanceolata</i>	<i>Melandr. pratense</i>
<i>Lappa tomentosa</i>	<i>Myrrhis odorata</i>	<i>Potent. norvegica</i>
<i>Campan. rapunculoides</i>	<i>Heracl. sibiricum</i>	<i>Medicago lupulina</i>
<i>Lycopsis arvensis</i>	<i>Pastinaca sativa</i>	<i>Melilotus alba</i>
<i>Cynoglossum officinale</i>	<i>Æthusa cynapium</i>	<i>Chenopod. polysperm.</i>
<i>Asperugo procumbens</i>	<i>Chelidonium majus</i>	<i>Atriplex patula.</i>

Dessutom allmänt, men kanske mera tillfälligtvis några (*Potent. argentea*, *Galium verum* etc.), torra backar eller åkrar tillhörande arter. På några få undantag när (deribl. *Ceratod. purpureus*, *Funaria hygrometrica*, *Bryum argenteum*) tyckas mossorna ej trifvas på eller i närheten af boningar; samma är till en stor del äfven förhållandet med lafvarne, af hvilka likväl några arter i största ymnighet, ehuru ofta degenererade, bekläda väggarne eller stenarne, ss. *Physcia polycarpa*, *Ph. lychnea*, *Ph. caesia*, *Lecanora vitellina*, *Lecidea myriocarpa*, *Usnea barbata (hirta)*, några *Calicia*.

Innan vi öfvergå till de försumpade markerna, återstår ännu att kasta en blick på **bergsvegetationen**. Endast ett fåtal högre växter utmärka denna lokal*); af dessa äro *Hieracium pallidum*, *Silene rupestris***), *Spergula Morisonii*, *Polypod. vulgare****), *Cystopteris*, *Woodsia ilvensis*,

*) Egentligen grupp af lokaler eller ståndorter.

***) Dock en gång äfven tagen på torr mo å en naken, brant sluttning.

***) Också denna är en eller par gånger tagen på jord i skog.

Asplenium trichomanes, *A. septentrionale*, egendomliga; andra åter, ss. *Convallaria majalis*, *C. polygonatum*, *Galeopsis ladanum*, *Geran. robertianum* och *Viola tricolor*, trifvas bäst på jord å afsatserna, och slutligen förekomma här på jordbeklädda ställen åtskilliga, äfven på andra torra öppna eller skogbevuxna marker befintliga arter, bland hvilka *Agrostis vulgaris*, *Calamagr. sylvatica*, *Poa nemoralis*, *Festuca rubra*, *F. ovina*, *Antennaria*, *Hierac. vulgatum*, *H. caesium*, *H. murorum*, *Viscaria vulgaris*, *Stellaria graminea*, *Agrimonia* (r.), *Rumex acetosella*, *Lathyrus sylvestris*, *Polypod. phegopteris*, *Polyst. filix-mas* och några andra. Deremot karakteriseras bergen väsentligen af ett talrikt antal mossor och lafvar, hvilka intaga bestämda, af läge och fuktighetsgrad beroende platser, och inverkar vidare äfven bergartens beskaffenhet på fördelningen och förekomsten.

Efter denna korta framställning af den hufvudgrupp, som utmärker sig genom underlagets relativt torra natur, öfvergå vi till

försumpningarne,

d. v. s. alla de lokaler, der marken i öfvervägande massor är beklädd med sumpväxter (isynnerhet *Sphagna* eller *Polytricha* och *Cyperaceæ*), hvilka i förening med jordens fuktighet undertrycka den öfriga vegetationen. I likhet med de torra lokalerna kunna äfven försumpningarne indelas i skogbevuxna eller skoglösa, ehuru markens jemna och sluttande eller afhälliga läge och vattnets deraf beroende stagnation eller sakta rinnande kanhända märkbarare inverkar på vegetationen och derföre möjligen kunde utgöra en lämpligare indelningsgrund. Af hithörande ståndorter kunna, i följd af otillräckliga anteckningar, endast åt myrarne och mossarne en kortare redogörelse egnas. Dessa lokaler äro till läget jemna eller svagt afhälliga. I **tallmyrarne**, d. v. s. i de med tall

bevuxna försumpningarna, öfverdrages marken af *Sphagna* (hufvudsakligen *Sph. acutifolium*; för öfrigt *Sph. cymbifolium*, *Sph. strictum*, *Sph. rigidum* sprs., *Sph. Wulffi* någongång) och *Polytricha* (*P. commune*, *P. juniperinum*) jemte ett fåtal andra inströdda arter (*Aulacomnion palustre* förnäml.); lefvermossarna äro här sparsamma, då de i löfskogs- eller ock grankärren deremot synnerligen framstå. Äfven lavarne äro svagt representerade; öfverklädande *Sphagna* eller helst gamla kullfallna stammar uppträder *Baeomyces icmadophilus*; för resten några spridda *Cladoniae* (*Cl. rangiferina*, *Cl. digitata*), hvilka likväl mera tillhöra de öppna ställena, och på träden äro *Alectoria jubata* och *Evernia furfuracea* ofta rikligen tillstädes. Ristäcket är deremot vanligen mycket framstående och utgöres af *Ledum*, odon (stundom i ofantlig myckenhet), lingon, *Andromeda polifolia* (sprs.) och ljung (ngngng). Gräsvegetationen är mycket sparsam och utgöres af spridda strån eller tufvor af *Aira flexuosa*, *Nardus*, *Carex vulgaris*, *C. canescens*, *C. globularis*, *C. acuta*, *Eriophorum vaginatum*. Örtvegetationen är äfven ytterst fattig; utom den ofta ymniga *Rubus chamaemorus* och de sällsynta *Listera cordata*, *Corallorrhiza innata* (och *Orchis angustifolia*), uppträda i ringa mängd: *Orchis maculata*, *Pyrola secunda*, *Oryzococcus-arterna*, *Equisetum sylvaticum*, *Polyst. cristatum*, *Lycopodium annotinum*, *L. clavatum*, *L. selago*. Då skogen glesnar, öfvergår vegetationen småningom i den öppna myrans, hvilken åter vid tilltagande vattenmängd uppgår i den sankta, djupa, nästan uteslutande med *Sphagnum* beklädda och med strån af *Carices* och *Eriophora* beströdda flackmossen.

På de öppna myrarne intaga och bekläda *Sphagnum acutifolium* och *Sph. cymbifolium* jemte i myckenhet inblandad *Aulacomnion palustre* nästan helt och hållet marken:

stundom kunna äfven *Polytricha* i massor uppträda. Renlafven jemte några andra *Cladoniae* finnas ofta i mängd. I ristäckets bildande ingå odon, *Empetrum*, *Andromeda polifolia*, *Ledum*, samt någongång ljung- och dvergbjörk. Gräsvegetationen representeras af den här sin största trefnad finnande *Eriophorum vaginatum*. *Rubus chamæmorus*, *Oxycoccus palustris* och *O. microcarpus* samt *Potentilla tormentilla* äro nästan de enda örter, denna lokal vanligen har att bjuda på.

Intressantare vegetation erbjuda de genom sin sankhet utmärkta **flackmossarna**, hvarvid icke allenast de ofvannämnda *Sphagnum*-arterna utan äfven *Sph. recurvum* tager en anseelig del i mosstäckets bildande; inblandade finnas flere arter, ss. *Hypnum stramineum*, *H. exannulatum*, *H. fluitans*, *H. vernicosum*, *H. nitens* (r.), *Meesia longiseta* (r.). Af lavar förekomma renlafven och någongång islandslafven. *Ledum* och odon bli sparsammare än i myrarne; *Andromeda* deremot talrikare; likaså dvergbjörken. På förhandenvarande lokal anträffas de inom området sällsynta: *Cassandra*, *Salix lapponum* och *S. myrtilloides*. Vidkommande gräsvegetationen, förekomma spridda strån af *Agrostis canina* och *Aira cæspitosa* samt åtskilliga *Carices* och *Eriophora* (*C. dioica*, *C. pauciflora*, *C. chordorrhiza*, *C. limosa*, *C. irrigua*, *C. ampullacea*, *C. cæspitosa*, *E. angustifolium* och *vaginatum* talrika, *E. alpinum* spridd och mera sälls. *E. gracile*). Af örtartade växter: *Peucedanum*, *Cicuta* (spars.), *Drosera rotundifolia*, *D. longifolia* (r.), *Comarum*, *Oxycoccus palustris* och *O. microcarpus*, *Rubus chamæmorus*, *Scheuchzeria* (sprs.). Liksom mossängarna öfvergå äfven flackmossarne genom förminskning af *Sphagna* och gräsvegetationens tilltagande i gungflyn; detta försiggår förnämligast vid träskstränder, hvaraf man kan sluta att motsatta förhållandet egentligen inträffar, d. v. s. att gungflyna, som uppkomma vid och intaga strän-

derna, genom hvitmossans öfverhandtagande småningom förvandlas till mossar.

Den sista hufvudgruppen utgöres af de lokaler, som betäckas af öppet vatten äfvensom de dem omgifvande stränderna. Främsta rummet intages af **sjöarne**, som utmärka sig genom merändels klart vatten och fast, af sand, grus eller lera bestående botten och icke försumpade stränder, och dernäst af **träskan** med deras mindre klara vatten, lösa, dyiga botten och försumpade stränder; anmärkas bör likväl att öfvergångar mellan dem ofta träffas. De förstnämnda äro till antal underlägsna, men till utsträckning och rikedom på växter betydligt öfverträffande de sednare. Hvad först det djupare (5—flere fot) vattnet i sjöarna beträffar, saknas mossorna här helt och hållet, om man undantager några strån af *Hypnum pluitans*; af *Characee* visa sig sparsamt *Nitella flexilis*, *N. opaca*, *Chara fragilis* (helst på grundare st.); på 6—10 fots djup finnes *Isoëtes lacustris* ännu i mängd flerstädes. Af högre växter är *Batrachium heterophyllum* ställvis (på mindre djupa ställen) särdeles ymnig; talrikt förekommer äfven *Potamogeton perfoliatus*; de öfrige: *Potamogeton lucens*, *P. obtusifolius* (r.), *P. gramineus*, *P. prælongus*, *Ceratophyllum* (r., på mycket mjuk botten), *Myriophyllum* (fläckvis på mindre djup ymnig), *Sparganium natans*, *Callitriche verna* f., *Nymphaea* och *Nuphar* sparsamma. Rikare vegetation erbjuder den s. k. vattenstranden, d. v. s. de närmast stränderna belägna delarna från $\frac{1}{2}$ till 5 fots djup. Botten betäckas här af *Isoëtes lacustris*, *I. echinospora*, *Myriophyllum* äfvensom af outvecklade strån af *Scirpus acicularis*, *Sc. palustris* och *Ranunculus reptans* i ymnighet samt sparsamt af *Limosella*, *Subularia*, *Elatine triandra*, *Bulliarda*, *Ceratophyllum*, *Potamogeton marinus*, *P. pusillus* (någongång ymnig), *Najas flexilis* och *N. fragilis* (hvardera endast på

ett st. å lös botten) samt några *Nitella*- och *Chara*-arter. Ofvanom vattenytan framstå i ymnighet *Phragmites communis* och ställvis *Fluminia arundinacea*, *Scirpus lacustris* (lös grund), *Sparg. simplex* f., *Potamog. gramineus*, *Polygon. amphibium*, *Equisetum limosum* och sparsamt *Alisma*, *Elatine alsinastrum* (r.), *Lobelia*, *Nymphaea*, *Nuphar*, *Typha angustifolia* (r.), *Sparganium ramosum* (r.), *Sp. natans*, *Potamog. nitens* (r.), *Sagittaria* (r.), *Iris* (undantagsvis); dessutom uppträda här jemväl de för djupare ställen anförda arter. Den hitstötande s. k. vattenranden, innefattande äfven den närmast härtill belägna delen af sjelfva stranden, äger flere, men ganska få egendomliga arter. Af de här uppträdande mest framstående mossorna: *Hypnum curvipes* (m. r.), *H. riparium*, *H. plumosum*, *H. fluitans*, *H. pratense* (r.), *H. fluviatile*, *H. scorpiodes* (r.), *Leskea nervosa*, *Fontinalis hypnoides* (m. r.), *Bryum Düvalii*, äro den förstnämnda och *Fontin. hypnoides* tagna endast här, men förekomma troligen äfven annorstädes. Af fanerogamer anträffas *Scirpus acicularis* (utvecklad) samt de sällsynta *Littorella* och *Sonchus arvensis* var. *laevipes* uteslutande, och några andra: *Agrostis stolonifera*, *Lycopus*, *Myosotis lingulata*, *Barbarea stricta*, *Ranunculus reptans*, *Lythrum*, *Polygon. mite* (r.), *Juncus supinus* och *Carex stricta* trifvas företrädesvis här; de likaledes sparsamma *Limosella*, *Subularia* och *Elatine hydropiper* äro gemensamma för vattenstranden; de återstående

<i>Lysimachia thyrsiflora</i>	<i>P. hydropiper</i>	<i>J. filiformis</i>
<i>Peucedanum</i>	<i>Comarum palustre</i>	<i>Alisma plantago</i>
(<i>Cicuta</i>)	<i>Callitriche verna</i>	<i>Galium palustre</i>
<i>Nasturtium palustre</i>	<i>Myosotis palustris</i>	(<i>G. trifidum</i>)
<i>Mentha arvensis</i>	<i>Scirpus palustris</i>	<i>Triglochin palustre</i>
<i>Scutellaria galericulata</i>	<i>Calamagrost. stricta</i>	<i>Glyceria fluitans</i>
<i>Polyg. lapathifolium</i>	<i>Juncus articulatus</i>	<i>Alopec. fulvus</i>
	<i>J. bufonius</i>	

tillhöra lika mycket andra lokaler (träsk- och åstranden samt

andra våta st.). Den öfriga, ofta med löfträd (klibbal etc.) bevuxna och af vågsvallet oberörde delen af stranden framstår äfven med några arter, bland hvilka *Malachium*, *Myrica gale* och *Leskea nervosa*, hvilken sistnämnda ofta särdeles ymnigt bekläder de större stenarne.

Vida mindre omvexling framstålla **träskan**. De flesta arter hålla sig i strandens närhet, hvarest man ock hufvudsakligen finner de längre ut uppträdande *Potamogeton obtusifolius*, *P. perfoliatus*, *P. praelongus* (r.), *P. natans*, *P. gramineus* (r.) samt de karakteristiska *Nymphaea* och *Nuphar*. Vattenstranden, som här vanligen är djupare än i sjöarne, äger vidare i ymnighet *Scirpus lacustris*, *Lemna minor*, *Equisetum limosum* och för öfrigt *Hippuris*, *Potamogeton pusillus*, *P. rufescens*, (*Alisma*), *Hydrocharis* (r.), *Iris* (r.), *Phragmites* (sprs.). Bottnen beklädas ej af några högre växter, ss. i sjöarne, utan äro än nakna, än rikligen försedda med *Sphagna*. Längs vattenranden intaga *Carices* ett framstående rum och representeras af ofta i ymnighet uppträdande *C. ampullacea*, *C. teretiuscula*, *C. paradoxa* (r.), *C. pseudocyperus* (r.), *C. filiformis* och några andra; af öfrige växter förekomma *Peucedanum*, *Cicuta*, *Bidens*, *Ranunc. lingua* (r.), *Iris* (r.), *Comarum*, *Alisma*, *Scutellaria*, *Lycopodium inundatum* (r.), äfvensom flere af de för gungflyna allaredan auförda arter. Bland mera utmärkande växter äger stranden: *Polyst. thelypteris*, *Myrica* och *Andromeda calyculata*.

Af hithörande lokaler återstår ännu att omnämna **pölarne** och de **rinnande vattnen** *). De förra äga åtskilliga, dels sjöarna, dels träskan tillhöriga arter, ss. *Alisma*, *Carices* (*C. acuta* etc.), *Potamogeton natans*, *P. pusillus*, *Lemna*, *Callitriche* (ymnig), *Comarum* m. fl., och dessutom några egenomligare: *Utricularia*-arterna, *Peplis portula*, *Sparganium*

*) Förutom källorna och källdragen.

minimum, samt de i bäckar äfven förekommande *Sparg. simplex* och *Sp. fluitans*. Äfven de rinnande vattnens växter äro till större delen gemensamma med de föregående lokalernas. Mera utmärkande äro: *Veronica longifolia*, *Hippuris*, *Ranunc. lingua* (r.), *Rumex hippolapathum* (r.), *Baldingera*, *Scirpus sylvaticus*, *Glyceria remota* (r.), *Butomus* (r.) samt *Potamogeton rufescens* (ymnig) och de senast anförda *Spar-gania* äfvensom några mossor: *Hypnum molle* (r.), *H. rusci-folium* (r.), *Fontinalis dalecarlica*, *F. antipyretica*, *Dichelyma falcatum*, *Scapania undulata*.

(Anm. En noggrannare klassifikation hade fordrat, att såväl sjöarne som pölarne och de rinnande vattnen blifvit, på grund af bottnens eller strändernas olikheter, vidare sär-skilde i underafdelningar.)

För att lätta öfversigten och jemförelsen af vegetatio-nen på de här ofvan framställda lokalerna meddelas följande

Sammandrag af antalet och fördelningen af arterna *) på de särskilda ståndorterna:

	Ymniga	Spädda	Spars.	Sälls.	Summa
Tallskog	1(2)	7	11	7	27
Granskog	5	16	20	4	45
Löfskog	8	17	39	8	72
Lundar	5	38	42	20	105
Moar	4	9	25(+10)	5	43(+10)
Torra fältbackar	14	30	28	10	82
Fältbackar	16	36	31	19	102
Äng (hårdvalls- o. fuktig)	20	35	59	19	133
Åker (utom renarna) . .	14	30	16	10	70
Boningar jemte omgifvan- de gräsbevuxna platser	22	28	14	26	90
Tallmyrar	3	7	11	3	24

*) Här upptagas endast de högre växterne; trädslagen ingå ej i be-räkningen.

	Yrniga	Spridda	Spars.	Sälls.	Summa
Öppna myrar	2	9	11	1	23
Mossar jemte gungflyn .	5	28	36	17	86
Sjöar	8	8	12	12	40
Sjöstränder	4	12	21	8	45
Träsk	4	5	5	5	19
Träskstränder	3	10	10	7	30
Pölar (stränd. oberäkn.) .	2	8	10	2	22

Antalet arter i efterföljande förteckning uppgår till inalles 1225, nemligen 532 fanerogamer, 30 ormbunkar, 302 mossor, 7 characeer och 354 lafvar. De förstnämnda äro representerade af 75 familjer, på hvilka arterna äro fördelade enligt följande tabell, som derjemte angifver hvarje familjs procenttal, äfvensom antalet arter, som belöper sig på de förnämsta lokalgrupperna:

	Allmänna	Spridda	Rara	Summa	%	Barrikskog	Löfskog och lundar	Torra öpp- na marker	Ängar *)	Odlade st.	Försumpade marker	Vatten och stränder
Monocotyledoneæ												
Gramineæ	27	12	6	45	8,46	8	12	9	20	13	9	7
Cyperaceæ	28	6	10	44	8,27	3	5	3	16	—	24	15
Typhaceæ	2	2	3	7	1,31	—	—	—	—	—	—	7
Potamogetonaceæ	4	3	3	10	1,88	—	—	—	—	—	—	10
Araceæ	2	—	—	2	0,37	—	—	—	—	—	1	2
Juncaceæ	6	2	2	10	1,88	1	1	1	2	—	3	7
Alismaceæ	2	1	2	5	0,94	—	—	—	1	—	2	4
Liliaceæ	5	1	—	6	1,10	1	4	2	—	2	—	—
Najadaceæ	—	—	2	2	0,37	—	—	—	—	—	—	2
Hydrocharidaceæ .	—	—	1	1	0,19	—	—	—	—	—	—	1
Iridaceæ	—	—	1	1	0,19	—	—	—	—	—	—	1
Orchidaceæ	4	3	7	14	2,63	3	8	4	4	—	6	—
Summa	80	30	37	147	27,63	16	30	19	43	15	45	56
Dicotyledoneæ												
Synanthereæ	44	8	13	65	12,22	3	10	29	14	25	2	3
Dipsacaceæ	2	—	—	2	0,37	—	—	2	1	(1)	—	—

*) Mossängarne undantagna.

	Allmänna	Spridda	Rara	Summa	%	Barrskog	Löfskog och lundar	Torra öpp- na marker	Ängar	Odlade st.	Försump. marker	Vatten och stränder
Valerianaceæ	1	1	—	2	0,37	—	2	—	1	—	—	—
Rubiaceæ	5	2	2	9	1,69	—	4	4	2	2	3	2
Caprifoliaceæ	2	—	—	2	0,37	1	1	1	—	—	—	—
Campanulaceæ	4	1	2	7	1,31	1	3	6	3	2	—	—
Lobeliaceæ	—	1	—	1	0,19	—	—	—	—	—	—	1
Convolvulaceæ	—	1	—	1	0,19	—	—	—	—	—	—	—
Boraginaceæ	4	3	3	10	1,88	—	1	2	1	6	1	2
Labiatae	10	3	4	17	3,20	—	—	6	3	8	1	1
Menyanthaceæ	1	—	—	1	0,19	—	—	—	—	—	1	1
Polemoniaceæ	—	—	1	1	0,19	—	1	1	—	—	—	—
Oleaceæ	—	—	1	1	0,19	—	1	—	—	—	—	—
Gentianaceæ	1	1	—	2	0,37	—	—	2	1	—	—	—
Solanaceæ	—	2	—	2	0,37	—	1	—	—	1	—	1
Personatae	16	2	2	20	3,76	4	5	8	7	5	1	3
Utriculariaceæ	—	1	2	3	0,56	—	—	—	—	—	—	3
Primulaceæ	3	—	—	3	0,56	1	2	1	1	—	—	1
Plantaginaceæ	1	—	3	4	0,75	—	—	—	—	3	—	1
Umbelliferæ	6	2	3	11	2,07	1	3	4	1	7	2	2
Adoxaceæ	—	—	1	1	0,19	—	1	—	—	—	—	—
Aceraceæ	—	1	—	1	0,19	—	1	—	—	—	—	—
Nymphaaceæ	2	—	—	2	0,37	—	—	—	—	—	—	2
Ranunculaceæ	12	4	4	20	3,76	2	9	7	11	2	4	4
Papaveraceæ	—	—	1	1	0,19	—	—	—	—	1	—	—
Fumariaceæ	1	—	1	2	0,37	—	1	—	—	1	—	—
Cruciferae	15	3	2	20	3,76	—	—	5	2	11	3	3
Balsaminaceæ	—	1	—	1	0,19	—	1	—	—	—	—	—
Filiaceæ	1	—	—	1	0,19	—	1	—	—	—	—	—
Gruinales	2	1	5	8	1,50	2	2	—	2	2(3)	—	—
Hypericaceæ	2	—	—	2	0,37	—	—	2	1	(1)	—	—
Violaceæ	5	2	—	7	1,31	2	5	3	3	1	1	—
Droseraceæ	2	—	1	3	0,56	—	—	—	1	—	3	—
Silenaceæ	4	4	2	10	1,88	—	—	5	2	3	—	—
Alsiniaceæ	8	3	3	14	2,63	1	2	3	3	3	2	2
Elatinaceæ	—	2	1	3	0,56	—	—	—	—	—	—	3
Ribesiacæ	2	1	—	3	0,56	—	3	—	—	(1)	—	—
Rhamnaceæ	1	—	—	1	0,19	—	1	—	—	—	(1)	—
Saxifragaceæ	1	—	—	1	0,19	—	1	—	(1)	—	1	—
Crassulaceæ	3	1	—	4	0,75	—	—	1	—	—	—	1
Lythraceæ	1	1	—	2	0,37	—	—	—	—	—	—	2
Oenotheraceæ	3	1	—	4	0,75	1	2	2	1	—	—	—

I afseende å fanerogamernas uppställning och nomenklatur har *Flora Fennica*, 2:dra uppl., i det närmaste blifvit följd. Hänvisande i öfrigt till efterföljande förteckning, vill jag här likväl särskildt framhålla några af de anmärkningsvärdaste arterna; bland dessa är *Najas flexilis* icke annorstädes påträffad inom vår flora och, såvidt mig veterligt är, ej heller *Potamogeton nitens* och *Alnus pubescens* Tausch (den äkta; jmf. vidare förteckningen). Anmärkningsvärd är äfven förekomsten af *Potamogeton marinus* och *Najas fragilis*; bland de sällsyntare må vidare omnämnas *Mühlenbergia pendula*, *Carex riparia*, *Neottia nidus-avis*, *Orobus niger*, *Hieracium decolorans* och den såsom ny art uppförda *H. dimorphum* samt *Alnus incana* var. *pinnatipartita*.

Mossorna äro uppställda enligt **Hartmans flora**, 9:de upplagan. Bland dem äro *Physcomitrium sphaericum* (upptäckt af Silén) och *Dicranum Mühlenbeckii* *) nya för Skandinavien; nya för vår flora äro vidare: *Grimmia montana*, *G. decipiens*, *Anomodon apiculatus*, *Dicranum viride* (m. fr.), *Mastigobryum deflexum* och den endast från Finnmarken och Dovre-fjell förut kända *Ångströmia longipes*, som jemte en annan icke mindre arktisk art, *Pyrenopsis fuliginea*, förekommer på Kuivaharju holme i Wesijärvi. Af öfriga rariteter må ytterligare anföras: *Hypnum latebricola*, *H. curvipes*, *H. ruscifolium*, *H. rugosum*, *H. depressum*, *Neckera rotundifolia*, *Zygodon rupestris*, *Polytrichum nanum*, *Orthotrichum alpestre*, *Dicranum strictum*, *D. rufescens*, *Leptohymenium repens*, af hvilka de flesta först under senaste år på ett eller annat ställe hos oss blifvit uppdagade. Vid utarbetandet af mossförteckningen har jag väsentligen blifvit understödd af Professor **S. O. Lindberg**, som ej allenast genomgått mina hit-

*) Enligt Prof. S. O. Lindberg skall denna art nyligen äfven blifvit funnen i Norge af Dr. Sv. Berggren.

hörande samlingar och benäget granskat och rättat bestämningarne, utan äfven med största beredvillighet till begagnande upplåtit en mängd nödiga arbeten och för öfrigt godhetsfullt meddelat hvarjehanda värdefulla upplysningar, hvilket allt jag, såväl för bestyrkande af de i förteckningen förekommande uppgifternas tillförlitlighet som för att betyga bemälde Herr Professor min uppriktiga tacksamhet, här får omnämna. Äfven Hr D:r **Sælan** har i detta och andra afseenden välvilligt tillhandagått mig med råd och upplysningar.

Såsom redan blifvit omförmäldt uppgå lafvarne till 354 arter, hvilket antal uti ingen annan af våra äfven större provinser ännu uppnåtts *). Utom det helt och hållet nya släktet *Stereocauliscum*, har förteckningen att uppvisa inalles 36 för vetenskapen nya arter: *Spilonema revertens*, *Pyrenopsis subfuliginea*, *Calicium præcedens*, *Stereocaulon cupriniforme*, *Lecanora plejophora*, *L. mniaroeiza*, *L. xylitella*, *L. coracodes* (tagen af F. Silén), *L. admissa*, *Odontotrema subintegrum*, *Xylographa platytropa*, *Thelocarpon intermediellum*, *Th. epilithellum*, *Th. impressellum*, *Verrucaria intersistens*, *Endococcus heterophractus*, *Lecidea albofuscescens*, *L. consimilis*, *L. apocroeella* (äfven tagen af D:r Th. Sælan i Nyland), *L. ocelliformis*, *L. hypoptoides*, *L. hypotella*, *L. hypopodioides*, *L. melanobola*, *L. separabilis*, *L. eupetra* **), *L. plebeja*, *L. spongiosula*, *L. enalliza*, *L. antracophila*, *L. polysporella*, *L. microphæa*, *L. chloroticea*, *L. subglobulosa*, *L. polyporina*, *L. igniarii*, hvilka samtligen af Professor W. Nylander blifvit beskrifna i tidskriften *Flora* 1865—70. Äfven flere för landet nya arter kunde anföras, ss. *Parmelia tiliacea*, *Phlyctis agelæa* etc.

*) Ett nästan lika belopp samlades dock af mig 1867 uti Muonio lappmark.

***) Tagen af F. Silén; äfven för längre tid tillbaka vid Stockholm af Professor W. Nylander enligt eget meddelande samt af mig 1867 i Muonio lappmark.

jemte några extraskandinaviska, ss. *Calicium citrinum*, *Arthonia exilis*, *A. clemens*. Uppgifterna öfver släktet *Cladonia* bero till stor del på meddelanden af F. Silén; de öfriga grunda sig på egna anteckningar och fleråriga insamlingar. Bristande förmåga och tid samt ringa tillgång på erforderlig litteratur skulle, i förening med de stora svårigheter, som ifrågavarande växter så ofta erbjuda, likväl otvifvelaktigt vållat, att materialets tillförlitliga bestämning icke kunnat verkställas, såvida jag ej haft lyckan att i detta afseende understödjas af min högtvördade fordne lärare, Professor **W. Nylander**, hvilken först inledt mig på detta område och sedermera fortfarande uppmuntrat mina sträfvanden samt med sällspord välvilja och utan att lemna någon möda ospard tillhandagått mig med utförande af bestämningar och meddelanden af alla nödiga upplysningar.

Till slut får jag här meddela de öfver blomningstiderna åren 1863—64 och 1869 förda anteckningar. Sistnämnde års uppgifter läggas till grund, utom för April och Maj månader, och de andra årens anföras inom parentes.

1864

April d. 20—30 började blomma: *Alnus incana* (d. 20), *A. glutinosa* (25), *Anemone hepatica* (21), *Tussilago farfara* (30).

Maj: *Eriophorum vaginatum* (5), *Daphne* (8), *Salix caprea* (9), *Chryso-splenium* och *Anemone nemorosa* (11), *Pulmonaria* (11, delv. utbl.), *Pulsatilla vernalis* (13, g. a. utslagen), *Caltha* (13), *Myosurus minimus* (15), *Gagea minima* (15, g. a. utslagen), *Luzula pilosa* (16), *Populus tremula* (♂ utsl. d. 13), *Draba verna* (17), (*Prunus padus* löfsprickn. d. 18, *Alnus glutinosa* d. 21 obetydl.), *Anemone ranunculoides* (21), *Corylus avellana* (♀ och ♂ fullt utslagna d. 21), *Corydalis solida* (d. 23 i full blm), *Capsella bursa-pastoris* (23), *Taraxacum officinale* (27), *Oxalis* (29), *Sorbus* och *Alnus*

incana (29 löfsprickn.). — Den 23 voro *Alnus glutinosa* och *A. incana* n. utblommade.

1869

mellan den 1—10 Juni började blomma: *Paris quadri-
folia* ($\frac{1}{6}^3$ 64), *Lamium purpureum* ($\frac{5}{6}$ 64), *Ribes nigrum* ($\frac{9}{6}$ 64),
R. rubrum ($\frac{6}{6}$ 64), *R. alpinum* ($\frac{4}{6}$ 64); — [1864 vidare: *Ce-
rastium vulgatum*, *Adoxa*, *Thlaspi arvense*, *Arabis suecica*,
Lithospermum arvense och *Scleranthus annuus* den 1:sta; *Be-
tula* d. 2:dra; *Myosotis stricta* och *Veronica verna* d. 3:dje;
Viola palustris, *Eriophorum angustifolium* och *Orobus vernus*
d. 4:de; *Anemone nemorosa* och *A. ranunculoides* samtidigt i
full blom; *Acer platanoides*, *Alchemilla vulgaris* och *Trollius*
d. 5:te; *Prunus padus* d. 6:te; *Luzula multiflora*, *Caltha*,
Anthoxanthum och *Phleum* d. 9; samtidigt voro *Antennaria
dioica*, *Viola canina*, *V. epipsila* och *Rubus arcticus* g. a. i
full blm; *Geum rivale* d. 10]. — Under denna period upp-
hörde att blomma: *Pulmonaria* och 1864 *Corylus* (d. 4),
Tussilago farfara (d. 9), *Luzula pilosa* (d. 9).

Mellan 11—20 Juni började blomma: *Hieracium pilo-
sella* (d. $\frac{1}{4}^8$ 64), *H. auricula* ($\frac{2}{6}^{10}$ 64), *Pedicularis palustris*
($\frac{2}{6}^1$ 64), *Pyrus malus* (odl. $\frac{1}{6}^4$ 64). — [1864 vidare: *Poa an-
nua*, *Trientalis* ($\frac{1}{6}^2$ 63), och *Corallorrhiza innata* d. 11; *Me-
nyanthes* och *Cardamine pratensis* d. 12; *Arenaria serpyllifo-
lia* ($\frac{1}{6}^3$ 63), *Cerefolium sylvestre* ($\frac{1}{6}^3$ 63), *Potentilla tormentilla*
($\frac{1}{6}^6$ 63), *Ranunculus repens*, *R. acris* ($\frac{1}{6}^2$ 63), *Lepigonum ru-
brum* och *Ledum* d. 14; *Stellaria nemorum* samtidigt g. a. i
blm.; *Convallaria majalis* och *Lonicera xylosteum* d. 16; *Sa-
gina procumbens*, *Sorbus* och *Trifolium pratense* d. 17; *Rumex
acetosa* och *R. acetosella* d. 18; *Potentilla argentea*, *Spergula
arvensis*, *Ranunculus polyanthemos* ($\frac{1}{6}^2$ 63), *R. flammula*, *Vac-
cinium vitis-idaea* och *Erigeron acris* d. 19; *Potentilla anse-
rina* ($\frac{1}{6}^5$ 63), *Milium effusum* och *Nardus stricta* d. 20; —

1863: *Geranium sylvaticum* d. 16; *G. robertianum*, *Barbarea stricta* och *Rosa cinnamomea* d. 20]. — Blomningen slutades hos *Anemone hepatica* ($\frac{1}{6}^3$ 64) och *Draba verna* ($\frac{1}{6}^1$ 64); — [1864 vidare hos: *Chrysosplenium* och *Corydalis solida* (totalt)].

Mellan den 21—30 Juni började blomma: *Triglochin* ($\frac{1}{6}^8$ 64), *Majanthemum bifolium* ($\frac{1}{6}^7$ 63; $\frac{2}{6}^1$ 64), *Convallaria majalis*, *Orchis maculata* ($\frac{2}{6}^0$ 64), *Matricaria chamomilla* ($\frac{1}{6}^8$ 64), *M. inodora* ($\frac{1}{6}^8$ 64), *Erigeron* ($\frac{2}{6}^5$ 63), *Crepis tectorum* ($\frac{2}{6}^1$ 63; $\frac{2}{6}^4$ 64), *Hieracium pubescens*, *Leontodon hastilis* ($\frac{2}{6}^2$ 64), *Galium palustre* ($\frac{3}{6}^0$ 63), *G. uliginosum* ($\frac{2}{6}^8$ 63), *Campanula rotundifolia* ($\frac{2}{6}^7$ 63), *Myosotis palustris* ($\frac{3}{6}^0$ 63), *Hyoscyamus* ($\frac{2}{6}^2$ 64 i full blm), *Rhinanthus minor*, *Melampyrum pratense* och *M. sylvaticum* ($\frac{2}{6}^1$ 64), *Lysimachia thyrsiflora*, *Carum carvi* ($\frac{2}{6}^6$ 64), *Turritis glabra* ($\frac{2}{6}^2$ 64), *Viscaria vulgaris* ($\frac{2}{6}^5$ 63), *Lychnis flos-cuculi* ($\frac{2}{6}^5$ 63; $\frac{2}{6}^4$ 64), *Arenaria serpyllifolia*, *Sedum acre* ($\frac{2}{6}^4$ 63), *Lathyrus pratensis* ($\frac{2}{6}^8$ 64), *Vicia sepium* ($\frac{2}{6}^5$ 63), *Trifolium repens* och *T. spadiceum* ($\frac{2}{6}^1$ 64), *Pyrola rotundifolia* ($\frac{2}{6}^5$ 63), *P. chlorantha*; — [1863 vidare: *Chrysanthemum* ($\frac{2}{6}^5$ 64), *Achillea millefolium*, *Centaurea cyanus* ($\frac{2}{6}^5$ 64), *Campanula patula*, *Brassica campestris* ($\frac{2}{6}^4$ 64), *Sedum annuum*, *Montia*, *Urtica dioica* d. 25; *Senecio vulgaris* och *Stellaria media* d. 26; *Myosotis lingulata*, *Thymus serpyllum* och *Prunus padus* samt *Veronica longifolia* d. 28; *Leontodon autumnalis* d. 30. — 1864: *Stellaria graminea*, *Anthemis arvensis*, *Rubus saxatilis*, *Polygon. viviparum*, *Juncus filiformis*, *Campanula patula*, *Oxy-coccus palustris*. (*O. microcarp.* g. a. blommande) d. 21 och 22; *Senecio*, *Vicia cracca*, *Rubus idæus*, *Rumex domestica*, *Urtica dioica*, *Cirsium palustre*, *Montia*, *Scirpus sylvaticus*, *Vicia angustifolia* ($\frac{2}{6}$ 63), *Arenaria trinervis* d. 24 och 25; *Iris*, *Veronica officinalis*, *Ranunculus sceleratus* d. 28]; — att blomma upphörde: *Luzula pilosa*, *Taraxacum*, *Myosotis stricta*,

Menyanthes, *Ranunc. cassubicus*, *Caltha*, *Draba*, *Trollius*, *Oxalis*, *Viola arenaria*, *V. sylvatica*, *Ribes* alla arter, *Chrysosplenium*, *Sorbus*, *Prunus*, *Orobus vernus* och till stor del: *Veronica verna*, *Ranunculus auricomus*, *Myosurus*, *Anemone nemorosa*, *Viola canina*.

Mellan d. 1—10 Juli började att blomma: *Aira cæspitosa*, *A. flexuosa*, *Poa trivialis*, *P. pratensis*, *Festuca rubra* ($\frac{1}{7}^3$ 63), *F. pratensis*, *Dactylis* ($\frac{1}{7}^3$ 63), *Calla*, *Platanthera*, *Gymnadenia*, *Anthemis tinctoria*, *Achillea millefolium*, *Centaurea cyanus*, *Carduus*, *Lapsana*, *Crepis paludosa*, *Hieracium Blyttii*, *Hypochæris maculata*, *Viburnum*, *Galium boreale* ($\frac{2}{6}^4$ 63), *G. trifidum*, *Linnea* ($\frac{2}{6}^2$ 64, $\frac{3}{6}^0$ 63), *Calamintha*, *Scutellaria* ($\frac{2}{7}$ 63), *Galeopsis versicolor*, *Scrophularia* ($\frac{8}{7}$ 63), *Veronica officinalis* ($\frac{2}{6}^8$ 63), *Rhinanthus major*, *Rhamnus* ($\frac{4}{7}$ 63), *Nymphæa alba* ($\frac{8}{7}$ 63), *Ranunc. polyanthemos*, *Fumaria* ($\frac{2}{6}^4$ 63), *Epilobium montanum* ($\frac{1}{7}^0$ 63), *E. palustre* ($\frac{2}{6}^5$ 63), *Rubus idæus*, *Vicia cracca*; — [1863 vidare: *Potamogeton rufescens*, *Juncus articulatus*, *Iris*, *Malachium*, *Nasturtium palustre*, *Scutellaria*, *Lobelia*, *Cirsium palustre*, *Scirpus acicularis*]; — att blomma upphörde: *Paris*, *Trientalis*, *Convallaria majalis* (delvis).

Mellan den 11—20 Juli började: *Baldingera*, *Alopecurus pratensis*, *Poa nemoralis*, *Potamogeton perfoliatus* ($\frac{1}{7}^3$ 63), *Juncus articulatus*, *Solidago* ($\frac{1}{7}^3$ 63), *Centaurea scabiosa*, *C. phrygia*, *Hieracium umbellatum*, *Valeriana* ($\frac{1}{7}^3$ 63), *Galium mollugo*, *Campanula glomerata*, *C. persicifolia*, *Prunella*, *Leonurus*, *Verbascum thapsus*, *Ægopodium*, *Pimpinella*, *Impatiens*, *Hypericum quadrangulum*, *Silene inflata* ($\frac{1}{7}^3$ 63), *Epilobium angustifolium*, *Agrimonia pilosa*, *Potent. norvegica*, *Vicia hirsuta*, *Pyrola media*, *P. minor* ($\frac{5}{7}$ 63), *P. secunda* ($\frac{5}{7}$ 63); — [1863 vidare: *Sparganium simplex*, *Potamogeton praelongus*, *Juncus bufonius*, *Polygonum convolvulus*, *P. lapa-*

thifolium, *Myriophyllum*, *Dianthus*, *Gypsophila*, *Camelina-arterna*, *Turritis*, *Cicuta*, *Utricularia intermedia*, *Crepis paludosa*, *Carduus*, *Bidens cernua*].

Emellan d. 21—31 Juli började: *Agrostis spica-venti*, *Calamagrostis lanceolata*, *C. stricta*, *C. phragmitoides*, *C. arundinacea*, *Lolium linicola*, *Triticum repens*, *Juncus effusus*, *Alisma* ($\frac{8}{7}$ 63), *Goodyera* ($\frac{2^9}{7}$ 63), *Bidens tripartita*, *Tanacetum* ($\frac{1^3}{7}$ 63), *Cirsium lanceolatum*, *C. heterophyllum*, *Lappa minor* ($\frac{2^9}{7}$ 63), *Verbascum nigrum*, *Linaria*, *Lysimachia vulgaris*, *Peucedanum*, *Thalictrum*, *Parnassia*, *Sedum telephium* ($\frac{2^9}{7}$ 63), *Spiræa* ($\frac{1^3}{7}$ 63), *Trifolium arvense*, *T. medium* ($\frac{1^0}{7}$ 63), *Calluna* ($\frac{1^3}{7}$ 63), *Pyrola umbellata*; — [1863: *Cirsium arvense*, *Lythrum*]; — att blomma slutade: *Hierac. pilosella*, *Viburnum*, *Linnæa*, *Cerefolium sylvestre* (till större delen), *Viscaria*, *Pyrola rotundifolia*, *P. minor*, *P. uniflora*.

Emellan d. 1—10 Augusti började: *Calamagrostis epigejos* och *Succisa*, och upphörde: *Festuca ovina*, *F. pratensis*, *Dactylis*, *Sparganium minimum*, *Crepis paludosa*, *Hypochaeris*, *Valeriana* (delv.), *Thymus* (till större delen), *Rhinanthus minor*, *Pedicularis*, *Turritis*, *Epilobium montanum*, *Vicia sepium*, *Pyrola media*, *P. secunda*.

Mellan d. 11—20 Augusti började *Gentiana campestris*, och upphörde *Lobelia*; mellan d. 21—31 Augusti upphörde *Centaurea-arterna* (till större delen), *Solidago*, *Scrophularia*, *Agrimonia pilosa*.

Förkortningar:

m. a.	=	mycket allmän	(frequentissime).
a.	=	allmän	(frequenter).
g. a.	=	ganska „	(sat frequenter).
t. a.	=	temligen „	(frequentius; mindre allm. än föreg.).
h. o. d.	=	här och der	(passim; då arten är tagen på 10 à 20 ställen).
t. r.	=	temligen rar	(sat rar.).
g. r.	=	ganska „	(rarius).
r.	=	rar „	(rar.).
m. r.	=	mycket „	(rarissime).

Embryophytæ.

Monocotyledoneæ.

Fam. I. GRAMINEÆ Juss.

- Nardus stricta* L. — a.
- Anthoxanthum odoratum* L. — m. a.
- Hierochloë borealis* R. S. — h. o. d.
- H. australis* R. S. — h. o. d.
- Baldingera arundinacea* (L.) Dum. — t. a. i n. ö. delen, annars h. o. d.
- Phleum pratense* L. — a.
- Alopecurus geniculatus* L. — h. o. d.
- A. fulvus* Sm. — a.
- A. pratensis* L. — g. r.; Kopso; Pätiälä (Silén); Laitiala; Uskila; Kaitas.
- Milium effusum* L. — h. o. d.
- Mühlenbergia pendula* Trin. — m. r.; Tiirismaa tillsammans med *Galium triflorum* i en på n. v. sluttningen belägen, af en rännil genomfluten och med äldre alar och några mycket höga granar bevuxen däld.
- Agrostis canina* L. — m. a.
- A. vulgaris* With. — m. a.
- A. stolonifera* L. — h. o. d.; förekommer mest vid sjöstränder.
- A. spica-venti* L. — i åkrar m. a. och tidtals äfven m. ymnig.
- Calamagrostis lanceolata* Roth. — a.
- C. stricta* Hartm. (*C. neglecta* Ehrh.) — t. a.
- C. phragmitoides* Hartm. — t. r.
- C. epigejos* Roth. — t. a.
- C. arundinacea* (L.) Roth. (*C. sylvatica* DC.) — m. a.

Phragmites communis Trin. — i sjöar allm. och flerst. m. ymnig, någongång (ss. i Wesijärvi under Pyhäniemi) t. o. m. ogenomtränglig; anträffas stundom, ehuru lågväxt och sällan blommande, äfven på våta ängar.

Melica nutans L. — a.

Aira cæspitosa L. — m. a.

A. flexuosa L. — m. a.

Avena fatua L. — h. o. d. i hafreåkrar.

A. strigosa Schreb. — t. a. i d:o, ehuru mera sparsamt.

Fluminia arundinacea (Liljebl.) Fr. — flerst. ymnig i Päijäne och de dermed i förening stående vattendragen (Kalkkis elf och Ruotsalainen) samt i Wääksy.

Molinia coerulea (L.) Mönch. — t. r.; förekom på våta ängar. I Evois kronopark vida allmännare och ofta ymnig på kärrängar, belägne vid (å- och sjö-) stränder.

Glyceria fluitans (L.) R. Br. — a.

Gl. remota Fr. — g. r.; Kalkkis vid en bäck, som från Lehmojärvi faller i Kymmene (J. E. Strömborg); Wilitaila vid en bäck nedom Saarnenkorpi; n. Reivilä på ett par ställen.

Poa annua L. — m. a.

P. nemoralis L. — a.

P. serotina Ehrh. — t. r.

P. trivialis L. — a.

P. sudetica remota Fr. — delv. t. r., delv. h. o. d. (i n. ö. delen).

P. pratensis L. — m. a.

Briza media L. — m. r.; nära Tiirismaa på en äng, tagen af F. Silén och Joel Lang.

Bromus secalinus L. — i åkrar helst bland råg vissa år t. a. andra år sparsammare.

Festuca ovina L. — m. a.

F. rubra L. — m. a.

F. elatior L. — a.

Brachypodium pinnatum (L.) PB. — På öppna backsluttningar, h. o. d. i norra delen; Kurhila (Silén); Koski; äfven i Evois kronopark samt i Padasjoki (Kasniemi).

Dactylis glomerata L. — t. a.

- Lolium linicola* Sond. — i linåkrar t. a., ehuru g. sparsamt.
Triticum repens L. — a.
T. caninum L. — h. o. d.

Fam. II. CYPERACEÆ Juss.

- Carex pauciflora* Lghtf. — h. o. d.
C. dioica L. — t. a.
C. paradoxa Willd. — m. r.; vid ett träsk nära Uitto.
C. teretiuscula Good. — t. a.
C. muricata L. — g. r.; Salo, Kopso, Kydönsaari, Uskila.
C. chordorrhiza Ehrh. — t. a.
C. leporina L. — a.
C. tenella Schk. — t. r.
C. loliacea L. — h. o. d.
C. canescens L. — m. a.
C. vitilis Fr. — r.; Hälvälä å en sank äng; Koski n. Kello-
lanlähde.
C. stellulata Good. — a.
C. elongata L. — a.
C. caespitosa L. — t. a.
C. vulgaris Fr. — m. a.; af denna polymorpha art påträffa-
des sistlidne sommar en anmärkningsvärd med *C.*
acuta v. *personata* något analog eller hellre monströs
form, som jemte de normala besitter långt skaftade,
från de nedersta bladveckan utgående honax, hvilka
nå nästan samma höjd som de öfriga.
C. acuta L. — g. a.
— var. *personata* Fr. — t. r.
C. stricta Good. — h. o. d.
C. Buxbaumii Whlbn. — m. r.; Urajärvi vid norra ändan af
Säynätjärvi; Evois flerst.
C. digitata L. — a.
C. globularis L. — t. a.
C. pilulifera L. — m. r.; Wiitaila ”i hasselskog” (Strömborg).
C. ericetorum Pall. — t. a.
C. vaginata Tausch. — h. o. d.
C. panicea L. — a.

- Carex Oederi* Retz. — h. o. d. — t. a.
C. flava L. — som föreg.
C. irrigua Sm. — t. a.
C. limosa L. — t. a.
C. pallescens L. — a.
C. pseudocyperus L. — t. r.; i n. ö. delen (Uitto, Rauvala, Kalkkis, Kartanomäki).
C. fliformis L. — t. a.
C. ampullacea Good. — m. a.
C. vesicaria L. — a.
C. riparia Curt. — m. r.; Rauvala, å sank, vattendränkt mark vid en bäckstrand.
Eriophorum alpinum L. — h. o. d.
E. vaginatum L. — m. a.
E. gracile Koch. — t. r.
E. latifolium Hopp. — h. o. d.
E. angustifolium Roth. — m. a.
— var. *triquetrum* Hartm. Fl. — g. a.
— var. *elatus* Koch. — h. o. d.
Scirpus acicularis L. — vid stränder och i vatten g. a.
Sc. palustris L. — m. a.
Sc. lacustris L. — t. a.
Sc. sylvaticus L. — t. a.
Rhynchospora alba (L.) Vahl. — å gungfly vid Iso-Tiilijärvi, n. Tiirismaa (Edv. Lang); Evois flerst.

Fam. III. TYPHACEÆ Juss.

- Sperganium minimum* L. — h. o. d.
Sp. natans L. — Wesijärvi och Päijäne.
Sp. fluitans Fr. — g. a.
Sp. simplex Huds. — g. a.
Sp. ramosum Huds. — m. r.; i Wesijärvi vid Lehmoniemi.
Typha angustifolia L. — r.; Kalkkis; Kartanomäki; i Wesijärvi vid Laitiala (Pykälistö) ymnig.
T. latifolia L. — r.; Laitiala i ett afloppsdikey; Padasjoki.

Fam. IV. POTAMOGETONACEÆ Fr.

- Potamogeton marinus* L. — i Wesijärvi flerst. å sand eller

sand- och lerbl. botten i grundt vatten; [i sött vatten äfven tagen i Kuusamo (Silén & B. Nyberg) samt i ryska Karelen (Tjudie, Simming)].

Potamogeton pusillus L. — h. o. d.; i Wesijärvi allm. men n. alltid steril.

P. obtusifolius M. K. — h. o. d. (södra delen *).

P. perfoliatus L. — a.

P. lucens L. — Wesijärvi i prestgårdsviken.

P. prælongus Wulf. — h. o. d.

P. nitens Web. — m. r.; i H. M. F. från Wesijärvi af F. Silén.

P. rufescens Schrad. — g. a.

P. gramineus L. — g. a.

— var. *heterophyllus* Schreb. — flerst.

P. natans L. — t. a.

Fam. V. ARACEÆ Juss.

Lemna minor L. — a.

Calla palustris L. — (g.) a.

Fam. VI. JUNCACEÆ DC.

Luzula multiflora Ehrh. — m. a.

— var. *pallescens* (Hopp.) — g. a.

L. pilosa (L.) Willd. — a.

Juncus stygius L. — förekommer ej särdeles sälls. i Evois kronopark och torde derföre möjligen äfven finnas i angränsande delar af Asikkala.

J. bufonius L. — a.

J. supinus Mönch. — t. r.; Kaitas, Parinpelto och vid Päijäne stränder (Uitto) enl. Strömborg.

J. alpinus Vill. — r.; Hälvälä; troligen flerstädes.

J. articulatus L. — a.

J. filiformis L. — m. a.

J. conglomeratus L. — t. a.

J. effusus L. — något sparsammare än föreg.

*) I Tavastehus-traktens flora upptages *P. mucronatus* Schrad. ss. g. a.; är troligen *P. obtusifolius*; åtminstone påträffades denne af mig 1864 på ett par ställen nära staden.

Fam. VII. ALISMACEÆ Juss.

Triglochin palustre L. — t. a.

Scheuchzeria palustris L. — h. o. d.

Sagittaria sagittifolia L. — i Päijäne på några st.; Liuhtola.

Alisma plantago L. — a.

Butomus umbellatus L. — r.; Wääksy; Okeroin (Edv. Lang).

Fam. VIII. LILIACEÆ DC.

Paris quadrifolia L. — g. a.

Majanthemum bifolium (L.) DC. — m. a.

Convallaria majalis L. — a.

C. polygonatum L. — g. a.

Gagea minima (L.) Schult. — t. a.; vissa vårar i rågåkrar med dålig brodd högst ymnig.

Allium oleraceum L. — flerst. ss. Reivilä, Urajärvi, Kalkkis, Kurhila etc.

Fam. IX. NAJADACEÆ Link.

Najas fragilis (Willd.) Rostk. — m. r; i en vid Lehmoniemi befintlig vik af Wesijärvi, på 1—2 fots djup å mjuk lerbotten ymnig.

N. flexilis (Willd.) Rostk. — sparsamt bland föreg.

Fam. X. HYDROCHARIDACEÆ Juss.

Hydrocharis morsus-ranæ L. — m. r. I ett träsk vid Wahteristo torp mellan Urajärvi och Keltaniemi.

Fam. XI. IRIDACEÆ Juss.

Iris pseudacorus L. — t. r.

Fam. XII. ORCHIDACEÆ Juss.

Corallorrhiza innata R.Br. — i fuktigare skogar t. a. ehuru mycket sparsamt.

Malaxis monophyllos (L.) Sw. — t. r.; förekom vanligen på våta, med källdrag fyllda sluttande ängar, men någongång äfven på ängsbackar i gles skog.

M. paludosa (L.) Sw. — m. r.; vid Leppälammis träsk i Kurhila utmarken.

- Epipogium aphyllum* (Schmidt.) Sw. — m. r.; i löfskog nära Kydönsaart h:n i Lumiala, blott ett enda exemplar.
- Neottia nidus-avis* (L.) Rich. — m. r.; äfven endast i ett ex. funnen i glesare björkskog på en backsluttning mellan Kurhila och Lumiala byar.
- Listera ovata* (L.) R. Br. — h. o. d.
- L. cordata* (L.) R. Br. — i Asikkala tagen endast på ett ställe (n. Käpölä): i Evois kronopark ej sällsynt. — Padasjoki.
- Epipactis latifolia* (L.) Sw. — h. o. d. g. sparsamt.
- Goodyera repens* (L.) R. Br. — t. r.; Evois allmänne.
- Platanthera bifolia* (L.) Rich. — t. a.
- Coeloglossum viride* (L.) Hartm. — Evois vid vägen emellan Rantala och Selkjärvi; Wirmaila.
- Gymnadenia conopsea* (L.) R. Br. — a.
- Orchis maculata* L. — a.
- O. incarnata* L. (*O. angustifolia* Wimm.) — Urajärvi vid Koskuenlampi på sank något skogbev. mark; en del exx. närma sig betydligt *O. latifolia* L., Fr. H. N. VII; andra åter till *Traunsteineri* Saut.

Dicotyledoneæ.

Fam. XIII. SYNANTHEREÆ Rich.

- Bidens cernua* L. — h. o. d.
- B. tripartita* L. — a.
- Chrysanthemum leucanthemum* L. — m. a.
- Matricaria chamomilla* L. — h. o. d.
- M. discoidea* DC. — r.; Messilä på gården ymnig: Kurhila, Sarholm.
- M. inodora* L. — m. a. på odlade st.
- Anthemis tinctoria* L. — g. a.
- A. arvensis* L. — t. a.
- Achillea ptarmica* L. — Laitiala på en åkerren sparsamt.
- A. millefolium* L. — m. a.
- Tanacetum vulgare* L. — h. o. d.
- Artemisia absinthium* L. — h. o. d.

- A. vulgaris* L. — a.
Senecio vulgaris L. — a.
Gnaphalium uliginosum L. — a.
Gn. sylvaticum L. — (g.) a.
Antennaria dioica (L.) Gærtn. — a.
Filago montana L. — h. o. d. — t. a.
Inula salicina L. — i H. M. F. förvaras ett exemplar från
Lammi s:n taget af Mag. Nordström.
Erigeron acris L. — a.
Solidago virgaurea L. — m. a.
Tussilago farfara L. — t. a.
Centaurea scabiosa L. — (g.) a.
C. phrygia L. (*C. austriaca* Willd., Koch.) — (g.) a.
C. jacea L. — r.; tagen endast vid Messilä och nära Putula qvarn.
C. cyanus L. — i rågåkrar a.
Carlina vulgaris L. — h. o. d.
Carduus crispus L. — h. o. d.
Cirsium lanceolatum (L.) Scop. — a.
C. palustre (L.) Scop. — a.
C. arvense (L.) Scop. — odlade st. m. a., isynnerhet på ler-
haltig jord.
C. heterophyllum (L.) All. — a.
Lappa minor DC. — g. a.
L. tomentosa Lam. — r.; Wesivehmas.
Mulgedium sibiricum (L.) Less. — m. r.; Lahdenpohja vid en
i Wesijärvi infallande bäck, straxt bredvid lands-
vägabron.
Sonchus arvensis L. — r.; nära Hyrkkälä i en åker.
— var. *lucripes* Koch. — r.; på Leppäluoto holme i Wesijärvi.
S. oleraceus L. — t. a.
S. asper Vill. — g. a.
Lactuca muralis (L.) Don. — m. r.; Käsälä vid Paskurinlahti
i en med källsprång uppfyllt dæld; äfven från när-
heten af Tiirismaa antecknad.
Lapsana communis L. — a.
Tragopogon pratensis L. — m. r.; vid Hollola prestgård ta-
gen af Edv. Lang.

Crepis tectorum L. — m. a.

Cr. paludosa (L.) Mönch. — g. a.

Hieracium pilosella L. *) — a.

— var. *virescens* Fr. Symb. p. 2 et Epicr. p. 11. — Ej sällsynt; förekommer på ängsmarker och i skogar, och synes vara endast en lokalform.

— var. *nigrescens* Fr. ll. cc. — En luxurierande, med talrika delvis blombärande stolonier försedd hithörande form påträffades på en gammal trädesåker i Koski.

— var. *pedunculare* (Wallr.) Fr. Epicr. l. c.; — på gräsbevuxna platser nära Hälvälä. • Utmärkt genom långa, spänsliga, vid eller nedom midten tvådelade stänglar, små, mörkt glandelhåriga holkar och under rödrandade blommor, samt smala, spetsiga, på undre sidan nästan gröna blad; synes öfvergå i föregående.

H. auricula L. — f. *typica* — a.; af öfriga hithörande former må här anföras

— var. *majus* — a.; skiljer sig från hufvudformen hufvudsakligen endast genom större växt och långhårig, 1—2-bladig stängel.

— var. *suecicum* Fr. Symb. p. 16 p.p.; Griseb. Syn. Hierac. p. 89; var. *majus* Hartm. Skand. Flora, Fries Epicr. p. 20; — på våta eller fuktiga ängar flerst.; stor med vanligen flere och mindre starkt blågröna, om-

*) Under loppet af några somrar har jag egnat särskild uppmärksamhet åt detta intressanta och för sin oändliga formrikedom kända slägte. Förnämligast ha observationerna varit riktade på de till *Pilosella*-gruppen hörande arterna, af hvilka de fleste i förteckningen upptagna allmänt å orten förekomma. I saknad af flere till ämnet hörande viktiga arbeten, deribland främst de trenne sista fasciklarna af Herbarium normale äfvensom Lektor Lindebergs nyligen utkomna och såsom utmärkt vitsordade exsiccaturer af Skandinaviens *Hieracia*, har jag emellertid blifvit tvungen för närvarande frångå min ursprungliga afsigt att fullständigare redogöra öfver alla här förekommande former jemte resultaten af de anställda observationerna samt inskränka mig till efterföljande knapphändiga framställning. I afseende å nomenklaturen och arternas gruppering m. m. ha E. Fries' på vidsträckt erfarenhet grundade arbeten hufvudsakligen blifvit följde. En och annan afvikelse har dock ej kunnat undvikas.

vändt äggrunda — spadlika blad; stängeln 1—2-bladig, långhårig med små och sparsamt framträdande grenskott; holkarne stora, med täta, långa, mörka hår; blommorna talrika, gula — något citrongula.

— var. *flagellare* Fr. Epicr. p. 20. — Koski, Kalliojärvi på torfjord och nära Hyväneula på en gammal, till höväxt öfverlemnad åker ymnig och luxurierande.

H. suecicum Hartm., Fr. Epicr. l. c. förekommer säkert äfven och äger jag exemplar, som ganska väl öfverensstämma med beskrifningen deröfver. Då emellertid typexemplar saknas och flere former uppträda med rödrandade och stundom med invändigt brandgula blommor, hvarpå man fästat synnerlig vikt, måste uppgifterna rörande dennes förekomst för tillfället förbigås.

Om jag vågade stödja mig på beskrifningarne i ofvananförde arbeten äfvensom på exemplar i Herb. normale och H. M. F., borde *H. floribundum* Wimm. äfven böra upptagas såsom en här icke särdeles sällsynt art. Från några ställen har jag tagit former, som fullkomligt öfverensstämma med exempl. i H. N. XIII n. 8, men dessa, liksom en del exempl. i H. M. F. tillhöra synbarligen former af *H. auricula* (helst var. *suecicum*) och sakna helt och hållet stjernludd på bladens undre sida, samt äro betingade af lokala inflytelser; enahanda är förhållandet med exemplaren i N. I. Anderssons Flora Lappon. exsiccata n:o 321. Andra likaledes af jordmån och läge beroende och förenämnde i hög grad liknande former, hvilka i H. M. F. och sannolikt annorstädes under ifrågavarande namn förefinnas, tillhöra åter *H. pratense* och besitta stundom några spår af stjernludd på bladets undre sida, på eller i närheten af ryggnerven. Enligt D:r. Sælan, som i svenska riksmuseet sett original exemplar, skall arten mycket påminna om *H. præaltum*. I Epicrasis hänföras de i H. N. XIII nn. 8 och 9 (*„H. acutifolium“*) befintliga formerua hvardera hit,

ehuru de ögonskenligen med hvarandra äga ingen gemenskap.

H. pratense Tausch., Fr. Symb. p. 19 et Epicr. p. 23 — t. a.; hufvudformen är temmeligen sällsynt. Uppträder ej mindre varierande än *H. auricula*; af de olika formerna må anföras:

— var. *minus* Fr. ll. cc. — flerst.

— var. *sylvicola* Fr. ll. cc. — I gles, ung löfskog på ängsbac-
kar o. d. sparsamt; bladen aflånga, ljusgröna med svagt blågrön anstrykning; i löfskog och lundar samt någon-
gång på ängar förekommer en annan, denna något lik-
nande varietet (var. *glaucovirens*) med aflångt lansett-
lika — bredt lansettlika, otandade, ljusgröna, starkt i
blågrått eller blågrönt skiftande blad, ljusgula blom-
mor och utdragna, ofta spetsiga holkfjäll. Af de öfriga
hithörande formerna närma sig en del *H. auricula*,
andra åter följande, ofta i så hög grad att de endast
genom blommornas färg kunna särskiljas.

* *H.* (aut potius *H. pratense* var.) *Blyttianum* (Fr. -Epicr. p.
21), *H. fuscum* Fr. Symb. p. 18; H. N. XIII. n. 7. —
ganska sparsamt; i Evois kronopark t. a. — Anta-
ges af Skandinaviska botanister för en god art, huf-
vudsakligen på grund af blommans och stiftets färg.
Detta kännetecken är emellertid föränderligt; ifrån
Onega Karelen har Th. Simming hemtat talrika och
goda exemplar, bland hvilka några äga gula blom-
mor; exemplar med enahanda eller utvändigt litet
rödstrimmade blommor och till öfriga delar i allo
liknande den vanliga formen har jag sjelf på några
ställen äfven anträffat, samt dessutom på en kärräng
i Koski sett dylika växande tillsammans med typen.
Å andra sidan förefinnas, såsom redan nämndes, for-
mer af *H. pratense*, hvilka till stielk och blad äro
fullkomligt lika *H. Blyttii* och utblommade omöjliga
att skilja från denna. Då vidare blommorna hos *H.*
pratense stundom utvändigt kunna vara litet rödran-
dade och ej sällan, isynnerhet vid utsprickningen, äro

starkt citrongula — något brandgula, synes intet skäl vara förhanden att bibehålla dem såsom skilda arter.

H. decolorans Fr. Symb. p. 21 et Epier. p. 24, Anderss. Flora Lapon. exsiccata N:o 320, *H. fuscum* β *decolorans* Sæl. Flora Fennica p. 221. — r.; Koski, på en fuktig, tufvig äng i Hyväneula och vid randen af en ängskog nära Walkjärvi. Genom sina fåtaliga, ganska stora, vackra, lifligt gröna (med liten ljusgul anstrykning), täthåriga, tunna och något glänsande blad samt (på öppna ställen) underjordiska, rosettbärande grenskott genast igenkänlig från föregående.

H. dimorphum n. sp.: virescens; *radix* obliqua vel subrepens, stolones nullas vel breves vel interdum numerosas, adscendentes, floriferos exserens; *caulis* validus, 1—3-folius, setoso-pilosus, pilis elongatis, gracilibus, superioribus nigris, nitentibus, inferioribus pallidis, superne cano-floccosus et glanduloso-pilosus, corymbodenso, composito, 5—pluri (30—40)-cephalo, pedicellis brevibus, nigro-setosis, glanduloso-pilosis denseque cano-floccosis; *folia* oblonga vel oblongo-lanceolata, passim subobliqua, denticulata, obscure viridia (in umbrosis pallescentia), vulgo medio paullo subglaucescentia, subtus parce floccosa (in apricis densius); *involucra* magnitudine fere *H. pratensis*, setis elongatis, nigris dense hispida, glanduloso-pilosa et sparse floccosa, squamis subobtusis; *ligulæ* lutæ.

Ej sällsynt på gräsbevuxna, öppna eller något skogbevuxna ställen. Är för öfrigt insamlad från flere orter i södra delarne af landet, enligt i H. M. F. förvarade exemplar. Ifrån norra Tavastland har Kand. V. Brotherus hemtat exempl. med öfver fotslånga blad.

Vanligen af 1—3 fots höjd, som äfven kan uppgå till 4 fot. Bladen utdragna, stora, $\frac{1}{2}$ —1, stundom ända till inemot 2 tum breda, ganska tunna och slappa med tillbakaböjda kanter, naggtandade, ganska tätt håriga, under glest stjernludna, på öppna ställen mörkgröna, oftast på ömse sidor om medelnerven

med en egendomlig, blåaktig skiftning (märkbar i lefvande tillstånd). Stjelken är beklädd med långa hår, som upptill äro svarta och glänsande liksom hos former af *H. pratense*, med hvilken den till sina (något mindre) holkar och blommor äger den största öfverensstämmelse.

Arten äger till karakterer och habitus stor likhet både med *H. pratense* och *H. cymosum*, till hvilka former af densamma hos oss och, såvidt man af beskrifningar kan sluta, äfven annorstädes blifvit förda. Från den förra skiljer den sig genom flerbladig stjelk, mera utdragna och spetsiga blad, hvilka på undre sidan besitta stjernludd, som stundom mycket sparsamt äfven kan visa sig på den öfre; ifrån den sednare, med hvilken den otvifvelaktigt är närmast förvandt, genom den redananförda beskaffenheten hvad stjelkens hårighet, holkarne och blommornas färg vidkommer. Att den vore en hybrid af ifrågavarande arter är föga antagligt, enär den bland annat förekommer på trakter, hvarest *H. pratense* icke mer torde anträffas.

H. praealtum Vill., Fr. Epier. p. 30 et Symb. p. 26 — a.; uppträder under en mängd dock föga framstående lokalformer.

H. dubium L. ex Fr. Epier. p. 33, *H. collinum* Fr. Symb. p. 29 p.p.; *H. fallax* Hartm. Skand. Flora IX ed. p. 19 (?) — Ej sällsynt.

— var. *strigosum* Fr. Symb. p. 30. — t. r.

— var. *stoloniferum* Fr. Symb. p. 28 et Epier. p. 34. — mera sparsam.

— var. *glossophyllum* n.: blågrön, stjelken $\frac{1}{2}$ —1 fot hög, fåbladig, 3—6-blommig, öfverallt tätt stjernluden, hårlös eller med mycket glesa, mjuka, långa hår, upptill glandulös. Bladen blågrå eller blågröna, rosettlikt samlade vid basen, under eller på båda sidor stjernludna, tunglika, trubbiga, de nedersta korta, spadlika, utan eller med korta, mjuka hår. Holkar

mörka, något glandulösa och stjernludna, utan hår. — På backar nära Urajärvi och i Hyväneula i Koski. — Äfven några andra former kunde anföras.

Ann. Arten beskrifves såsom "viride" eller "rent grön" (Hartm.). Emellertid besitta exemplaren i H. N. (XIII n. 8) en märkbar gråaktigt blågrön anstrykning, hvilken färg just synes vara karakteristisk för arten, isynnerhet flere af dess former. Hos följande äro bladen mörkare, nästan blyfärgade.

H. glomeratum Fr. Epier. p. 35 et Symb. p. 38. H. N. XIII n. 11 och 14 (det högra exempl.). — t. a.

H. cymosum * *pubescens* Lindbl. ex Fr. Epier. l. c., *H. glomeratum* f. Symb.; H. N. XIII n. 12. — a.; hvad som under namn af "*H. collinum* Fr." i våra lokalfloror och herbarier upptages hör till största delen hit.

H. setigerum Fr. — På ett par ställen (Koski nära kyrkan på en ängsbrant, Uskila på en backsluttning) har jag samlat exemplar, som i det närmaste öfverensstämma med beskrifningarne i Fries' arbeten samt med det ena exempl. i H. N. XIII n. 13, utom att färgen på bladen är gulaktigt grön. Huruvida den förtjenar att upptagas såsom särskild art, synes något tvifvelaktigt; åtminstone förekom på hvardera stället äfven fåbladiga, *H. cymosum angustifolium* Fr. Epier. p. 37 et H. N. XIII n. 15, i allo liknande exemplar: äfven från former af *H. dubium* (*strigosum*) är den stundom svår att igenkänna.

H. pallidum Biv. ex Fr. Epier. p. 83, Symb. p. 94. — Spar-samt på några berg.

* *H. crinigerum* Fr. ll. cc. — i Kuhmoin vid Isojärvi på sluttningarna af ett högt berg. Är mera hårig än exemplaren i Herb. Norm. X n. 6 och närmast liknande en från Ost-Finmarken, Eidsfjorden, af Chr. Sommerfelt insamlad form, som af Hr Universitets-Adjunkten Th. Fries jemte en talrik mängd andra värdefulla arter från Norge förärats Sällskapet pro Fauna & Flora Fennica.

- H. murorum* * *silvaticum* L. ex Fr. Epier. p. 91. — Förekommer ej allmänt.
- var. *dissectum* Fr. — t. r.
- * *H. integrifolium* Fr. Herb. Norm. XII n. 23. — t. r.; af *H. vulgatum* finnes äfven en denna i förvillande grad liknande form.
- H. cæsiium* Fr. Symb. p. 112. — g. a.
- var. *nemorum* Fr. — flerst.
- H. plumbeum* Fr. — osäker; på några holmar i Wesijärvi förekommer en form, som möjligen hör hit och öfverensstämmer i öfrigt med beskrifningarne, utom beträffande holkarne, hvilka på öppna ställen nedtill äro stjernludna (i något högre grad än typexemplaret i H. N. XII n. 21). Uppträder äfven i stark skugga med mörkgröna, långtskaftade, ovalt lansettlika, uddtandade, under glest stjernhåriga blad och sparsamt stjernludna holkar.
- H. vulgatum* Fr. — t. a.; hufvudformen är sparsam och knappast fullt typisk.
- var. *nemorosum* Fr. — flerst. under en mängd olika former.
- var. *angustifolium* Fr. — t. r.; åtskilliga andra och delvis synnerligen anmärkningsvärda hithörande former eller kanske skilda arter *) har jag här insamlat, men måste, enär typexemplar för jemförelse saknas, lemna deras uppräknande å sido.
- H. tridentatum* Fr. — r.; på en äng mellan Jalkaranta och Messilä i Hollola.
- H. umbellatum* L. — m. a.
- Taraxacum officinale* Wigg. — a.

*) Bland dessa torde, att sluta af beskrifningarne, förefinnas *H. anfractum* Fr. och möjligen äfven *H. diaphanum* Fr., samt vidare en sannolikt ny art eller underart, hvilken jag i mina samlingar betecknat med namnet **H. Siléni**, utmärkt isynnerhet genom sina små och få blomster, med mycket korta, nedtill breda, uppåt jemnt afsmalnande holkfjäll (ofta af nästan triangulär omkrets); stjelken 2—4-bladig jemte de nedersta 2—5 bladen uddtandade; bladen glatta eller gleshåriga, ofvan gröna, under blekare, ovala — ovalt aflånga med tillbakavikna kanter, till konsistens temmeligen afvikande från *H. vulgati*. — Ängsbackar på några ställen.

Leontodon hastilis L. — t. a.

— var. *glabratus* (L.). — flerst. på ängsbackar.

L. autumnalis L. — m. a.

Hypochaeris maculata L. — a.

Fam. XIV. DIPSACACEÆ Juss.

Trichera arvensis (L.) Schrad. — t. a.

Succisa pratensis Mönch. — a.

Fam. XV. VALERIANACEÆ Fr.

Viburnum opulus L. — h. o. d.

Valeriana officinalis L. — a.

Fam. XVI. RUBIACEÆ Juss.

Galium boreale L. — a.

G. palustre L. — g. a.

G. trifidum L. — h. o. d.

G. uliginosum L. — m. a.

G. mollugo L. — t. r., ss. Kurhila, Hillilä, Wähimmaa, Lahti,
Hollola kyrka vid vägen åt Uskila ymnig.

G. verum L. — t. a.

G. triflorum Michx. — i n. ö. delen flerst.; Tiirismaa, med
Mühlenbergia; äfven på ett st. i Evois kronopark.

G. aparine L. var. *infestum* Kit. — a.

* *G. spurium* L. — fanns 1868 i en linåker i Koski.

Fam. XVII. CAPRIFOLIACEÆ Juss.

Lonicera xylosteum L. — t. a.

Linnæa borealis L. — t. a.

Fam. XVIII. CAMPANULACEÆ Juss.

Campanula cervicaria L. — i n. ö. delen t. a.; för öfrigt g.
r. (Kaitas, Papinsaari, Uskila qvarn enl. Edv. Lang).

C. glomerata L. — a.

C. rapunculoides L. — r.; vid Wetikko i Lumiala; Kurhila
vid Kantola enl. F. Silén.

C. patula L. — m. a.

C. persicifolia L. — a.

C. rotundifolia L. — a.

Jasione montana L. — r.; Hälvälä på mosluttningen nära Kukonkoivu; på mon vid landsvägen mellan Kukonkoivu och Lahti, samt nära Keltaniemi.

Fam. XIX. LOBELIACEÆ Juss.

Lobelia dortmanna L. — h. o. d.

Fam. XX. CONVULVULACEÆ Juss.

Cuscuta europæa L. — h. o. d.

Fam. XXI. BORAGINACEÆ Juss.

Lycopsis arvensis L. — t. r., ss. Kurhila, Aniaupelto, K:byn, Salo (Strömborg), etc.

Myosotis palustris With. — a.

M. cæspitosa Schultz. — h. o. d.

M. arvensis Hoffm. — a.

M. stricta Link. — g. a.

Lithospermum arvense L. — a.

Pulmonaria officinalis L. — h. o. d.

Echium vulgare L. — På en åker vid Laitiala funnen af Edv. Lang.

Cynoglossum officinale L. — m. r. Vid Wääksy g. ymnig.

Asperugo procumbens L. — Kalkkis i trädgården.

Fam. XXII. LABIATÆ Juss.

Mentha arvensis L. — a.

Lycopus europæus L. — h. o. d.

Thymus serpyllum L. — På moarne isynnerhet längs vägarne flerst. högst allm.

Calamintha acinos (L.) Clairv. — g. a.

Clinopodium vulgare L. — g. r.; Kopso nära Porttikalio; Harittu qvarn i Paimila; omkring Uskila tagen af Edv. Lang.

Scutellaria galericulata L. — a.

Prunella vulgaris L. — m. a.

Glechoma hederaceum L. — m. r. Vid landsvägen mellan Kurhila och Lumiala.

Leonurus cardiaca L. — t. r.

Stachys sylvatica L. — h. o. d.

St. palustris L. — sparsam.

— var. *agrestis* L. — g. a.

Galeopsis ladanum L. — t. a.

G. tetrahit L. — a.

G. versicolor Curt. — a.

Lamium album L. — m. r.; Anianpelto enl. J. E. Ström-
borg; Padasjoki prestgård.

L. purpureum L. — a.

L. amplexicaule L. — m. r.; Wääksy.

Fam. XXIII. MENYANTHACEÆ Mart.

Menyanthes trifoliata L. — a.

Fam. XXIV. POLEMONIACEÆ Juss.

Polemonium coeruleum L. — t. r., ss. Papiinsaari, Urajärvi,
Keltaniemi, Uskila (Edv. Lang), etc.

Fam. XXV. OLEACEÆ Link.

Fraxinus excelsior L. — r. Jemför inledn. sid. 84.

Fam. XXVI. GENTIANACEÆ Juss.

Gentiana campestris L. — t. a.

G. amarella L. — h. o. d.

Fam. XXVII. SOLANACEÆ Juss.

Solanum dulcamara L. — h. o. d.

Hyoscyamus niger L. — h. o. d.

Fam. XXVIII. PERSONATÆ L.

Verbascum thapsus L. — t. a.

V. nigrum L. — t. a.

Scrophularia nodosa L. — t. a.

Linaria vulgaris Mill. — h. o. d.

Veronica longifolia L. — r.; Hammo; Okerojn vid en bäck
(Edv. Lang); — Koski vid ån.

V. serpyllifolia L. — a.

V. officinalis L. — a.

V. chamædrys L. — a.

V. scutellata L. — g. a.

- var. *villosa* L. — t. a.

Veronica arvensis L. — h. o. d.

V. verna L. — g. a.

V. agrestis L. — g. r.; Wiitaila på en rigård; Laitiala; Parinpelto i trädgården enl. Edv. Lang.

Limosella aquatica L. — g. a. längs stränderna af Wesijärvi och Päijäne.

Odontites rubra Pers. — På åkrar m. a.

Euphrasia officinalis L. — m. a.

Rhinanthus major Ehrh. — a.

Rh. minor Ehrh. — a.

Pedicularis palustris L. — a.

Melampyrum pratense L. — m. a.

M. sylvaticum L. — m. a. Vid Uskila förekommer här af en varietet, som är många gånger större än hufvudformen.

Fam. XXIX. UTRICULARIACEÆ Link.

Utricularia vulgaris L. — h. o. d.

U. intermedia Hayn. — g. r.; Salo, Lehmo, Wäaksy.

U. minor L. — t. r.

Fam. XXX. PRIMULACEÆ L.

Lysimachia vulgaris L. — a.

L. thyrsiflora L. — a.

Trientalis europæa L. — m. a.

Fam. XXXI. PLANTAGINACEÆ Juss.

Plantago major L. — m. a.

Pl. media L. — m. r. Ett exempl. på landsvägen nära Kukonkoivu gästgifveri anträffadt af Joel och Edv. Lang.

Pl. lanceolata L. — Keltaniemi, Wäaksy bro (Strömborg).

Littorella lacustris L. — förekommer flerst., ehuru sparsamt, längs Wesijärvi stränder.

Fam. XXXII. UMBELLIFERÆ Juss.

Myrrhis odorata (L.) Scop. -- Vid Sarholm och Reivilä; tro-
ligen förvildad.

Cerfolium sylvestre (L.) Bess. — a.

Heracleum sibiricum L. — h. o. d.

Pastinaca sativa L. — numera vexande vild vid Kaitas.

- Angelica sylvestris* L. — g. a.
Peucedanum palustre (L.) Mönch. — t. a.
Aethusa cynapium L. — m. r.; Laitiala i trädgården.
Cicuta virosa L. — h. o. d. — t. a.
Aegopodium podagraria L. — a.
Carum carvi L. — a.
Pimpinella saxifraga L. — a.
 — var. *dissecta* L. — ej sällsynt.

Fam. XXXIII. ADOXACEÆ Meyer.

- Adoxa moschatellina* L. — t. r. På branten af några i Wesijärvi infallande åar, ss. Kamppila, Hammo, Huili; Kartanomäki (Strömborg); Koski.

Fam. XXXIV. ACERACEÆ DC.

- Acer platanoides* L. — h. o. d. Jemför inledn. p. 83.

Fam. XXXV. NYMPHÆACEÆ DC.

- Nymphaea alba* L. — g. a. (var. *minor* i Koski).
Nuphar luteum (L.) Sm. — g. a.

Fam. XXXVI. RANUNCULACEÆ Juss.

- Ranunculus polyanthemos* L. — a.
 — var. *glabratus* Malmgren. i Notis. ur Sällsk. pro Fauna & Fl. Fenn. förhandl., h. VI, p. 25; Kurhila på ängsbranter.
R. repens L. — m. a.
R. acris L. — m. a.
R. cassubicus L. — g. r.; Kurhila på en fuktig äng; Tiirismaa; Kaitas; Uskila; torde böra betraktas endast såsom underart af följande, i hvars var. *fallax* den synes öfvergå.
R. auricomus L. — a.
 — var. *fallax* Wimm. — flerstädes.
R. lingua L. — t. r.; nära Palonmaa vid en bäck ymnig; Salo, Wesivehmas, Rauvala och Kartanonmäki enl. Strömborg; Pätiälä (Silén), Rutalahti, Liuhtola.
R. flammula L. — a.
 * *R. reptans* L. — vid (sandiga) stränder g. a.

R. sceleratus L. — h. o. d.

Batrachium heterophyllum Fr. — a.

Myosurus minimus L. — a.

Thalictrum flavum L. — h. o. d.

Th. simplex L. — g. sparsam; icke anträffad i fullt typisk form.

Anemone nemorosa L. — m. a. i största delen af området.

A. ranunculoides L. — g. r. På några ställen i granskapet af Wesijärvi, ss. Kamppila, Papinsaari (ymnig), Hammo; Wehkosaari.

A. hepatica L. — (g.) a.

Pulsatilla vernalis (L.) Mill. — På moarne flerst. allm., ss. mellan Hillilä och Urajärvi, Sairakkala och Kukonkoivu etc.

Caltha palustris L. — a.

Trollius europæus L. — m. a.

Aquilegia vulgaris L. — m. r. Iso-Äine utmark på Koivis-
tonsaari backe enl. F. Silén.

Actæa spicata L. — h. o. d. — t. a.

Fam. XXXVII. PAPAVERACEÆ Juss.

Chelidonium majus L. — t. r. Messilä, Hollola prestgård,
Jalkaranta; Kuoreharju holme ymnig.

Fam. XXXVIII. FUMARIACEÆ DC.

Corydalis solida Sm. — r.; Kamppila med *Adoxa*, Wehko-
saari.

Fumaria officinalis L. — a.

Fam. XXXIX. CRUCIFERÆ Juss.

Raphanus raphanistrum L. — a. i åkrar.

Brassica campestris L. — a.

Sinapis arvensis L. — r.; Laitiala (Edv. Lang).

Sisymbrium sophia L. — t. a.

S. officinale (L.) Scop. — h. o. d.; förekom i byar.

Erysimum cheiranthoides L. — a.

Cardamine amara L. — a.

C. pratensis L. — a.

Arabis suecica Fr. — a.

Arabis thaliana L. — h. o. d.

Turritis glabra L. — t. a.

Barbarea stricta Fr. — t. a.

Nasturtium palustre DC. — a.

(*Neslia paniculata* (L.) Desv. — fanns 1868 i Koski i en kornåker; utsädet utländskt.)

Lepidium ruderale L. — r.; Wääksy, Kalkkis.

Capsella bursa-pastoris (L.) Mönch. — m. a.

Thlaspi arvense L. — allmän på åkrar.

Camelina sylvestris Wallr. — i åkrar flerst.

— var. *microcarpa* Reich. — fanns 1868 i en linåker i Koski; utsädet från Riga.

C. dentata Pers. — sparsam.

(*Alyssum incanum* L. — fanns 1859 vid Laitiala, inkommen bland höfrö.)

Draba verna L. — a.

Subularia aquatica L. — g. a. längs Wesijärvi och Päijäne stränder.

Fam. XL. BALSAMINACEÆ DC.

Impatiens noli-tangere L. — h. o. d. (—t. a.).

Fam. XLI. TILIACEÆ Juss.

Tilia parvifolia Ehrh. — t. a. ehuru merändels sparsam; — i Padasjoki ymnigare.

Fam. XLII. GRUINALES L.

Geranium pratense L. — m. r.; Padasjoki vid vägen till Saksala.

G. palustre L. — r.; Koski mellan och omkr. Hyväneula och Hudjala byar g. ymnig; Lahti enl. uppgift af Edv. Lang.

G. sylvaticum L. — m. a.

G. bohemicum L. — t. r.; Lahdenpohja samt på några st. i n. ö. delen enl. Strömborg.

G. robertianum L. — h. o. d.

G. pusillum L. — m. r.; Vid Pariupelto först tagen af Edv. Lang.

Erodium cicutarium (L.) l'Her. — t. r.

Oxalis acetosella L. — (m.) a.

Fam. XLIII. HYPERICACEÆ Juss.

Hypericum quadrangulum L. — a.

H. perforatum L. — t. a.

Fam. XLIV. VIOLACEÆ DC.

Viola tricolor L. — a.

— var. *arvensis* L. — a.

V. canina L. — a.

V. sylvatica Fr. — g. a.

V. arenaria DC. — t. a.

V. mirabilis L. — h. o. d.

V. umbrosa (Læst., Wahlb.) Fr. — h. o. d.; längs vestra stranden af Wesijärvi flerst.; Matjärvi-trakten ymnigt (Edv. Lang); Kalkkis, Keltaniemi, Urajärvi.

V. palustris L. — a.

— var. *epipsila* (Ledeb.). — g. a.

Fam. XLV. DROSERACEÆ DC.

Parnassia palustris L. — t. a.

Drosera longifolia L. — t. r.

Dr. rotundifolia L. — a.

Fam. XLVI. SILENACEÆ Braun.

Silene inflata Sm. — g. a.

S. nutans L. — g. r.; Kopso, Iso-Äine, Paimila, Kurhila; (Padasjoki, Kuhmoin vid Alho, Harmoin etc.)

(*S. armeria* L. uti H. M. F. förvaras af denna art ett exemplar, taget i Lammi socken i trädgård af Mag. Nordström).

S. rupestris L. — flerst., isynnerhet i n. ö. delen.

Melandrium pratense Röhl. — h. o. d.

Viscaria vulgaris Röhl. — a.

V. alpina (L.) Fr. — m. r. På slutningen af ett högt berg mellan Waania och Wesivehmas.

Agrostemma githago L. — h. o. d.

Lychnis flos-cuculi L. — a.

Dianthus deltoides L. — a.

(*Saponaria vaccaria* L. — fanns 1868 flerst. i kornåkrar i Koski; inkommen med utländskt utsäde.)

Gypsophila muralis L. — allm. längs landsvägen mellan Hillilä och Urajärvi; Kaitas; äfven i Koski på några ställen.

Fam. XLVII. ALSINACEÆ Bartl.

Malachium aquaticum (L.) Fr. — i skugga på till-landningar vid Wesijärvi (ss. Papinsaari, Leppäluoto, Wehko-saari), "Päijäne vid K:byn" enligt äldre anteckning.

Stellaria nemorum L. — h. o. d.

St. media (L.) Vill. — a.

St. palustris (glauca) Retz. — h. o. d.

St. graminea L. — m. a.

St. longifolia Fr. — t. r.

St. uliginosa Murr. — r.; Kärsälä på en våt äng samt vid Paskurinlahti.

Cerastium vulgatum L. — a.

Arenaria trinervia L. — t. a.

A. serpyllifolia L. — g. a.

Sagina procumbens L. — a.

Spergula arvensis L. — a.

Sp. Morisonii Bor. — m. r. Salo på ett öppet berg mycket sparsamt.

Lepigonum rubrum (L.) Fr. — g. a.

Fam. XLVIII. ELATINACEÆ Juss.

Elatine alsinastrum L. — m. r.; Kaitas vid stranden af Kaidankärki.

E. hydropiper L. — Wesijärvi och Päijäne stränder.

E. triandra Schk. — förekommer liksom föregående.

Fam. XII. RIBESIACEÆ Rehb.

(*Ribes grossularia* L. — förvildad vid Kaitas).

R. nigrum L. — t. a.; benämnes på orten "Ojukka".

R. rubrum L. — mindre allmän.

R. alpinum L. — t. a.

Fam. I. RHAMNACEÆ R. Br.

Rhamnus frangula L. — g. a.

Fam. LI. SAXIFRAGACEÆ Juss.

Chrysosplenium alternifolium L. — g. a.

Fam. LII. CRASSULACEÆ Juss.

Sedum telephium L. — g. a. på berg.

S. acre L. — t. a.

S. annuum L. — t. a.

Bulliarda aquatica (L.) DC. — Wesijärvi och Päijäne stränder; Kalkkis (Strömborg).

Fam. LIII. LYTHRACEÆ Juss.

Lythrum salicaria L. — g. a.

Peplis portula L. — h. o. d.

Fam. LIV. OENOTHERACEÆ Endl.

Epilobium angustifolium L. — a.

E. montanum L. — a.

E. palustre L. — a.

Circea alpina L. — h. o. d.

Fam. LV. HALORAGIDACEÆ R. Br.

Myriophyllum alterniflorum DC. — g. a.

Hippuris vulgaris L. — h. o. d.

Fam. LVI. POMACEÆ L.

Pyrus malus L. — r.; Papinsaari, Wiitaila nära Tohkala, Kurhila på Rainionmäki; Uitto (Strömborg).

Sorbus aucuparia L. — a.

Fam. LVII. SENTICOSÆ L.

Rosa cinnamomea L. — t. a.

R. dumetorum Thuill. — Asikkala, enligt exemplar i H. M. F. af E. V. Niklander.

Agrimonia pilosa Ledeb. — t. r. På en stenig backsluttning vid Uskila (Heikkilä hagen) ymnig, samt sparsamt vid Kydönsaari och Lautakota på öppen grusig jord under berg; Salmi äng nära Anianpelto (Strömborg).

Alchemilla vulgaris L. — m. a.

Rubus idæus L. — a.

R. saxatilis L. — a.

Rubus arcticus L. — I södra delen flerst.; i norra mycket sällsynt.

R. chamæmorus L. — a. i myrar.

Fragaria vesca L. — m. a.

Comarum palustre L. — a.

Potentilla anserina L. — a.

P. norvegica L. — t. a.

P. argentea L. — a.

P. alpestris Hall. f. — t. r.; Kaitas, Kürhila, Wesivehmas malm, Wääksy.

P. tormentilla Scop. — m. a.

Geum rivale L. — a.

Spiræa ulmaria L. — a.

Fam. LVIII. DRUPACEÆ L.

Prunus padus L. — g. a.

Fam. LIX. PAPILIONACEÆ L.

Lathyrus sylvestris L. — h. o. d.

L. pratensis L. — a.

Orobus niger L. — t. r., ss. Wääksy, Kopso, Urajärvi etc.: i n. ö. delen.

O. vernus L. — g. a.

Vicia sylvatica L. — h. o. d.

V. cracca L. — m. a.

V. sepium L. — a.

V. sativa L. — i åkrar flerstädes.

V. angustifolia Roth. — t. a.

Ervum hirsutum L. — g. a.

E. tetraspermum L. — r.; Kydönsaari med Agrimonia; Kopso nära Porttikalio.

Oxytropis campestris (L.) DC. — r. Vid landsvägen mellan Hillilä och Anianpelto, i sandgropar.

Astragalus alpinus L. — g. r., med föreg.; Uitto; mellan Kartanonmäki och Kymi (Strömborg); äfven i Evois kronopark.

Lotus corniculatus L. — t. r.; på Urajärvi mon och deromkring ställvis g. ymnig; Salo.

- Medicago lupulina* L. — m. r.; Laitiala.
Melilotus alba Lam. — m. r.; Laitiala vid smedjan.
Trifolium pratense L. — a.; förekommer äfven med hvita blommor på en äng nära Kaitas.
Tr. medium L. — h. o. d. — t. a.
Tr. arvense L. — h. o. d.
Tr. hybridum L. — t. r.
Tr. repens L. — m. a.
Tr. spadiceum L. — a.
Tr. agrarium L. — t. a. (— h. o. d.).

Fam. LX. ERICACEÆ Juss.

- Vaccinium myrtillus* L. — m. a. och ymnig.
V. uliginosum L. — a.
V. vitis-idaea L. — m. a. och ymnig.
Oxycoccus microcarpus Turcz. — ej sälls. med följande.
O. palustris Pers. — a.
Arctostaphylos officinalis Wimm. — a.
Andromeda polifolia L. — t. a.
A. calyculata L. — g. r.; Urajärvi vid Koskuenlampi; Liuh-tola, Taivaslampi enligt Strömborg.
Calluna vulgaris (L.) Salisb. — m. a.; anträffas någongång med hvita blommor.
Ledum palustre L. — a.
Pyrola umbellata L. — flerst. isynnerhet i större barrskogar; vanligen mycket sparsam.
P. uniflora L. — h. o. d.
P. rotundifolia L. — a.
P. chlorantha Sw. — h. o. d.
P. media Sw. — h. o. d.
P. minor L. — a.
P. secunda L. — a.
Monotropa hypopitys L. — r.; Kurhila utmarken på Teituminharju och Ruhanmäki; i skogen mellan Kaitas och Laitiala.

Fam. LXI. EMPETRACEÆ Nutt.

- Empetrum nigrum* L. — h. o. d.

[Fam. EUPHORBIACEÆ:

Euphorbia helioscopia L. har tillfälligtvis i något exemplar anträffats på åkrar (Kaitas).]

Fam. LXII. PORTULACACEÆ Juss.

Montia fontana L. — h. o. d.

Fam. LXIII. PARONYCHIACEÆ DC.

Scleranthus annuus L. — m. a.

Fam. LXIV. POLYGONACEÆ Juss.

Polygonum viviparum L. — a.

P. amphibium L. — h. o. d.

— var. *terrestre* Leers. — t. r.

P. lapathifolium L. — a.

— var. *incanum* (Schmidt.) Koch. — t. r.

P. hydropiper L. — a.

P. mite Schranck. — g. r.

P. aviculare L. — m. a.

P. convolvulus L. — a.

P. dumetorum L. — på steniga ställen i närheten af Westjärvi.

Rumex domesticus Hartm. — a.

R. hippolapathum Fr. — r.; Uskila vid en bäck nära Heikkilä ymnig samt vid qvarnarne.

R. acetosa L. — m. a.

R. acetosella L. — m. a.

Fam. LXV. THYMELAEACEÆ Juss.

Daphne mezereum L. — h. o. d.

Fam. LXVI. ULMACEÆ Ag.

Ulmus montana Sm. — Vid Wiitaila by finnes här af ett större träd, som möjligen blifvit planteradt; i Reins statistik, 3 uppl., sid. 75, anföres den från Hollola.

Fam. LXVII. URTICACEÆ Juss.

Humulus lupulus L. — r.; Harittu qvarn ymnig; nära Kärvälä enligt Strömborg.

Urtica urens L. — m. a.

U. dioica L. — m. a.

Fam. LXVIII. CHENOPODIACEÆ Juss.

Atriplex patula L. — h. o. d.

Chenopodium album L. — m. a.

Ch. polyspermum L. — t. r.; Wesivehmas, Kuurjoki, Lautakota nära stranden, Riihilahti; Kalkkis och Pulkkila enligt Strömborg.

(*Ch. hybridum* har äfven tillfälligtvis blifvit i en kryddgård tagen.)

Fam. LXIX. CUPULIFERÆ Rich.

Corylus avellana L. — h. o. d., ss. Uskila (i något större mängd). Kurhila, Lumiala, Reivilä etc., jemför vidare sid. 83.

Fam. LXX. SALICINEÆ Rich.

Populus tremula L. — ä.

Salix pentandra L. — t. ä.

S. myrtilloides L. — g. r.; Urajärvi vid Koskuenlampi, Kurhila i en myra på Latomäki (Silén), Uskila (Edv. Lang).

S. depressa L. — ä.

S. rosmarinifolia L. — g. a.

S. phylicifolia L. — a.

S. nigricans Sm., Fr. — a.

S. aurita L. — a.

S. caprea L. — ä.

S. cinerea L. — a.

S. lapponum L. — r.; Urajärvi vid Koskuenlampi; Uskila (Edv. Lang): i Evois kronopark allmännare.

Fam. LXXI. BETULACEÆ Rich.

Betula verrucosa Ehrh. — ä.

B. glutinosa Wallr. — m. a.

B. hybrida Regel. monogr. p. 36; *B. alpestris* β *communis* Rgl. in DC. prodr. XVI, P. II, p. 173. — En härmed enligt beskrifningen i anförde arbeten g. väl öfverensstämmande form anträffades af Silén i Stor-Äine utmark; exemplaren äro emellertid sterila och bestämningen därför osäker.

Betula nana L. — h. o. d.

Alnus glutinosa Willd. — a. vid stränder; benämnes af allmogen "Rautaleppä".

A. pubescens Tausch. in Flora XVII, p. 520 (1834), Rgl. in DC. prodr. XVI, P. II. p. 187; *Alnus glutinosa* var. *pubescens* Rgl. monogr. p. 103. — Under sistförflutne sommar påträffades af mig längs stränderna af Wesijärvi (Kaidankärki, Papinsaari och några andra st.) flere spridda, större eller mindre träd, till sina karakterer fullkomligt öfverensstämmande med Tausch's beskrifning på anfördt ställe. Bladen äro merändels stora, ofvan mörkgröna, glatta eller obetydligt mjukhåriga, undertill gröna, men något blekare än på öfre sidan, glest mjukludna, helt och hållet eller längs nerverna ensamt, samt oftast i axillerna skägg-håriga (dock i mindre grad än hos *A. glutinosa*): till formen äro de mycket varierande, mest dock liknande Pl. XI, figg. 3 & 4, ofta äfven Pl. XVII fig. 1 i Regels monografi, eller omv. äggrunda med trubbig spets och småningom afsmalnande bas; bladskafven bruna, håriga; knopparne tydligen skaftade, glatta; nyskotten bruna — mörkbruna, något klubbiga och håriga.

Ifrågavarande form uppträder vexande bland *A. glutinosa* och *A. incana* och påminner, hvad utseendet beträffar, något om hvardera, mellan hvilka den dessutom genom sina karakterer står och synes, såsom redan Tausch sjelf förmodar, vara en hybrid af dessa arter; denna förmodan bestyrkes ytterligare deraf att några exemplar högeligen närma sig den förre, andra åter den sednare arten hvarjemte understundom på samma träd en del blad (och knoppar) kunna vara nästan enahanda med dem hos *A. incana*, under det andra till form, färg, hårrighet och någongång äfven glans i hög grad likna dem hos *A. glutinosa*. — Äfven Regel tyckes (i Prodr. på a. st.) dela samma åsigt, men uppgifver, märkvärdigt nog, icke desto mindre *A. pubescens* från Lappland, hvar-

est *A. glutinosa* icke förekommer och säkert ej heller *A. pubescens*; hvad jag under sistnämnde namn sett derifrån tillhör *A. incana* var. *borealis*.

A. incana Willd. a *vulgaris* Spach.; Regel in DC. prodr. l. c., p. 189, — a.

— subvar. *pinnati-partita* n.; denna nya, genom sina starkt ludna, djupt (i spetsen n. ända till medelnerven, mot basen ungefär till midten eller något deröfver) par-delade blad, med mycket smala och spetsiga flikar utmärkta form förekommer lågvext (2—5 fot hög) i Urajärvi på en torr backe i Kirilä åkern. — En ungefär dylik, men något mindre luden och djupt delad form är äfven tagen i Multia kapell af Keuru socken (Regnell).

— var. β *glauca* (Ait.) Regel monogr. p. 96 et in DC. prodr. l. c., p. 189. — a. men mindre talrikt.

— var. γ *borealis* mihi; *A. pubescens* Hartm. Skand. flora; Flora fennica, edit. altera, p. 364; Fellman. plantæ arct. exsicc., n:o 209; Anderss. Flora Lappon. exsicc., n:o 187 (subglauca); — a.; skiljer sig från hufvudformen hufvudsakligen genom glest, småludna, undertill n. gröna blad, som dessutom vanligen äro trubbiga eller med kort spets samt finsågade; ersätter i nordliga trakter hufvudformen, som sannolikt alldeles saknas i Lappmarken.

Fam. LXXII. MYRICACEÆ Rich.

Myrica gale L. — Vid Päijäne och Ruotsalainen stränder ej sällsynt; — i Padasjoki längs Kasniemi å och stränderna af Wehkajärvi högst ymnig.

Fam. LXXIII. CONIFERÆ Juss.

Pinus sylvestris L. — m. a.

P. abies L. — a.

— var. *viminalis* — m. r.; ett mindre träd finnes vid spången mellan Laitiala och Kaitas, nära Manskivi och Laitiala rågårdet.

— var. *medioxima* W. Nyl. — icke sällsynt.

Juniperus communis L. — m. a.

Fam. LXXIV. CALLITRICHACEÆ Link.

Callitriche verna L. jemte formerna *fluitans*, *maxima* och *minima*. — a.

Fam. LXXV. CERATOPHYLLACEÆ DC.

Ceratophyllum demersum L. — t. r.; i Wesijärvi på några ställen; i prestgårdsviken och vid en liten holme nära Kaitas ymnig.

Filices.

Fam. I. EQUISETACEÆ DC.

Equisetum arvense L. — a.

E. pratense Ehrh. — t. a.

E. sylvaticum L. — a.

— var. *capillare*. — isynnerhet å Evois.

E. palustre L. — h. o. d. — t. a.

E. fluviatile L. — mindre allmän.

— var. *limosum* L. — g. a.

E. hiemale L. — Ej sällsynt längs den genom Asikkala gående höjdsträckningen; Uitto; Koski; Evois flerst.

Fam. II. POLYPODIACEÆ R. Br.

Polypodium vulgare L. — a.

P. phegopteris L. — t. a.

P. dryopteris L. — a.

Woodsia ilvensis (L.) R. Br. — g. a. på berg.

Polystichum thelypteris (Sw.) Roth. — r.; Uitto; Kartanonmäki.

P. filix-mas (L.) Roth. — a.

P. cristatum (L.) Roth. — h. o. d.

P. spinulosum (Willd.) DC. — a.

Cystopteris fragilis (L.) Bernh. — t. a.

Asplenium crenatum (Smmrf.) Fr. — m. r. Af denna sällsynta vext förvaras exemplar i H. M. F. och andra herbarier från n. ö. delen af Asikkala, samlade af E. V. Niklander.

A. filix-femina (L.) Bernh. — a.

A. trichomanes L. — t. r., ss. Kopso, Kaitas, Kårsälä, etc.
— förekommer äfven i Padasjoki och Kuhmoin.

A. septentrionale (L.) Hoffm. — r.; Kaitas på Kissakallio; Salo:
nära Uitto.

Pteris aquilina L. — a.

Struthiopteris germanica Willd. — h. o. d.

Fam. III. OPHIOGLOSSACEÆ R. Br.

Botrychium lunaria (L.) Sw. — h. o. d. sparsamt.

B. rutaceum Sw. — flerst.

Fam. IV. ISOËTACEÆ Rich.

Isoëtes lacustris L. — i de större sjöarne allmän.

I. echinospora Dur. — förekommer lik föreg., men sparsammare;
uppträder n. endast på mjukare botten samt vanli-
gen på grundare ställen än *I. lacustris*.

Fam. V. LYCOPODIACEÆ Sw.

Lycopodium selago L. — t. a.

L. inundatum L. — g. r.; På Kuivaharju holme i Wesijärvi;
Salo i Päijäne; Evois.

L. annotinum L. — g. a.

L. clavatum L. — g. a.

L. complanatum L. — t. a.

Musci. *)

Bryaceæ.

Hypnum sylvaticum Huds., L. — h. o. d. på bergsafsatser och
jord; g. r. med frukt.

— var. *orthocladum* Schmp. — r.; Kuhmoin vid Harmoin.

H. denticulatum L. — a.

H. elegans Hook. — Wirmaila holme i Padasjoki (F. Silén);
steril.

H. silesiacum P. B. — t. r.; steril.

*) För mossorna liksom för lafvarne har utbredningsområdet utsträckt
utöfver de föregående gruppernas, i det alla arter från angränsande trakter
äfvensom från Kuhmoin blifvit upptagna.

- H. Mühlenbeckii* **B.S.** — r.: Tiirismaa i Pirunpesä med frukt; Evois; Kuhmoin vid Sarvitaipale i urholkningar på strandbankar; steril.
- H. turfaceum* **Lindb.** — t. r.; Urajärvi; Hollola; Evois på några ställen; fruktbarande.
- H. nitidulum* **Whlnb.** — h. o. d.; någongång fruktbarande.
- H. latebricola* (**Wils.**) **Lindb.** — r.; i Evois kronopark under roten af en kullvräkt gran tillsammans med *H. turfaceum*; med frukt.
- H. praelongum* **Hedw.** — förekommer allmänt men steril på åkrar, isynnerhet lerhaltiga; annars g. r.
- H. riparium* **L.** — h. o. d., helst vid stränder; är stundom fruktbarande.
- var. *longifolium* (**B.S.**). — nära Käsälä på ved i en strid bäck.
- H. curvipes* (**Gümb. & Schmp.**) **Lindb.** — r.; på ett par ställen (Papinsaari och Kajaankallio) vid stranden af Wesijärvi; fruktbarande.
- H. trichopodium* **Schultz.** enl. **Lindb.** (*H. tenuisetum* **Lindb.**). — r.; Hollola i fuktig alskog i närheten af Wesijärvi äfvensom vid Hälvälä på ved i kärr med frukt.
- H. cordifolium* **Hedw.** — t. a.; men sällan fruktbarande.
- H. giganteum* **Schmp.** — flerst. och någongång med frukt.
- H. cuspidatum* **L.** — g. a.; sparsamt fruktificerande.
- H. sarmentosum* **Whlnb.** — r.; Asikkala (på Kuivaharju?); steril.
- H. nitens* **Schreb.** — t. r.: vid Hälvälä med frukt.
- H. Schreberi* **Willd.** — m. a.
- H. proliferum* **L.** — m. a.
- H. abietinum* **L.** — a., men alltid steril.
- H. Blandowii* **W.M.** — t. a. och vanligen fruktbarande.
- H. delicatulum* **L.** — g. a.; endast steril.
- H. tamariscinum* **Hedw.** — r.; Käsälä vid Paskurinlahti; steril.
- H. stramineum* **Dicks.** — t. a. men ej ymnig; stundom sparsamt fruktificerande.
- H. molle* **Dicks.** — g. r.; Wiitaila i en stenig bäck samt på Wirmaila i Padasjoki med frukt; annars steril (Kovero qvarn i Uskila, Kuhmoin).

- H. rusciforme* Neck. — m. r.; Kuhmoin, Harmoin på en qvarnränna; steril.
- var. *prolixum* (Dicks.). — m. r.; på stenar i en bäck nära Kiiskioja torp i granskapet af Tiirismaa; steril.
- H. strigosum* Hoffm. — h. o. d. — t. a.: ej sällsynt med frukt.
- var. *præcox* (Sw.). — r.; Wiitaila på sluttningen af Honkanmäki och i Asikkala (Wääksy?) enligt exemplar af F. Silén i H. M. F.; fertil.
- H. dimorphum* Brid. — h. o. d.; stundom med frukt.
- H. julaceum* Vill. (*H. moniliforme* Whlbn.) — r.; i bergspringor nära Waania och Uitto samt mellan Kalkkis och Rauvala; steril.
- H. piliferum* Schreb. — i Asikkala på några ställen; på gräsbevuxna bäckbranter nära Tuomisoja torp med frukt.
- H. rivulare* Bruch. — t. r.; förekommer vid källdrag eller i bäckar med kallt vatten (Tiirismaa, Käsälä etc.); steril.
- H. rutabulum* L. — flerst.; sällan fruktbärande.
- H. Starkii* Brid. — i löfskog flerst.; fruktbärande.
- H. reflexum* Stark. — h. o. d.
- H. velutinum* L. — a.
- H. populneum* Hedw. — a.
- H. plumosum* Sw., Schwægr. — h. o. d.; nästan alltid steril.
- H. Thedenii* Schmp. — r.; Kaitas på sten i djup skog med frukt; Tiirismaa.
- H. albicans* Neck. — g. a.; någongång fruktbärande.
- H. salebrosum* Hoffm. — a.
- H. depressum* Bruch. — m. r.; på jord i bergsspringor vid Arakoski i Padasjoki; steril.
- H. serpens* L. — g. a.; uppträder under flere former.
- H. triquetrum* L. — a. — m. a.
- H. squarrosum* L. — t. a.; alltid steril.
- H. Sommerfeltii* Myr. — t. a.
- H. chrysophyllum* Brid. — r.; på jord i alskog nära Laitiala med frukt; Kuhmoin vid Isojärvi steril.
- H. stellatum* Schreb. — h. o. d.; stundom med frukt.

- H. polygamum* (**B.S.**) **Wils.** — t. r.; Asikkala, Padasjoki (flerst.), Kuhmoin: Koski; på en holme i Päijäne med frukt.
- H. hygrophilum* **Jur.** (*Amblyst. saxatile* **Schmp.**) enl. **Lindb.** — r.; Hollola, Papinsaari äfvensom i Hokkola hagen (Asikkala) i fuktig löfskog; steril. Ny för landet och ej heller förut uppgifven för Skandinavien, hvarest den likväl, enligt meddelande af Prof. **Lindberg**, på några ställen allaredan skall vara anträffad.
- H. crista-castrensis* **L.** — g. a.
- H. flicinum* **L.** — m. r.; Hollola, Uskila vid Kiikku qvarn under vattenrännan; steril.
- H. rugosum* **L.**, **Oed.** — m. r.; Asikkala, Kopso på Porttikallio, på torra bergsafsatser; steril.
- H. lycopodioides* **Neck., Schwægr.** — r.; i en kärrpöl nära Laitiala, steril; i Lammi s:n funnen fruktbarande af **Silén**.
- H. uncinatum* **Sw.** — m. a.
- H. vernicosum* **Lindb.** — flerst. (g. a.), isynnerhet på gungfly-artade ställen; stundom ymnig, ss. vid Hälvälä, hvarest den anträffas äfven med frukt.
- H. aduncum* **Hedw.** (*H. Kneiffii* **Schmp.** pro parte ex **Lindb.**) — t. a.; alltid steril.
- H. intermedium* **Lindb.** in **Hartm.** Skand. Flora ed. IX, II, p. 17 (*H. Cossoni* **Schmp.** ex **Lindb.**). — i Koski på några ställen; steril.
- H. Sendtneri* **Schmp.** var. *Wilsoni* **Schmp.** — r.; Padasjoki i en pöl vid Ansio qvarn; steril.
- H. revolvens* **Sw.** — h. o. d.; anträffas äfven fruktbarande.
- H. fluitans* **L.** — a.; stundom ymnigt fruktbarande.
- H. exannulatum* **Gümb.** — ej sällsynt.
- H. ochraceum* **Turn.** — flerst.; på sten och ved i strida bäckar helst vid qvarnar; steril.
- H. fluviatile* **Sw.** — i Asikkala på Kajaankallio och med frukt vid stranden af en liten holme nära Kaitas: i Kuhmoin och flerst. i Padasjoki, men alltid steril.
- H. scorpioides* **L.** — i Wesijärvi på några ställen; Wiitaila; steril.
- H. incurvatum* **Schrad.** — flerst. på stenar och trädstammar, mest i granskapet af Wesijärvi.

- H. Haldanii* **Grev.** — Laitiala vid en kärrpöl på trädstammar och murkna stubbar ymnigt fruktbarande 1864; Kurhila (Silén); i Evois kronopark flerst. och äfven, fastän mera sparsamt, fruktificerande.
- H. pratense* **B.S.** — t. r.; i Hokkala hagen i Kopso med frukt.
- H. Lindbergii* **Mitt.** (*H. hamatum* (**Schmp.**), *H. arcuatum* & *H. Patientiae* **Lindb.**). — a. på våta och isynnerhet lerhaltiga ställen; med frukt har denna nästan alltid sterila art blifvit funnen vid Kovero qvarn i Uskila (på sten) och rikligen på en äng vid Kalkkis fors.
- H. cupressiforme* **L.** — a. under en mängd former.
- H. pallescens* (**Hedw.**) **P.B.** (*H. reptile* **Michx.**). — t. a. och efter vanligheten rikligen fruktificerande.
- Leskea pilifera* **Sw.** — t. r. — h. o. d. och ofta äfven med frukt; på en något skuggig bergvägg nära Kerkko i Hollola synnerligen ymnig och rikligen fruktbarande.
- L. curvata* (**Sw.**) **Voit.** — t. a. men alltid steril.
- L. myosuroides* (**L.**) **Roth.** — g. r.; endast steril.
- L. atrovirens* (**Dicks.**) **Hartm.** — r.; Kärsälä; Uskila g. ymnig på syenit och amfibolit; steril.
- L. sericea* (**L.**) **Hedw.** — h. o. d. och stundom äfven fruktbarande, ss. på Wirmaila holme i Päijäne nära Kello-salmi på en torr, brant bergvägg, hvilken den med ofantliga mattor bekläder.
- L. polyantha* (**Schreb.**) **Hedw.** — g. a. och såsom vanligt rikligen fruktbarande.
- L. nervosa* (**Brid.**) **Myr.** — förekommer flerst., men allmänt och särdeles ymnigt på klippor, stenar och trädstammar längs sjöstränderna; äfven fertil funnen af mig på Papinsaari och af Edv. Laug mellan Lahti och Mukkula.
- L. subtilis* **Hedw.** — r.; Papinsaari på stenar, klippor och gamla trädstammar med frukt; Kuhmoin.
- Climacium dendroides* (**L.**) **W.M.** — m. a. och någongång rikligen med frukt.
- Neckera crispa* (**L.**) **Hedw.** — r.; Kaitas i Kissakorpi och emellan Waania och Wesivehmas på en skuggig bergvägg; steril.

- N. oligocarpa* **Bruch.** — h. o. d.; ofta fruktbarande.
- N. pennata* (**L.**) **Hedw.** — r.; Asikkala med frukt.
- N. trichomanoides* (**Schreb.**) **Hartm.** — h. o. d.; steril.
- N. rotundifolia* **Hartm.** — r.; i springor på torra bergväggar mellan Kärsälä och Urajärvi i Asikkala; steril.
- N. complanata* (**L.**) **Hüben.** — flerst.: vid Tuomisoja ymnigt fruktificerande.
- Antitrichia curtispindula* (**L.**) **Brid.** — g. r.; Lehmoniemi nära Laitiala på en stor sten i skog ymnigt, och sparsamt på några holmar i Wesijärvi; steril.
- Anomodon viticulosus* (**L.**) **H. T.** — h. o. d.; steril.
- A. apiculatus* **B. S.** — m. r.; Kaitas, Kissakallio vid foten af en skuggig bergvägg bland *Plagiochila asplenioides* och andra mossor; steril.
- A. attenuatus* (**Schreb.**) **Hüben.** — h. o. d.; steril.
- A. longifolius* (**Schleich.**) **Hartm.** — t. r.; steril; förekommer äfven på jord (Papinsaari).
- Leptohymenium filiforme* (**Timm.**) **Hüben.** g. a., men alltid steril. — var. *heteropterum* (**Hüben.**) — flerst.; steril.
- L. repens* (**Brid.**) **Rab.** — flerst. (Papinsaari, Enonsaari, Wiitaila etc.) på stenar, klippor och trädstammar; i Manskivi skog och enligt uppgift af Silén vid Uitto (Asikkala) med frukt.
- Leucodon sciuroides* (**L.**) **Schwægr.** — h. o. d. (traktvis t. a.): steril.
- Fontinalis antipyretica* **L.** — a., men aldrig funnen med frukt.
- F. hypnoides* **Hartm.** — m. r.; i Wesijärvi bland stenar vid stranden af en liten holme nära Kaitas med *Hypn. fluviatile* och *H. riparium*; steril.
- F. dalecarlica* **B. S.** — Evois t. a.; annars t. r.; steril.
- Dichelyma falcatum* (**Hedw.**) **Myr.** — t. a. och ganska ofta äfven fruktificerande.
- Mnium cinclidioides* (**Blytt.**) **Hüben.** — t. a.
- Mn. punctatum* **L.** (*Mnium serpyllifolium* **Neck.** ex **Lindb.** in *Obs. de Mniac. europ.*). — t. a.
- Mn. subglobosum* **B. S.** — r.; Hollola nära Tiirismaa.
- Mn. affine* **Bland.** — r.; Urajärvi, Paskurinlahti i en fuktig dæld.

- Mn. insigne* Mitt. — r.; Uskila vid Kiikku qvarn.
- Mn. medium* B.S. — t. a.
- Mn. cuspidatum* Hedw. — a.
- Mn. hornum* L. — r.; Asikkala vid Paskurinlahti och i Koski vid Kellolanlähde; på hvardera stället med frukt.
- Mn. undulatum* (L.) Neck. ex Lindb. l. c., p. 67. — m. r.; tillsammans med *Mn. affine* vid ändan af Paskurinlahti vik; steril.
- Mn. stellare* Reich., Lindb. l. c., p. 68. — t. r.; steril.
- Aulacomnium palustre* (L.) Schwægr. — m. a.; någongång fruktbarande.
- A. androgynum* (L.) Schwægr. — r.; på Enonsaari holme i Wesijärvi; steril.
- Timmia austriaca* Hedw. — m. r.; på Wirmaila holme i Padasjoki i bergspringor med frukt.
- Bryum roseum* Schreb. — h. o. d.; äfven med frukt anträffad på några ställen (Kaitas; Kurhila; Palonmaa i Koski).
- Br. pseudotriquetrum* (Hedw.) Schwægr. — flerst.
- Br. Düvalii* Voit. — Vid källdrag på några ställen; nära Tiirismaa funnen med frukt, för öfrigt endast steril.
- Br. pallescens* Schleich., Schwægr. — flerst.
- Br. bimum* Schreb. — flerst.
- var. *pseudalpinum* Lindb. — Kuhmoin.
- Br. capillare* L. — h. o. d. under flere former.
- var. *carinthiacum* B.S. — r.; på en klippa i Lummene.
- Br. cyclophyllum* (Schwægr.) B.S. — r.; nära Kurhila på jord och vid Evois; fruktbarande.
- Br. pallens* Sw. — t. a.
- Br. argenteum* L. — h. o. d.; Kaitas på tak med frukt.
- Br. lacustre* Brid. — r.; nära Urajärvi på våt, lerhaltig jord; fruktbarande.
- Br. cæspiticium* L. — a.
- Br. erythrocarpon* Schwægr. — r.; enl. exemplar från Asikkala, tagna af F. Silén och bestämda af S. O. Lindberg.
- Br. brevifolium* (Myr.) Lindb. (*Br. Mühlenbeckii* B.S.). — Kuhmoin vid Isojärvi; Padasjoki, Wirmaila; steril.
- Br. nutans* Schreb. — a.

- Br. annotinum* (L.) Hedw. — g. a. på naken jord af finare sand, landsvägdiken etc., men högst sparsamt fruktbärande.
- Br. carneum* L. — r.; Hollola på lerbankar vid Hammo å:
Laitiala.
- Br. crudum* (L.) Schreb. — a.
- Br. pyriforme* (L.) Wigg. — h. o. d.
- Tetraphis pellucida* (L.) Hedw. — a.
- Meesea longiseta* Hedw. — g. r.; på gungflyartade ställen i Asikkala vid Paakkola och Koskuenlampi samt Koski nära Kellolanlähde; på torfjord vid Hälvälä (f. *reducta*).
- M. triquetra* (L.) Ångstr. — g. r.; i Koski och vid Hälvälä samt Paakkola med föreg.; Parinpelto å gungfly under Cappodocia-backen.
- Paludella squarrosa* (L.) Brid. — t. r.; anträffad i Asikkala, Hollola, Padasjoki och Koski; steril.
- Splachnum rubrum* L. — g. r.; anträffad kring Kaitas och vid Wesijako i Padasjoki.
- Spl. ampullaceum* L. — flerst.
- Spl. vasculosum* L. — r.; nära Anianpelto vid vägen till lastagebryggan på något försumpad mark.
- Spl. mnioides* Sw. — t. r.; Kaitas; nära Parinpelto i Hollola: Evois på några ställen.
- Spl. angustatum* Sw. — r.; Evois.
- Funaria hygrometrica* (L.) Sibth. — g. a.
- Physcomitrium sphaericum* (Schwægr.) Brid. — m. r.; på lera nära Paakkola i Asikkala, upptäckt af F. Silén.
- Polytrichum commune* L. — m. a.
- * *P. cubicum* Lindb. in Obs. de Polytr. p. 106 & 117. —
Asikkala.
- P. juniperinum* Willd. a.
- P. strictum* Menz. — flerst.
- P. piliferum* Schreb. — m. a.
- P. gracile* Dicks., Menz. — t. a.; vid Kämpölä äfven tagen på en jordbeklädd sten i öppen tallskog.
- P. alpinum* L. — r.; Asikkala enl. Silén; Koski, Kalliojärvi på jord i bergspringor.
- P. urnigerum* L. — t. a.

- P. nanum* **Neck.** — m. r.; vid landsvägen mellan Lumiala och Kurhila byar i Asikkala på bar, fin och fast sandjord.
- Catharinea undulata* (**L.**) **W. M.** — g. a.
- C. tenella* **Röhl.** — t. r.
- Buxbaumia aphylla* **L.** — h. o. d. mycket sparsamt.
- Bartramia Halleri* **Hedw.** — g. r.; Tiirismaa i Pirunpesä; Urajärvi; Evois enl. Silén; fruktbarande.
- B. crispa* **Sw.** — h. o. d. — t. a.
- B. ithyphylla* **Brid.** — g. a.
- B. Oederi* (**Gunn.**) **Sw.** — r.; på ett högt berg mellan Kalkkis och Rauvala och i Padasjoki vid Arakoski.
- B. fontana* (**L.**) **Sw.** — g. a.
- Orthotrichum urnigerum* **Myr.** — g. r.
- O. rupestre* **Schleich.** — ej sällsynt.
- O. speciosum* **Nees.** — t. a.
- O. alpestre* **Hornsch.** — Enligt 1861 i Asikkala samlade och i H. M. F. förvarade, af W. Ph. Schimper bestämda exemplar.
- O. patens* **Bruch.** — r.; Kasniemi i Padasjoki på en klippa i löfskog.
- O. Sturmii* **H. H.** — t. r.
- O. obtusifolium* **Schrad.** — h. o. d.
- O. curvifolium* **Whlbn.** — t. r. — h. o. d.
- O. Hutchinsiae* **Sm.** — g. r.; Urajärvi, Kärsälä; Salo och på en holme i Wesijärvi.
- Zygodon lapponicus* (**Hedw.**) **B. S.** — t. a.
- Z. Mougeotii* **Schmp.** — r.; Evois på Lapinkallio.
- Z. rupestris* **Lindb.** — r.; Kopso, Porttikallio på en torr bergsafsats; Wesivehmas på ett stort erratiskt block; Padasjoki på Wirmaila; steril.
- Encalypta ciliata* **Hedw.** — h. o. d.
- E. extintoria* (**L.**) **Sw.** — r.; Wiitaila i Asikkala på sidan af Honkanmäki backe, å jordafsatser.
- Pottia truncatula* (**L.**) **Lindb.** — allm. på åkrar.
- Hedwigidium ciliatum* (**Dicks.**) **Hartm.** — m. a.
- var. *subimberbe* **Hartm.** — på några ställen.

- Grimmia apocarpa* (L.) Hedw. — g. a.
- Gr. ovata* W.M., B.S. — mera sparsamt.
- Gr. commutata* Hüben. — r.; Enonsaari holme i Wesijärvi på öppna, branta bergväggar ymnig; Kalliola i Hollola; steril.
- Gr. elatior* B.S. — r.; på en klippa i Lummene sjö i Kuhmoin; steril.
- Gr. Mühlenbeckii* Schmp. (= *Gr. trichophylla* Hartm. Skand. fl. edit. VII—IX, ex Lindb.). — a.
- Gr. montana* B.S. — r.; Kaitas på Kissakallio; steril.
- Gr. Hartmanni* Schmp. — t. r.; steril.
- Gr. decipiens* (Schultz.) Lindb. — Kring Kaitas på några st.; steril.
- Gr. torquata* Grev. — t. r.; i Asikkala nära Kydönsaari och Urajärvi; Evois; Padasjoki och Kuhmoin flerst.; här, liksom öfverallt, steril.
- Racomitrium lanuginosum* (Hedw.) Brid. — flerst., men steril.
- R. canescens* (Timm.) Brid. — t. r.; Kuivaharju och Enonsaari holmar i Wesijärvi; Koski vid Hyväneula; Evois; steril.
- R. fasciculare* (Schrad.) Brid. — h. o. d.; stundom med frukt.
- R. microcarpon* (Gmel.) Brid. — m. a.
- R. sudeticum* (Funck.) B.S. — r.; på ett berg nära Jahkola by i Lammi s:n; steril.
- R. aciculare* (L.) Brid. — t. r.; Asikkala nära Wiitaila; Evois; Padasjoki vid Kaukela qvarn och på Wirmaila; fruktbarande på de tvänne förstnämnde st.
- Tortula ruralis* (L.) Ehrh. — t. a.; mera sällan fruktbarande.
- T. tortuosa* (L.) Ehrh. — g. r.; Kärsälä spars. med frukt.
- T. fragilis* (Hook.) Wils. — m. r.; exemplar häraf finnas i H. M. F. af F. Silén utan uppgifven speciel lokal.
- T. muralis* (L.) Hedw. — m. r.; Hollola i springor på kyrkogårdsmuren.
- T. fallax* (Dicks.) Schrad. — m. r.; Kaitas på lerhaltig jord.
- T. unguiculata* (Huds.) Roth. — r.; Kaitas; troligen äfven på andra ställen.

- T. convoluta* (Hedw.) Schrad. — h. o. d.; på brända kärr stundom rikligen fruktbarande.
- Trichostomum pusillum* Hedw. — t. a.
- Tr. glaucescens* Hedw. — h. o. d. — t. a.
- Tr. cylindricum* (Bruch.) C. Müll. — Tiirismaa; steril.
- Tr. rubellum* (Hoffm.) Rab. — flerst.; ymnig och rikligen fruktbarande isynnerhet kring Laitiala på skuggiga, gamla strandbankar.
- Distichium capillaceum* (Ehrh.) B. S. — r.; på sluttningarne af ett högt berg nära Waania; mellan Kalkkis och Rauvala; Evois enl. Silén.
- Leucobryum glaucum* (L.) Schmp. — r.; Tiirismaa på ett torrt berg; steril.
- Ceratodon purpureus* (L.) Brid. — m. a.
- C. cylindricus* (Hedw.) B. S. — flerst.
- Dicranum elatum* Lindb. (*D. robustum* Blytt.) — r.; på Salo holme i Päijäne med frukt.
- D. undulatum* Ehrh. — a.; äfven i en tallmyra under Tiirismaa.
- D. Schraderi* W. M. — g. r.; Urajärvi vid Koskuenlammi; Kurhila; Wesijako i Padasjoki; steril. Af Silén funnen fruktbarande enl. exemplar i H. M. F.
- D. palustre* Brid. — Evois fl.; Kuivaharju med frukt; Kaitas etc.
- D. spurium* Hedw. — t. r.; Tiirismaa med frukt; Asikkala k:by enligt Silén; Kotavuori i Kuhmoin; på Kelvene holme i Päijäne, längs en grusig, med tallskog bevuxen strand ymnig och rikligen fruktbarande.
- D. majus* Turn. — t. r.; Evois flerst.
- D. scoparium* (L.) Hedw. — m. a.
- D. fuscescens* Turn. — t. a.
- D. Mühlenbeckii* B. S. — r.; Laitiala nära Wiro i gles, stenig barrskog fruktbarande; Kaitas på stenar, steril.
- D. flagellare* Hedw. — h. o. d.; Evois allmän.
- D. strictum* Schleich., Schwægr. — r.; Evois på en murken fura med frukt funnen af Silén.
- D. viride* (S. L.) Lindb. — m. r.; Papinsaari på äldre lind-

stammar och större stenar frukt bärande (sparsamt); förut funnen i Bayern blott med en enda gammal frukt.

- D. longifolium* Ehrh. — g. a., men sällan fruktificerande.
- D. montanum* Hedw. — h. o. d.; sällsynt med frukt.
- D. polycarpon* Ehrh. — t. r.
- var. *strumiferum* Hedw. — m. a.
- D. Wahlenbergii* (Brid.) Schultz. — t. r.
- D. Blyttii* B.S. — Kuhmoin, Kotavuori i bergsklyftor med frukt.
- D. heteromallum* Hedw. — g. r.; på lerhaltiga eller sandiga strandbankar omkring Kaitas och Laitiala samt på en gångstig mellan nämnde ställen; Loukas i Asikkala enl. Silén; Koski vid Walkjärvi.
- D. varium* Hedw. — flerst. på lerjord och stundom, såsom vid Laitiala, ymnig.
- D. rufescens* (Dicks.) Sw. enl. Lindb. — r.; Koski mellan Hyväneula och Hankala på lerbranter; Asikkala mellan Kurhila och Reivilä på lera, först funnen af F. Silén.
- D. Grevilleanum* B.S. — r.; Urajärvi på bar jord; Evois (Silén); Koski på leriga å-branter mellan Hankala och Hyväneula; exemplaren från sistanföorde lokal hafva emellertid förkommit, innan de blifvit noggrant bestämda.
- D. crispum* Hedw. — h. o. d.
- D. cerviculatum* Hedw. — g. a.
- Trematodon ambiguus* (Hedw.) Rich. — t. r.; i Asikkala på flere ställen; Hollola vid Uskila; Evois.
- Fissidens adiantoides* (L.) Hedw. — h. o. d. — t. r.; på några ställen med frukt.
- F. osmundioides* Hedw. — h. o. d. och ofta frukt bärande; Evois t. a.; på strandbankar vid Selkjärvi ytterst rikligt med frukt.
- F. viridulus* (Sw.) Bland. enl. Lindb. — i trakterna kring Kaitas och Laitiala t. a., isynnerhet på gamla leriga strandvallar.
- Discelium nudum* (Dicks.) Brid. — r.; Kurhila, först tagen af F. Silén; Kuivaharju på en lerig strand.

- Weissia crispula* **Hedw.** — g. r.
W. viridula (**L.**) **Hedw.** — m. r.; i klippspringor mellan Kalkkis och Rauvala vid elfven.
 — var. *gymnostomoides* **Brid.** — med föregående.
W. acuta (**Huds.**) **Hedw.** — r.; Padasjoki vid Arakoski och på Wirmaila; Harmoin i Kuhmoin.
W. Schisti (**Oed.**) **Brid.** — t. a.
Schistostega osmundacea (**Dicks.**) **W.M.** — t. r.; Papinsaari på väggen af en starkt förvittrande klyfta; Koski i sandhålur på en gammal strandbank ymnig; likaså i Hyväneula i en gammal potatisgrop; Evois i jordhålur och under roten af en kullvräkt gran; Padasjoki, Wirmaila i en bergshåla.
Ångströmia longipes (**Smmrf.**) **B.S.** — m. r.; Kuivaharju på lågländ, fuktig, ler- och sandblandad jord; fruktbarande.
Phascum subulatum **Schreb., Lindb.** — r.; mellan Kamppila och Reivilä på en afbränd fläck.
Andreaea petrophila **Ehrh.** — g. a.
 — var. *subsecunda* **Whlnb.** — Kuhmoin vid Harmoin.

Sphagnaceæ.

- Sphagnum cymbifolium* **Ehrh.** — m. a.
 [*Sph. fimbriatum* **Wils.** — förekommer möjligen; exemplar af denna art saknas emellertid.]
Sph. strictum **Lindb.** (*Sph. Girgensohnii* **Russ.**). — flerst.; steril.
Sph. rigidum (**N.H.S.**) **Schmp.** — h. o. d.
 — f. *compactum* (**Brid.**). — på några ställen.
Sph. squarrosum **Pers.** — a.
 — var. *squarrosulum* **Lesq.** — flerst.
Sph. subsecundum **Nees.** — t. a.
 — var. *contortum* **Schultz.** — sparsam.
 — var. *auriculatum* (**Schmp.**). — Reivilä, Kaitas; Anianpelto.
Sph. acutifolium **Ehrh.** — m. a.; uppträder under åtskilliga former.
Sph. Wulfii **Girgensohn.** (*Sph. pycnocladum* **Ångstr.**). — flerst. i Asikkala, Hollola, Padasjoki, Kuhmoin; i Evois

kronopark g. allmän; trifves helst i såkallade gran-
kärr, men uppträder stundom äfven sparsamt i tall-
myrar och någongång t. o. m. på öppna våta stäl-
len. Den är för öfrigt tagen vid Kajana af D:r P.
A. Malmgren, i ryska Karelen af Th. Simming (1863)
och John Sahlberg 1869; sommaren 1867 påträffade
jag den flerstädes i Kemi- och Torneå lappmarker,
ända upp i tallregionen. Häraf kan slutas, att den
inom vårt land ej allenast äger vidsträckt utbred-
ning, utan ock icke torde vara någon sällsynthet,
fastän den, besynnerligt nog, blifvit förbisedd.

Sph. recurvum P.B. — g. a.

* *riparium* Ångstr. — Evois, Asikkala.

Sph. cuspidatum Ehrh. — flerst. (g. a. ?).

Hepaticæ.

Sarcoscyphus emarginatus (Ehrh.) Spruc. — Evois på stenar
i bäckar; Kuhmoin vid Sarvala och på Kotavuori
med frukt.

Gymnomitrium concinnatum (Lightf.) Corda. — r.; Padasjoki
vid Arakoski på en bergvägg; Kuhmoin på Kota-
vuori; steril.

Plagiochila asplenioides (L.) N.M. — g. a.

— var. *minor* Lindenb. — flerst.

Scapania undulata (L.) N.M. — h. o. d., delvis t. a.

Sc. irrigua Nees. — t. a.

S. curta (Mart.) Nees. — a.

— var. *rosacea* (Corda). — Asikkala, Kurhila (Silén).

S. umbrosa (Schrad.) Nees. — flerst. i Evois och Kuhmoin.

S. subalpina Nees. — r.; Evois (Silén); Padasjoki vid Kas-
niemi.

Jungermannia obtusifolia Hook. — Evois på några ställen.

J. taxifolia Whlbn. — Tiirismaa; Evois, Lapinkallio frukti-
ficerande.

J. anomala Hook. — a.

J. lanceolata L. — r.; Asikkala.

J. plicata Hartm. — Padasjoki, Kuhmoin.

- * *J. Kunzeana* Hüb. — Kuhmoin nära Kotavuori; Evois på några ställen äfven med frukt.
- J. inflata* Huds. — a.
- var. *hercynica* (Hüb.) Nees. — Evois flerst.
- J. ventricosa* Dicks. — a.
- * *J. porphyroleuca* Nees. — flerst.
- J. alpestris* Schleich. — t. r.; Enonsaari holme i Wesijärvi; Kuhmoin på några st.; Padasjoki.
- J. bicrenata* Lindenb. — (g.) a.
- J. intermedia* Lindenb. — i Asikkala och Lammi enl. Silén.
- J. saxicola* Schrad. — t. a.; alltid steril.
- J. minuta* Dicks. — h. o. d.
- J. attenuata* Lindenb. — h. o. d.; Evois g. a.
- J. Helleriana* Nees. — Evois på murkna furustubbar i myrar flerst.; Kuhmoin vid Isojärvi.
- J. quinquedentata* L. — a.
- J. barbata* Schreb. — t. a.
- J. lycopodioides* Wallr. — Evois, tagen af F. Silén.
- J. incisa* Schrad. — t. a.
- J. bicuspidata* L. — a.
- J. catenulata* Hüb. — r.; på Kuivaharju holme i Wesijärvi ymnig samt på en liten holme i Päijäne.
- var. *pygmæa* Lindb. — r.; Kuhmoin på murken albark.
- J. connivens* Dicks. — a.
- J. divaricata* E.B. — t. a.
- J. trichophylla* L. — t. a.
- Sphagnoecetis communis* Nees. — Evois (Silén); Kuhmoin vid Isojärvi.
- Lophocolea heterophylla* (Schrad.) Nees. — flerst.
- L. minor* Nees. — t. r.; Asikkala vid Reivilä och Kaitas; Evois (Silén).
- Chiloscyphus polyanthos* (L.) Corda. — h. o. d.
- var. *pallescens* (Schrad.) Carringt. — Evo, etc.
- Calypogeia trichomanis* (L.) Corda. — t. a.
- Lepidozia reptans* (L.) Dum. — t. a.
- Mastigobryum trilobatum* (L.) Nees. — r.; Padasjoki på en klippholme i Päijäne; Tiirismaa enl. Silén; steril.

M. deflexum (Mart.) Nees. — m. r.; Tiirismaa på väggarne af en djup bergsremna (Pirunpesä); steril.

Ptilidium ciliare (L.) Nees. — m. a.

Radula complanata (L.) Dum. — g. a.

R. Lindenbergii Gottsch. — m. r.; Wehkajärvi såg vid rån mellan Kuhmoin och Sahalaks; ny för landet.

Madotheca rivularis Nees. — r.; nära Waania på en fuktig bergsafsats; Kuhmoin.

M. platyphylla (L.) Dum. — r.; af denna art förvaras i H. M. F. exemplar, samlade af F. Silén.

Lejeunia serpyllifolia (Dicks.) Lib. — h. o. d.

Frullania dilatata (L.) Nees. — r.; Salo på torra bergväggar.

Fossombronia pusilla (L.) Nees. — flerst.

Pellia epiphylla (L.) Nees. — a.

Blasia pusilla L. — h. o. d., traktvis t. a.

Aneura palmata (Hedw.) Nees. — h. o. d.

A. pinguis (L.) Dum. — h. o. d.

— var. *angustior* Hook. — Kuvaharju på lågland, fuktig sandjord.

Metzgeria furcata (L.) Nees. — h. o. d.

Marchantia polymorpha L. — a.

Preissia commutata (Lindenb.) Nees. — r.; Kuivaharju, Anianpelto.

Fimbriaria gracilis (Web. f.) Lindb. — g. r.; Asikkala på några ställen.

Anthoceros punctatus L. — anträffas mest i rågåkrar efter verkställd skörd allmänt efter regniga somrar, annars sparsammare; är säkert ej sällsynt åtminstone i hela södra delen af landet.

Riccia glauca L. — g. a.

R. fluitans L. — r.; Riihilahti i Asikkala.

Characeæ.

Nitella flexilis Ag. — flerst.

N. opaca Ag. — Wesijärvi.

- N. batrachosperma* **Al. Br.** — r.; Wesijärvi i en vik under Kokonkorkia på ler- och sandblandad botten i mycket grundt vatten.
- N. Wahlbergiana* **Wallm.** — i Matjärvi äfvensom vid utloppet af en från denna sjö kommande och i Wesijärvi infallande bäck, å grunda ställen; öfverensstämmer med exempl. i R. B. S. Charac. europ. n:o 56. Exemplar af denna hafva till granskning blifvit tillsända Al. Braun; likaledes af tvenne andra arter, af hvilka den ena (från Wesijärvi) synes tillhöra en form af *N. gracilis*, den andra åter (från Kalkkis elf) visar stor likhet med *N. capitata*.
- Chara aspera* **Willd.** — r.; i Wesijärvi mycket sparsamt vid Wohla.
- Ch. fragilis* **Desv.** — i Wesijärvi och Urajärvi på åtskilliga ställen.

Lichenes. *)

Fam. I. **Collemacei.**

Trib. I. LICHINEI.

- Sirosiphon saxicola* **Næg.** — t. a.; bekläder branta merändels för ljuset exponerade bergväggar på de ställen, der regnvattnet i större mängd nedrinner.
- S. compactus* **Ktz.** — r.; på skuggiga klipp- och klyftväggar, på några få ställen (Hammo, Rauvala, Asikkala).
- S. alpinus* **Ktz.** — r.; i Manskivi skog på berg och bergmossor (Andreæa, Racomitrium).
- Spilonema revertens* **Nyl.** Flora 1865, p. 601. — Ej särdeles sällsynt; anträffas sparsamt på klippor och större stenar (granit); vacker och ymnig på en lägre, sydlig bergvägg (glimmerskiffer) nära Urajärvi.

*) I efterföljande laf-förteckning hafva Lichenes Scandinaviæ, Lichenes Lapponiæ orientalis m. fl. arbeten af Prof. W. Nylander blifvit följde. De afvikelser som härifrån förefinnas, grunda sig på dennes egna, i bref benäget gjorda meddelanden.

- Ephebe pubescens* (Ach.) Fr. — g. a. på (tidtals) af vatten öfverhöljda ställen å berg och på fuktiga bergväggar. — var. *spinulosa* (Th. Fr.) Nyl. — Urajärvi.
- Pterygium pannariellum* Nyl., Lich. Scand. p. 25. — r.; Wirnajarvi i Padasjoki på strandklippor.

Trib. H. COLLEMEI.

- Pyrenopsis fuliginea* (Whlnb.) Nyl. Lich. Scand. p. 26. — På af vågor öfverspolade stenar och klippor vid stranden af Wesijärvi (Kuivaharju, Kaitas).
- P. subfuliginea* Nyl. Flora 1867, p. 269. — Evois kronopark på torra klippor (granit) å moarne mellan institutet och Kyllökäs torp.
- P. grumulifera* Nyl. Lich. Scand. p. 26. — h. o. d.; förekommer på mindre branta, för ljuset exponerade klippor eller bergväggar (granit eller gneissgranit) helst på ställen, som regnvattnet vid nedrinnandet följer, äfvensom på strandklippor.
- P. extendens* Nyl. in litt. (*Collema extendens* Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 104). — Evois (Savijärvi) på torra, branta klippväggar.
- P. granatina* (Smmrf.) Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 104. (*P. rufescens* Nyl. in H. M. F. p. 109). — t. r.; på torra klippor och större stenar i Evois kronopark: äfven i Asikkala, men ytterst sparsamt.
- Collema furfurellum* Nyl. Lich. Scand. p. 28. — t. r.; på sydliga, tidtals fuktade bergsafsatser och sluttningar (granit) i Asikkala, Padasjoki, Kuhmoin och Lammi (samt Hollola ?; exempl. härifrån sterila).
- C. flaccidum* Ach., Nyl. l. c. p. 29. — h. o. d. på skuggiga bergväggar bland mossa; alltid steril.
- C. plicatile* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 30. — m. r.; Asikkala mellan Kalkkis och Rauvala.
- C. nigrescens* Ach., Nyl. l. c. p. 31. — Sparsamt på rönn, asp och lind: endast steril.
- Leptogium quadratum* (Lahm.) Nyl. in litt. (*Collema quadr.* Lich. Lapp. orient. p. 105). — m. r.; funnen af F.

Silén nära Beivilä på barken af en åldrig *Salix caprea*.

L. amphineum (Ach.) Nyl. Lich. Scand. p. 32. — g. r.; på ler- eller lerhaltig jord nära Laitiala, Kunnatoin i Kuhmoin och Kasniemi i Padasjoki, hvarest den äfven uppträder på jernhaltig sandjord.

— var. *subathallum* Nyl. Flora 1865, p. 602. — "thallo evanescente, apotheciis planiusculis vel convexiusculis, facie fere Collematis anomali." — Laitiala, tillsammans med hufvudformen.

L. humosum Nyl. Syn., Lich. Scand. p. 33. — t. r.; på fin, bar (helst bränd) jord i Asikkala, Hollola, Evois, Padasjoki (Kasniemi).

L. spongiosum Nyl. l. c. p. 33. — g. r.; på jord, bland mossa, etc.

L. subtile (Schr.) Nyl., l. c. p. 34. — r.; i skogen mellan Kaitas och Laitiala på gammal nedfallen rönn och på murken björkved; Kasniemi på fin jernhaltig, bränd jord och lös sten.

L. microscopicum Nyl. — r.; Evois på barken af äldre aspar (mot roten); fruktb. derstädes tagen af F. Silén.

L. lacerum (Sw.) Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 33. — h. o. d. på jord bland mossa, etc.

— var. *lophæum* Ach. — mera r.

L. scotinum Ach. f. *diminuta*. — r.; på jord bland mossa och *Cladonia* nära Kaitas.

L. tremelloides Ach., Nyl. Scand. p. 35. — r.; på skogsklippor bland och på mossa (*Hypnum cupressiforme* etc.); steril.

L. saturninum (Dicks.) Nyl. Syn., Lich. Scand. p. 35. — h. o. d.; helst på asp; steril.

L. muscicola (Sw.) Fr., Nyl. l. c. p. 36. — g. a.; på bergväggar å mossor; någongång äfven på sjelfva stenen.

Phylliscum endocarpoides Nyl. — h. o. d. — t. r.; förekommer bäst utvecklade på ofta fuktade klipp- och bergväggar, men anträffas ej sällan äfven på alldeles torra ställen.

Fam. II. **Lichenacei.**Trib. I. **CALICIEL.**

- Sphinctrina anglica* Nyl. Syn. p. 143. — r.; Koski, Hyväneula på äldre gården (tallved).
- Calicium paroicum* Ach., Nyl. Scand. p. 38. — t. r. — h. o. d.; på skuggigare klippväggar, parasitisk på *Lecanora hæmatomma*.
- C. disseminatum* Fr., Nyl. l. c. — t. a., på hård tallved (laduvägg, furustubbar, etc.); någongång äfven på gammal tallbark (Evois).
- * *C. viridulum* Ach., Nyl. l. c. — t. r.; Evois på ved och bark af gamla (utdöende) större granar åt roten till i skugga; äfven på gammal grof albark i Tiirismaa.
- C. chrysocephalum* Ach., Nyl. l. c. p. 39. — h. o. d.; på ved och bark af tall och på äldre granar (bark).
- C. phæocephalum* Borr., Nyl. l. c. — g. a.; mest på väggar. — var. *chlorellum* (Whlnb.) Nyl. — f. *major* g. r., f. *minor* t. a. — var. *ecrustaceum* Nyl. l. c. — mera sällsynt; på tallved.
- C. trichiale* Ach., Nyl. l. c. — typen t. a.; på ved och bark helst af barrträd. — var. *ecrustaceum* Nyl. Syn. — h. o. d.; helst på laduvägg på tallved. — var. *cinereum* (Pers.) Nyl., Lich. Scand. p. 40. — h. o. d.; på enahanda lokal som föregående. — var. *stemoneum* Ach., Nyl. l. c. — g. a.; på bark af björk och gran, multnande tallstubbar, etc. — var. *physarellum* (Fr.) Nyl. — sparsamt på äldre väggar. — subvar. *ferrugineum* (Borr.) Nyl. — t. r.; förekommer helst under gamla, grofva takbalkar; torde säkert på dylika ställen anträffas äfven annorstädes i landet. — var. *brunneolum* (Ach.) Nyl. — t. a.; mest på förmultnande (tall-) stubbar.
- C. melanophæum* Ach., Nyl. Scand. p. 40. — h. o. d.; på bark eller ved (icke murken) af tall; synnerligen i Evois kronopark på gamla kådiga furustubbar; stundom ock på björkbark.
- C. citrinum* (Leigth.) Nyl., Syn. p. 149. — Evois flerst. i

skugga på gran eller tallrötter, oftast med *Lecidea lucida*; för öfrigt rar, t. ex. Wirmaila i Padasjoki, på rotveden af en gammal fura; Asikkala, Paskurinjahti på en gammal björkrot.

- C. corynellum* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 40. — h. o. d. i bergsklyftor.
- C. hyperellum* Ach., Nyl. l. c., p. 41. — a.; förekom på tall, björkar, etc., men frodigast på laduväggar.
— var. *turbinatum* Ach. — Wiitaila på gamla gården, etc.
- C. trabinellum* Ach., Nyl. l. c. — m. a.; helst på gamla tall-
stubbar.
- C. trachelinum* Ach., Nyl. l. c. — m. a. på ved och bark (Salix etc.).
- C. quercinum* var. *lenticulare* (Ach.) Nyl., Lich. Scand. p. 41. — flest. i Evois, mest i grankärr på äldre granar; stor och vacker anträffas den der stundom äfven på äldre furuved; sällsynt på grof björkbark (Evois och nära Kaitas i Asikkala).
- C. curtum* Borr., Nyl. l. c. p. 42. — g. a.; på tallved och bark.
- C. pusillum* Flk., Nyl. l. c. — på bark och ved af tall och gran sparsamt.
- C. pusiolum* Ach., Nyl. l. c. — t. r.; i springor på grof björkbark; äfven på rönnved och gran (på en vägg).
- C. parietinum* Ach., Nyl. l. c. — m. a.: på ved och bark helst af barrträd.
— var. *majus* Nyl. — t. a. på laduväggar och annan tallved.
— var. *cinerascens* Nyl. — Evois på gröfre granbark och äldre furuved typisk (stipite toto et capitulo subtus cinereo- vel albido-suffusus).
- C. præcedens* Nyl. in Flora 1867, p. 370. — Evois på äldre aspgränar.
- C. pallescens* Nyl. Lich. Scand. p. 289. — r.; Tiirismaa på barken af gammal gran och al.
— var. *betulinum* Nyl. in Flora 1867 p. 370. — m. r.; Kurhila på slät björknäfver.
- C. byssaceum* Fr. Nyl. Scand. p. 43. — på alqvistar och gre-

nar m. a.; äfven på sjelfva stammarne mot roten g. a. och vanligen grenig; större och mera glänsande på aspqvistar (Kaitas, Evo).

Coniocybe furfuracea Ach. — h. o. d. — t. a.

— var. *fulva* (L.) Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 44. — r.; Paimila etc., under takbalkar.

— var. *sulphurella* Fr., Nyl. l. c. — t. r.; i skugga på murken ved af al, björk och tall; äfven i springorna på gammal bark af *Salix capræa* i fuktig skog (Evois).

C. gracilentata Ach. — m. r.; på murkna alrötter i urholknin- gar på en strandbank vid Wesijärvi nära Laitiala; Evois.

C. pallida (Pers.) Fr., Nyl. Lich. Scand. — m. r.; Kaitas på gammalt gärde i skog på tallved.

Trachylia tigillaris (Pers.) Fr., Nyl. l. c. p. 45. — h. o. d. — var. *prominula* Nyl. Syn. et l. c. — t. r.

Tr. tympanella (Ach.) Fr., Nyl. l. c. p. 46. — h. o. d. — t. a. — Evois g. allm., isynnerhet på förkolnade stubbar. — f. *minor*. — Evois på granar flerst.

— var. *saxicola* Nyl. (= *Tr. subsimilis* Nyl. Syn.) — m. r.; — Hammo på en slät, nordlig, af fältspat bestående bergvägg.

Trib. II. SPHÆROPHOREI.

Sphaerophoron coralloides Pers. — r.; Tiirismaa på öfre väggarne af Pirunpesä; Evois enl. Silén.

Fam. III. BÆOMYCEI.

Bæomyces rufus DC., Nyl. Lich. Scand. p. 48. — a.

— var. *carneus* (cum f. *sessili*) (Flk.) Nyl. Syn. & l. c. — flerstädes.

B. roseus Pers., Nyl. l. c. — r.; Urajärvi; Evois på några ställen; endast steril.

B. icmadophilus (Ehrh.) Nyl. Syn., Lich. Scand. p. 49. — t. a.; Evois allm.

Stereocauliscum gomphillaceum Nyl. n. gen. & sp. in Flora 1865, p. 211. — m. r.; Tiirismaa på qvarzit och gammal mossa uti en (omkr. 40 fot djup) bergsremna, kallad Pirunpesä.

Trib. IV. STEREOCAULEI.

Stereocaulon coralloides Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 63. — sparsamt.

St. paschale (L.) Laur. — m. a.

St. evolutum Græwe, in Nya bot. notis. 1865, p. 181. — r.: i Kuhmoin på några berg upptill på jemna ställen.

St. cupriniforme Nyl. in Flora 1865, p. 211. — m. r.: Kaitas på lerhaltig, något gräsbevuxen, öppen mark.

St. tomentosum Laur., Nyl. Lich. Scand. p. 64. — a.

St. denudatum Flk., Nyl. l. c., p. 65. — r.: Padasjoki nära Kellosalmi; Evois på Lapinkallio (steril).

St. condyloideum Hffm., Nyl. l. c., p. 66. — h. o. d.: trifves helst på bara fläckar af lös jord å moar.

Trib. V. CLADONIEI.

Pycnothelia papillaria (Hffm.) Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 111. — h. o. d. sparsamt.

— var. *molariformis* (Hffm.) Ach. — r.; Evois, enl. Silén.

Cladonia pyxidata (L.) Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 50. — a.

— var. *symphycarpa* (Ach.) Nyl. — r.

— var. *pocillum* Ach. — r.; Evois (Silén).

Cl. pityrea (Flk.) Nyl. Lich. Scand. p. 50. — r.: Kaitas på grusig, fast, gräsbev. mark, på sidan af en brant: Evois nära Selkjärvi.

Cl. cariosa (Ach.) Flk., Nyl. l. c. — h. o. d.

Cl. fimbriata Hffm., Nyl. l. c., p. 51. — a.

— var. *tubæformis* (Hffm.) — h. o. d. (Silén).

— var. *fibula* Ach. — h. o. d. (Silén).

— var. *radiata* (Schreb.), Nyl. Lich. Scand. p. 51. — t. a. (Silén).

* *Cl. carneopallida* (Ach.) Nyl. l. c. — rar.: Reivilä (Silén).

Cl. gracilis Hffm., Nyl. l. c. — a.; uppträder (enl. Silén) med formerna *elongata* och *chordalis*, *exoncera* (rar.) och *aspera* samt

— var. *verticillata* (Hffm.). — sparsamt.

— var. *cornuta* (L., Fr.) Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 109. — a.

* *Cl. cervicornis* (Ach.) Schær., Nyl. Lich. Scand. p. 52. — r.: (Silén).

- Cl. decorticata* (Fr.) Nyl., Lich. Scand. p. 53. — h. o. d.
- Cl. degenerans* Flk., Nyl. l. c. — typen allm. Af formerna förekomma enl. Silén *aplotea*, *anomoea*, *trachyna*, *lepidota* h. o. d., *pleolepidea* Nyl. r. (Evois).
- Cl. carneola* Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 54. — g. r.
— var. *bacilliformis* Nyl. Syn. & l. c. — t. a.
- Cl. botrytes* (Hag.) Hoffm., Nyl. l. c. p. 55. — a.
- Cl. turgida* Hffm., Nyl. l. c. — g. a.
- Cl. furcata* Hffm., Nyl. l. c. — a.
— var. *racemosa* (Hffm.) Nyl. — t. a.
— var. *corymbosa* (Ach.) Nyl. — a. (Silén).
- Cl. crispata* (Ach.) Nyl. Scand. p. 56. — a. (Silén).
- Cl. cenotea* (Ach.) Schær. — h. o. d.
- Cl. squamosa* Hffm., Nyl. l. c. p. 57. — a. (Silén).
— f. *frondosa* Del. — Evois rar. (Silén).
- Cl. delicata* Flk., Nyl. l. c. — t. r.; Evois g. a.
- Cl. cornucopioides* (L.) Fr., Nyl. l. c. p. 59. — m. a.
— var. *pleurota* (Flk.). — h. o. d.
- Cl. deformis* (L.) Hffm., Nyl. l. c. — t. a.; formerna *pulvinata* Ach. (r.) och *crenulata* Flk. finnas enl. Silén.
- Cl. digitata* (L.) Hffm., Nyl. l. c. p. 61. — a.; af denna förek. enl. Silén formerna *cephalotes* Ach. (h. o. d.), *monstrosa* (Ach.) och *brachytes* Ach. vid Evois.
- Cl. bellidiflora* (Ach.) Schær., Nyl. l. c. — m. r.; Kuhmoin på Kotavuori.
- Cl. macilenta* Hffm., Nyl. l. c. — t. a.
— var. *carcata* Ach. — sparsamt (Silén).
- Cl. Floerkeana* Fr., Nyl. l. c. p. 62. — g. r.; (Silén).
- Cladina rangiferina* (L.) Nyl. Lichen. Lapp. orient. p. 110.
— m. a.
- Cl. sylvatica* (Hffm.). — m. a. och ymnig.
— var. *alpestris* (Ach.) Schær. — allmän och ymnig.
- Cl. amaurocroea* (Flk.) Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 111. — g. a.; någongång äfven fertil.
- Cl. uncialis* (L.) Nyl. l. c. — g. a.
- Pilophoron fibula* Tuck. — t. r.; anträffad i Asikkala, Holola, Kuhmoin, Padasjoki och Evois.

Trib. VI. USNEI.

- Usnea barbata* var. *hirta* (L.) Fr. — m. a. men högst sällan fruktbarande.
 — var. *dasypoga* (Ach.) Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 69. — a.; alltid steril.

Trib. VII. EVERNIEI.

- Alectoria chalybeiformis* (L.) Nyl. in litt. (*A. jubata* f. Lich. Scand. p. 72). — a.
A. jubata (L.) Ach. jemte f. *prolixa* och *cana*. — a.
A. sarmentosa Ach. — a., men liksom de föregående anträffad endast steril.
Evernia furfuracea (L.) Mann., Nyl. l. c., p. 73. — m. a.; anträffas äfven på klippor.
E. prunastri (L.) Ach., Nyl. l. c., p. 74. — m. a.; g. sällan fertil.
E. divaricata (L.) Ach., Nyl. l. c., p. 75. — t. r.; anträffas mest i Evois kronopark; alltid steril.
E. mesomorpha Nyl. Lich. Scand. p. 74. — r.; på en ganska torr bergvägg nära Kydönsaari; steril.

Trib. VIII. RAMALINEI.

- Ramalina calicaris* (Ach.) Fr., Nyl. Lichen. Scand. p. 77. — a.
R. farinacea (L.) Nyl. in litt. (*Ram. calic. v. farinacea* Lich. Scand. p. 77). — ej allmän.
R. fraxinea (L.) Ach., Nyl. in litt. (*Ram. calic. v. fraxinea* Lichen. Scand. p. 77). — m. r.; Reivilä några få exemplar på en gammal lind; steril.
 — var. *fastigiata* (Pers., Fr.) Nyl. in litt. — a.
R. thrausta Ach., Nyl. in litt., Lichen. Scand. p. 77. — r.; af Silén tagen nära Asikkala kyrka.
R. pollinaria Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 78. — h. o. d.; alltid steril.
Cetraria islandica (L.) Ach. — a.; fertil t. sparsam.
 — var. *crispa* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 79. — lik föreg.
 — f. *subtubulosa* Fr. — ej sällsynt.
C. aculeata (Ehrh.) Fr., Nyl. l. c. — r.; Padasjoki nära Kello-salmi; steril.

C. odontella Ach., Nyl. l. c., p. 80. — r.; Kuhmoin; Wirmaila; steril.

Platysma scæpincola (Ehrh.) Hffm., Nyl. l. c., p. 82. — a.

Pl. ulophyllum (Ach.) Nyl., Lich. Scand. l. c. — a.; steril.

Pl. fahlunense (L.) Nyl., Lich. Scand. p. 82. — Evois.

Pl. commixtum Nyl., Lich. Scand. p. 83. — ej sällsynt.

Pl. juniperinum (L.) Nyl. — g. r.; nära Hälvälä ymnig och fertil.

Pl. pinastri (Scop.) Nyl. — m. a., men endast en gång (på sten) funnen med frukt.

Pl. glaucum (L.) Nyl., Lich. Scand. p. 84. — a.; alltid steril.

Trib. X. PELTIGEREI.

Nephroma arcticum (L.) Fr. — r.; på Warja holme i Wesijärvi och på ett berg vid Isojärvi i Kuhmoin ymnig; på hvardera stället med apothecier.

Nephromium tomentosum (Hffm.) Nyl. Lich. Scand. p. 85. — h. o. d. — t. a.

N. lævigatum (Ach.) Nyl., Lich. Scand. l. c. — t. a.

— var. *parile* (Ach.) Nyl., l. c. — a. men vanligen steril.

Peltidea aphtosa (L.) Ach. — m. a.

— var. *leucophlebia* Nyl., Lich. Scand. p. 88. — sparsam.

P. venosa (L.) Ach. — h. o. d.

Peltigera malacea Ach., Nyl. Lichen. Scand. p. 88. — h. o. d.

P. canina (L.) Hffm., l. c. — a.

— var. *extenuata* Nyl. in H. M. F. — r.; Kaitas.

P. rufescens (Neck.) Hffm., Nyl. l. c., p. 89. — m. a.

P. spuria (Ach.) Nyl. Lich. Lappon. orient., p. 118. — r.

P. polydactyla (Neck.) Hffm., Nyl. Lich. Scand. p. 90. — h. o. d. — t. a.

P. horizontalis (L.) Hffm., Nyl. l. c. — t. r.

Trib. XI. STICTEI.

Stictina scrobiculata (Scop.) Nyl. Lichen. Scand., p. 94. — h. o. d.; endast steril.

Sticta pulmonacea (L.) Ach., h. o. d.; någongång äfven frukt-bärande.

Trib. XII. PARMELIEI.

- Parmelia cetrarioides* Del., Nyl. Flora 1869, p. 290. — r.;
Hollola, Manskivi, på skogsberg; Hammo (?).
- P. tiliacea* (Hffm.) Ach. f. *scortea* Ach., Nyl. Lich. Scand.,
p. 99. — m. r.; Lammi s:n på ett berg nära Jah-
kola by; steril.
- P. saxatilis* (L.) Ach., Nyl. l. c. — m. a.
— var. *omphalodes* (L.) Fr., Nyl. l. c. — spars.
— var. *sulcata* (Tayl.) Nyl., Lich. Scand. l. c. — m. a.
— var. *panniformis* (Ach.) Schær. Nyl. l. c. — spars.
- P. conspersa* Ach., Nyl. l. c., p. 100. — m. a.
- P. centrifuga* (L.) Ach. — m. a.
- P. incurva* (Pers.) Fr., Nyl. l. c., p. 101. — mindre allm.
- P. olivacea* (L.) Ach. — m. a.
— var. *isidiella* Nyl. — Hersala på klippor.
- * *P. exasperata* (Ach.) DN., Nyl. l. c., p. 102. — g. a.
- P. proluxa* (Ach.) Nyl., Lichen. Scand. f. c. — a., men van-
ligen steril.
- P. fuliginosa* Fr., Nyl., Lich. Scand. p. 102 & in Flora 1868,
p. 346. — Hersala på klippor; troligen ej sällsynt,
fastän den först under de sednaste tiderna af mig
blifvit uppmärksammad.
— var. *glabra* (Schær.) Nyl. — i Asikkala och Hollola på
bark af *Salix caprea*, hassel och hägg; sannolikt
allmän.
- P. stygia* (L.) Ach. — t. a.
- P. physodes* (L.) Ach. — m. a.; sparsamt fruktbarande.
— var. *labrosa* Ach. — a.
- P. pertusa* (Schränk.) Schær., Nyl. Lich. Scand. p. 104. —
r.; funnen i Padasjoki eller Kuhmoin på en klippa.
- Parmeliopsis ambigua* (Wulf.) Nyl., Lich. Scand. p. 105. —
a. och ofta fruktbarande.
- P. aleurites* (Ach.) Nyl., Lich. Scand. l. c. — a.
- P. placorodia* f. *diffusa* Hffm., Nyl. l. c., p. 106. — Funnen
i Evois af F. Silén; steril.

Trib. XIII. PHYSCIEI.

- Physcia parietina* (L.) DN., Nyl. l. c., p. 107. — a.

- var. *polycarpa* (Ehrh.) Nyl., l. c. — a.
- * *Ph. lychnea* (Ach.) Nyl., l. c. — a.
- Ph. ciliaris* (L.) DC., Nyl. l. c., p. 108. — h. o. d. på aspar; stundom fruktbarande; Hollola i Upila trädgården äfven på en äldre björk.
- Ph. speciosa* (Ach.) Fr., Lich. Scand. p. 109. — r.; nära Wesijako i Padasjoki på en klippa.
- Ph. pulverulenta* (Schreb.) Fr., Nyl. l. c. — h. o. d.; mest på aspar, men äfven på hassel, *Salix caprea*, etc.
- var. *detersa* Nyl., l. c. — t. r.
- Ph. stellaris* (Ach.) Nyl. — m. a.; skiljes genom reaktionen $k \pm$ från följande art, som har reaktionen $k \mp$.
- var. *tenella* (Scop.) Nyl. — t. a.; isynnerhet ymnig på utdöda krusbärsstjelkar.
- Ph. aipolia* (Ach.) Nyl. — Af denna art äger jag endast ett exemplar, taget på en stenfot i Asikkala; finnes möjligen flerstädes.
- Ph. cæsia* (Hffm.) Fr., Nyl. Lichen. Scand p. 112. — a.; vid boningar och på strandklippor ymnig och ej sällan fruktbarande.
- var. *albinea* Ach. — Hollola.
- Ph. obscura* (Ehrh.) Fr., Nyl. l. c. — g. a. mest på aspar.
- var. *sorediifera* Nyl. — Asikkala på rönn.
- var. *lithotea* Ach. — t. a.
- var. *sciastra* (Ach.) Nyl. — flerst.
- var. *ulothrix* (Ach.) Fr. — ej sälls.

Trib. XIV. GYROPHOREI.

- Umbilicaria pustulata* (L.) Hffm., Nyl. Lich. Scand. p. 113. — g. a., men mycket sällan fruktbarande.
- U. spodochroa* Hffm., Nyl. l. c. — t. r.; Kuhmoin; Koski.
- U. hirsuta* (Ach.) Fr., Nyl. l. c. — h. o. d.; steril.
- U. hyperborea* Hffm., Nyl. l. c., p. 118. — m. a.
- U. flocculosa* Hffm., Nyl. l. c., p. 119. — m. a.; steril.
- U. polyphylla* (L.) Hffm., Nyl. l. c. — g. a.
- U. polyrrhiza* (L.) Stenh., Nyl. l. c., p. 120. — på berg och klippor vid Päijäne flerst.; för öfrigt rar; steril.

Trib. XV. LECANOREI.

- Pannaria brunnea* (Sw.) Mass., Nyl. Lichen. Scand. p. 123.
— h. o. d. sparsamt.
- P. lepidiota* (Smmrf.) Nyl. Lich. Scand. p. 290 & Lich. Lapp-
pon. orient. p. 124. — r.
- P. microphylla* (Sw.) Mass., Nyl. l. c., p. 124. — g. a.
- P. triptophylla* (Ach.) Nyl., l. c., p. 125. — sparsam; på
enar och rönn; mest steril.
- P. nigra* (Huds.) Nyl., l. c., p. 126. — r.
— var. *triseptata* Nyl., l. c. — t. a. på strandstenar och
klippor; ofta fertil.
- P. muscorum* (Ach.) Del., Nyl. l. c., p. 127. — g. a. på berg-
mossor och ej sällan fruktbärande.
- Amphiloma lanuginosum* (Ach.) Del., Nyl. l. c., p. 129. —
h. o. d.; alltid steril.
- Lecanora (Squamaria) saxicola* (Poll.) Nyl., Lichen. Lapp-
orient. p. 125, Lich. Scand., p. 133. — t. a.; helst
i närheten af odlade st.
— var. *albomarginata* Nyl. — r.; Arakoski i Padasjoki på
ett högt berg.
- L. (Placodium) murorum* (Hffm.) Ach., Nyl. ll. cc., p. 126 &
136. — Ymnig på äldre stenkyrkor (Lammi, Hol-
lola); för öfrigt mera sällsynt.
— var. *obliteratum* Pers., Nyl. l. c. — flerst.
— var. *ecrustaceum* Nyl. — Kaitas, på stenfoten ymnig jemte
L. umbrina och andra.
- L. (Placod.) elegans* Ach., Nyl. ll. cc. — g. r.; Reivilä (Silén);
Hammo i Hollola.
- L. (Eulecanora) aurantiaca* (Lghtf.) Nyl. ll. cc., p. 127 &
142. — h. o. d. på aspar.
- L. ferruginea* (Huds.) Nyl. f. *festiva* Ach., Nyl. Lich. Scand., p.
143. — t. r.; på berg och klippor.
- L. cerina* (Ehrh.) Ach., Nyl. l. c., p. 144. — a. på rönn, etc.;
äfven på jord (Kaitas på torftak).
— var. *cyanolepra* DC. — a.
— var. *cyanopolia* Nyl. — på strandstenar ej sällsynt.
— var. *obscurata* Nyl. — r.; Hollola på kyrkogårdsmuren
(granit).

- L. pyracea* (Ach.) Nyl., Lich. Scand. p. 145. — a.; på barken af rönn, asp, pil, en, etc.
- * *L. holocarpa* (Ehrh.) Nyl. l. c. — På gamla portstolpar, trappor, grafkors o. d. flerst.
- L. fulvolutea* Nyl. l. c., p. 146. — r.; på jord bland *Cladonia symphycarpa* vid Kaitas.
- L. pleiophora* Nyl. Flora 1865, p. 603. — r.; Evois på gammal albark (mot roten).
- L. xylitella* Nyl. Flora 1867, p. 326. — r.; Evois på tallved.
- L. vitellina* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 141. — a. jemte f. *corruscans*.
- var. *coralliza* Nyl. — Hollola på en holme i Wesijärvi.
- L. xanthostigma* (Ach.) Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 130. — med apothecier tagen i Asikkala på gammal (al-?) bark.
- L. sophodes* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 148. — typ. ej sällsynt och anträffas isynnerhet på grenarne af äldre, större björkar.
- var. *laevigata* Ach., Nyl. l. c. — g. a.; på slät albark, rönn, en (bark och ved), tallved.
- var. *confragosa* (Ach.) Nyl. l. c., p. 149. — h. o. d. på stenar och klippor.
- var. *archæa* Ach., Nyl. l. c. — h. o. d.
- var. *exigua* (Ach.) Nyl. l. c., p. 150. — a.; förekom på gärdsgårdar (mest) och annan gammal tallved, bark af al, pil, o. s. v.
- L. polyspora* Th. Fr. — på slät rönn-bark nära Kaitas med *Verruc. farrea* och i Koski.
- L. turfacea* var. *mniaroea* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 150. — g. r.; Evois på mossa; Asikkala på torftak; Padasjoki på gammal, rönn beklädande mossa.
- L. mniaroeiza* Nyl. Flora 1870, p. 33. — Padasjoki, Wesijako i en klyfta på jord och sten.
- L. atrocinerea* (Dicks.) Nyl. in litt. (*L. soph. f. firma* Nyl. Lich. Scand. p. 150 p.p. *L. firma* Nyl. Flora 1869, p. 413). — i Asikkala på ett par ställen.
- L. Conradi* (Krb.) Nyl. (*L. pyreniospora* Nyl. l. c., p. 151). — r.; Kaitas på jord å tak.

- L. galactina* Ach., Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 132, f. *dispersa*.
— r.; Asikkala på en brant bergvägg.
- L. glaucoma* (Hffm.) Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 159. — mindre allm.
— var. *subcarnea* (Ach.) Nyl. l. c. — h. o. d.
- L. subfusca* Ach. var. *allophana* Ach. — m. a.
— *F. argentata* (Ach.) Nyl. l. c., p. 160. — g. a.
— *F. coilocarpa* Ach., Nyl. l. c., p. 161. — m. a.
— *F. atrynea* Ach., Nyl. l. c. — a.; uppträder stundom äfven på ved (gamla gärdesgårdar och tak).
- * *L. albella* (Pers.) Ach. — m. a.
— *F. chlarona* Ach. — a.
— *F. condrotypa* Ach. — ej sällsynt.
— *F. angulosa* (Ach.). — g. a.
- ** *L. scrupulosa* Ach., Stitzenb. De Lecan. subf., p. 12. — r.; Hälvälä, på barken af en utdöende lönn.
- *** *L. cateilea* (Ach.); förekommer säkert, ehuru den härifrån saknas i mina samlingar.
- L. umbrina* (Ehrh.) Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 133. — t. a.; förekommer på mångfaldigt underlag, ss. på bergväggar, ved, bark af *Salices*, gran, en, o. s. v.
— var. *albosuffusa* Nyl. — r.; Hollola kyrkomur på cement; apothecierna starkt prunerade.
— var. *biatorina* Nyl. — Hollola på gran.
- L. varia* Ach., Nyl. Scand. p. 163. — m. a.
— f. *pleorytis* Ach. — flerst.
- * *L. symmicta* Ach., Nyl. in litt. (*L. varia* var. Lich. Scand. l. c.). — m. a.
— var. *intricata* (Ach.) Nyl. Lich. Scand., p. 164. — t. a.
— var. *polytropa* (Ach.) Nyl. l. c. — g. a.
— var. *hypopta* (Ach.) Nyl. l. c. — på gården allm.
- ** *L. maculiformis* (Hffm.) Nyl. (*L. conizæa* Ach. ex Nyl.). — Uskila på en vägg; Enonsaari på alar; trolig. flerst.
— f. *betulina* Ach.; Nyl. l. c. — r.; Kutajoki på björkar.
- L. orosthea* Ach.; Nyl. l. c., p. 165. — sparsamt.
- L. sarcopis* (Whlnb.) Ach., Nyl. in litt., Lich. Scand. l. c. — h. o. d.

- *f. saxicola*. — Waania i Hollola och Koski på släta berg.
- var. *ravida* (Ach. L.U.) Nyl. Lich. Scand. l. c. — Asikkala på gärdesgårdar.
- L. argopholis* (Whlbn.) Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 166. — m. r.; spars. på en sten (granit) i kyrkogårdsmuren i Hollola.
- L. dimera* Nyl. Lich. Scand., p. 169. — r.; på aspar (mot topparne) vid Kaitas.
- L. badia* Ach., Nyl. l. c. — t. a.
- L. atra* Ach., Nyl. l. c. — h. o. d.
- L. tartarea* (L.) Ach., Nyl. l. c., p. 157. — fruktbärande g. r.; steril ej sälls.
- L. parella* (L.) Ach., Nyl. l. c., p. 156. — h. o. d.; på bark af enar, pilar, rönn och björk.
- L. cinerea* (L.) Smrff., Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 136. — m. a. — var. *illinata* Whlbn. — sparsamt.
- L. gibbosa* (Ach.) Nyl. l. c., p. 137. — flerst.
- *L. depressa* Ach. Nyl. l. c. — jemte *f. lævata* Ach. allm.
- L. coracodes* Nyl. in Flora 1870, p. 33. — Rauvala på granit, tagen af F. Silén.
- L. cinereo-rufescens* (Ach.) Nyl. Lichen. Scand. p. 154. — flerstädes.
- var. *diamarta* Whlbn. — flerst.
- L. chlorophana* f. *inexplicata* Nyl. (*spermogoniifera*) — steril anträffad på Salo holme i Päijäne; Kaitas på en skuggig, lös klippvägg (Kissakallio); Rauvala på gneissgranit (Silén).
- L. fuscata* (Schrad.) Nyl. Lich. Scand. p. 175. — a. på torra klippor.
- var. *sinopica* (Sm.) Schær. Nyl. l. c. — h. o. d.
- L. admissa* Nyl. Flora 1867, p. 370. — Kuhmoin på en torr, sydlig bergvägg af gneissgranit vid Isojärvi.
- L. glaucocarpa* (Whlbn.) Nyl. Lich. Scand. p. 175. — r.; Kasniemi i Padasjoki på finkornig, starkt förvitt-rande sten i skugga.
- L. eucarpa* Nyl. l. c., p. 176. — anträffad på några st., men alltid ytterst sparsamt.

- L. hæmatomma* Ach., Nyl. l. c. p. 172. — h. o. d.; anträffad endast steril.
- var. *porphyria* Ach., Nyl. l. c. — t. r.; någongång frukt-bärande.
- L. ventosa* Ach., Nyl. l. c. — t. r.
- L. (Urceolaria) scruposa* (Ach.) Nyl. Lichen. Lapp. orient. p. 140. — g. a.
- var. *bryophila* Ach. — sparsamt.
- Pertusaria leioplaca* (Ach.) Schær., Nyl. Lich. Scand. p. 181. — h. o. d. — t. a.; oftast på slät albark, men äfven på rönn, asp, lönn.
- P. multipuncta* (Sm.) Nyl. l. c., p. 179. — r.; Evo på björknäfver.
- P. carneopallida* (Nyl.) Anzi. — Ej sällsynt på alar, isynnerhet mot roten.
- Phlyctis agelæa* Wallr., Nyl. l. c., p. 184. — Uskila på hassel; Hälvälä på barken af en utdöende lönn.

Trib. XVI. LECIDEEI.

- Lecidea congruella* Nyl. Lich. Scand. p. 191. (*L. corticola* Lönnr.). — h. o. d.; förekom på bark af björk och rönn; någongång på enar.
- L. pineti* Ach., Nyl. l. c. — h. o. d. — t. a.; på murken tall, björk, albark, o. s. v.
- L. arceutica* Krb. — r.
- L. lucida* Ach., Nyl. l. c., p. 195. — h. o. d.
- L. coarctata* (Ach.) Nyl. l. c., p. 196. — h. o. d.; på stenar i skugga eller ock på öppna ställen (på glimmerskiffer i Asikkala k:by mycket väl utvecklad); äfven engång anträffad på tallved (Hammo på laduvägg) och på torftak (Kaitas).
- L. decolorans* Flk., Nyl. l. c. p. 197. — m. a.
- * *L. flexuosa* Fr., Nyl. l. c. — h. o. o. på gammal tallved; Evo g. a. på gamla förkolnade furustubbar.
- L. uliginosa* Ach., Nyl. l. c., p. 198. — En form häraf uppträder ytterst allm. på brända marker (moar); allm. dessutom på naken mark (torr- eller kärrjord; ofta äfven på murken ved (gran etc.).

- * *L. humosa* (Ehrh.) Nyl. — förekommer på fin bar sandjord (Kuhmoin, Padasjoki); också på murken (al-)ved.
- ** *L. botryosa* (Fr. Lich. europ. p. 275) Nyl. — Kalkkis på förkolnad tallved (F. Silén).
- L. sanguineo-atra* (Ach., Fr.) Nyl., Lich. Scand. p. 199. — h. o. d.; på gammal mossa, äldre växtlemningar (qvi-star och blad) och granbark.
- * *L. fusca* (Schær.) Nyl. Lich. Lappon. orient. p. 143. — r.; Manskivi skog på gamla växtlemningar (affallne barr, löf, etc.).
- L. fusco-rubens* Nyl., Lichen. Scand. p. 199. — g. r.; Kuhmoin. vid Isojärvi på strandklippor; Asikkala på sten i en bäck; Hollola på kyrkogårdsmuren (granit).
- L. albo-fuscescens* Nyl. in Flora 1867, p. 370. — m. r.; Evo på granbark.
- L. miscelliformis* Nyl. in Flora 1867. (*L. miscelloides* Lich. Scand. p. 200). — r.; Evo på gamla förkolnade tallstammar; Asikkala, Kalkkis (F. Silén).
- L. antracophila* Nyl. in Flora 1865, p. 603. — Evo på gamla förkolnade furustubbar g. a., men oftast steril; sparsamt på enahanda underlag äfven anträffad i Hollola och Asikkala; är sannolikt icke sällsynt i andra delar af landet.
- L. vernalis* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 200. — a.; förek. mest på mossa i skugga; äfven på gamla granqvi-star, granbark, euribuskar, o. s. v.
- var. *meiocarpa* Nyl. — r. på gammal ved.
- var. *prasina* (Fr., Schær.) Nyl. l. c. p. 201. — vid foten af äldre björkar, etc. sparsamt.
- * *L. minuta* (Schær.) Nyl. Lich. Lappon. orient. p. 145. — Evois på (förmultnande) tallved på några ställen.
- L. symmictella* Nyl. in Obs. Pez. Fenn. p. 59. — r.; Evois på tallved.
- L. tenebricosa* (Ach.) Nyl. Lich. Scand. p. 200. — h. o. d.; på (äldre) bark af asp, rönn och lind samt på gammal ved stundom.
- L. turgidula* Fr., Nyl. l. c. — a. på bark och ved af tall och gran.

- var. *erumpens* Nyl. — på hård furuved.
- var. *pityophila* Sommerf. — Evois på tallved.
- L. obscurella* Sommerf., Nyl. Lich. Lappon. orient. p. 147. —
på bark af tall och gran.
- L. microphæa* Nyl. Flora 1866 p. 84. — Evois på gammal,
Polyporus fomentarius.
- L. subglobulosa* Nyl. ibid. — Evois på albark.
- L. consimilis* Nyl. ibid. 1867, p. 178. — Evois på gammal,
men ej murken furuved.
- L. conferenda* Nyl. Lichen. Lappon. orient. p. 160. — Pa-
dasjoki, Kasniemi på sten i skugga.
- L. sylvicola* Flot., Nyl. l. c. p. 185. — Wirnajärvi i Padas-
joki på sten.
- var. *infidula* Nyl. in Flora 1868, p. 475. — Asikkala på gneiss.
- L. apochroeella* Nyl. Flora 1865, p. 6. — t. r.; på mer eller
mindre murken tallved (Hammo, Evois på några st.).
- var. *botryodes* Nyl. Flora 1867, p. 373. — Evois, Lapin-
kallio i en skuggig, frisk bergspringa på förvittrande
sten samt på murken ved.
- L. ocelliformis* Nyl. Flora 1865, p. 145. — Kaitas på gam-
mal, slät rönnbark.
- L. hypoptella* Nyl. l. c. p. 146. — m. r.; nära Kaitas på
äldre alved.
- L. enalliza* Nyl. Flora 1867, p. 371. — Evois på bark och
ved af gamla, stora fururötter.
- L. globulosa* Flk. (*L. anomala* (Fr.) Nyl. Lich. Scand. p. 202).
— g. a.; på olikartadt underlag, ss. ved och bark af
gran, tall, enris etc., helst dock på bark af löfträd.
- var. *pallens* Nyl. — Evois på bark af *Salix caprea*; Kai-
tas på enar; troligen flerstädes.
- var. *albohyalina* Nyl. l. c. — sparsamt på gammal bark;
äfven på gammal *Polyporus igniarius*.
- L. Wallrothii* (Tul.) Nyl.; på *Peltigera rufescens* g. r.
- L. denigrata* Fr., Nyl. Lich. Lappon. orient. p. 149. — På
väggar; Evois, Asikkala.
- L. igniarii* Nyl. in Flora 1867, p. 328. — på gammal *Polyp.*
igniarius (Kaitas, Evois).

- L. sphaeroides* (Ach.) Smmrf., Nyl. Lich. Scand. p. 204. — h. o. d. — var. *versatilis* Nyl. — r.; Parinpelto vid roten på barken af en gammal *Salix caprea*.
- L. Nægelii* (Hepp.) Stzb. (*L. sphaeroides* v. *vacillans* Nyl. Lich. Scand. p. 204). — Asikkala på murken asp bark.
- * *L. leucorhypara* Nyl. Lich. Lappon. orient. p. 183. — Asikkala (?) i springor på bark af pil eller asp.
- L. epixanthoides* Nyl. l. c. — Evois vid foten af en gammal *Salix caprea*.
- L. sabuletorum* Flk., Nyl. Lich. Scand. p. 204. — På lerjord och gammal mossa (Kasniemi). — var. *triplicans* Nyl. — flerst.; förekommer på murken ved och mossa, på barken af enar (Hälvälä), sand- och lerjord. — var. *milliaria* (Fr.) Nyl. l. c. — Evo, Lapinkallio på gammal mossa i skuggiga bergspringor. — var. *ternaria* Nyl. Lich. Lappon. orient. p. 151. — Evo på tallved.
- L. melæna* Nyl., Lichen. Scand. p. 205. — Evois g. a. på gamla förkolnade furustubbar; flerstädes äfven på äldre tallved, och stundom på grof björkbark och mossjord.
- L. cyrtella* Ach., Nyl. l. c. p. 206. — på asp- och gammal albark allm.; äfven på lönn, en och björk samt *Lonicera xylosteum*.
- L. chloroticella* Nyl. Flora 1866, p. 85. — nära Kaitas på gammal *Polypor. igniarius* i fuktig skog.
- L. Heerii* Hepp., Nyl. Lich. Lappon. orient. p. 153. — flerst. på *Peltigera canina* och *rufescens*; äfven på *P. aphyta* och *Nephromium tomentosum* (Evois).
- L. dubitans* Nyl. Lich. Scand. p. 207. — Kaitas på aspar.
- L. erysiboides* Nyl., l. c. p. 208. — g. r.; förekommer på murkna tallstubbar (Kaitas, Papinsaari; Wirnajärvi i Padasjoki). — f. *sordidescens* Nyl. — Evois på tallved.
- L. melanobola* Nyl. Flora 1867, p. 371. — Sarvala i Kuhmoin på granbark.

- L. adpressa* Hepp. (*L. gyaliza* Nyl. Lich. Scand. p. 208). — h. o. d.; på ved (björk, tall, gran, al) och slätare bark (al, en); äfven på *Polyporus igniarius* (Evois). — var. *pleiotera* Nyl. l. c. — Wesijako på tallved.
- L. hypoptoides* Nyl. Flora 1867, p. 371. — Kaitas på gärdesgårdar.
- L. luteola* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 209. — r.; nära Kaitas på gammal albark. — var. *chlorotica* Ach. — på gammal ved.
- L. arceutina* f. *hemipolia* Nyl. — r.; Manskivi i Ylöstalo hagen på gammal albark.
- * *L. inundata* (Fr.) Nyl. — flerst. isynnerhet vid stränder.
- L. umbrina* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 209. — Hinttola på gneiss; troligen flerstädes.
- L. bacillifera* Nyl. Scand. p. 210 & Lich. Lappon. orient. p. 154. — Evois. — f. *abbrevians* Nyl. — Asikkala. — var. *subincompta* Nyl. — flerst. på bark (en, lind, asp). — var. *melanotica* Nyl. Flora 1867, p. 373. — Evois på gammal aspbark.
- * *L. incompta* (Borr.) Nyl. in litt. — Evois.
- ** *L. herbarum* Hepp., Nyl. in litt. (= *L. bacill.* var. *herbarum* Lich. Lappon. orient. p. 155). — nära Asikkala k:by på fin jord beklädande mossor, gamla grässtrån, löf o. s. v.
- *** *L. muscorum* var. *alpina* Hepp., Nyl. in litt. — Kaitas, Kissakallio på mossor; Sarvala i Kuhmoin på gammal albark.
- L. stenospora* (Hepp.) Nyl. in Flora 1869, p. 413. (*Bacidia Beckhausii* Krb.). — h. o. d.; på bark (rönn, en, björk) och ved (björk) samt på gammal *Polyporus igniarius*. — var. *polioena* Nyl. — t. r.; på bark af lind (Papinsaari) och rönn (Manskivi) samt murken tallved (Evois). — var. *fomentaria* Nyl. — Asikkala, på *Polyporus fomentarius*.
- L. separabilis* Nyl. Flora 1865, p. 147. — m. r.; på granbark nära Kaitas. — var. *subrufescens* Nyl. — r.; Hollola.

- L. pezizoidea* Ach., Nyl. Lichen. Scand. p. 212. — m. r.;
Evo på granbark.
- L. geophana* Nyl. l. c. — flerst.; vid Laitiala isynnerhet ymnig såväl på ler- som sandjord.
- L. leprodea* Nyl. Lich. Scand. p. 313. — Evois på barken af torra tallrötter; Hollola, Hälvälä på enar, på hvilka den ej torde vara sällsynt äfven annorstädes.
- L. improvisa* Nyl., l. c. p. 213. — t. a.; på tallved (gården väggar, etc.) och äfven på tallbark.
- L. deplanata* Almqvist. — Evois på gammal aspbark; Hollola på gammal rönnbark.
- L. resinæ* Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 216. — sparsamt på kådig granbark och kådiga tallqvistar.
- L. parasema* (Ach.) Nyl. l. c. — a.
— var. *enteroleuca* Ach. — g. a. på stenar och klippor; äfven någongång på tallved.
— var. *nitidula* (Fr.) Nyl. — på granit vid Rauvala (F. Silén).
- L. vitellinaria* Nyl., Lichen. Scand. p. 218. — r.; på en holme i Wesijärvi nära Waania, växande på *Lecanora vitellina* var. *coralliza* Nyl.
- L. accline* Flot., Nyl. l. c. p. 219. — r.; Asikkala på asp.
- L. panæola* Ach., Nyl. l. c. p. 223. — t. a., men mera sällan fruktbärande.
- L. contigua* (Fr.) Nyl. l. c. p. 224. — a.; engång tagen äfven på ved (på en qvarnränna i Asikkala).
— var. *meiospora* Nyl. — Asikkala på granit.
— var. *steriza* Ach. — Koskis kyrkogård på tak.
— var. *platycarpa* (Ach.) Nyl. l. c. — flerstädes.
- L. confluens* var. *ochromela* (Ach.) Nyl. — t. r.
— var. *declinans* Nyl. — Kaitas på granit; troligen flerst.
- L. lapicida* Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 225. — Hollola.
- L. polycarpa* Flk., Nyl. Lich. Lappon. orient. p. 160. — Arakoski i Padasjoki på granit.
- L. tessellata* Flk., Nyl. Lich. Scand. p. 227. — r.; Rauvala på gneissgranit, tagen af F. Silén.
- L. fusco-atra* Ach., Nyl. l. c. p. 227. — t. a.
— var. *grisella* Flk. — r.; Urajärvi på rapakivi.

- L. lugubris* (Smmrf.) Fr., Nyl. l. c. p. 232. — r.; Kotavuori i Kuhmoin på exponerade klippor; Mukkula i Hollola på jernhaltiga klippor i skog.
- L. intumescens* Flk. f. *insularis* Nyl. — r.; på gneissgranit vid Kalkkis, tagen af F. Silén.
- L. atro-alba* Flot., Nyl. l. c. p. 232. — a.; stundom på gärdesgårdar (Asikkala).
- L. petræa* Flot., Nyl. l. c. p. 233. — m. a.
- L. eupetræa* Nyl. in Flora 1870, p. 36. — Rauvala på granit, funnen af F. Silén enl. W. Nylander.
- L. Oederi* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 234. — g. r.; Rauvala på gneissgranit (F. Silén); Kaitas.
- L. albo-atra* (Hffm.) Flot. var. *margaritacea* Smmrf. — m. r.; på sten (granit) å Hollola kyrkogårdsmuren.
- L. disciformis* Fr., Nyl. Scand. p. 236. — m. a.; ymnig isynnerhet på al.
- var. *leptocline* Flot. — Rauvala på rönnbark (Silén); Painsaari på lind.
- L. hypopodioides* Nyl. in Flora 1867, p. 372. — Evois på sydsidan af Lapinkallio.
- L. myriocarpa* (Ach., DC.) Nyl. Lich. Scand. p. 237. — m. a.; på väggar och annan ved, etc.; äfven på sten (Rauvala, Silén) och på jord å tak (Kaitas).
- L. polysporella* Nyl. in Flora 1867, p. 329. — Evois på bark af björk med *L. stenospora* och *L. globulosa*.
- L. nigritula* Nyl., Lich. Scand. p. 238. — Kaitas på väggar.
- L. Dilleniana* Ach., Nyl. l. c. p. 240. — r.; på en skuggig klippvägg nära Kaitas.
- L. abietina* Ach., Nyl. l. c. p. 241. — r.; Evois på barken af gamla granar (närmare roten).
- L. premnea* Ach. f. *diminuens* Nyl. Flora 1867, p. 373. — m. r.; i Asikkala mellan Kamppila och Kydönsaari, på granved.
- L. polyporina* Nyl. in Flora 1865, p. 148. — Asikkala på *Polyporus fomentarius*.
- L. parasitula* Nyl. Lich. Lapp. orient. p. 186. — r.; Hollola eller Asikkala parasitisk på *Pilophoron fibula*.

- L. ostreata* (Hffm.) Schær., Nyl. Lich. Scand. p. 242. — t. a.;
Evois ymnig isynnerhet på förkolnade furustubbar.
- L. Friesii* Ach., Nyl. l. c. p. 243. — Evois ej sällsynt på
furuved, synnerligen förkolnad.
- L. plebeja* Nyl. Flora 1865, p. 148. — m. r.; i Asikkala på
tallved.
- L. melancheima* Tuck., Nyl. Lich. Scand. p. 244 & 312. —
i Asikkala sparsamt och g. sällsynt.
- L. neglecta* Nyl. — På lös jord bland och på mossor (isyn-
nerhet *Grimmia Mühlenbeckii*, *Racomitr. microcarpon*
och *Andreæa*) på stenar flerst., men alltid steril.
- L. spongiosula* Nyl. in Flora 1867, p. 372. — Evois på torr
vägg af en större klippa.
- L. sanguinaria* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 246. — g. a.
- L. parmeliarum* Smrf. — Hollola, Hersala, på *Platysma pi-
nastri*.
- L. scabrosa* Ach., Nyl. l. c. p. 247. — t. r.; Evois på några
ställen; Asikkala på *Baeomyces rufus* sparsamt; Hol-
lola, Uskila på *Urceolaria scruposa*.
- L. geographica* (L.) Schær., Nyl. l. c. p. 248. — typen min-
dre allmän.
- var. *atrovirens* Schær. — m. a.
- var. *gerontica* (Ach.) Nyl. l. c. — Tiirismaa.
- Odontotrema minus* Nyl., Lich. Scand. p. 249. — flerst. på
ved af gamla torra tallqvistar och smärre stammar.
- O. subintegrum* Nyl. in Flora 1867, p. 372. — r.; Evois på
gammal (björk-) ved.

Trib. XVII. GRAPHIDEI.

- Xylographa parallela* (Ach.) Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 250. — a.
— var. *pallens* Nyl. — flerstädes.
- X. platytropa* Nyl. in Flora 1868. — Evois på en gammal,
nedliggande, afbarkad furustam.
- Agyrium rufum* (Pers.) Fr., Nyl. Lich. Scand. p. 250. —
t. a., men mera sparsamt; förnämligast på tallved,
stundom också på en.
- Graphis scripta* Ach., Nyl. l. c. p. 251. — h. o. d. — t. a.;
mest på al och hassel.

- var. *pulverulenta* (Pers.) Nyl. l. c. p. 252. — Uskila på hassel.
- Opegrapha varia* f. *nota* (Ach.) Nyl. l. c. p. 253. — Rauvala på asp (Silén).
- f. *pulicaris* (Hffm.) Nyl. l. c. — h. o. d. — t. a.; på löfträd (björk, lind, etc.) och gran.
- O. herpetica* Ach., Nyl. l. c. p. 255. — r.; på asp bark nära Reivilä och på äldre björknäfver i Manskivi skog.
- O. saxicola* f. *gyrocarpa* (Flot.). — m. r.; Wesijako på väggen i en klippremna.
- Platygrapha periclea* (Ach.) Nyl. Lich. Scand. p. 256. — sparsamt på äldre granar; äfven på laduväggar (Koski).
- Arthonia lurida* Ach., Nyl. Lich. Scand. p. 258. — icke sällsynt; mest på gran bark och ved i större skogar.
- f. *difformis* Nyl. — På murkna granstubbar (Hollola).
- A. helvola* Nyl. — g. r.; Putula i Koski och Evois på gammal björknäfver; Asikkala på albark.
- A. pineti* Krb., Nyl. Lich. Scand. p. 261. — r.; i skogen mellan Laitiala och Kaitas på björk och rönn.
- A. marmorata* (Ach.) Nyl., l. c. p. 258. — r.; Evois i djup skog på gran och björk; Sarvala i Kuhmoin på gran.
- A. astroidea* Ach., Nyl. l. c. p. 259. — g. a.; på slät bark (al, rönn, hassel).
- A. mediella* Nyl., l. c. — t. a.; på bark af tall, gran, al och sälg samt på tallved.
- A. punctiformis* Ach., Nyl. l. c. p. 260. — allm. på qvistar af asp och ofta äfven björk; vidare flerst. på slät bark af hassel, al och päronträd.
- A. proximella* Nyl. Lich. Scand. p. 262. — Hälvälä på enar; sannolikt flerstädes.
- A. patellulata* Nyl., l. c. — på aspar t. a.
- var. *tenellula* Nyl. — på gammal *Polyporus fomentarius* (Evois).
- A. exilis* (Flk.) Nyl. — m. r.; Evois på barken af en gammal sälg med *Coniocybe sulphurella*.
- A. clemens* (Tul.) Nyl. — r.; Evois parasitisk på apothec. af *Lecanora albella* på gammal rönnbark (Evois).

Mycoporum ptelæodes (Ach.) Nyl. Lich. Scand. p. 291. —
Kaitas på slät albark med sporer.

M. elachistoterum Nyl. l. c. p. 292. — icke anträffad med
sporer, men är troligen högst allmän; åtminstone
uppträder en *Mycoporum*-art ymnigt; isynnerhet på
qvistar af rönn samt på björkar.

Trib. XVIII. PYRENOCARPEI.

Thelocarpon superellum Nyl. in Flora 1865, p. 261 & Lich.
Lappon. orient. p. 168. — Wehkajärvi såg i Saha-
lahti i stor mängd på vattenrännan och de den upp-
bärande, tidtals öfverspolade ställningarne; Harmoin
qvarn i Kuhmoin och Lill-Evois qvarn på likbeskaf-
fade platser.

Th. intermediellum Nyl. ibid. — t. r.; anträffas sparsamt på
murken och mycket lös ved (på al- och tallstubbar).

Th. epilithellum Nyl. in Flora 1865, p. 605. — m. r.; Hint-
tola holme i Päijäne på en flat, öppen klippa af
syenit eller delvis ren amfibolit.

Th. epibolum Nyl. — Kasniemi i Padasjoki.

Th. impressellum Nyl. in Flora 1867, p. 179. — m. r.; Wir-
najärvi i Padasjoki, på sten i skuggig löfskog.

Endocarpon miniatum Ach. jemte var. *complicatum* (Ach.) Nyl.
Lich. Scand. p. 265. — h. o. d. — t. a.

E. fluviatile DC., Nyl. l. c. — h. o. d. — t. r.; på stenar i
och vid bäckar på sluttande ställen.

Verrucaria umbrina (Whlnb.) Fr., Nyl. l. c. p. 269. — t. a.

V. clopima Whlnb., Nyl. l. c. — sparsamt.

V. subumbrina Nyl., l. c. — m. r.; Kuhmoin vid Isojärvi på
strandstenar med *Lecid. fuscorubens*.

V. margacea Whlnb., Nyl. l. c. p. 272. — r.

— var. *æthiobola* Whlnb., Nyl. l. c. — på strandstenar vid
Wesijärvi och i Padasjoki.

V. acrotella Ach., Nyl. l. c. p. 293. — på några ställen.

V. rupestris Schrad., Nyl. l. c. p. 275. — på cementet i
Lammi och Koski kyrkogårdsmurar.

V. muralis Ach., Nyl. l. c. — r.; Hollola kyrkogårdsmuren
på cement.

- V. epigæa* **Ach.**, Nyl. l. c. p. 276. — g. a. på ler- och (frisk) sandjord; äfven någongång på torfjord.
- var. *bryina* **Nyl.** l. c. p. 277. — ej sällsynt.
- V. velutina* **Bernh.** — r.; Kaitas på tak å naken, lerhaltig jord.
- V. sphinctrinoidella* **Nyl.** in Flora 1864 & Lich. Lappon. orient. p. 171. — Kuhmoin vid Isojärvi på *Andreæa petrophila*.
- V. chlorotica* **Ach.**, Nyl. Lichen. Scand. p. 277.
- V. intersistens* **Nyl.** Flora 1867, p. 372. — r.; nära Waania i Hollola på björk.
- V. oenea* (**Wallr.**) **Nyl.** — Sarvala i Kuhmoin vid en bäck på rotbarken af lind.
- V. glauco-cinerea* **Nyl.** Lich. Scand. p. 278. — Arakoski i Padasjoki på *Grimmia torquata*; Kasniemi på fin, något lerhaltig sandjord.
- V. muscicola* **Ach.**, **Nyl.**, l. c. p. 279. — Förekommer flerstädes (helst på *Hypnum cupressiforme*, men äfven på andra mossor, ss. *Leptohymenium filiforme*), men mycket sparsamt med utvecklade apothecier.
- V. coryli* **Mass.**, Nyl. Syn. Pyrenoc. p. 47. — flerst. på hassel, ss. Uskila, Lehmoniemi, etc.
- V. farrea* (**Ach.**) **Nyl.**, Lich. Scand. p. 279. — t. r.; på rönnbark och någongång på hassel (Uskila).
- V. epidermidis* **Ach.**, Nyl. l. c. p. 280. — m. a.
- var. *analepta* **Ach.** — på albark m. m.
- var. *punctiformis* (**Ach.**). — på rönnqvistar, al, m. m.
- var. *fallax* **Nyl.** — på lind nära Sarvala i Kuhmoin och Papinsaari i Hollola.
- V. rhypona* **Ach.**, Nyl. l. c. p. 281. — på små grenar och qvistar af rönn ej sällsynt; äfven på ask.
- var. *rhypontella* **Nyl.** — Kaitas på smågrenar af päronträd; troligen flerstädes.
- V. cinerella* **Flot.**, Nyl. l. c. — på krusbärsbuskar (helst på utdöda) allmän.
- * *V. micula* **Flot.**, Nyl. in litt. — r. ?
- V. betulina* **Lahm.** — Manskivi skog på något större rönnar; sannolikt flerstädes.

V. oxyspora Nyl. in Bot. Notiser 1852. (*V. albissima* (Ach.) Nyl. Lich. Scand. p. 282). — på björkar troligen allmän.

* *V. tremulæ* (Krb.) Nyl. in litt. (*V. alb. f. tremulæ* Lich. Scand. p. 283). — på aspar vid Kaitas etc.

Endococcus heterophractus Nyl. in Flora 1867, p. 373. — Evo parasitisk på *Lecidea pezizoidea*.

Monographia Ascobolorum Fenniae.

Auctore

P. A. KARSTEN,

F. M. D:re.

Memorandum of Understanding

1998

Monographia Pezizarum Fennicarum, nuperrime edita, Ascobolos quoque, Pezizis ita cognatos, ut sectionem inter eas rectissime forment, in Fennia et Lapponia orientali hucusque observatos, enumerare et definire necesse ducimus.

Cognitio horum fungillorum ultimis temporibus perscrutationibus plurimorum mycologorum (inprimis **Berkeley**, **Broome**, **Cooke**, **Currey**, **fratr. Crouan**, **Coemans**, **Auerswald**, **Fuckel**, **Preuss**, **Rabenhorst**, **Carestia**, **Cesati**, **Beccari**, **De Notaris**) maxime est promota atque numerus specierum valde accrevit. In **Friesii** Syst. Myc. II, 12 species sunt descriptae, ineunte anno 1864 cognitae erant 34, hoc tempore numerus est 56, quarum 10 adhuc modo in Fennia et Lapponia orientali sunt lectae. Excludendi et *Pezizis* adscribendi sunt, ut jam indicavit **Cel. De Notaris**, *Asc. miniatus* **Crouan**, *Asc. coccineus* **Crouan**, *Asc. Crec'hqueraultii* **Crouan**, *Asc. Trifolii* **Bernh.** atque forte *Asc. microscopicus* **Crouan** et *Asc. tetrasporus* **Fuck.** Contra ea *Asc. crustaceus* **Fuck.** atque ei affines, nostro sensu, in Ascobolo genere retinendi nec, ut putat **Cel. Nylander**, ad *Erysipheos* referendi sunt.

Mustiala, mense exeunte Septembri 1869.

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be clearly documented and supported by appropriate evidence. This includes receipts, invoices, and other relevant documents that can be used to verify the accuracy of the records.

In addition, the document highlights the need for regular audits and reviews. By conducting periodic checks, any discrepancies or errors can be identified and corrected promptly. This helps to ensure the integrity and reliability of the financial information being recorded.

Furthermore, the document stresses the importance of transparency and accountability. All transactions should be recorded in a clear and concise manner, making it easy for anyone reviewing the records to understand the details. This level of transparency is essential for building trust and confidence in the financial reporting process.

Finally, the document concludes by reiterating the significance of accurate record-keeping. It serves as a foundation for sound financial management and decision-making. By following these guidelines, individuals and organizations can ensure that their financial records are complete, accurate, and reliable.

ASCOBOLUS Pers.

A. — Sporae violaceo-fuscae aut fuscae. — Species 1—10.

1. **Ascobolus furfuraceus** Pers. Observ. I, p. 33, t. 4, f. 3—6; Syn. p. 676; Myc. Eur. I, p. 340. Fr. S. M. II, p. 163. Desm. Cr. Fr. ed. I, 1315, ed. II, 715. Karst. Pez. Asc. p. 42 et F. F. exs. 170. Currey. Linn. Trans. XXIV. t. XXV, f. 9, 10. Cooke Asc. in Seem. Journ. of Bot. 1864, p. 150. Nyl. Obs. p. 83. *Peziza stercoraria* Bull. Champ. p. 256, t. 376, f. 1 et 538, f. 4. DC. Fl. Fr. II, p. 79. Sow. t. 18, 389, f. 3—6. *P. fusca* Bolt. t. 109, f. 2. *P. atra* Huds. Fl. Angl. 637.

Apothecia gregaria, sessilia, primum subsphaeroidea, dein hemisphaerica, tandem concaviuscula vel plana, sordide pallido-virescentia vel sordide pallido-lutea aut fusco-virescentia vel fusca, albido-furfuracea, latit. 2—3 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, longitudinaliter striatulae vel costato-rugulosae, violaceo-fuscescentes, longit. 21—28 mmm., crassit. 11—14 mmm.; thecae clavatae, curvatae, crassit. 21—25 mmm., iodo dilute vage coerulescentes; paraphyses crassit. 2—3 mmm.

Supra fimum vaccinum per totam Fenniam et Lappo-
niam orientalem fere per annum frequentissime obvius. Etiam
supra fimum equi et avium observatus.

„Thalamium supra (vel profunde) sulphureo-lutescens. Thecae iodo dilute vel obsolete vage coerulescentes (praesertim juniores), non autem apice. Costulae longitudinales sporarum (saepius nonnihil irregulares et ruguloso-inaeqvales, interdum paullulum obliquae) in cuticula fuscescente tenui pigmentaria insunt sporam quamque induente et frictione facile detrita. Reactio iodica violacea sporas maturas denotat. Pigmentum earum fuscescens addito ammoniaco vel hydrate kalico mox dissolvitur“: Nyl. l. c.

2. **Ascobolus carbonarius** Karst. F. F. exs. 463.

Apothecia gregaria, sessilia, concava, demum pressione mutua difformia, viridi-lutea, mox brunnea, furfuracea, hypothecio pallido, latit. 2—4 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, reticulatim insculptae, monostichae, violaceo-fuscae, iodo vix mutatae, longit. 18—26 mmm., crassit. 12—16 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, crassit. circiter 22 mmm., iodo non tinctae; paraphyses ramosae, crassit. circiter 3 mmm.

Ad terram in carbonariis circa Mustiala mense Augusto aliquoties legimus.

A praecedente, cui, dum virescenti-luteus, extus sat similis, valde recedit.

3. **Ascobolus crenulatus** Karst. F. F. exs. 763.

Apothecia gregaria, sessilia, primum sphaeroidea, dein applanata, planiuscula, virescenti-lutea, furfuracea, margine crenulato, latit. circiter 1,5 mm.; sporae 8^{nae}, monostichae, ellipsoideae, striatulae, violaceo-fuscescentes, longit. 12—16 mmm., crassit. 6—8 mmm.; thecae clavatae, crassit. circiter 16 mmm., iodo haud tinctae; paraphyses gracilescentes.

Supra finum Tetraonnm in prato Myllyperä prope Mustiala mense ineunte Augusto unica vice observavimus.

A praecedentibus, quibus proximus, apotheciis minoribus, margine crenulato, sporis minoribus etc. differt.

4. **Ascobolus viridis** Curr. in Linn. Trans. XXIV, p. 154 (1863). Cook. Asc. in Seem. Journ. of Bot. p. 150.

Apothecia sparsa, sessilia vel substipitata, planiuscula, furfuracea, viridi-lutea, latit. 1,5—2 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, rugoso-striatae, violaceo-fuscescentes, longit. 22—27 mmm., crassit. 11,5—12 mmm.; thecae clavatae, crassit. 18—20 mmm., iodo haud tinctae; paraphyses numerosae, articulatae, crassit. 2 mmm.

Ad terram humoso-arenosam locis umbrosis circa Mustiala mensibus Julio—Septembri haud raro obvenit.

Species insignis, jam statione a praecedentibus affinibus dignota.

5. **Ascobolus glaber** Pers. Observ. I, p. 34, t. 4, f. 7, a, b, c: Syn. p. 677; Myc. Eur. I, p. 340. Fr. S. M.

II, p. 164. **Fl. D.** t. 1856, f. 1. **Dub. B. G.** II, p. 738. **Karst.** **Pez. Asc.** p. 44 et **F. F. exs.** 542. **Cook.** in **Seem.** **Journ. of Bot.** p. 151. **Nyl. Obs.** p. 83. **Berk. et Broom.** in **Ann. and Mag. of nat. Hist.** vol. XV, p. 449.

Apothecia gregaria vel conferta, sessilia, glabra, marginata, nitidiuscula, plana vel tandem convexula, fulva, dein spadicea, demum nigricantia, latit. 0,5—0,9 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, violaceo-fuscescentes, longitudinaliter striatae, longit. 18—30 mmm., crassit. 10—15 mmm.; thecae elongato-clavatae, crassit. 11—24 mmm.

Supra fimum vaccinum et eqvinum per totam Fenniam et in Lapponia orientali-australi (Knäsä) passim provenit.

Species facillime agnoscenda „Apothecia siccitate subopaca et saepe rugulosa. Variant basi bysso albo radiante cincta.“

6. **Ascobolus versicolor Karst.** **F. F. exs.** 659.

Apothecia gregaria, sessilia, glabra, immarginata, convexella, primum incarnato-pallida, dein rufo-carnea, demum fuliginea, latit. 0,4—0,9 mm.; sporae 8^{nae}, fusoido-oblongato-ellipsoideae, laeves, violaceo-fuscescentes, longit. 17—20 mmm., crassit. 7—9 mmm.; thecae 8^{nae}, oblongatae, basi breviter attenuatae, longit. 70—86 mmm., iodo coerulescentes.

Supra stercus vaccinum mensibus Junio—Octobri passim saltem in Fennia australi occurrens.

A sequente, cujus varietatem forsitan modo sistit, sporis majoribus obscurioribusque differt. Sporae in apice thecarum in sacculum oblongatum collectae.

7. **Ascobolus Kerverni Crouan.** in **Ann. Sc. nat.** 4, X, p. 193, t. 13, f. B, 7—10. **Cook. Asc.** in **Seem. Journ. of Bot.** p. 153.

Apothecia gregaria, sessilia, glabra, submarginata, planiuscula, fulvescentia vel rufescentia, latit. 0,3—0,5 mm.; sporae fusoido-oblongato-ellipsoideae, 8^{nae}, laeves, lurido-violascentes, longit. 12—14 mmm., crassit. 5—6 mmm.; thecae elongato-clavatae, curvulae, longit. 50—70 mmm., crassit. 12 mmm.; paraphyses simplices, filiformes, sursum leviter incrassatulae.

Supra finum eqvinum putridum prope oppidum Wasa semel mense ineunte Augusto 1867 legimus.

Sporae in sacculo oblongato in parte thecae superiori coacervatae, primum pro more hyalinae, dein dilute violascentes, tandem subfuscescenti-vel lurido-violascentes. Gelatina hymenea ope iodi intense coerulescit. Priori arcte affinis atque vix differens ab *Asc. depauperato* Berk. et Broom. in The Ann. and Mag. of nat. Hist. vol. XV, p. 448 (ex descr.). Forsitan non sit species *Crouani*, cujus nullum specimen vidimus.

8. **Ascobolus immersus** Pers. Obs. I, p. 35, t. 4, f. 7, d; Syn. p. 677; Myc. Eur. I, p. 341. Nees. Syst. f. 297, †††. Fr. S. M. II, p. 164. Dub. B. G. II, p. 739. Nyl. Obs. p. 84. *Asc. macrosporus* Crouan in Ann. Sc. nat. 4, VIII, p. 173, t. 4, B.

Apothecia gregaria vel sparsa, subimmersa aut emersa, planiuscula vel convexa, sordide pallido-virescentia vel fuscescentia, latit. circiter 0,5—0,9 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, violaceo-fuscae, tandem tenuiter reticulatim insculptae, longit. 50—70 mmm., crassit. 30—48 mmm.; thecae oblongato-ellipsoideae, basi breviter attenuatae, longit. circiter 250 mmm., crassit. 95 mmm., iodo dilute coerulescentes; paraphyses aequales, inarticulatae, graciles.

Supra sterces vaccinum et eqvinum mense Augusto pluribus locis Fenniae australis observatus.

9. **Ascobolus hyperboreus** Karst.

Apothecia gregaria, sessilia, glabra, planiuscula, pallescentia, minuta; sporae 8^{nae}, monostichae, sphaeroideae, papillose asperulae, dilutissime violascenti-fuscae, diam. 10—14 mmm.; thecae subcylindratae, crassit. 16—18 mmm.

Supra finum *Lemmi norvegici* in umbrosis humidis in regione Kolaënsi, fine mensis Julii legimus.

Ad *Asc. caninum* Fuck. et *Asc. microscopicum* Cr., ut videtur, proxime accedit. Sporae primum hyalinae (iodo addito violascentes), dein dilutissime violascenti-fuscae.

10. **Ascobolus lapponicus** Karst. Pez. Asc. p. 44. Nyl. Obs. p. 85.

Apothecia gregaria, sessilia, glabra, gelatinosa, e plano-concava plano-convexa, submarginata, flavido-pallentia, epi-

thecio virescenti-pallido, latit. circiter 0,6 mm.; sporae 8^{nae}, oblongato-ellipsoideae, violaceo-fuscae, longit. 18—21 mmm., crassit. 12—13,5 mmm.

Supra fimum *Lemmi norvegici* cum priore.

B. — Sporae incolores. — Species 11—22.

a. — Apothecia glabra aut demum glabra. — Species 11—20.

11. **Ascobolus rufopallidus** Karst. Pez. Asc. p. 44. Nyl. Obs. p. 85.

Apothecia subgregaria, obconica, sessilia, glabra, rufescentia, epithecio plano-concavo papillato pallidiore, margine tenui fimbriato, latit. circiter 0,5 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, longit. 16—26, plerumque 20—25 mmm., crassit. 12—13 mmm.

Supra fimum *Lemmi norvegici* prope opp. Kola Laponiae orientalis exeunte mense Julio 1861 legimus.

Sporae ex Syn. Pez. Asc. l. c. demum nigrae, sed in speciminibus denuo examinatis incolores modo invenimus. Species ceteroquin ulterius inquirenda.

12. **Ascobolus cinereus** Crouan in Ann. Sc. nat. 4, X, p. 194. Karst. F. F. exs. 658. Rab. F. E. ed. II, 783.

Apothecia gregaria, sessilia, glabra, crassiuscula, carnosa, epithecio plano vel convexello, primum pallida, dein cinerea vel fuliginosa, demum saepe nigricantia, submarginata, interdum obliqua et irregularia, latit. circiter 1 mm.; sporae 8^{nae}, cylindratae vel ellipsoideae, longit. 14—23, plerumque 18—20 mmm., crassit. 8—11 mmm.; thecae cylindratae-clavatae, longit. 120—180 mmm., crassit. 13—17 mmm., iodo coerulescentes; paraphyses filiformes, simplices.

Supra fimum eqvinum in Fennia saltem australi sat frequenter mensibus Septembri et Octobri occurrit.

Species facile agnita. Thecae e basi, longe attenuata, cylindratae-clavatae.

13. **Ascobolus albicans** Fuck. Asc. in Hedw. 1866, no 1, p. 3. Karst. F. F. exs. 762.

Apothecia sparsa vel subgregaria, sessilia, versus marginem pilis brevissimis evanescentibus obsita, lato-obconica,

demum expansa plana vel concava, primum albida, dein rubescentia, epithecio pallidiore, siccitate albopruinoso, latit. 0,5—1 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, incolores, monostichae, longit. 14—22 mmm., crassit. 8—10 mmm.; thecae clavatae, longit. 160 mmm., crassit. 12—16 mmm., iodo coerulescentes; paraphyses simplices aut apice 2—3 partitae, crassit. 2 mmm.

Ad fimum eqvinum e Fennia meridionali ad oppidum Wasa usque mensibus Junio—Augusto passim legimus.

Ad *Asc. cinereum* accedit, sed notis allatis statim dignoscendus.

14. **Ascobolus granuliformis** Crouan in Ann. Sc. nat. 4, X, p. 196, t. 13, f. 27—31. Cooke l. c. Rab. F. E. ed. II, 782.

Apothecia gregaria, sessilia, glabra, subimmarginata, convexiuscula, pellucida, latit. vix 0,3 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, incolores, longit. 8—12 mmm., crassit. 6—8 mmm.; thecae oblongato-clavatae, longit. 38—50 mmm., crassit. 15—22 mmm., iodo haud tinctae; paraphyses simplices, apice clavato-incrassatae, gracilescentes.

Supra fimum vaccinum circa Mustiala mensibus Junio et Julio raro obvius.

Verisimiliter haud rarus in Fennia, sed ob minutiam facile praetervisus.

15. **Ascobolus cinerellus** Karst. F. F. exs. 760.

Apothecia sparsa aut subgregaria, sessilia, glabra, convexella, margine flexuoso-repando (saltem in statu sicco), cinereo-pallida, latit. circiter 0,3—0,4 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae vel sphaeroideo-ellipsoideae, mono- vel distichae, incolores, longit. 5—7 mmm., crassit. 3—4 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 38—42 mmm., crassit. 6—7 mmm., iodo non tinctae; paraphyses non visae.

Supra stercus vaccinum in Mustiala exeunte mense Septembri lectus.

Species facillime agnita, *Pez. fallentem* Karst. in memoriam revocans.

16. **Ascobolus minutellus** Karst.

Apothecia sparsa, sessilia, glabra, immarginata, plana, testaceo-pallida aut albida, latit. 0,2 mm.; sporae 8^{nae}, el-

lipsoideae, incolores, longit. 15—18 mmm., crassit. 8—9 mmm.; thecae fusoido-elongatae, longit. 80—100 mmm., crassit. 16 mmm., iodo haud tinctae; paraphyses filiformes, simplices, crassit. 1,5—2 mmm., apice clava subovoidea obliqua, crassit. 4—5 mmm.

Ad fimum ovinum in Mustiala mense exeunte Augusto semel paucissima specimina lecta.

Ut praecedens facie externa pezizoidea gaudet.

17. **Ascobolus carneus** Pers. Syn. p. 676. Fr. S. M. II, p. 165. Dub. B. G. p. 739. Karst. Pez. Asc. p. 44. Cooke l. c. p. 152. Nyl. Obs. p. 86. *Peziza carnea* Karst. Mon. Pez. p. 120.

Apothecia gregaria vel conferta, interdum confluentia aut sparsa, sessilia, convexiuscula vel planiuscula, sicca interdum concava, carnea, immarginata, latit. 0,4—0,6 mm.; sporae ellipsoideae aut sphaeroideo-ellipsoideae, incolores, longit. 12—20 mmm., crassit. 10—15 mmm.; thecae oblongato-clavatae, crassit. 19—26 mmm., iodo coerulescentes; paraphyses intus granulosae, molles, crassit. circiter 3 mmm., apice incrassato, crassit. 5—9 mmm.

Supra merdam vaccinam, eqvinam et humanam in Fennia saltem australi passim obvius.

Pezizae granulatae, papillis detritis, extus sat similis, thecis autem iodo coerulescentibus mox dignoscendus.

18. **Ascobolus difformis** Karst. Nyl. Obs. p. 85. *Asc. testaceus* var. *difformis* Karst. Pez. Asc. p. 43. *Asc. saccharinus* Berk. et Curr. Berk. Outl. p. 374. Cooke l. c. p. 154. Karst. F. F. exs. 325.

Apothecia gregaria vel conferta, saepe confluentia, sessilia, glabra, primum convexa, demum planiuscula, carnea vel pallide subaurantiaca, basi fibrillis intricatis albis adfixa, latit. circiter 0,4—0,5 mm.; sporae 8^{nae}, distichae, ellipsoideae, longit. 18—22 mmm., crassit. 10—14 mmm.; thecae oblongato-clavatae, crassit. circiter 20 mmm., iodo coerulescentes, paraphyses simplices, molles, articulatae, sursum vix vel levissime incrassatulae, crassit. 4—6 mmm.

Supra corium et pannum lineum in Fennia meridionali passim obvenit; boream versus saltem ad oppidum Wasa usque procedit.

Priori arcte affinis, fere modo apotheciis subtus laxe fibrillosis differens.

19. **Ascobolus crustaceus** Fuck. in Hedw. 1866, n:o 1, p. 4. *Asc. myriadeus* Karst. F. F. exs. 552, pr. p. 1866. *Asc. Cookei* Crouan Flor. Finist. p. 56, t. Suppl. f. 3, ex Nyl. Obs. p. 87. *Asc. polysporus* Auersw. in Hedw. 1868, n:o 4, p. 51.

Apothecia aggregata, sessilia, depresso-sphaeroidea, glabra, fusca, epithecio pallidior, latit. circiter 0,1 mm.; sporae 48^{nae}—64^{nae}, incolores, ovoideae aut oblongato-ovoidae, longit. 7—10 mmm., crassit. 4,5—5,5 mmm.; thecae paucae, obovoideo-oblongatae, basi paullo curvatae, longit. 55—75 mmm., crassit. 22—27 mmm., iodo non tinctae; paraphyses parcae, gracilescentes, apice subclavato.

Ad fimum caninum putridum vere primo et aestate e Fennia meridionali ad oppid. Wasa usque frequenter obvius.

* **Asc. myriadeus** Karst. *Asc. myriadeus* Karst. l. c. pr. p. *Asc. caninus* Auersw. in Hedw. l. c.

Priori similis, sed thecis 24—32^{nis}, clavatis, longit. circiter 44 mmm., crassit. circiter 11 mmm. recedens.

Cum praecedente statione et tempore convenit.

** **Asc. fallax** Auersw. in Hedw. 1868, n:o 4, p. 52. *Asc. myriadeus* Karst. l. c. pr. p.

Priori sat similis, sed thecae 8^{nae}, clavatae, longit. circiter 30 mmm., crassit. 8—10 mmm.

Cum praecedentibus mixtus.

Subspecies haec et praecedens ut propriae species a Cel. Auerswald considerantur.

20. **Ascobolus polysporus** Karst. F. F. exs. 656.

Apothecia sparsa, sessilia, tenuissima, glabra, fuscescencia, latit. circiter 0,1 mm.; sporae 150^{nae}—200^{nae}, ellipsoideae, incolores, longit. 6 mmm., crassit. 3 mmm.; thecae ellipsoideae, paucae, longit. 118—130 mmm., crassit. 52 mmm., iodo non tinctae; paraphyses graciles.

Supra fimum eqvinum in regione Aboënsi, Pisparisti skog, et prope Mustiala mense Majo rarissime lectus. — Forte non rarus, etsi ob minutiem facillime praetervisus.

Asc. crustaceo **Fuck.** proximus, sed etiam minor et tenuior nec non partibus internis admodum recedens.

* **Asc. punctiformis** **Karst.** F. F. exs. 655.

Priori similis, sed thecis 8^{nis}, oblongato-clavatis, longit. 38—50 mmm., crassit. 10—14 mmm.; sporis ellipsoideis, longit. 8—10 mmm., crassit. 4—5 mmm. recedens.

Aeqve rarus ac praecedens, quocum mixtim crescit.

Ad *Asc. polysporum* haec subspecies se refert, fere ut *Asc. fallax* ad *Asc. crustaceum*.

b. — Apothecia pilosa. — Species 21 et 22.

21. **Ascobolus eqvinus** (**Muell.**). *Pez. eqvina* **Muell.** in Fl. D. t. 779, f. 3. **Nyl.** Obs. p. 19. *Pez. papillata* **Pers.** Syn. p. 650. **Nees.** Syst. f. 276. **Alb. et Schw.** Consp. n. 321. **Fr. S. M. II,** p. 88. *Pez. diversicolor* **Fr. S. M. II,** p. 88. **Desm.** Cr. Fr. ed. I, 1743. *Pez. cervina* **Pers.** Myc. Eur. I, p. 254. *Asc. papillatus* **Wallr.** Fl. Cr. Germ. II, p. 513. **Rab. H. M.** 426. **Karst.** *Pez. Asc.* p. 43 et F. F. exs. 758.

Apothecia gregaria, obconice prominula, primum pallido-lutea, dein plus minus aurantiaca vel fulvescentia, pilis erectis albido-incoloribus strigosa, latit. 0,3—0,5 mm.; sporae 8^{nae}, ellipsoideae, incolores, longit. 18—24 mmm., crassit. 11—14 mmm.; thecae oblongato-clavatae, crassit. 20—33 mmm., iodo non tinctae; paraphyses crassit. 2—3,5 mmm.

Supra fimum vaccinum, rarius eqvinum, frequenter obveniens per totam Fenniam et Lapponiam orientalem.

Pili apothecii subulati, inarticulati, longit. 220—260 mmm., crassit. (basi) 14—22 mmm.

* **Asc. ciliatus** **Schm.** Myc. Heft. I, p. 90. **Pers.** Myc. Eur. I, p. 340. **Fr. S. M. II,** p. 164. **Cooke** *Asc.* in **Seem.** Journ. of Bot. 1864, p. 150. **Karst.** F. F. exs. 757.

Asc. eqvino sat similis, at paullo minor, ciliis albis vel albidis paullo longioribus (longit. circiter 300—400 mmm.).

Supra fimum eqvinum, rarius vaccinum, in Fennia saltem meridionali frequenter vere — autumno occurrit.

** **Asc. pilosus** Fr. S. M. II, p. 164. Karst. Pez. Asc. p. 43 et F. F. exs. 828. Nyl. Obs. p. 86.

Apothecia gregaria, sessilia, obconice prominula, granuliformia, inferne pilis albidis sparsis strigosa, primum vulgo pallida, dein fulvo-testacea vel plus minus aurantiaca, minutissima; sporae S^{nae} , ellipsoideae, longit. 19—23 mmm., crassit. 12—14 mmm.; thecae oblongatae, basi stipitato constrictae, longit. 100—120 mmm., crassit. 22—34 mmm., iodo non tinctae; paraphyses gracilescentes.

Supra fimum ovinum et vaccinum passim in Fennia saltem australi autumnno obvius.

Differt ab *Asc. equino* apotheciis minoribus pilisque brevioribus (longit. circiter 180—205 mmm., crassit. (basi) 14—22 mmm.). In merda humana in Mustiala legimus varietatem pilis longit. 160—180 mmm., crassit. (basi) 10—14 mmm.

22. **Ascobolus hirtellus** Karst. F. F. exs. 657.

Apothecia gregaria, sessilia, planiuscula, pallida, pilis erectis, albido-incoloribus strigosa, latit. 0,5 mm.; sporae S^{nae} , ellipsoideae, incolores, longit. 10—12 mmm., crassit. 6—7 mmm.; thecae clavatae, longit. 50—100 mmm., crassit. 12 mmm., iodo non tinctae; paraphyses gracilescentes, crassit. 2—3 mmm.

Ad fimum Tetraonum prope Mustiala mense Octobri rarissime legimus.

Pili apothecii subulati, absque ullis articulis, longit. circiter 110—160 mmm., crassit. (basi) 8—12 mmm. — A praecedente apotheciis pallidis, sporis et thecis minoribus nec non pilis brevioribus recedit.

S y m b o l a e

ad

Mycologiam fennicam.

Auctore

P. A. KARSTEN.

I.

Species nonnullae fungorum novae.

1. **Ditangium** Karst.

Spermogonia e stromate tremelloideo, erumpente, gelatinoso-molli explicata, primo oblongata et clausa, demum subsphaeroidea, in basin deorsum productam attenuata et aperta, gelatinoso-lenta, margine tenuissimo, subcoriaceo, disco mollissimo; spermatia in apicibus ramulorum sterigmatum capitato-conglomerata. Apothecia?

Ditangium insigne Karst. F. F. exs. 656.

Spermogonia rufa vel alutaceo-rubella, disco concolori; spermatia curvata, cylindracea, longit. 7—10 mmm., crassit. 2—2,5 mmm.

Ad corticem *Abietis excelsioris* vetustum die 10 mensis Octobris prope Mustiala versus Särjärvi copiose lectum.

Fungillus valde memorabilis. Stroma *Tremellam albidam*, spermogonia *Bulgariam urnalem* in memoriam revocant.

2. **Belonidium litoreum** Karst. F. F. exs. 737.

Apothecia solitaria vel caespitosa, breviter stipitulata, virescenti- vel rosello-pallida aut pallida, sicca pallescentia, epithecio concolori vel subtestaceo-pallido, cupula concaviuscula vel convexa, sicca concava vel planiuscula, margine in sicco tenui, incurvo, sublacero, latit. 0,8—1,5 mm.; sporae cylindraceae, utroque apice paullo angustatae, rectae vel lenissime curvulae, hyalinae, distichae, 3-septatae, long. 28—41 mmm., crassit. 4—5,5 mmm.; thecae clavatae, longit. 104—140 mmm., crassit. 12—14 mmm., apice iodo non tinctae.

Ad culmos *Phragmitis communis* emortuos ad vicum Kytö in paroecia Tammela mense Octobri semel reperimus.

Apothecia in statu juvenili spermatia cylindracea recta vel curvula, longit. 4—6 mmm., crassit. 0,5—1 mmm. continent.

3. *Helotium insititium* Karst.

Apothecia erumpentia, solitaria, raro caespitosa, obconica, basi substipitato-constricta, glabra, pallescentia vel testaceo-pallida, sicca sordide pallescentia, margine subcrenulato, epithecio concaviusculo, pallido, latit. circiter 2 mm.; sporae ellipsoideo-oblongatae vel oblongatae, utroque apice aliquantulum angustatae, vulgo oblique monostichae, guttulis 1—2 praeditae, longit. 10—18, plerumque 11—14 mmm., crassit. 4—6, plerumque 4,5—5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, obturaculo iodo dilute coerulescente; paraphyses crassit. 1,5—2 mmm., apice incrassatulo, crassit. 3—3,5 mmm.

In ramulis *Aceris campestris* siccis in plantario Mustialaënsi die 15 mensis Octobris 1868 paucissima specimina legimus.

Habitu nonnihil accedit haec species ad *H. epiphyllum*, a quo praesertim forma et magnitudine sporarum recedit.

4. *Helotium pygmaeum* Fr. var.

Apothecia sparsa, stipitata, testaceo-flava, sicca ferruginascenti-testacea, cupula sicca convexa vel concaviuscula, latit. circiter 1,5 mm., stipite subaequali, pallidiore, altit. 1—2 mm.; sporae fusoido-elongatae, rectae, plerumque guttulae, longit. 5—8 mmm., crassit. 1—1,5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 70—76 mmm., crassit. 5—6 mmm., apice iodo non tinctae.

Supra terram arenosam inter muscos in Mustiala die 18 mensis Augusti 1868 unica vice specimina paucissima legimus.

Sporis interdumque habitu aliquantulum ad *H. subtile*, a quo tamen nimis recedit, accedit haec insignis et rarissima plantula. Saepe etiam *H. araneosum* vel *H. conscriptum* in memoriam revocat.

5. *Helotium juniperinellum* Karst. * *setipes* Karst.

Apothecia sparsa, alba, firmula, cupula convexa, subtus concava, latit. circiter 0,8 mm., stipite filiformi, concolori, altissimo, latitudinem cupulae nonies aequante; sporae fusoido-elongatae, eguttulatae, longit. 4—8 mmm., crassit. circiter 1 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 40—45 mmm., crassit. 3,5 mmm., apice iodo non tinctae.

Supra sphagna emortua in Mustiala die 2 mensis Octobris 1868 duo modo specimina invenimus.

6. **Helotium miserimum** Karst.

Apothecia gregaria, breviter stipitulata vel subsessilia, albido-hyalina, sicca alba vel albida, epithecio plano vel convexiusculo, latit. 0,3 mm.; sporae distichae, oblongatae, rectae vel lenissime curvulae, guttulis 2 praeditae, longit. 10—16 mmm., crassit. 3,5—5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. circiter 105 mmm., crassit. 8—10 mmm., apice iodo vix coerulescentes; paraphyses crassit. 1 mmm.

Supra folia coacervata *Aceris platanoidis* putrida in Mustiala die 16 mensis Octobris 1868 repertum.

Cum *H. phyllophilo*, iisdem locis obveniente, non commiscendum.

7. **Helotium punctoideum** Karst.

Apothecia sessilia vel substipitulata, gregaria, cupula subimmarginata, subnuda, convexa, sicca plana vel concaviuscula, hyalino-albida, epithecio sicco testaceo, latit. 0,3—0,5 mm.; sporae fusoido-elongatae, rectae, subeguttulatae, longit. 5—8 mmm., crassit. 1—2 mmm.; thecae clavatae, longit. 38—44 mmm., crassit. 5—6,5 mmm., apice iodo non tinctae.

Supra folia *Epilobii angustifolii* putrescentia prope Mustiala mensibus Septembri et Octobri parcius lecta.

Huic affines sunt *Peziza leucella* et *P. turgidella*, sed differunt: illa apotheciis minoribus, epithecio cupulae in statu sicco albido, thecis majoribus sporisque vulgo crassioribus; haec apothecio in sicco statu convexiusculo, sporis majoribus, thecis paullo minoribus substantiaque molliori.

8. **Helotium clavuliforme** Karst. F. F. exs. 742.

Apothecia gregaria, stipitata, hyalino- vel lutescenti-pallida, subinde sublutea vel rufescentia, sicca testaceo-lutea, cupula convexa, sicca concaviuscula, latit. 0,3—0,5 mm., sti-

pite breviusculo, sensim in cupulam dilatato; sporae oblongatae, spurie uniseptatae vel guttulis 2 majusculis praeditae, longit. 13—20, plerumque 14—18 mmm., crassit. 4—4,5 mmm.; thecae clavatae, longit. 135—140 mmm., crassit. 10—11 mmm., obturaculo minutissimo ope iodi leviter violaceo-fuscescente; paraphyses graciles, sursum leviter incrassatulae, crassit. circiter 1,5 mmm.

Ad caules *Rubi idaei* putrescentes in Mustiala mense Septembri exeunte 1868 semel legimus.

Apothecia elongato-obconica, demum distincte stipitata, altit. circiter 0,5 mm. — A *Peziza sublicaeformi*, quacum multum commune habet, apotheciis majoribus etc. recedit.

9. **Helotium byssaceum** Karst. F. F. exs. 741.

Apothecia sparsa vel subgregaria, primum elongato-obconica, demum deorsum substipitato-constricta, hyalina, sicca subtestaceo-pallida vel concoloria, glabra, epithecio concaeviusculo, altit. circiter 0,3 mm., latit. 0,1—0,2 mm.; sporae fusoido-oblongatae, distichae, guttulis 2—4 majusculis praeditae vel spurie tenuiter septatae, rectae vel leniter curvulae, longit. 15—20 mmm., crassit. 3—4,5 mmm.; thecae clavatae, longit. circiter 85 mmm., crassit. circiter 9—10 mmm., obturaculo minutissimo iodo leviter violaceo-fuscescente; paraphyses sat numerosae, graciles, crassit. 0,5—1 mmm.

Supra folia *Caricis* putrescentia in Mustiala die 2 mensis Octobris 1868 unica vice observavimus.

Ab affinibus *Peziza* vel *Helotio sublicaeformi* et *clavuliformi* apotheciis minoribus hyalinis, sporis gracilioribus utrinque acutiusculis vel multo attenuatis facillime distinguitur.

10. **Peziza nanella** Karst. F. F. exs. 743.

Apothecia gregaria vel sparsa, stipitata, gelatinosa, pallida vel caesio-pallida, cupula planiuscula, latit. 0,5—0,8 mm., stipite mediocri, sensim in cupulam abeunte; sporae oblongatae vel ellipsoideo-oblongatae, utroque apice paullulum attenuatae, vulgo guttulis paucis minutis rudibus praeditae, rectae, mono- vel distichae, longit. 8—15, plerumque 10—13 mmm., crassit. 3,5—4,5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, numerosae, longit. 74—80 mmm., crassit. 7—8 mmm., apice

iodo non tinctae; paraphyses sat parcae, graciles, crassit. 1,5 mmm.

Supra acus *Abietis excelsioris* putrescentes prope Sipilä in paroecia Tammela die 19 mensis Octobris unico loco ingenti copia obvenit.

Partibus internis et substantia *Omb. umbonata* (Pers.) nonnihil aemulat, magnitudine autem minori, crescendi modo, stipite magis distincto, cupula semper planiuscula aliisque notis diversa.

11. **Trochila fallens** Karst. F. F. exs. 744.

Apothecia gregaria, subinde confluentia, subimmarginata, sessilia, glabra, plana vel convexiuscula, sicca varie contracta et concava vel concaviuscula, grisea, vulgo basi subfuscescentia, sicca fuscescentia, margine saepe albidiori, epithecio griseo, sicco cinerascete, latit. 0,4—0,6 mm.; sporae distichae, oblongatae, rectae, guttulis minutis paucis praeditae, longit. 9—14 mmm., crassit. 3,5—4,5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 50—60 mmm., crassit. 7—9 mmm., apice iodo vix tinctae.

Supra corticem ramorum dejectorum *Salicis* in Mustiala die 22 mensis Octobris reperimus.

Ab affini *Tr. cinerea* apotheciis minoribus, sporis majoribus aliisque notis differt.

12. **Trochila cinerea** (Batsch.) * **canella** Karst.

Apothecia gregaria, subimmarginata, sicca saepe marginata, concava, demum plana vel convexiuscula, sicca concava aut hemisphaerico-contracta, albida vel cinerascenti-albida, latit. 0,4—1 mm.; sporae fusoido-oblongatae, rectae vel leviter curvulae, vulgo guttulis 2 apicalibus minutis praeditae, longit. 9—14 mmm., crassit. 2—3,5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 50—67 mmm., crassit. 6—7 mmm., obturaculo ope iodi leviter coerulescente; paraphyses gracilescentes, apicem versus sensim incrassatulae.

Ad lignum putridum passim saltem in Fennia meridionali.

Verisimiliter pro varietate *P. cinereae* habendus hic fungillus, etiamsi colore apotheciorum, magnitudine sporarum atque interdum habitu differat. Formae intermediae non desunt.

13. **Tympanis pithya** Karst. *Patellaria pithya* Karst. F. F. exs. 661.

Apothecia sparsa, solitaria, raro caespitosa, sessilia, erumpentia, glabra, nigra, immarginata vel subimmarginata, epithecio convexo, latit. 1,5—1,8 mm.; sporae non visae; thecae s. d. myriosporae elongato-clavatae, longit. 100—110 mmm., crassit. 13—17 mmm.; paraphyses graciles, adsersae, apice clavato fuscescente crassit. circiter 6 mmm.

Ad corticem *Pini sylvestris* in Mustiala die 4 mensis Aprilis 1866 reperimus.

S. d. elachistosporae oblongatae, longit. 2—3 mmm., crassit. 1 mmm.

14. **Phacidium macrum** Karst.

Perithecia sparsa vel aggregata, innato-erumpentia, subsphaeroideo-applanata, tenuia, nigrescentia, in lacinias irregulares vel varie rimose dehiscentia, epithecio subvirescenti-pallido, latit. 1—1,5 mm.; sporae filiformes, apicibus attenuatae, pluriguttulatae, longit. circiter 50—54 mmm., crassit. circiter 2 mmm.; thecae cylindratae, apicem versus sensim attenuatae, longit. circiter 60 mmm., crassit. circiter 8 mmm.

In ferulis Umbelliferarum semiputridis prope Mustiala paucissima specimina die 7 mensis Julii 1867 reperimus.

Mustiala, exeunte mense Aprili 1869.

II.

Basidiomycetes nonnulli Florae Tammelaënsi addendi.

I. Hymenomycetes.

1. **Agaricus (Tricholoma) pessundatus** Fr. In silva acerosa, Syrjö ås, mense Octobri passim at parce obvius. — Nostri pileus granulatus et guttato-maculatus, circa marginem albicans, stipes subaequalis nudus.

2. **Ag. leucophaeatus** Krombh. t. 62. Fr. Epicr. p. 47. Specimen tantummodo unicum in pascuo Mustialaënsi, Kohagen nominato, die 29 mensis Septembris 1868 a nobis lectum. — Species pro Fennia nova.

3. **Ag. (Collybia) cessans** Karst. F. F. exs. 703.

Pileus convexo-expansus, saepissime medio depressus vel late umbilicatus, carnosomembranaceus, striatus, livens vel fuscescenti-pallens, siccus laevis canus vel griseo-albescens, lubricus, glaber, latit. 0,8—3 c. m.; stipes aequalis, solidus, apice pruinosis, pallescens vel livido-pallescens, altit. 0,5—1,5 c. m.; lamellae adnatae, deinde adnato-decurrentes, ventricosae, latiusculae, subdistantes, ut plurimum venoso-connexae, albae vel deinde albidae.

Supra folia *Abietis excelsioris* locis apricis circa Mustiala mensibus Octobri et Novembri 1867 et 1868 aliquoties legimus.

Firmulus, catervatim crescens. Clitocybem cum Collybia jungit. Etiam ad Mycenam transitum sistit.

4. **Ag. (Mycena) pterigenus** Fr. Mustiala mense Septembri 1868.

5. **Ag. Stylobates** Pers. In Mustiala mensibus Septembri et Octobri 1868.

6. **Ag. (Eccilia) Parkensis** Fr. Öfv. V. Ak. Förh. 1851, p. 45; S. V. Sc. p. 288. Karst. F. F. exs. 704.

7. **Ag. (Flammula) limulatus** Fr. In terra ripae amnis prope molam serratoriam Teurois mense Septembri 1868.

8. **Ag. (Psilocybe) bullaceus** Bull. Ad terram cultam stercoreatam circa sepulcra paroeciae mense Septembri 1868 copiose obvius. — Species pro Fennia nova.

9. **Ag. (Psathyrella) caudatus** Fr. Karst. F. F. exs. 705. Ad terram pingvem horti Mustialaënsis mense Octobri 1868 pluribus locis observatus.

Agarico gracili Pers. ? Fr. S. M. II, p. 299, Epicr. p. 239 arcte, forte nimis, affinis. — Species nova pro Fennia.

10. **Polyporus cuticularis** (Bull.) Fr. S. M. I, p. 363. Karst. F. F. exs. 708. Ad truncum *Populi tremulae* prostratum mense ineunte Octobri 1868 in Mustiala semel a nobis lectus.

11. **P. ferruginosus** (Schrad.). Ad truncos Alni prope Mustiala.

12. **P. sinuosus** Fr. S. M. II, p. 381, Epicr. p. 487. Karst. F. F. exs. 518. *Polyp. versiporus* Sommerf. Lapp. p. 278. Ad lignum.

13. **Trametes populina** (Schum.) Fr. Karst. F. F. exs. 709. Ad truncum *Populi tremulae* vigentem in silva mixta prope Pihtikoski versus Pähkijärvi mense Septembri 1868. — Pro Fennia nova species.

14. **Hydnum subtile** Fr. Ad lignum betulinum et pineum circa Mustiala mensibus Augusto—Octobri 1865 et 1867.

Nostri subiculum aqvose caesium, aculei albidii, siccitate lutescentes, longit. circiter 0,6 mm.

15. **Sistotrema confluens** Pers. Karst. F. F. exs. 431. In Syrjö ås mensibus Septembri et Octobri 1867 passim.

16. **Irpex lacteus** Fr. Karst. F. F. exs. 713. Ad corticem ramorum et truncorum Sorbi, Alni et Betulae in Mustiala mensibus Septembri—Januario.

17. **Mucronia calva** (A. S.). Ad lignum putridum pineum passim.

18. **Stereum ferrugineum** Fr. Ad ligna vetusta pinea circa Mustiala passim.

19. **Cyphella griseo-pallida** Weinm. Karst. F. F. exs. 716. In Mustiala ad asseres pineos semel ineunte mense Novembri 1868 legimus.

20. **C. filicina** Karst. F. F. exs. 717.

Membranacea, oblique cupularis, sessilis, villosa, nivea, latit. 0,6—0,8 mm., disco laevi; sporae ellipsoideae vel subsphaeroideae vel ovoideae, longit. 4—7 mmm., crassit. 2—3 mmm.

In Filicibus variis sero autumno passim.

Pili subaequales, apice obtusi, granulato-adpersi, breviusculi (longit. circiter 100 mmm.), crassit. circiter 4 mmm.

21. **C. abieticola** Karst. F. F. exs. 718.

Membranacea, sessilis, campanulata, pendula, villosa, nivea, disco laevi glabro niveo, longit. circiter 0,3 mm., latit. 0,3—0,6 mm.; sporae ellipsoideae vel oblongatae, longit. 6—8 mmm., crassit. 2,5—3 mmm.

Ad corticem ramulorum *Abietis excelsioris* in Mustiala, die 15 mensis Octobris 1868.

Pili granulis elongatis vel oblongatis sat crebris adpersi, acuminati, breves, crassit. 4—4,5 mmm.

22. **C. solenioides** n. sp.

Membranacea, cylindracea vel digitaliformis, subobliqua, sessilis, villosa, nivea, longit. 0,4—0,5 mm., latit. 0,3—0,5 mm.; sporae subellipsoideae vel subsphaeroideae, longit. circiter 5 mmm., crassit. circiter 3 mmm.

Ad ferulas Umbelliferarum (*Cerefolii?*) prope Mustiala mense exeunte Septembri 1868.

Pili subaequales, granulato-adpersi, breviusculi (longit. circiter 100 mmm.), crassit. 2,5—3,5 mmm. Species *Soleniis* affinis.

23. **C. alboviolascens** (A. S.) Karst. F. F. exs. 715. *Peziza alboviolascens* A. S. Consp. p. 322, t. 8, f. 4. Fr. S. M. II, p. 96. Desmaz. Cr. Fr. ed. I, 17, ed. II, 915. Karst. Pez. Asc. p. 18. Nyl. Observ. Pez. p. 28.

Ad corticem et lignum *Fraxini excelsioris*, *Caraganae arborescentis*, *Syringae vulgaris*, *Sorbi aucupariae* et *Rubi odorati* per annum sat frequens.

Peziza nivea Rab. H. M. II, 705 et 225, F. E. ed. II, 616 et forte etiam *Peziza syringea* Wallr. Fl. Cr. II, p. 455 huc pertinent.

24. **C. villosa** (Pers.) Karst. F. F. exs. 719. *Peziza villosa* Pers. Syn. p. 655. Fr. S. M. II, p. 104 (pr. p.). Desmaz. Cr. Fr. ed. I, 1741. Nyl. Observ. Pez. p. 32.

Ad caules *Artemisiae vulgaris* prope Mustiala, die 8 mensis Septembris 1868 lecta.

25. **C. punctiformis** (Fr.) Karst. F. F. exs. 714. *Peziza punctiformis* Fr. S. M. II, p. 105. Karst. Pez. Asc. p. 23. Nyl. Observ. Pez. p. 33.

Ad folia putrescentia *Betulae*, *Alni*, *Salicis capreae* etc. atque caules *Rubi saxatilis*, *Epilobii* etc. mense Septembri satis frequenter obvia.

Basidia oblongato-pyriformia, longit. circiter 12 mmm., crassit. 5—6 mmm.; sporae ellipsoideae vel oblongatae, longit. 5—8 mmm., crassit. 2—4 mmm.

25. **C. Hoffmanni** Tul. Sel. Fung. Carp. p. 136. *C. anomala* (Pers.) Karst. Enum. Fung. Lapp. ined. *Peziza anomala* Pers. Obs. I, p. 29. Desm. Cr. Fr. ed. I, 1059. Karst. F. F. exs. 7.

Ad ramulos arborum frondosarum exsiccatos frequens.

26. **Hypochnus Mustialaënsis** n. sp.

Late effusus, byssinus, albidus, hymenio tenuissimo submembranaceo e sporis et floccis laxè intertextis composito, primo flavescente, dein coerulescente vel virescente vel subolivaceo, zona flavescente cincto, ambitu albo; sporae subsphaeroideae vel subovoideae, diam. 4 mmm.

Ad ligna domestica mucida (pineae?) in Mustiala die 4 mensis Octobris 1865.

27. **Solenia fasciculata** Pers. Sat frequens.

28. **Typhula elegantula** n. sp.

Simplex, clavula cylindracea apice et deorsum attenuata, glabra, rosea, longit. 2,8—3,8 mm., crassit. circiter 0,2 mm., stipes filiformis, subflexuosus, pellucido-pallidus, deorsum subpiloso, clavula duplo vel quadruplo longiore; sporae ellipsoideae, longit. 6—9 mmm., crassit. 3—4 mmm.

Ad radices et partem inferiorem culmorum *Tritici repentis* in Mustiala die 15 mensis Octobris.

II. Tremellini.

29. **Daerymyces chrysocoma** (Bull.) Karst. F. F. exs. 720. *Peziza chrysocoma* Bull. Champ. p. 254, t. 376, f. 2. Fr. S. M. II, p. 140. Karst. Pez. Asc. p. 36. *Calloria chrysocoma* Fr. S. V. Sc. p. 359. Ad ligna pinea vulgaris.

30. **D. stillatus** Nees. Frequentissime.

31. **D. tortus** Fr. Epicr. p. 592. Sat frequens.

32. **Ditiola radicata** (A. S.) Fr. Karst. F. F. exs. 74.

Ad lignum vetustum pineum vulgaris, per annum.

33. **D. conformis** Karst. F. F. exs. 629.

Receptaculum stipitatum, albobloccosum, cupula planiuscula (disco) subflava, latit. circiter 0,5 c. m., stipite crasso altit. plerumque 0,4 c. m., subinde oblitterato nullo; sporae ellipsoideae, tenuiter 1—multi-septatae vel guttulis minutis transverse seriatis foetae, hyalino-luteolae, longit. 18—26 mmm., crassit. 8—10 mmm.

Ad ramulos *Alni incanae* dejectos siccos prope Särkjärvi mense Septembri.

Ditiolae radicatae affinis, sed major sporisque multo majoribus.

III.

Helvelleri, Mitrulei et Pezizei,

in

paroecia Tammela crescentes.

I. HELVELLEI.

1. **Morehella conica** Pers. Karst. F. F. exs. 139.

In Mustiala ineunte mense Junio 1867 paucis speciminibus, prope vicos Susikais et Näkiäis mense exeunte Majo 1868 copiose lecta.

2. **Helvella esculenta** Pers. Karst. F. F. exs. 526.

Hinc inde copiose 1866, 1867 et 1869, at parce 1865 et 1868 obvia.

3. **H. curtipes** (Fr.). *Gyromitra curtipes* Fr. Sv.

Atl. o. gift. sv. t. 56. Karst. F. F. exs. 721. In Syrjö ås, ubi primum mense ineunte Majo 1868 detexit amic. O. G. Paldani posteaque pluribus locis legimus, et in pineto prope Särkjärvi, unde eodem tempore reportavit amic. A. L. Borenus.

4. **H. infula** Schaeff. Karst. F. F. exs. 445. In truncis mucidis atque ad terram mensibus Julio—Octobri frequenter occurrit.

5. **H. lacunosa** Afz. In pineto prope pratum Myllyperä ad terram loco humido deusto die 22 mensis Julii 1866 legimus.

6. **H. atra** König. Karst. F. F. exs. 446. Ad terram locis graminosis prope Mustiala mense Augusto 1866 aliquoties a nobis lecta.

7. **H. ephippium** Lév. Prope Mustiala mense Julio 1866 semel observavimus.

8. **H. macropus** (Pers.). *Peziza macropus* Pers. Karst. Monogr. Pez. p. 111 et F. F. exs. 73. Sat frequenter obvenit. Formam, a typo modo sporis paullo minoribus (longit. 16—23 mmm., crassit. 10—12 mmm.) diversam, fine mensis Julii 1866 legimus. — Forsan rectius *H. pezizoidi* Afz. est subjungenda, ut subspecies ejus.

9. **Leotia lubrica** (Scop.) Karst. F. F. exs. 461. Mensibus Septembri et Octobri 1866 et 1867 passim observavimus.

10. **Cudonia circinans** (Pers.) Karst. F. F. exs. 153. Quotannis satis frequenter provenit.

II. MITRULEI.

11. **Mitrula paludosa** Fr. Karst. F. F. exs. 24. Haud nimis raro obvia.

12. **M. cucullata** (Batsch.). *Heyderia cucullata* (Batsch.) Karst. F. F. exs. 447. Passim observata.

13. **Spathulea flavida** (Pers.) Karst. F. F. exs. 140. Satis raro obvia.

14. **Geoglossum viride** Pers. Karst. F. F. exs. 449. In silva frondosa prope Mustiala mense Augusto 1866 unica vice lectum.

15. **G. glutinosum** Pers. Karst. F. F. exs. 450. In regione Mustialaënsi mensibus Septembri et Octobri passim proveniens.

16. **G. glabrum** Pers. pr. p. Circa Mustiala mensibus Julio—Septembri passim obvium.

17. **G. hirsutum** Pers. Karst. F. F. exs. 451. In regione Mustialaënsi mensibus Septembri et Octobri multoties legimus. — Var. *capitatum* Pers. passim cum typo crescit.

18. **G. difforme** Fr. Raro obvium.

III. PEZIZEI.

19. **Rhizina undulata** Fr. Karst. F. F. exs. 453. In sphagnoso deusto (Pellinsuo) prope Mustiala mensibus Julio—Octobri 1865 et 1869 multoties, atque ad terram arenosam apricam adustam prope vicum Kaukola semel mense Julio 1869 legimus.

20. **Discina perlata** Fr. S. V. Sc. p. 348. Karst. F. F. exs. 531. *Peziza perlata* Fr. S. M. II, p. 43. Karst. Monogr. p. 109. *P. fluctuans* Nyl. Prope Mustiala, Kytö et Sipilä mense Majo 1866, 1867 et 1868 observavimus.

21. **Peziza propinquata** Karst. In alneto prope Mustiala nonnulla specimina invenimus.

22. **P. onotica** Pers. Karst. F. F. exs. 454. Saet frequenter obvia.

* **P. ochracea** Fr. Passim obvia. — Variat stipite 2 cm. usque alto.

23. **P. leporina** Batsch. In pineto prope lacum Särkjärvi unica vice lecta.

24. **P. solitaria** Karst. Unicum specimen mense Septembri 1866 repertum.

25. **P. cupularis** L. In plantario et horto Mustialaënsi frequenter provenit.

26. **P. carbonaria** Alb. et Schw. Karst. F. F. exs. 456. Frequenter obvenit.

27. **P. perforata** Karst. F. F. exs. 529. In Nokkamäki semel legimus.

28. **P. badia** Pers. Karst. F. F. exs. 141. Sat frequenter obvia.

29. **P. violacea** Pers. Karst. F. F. exs. 456. Locis adustis passim provenit.

30. **P. echinospora** Karst. F. F. exs. 541. In carbonariis passim. — Apothecia vulgo contorta et flexuosa, fragilissima, nuda, sicca pruinosa, 9 cm. usque lata; sporae longit. 13—18 mmm., crassit. 7—9 mmm.; paraphyses crassit. 3 mmm., apice clavato-incrassato crassit. 7—8 mmm.

* **P. amplissima** Fr. ? Karst. Monogr. p. 114. In carbonariis et ad truncos putridos passim. — Sporis laevioribus a *P. echinospora* differt.

31. **P. umbilicata** Karst. F. F. exs. 729. Locis deustis humidis ad terram in prato Isoniittu prope Mustiala exeunte mense Augusto passim frequenter obvia. — Apothecia gregaria, sessilia, planiuscula, umbilicata, nuda, subfusca, epithecio ruguloso, nitido, margine integro, latit. circiter 3 cm.; sporae monostichae, ellipsoideae, guttulis 2 parvulis apicalibus praeditae, rugulosae, longit. 12—15 mmm., crassit. 7—8,5 mmm.; thecae cylindratae, crassit. 11 mmm., apice iodo vix vel dilutissime coerulescente; paraphyses filiformes, sursum incrassatulae, crassit. 2 mmm.

Cum *P. trachycarpa* similitudinem externam ostendit, sed sporis ellipsoideis statim dignoscenda. Sicca fusco-nigricans.

32. **P. vesiculosa** Bull. Passim observata. Variatio *saccata* Fr. in areis calefactoriis in Mustiala lecta.

33. **P. cerea** Sow. Ad terram in saliceto udo prope Mustiala semel legimus.

34. **P. assimilata** Karst. Ad terram deustam prope diversorium Letku inventa.

35. **P. sylvatica** Karst. F. F. exs. 819. In pineto Haarankorpi haud procul a Mustiala loco colliculoso umbroso ad terram inter folia arborum acerosarum et frondosarum mense Septembri semel legimus. — Apothecia gregaria, breviter vel brevissime stipitata, nuda, primum albidum, demum dilute umbrina, cupula conico-hemisphaerica,

tandem explanata, margine attenuato integerrimo, epithecio nitidiusculo, laevi, latit. 1,5—3 cm., stipite subaequali vel deorsum paullo attenuato, altit. 1—3 mm., basi vulgo byssoideo-radiculoso; sporae ellipsoideae, monostichae, primum guttulis 2 apicalibus minutis vel mediocribus praeditae, dein eguttulatae, longit. 12—16 mmm., crassit. 7—8 mmm.; thecae cylindratae, apice iodo coerulescentes, crassit. 12 mmm.; paraphyses filiformes, crassit. 2—3 mmm., apice clavula obliqua crassit. 5—6 mmm.

P. micropodi Pers. et *P. lepidotae* Fr. proxima et affinis.

36. **P. aurantia** Muell. In areis carbonariorum relictis prope Mustiala autumnis 1867 et 1868 reperta.

37. **P. coccinea** Jacq.

* **P. auctior** Karst. In horto Mustialaënsi ad ramulos *Alni incanae*, terra tectos, die 16 mensis Maji 1869 legimus. — Sporae longit. 36—58, plerumque 42—48 mmm., crassit. 15—17 mmm.; thecae crassit. 19—20 mmm.

38. **P. rutilans** Fr. Karst. F. F. exs. 527. Non infrequenter obvia. — Var. *polytrichina* Pers. prope Mustiala parce lecta.

39. **P. ollaris** Fr. Karst. F. F. exs. 142. Sat raro obvia.

40. **P. semiimmersa** Karst. F. F. exs. 724. In horto Mustialaënsi mensibus Julio et Septembri legimus. — Apothecia primo subsphaeroidea, mox hemisphaerica, tandem expansa, applanata, tenuissime pubescentia vel demum glabra, margine crenulato-inaequali, pallide ochracea vel incarnato-testacea, epithecio saturatiori, latit. 3 mm.—1 cm.; sporae ellipsoideae, guttulis 1—2 praeditae, longit. 16—24,5 mmm.; crassit. 9—11 mmm.; thecae longit. 180—210 mmm., crassit. 12—18 mmm.; paraphyses articulatae, crassit. circiter 3 mmm., apice curvatae crassit. 4 mmm.

41. **P. canina** Karst. F. F. exs. 634. Minus frequenter obveniens.

42. **P. nobilis** Karst. F. F. exs. 635. Supra merdam humanam passim observavimus.

43. **P. granulata** Bull. Karst. F. F. exs. 255. Sat frequenter obvenit.

44. **P. decerrata** Karst. Ad caules *Cirsii arvensis* et *Heraclei* emortuos prope Mustiala mensibus Majo et Septembri lecta. — Sporae longit. 10—14 mmm.

45. **P. intermixta** Karst. Sat raro obvia. — Apothecia aurantiaco-lutea, extus pallidiora striisque fuscis versus marginem obsessa; sporae longit. 15—22 mmm., crassit. 8—10 mmm.; thecae crassit. 10—13 mmm.; paraphyses crassit. 2 mmm., apice clavato crassit. 5—9 mmm., endochromate subaurantiaco foetae. — *P. melaloma* ei proxima. — Latitudo cupulae 1,5—2 mm.

46. **P. euchlora** Karst. F. F. exs. 817. Ad terram locis udis umbrosis deustis in Pellinsuo et Isoniittu mensibus Augusto et Septembri frequentissime provenit. — Apothecia plus minusve aggregata, primum clausa, sphaeroidea, dein hemisphaerica, tandem applanata, planiuscula, interdum radiato-fissa, sessilia, subarachnoidea, margine saepe subcrenulato-inaequali, demum semper integro, subaurantiacosea, extus pallidiora, latit. 1—12 cm.; sporae ellipsoideae, uniseriales, 2-guttulatae, longit. 14—18 mmm., crassit. 8—9 mmm.; thecae cylindratae, crassit. 12—13 mmm., apice iodo non tinctae; paraphyses endochromate colorato foetae, articulatae, crassit. 4—5 mmm., apicem versus leviter incrassatae, crassit. 5—8 mmm.

Haec concinna species ad *P. semiimmersam* vel *P. ollarem* appropinquat.

47. **P. deformis** Karst. F. F. exs. 628. Unica vice in Mustiala observavimus.

48. **P. obnupta** Karst. Prope Mustiala semel legimus.

49. **P. omphalodes** Bull. *P. omphalodes* var. *confluens* Pers. Karst. F. F. exs. 526. Locis deustis sat frequenter obvenit.

50. **P. nigrella** Pers. Karst. F. F. exs. 632. Supra terram arenosam in Runkomäki prope Mustiala et ad sphagna destructa prope vicum Kytö parcius lecta.

51. **P. trachycarpa** Curr. Karst. F. F. exs. 457.
Circa Mustiala passim obvia.

52. **P. Polytrichi** Schum. Nyl. Obs. p. 22. Karst.
Monogr. p. 121. Prope Mustiala semel legimus.

53. **P. modesta** Karst. Monogr. p. 122. Supra ter-
ram nudam passim mensibus Augusto—Octobri. — Apothe-
cia citrina, extus pallidiora, latit. 1—1,8 mm.; sporae junio-
res laeves, adultae echinulatae; paraphyses apice crassit.
5—12 mmm., simplices.

54. **P. leucoloma** (Hedw.) Nyl. Obs. p. 22, in not.
Karst. Monogr. p. 122 et F. F. exs. 537, nec Berk. et Broom.
in The Ann. and Mag. vol. XVIII, p. 123. Prope vicum
Kytö unica vice lecta.

55. **P. convexella** Karst. In horto Mustialaënsi
supra terram nudam mensibus Julio et Augusto 1866 et 1869
observata. — Apothecia subcitrina, sicca sangvineo-rubra;
sporae diam. 14—16 mmm.; paraphyses subaequales crassit.
1,5—2 mmm.

56. **P. cupressina** Batsch. Karst. F. F. exs. 149.
Mensibus Septembri—Novembri et Majo legimus.

57. **P. subhirsuta** Schum. Aliquoties circa Mustiala
observavimus.

* **P. fraudans** Karst. Supra terram argillaceam, ma-
teria viridi obductam, in Mustiala mense ineunte Julio semel
inventata. — Apothecia gregaria, planiuscula, aurantiaco-lutea,
pilis raris, sordidis, articulatis, subaequalibus, brevibus (lon-
git. 150—200 mmm.) adpersa, latit. 1,5—2 mm.; sporae el-
lipsoideae, eguttulatae, monostichae, longit. 18—21 mmm.,
crassit. 13—14 mmm. (immixtis aliis minoribus = juniori-
bus longit. 12—15 mmm., crassit. 10 mmm.); thecae cylin-
draceae, apice iodo non tinctae, longit. 240—280 mmm.,
crassit. 16—25 mmm.; paraphyses filiformes, articulatae, in
vivo statu granulosae et aurantiaco-fulvae, crassit. 4 mmm.,
apice incrassato crassit. 8—10 mmm.

A *P. subhirsuta* affini fortasse specie distingvenda.

58. **P. melaloma** Alb. et Schw. Karst. F. F. exs. 530. Haud raro provenit.

59. **P. abundans** Karst. F. F. exs. 532. In prato Myllyperä prope Mustiala semel observata.

60. **P. praecox** Karst. Prope Mustiala et diversorium Letku primo vere reperimus.

61. **P. hemisphaerica** Wigg. Karst. F. F. exs. 143. Ad terram et truncos putridos locis humidis umbrosis frequenter obvenit. — Sporae guttulis 1—2 praeditae; paraphyses apice clavato, crassit. 4—8 mmm. — Variat apotheciis 3 cm. usque latis. Talem in cavernis formicarum nuperrime legimus.

* **P. proximella** Karst. Prope lacum Pähkijärvi unica vice observavimus.

62. **P. umbrata** Fr. Nyl. Obs. p. 22, in not. Karst. Monogr. p. 125. Rarissime legimus.

Ex Berk. et Broom. in *The Ann. and Magaz.* vol. XVIII, p. 126, no 1163, sporae ejus sphaeroideo-ellipsoideae, papillose asperulae, longit. „0008 inch.“, crassit. „0007.“ *P. hirta* Schum. et *P. asperior* Nyl., *P. umbratae* nostri extus simillimae, sporis sphaeroideis vel subsphaeroideis differunt.

63. **P. scutellata** L. Karst. F. F. exs. 144. Saepius frequenter obvia. Etiam ad fimum vaccinum legimus.

64. **P. stercorea** Pers. Karst. F. F. exs. 633. Frequenter obveniens.

* **P. gemella** Karst. F. F. exs. 817. Non infrequenter obvenit.

65. **P. oligotricha** Karst. F. F. exs. 127. Prope Mustiala semel lecta.

66. **P. brunnea** Alb. et Schw. Karst. F. F. exs. 528. Passim obvia.

67. **Ascobolus carneus** Pers. Supra fimum vaccinum, equinum et humanum mensibus Majo—Septembri frequenter obvius.

68. **Asc. difformis** Karst. Nyl. Obs. p. 85. *Asc. testaceus* var. *difformis* Karst. Pez. Asc. p. 43. *Asc. saccha-*

rinus Berk. et Curr. Karst. F. F. exs. 325. Supra pannum lineum prope Mustiala unica vice legimus.

69. **Asc. cinereus** Crouan. in Ann. des Sc. nat. Sér. 4, Tom. X, p. 194. Karst. F. F. exs. 658. Supra fimum eqvinum et vaccinum circa Mustiala mensibus Augusto et Septembri satis frequens.

70. **Asc. cinerellus** Karst. F. F. exs. 760. Ad fimum vaccinum exeunte mense Septembri parce prope Mustiala legimus.

71. **Asc. albicans** Fuck. Fung. rhen. fasc. XIX, 1855. Karst. F. F. exs. 762. Supra stercus eqvinum mensibus Junio—Augusto passim provenit.

72. **Asc. minutellus** Karst. Ad fimum ovinum prope Mustiala mense exeunte Augusto semel specimina paucissima lecta. — Apothecia sparsa, planiuscula, immarginata, sessilia, glabra, testaceo-albida, latit. 0,2 mm.; sporae ellipsoideae, hyalinae, longit. 15—18 mmm., crassit. 8—8,5 mmm.; thecae oblongato-clavatae, longit. 80—100 mmm., crassit. 16 mmm., iodo haud tinctae; paraphyses simplices, crassit. 1,5—2 mmm., apice ovoideo-clavatae crassit. 4—5 mmm.

73. **Asc. granuliformis** Crouan. in Ann. des Sc. nat. Ser. 4, Tom. X. Minus frequenter provenit.

74. **Asc. crustaceus** Fuck. in Hedw. 1866, n:o 1. Supra fimum caninum fere per annum totum sat frequenter obvius.

75. **Asc. myriadeus** Karst. F. F. exs. 552. Mixtim cum praecedente crescit.

76. **Asc. fallax** Auersw. Mixtim cum *Asc. crustaceo* et *Asc. myriadeo* obvenit. — Hae tres facile in unam eandemque speciem pertineant.

77. **Asc. polysporus** Karst. F. F. exs. 655. Supra fimum eqvinum aliquoties observavimus.

78. **Asc. punctiformis** Karst. F. F. exs. 655. Mixtim cum praecedente occurrit.

79. **Asc. papillatus** (Pers.) Karst. F. F. exs. 758. *Peziza eqvina* Nyl. Obs. p. 19. Supra fimum vaccinum et eqvinum frequenter occurrens.

80. **Asc. ciliatus** Schm. Karst. F. F. exs. 757. Supra fimum eqvinum et vaccinum satis frequenter obvius.

81. **Asc. pilosus** Fr. Ad fimum ovinum rarius obvenit.

82. **Asc. hirtellus** Karst. F. F. exs. 657. Ad fimum Tetraonum raro obvius.

83. **Asc. furfuraceus** Pers. Karst. F. F. exs. 170. Ad stercus vaccinum et eqvinum frequenter proveniens.

84. **Asc. carbonarius** Karst. F. F. exs. 463. Ad terram deustam circa Mustiala mense Augusto 1865, 1866 et 1869.

85. **Asc. viridis** Curr. in Linn. Trans. vol. XXIV, p. 154. Circa Mustiala locis umbrosis ad terram mensibus Julio—Septembri 1866 et 1869 passim lectum.

86. **Asc. crenulatus** Karst. F. F. exs. 763. Supra fimum Tetraonum ineunte mense Augusto semel legimus. — Quid respiciat *Asc. Tetricum* Carest. non liquet.

87. **Asc. glaber** Pers. Karst. F. F. exs. 542. Supra fimum vaccinum et eqvinum passim obvius.

88. **Asc. immersus** Pers. In prato Isoniittu ad stercus vaccinum semel mense Augusto observatus.

89. **Asc. versicolor** Karst. F. F. exs. 659. Ad fimum vaccinum haud infrequenter aestate et autumnino provenit. — *Asc. depauperato* Berk. et Broom. proximus.

90. **Peltidium oocardii** Kalchbr. form. *lignarium* Karst. F. F. exs. 636. Unico loco prope Mustiala versus lacum Särkjärvi mense Majo lectum.

91. **Sarcodea sarcoides** (Jacq.). *Bulgaria sarcoides* Jacq. Karst. F. F. exs. 154 et 452. Frequens.

* **S. urnalis** (Nyl. Obs. p. 73 in not.). Frequens. — Sporae longit. 18—26 mmm., crassit. 5—6 mmm.

92. **Ditangium insigne** Karst. F. F. exs. 656. Semel legimus.

93. **Chlorosplenium versiforme** (Pers.). Prope Pähkijärvi et Mustiala aliquoties lectum.

94. **Chl. bulgarioides** (Rab.). *P. bulgarioides* Rab. Karst. F. F. exs. 631. Ad strobilos *Abietis excelsioris* primo vere et aestate sat frequenter obvium.

95. **Chl. aeruginosum** (Fl. D.) Karst. F. F. exs. 151 et 459. Passim proveniens.

* **Chl. aeruginascens** (Nyl.). Circa Mustiala passim observavimus.

96. **Helotium tuberosum** (Bull.). *P. tuberosa* Bull. Karst. F. F. exs. 530. In prato Myllyperä prope Mustiala unico loco semel invenimus.

97. **H. amentaceum** (Balb.). *P. fructigena* Karst. F. F. exs. 320. Primo vere haud raro obvium.

98. **H. firmum** (Pers.). *P. firma* Pers. Karst. F. F. exs. 736. Autumno, praecipue seriori, hinc inde occurrit.

99. **H. virgultorum** (Vahl.). Ad ramulos arborum frondosarum et amenta frequenter obvium. — Sporae aciculari- (= uno apice attenuato) oblongatae.

100. **H. scutula** (Pers.). *P. scutula* Pers. Karst. F. F. exs. 739. Ad caules exsiccatos *Artemisiae vulgaris*, *Spiraeae ulmariae*, *Solidaginis canadensis*, *Potentillae norvegicae* et *Rosae pimpinellifoliae* mensibus Julio—Novembri frequentissime provenit. — Sporae longit. 19—26 mmm., crassit. 4—5 mmm.; paraphyses crassit. 2—3 mmm.; cupula alba vel lutescens, epithecio testaceo-luteo, stipite interdum deorsum roseo vel rufescente.

* **H. suspectum** (Nyl.). *P. suspecta* Nyl. Karst. F. F. exs. 740. Ad culmos *Airae caespitosae*, *Tritici repentis*, *Phalaridis arundinaceae*, *Scirpi lacustris* et *Calamagrostidum* exsiccatos passim non infrequenter obvium. — Sporae longit. 19—30 mmm., crassit. 4,5—6 mmm.

** **H. epicalamium** Karst. Typo subsimile, sed multo minus et gracilius, sporis aciculari-elongatis, rectis vel leniter curvulis, guttulis 2—4 praeditis, longit. 19—24 mmm.,

crassit. 3—4 mmm. — Ad calamos *Typhae latifoliae* semiputridos prope lacum Lammi in Mustiala mense exeunte Septembri 1868 repertum.

*** **Solani Karst.** *H. scutulae* simile, sed sporis fusoido-elongatis, rectis vel leniter curvulis, guttulis 2—4 praeditis, longit. 14—19 mmm., crassit. 3—4 mmm. diversum. — Ad caules *Solani tuberosi* exsiccatos die 27 mensis Octobris lectum. — Stipes saepissime roseus; cupula planiuscula, lutescens, sicca obscurior; thecae cylindraceo-clavatae, apice iodo non tinctae; paraphyses crassit. 1,5 mmm.

**** **Hyperici Karst.** Cupula planiuscula vel convexa, lutescens, testacea vel sublutea, stipite brevi, aequali; sporae fusoido-vel subaciculari-elongatae, guttulis 2—4 praeditae, longit. 15—20 mmm., crassit. 3,5—4,5 mmm.; thecae longit. 90—100 mmm., crassit. 8—9 mmm. — Ad caules *Hyperici* exsiccatos die 22 mensis Septembris lectum.

***** **caudatum Karst.** *Pez. caudata Karst.* F. F. exs. 547. Ad folia *Populi tremulae* verisimiliterque aliarum arborum frondosarum autumno seriori obvium. — In Monogr. *Pez.* eam *Pezizae phyllophilae Desm.* perperam subjunximus.

***** **H. Humuli (Lasch.).** *P. Humuli Lasch.* in Rab. H. M. I, 630 et II, 221. *P. humilis Desm.* Apothecia sessilia vel subsessilia, planiuscula, minora; sporae aciculari-elongatae, 2—3-guttulatae vel spurie tenuiter uniseptatae, rectae vel leniter curvulae, longit. 16—20 mmm., crassit. 4 mmm.; thecae longit. 70—80 mmm., crassit. 9—10 mmm., obturaculo iodo leviter coerulescente. — Ad caules *Humuli Lupuli* siccos ineunte mense Septembri 1868 semel repertum.

101. **H. salicellum (Fr.).** In ramulis salicinis exsiccatis sero autumno passim legimus.

102. **H. pallescens (Pers.).** *P. pallescens Pers. Karst.* F. F. exs. 640. Ad ramulos et lignum truncorum *Betulae, Populi, Coryli, Salicis* et *Aceris campestris* mensibus Octobri—Novembri sat frequenter obvium. — Sporae longit. 10—20 mmm., crassit. 2,5—4 mmm.; thecae longit. 85—120

mmm., paraphyses crassit. 1,5—2 mmm., apice incrassatulo crassit. 2—3 mmm.

103. **H. langvidum** Karst. In ramulis *Betulae* et *Rubi idaei* exsiccatis mensibus Septembri—Octobri circa Mustiala non raro obvium. — Sporae longit. 4—7 mmm., crassit. 1,5—2 mmm.; thecae crassit. 5 mmm.

104. **H. herbarum** (Pers.). *P. herbarum* Pers. Karst. F. F. exs. 81. Ad caules vetustos *Urticae dioicae*, *Solani tuberosi*, *Rubi*, *Artemisiae vulgaris* et *Epilobii angustifolii* mensibus Augusto—Octobri sat frequens. — Sporae longit. 9—16 mmm., crassit. 1,5—2,5 mmm.

* **H. herbicolum** Rab. Ad caules *Hyperici* mense Octobri aliquoties a nobis lectum.

105. **H. discretum** Karst. *P. discreta* Karst. F. F. exs. 637. Ad caules *Humuli Lupuli* exsiccatos mense Septembri 1866 legimus.

106. **H. trabinellum** Karst. Ad lignum putridum raro obvium.

107. **H. epiphyllum** (Pers.). *P. epiphylla* Karst. F. F. exs. 722. Supra folia dejecta putrescentia autumnopassim obvenit. — Thecae crassit. 8—10 mmm.

* **H. praeponens** Nyl. Obs. p. 46. Supra caules putrescentes locis udis dejectos *Rubi arctici* prope Mustiala die 2 mensis Octobris 1868 reperimus.

Fere modo sporis paullo majoribus (longit. 15—20 mmm., crassit. 4—5 mmm.) ab *H. epiphyllo* diversum.

** **H. Marchantiae** Berk. Supra frondes *Marchantiae polymorphae* morientes prope Mustiala die 29 mensis Septembris 1868 haud parce lectum.

*** **H. acuarium** Karst. Circa Mustiala mensibus Julio et Augusto aliquoties observavimus. — Apothecia brevissime stipitata, pallida vel subochraceo-pallida, sicca ochracea; sporae longit. 15—26 mmm., crassit. 3—6 mmm.; thecae longit. 100—140 mmm., crassit. 9—12 mmm., obturaculo punctiformi dilute coerulescente; paraphyses crassit. 2 mmm., sursum leviter incrassatulae.

108. **H. conformatum** Karst. *P. conformata* Karst. F. F. exs. 738. Ad folia *Alni* putrescentia mensibus Majo et Junio passim occurrens. — Apothecia stipitata, pallida, cupula plana, latit. circiter 2 mm., stipite pallido, interdum deorsum fuscescente, breviusculo; sporae monostichae, oblongatae vel subellipsoideae, eguttulatae, longit. 6—12 mmm., crassit. 3,5—6 mmm.; thecae longit. 80—125 mmm., crassit. 6—9 mmm.; paraphyses crassit. 1,5 mmm., sursum leviter incrassatulae.

Extus *H. epiphyllum* sat similis, internis vero partibus magis cum *H. uliginoso* convenit.

109. **H. insititium** Karst. In ramulis *Aceris campestris* in plantario Mustialaënsi die 16 mensis Octobris 1868 paucissima specimina legimus.

110. **H. citrinum** (Hedw.) Karst. F. F. exs. 458. *P. citrina* (Hedw.) Karst. F. F. exs. 80. Frequentissime occurrit.

* **H. turfaccum** Karst. Ad terram et muscos locis deustis in Pellinsuo mense exeunte Augusto 1869 parce legimus. — Apothecia obconica aut applanata, substipitata vel sessilia; sporae ellipsoideae, longit. 12—15 mmm., crassit. 6—6,5 mmm.; thecae crassit. 10—11 mmm., apice iodo vix tinctae; paraphyses crassit. 2—3 mmm., sursum haud vel lenissime incrassatulae.

111. **H. conscriptum** Karst. *P. conscripta* Karst. F. F. exs. 638. Ad ramulos aridos sero autumno passim obvium.

Huc forte pertinent: *P. araneosa* Sow., *P. subferruginea* Nyl. et *P. citrina* * *sublenticularis* Fr.

112. **H. uliginosum** Fr. *P. uliginosa* Fr. Karst. F. F. exs. 639. Frequenter provenit.

* **H. cortisedum** Karst. *P. cortiseda* Karst. F. F. exs. 544. Semel legimus.

113. **H. limosellum** Karst. *P. limosella* Karst. F. F. exs. 538. Parcius occurrit.

114. **H. lutisedum** Karst. *P. lutiseda* Karst. F. F. exs. 539. Prope lacum Särkjärvi mense Septembri inventum.

115. **H. ciliiferum** Karst. *P. ciliifera* Karst. F. F. exs. 546. Hinc inde obvenit.

116. **H. quisquiliare** Karst. Rarissime obvium.

117. **H. coronatum** (Bull.). *Cyathicula coronata* (Bull.) Karst. F. F. exs. 146. Ad caules plantarum variarum putrescentes sat frequenter occurrens.

118. **H. Urticae** (Pers.). Rarum.

119. **H. caulicolum** (Fr.). Sat raro lecta.

120. **H. culmicolum** (Desm.). Ad culmos *Avenae elatioris* et *Festuae arundinaceae* exsiccatos in horto Mustialaënsi mense Augusto 1869 observatum.

121. **H. confine** Karst. Ad calamum *Junci conglomerati* prope Mustiala bis observavimus.

122. **H. cyathoideum** (Bull.) Karst. F. F. exs. 836. Ad caules *Spiraeae ulmariae*, *Urticae dioicae*, *Aegopodii Podagrariae* et graminum variorum vere frequentissime obvium. — Sporae longit. 5--10 mmm.

* **H. albidulum** (Hedw.). *P. albidula* (Hedw.) Karst. F. F. exs. 759. Autumno frequentissime occurrit.

Variat interdum sporis longit. 9—14 mmm., crassit. 1,5—2 mmm. (tale in *Epilobio angustifolio* autumno lectum) vel longit. 6—12 mmm., crassit. 1—2 mmm. (tale in *Urtica dioica* et *Aegopodio Podagraria* vere lectum); quibus formis intermediis cum *H. cyathoideo* et *H. dolosello* confluit.

** **H. dolosellum** Karst. Ad partem inferiorem culmorum *Tritici repentis* emortuorum et radices *Rubi idaei* mense Octobri in horto Mustialaënsi invenimus. — Apothecia albida, cupula primum furfurella; sporae longit. 10—16 mmm., crassit. 1,5—2,5 mmm., thecae longit. 50—60 mmm., crassit. circiter 5,5 mmm.; paraphyses graciles.

*** **H. albineum** Karst. Priori simile, sed sporis longioribus (longit. 14—25 mmm., crassit. 1—2 mmm.) diversum. — Ad caules *Galii veri* siccos fine mensis Maji semel legimus.

**** **H. nivellum** Karst. Praecedenti simile, sed minus (altit. plantulae 0,3 mm., cupula latit. 0,3 mm., stipes altitudine cupulae); sporae fusosideo-filiformes, guttulatae vel

tenuiter uniseptatae, longit. 16—18 mmm., crassit. circiter 2 mmm. — Ad folia *Caricis ampullaceae* putrida fine mensis Septembris lectum.

123. **H. cruentatum** Karst. Apothecia sparsa, stipitata, glabra, alba vel albida, cupula planiuscula, epithecio albido vel albo, trito luteo, dein sanguineo vel subaurantiaco, sicco expallente, latit. 0,6 mm., stipite brevi, aequali; sporae fusoido-elongatae, rectae vel rectiusculae, guttulatae, longit. 8—16 mmm., crassit. 1—2 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. circiter 50 mmm., crassit. circiter 5 mmm. — Ad culmos *Dactylidis glomeratae* emortuos in horto Mustialaënsi mense Augusto unica vice reperimus.

124. **H. aeruginellum** Karst. Semel a nobis lectum.

125. **H. citrinulum** Karst. Apothecia sparsa, sessilia, glabra, plana, subaurantiaco-lutea vel citrina, latit. circiter 0,7 mm.; sporae fusoido-elongatae, curvulae vel subrectae, vulgo guttulis paucis (plerumque 2 apicalibus) minutis praeditae, longit. 6—12 mmm., crassit. 1,5—3 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 45—60 mmm., crassit. 6 mmm., apice iodo vix vel obsolete coerulescentes; paraphyses parvae, graciles, sursum leviter incrassatulae. — Ad culmos graminum exsiccatos fine mensis Maji 1869 duo specimina a nobis lecta. Jam antea (fine mensis Aprilis 1859) prope Helsingfors quoque duo specimina observavimus.

126. **H. robustius** Karst. Ad culmos *Phragmitis communis* aliorumque graminum et calamos *Typhae latifoliae* nec non fructus *Circii arvensis* variis locis obvenit. — Apothecia stipitata, pallida, lutescentia vel rosella, cupula planiuscula, epithecio lutescente vel subluteo, latit. 1—1,5 mm., stipite altit. 0,7—5 mm.; sporae oblongatae vel oblongato-ellipsoideae, vulgo eguttulatae, longit. 7—14, plerumque 8—12 mmm., crassit. 3—6 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 90—115 mmm., crassit. 7—9 mmm., apice iodo vix vel obsolete coerulescentes; paraphyses graciles, crassit. 1,5 mmm.

H. scutulae extus simillimum, sed sporae omnino aliae. Etiam *H. rhodoleucum*, cui in Monogr. Pez. ut varietas adscriptum est, nonnihil aemulat.

127. **H. rhodoleucum** Fr. Karst. F. F. exs. 152. Aliquoties in Mustiala a nobis lectum.

128. **H. amenti** (Batsch.). *P. amenti* Karst. F. F. exs. 27. Passim obvium. — Sporae longit. 6—8 mmm., crassit. 4 mmm.; thecae longit. 58—60 mmm., crassit. 6—7,5 mmm., obturaculo minutissimo iodo coerulescente; paraphyses crassit. 1,5—2 mmm., apicem versus incrassatulae crassit. 3,5 mmm.

129. **H. culmigenum** Fr. Karst. F. F. exs. 323. Passim obvenit.

130. **H.alniellum** (Nyl.). Passim obvium.

131. **H. petasatum** Karst. Prope vicum Kytö semel observavimus.

132. **H. setipes** Karst. Duo specimina semel lecta.

133. **H. strobilinum** (Fr.). *P. strobilina* Fr. Karst. F. F. exs. 79. Prope Kytö et Mustiala mensibus Septembri et Octobri legimus. — Cupula in statu vivo valde convexa, subtus planiuscula, pallida, deorsum fusco-pallescent, sicca concava, epithecio liventi-pallido, stipite pallescente, sicco fuscescente vel demum nigrescente.

134. **H. versicolor** (Desm.). Ad stipites *Asplenii filicis feminae* vetustos mense Majo passim. — Apothecia e basi stipitifor mi ampliata, albida vel alba, subglabra vel pilosula; sporae fusoides vel aciculari-elongatae, guttulatae, rectae, longit. 6—10 mmm., crassit. 1—2 mmm.; thecae crassit. circiter 5 mmm. — *P. Carestiae* Rab., in Fennia certe detegenda, ei primo obtuitu sat similis, sed mox differt apotheciis pilis flexuoso-curvatis dense vestitis.

135. **H. phyllophilum** (Desm.). In foliis *Aceris platanoidis* autumno rarius obvium. — Apothecia amphigena, exigua (altit. 0,3—0,4 mm.), candida, stipitata, glabra, subnerviseqva, cupula concava, dein plana, tandem convexa, latit. 0,2 mm.; sporae fusoides-elongatae, curvulae vel subrectae, guttulatae, longit. 12 mmm., crassit. 2,5 mmm., thecae longit. 60—65 mmm., crassit. 6 mmm.

P. phyllophila Karst. Monogr. p. 145, sporas habet majores atque est *H. caudato* potius quam *H. phyllophilo* subjungenda. Formam, huc

pertinentem atque ad *H. leucellum* vergentem, in foliis Betulae putridis crescentem, sporis longit. 12—14 mmm., crassit. 2—3 mmm., thecis crassit. 7—8 mmm., nuper legimus.

136. **H. acuum** Fr. *H. tenerrimum* Fr. ? Karst. F. F. exs. 322. Satis frequenter obvium.

* **H. tenuissimum** Karst. Haud raro provenit.

137. **H. leucellum** Karst. *P. leucella* Karst. F. F. exs. 651. Ad folia Betulae, Alni et Salicis passim lectum.

138. **H. microspis** Karst. *P. microspis* Karst. F. F. exs. 647. Raro obvium.

139. **H. eburneum** (Rob.). Specimina paucissima sterilia, huc forte pertinentia semel lecta. — Ulterius inquirendum.

140. **H. hyalinum** (Pers.). Frequens.

* **H. vitreolum** Karst. *P. vitreola* Karst. F. F. exs. 731. Frequenter obvium.

141. **H. xylitum** Karst. *P. xylita* Karst. F. F. exs. 654. Ad lignum betulinum exeunte mense Aprili 1869 prope Mustiala observavimus. — Cupula testacea, albido-furfurella, epithecio saturatori; sporae longit. 4—9 mmm., crassit. 1,5—3 mmm.

Forte tantum ut subspecies *H. hyalini* considerandum.

142. **H. tigillare** Karst. Prope Teurois semel legimus. — Partibus internis cum *H. vitreolo* satis convenit.

143. **H. turgidellum** Karst. Rarissime obvenit.

144. **H. scrupulosum** Karst. *P. scrupulosa* Karst. F. F. exs. 648. Mensibus Majo—Octobri haud raro provenit.

145. **H. deparculum** Karst. Ad caules *Spiraeae ulmariae* aridos passim haud parce legimus.

146. **H. punctoideum** Karst. Ad folia *Epilobii angustifolii* minus frequenter lectum.

147. **H. effugiens** (Rob.). Passim.

* **H. tenuiculum** Karst. Passim.

148. **H. granulosellum** Karst. *P. granulosella* Karst. F. F. exs. 649. Sat raro obvium.

149. **H. crispulum** Karst. *P. crispula* Karst. F. F. exs. 653. Passim obvium.

150. **H. eurotioides** Karst. *P. eurotioides* Karst. F. F. exs. 652. Ad caules *Artemisiae vulgaris* et *Cerefolii sylvestris* mensibus Julio—Septembri haud raro provenit.

151. **H. Tami** Lamy. (ex Desm. Cr. Fr. ed. I, 827).

* **H. melleopallens** Karst. Ad caules *Ligustici Levistici* et *Artemisiae vulgaris* emortuos mensibus Majo—Augusto passim lectum. — Sporae longit. 4—10 mmm.

Illustr. De Notaris *P. Tami* generi *Belonidio* adscripsit, sed specimina, quae dantur in Desm. Cr. Fr. ed. I, 827 nostri *H. melleopallenti* sat similia nec non descriptio addita, forma sporarum excepta, convenit.

152. **H. albohyalinum** Karst. Raro obvium.

153. **H. inquilinum** Karst. Apothecia sparsa vel gregaria, sessilia, planiuscula, sicca hemisphaerico-vel subsphaeroideo-contracta, alba, tomentella, latit. circiter 0,6 mm.; sporae fusoides-elongatae, guttulatae, longit. 5—9, plerumque 7—8 mmm., crassit. 1—2,5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 36—40 mmm., crassit. 5—5,5 mmm.; paraphyses crassit. 2 mmm., sursum incrassatulae, apice attenuatae. — Ad stipites *Equiseti sylvatici* vetustos fine mensis Maji legimus.

Pili cupulae brevissimi, articulati, apice obtusi, crassit. 4—6 mmm.

154. **H. hymeniophilum** Karst. *P. hymeniophila* Karst. F. F. exs. 730. Haud nimis raro provenit.

155. **H. pineti** (Batsch.). Passim legimus.

156. **H. papillare** (Bull.). Ad lignum putridum pinum in Mustiala mense ineunte Majo 1868 reperimus.

157. **H. virellum** Karst. *P. virella* Karst. F. F. exs. 627. Ad lignum mucidum alneum prope Mustiala et Myllypakka haud procul ab Letku legimus.

158. **H. alboluteum** (Pers.). Rarissimum.

159. **H. barbatum** (Kunz.). *P. barbata* Kunz. Karst. F. F. exs. 65. Ad corticem ramorum et truncorum *Lonicerae Xylostei* et *L. tataricae* in horto Mustialaënsi pluries legimus.

160. **H. flammeum** (Alb. et Schw.). *P. flammea* Alb. et Schw. Karst. F. F. exs. 37. Ad lignum arborum frondosarum hinc inde occurrit.

161. **H. corticale** (Pers.). *Lachnella corticalis* (Pers.) Fr. Karst. F. F. exs. 260. Ad corticem truncorum *Populi tremulae* passim non infreqvens.

162. **H. sauciellum** Karst. *P. sauciella* Karst. F. F. exs. 549. Ad lignum *Alni incanae* putrescens mensibus Julio—Novembri rarius obvium. — Sporae longit. 4—10 mmm., crassit. 2—3 mmm.

163. **H. cerinum** (Pers.). *P. cerina* Pers. Karst. F. F. exs. 319. Ad lignum arborum variarum frondosarum passim proveniens.

164. **H. lectissimum** Karst. Ad corticem *Salicis* prope Mustiala semel mense Septembri observavimus.

165. **H. galbula** Karst. Ad corticem et lignum *Alni* mense Septembri prope Mustiala reperimus.

166. **H. distingvendum** Karst. Unica vice legimus.

167. **H. dryinum** Karst. Prope Särkjärvi ad lignum betulinum mucidum semel legimus.

168. **H. chrysophthalmum** (Pers.). Karst. F. F. exs. 832. Supra lignum *Abietis excelsioris* in prato Myllyperä mense exeunte Julio invenimus.

169. **H. calycinum** (Schum.). *P. calycina* Schum. Karst. F. F. exs. 150. Freqventer obvenit.

170. **Belonidium vexatum** DeN. Karst. F. F. exs. 545. Ad culmos *Calamagrostidum* et *Airae caespitosae* nec non calamos *Junci effusi* putrescentes minus freqventer occurrit. — Sporae cylindratae, utroque apice attenuatae. longit. 22—40 mmm., crassit. 3—6 mmm.; paraphyses filiformes, sursum inaequaliter incrassatae.

171. **B. litoreum** (Fr. ?) * **Proteus** Karst. F. F. exs. 737. Ad culmos *Phragmitis communis* vetustos prope Kytö et in Mustiala observavimus.

Ex DeN. Disc. p. 28 *P. litorea* Fr. sporis cum *H. coronata* (Bull.) convenit.

172. **Ombrophila umbonata** (Fr.). *P. umbonata* Fr. Karst. F. F. exs. 723. Passim obvia.

* **Omb. obstructa** Karst. In Taipalmaa haud procul a Mustiala semel legimus.

173. **Omb. nanella** Karst. *P. nanella* Karst. F. F. exs. 743. Supra acus *Abietis excelsioris* putrescentes in Syrjö ås prope Sipilä semel magna copia legimus.

? 174. **Omb. pileata** Karst. Circa Mustiala variis locis observata. — Thecae longit. 70—90 mmm.; paraphyses crassit. 1,5 mmm.

175. **Allophylaria euerita** Karst. In Mustiala semel observata.

? 176. **All. sublicaeformis** Karst. Raro obvia.

? 177. **All. clavuliformis** Karst. *P. clavuliformis* Karst. F. F. exs. 742. Ad caules *Rubi idaei* putrescentes haud raro obvia.

? 178. **All. byssacea** Karst. *P. byssacea* Karst. F. F. exs. 741. Sat raro occurrens.

179. **Aleuriella personata** Karst. *P. personata* Karst. F. F. exs. 749. Passim obvenit. — Est *P. livido-jusca* Karst. *Pez. Asc.* p. 39.

180. **Al. Frangulae** (Fr.). *Tympanis Frangulae* Fr. Karst. F. F. exs. 47. In ramulis *Rhamni Frangulae* aridos satis frequenter occurrit.

181. **Apostemium fiscella** Karst. *P. fiscella* Karst. F. F. exs. 764. Ad corticem ramulorum *Alni* et *Salicis* locis humidis dejectorum mensibus Majo—Julio sat parce lectum. — Sporae filiformes longit. 120—180 mmm., crassit. 1 mmm.; paraphyses apice ovoideo.

182. **Trochila ? ramealis** Karst. Ad corticem ramorum *Betulae* passim provenit. — Apothecia in statu vivo convexa, albida vel livido-pallida; sporae longit. 14—30 mmm., crassit. 2—3 mmm.

183. **Agyriopsis prasinula** Karst. Ad lignum *Betulae* putrescens aliquoties legimus. — *Pezizae* (*Chlorosplenio*) atrovirenti, ut videtur, arcte affinis.

184. **Trochila Rosae** (Pers.). *Tympanis obtecta* Wallr. var. *pezizaeformis* Wallr. Karst. F. F. exs. 276. Ad caules *Rosarum* variarum nec non *Rubi odorati* (f. *tenebrosa*) aridos sat frequenter obvia.

185. **Tr. fusca** (Pers.). *P. fusca* Pers. Karst. F. F. exs. 734. Frequentissime provenit.

* **Tr. evilescens** Karst. Ad culmos graminum putrescentes mensibus Julio et Augusto passim obvia. — Apothecia planiuscula, fusco-cinerascentia, margine albicante, epithecio cinerascente vel pallido, sicca obscuriora, difformiter contracta, latit. 0,5—1 mm.; sporae fusoides-elongatae, guttulatae, longit. 5—10 mm., crassit. 1—1,5 mm.; thecae longit. circiter 45 mm., crassit. circiter 5 mm.

186. **Tr. ventosa** Karst. *P. ventosa* Karst. F. F. exs. 733. Prope deversorium Letku et Mustiala lecta.

187. **Tr. sordidula** Karst. *P. sordidula* Karst. F. F. exs. 751. In Runkomäki prope Mustiala semel legimus.

188. **Tr. cinerea** (Batsch.). *P. cinerea* Batsch. Karst. F. F. exs. 735. Ad ligna, gramina etc. frequentissime obvia.

* **Tr. epibrya** Karst. Semel lecta.

** **Tr. fallens** Karst. *P. fallens* Karst. F. F. exs. 744. Ad corticem salicis in Mustiala parcius lecta.

*** **Tr. sublividula** Nyl. Ad lignum *Alni* et *Pruni Padi* rarius obvia.

**** **Tr. caespiticia** Karst. Haud raro obvia. Optima in ramulis *Sambuci*, *Ribis rubri* et *R. nigri* lecta.

***** **Tr. canella** Karst. Supra lignum vetustum arborum frondosarum, praecipue *Quercus*, haud nimis rara.

***** **Tr. revincta** Karst. Ad caules herbarum, praecipue *Spiraeae Ulmariae*, aridos passim occurrit.

189. **Tr. atrata** (Pers.). Karst. F. F. exs. 822. Ad caules herbarum variarum aridos sat frequenter observavimus.

* **Tr. follicola** Karst. Apothecia hemisphaerica vel concava aut subsphaeroidea, pallida vel hyalino-pallida, sicca sphaeroideo-contracta, nigricantia, margine albo-furfuraceo-

flocculoso, latit. circiter 0,2 mm.; sporae fusoido-elongatae, longit. 6—10 mmm., crassit. 1,5—2 mmm.; thecae longit. 36—40 mmm., crassit. 5—6 mmm. — Ad folia *Alni* mense Majo passim legimus.

** **Tr. Kolaënsis** Karst. Ad lignum *Salicis* vetustum prope Mustiala die 3 mensis Augusti 1869 unica vice paucissima specimina legimus. — Pilis exsertis mox agnoscenda. Variat breviter stipitata.

*** **Tr. leucostoma** Karst. Apothecia conferta, erumpentia, hemisphaerica vel mutua pressione difformia, cinereo-pallida, margine fimbriato, albido vel subalbo, sicca subsphaeroideo-depressa, nigricantia vel fuliginosa; ore contracto, saepe angulato-flexo, latit. 0,3—0,5 mm.; sporae aciculari- vel fusoido-elongatae, rectae vel subrectae, vulgo uniseptatae, longit. 12—27 mmm., crassit. 2—3 mmm.; thecae longit. 46—50 mmm., crassit. 5,5 mmm., obturaculo minutissimo iodo vix vel obsoletissime coerulescente. — Ad caules *Artemisiae vulgaris* exsiccatos raro obvenit.

Tr. atratae extus subsimilis, sed sporae aliae. Cum *Tr. Artemisiae* (Lasch.), a *Tr. dilutella* vix discernenda, nullo modo commiscenda.

**** **Tr. Ebuli** Fr. Ad caules *Epilobii angustifolii* et *Artemisiae vulgaris* exsiccatos passim obvia.

Variat sporis paullo maioribus.

***** **Tr. Galii** Karst. Ad caules *Galii veri* exsiccatos fine mensis Maji in Mustiala lecta. — Apothecia sparsa vel subgregaria, primum sphaeroidea, dein hemisphaerica, tandem explanata, concava, cinerea, epithecio dilutiore, margine fimbriato, albicante, sicca nigricantia, varie contracta, rugulosa, latit. 0,5—0,8 mm.; sporae fusoido-filiformes, rectae vel subrectae, guttulatae vel spurie pluriseptatae, longit. 12—23 mmm., crassit. 1—2 mmm.; thecae longit. 40—50 mmm., crassit. 6—8 mmm.; paraphyses crassit. vix 2 mmm., sursum leviter incrassatulae.

***** **Tr. Rubi** DeN.? *P. rubina* Karst. Monogr. p. 160. Ad caules *Rubi idaei* exsiccatos sat frequenter obvia. — *Tr. Ebuli* arcte affinis.

190. **Tr. Rhinanthi Karst.** Ad caules *Rhinanthi minoris* exsiccatos in Mustiala fine mensis Julii unica vice observata. — Apothecia sessilia, glabra, sicca nigricantia, varie contracta, saepe subtriquetra, rugulosa, humectata planiuscula, fusca, epithecio albicante vel pallido, margine pallidiore, latit. 1—1,5 mm.; sporae aciculari-elongatae, rectae vel leniter curvulae, guttulatae, interdum spurie uniseptatae, longit. 18—25 mmm., crassit. 2—2,5 mmm.; thecae crassit. 6—7 mmm., obturaculo minutissimo iodo obsoletissime coerulecente.

Affinitatem maximam cum *Tr. dilutella* offert, sed sporis majoribus etc. differt. Forsan rectius eidem ut subspecies sit subjungenda.

191. **Tr. thallophila Karst.** F. F. exs. 823. Supra thallum apotheciaque *Lecanorae subfuscae*, ad corticem *Salicis viminalis* crescentis, in horto Mustialaënsi fine mensis Aprilis legimus. — Apothecia sparsa vel gregaria, sessilia, subsphaeroidea vel hemisphaerica, sicca varie contracta, fusca vel umbrino-fusca, subfurfurella, rugulosa, latit. 0,2—0,4 mm.; sporae subellipsoideae vel oblongato-ellipsoideae, rectae, vulgo guttulis 2 mediocribus praeditae, longit. 7—8,5 mmm.; thecae longit. 30—35 mmm., crassit. 6 mmm.

Externa facie *Tr. atratam* refert, sed notis allatis facillime dignota.

192. **Tr. fuscella Karst.** *P. fuscella Karst.* F. F. exs. 761. Ad folia et culmos *Caricis leporinae* exsiccatos in Mustiala mense ineunte Majo et exeunte Augusto. — Apothecia erumpentia, subhemisphaerica, glabra, fusco-pallida, margine albicante, sicca difformiter contracta, depressa, nigricantia, latit. 0,3—0,4 mm.; sporae oblongatae, rectae vel leniter curvulae, guttulis 2 apicalibus mediocribus praeditae, longit. 18—20 mmm., crassit. 6—7 mmm.; thecae fusoidelongatae, longit. 70—90 mmm., crassit. 14 mmm.; paraphyses numerosae, crassit. 2—3 mmm., apicem versus incrassatae. — Epiphylla, per epidermidem erumpens, lateribus ab ejus laciniis cincta vel tandem libera.

Forsan rectius ad genus *Stictidis* referenda.

193. **Tr. Dehnii Rab. Karst.** F. F. exs. 732. In *Potentilla norvegica* aliquoties lecta.

194. **Tr. Gentianae Pers.** Rarissima.

195. **Niptera graminis (Desm.) Karst.** F. F. exs. 831. In Mustiala ad gramina parcius lecta.

196. **N. palustris Rob.** In calamis *Junci articulati* putrescentibus haud raro obvia.

* **N. hydrophila Karst.** F. F. exs. 643. In culmis *Phragmitis communis* putrescentibus frequenter obvenit.

** **N. simillima Karst.** Ad calamos *Junci conglomerati* putridos sat raro lecta.

** **N. epitypha Karst.** Ad calamos *Typhae latifoliae* putrescentes fine mensis Septembris parce legimus. — Apothecia gregaria, primo hemisphaerica, demum convexiuscula, primo tota fuliginoso-cinerea, dein cinereo-livida, epithecio griseo-pallente vel fuliginoso-pallido, sicca concoloria vel extus nigricantia; sporae aciculari-elongatae, longit. 10—14 mmm., crassit. 2 mmm.

*** **N. junciseda Karst.** Ad calamos *Junci conglomerati* putrescentes passim obvia.

**** **N. juncinella Karst.** *P. juncinella Karst.* F. F. exs. 748. Ad calamos *Junci articulati* putrescentes passim occurrit.

***** **N. graminea Karst.** *P. graminea Karst.* F. F. exs. 747. Ad culmos *Poa nemoralis* et *Calamagrostidis* siccos locis udis dejectos mensibus Augusto—Septembri passim provenit. — Apothecia gregaria, convexa, sicca concava, albida vel livescenti-albida, sicca pallescentia, basi fuscescentia; sporae filiformes, utrinque attenuatae, guttulis 4—6 majusculis praeditae vel tenuiter 3-septatae, rectae vel leniter curvulae, longit. 20—30 mmm., crassit. 3—4 mmm.; thecae fusoido-clavatae, longit. 75—80 mmm., crassit. 8—10 mmm.; paraphyses apicem versus incrassatae.

***** **N. excelsior Karst.** *P. excelsior Karst.* F. F. exs. 644. Ad culmos *Phragmitis communis* in Mustiala et prope Pähkijärvi parcius legimus.

197. **Gorgoniceps aridula Karst.** *P. aridula Karst.* F. F. exs. 750. Ad lignum putridum pineum prope lacum

Särkjärvi semel legimus. — Apothecia convexa, immarginata, in statu vegeto hyalina vel cinerascens, latit. 0,4—0,8 mm.; sporae filiformes, guttulatae, hyalino-luteolae, longit. 50—82 mmm., crassit. 2—2,5 mmm.; thecae longit. 82—123 mmm., crassit. 11—14 mmm.; paraphyses crassit. 1,5—2 mmm., sursum incrassatulae, crassit. 2—4 mmm., apice attenuato.

198. **Coronellaria Delitschiana** (Auersw.). Prope Kytö semel observata.

* **C. pulicaris** Karst. In calamis *Scirpi lacustris* et *Sc. sylvatici* mensibus Julio—Septembri sat raro obvia. — Specimina, in *Scirpo sylvatico* lecta, sporis gaudent oblongatis 2-guttulatis, longit. 14—20 mmm., crassit. 3,5—4,5 mmm.

199. **C. caricinella** Karst. *P. caricinella* Karst. F. F. exs. 645. In foliis *Caricum* majorum putridis mensibus Septembri—Octobri aliquoties lecta.

200. **Orbilia delicatula** Karst. Rarissima.

201. **Orb. leucostigma** (Fr.). Passim obvia.

* **Orb. xanthostigma** Fr. Aeqve frequens ac praecedens.

202. **Orb. epipora** (Nyl.). *P. epipora* Nyl. Karst. F. F. exs. 725. Haud nimis raro occurrit.

* **Orb. inflatula** Karst. In Mustiala et prope Pähki-järvi observata.

203. **Orb. luteorubella** (Nyl.). *P. luteorubella* Nyl. Karst. F. F. exs. 727. Haud raro videtur.

204. **Orb. rubella** (Pers.). Karst. F. F. exs. 834. Ad latus internum, rarius externum, corticis *Salicum* mensibus Augusto—Decembri pluribus locis observavimus. Etiam ad corticem *Populi nigrae* in Mustiala exeunte mense Majo unica vice lecta. — Apothecia gregaria, planiuscula, subflexuosa, margine sublacinato, incarnato-rubra, latit. 1—1,5 mm.; sporae aciculari-filiformes, flexuosae, longit. 8—12 mmm., crassit. 0,5 mmm.; thecae longit. circiter 40 mmm., crassit. circiter 4 mmm.

205. **Calloria Fusarioides** (Berk.) Karst. F. F. exs. 646. Ad partem inferiorem caulium *Urticae dioicae* frequentissime occurrit.

206. **C. extumescens** Karst. Prope Mustiala semel observata.

207. **Lachnea pygmaea** (Fr.) Pez. *pygmaea* Fr. S. M. II, p. 79. Karst. Pez. Asc. p. 14. Ad radices arborum frondosarum locis umbrosis in horto Mustialaënsi mense exeunte Julio 1869. — Sporae fusoides-elongatae, simplices, rectae, longit. 4—8 mmm., crassit. 1,5—2,5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 65—75 mmm., crassit. 5—6 mmm.; paraphyses subulati, crassit. 4—5,5 mmm. Cupula latit. 2,3 mm., stipite altit. 7 mm.

208. **L. virginea** (Batsch.) *P. virginea* Batsch. Karst. F. F. exs. 535. Frequentissima.

* **L. selecta** Karst. Raro provenit.

** **L. filipes** Karst. Semel legimus.

*** **L. longicaudata** Karst. Semel lecta.

**** **L. gracilens** Karst. Raro obvia.

***** **L. elatior** Karst. Ad culmos graminum, terra tectos, fine mensis Julii in Mustiala semel reperimus. — *L. virgineae* similis, sed major (cupula latit. 1 mm., stipes altit. 1,5 mm.), epithecio dilutissime luteo: sporae longit. 8—14 mmm., crassit. 2—2,5 mmm.; thecae crassit. 5 mmm.; paraphyses crassit. 4 mmm.; pili crassit. 4 mmm.

209. **L. spiraeaecola** Karst. Ad caules *Spiraeae ulmariae* putrescentes mensibus Majo—Julio frequentissime occurrit. — Cupula alba, latit. 0,5—1,5 mm., tomentella, epithecio demum saepe pallido, sicco interdum subaurantiaco-luteo; sporae longit. 6—12 mmm.

210. **L. papyracea** Karst. Semel observavimus.

211. **L. nivea** (Hedw.). Passim obvia.

212. **L. bicolor** (Bull.) *P. bicolor* Bull. Karst. F. F. exs. 3. Ad ramulos, ligna et caules frequenter obvenit.

213. **L. callimorpha** Karst. F. F. exs. 835. Ad folia *Caricis ericetorum* exsiccata haud raro mense Majo obvia. — Apothecia gregaria, sessilia vel breviter stipitata, planiuscula, sicca sphaeroideo- vel hemisphaerico-contracta, alboto mentosa, epithecio luteo vel aurantiaco-luteo, latit. 0,3—0,5 mm.; sporae fusoido-filiformes, guttulis (6—8) praeditae vel spurie pluriseptatae, rectae, longit. 17—20 mmm., crassit. 1,5—2 mmm.; thecae subcylindraceae, longit. 35—45 mmm., crassit. 5 mmm.; paraphyses subulatae, crassit. 3 mmm.

A *L. bicolori* magnitudine apotheciorum minori, sporis longioribus etc. differt.

214. **L. acutipila** Karst. F. F. exs. 662. *P. acutipila* Karst. In culmis *Phragmitis communis* et *Airae caespitosae* semiputridis mensibus Majo et Junio aliquoties observata.

* **L. laetior** Karst. Ad caules *Rubi idaei* emortuos in Mustiala mense ineunte Julio semel legimus. — Apotheciis sessilibus vel subsessilibus, paullo majoribus (longit. 10—20 mmm., crassit. 1—2 mmm.), epithecio dilute luteo a *L. acutipila* differt.

215. **L. clandestina** (Bull.). *P. clandestina* Bull. Karst. F. F. exs. 52. In caulibus putrescentibus, praecipue *Rubi idaei*, frequenter obvenit.

216. **L. patens** (Fr.). *P. clandestina* Bull. β *patens* Fr. S. M. II, p. 92. *P. sphaerocephala* Wallr. Fl. crypt. II, p. 456. Karst. Monogr. p. 197. *P. palearum* Desm. *P. Schweinitzii* Auersw. in Rab. F. E. II. In culmis *Secalis cerealis* aliorumque graminum satis frequenter obvia.

217. **L. pulverulenta** (Lib.). *P. pulverulenta* Lib. Karst. F. F. exs. 551. Haud nimis raro proveniens.

218. **L. albotestacea** (Desm.). Karst. F. F. exs. 829. *P. palearum* Karst. Monogr. p. 195, pr. p. In culmis graminum vetustis mensibus Majo—Julio passim obvia. — Apothecia substipitata, sparsa vel subgregaria, alba et testacea-floccosa, cupula e subsphaeroideo vel obconico-sphaeroideo hemisphaerica, tandem explanata, epithecio carneo, latit. 1 mmm.; sporae elongato- vel filiformi-fusoideae, longit. 6—19 mmm., crassit. 1,5--2 mmm.

219. **L. mollissima** (Lasch.). *P. mollissima* Lasch. Karst. F. F. exs. 732. Passim obvia.
220. **L. sulphurea** (Pers.). *P. sulphurea* Pers. Karst. F. F. exs. 62 pr. p. et 722. Satis frequenter occurrens.
221. **L. leucophaea** (Pers.). Karst. F. F. exs. 734. Frequenter occurrit.
222. **L. radians** Karst. *P. radians* Karst. F. F. exs. 533.
223. **L. nidulus** (Schm. et Kunz.). *P. nidulus* Schm. et Kunz. Karst. F. F. exs. 630. Ad caules putrescentes plantarum, praecipue *Spiraeae ulmariae*, frequenter obvenit.
224. **Crumenula pinicola** (Reb.). *P. pinicola* Reb. Karst. F. F. exs. 726. Frequenter obvia.
225. **Cr. urceoliformis** Karst. Ad caules *Vaccinii uliginosi* aridos in Mustiala ineunte mense Junio semel lecta. — Sporae filiformes, septatae, longit. 30—40 mmm., crassit. 1—1,5 mmm.; thecae crassit. 8 mmm.
226. **Cr. Ribis** (Fr.). *Cenangium Ribis* Fr. Karst. F. F. exs. Frequenter obvia. — Spermogonia ejus sistat *Topospora uberiformis* Fr. Karst. F. F. exs. 369.
227. **Cr. callunigena** Karst. Duo specimina semel legimus.
228. **Cr. Linnaeae** Karst. Semel lecta.
229. **Patellaria ligni** (Desm.). *Pez. complicata* Karst. F. F. exs. 642. Ad lignum vetustum *Salicis capreae*, *Populi tremulae*, *Sorbi* et *Betulae* per annum passim observavimus. — Apothecia in statu vegeto sordide albida vel cinereo-livida, saepissime externe e crystallis oxalatis calcici subfurfurella.
230. **P. ovulispora** Karst. *Pez. ovulispora* Karst. F. F. exs. 543. Prope vicum Kytö semel lecta.
231. **P. lecideola** (Fr.). Circa Mustiala pluries legimus.
232. **P. connivens** (Fr.). *Pez. connivens* Fr. Karst. F. F. exs. 641. Ad lignum *Populi* et *Alni incanae* vetustum multoties observata.

233. **P. caecula** Karst. Semel lecta.
234. **P. sanguinea** (Pers.). *Pez. sanguinea* Pers. Karst. F. F. exs. 148. Sat frequenter provenit.
235. **Tympanis conspersa** Fr. Karst. F. F. exs. 41. Ad corticem arborum frondosarum variarum frequentissime obvenit.
236. **T. alnea** (Pers.). Rarissime obvia.
237. **T. spermatispora** Nyl. Obs. p. 70. Karst. F. F. exs. 752. *Patellaria spermatispora* Nyl. in Notis. ur Sällsk. pro Faun. et Flor. Fenn. Förh. n. s. I (1858) p. 125. Ad corticem *Populi tremulae* passim obvia.
238. **T. amphiboloides** Nyl. Obs. p. 70. Ad lignum abietinum in Mustiala parce lecta. — Var. *hypopodiza* Nyl. l. c. Karst. F. F. exs. 753. Ad lignum vetustum pineum in Mustiala exeunte mense Julio legimus.
239. **T. amphibola** (Mass.). Karst. F. F. exs. 840. Ad corticem *Pini sylvestris* sat frequenter obvia.
240. **T. bacillifera** Karst. F. F. exs. 756. Ad corticem *Abietis excelsioris* frequenter provenit. — Apothecia sessilia, glabra, solitaria vel saepius caespitosa, nigra, plana, margine obtuso, epithecio nitido, latit. 0.6—0.7 mm.; sporae filiformi-elongatae, vulgo apicibus attenuatae, flexuosae, simplices vel 3—5-septatae, longit. 20—52 mm. crassit. 3—4.5 mm.; thecae elongato-clavatae, longit. 65—88 mm., crassit. 10—11 mm.; paraphyses graciles.
241. **T. atra** (Rab.). Karst. F. F. exs. 755. *T. pinastri* Tul. Nyl. Obs. p. 73. Ad corticem *Abietis excelsioris* mensibus Julio—Novembri passim obvia.
242. **T. pithya** Karst. *Patellaria pithya* Karst. F. F. exs. 661. Ad corticem *Pini sylvestris* in Mustiala ineunte mense Aprili reperimus. — Apothecia solitaria aut interdum caespitosa (cupulis 2 junctis), erumpentia, subsessilia, glabra, nigra, immarginata, epithecio convexo, latit. 1.5—1.8 mm.; sporae haud visae; thecae (myriosporae?) longit. 100—110 mm., crassit. 13—17 mm.; paraphyses graciles, adsper-

sae, apice clavato, fuscescente, crassit. circiter 6 mmm. —
Sequenti proxima.

243. **T. hypopodia** Nyl. Obs. p. 72. Karst. F. F. exs. 754. Ad corticem *Pini sylvestris* mense Septembri legimus.

244. **Encoelia fascicularis** (Alb. et Schw.). *Pez. fascicularis* Alb. et Schw. Karst. F. F. exs. 69. Sat frequenter obvenit.

245. **Enc. furfuracea** (Roth.). *Pez. furfuracea* Roth. Karst. F. F. exs. 326 et 554. Ad ramulos *Alni incanae* exsiccatos in Nokkamäki semel legimus.

246. **Enc. impudicella** Karst. *Pez. impudicella* Karst. F. F. exs. 534. Ad corticem ramorum *Abietis excelsioris* dejectorum exsiccatorum mense Decembri 1865 et 1868 lecta. — Apothecia erumpentia, solitaria vel caespitosa, coriacea, e spaeroideo hemisphaerica, tandem explanata, difformia, leniter furfuracea, demum subnuda, primum grisea, dein subcinnamomeo-fusca, marginem versus dilutiora, sicca fuligineo-fusca vel nigricantia, breviter stipitata vel sessilia, epithecio e lutescente pallido, sicco subcinnamomeo, laevi vel ruguloso, margine integerrimo, latit. 3—5 mm.; sporae elongatae, utroque apice paullulum attenuatae, distichae vel oblique monostichae, curvulae, longit. 6—9 mmm., crassit. 1,5—2 mmm.; thecae subcylindratae, longit. 40—50 mmm., crassit. circiter 5 mmm., apice iodo non tinctae; paraphyses vix ullae propriae.

247. **Dermatea fallax** (Wahlenb.). *D. Padi* Fr. S. V. Se. p. 362. Karst. F. F. exs. 330. Ad ramulos *Pruni Padi* aridos in Mustiala die 9 mensis Aprilis observata.

248. **Schmitzonia radiata** (Pers.). Karst. F. F. exs. 769. Ad lignum betulinum et salicinum passim proveniens.

249. **Schm. graminum** (Desm.). Ad caules *Tritici repentis* die 15 mensis Octobris 1868 reperimus. — Vix differt *Stictis Luzulae* Lib. Cr. Arduenn. 133.

250. **Schm. decipiens** Karst. Ad caules *Artemisiae vulgaris* semiputridos mense ineunte Septembri semel in Runkomäki inventa. — Apothecia subgregaria, erumpenti-

superficialia, orbicularia, planiuscula, subluteo-virescentia, dein decolorata pallescentia, pulverulenta, margine vix exserto, integerrimo, epithecio olivaceo pulverulento, latit. 0,7 mm.; sporae filiformes, polymerae (in articulos longit. 4—8 mmm., crassit. circiter 2 mmm. mox dilabentes); thecae cylindratae, longit. circiter 155 mmm., crassit. 6—9 mmm.; paraphyses filiformes, crassit. 1,5 mmm. — Gelatina hymenea iodo vage coerulecit.

251. **Propolis versicolor** Fr. Rarissime obvia. — Sporae oblongatae, leniter curvatae, spurie uniseptatae vel 2—4 guttulatae, longit. 19—27 mmm., crassit. 6—9 mmm.; thecae longit. 85—110 mmm., crassit. 14—15 mmm.

252. **Pr. Lecanora** (Kunz.). Karst. F. F. exs. 555. Ad ramulos *Salicis fragilis* aridos semel observata. — Sporae ellipsoideae, simplices, luteolae, longit. 23—30 mmm., crassit. 12—14 mmm.; thecae oblongatae, longit. 85—100 mmm., crassit. 22—25 mmm.

253. **Cryptodiscus pallidus** (Pers.). *Stictis pallida* Pers. Karst. F. F. exs. 262. In ligno *Pini* et *Populi* semiputrido sat frequenter obvius, sed facile praetervisus.

254. **Stictis emergens** Karst. F. F. exs. 765. Ad calamos *Junci conglomerati* putrescentes mense exeunte Septembri legimus. — Apothecia gregaria, erumpentia, demum sublibera, testaceo-pallida, demum umbrino-pallida, margine lacero vel crenulato, dilutiore, subalbicante, epithecio obscuriore, planiuscula, latit. 0,2 mm.; sporae aciculari-elongatae, longit. 10—20 mmm., crassit. 1,5—2 mmm.; thecae fusoidelongatae, longit. 35—45 mmm., crassit. 6 mmm., apice iodo haud tinetae; paraphyses cohaerentes (saltem in statu sicco).

Cum *Trochilis* multum commune habet atque forsan illis rectius sit referenda.

Mustiala, ineunte mense Septembri 1869.

IV.

Phacidiei et Hysteriei

in

paroecia Tammela crescentes.

I. PHACIDIEI.

1. **Cenangium ferruginosum** Fr. Karst. F. F. exs. 662. In ramis *Pini sylvestris* exsiccatis frequentissime provenit. — Sporae ellipsoideae, longit. 10—11 mmm., crassit. 6—7 mmm.

2. **C. pinastri** Fr. S. M. II, p. 184. *Triblidium pinastri* Fr. S. V. Sc. p. 369. Karst. F. F. exs. 557. Ad ramos *Abietis excelsioris* copiosissime obvium. — Sporae simplices, demum uniseptatae, incolores, fusoidae, longit. 15—35 mmm., crassit. 9—11 mmm.

3. **Triblidium caliciiforme** Reb. Karst. F. F. exs. 5. *Phacidium caliciiforme* (Reb.) Spreng. Rab. F. E. ed. II, 231. *Blitridium caliciiforme* DeN. Karst. F. F. exs. 336. Ad corticem truncorum *Alni glutinosae* ad Kyrönsilta et in pascuo Fårhagen prope Mustiala parce legimus.

4. **Phacidium Ledi** (Alb. et Schw.). Karst. F. F. exs. 849. Ad ramos *Ledi palustris* exsiccatos vere sat frequenter obvium. — Sporae ellipsoideae vel oblongato-subreniformes, eguttulatae, incolores, longit. 10—16 mmm., crassit. 5—6 mmm.; thecae clavatae.

5. **Ph. rugosum** Fr. El. II, p. 135. Ad caules et ramos *Rubi idaei* emortuos ineunte mense Majo 1866 in horto Mustialaënsi observavimus. — Sporae oblongato- vel ellipsoideo-subreniformes, eguttulatae, incolores, longit. 9—13 mmm., crassit. 3—5 mmm.; thecae clavatae. Priorem arcte tangit.

6. **Ph. degenerans** (Fr.). *Hysterium degenerans* Fr. Karst. F. F. exs. 334. In ramis *Vaccinii uliginosi* exsiccatis sat frequenter provenit. — Sporae subellipsoideae vel

oblongato-subreniformes, eguttulatae, incolores, longit. 8—12 mmm., crassit. 3,5—4,5 mmm.

7. **Ph. Callunae Karst.** Ad caules *Callunae vulgaris* emortuos die 28 mensis Aprilis 1867 prope Mustiala semel observavimus. — Perithecia subsphaeroidea, erumpentia, atra, in lacinias 4 obtusas subtriangulares a centro dehiscencia, epithecio pallido; sporae 8^{nae}, ellipsoideae vel oblongato-ellipsoideae, eguttulatae, incolores, longit. 9—17 mmm., crassit. 4—6 mmm.; thecae clavatae, longit. 65—92 mmm., crassit. 10—12 mmm., iodo non tinctae. Praecedentibus arte affinis.

8. **Ph. Oxycocci Fr. Karst.** F. F. exs. 841. In foliis *Oxycocci palustris* emortuis satis frequenter obvenit. — Sporae oblongato- vel elongato-fusoideae, incolores, guttulis 2 mediocribus instructae, longit. 14—18 mmm., crassit. 5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 60—70 mmm., crassit. 11—14 mmm.; paraphyses confertae, numerosae, flexuosae, crassit. 2 mmm., apice clavula oblongata.

9. **Ph. Andromedae Fr. Karst.** F. F. exs. 842. Ad folia *Andromedae polifoliae* emortua fere per annum haud raro proveniens. — Partibus tam internis quam externis cum *Ph. Oxycocci* satis (forte nimis) convenit.

10. **Ph. Arctostaphyli Karst.** F. F. 843. *Stictis Phacidiodes Fr.* S. M. II, p. 198. Ad folia *Arctostaphyli officinalis* semiputrida pluribus locis, v. c. Kytö, Sipilä, Linikkala, legimus. Sero autumnno optime evoluta. — Sporae oblongato- vel elongato-fusoideae, incolores, longit. 18—22 mmm., crassit. 4—5 mmm., guttulis 2 majusculis praeditae; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 70—90 mmm., crassit. circiter 11 mmm.; paraphyses cohaerentes, crassit. 1,5—2 mmm., apice clavula fuscescente, cuneato-incrassata aut non determinata instructae, crassit. 3—5 mmm.

11. **Ph. macrosporum Karst.** F. F. exs. 844. Ad folia *Caricis vesicariae* emortua in prato Myllyperä prope Mustiala die 28 mensis Novembris 1868 legimus. — Perithecia erumpentia, in lacinias, cum epidermide connatae,

3—5 vel irregulariter dehiscencia, epithecio umbrino-pallido, latit. 0,3—0,5 mm.; sporae fusoido-elongatae, leniter curvulae, longit. 35—38 mmm., crassit. 6—7 mmm., guttulis 2 majusculis praeditae; thecae clavatae, longit. 72—86 mmm., crassit. circiter 12 mmm.

Una cum tribus praecedentibus forsitan rectius generi *Stictidis* aut *Trochilae* adscribendum.

12. **Ph. radians** Rob. in Desm. Cr. Fr. ed. I, 1350 et ed. II, 750. **Karst.** F. F. exs. 847. *Trochila radians* DeN. In caulibus foliis *Campanulae patulae* vivis in Mustiala mense Octobri 1867 observavimus. — Perithecia nigra, innata, demum emergentia, difformia, orbiculata, elongata, saepe confluentia aut fibrillis innatis serpentibus fusco-nigricantibus vel fuliginosis juncta, in lacinias 3—4 inaequales aut irregulariter dehiscencia; sporae subfusoido-elongatae, vulgo 2-guttulatae, rectae, longit. 8—10 mmm., crassit. 2—2,5 mmm.; thecae clavatae, longit. 40—50 mmm., crassit. 6 mmm.; paraphyses graciles.

13. **Ph. Pini** (Alb. et Schw.). **Karst.** F. F. exs. 338. Satis rarum videtur; duobus modo locis mensibus Novembri et Januario adhuc lectum. — Sporae filiformes, apice utroque attenuatae, spurie pluriseptatae, longit. circiter 70 mmm., crassit. 3—5 mmm.

14. **Ph. Juniperi** **Karst.** *Ph. Pini* f. *Juniperi* **Karst.** F. F. exs. 339. Frequenter in ramis *Juniperi communis* occurrit. A priori certe specie distingvendum. Hymenium jove pluvio valde turgescit.

15. **Ph. coronatum** Fr. **Karst.** F. F. exs. 466 (ad *Quercum*).

Var. *Populi* **Karst.** In foliis *Populi tremulae* siccis passim obvium. — Sporae filiformes, longit. 45—60 mmm., crassit. 2 mmm.

Var. *Betulae* **Karst.** *Ph. coronatum* Fr. f. *Betulae* **Karst.** F. F. exs. 340. In foliis *Betulae* exsiccatis mensibus Julio—Octobri sat frequenter provenit. Mense Septembri optime evolutum legimus.

16. **Ph. quadratum** Schm. Karst. F. F. exs. 848. *Ph. leptideum* Fr. In caulibus *Myrtilli nigrae* aridis passim obveniens.

Var. *orbiculare* Fr. In caulibus *Vaccinii Vitis idaeae* exsiccati passim obvium.

17. **Ph. Rubi** Fr. Karst. F. F. exs. 158. In *Mus-tiala* semel adhuc legimus.

18. **Ph. macrum** Karst. in Notis. ur Sällsk. pro F. et Fl. Fenn. Förh. Ad ferulas *Cerefolii sylvestris* semiputridas die 7 mensis Julii 1866 reperimus.

19. **Rhytisma salicinum** (Pers.). Karst. F. F. exs. 159. In foliis *Salicum* variarum frequenter obvium.

20. **Rh. Andromedae.** (Pers.) Karst. F. F. exs. 160. In foliis *Andromedae polifoliae* vivis frequenter obvium.

II. HYSTERIEI Fr.

21. **Hysterographium pulicare** (Pers.). *Hysterium pulicare* Pers. Karst. F. F. exs. 49. Ad corticem arborum frondosarum variarum, praecipue *Alni* et *Betulae*, frequentissime occurrit.

22. **H. angustatum** (Alb. et Schw.). Karst. F. F. exs. 663. Ad corticem *Betulae* satis frequenter obvenit. *)

23. **H. elongatum** (Wahlenb.). *Hysterium elongatum* Wahlenb. Karst. F. F. exs. 92. Ad lignum salicinum frequenter provenit. — Sporae oblongatae, fuscae, 7—9-septatae (accedentibus septulis longitudinalibus 1—2), medio constrictae, longit. 42—46 mmm., crassit. 14—17 mmm.

24. **H. sphaerioides** (Nyl.?). Ad lignum *Betulae* vetustum prope lacum Särkjärvi fine mensis Septembris 1867 semel legimus. — Perithecia crebre conferta, saepe confluentia, rotundata vel mutua pressione difformia, vertice saepe applanata vel depressa, laevia, nigra; sporae fusoido-oblon-

*) *Hysterium Probstii* Dub. (*Hyst. lineare* var. *corticolum* Fr. S. V. Sc. p. 368) in cortice *Mali* passim occurrens, formam, ut videtur, *Opegraphae variae* Pers. tantum sistit.

gatae, 2—4-guttulatae vel uniseptatae, primo incolores, demum fuscae, medio constrictae, longit. circiter 15 mmm., crassit. circiter 5 mmm.

Quantum ex descriptione non sufficiente in Herb. Mus. Fenn. data judicare possumus, est haec distincta species *Hysterium pulicare* Pers. var. *sphaerioides* Nyl.

25. **H. conigenum** (Moug. et Nestl.). *Hysterium conigenum* Karst. F. F. exs. 467. Ad strobilos *Abietis excelsioris* prope Mustiala semel initio mensis Junii 1867 observavimus. — Sporae fusoides-elongatae, inaequales, incolores, uniseptatae, medio nonnihil constrictae, longit. 12—16 mmm., crassit. 2—3 mmm.

26. **H. conjungens** Karst. F. F. exs. 858. Supra corticem *Pini sylvestris* pluribus locis, v. c. Mustiala versus Myllyperä, Saaris, Kuusto, mensibus Aprili et Majo legimus. — Perithecia (vel apothecia) superficialia, sparsa, elongata, utroque apice attenuata, recta vel curvata, raro nonnihil ramosa, laevia, nigra, epithecio rimiformi, demum dehiscens dilatato, longit. circiter 1 mm., latit. circiter 0,3 mm.; sporae fusoides-oblongatae, rectae vel leniter curvulae, uniseptatae, medio haud vel paullulum constrictae, demum fuscae, longit. 28—38 mmm., crassit. 9—12 mmm.; thecae oblongatae; paraphyses crassiusculae, ramosae, articulatae, apice fuscae.

Hysterographium cum *Opegrapha* conjungit.

27. **Glonium emergens** Dub.

* **Gl. excipiendum** Karst. In ligno *Betulae* et *Sorbi Aucupariae* putrescente in Mustiala et prope Särkjärvi mensibus Majo et Septembri observavimus. — Simile *Gl. emergenti*, sed sporis 1—2-septatis, minoribus (longit. 10—14 mmm., crassit. 4—5 mmm.) et gelatina hymenea iodo vinose rubente diversum. In *Gl. emergenti* sporae sunt ovoideo-oblongatae, uniseptatae, longit. 14—18 mmm., crassit. 7—10 mmm.

** **Gl. pygmaeum** Karst. Ad lignum vetustum *Juniperi* die 29 mensis Maji 1869 in Mustiala legimus. — Sporae et reactio hymenii iodica coerulea ut in *Gl. emergenti*,

sed perithecia minora (longit. 0,1—0,3 mm., latit. circiter 0,1 mmm.), thecae subellipsoideae, longit. 40—50 mmm., crassit. 20—26 mmm.

28. **Gl. striola** (Fr.). *Hysterium striola* Fr. El. II, 145. Dub. Bot. gall. II, 720. *Ailographum striola* Fr. S. V. Sc. p. 406 in not. In ferula *Cerefolii sylvestris* putrida prope Mustiala die 29 mensis Maji 1869 legimus. — Sporae ovoideae, uniseptatae, longit. 11—20 mmm., crassit. 6—9 mmm.; thecae 8-sporae, ovoideo-oblongatae, longit. 44—60 mmm., crassit. 18—24 mmm.; hymenium iodo intense coerulescens!

Ut praecedentes sporis cum *Arthoniis* convenit.

29. **Hysterium scirpinum** DeC. Karst. F. F. exs. 556. Ad calamos *Scirpi lacustris* vetustos prope lacum Kuiva-järvi mense ineunte Septembri legimus.

30. **H. culmigenum** Fr. Karst. F. F. exs. 845. In culmis graminum aridis mensibus Aprili—Octobri.

31. **H. arundinaceum** Schrad. In Mustiala mense exeunte Majo 1866 unica vice observavimus.

32. **H. Oxycocci** Fr. Prope Sipilä die 1 mensis Junii 1866 invenimus.

33. **H. maculare** Fr. Karst. F. F. exs. 465. Frequenter proveniens.

34. **H. follicolum** Fr. Karst. F. F. exs. 848 (var. *Mespili*). In foliis *Crataegi coccinei* aridis semel legimus.

35. **H. pinastri** Schrad. Karst. F. F. exs. 9. Frequentissime occurrit.

* **H. juniperinum** Fr. Karst. F. F. exs. 335. Aeqve frequens ac praecedens.

36. **H. commune** Fr. S. M. II, p. 589. *H. Artemisiae* Schum. Saell. II, p. 155. Karst. F. F. exs. 846. In caulibus *Epilobii angustifolii* siccis initio mensis Julii 1865 observatum.

37. **Pseudographis elatina** (Ach.). Karst. F. F. exs. 337. Frequenter obvia.

38. **Clithris quercina** (Pers.). *Hysterium quercinum* Pers. Syn. p. 100. *Cenangium quercinum* Fr. S. M. II,

p. 189 et S. V. Sc. p. 364. **Karst. F. F. exs. 328.** Ad ramulos *Quercus* exsiccatos in Mustiala. -- Sporae filiformes.

39. **Lophium mytilinum (Pers.). Karst. F. F. exs. 93.** Ad corticem et lignum *Pini* frequentissime occurrit.

40. **L. laeviusculum Karst. F. F. exs. 771.** Ad lignum fabrefactum pineum die 22 mensis Maji 1866 in Mustiala (ad Kyrönsilta) inventum. — Perithecia gregaria, emerso-superficialia, sessilia, lineari-elongata, hysteriiformia, atra, laeviuscula, longit. 0,3—0,7 mm.; sporae fusoido-elongatae, 8^{nae}, rectae vel rectiusculae, vulgo tenuiter 3-septatae, luteolae, longit. 16—22 mmm., crassit. 2,5—3 mmm.; thecae fusoido-elongatae, longit. 54—60 mmm., crassit. circiter 6 mmm., iodo non tinctae; paraphyses numerosae, confertae, gracillimae.

41. **L. mytilinellum Fr. Karst. F. F. exs. 770.** Ad acus et ramulos *Pini sylvestris* mensibus Januari—Novembri haud parce legimus. — Sporae filiformes, luteolae, guttulatae vel spurie septatae, longit. 100—150 mmm., crassit. 1,5 mmm.

42. **L. decipiens Karst. F. F. exs. 767.** Ad corticem *Juniperi communis* haud nimis raro occurrit. — Perithecia gregaria, sessilia, emerso-superficialia, rotundata aut oblongata, atra, laevia, minuta (longit. vix 0,3 mm. excedentia); sporae 8^{nae}, fusoido-oblongatae vel fusoido-elongatae, rectae vel leviter curvulae, 3-septatae, fuscescenti-luteolae, longit. 12—20 mmm., crassit. 4—6 mmm.; thecae longit. 65—80 mmm., crassit. 7 mmm.

43. **Ostropa cinerea (Pers.). Fr. S. V. Sc. p. 401.** *Hysterium cinereum Pers. Syn. p. 99.* *Sphaeria barbara Fr. S. M. II, p. 468.* Ad ramulos exsiccatos *Salicum* et *Syringae vulgaris* *) aliquoties legimus. — Sporae filiformes, longissimae, simplices.

Hac quoque pertinet *Tuberculostoma sphaerocephalum Sollm. in Hedw. 1864, n:o 8.*

*) In ramulis *Syringae* interdum socia obvia *Schmitzomia pupula Fr.*, quam etiam in ramulis *Rhamni Frangulae* et *Viburni Opuli* vigentem pluries circa Mustiala legimus.

Mustiala, fine mensis Decembris 1869.

V.

Peronosporei, Aecidiei et Ustilaginei,
e regione Mustialaënsi hucusque
cogniti.

I. PERONOSPOREI.

1. **Peronospora infestans** (Mont.). Karst. F. F. exs. 498. In *Solano tuberoso* mensibus Augusto et Septembri parce 1865 et 1868, copiosissime 1866 et 1867 proveniens.

2. **P. nivea** (Unger.). Karst. F. F. exs. 685. Folia variarum Umbelliferarum mensibus Julio et Augusto infestat.

3. **P. pusilla** DeB. In foliis *Geranii sylvatici* mensibus Julio et Augusto 1866 et 1867 aliquoties parce legimus.

4. **P. pygmaea** Unger. Karst. F. F. exs. 395. In foliis *Anemones nemorosae* mensibus Majo et Junio satis frequenter occurrit.

5. **P. densa** Rab. Karst. F. F. exs. 581. In caulibus et foliis *Rhinanthi minoris* unica vice mense Augusto parce lecta.

6. **P. parasitica** (Pers.). Karst. F. F. exs. 396. In caulibus et foliis *Capsellae Bursae pastoris* autumnno passim a nobis observata.

7. **P. gangliiformis** (Berk.). Karst. F. F. exs. 300 et 584. In foliis *Sonchi asperi* mense Augusto multoties copiose lecta; etiam in *Cirsio* semel observavimus.

8. **P. Viciae** (Berk.). Karst. F. F. exs. 398. In Viciis mense Septembri 1865 in horto Mustialaënsi semel lecta. Verisimiliter haud rara.

9. **P. Alsinearum** Casp. Karst. F. F. exs. 582. In *Cerastio vulgato* et *Sclerantho annuo* (*P. Scleranthi* Rab.) mense Julio rarius obvia.

10. **P. effusa** (Grev.). Karst. F. F. exs. 397. In *Chenopodio albo* passim obvia.

11. **P. Ficariae** Tul. Karst. F. F. exs. 583. In foliis *Ranunculi repentis* in horto Mustialaënsi mense Julio et Augusto 1866 et 1866 parce lecta.

12. **P. Trifoliorum** DeB. *P. grisea* Ung. forma: *Trifolii* Rab. Karst. F. F. exs. 299. In foliis *Trifolii medii* exeunte aestate frequens.

13. **P. grisea** Unger. Karst. F. F. exs. 800. In foliis *Veronicae serpyllifoliae*, die 24 mensis Julii 1866 a nobis lecta.

14. **P. Lamii** A.Br. Karst. F. F. exs. 499. In horto Mustialaënsi in *Lamio amplexicaule* mense Augusto 1866 unica vice lecta.

15. **P. Radii** DeB. Karst. F. F. exs. 578. In *Tripleurospermo inodoro* mense Augusto semel lecta.

16. **P. alta** Fuck. Karst. F. F. exs. 579. In foliis *Plantaginis majoris* mense Augusto raro obvia.

17. **P. Rumicis** Cord. Karst. F. F. exs. 580. In *Rumice Acetosa* et *R. Acetosella* mensibus Junio et Julio raro obvia.

18. **Cystopus candidus** (Pers.). Karst. F. F. exs. 399 et 500. *Uredo candida* Pers. Syn. p. 223. In caulibus et foliis *Capsellae Bursae pastoris* aestate et autumno copiose crescit.

II. AECIDIUM.

1. **Aecidium Convallariae** Schum. Karst. F. F. exs. 687 (forma: *Convallariae majalis*), 688 (forma: *Paridis quadrifoliae*) et 689 (forma: *Majanthemi bifolii*). Prope Pih-tikoski unica vice mense Junii 1867 invenimus. Alibi in Fennia nondum observatum.

2. **Aec. Galii** Pers. In foliis *Galii* in horto Mustialaënsi die 23 mensis Junii 1866 lectum.

3. **Aec. leucospermum** DeC. Karst. F. F. exs. 496. In foliis *Anemones nemorosae* prope Heinämaa mense Junio 1866. Species in Fennia rarissima.

4. **Aec. Pedicularis** Libosch. Karst. F. F. exs. 585. In foliis *Pedic. palustris* rarius obvium.

5. **Aec. Geranii** DeC. *Aec. fuscum* Bon. Karst. F. F. exs. 194. In *Geranio sylvatico* non infreqvens.
6. **Aec. Urticae** Schum. Karst. F. F. exs. 75. In caulibus et foliis *Urt. dioicae* freqvens.
7. **Aec. Grossulariae** DeC. *Aec. aurantiacum* Bon. Karst. F. F. exs. 195. In foliis, petiolis et fructibus *Ribis grossulariae*, rarius *Rib. rubri* et *Rib. nigri*, certis annis freqvens.
8. **Aec. Pimpinellae** Karst. F. F. exs. 691. *Aec. Falcariae* DeC. Dietr. Arch. naturk. Liv.-, Ehst.- u. Kurlands, II ser. B. I, p. 286. In *Pimpinella saxifraga* in horto Mustialaënsi mensibus Junio et Julio 1866, 1867 et 1868 observatum.
9. **Aec. Ranunculi** Pers. Karst. F. F. exs. 693. In *Ranunculis* variis freqvens.
10. **Aec. Berberidis** Pers. Karst. F. F. exs. 799. *Aec. poculiforme* Jacq. Karst. Parasitsv. 5. In *Berberide vulgari* in horto Mustialaënsi copiose.
11. **Aec. Rhamni** Pers. *Aec. poculiforme* Jacq. Karst. F. F. exs. 196. In foliis et petiolis nec non ramulis junioribus frequentissimum.
12. **Roestelia cornuta** (Ehrh.). Karst. Parasitsv. 8. *Aec. cornutum f. Sorbi* Karst. F. F. exs. 28. In foliis *Sorborum* variarum, praecipue *Sorbi aucupariae*, copiose crescit.
13. **R. penicillata** (Fl. Dan.). Karst. F. F. exs. 295. Folia *Pyri mali* quotannis infestat.
14. **Peridermium Pini** (Pers.). Karst. F. F. exs. 493. Hunc rarissimum fungillum in ramulis *Pini sylvestris* juvenilis prope Mustialam die 12 mensis Junii 1866 invenimus. Alibi in Fennia nondum observatum.
15. **Phelonites strobilina** (A. S.). Passim. Haec species antea Myxomycetibus perperam est adnumerata.
16. **Puccinia graminis** Pers. Karst. F. F. exs. 12. Gramina varia incolit. Formam evolutionis (teleutosporae) *Aec. Berberidis* sistit.
17. **P. coronata** Cord. In *Avena sativa* raro obvia. Forma teleutospora *Aec. Rhamni*.

18. **P. stramineis** Fuck. In *Tritico vulgari* passim. Forma teleutospora *Aecidii Asperifolii* Pers.
19. **P. Caricis** DeC. Karst. F. F. exs. 57 et 594. In foliis Caricum variarum quotannis frequentissime proveniens.
20. **P. Galiorum** Link. Karst. F. F. exs. 74. In *Galio vero* passim.
21. **P. Calthae** Link. *P. gracilis* f. *Calthae* Karst. F. F. exs. 495. In *Caltha palustri* raro obvia.
22. **P. Menthae** Pers. Karst. F. F. exs. 588. In *Mentha arvensi* frequens.
23. **P. Violarum** Link. Karst. F. F. exs. 683. In *Violis variis* satis frequens.
24. **P. Stellariae** Dub. Karst. F. F. exs. 67. *P. gracilis* Cord. Karst. F. F. exs. 193. In *Stellaria palustri* semel reperta.
25. **P. Umbelliferarum** DeC. Karst. F. F. exs. 595. In *Cerefolio sylvestri* haud raro obvenit.
26. **P. Aegopodii** Link. *P. difformis* Bon. Karst. F. F. exs. 192. *Aegopodium Podagrariam* quotannis infestat. Uredo ejus nondum observata.
27. **P. Pimpinellae** Link. Karst. F. F. exs. 692. In foliis *Pimp. Saxifragae* passim.
28. **P. Anemones** Pers. In *Anem. nemorosa* satis frequens.
29. **P. Polygoni-vivipari**. *P. Polygonorum* Schlecht. d. *Vivipari* Dietr. In foliis *Polyg. vivipari* haud nimis rara. — Sporae sphaeroideo-ellipsoideae, longit. 23—30 mmm., crassit. 16—20 mmm., pedicello brevissimo vel fere nullo.
30. **P. Compositarum** Schlecht. Karst. F. F. exs. 686. In *Synanthereis variis* haud rara.
31. **P. variabilis** Grev. In foliis *Taraxaci officinalis* sat frequens.
32. **P. Circii** Karst. Folia *Cirsii arvensis* obtegit. — Sporae sphaeroideo-ellipsoideae, longit. 30—36 mmm., crassit. 19—22 mmm., brevissime pedicellatae. — Syn. *P. Compositarum* Auct.

33. **P. Aviculariae Pers.** In foliis *Polyg. avicularis* passim observata.

34. **Triphragmium Ulmariae Link. Karst. F. F. exs. 294.** In foliis *Spiraeae ulmariae* rarius obvium.

35. **Phragmidium bulbosum (Strauss.). Phr. incrassatum Link. f. Ruborum Wallr. Karst. F. F. exs. 4. Phr. cylindricum Bon. Karst. F. F. exs. 392 et Parasitsv. 6.** In foliis *Rubi idaei* frequens.

36. **Phr. mucronatum (Pers.). Phr. incrassatum Link. f. Rosarum Rab. Karst. F. F. exs. 4. Phr. oblongum Bon. Karst. F. F. exs. 391 et Parasitsv. 7.** In foliis *Rosarum* variarum frequens.

37. **Phr. obtusum Schm. et Kunz. Karst. F. F. exs. 40.** In foliis *Potentillarum*, praecipue *Potentillae argenteae*, satis frequens.

38. **Phr. Fragariae Rossm. Karst. F. F. exs. 586.** Prope Kytö in *Fragaria vesca* mense Octobri 1865 inventum. Alibi in Fennia nondum observatum.

39. **Podisoma Juniperi-communis Fr.** In ramulis *Junip. comm.* circa Mustialam aestate 1866 aliquoties observavimus. N. 13 forte ejus Aecidium.

40. **Gymnosporangium juniperinum (Linn.).** In ramulis *Juniperi communis* prope Mustiala mense Julio 1866 passim obvieniens. N. 12 forte sistat ejus Aecidium.

41. **Uromyces apiculatus (Strauss.).** In *Lathyro pratensi* passim.

42. **Ur. appendiculatus (Pers.). Karst. F. F. exs. 684.** In *Vicia Cracca* sat frequens.

43. **Uredo Rubigo DeC. Karst. Parasitsv. 3. Caeoma Rubigo (DeC.) Link. Karst. F. F. exs. 297.** Gramina varia saepe ingenti copia infestat. N. 16 ejus Puccinia.

44. **Ur. linearis Pers. Karst. Parasitsv. 4. Caeoma linearis Karst. F. F. exs. 298.** *Triticum vulgare* quotannis infestat. N. 17 Puccinia ejus.

45. **Ur. Calthae Reg.** In *Caltha palustri* passim. N. 21 ejus Puccinia.

46. **Ur. Menthae Pers.** In *Mentha arvensis* frequens. N. 22 ejus Puccinia.
47. **Ur. Violarum DeC.** Satis frequens. N. 22 ejus Puccinia.
48. **Ur. Stellariae (Link.).** Rarissima. N. 24 ejus Puccinia.
49. **Ur. Umbelliferarum Link.** In *Cerefolio sylvestri* passim. N. 25 ejus Puccinia.
50. **Ur. Pyrolae Mart.** In *Pyrola rotundifolia* et *Pyr. secunda* passim.
51. **Ur. Leguminosarum (Link.).** In Papilionaceis variis non raro provenit. N. 41 et N. 42 ejus Pucciniae.
52. **Ur. Flosculosorum A. S.** In Synanthereis variis. N. 30 et 31 ejus Pucciniae.
53. **Ur. Hieracii Schum.** N. 30 ejus Puccinia.
54. **Ur. svaveolens Pers. Karst. F. F. exs. 494.** In foliis *Cirsii arvensis* sat frequenter provenit. N. 32 ejus Puccinia.
55. **Ur. Rumicum DeC.** In *Rumice Acetosa* passim.
56. **Ur. Polygonorum DeC.** N. 33 ejus Puccinia.
57. **Ur. Galii (Link.).** In *Galio vero* rarissima. N. 20 ejus Puccinia.
58. **Ur. Bistortarum DeC.** In foliis *Polygoni vivipari* haud nimis rara. N. 29 ejus Puccinia.
59. **Ur. Epilobii DeC.** In foliis *Epil. angustifolii* rarissime obvia.
60. **Epitea Ruborum (DeC.).** In foliis *Rubi idaei* frequens. N. 35 ejus Puccinia.
61. **Ep. Rosae (Pers.).** In foliis Rosarum sponte crescentium atque cultarum frequens. N. 36 ejus Puccinia.
62. **Ep. Potentillarum (DeC.).** In foliis *Potentillarum*, praecipue *Potentillae argenteae*, frequens. N. 37 ejus Puccinia.
63. **Ep. Alchemillae (Pers.).** In *Alchemilla vulgari* frequens.

64. **Ep. vulgaris** Fr. *Uredo mixta* Steud. Karst. F. F. exs. 84. *Physonema pallidum* Bon. Karst. F. F. exs. 393. In foliis Salicum variarum copiose.

65. **Ep. longicapsula** (DeC.). Karst. F. F. exs. 592 et 694 (forma: *Betulae nanae*). *Uredo populina* Jacq. In foliis Betularum frequentissima.

66. **Coleosporium Synantherearum** Fr. *Ur. fulva* Schum. f. *Sonchorum* Rab. Karst. F. F. exs. 83. *Ur. Senecionis* Schum. Karst. F. F. exs. 85. In foliis Sonchorum, *Senecionis vulgaris* et *Tussilaginis Farfarae* sat frequens.

67. **C. Rhinanthacearum** (DeC.). Karst. F. F. exs. 40 et 596 (forma: *Euphrasiae*). In foliis Rhinanthorum, *Euphrasiae*, *Melampyri* et *Odontitis* frequens.

68. **C. Campanularum** (Pers.). *Ur. Campanularum* Pers. Karst. F. F. exs. 29. In Campanulis variis sat frequens.

69. **C. miniatum** (Pers.). *Uredo miniata* Pers. Karst. F. F. exs. 45. In Rosis variis passim.

III. USTILAGINEI.

1. **Tilletia Caries** (DeC.). In *Tritico vulgari* passim.

2. **Ustilago segetum** (Pers.). Karst. F. F. exs. 26. In *Hordeo vulgari*, *Tritico vulgari* et *Avena sativa* passim.

3. **Ust. receptaculorum** (DeC.). Karst. F. F. exs. 19. In fructibus *Tragopogonis pratensis* in horto Mustialaënsi quotannis copiose crescit.

4. **Ust. Caricis** (Pers.). Karst. F. F. exs. 51. In fructibus *Caricum* variarum frequens.

5. **Ust. utriculosa** (Link.). *Ust. segetum* f. *Polygoni* Bon. Karst. F. F. exs. 394. In fructibus *Polygoni Hydropiperis* passim.

Lichenes rariores circa Mustiala lecti

8

H. A. KULLHEM.

I det följande har jag sammanställt de anmärkningsvärdare
lafarter som jag anträffat under mina excursioner i trakten
omkring Mustiala, och hoppas jag härigenom kunna lemna
ett litet bidrag till kännedomen om Tavastlands ganska rika
lafflora. Några nya arter har jag äfven trots mig kunna
uppställa, då jag i den för mig tillgängliga litteraturen ej
lyckats finna några på dem passande beskrifningar.

Mustiala i April 1870.

Homolichenes.

Ephebe spinulosa Th. Fr. Bot. Not. 1866. — Ad rupes passim.

Pterygium pannariellum Nyl. — Ad saxa in rivulis passim.

Pyrenopsis subfuliginea Nyl. Flora 1867, p. 309. — Ad saxa
irrigua.

Porocyphus areolatus Fw. = *Collema furfurellum* Nyl. secund.
Th. Fries in Bot. Not. 1866. — Ad rupes passim.

Porocyphus cataractarum Krb. Par. Lich. p. 440. — Ad saxa
inundata, Myllykylä.

Phylliscum endocarpoides Nyl. — Ad rupes, Myllyperä, Letku.

Collema quadratum Lahm. — Ad corticem salicis et sorbi.

Collema melaenum Ach. — Ad rupes, Letku.

Leptogium amphineum (Ach.) Nyl. — Supra terram.

Leptogium spongiosum Nyl. — Ad truncum putridum populi
et supra terram.

Leptogium subtile (Schrad.). — Supra muscos.

Leptogium pusillum Nyl. — Supra terram.

Heterolichenes.

- Pilophoron fibula* **Tuck.** — Ad saxa passim.
- Stereocaulon cereolinum* **Ach.** — Ad saxa, Nyby, Tilasinvuori.
- Cladonia bellidiflora* (**Ach.**). — Supra terram sterilem, Tilasinvuori.
- Sphaerophoron coralloides* **Pers.** — Ad rupes, Pyhäjärvi.
- Parmelia protixa* var. *fuliginosa* **Fr.** — Ad rupes, Säppälä.
- Physcia pulverulenta* (**Schreb.**) var. *venusta* (**Ach.**). — Ad corticem sorbi, Jokkis.
- var. *detersa* **Nyl.** — Ad rupes, Letku.
- Physcia caesia* (**Hffm.**) var. *corticola*. — Ad corticem sorbi.
- Acarospora admissa* **Nyl.** Flora 1867, p. 370, sub *Lecanora*. — Ad saxa, Tilasinvuori.
- Acarospora peliscypha* (**Whlbn.**). — Ad saxa irrigua, Talsola.
- Lecanora cateilea* (**Ach.**) **Nyl.** Lich. Lapp. Or. p. 133. — Ad corticem populi.
- Lecanora Tilasii* n. sp. Thallus tenuis, cinerascens, areolatus, apotheciorum luxurie fere obliterated, hypothallo atro. Apothecia conferta, primo punctiformi-innata, dein sessilia, e pressione angulosa, disco planiusculo fusco, margine tumido persistente cincto. Sporae in thecis clavatis 8^{nae} ovoideae, episporio crasso cinctae, long. 0,019—23 mm., crass. 0,008—9 mm. Epithecium fuscescens, paraphyses diffluentes. Gelatina hymenea jodo coeruleascens.
- Ad saxa quarzosa, Tilasinvuori.
- Caloplaca citrina* (**Ach.**). — Sterilis ad muros.
- Rinodina polyspora* **Th. Fr.** — Ad corticem populi et sorbi sat frequens.
- Rinodina pyreniospora* (**Nyl.**). = *Rinodina Conradi* **Kbr.** — Ad corticem betulae.
- Rinodina badiella* (**Nyl.**). — Ad rupes, Alho.
- Lecania fuscella* **Mass.** — Ad corticem populi.
- Lecania Nylanderiana* **Mass.** — Ad muros templi paroeciae.
- Aspicilia calcarea* (**L.**) var. *contorta* **Flk. Kbr.** Parerg. Lich. p. 95. — Ad rupes gneissaceas, Letku.
- var. *caesioalba* (**Prev.**). — Ad rupes, Letku.

- Aspicilia mutabilis* (Ach.). — Ad corticem populi, Kuivajärvi.
- Gyalecta rubra* (Hffm.). — In rimis rupium, Letku.
- Gyalecta congruella* (Nyl.). — Ad corticem betulae et alni passim.
- Phlyctis agelaea* (Ach.). — Ad corticem alni, Jokkis.
- Blastenia ochracea* (Schaer.). — Ad saxa.
- Bacidia viridescens* (Mass.). = *Secoliga pezizoidea* f. *viridescens* Stizenb. Lecid. Nadelf. p. 15. — Supra terram.
- Bacidia affinis* (Zw.). = *Secoliga atrosanguinea* β *affinis* Stizenb. l. c. p. 18. — Ad corticem Juniperi.
- Bacidia atrosanguinea* (Schaer.) Stizenb. l. c. p. 16. — Sat frequens ad corticem populi.
- B. lecideoides* Harssl. — Ad corticem populi passim.
- B. turqida* Kbr. — Ad saxa.
- B. asserculorum* (Ach.) var. *saxicola* Krb. — Ad saxa passim.
- B. tenella* n. sp. Thallus effusus, granuloso-leprosus, viridifuscescens. Apothecia minutissima, adnata, planiuscula l. convexiuscula, immarginata, nigra l. fusconigra. Hymenium (alt. 0,030—0,040 mm.) superne fusco-nigricans, hypothecium incolor. Sporae in thecis clavatis aciculares simplices long. 0,024—0,036 mm. crassit. 0,001—0,0015 mm. Paraphyses cohaerentes. Gelatina hymenea jodo coerulescens.
- Ad lignum pini, Riuska.
- B. inundata* (Fr.) var. *corticola* Arn. — Ad corticem salicis et alni.
- B. arceutina* (Ach.) Stizenb. l. c. p. 38. — Ad cortices arborum passim.
- B. poliaena* (Nyl.). — Ad corticem populi et sorbi.
- B. sparsa* n. sp. Thallus tenuis, effusus, granuloso-leprosus, virescens. Apothecia sparsa, adpressa, primo concava dein planiuscula, disco badio fusco, margine pallidiore cincto. Hymenium (alt. 0,045—60 mm.) incolor, hypothecium fuscescens. Thecae clavatae, paraphyses cohaerentes. Sporae bacillares 3—7-septatae, long. 0,028—33 mm., crass. 0,0025 mm. Gelatina hymenea jodo intense coerulescens.
- Ad truncum putridum, Pähkijärvi.

B. acerina (Pers.) Stizenb. l. c. p. 60. — Ad corticem abietis passim.

Bilimbia faginea Krb. — Ad corticem populi sat frequens.

B. pallens n. sp. Thallus tenuis, effusus, granuloso-verruculosus, cinereo-glaucescens. Apothecia minuta, convexa, immarginata, albido-pallida. Sporae bacillares 3-septatae, long. 0,013—17 mm., crass. 0,002—3 mm. Paraphyses cohaerentes, hypothecium incolor. Gelatina hymenea jodo vinose rubens.

Ad corticem tiliae.

B. epixanthoides (Nyl.). — Ad ligna vetusta, Särkijärvi.

B. hypnophila (Ach.). — Muricola.

Biatorina lenticularis Fw. — Ad rupes, Letku.

B. erysiboides (Nyl.). — Ad lignum vetustum populi et betulae.

B. adpressa Hepp. — Ad corticem juniperi passim.

B. prasina (Fr.). — Ad corticem alni passim.

B. erysibe (Fr.). — Ad muros.

B. poliococca (Nyl.). — Ad corticem pini, Syrjä.

B. glomerella (Nyl.). — Ad truncos putridos passim.

Biatora humida n. sp. Thallus effusus, granuloso-leprosus, viridi-fuscescens. Apothecia parva, convexa, immarginata, fusco-rufescentia. Sporae in thecis cylindraceo-clavatis 8^{nae} ellipsoideo-ovoideae long. 0,016—21 mm., crass. 0,007—0,009 mm. Hymenium (alt. ca. 0,120 mm.) cum hypothecio fuscescens, paraphyses cohaerentes. Gelatina hymenea jodo coeruleascens.

Supra terram argillaceam, Kaukijärvi.

B. fuscorubens (Nyl.). — Ad saxa.

B. fusca (Schaer.) Nyl. Lich. Lapp. Or. p. 143, sub *Lecidea*. — Hypothecium fuscescens, gelatina hymenea jodo vinose rubens. Supra terram, Syrjä.

B. albo-fuscescens (Nyl. Flora 1867, p. 370, sub *Lecidea*). — Ad cortices praesertim abietis.

B. Ehrhartiana (Ach.). — Ad lignum.

B. rupestris (Scop.). — Ad rupes gneissaceas, Letku.

B. phaeostigma Kbr. — Ad corticem pini sat frequens.

- B. Tornoënsis* (Nyl.). — Ad corticem abietis, Särkijärvi.
- B. pungens* Kbr. — Ad rupes passim.
- B. helvola* Kbr. (Hellbom in Öfvers. af Sv. V. A. Förh. 1867 n:o 5). — Ad corticem abietis sat frequens.
- B. pinicola* Th. Fr. (Hellbom in Öfvers. af S. V. A. Förh. 1867 n:o 5). — Ad corticem pini, Syrjä.
- B. admixta* Th. Fr. Bot. Not. 1863. — Ad corticem abietis passim.
- B. miscelliformis* (Nyl.). — Ad lignum vetustum, Sauho-niemi.
- B. betulicola* n. sp. Thallus tenuis, effusus, sublaevigatus, ci-nerascens. Apothecia parva, adnata, badiofusca, ju-niora planiuscula dein aetate convexa, margine pal-lidiora demum evanido cincta. Sporae ellipsoideae long. 0,006—8 mm., crass. 0,003—4 mm., hymenium superne incolor inferne cum hypothecio fuscescens, thecae clavatae, paraphyses cohaerentes. Gelatina hymenea jodo coerulescens.
- Ad corticem betulae.
- B. leprodea* (Nyl.). — *B. Nylanderi* Anzi. — Ad corticem ju-niperi et ad ligna vetusta.
- B. geophana* (Nyl.). — Supra terram passim.
- Lopadium disciforme* Fw. = *L. pezizoideum* b. *disciforme* Kbr. Syst. Lich. Germ. p. 211. *L. pezizoideum* Kbr. Pa-reg. Lich. p. 175. — Ad cortices praesertim abietis sat frequens.
- Buellia nigrītula* (Nyl.). — Ad lignum.
- B. badia* (Fr.). — Ad rupes, Alho, Pappila.
- Catillaria proximella* (Nyl.). — Ad corticem juniperi.
- Lecidea intumescens* Flk. — Ad saxa passim.
- L. adnata* Th. Fr. in litt. — Supra thallum *Lec. variae*.
- L. intrusa* Th. Fr. in litt. — Supra crustam *Lecideae panae-obaoe*, Heinämaa.
- L. albocoerulescens* (Wulff.) Kbr. S. L. G. p. 247. — Ad saxa, Myllykylä.
- L. enalliza* Nyl. β *fuliginea* Th. Fr. in litt. — Ad lignum.
- L. propinqua* Th. Fr. in litt. — Ad saxa calcarea, Jokkis.

- L. sylvicola* **Fw.** — Ad rupes, Talsola.
- Sarcogyne privigna* (**Ach.**) et var. *Clavus* **DC.** Ad saxa irrigua, Kuivajärvi.
- Lecanactis Dilleniana* (**Ach.**). — Sterilis ad latera rupium.
- Opegrapha herpetica* (**Ach.**) et var. *subocellata* **Flk.** — Ad corticem salicis.
- Xylographa flexella* (**Ach.**). — Ad truncos putridos.
- Arthonia pineti* **Kbr.** — Ad corticem salicis, Sankoniemi.
- A. helvola* **Nyl.** — Ad corticem betulae.
- A. incarnata* **Th. Fr.** in litt. — Ad ligna vetusta.
- Sphinctrina microcephala* **Sm. Kbr.*** Pareg. Lich. p. 288. — Ad saepes vetustas sat frequens.
- Calicium nigrum* **Schaer. Th. Fr.** L. A. p. 248. — Ad lignum vetustum.
- Endopyrenium daedaleum* (**Kmph.**). — Supra muscos, Letku.
- Dermatocarpon Garovaglii* (**Mnt.**). — Ad muros, sterilis.
- Pertusaria laevigata* **Th. Fr.** — Ad corticem alni frequens.
- Leptorrhaphis lucida* **Kbr.** — Ad corticem populi sat frequens.
- Endococcus gemmifer* (**Tayl.**). — Kuivajärvi.

HEMIPTERA HETEROPTERA

samlade under en resa i ryska Karelen
sommaren 1869

af

JOHN SAHLBERG.

Under den naturalhistoriska resa genom ryska Karelen, jag med understöd af Universitetets Henningska fond sommaren 1869 företog, var en af mina hufvuduppgifter, att undersöka traktens *Hemipter*-fauna. Då härunder af *Heteroptera* ett icke ringa antal för vår fauna nya arter påträffades och några af dessa ännu voro obeskrifna, torde en notis om denna skörd förtjena en plats i Sällskapetets *pro Fauna et Flora Fennica* notiser. Att äfven de allmännare arterna blifvit upptagna, har skett i ändamål, att lemna ett bidrag till kändedom om dessa insekters utbredning åt nordn.

I likhet med de flesta naturforskare anser jag, att hela ryska Karelen ända till Onega sjö och Hvita hafvet *) lämpligast bör betraktas som en del af Finlands naturalhistoriska område och på grund af naturförhållanden icke kunna skiljas från finska Karelen, med hvilken provins den äfven i Hemipterologiskt afseende synes hafva ganska stor likhet, ehuru några nya, tydligen österifrån invandrade, arter tillkommit och faunan derigenom blifvit rikare.

Man torde föröfrigt inom ryska Karelen kunna särskilja 4 olika naturalhistoriska regioner, utmärkta såväl i fysiskt och botaniskt, som zoologiskt hänseende, nemligen:

*) Den naturalhistoriska gränsen synes böra dragas längs Svir-floden, Onega sjö, Telekina-floden, Vigsjön, Vigfloden och Hvita hafvet.

1. *Regio campestris*, sträckande sig norrut från Svirfloden inemot trakten af Petrosawodsk, utmärkt genom saknad af berg;

2. *Regio montana* norr om föregående ända till den ås, som framstryker söder om Segosero och Matkosero sjöar och utgör vattenskilnad emellan Onegas och Hvita hafvets vattensystemer, utmärkande sig genom en liflig omvexling af berg, sjöar, floder, dalar, skogar, ängar och kärr, samt en synnerligen yppig flora;

3. *Regio paludosa* norr om sistnämnda och stötande till ryska Lappmarken, nästan helt och hållet uppfyllt af flacka enformiga kärr och mossar;

4. *Regio maritima*, hvilken dock äfven (kanske rättare) kunde anses som en ståndort inom föregående och utgöres af den smala kuststräckan längs Hvita hafvet med dess holmar.

Utom de inom ryska Karelen funna arterna har jag anfört några, som togos på genomresan i ostligaste delen af finska Karelen i närheten af Kexholm och på Konewits holme i Ladoga. Äfven har ett mindre antal arter, som blifvit funna af Doktor **J. M. J. af Tengström** vid Kexholm och Apothekar **A. Günther** vid Petrosawodsk, i förteckningen blifvit upptagna.

Hvarje för finska faunan ny art har blifvit betecknad med tecknet *.

Hemiptera L.

Heteroptera Latr.

Geocorisae Latr.

1. *Eurygaster maurus* L. In regione montana passim occurrit.

* 2. *Sciocoris microphthalma* Flor. *Rhynch. Livl. I. 114. 2.*
Habitat in pratis aridis rarissime; ad Tiudie d. 1, ad Tschuja d. 27 Jul. et ad Jalguba d. 1 Sept. captus.

3. *Platysolen inflexus* Wolff. In regione montana et campestri passim occurrit.

* 4. *P. obscurus* n. sp.

Ovatus, nitidus, dense punctatus, subtus nigro-cupreus, supra griseo-flavescens, nigro-punctatus; capite toto, prothoracis apice, scutello medio longitudinaliter corioque versus apicem nigrofuscis, pronoto margine, linea media longitudinali scutellique lunulis callosis ad angulos basales et lineola media pallide flavis; membrana tota hyalina; antennis nigris, articulis 2 et 3 piceis, subaequalibus; pedibus flavis, femoribus fere totis tarsorumque apice nigricantibus. ♀ Long. 6 mm.

Pl. inflexo Wolff. simillimus, colore obscuriore, vertice absque callo pallido antennarumque structura praesertim distingvendus. — *Caput* nigrum, totum dense rugoso-punctatum, lobis lateralibus distantibus. — *Antennae* nigricantes, articulo secundo et tertio piceis, hoc illo vix longiori. — *Pronotum* griseo-flavescens, dense et profunde nigro-punctatum, antice nigricans, marginibus lateralibus albidis, callosis, linea media longitudinali angusta, elevata, flavescenti. —

Scutellum griseo-flavescens, dense nigro-punctatum, disco longitudinaliter late piceo, lunulis ad angulos anticos parvis callosis lineolaque media longitudinali flavis. — *Hemielytra* griseo-flavescentia, corio dense nigro-punctata, disco apicali sublaevi, macula magna indeterminata ad angulum internum picea; membrana tota hyalina, nervis concoloribus. — *Corpus* subtus totum nigricans, cupreo-violaceo nitens, lateribus dense, medio obsolete punctatum. — *Pedes* testacei, griseo-pubescentes, femoribus, basi et apice exceptis, tarsorumque apice nigris.

Habitat in regione Kareliae rossicae paludosa rarissime; ad Parantava prope flumen Vig. d. 23 Jul. captus. (In Lapponia rossica ad Kantalaks a. 1870 etiam inveni.)

5. *Picromerus bidens* L. Freqventer occurrit.

6. *Asopus punctatus* L. Ad Petrosawodsk d. 18 Jan. captus.

7. *Zicrona coerulea* L. In regione montana et campestri passim occurrit.

8. *Eurydema oleracea* L. In regione montana passim occurrit.

9. *E. festiva* L., Fieb. (= *E. ornata* F. Sahlb.). In paroecia Sakkola a D:re J. M. J. af Tengström capta.

10. *Carpocoris baccarum* L. Freqventissime occurrit.

11. *C. nigricornis* Fabr. In regione montana et campestri passim minus freqventer occurrit.

12. *Pentatoma juniperina* L. In regione montana rarius capta.

13. *Sehirus biguttatus* L. In regione montana passim occurrit.

14. *Elasmotethus dentatus* DeGeer. In regione montana rarius captus.

15. *Elasmucha grisea* L. In regione montana passim occurrit.

16. *Sastragala ferrugator* Fabr. (*bispina* Panz.).

Ad oppidum Kexholm a D:re J. M. J. af Tengström capta.

17. *Syromaster marginatus* L. In regione montana passim occurrit.

18. *Myrmus miriformis* **Fall.** *form. macr.* semel ad Dvoretz d. 19 Aug. capta, *f. brach* frequenter visa.

19. *Therapha Hyoscyami* **L.** Passim occurrit.

20. *Corizus abutilon* **Ross.** Ad oppidum Kexholm a D:re **J. M. J. af Tengström** captus.

21. *C. crassicornis* **L.** In regione montana et campestri frequenter occurrit.

* 22. *C. conspersus* **Fieb.** *Beitr. z. Kenntn. d. Schnabelk.* 350. 31. t. 2. fig. 27. — *Eur. Hem.* 336. 3.

Prope oppidum Kexholm a D:re **J. M. J. af Tengström** detectus.

23. *C. parumpunctatus* **Schill.** Habitat in regione montana et campestri rarius; ad Maanselkä d. 12 Jul., Tiudie d. 14, Kontschosero d. 21 Aug. et ad Mjatusow d. 8 Sept. captus.

* 24. *Berytus clavipes* **Fabr.** *Ent. Syst. IV.* 192. 20. (*Gerris.*). — **Hahn.** *Wanz. Ins. I.* fig. 69. — **Fall.** *Hem. Svec. I.* 165. 2. — **Fieb.** *Eur. Hem.* 211. 5. — **Flor.** *Rhynch. Livl. I.* 205. 2.

Habitat in gramine locis aridis in regione montana et campestri rarissime, ad Tiudie d. 2—3 Jul. et ad Mjatusow d. 6 Sept. captus. (In Yläne prope lacum Elijärvi d. 20 Jun. 1868 etiam a me inventus.)

25. *B. minor* **H.-Sff.**, **Flor.** (= *B. Fieberi* **Dohrn.**, *Neides clavipes* **F. Sahlb.**). Ad Koselma d. 22 Aug. unicum specimen inveni.

* 26. *B. crassipes* **H.-Sff.** *Deutschl. Ins.* 135. 6. — **Fieb.** *Eur. Hem.* 211. 6. (Descriptio ad formam brachypteram verisimiliter spectat.)

Ad Dvoretz d. 18 Aug. unicum specimen *f. macr.* detexi.

27. *Nysius Jacobeae* **Schill.** *f. brach.* In regione montana et campestri frequenter occurrit.

28. *N. Thymi* **Wolff.** Frequentissime occurrit.

* 29. *N. punctipennis* **H.-Sff.** *Wanz. Ins.* fig. 403. — **Fieb.**, *Eur. Hem.* 170. 8. — **Stål.**, *Öfv. Kongl. Vet.-Ak. förh.* 1862. 213. 2. — *Heterogaster Ericae* **Boh.** *Bidr. till Gotl. Ins., Kongl. Vet. Ak. Handl.* 1850. 245.

In *Calluna vulgaris* ad Kontschosero d. 16 et 21 Aug. copiose captus. (In Yläne et paroecia Pargas etiam aliquoties inventus.)

30. *N. pubescens* **J. Sahlb.** Habitat in regione campestri rarius; ad Wosposenia d. 4 et ad Mjatusow d. 5—6 Sept. parce lectus.

31. *Ophthalmicus rusticus* **Fall.** Habitat in regione campestri minus frequenter.

32. *O. sabulosus* **Schill.** Habitat per totam Kareliam rossicam passim.

33. *O. pygmaeus* **F. Sahlb.** Habitat in *Calluna vulgaris*; ad Kontschosero d. 16 et 21 Aug. copiose captus, ad Jalguba d. 30 Aug. et ad Mjatusow d. 7 Sept. rarius.

34. *Pterotmetus staphylinoides* **Burm. f. brach.** In regione montana et campestri passim minus frequenter occurrit; ad Kontschosero, Petrosawodsk, Jalguba, Tiudie et Mjatusow m. Jun.—Sept. captus.

35. *Pt. Menetriesii* **Kouschakew.** (*Pachymerus hemipterus* **Flor.**) *f. brach.* Habitat in regione montana et campestri rarissime; ad Kontschosero d. 21 Aug. specimina duo invenit **A. Günther**, ad Mjatusow d. 7 Sept. unicum specimen ipse cepi.

36. *Pt. hemipterus* **Schill.** (nec **Flor.**). — *Pachymerus oculatus* **Flor.**

Habitat inter radices *Callunae vulgaris* in regione montana et campestri rarissime; ad Kontschosero d. 21 Aug. nonnulla specimina *f. brach.* legi, ad Mjatusow deinde unicum specimen *f. macr.* d. 5 Sept. inveni. (In paroecia Pargas, **O. Reuter.**)

Obs. *Forma macroptera* (adhuc indescripta) pronotum habet postice latius hemielytraque abdominis longitudine, his griseo-testaceis, clavo corioque seriatim, hoc apice vage nigropunctatis, membrana sordide hyalina, nervis vix infuscatis.

37. *Megalonotus antennatus* **Schill.** *Form. macr.* in insula Ladogensi Konewits d. 14 Jun., *form. autem brach.* ad Dworetz d. 19 Aug. cepi.

38. *M. chiragra* **Fabr.** Ad oppidum Kexholm et in insula Konewits captus.

39. *Plociomerus silvestris* **L.** Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

40. *Drymus sylvaticus* **Fabr.** In regione montana et campestri passim occurrit.

41. *D. brunneus* **F. Sahlb.** Ad Mjatusow d. 5 Sept. captus.

42. *Peritrechus angusticollis* **F. Sahlb.** In regione montana et campestri rarius captus.

* 43. *P. convivus* **Stål.** *Sib. Hem., Stett. Ent. Zeit. XIX. 180. 23. (Rhyparochromus).* — *Pachymerus distingvendus* **Flor. Rhynch. Livl. I. 266. 21.** — *Lygaeus convivus* **Thoms. Opusc. ent. I. 192. 28.**

Sub fucis rejectis in littore maris Albi in insula parva prope Tschuja d. 2 Aug. plura specimina cepi.

Obs. Colore antennarum nonnihil variabilis, articulis 2 et 3 vel tantum 2 medio late testaceis; cum speciminibus sibiricis, in collectione F. Sahlbergii asservatis, omnino conveniunt nostra.

* 44. *Homalodema Abietis* **L. Faun. Sv. 257. 696. (Cimex).** — *Lygaeus* **Fall. Hem. Sv. 61. 21. var. β.** — **Thoms. Opusc. ent. I. 198. 45.** — *Homalodema* **Fieb. Eur. Hem. 170. 8.** — **Stål. Öfvers. Vet.-Akad. förh. 1862. 219.** — *Pachymerus* **Flor. Rhynch. Livl. I. 233. 4.**

In insula Ladogensi Konewits d. 14 Jun. capta. (In Yläne etiam inventa.)

45. *Eremecoris erraticus* **Fabr.** Freqv.

46. *E. plebejus* **Fall.** Habitat inter radices Callunae vulgaris in regione montana et campestri rarius; ad Kontschosero d. 21 Aug. et ad Mjatusow d. 7 Sept. captus.

47. *Trapezonotus nebulosus* **Fall.** In regione montana passim occurrit.

48. *Tr. agrestis* **Fall.** Habitat in regione montana et campestri frequentissime.

* 49. *Tr. anorus* **Flor. Rhynch. Livl. I. 263. 19. (Pachymerus).** — *Lygaeus* **Thoms. Opusc. ent. I. 198. 43.** — *Tr. nigripes* **Fieb. Eur. Hem. 191. 2. (verosimiliter).**

Rarissime occurrit; in insula Konewits d. 14 Jun. *formam macropteram* inveni, ad Sooseria deinde d. 27 Aug. unicum specimen *form. brach.* cepi; prope oppidum Petrosawodsk a Dom. **A. Günther** etiam semel captus.

Obs. *Forma macroptera* pronotum habet postice latius hemelytraque abdominis longitudine, his griseo-testaceis, nigro-variegatis punctatisque; membrana obscure fusca, basi anguste nervisque albidis.

50. *Phyparochromus Pini* **L.** Habitat in *regione montana* frequenter.

51. *Ischnorhynchus didymus* **Zett.** In Ledo palustri ad Swätnewlok in *regione montana* d. 6 Jul. nonnulla specimina cepi.

52. *Cymus glandicolor* **Hahn, Fieb., Flor, Stål.** Inter Carices in pratis paludosis per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

* 53. *C. clavicolus* **Hahn.** *Wanz. Ins. I. 77. fig. 44.* — **Burm.** *Handb. d. Ent. II. 292. 3.* — **Fieb.** *Eur. Hem. 204. 3.* — **Flor.** *Rhynch. Livl. 1. 300. 6.* — **Stål.** *Öfv. Vet.-Ak. förh. 1862. 225. 2.* — **Lygaeus Thoms.** *Opusc. ent. I. 183. 6.*

Habitat in pratis aridis; ad vicum Mjatusow ad flumen Svir in *regione campestri* unicum specimen d. 6 Sept. inveni.

54. *Oxycarenus modestus* **Fall.** (*Stenogaster Falleni* **F. Sahlb.**). Prope oppidum Kexholm a D:re **J. M. J. af Tengström** captus.

55. *Philomyrmex insignis* **F. Sahlb.** In insula Konewits in littore arenoso lacus Ladoga d. 14 Jun. unicum specimen nonnihil mutilatum inveni.

56. *Geocoris lapponica* **Zett.** Habitat in *regione montana* et *maritima* rarius; boream versus saltem usque ad mare album provenit.

57. *G. atra* **Fabr.** Prope oppidum Kexholm et ad Kontschosero capta.

58. *Anthocoris nemorum* **L.** Ubique frequentissime occurrit.

* 59. *A. limbatus* **Fieb.** *Beiträg. zur Kenntn. d. Schnabelk. 110. 13. t. 2. fig. 9.* — *Eur. Hem. 137. 3.* — *A. fasciatus* **H.-Sff.** *Wanz. Ins. IX. f. 995.* — **Stål.** *Öfv. Vet.-Ak. Förh. 1858. 355. 1.*

In Salicetis ad Sooseria d. 26 Aug. captus.

* 60. *Temnostethus pusillus* H.-Sff. Wanz. Ins. IX. f. 977. (*Anthocoris*) Fieb. Eur. Hem. 136. 1. — *Anthocoris lugubris* Flor. Rhynch. Livl. I. 647. 2.

In summo cacumine montis Keliak in regione maritima d. 1 Aug. duo specimina formae brachypterae cepi. (In Yläne et Pargas etiam captus.)

* 61. *Piezostethus lativentris* n. sp.

Breviter ovatus, niger, nitidus, tenuissime fulvo-pubescentis; antennis fuscis; rostro, articulo basali excepto, pedibusque flavis, femoribus anticis parum incrassatis, medio obsolete infuscatis; hemielytris abdomine valde dilatato angustioribus et dimidio brevioribus, fulvis, margine interiori clavi, cuneo toto anguloque exteriori corii late nigris, membrana parva, albido-hyalina, apice anguste rotundata; ♀ segmento ventrali ultimo medio longitudinaliter ferrugineo. Long. ♀ 3 mm.

P. cursitanti Fall. multo major, latitudine abdominis, hemielytrorum structura et colore valde insignis. — *Caput* breviter ovatum, convexum, nigrum, nitidum, laeve; oculis magnis prominulis. *Rostrum* mesosternum attingens, pallide flavum, articulo primo nigro, capitis dimidio longitudine. — *Antennae* breves longitudine capitis cum prothorace parum superantes, fuscae, pubescentes; articulo secundo subclavato, quam duobus ultimis, valde tenuibus, breviori. — *Protorax* niger, nitidus, laevis, lateribus antice rotundatis, basi obtuse emarginatus, disco postico subdepresso. — *Scutellum* laevissimum, postice depressum. — *Hemielytra* abdomine dimidio breviora et parum angustiora, dilute fulva, obsolete punctulata, tenuiter flavo-pubescentia; margine interiori clavi, cuneo toto embolioque late infuscatis; membrana parva albido-hyalina, apice angustato-rotundata, nervis vix observandis. — *Alae* hemielytris parum breviores. — *Abdomen* pone medium valde dilatatum, nigrum, obsolete subrugoso-punctatum, marginibus explanatis; (♀) segmento ultimo ventrali medio longitudinaliter ferrugineo. — *Pedes* pilosi, pallide flavi; femoribus anticis parum incrassatis, obsolete infuscatis. (Fig. 1).

Habitat in *regione montana* rarissime; sub lapide ad Kontschosero d. 21 unum et ad Petrosawodsk sub vegetabilis putrescentibus d. 26 Aug. alterum specimen inveni.

62. *P. cursitans* **Fall.** Habitat in *regione montana* passim.

63. *P. formicetorum* **Boh.** In societate cum Formica rufa ad Swätnavlok in *regione montana* d. 6 Jul. parcius lectus.

64. *Triphleps niger* **Wolff.** (*Anthocoris obscurus* **Hahn, F. Sahlb.**). Habitat in gramine locis aridis in *regione montana* passim copiose.

65. *Xylocoris ater* **L., Duf.** (*X. obscurellus* **Zett., F. Sahlb.**). Sub cortice Pini sylvestris in insula Ladogensi Konewits d. 14 Jun. captus.

66 *Idiotropus subtilis* **F. Sahlb.** Per omnes regiones parce occurrit; saltem usque ad oppidum Kem boream versus procedit.

* 67. *Ceratocombus muscorum* **Fall.** *Hem. Svec.* 153. 3. (*Bryocoris*). — **Fieb.** *Eur. Hem.* 143. 1. — *Astemma Mulsanti* **Sign.** *Annal. Soc. Ent. Franc.* 1852. 10. B. 541. f. 3. a. c. — *Lichenobia ferruginea* **Bärenspr.** *Berl. Ent. Zeit.* 1857. 167.

Ad Dworetz in *regione montana* d. 19 Aug. unicum specimen inveni. (In paroecia Pargas a O. Reuter etiam captus.)

* 68. *Dipsocoris pusillimus* **n. sp.**

Oblongo-ovatus, brunneus, opacus, supra holosericeo-pubescentis; antennis, rostro pedibusque cum coxis pallide flavis; pronoto trapeziformi, longitudine plus dimidio latiori, fortius convexo, prope basin transversim impresso; antennis longe albido pilosis; pedibus dense setosis et pubescentibus. Long. ♂ 1 mm.

D. alieno **H.-Sff.** plus duplo minor, millimetro vix longior, et igitur minima Hemipterorum Heteropterorum huc usque cognitorum. — *Caput* latitudine parum brevius, triangulare, valde convexum, griseo-pubescentis; oculis parvis, prominulis, rufescentibus. *Rostrum* crassiusculum, apice subulatum, mesosternum vix attingens, pallide flavum, apice parum infuscatum. — *Antennae* longae, flavae, dense et longe

albido-pilosae; articulo primo crasso cylindrico; secundo hoc fere duplo longiori, subclavato; tertio valde tenui, filiformi, longitudine prothoracis cum capite, ultimo etiam filiformi, praecedenti parum breviori. — *Pronotum* trapeziforme, postice longitudine parum ultra dimidio latius, margine basali obtuse rotundato, angulis parum prominentibus; antice quam longitudine parum latius, angulis anticis obtusis, marginibus lateralibus obsolete bisinuatis; disco convexum, ante basin transversim impressum, nigro-fuscum, holosericeo-pubescentia. — *Scutellum* breviter triangulare, fuscum, holosericeo-pubescentia. — *Hemielytra* explicata; abdomine parum longiora, apicem versus ampliata, obtuse rotundata, nervis ut in *D. alieno* **H.-Sff.**, fusca, holosericeo-pubescentia, corio parum, membrana magis, violaceo-nitentibus. — *Corpus* subtus pallide fuscum, densius griseo-pubescentia. — *Pedes* cum coxis pallide flavi, pubescentes, tibiis anticis subclavatis, dense setosis, tarsis apice anguste infuscatis.

In regione montana rarissime occurrit; loco paludoso ad lacunam prope Dworetz d. 18 Aug. unicum specimen ex cipulo cepi.

* 69. *Diplacus alboornatus* Stål. *Sibir. Hem., Stettin. Ent. Zeit.* 1858. 183. 40.

Forma brachyptera: Statura fere *Myrmecoris gracilis* **F. Sahlb.**, sed minor, brevior, capitis pedumque structura longe dissimilis. Antennae corpore multo longiores, articulo secundo tertio, hoc quarto dimidio longioribus. Prothorax subglobosus, postice parum angustatus. Scutellum magnum, valde convexum, apice obtusum. Hemielytra brevissima, prothorace vix longiora, apice retundata, coriacea, nigra, apice late nivea. Abdomen basi valde constrictum, apice subglobosum, in femina latius quam in mare. Pedes ferrugineo-testacei, femoribus tibiisque nigro-spinulosi; pedes postici saltatorii, ceteris multo longiores, femoribus utrinque vitta longitudinali fusca notato. (Fig. 2).

Mas: segmento genitali appendice squamiformi-falcato instructo.

In gramine locis aridis in summo jugo montis ad Maan-

selkä prope lacum Segosero d. 11—12 Jul. plura specimina form. brach. cepi (etiam in copula), sed form. macr. frustra quaesivi. Satis velociter et alte saltat.

70. *Monalocoris Filicis* L. In regione montana frequenter occurrit.

71. *Myrmecoris gracilis* F. Sahlb. form. brach. Ad Tiudie in regione montana d. 14 Aug. captus.

72. *Pithanus Märkelii* H.-Sff. Ad Maanselkä in regione montana d. 11 Jul. captus.

73. *Miris holsatus* L. Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

74. *Brachytropis calcarata* Fall. In regione montana et campestri frequenter occurrit.

75. *Notostira erratica* L. Habitat in regione montana et campestri passim.

76. *Lobostethus virens* L. In regione montana haud rarus.

77. *Trigonotylus ruficornis* Fall. Ubique frequenter occurrit.

78. *Leptopterna dolobrata* L. Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

79. *Teratocoris Flori* m.

Elongatus, pallide virescens, subopacus, subtus tenuiter griseo-pubescens; oculis mediocribus, antennis corpore multo longioribus, pallide virescentibus vel flavescens; articulo tertio et quarto parum infuscatis, simul sumtis secundo parum longioribus; prothorace trapeziformi longitudine haud latiori, supra parum convexo, margine basali parum emarginato; pedibus elongatis, rostro apice ungviculisque nigris. Long. ♂ 4,5, ♀ 5 mm.

Miris longicornis F. Sahlb. Mon. Geoc. Fenn. 87. 5. (except. synonym.). — *M. antennatus* Flor. Rhynch. Livl. I. 433. 1. (partim.).

Mas: minor, angustior; abdomine lineari; segmento genitali ad insertionem styli in latere sinistro semicirculariter sinuato, et supra sinum fortiter dentato-producto, stylo valde hamato-reflexo, apice acuminato; hemielytris abdomine longioribus, completis, membrana apice hyalina.

Femina: major, latior; abdomine oblongo, apice acuminato; dimorphis; *forma macroptera*: hemielytris abdomine parum longioribus; membrana completa, area apicali parteque dimidia interiori cellulae virescenti-hyalinis; alis hemielytris parum brevioribus; *forma brachyptera*: hemielytris abdomine parum brevioribus, membrana brevi; alis abdomine tertia parte brevioribus.

Var. b. ♂ capite, pronoto scutelloque linea media longitudinali, puncto ad basim tyli, annulo ad antennarum insertionem, maculis pone oculos pronotique angulis anticis nigris.

Habitat in Phragmitide communi ad littora maris albi; prope vicum Tschuja d. 27 Aug. copiose captus. (Ad littora maritima in Alandia, paroecia Pargas, insula Runsala et prope Helsingforsiam etiam haud infrequenter occurrit.)

* 80. *T. paludum* n. sp.

Lineari-elongatus, flavo-virescens, supra glaber, subtus tenuiter griseo-pubescent; oculis mediocribus, antennis corpore multo longioribus, parte dimidia apicali articuli primi secundoque toto pulchre rufis, tertio et quarto fuscis, simul sumtis secundo longioribus; prothorace anguste trapeziformi, basi longitudine haud latiori, supra parum convexo, margine basali leviter emarginato; pedibus valde elongatis, geniculis, tarsorum basi, tibiisque posticis totis rufis, rostro apice geniculisque nigris. Long. ♂ 4, ♀ 4,5 mm.

Miris antennatus Flor. *Rhynch. Livl. I. 433. 1.* (partim).

Mas: minor, angustior; abdomine lineari, segmento genitali ad insertionem styli in latere sinistro subquadrangulater exciso, stylo valde hamato-reflexo, apice acuminato; hemielytris abdomine longioribus, membrana completa, apice hyalina.

Femina: major, latior, abdomine oblongo, apice acuminato; dimorphis; *forma macroptera*: hemielytris abdomine parum longioribus, membrana completa, area apicali parteque dimidia interiori cellulae flavo-hyalinis; alis hemielytris parum brevioribus; *forma brachyptera*: hemielytris abdomine tertia parte brevioribus, membrana brevi; alis abdominis dimidio vix longioribus.

Var. b. ♂ capite, pronoto scutelloque linea media longitudinali, puncto ad basim tyli, annulo ad insertionem antennarum, maculis pone oculos pronotique angulis anticis nigris.

Var. c. ♂ ut *var. b.* sed hemielytris rufescentibus.

T. Flori m. valde affinis, sed minor, gracilior, colore corporis magis flavescenti, antennarum pedumque colore et structura facile distingvendus. — *Caput* cum oculis prothoracis basi angustius, convexum, pallide flavescens, oculis nigro-brunneis, convexis, mediocribus; intervallo inter oculos quam diametro transversali cujusvis oculi plus dupplo latiori; rostro medium mesosterni attingenti, apice nigro. — *Antennae* corpore multo longiores, tenues, articulo primo pronoti basim fere attingenti, basi tenui, ante medium incrassato, deinde iterum angustato, virescenti-flavo, griseo-pubescenti, apice late rufo; secundo primo plus quam dimidio longiori, tenui, toto pulchre rufo; ultimis nigrofuscis, simul sumtis secundo longioribus. — *Pronotum* anguste trapeziforme, longitudine haud latius, flavo-virescens, basi emarginatum, lateribus rectis, apicem versus angustatum; intra apicem et pone medium obsolete impressum, disco sublaevi. — *Scutellum* triangulare, nitidum, laeve; in medio linea transversa aliisque intra angulos basales postice conniventibus impressis, pallide flavum. — *Hemielytra* obsolete ruguloso-punctata, flavescencia vel (f. macropt.) abdomine longiora, membrana completa, hyalina, cellula minori parteque dimidia exteriori majoris coriaceis nervisque flavescens; vel (f. brach.) tertia parte breviora, membrana incompleta, area apicali angustissima. — *Alae* albido-hyalinae. — *Corpus* dilute virescens, tenuiter griseo-pubescenti. — *Pedes* valde elongati, graciles, pallide flavescens, geniculis anguste, tibiis metatarsisque posticis pulchre rufis, tarsis anticis quam in congeneribus longioribus et gracilioribus, ungviculis nigris.

Habitat in Carice vesicaria locis paludosis; ad Dworetz in regione montana d. 19—20 Aug. copiose captus. (Ad Södernäs prope Helsingforsiam m. Sept. 1868 unicum specimen etiam inveni; in paroecia Pargas a. 1869 ab O. Reuter etiam captus.)

81. *T. hyperboreus* **J. Sahlb.** *) *var. d. ♀*. Unicum specimen ad Paadana in regione paludosa d. 15 Jul. cepi.

Obs. Haec varietas forte distinctam constituit speciem, sed quum specimina tantum feminina vidi, de ea re certe dijudicare non possum.

82. *Camptobrochis punctulatus* **Fall.** (nec Fieb.). *C. Falleni* **Hahn, Fieb.** In floribus Achilleae millefolii ad vicum Jalguba in regione montana d. 15 Jun. et 30 Aug. captus.

83. *Calocoris fulvomaculatus* **De Geer.** Habitat per totam Kareliam rossicam frequenter.

84. *C. Chenopodii* **Fall.** Prope oppidum Petrosawodsk ab **A. Günther** captus.

85. *C. seticornis* **Fabr.** Habitat in regione montana passim minus frequenter.

86. *Phytocoris intricatus* **Flor.** In frondibus Pini abietis prope cataractam Kiwatsch d. 16 Aug. captus.

87. *Closterotomus bifasciatus* **Fabr.** In regione montana passim occurrit.

88. *Rhopalotomus ater* **L.** Per totam Kareliam rossicam occurrit.

MERMIMERUS Nov. Gen.

μέριμς = filum, *μέρος* = articulus.

Corpus ovatum, nigropilosum. Caput ovatum, vertice haud carinatum, convexum, tylo angusto, acutangulariter porrecto. Rostrum medium abdominis segmenti primi attingens, articulo primo apicem xyphi fere attingenti, apice secundoque basi incrassatis, tertio quam contiguis parum breviori ultimoque tenuibus. Pronotum breve, trapeziforme, antice transversim gibbosum, gibbo lateribus evanescenti; lateribus crasse marginatum. Alae cellula hamo instructa. Prosternum xypho oblongo-triangulari, medio excavato. Mesosternum magnum, convexum, medio tenuiter canaliculatum, postice obsolete excisum. Metasternum parvum, depressum. Pedes elongati. Tarsi postici articulo primo secundoque

*) In descriptione mea, *Notis. ur Sällsk. pro Fauna et Flora fenica förhandl. IX*, error exortus est typographicus, qui corrigendus est:

Pag. 227 lin. 5 loco: $\frac{1}{2}$; lege: $\frac{3}{4}$.

parvis subaequalibus, ultimo valde elongato, filiformi, ceteris simul sumtis plus duplo longiori.

Genus inter *Lopus* et *Horistum* **Fieb.** intermedium, ab utroque tarsorum structura praesertim distingvendum.

89. *M. cruciatus* **F. Sahlb.** *Monogr. Geoc. Fenn.* 89. 3. (*Lopus*). In foliis Spireae ulmariae ad Maanselkä d. 11 et ad Paadana d. 14 et 15 Jul. nonnulla specimina utriusque sexus cepi.

Obs. Femina differt colore nonnihil pallidiore.

90. *Charagochilus Gyllenhalii* **Fall.** In regione montana passim occurrit.

91. *Plesiocoris rugicollis* **Fall.** Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

92. *Lygus pratensis* **Fabr.** Ubique frequenter occurrit.

93. *L. campestris* **L.** Ubique frequentissime occurrit.

94. *L. rubricatus* **Fall.** In frondibus Pini Abietis in regione montana rarius occurrit.

95. *L. pabulinus* **L.** Habitat in salicetis per totam Kareliam rossicam passim.

96. *L. contaminatus* **Fall.** Ad Jalguba in regione montana d. 1 Sept. captus.

* 97. *L. nigronasutus* **Stål** *Sib. Hem., Stett. Ent. Zeit.* 1858. 184. 46 (*Dereacoris*).

Ad Solomena in regione montana d. 28 Aug. unicum specimen inveni.

98. *Poeciloscytus unifasciatus* **Fabr.** Habitat in regione montana passim.

99. *Hadrodema rubicunda* **Fall.** Ad Wornova in regione montana d. 16 Aug. capta.

100. *Orthops Pastinacae* **Fall.** Habitat in regione montana passim copiose, in regione paludosa rarius.

* 101. *O. pellucidus* **Fieb.** *Eur. Hem.* 279. 4.

Habitat in floribus Umbellatarum in regione montana rarius; ad Koutschosero d. 16 Aug. captus, ab **A. Günther** prope oppidum Petrosawodsk aliquoties inventus.

102. *Stiphrosoma leucocephala* **L.** Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

103. *Halticus pallicornis* **Fabr.** Habitat in regione montana passim.

* 104. *Globiceps dispar* **Bohem.** *Nya Sv. Hem., Öfv. Vet.-Ak. Förh.* 1852. 20. 28. (*Cyllecoris*). — **Fieb. Eur. Hem.** 283. 3. — **Flor. Rhynch. Livl.** I. 472. 3. (*Capsus*).

Habitat in pratis sylvaticis in regione montana et paludosa rarius; ad Maanselkä d. 11 et ad Wojatsch d. 22 Aug. nonnulla specimina utriusque sexus inveni. (In Yläne etiam aliquoties a me captus; in paroecia Kimito O. Reuter).

105. *G. flavomaculatus* **Fabr.** Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

106. *Macomma ambulans* **Fall.** Per totam Kareliam rossicam passim occurrit.

107. *Cyrtorhinus Caricis* **Fall.** Habitat in regione montana et campestri rarius; ad Dvoretz d. 18—20 Aug. copiose visus.

Var. b. m.: hemielytris fere totis nigro-fuscis.

108. *Tytthus geminus?* **Flor. form. brach.** Unicum specimen ad Dvoretz d. 19 Aug. captum.

Obs. Differt hocce specimen a ceteris, quae vidi, corpore majore, abdomine longiore et latiore; an distincta species?

109. *Aëtorhinus angulatus* **Fall.** Ad Jalguba in regione montana d. 1 Sept. captus.

110. *Litocoris ericetorum* **Fall.** Habitat in regione montana et campestri passim.

111. *Orthotylus flavosparsus* **C. Sahlb.** In Chenopodiis salinis in littore maris Albi ad Soroka d. 1 Aug. copiose captus.

112. *O. nassatus* **Fabr.** Ad vicum Parantava in regione paludosa d. 23 Jul. captus.

113. *O. virens* **Fall.** In foliis Salicum cum praeecedente unicum specimen inveni.

114. *Orthocephalus saltator* **Hahn.** (*Capsus mutabilis* **F. Sahlb.**). In regione paludosa ad Paadana captus.

115. *Oncotylus decolor* **Fall.** In regione montana passim occurrit.

* 116. *Conostethus salinus* n. sp.

Elongatus, flavescenti- vel virescenti-albidus, abdominis dorso nigro; rostro apice fusco; pronoti lateribus obsolete sinuatis; hemielytris albidis, intus absolute infuscatis, membrana pallide fusca, unicolori; nervis albidis; tibiis parce nigro-spinulosis, tarsis apice infuscatis, unguiculis magnis. Long. ♂ ♀ 3,5 mm.

Mas: angustior, pedibus longioribus, tibiis anticis valde excurvatis; antennis crassioribus, nigris; vertice, prothoracis disco scutelloque postice fumatis, his linea media albida; hemielytris intus abdominisque lateribus obsolete infuscatis.

Femina: crassior, pedibus brevioribus, tibiis anticis obsolete curvatis; antennis mediocribus, albido flavis, articulis apicalibus infuscatis; capite, pronoto, scutello ventreque concoloribus.

C. roseo Fall. (*C. aridello* Flor.) affinis, sed paullo major, coloreque distinctus. — *Caput* breve, globoso-convexum, nitidum laeve, virescenti-albidum, unicolor (♀), vel plaga transversali inter oculos tyloque basi fuscis (♂); genis postice tenuiter albido-pubescentibus. *Rostrum* abdominis basin attingens, virescenti-albidum, apice nigro, articulo basali crassissimo. *Oculi* parvi, globosi, nigri. — *Antennae* ad marginem inferiorem oculorum insertae, obsolete pubescentes, vel robustae, nigrae (♂), vel mediocres pallide flavescens, apicem versus infuscatae (♀); articulo primo, incrassato, brevi; secundo hoc dupplo longiori et angustiori; tertio secundo parum longiori, apice curvato, in mare intus longius albido-pubescenti; quarto tertio dimidio breviori. — *Pronotum* latitudine plus dupplo brevius, lateribus sinuatis, angulis basalibus prominentibus, margine basali ad humeros rotundato, medio obsolete emarginato; disco subdepresso, laevi, ante medium utrinque callo magno, convexo, transversim ovali, linea impressa bene determinato; virescenti-albidum, unicolore (♀); vel fumatum, vitta media, longitudinale, pallida (♂). — *Scutellum* triangulare, laeve, ante medium linea transversali, recta, fundo nigricante, profunde impressa; totum albidum (♀); vel disco postico, linea media longitudinali

pallida diviso, fumato (♂). — *Hemielytra* elongata subparallela (♂); vel medio obsolete dilatata, griseo-albida, subopaca, intus saturatius (♂) vel obsoletius (♀) fumata; cuneo latitudine plus dupplo longiori; membrana fumata, nervis albidis. — *Alae* lacteo-hyalinae. — *Corpus* subtus pallide virescens, tenuissime pallido-pubescens; dorso medio nigro, ventre pectoreqve lateribus fumatis (♂) vel concoloribus (♀). — *Pedes* virescenti-albidi, tibiis parce tenuiter nigro-spinulosis; tarcis apice nigris, ungviculis magnis, acutis; in mare valde elongati, tibiis anticis fortius recurvatis, femoribus infuscatis; in femina mediocres, tibiis obsolete curvatis, femoribus concoloribus. (Fig. 3 et 4).

In *Glyceria distante* var. *pulvinata* in littore maris Albi ad Tschuja d. 27 Jul. plura specimina legi.

117. *Criocoris 4-maculatus* Fall. Prope oppidum Petrosawodsk frequenter occurrit.

118. *C. intermedius* F. Sahlb. Habitat in salicetis in regione montana et paludosa rarissime; ad Juustjärvi d. 7 et ad Parantava d. 23 Jul. nonnulla specimina utriusque sexus inveni.

Obs. Mas differt a femina corpore angustiori, antennarum articulo secundo crasso, cylindrico oculisque majoribus.

119. *Plagiognathus arbustorum* Fabr. Habitat in regione montana et paludosa frequenter.

Eadem var. β Fieb. (= *Capsus brunnipennis* Kirschb. *Rhynch. Wiesb. Caps. 144*). Unicum specimen ad Wojatsch d. 23 Julii captum.

120. *P. viridulus* Fall. Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

121. *P. Bohemanni* Fall. In foliis Salicis Lapponum ad Wojatsch in regione paludosa d. 22 Jul. unicum specimen inveni.

122. *Apocremnus ambiguus* Fall. Habitat per totam Kareliam rossicam, in regione paludosa praesertim frequenter.

123. *A. graminicola* Zett. In regione paludosa in graminosis rarissime occurrit; ad Tschuja d. 27 et ad Kem d. 29 Jul. captus.

124. *Psallus Alni* **Fabr.** (*Querceti* **Fall.**). In foliis Salicium ad Mjatusow in regione campestri d. 5 Sept. captus.

125. *Agalliastes saltitans* **Fall.** *f. brach.* Habitat in regione montana et paludosa rarius; ad Maanselkä et Kem m. Jul. captus.

126. *A. pulicarius* **Fall.** Ubique frequenter occurrit.

127. *A. nigrifulvus* **Zett.** In Salicetis ad Parantava in regione paludosa d. 23 Jul. copiose captus.

128. *Cameronotus clavatus* **L.** Ad Perguba in regione montana d. 10 Aug. captus.

129. *Hoplomachus Thunbergii* **Fall.** Habitat in regione montana minus frequenter.

130. *Placochilus seladonicus* **Fall.** Habitat in capitulis Centaureae scabiosae in regione montana haud infrequenter.

131. *Macrocoleus molliculus* **Fall.** In floribus Tanaceti vulgaris in regione montana et maritima rarius captus.

* 132. *Brachyceraea globulifera* **Fall.** *Hem. Sv. I. 124. 18. (Capsus).* — **Kirschb.** *Rhynch. Wiesb. Caps. 34. (Capsus).* — **Fieb.** *Eur. Hem. 325. 4.* — **Flor.** *Rhynch. Livl. 512. 25. (Capsus).*

In plantis agrariis in regione montana ad Tiudie d. 14 et Dvoretz d. 18 Aug. copiose capta.

133. *Zosmenus Laportei* **Fieb.** Habitat in regione montana et campestri frequenter.

134. *Z. capitatus* **Wolff.** In regione montana et campestri passim occurrit.

135. *Z. Stephensii* **Fieb.** Habitat in Chenopodiis in regione montana et campestri passim.

136. *Agramma laeta* **Fall.** Habitat in regione campestri rarius.

137. *Tingis Cardui* **L.** Habitat in regione montana frequenter.

138. *T. 4-maculata* **Wolff.** In regione montana rarius occurrit.

* 139. *T. Lupuli* **Knze., H.-Sff.** *Wanz. Ins. IV. 13 et 58 fig. 359. (Monanthia).* — **Fieb.** *Ent. Mon. 85. 29. T. VII.*

f. 19—21. (*Monanthia*). — *Eur. Hem.* 126. 28. (*Monanthia*)
— *Flor. Rhynch. Livl.* I. 354. 11.

Loco paludoso ad Tiudie in *regione montana* d. 15 Aug. unicum specimen detexi, deinde sub muscis ad Mjatusow in *regione campestri* d. 7 Sept. plura specimina legi.

140. *Galeathus Oberti* **Klnti.** (*T. Pyri* **Fall.**) Habitat in *regione montana* haud infrequenter.

141. *Orthosteira cervina* **Germ.** f. *brach.* Habitat in gramine locis aridis in *regione montana* rarius; ad Jalguba d. 25 Jun. et ad Juustjärvi d. 7 Jul. capta.

* 142. *O. platychila* **Fieb.** *Ent. Mon.* 53. 5. *T. IV.* f. 15. 18. — *Eur. Hem.* 130. 3. — *Monanthia (Orthosteira) intermedia* **Flor. Rhynch. Livl.** I. 339. 4. — II. 588. — f. *brach.*

Habitat inter radices graminum locis arenosis in *regione montana* et *campestri* rarissime; ad Svätławlok d. 5 Jul. et ad Mjatusow d. 7 Sept. capta. (In Yläne et Pargas etiam a me inventa).

143. *O. parvula* **Fall.** (*O. gracilis* **Fieb.**) f. *brach.* Ad Sooseria in *regione montana* d. 27 Aug. capta.

144. *O. obscura* **H.-Sff.** f. *macr.* Unicum specimen ad Kontschosero in *regione montana* d. 16 Aug. captum.

145. *O. nigrina* **Fall.** (*O. cinerea* **Fieb., F. Sahlb.**) f. *brach.* Habitat in *regione montana* et *campestri* rarius.

146. *Aradus crenaticollis* **F. Sahlb.** Prope oppidum Petrosawodsk d. 19 Jun. captus.

147. *A. Betulae* **L.** Habitat in *regione montana* et *paludosa* passim.

148. *Acanthia lectularia* **L.** Habitat in domibus omnium frequentissime.

149. *Rhinocoris annulatus* **L.** Prope oppidum Kexholm a D:re **J. M. J. af Tengström** captus.

150. *Nabis brevis* **Scholz.** Habitat in *regione montana* et *campestri* frequenter.

* 151. *Nabis Ericetorum* **Scholz.** *Arb. und Ver. der Schles. Ges.* f. v. *Kult.* 1846. — **Fieb.** *Eur. Hem.* 160. 4.

Habitat in *Calluna* vulgari; ad Dvoretz in *regione montana* d. 18 Aug. captus. (In paroecia Pargas ab O. Reuter

etiam captus, in Yläne, prope Helsingforsiam et in isthmo Karelico, ipse).

152. *N. flavomarginatus* Scholz. Habitat per totam Kareliam rossicam *f. brach.* frequenter, *f. macr.* autem rarius.

153. *N. limbatus* Dahlb. *f. brach.* Habitat in gramine locis umbrosis per totam Kareliam rossicam passim.

154. *N. ferus* L. Habitat in regione montana passim.

155. *Salda littoralis* L. *f. brach.* Habitat in littore maris Albi frequenter.

156. *S. flavipes* Fabr., Boh. (= *S. littoralis* var. *b.* et *c.* Stål. Syn. Sald. Svec., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1868. 387). *f. brach.* Habitat locis limosis ad aqvas; ad Tiudie in regione montana d. 1 Jul. capta.

* 157. *S. morio* Zett. Ins. Lapp. 267. 2. — Stål. Syn. Sald. Svec. Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1868. 388. 2. *f. brach.*

Habitat in littoribus limosis paludum lacuumque in regione montana et paludosa rarius; ad Tiudie d. 2, Juustjärvi d. 7—8 et ad Parantava d. 23 Jul. capta. (In Yläne et Pargas etiam a me capta).

* 158. *S. Scotica* Curt. Brit. Ent. XII. 548. — Stål. Syn. Sald. Svec., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1868. 389. 4. — *S. hirsutula* Flor. Rhynch. Livl. I. 708. 1. — *S. littoralis* Fieb. Eur. Hem. 147. 15.

In rupibus maritimis ad vicum Soroka ad mare Album d. 25 Jul. et 3 Aug. copiose capta, celerrime cursitans et aufugiens captu difficillima.

* 159. *S. orthochila* Fieb. Eur. Hem. 145. 6. — Stål. Syn. Sald. Svec., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1868. 390. 6.

Unicum specimen prope oppidum Petrosawodsk cepit A. Günther, quod in collectione ejus asservatur. (In parocia Isthmi Carelici Rautus a 1866 etiam inveni, in parocia Pargas O. Reuter).

* 160. *S. arenicola* Scholz. Arb. u. Ver. d. Schles. Ges. f. v. Kult. 6. 5. — Fieb. Eur. Hem. 146. 9.

Habitat in ripa arenosa fluminis Svir in regione campestri rarius; ad Sermaks et Mjatusow d. 16 Jun. et 6 Sept. nonnulla specimina capta; ad oppidum Kexholm d. 13 Jun.

etiam inveni. (In paroecia Pargas plura specimina ab O. Reuter capta).

161. *S. saltatoria* L. Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit; in littoribus maris Albi copiosissime.

Eadem var. b. Stål. (*S. pallipes* Auct.). Per totam Kareliam rossicam passim occurrit.

Eadem var. c. m. corio nigro, opaco, macula bipartita ad apicem nervi intermedii flavo-albida, ceteris fere omnino obliterated; membrana albido-hyalina, nigro-nervosa, vitta coriacea marginali ad angulum externum nigrofusca, medio vix pallidiori; areolis 2 interioribus basi anguste nigricantibus, ceteris fere innotatis. An species distincta?

In littoribus arenosis lacus Onega rarissime occurrit; ad Petrosawodsk et Jalguba m. Jun. capta.

* 162. *S. fucicola* n. sp.

Breviter ovalis, nigra, opaca, densius luteo-pubescens; corio intus maculis pluribus, vitta costali media, elongata, basi et apice cum maculis parvis interioribus conjunctis, aliaque subrectangulari ante apicem, flavo-albidis; membrana sordide albida, nigro-nervosa, apice nigro-marginata, areis omnibus medio nigro-notatis, vitta coriacea, marginali ad angulum externum albida, basi apiceque nigra; margine antico acetabulorum anticorum anguste albido; pedibus flavescentibus, femoribus subtus nigrovittatis, seriatimque nigropunctatis, tibiis basi apiceque nigris, tarsorum articulo ultimo apice nigro. Long. ♂. ♀ 3 mm.

An *S. C-album* Fieb.?

S. saltatoriae affinis, sed corpore multo latiori, densius fulvo-pubescenti distingvenda. — *Caput* cum oculis apicem pronoti latitudine parum superans, nigrofuscum, punctulatum, fulvo-pubescentis; tylo, maculis genarum labrique parvis, flavis. Rostrum apice attenuatum, nitidum, nigrum, intus ferrugineum, parte intraoculari oculis nonnihil latiori. — *Antennae* basi testaceae, extrorsum nigrae, parce pilosae; articulo primo crassiusculo, subfusiformi, secundo fere duplo breviori; secundo tenui, apicem versus perparum incrassato; tertio dimidio longiori; quarto huic aequali. — *Pronotum*

brevissimum, basi late, parum profunde, emarginatum; marginibus lateralibus explanatis, nonnihil rotundatis; callo antico pronoti medium excedente, foveolato, callo humerali parvo, sed distincto; supra obsoletissime punctulatum fulvo-pubescentis. — *Scutellum* parum convexum, medio transversim impressum, obsoletissime punctatum, postice transversim substrigosum, tenuiter fulvo-pubescentis. — *Hemielytra* latiuscula, corio latitudine parum ultra dimidio longiore, opaca, fusconigra, tenuiter punctulata et fulvo-pubescentia; clavo apice macula parva, oblonga, flavo-albida; corio vitta costali media longa alteraque prope apicem oblonga, subrectangari, juxta illas interius maculis tribus parvis, interdum cum marginalibus confluentibus, deinde ad nervum intermedium maculis duabus oblongis, medio nigro-notatis, et versus angulum interiorem punctis 4 parvis, flavo-albidis, plus minus dilatatis, vel fere evanescentibus; membrana breviuscula, sordide hyalina, nigro-nervosa, apice nigro-marginata, areis omnibus macula oblonga notatis; vitta marginali, coricea ad angulum basalem (cuneo?), flavo-albida, basi apiceque anguste nigra; intus medio obsolete nigro-marginata; signaturis nigris interdum adeo dilatatis, ut membrana nigra appareat. — *Alae* albido-hyalinae, nervis concoloribus. — *Corpus* subtus nigrofuscum, opacum, margine antico acetabulorum anteriorum anguste segmentoque ultimo ventrali apice albis. — *Pedes* glabriusculi, obscure testacei; femoribus intus nigrovittatis et utrinque serie simplici e punctis parvis nigris; tibiis nigro-spinulosis, basi apiceque plus minus late tarsorumque articulo ultimo apice nigris.

Habitat sub fucis rejectis in littore maris Albi in societate cum *S. saltatoria* rarius; ad Kem, Tschuja et Soroka d. 30 Jul.—3 Aug. capta.

163. *S. opacula* Zett. (= *S. costalis* F. Sahlb.). Per totam Kareliam rossicam passim occurrit.

164. *S. lateralis* Fall. In littore argilloso maris Albi ad Tschuja d. 27 Jul. omnium copiosissime observavi.

Obs. Specimina omnia, quae cepi, a speciminibus in Fennia australi et Svecia captis differunt magnitudine majori signaturisque pallidis obscurioribus, ferrugineis.

* 165. *S. pilosa* **Fall.** *Hem. Svec. I. 74. 5.* — **Fieb.** *Eur. Hem. 144. 1.* — **Stål.** *Syn. Sald. Svec., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1868. 392. 11.*

In societate cum praecedente ad Tschuja d. 27 Jul. parce lecta.

Eadem var. b. m. hemielytris fere totis cum membrana nigrofuscis, corio medio obsolete ferrugineo-maculato.

Rarissime occurrit.

Obs. Specimina haec borealia a specimibus Svecicis, quae vidi, differunt corpore multo majori coloreque obscuriori, minime tamen speciem distinctam constituunt.

166. *S. elegantula* **Fall.** Ad Tiudie in regione montana m. Jul. aliquoties capta.

167. *S. cincta* **H.-Sff.** Ad Dvoretz in regione montana d. 20 Aug. duo specimina inveni.

168. *Hebrus pusillus* **Fall.** In regione montana passim occurrit.

169. In foliis Nupharis lutei ad Tiudie d. 14 et ad Sooseria d. 26—27 Aug. larvas *) nonnullas celeriter currentes observavi, quae verisimiliter ad genus novum et quasi intermedium inter *Hydroesarum* et *Veliarum* familias pertinent, sed quum imago adhuc ignota est, genus et speciem secundum larvam constituere minime licet. Descriptionem tamen larvarum dedi, donec ulteriora doceat experientia.

Larva: elongata, supra fusco-virescens, flavo-maculata, subtus albida, tenuiter pubescens. — Caput ante oculos parvulos, globosos, longe productum, subtus gibbosum; rostro metasterni medio attingenti, pone basim incrassato. Antennae tenues, longitudine corporis parum breviores, articulo primo ultimoque longitudine subaequalibus, secundo dimidio, tertio parum longioribus. Pronotum breve, subannuliforme. Meso- et metasternum brevia, subaequalia. Coxae ovaes, approximatae. Pedes elongati, setosi et pubescentes; femoribus anticis tibiis longioribus, intermediis longitudine aequalibus, posticis parum brevioribus; tarsis biarticulatis. Mas, segmento genitali globosa.

170. *Limnoporos rufoscutellatus* **Latr.** Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

171. *Hygrotrechus najas* **De Geer.** *f. brach.* Ad oppidum Petrosawodsk in regione montana copiose visus.

*) Larvas nec formas brachypteras esse, quod primum credidi, litteris docuit Dom. Prof. Stål.

172. *Limnotrechus lacustris* L. Per totam Kareliam rossicam frequentissime occurrit.

173. *L. odontogaster* Zett. Cum praecedente frequenter occurrit.

174. *L. argentatus* Schumm. Ad Tiudie in regione montana d. 2° Jul. captus.

Hydrocorisae Latr.

175. *Nepa cinerea* L. Ad Tiudie in regione montana capta.

176. *Sigara minutissima* L. Habitat in fluminibus et lacubus in regione montana frequenter.

177. *Cymatia coleoptrata* Fabr. In insula Konewits in Ladoga d. 14 Jul. et ad Sooseria in regione montana d. 26—27 Aug. capta.

178. *C. Bonsdorffii* Sahlb. Habitat in fluminibus in regione montana et paludosa rarius; ad Tiudi, Maanselkä, Paadana et Parantava capta.

* 179. *Corisa laevipennis* n. sp.

Nigro-fusca, nitida, capite, pleuris lateribus, abdominis limbo pedibusque pallide flavis, prothorace angulis posticis obtusis, intra humeros sitis, lineis pallidis septem integris; clavo rastrato, lineis basi obliquis, parallelis, postice interruptis, subhieroglyphicis; corio laevi, lineolis pallidis angulatis, sinuatis, lineis tribus nigris longitudinalibus dissectis. Long. ♂ ♀ 5,5 mm.

Mas: excavatione frontali profunda, medium oculorum attingenti; palis semicordatis, linea interna setosa apicem inferiorem versus rotundatim curvata; tibiis turgidis; abdomine nigro, marginibus incisurisque pallidis.

Femina: fronte pilosa; palis cultratis, acutis, abdomine basi tantum nigricanti.

C. semistriatae Fieb. simillima, corio laevi, haud rastrato, fronte in mare deplanatione profunda, in femina pi-

losa distingvenda. — *Caput* albidum, vertice basi angulariter producto, infuscato. — *Pronotum* vertice dimidio longius, angulis posticis obtusis, intra humeros sitis, supra obsolete rastratum et transversim strigosum, nitidum, fuscum; lineis 7 integris, quam intervallis parum angustioribus, flavidis. — *Hemielytra* nitida parce pilosa; clavo rastrato, ad basim lineis 5 vel 6 integris, obliquis, remotis; ceteris abbreviatis, dentatis et furcatis, subhieroglyphicis; spatio opaco suturae clavi tertiam anteriorem partem occupante; corio laevi, haud rastrato, lineolis approximatis, angulatis, dentatis furcatisque, vittis 3 nigris longitudinalibus, exteriori recta, dissectis; linea membranae pallida, postice lineola nigrofusca adnexa; membrana lineolis sparsis, irregularibus, flexuosis et confluentibus, in medio evanescentibus flavidis, limbo omni late fusco; area marginali hemielytrorum sordide pallida. — *Alae* albido hyalinae, nervis concoloribus. — *Pectus* medio fuscum, postice pleurisqve flavidis; coxis obsolete infuscatis. — *Pedes* pallidi; tibiis posticis et intermediis apice angustissime fuscis, unguiculis intermediis tarsis parum longioribus.

Habitat in aquis stagnantibus in regione montana rarissime; ad Tiudie d. 14 Aug. marem et feminam inveni.

* 180. *C. Linnéi* Fieb. *Syn. Cor. N:o 11.* — *Eur. Hem.* 94. 17. — Wallengr. *Skand. Cor., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854. 145. 6. — Flor. *Rhynch. Livl. I. 791. 5.* — Thoms. *Opusc. Entom. I. 30. 5.*

Habitat in aquis stagnantibus in regione campestri et montana rarius; prope oppidum Kexholm, ad Mjatusow et Sooseria m. Jun., Aug. et Sept. capta. (Prope Helsingforsiam etiam occurrit).

181. *C. praeusta* Fieb. Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

182. *C. striata* L. In regione montana frequenter occurrit.

* 183. *C. Fallenii* Fieb. *Syn. Cor. N:o 18.* — *Eur. Hem.* 97. 28. — Wallengr. *Skand. Cor., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854. 147. 12. — Flor. *Rhynch. Livl. I. 789. 3.* — Thoms. *Opusc. Entom. I. 33. 11.*

In aqua stagnante ad oppidum Kexholm d. 9 Jun. unicum specimeu inveni.

184. *C. undulata* Fall., Wallengr. Ad Soroka in regione maritima d. 4 Aug. capta.

185. *C. fossarum* Leach. Per totam Kareliam rossicam frequenter occurrit.

186. *C. Wallengreni* J. Sahlb. Habitat in regione campestri rarissime; ad Mjatusow d. 6 Sept. unicum specimen masculinum inveni.

187. *C. semistriata* Fieb. Habitat in regione montana passim.

* 188. *C. Fabricii* Fieb. Spec. Cor. N:o 38. — Eur. Hem. 98. 31. — Wallengr. Skand. Cor., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1854. 149. 16. — Flor. Rhynch. Livl. 796. 9. — Thoms. Opusc. Entom. I. 38. 19.

In regione montana ad Petrosawodsk et Tiudi m. Jun.—Aug. aliquoties capta. (In Nylandia etiam occurrit).

* 189. *C. pallidula* n. sp.

Albida; capite magno; prothorace brevi, angulis basilibus subrectis, intra humeros sitis, lineis septem paralellis, angustis, nigris; hemielytris rastratis; clavo lineis nigris, angustis, obliquis, subintegris; corio lineis interne hinc inde conniventibus, angustis, nigris; sutura membranae late albida, linea angusta nigra adnexa; membrana lineolis sinuatis, angulatis, angustis limboque nigris. Long. ♂ 4,5 mm.

Mas: deplanatione frontis ad oculos tantum assurgente, ibique linea transversa subelevata terminata; palis late cultratis, linea setosa apice parum curvata.

Femina ignota.

Colore dominante albida, magnitudine parva capiteque majore ab affinibus mox distingvenda. — Caput cum oculis prothorace latius et parum longius, totum pallidum, vertice basi angulariter producto, seriebus duabus longitudinalibus e punctis impressis; fronte pilosa; oculis extus postice sublobato-productis. — Pronotum breve, lateribus postice divergentibus, angulis subrectis intra humeros sitis; supra distincte rastratum, antice carinula tuberculi-formi armatum, albidum,

marginē postico anguste lineisque 7 angustis, subrectis, nigris. — *Hemelytra* albida, clavo corioque distincte rastratis; clavo lineis circiter 16 subintegris, angustis, basi valde remotis, obliquis, nigris; spatio opaco suturae clavi paullo magis quam tertiam anteriorem partem occupante; corio lineis nigris angustis, parum flexuosis, rarissime abbreviatis, intus hinc inde conniventibus, lineam abruptam, irregularem, longitudinalem formantibus; sutura membranae late albida, linea angusta, intus inaequaliter erosa, adnexa; membrana lineolis angustis, transversalibus, valde angulatis, flexuosis et ramosis limboque nigricantibus. — *Pectus* totum albidum; coxis posticis granulo parvo fusco armatis. — *Abdomen* pallidum, segmentis ventralibus obsolete infuscatis. — *Pedes* toti albi; unguiculis intermediis tarsis $\frac{1}{3}$ longioribus.

In fossa fundo argilloso ad Tiudie in regione montana d. 14 Aug. unicum specimen inveni.

190. *C. carinata* **Sahlb.** (sec. specimen typicum in collectione C. Sahlbergi asservatum) = *C. cognata* **Fieb.** *)

In aquis parvis in rupibus maritimis ad Keliak et Soroka d. 1 et 4 Aug. copiose capta.

*) Ut Clarissimus C. G. Thomson in opere citato jam credidit.

Handwritten text, possibly a signature or date, located in the lower right quadrant of the page.

Small handwritten text or initials at the bottom right of the page.

Pargas sockens
Heteroptera,

förtecknade

af

O. M. REUTER.

Genom Magister **J. Sahlbergs** i Sällskapetets Notiser införda Hemipter-förteckningar hafva vi erhållit en öfverblick af faunan i landets nord- och syd-östra samt nordvestra trakter. För jemförelses skull meddelas här en förteckning öfver de species, jag under förloppet af tre somrar funnit i en af landets sydvestligaste socknar.

Pargas socken är en inskärsgård i egentligaste mening. Vegetationen är i allmänhet yppig, och de mindre holmarna utmärka sig genom en vacker löfskog, af hvilken ek stundom utgör en betydlig del. I dessa eklunder förekomma de endast i sydvestligaste Finland observerade *Calocoris striatellus* **F.**, *Cyllocoris histrionicus* **L.**, *Globiceps flavo-notatus* **Boh.**, *Apocremnus variabilis* **Fall.** och *Psallus diminutus* **Kirschb.** Denna mängd för sydvestligaste Finland alldeles egendomliga arter, hvilkas antal än ytterligare kunde ökas med några exempel, synes antyda på att sydvestliga Finlands fauna skulle erbjuda en bild af hvad som utgör det mellersta Europas kontribution till vårt land på en vestlig väg. Ty dessa arter hafva ogerna kunnat inkomma den vanliga östra vägen. *) Flertalet af dem synas ej heller hafva utbredt sig längre norrut, än närmaste trakten kring Åbo, ty i Yläne, 5 mil nordligare, saknas de helt och hållet. Orsaken härtill är äfven lätt att inse med kännedom om lagen för insekternas utbredning och vid en blick på de isothermiska linierna.

*) Vore detta fallet, så borde de äfven uppträda i östligare delar af landet. Vid Stockholm deremot äro de ganska allmänna.

Förutom ek finnas bland ädlare trädslag lind, på hvilken jag tagit den för nordn nya *Orthotylus stricornis* **Kirschb.** Hasseln hyser på sina blad ej särdeles sällsynt *Phylus Coryli* **L.** och *Malacocoris chlorizans* **Block.** Björken, som utgör hufvuddelen af löfskogen är rik på flere arter, såsom *Elasmotherus dentatus* **De Geer**, *Temnostethus pusillus* **H. Sch.**, *Lygus contaminatus* **Fall.**, *pabulinus* **L.**, *Psallus roseus* **F.**, m. fl. Al bekransar stränderna och derpå anträffas: *Elasmucha grisea* **L.**, *Pycnopterna striata* **L.**, *Aëtorhinus angulatus* **Fall.**, *Apocremnus ambiguus* **Fall.** och *Cameronotus clavatus* **L.** Vide-buskar af flere arter vexa på de fuktigare ängarna och tjena som uppehållsort för en stor mängd species, t. ex. *Calocoris fulvo-maculatus* **De Geer**, *Plesiocoris rugicollis* **Fall.**, *Lygus limbatus* **Fall.**, *Hadrodema rubicunda* **Fall.**, *Orthotylus virens* **Fall.**, *O. nassatus* **F.**, *Criocoris aethiops* **Zett.**, *Psallus Alni* **F.**, *sanguineus* **F.**, *Agallistes nigrifolius* **Zett.**, *Cameronotus clavatus* **L.**, o. s. v.

Barrskogarna, hvilka mest förekomma på öarna eller de större holmarna, ega sin alldeles säregna fauna. På gran har jag sålunda tagit: *Phytocoris intricatus* **Flor.**, *Lygus rubricatus* **Fall.**, *Atractotomus magnicornis* **Fall.** och på tall, jemte sistnämnde, *Cremnocephalus umbratilis* **L.**, *Phytocoris crassipes* **Flor.**, *Dicroscytus rufipennis* **Fall.**, *Hadrodema Pinastri* **Fall.**, *Psallus obscurellus* **Fall.** och *Cameronotus cinnamopterus* **Kirschb.**

Högländt mark förekommer just ej. På något högre belägna, torra och solbrända ställen, synnerligen vid skogsbrynen, träffas dock flere för dessa trakter egendomliga arter, såsom *Aelia acuminata* **L.**, *Carpocores*, *Berytus minor* **H. Sch.**, *Nysius Jacobae* **Schill.** och *thymi* **Wlff.**, *Plociomerus silvestris* **L.**, en mängd öfriga *Lygaeider*, bland hvilka må nämnas *Drymus brunneus* **F. Sahlb.**, *Plinthisus pusillus*

Scholz, *latus* n. sp., vidare en mängd *Miris*-arter, *Pithanus Märkelii* **H. Sch.**, *Charagochilus Gyllenhali* **Fall.**, *Orthocephalus saltator* **Hhn**, *Oncotylus decolor* **Fall.**, *Plagiognathus viridulus* **Fall.**, *Agalliastes pulicarius* **Fall.**, *pullus* n. sp., *Hoplomachus Thunbergi* **Fall.**, *Nabis ferus* **L.**, *ericetorum* **Scholz** o. s. v. På ej fuktiga, men dock lågländta och mer eller mindre trädbevuxna ängar uppehålla sig åter andra species företrädesvis, neml. *Acompus rufipes* **Wolf**, *Idiotropus subtilis* **F. Sahlb.**, *Microphysa stigma* **Fieb.**, *Anthocoris*-arter, *Capsus ater* **L.**, *Mecomma ambulans* **Fall.**, *Criocoris 4-maculatus* **Fall.**, *Nabis flavo-marginatus* **Scholz.**, *limbatus* **Dahlb.**, o. s. v.

Kärr och mossar äro mindre allmänna. De på dem uppträdande arterna äro ungefär de samma, som förekomma vid sjö-stränderna, och af hvilka följande må uppräknas: *Cymus glandicolor* **Hahn**, *Teratocoris antennatus* **Boh.** och *Flori* **J. Sahlb.** på wasse, *T. paludum* **J. Sahlb.** på Carices i kärr, *Allodapus coryzoides* **H. Sch.** på våta ängar, *Tytthus geminus* **Flor**, *pygmaeus* **Zett.**, *flaveolus* n. sp., *Cyrtorhinus Caricis* **Fall.** Af *Salda*-arter förekomma *S. elegantula* **Fall.** och *cincta* **H. Sch.** samt *S. morio* **Zett.** i skogskärr. Vid sandiga stränder har jag tagit *S. arenicola* **Scholz** och på leriga *S. marginella* **H. Sch.**, *marginalis* **Fall.** och *lateralis* **Fall.**, de allmänna arterna onämnda.

Träsk och sötvattensamlingar äro ganska få. Men flere vattenhemipterer förekomma i saltsjö-vikarna, exempelvis *Hygrotrechus paludum* **F.**, *Limnotrechus thoracicus* **Schum.** och *asper* **Fieb.** samt *Nepa cinerea* **L.***)

Bergsträckningar, ehuru låga, genomlöpa öarna och holmarna samt beklädas ofta af ljung, hvilken hyser många egendomliga arter, såsom: *Nysius punctipennis* **H. Sch.**, *Oph-*

*) Man erinre sig härvid huru föga saltigt vattnet i finska viken är. Såsom bekant lefva inga insekter i verkligt hafsvatten.

thalmicus sabulosus Schill., *Pterotmetus staphylinoides* Burm., *Menetriesi* Kousch., *Geocoris lapponicus* Zett., en egen varietet af *Lygus pratensis* F. (*punctatus* Zett.), *Litocoris ericetorum* Fall., *Orthostheira*-arter, *Nabis ericetorum* Scholz.

Af s. k. *dimorfa* arter har jag tagit 38 spec. Synnerligen intressant är bland dessa den hittills okända långvingade formen af *Nabis limbatus* Dahlb.

De nedan förtecknade arterna äro uppställda efter samma system, som begagnats af Sahlberg i hans Hemipter-förteckningar. De utgöra ett antal af 198 spec., bland hvilka 13 ej äro förut omnämnda såsom finska *).

Efter förteckningen meddelas beskrifningar på några nyupptäckta arter, tvenne af dessa funna af Mag. J. Sahlberg under en kortare vistelse i Pargas, sommaren 1868.

*) Dessa äro i förteckningen utmärkta med *.

Geocorisæ Latr. *)

Eurygaster maurus L. rar. ¹⁾
Sciocoris umbrinus Wolff rar. ²⁾
Platysolen inflexus Wolff h. o. d.
Aelia acuminata L. ej sälls.
Picromerus bidens L. ej sälls.
Asopus punctatus L. rar. ³⁾
Zicrona coerulea L. rar. ⁴⁾
Eurydema oleracea L. h. o. d.
Carpocoris baccarum L. allm.
C. nigricornis F. allm.
Pentatoma Juniperina L. rar.
Sehirus biguttatus L. ej allm.
S. morio F. rar. ⁵⁾
Elasmotethus dentatus DeG. h. o. d.
Elasmucha grisea L. h. o. d.
Syromastes marginatus L. h. o. d.
Alydus calcaratus L. rar. ⁶⁾
Myrmus miriformis Fall.,
 forma macr. rar.,
 f. brach. h. o. d. allm.
Therapha Hyoscyami L. h. o. d.
Corizus abuliton Rossi rar. ⁷⁾
C. crassicornis L. allm.
Berytus minor H. Sch.,
 forma macr. ej allm.,
 f. brach. allm.

Nysius Jacobaeae Schill.,
 f. brach. allm. ¹⁸⁵⁷
N. punctipennis H. Sch. rar. ⁸⁾
N. Thymi Wolff allm.
Ischnorhynchus Resedae Panz. var.
Plociomerus silvestris L. allm.
Ophthalmicus rusticus Fall.,
 forma macr. ej allm.,
 f. brach. allm.
O. sabulosus Schill. h. o. d.
O. pygmaeus F. Sahlb. ej allm.
Acompus rufipes Wolff,
 f. brach. rar. ⁹⁾
Pterotmetus staphylinoides Burm.,
 f. brach. rar. ¹⁰⁾
P. Menetriesii Kouschak.,
 f. brach. rar. ¹¹⁾
P. hemipterus Schill.,
 f. brach. rar. ¹²⁾
Megalonotus chirarga F. rar. ¹³⁾
Drymus silvaticus Fall. allm.
D. brunneus F. Sahlb. rar. ¹⁴⁾
 (*D. notatus* Fieb., Eur. H., p.
 170, 3.)
Plinthisus pusillus Scholz. rar. ¹⁵⁾
 * *P. latus* n. sp. ¹⁶⁾

*) Af förkortningar betyda: *allm.* allmän, *h. o. d.* här och der, *f. macr.* forma macroptera, *f. brach.* forma brachyptera.
¹⁾ I kärr vid Lofsdal och Kapellstrand.
²⁾ Lofsdal. ³⁾ D:o. ⁴⁾ Kirjalaö. ⁵⁾ Lofsdal.
⁶⁾ Lenholmen. ⁷⁾ Lofsdal.

⁸⁾ Wåno på ljung. ⁹⁾ Lenholm på ängar.
¹⁰⁾ Lenholmen och en liten holme i Örfjärden, på ljung. ¹¹⁾ Örfjärden med föregående, 1 ex. ¹²⁾ Lofsdal och Lenholm under mossa. ¹³⁾ Lofsdal. ¹⁴⁾ Lenholm.
¹⁵⁾ Lofsdal, Kapellstrand. ¹⁶⁾ Se beskrifn.

- Peritrechus angusticollis* **F. Sahlb.**
rar. ¹⁷⁾
Eremocoris erraticus **F.** h. o. d.
E. plebejus **Fall.** rar.
Scolopostethus affinis **Schill.** allm.
S. pictus **Schill.** h. o. d.
Trapezonotus nebulosus **Fall.** rar.
T. agrestis **Fall.** h. o. d.
Rhyparochromus Pini **L.** allm.
Cymus glandicolor **Hahn** allm.
Geocoris lapponicus **Zett.** rar. ¹⁸⁾
Idiotropus subtilis **F. Sbg** h. o. d.
Microphysa stigma **Fieb.** rar.
Temnostethus pusillus **H. Sch.**,
f. *macr.* rar.,
f. *brach.* allm.
Anthocoris nemoralis **F.** h. o. d.
A. nemorum **L.** allm.
Piezostethus cursitans **Fall.**,
f. *brach.* h. o. d.,
(*Xylocoris rufipennis* **Flor.**,
Rhynch. Livl. I, p. 668, 2 (excl.
syn.).
* *P. parvulus* **n. sp.** ¹⁹⁾
Ceratocombus muscorum **Fall.**,
forma *macr.* rar., ²⁰⁾
f. *brach.* rar. ²¹⁾
Bryocoris Pteridis **Fall.**,
f. *macr.* ♂, ♀ och
f. *brach.* ♂, ♀ h. o. d.
Monalocoris Filicis **L.** allm.
Pithanus Märkelii **H. Sch.**,
f. *macr.* rar.,
f. *brach.* ej sälls.
- Miris holsatus* **F.** allm.
Brachytropis calcarata **Fall.** allm.
Notostira erratica **L.** h. o. d.
Lobostethus virens **L.** h. o. d.
Trigonotylus ruficornis **Fall.** allm.
Leptopterna dolobrata **L.**,
f. *macr.* ♂ allm., ♀ rar.,
f. *brach.* ♀ allm.
L. ferrugata **Fall.**,
f. *macr.* ♂ h. o. d.,
f. *brach.* ♀ h. o. d.
* *Teratocoris antennatus* **Boh.** (Öf-
vers. af Vet.-Ak. Förh. 1852, p.
76, 34.)
f. *macr.* ♀ rar., ²²⁾
f. *brach.* ♂, ♀ h. o. d.
T. Flori **J. Sbg**,
f. *macr.* ♂, ♀ rar. ²³⁾
f. *brach.* ♂, ♀ ej sällsynt.
T. paludum **J. Sbg**,
f. *macr.* ♂ rar.
f. *brach.* ♂, ♀ rar. ²⁴⁾
Cremnocephalus umbratilis **L.**
rar. ²⁵⁾
Calocoris striatellus **F.** rar. ²⁶⁾
C. fulvo-maculatus **De G.** allm.
C. affinis **H. Sch.** h. o. d.
Phytocoris Populi **L.** rar. ²⁷⁾
P. intricatus **Flor** rar. ²⁸⁾

¹⁷⁾ Lill-Tervö. ¹⁸⁾ Lofsdal, Lenholm på Ijung. ¹⁹⁾ Se beskrifn. ²⁰⁾ Lofsdal, på en fuktig äng 20 exx. Se i öfrigt beskrifn., p. 325. ²¹⁾ Lenholm, 2 exx.

²²⁾ Lenholm, 1 ex. Hemelytra utbildade, omkr. $\frac{1}{5}$ längre än abdomen. Äfven funnen vid Helsingfors. ²³⁾ En ♂ funnen med hemelytra omkr. $\frac{1}{4}$ längre än abdomen samt stor och bred membran. ♂ f. *brach.* har hemelytra obetydligt längre än abdomen och mindre bred membran. ²⁴⁾ I kärr vid Dirfall. ²⁵⁾ På tall vid Dirfall. ²⁶⁾ I eklunder ej sälls. ²⁷⁾ På poppel. ²⁸⁾ Stor-Tervö på gran.

- * *P. crassipes* Flor (Rhyneh. Livl. II, p. 606, 8.) rar. ²⁹⁾
Closterotomus bifasciatus F. h. o. d.
Allodapus coryzoides H. Sch.,
 f. brach. rar. ³⁰⁾
Pycnopterna striata L. h. o. d.
Capsus ater L. allm.
Dicrooscytus rufipennis Fall. h. o. d.
Liocoris 3-pustulatus F. allm.
Charagochilus Gyllenhali Fall.
 h. o. d.
Lygus pratensis F. allm.
L. campestris Fall. allm.
L. rubricatus Fall. allm.
L. limbatus Fall. rar. ³¹⁾
L. viridis Fall. h. o. d.
L. contaminatus Fall. h. o. d.
 * *L. innotatus* n. sp. ³²⁾
 * *L. Spinolae* Mey. rar. ³³⁾
 (Fieb. Eur. H., p. 275, 8.)
L. lucorum Mey. h. o. d.
L. pabulinus L. allm.
Plesiocoris rugicollis Fall. allm.
Poeciloscytus unifasciatus F. allm.
Hadrodema rubicunda Fall. h. o. d.
 II. *Pinastri* Fall. rar.
Orthops flavo-varius F. allm.
Stiphrosoma leucocephala Fall.
 allm.
Halticus pallicornis F.
 f. macr. rar.,
 f. brach. allm.
- Cyllecoris histrionicus* L. rar. ³⁴⁾
Globiceps flavo-maculatus F. allm.
 * *G. flavonotatus* Boh. rar. ³⁴⁾
Tytthus geminus Flor.,
 f. macr. och
 f. brach. rar. ³⁵⁾
T. pygmaeus Zett. rar. ³⁶⁾
 * *T. flaveolus* n. sp. ³⁷⁾
Mecomma ambulans Fall.,
 f. macr. ♂ allm., ♀ rar.,
 f. brach. ♀ allm.
Cyrtorhinus Caricis Fall. (sec. sp.
 typ.) allm.
 (*C. elegantulus* Mey., Fieb.)
Aëtorhinus angulatus Fall. allm.
Litocoris ericetorum Fall. allm.
Orthotylus flavosparvus C. Sbg
 allm.
 * *O. stricornis* Kirschb. rar. ³⁸⁾
 (Fieb., Eur. H., p. 289, 7.)
O. virens Fall. rar. ³⁹⁾
O. nassatus F. allm.
Orthocephalus saltator Hhn,
 f. macr. ♂ allm., ♀ rar.,
 f. brach. ♀ allm.
Labops Sahlbergi Fall.
 f. macr. ♂ h. o. d., ♀ rar.,
 f. brach. ♀ h. o. d.
Atractotomus magnicornis Fall.
 ej sälls.
Oncotylus decolor Fall. h. o. d.
Criocoris 4-maculatus Fall. h. o. d.

²⁹⁾ Lofsdal, Lenholm på tall. ³⁰⁾ Lenholm, Lilltervö, Lofsdal på våta ängar (♂, ♀). ³¹⁾ Wäno, Dirfall på Salices. ³²⁾ Se beskrifn. ³³⁾ Lofsdal på *Spiraea salicifolia*. Äsven vid Åbo af Mag. Sahlberg.

³⁴⁾ Ej sällsynt i ekskog i hela Åbo-trakten. ³⁵⁾ Dirfall, Lofsdal, Lenholm, Ålö, Kapellstrand; på kärr. ³⁶⁾ Flerestådes, men i enstaka exemplar. ³⁷⁾ Se beskrifn. ³⁸⁾ På lind, 1 ex. på Rövvarholmen. ³⁹⁾ Dirfall på Salices.

C. aethiops Zett. (sec. sp. typ.)
rar. ³⁹⁾
(*Capsus intermedius* F. Sahlb.,
sec. sp. typ.)
Plagiognathus arbustorum Fall.
allm.
P. viridulus Fall. allm.
Apocremnus ambiguus Fall. allm.
A. variabilis Fall. ⁴⁰⁾
Psallus Alni F. allm.
(*Phytocoris Querceti* Fall. etc.)
P. sanguineus F. allm.
P. roseus F. h. o. d.
* *P. diminutus* Kirschb. ⁴⁰⁾
(Fieb., Eur. H., p. 309, 16.)
P. obscurellus Fall. rar. ⁴¹⁾
Agalliastes saltitans Fall.,
f. brach. rar. ⁴²⁾
A. modestus Mey. rar. ⁴³⁾
A. nigritulus Zett. rar. ³⁹⁾
A. pulicarius Fall. allm.
* *A. pullus* n. sp. ⁴⁴⁾
A. impurus Boh. rar. ⁴⁵⁾
A. pallidipennis J. Sbg rar. ⁴⁶⁾
Byrsoptera rufifrons Fall. ♂, ♀ ⁴⁷⁾
Camaronotus cinnamopterus
Kirschb. rar. ⁴⁸⁾
C. clavatus L. h. o. d.
Phylus Coryli L. ⁴⁹⁾
Hoplomachus Thunbergi Fall.
allm.

⁴⁰⁾ Ej sällsynt i ekskog i hela Åbo-trakten. ⁴¹⁾ På tall vid Lofsdal och Matt-holm. ⁴²⁾ Lofsdal. ⁴³⁾ Lofsdal, Lenholm. ⁴⁴⁾ Se beskrifn. ⁴⁵⁾ Lenholmen. ⁴⁶⁾ Lenholmen, Dirfall. ⁴⁷⁾ På Urtica; ♂ sällsyntare. ⁴⁸⁾ På tall på Stor-Tervön. ⁴⁹⁾ H. o. d. på hassel.

Macrocoleus molliculus Fall.
h. o. d.
Malacocoris chlorizans Block. ⁴⁹⁾
Systellonatus 3-guttatus L. rar.
Dicyphus pallidus H. Sch. rar. ⁵⁰⁾
Zosmenus Laportei Fieb. h. o. d.
Tingis Cardui L. allm.
T. costata F. rar. ⁵¹⁾
Derephysia foliacea Fall. h. o. d.
Galeathus Oberti Klnti h. o. d.
T. affinis H. Sch. h. o. d.
Orthostheira cervina Germ.,
f. brach. rar. ⁵²⁾
O. platychila Fieb.,
f. brach. rar. ⁵³⁾
O. obscura H. Sch.,
f. brach. rar. ⁵⁴⁾
O. nigrina Fall.,
f. macr. rar.,
f. brach. ej allm.
O. pusilla Fall.,
f. brach. h. o. d.
Aradus Betulae L. h. o. d.
A. varius F. rar.
A. lugubris Fall. rar.
A. corticalis L. allm.
A. brevicollis Fall. rar. ⁵⁴⁾
Acanthia lectularia L. allm.
Ploearia vagabunda L. rar. ^{54 a)}
Colliocoris pedestris Wolff.,
f. brach. rar. ⁵⁵⁾

⁵⁰⁾ Lofsdal på Urtica. ⁵¹⁾ Lofsdal, Lillholmen. ⁵²⁾ Lenholmen 1 ex. ⁵³⁾ Stor-Tervö, 1 ex. taget och bestämdt af Mag-Sahlberg. ⁵⁴⁾ Lofsdal. ^{54 a)} *P. erratica* Fall. har jag tagit i Åbo. Båda arterna älska synnerligen lokaler i närheten af gödsel såsom vistelseort. ⁵⁵⁾ Lill-Tervö, Lenholm, Lofsdal.

Nabis brevis Scholz allm.
N. ericetorum Scholz h. o. d.
N. ferus L. allm.
N. flavomarginatus Scholz,
 f. *macr.* rar.,
 f. *brach.* allm.
N. limbatus Dahlb.,
 f. *macr.* rar. (♀), ^{55 a)}
 f. *brach.* h. o. d. allm.
Salda littoralis L.,
 f. *macr.* rar.,
 f. *brach.* allm.
S. flavipes F.,
 f. *macr.* ♂, ♀ och
 f. *brach.* ♂, ♀ rar. ⁵⁶⁾
S. Morio Zett.,
 f. *brach.* ♀ rar. ⁵⁷⁾
S. orthochila Fieb. rar. ⁵⁸⁾
S. saltatoria L. allm.
S. pallipes F. rar.

S. marginella H. Sch. h. o. d.
S. arenicola Scholz rar. ⁵⁹⁾
S. marginalis Fall. rar. ⁶⁰⁾
 (*S. opacula* Flor, Rh. Livl. I,
 p. 719, 8, nec Zett.)
S. lateralis Fall. rar. ⁶¹⁾
S. elegantula Fall. rar. ⁶²⁾
S. cincta H. Sch. rar. ⁶³⁾
Limnopus rufoscutellatus Latr.
 h. o. d.
 * *Hygrotrechus paludum* F. rar. ⁶⁴⁾
 (*Hydrometra* id. Fieb., Eur. H.,
 p. 106, 2.)
Limnotrechus thoracicus Sch.
 * *L. asper* Fieb. rar. ⁶⁵⁾
 (*Hydrometra* id. Fieb., Eur. H.,
 p. 108, 8.)
L. lacustris L. allm.
L. odontogaster Zett. h. o. d.
L. argentatus ? Schumm. rar. ⁶⁶⁾

Hydrocorisae Latr.

Nepa cinerea L. allm.
Corisa semistriata F. allm.
C. praeusta Fieb. h. o. d.
C. nigrolineata F. allm.
C. undulata Fall., Wallengr. rar.
C. distincta Fieb. ej allm.
C. fossarum Leach allm.

Notonecta lutea Müll. rar. ⁶⁷⁾
N. glauca L. allm.

^{55 a)} Se beskrifn., p. 325. ⁵⁶⁾ Dirfall. Se beskrifn. ⁵⁷⁾ I skogskärr vid Kapellstrand. ⁵⁸⁾ Under mossor på ett berg vid Lofsdal.

⁵⁹⁾ På den sandiga stranden vid Tervsunds jordras. ⁶⁰⁾ På den leriga stranden af Lill-Tervön och Träskby-träsk; Lemlaxön, Kirjala-ön. ⁶¹⁾ Lill-Tervö, Kirjala-ö. ⁶²⁾ Skogskärr på Stor-Tervön. ⁶³⁾ D:o, J. Sahlberg. ⁶⁴⁾ I det s. k. Djupsundet vid Lofsdal, 2 exx. (Sverige, D:r Haglund). ⁶⁵⁾ Stor-Tervön; ♂ utan vingar och ♀ utvecklad, tagna i copula. (H:fors). ⁶⁶⁾ Ålön. ⁶⁷⁾ Ålön vid Ersby.

Nya arter.

1. PLINTHISUS LATUS (J. Sahlb.) n. sp.:

Ovatus, niger, nitidus, supra fortius punctatus, subtilissime aureo-pubescens, antennis fuscis, articulo primo et secundi dimidio apicali, tibiis tarsisque rufo-testaceis, pronoto longitudine dimidio latiore, basi quam apice latiore, angulis anticis ad oculos productis, lateribus mox pone angulos valde rotundato-dilatatis, paullo pone medium leviter sinuatis; hemelytris convexiusculis, abdominis longitudine, testaceo-ferrugineis, membrana explicata fusca; femoribus anticis subtus dente unico parvo armatis. Long. $2\frac{1}{2}$ mm.

Ett exemplar taget af Mag. Sahlberg bland gräs på en torr, solbränd backe vid Kapellstrand den 7:de Augusti 1868.

Species a *P. pusillo* Scholz magnitudine majore, corpore latiore, structura pronoti coloreque hemelytrorum nec non membrana explicata mox distingvenda. Caput breviter triangulare, valde convexum, nigrum, nitidum, subtiliter crebre punctatum, densius subtilissime aureo-pubescens; rostro ferrugineo, insertionem pedum intermediorum attingenti, articulo primo obscuriore; oculis parvis nigris. Antennae dimidio corpore vix breviores, pubescentes, fuscae, articulo primo et dimidio secundi apicali rufo-ferrugineis, primo capite paullo superanti, secundo hoc plus quam duplo longiore, secundo tertio circa $\frac{1}{3}$ longiore, quarto secundo longitudine aequali. Pronotum antice leviter rotundato-emarginatum, postice truncatum, longitudine dimidio latius (lat. apicis: lat. basis = 3 : 4), angulis anticis ad oculos usque productis, lateribus mox pone angulos anticos valde rotundato-dilata-

tis, paullo pone medium leviter sinuatis, postice ampliatis, angulis subrectis supra leviter elevatis; convexiusculum, nigrum, nitidum, subtiliter punctulatum. Hemelytra abdominis longitudine, testaceo-ferruginea; clavo intus subseriatim punctato et ad suturam distinctam striis duabus parallelis crebre punctatis, interstitio sub-carinato; corio convexiusculo fortiter vage punctato, ad suturam clavi striis duabus punctatissimis, interstitio subcarinato, disco postice rugoso; membrana explicata, fusca, concolore. Corpus subtus nigrum, nitidum, subtilissime aureo-pubescens, segmento ultimo abdominis longitudinaliter striguloso (♀). Pedes rufo-ferruginei, femoribus fuscis, anticis crassissimis, subtus crenulatis et prope apicem dente unico parvo armatis. — (Fig. 5).

2. PIEZOSTETHUS PARVULUS n. sp.:

Oblongo-ovatus, niger, nitidus, genubus, tibiis tarsisque ferrugineis; hemelytris fuscis, clavo intus, embolio cuneoque picescentibus; membrana fuscescenti. Long. $1\frac{4}{5}$ mm.

Fem exx. äro funna under mossa på Lenholmen i Augusti 1869.

P. cursitanti Fall. (*bicolori* Scholz) similis, sed minor et multo angustior; colore hemelytrorum membranaeqve distincta. Caput sub-triangulare, inter oculos late productum, apice truncatum, nigrum, nitidum, laeve; oculis parum prominulis, pronoti apicem excedentibus; rostro piceo, coxas intermedias attingenti, articulo primo oculos attingenti. Antennae capite pronotoque simul sumptis paullo longioribus, articulo primo parvo apicem capitis attingenti, secundo apicem versus sensim incrassato et primo triplo longiore; tertio et quarto longitudine aequalibus, setiformibus, longius pilosis; tertio secundo parum breviori. Pronotum trapeziforme, basi apiceqve subtruncatum, lateribus subrectis apicem versus sat angustatum, basi longitudine haud duplo latius; disco medio impressum, posterius subtiliter transversim rugulosum; nigrum, nitidum, sub-laeve. Scutellum triangulare, paullo pone basin profunde impressum, nigrum, nitidum. Hemelytra longitudine latitudineqve abdominis, fusca, margine

scutellari commissuraqve clavi, embolio cuneoqve picescentibus; membrana infuscata, areola basali vena unica distincta. Corpus nigrum, nitidum. Pedes nigri, femoribus anticis sat validis, posticis etiam incrassatis; genubus, tibiis tarsisque ferrugineis.

3. **LYGUS INNOTATUS** (J. Sahlb.) n. sp.:

Supra dilute virescens, subtus flavo-viridis, dorso abdominis nigro; antennis articulis ultimis fuscis; pronoto subtiliter confertim sub-rugoso-punctulato, antice utrinque ruga transversali ∞ — formi profunde impressa; scutello subtiliter transversim ruguloso; hemelytris dilute viridibus, unicoloribus; membrana hyalina, immaculata; femoribus posticis annulis obsolete fuscis, tibiis spinis nigris ex punctis nigris nascentibus. Long. $4\frac{3}{4}$ mm.

Ett exemplar är taget af Mag. Sahlberg på björk vid Kapellstrand den 7:de Aug. 1868.

L. viridi Fall., praesertim varietati unicolori, statura coloreqve similis, sed magnitudine multo minore membranaqve immaculata faciliter distingvenda. Caput triangulare, viride, nitidum, sub-laeve, valde convexum, tylo toto viridi, carina verticali distincta. Antennae pallide virescentes, corpore longiores, articulo secundo primo fere $2\frac{1}{2}$ longiore, articulis duobus ultimis fuscis, simul sumptis secundo longitudine aequalibus. Pronotum trapezoidale, latitudine postica multo brevius, apice truncatum et marginatum, lateribus rectis posterius sensim ampliatur, angulis posticis leviter rotundatum, postice sub-truncatum, supra modice convexum; dilute viride, nitidum, subtilius crebre transversim ruguloso-punctatum, prope apicem utrinque ruga transversa ∞ — formi profunde impressa. Scutellum triangulare, virescens, nitidum, convexum, transversim subtiliter rugosum. Hemelytra viridia, nitida, subtiliter albido-pubescentia, confertim punctulata, commissura margineqve scutellari anguste pallidis. Membrana hyalina, areolis concoloribus, venis pallide flavis. Corpus pallide flavum, dorso abdominis nigro. Pedes virides, femoribus posticis apice annulis obsolete fuscis, tibiis spinis nigris ex punctis nigris nascentibus.

4. TYTHUS FLAVEOLUS n. sp.: *)

Breviter ovatus (♂) vel oblongo-ovatus (♀), pallide flavus, dense longius pallide pubescens, oculis nigris, tylo antennisque corporis fere longitudine fuscis, basi apiceque articuli primi basique secundi et tertii anguste pallide flavis, articulo secundo subaequali; pronoto ad basin fere capitis latitudine, hemelytris abdomine brevioribus, pellucidis, apice oblique truncatis, angulis rotundatis; membrana alisque nullis.

Mas: breviter ovatus, hemelytris tantum segmentum ultimum abdominis haud tegentibus, hoc magno, valde convexo, fere $\frac{1}{3}$ totius abdominis longitudinis occupanti, apice semi-circulariter emarginato. Long. $2\frac{1}{2}$ mm.

Femina: oblongo-ovatus, hemelytris segmenta 4 ultima abdominis haud tegentibus, his simul sumptis fere dimidium abdominis occupantibus, segmento ultimo parvo, convexiusculo, margine postico segmenti penultimi semi-circulariter sinuato. Long. $3\frac{1}{4}$ mm.

På våta ängar har jag vid Lofsdal, Dirfall, på Lenholmen och på Ålön funnit fyra ♂ och en ♀ af denna säregna art; alla i Augusti månad. (Tagen i Sverige af Doktor Haglund.)

Species colore structuraque distinctissima. Caput longitudine latius, infra oculos in angulum obtusiolem productum, pallide flavum, dense longius pubescens, apice tyli vel tylo toto fusco; rostro coxas intermedias fere superanti. Oculi convexiusculi, nigri. Antennae corporis fere longitudine, fuscae, basi apiceque articuli primi basique articulorum secundi et tertii anguste pallide flavis, articulis ultimis pallecentibus; articulo primo fere obconico, secundo primo triplo et tertio dimidio longiore, articulo quarto tertio longitudine aequali. Pronotum lateribus posterius sensim ampliatur, postice longitudine circa $\frac{1}{3}$ latius ibique capitis fere latitudine, angulis posticis parum prominentibus, obtusis, margine po-

*) *T. insignis* Dougl. et Scott (the Entomol. Monthly Magazine, April 1866, p. 247, 1) *T. flaveolo* simillimus videtur. An forma hujus macroptera?

stico levissime sinuato; supra in medio linea transversa leviter impressa, antice convexum; pallide flavum, longius pallide pubescens. Scutellum triangulare, pallide flavum. Hemelytra postice ampliata, abdomine breviora, apice suturam versus oblique truncata, angulis rotundatis; pallide flava, pellucida, longius pallide pubescentia, obsolete punctata. Membrana et alae nullae. Corpus pallide flavum, longius pallide pubescens, abdomine apicem versus sensim modice ampliato. Pedes elongati, pallide flavi, apice articuli ultimi tarsorum fuscescenti. — (Fig. 6.)

5. AGALLIASTES PULLUS n. sp.:

Oblongo-ovatus, niger, nitidus, subtiliter griseo-pubescens; antennis nigris, apice summo articuli secundi duobusque ultimis fusco-ferrugineis; pedibus, basi femorum plus minusve late nigra excepta, dilute ferrugineis, tibiis nigro-spinulosis annulis 5--6 latis summoque apice nigris, articulo ultimo tarsorum nigro (♀). Long. $1\frac{3}{4}$ mm.

Förekommer på *Empetrum*; tagen vid Lofsdal och på Ålön; äfven på likartade lokaler i ryska Lappmarken af J. Sahlberg. (På solbrända höjder har jag tagit några exx. i Bohuslän bland *Hieracium*, och i Riks-Musei svenska samlingar finnas exx., funna vid Stockholm af Prof. Stål.)

A. pulicario Fall. colore simillimus, corpore graciliore et minore coloreque antennarum obscuriore certe distinctus videtur. Caput modice convexum, nigrum, nitidum, cum oculos margine postico pronoti haud augustius. Antennae nigrae, subtiliter griseo-pubescentes, articulo secundo apice summo duobusque ultimis obscure fusco-testaceis, articulo secundo tertio $\frac{1}{5}$, tertio quarto $\frac{1}{3}$ longiore. Pronotum longitudine duplo latius, apicem versus modice angustatum, parum convexum, nigrum, nitidum, subtiliter griseo-pubescens. Scutellum triangulare, nigrum. Hemelytra abdomine paullo superantia, nigra, nitida, dense subtiliter griseo-pubescentia; membrana fumata, iridescenti. Corpus nigrum, nitidum, griseo-pubescens. Pedes dilute ferruginei, femoribus basi plus minusve late nigris, apice punctis nigris notatis setisque non-

nullis instructis, tibiis nigro-spinulosis, annulis latis ad basin spinorum, saepe in punctis dissolutis, apiceqve summo nigris, articulo tarsorum ultimo nigro.

Slutligen bifoga vi en beskrifning på den långvingade formen till *Ceratocombus muscorum* Fall. och *Nabis limbatus* Dahlb., äfvensom diagnoser på *Salda littoralis* L., Fall. och *S. flavipes* F., hvilka vi anse vara skilda arter.

Ceratocombus muscorum Fall., forma macr.:

Pronoto convexo, trapezoidali, margine postico quam antico paullo plus quam $\frac{1}{3}$ latiore; hemelytris abdomen tertia parte longitudinis superantibus, apice late rotundatis, margine laterali dilatato; clavo distinctissimo; corio venis longitudinalibus, percurrentibus, areolas 6 formantibus: basi areolis 3, quarum una ad apicem clavi minuta, triangulari, duabusque exterioribus elongatis; deinde areolis 2, exteriori sub-rhombea; ultima in ipso apice subtrapeziformi; membrana magna, pellucida, iridescenti; alis metallice nitentibus, hemelytrorum longitudine. — (Fig. 7 a; Fig. 7 b = ala Ceratocombi musc.) — Long. $2\frac{1}{3}$ mm.

Nabis limbatus Dahlb., forma macr. (♀):

Formae brachypterae colore simillimus, prothorace postice multo latiore convexioreque, scutello majore, nigro, striis duabus longitudinalibus postice convergentibus testaceis notato, hemelytris alisque completis, his longitudine abdominis, griseo-testaceis, costis et margine laterali lato albis, apice summo clavi striaque infra apicem marginis interioris corii nigro-brunneis; membrana alba, venis striaque ad basin marginis interioris distinctissima nigro-brunneis; alis albis, abdomine paullo brevioribus; abdomine lineari.

(Ett ex. taget vid Lofsdal i Augusti 1868).

Salda littoralis L.

A *S. flavipede* differt: corpore opaco, lutescenti-pubescente, elytris flavo-maculatis, opacis, pubescentibus, dense subtiliter punctulatis membranaque venis validis nigris, pellucida, areolis macula media nigro-brunnea. — *S. littoralis* L., Stål, var. a Stål, Öfv. af Vet.-Ak. Förh., 1868, p. 387, 1.

Forma macroptera: oblongo-ovata, membrana magna, apice rotundata, margine interiore lato. *Forma brachyptera*: rotundato-ovata, elytris modice convexis, membrana ut in f. macr. pellucida, apice acuto, margine interiore angusto.

Salda flavipes F.

A praecedente differt: corpore nigerrimo, sub-nitido, glabro, hemelytris totis nigerrimis, glabris, minus dense et subtiliter punctatis; membrana venis subtilioribus areolisque latioribus nigerrima. — *S. flavipes* F., Boh., Act. Holm., 1849, p. 256 (♂). *S. littoralis* var. 1 Morio Flor, Rhynch. Livl. I, p. 710 (excl. syn.). *S. littoralis* var. b (♂) et c (♀) Stål, l. c.

Mas: angustior, antennis articulo primo pedibusque flavis, femoribus anticis subtus macula distincta nigra. *Femina*: latior, antennis pedibusque nigris, tibiis tarsisque fuscis.

Forma macr.: oblongo-ovata, membrana magna, apice rotundata, margine interiore lato, nigra, apice areolarum 2—4 anguste hyalino. L. ♂ $5\frac{3}{4}$, ♀ 7 mm. *Forma brach.*: rotundato-ovata, membrana tota coriacea, nigerrima, apice acuto. L. ♂ $4\frac{3}{4}$, ♀ $6\frac{3}{4}$ mm.

Obs. *Salda* Morio Zett. feminae form. brach. hujus speciei similis, sed punctura minus densa distinguenda.

Entomologiska anteckningar

från

en resa i sydöstra Karelen sommaren 1866

af

JOHN SAHLBERG.

II.

Coleoptera.

Vid bestämmandet och ordnandet af de under resan i syd-östra Karelen sommaren 1866 insamlade *Coleoptera* har **C. G. Thomsons** nyligen utkomna arbete *Skandinaviens Coleoptera* Tom. I—IX, hufvudsakligen blifvit följd. För vinnandet af utrymme äro i efterföljande förteckning blott anmärkningsvärdare arter upptagna med angifna speciella fundorter och de öfriga, om hvilka det redan förut är känt, att de förekomma allmänt i södra Finland, äro anhangsvis endast till namnen uppräknade.

Under den tid, som förflutit sedan **C. R. Sahlbergs** arbete öfver Finlands *Coleoptera Insecta Fennica* utkom, hafva ganska många för vår fauna nya arter af denna ordning i skilda delar af Finland blifvit påträffade. Angående en stor del af dessa har åtskilligt i särskilda uppsatser redan blifvit offentliggjordt, *) men icke desto mindre förvaras i våra sam-

*) De förnämsta arbeten med afseende på Finlands *Coleoptera*, som utkommit senare än *Insecta Fennica*, äro följande:

L. Gyllenhal, *Insecta Svecica IV*. 1827.

J. W. Zetterstedt, *Insecta Lapponica*. 1840.

F. Sahlberg, *Dissertatio novae Coleopterorum Fennicorum species sistens*. 1834.

C. G. Mannerheim, *Précis d'un nouvel arrangement de la famille des Brachélytres*. 1830.

———, *Memoire sur la récolte d'insectes Coléoptères fait en 1842*, i *Bullet. de la Sociét. Imp. des Natural. de Moscou* 1843.

———, *Description de quelques nouvelles espèces de Coléoptères de Finlande*, *ibid.* 1844.

———, *Memoire sur la récolte d'insectes Coléoptères fait en 1843*, *ibid.* 1844.

lingar en hel mängd arter, om hvilkas förekommande inom landet ännu intet blifvit i tryck publicerad. Detta gäller äfven om flera af de här nedan med * betecknade arterna, ehuru jag, då jag ej varit i tillfälle att genomgå ens de rikhaltigaste samlingarna, hvilka dessutom ännu till stor del äro oordnade, för konsekvensens skull här anfört alldeles intet, af hvad jag känner om dessa arters förekommande annorstädes i Finland.

Vid bestämmandet af tvifvelaktiga species har jag haft en väsendtlig hjälp af Universitets Adjunkten **C. G. Thomson** i Lund, hvilken särskildt haft godheten, att granska och bestämma större delen af de insamlade Aleochariderna, och meddelat beskrifning på en till denna grupp hörande ny art, för hvilket jag får frambära min innerligaste tacksamhet.

- C. G. Mannerheim**, *Description de quelques autres nouvelles espèces de Coléoptères de Finlande*, *ibid.* 1845.
- , *Versuch einer monographischen Darstellung der Käfergattungen Corticaria und Latridius*. 1844.
- F. W. Mäklin**, *Novae in Fauna Fennica Coleopterorum species*, i *Bull. Soc. Imp. Moskou* 1845.
- , *Coleoptera Myrmecophila Fennica*, *ibid.* 1846.
- , *Ad cognitionem specierum Fennicarum generis Mycetopori symbolae*. 1847.
- , *Bidrag till kännedom om insekternas geografiska utbredning i Norden med hufvudsakligt afseende på Skandinaviens och Finlands fauna*. 1853.
- , *Bidrag till kännedom om såkallade vicarierande former bland Coleoptera i Norden*. 1855.
- , *Zur Synonymie einiger nordischer Käferarten*, *Acta Soc. scient. Fenn.* 1862.
- , *Anteckningar om Insektfaunan i trakten af Petrosawodsk*. Öfvers. af finska Vet. Soc. förh. 1869.
- V. Motschulsky**, *Etudes entomologiques*. 1857—1861.
- J. Sahlberg**, *Finska arter af Coleopter-släktet Haemonia*. Öfvers. af finska Vet. Soc. förh. 1869.

Coleoptera L.

Carnivori Latr.

1. *Cicindela hybrida* L. Passim occurrit.
2. *Carabus hortensis* L. In paroecia Pyhäjärvi captus.
3. *C.-arvensis* Fabr. *Syst. El. I.* 174. 25. — Gyll. *Ins. Sv. II.* 61. 9. — Thoms. *Skand. Col. I.* 9. 6.

Sub lapide in paroecia Metsäpirtti d. 1 Jul. unicum specimen inveni.

- * 4. *C. cancellatus* Illig. *Käf. Pr.* 154. 18. — Gyll. *l. c. II.* 62. 10. — Thoms. *l. c. I.* 9. 9.

Habitat in campis aridis praesertim in viis passim; in paroeciis Mohla, Kivinebb, Rautus et Metsäpirtti captus.

5. *C. clathratus* L. Prope oppidum Kexholm ab A. J. Malmberg captus.

6. *Leistus rufescens* Fabr. *Syst. El. I.* 205. 191. (*Carabus*). — Er. *Käf. d. Mark. I.* 10. 2. — Thoms. *l. c. I.* 16. 3.

In insula Walamo d. 13 Jul. captus.

7. *Nebria livida* L. Habitat ad littora lacuum et fluminum rarius; in paroeciis Metsäpirtti et Sakkola capta.

8. *N. Gyllenhalii* Schönh. In littore lacus Ladogensis in insula Walamo d. 10 Jul. capta.

9. *Dyschirius thoracicus* Ross. In littoribus arenosis passim occurrit.

- * 10. *D. obscurus* Gyll. *Ins. Svec. IV.* 456. 3—4. (*Clicina*). — Schiödte *Dann. El. I.* 573. 11. — Thoms. *l. c. I.* 183. 2.

In littore arenoso lacus Ladoga in paroecia Metsäpirtti d. 2 Jul. captus.

11. *Tachypus flavipes* L. In paroecia Metsäpirtti d. 3 Jul. captus.

12. *Bembidium velox* L. (*B. impressum* Gyll.). Habitat in littoribus arenosis lacuum passim copiose.

* 13. *B. paludosum* Panz. *Faun. Germ.* 20. 40. — *Er. Käf. d. Mark. I.* 125. 5. — *Thoms. l. c. I.* 198. 5.

Ad vicum Pasuri in paroecia Walkjärvi d. 5 Aug. unicum specimen inveni.

* 14. *B. argenteolum* Ahr. *Neue Schrift. d. Hall. Ges.* II. 2. 23. 3. t. 1. f. 12. — *Er. Käf. d. Mark. I.* 125. 6. — *Thoms. l. c. I.* 198. 6.

In littore arenoso maritimo prope ostium fluminis Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 19 Jun. unicum specimen inveni.

Ead. var. (B. azureum Gebl.). Ad lacum Ladoga in paroecia Metsäpirtti d. 2 Jul. unicum specimen inveni.

* 15. *B. femoratum* Strm. *Deutschl. Ins. VI.* 117. 6. t. 155. 6. — *Er. Käf. d. Mark. I.* 130. 14. — *Thoms. l. c. I.* 202. 18.

In paroecia Sakkola d. 6 Jul. captum.

Obs. *B. femoratum* Gyll., *Sahlb.* ad speciem vulgarem *B. Bruxellesense* Wesmael. pertinet.

16. *Patrobus picicornis?* Zett. *Ins. Lapp.* 40. 36. — *Thoms. l. c. I.* 215. 4.

Sub foliis deciduis ad lacum Ladogensem prope vicum Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 22—23 Jul. nonnulla specimina capta.

Obs. Specimina haecce a lapponicis differre videtur corpore majore, magis depresso, thoraceqve latiore. An distincta species?

17. *Miscodera arctica* Payk. In littore arenoso lacus Ladogensis in paroecia Metsäpirtti d. 2 Jul. unicum specimen inveni.

18. *Broscus cephalotes* L. In paroeciis Rautus et Sakkola captus.

19. *Lebia crux minor* L. In paroeciis Pyhäjärvi et Rautus aliquoties inventa.

20. *Cymindis macularis* Mann. Sub lapidibus in colibus arenosis in paroeciis Metsäpirtti et Walkjärvi aliquoties capta.

21. *Dromius sigma* **Ross.** Ad praedium Kirjola m. Aug. capta.
22. *Feronia lepida* **Fabr.** In paroecia Metsäpirtti tantum d. 4 Jul. a me inventa.
23. *F. minor* **Gyll.** In paroecia Mohla d. 11 Jun. capta.
24. *Amara consularis* **Duft.** (*Harpalus latus* **Gyll.**) — Sub lapidibus in paroecia Metsäpirtti d. 3—4 Jul. parce lecta.
25. *A. Qvenselii* **Schönh.** Inter radices Thymi serpylli in sepulcreto ad oppidum Kexholm d. 19 Jul. tria specimina cepi.
26. *A. brunnea* **Gyll.** In paroecia Rautus d. 25 Jun. capta.
27. *A. bifrons* **Gyll.** Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. et ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 2 Aug. capta.
28. *A. familiaris* **Duft.** In paroeciis Pyhäjärvi et Metsäpirtti m. Jul. capta.
29. *A. tibialis* **Payk.** Passim occurrit.
30. *A. vulgaris* **Gyll.** Ad vicum Polvenselkä in paroecia Kivinebb d. 18 Jun. capta.
31. *A. nitida* **Strm.** *Deutschl. Ins. VI. 35. 17. t. 142. 6—8.* — **Er. Käf. d. Mark. I. 89. 17.** — **Thoms. l. c. I. 252. 33.** In paroecia Mohla d. 6 Jun. unicum specimen inveni.
32. *Calathus fuscus* **Fabr.** In paroeciis Mohla, Metsäpirtti et Sakkola parcius inventus.
33. *Anchomenus assimilis* **Payk.** (*H. angusticollis* **Gyll., Sahlb.**). In littore limoso lacus Yskjärvi in paroecia Mohla d. 11 Jun. nonnulla specimina legi.
34. *A. moestus* **Duft.** Sub lapidibus in littore lacus Kirkojärvi in paroecia Mohla d. 6 Jun. captus.
35. *A. 4-punctatus* **De Geer.** In paroecia Metsäpirtti d. 2 Jul. captus.
36. *A. oblongus* **Fabr.** Habitat sub foliis desiduis in sylvis passim; in paroeciis Mohla, Kivinebb, Pyhäjärvi et ad oppidum Kexholm captus.
37. *A. piceus* **L.** (*H. picipes* **Gyll., Sahlb.**). In littore limoso lacus Yskjärvi in paroecia Mohla d. 9 Jun. captus.

38. *A. gracilis* **Strm.** *Deutschl. Ins. V. 197. 11. t. 136. a.* (*Agonum*). — **Er. Käf. d. Mark. II. 116. 19.** — **Thoms. l. c. I. 264. 22.**

In paroeciis Rautus et Nykyrka nec non ad oppidum Kexholm captus.

39. *A. fuliginosus* **Panz.** *Faun. Germ. 108. 5.* (*Carabus*). — **Er. Käf. d. Mark. I. 117. 20.** — **Thoms. l. c. I. 264. 24.**

In paroecia Kivinebb d. 16 Jun. unicum specimen inveni.

40. *Synuchus vivalis* **Panz.** In paroeciis Metsäpirtti et Sakkola captus.

* 41. *Badister bipustulatus* **Fabr.** *Syst. El. I. 203. 184.* (*Carabus*). — **Gyll. Ins. Sv. II. 74. 1.** (*Amblychus*). — **Thoms. l. c. I. 268. 1.**

Sub lapide in paroecia Mohla d. 8 Jun. unicum specimen inveni.

42. *Ophonus puncticollis* **Payk.** In paroecia Rautus d. 14 Aug. captus.

43. *Harpalus luteicornis* **Duft.** *Faun. Aust. II. 86. 95.* (*Carabus*). — **Gyll. Ins. Sv. IV. 435. 32—33.** — **Thoms. l. c. I. 279. 6.**

In paroecia Metsäpirtti d. 4 Jul. captus.

44. *H. discoideus* **Fabr.** *Syst. El. I. 199. 161.* (*Carabus*). — **Thoms. l. c. I. 280. 10.** — *H. perplexus* **Gyll. Ins. Sv. IV. 434. 32—33.**

In paroeciis Rautus et Metsäpirtti aliquoties captus.

45. *H. tardus* **Panz.** Habitat sub lapidibus locis aridis minus frequenter; in paroeciis Metsäpirtti, Kivinebb et Sakkola captus.

* 46. *H. anxius* **Duft.** *Faun. Aust. 11. 101. 116.* (*Carabus*). — **Gyll. Ins. Sv. IV. 439. 33—34.** — **Thoms. l. c. I. 283. 18.**

Sub lapide in colle arenoso in paroecia Metsäpirtti d. 4 Jul. unicum specimen inveni.

* 47. *Anisodactylus nemorivagus* **Duft.** *Faun. Austr. II. 79.* (*Carabus*). — **Sturm Deutschl. Ins. IV. 94. tab. 92. f. a.** (*Harpalus*). — **Hoer Fauna Col. Helv. I. 100. 4.** — **Schaum Naturg. d. Ins. Deutschl. I. 567. 3.**

Ad praedium Suvenmäki in paroecia Rautus d. 26 Jun. unicum specimen inveni.

48. *Stenolophus Gyllenhali* Thoms. (*H. dorsalis* Gyll.). In paroecia Mohla et prope oppidum Kexholm aliquoties captus.

49. *Haliphus fluviatilis* Aubé (*H. lineolatus* Mann.) pass.

50. *H. pictus* Mann. Prope praedium Kiihmajärvi in paroecia Pyhäjärvi d. 28 Jul. unicum specimen inveni.

51. *Hygrotus 5-lineatus* Zett. *Ins. Lapp.* 141. 29. — Thoms. *l. c.* II. 12. 3.

Prope oppidum Kexholm d. 18 Jul. captus.

* 52. *H. decoratus* Gyll. *Ins. Sv.* II. XVI. 26—27. (*Hyphydrus*). — Thoms. *l. c.* II. 12. 4.

In fossis in horto voluptario ad praedium Toubila paroeciae Pyhäjärvi d. 23—26 Jul. parce lecta.

Eadem, var. nov. (signaturis elytrorum obsoletis), cum typo d. 26 Jul. duo specimina inveni.

53. *Hydroporus unistriatus* Illig. In fluvio Konnitsa in paroecia Räisälä d. 30 Jul. tria specimina cepi.

54. *H. depressus* Fabr. Habitat in fluviiis passim copiose.

55. *H. dorsalis* Fabr. Ad praedium Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 25 Jul. captus.

56. *H. Lapponum* Gyll. Prope praedium Konnitsa in paroecia Pyhäjärvi d. 30 Jul. unicum specimen inveni.

57. *H. striola* Gyll., Thoms. Ad Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 25 Jul. captus.

* 58. *H. angustatus* Strm. *Deutschl. Ins.* IX. 53. 28. — *Er. Käf. d. Mark.* I. 178. 25. — Thoms. *l. c.* II. 32. 40.

Ad Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 25 Jul. unicum specimen inveni.

59. *H. lineatus* Fabr. Prope oppidum Kexholm et in paroecia Pyhäjärvi captus.

60. *Laccophilus hyalinus* De Geer. (*Dytiscus minutus* Gyll., Sahlb. ex parte). — In flumine Konnitsa d. 30 Jul. copiose captus.

61. *Acilius canaliculatus* Nicol. In paroecia Pyhäjärvi aliquoties captus.

62. *Graphoderes zonatus* Panz. In paroecia Mohla captus.

63. *Hydaticus Hybneri* Fabr. Ad praedium Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 26 Jul. captus.

* 64. *H. transversalis* Pontopp. D. A. I. 677. 14. (*Dytiscus*). — Thoms. l. c. II. 40. 1. — *H. punctipennis* Thoms. l. c. IX. 87. 1?

Ad praedium Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 25 Jul. nonnulla specimina inveni.

65. *Dytiscus latissimus* L. In lacu Yskjärvi paroeciae Mohla d. 11 Jun. unicum specimen cepi.

66. *Macrodytes Lapponicus* Gyll. In lacuna Wahviais in paroecia Rautus d. 23 Jun. captus.

* 67. *M. dimidiatus* Bergstr. Nom. I. 33. — Gyll. Ins. Sv. I. 469. 4. (*Dytiscus*). — Thoms. l. c. II. 43. 4.

In fossa in horto voluptario ad praedium Toubila paroeciae Pyhäjärvi d. 26 Jul. unicum specimen detexi.

68. *Cymatopterus striatus* L. (*D. Bogemanni* Gyll., Sahlb.). — Ad oppidum Kexholm et in insula Walamo captus.

69. *Ilybius ater* De Geer. In paroeciis Pyhäjärvi et Kivinebb captus.

* 70. *I. obscurus* Marsh. Ent. Britt. 414. 5. (*Dytiscus*). — Thoms. l. c. II. 47. 5. — *I. 4-guttatus* Er. Käf. d. Mark.

Ad Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 26 Jul. detectus.

71. *I. subaeneus* Er. Käf. d. Mark. I. 156. 6. — Thoms. l. c. IX. 99. 7. — *I. chalybeatus* Thoms. l. c. II. 48. 7.

Ad oppidum Kexholm d. 18 Jul. captus.

72. *I. guttiger* Gyll. Habitat in aquis stagnantibus passim copiose.

73. *I. angustior* Gyll. In paroecia Rautus captus.

74. *Rantus bistriatus* Bergstr. (*D. agilis* Gyll., Sahlb.). In paroecia Mohla d. 11 Jun. captus.

75. *Agabus guttatus* Payk. In rivulo in insula Walamo d. 10 Jul. duo specimina legi.

76. *A. affinis* Payk. In paroecia Pyhäjärvi copiose captus.

77. *A. fuscipennis?* Payk. Ad praedium Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 26 Jul. unicum specimen inveni.

Obs. Ab individuis lapponicis differt corpore minore et colore obscuriore; an igitur distincta species?

Palpicornes Latr.

* 78. *Limnebius truncatulus* Thoms. l. c. II. 69. 3.

In paroeciis Pyhäjärvi, Räisälä et Lappvesi captus.

79. *Hydraena riparia* Kug. (*Elophorus minimus* Gyll.).
In paroecia Räsiälä capta.

* 80. *H. palustris?* Er. Käf. d. Mark. I. 200. 1. —
Thoms. l. c. II. 71. 2.

In littore limoso lacus Yskjärvi in paroecis Mohla d. 9
Jun. unicum specimen inveni.

81. *H. gracilis* Germ. Ins. sp. 94. 160. — Thoms. l. c.
II. 71. 3.

E gramine ad ripam rivuli prope praedium Leinikkälä
in paroecia Rautus d. 11—14 Aug. parce capta.

82. *Hydrochus brevis* Hbst. In lacu Yskjärvi in paroecia
Mohla d. 9—14 Jun. nonnulla specimina legi.

* 83. *Helophorus nubilus* Fabr. Syst. El. 277. 2. — Gyll.
Ins. Sv. I. 130. 6. — Thoms. l. c. II. 78. 1.

Sub lapidibus locis arenosis in paroecia Metsäpirtti d.
4 Jul. captus.

84. *H. tuberculatus* Gyll. Prope oppidum Kexholm d.
8 Jul. unicum specimen invenit A. J. Malmberg.

85. *H. laticollis* Thoms. l. c. II. 81. 11. — *H. granu-*
laris Zett. Ins. Lapp. 124. 2.

In paroecia Mohla d. 11 Jun. captus.

86. *Hydrous caraboides* L. E lacu Yskjärvi in paroecia
Mohla d. 9 et 11 Jun. parcissime captus.

* 87. *Philydrus testaceus* Fabr. Syst. El. I. 252. 15.
(*Hydrophilus*). — Er. Käf. d. Mark. I. 209. 4. (*Hydrobius*).
— Thoms. l. c. II. 95. 1.

In lacu Yskjärvi paroeciae Mohla d. 11 Jun. tria spe-
cimina cepi.

88. *Ph. menalocephalus* Fabr. Passim occurrit.

89. *Ph. nigricans* Zett. Ins. Lapp. 123. 7. (*Hydrophi-*
lus). — Thoms. l. c. II. 97. 4.

In lacu Yskjärvi in paroecia Mohla d. 11 Jun. unicum
specimen cepi.

90. *Helochares lividus* Forst. (*Hydrophilus griseus* Gyll., Sahlb.). In paroecia Mohla captus.

91. *Cyllidium seminulum* Payk. Ad littus lacus Yskjärvi in paroecia Mohla initio m. Jun. copiose visum.

92. *Cyclonotum orbiculare* Fabr. pass.

93. *Cercyon lugubre* Payk. In paroeciis Rautus et Pyhäjärvi nec non prope oppidum Kexholm captum.

* 94. *C. palustre* Thoms. l. c. II. 105. 4.

In paroecia Rautus d. 12 Aug. unicum specimen inveni.

95. *C. haemorrhoum* Gyll. Ad vicum Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. captum.

96. *C. pygmaeum* Illig. In paroeciis Mohla et Pyhäjärvi captum.

Amphibii Gyll.

* 97. *Orectochilus villosus* Fabr. Syst. El. I. 276. 14. — Gyll. Ins. Sv. I. 144. 6. (*Gyrinus*). — Thoms. l. c. I. 117. 1.

In stagnis infra cataractam fluminis Wiisjoki ad vicum Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. plura specimina cepi; deinde ad vicum Kiviniemi prope ostium ejusdem fluminis in paroecia Sakkola d. 2 Aug. unicum specimen inveni.

98. *Parnus auriculatus* Illig. In littore lacus Yskjärvi in paroecia Mohla d. 9 Jun. captus.

* 99. *Elmis aeneus* Müll. Ill. Mag. V. 202. 6. — Gyll. Ins. Sv. I. 553. 2. (*Limnius*). — Thoms. l. c. II. 130. 1.

In graminibus secundum ripas fluminum ad Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. et in paroecia Räisälä d. 30 Jul. captus.

100. *E. Volkmaria* Panz. Cum praecedente ad Sirkiansaari d. 29 Jun. unicum specimen inveni.

101. *E. nitens* Müll. (*L. cupreus* Gyll., Sahlb.). Cum praecedentibus ad ripam fluminis Wiisjoki ad Sirkiansaari nonnulla specimina cepi.

* 102. *Limnius tuberculatus* Müll. Illig. Mag. II. 199. 3. — Er. Ins. Deutschl. 523. 1. — Thoms. l. c. II. 132. 2.

In graminibus secundum ripas fluminum atque rivulorum in paroecia Rautus m. Jun. interdum copiose captus.

Brachelytra Latr.

103. *Anodus morio* Grav. Sub lapide in paroecia Mohla d. 8 Jun. unicum specimen inveni.

104. *Philonthus nitidus* Fabr. In stercore eqvino prope lacum Kiihmajärvi in paroecia Pyhäjärvi d. 28 Jul. nonnulla specimina capta.

105. *Ph. umbratilis* Grav. (*S. subfuscus* Gyll., Sahlb.). In littore lacus Kuolemajärvi d. 23 Aug. captus.

106. *Ph. atratus* Grav. In paroeciis Mohla, Rautus et Pyhäjärvi aliquoties captus.

107. *Ph. sanguinolentus* Grav. Ad Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 18 Aug. captus.

108. *Ph. bipustulatus* Panz. In paroeciis Rautus, Metsäpirtti et Pyhäjärvi captus.

109. *Ph. fulvipes* Fabr. Sub lapidibus et quisquiliis ad littora lacus Kirkkojärvi in paroecia Mohla m. Jun. copiose visus.

* 110. *Ph. tenuis* Fabr. *Ent. Syst. I. II. 528. 43. (Staphylinus)*. — *Er. Käf. d. Mark. I. 474. 42.* — *Gen. et spec. Staph. 488. 101.*

Sub lapide ad lacum Kirkkojärvi in paroecia Mohla d. 8 Jun. detectus, ad ripam fluminis Rajajoki juxta vicum Luutahäntä d. 20 Jun. alterum specimen inveni.

111. *Remus cinerascens* Grav. In paroecia Rautus d. 25 Jun. captus.

* 112. *Microsaurus Fageti* Thoms. *l. c. IX. 161. 3 c.* Ad oppidum Kexholm d. 18 Jul. captus.

113. *M. brevis* Er. *Gen. et spec. Staph. 535. 17. (Quedius)*. — *Thoms. l. c. II. 177. 9.*

In societate cum *Formica rufa* ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. captus.

114. *Raphirus mauro-rufus* Grav. (*St. praexox* Gyll.). In paroeciis Kivinebb, Pyhäjärvi et Kuolemajärvi inventus.

115. *Gyrophypnus pilicornis* Payk. Sub cortice Pini sylvestris in paroecia Kivinebb captus.

116. *Othius melanocephalus* Grav. Sub cortice arboris in paroecia Kivinebb d. 16 Jun. unicum specimen inveni.

117. *Leptacinus formicetorum* Märk. *Germ. Zeitsch. für Ent.* III. 216. 19. — *Thoms. l. c. II.* 193. 4.

In societate cum *Formica rufa* in insula Walamo et in paroecia Pyhäjärvi captus.

118. *Lathrobium terminatum* Grav. *Micr.* 55. 7. — *Thoms. l. c. II.* 200. 10. — *L. quadratum var. c.* Gyll. *Ins. Svec. II.* 367. 4.

In paroeciis Mohla, Rautus et Pyhäjärvi captum.

119. *Cryptobium fracticorne* Payk. Sub lapidibus locis humidis in paroecia Pyhäjärvi et ad Kirjola aliquoties inventum.

120. *Scopaeus laevigatus* Gyll. *Ins. Svec. IV.* 483. 4—5. (*Paederus*). — *Er. Gen. et spec. Staph.* 605, 1. — *Thoms. l. c. II.* 208. 1.

Ad ripam fluminis Ronnunjoki in paroecia Kivinebb d. 17 Jun. et in paroecia Rautus d. 11 et 13 Jul. captus.

121. *Sunius angustatus* Payk. In paroecia Walkjärvi d. 6 Aug. inventus.

122. *Stenus bimaculatus* Gyll. In ripa rivuli in paroecia Metsäpirtti d. 1 Jul. unicum specimen inveni.

* 123. *St. ater* Mann. *Préc. nouv. arrang. de Brachél.* 42. 4. — *Er. Gen. et sp. Staph.* 696. 10. — *Thoms. l. c. II.* 113. 3.

Ad praedium Suvenmäki in paroecia Rautus d. 26 Jun. et ad vicum Pasuri in paroecia Walkjärvi d. 6 Aug. specimina utriusque sexus cepi.

* 124. *St. proditor* Er. *Käf. d. Mark. I.* 550. 24. — *Gen. et spec. Staph.* 713. 44. — *Thoms. l. c. IX.* 192. 116.

In littore limoso lacus Yskjärvi in paroecia Mohla d. 9 Jun. unicum specimen masculinum inveni.

125. *St. humilis* **Er.** *Gen. et spec. Staph.* 716. 50. — **Thoms.** *l. c.* 218. 13. — *St. argus* **Gyll.** *Ins. Sv. IV.* 503. 12—13. — **Sahlb.** *Ins. Fenn.* 430. 16.

In paroecia Kivinebb m. Jun. et Aug. captus.

126. *St. circularis* **Grav.** In paroeciis Rautus, Pyhäjärvi, Kuolemajärvi et Nykyrka captus.

* 127. *St. pumilio* **Er.** *Käf. d. Mark. I.* 558. 33. — *Gen. et spec. Staph.* 718. 53. — **Thoms.** *l. c. II.* 219. 15.

In paroecia Rautus d. 11 et Nykyrka d. 22 Aug. captus.

* 128. *St. buphtalmus* **Grav.** *Micr.* 156. 6. — **Er.** *Gen. et spec. Staph.* 699. 16. — *minime ead.* **Gyll., Sahlb.**

In paroeciis Mohla, Rautus et Metsäpirtti saepius captus.

129. *St. argentellus* **Thoms.** *l. c. II.* 222. 22. — *St. buphtalmus* **Gyll., Sahlb.**

Habitat in littoribus arenosis lacuum frequenter.

* 130. *St. fasciculatus* **n. sp.**

Niger, subopacus, parcius pubescens; antennis palpisque nigris, his articulo primo piceo; capite coleopteris dimidio angustiore, fronte late bisulcata; prothorace oblongo, basin versus angustato, medio canalicula abbreviata, dense punctato; elytris prothorace paullo longioribus, confertim fortiter punctatis; abdomine dense punctato, marginato, segmentis dorsalibus 2—4 basi carinis 3, intermedia distinctiori, instructis; tarsis posticis elongatis, articulo primo secundo duplo longiori. Long. $1\frac{2}{3}$ lin.

Mas: metasterno impresso, parcius cinereo-villoso; abdominis segmento ventrali 7:0 apice angulariter exciso, 6:0 longitudinaliter late excavato, excavatione fere laevigata, utrinque obtuse carinata et dense flavescenti-pilosa, 5:0 apice obsolete impresso et piloso.

Femina: segmentis ventralibus aequalibus, haud pilosis, 7:0 apice rotundato.

S. argentello **Thoms.** affinis, corpore haud argenteo-piloso, fortius punctato abdominisque in mare structura facile distingvendus. Caput elytris dimidio angustius, crebre punctatum, subopacum, nigrum, fronte excavata, late bisulcata, interstitio subelevato; palpis nigris, articulo primo obscure

piceo. Antennae tenues, nigrae, articulo 3:o 2:o fere dimidio longiore. Prothorax capite parum angustior, latitudine sua tertia parte longior, lateribus ante medium parum rotundatis, profunde et crebre rugoso-punctatus, canalicula utrinque abbreviata, dorsali lateribusque utrinque impressione obsolete; niger, subopacus, parce tenuiter pubescens. Elytra prothorace paullo longiora, ad suturam obsolete impressa, profunde confertim punctata, postice rugulosa, nigra, subopaca, parce tenuiter pubescentia. Abdomen coleopteris angustius, apicem versus leviter angustatum, distincte marginatum, dense punctatum, parce pubescens, nigrum, subnitidum; segmentis 2—4 dorsalibus basi carinis 3, intermedia distinctiori, armatis. Pedes elongati, graciles, nigri, tenuiter griseo-pubescentes; tarsi postici tibiis tertia parte brevioribus, articulo primo secundo duplo longiore, ultimo subaequali.

Habitat in littoribus lacuum rarissime; ad Yskjärvi in paroecia Mohla d. 11 Jun., ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. nec non in paroecia Rautus d. 12 Aug. captus. (Anno 1869 ad oppidum Kexholm, in insula Konewits et in regione Kareliae rossicae montana etiam aliquoties captus).

* 131. *St. aemulus* Er. Käf. d. Mark. I. 541. 14. — Gen. et spec. Staph. 704. 26. — Thoms. l. c. II. 223. 24.

In paroecia Mohla d. 7 Jun. et in paroecia Kuolemajärvi d. 23 Aug. captus.

132. *St. argus* Grav. Micr. 131. 12. — Er. Gen. et spec. Staph. 714. 46. — Thoms. l. c. II. 224. 25. — minime ead. Gyll., Sahlb.

In littore lacus Ladoga in paroeciis Metsäpirtti d. 2 et Pyhäjärvi d. 23 Jul. captus.

133. *St. biguttatus* L. Ad ripam fluminis Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 20 Jun. copiose lectus.

134. *St. bipunctatus* Er. Käf. d. Mark. I. 530. 2. — Gen. et spec. Staph. 691. 2. — Thoms. l. c. II. 227. 32.

In littoribus arenosis lacuum in paroeciis Rautus et Metsäpirtti m. Jun. et Jul. atiqvoties captus.

Eadem var.? palpis totis nigris.

Ad vicum Kiviniemi in paroecia Sakkola in littore lacus Suvanto unicum specimen d. 2 Aug. inveni.

135. *St. cicindeloides* Grav. In paroeciis Mohla, Walkjärvi et Kivinebb captus.

* 136. *St. subimpressus* Er. Käf. d. Mark. 531. 3. — Gen. et spec. Staph. — Thoms. l. c. II. 232. 45.

Ad lacum Umpilampi in paroecia Metsäpirtti d. 3 Jul. et prope oppidum Kexholm d. 16 Jul. inventus.

137. *St. bifoveolatus* Gyll. Prope praedium Konnitsa in paroecia Pyhäjärvi d. 29 Jul. captus.

* 138. *St. geniculatus* Grav. Mon. 228. — Er. Gen. et spec. Staph. 728. 73. — Thoms. l. c. II. 236. 53.

Habitat in pratis sylvaticis, uti sequentes vespere proveniens. In paroecia Nykyrka d. 21 Aug. captus.

* 139. *St. flavipalpis* Thoms. l. c. II. 237. 54.

In paroeciis Pyhäjärvi et Sakkola m. Jul. et Aug. captus.

* 140. *St. flavipes* Er. Käf. d. Mark. I. 566. 44. — Gen. et spec. Staph. 729. 74. — Thoms. l. c. II. 237. 55.

In paroeciis Rautus et Walkjärvi, ad Kirjola nec non ad cataractam Imatra captus.

* 141. *Autalia puncticollis* Thoms. l. c. IX. 204. 3. (ut n. sp.). An ead. Sharp Proc. entom. soc. of London 1864. 45?

In stercore eqvino ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. unicum specimen inveni.

142. *Oligota pusillima* Grav. In paroecia Kuolemajärvi et ad Kirjola in societate cum *Formica rufa* et sub vegetabiliis putrescentibus copiose capta.

143. *Gymnusa brevicollis* Payk. In littore arenoso lacus Ladogensis in paroecia Metsäpirtti d. 1 Jul. capta.

144. *Myrmedonia cognata* Märk. Germ. Zeitschr. III. 142. 1. — Thoms. l. c. II. 256. 2.

In paroecia Mohla d. 7 Jun. inventa.

145. *M. funesta* Grav. In societate cum *Formica fuliginosa* in paroecia Kivinebb d. 16 Jun. parce lecta.

* 146. *Baryodma bisignata* Er. Käf. d. Mark. I. 357. 7. — Gen. et spec. Staph. 166. 16. (*Aleochara*). — Thoms. l. c. II. 250. 3.

In paroecia Kuolemajärvi d. 23 Aug. duo specimina cepi.

* 147. *B. lata* **Thoms.** *l. c.* II. 251. 4.

Ad Wiburgum d. 29 Aug. capta.

147. *B. morion* **Grav.** Prope Rättijärvi ad canalem Saimensem d. 31 Aug. unicum specimen inveni.

149. *Dinarda dentata* **Grav.** In societate cum *Formica dominula* **Nyl.** in paroecia Kivinebb d. 16 Jun. capta.

150. *Notothecta flavipes* **Grav.** In societate cum *Formica fuliginosa* in paroecia Kivinebb d. 16 Jun. capta.

* 151. *Phloeopora corticalis* **Grav.** *Micr.* 76. 13. (*Aleochara*). — **Er.** *Gen. et spec. Staph.* 77. 2. — **Thoms.** *l. c.* II. 289. 2.

Sub cortice *Pini sylvestris* haud rara videtur; in paroeciis Mohla et Kivinebb nec non ad Kirjola capta.

152. *Leptusa analis* **Gyll.** Sub cortice *Pini sylvestris* saepius capta; etiam in insula Walamo.

* 153. *L. fumida* **Er.** *Gen. et spec. Staph.* 156. 33. (*Oxyypoda*). — **Thoms.** *l. c.* II. 275. 2.

Ad vicum Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 18 Aug. unicum specimen inveni.

* 154. *Cyphea curtula* **Er.** *Käf. d. Mark.* I. 350. 14. (*Oxyypoda*). — *Gen. et spec. Staph.* 151. 21. (*Oxyypoda*). — **Fauvel** *Aleochar. nouv. ou peu conn., Ann. d. l. Societ. Ent. d. Franc.* 1863. 219. Pl. 7. f. 5. k—n.

Prope Rättijärvi ad canalem Saimensem d. 1 Sept. unicum specimen inveni.

* 155. *Dexiogyia corticina* **Er.** *Gen. et spec. Staph.* 153. 27. (*Oxyypoda*). — **Thoms.** *l. c.* II. 278. 1.

Ad Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 26 Jul. duo specimina cepi.

* 156. *Gyrophana pulchella* **Heer.** *Faun. Col. Helv.* I. 310. 1. — **Kraatz.** *Naturg. d. Ins. Deutschl.* 356. 3. — **Thoms.** *l. c.* IX. 229. 2. b.

In paroeciis Rautus et Kivinebb capta.

* 157. *G. manca* **Er.** *Gen. et spec. Staph.* 190. 15. — **Thoms.** *l. c.* II. 268. 7.

In boletis *Ulmi montanae* ad Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 26 Jul. capta.

158. *G. polita* Grav. Ad Kirjola et prope Wiburgum m. Aug. aliquoties capta.

159. *G. Boleti* L. In boletis abietinis interdum copiosissime occurrit.

* 160. *Falagria nigra* Grav. *Micr.* 76. 12. (*Aleochara*). — *Gyll. Ins. Svec.* II. 380. 3. (*Aleochara*). — *Er. Gen. et spec. Staph.* 54. 16. — *Thoms. l. c.* II. 298. 4.

Sub lapidibus locis aridis arenosis in paroeciis Metsäpirtti et Sakkola m. Jul. et Aug. parcius lecta.

* 161. *Calodera uliginosa* Er. *Käf. d. Mark.* I. 305. 6. — *Gen. et spec. Staph.* 67. 8. — *Thoms. l. c.* II. 302. 3. — *Aleochara aethiops* Gyll. *Ins. Svec.* II. 383. 6.

Ad Sirkiansaari in paroecia Rautus loco uliginoso individuum unicum d. 29 Jun. inveni.

* 162. *C. aethiops* Grav. *Micr.* 77. 15. (*Aleochara*). — *Er. Gen. et spec. Staph.* 68. 10. — *Thoms. l. c.* II. 302. 4.

Locis humidis in paroecia Rautus aliquoties capta.

* 163. *Ityocara laticollis* Thoms. n. sp.

ⁿNigra, subopaca, dense sericeo-pubescens, antennis pedibusque obscure testaceis; thorace coleopterorum latitudine, fortius transverso, basi foveola obsoleta; elytris thorace vix longioribus, apice fusco-testaceis; abdomine toto dense subtilissime punctato.

I. rubente haud longior, sed latior, prothorace brevior mox distincta. Caput subovatum, prothorace dimidio angustius, nigro-fuscum; fronte convexa, obsolete punctata. Antennae tenuiores, haud pilosae, prothoracis basin haud superantes, obscure testaceae, basi pallidiores; articulo 2:0 3:0 parum longiore, 4:0 sequentibus abrupte angustiore, 5—10 subaequalibus, fere transversis, ultimo ovato, apice obtuso, penultimo sesqui longiore. Prothorax coleopterorum latitudine, fortius transversus, apice compresso quam basi angustior, angulis anticis obtusis, deflexis, posticis fere rectis disco leviter convexus, postice foveola obsoleta impressa dense subtilissime punctatus et griseo-pubescens. Elytra pro

thorace parum longiora, fusco-nigra, apice dilutiora, dense subtilissime punctata et pubescentia. Abdomen supra totum dense subtilissime punctatum et pube griseo-serisea vestitum, nigrum, apice vix dilutiore. Pedes obscure testacei." **Thomson**.

In littore limoso lacus Yksjärvi in paroecia Mohla d. 11 Jun. unicum specimen detexi.

164. *Ischnopoda coerulea* **Sahlb.** In littoribus arenosis lacuum in paroeciis Mohla et Kuolemajärvi aliquoties capta.

165. *Gnypeta carbonaria* **Mann.** In littoribus arenosis lacuum in paroecia Mohla et ad Kirjola aliquoties lecta.

* 166. *Aloconota immunita* **Er. Gen. et spec. Staph. 916. 10—11.** — **Thoms. l. c. III. 10. 3.**

In paroecia Rautus d. 12 Aug. capta.

* 167. *Ocyusa picina* **Aubé. Mat. pour. serv. à la Faun. Coleopt. franc.** — *O. ruficornis* **Kraatz. Naturg. d. Ins. Deutschl. 158. 2.**

In littore limoso lacus Yksjärvi in paroecia Mohla d. 9 Jun. et ad Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 26 Jul. capta.

168. *Myllaena intermedia* **Er. Käf. d. Mark. I. 383. 2.** — **Gen. et spec. Staph. 210. 2.**

In paroeciis Rautus, Nykyrka et Pyhäjärvi capta.

169. *M. minuta* **Grav. Mon. 174. 68. (Aleochara) Gyll. Ins. Sv. II. 427. 9. (Aleochara).** — **Er. Gen. et spec. Staph. 211. 3.** — **Thoms. l. c. III. 16.**

Satis frequenter occurrit.

170. *Oxypoda umbrata* **Gyll.** In paroecia Rautus d. 25. Jun. capta.

171. *Bessopora haemorrhoea* **Mann.** In societate cum *Formica rufa* frequenter occurrit.

172. *Disochara longiuscula* **Gyll. (Oxypoda procerula Mann.).** In littore arenoso lacus Ladogensis ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. capta.

* 173. *Pycnaraea lentula* **Er. Käf. d. Mark. I. 349. 13.** — **Gen. et spec. Staph. 150. 20. (Oxypoda).**

In paroecia Rautus d. 25 Jun. unicum specimen inveni.

* 174. *Placusa infima* **Er. Gen. et spec. Staph. 196. 4.** — **Thoms. l. c. III. 102. 2.**

Sub cortice arborum in paroecia Kivinebb d. 17 Jun. capta.

175. *Homalota plana* Gyll. Sub cortice *Pini sylvestris* in paroecia Mohla d. 7 Jun. capta.

* 176. *Dadobia planicollis* Thoms. l. c. II. 287. 1.

Sub cortice arborum in paroecia Rautus d. 25 Jun. capta.

177. *Dinaraea aequata* Er. — *Bolithochara* (*Aleochara*) *linearis* Mann., Sahlb. (sec. Er. vide Motsch. Etud. ent. 1857. 60).

In paroeciis Kivinebb et Pyhäjärvi nec non ad Kirjola capta.

178. *D. angustula* Gyll. Sub cortice *Pini sylvestris* in paroecia Mohla d. 13 Jun. capta.

* 179. *D. linearis* Grav. Micr. 69. 2. (*Aleochara*). — Er. Gen. et spec. Staph. 91. 18. (*Homalota*). — Thoms. l. c. II. 292. 3. — *Bolithochara planiuscula* Mann. (sec. Er. vide Motsch. Etud. ent. 1857. 60).

Sub cortice arborum in paroecia Mohla d. 16 Jun. capta.

180. *Amidobia parallela* Mann. Bull. de la Soc. Imp. de Moscou Tom. XVII. 173. (*Homalota*). — Thoms. l. c. II. 295. 2.

In societate cum *Formica rufa* frequenter occurrit.

* 181. *Bessobia monticola* Thoms. l. c. III. 43. 1.

In paroecia Rautus m. Aug. aliquoties capta.

* 182. *Liogluta arvicola* Thoms. l. c. III. 55. 1.

In paroeciis Kivinebb et Pyhäjärvi m. Jun. et Jul. capta.

* 183. *Atheta graminicola* Grav. Monogr. 176. 75. (*Aleochara*). Er. Gen. et spec. Staph. 81. 1. (*Homalota*). Thoms. l. c. III. 63. 1.

In paroecia Rautus d. 15 Aug. capta.

* 184. *A. arctica* Thoms. l. c. III. 68. 10.

In paroecia Rautus d. 17 Aug. unicum specimen inveni.

* 185. *A. melanocera* Thoms. l. c. III. 69. 12.

Satis frequenter occurrit.

* 186. *A. debilis* Er. Gen. et spec. Staph. 94. 24. (*Homalota*). — Thoms. l. c. III. 72. 15.

In paroecia Rautus aliquoties capta.

* 187. *A. subterranea* Muls. Opusc. ent. II. 40. 4. (*Homalota*) Kraatz, Naturg. d. Ins. Deutschl. II. 291. 99. (*Homalota*),

In paroecia Rautus d. 15 Aug. unicum specimen inveni.

- * 188. *A. fungicola* Thoms. l. c. III. 76. 22.

In fungis putridis in paroecia Pyhäjärvi et in insula Walamo capta.

- * 189. *A. succicola* Thoms. l. c. III. 78. 25.

Ad Kirjola d. 28 Aug. capta.

- * 190. *A. boletobia* Thoms. l. c. III. 78. 26.

Ad cataractam Imatra d. 30 Aug. capta.

- * 191. *A. boletophila* Thoms. l. c. III. 79. 27.

Prope Rättijärvi ad canalem Saimensem d. 1 Sept. capta.

- * 192. *A. pilicornis* Thoms. l. c. III. 82. 31.

In sylvis vastis in paroecia Kivinebb d. 17 et 18 Jun. parce lecta.

193. *A. sodalis* Er. Gen. et spec. Staph. 114. 45. (*Homalota*). — Thoms. l. c. III. 84. 34.

In fungis arboreis in paroeciis Kivinebb, Walkjärvi et Lappvesi nec non ad Kirjola m. Aug. capta.

* 194. *A. sordidula* Er. Gen. et spec. Staph. 123. 95. (*Homalota*). — Thoms. l. c. III. 91. 44.

In paroecia Mohla d. 5 Jun. capta.

195. *A. parva* Sahlb. In paroeciis Rautus, Pyhäjärvi, Walkjärvi et Lappvesi capta.

- * 196. *A. aeneipennis* Thoms. l. c. III. 92. 47.

In paroeciis Mohla, Walkjärvi et Rautus capta.

- * 197. *A. intermedia* Thoms. l. c. III. 95. 51.

In paroecia Lappvesi d. 31 Aug. unicum specimen inveni.

198. *Phloeocharis subtilissima* Mann. Prec. nouv. arrang. de Brachel. 50. 1. — Er. Gen. et spec. Staph. 845. 1. — Thoms. l. c. III. 114. 1.

Sub cortice *Quercus roboris* ad Kirjola d. 21 Aug. nonnulla specimina inveni.

199. *Astycops talpa* Gyll. In littore arenoso lacus Suvanto in paroecia Sakkola parcius lecta.

200. *Bledius fracticornis* Payk. In paroeciis Mohla et Nykyrka captus.

201. *Platysthetus nodifrons* Sahlb. In paroeciis Walkjärvi et Pyhäjärvi captus.

202. *Epomotylus sculptus* Grav. (*Oxytelus longicornis* Mannerh., Sahlb.). In paroecia Björkö d. 24 Aug. captus.

* 203. *Taenosoma corticina* Grav. Monogr. 192. 8. (*Oxytelus*). — Er. Gen. et spec. Staph. 809. 18. (*Trogophloeus*). — Thoms. l. c. III. 137. 4.

Sub lapidibus in littoribus lacuum ad Kiihmajärvi in paroecia Pyhäjärvi d. 28 Jul. et ad vicum Walkiamatka in paroecia Walkjärvi d. 9 Aug. capta.

204. *Conosoma bipunctata* Grav. Sub cortice Betulae in paroecia Kivinebb d. 18 Jun. unicum specimen inveni.

205. *Tachyporus obscurellus* Zett. Ins. Lapp. 54. 2. — Thoms. l. c. III. 151. 6.

Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. captus.

206. *Tachyporus scitulus* Er. Käf. d. Mark. II. 395. 13. — Gen. et spec. Staph. 240. 5. — Thoms. l. c. III. 151. 8. — *Tachyporus pusillus* var. *b.* Gyll., Sahlb.

Habitat sub lapidibus locis aridis passim copiose.

207. *T. transversalis* Grav., Er. (*T. ruficollis* Gyll., Sahlb.). Ad praedium Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 26 Jul. captus.

208. *T. brunneus* Fabr., Er. (*T. nitidulus* Gyll., Sahlb.). Prope oppidum Kexholm d. 18 Jul. captus.

209. *Tachinus marginatus* Gyll. Sub ligno putrido ad Pasuri in paroecia Walkjärvi d. 5 Aug. unicum specimen inveni.

210. *T. pallipes* Grav. Monogr. 20. 38. — Er. Gen. et spec. Staph. 261. 28. — Thoms. l. c. III. 157. 6. — *T. humeralis* var. *a* Gyll., Sahlb.

In stercore eqvino ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi captus.

211. *T. collaris* Grav. Ad Kirjola d. 28 Aug. captus.

* 212. *Mycetoporus ruficornis* Kraatz. Nat. d. Ins. Deutschl. II. 461. 8. — *M. punctiventris* Thoms. l. c. III. 164. 2.

In paroecia Rautus d. 12 Aug. unicum specimen inveni.

213. *Olisthaerus substriatus* Payk. Sub cortice Abietis in insula Walamo d. 11 Jul. captus.

214. *Anthophagus omalinus* Zett., Er. (*A. alpinus* Sahlb.). In insula Walamo passim occurrit.

* 215. *A. abbreviatus* **Fabr.** *It. Norvaeg.* p. 263. (?) — **Er. Gen. et spec. Staph.** 850. 6. — *Lesteva angusticollis* **Mannerh.** *Prec. nouv. arrang. Brachel.* 56. 4.

Habitat in arbustis passim et per totum Isthmum Carelicum dispersus; in paroeciis Kivinebb, Rautus, Pyhäjärvi, Walkjärvi et ad oppidum Kexholm lectus.

216. *A. testaceus* **Grav.** *Micr.* 121. 2. — **Er. Grn. et spec. Staph.** 851. 8.

Var. nov.: Capite thoraceqve nigropiceis.

In paroecia Metsäpirtti d. 4 Jul. unicum specimen inveni.

217. *Geodromicus plagiatus* **Fabr.** Habitat sub lapidibus ad littora lacuum passim copiose.

218. *Olophrum consimile* **Gyll.** In paroecia Rautus d. 11—15 Aug. parce lectum.

219. *Acrulia inflata* **Gyll.** Sub cortice Abietis in insula Walamo d. 10—15 Jul. capta.

* 220. *Anthobium ophthalmicum* **Payk.** In insula Walamo d. 14 Jul. tria specimina legi.

221. *Acidota crenata* **Fabr.** In paroecia Rautus et ad Kirjola capta.

* 222. *Phloeostiba Pineti* **Thoms.** (*Oxytelus Lapponicus* **Zett.**). Sub cortice Pini sylvestris in paroecia Kivinebb capta.

223. *Omalium fossulatum* **Er.** (*O. caesum* **Gyll., Sahlb.**). Ad vicum Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 18 Aug. captum.

224. *Pycnolypta lurida* **Gyll.** Ad vicum Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 22 Jul. marem et feminam inveni.

225. *Phyllodrepa nigra* **Grav.** *Monogr.* 212. 17. (*Omalium*). — **Er. Gen. et spec. Staph.** 880. 11. (*Omalium*). — **Thoms. l. c. III.** 214. 2. — *Omalium salicinum* **Gyll.** *Ins. Sv. IV.* 467. 24—25.

In paroecia Pyhäjärvi m. Jul. capta.

226. *Proteinus macropterus* **Gyll.** In paroecia Kivinebb d. 18 Jun. captus.

227. *Megarthrus sinuaticollis* **Boisd. et Lac.** *Faun. Ent. Par. I.* 493. 3. (*Phloeobium*). — **Er. Gen. et spec. Staph.** 905. 2. — **Thoms. l. c. III.** 218. 2.

228. *Euplectus Karstenii* Reich. Sub cortice arborum in paroecia Mohla et ad Kirjola captus.

229. *E. signatus* Reich. In cocietate cum *Formica rufa* in paroecia Pyhäjärvi captus.

230. *Pselaphus Dresdensis* Hbst. Habitat in gramine locis paludosis, vespere proveniens, passim haud infreqvens; in paroeciis Kivinebb, Rautus, Pyhäjärvi et Nykyrka captus.

231. *Bryaxis sanguinea* Illig. In paroecia Nykyrka d. 21 Aug. unicum specimen inveni.

232. *Brachygluta fossulata* Reich. Ad vicum Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. unicum specimen captum.

Clavicornes Latr.

234. *Oiceoptoma reticulata* Fabr. In paroeciis Mohla et Rautus aliquoties capta.

235. *Silpha carinata* L. In paroecia Mohla capta.

236. *Hydnobius spinipes* Gyll. In paroecia Rautus d. 14 Aug. et ad praedium Rättijärvi ad canalem Saimensem d. 1 Sept. captus.

237. *Anisotoma dubia* Illig. Käf. Pr. 78. 8. — Er. Ins. Deutschl. 60. 8. — Thoms. l. c. IV. 35. 3.

Habitat in pratis sylvaticis passim, vespere proveniens; in paroeciis Walkjärvi, Rautus, Pyhäjärvi et ad oppidum Kexholm capta.

238. *A. Triepkei* Schmidt. Germ. Zeitsch. III. 153. 5. — Er. Ins. Deutschl. 55. 3.

Prope oppidum Kexholm et in paroecia Pyhäjärvi m. Jul. capta.

* 239. *A. calcarata* Er. Ins. Deutschl. 71. 17. — Thoms. l. c. IV. 36. 6.

Ad sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 22 Jul. unicum specimen excipulo cepi.

* 240. *A. ciliaris* Schmidt. Germ. Zeitschr. III. 175. 18. — Er. Ins. Deutschl. 65. 11. — Thoms. l. c. IV. 40. 10.

In gramine loco arenoso ad vicum Pasuri in paroecia Walkjärvi d. 6 Aug. unicum specimen inveni.

241. *A. badia* Strm. (*A. laevicollis* Sahlb.). In paroecia Rautus d. 18 Jun. capta.

* 242. *Cyrtusa minuta* Ahrens. *Neue Sch. d. Naturf. Gesellsch. zu Halle. II. 20. 11.* (*Anisotoma*). — *Er. Ins. Deutschl. 79. 2.* — *Thoms. l. c. IV. 43. 2.*

In paroeciis Sakkola et Pyhäjärvi nec non ad oppidum Kexholm m. Jul. et Aug. rarissime lecta.

243. *C. subtestacea* Gyll. Ad vicum Walkiamatka in paroecia Walkjärvi d. 8 Aug. capta.

244. *Agathidium rotundatum* Gyll. In paroecia Kivinebb d. 18 Jun. captum.

* 245. *Catops morio* Fabr. *Syst. Eleut. II. 804. 4.* — *Er. Käf. d. Mark. I. 240. 11.* — *Thoms. l. c. IV. 62. 4.*

In paroeciis Pyhäjärvi et Kivinebb captus.

246. *Colon serripes* Sahlb. Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 22 Jul. captus.

* 247. *C. puncticollis* Kraatz. *Stett. Ent. Zeit. 167. 3.* — *Thoms. l. c. IV. 72. 4.*

Prope oppidum Kexholm d. 8 Jul. captus.

248. *Myloechus brunneus* Latr. *Gen. Crust. et Ins. II. 30. 1. Tab. 8. f. 11.* — *Er. Käf. d. Mark. I. 250. 9.* (*Colon*). — *Thoms. l. c. IV. 76. 6.* — *Catops brevicornis* Sahlb. *Ins. Fenn. I. 93. 4.* (*partim*).

In paroeciis Pyhäjärvi et Walkjärvi captus.

249. *Neuraphes angulatus* Müll. et Kunz. (*Schydm. impressus* Sahlb.). Ad oppidum Kexholm d. 8. Jul. unicum specimen inveni.

250¹. *Napochus claviger* Müll. et K. *Mon. d. Ameisenk. 14. 6.* (*Scydmaenus*). — *Thoms. l. c. IX. 359. 2.* — *N. denticornis* *Thoms. l. c. IV. 85. 2.*

In societate cum *Formica rufa* in insula Walamo d. 11 Jul. captus.

Obs. Specimen quod inveni clavam antennarum habet 3-articulatam, articulis nempe 8 et 9 in unum latitudine parum longius unitis, quod monstrositatem esse litteris docuit clariss. C. G. Thomson.

* 250. *Stenichnus exilis* Er. *Käf. d. Mark. I. 254. 4.* (*Schydmaenus*). — *Thoms. l. c. IV. 86. 1.*

Sub cortice Pini sylvestris et in societate cum *Formica rufa* in paroeciis Mohla et Pyhäjärvi captus.

251. *Trichopteryx plumigera* **Lerm.** ? — *Tr. grandicollis* **Er. Ins. Deutschl. III. 20. 3.** — **Thoms. l. c. IV. 94. 1.** (minime ead. *Mannerh.*).

Habitat in stercore et sub vegetabiliis putrescentibus passim; in paroeciis Kivinebb et Rautus captus.

252. *Tr. brevipennis* **Er. Ins. Deutschl. III. 21. 4.** — **Thoms. l. c. IV. 97. 5.**

Habitat sub muscis et foliis deciduis in sylvis; in paroeciis Mohla, Pyhäjärvi et ad Kirjola captus.

253. *Tr. sericans* **Heer Faun. Col. Helv. III. 374. 3.** — **Thoms. l. c. IV. 98. 6.**

Habitat in stercore, sub vegetabiliis putrescentibus nec non in societate cum *Formica rufa* frequenter.

* 254. *Baeocrara littoralis* **Thoms. l. c. IV. 99. 1.**

Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. unicum specimen inveni.

* 255. *Neuglenes testaceus* **Heer. Faun. Col. Helv. I. 376. 9.** (*Trichopteryx*). — **Er. Ins. Deutschl. III. 31. 12.** — **Thoms. l. c. IV. 103. 1.**

In insula Kaitansaari prope praedium Kirjola sub cortice *Quercus* d. 26 Aug. captus.

* 256. *Ptilium Kunzei* **Gillm. Trichopter. 79. 3. Tab. 326. fig. 3.** (*Trichopteryx*). — **Thoms. l. c. IV. 107. 4.**

Sub vegetabiliis putrescentibus in paroecia Rautus d. 11 Aug. captum.

* 257. *Pt. oblongum* **Gillm. Trichopt. 78. 2. Tab. 326. fig. 2.** — *Pt. angustatum* **Er. Ins. Deutschl. III. 29. 9.** — **Thoms. l. c. IV. 107. 5.**

In paroecia Pyhäjärvi d. 29 Jul. captum.

258. *Pt. haemorrhoidale* (**Motsch.**) **Bohem. Insekter, som lefva bland myror, Öfvers. af Kongl. Vet.-Ak. Förhandl. 1844. 156. 4.** — *Pt. inquilinum* **Er. Ins. Deutschl. III. 26. 3.** — **Thoms. l. c. IV. 106. 2.**

In societate cum *Formica rufa* in insula Walamo captum.

259. *Ptenidium nitidum* **Heer**. *Faun. Col. Helv.* III. 377. 11. (*Trichopteryx*). — *Pt. pusillum* **Er.** *Ins. Deutschl.* III. 35. 1. — **Thoms.** *l. c.* IV. 110. 2.

In paroeciis Rautus et Pyhäjärvi aliquoties captum.

260. *Pt. myrmecophilum* **Motsch.** *Ueber die Ptilien Russl., Bull. d. l. soc. imp. des natural. de Moscou.* 1845. 518. 5. *Tab. X. fig. 5.*

In societate cum *Formica rufa* in insula Walamo d. 11 Jul. captum.

261. *Pt. pusillum* **Gyll.** *Ins. Sv.* I. 189. 4. (*Scaphidium*), *sec. Mäkl. Acta Soc. Scient. Fenn.* 1862. — *Trichopteryx apicalis* **Gillm.** *Trichopt.* 85. 2. *Tab. 327. f. 2.* — *Ptenidium ead.* **Er.** *Ins. Deutschl.* III. 36. 3. — **Thoms.** *l. c.* IV. 111. 4.

Ad Wiburgum d. 28 Aug. captum.

262. *Cybocephalus politus* **Gyll.** (*Anisotoma exigua* (♀) et *ruficeps* (♂) **Sahlb.**). In salicetis ad lacum Yksjärvi in paroecia Mohla d. 5—6 Jun. rarissime lectus.

263. *Phalacrus Caricis* **Strm.** In paroecia Rautus d. 12 Aug. unicum specimen inveni.

264. *Catheretes pulicarius* **L.** In floribus, praesertim in *Linaria vulgari*, locis arenosis satis frequenter occurrit; in paroeciis Sakkola, Pyhäjärvi, Mohla, ad oppidum Kexholm nec non in insula Walamo captus.

265. *Cercus bipustulatus* **Payk.** In paroeciis Mohla et Kivinebb m. Jun. captus.

266. *Meligethes subrugosus* **Gyll.** In paroeciis Mohla, Kivinebb, Rautus et Pyhäjärvi parce lectus.

267. *M. pedicularius* **Gyll., Er.** In paroeciis Mohla et Kivinebb captus.

* 268. *M. viduatus* **Strm.** *Deutschl. Ins.* XVI. 29. 13. — **Er.** *Ins. Deutschl.* 185. 19. — **Thoms.** *l. c.* IV. 156. 8.

Per totum Isthmum Carelicum frequenter occurrit.

* 269. *M. lugubris* **Strm.** *Deutschl. Ins.* XVI. 49. 24. — **Er.** *Ins. Deutschl.* 200. 36. — **Thoms.** *l. c.* IV. 160. 17.

In paroeciis Rautus d. 29 Jun. et Nykyrka d. 21 Aug. nec non ad cataractam Imatra d. 30 Aug. captus.

* 270. *M. lumbaris* **Strm.** *Deutschl. Ins. XVI. 7. 2.* — **Er. Ins. Deutschl. 172. 2.** — **Thoms. l. c. IV. 153. 2.**

In floribus Pruni padi in paroecia Mohla d. 6 Jun. captus.

271. *Epurea silacea* **Hbst.** In paroecia Walkjärvi d. 9 Aug. capta.

272. *E. florea* **Er.** (*Nitidula aestiva* **Gyll.**). In paroeciis Mohla et Rautus capta.

* 273. *E. melanocephala* **Marsch.** *Ent. Brit. 136. 22.* (*Nitidula*). — **Er. Ins. Deutschl. 156. 20.** — **Thoms. l. c. IV. 170. 6.**

In gramine loci paludosi in paroecia Mohla d. Jun. capta.

174. *Epurea pygmaea* **Gyll.** Sub cortice Pini abietis in paroecia Pyhäjärvi d. 22 Jul. capta.

* 275. *Thalycra sericea* **Sturm.** *Deutschl. Ins. XIV. 114. 5. Tab. 287. fig. p. P.* (*Strongylus*). — **Er. Ins. Deutschl. 209. 1.** — **Thoms. l. c. IV. 178. 1.** — *Nitidula fervida* **Gyll. Ins. Sv. I. 234. 23.**

Ad vicum Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. capta.

276. *Cychramus luteus* **Fabr.** Prope oppidum Kexholm et in insula Walamo parcius lectus.

277. *Grynocharis oblonga* **L.** In paroecia Mohla d. 5 Jun. capta.

278. *Dermestes murinus* **L.** In paroecia Kivinebb captus.

279. *Trogoderma nigra* **Hbst.** (*Derm. subfasciatus* **Gyll., Sahlb.**). Ad Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. unicum specimen excipulo cepi.

280. *Syncalypta setigera* **Illig.** *Käf. Pr. 95. 10.* (*Byrrhus*). — **Gyll. Ins. Sv. I. 199. 6.** (*Byrrhus*). — **Thoms. l. c. IV. 212. 1.**

Ad radicis graminem locis aridis arenosis in paroecia Rautus ad Kopola d. 14 et Sirkiansaari d. 16 Aug. capta.

281. *Morychus aeneus* **Fabr.** In paroecia Mohla d. 5 Jun. inventus.

282. *Simplocaria semistriata* **Fabr.** In paroecia Rautus d. 11 Aug. capta.

* 283. *Hister succicola* **Thoms. l. c. IV. 224. 6.**

Ad Kirjola d. 27 Aug. unicum specimen inveni.

284. *H. bis-sex-striatus* Payk. (*H. parvus* Gyll., Sahlb.).
In paroeciis Mohla et Metsäpirtti captus.

285. *Saprinus aeneus* Fabr. In paroecia Mohla d. 5
Jun. captus.

286. *Hypocaccus rugifrons* Payk. Sub cadaveribus in
collibus arenae volatilis ad Kexholm d. 17 Jul. parce lectus.

287. *Dendrophilus pygmaeus* L. *Faun. Sv.* 441. (*Hister*).
— *Thoms. l. c.* IV. 245. 2.

In societate cum *Formica rufa* ad Sortanlaks in paroecia
Pyhäjärvi d. 23 Jul. captus.

288. *Plegaderus vulneratus* Panz. *Faun. Germ.* 37. 6.
(*Hister*). *Er. Käf. d. Mark.* II. 682. 2. — *Thoms. l. c.* IV.
250. 1. — *Hister vulneratus var. b.* Gyll., Sahlb.

Sub cortice Pini sylvestris in paroecia Kivinebb d. 17
Jun. captus.

Lamellicornes Latr.

289. *Anomala Frischii* Hbst. In gramine locis areno-
sis rarius occurrit; in paroeciis Rautus, Metsäpirtti, Sakkola
et Walkjärvi capta.

290. *Serica brunnea* L. Prope oppidum Kexholm d.
19 Jul. capta.

291. *Onthophagus austriacus* Panz. In stercore bovino
ad Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 17 Aug. tria specimina legi.

292. *O. nuchicornis* L. In paroeciis Mohla, Metsäpirtti
et Kivinebb captus.

293. *Aphodius erraticus* L. Ad oppidum Kexholm d.
17 Jul. captus.

294. *A. haemorrhoidalis* L. In paroecia Kivinebb d.
20 Jun. captus.

295. *A. piceus* Gyll. In stercore *Cervi tarandi* in in-
sula Walamo d. 11 et 14 Jul. parcius lectus.

Platysoma Latr.

296. *Pediacus fuscus* **Er.** (*Cucujus dermestoides* **Gyll.**, **Sahlb.**). Prope oppidum Kexholm d. 17 Jul. captus.

297. *Dendrophagus crenatus* **Payk.** Sub cortice *Pini abietis* in paroecia Kivinebb d. 16 Jun. captus.

Xylophagi Latr.

298. *Cerylon deplanatum* **Gyll.** Habitat sub cortice *Populi tremulae*; ad praedium Kirjola d. 27 Aug. captum.

* 299. *C. angustatum* **Er.** *Ins. Deutschl.* III. 295. 2. — **Redt.** *Faun. Austr. Ed. II.* 351.

Habitat sub cortice *Pini sylvestris*; in paroecia Mohla d. 13 Jun. et ad Kirjola d. 25 Aug. captum.

* 300. *Ptinus bidens* **Oliv.** *Ent.* II. 17. pag. 8. 6. pl. 2. fig. 10 a. b. — **Redt.** *Faun. Austr. Ed. II.* 555. — **Thoms.** *l. c. V.* 139. 4. — *Pt. raptor* **Strm.** *Deutschl. Ins.* XI.

Ad vicum Walkiamatka in paroecia Walkjärvi d. 7 Aug. captus.

301. *Trypopytya Carpini* **Hbst.** (*Anobium excisum* **Mann.**). Ad vicum Mahois in paroecia Pyhäjärvi d. 27 Jul. unicum specimen excipulo cepi.

302. *Hadrobregmus rufipes* **Fabr.** Ad vicum Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 22 Jul. captus.

303. *Anobium striatum* **Oliv.** In paroeciis Mohla, Rautus, Sakkola et Pyhäjärvi captum.

* 304. *Ptilinus pectinicornis* **L.** *Faun. Sv.* 412. (*Dermestes*) — **Gyll.** *Ins. Sv. IV.* 328. — **Thoms.** *l. c. V.* 170. 1.

In trunco exciccato ad vicum Kopola in paroecia Rautus d. 28 Jun. nonnulla specimina legi.

* 305. *Xyletinus ater* **Gyll.** *Ins. Sv. IV.* 430. 3. — **Thoms.** *l. c. V.* 169. 2.

In insula Walamo d. 13 Jul. captus.

306. *Dorcatoma sinuata* **Thoms.** *V.* 173. 2. — *D. Dresdensis* **Gyll.** (partim). In paroeciis Kivinebb et Rautus capta.

* 307. *Caenocara Bovistae* **Ent. Heft. II. 100. 2. Taf. III. fig. II. a. (Dorcatoma).** — **Gyll. Ins. Sv. IV. 326. 2. (Dorcatoma).** — **Thoms. l. c. V. 174. 1.**

In paroecia Metsäpirtti d. 1 Jul. unicum specimen inveni.

308. *Cis comptus* **Gyll.** In insula Walamo d. 10 Jul. captus.

* 309. *Eridaulus Jaqvemarti* **Mellie Ann. de la Soc. Ent. d. Franc. 1848 p. 328. 35. pl. III. fig. 8. (Cis).** — **Thoms. l. c. V. 192. 2.**

In paroecia Kivinebb et in insula Walamo captus.

310. *Ennearthron cornutum* **Gyll.** In paroecia Kivinebb d. 17 Jun. captum.

Fungicola Latr.

311. *Gyrocecis angusticollis* **Gyll. Ins. Sv. IV. 634. 2—3. (Cerylon).** — **Thoms. l. c. V. 213. 1.** — *Monotoma conicollis* **Aubé Ann. de la Soc. Ent. VI. 455. 1. pl. 17. fig. 1.**

In societate cum *Formica rufa* in insula Walamo capta.

312. *Lathridius lardarius* **De Geer. var.:** totus obscure brunneus.

Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 22 Jul. unicum specimen inveni.

313. *L. angusticollis* **Gyll.** In gramine loco paludoso prope oppidum Kexholm d. 16 Jul. captus.

314. *L. rugicollis* **Oliv.** In paroecia Rautus d. 12 Aug. unicum specimen inveni.

315. *Enicmus transversus* **Oliv.** Ad oppidum Kexholm in insula Walamo nec non in paroecia Rautus captus.

316. *Corticaria cylindrica* **Mann.** Habitat in gramine locis aridis minus frequenter, in paroeciis Pyhäjärvi, Rautus et Walkjärvi nec non ad cataractam Imatra capta.

317. *C. lateritia* **Mann.** In paroecia Kivinebb d. 17 Jun. capta.

* 318. *C. crenulata* **Gyll. Ins. Sv. IV. 125. 2. (Lathridius).** — **Mann. Monogr. Cortic. u. Lathr. 22. 6.** — **Thoms. l. c. V. 226. 2.**

Ad Kirjola d. 25—27 Aug. nonnulla specimina capta.

319. *C. saginata* Mann. In gramine loco arido ad urbem Wiburgum d. 29 Aug. capta.

* 320. *Corticaria latipennis* Thoms. in litt.

Breviuscula, nigro-fusca, parum nitida, parce longius albido-pubescens; prothorace transverso, lateribus modice rotundatis, muticis, angulis porticis obtusis, supra confertim punctulata, basi foveola impressa; elytris prothorace multo latioribus, ultra medium ampliatis, apice obtuse rotundatis, pygidium haud tegentibus, fortius punctato-striatis, interstitiis elevatis, seriatim longius argenteo-pilosis, antennis, clava fusa, pedibusque pallide testaceis. Long. $\frac{3}{4}$ lin.

Mas: pedibus anticis tibiis intus apice subsinuatis et pone medium denticulo armatis, tarsis articulis 2 primis dilatatis.

C. fusculae Gyll. valde affinis, elytrorum textura pubescetiaque longiore, subargentea distingvenda. Caput parvum, parce, subtiliter punctatum, fronte sublaevi, nigro-fuscum, parce tenuiter albido-pubescens. Antennae prothoracis basin fere attingentes, albido-pilosae, pallide testaceae, extrorsum infuscatae; articulo 2:0 tumido 3:0 crassiore et longiore 3--8 extrorsum parum brevioribus et crassioribus, omnibus latitudine longioribus, 9—11 ovalibus, ultimo praecedenti parum longiore et latiore. Prothorax capite plusquam dimidio latior, brevis, longitudine fere sesqui latior, lateribus rotundato-ampliatus, muticus, basi quam apice parum angustior, angulis posticis obtusis, margine basali obtuse rotundato; disco convexus, densius punctulatus, intra basin foveola mediocri, subtransversa impressa; nigro-fuscus, parum nitidus, evidenter albido-pubescens. Scutellum brevissimum, apice truncatum. Elytra prothoracis basi dimidio latiora, humeris elevatis, lateribus mox a basi ultra medium dilatatis, apice obtuse rotundata, pygidium haud occultantia; supra convexa, parum nitida, regulariter profunde punctato-striata, interstitiis elevatis, basi subcarinatis, obsolete transversim subrugulosis, pilis longioribus, subargenteis, depressis, seriatim dispositis. Corpus subtus piseo-nigrum, subtiliter punctulatum. Pedes testacei, tenuiter albido-pubescentes.

Rarissime occurrit; prope oppidum Kexholm d. 8 Jul. et ad Walkiamatka in paroecia Walkjärvi d. 7 Aug. capta. (In Lapponia Tornensi et Karelia rossica etiam inveni.)

* 321. *Telmatophilus Caricis* Oliv. *Ent. II.* 18. 15. 23. *Tab. 3. fig. 23. a. b. (Ips.).* — Gyll. *Ins. Sv. II. Add. IV.* 12. (*Cryptophagus*). — Thoms. *l. c. V.* 243. 1.

Habitat in plantis aqvaticis passim copiose, in paroeciis Rautus, Metsäpirtti et Räisälä captus.

322. *T. Typhae* Fall. Ad lacum Umpilampi in paroecia Metsäpirtti d. 3 Jul. et in paroecia Rautus d. 11 Aug. captus.

323. *Emphylus glaber* Gyll. In paroecia Kivinebb captus.

* 324. *Cryptophagus saginatus* Sturm. *Deutschl. Ins. XVI.* 88. 13. *Taf. 315. fig. D.* — Thoms. *l. c. V.* 254. 7.

In paroecia Metsäpirtti d. 4 Jul. unicum specimen cepi.

325. *C. badius* Sturm. *Deutschl. Ins. XIV.* 96. 17. *Taf. 317. fig. A.* — Thoms. *l. c. V.* 254. 8. — *Cryptophagus cellaris var. c.* Gyll., Sahlb.

In paroecia Kuolemajärvi d. 23 Aug. captus.

* 326. *Paramecosoma melanocephalum* Hbst. *Käf. V.* 99. *Taf. 44. fig. 9. (Lathridius).* — Thoms. *l. c. V.* 266. 1. — *Cryptophagus fungorum* Gyll. *Ins. Sv. I.* 172. 9.

In paroecia Kivinebb d. 17 Jun. unicum specimen inveni.

327. *Atomaria umbrina* Gyll. *Ins. Sv. IV.* 291. 20—21. — *Cryptophagus affinis* F. Sahlb. *Nov. Col. Fenn. sp.* 7. — *A. fumata* Er. *Ins. Deutschl.* 278. 3. — Thoms. *l. c. V.* 270. 3.

Ad urbem Wiburgum d. 29 Aug. capta.

* 328. *A. nana* Er. *Ins. Deutschl.* 279. 4. — Thoms. *l. c. V.* 271. 4.

In paroecia Rautus et prope urbem Wiburgum aliquoties capta.

* 329. *A. procerula* Er. *Ins. Deutschl.* 382. 9. — Thoms. *l. c. V.* 272. 6.

In paroecia Kivinebb d. 17 Jun. capta.

* 330. *A. linearis* Steph. *Ill. Brit. Ent. Man. III.* 70. 21. — Thoms. *l. c. V.* 272.

In insula Walamo d. 10 Jul. capta.

* 331. *Anchicera turgida* **Er.** *Ins. Deutschl.* 397. 31. —
Thoms. l. c. V. 277. 4.

In paroecia Rautus d. 25 Jun. unicum specimen inveni.

* 332. *A. ruficornis* **Marsh.** *Ent. Brit.* I. 125. (*Silpha*).
 -- **Thoms. l. c. V.** 279. 6.

In paroecia Metsäpirtti d. 3 Jul. capta.

* 333. *A. fuscata* **Schönh.** *Syn. Ins.* II. 100. 26. (*Cryptophagus*). — **Er. Ins. Deutschl.** 394. 26. (*Atomaria*). —
Thoms. l. c. V. 284. 14.

Ubique frequenter occurrit, colore valde varians.

* 334. *A. basalis* **Er.** *Ins. Deutschl.* III. 391. 22. — *A. fuscata* var. *b.* **Thoms. l. c. V.** 284. 14.

In gramine locis paludosis in paroecia Nykyrka d. 21
 et ad Kirjola d. 27 Aug. capta.

335. *Triplax aenea* **Payk.** In paroecia Pyhäjärvi capta.

336. *Platichna bicolor* **Marsh.** In paroecia Pyhäjärvi
 capta.

337. *Mecetophagus Populi* **Fabr.** Ad Kirjola d. 25 Aug.
 unicum specimen inveni.

338. *M. multipunctatus* **Hellw.** Ad Toubila in paroecia
 Pyhäjärvi d. 26 Jul. captus.

Serricornes Latr.

339. *Dicerca Berolinensis* **Fabr.** In trunco alneti ad
 Konnitsa d. 29 Jul. unicum specimen inveni.

340. *Ancylochira rustica* **L.** Ad Kiviniemi in paroecia
 Sakkola d. 3 Aug. capta.

341. *A. punctata* **Fabr., v. Kiesenw.** *Naturg. d. Ins.*
Deutschl. 52. 2. — **Thoms. l. c. VI.** 19. 2. — *Buprestis ru-*
stica var. *b.* **Gyll., Sahlb.**

Ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 3 Aug. capta.

342. *A. 8-guttata* **L.** Ad Kiviniemi in paroecia Sak-
 kola d. 3 Aug. capta.

343. *Habroloma nana* **Hbst.** Ad Rättijärvi ad canalem
 Saimensem d. 1 Sept. et ad cataractam Imatra d. 30 Aug. capta.

344. *Lacon murinus* L. Habitat in gramine locis aridis passim minus frequenter; in paroeciis Mohla, Kivinebb et Rautus captus.

345. *Corymbites affinis* Payk. In insula Walamo d. 11 Jul. unicum specimen inveni.

346. *Limonius cylindricus* Payk. In pratis aridis in paroeciis Mohla et Kivinebb m. Jun. aliquoties captus.

347. *Ectinus aterrimus* L. Ad vicum Lipola in paroecia Kivinebb d. 22 Jun. captus.

348. *Agriotes lineatus* L. (*E. segestis* Gyll.). In paroeciis Mohla et Rautus captus.

* 349. *Adrastus pallens* Fabr. *Syst. El. II. 242. 148.* (*Elater*). — *Thoms. l. c. VI. 94. 2.* — *Elater limbatus* Gyll. *Ins. S. I. 433. 62.*

Habitat in gramine ad margines agrorum passim minus frequenter; in paroeciis Pyhäjärvi, Rautus et Nykyrka captus.

350. *Elater praeustus* Fabr. In paroecia Metsäpirtti d. 2 Jul. unicum specimen inveni.

351. *E. erythrogonus* Müll. (*E. auritus*. Sahlb.). Ad vicum Pasuri in paroecia Walkjärvi d. 6 Aug. captus.

352. *E. tristis* L. In paroecia Kivinebb captus.

353. *Cardiophorus ruficollis* L. Sub cortice Pini sylvestris in paroecia Metsäpirtti d. 3 Jul. captus.

* 354. *Negastrius elongatus* Redt. *Faun. Austr. Ed. II. 547.* (*Cryptohypnus*).

In plantis aqvaticis in flumine Wiisjoki in paroecia Rautus d. 28—29 Jun. et paroecia Metsäpirtti d. 3 Jul. nonnulla specimina legi.

355. *Helodes minuta* L. (*Cyphon melanurus* Gyll., Sahlb.). Habitat in gramine locis umbrosis passim.

356. *Microcara livida* Fabr. In paroeciis Pyhäjärvi et Rautus capta.

357. *M. Bohemani* Mann. Ad oppidum Kexholm d. 16 et ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 22 Jul. capta.

* 358. *Cyphon fuscicornis* Thoms. *l. c. VI. 134. 3.*

In gramine loci paludosi in paroecia Rautus d. 28 Jun. captus.

* 359. *C. nigriceps* v. **Kiesenw.** *Naturg. d. Ins. Deutschl.* 413. 5. — **Thoms.** *l. c.* VI. 137. 6.

In paroecia Nykyrka d. 22 Aug. captus.

* 360. *C. pallidulus* **Bohem.** *Vet.-Akad. Handl.* 1849. p. 212. — **Thoms.** *l. c.* VI. 138. 7.

In paroecia Rautus d. 10 Aug. captus.

361. *Scirtes hemisphaericus* **L.** In *Cicuta virosa* in paroecia Rautus interdum copiose visus.

* 362. *Eubria palustris* **Germ.** *Faun. Ins. Eur.* 4. 3. — **Redt.** *Faun. Austr.* 520. 1.

In gramine locis paludosis ad Sirkiansaari et Dudenitsa d. 29—30 Jun. tria specimina legi.

363. *Dasytes obscurus* **Gyll.** In Pino sylvestri in insula Walamo d. 10 Jul. captus.

* 364. *Cantharis violacea* **Payk.** *Faun. Sv. I.* 260. IV. — **Gyll.** *Ins. Sv. I.* 333. 6. — **Thoms.** *l. c.* VI. 173. 1.

Ad ripam rivuli prope praedium Leinikkälä in paroecia Rautus d. 28 Jun. unicum specimen inveni.

365. *C. figurata* **Mann.** *var. e.* **Thoms.** In paroecia Rautus d. 25 Jun. capta.

* 366. *C. rufa* **L.** *Faun. Sv.* 703. — **Gyll.** *Ins. Sv. I.* 350. 16. — *C. liturata* *var. c.* **Thoms.** *l. c.* VI. 180.

In gramine loci paludosi ad vicum Lipola in paroecia Kivinebb d. 22 Jun. tria specimine legi.

367. *C. flavilabris* **Fall.** (*C. fulvicollis* **Gyll.**). In paroecia Rautus d. 29 Jun. capta.

368. *C. paludosa* **Fall.** In paroecia Rautus d. 26 Jun. duo specimina legi.

* 369. *C. angularis* **n. sp.**

Elongata, rufo-testacea, longius pilosa; vertice opaco, prothorace elytris parum angustiore, longitudine sua paullo latiore, apice quam basi parum angustiore, angulis posticis reflexis, prominulis; elytris obsolete granoso-punctatis; ungviculo exteriori pedum dente minuto basali armato. Long. $3\frac{1}{2}$ lin.

Mas: ignotus.

Femina: antennis articulo 3:0 2:0 sesqui longiore.

C. pilosae Payk. affinis, prothoracis structura mox distingvenda. Caput subovatum, pone oculos evidenter angustatum, rufotestaceum, opacum, subtiliter punctulatum, tenuiter griseo-pubescens; fronte subdepressa, vertice obsolete longitudinaliter canaliculato; antennae corpore dimidio paullo longiores, pallide testaceae, apice obsolete infuscaetae, parce tenuiter pilosae, articulis 3—11 valde elongatis subaequalibus. Prothorax subquadratus, latitudine basali parum brevior, apicem versus parum angustatus, margine antico subrecto, elevato, angulis anticis rotundatis, marginibus leviter rotundatis, reflexis, angulis basalibus elevatis, prominulis, obtusis, margine basali parum rotundato, elevato; disco leviter convexus, postice obsolete impressus et tenuiter canaliculatus, sublaevis, nitidus, rufotestaceus, parcus pallide pilosus. Scutellum apice obtuse rotundatum, laeve, fuscum. Elytra prothorace parum latiora, pallide testacea, obsolete granoso-punctata, subopaca, longe pallido-pilosa. Alae fuscae. Corpus subtus testaceum, pubescens, pectore infuscato. Pedes pallide testacei, griseo-pubescentes, tarsi apice obsolete infuscatis.

Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. unicum specimen inveni.

370. *Podabrus alpinus* Payk. var. d. Gyll. In insula Walamo d. 11 Jul. captus.

371. *Rhagonycha limbata* Thoms. l. c. VI. 191. 5.

Var. d. mihi: elytris fuscis.

In insula Walamo d. 12 Jul. unicum specimen inveni.

372. *Rh. fugax* Mann. In frondibus Pini sylvestris in paroeciis Rautus et Metsäpirtti d. 30 Jun.—3 Jul. parce lecta.

Var. b. mihi: elytris infuscatis, antennarum basi tibiisque obscuris.

In frondibus Pini sylvestris prope oppidum Kexholm d. 17 Jul. et ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 2 Aug. capta.

373. *Malthinus biguttulus* Payk. Prope oppidum Kexholm et in insula Walamo captus.

374. *M. frontalis* Marsh. Ent. Brit. I. 373. 17. (*Cantharis*). — Thoms. l. c. VI. 196. 5. — *Cantharis biguttula* var. b. Gyll.

In insula Walamo d. 10—14 Jul. parce lectus.

* 375. *Malthodes mysticus* v. **Kiesenw.** *Linnea Ent. VII.*
282. 7. *Tab. I. fig. 11.* — **Thoms. l. c. VI. 199. 3.**

In insula Walamo captus.

* 376. *M. atomus* **Thoms. l. c. VI. 202. 6.**

In paroecia Rautus d. 23 Jun. et in insula Walamo d.
14 Jul. captus.

* 377. *M. spathifer* v. **Kiesenw.** *Linnaea Ent. VII. 313.*
131. *Tab. II. fig. 24. a. b.* — **Thoms. l. c. VI. 203. 7.**

In insula Walamo d. 10—13 Jul. parce lectus.

378. *Nepachys Cardiacae* **L.** Ad Sortanlaks in par-
oecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. captus.

* 379. *Apalochrus femoralis* **Er. Entom. I. 53. 7.** —
v. **Kiesenw. Naturg. d. Ins. Deutschl. 577. 1.** — **Thoms. l. c.**
VI. 220. 1.

In colle arenae volatilis ad ostium fluminis Rajajoki in
paroecia Kivinebb d. 19 Jun. unicum specimen inveni.

Heteromera Latr.

380. *Microzoum tibiale* **Fabr.** Sub lapide in sepulcreto
ad oppidum Kexholm d. 19 Jul. captum.

381. *Bius thoracicus* **Fabr.** In insula Walamo d. 11
Jul. captus.

382. *Cistela atra* **Fabr.** Ad Muurila in paroecia Kuo-
lemajärvi d. 23 Aug. unicum specimen invenit **J. A. Malmberg.**

383. *Tomoxia biguttata* **Gyll.** In trunco putrido in in-
sula Walamo d. 11 Jul. individuum mortuum inveni.

384. *Mordellistena humeralis* **L.** Ad Sortanlaks in par-
oecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. capta.

385. *M. parvula* **Gyll.** In paroecia Rautus et prope
oppidum Kexholm aliquoties capta.

* 386. *Anaspis fuscimana?* **Gehl. Bemerk. über die Ins. Si-**
bir. vorzüglich des Altai, Ledebour Reise durch das Altai Ge-
birge III. 235. 4.

In plantis locis aridis in paroeciis Rautus et Pyhäjärvi
nec non ad oppidum Kexholm m. Jun. et Jul. parce lecta.

387. *A. lateralis* Gyll. Ad Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 20 Jun. capta.

388. *A. thoracica* L. In paroecia Sakkola d. 6 Jul. capta.

389. *Hallomenus humeralis* Fabr. In Boletis Ulmi ad Toubila in paroecia Pyhäjärvi d. 26 Jul. captus.

390. *H. fuscus* Gyll. Cum praecedente nonnulla specimen legi.

391. *Carida affinis* Payk. In paroeciis Rautus et Pyhäjärvi capta.

392. *Scotodes annulatus* Eschsch. Mem. d. l. Acad. d. sciene de St. Petersburg. VI. 1818. 454. 3. — Redt. Faun. Austr. Ed. II. 657.

Sub cortice Sorbi aucupariae in paroecia Sakkola d. 6 Jul. unicum specimen inveni.

393. *Chrysanthia viridissima* L. (*Necydalis thalassina* L.). In insula Walamo d. 11 Jul. capta.

394. *Anthicus quisquilius* Thoms. l. c. VI. 360. 2. — *A. floralis* var. *b.* Gyll. Ins. Sv. II. 496.

In paroecia Björkö d. 24 Aug. captus.

395. *A. ater* Payk. In littoribus arenosis lacuum et maris minus frequenter, in paroeciis Metsäpirtti et Björkö captus.

396. *Xylophilus Fennicus* Mannerh. In gramine in pratis sylvaticis rarius occurrit, in paroeciis Kivinebb, Metsäpirtti et Pyhäjärvi m. Jun. et Jul. captus.

397. *Salpingus bimaculatus* Gyll. In prato sylvatico prope lacum Yskjärvi d. 13 Jun. unicum specimen excipulo cepi.

398. *Rhinosimus planirostris* Fabr. Sub cortice arborum et in gramine in paroeciis Kivinebb et Rautus captus.

Rhynchophori Latr.

399. *Rhynchites minutus* Gyll. In paroecia Rautus d. 28 Jul. captus.

* 400. *Rh. megacephalus* Germ. Ins. Spec. 187. 312. — Thoms. l. c. VII. 37. 9. — *Rh. Mannerheimii* Humm. Ess. Ent. III. 45. 3.

Habitat in fruticibus locis umbrosis rarius; in paroeciis Metsäpirtti, Sakkola et Rautus m. Jul. et Aug. captus.

401. *Apion violaceum* Kirby. Habitat locis aridis in Rumice acetosella passim copiose.

402. *A. affine* Kirby. In paroeciis Rautus et Pyhäjärvi aliquoties captum.

403. *A. tenellum* Sahlb. (*A. medianum* Thoms.). Prope oppidum Kexholm d. 17 Jul. unicum specimen inveni.

* 404. *A. atomarium* Kirby. *Trans. Lin. Soc. IX. 59. 40.* — *Gyll. Ins. Sv. III. 60. 29.* — *Thoms. l. c. VII. 53. 14.*

Habitat locis arenosis in Thymo serpyllo rarissime; ad oppidum Kexholm d. 17 et 19 Jul. captum.

405. *A. Carduorum* Kirby. (*A. gibbirostre* Gyll.) In Carduo crispo in vallibus urbis Wiburgi d. 29 Aug. unicum specimen inveni.

406. *A. assimile* Kirby. In paroecia Kivinebb d. 20 Jun. captum.

407. *A. Gyllenhalii* Kirby. In paroecia Räisälä d. 30 Jul. duo specimina cepi.

408. *A. Ervi* Kirby. In insula Walamo d. 12 Jul. captum.

409. *A. virens* Hbst. Habitat in floribus locis aridis passim.

410. *A. Sundevalli* Schönh. (*A. foveolatum* Sahlb.). In paroeciis Rautus, Kivinebb et Pyhäjärvi captum.

* 411. *A. Spencei* Kirby. *Trans. Lin. Soc. IX. 57. 35.* *A. intrusum* Gyll. *Ins. Sv. IV. 550. 44.* — *Thoms. l. c. VII. 82. 50.*

In paroecia Räisälä d. 30 Jul. unicum specimen inveni.

412. *A. aethiops* Hbst. var.? (thorace antice carinato). In paroecia Björkö d. 24 Aug. unicum specimen inveni.

* 413. *A. Cerdo* Gerst. *Stett. Ent. Zeit. 1854. p. 235. 1.* — *Thoms. l. c. VII. 87. 57.*

Verisimiliter haud infreqvens, sed cum *A. Craccae* confusum; in paroeciis Pyhäjärvi et Björkö captum.

414. *A. Hookeri* Kirby. Habitat in floribus agrariis praesertim in Matricaria Chamomilla passim.

415. *Sitones hispidulus* **Fabr.** Ad Rättijärvi ad canallem Saimensem d. 1 Sept. captus.

416. *Phyllobius viridicollis* **Fabr.** In insula Walamo d. 12—13 Jul. captus.

417. *Ph. Alneti* **Fabr.** (*Curculio Pyri* **Gyll.**). Ad flumen Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 20 Jun. captus.

418. *Ph. brevitalus* **Thoms.** l. c. VII. 114. 6. (*C. Pyri* var. c. **Gyll.**).

Habitat in Spirea Ulmaria aliisque plantis rarius; in paroeciis Kivinebb, Metsäpirtti et Rautus m. Jun. et Jul. captus.

Ead. var. (?): fronte prothoraceqve distincte carinatis. In paroeciis Kivinebb et Rautus rarissime capta.

419. *Ph. Alneti* **Fabr.** (*Curculio Pyri* **Gyll.**, **Sahlb.**). Ad flumen Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 20 Jun. captus.

420. *Ph. maculicornis* **Gyll.** In paroecia Mohla d. 8 et 13 Jun. captus.

421. *Otiorhynchus maurus* **Gyll.** In paroecia Metsäpirtti d. 2 Jul. captus.

* 422. *Trachyphloeus scabriculus* **L.** *Mant.* p. 351. (*Curculio*). — **Thoms.** l. c. VII. 133. 4. — *Curculio spinimanus* **Gyll.** *Ins. Sv.* IV. 614. 35—36.

Ad Nurmijärvi in paroecia Walkjärvi d. 10 Aug. unicum specimen inveni.

423. *Cneorhinus geminatus* **Fabr.** In collibus arenae volatilis ad fluminis Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 19 Jun. parce lectus.

424. *Phytonomus Pollux* **Fabr.** Habitat in plantis aqvaticis minus frequenter; in paroeciis Mohla, Pyhäjärvi et Nykyrka captus.

425. *Ph. Julini* **Sahlb.** Habitat in *Cicuta virosa* aliisque plantis aqvaticis rarius; in paroeciis Mohla, Rautus, Pyhäjärvi et Nykyrka m. Jun.—Aug. captus.

426. *Ph. nigrirostris* **Fabr.** In pratis aridis in paroeciis Kivinebb, Walkjärvi et Rautus captus.

427. *Grypidius atrirostris* **Gyll.** In paroecia Metsäpirtti d. 3 Jul. unicum specimen inveni.

428. *Erirrhinus Nereis* **Payk.** In plantis aqvaticis in paroecia Rautus d. 27 Jun. copiose captus.

* 429. *E. schirrhosus* **Gyll.** in *Schönh. Gen. et Spec. Curc.* III. 312. 45. — **Thoms. l. c. VII. 401. 9.**

In plantis aqvaticis in paroecia Rautus d. 25 Jun. et prope oppidum Kexholm d. 18 Jul. captus.

431. *Dorytomus tortrix* **L.** In insula Walamo d. 13 Jul. captus.

432. *D. pectoralis* **Panz.** In paroecia Metsäpirtti et prope oppidum Kexholm aliquoties captus.

433. *D. majalis* **Payk.** In paroecia Metsäpirtti d. 3 Jul. captus.

434. *D. dorsalis* **Hbst.** In foliis Salicis capreae in paroecia Rautus m. Aug. lectus.

435. *Trachodes hispidus* **L.** (*Rhynchaenus squamifer* **Gyll.**) Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 22 Jul. unicum specimen excipulo cepi.

436. *Pissodes piniphilus* **Hbst.** In paroecia Kivinebb d. 22 Jun. captus.

437. *Balaninus pyrrhoceros* **Marsh.** In paroeciis Metsäpirtti et Pyhäjärvi aliquoties captus.

438. *Orobites cyaneus* **L.** (*Rhynchaenus globosus* **Gyll.**). In paroeciis Rautus et Räisälä captus.

439. *Rhinoncus Comari* **Hbst.** In Comaro palustri in paroecia Rautus et in insula Walamo captus.

440. *Rh. 4-nodosus* **Gyll.** In paroeciis Pyhäjärvi et Sakkola captus.

441. *Rh. subfasciatus* **Gyll.** In floribus Polygoni amphibii var. terrestris in agro ad domicilium Sacerdotis paroeciae Björkö d. 24 Aug. plura specimina cepi.

442. *Coeliodes Epilobii* **Payk.** In Epilobio angustifolio in paroeciis Metsäpirtti et Rautus captus.

443. *Rhytidosomus globulus* **Hbst.** In paroeciis Kivinebb et Pyhäjärvi nec non ad urbem Wiburgum captus.

444. *Ceutorhynchus troglodytes* **Fabr.** Habitat in pratis aridis rarius, in paroeciis Metsäpirtti, Kuolemajärvi, Björkö et prope oppidum Kexholm captus.

445. *C. litura* **Fabr.** In *Cirsio arvense* ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 3 Aug. captus.

446. *C. rugulosus* **Hbst.** In paroecia Rautus d. 11 Aug. unicum specimen inveni.

447. *C. marginatus* **Payk.** (*Rhynchaenus punctiger* **Sahlb.**). In paroeciis Rautus et Sakkola captus.

448. *C. Syrites* **Gyll.** In paroecia Kivinebb d. 18 Jun. captus.

449. *C. Querceti* **Gyll.** Ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 2 Aug. unicum specimen inveni.

450. *C. sulcicollis* **Gyll.** In paroeciis Pyhäjärvi et Kuolemajärvi captus.

451. *Orchestes Salicetis* **Fabr.** Habitat in foliis Salicis passim copiose.

* 452. *Cionus hortulanus* **Marsh.** *Ent. Brit.* 278. 119. (*Curculio*). — **Gyll.** *Ins. Sv.* III. 215. 123. (*Rhynchaenus*). — **Thoms.** *l. c.* VII. 294. 4.

In floribus *Verbasci nigri* ad Konnitsa in paroecia Pyhäjärvi d. 31 Jul. et prope Lauritsala in paroecia Lappvesi d. 31 Aug. captus.

453. *C. Thapsus* **Fabr.** In floribus *Verbasci nigri* ad cataractam Imatra d. 30 Aug. tria specimina cepi.

454. *Nanophyes Lytri* **Fabr.**

Var. f mihi: Elytris nigris, obsoletissime flavo-fasciatis, femoribus omnibus apice late nigris.

In floribus *Lytri Salicariae* ad Tiirenkoski in paroecia Räisälä d. 30 Jul. unicum specimen inveni.

455. *N. Sahlbergii* (**Schönh.**) **Sahlb.** Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. unicum specimen excipulo cepi.

456. *Tychius 5-punctatus* **L.** In insula Walamo d. 11 Jul. captus.

157. *Sibynes Viscariae* **L.** In floribus *Viscariae vulgaris* in paroecia Rautus parce lectus.

458. *S. primitus* **Hbst.** (*Rhynchaenus signatus* **Gyll.**). In prato arido ad Konnitsa in paroecia Pyhäjärvi d. 31 Jul. unicum specimen excipulo cepi.

459. *Gymnaetron Noctis* **Hbst.** (*Rhynchaenus Antirrhini* **Gyll.**). In floribus *Linariae vulgaris* ad oppidum Kexholm d. 17 Jul. captus.

460. *G. Veronicae* **Germ.** (*Rhynchaenus Beccabungae* **Gyll.**). In paroecia Rautus d. 23 Jun. captus.

461. *G. pascuorum* **Gyll.** In paroecia Mohla d. 11 Jun. captus.

* 462. *G. Rostellum* **Hbst.** *Col. VI. 108. 69.* (*Curculio*). — **Schönh.** *Gen. et spec. Curc. IV. 752. 11.* — **Thoms.** *l. c. VII. 313. 7.*

In gramine locis arenosus ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 2 Aug. captus.

463. *Miarus Graminis* **Gyll.** Habitat in plantis locis aridis, arenosis rarius; in paroeciis Rautus et Metsäpirtti m. Jun. et Jul. captus.

464. *Anthonomus Pomorum* **L.** In Sorbo aucuparia in paroecia Mohla d. 6. Jun. captus.

* 465. *A. spilotus* **Redt.** *Faun. Austr. Ed. 1. 408. 4.* — **Thoms.** *l. c. VII. 325. 7.*

In foliis Sorbi aucupariae in paroecia Rautus d. 11 Aug. unicum specimen inveni.

466. *Hylastes tenebrosus* **Sahlb.** In insula Walamo d. 11 Jul. unicum specimen inveni.

467. *Bostrichus microgrographus* **Gyll.** Sub cortice Pini sylvestris in paroecia Metsäpirtti d. 2 Jul. captus.

Longicornes Latr.

468. *Criocephalus epibota* **Schiödte.** *Natur. Tidskr. 3. Raekke. 2. Bind. 41. 2.* — **Thoms.** *l. c. VIII. 20. 2.*

Prope oppidum Kexholm d. 19 Jul. captus.

469. *Callidium coriaceum* **Payk.** Ad oppidum Kexholm d. 8 Jul. unicum specimen inveni.

470. *Necydalis major* **L.** (*Molorchus abbreviatus* **Gyll.**). In trunco sicco Populi tremulae prope oppidum Kexholm d. 8 Jul. unicum specimen inveni.

471. *Leptura nigripes* **De Geer**. Prope oppidum Kexholm d. 8 Jul. capta.

472. *L. pubescens* **Fabr. var. c. Gyll.** In floribus Umbellatarum in paroecia Walkjärvi d. 8 Aug. et ad Rättijärvi ad canalem Saimensem d. 1 Sept. capta.

473. *Saperda scalaris* **L.** In paroecia Kivinebb d. 16 Jun. capta.

474. *Oberea oculata* **L.** Ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 3 Aug. unicum specimen captum.

Phytophagi Latr.

475. *Donacia semicuprea* **Panz.** Habitat in plantis aqvaticis passim copiose; in paroeciis Rautus, Mohla, Sakkola et Metsäpirtti capta.

Ead. var.: pedibus totis rufo-testaceis.

Ad Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. capta.

476. *D. dentata* **Hoppe.** In plantis aqvaticis ad Konnitsa in paroecia Pyhäjärvi d. 30 Jul. capta.

477. *D. Sagittariae* **Fabr.** In paroeciis Rautus et Metsäpirtti m. Jun. et Jul. copiose capta.

478. *D. aqvatica* **L. (D. dentipes Gyll.) var. c. m. (vide Sahlb. Ins. Fenn. II. 272. 6. Obs.).** Unicum specimen in paroecia Rautus d. 13 Aug. captum.

* 479. *D. platysterna* **Thoms. l. c. VIII. 118. 15.**

Ad oppidum Kexholm d. 16 Jul. unicum specimen inveni.

480. *D. brevicornis* **Gyll.** Ad Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. unicum specimen inveni.

481. *D. linearis* **Gyll.** Cum praecedente in paroecia Rautus duo specimina cepi.

482. *D. Typhae* **Ahrens.** In paroeciis Mohla, Rautus et Metsäpirtti m. Jun. et Jul. capta.

483. *D. Fennica* **Payk.** Habitat in Fluminia arundinea; ad Umpilampi in paroecia Metsäpirtti d. 2 et ad Konnitsa in paroecia Pyhäjärvi d. 30 Jul. parce lecta.

484. *D. obscura* Gyll. In plantis aqvaticis in flumine Wiisjoki in paroecia Rautus d. 28—29 Jun. et ad Konnitsa in paroecia Pyhäjärvi d. 29 Jul. copiose capta.

485. *D. affinis* Kunze. In paroecia Rautus et prope oppidum Kexholm capta.

486. *Haemonia rugipennis* J. Sahlb. *) In lacu Yskjärvi in paroecia Mohla d. 9 Jun. unicum par copula juncta inveni.

487. *Syneta Betulae* Fabr. var. *b.* Gyll. In paroecia Kivinebb d. 17 Jun. capta.

488. *Zeugophora subspinosa* Fabr. In paroeciis Walkjärvi et Rautus capta.

489. *Lema melanopa* L. In paroecia Nykyrka d. 22 Aug. unicum specimen inveni.

490. *Adimonia rustica* Schall. Ad Sortanlaks in paroecia Pyhäjärvi d. 23 Jul. unicum specimen excipulo cepi.

491. *Galleruca Viburni* Payk. In foliis Viburni opuli ad cataractam Imatra d. 30 Aug. copiose capta.

492. *G. Calmariensis* L. (*G. Lythri* Gyll.). In paroecia Nykyrka d. 21 Aug. capta.

493. *Agelastica Alni* L. Habitat in foliis Alni passim; prope oppidum Kexholm frequenter occurrit.

494. *Phyllobrotica 4-maculata* L. In paroecia Rautus et prope oppidum Kexholm capta.

* 495. *Luperus pinicola* Duftsch. Faun. III. 234. 8. (*Crioceris*). — Redt. Faun. Austr. Ed. II. 931. (*Calomicrus*). — Thoms. l. c. VIII. 161. 3.

In frondibus Pini sylvestris in insula Walamo nec non in paroeciis Pyhäjärvi et Sakkola m. Jul. et Aug. captus.

* 496. *Longitarsus nigerrimus* Gyll. Ins. Sv. IV. 656. 13—14. (*Haltica*). — Thoms. l. c. VIII. 166. 1.

In gramine loco paludoso in paroecia Kivinebb d. 18 Jun. unicum specimen inveni.

*) Finska arter af Coleopter-släktet *Haemonia*. Öfvers. finska Vet.-Societ. Förh. 1869.

497. *L. apicalis* **Beck.** (*Haltica praticola* **F. Sahlb.**). Habitat in pratis aridis minus frequenter; in paroecia Rautus, prope oppidum Kexholm et ad cataractam Imatra captus.

498. *L. Verbasci* **Panz.** In Verbasco nigro ad Konnitsa in paroecia Sakkola d. 2 Aug. copiosius capta.

* 499. *L. atricapillus* **Duftschn.** *Faun. Austr. III. 257. 13.* (*Haltica*). — **Thoms. l. c. VIII. 174. 11.**

In paroecia Mohla d. 11 Jun. captus.

500. *L. atricillus* **L.** In paroeciis Walkjärvi et Rautus nec non ad urbem Wiburgum m. Aug. parce lectus.

501. *L. laevis* **Duftschn.** *Faun. Austr. III. 261. 11.* (*Haltica*). — **Thoms. l. c. VIII. 186. 24.** — *Haltica pratensis var. c.* **Gyll. Ins. Sv. III. 539. 15.**

Ad vicum Walkiamatka in paroecia Walkjärvi d. 8 Aug. captus.

502. *Phyllotreta Brassicae* **Fabr.** (*Haltica 4-punctulata* **Gyll.**). In paroecia Kivinebb d. 17 Aug. capta.

* 503. *Ph. 4-stigma* **Comolli de Col. nov. Prov. Novacom. 47. 101.** — **Thoms. l. c. VIII. 191. 2.**

In paroecia Kivinebb d. 17 Jun. unicum specimen inveni.

504. *Ph. atra* **Payk.** In Lepidio ruderali in muris urbis Wiburgi d. 29 Aug. copiose capta.

505. *Aphthona lutescens* **Gyll.** In paroeciis Rautus et Walkjärvi capta.

506. *A. Erichsoni* **Zett.** *Ins. Lapp. 222. 2.* (*Haltica*). — **Thoms. l. c. VIII. 200. 3.**

In Carice limosa ad lacum Yskjärvi in paroecia Mohla d. 5 Jul. copiose capta.

* 507. *Haltica Erucæ* **Oliv.** *Ent. VI.* — **Fabr. Syst. Eleut. I. 497. 99.** — **Redt. Faun. Austr. 934.** — **Allard. Annal. de la société entom. de France. 1860. 76. 29.** (*Graptodera*).

In gramine locis aridis sylvaticis in paroecia Mohla d. 6 Jun. et prope oppidum Kexholm d. 8 Jul. capta.

* 508. *H. Lythri* **Aub.** *Ann. d. l. Soc. Ent. de France Ser. II. pag. 8.* — **Thoms. l. c. VIII. 207. 2.**

In Lythro salicaria aliisque plantis littoralibus in paroec-

ciis Mohla d. 13 Jun. et Räisälä d. 30 nec non prope oppidum Kexholm d. 8 Jul. capta.

509. *Hippuriphila Modeeri* L. Habitat in gramine locis paludosis passim.

510. *H. nigritula* Gyll. Habitat in pratis paludosis rarius; in paroeciis Rautus et Pyhäjärvi nec non ad Kirjola m. Jun.—Aug. capta.

* 511. *Epitrix pubescens* E. H. II. 37. 17. (*Haltica*). — Gyll. Ins. Sv. III. 555. 27. (*Haltica*). — Thoms. l. c. VIII. 223. 1.

In foliis Solani Dulcamarae ad oppidum Kexholm d. 18 Jul. copiose captus, ad Tiirenkoski in paroecia Räisälä d. 30 Jul. etiam unicum specimen inveni.

512. *Ochrosis Salicariae* Payk. Habitat in Lythro Salicaria aliisque plantis locis paludosis passim.

513. *Balanomorpha rustica* L. (*Haltica semi-aenea* Gyll.). Habitat in pratis aridis minus frequenter; in paroeciis Pyhäjärvi, Rautus et Walkjärvi nec non ad Kirjola capta.

514. *Chaetocnema aridula* Gyll. In gramine locis arenosis passim occurrit; in paroeciis Pyhäjärvi, Rautus, Walkjärvi et ad oppidum Kexholm m. Jul. et Aug. capta.

515. *Psylliodes Hyoscyami* L. In floribus Hyoscyami nigri ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 3 et ad urbem Wiburgum d. 29 Aug. plura specimina capta.

516. *Ps. Napi* Fabr. In paroecia Rautus d. 29 Jun. capta.

* 517. *Ps. chrysocephala* L. Faun. Sv. 166. 535. (*Chrysomela*). — Gyll. Ins. Sv. III. 563. 37. (*Haltica*). — Thoms. l. c. VIII. 237. 5.

Ad urbem Wiburgum d. 29 Aug. unicum specimen inveni.

* 518. *Ps. affinis* Payk. Faun. Sv. II. 452. 31. (*Galleruca*). — Gyll. Ins. Sv. III. 553. 25. (*Haltica*). — Thoms. l. c. VIII. 239. 7.

In foliis Solani Dulcamarae ad oppidum Kexholm d. 18 Jul. plura specimina legi, ad vicum Mahois in paroecia Pyhäjärvi d. 27 Jul. etiam capta.

519. *Ps. cucullata* Ill. (*Haltica Spergulae* Gyll.). Habitat in plantis variis locis aridis arenosis ubiqve frequentissime.

* 520. *Dibolia Synoglossi* **E. H.** II. 20. 6. (*Haltica*). — **Rödt. Faun. Austr. Ed. II. 949.**

Ad vicum Walkiamatka in paroecia Walkjärvi d. 7 Aug. unicum specimen excipulo cepi.

521. *Chrysomela Graminis* **L.** In paroeciis Kivinebb et Metsäpirtti m. Jun.—Jul. capta.

522. *Lina Bulgarensis* **Fabr.** In paroecia Mohla d. 11 Jun. unicum specimen cepi.

523. *Gonioctena 5-puncta* **Fabr. Ent. Syst. I. 327. 99.** (*Chrysomela*). — **Suffr. Linnaea Ent. V. 216. 132.** — *Chrysomela dispar* **Gyll. (ex parte).**

524. *Gastrophysa viridula* **De Geer. Mem. V. 311. 19.** (*Chrysomela*). — **Thoms. l. c. VIII. 269. 1.** — *Chrysomela Raphani* **Gyll. Ins. Sv. III. 472. 19.**

* 525. *Phaedon Cochleariae* **Fabr. Ent. Syst. I. 330. 113.** (*Chrysomela*). — **Suffr. Linnaea Ent. V. 252. 171.** (*Chrysomela*). — **Thoms. l. c. VIII. 272. 2.**

In paroecia Metsäpirtti d. 2 Jul. captum.

526. *Ph. neglectum* **Sahlb.** In paroeciis Mohla et Rautus nec non prope oppidum Kexholm aliquoties captum.

* 527. *Ph. concinnum* **Steph. Ill. IV. 334. 6.** — **Suffr. Linnaea Ent. V. 256. 175.** (*Chrysomela*). — **Thoms. l. c. VIII. 274. 3.**

In paroeciis Mohla et Metsäpirtti m. Jun.—Jul. captum.

528. *Hydrothassa egena* (**Ziegl.**) **Gyll.** Habitat in foliis Betulae rarius; in paroeciis Kivinebb et Björkö alibique m. Jun.—Aug. capta.

529. *H. Hannoverana* **Fabr.** Habitat in *Caltha palustri* rarius; in paroecis Mohla et Walkjärvi capta.

530. *Clythra cyanea* **Fabr.** In paroeciis Kivinebb et Rautus m. Jun. et Aug. aliquoties capta.

531. *Cl. affinis* **Payk.** Ad Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. unicum specimen iuveni.

532. *Cryptocephalus Hypochaeridis* **L. Faun. Sv. 516.** (*Chrysomela*). — **Thoms. l. c. VIII. 292. 3.** — *Cr. sericeus* **Gyll. Ins. Sv. III. 605. 7.** (ex parte).

In paroeciis Rautus et Sakkola aliquoties captus.

533. *Cr. variabilis* **Schneid.** In paroeciis Mohla et Rautus captus.

534. *Cr. Coryli* **L.** In insula Walamo d. 10 Jul. unicum specimen inveni.

535. *Cr. nitidulus* **Gyll.** Habitat in foliis Salicum passim minus frequenter; in paroeciis Sakkola et Kuolemajärvi alibique captus.

536. *Cr. 4-pustulatus* **Gyll. var. b. Gyll.** In paroecia Sakkola d. 6 Jul. captus.

537. *Cr. 10-punctatus* **L. var. c. et d. Gyll.** In foliis Salicum minus frequenter occurrit; in paroeciis Metsäpirtti, Pyhäjärvi et Walkjärvi captus.

538. *Cr. caerulescens* **Sahlb.** In Salicetis ad oppidum Kexholm d. 8 Jul. captus.

539. *Cr. minutus* **Fabr.** Habitat in gramine locis aridis rarius; prope oppidum Kexholm d. 17 Jul. copiose captus, in paroeciis Sakkola et Walkjärvi etiam inveni.

* 540. *Cr. bilineatus* **L. Syst. Nat. II. 197. 83. (Chryso-mela).** — **Gyll. Ins. Sv. III. 630. 23.** — **Thoms. l. c. VIII. 307. 22.**

Habitat in gramine locis arenosis passim copiose; in paroeciis Kivinebb, Rautus, Metsäpirtti, Sakkola, Pyhäjärvi et ad oppidum Kexholm captus.

541. *Pachybrachys histrio* **Oliv.** In foliis Salicum in paroecia Metsäpirtti d. 1 Jul., ad oppidum Kexholm d. 17 Jul. et ad vicum Pasuri in paroecia Walkjärvi d. 5 Aug. quaedam specimina capta.

542. *Pachnephorus arenarius* **Fabr. Syst. El. I. 423. 26. (Eumolpus).** — **Redt. Faun. Austr. Ed. II. 894.**

In paroecia Kivinebb d. 16 Jun. et Nykyrka d. 21 Aug. captus.

* 543. *P. tessellatus* **Duft. Faun. Austr. III. 217. 6. (Eumolpus).** — **Redt. Faun. Austr. Ed. II. 894.**

In gramine locis arenosis, aridis ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 2 et in paroecia Kuolemajärvi d. 23 Aug. nonnulla specimina cepi.

544. *Cassida rubiginosa* **Suffr.** *Stett. Ent. Zeit.* V. 105. 6. — **Thoms.** *l. c.* VIII. 321. 6. — *Cassida rubiginosa* var. *b. et c.* **Gyll.** *Ins. Sv.* III. 437. 3.

Ad Rajajoki in paroecia Kivinebb d. 18 Aug. capta.

545. *C. sanguinolenta* **Fabr.** Ad Rättijärvi ad canalem Saimensem d. 1 Sept. capta.

* 546. *C. denticollis* **Suffr.** *Stett. Ent. Zeit.* V. 186. 11. — **Thoms.** *l. c.* VIII. 322. 9. — *C. prasina* **Gyll.** *Ins. Sv.* IV. 643. 3—4.

Ad Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 16 et ad cataractam Imatra d. 30 Aug. capta.

* 547. *C. haemisphaerica?* **Hbst.** *Col.* 8. 226. 8. — **Gyll.** *Ins. Sv.* IV. 645. 11. — **Thoms.** *l. c.* VIII. 324. 12.

In paroecia Rautus d. 11 et 12 Aug. capta.

Aphidiphagi Latr.

548. *Anisosticta 19-punctata* **L.** Habitat in Phragmitide communi aliisque plantis aqvaticis passim; in paroeciis Mohla, Kivinebb et Pyhäjärvi capta.

549. *Adonia mutabilis* **Scriba.** In paroeciis Metsäpirtti et ad oppidum Kexholm d. 1 et 17 Jul. capta.

550. *Halyzia 18-guttata* **L.** In frondibus Pini sylvestris ad Kiviniemi in paroecia Sakkola d. 2 Aug. capta.

551. *H. 22-punctata* **L.** In insula Walamo et ad Kirjola capta.

552. *Lasia globosa* **Schneid.** Habitat in gramine locis aridis arenosis rarius; ad Sirkiansaari in paroecia Rautus d. 29 Jun. copiose lecta, in paroeciis Walkjärvi et Sakkola etiam capta.

553. *Platynaspis villosa* **Fourc.** (*Coccinella bis-bi-pustulata* **Gyll.**). In paroecia Kuolemajärvi d. 23 Aug. unicum specimen excipulo cepi.

554. *Scymnus biverrucatus* **Panz.** In paroecia Nykyrka d. 21 Aug. et ad Rättijärvi ad canalem Saimensem d. 1 Sept. captus.

555. *Sc. Redtenbacheri* **Muls.** *Hist. nat. des Col. d. Frans. Securip.* 240. 8. — **Thoms.** *l. c. VIII.* 387. 3. — *Coccinella discoidea* **Gyll.** *Ins. Sv. IV.* 192. 32. (*partim*).

Ad Kirjola d. 25 Aug. captus.

556. *Sc. haemorrhoidalis* **Hbst.** (*Coccinella analis* **Gyll.**).
In paroecia Rautus d. 11 Aug. captus.

557. *Sc. capitatus* **Fabr.** (*Coccinella parvula* **Gyll.**).
Ad Kirjola d. 27 Aug. captus.

Species vulgatiores:

Cicindela sylvatica L., *C. campestris* L., *Carabus glabratus* Payk., *C. granulatus* L., *C. nitens* L., *Notiophilus aquaticus* L., *Clivina fossor* L., *Dyscirus gibbus* Fabr., *Loricera pilicornis* Fabr., *Elaphrus cupreus* Duft., *E. riparius* L., *Bembidium bipunctatum* L., *B. obliquum* Strm., *B. Bruxellense* Wesm. (*B. femoratum* Gyll.), *B. celere* Fabr., *B. doris* Gyll., *B. 4-maculatum* L., *B. nanum* Gyll., *Trechus secalis* Payk., *Patrobis excavatus* Payk. (*Harpalus rufipes* Gyll.), *Dromius truncatellus* L., *Feronia nigra* Fabr., *F. leucophthalma* L. (*Harpalus melanarius* Gyll.), *F. nigrita* Fabr., *F. erythroga* Marsh. (*Harpalus strenuus* Gyll.), *F. strenua* Panz. (*Harpalus pullus* Gyll.), *F. oblongo-punctata* Fabr., *Amara spinipes* L. (*Harpalus aulicus* Gyll.), *A. apricaria* Fabr., *A. similata* Gyll., *A. trivialis* Gyll., *A. communis* Gyll., *A. plebeja* Gyll., *A. fulva* De Geer, *Calathus micropterus* Duft., *C. melanocephalus* L., *Anchomenus 6-punctatus* L., *A. viduus* Panz., *A. versutus* Gyll., *Harpalus ruficornis* Fabr., *H. aeneus* Fabr., *H. latus* L. (*H. limbatus* Gyll.), *Anisodactylus binotatus* Fabr., *Halipus ruficollis* De Geer, *H. fulvus* Fabr., *Hyphydrus ferrugineus* L., *Hygrotus inaequalis* Fabr., *H. reticulatus* Fabr., *Coelambus picipes* Fabr., *Hydroporus granularis* L., *H. melanocephalus* Gyll., *H. palustris* L. (*Hyphidrus 6-pustulatus* Gyll.), *H. umbrus* Gyll., *Noterus crassicornis* Fabr., *Macrodytes marginalis* L., *Cymatopterus striatus* L. (*Dytiscus Bogemanni* Gyll.), *Ilybius uliginosus* L., *I. guttiger* Gyll., *I. fenestratus* Fabr.,

Rantus notatus Fabr., *R. collaris* Payk., *Platambus maculatus* L., *Agabus congener* Payk., *A. bipustulatus* L. (*Dytiscus carbonarius* Gyll.).

Helophorus aquaticus L., *H. granularis* L., *Berosus luridus* L., *Hydrobius fuscipes* L., *Philydrus marginellus* Fabr. (*Hydrophilus affinis* Gyll.), *Anacaena globulus* Payk., *Sphaeridium bipustulatum* Fabr., *Cercyon quisquilius* L., *Cryptopleurum atomarium* Fabr.

Gyrinus marinus Gyll., *G. natator* L., *G. minutus* Fabr.

Creophilus maxillosus L., *Schizochilus murinus* L., *Staphylinus caesareus* Cederh. (*S. erythropterus* Gyll.), *Ocypus fuscatus* Grav. (*Staphylinus subpunctatus* Gyll.), *O. picipennis* Fabr. (*Staphylinus aeneo-cephalus* Gyll.), *Philonthus aeneus* Rossi, *Ph. cephalotes* Grav., *Ph. fimetarius* Grav., *Ph. opacus* Gyll., *Ph. varius* Gyll., *Gabrius vernalis* Grav., *G. splendidulus* Grav., *G. aterrimus* Grav., *Qvedius molochinus* Grav., *Microsaurus fulgidus* Fabr. (*Staphylinus variabilis* Gyll.), *M. laevigatus* Gyll., *Raphirus attenuatus* Gyll., *Xantholinus ochraceus* Gyll., *X. tricolor* Fabr., *Poederus riparius* L., *Lathrobium elongatum* L., *L. quadratum* Payk., *Stenus Juno* Fabr., *St. boops* Gyll., *St. fuscipes* Grav., *St. oculatus* Grav., *St. tarsalis* Ljung, *St. binotatus* Ljung, *Aleochara brevipennis* Grav. (*A. carnicora* Gyll.), *Myrmodonia humeralis* Grav., *Astilbus canaliculatus* Fabr., *Autalia impressa* Grav., *Bolithochara lunulata* Payk., *Gyrophæna nana* Payk., *G. affinis* Mann., *Phloeopora reptans* Grav., *Thinonoma atra* Grav., *Oxypoda opaca* Grav., *Acrotona aterrima* Grav., *A. fungi* Grav., *Amischa analis* Grav. (*Aleochara teres* Gyll.), *Atheta elongatula* Grav., *A. atramentaria* Grav., *Anotylus nitidulus* Grav., *Tachyporus obtusus* L. (*T. analis* Gyll.), *T. hypnorum* Fabr. (*T. marginatus* Gyll.), *T. abdominalis* Gyll., *Tachinus marginellus* Fabr., *T. fimetarius* Grav., *Mycetoporus lepidus* Grav., *Boletobius lunulatus* L., *Lordithon pygmaeus* Fabr., *Deliphrum tectum* Payk., *Anthobium minutum* Fabr. (*Oma-*

lium *Ranunculi* Gyll.), *Phloeonomus pusillus* Grav., *Proteinus brachypterus* Fabr., *Megarthus depressus* Payk.

Thanatophilus thoracicus L., *Th. rugosus* L., *Oiceoptoma opaca* L., *Phosphuga atrata* L., *Anisotoma ovalis* Er. (*A. ferruginea* Gyll.), *Leiodes humeralis* Fabr., *L. axillaris* Gyll., *L. glabra* Kugell. (*Anisotoma abdominalis* Gyll.), *Sciodrepa fumata* Spenc. (*Catops agilis* Gyll.), *Orthoperus brunripes* Gyll., *Scaphisoma agaricina* L., *Phalacrus substriatus* Gyll., *Olibrus bicolor* Fabr., *O. aeneus* Ill., *Rhizophagus dispar* Payk., *Rh. bipustulatus* Gyll., *Brachypterus Urticae* Fabr., *Meligethes aeneus* L., *M. viridescens* Fabr., *Omosita colon* L., *Epurea depressa* Gyll., *E. obsoleta* Fabr., *Peltis grossa* L., *Gaurambe ferruginea* L., *Byturus aestivus* L. (*B. tomentosus* Sahlb.), *Dermestes lardarius* L., *Anthrenus museorum* L., *Byrrhus fasciatus* Fabr., *B. dorsalis* Fabr., *Cytilus varius* Fabr., *Platysoma angustata* Ent. Heft.

Cetonia aurata L., *C. metallica* Payk. (*C. aenea* Gyll.), *Trichius fasciatus* L., *Rhizotrogus solstitialis* L., *Geotrypes stercorarius* L., *G. sylvaticus* Panz., *G. vernalis* L., *Aphodius fossor* L., *A. foetens* Fabr., *A. sordidus* Fabr., *A. rufescens* Fabr., *A. ater* De Geer. (*A. terrestris* Gyll.), *A. pusillus* Hbst. (*A. granum* Gyll.), *A. merdarius* L., *A. rufipes* L., *A. depressus* Kug. (*A. nigripes* Gyll.), *Platycerus caraboides* L., *Sinodendron cylindricum* L.

Sarrotrium clavicornis L. (*S. muticum* Gyll.), *Silvanus unidentatus* Fabr., *Ptinus fur* L., *Anobium pertinax* L., *Cis Boleti* L., *C. micans* Fabr., *Entypus affinis* Gyll.

Monotoma picipes Payk., *Conithassa minuta* L. (*Lathridius porcatus* Gyll.), *Corticaria longicollis* Zett., *C. pubescens* Illig., *C. denticulata* Gyll., *C. serrata* Payk., *C. ferruginea* Marsh., *C. fuscula* Meg., *C. gibbosa* Hbst., *Antherophagus pallens* Oliv., *Cryptophagus Scenicus* L. (*C. cellaris* Gyll.), *Micrambe Abietis* Payk., *Atomaria elongata* Er. (*Cryptopha-*

gus fimetarius Gyll.), Anchicera apicalis Er. (Cryptophagus ater Gyll.), Triplax russica L., Litargus bifasciatus Fabr., Endomychus coccineus L., Mycetophagus piceus Fabr. (M. variabilis Gyll.).

Anthaxia 4-punctata L., Agrilus viridis L., Trachys minuta L., Adelocera fasciata L., Campylus linearis L., Corymbites pectinicornis L., C. tessellatus L., C. Quercus Gyll., Diacanthus impressus Fabr., D. aeneus L., D. cruciatus L., D. holocericeus Fabr., Athous subfuscus Müll., Dolopius marginatus L., Agriotes obscurus L., Melanotus castanipes Payk. (Elater fulvipes Gyll.), Sericosomus brunneus L., Elater elongatulus Oliv., E. nigrinus Payk., Cryptohypnus riparius Fabr., Cyphon coarctatus Payk. (C. griseus Gyll.), C. variabilis Thunb. (C. pubescens Gyll.), C. Padi L., Dolicosoma linearis Fabr., Dasytes niger L., Dictyoptera sanguinea L., Lampyrus noctiluca L., Cantharis rustica L., C. pellucida Fabr., C. nigricans Müll., C. obscura Fabr., C. liturata Fall., C. haemorroidalis Fabr. (C. clypeata Gyll.), C. pilosa Payk. (cum var. Schönherri Mann.), Rhagonycha testacea L., Rh. elongata Fall., Malthodes biguttatus L., M. brevicollis Payk., Malachus aeneus L., M. bipustulatus L., Clerus formicarius L., Necrobia violacea L.

Tenebrio molitor L., Lagria hirta L., Mordella aculeata L., Mordellistena pumila Gyll., Anaspis frontalis L., A. flava L., Pyrochroa pectinicornis L., Cnestocera violacea Marsh., Chrysanthia viridis De Geer. (Necydalis viridissima Gyll.), Oedemera virescens L., Oe. lurida Marsh., Notoxus monoceus L., Diaperis Boleti L., Boletophagus reticulatus L.

Bruchus granarius L., Anthribus albinus L., Rhinomacer Attelaboides Fabr., Apoderus Coryli L., Rhynchites cupreus L., Rh. nanus Payk., Apion frumentarium L., A. mar-chicum Hbst., A. vernale Fabr., A. humile Germ., A. Viciae Payk., A. apricans Hbst., A. flavipes Kirb., A. Loti Kirb. (A. angustatum Gyll.), A. seniculus Kirb., A. minimus Hbst.,

A. simile Kirb. (*A. superciliosum* Gyll.), *Sitones sulcifrons* Thunb., *S. flavescens* Marsh. (*Curculio 8-punctatus* Sahlb.), *S. lineatus* L., *S. ambiguus* Schönh., *Polydrosus fulvicornis* Fabr., *P. cervinus* L., *Phyllobius argentatus* L., *Otiorhynchus septentrionis* Hbst. (*Curculio setosus* Gyll.), *O. ovatus* L., *Sciaphilus muricatus* Fabr., *Omius hirsutulus* Fabr., *Brachyderes incanus* L., *Hylobius Abietis* L., *Phytonomus Rumicis* L., *Ph. suspiciosus* Hbst. (*Rhynchaenus miles* Gyll.), *Ph. Polygoni* L., *Ph. Meles* Fabr. (*Rhynchaenus Trifolii* Gyll.), *Hadronomus Alismatis* Marsh., *Tanysphyrus Lemnae* Fabr., *Grypoidius Equiseti* Fabr., *Erirrhinus aethiops* Fabr., *E. Festucae* Hbst., *Pissodes Pini* L., *Balaninus Brassicae* Fabr. (*Rhynchaenus salicivorus* Gyll.), *Rhinonchus Castor* Fabr., *Rh. pericarpus* Fabr., *Amalus scortillum* Hbst., *Coeliodes Geranii* Payk., *C. rubicundus* Payk., *Ceutorhynchus floralis* Payk., *C. Erica* Gyll., *Baridius T-album* L., *Orchestes scutellaris* Fabr., *O. stigma* Germ., *O. Rusci* Hbst. (*Rhynchaenus bifasciatus* Gyll.), *O. Salicis* L., *Rhamphus flavicornis* Clairv. (*Rhynchaenus pulicarius* Gyll.), *Cionus Scrophulariae* L., *Tychius picirostris* Fabr., *Miarus Campanulae* L., *Acalyptus Carpini* Hbst., *Anoplus plantaris* Naez., *Anthonomus Druparum* Hbst., *A. varians* Fabr., *A. Rubi* Hbst., *Brachonyx indigena* Hbst., *Magdalinus violaceus* Hbst., *M. Pruni* L., *Hylastes ater* Fabr., *H. opacus* Er. (*Hylesinus angustatus* Gyll.), *Bostrichus stenographus* Duft. (*B. typographus* Gyll.), *B. nigritus* Gyll., *B. Laricis* Fabr., *B. chalcographus* L., *B. autographus* Ratz. (*B. villosus* Gyll.).

Spondylus Buprestoides L., *Asemum striatum* L., *Coe-noptera minor* L. (*Molorchus dimidiatus* Gyll.), *Rhagium mordax* De Geer. (*Rh. inquisitor* Gyll.), *Rh. inquisitor* L. (*Rh. indagator* Gyll.), *Pachyta virginea* L., *P. strigilata* Fabr., *Leptura tabacicolor* De Geer. (*L. laevis* Gyll.), *L. 6-maculata* L., *L. virens* L., *L. testacea* L., *L. maculicornis* De Geer, *L. sanguinolenta* L., *L. cincta* Schönh., *L. 4-fasciata* L., *L. melanura* L., *Pogonochaerus fasciculatus* De Geer.

Donacia mutica De Geer. (*D. Menyanthidis* Gyll.), *D. spinosa* De Geer. (*D. crassipes* Gyll.), *D. thalassina* Germ., *D. impressa* Payk., *D. sericea* L. (*D. geniculata* Thoms.), *Crioceris merdigera* L. (*Lema brunnea* Gyll.), *L. cyanella* L., *Adimonia Tanaceti* L., *Galleruca Capreae* L., *G. tenella* L., *G. Nymphae* L., *G. Sagittariae* Gyll., *Luperus flavipes* L., *Longitarsus holsaticus* L., *L. luridus* Gyll., *Haltica oleracea* L., *Crepidodera Helxines* L., *C. obsoleta* Fabr., *Balanomorpha Chrysanthemi* Ent. Heft., *Batophila Rubi* Payk., *Plectoscelis concinna* Marsh. (*Haltica dentipes* Gyll.), *Chaetocnema Sahlbergii* Gyll., *Ch. aridella* Gyll., *Chrysomela marginata* L., *Ch. fastuosa* L., *Ch. polita* L., *Ch. staphylea* L., *Ch. Hyperici* De Geer. (*Ch. varians* Gyll.), *Lina aenea* L., *L. Populi* L., *L. collaris* L., *Gonioctena viminalis* L., *Gastrophysa Polygoni* L., *Plagiodera Salicis* De Geer. (*Chrysomela Armoraciae* Gyll.), *Phaedon Armoraciae* L. (*Chrysomela Coleariae* Gyll.), *Phyllodecta Vitellinae* L., *Hydrothassa marginella* L., *Prasocuris Phellandrii* L., *Clytra 4-punctata* L., *Cryptocephalus sericeus* L., *Cr. morei* L., *Cr. bipunctatus* L. (*Cr. dispar* Gyll.), *Cr. flavilabris* Fabr., *Cr. labiatus* L., *Eumolpus obscurus* L., *Cassida obsoleta* Illig., *C. equestris* L., *C. rubiginosa* Illig.

Coccidula rufa Hbst. (*C. pectoralis* Gyll.), *Hippodamia 13-punctata* L., *Halyzia impustulata* L., *H. 14-guttata* L., *H. ocellata* L., *H. oblongo-guttata* L., *H. 14-punctata* L. (*Coccinella conglobata* Gyll.), *Coccinella 11-punctata* L., *C. hieroglyphica* L., *C. 7-punctata* L., *C. 5-punctata* L., *C. 14-pustulata* L., *Chilocoris renipustulata* Schrib., *Scymnus discoideus* Illig., *S. frontalis* Fabr., *S. nigrinus* Gyll.

ANTECKNINGAR

till

LAPPLANDS COLEOPTER-FAUNA

af

JOHN SAHLBERG.

Intet arktiskt land har i entomologiskt afseende så ofta och af så många särskilda personer blifvit undersökt, som Lappmarkerna. Under mer än ett sekel hafva tid efter annan entomologer företagit forskningsresor till dessa trakter, och flertalet af dem hafva egnat Coleopteras ordning en särskild uppmärksamhet.

Den första grunden till kännedomen om Lapplands skalbaggar lades af **Linné**, hvilken oaktadt sin vidtomfattande verksamhet under sin resa genom södra Lappmarken år 1732 hade tid, att egnas uppmärksamhet äfven åt dessa djur, och medförde ett mindre antal arter, hvilka han sedermera beskref i *Acta Upsaliensia* årgången 1736 och senare i sin *Fauna Svecica*.

I början af innevarande århundrade finna vi Prosten **Zacharias Grape** i Enontekis ifrigt sysselsatt med att insamla insekter isynnerhet Coleoptera, hvilka han derifrån nedsände förnämligast åt den ryktbara entomologen Kommerserådet **C. J. Schönherr**, i hvars samling de blefvo beskrifna af **Gyllenhal** i *Insecta Svecica*. På samma sätt bekantgjordes ett icke obetydligt antal Lappska skalbaggar, som ungefär samtidigt insamlades af herrarna **Qvensel** och **Forsström** i svenska och Professor **G. Marklin** i norska Lappmarkerna.

Den som dock mest bidragit till kännedomen om Lapplands insektfauna är Professorn vid Universitetet i Lund **J. W. Zetterstedt**, som tvenne särskilda gånger företagit resor

till dessa nordliga trakter. Första gången reste han år 1821 i sällskap med **B. F. Fries** och tog vägen upp längs Torneå elf samt öfver fjellryggen till Ishafskusten och utefter densamma upp till Nordkap. Derifrån återvände han öfver Koutokeino, Karesuando och Muonioniska. Andra gången år 1832 reste han tillsammans med Professor **G. A. Dahlbom** och uppehöll sig inom Umeå Lappmark. Samma år företog studenten **Frigelius** en zoologisk resa genom Torneå Lappmark förbi Kilpisjaur öfver till norska kusten, och medförde äfven några insekter af särskilda ordningar. Resultaterna af sina forskningar sammanskref **Zetterstedt** i sitt för insektgeografien så viktiga arbete *Fauna insectorum Lapponiae*, hvilket sedermera utkom i en annan upplaga under titeln *Insecta Lapponica* år 1840.

Vid utarbetandet af nyssnämnda arbete hade **Zetterstedt** en väsendtlig hjälp af de bidrag, som erhöles af flera inom Lappmarkerna bosatta personer, hvilka af intresse för vetenskapen användt tid och möda till entomologiska insamlingar. Bland dem, som sålunda isynnerhet bidrogo till kännedomen om Lappmarkernas Coleoptera, förtjena särskildt ihågkommas Pastorerna **Mathias Kolström** i Muonioniska och **Jakob Fellman** i Utsjoki äfvensom Provincialläkaren i Torneå Doktor **Henrik Deutsch**. Såsom varande finnar sände dessa tre sistnämnda sina samlingar förnämligast till vårt lands entomologer Professor **C. R. Sahlberg** och Grefve **C. G. Mannerheim**, af hvilka den föregående redan några år förut påbörjat sitt arbete *Insecta Fennica*, hvori flera Lappska Coleoptera första gången beskrivas.

Från Finland hade redan betydligt tidigare dåvarande Filosofie-Magistern **Fr. G. Sanmark** med understöd af Universitetet i Åbo företagit tvenne resor till Lappmarkerna hufvudsakligast i entomologiska ändamål. Den förra gången

skedde detta år 1819 genom vestra delen af Torneå Lappmark och Finnmarken i sällskap med Doktor **Prytz**, hvilken om denna resa lemnat en berättelse införd i den under denna tid af **C. G. Arvidson** utgifna litterära tidskriften *Mnemosyne*. Den sednare gången skedde resan i sällskap med Doktor **Dammert** genom östra delarna af Torneå Lappmark år 1820. Olyckligtvis gingo de betydliga samlingar, som från dessa resor medfördes till största delen förlorade genom Åbo brand år 1827, och endast en ringa del kom vetenskapen till godo och blef bekantgjord uti de häften af *Insecta Fennica*, som utkommo under tiden emellan 1820 och 1827. Icke långt derefter bereste äfven studeranden **Heikel** Lappland och medförde åtskilliga intressantare Coleoptera.

Tio år sednare 1830 afreste 4 unga naturforskare **I. E. A. Wirzén**, **A. Montin**, **G. Asp** och **R. F. Sahlberg** för att i såväl zoologiskt, som botaniskt afseende undersöka nordligaste delen af finska Lappmarken. Resan togs först till Muonioniska samt derifrån till Ivalojojkis källor och sedan längs denna flod till Utsjoki och vidare ända till Nordkap. De af denna expedition medförda Coleoptera, förnämligast insamlade af **F. Sahlberg** och **G. Asp**, finnas förvarade dels i **C. R. Sahlbergs** dels i den några år förut af sällskapet *pro Fauna et Flora Fennica* grundlagda insektsamling, som sedermera öfverlemnades till Finska Universitetets Zoologiska Museum, och hafva notiser om en stor del af denna skörd redan ingått i **C. Sahlbergs** *Insecta Fennica*.

Icke obetydliga samlingar Celeoptera från Lappmarken hafva äfven blifvit inlemnade till ofvannämnda af sällskapet *pro Fauna et Flora Fennica* sammanbragta samling af Doktor **F. Blank**, om hvilka dock veterligen intet hittills blifvit publiceradt.

År 1847 företog nuvarande Professorn i Zoologie vid Finlands Universitet **F. W. Mäklin** på egen bekostnad en na-

turalhistorisk resa, till stor del i Coleopterologiskt ändamål, till nordöstra Finland och Kuusamo Lappmark och icke långt derefter år 1853 en annan med understöd af Universitetets höge Kansler till vestra Lappmarken ända till Enontekis och Karesuando.

Att Professor **Mäklin** ej genom något fullständigare arbete åt vetenskapen räddat sina iakttagelser rörande Lappmarkens Coleopter-fauna, är så mycket mera att beklaga, som han med sin kända skicklighet och skarpsynthet under dessa resor måste hafva förvärfvat sig en ganska stor kännedom om denna del af Lapplands fauna.

Emellertid hade Sveriges entomologer ej varit overksammas vid arbetet för kännedomen om Lappmarkernas insekt-fauna. År 1843 företog Professor **C. H. Boheman** i sällskap med Professor **Wahlberg** en resa i entomologiskt ändamål genom Luleå, Jockmocks och Qvickjocks Lappmarker och medförde derifrån mycket rika samlingar af Coleoptera. I en berättelse om denna resa, införd i *Öfversigt af Kongl. Vetenskaps Akademiens förhandlingar 1844*, har Professor **Boheman** sjelf lemnat intressanta meddelanden om sina iakttagelser under densamma, men flertalet af de af honom upptäckta nya arterna bland Coleoptera hafva blifvit beskrifna först af **C. G. Thomson** i hans arbete *Skandinaviens Coleoptera*. Andra gången företog Professor **Boheman** en resa till Lappmarkerna år 1856, och skedde det nu i sällskap med den ryktbara Hymenopterologen **A. E. Holmgren** till de sydligare belägna Umeå Lpppmarkerna, och redogjorde i korthet äfven för denna resa och dess resultater i en berättelse, som finnes införd i *Öfversigt af Kongl. Vetenskaps Akademiens förhandlingar för år 1857*.

Men icke allenast svenska och finska naturforskare hafva arbetat på kännedomen om Skandinaviska nordens skalbag-

gar, utan vi finna äfven andra landsmän i verksamhet för samma ändamål.

Kanske till största delen ledd af enskild spekulation företog den kände tyska naturaliehandlaren **Keitel** en resa till Torneå Lappmark och medförde derifrån äfven ganska rika insektsamlingar, hvilka sedan spridda kring Europa kommit vetenskapen tillgodo.

Deremot företogo Doktorerna **Staudinger** och **Wocke** en resa i rent entomologiskt ändamål år 1861 till Finnmarken. De Coleoptera, som derifrån medfördes, finnas uppräknade af D:r **Schneider** i 23:dje årgången af *Stettiner Entomologische Zeitung* och hafva sedermera till större delen blifvit ånyo granskade af **L. von Heyden**, som derom lemnat underrättelser i 27:de årgången af samma tidskrift år 1866.

Att den Skandinaviska nordnen, som sålunda blifvit undersökt af så många och utmärkta Coleopterologer, ännu i detta afseende ej gerna skulle kunna erbjuda något synnerligt nytt af intresse, kunde man derföre anse för temmeligen säkert. Då undertecknad jemte nuvarande Amanuensen vid Zoologiska Museum **A. Palmén** blefvo i tillfälle, att i och för zoologiska forskningar deltaga i den af sällskapet *pro Fauna et Flora Fennica* år 1867 utsända expeditionen till Torneå Lappmark, var vårt hopp, att i Coleopterologiskt afseende kunna uträtta synnerligt, derföre ej stort.

Enligt af sällskapet uppgjord reseplan skulle expeditionen undersöka den till Finland hörande delen af Torneå Lappmark. Vi afreste derför redan i April månad från Helsingfors och anlände den 12 Maj till Muonioniska kyrkoby, der vi ännu nära en månads tid fingo vänta på den detta år ovanligt sent inträffade våren. Först några dagar före midsommaren, då islossning inträffade i Muonio elf, kunde insamlingarna

egentligen med framgång påbörjas härstädes. Sedermera fortsattes undersökningarna i trakten af Jerisjärvi sjö, vid Hetta, Ounastunturi, Palojoki, Karesuando, Kelottijärvi, Naimakka och Kilpisjärvi, dit vi anlände den 13 Augusti. Sedan vi härifrån gjort ett kort besök till Lyngen vid Norska kusten, dröjde vi i trakten af denna sjö ännu ända till den 28 Augusti, då vi begynte återfärden, som skedde längs Muonio elf. Under hela resan hade vi oturen, att hafva ovanligt regnig och kylig väderlek, hvilket i väsendtlig mån gjorde hinder vid insekt-insamlingen. Icke desto mindre lyckades vi under resan upptäcka ett icke obetydligt antal arter äfven af Coleoptera, som förr ej varit kända såsom förekommande i Lappmarkerna, och deribland några för vetenskapen nya, hvarföre jag ansett, att en kort notis om vår skörd kunde försvara sin plats i sällskapets Notiser.

Att Lappland i entomologiskt afseende är vida rikare än något annat under samma breddgrad beläget land, har redan af mången blifvit anmärkt och förklaradt. ”Dess här och der yppiga vegetation, dess väldiga skogar i de subalpina trakterna, dess många vattendrag och myrar tyda derpå, att insektlifvet här ännu kan utveckla en stor mångfald och rikedom af arter”, säger Professor **Boheman**, *) och allt detta har tydligen sin grundorsak i klimatets jemnförelsevis blida beskaffenhet, förorsakad af Golfströmmens närhet, i förening med traktens kuperade natur. Men Lappmarkerna skulle troligen vara ännu vida rikare på insekter, om ej ett förhållande skadligt inverkade härpå, nemligen de årligen återkommande flodöfversvämningarna. Då snön om våren smälter på fjellen, inträffar vanligtvis, att alla floder uppsvälla betydligt öfver sina vanliga nivåer och öfversvämma alla lägre belägna ängar och dalar, samt dervid borttrycka en mängd

*) Öfv. Kongl. Vet.-Akad. Förh. 1863, p. 565.

insektarter isynnerhet Coleoptera, som medföras med strömmen och sedan till en del afsättas längs stränderna, hvilka ställvis ofta nästan bokstafligen betäckas af sådana. *)

I sitt ofvan omtalade arbete *Insecta Lapponica* upptäcker **Zetterstedt** icke mindre än 1002 arter Coleoptera, som uppgifvas förekomma i Lappmarken. Derifrån måste dock ett betydligt antal borträknas; dels sådana arter, som ej blifvit funna inom de egentliga Lappmarkerna**), utan endast anföras från långt sydligare belägna orter, dels några, som blifvit uppställda efter obetydligt afvikande varieteter eller olika kön. Om deremot tillägges det betydliga antal, som genom **Thomsons** *Skandinaviens Coleoptera* tillkommit, samt de, som af andra författare anföras från Lappmarkerna och ej ingått i förenämnda arbete t. ex. **Sahlbergs** *Insecta Fennica* (11 arter), **Schneiders** och **Heydens** notiser om **Standingers** och **Wockes** samlingar från Finnmarken (12 arter) samt **Mannerheims** *Monographische Darstellung der Gattung Lathridius und Corticaria* (5 arter), så finner man att antalet af Coleoptera, som äro kända såsom förekommande inom Lappmarken, uppgår till omkring 980. Om dertill läggas de för Lappland nya arter, vi från vår resa medförde, och hvilka i efterföljande förteckning upptagas, belöper sig antalet till 1,062. Fördelade på de särskilda serierna uppfattade såsom i **Thomsons** oftanämnda arbete erhålles af:

<i>Carnivori</i>	214 arter
<i>Brachelytra</i>	214 "
<i>Clavicornes</i>	115 "
<i>Serricornes</i>	103 "

*) Så var äfven förhållandet under vår resa 24—27 Juni, då vi vid stranden af Muonio elf voro i tillfälle att göra en synnerligen rik skörd af Coleoptera, hvilka sålunda räddat sig under den allmänna öfversvämningen, och nu i halfdrunkna tillstånd med lätthet kunde insamlas.

**) D. ä. Skandinaviens norr om 65° n. br. belägna fjelltrakter.

<i>Rhynchophori</i>	102	arter
<i>Phytophagi</i>	66	"
<i>Fungicola</i>	54	"
<i>Heteromera</i>	38	"
<i>Longicornes</i>	36	"
<i>Lamellicornes</i>	29	"
<i>Aphidiphagi</i>	29	"
<i>Palpicornes</i>	26	"
<i>Xylophagi</i>	25	"
<i>Amphibii</i>	7	"
<i>Platysoma</i>	4	"

Summa 1,062 arter

Om man tager i beräkning hela Skandinaviens och Finlands Coleopter-fauna, så finner man, att dessa serier äro representerade i någorlunda annat förhållande. Uppställda efter antalet af arter blir ordningen bland dem följande:

Brachelytra
Rhynchophori
Carnivori
Clavicornes
Phytophagi
Serricornes
Heteromera
Fungicola
Longicornes
Lamellicornes
Xylophagi
Palpicornes
Aphidiphagi
Amphibii
Platysoma.

För att tydligt framställa denna skiljaktighet och kunna jämföra Lapplands Coleopter-fauna till sin allmänna beskaffenhet med hela Skandinaviens, har jag uträknat, huru stor procent af hela Skalbaggs-faunan för hvartdera området hvar och en af dessa särskilda grupper utgör, och funnit att af Celeopter-faunan:

Carnivori i Lappland utgöra 20 proc. och i Skandinavien 14 proc.

<i>Brachelytra</i>	"	"	20	"	"	19	"
<i>Clavicornes</i>	"	"	11	"	"	11	"
<i>Serricornes</i>	"	"	10	"	"	7	"
<i>Rhynchophori</i>	"	"	10	"	"	15	"
<i>Phytophagi</i>	"	"	6	"	"	9	"
<i>Fungicola</i>	"	"	5	"	"	4	"
<i>Heteromera</i>	"	"	3,6	"	"	5	"
<i>Longicornes</i>	"	"	3,2	"	"	3,5	"
<i>Lamellicornes</i>	"	"	2,7	"	"	2,9	"
<i>Aphidiphagi</i>	"	"	2,1	"	"	2,1	"
<i>Palpicornes</i>	"	"	2,6	"	"	2,8	"
<i>Xylophagi</i>	"	"	2,4	"	"	2,9	"
<i>Amphibii</i>	"	"	0,7	"	"	0,7	"
<i>Platysoma</i>	"	"	0,4	"	"	0,5	"

Om nu dessa procenttal för de olika serierna jemnföras och grupperna ordnas efter som de äro talrikast representerade i Lappland i jemnförelse med i hela Skandinavien, kommer man till följande ordning:

Carnivori
Serricornes
Aphidiphagi
Fungicola
Brachelytra
Clavicornes
Amphibii
Lamellicornes
Palpicornes
Longicornes
Xylophagi
Platysoma
Heteromera
Rhynchophori
Phytophagi.

Om man närmare betraktar denna ordningsföljd, ser man, att serien börjar med insekter, som lifnära sig af levande djur, derefter följa sådana, som i allmänhet hemta sin näring af förruttnande organismer, sedan komma träd-ätare och till sist de, som lefva af levande växtdelar. Man ser här således en bekräftelse på den allmänna lagen om djurens utbredning mot Norden och detta vid jämförelsen af faunan på temmeligen nära hvarandra belägna områden.

Men den Skandinaviska Nordens Coleopter-fauna är anmärkningsvärd icke allenast genom sin jämförelsevis stora rikedom på arter, utan ännu mera genom den mängd egenomliga former, som här förekomma. *)

Om man närmare betraktar Lappmarkens Coleopter-fauna, finner man först, att det största antalet arter äro sådana, som äfven förekomma i öfriga delar af Skandinavien och Finland, och som derföre kunna antagas sist hafva invandrat från dessa länder. Men dessutom finner man ett icke obetydligt antal, inemot 160 arter eller nära $\frac{1}{6}$ af hela antalet, som ännu icke blifvit funna i mellersta eller södra Skandinavien eller Finland. Fördelade på de ofvannämnda serierna äro bland dessa: *Carnivori* 58, *Brachelytra* 44, *Clavicornes* 13, *Serricornes* 10, *Rhynchophori* 6, *Palpicornes* 5, *Aphidiphagi* 5, *Fungicola* 4, *Lamellicornes* 3, *Longicornes* 3, *Xylophagi* 2. Att utreda hvarifrån dessa arter härstamma är ännu mycket svårt, isynnerhet emedan öfriga högnordiska trakter i gamla världen för närvarande i entomologiskt afseende äro ytterst ofullständigt kända. Hvad som först kan anmärkas är, att flera af dessa nu ifrågavarande arter äro funna endast i den nordligaste delen af Skandinavien emellan 67 och 70 breddgraden och derstädes ej äro sällsynta

*) Detta gäller troligen i ännu större grad om ordningarna Diptera och Hymenoptera.

och att flera andra t. o. m. bland dem, som äro utbredda äfven utom Lappmarkernas gränser, synas hafva sitt egentliga centrum härstädes. Man har i allmänhet uttalat den åsigt, att hela Skandinaviens och Finlands insektfauna är inflyttad, för det mesta öfver östra gränsen *) och har häruti icke gjort något undantag med Lappland. Man känner nemligen af geologien, att den Skandinaviska nordnen med Finland efter Glacierperiodens slut legat försänkt under hafsytan och antager helt naturligt, att allt organiskt lif (med undantag af hafsdjur och -växter) då måste hafva gått under. Men härvid måste man märka, att man har säkra bevis endast på, att landet till en höjd af omkr. 500 fot öfver hafvets nuvarande nivå legat under vatten, och att det t. o. m. är troligt, att de högst belägna delarna af Skandinaviens fjelltrakter, och således äfven de nordligaste, derunder stått uppe öfver hafsytan. Om landet således före denna öfversvämning ägde en fauna, har denna kunnat fortleva endast på dessa ställen.

Antager man, såsom vanligen sker, att hela Lappmarkens insektfauna senare invandrat, så måste större delen och bland dem isynnerhet de arter, som i Skandinavien och Finland endast förekomma inom Lappmarkerna, hafva inkommit från Sibirien, och måste således, för att komma hit, hafva kringgått Hvita hafvets södra ända vid 64°, då det ju i ganska många fall är otänkbart, att de kunnat komma öfver detta haf. De skulle således hafva varit tvungna, att lefva under naturförhållanden i väsendtlig mån olika dem, som äro rådande, der en stor del nu synes uteslutande förekomma. För att säkert afgöra denna fråga borde man framförallt känna om

*) Se härom **Mäklin**, *Bidrag till kännedom om Insekternas geografiska utbredning i nordnen med hufvudsakligt afseende på Skandinaviens och Finlands fauna.*

dessa arter äfven förekomma i Sibirien. Väl har Professor **Mäklin** i den förutnämnda afhandlingen ådagalagt, att en mängd af Finlands skalbaggar förekomma långt in i Sibirien och t. o. m. i Nordamerika, men bland dessa nämnas ej några egentliga uteslutande högnordiska former, och bland de arter, som äro beskrifna från Sibliens fjelltrakter finnas inga, som äro identiska med de 160 arter, som i Skandinavien uteslutande äro kända från Lappland, men väl många, som kunna anses såsom deras s. k. vikarierande former. *) Särdeles intressant vore en jemnförelse emellan Coleopterfaunan öster om Hvita hafvet, isynnerhet i Urals nordligaste fjelltrakter, med Lapplands, men olyckligtvis känner man om den förra hittills alldeles för litet, för att kunna draga några slutsatser. Bland det ringa antal Coleoptera, som **von Bär** samlat vid Ishafs-kusten och **Middendorff** i Taimurlandet, och hvilka finnas uppräknade af **Ménétries** och **Erichson** i **Middendorff** *Sibirische Reise*, finnas dock upptagna några af de för Lappmarken egendomliga arterna.

Med Skottlands insektfauna äger Lapplands ganska stor öfverensstämmelse. T. o. m. af de 160 arter Lappska Coleoptera, som ännu ej blifvit funna i öfriga delar af Skandinavien eller Finland, förekomma enligt **Stephens** **) icke mindre än 30 (d. ä. nära $\frac{1}{5}$ af hela antalet) inom Storbritanien, och troligen skall detta antal ännu kunna betydligt förökas, då de nordligaste delarna af Skottland blifvit nogare undersökta.

Äfven Islands Coleopter-fauna visar, att döma af de upplysningar **Staudinger** derom lemnar i 18:de årgången af

*) Jemnf. **Gebler**, *Bemerkungen ueber die Insekten Sibiriens vorzüglich des Altai*, **Ledebours** *Reise durch das Altai Gebirge und die Soongorische Kirgisen Steppe III* och **Motschulsky**, *Insectes de la Sibirie, rapportés d'un voyage fait en 1839 et 1840, Coleoptera, Memoires présentés à l'Académie Impériale des sciences de St. Petersbourg Tom. V. 1846.*

**) *Manual of British Coleoptera.*

Stettiner Entomologische Zeitung, en otrolig likhet med Lapplands. Af de der uppräknade 81 arterna äro alla sånär som på 11 funna i Lappland, och af dessa icke mindre än 8 sådana, som i Skandinavien äro kända såsom uteslutande tillhöriga Lappmarkerna.

Den likhet, man påstått skulle äga rum emellan Lapplands och södra Europas fjelltraktens, t. ex. Schweiz's insektfaunor, är deremot ej stor, hvad förekommandet af identiska arter beträffar, ehuru samma genera i hvardera trakten i allmänhet äro talrikast representerade. *)

Vi hafva således sett, att af det icke obetydliga antal Coleopter-arter, som inom Skandinavien och Finland uteslutande förekomma inom Lappmarkerna, endast högst få hittills äro funna annorstädes. Man kan därför ej undertrycka den förmodan, att möjligen icke hela den Lappska insektfaunan är invandrad under senare tider, utan att en del arter redan funnos här, förrän sammanhanget emellan Hvita hafvet och Östersjön genom den Skandinaviska nordens kontinentalhöjning afbröts, och invandringarna kunde begynna öfver det derigenom uppkomna näset, och att denna del är ursprunglig i den Skandinaviska nordens, eller, om man så vill säga, att här funnits ett centrum för djurens utbredning eller **Schmardas** s. k. "Schöpfungs-mittelpunkt".

Emot denna åsigt skall man troligen invända, att ju Geologien visar, att hela Skandinavien varit betäckt af Glacierer, som förstört äfven allt det lif, som möjligen skulle hafva kunnat blifva förskonadt från den senare inträffade öfversvämningen. De senaste undersökningarna på Spetsbergen hafva dock tillfullo ådagalagt, att en mängd insektarter kunna fortleva på trakter, hvilka till större delen äro betäckta af glacierer, och så mycket säkrare kan man antaga,

*) Se **Heer**, *Fauna Coleopterorum Helvetica*.

att de kunnat göra det inom Skandinavien under dess glaciärperiod, då man fäster afseende vid dess vida sydligare läge. Hvar och en, som besökt den högre nordens, har utan tvifvel varit i tillfälle att se insektarter af skilda ordningar under varmare solskensdagar lifligt löpa omkring på snön, t. o. m. då den öfverallt till alnsdjup betäcker marken, äfvensom på isen långt ute på sjöar, hvaraf man kan inse deras förmåga, att emotstå snöns och isens förhärjningar. *) Det kan derföre vara en möjlighet, att vissa sådana insekt-arter, som äga förmåga, att emotstå köldens inverknings, kunnat bibehålla sig i Skandinaviens fjelltrakter under den s. k. Glaciärperioden och derifrån utbredt sig, sedan landet börjat höja sig ur hafvets sköte. Att detta varit fallet icke allenast med sådana arter, som nu äro kända såsom uteslutande tillhöriga Lappmarken, utan äfven med flera andra, som hafva sitt egentliga tillhåll i Lappland, men småningom nedstigit till södra delen af Skandinavien dels längsmed fjellryggarna, **) dels längs hafskusten, ***) synes mig vara påtagligt, ehuru det är ganska svårt, att på vetenskapens närvarande ståndpunkt med säkerhet afgöra, hvilka arter sålunda leda sitt ursprung från Lappland.

Efter dessa allmänna betraktelser öfver Lappmarkens Coleopter-fauna, öfvergår jag till uppräknandet af de under expeditionen 1867 i nordligaste delen af Torneå Lappmark af **A. Palmén** och mig insamlade anmärkningsvärdare arterna. Allmänna species, som medfördes, och om hvilkas förekommande i Lappland redan förut blifvit publicerad, hafva för

*) Jag har äfven funnit några arter Coleoptera t. ex. *Atheta nivicola* Thoms. n. sp. och *A. coracina* Sahlb. under dylika omständigheter i kopulation.

) Se derom **Wahlberg, Om nordiska insektarters nedstigande till Wärmeland. Öfv. K. Vet. Ak. Förhandl. 1854.

***) T. ex. *Bembidium Pfeiffii*, *Amara Qrenselsii* m. fl. .

besparande af utrymme blifvit utelemnade, och vill jag här blott nämna, att hela antalet af medförda arter uppgick till endast 447. *)

Framför hvarje för Lappmarkerna ny art har tecknet † blifvit anbragt, de arter deremot, om hvilkas förekommande inom Finland ej förr blifvit publicerad, äro betecknade med tecknet *.

Vid bestämmandet af tvifvelaktiga arter, isynnerhet hvad beträffar Aleochariderna, har jag erhållit en värdefull hjälp af Adjunkten **C. G. Thomson** i Lund, hvilken äfven haft godheten meddela beskrifning på en såsom ny befunnen *Atheta*-art, för hvilket jag har äran härmedelst offentligen frambära min innerligaste tacksamhet.

*) Några arter, som insamlades af Studeranden **K. Pfaler** i Muonio-niska under den tid vi vistades i nordligare trakter, i Juli och Augusti, och blifvit inlemnade till Universitetets Finska Museum, har jag äfven låtit ingå i förteckningen.

Coleoptera L.

Carnivori Latr.

1. *Pelophila borealis* **Payk.** cum varr. *b.* et *c.* **Gyll.** et *d.* **Zett.**

In regione sylvatica frequenter occurrit; unicum specimen ceteris duplo minus, ceterum simillimum, ad Muonioniska d. 25 Jun. inveni.

2. *Elaphrus Lapponicus* **Gyll.** cum var. *b.* **Zett.** In paroecia Muonioniska in regione sylvatica m. Jun. aliquoties captus.

Ead. var. *c. m.*: obscurior, corpore supra aeneo-nigricante. Ad lacum Jerisjärvi d. 2 Jul. captus.

3. *Arctobia arctica* **Gyll.** In nive et glacie loco paludoso prope alpem Olostunturi in regione sylvatica d. 19—20 Jun. plura specimina legimus **A. Palmén** et ipse.

4. *Bembidium dentellum* **Thunb.** (*B. majus* **Gyll.**, *tinctum* **Zett.**, *undulatum* **Sahlb.**). Unicum specimen ad Muonioniska in regione sylvatica d. 21 Jun. inveni.

5. *B. Pfeiffi* **Sahlb.** Ad Hetta et Palojoki in regione subsylvatica d. 22—31 Jul. nonnulla specimina capta.

6. *B. Felmanni* **Mannerh.** Habitat in littoribus arenosis lacuum in regione sylvatica et subsylvatica rarius; ad Muonioniska d. 16 Jun. ad Jerisjärvi d. 2 Jul. et ad Wuontisjärvi d. 24 Jul. inveni, ad Muonioniska d. 23 Jul., **A. Palmén.**

7. *B. Grapei* **Gyll.** Habitat sub lapidibus praesertim in agris in regione sylvatica passim copiose.

* 8. *Patrobus assimilis* **Chaud.** *Bull. d. l. Soc. Imp. des Nat. d. Moscou* 1850. — *P. clavipes* **Thoms.** *Skand. Coleopt.* I. 215. 2.

Habitat sub muscis et lapidibus ad Muonioniska in regione sylvatica satis frequenter.

* 9. *Patrobus rubripennis* **Thoms.** *l. c.* I. 215. 3.

Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska d. 30 Jun. unicum specimen inveni.

10. *P. picicornis* **Zett.** *Faun. Ins. Lapp.* I. 32. 29. (*Harpalus*). -- **Thoms.** *l. c.* I. 215. 4. (*Harpalus rufipes* var. c. **Gyll., Sahlb.**).

Habitat sub muscis et lapidibus per *regiones sylvaticam et subalpinam* frequenter.

11. *Miscodera arctica* **Payk.** In *regione alpina* bis tantum capta, in summo cacumine alpis Keimiotunturi d. 2 Jul. et prope lacum Kilpisjärvi d. 15 Aug.

*† 12. *Feronia (Argutor) boreella* n. sp.

Oblonga, nigra, nitida, aptera; antennis basi, tibiis tarsisque rufo-piceis; prothorace brevi, lato, subcordato, angulis posticis acutis, basi utrinque unistriato punctatoque, transversim obsolete strigoso; elytris striatis, striis subtiliter punctatis; epiternis prothoracis laevibus. Long. 2 lin.

F. strenuae **Panz.** minor, brevior, structura prothoracis pedumque colore distingvenda; *F. nivali* **F. Sahlb.** (e Sibiria) affinis, elytrorum sculptura praesertim distincta. Caput prothorace fere duplo angustius, nigrum, nitidum, foveis frontibus oblongis, punctulatis; clypeo utrinque puncto impresso, fronte obsolete transversim strigoso; mandibulis palpisque piceis, his apice rufescentibus. Antennae crassiusculae, nigrae, scapo articulisque 2:0 et 3:0 basi piceo-rufis, glabris, ceteris albido-pubescentibus, ultimis picescentibus. Prothorax latitudine multo brevior, antice truncatus, angulis deflexis, rotundatis, lateribus ante medium fortiter rotundato-dilatatus, postice angustatus, ante basin sinuatus, angulis posticis re-ctis, acutis, basi truncatus; supra convexus, niger, nitidus, disco transversim obsolete strigoso, ad angulos posticos ruguloso-punctatus, medio canaliculatus, fovea utrinque oblonga punctato-rugosa impressus. Elytra breviter ovata, prothorace parum latiora, medio parum dilatata, apice obtuse rotundata, convexa, nigra, nitida, tenuiter striata, striis subtiliter punctulatis, interstitiis planiusculis, laevibus, tertio punctis 3 impressis, juxta striam marginalem foveolis subocellatis, apicem

versus crebrioribus impressis. Corpus subtus nigrum, nitidum, laeve; prosterno apice immarginato; trochanteribus posticis ante medium seta instructis. Pedes piceo-ferruginei; femoribus nigris; tarsis articulo ultimo setulis nonnullis, rigidis instructo.

Ad Muonioniska in regione sylvatica unicum specimen d. 27 Maj invenit **A. Palmén**, alterum ibidem cepit **K. Pfaler**.

13. *F. borealis* **Zett.** *Faun. Ins. Lapp. I.* 32. 28. (*Harpalus*). — **Thoms. l. c. I.** 237. 16. — *Pterostichus vitreus* **Dej. Spec. Gen. III.** 320. 411.

Ad Muonioniska et Palojoki in regione sylvatica parce legi.

14. *Amara alpina* **Fabr.** In summo cacumine alpium ad Kilpisjärvi d. 15 Aug. rarissime inveni.

15. *A. torrida* **Illig.** In regione sylvatica haud rara; vespere in graminosis excipulo saepius lecta.

16. *A. Qvenselii* **Schönh.** Ad Hetta in regione subsylvatica d. 26 Jul. capta.

17. *A. interstitialis* **Dej. Spec. Gen. III.** 472. 13. — **Thoms. l. c. I.** 245. 17.

Ad Muonioniska in regione sylvatica m. Maj:—Jul. rarissime capta.

* 18. *A. erratica* **Duft. Faun. Austr. II.** 120. 149. (*Carabus*). — **Thoms. l. c. I.** 244. 16.

Ad Muonioniska in regione sylvatica aliquoties capta.

* † 19. *A. littorea* **Thoms. l. c. I.** 247. 21.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 31 Maj. unicum specimen sub lapide inveni.

* 20. *A. nigricornis?* **Thoms. l. c. I.** 250. 30.

Specimen unicum mutilatum, antennis destitutis, ad Muonioniska in regione sylvatica d. 26 Maj. invenit **A. Palmén**.

21. *Anchomenus Mannerheimii* **Dej. Spec. Gen. III.** 104. 2. — **Thoms. l. c. I.** 258. 3.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 23 Jun. unicum specimen invenit **A. Palmén**.

22. *A. dolens* **Sahlb.** Ad Muonioniska d. 25 et 30 Jun. et ad lacum Palsijärvi in paroecia Kittilä d. 3 Jul. captus.

23. *A. consimilis* Gyll. Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 27 Jun. unicum specimen inveni.

24. *A. pelidnus* Gyll. Ad Muonioniska in regione sylvatica m. Jun. saepius captus.

25. *A. fuliginosus* Panz. Sub muscis, lapidibus et foliis deciduis ad Muonioniska in regione sylvatica frequenter occurrit.

26. *Harpalus serie-punctatus* Gyll. *Ins. Sv.* IV. 434. 32—33. — *Thoms. l. c.* I. 280. 8. — *H. laevipes* Zett. *Ins. Lapp.* 37. 20.

Ad Muonioniska in regione sylvatica a **K. Pfaler** captus.

27. *Bradycellus cognatus* Gyll. (*Harpalus Deutschii* Sahlb.). Ad Muonioniska in regione sylvatica sub lapidibus saepius captus.

28. *B. placidus* Gyll. (*Harpalus affinis* Sahlb.). Ad ripam fluminis Muonioensis post inundationem d. 25 Jun. unicum specimen inveni.

* 29. *Haliphus Lapponum* Thoms. *Vet.-Ak. Handl.* 1854. 184. 6. — *l. c.* II. 6. 7.

Habitat in aquis stagnantibus et fluitantibus in regione sylvatica minus frequenter.

30. *Coelambus Marklini* Gyll. *Ins. Sv.* III. 689. 18—19. (*Hyphydrus*). — *Thoms. l. c.* II. 15. 5.

In aqua stagnanti ad Palojoki in regione subsylvatica d. 19 et 30 Jul. nonnulla specimina cepi.

Ead. var. (*Hydroporus pallens* Aub.). Cum praecedente captus.

31. *Hygrotus 5-lineatus* Zett. In regione sylvatica haud rarus.

32. *Hydroporus Sanmarki* Sahlb. Habitat in regione sylvatica et subalpina rarius; ad Muonioniska, Hetta et Naimakka captus.

33. *H. alpinus* Payk. In fluminibus et lacubus in regione sylvatica aliquoties captus.

34. *H. septentrionalis* Gyll. In paroccia Alkula in regione sylvatica d. 13 Sept. in flumine Torneensi unicum specimen inveni.

35. *H. assimilis* Payk. (*H. hyperboreus* Gyll.). Habitat in aquis stagnantibus in regione sylvatica et subsylvatica passim copiose; ad Muonioniska et Karesuando alibi que captus.

36. *H. dorsalis* Fabr. cum var. (*H. figuratus* Gyll.). Ad vicum Muonio-Öfverby in regione sylvatica d. 15 Jul. nonnulla specimina legi.

37. *H. griseo-striatus* De Geer. Ad Palojoiki et prope Karesuando in regione subsylvatica copiosius occurrit.

38. *H. lapponum* Gyll. Ad Muonioniska in regione sylvatica et ad Lammasvaara et Kilpisjärvi in regione alpina captus.

* 39. *H. rufifrons* Duft. Faun. Austr. I. 270. 30. (*Dytiscus*). — Gyll. Ins. Sv. IV. 390. 16—17. (*Hyphydrus*). — Thoms. l. c. II. 21—19.

Ad vicum Muonio-Öfverby in regione sylvatica d. 2 Sept. unicum specimen inveni.

* 40. *H. arcticus* Thoms. Vet.-Ak. Handl. 1854. 197. 24. — l. c. II. 22. 20.

In aquis stagnantibus in regione subalpina rarissime occurrit; ad Kilpisjärvi d. 13 Aug. a me et prope Hetta d. 21 Jul. ab A. Palmén captus.

* 41. *H. obscurus* Sturm. Deutschl. Ins. IX. 65. 36. — Er. Käf. d. Mark. I. 176. 21. — Aubé Spec. Hydr. 618. 403. — Thoms. l. c. II. 26. 29.

In aquis stagnantibus in summo jugo alpium Olostunturi in regione alpina d. 25 Jun. tria specimina legit A. Palmén.

* 42. *H. geniculatus* Thoms. Vet.-Ak. Handl. 1854. 200. 29. — l. c. II. 27. 30.

In aqua stagnanti ad Muonioniska in regione sylvatica d. 16 Jun. unicum specimen inveni.

* 43. *H. acutangulus* Thoms. Vet.-Ak. Handl. 1854. 202. 34. — l. c. II. 28. 32.

Ad Muonioniska in regione sylvatica m. Jun. et Jul. aliquoties captus.

Obs. Specimen unicum, quod in aqua stagnanti ad Wuontisjärvi in regione subsylvatica d. 24 Jul. inveni, corpore nonnihil angustiori differt; an distincta species?

*† 44. *H. notatus* Sturm. Deutschl. Ins. IX. 62. 34. —

Er. Käf. d. Mark. I. 176. 19. — Aubé Spec. Hydr. 624. 107. — Thoms. l. c. II. 30. 35.

In aqua stagnanti ad vicum Muonio-Öfverby in regione sylvatica d. 15 Jul. duo specimina inveni.

45. *H. striola* **Gyll.** Habitat in regione sylvatica passim minus frequenter.

46. *Cymatopterus dolabratus* **Payk.** Habitat per omnes regiones frequenter.

47. *Ilybius subaeneus* **Er. Käf. d. Mark. I. 156. 6. — Thoms. l. c. IX. 99. 7. — I. chalybeatus Thoms. l. c. II. 48. 7.**

Habitat per omnes regiones rarius; ad Muonioniska, Ounastunturi et prope Kilpisjärvi captus.

48. *I. angustior* **Gyll.** Per omnes regiones frequenter occurrit.

49. *Agabus serricornis* **Payk.** Ad Muonioniska in regione sylvatica rarissime captus.

50. *Gaurodytes arcticus* **Payk.** In aquis stagnantibus per omnes regiones frequentissime occurrit.

51. *G. confinis* **Gyll.** Ad Muonioniska ab **A. Palmén et C. Pfaler** captus.

*† 52. *G. Thomsoni* n. sp.

Oblongo-ovalis, parum convexus, niger, supra aeneo-nitens, subtilissime reticulato-strigosus; labro, palpis, apice excepto, antennisque ferrugineis, his articulis ultimis apice infuscatis; elytris, margine laterali indeterminate late piceo-ferrugineis, seriebus tribus e punctis majoribus valde inordinatis impressis; pedibus ferrugineis, femoribus maxima ex parte piceis, anticis intus dense ciliatis. Long. $3\frac{3}{4}$ lin.

Mas: tarsi anticis basi parum dilatatis, unguiculis elongatis; segmento ultimo ventrali postice strigoso.

Species inter *G. confinem* **Gyll.** et *G. Lapponicum* **Kraatz** intermedia, huic maxime affinis, sed corpore majore, minus convexo, facile distingvendus. Caput subdepressum, omnium subtilissime reticulato-punctatum, foveis frontalibus angustis, transversim positis; aeneo-nigrum, vertice maculis duabus obsoletis labroque profunde emarginato ferrugineis; palpis ferrugineis, articulo ultimo apice piceo. Antennae prothoracis

basin superantes, ferrugineae; articulis 4—11 apice late infuscatis. Prothorax apice quam basi angustior, lateribus subtiliter marginatus parum rotundatus, angulis posticis rectis; margine basali parum rotundato, utrinque obsolete sinuato; supra parum convexus, omnium subtilissime reticulato-strigosus, serie punctorum intra apicem et basim impressa, hac subtiliore medio interrupta; niger, virescenti-aeneo micans, nitidissimus. Elytra basi prothoracis latitudine et hoc quintuplo longiora, lateribus parum rotundata, apicem versus subattenuata; supra modice convexa, omnium subtilissime reticulato-strigosa, in singulo seriebus tribus valde inordinatis et interdum duplicatis e punctis impressis, aeneo-nigra, nitida, lateribus late indeterminatim ferrugineis. Corpus subtus nigrum, nitidum, marginibus posticis segmentorum ventralium piceo-ferrugineis. Pedes rufo-ferruginei, femoribus omnibus apice exceptis nigro-piceis, anticis, praesertim in mare, intus dense albido ciliatis.

Habitat in aquis stagnantibus in *regione alpina*; in summo cacumine alpis Sammaltunturi in paroecia Kittilä d. 3 Jul. detexi, deinde in alpe Ounastunturi d. 23 Jul. et prope Kilpisjärvi d. 15—16 Aug. nonnulla specimina inveni.

* 53. *G. Lapponicus* **Kraatz** *Stett. Ent. Zeit. (Agabus)*. — **Thoms. l. c. IX. 108. 8 c.**

Habitat in aquis stagnantibus in *regionibus omnibus* passim minus frequenter.

* 54. *G. Zetterstedti* **Thoms. Vet.-Ak. Handl. 1854. 216. 9. (Agabus). — *l. c. II. 59. 9.***

Prope lacum Kelottijärvi in *regione subalpina* d. 7 Aug. unicum specimen inveni, deinde in *regione alpina* prope lacum Kilpisjärvi d. 15—16 Aug. duo specimina cepi.

55. *G. guttatus* **Payk.** In summo cacumine alpis Ounastunturi d. 23 Jul. unicum specimen inveni.

*† 56. *G. angusticollis* **n. sp.**

Oblongo-ovalis, parum convexus, piceo-niger, supra aeneo-nitens, subtiliter reticulato-strigosus; antennis, palpis, apice piceo excepto, pedibusque ferrugineis, his femoribus posterioribus piceis; ore late marginibusque prothoracis et

elytrorum, piceo-rufis; prothorace elytris angustiore, lateribus crasse marginatis, fortiter rotundatis, angulis posticis obtusis. Long. $3\frac{1}{4}$ lin.

G. guttato Payk. affinis, sed multo minor, *G. Wasastjernae* Sahlb. statura et colore similis, prothoracis structura a congeneribus facile distingendus. Caput magnum, latum, subdepressum, vertice intra oculos obsolete biimpresso, foveis frontalibus transversim positis, parum profundis; nigro-piceum, subtiliter reticulato-strigosum, ore cum clypeo late indeterminatim maculisque duabus frontalibus piceo-rufis; palpis ferrugineis, articulo ultimo apice piceo. Antennae rufo-ferrugineae, articulis ultimis apice parum infuscatis. Prothorax apice quam basi angustior, basi elytris distincte angustior, lateribus crasse marginatis, fortius rotundato-ampliatus, angulis anticis productis, acutis, posticis obtusis, basi leviter rotundatus; supra modice convexus, subtiliter reticulato-strigosus, serie punctorum intra apicem distincta, irregulari, subduplicata, aliaque intra basim subtiliori, media interrupta, piceo-niger, nitidus, marginibus piceo-rufis. Scutellum breve, obtusum, laevissimum. Elytra prothorace distincte latiora, humeris rotundatis, ultra medium parum dilatata, apice angustata, subacuminata; supra modice convexa, subtiliter reticulato-strigosa, postice sub-punctata, in singulo seriebus tribus e punctis inordinatis impressis, piceo-nigra, subaeneo-micantia, marginibus lateralibus anguste epipleurisque piceo-rufis. Corpus subtus nigrum, segmentis ventralibus postice anguste piceis. Pedes rufo-ferruginei, femoribus intermediis et posticis parum infuscatis.

In aqua stagnanti in summo alpium jugo prope Kilpisjärvi d. 24 Aug. unicum specimen inveni.

* 57. *G. biguttulus* Thoms. l. c. IX. 110. 16. b.

Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica post inundationem d. 27 Jun. duo specimina cepi.

Mas: tarsi anticis ungviculo anteriore infra medium dente valido acuto armato.

*† 57. *G. boreellus* n. sp.

Oblongo-ovalis, convexiusculus, aeneo-niger, minus sub-

tiliter reticulato-strigosus, ore, palpis, antennis pedibusque rufo-ferrugineis, illis apice summo, his femoribus anticis basi, posticis totis ut et marginibus segmentorum abdominalium anguste piceis. Long. $2\frac{1}{4}$ lin.

Mas: ignotus.

Femina: supra parum nitida, fortius coriaceo-reticulata; ungviculis aequalibus.

Magnitudine parva sculpturaque elytrorum fortiore inter congeneres insignis; statura *G. affini* **Payk.** et *G. biguttulo* **Thoms.** simillimus. — Caput sat magnum, subtiliter reticulato-strigosum, foveis frontalibus parvis, transversalibus, aeneo-nigrum, vertice maculis duabus ferrugineis, his apice anguste infuscatis. Antennae pallide ferrugineae, articulo ultimo apice late piceo. Prothorax basi coleopteris fere angustior, juxta scutellum utrinque obsoletissime sinuatus, angulis posticis rectis, lateribus crassius marginatis, leniter rotundatis, apicem versus fortius angustatus, angulis anticis productis, acuminatis; disco modice convexus, fortius reticulato-strigosus; serie punctorum irregulari intra apicem aliaque intra basim impressa, hac subtiliori medio interrupta. Scutellum sublaeve. Elytra prothorace quintuplo longiora lateribus subparallela, apice angustato-rotundata, supra modice convexa, fortius reticulato-strigosa, postice subrugulosa, seriebus tribus irregularibus e punctis majoribus, postice sine ordine dispersis, nigro-aenea, parum nitida. Corpus subtus nigrum, nitidum, subtilissime strigosum, segmentis ventralibus postice anguste piceo-marginatis. Pedes rufo-ferruginei, femoribus anterioribus basi, posticis totis piceis.

Habitat in Lapponia; e collectione C. Sahlbergii, ubi cum *G. Lapponica* **Kraatz** ut "spec. ign." immixtum specimen adest, descriptum.

*† 58. *G. Islandicus* **Reiche** (ut determinavit clarissimus Thomson). In aquis stagnantibus in summo cacumine alpium Ounastunturi d. 23 Jul. et prope Kilpisjärvi in regione alpina d. 17 Aug. specimina haud pauca capta

59. *Eriglenus femoralis* **Payk.** Ad Palojoki in regione subsylvatica d. 19 et 30 Jul. nonnulla specimina inveni.

Palpicornes Latr.

60. *Helephorus Fennicus* Gyll. Ad ripam fluminis Muonioensis in regione sylvatica aliquoties captus.

61. *H. tuberculatus* Gyll. Ad ripam fluminis Muonioensis in regione sylvatica ad Muonioniska d. 24 Jun. unicum specimen captum.

62. *H. borealis* F. Sahlb. (*H. pallidipennis* Thoms. l. c. II. 79. 6.). In aqua stagnanti ad vicum Muonio-Öfverby in regione sylvatica d. 15 Jul. plura specimina legi.

63. *H. Lapponicus* Thoms. Öfv. Vet.-Ak. Förh. 1853. 42. 7. — l. c. II. 80. 7.

In aquis stagnantibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 10 et ad Palojoki in regione subsylvatica d. 30 Jul. parce legi.

64. *H. griseus* Hbst. var. (*dorsalis* Er.). Ad Hetta in regione subsylvatica d. 22 Jul. captus.

65. *H. aeneipennis* Thoms. (*H. granularis* Gyll.). Prope Palojoki in regione subsylvatica d. 20 Jul. captus.

* 66. *H. nivalis* Thoms. Öfv. Vet.-Ak. Förh. 1853. 44. 12. — l. c. II. 82. 12. — var. Thoms. in litt.: palpis, tibiis tarsisque piceo-ferrugineis.

Ad Muonioniska in regione sylvatica captus.

Amphibii Gyll.

67. *Gyrinus marinus* Gyll. Per omnes regiones frequenter occurrit.

Ead. var. d. m.: minor, elytris striis fortius et remotius punctatis, interstitiis apicem versus subrugosis.

In lacu Palsjärvi in regione sylvatica d. 3 Jul. captus.

68. *G. minutus* Fabr. Ad Hetta in regione subsylvatica captus.

Ead. var. b. m.: corpore supra nigro, opaco, elytris disco ferrugineis.

Ad Muonioniska in regione sylvatica a K. Pfaler captus.

* 69. *Elmis aeneus* Müll. Illig. Mag. V. 206. 6. (*Lim-*

nus). — **Gyll. Ins. Sv. I. 553. 2. (Limnius).** — **Er. Ins. Deutschl. III. 595 1.** — **Thoms. l. c. II. 130. 1.**

In flumine Muonioensi prope vicum Muonio-Öfverby in regione sylvatica d. 2 Sept. unicum specimen inveni.

Brachelytra Latr.

70. *Philonthus virgo* **Grav.** Ad Muonioniska in regione sylvatica captus.

71. *Microsaurus 4-punctatus* **Thoms. l. c. IX. 159. 3. a.** — *Staphylinus variabilis* var. *e.* **Gyll., Sahlb.**

Ad Muonioniska in regione sylvatica a **K. Pfaler** captus.

† 72. *M. xanthopus* **Er. Gen. et spec. Staph. 527. 5. (Quedius).** **Thoms. l. c. II. 175. 4.** — *Staphylinus variabilis* var. *c.* **Gyll., Sahlb.**

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 20 Jun. unicum specimen inveni.

† 73. *M. brevis* **Er.** In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 27 Maj. unicum specimen inveni.

74. *Gyrophypnus pilicornis* **Payk.** Prope lacum Jerisjärvi in regione sylvatica d. 4 Jul. captus.

75. *Othius melanocephalus* **Grav.** Sub muscis ad Muonioniska in regione sylvatica d. 12 Jun. captus.

76. *Lathrobium punctatum* **Zett.** Ad ripam fluminis Muonioensis post inundationem ad Muonioniska d. 30 Jun. unicum specimen inveni.

† 77. *Cryptobium fracticorne* **Payk.** Cum praecedente ad Muonioniska d. 30 Jun. captum.

*† 78. *Stenus bilineatus* **n. sp.**

Niger, opacus, confertissime, profunde rugoso-punctatus, parce argenteo-pubescens; capite elytris parum angustiore, fronte excavata, late bisulcata, antennis palpisque nigris, his articulo primo ferrugineo; prothorace oblongo, lateribus rotundato, medio obsolete bilineato; elytris prothorace parum longioribus, apice emarginatis; abdomine dense, apice obsolete punctato, marginato, segmentis dorsalibus basi haud

carinatis; tarsis posticis valde elongatis, articulo 1:0 2:0 duplo longiore. Long. $1\frac{1}{2}$ lin.

Mas: abdominis segmento ventrali 7:0 apice triangulater exciso, 6:0 longitudinaliter impresso, impressione laevigata, utrinque carina absoletissima terminata, apice leviter emarginato.

Femina ignota.

St. longitarsi **Thoms.** affinis, sed minor, punctura confertissima, subgranulata, pubescentia argentea, prothoracis abdominisque structura ab affinibus mox distingvenda. Caput elytris vix angustius, confertissime punctatum, opacum, nigrum, pube brevi, subaurea, parcius adpersum; fronte late excavata, bisulcata, interstitio parum elevato, obsolete, subcarinato; palpis nigris, articulo primo ferrugineo. Antennae tenues, nigrae, articulo 3:0 2:0 fere dimidio longiore. Prothorax capite angustior, latitudine nonnihil longior, mox ante medium fortiter ampliatus, lateribus utrinque depressus, medio obsolete deplanatus, canaliculis duabus parallelis, absoletissimis, utrinque abbreviatis, impressus; niger, opacus, confertissime, subgranulato-punctatus, parce tenuiter argenteo-pubescentia. Elytra prothorace paullo longiora et multo latiora, subdepressa, apice leviter emarginata, opaca, nigra, confertissime et profunde punctata, interstitiis valde rugosis, ut fere granulato-punctata appareant, tenuiter parce argenteo-pubescentia. Abdomen apicem versus parum angustatum, distincte marginatum, segmentis dorsalibus basi carinis omnino destitutis; opacum, nigrum, confertim, apice subtilius, punctatum sub-aureo-pubescentia. Pedes elongati, graciles, argenteo-pubescentes; tarsis posticis tibiis vix brevioribus, articulo 1:0 2:0 duplo et 5:0 parum longiore.

In littore argilloso lacus Wuontisjärvi in regione subsylvatica d. 24 Jul. unicum specimen inveni.

*† 79. *St. lustrator* **Er.** Käf. d. Mark. I. 548. 22. — *Gen. et spec. Staph.* 712. 41. — **Thoms.** l. c. IX. 191. 8. b.

Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica post inundationem d. 24 Jun. unicum specimen inveni.

*† 80. *St. ripæcola* n. sp.

Niger, nitidus, fortiter punctatus, parce et tenuiter pubescens, palpis articulo primo testaceo, femoribus basi anguste piceo-rufis; capite coleopteris latiore, fronte excavata, profunde bisulcata, interstitio elevato-carinato; prothorace oblongo, lateribus rotundato, supra aequali, haud canaliculato; elytris hujus longitudine; abdomine marginato, obsolete punctato, segmentis anterioribus carina basali media praeditis; tarsis posticis elongatis, articulo 1:0 2:0 duplo longiori. Long. $1\frac{3}{4}$ lin.

Mas: segmento ventrali 7:0 apice triangulariter exciso, 6:0 obsolete depresso, apice profunde emarginato, emarginatione utrinque denticulo terminata.

Femina: segmentis ventralibus integris, 7:0 apice late rotundato.

St. proditori Er. simillimus, prothorace haud canaliculato antennarumque articulo 7:0 oblongo distincta videtur. Caput cum oculis elytris parum latius, fortiter punctatum, nigrum, nitidulum, fronte parum excavata late et profunde bisulcata, interstitio elevato, obsolete carinato; palpis nigris, articulo primo toto secundoque basi anguste testaceis. Antennae tenues, nigrae; articulo 3:0 2:0 dimidio longiore, 7:0 oblongo. Prothorax basi coleopteris fere duplo angustior, latitudine parum longior, mox ante medium valde rotundato-dilatatus; disco crebre fortiter punctatus, niger, nitidulus, medio obsolete depresso, haud canaliculatus. Elytra prothoracis longitudine, apice leviter emarginata, profunde, aequaliter punctata, subglabra, nigra, nitida. Abdomen marginatum, nigrum, nitidum, parce tenuissime pubescens, subtiliter, apice obsolete, punctulatum, segmentis 2—5 basi impressis, medio carina brevi, elevata, praeditis. Pedes elongati, tenues, albido-pubescentes, nigri; femoribus basi anguste piceo-rufis; tarsis posticis tibiis parum brevioribus; articulo 1:0 5:0 parum et 2:0 duplo longiore, 3:0 latitudine parum longiore, 4:0 simplici.

Habitat in ripa fluminis Muonioensis in regione sylvatica et subsylvatica, ad Muonioniska d. 24—25 Jun., ad Kätke-

suando d. 16 Jul. nec non ad Karesuando d. 5 Aug. a me captus.

81. *St. buphtalmus* Grav. Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 9 Jul. captus.

82. *St. canaliculatus* Gyll. Sub lapidibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 20 Maj et 3 Jun. captus.

83. *St. argentellus* Thoms. In littore arenoso lacus Ounasjärvi in regione subsylvatica copiose occurrit.

84. *St. labilis* Er. Gen. et spec. Staph. 697. 12. — Thoms. l. c. II. 223. 23.

In societate cum praecedente d. 22 Jul. unicum specimen inveni.

† 85. *St. argus* Grav. In littoribus lacuum et fluminum in regione sylvatica et subsylvatica sat frequenter occurrit.

*† 86. *St. littoralis* Thoms. Öfv. Vet.-Ak. Förh. 1857. 229. 33. l. c. II. 226. 30.

Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica d. 25 Jun. unicum specimen inveni.

† 87. *St. plantaris* Er. Käf. d. Mark. I. 562. 39. — Gen. et spec. Staph. 722. 61. — Thoms. l. c. II. 233. 46.

In littoribus lacuum ad Muonioniska in regione sylvatica d. 24 Jun. et ad Wuontisjärvi in regione subsylvatica d. 24 Jul. captus.

† 58. *St. bifoveolatus* Gyll. Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica d. 13 Jul. et ad Karesuando in regione subsylvatica d. 3 Aug. captus.

89. *St. flavipalpis* Thoms. In regionibus sylvatica, subsylvatica et subalpina in graminosis vespere aliquoties captus.

† 90. *St. palustris* Er. Gen. et spec. Staph. 729. 75. — Thoms. l. c. II. 238. 56.

Ad Muonioniska in regione sylvatica aliquoties captus.

† 91. *Oligota pusillima* Grav. In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 11—18 Jun. parce lecta.

92. *Gymnusa brevicollis* Payk. Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica d. 25 Jun. et ad Kätkesuando d. 16 Jul. nonnulla specimina inveni.

*† 93. *G. variegata* v. **Kiesenw.** *Stett. Ent. Zeit.* VI. 223.
— **Redt.** *Faun. Austr. Ed. II.* 166.

Ad Muonioniska in regione sylvatica rarissime occurrit; sub muscis d. 11 Jun. unicum et ad ripam fluminis Muonioensis post inundationem d. 27 Jun. alterum specimen inveni.

*† 94. *Microglotta pulla* **Gyll.** *Ins. Sv.* IV. 494. 56—57. (*Aleochara*). — **Er.** *Gen. et spec. Staph.* 173. 30. (*Aleochara*). — **Thoms.** *l. c.* II. 282. 1. (*Haploglossa*).

In nidis *Hirundinis ripariae* ad Palojoki in regione subsylvatica d. 31 Jul. plura specimina inveni.

† 95. *Dinarda dentata* **Grav.** In societate cum *Formica rufa* et *exsecta* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 17 et 20 Jun. capta.

† 96. *Notothecta flavipes* **Grav.** In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 25 Maj capta.

*† 97. *N. confusa* **Märk.** *Germ. Zeitschr. Ent.* V. 215. (*Homalota*). — **Thoms.** *l. c.* III. 107. 2.

In societate cum *Formica rufa* cum praecedente d. 25 Maj capta.

98. *Crataraea suturalis* **Mann.** (*Aleochara praetexta* **Er.**, *Euryusa Wockii* **Schneider**). In societate cum *Formica exsecta* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 17 et 20 Jun. capta.

*† 99. *Ischnoglossa rufopicea* **Kraatz.** *Naturg. d. Ins. Deutschl.* 59. 2. — **Thoms.** *l. c.* IX. 226. 2.

Sub cortice *Pini sylvestris* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 17 Jun. unicum specimen inveni.

*† 100. *Calodera Lapponica* n. sp.

Nigra, nitidula, subtilissime punctata, dense griseo-pubesceus; antennis crassis, totis nigris, articulo secundo tertio dimidio longiore; protorace subquadrato, basi foveola obsoleta impressa; pedibus breviusculis, tibiis crassis apice, geniculis anguste tarsisque pallide testaceis. Long. $1\frac{1}{3}$ lin.

C. uliginosae **Er.** affinis, sed minor, antennarum pedumque colore et structura, pronoto minus convexo, puncturaque subtiliore distingvenda. Caput prothorace angustius, subrotundatum, convexum, basi fortiter constrictum, subtilissime punctatum et pubescens, nigrum, nitidum, ore palpisque fusco-

piceis. Antennae validae, prothoracis basim superantes, totae nigrae, tenuiter pubescentes; articulo 2:o 3:o dimidio longiore; 4:o transverso, 5:o angustiore; 5—10 subaequalibus, transversis; ultimo oblongo, penultimo duplo longiore, apice rotundato. Prothorax coleopteris dimidio angustior, latitudine sua parum brevior, angulis anticis deflexis, rotundatis, lateribus ante medium parum dilatatis, angulis posticis obtusis, margine basali leviter rotundato; supra modice convexus, basi foveola obsoleta impressa, dense subtilissime punctatus, niger, nitidus, dense griseo-pubescens. Elytra convexiuscula, nigra, parum nitida, dense subtilissime punctulata, griseo-pubescentia. Abdomen pone medium subdilatatum, segmento 6:o 5:o angustiore et longiore, 2—5 dorsalibus basi impressis, totum dense, subtilissime punctatum et pube griseo-sericea dense vestitum, nigrum, ano piceo. Pedes crassiusculi, quam in *C. uliginosa* breviores; femoribus nigris, apice anguste testaceis; tibiis piceis, basi apiceque anguste tarsisque totis pallide testaceis.

In ripa fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica d. 25 Jun. tria specimina legi.

† 101. *Gnypeta carbonaria* Mann. In littore lacus Ounasjärvi in regione subsylvatica d. 25 Jul. capta.

† 102. *Aloconota immunita* Er. Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 13 Jul. capta.

*† 103. *Ocyusa maura* Er. Gen. et spec. Staph. 156. 35. (*Oxyopoda*). — Thoms. l. c. III. 11. 1.

In ripa fluminis Muonioensis post inundationem ad Muonioniska in regione sylvatica d. 25 Jun. unicum specimen inveni.

*† 104. *Oxyopoda riparia* Thoms. Öfv. Vet.-Ak. Förh. 199. 16. — l. c. III. 20. 6.

Sub muscis ad Muonioniska in regione sylvatica d. 19 Jun. capta.

*† 105. *Thliboptera planipennis* Thoms. Öfv. Vet.-Ak. Förh. 1855. 197. 11. (*Oxyopoda*). — l. c. III. 22. 4. — *Oxyopoda sylvicola* Kraatz Naturg. d. Ins. Deutschl. II. 173. 18.

Sub muscis et lapidibus nec non in societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 20—25 Maj. parce lecta.

† 106. *Bessopora annularis* **Mann.** (*B. helvola* **Thoms.**). Habitat sub muscis et in societate cum *Formica rufa* in regione sylvatica haud infrequenter.

† 107. *B. haemorrhoea* **Mann.** (*Oxyroda promiscua* **Er.**, (*O. myrmecophila* **Märk.**). In societate cum *Formica rufa* et exsecta in regione sylvatica et subsylvatica sat frequenter occurrit.

† 108. *Demosoma formiceticola* **Märk.** In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 11 Jun. capta.

† 109. *Disochara longiuscula* **Grav.** (*Aleochara procerula* **Sahlb.**). Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica post inundationem d. 25—30 Jun. copiose legi.

† 110. *Acrotona aterrima* **Grav.** Sub vegetabiliis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7 Sept. capta.

† 111. *A. orphana* **Er.** In regione sylvatica et subsylvatica aliquoties capta.

† 112. *Homalota plana* **Gyll.** Sub cortice *Pini sylvestris* in regione sylvatica et subsylvatica saepius capta.

† 113. *Dinaraea aequata* **Er.** Sub cortice *Pini sylvestris* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 11 Jun. et 6 Sept. capta.

114. *Amischa analis* **Grav.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 25 Jun. capta.

† 115. *Amidobia parallela* **Mann.** In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 10—21 Jun. copiose capta.

116. *Liogluta crassicornis* **Gyll.** Ad Muonioniska in regione sylvatica in nive ambulans d. 21 Maj. copiose observavi, deinde sub lapidibus et in societate cum *Formica rufa* ibidem et prope lacum Jerisjärvi capta.

117. *Atheta graminicola* **Grav.** *Mon.* 176. 75. (*Aleochara*). — **Er.** *Gen. et spec. Staph.* 81. 1. (*Homalota*). — **Thoms.** *l. c.* III. 62. 1.

Habitat sub muscis et lapidibus in regione sylvatica et subsylvatica frequenter; (ad Lyngen Finmarkiae etiam capta).

118. *A. coracina* **Sahlb.** (secundum specimina typica). Ad Muonioniska in regione sylvatica in nive ambulans d.

21 Maj copiose vidi (etiam in copula), deinde sub muscis et lapidibus m. Jun. et Sept. capta.

Obs. *A. latiuscula* **Thoms.** affinis, sed differt antennarum articulis exterioribus latitudine haud latioribus, ut litteris docuit clariss. **C. G. Thomson.**

119. *A. elongatula* **Grav. var. major** **Thoms. in litteris.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 9 Jul. et ad Karesuando in regione subsylvatica d. 3 Aug. capta.

120. *A. arctica* **Thoms.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 22 Jun. capta.

† 121. *A. melanocera* **Thoms.** Ad Karesuando in regione subsylvatica d. 2 Aug. capta.

† 122. *A. succicola* **Thoms.** In succu *Betulae* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 20 Jun. capta.

*† 123. *A. myrmecobia* **Kraatz. Naturg. d. Ins. Deutschl. II. 285. 92. (Homalota).** — **Thoms. l. c. IX. 278. 33. 6.**

In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 9 Jun. capta.

*† 124. *A. nivicola* **Thoms. n. sp.**

”Nigerrima, antennis pedibusque concoloribus; prothorace subquadrato, basi vix foveolato, elytris his paullo longioribus; abdomine dense sed obsolete punctato.

Geostiba circellari capitis palporumque structura similis, sed genis marginatis, elytris longioribus distincta; nigerrima, nitidula, glabricula. Caput subovatum, genis ubique marginatis, oculis sat parvis; palpis maxillaribus articulo ultimo parvo, obsolete, penultimo tumido. Antennae haud pilosae, minus crassae, articulo 2:o 3:o paullo longiore, 4:o sequentibus paullo angustiore, 5—10 sensim parum incrassatis, leviter transversis, ultimo ovato, apice obtuso, penultimo fere duplo longiore. Prothorax parum transversus, coleopteris vix angustior, subquadratus, glabriculus, nitidulus, foveola basali vix conspicua. Elytra prothorace parum longiora, glabricula, dense obsolete punctata, apice truncata. Abdomen ante apicem vix dilatatum, nigrum, sat nitidum, obsolete sed dense, apice vix parcius, punctatum. Pedes nigri, genibus tarsisque vix dilutioribus.” **Thomson.**

Ad Muonioniska in *regione sylvatica* d. 21 Maj in nive ambulante copiose invenimus **A. Palmén** et ipse; etiam in copula deprehensa.

† 125. *A. sordidula* **Er.** Ad Muonioniska in *regione sylvatica* m. Jun. et Sept. capta.

† 126. *A. aencipennis* **Thoms.** In stercore in *regione sylvatica, subsylvatica* et *subalpina* sat frequenter occurrit.

† 127. *Hypocyptus laeviusculus* **Mann.** Ad Muonioniska in *regione sylvatica* d. 13 Jun. unicum specimen ex cupulo cepi.

† 128. *Euaestethus laeviusculus* **Mann.** Sub lapidibus ad Muonioniska in *regione sylvatica* d. 21 et 25 Jun. captus.

129. *Astycops talpa* **Gyll.** In littore arenoso lacus Ounasjärvi in *regione subsylvatica* d. 22 Jul. copiose observavi.

130. *Tanyraerus luteipennis* **Er.** (*Oxytelus piceus* **Sahlb.**). In *regione sylvatica* et *subsylvatica* aliquoties captus.

131. *Haploderus caelatus* **Grav.** Ad Muonioniska in *regione sylvatica* d. 6 et 7 Sept. captus.

*† 132. *Tachyporus centrimaculatus* **n. sp.**

Niger, nitidus; antennis, coxis anticis, pedibus, prothorace elytrisqve testaceis, his prothorace dimidio longioribus, circa scutellum, margine laterali maculaqve magna media nigro-fuscis; abdominis segmentis margine postico piceis. Long. $1\frac{2}{3}$ lin.

T. chrysomelino **L.** affinis, colore elytrorum a congenibus facile distingvendus. Caput leviter convexum, nitidum, glabrum, laevissimum, nigrum; labro palpisqve testaceis. Antennae prothoracis basin vix superantes, testaceae, articulis 4 basalibus linearibus, apice verticillato-pilosis, 5—10 sensim paullo crassioribus et brevioribus, tenuiter albido-pubescentibus, quam basalibus paullo obscurioribus, ultimo ovato, oblique truncato, penultimo subquadrato dimidio longiore. Prothorax coleopteris vix, longitudine sua dimidio latior, apice leviter emarginatus, angulis anticis porrectis, lateribus basin versus modice ampliatus, basi truncatus, angulis posticis rotundatis; transversim fortiter convexus, laevissimus, glaber, nitidus, pallide testaceus. Scutellum semicirculare, nitidum, laevissimum, nigrum. Elytra prothorace dimidio lon-

giora, modice convexa, subtilissime, minus dense punctulata, tenuissime pubescentia, rufo-testacea, macula triangulari communi circa scutellum, marginibus late maculaque oblonga discoidali in utroque nigro-fuscis. Abdomen crebre subtiliter punctatum, tenuissime pubescens, lateribus nigro-setosum, nitidum, nigrum, segmentis omnibus margine postico rufo-piceis. Pedes cum coxis anticis pallide testacei.

Sub muscis in *regione sylvatica* ad Muonioniska d. 11 Jun. unicum specimen inveni.

133. *T. pusillus* Grav. Ad Muonioniska in *regione sylvatica* d. 17 Jun. captus.

134. *T. obscurellus* Zett. Sub lapidibus ad Muonioniska in *regione sylvatica* m. Maj. ab A. Palmén et me captus.

† 135. *Tachinus pallipes* Grav. In stercore *Lagopi subalpinae* ad Pallasjärvi in *regione sylvatica* d. 4 Jul. marem et feminam inveni.

*† 136. *T. aterrimus*? Steph. *Manual. of Brit. Col.* 383. 3045.

Ad Muonioniska in *regione sylvatica* d. 22 Jun. unicum specimen (♀) invenit A. Palmén.

Obs. A praecedente differt colore prothoracis elytrorumque nigris, unicoloribus, his distincte et remote punctatis, antennis extrorsum crassioribus, pedibus obscurioribus, nigropiceis, abdominisque segmenti dorsalis 7:i laciniis duabus intermediis lateralibus brevioribus.

137. *Drymoporus elongatus* Gyll. (*Tachinus intricatus* Sahlb.). Ad Muonioniska in *regione sylvatica* d. 10 et 30 Jun. captus.

† 138. *Mycetoporus ruficollis* Mäkl. Ad Muonioniska in *regione sylvatica* d. 7 Jul. unicum specimen inveni.

139. *Ischnosoma splendida* Grav. Sub muscis et lapidibus ad Muonioniska in *regione sylvatica* frequenter occurrit.

† 140. *I. longicornis* Mäkl. Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska post inundationem d. 24 Jun. duo specimina legi.

*† 141. *Lordithon Mäklini* n. sp.

Piceo-niger, nitidus, prothoracis limbo, elytris, segmentorumque abdominalium apice piceo-rufis; antennis apicem versus parum incrassatis, fuscis, basi pedibusque testaceis;

prothorace laevi, punctis basalibus a margine parum remotis, elytris serie dorsali parum-punctata; abdominis segmentis basi profunde et remotius punctatis. Long. $1\frac{3}{4}$ lin.

L. piceo **Thoms.** proximus. Caput ovatum, convexum, nigrum, glabrum, laevissimum, ore palpisque rufescentibus. Antennae prothoracis basin attingentes, parce pilosae et tenuiter pubescentes, articulis 4 basalibus pallide testaceis, ceteris fuscis; articulo 2:o 3:o aequali; 4:o oblongo 5:o paullo angustiori; 5—10 extrorsum parum crassioribus; ultimo ovato, apice rotundato, penultimo distincte transverso sesqui longiore. Prothorax basi coleopterorum latitudine, apice leviter emarginatus, angulis anticis deflexis, acutiusculis, lateribus modice, basi parum, rotundatus, angulis late rotundatis; supra transversim fortiter convexus, punctis basalibus et apicalibus intermediis a margine parum remotis; nitidus, glaber, laevis, piceus, limbo piceo-rufo. Scutellum, laevissimum, piceum. Elytra prothorace fere dimidio longiora, serie dorsali 5-punctata, ceterum punctis obsoletissimis hinc inde impressis, apice obsolete longitudinaliter strigosa, piceo-rufa, nitida, circa scutellum obsolete infuscata. Abdomen piceo-nigrum, parcus pubescens, segmentis basi profunde, remotius punctatis, margine postico piceo-rufis; segmentis ultimis ventralibus subtus fortiter nigro-setosis. Pectus piceo-nigrum, epimeris metathoracis dense punctatis. Pedes rufo-testacei, tenuiter pubescentes.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 23 Jun. unum et d. 7 Jul. alterum specimen inveni.

142. *Anthophagus alpinus* **Fabr.** In regione subsylvatica et subalpina frequenter occurrit.

143. *A. omalinus* **Zett.** In regione subsylvatica captus.

144. *Geodromicus plagiatus* **Fabr.** In littoribus arenosis lacuum in regione subsylvatica et subalpina saepius captus.

145. *Arpedium quadrum* **Grav.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 26 Maj. et 25 Jun. captum.

146. *A. brachypterum* **Grav.** (*Omalium Gyllenhalii* **Sahlb.**, *O. impressum* **Zett.**). Habitat sub lapidibus per omnes Lapponiae regiones frequenter.

* 147. *A. brunnescens* m.

Rufo-testaceum, parcius tenuiter pubescens. capite pectore abdomineqve fuscis, prothorace utrinque foveolato, disco sublaevi, antennis extrorsum parum incrassatis, elytris prothorace vix longioribus, parce et profunde punctatis. Long. $1\frac{1}{2}$ lin.

A. brachypterum var. **Thoms.** *Skand. Col. III. 190.* — *Omalium Gyllenhalii* **Zett.** *Ins. Lapp. 52. 16.*

Praecedenti affinis, sed corpore angustiore, colore pallidior, antennis extrorsum parum crassioribus, prothorace disco sublaevi, elytris hoc vix longioribus, parce profunde punctatis, species vere distincta videtur. Caput prothorace dimidio angustius, subtriangulare, oculis parvis, fronte subconvexa, lineolis 2 brevibus postice ocellos attingentibus impressioneqve antica utrinque juxta antennis distinctis: fusco-piceum, subglabrum, ore palpisqve rufotestaceis. Antennae prothoracis basin attingentes, rufo-testaceae, parce pilosae, articulo 2:o 3:o aequali, 4—10 sensim paullo crassioribus, sed vix brevioribus, penultimis longitudine fere latioribus, ultimo ovato, praecedente paullo longiore. Prothorax coleopteris nonnihil angustior, latitudine sua vix brevior, angulis omnibus rotundatis, basi apiceqve levissime emarginatus; supra modice convexus, disco sublaevis, intra marginem posticum obsolete punctatus, lateribus ante medium foveola parva impressa, rufo-testaceus, nitidus, parce, tenuiter pubescens. Elytra prothorace vix longiora, apicem versus subdilata, apice truncata, angulo exteriori rotundata, remotius fortiter punctata, rufo-testacea, parcius pubescentia. Abdomen parce, subtilissime punctulatum, tenuiter pubescens, brunneum. Pectus piceum. Pedes rufo-testacei, pubescentes, femoribus parum obscurioribus.

Ad Muonioniska in *regione sylvatica*, sub lapidibus, in succo betulae nec non in nive ambulanti nonnulla specimina m. Maj. et Jun. invenimus **A. Palmén** et ipse.

* 148. *Cyllentron nivale* **Thoms.** *l. c. III. 191. 1.*

Ad Muonioniska in *regione sylvatica* in nive ambulans d. 25—6 Jun. copiose visum, deinde sub lapidibus et foliis deciduis in *regionibus subsylvatica, subalpina* et *alpina* aliquoties captum.

149. *Olophrum boreale* **Payk.** Per regiones sylvaticam, subsylvaticam et subalpinam frequenter occurrit; in nive ambulans m. Maj. ad Muonioniska etiam copiose observatum.

150. *O. consimile* **Gyll.** Cum praecedente frequenter occurrit.

Ead. var. b. m.: duplo-minor, antennis extrorsum subincrassatis, articulis penultimis latitudine vix longioribus.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 27 Maj. duo specimina in nive ambulancia inveni.

151. *O. rotundicolle* **Sahlb.** Cum praecedentibus ad Muonioniska in regione sylvatica parcius legi.

152. *Porrhodites fenestralis* **Zett.** *Ins. Lapp. I. 50. 10.* (*Omalium*). — **Thoms. l. c. III. 196. 1.**

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 3 Sept. unicum specimen inveni.

* 153. *Deliphrum arcticum* **Er.** *Gen. et spec. Staph. 873. 3.* — **Thoms. l. c. 198. 2.**

Ad Muonioniska in regione sylvatica in succo betulae et in fungis putridis m. Jun. et Sept. specimina pauca inveni.

154. *Pycnoglypta lurida* **Gyll.** Prope lacum Kilpisjärvi in regione subalpina d. 17 Aug. duo specimina excipulo cepi.

Ead. var. b. m.: corpore toto nigro-piceo, antennis pedibusque testaceis.

Ad Muonioniska in regione sylvatica sub lapidibus et ligno ad ripam fluminis Muonioensis d. 9 et 11 Jun. plura specimina legi.

155. *Acrulia inflata* **Gyll.** Ad Jerisjärvi in regione sylvatica d. 2 Jul. capta.

156. *Anthobium Lapponicum* **Mann.** In floribus *Ledi palustris* in regione sylvatica et subsylvatica aliquoties copiose captum.

* † 157. *A. granulipenne* **n. sp.**

Nigrum, subopacum, antennis brevibus, articulis 7—10 fortiter transversis, basi late, ore pedibusque testaceis; prothorace brevi, parce, subtilissime punctato, obsolete canaliculato, elytris hoc plus duplo longioribus, brunneis, coriaceo-granulatis. Long. $\frac{4}{5}$ lin.

Praecedenti affinis, sed differt antennis brevioribus, crassioribus, articulo 6:o 7:o paullo angustiore, elytris brunneis fortiter coriaceo-granulatis. Caput breve, subtriangulare, prothorace parum angustius, foveolis clypealibus fortius impressis, frontalibus ante ocellos linearibus, parvis; nigrum, subopacum, obsolete punctulatum, ore testaceo; palpis piceis, oculis valde prominulis. Antennae breves, prothoracis basin haud attingentes, articulis 5 basalibus testaceis, ceteris nigricantibus; articulo 1:o et 2:o crassis, hoc subrotundato 3:o longitudine subaequali, 4—6 parvis, subnodosis, 7—10 extrorsum parum incrassatis, fortiter transversis, 7:o 6:o fere duplo latiore, ultimo subovato penultimo duplo longiore. Prothorax elytris distincte angustior, longitudine duplo latior, basi apiceqve truncatus, angulis omnibus obtusis, lateribus leviter rotundatus, parum convexus, postice ad latera utrinque impressus, parce, subtilissime punctulatus, medio obsolete canaliculatus, niger, subopacus. Scutellum laeve. Elytra prothorace plus duplo longiora, subdepressa, dense coriaceo-granulata, opaca, brunnea; apice subtruncata, angulo exteriori late rotundato, interiore subrecto. Abdomen subtilissime punctatum, parum nitidum. Pedes toti testacei.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 9 Jul. excipulo captum.

158. *Acidota crenata* **Fabr.** In alpe Olostunturi intra regionem alpinam d. 6 Sept. capta.

Ead. var. Er. (*Omalium rufum* **Grav.**) cum typo unicum specimen inveni.

* 159. *A. quadrata* **Zett.** *Ins. Lapp.* 53. 22. (*Omalium*). — **Thoms.** *l. c.* III. 205. 3.

Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica post inundationem d. 25 Jun. et ad Wuontisjärvi in regione subsylvatica d. 24 Jul. rarissime capta.

160. *Phloeostiba Pineti* **Thoms.** Sub cortice *Pini sylvestris* ad Muonioniska in regione sylvatica sat frequenter occurrit.

161. *Omalium Septentrionis* **Thoms.** *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1856. 223. 2. — *l. c.* III. 211. 2. — *O. rivulare* **Zett.** *Ins. Lapp.* 51. 12.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 9 Jun. et 7 Jul. parce legi.

*† 162. *O. lagopinum* n. sp.

Nigrum, subopacum, pedibus pubescentibus, capite minus dense inaequaliter punctato, antice sublaevi; antennis breviusculis, articulo primo apice piceo; prothorace transverso, punctulato, basin versus vix angustato, foveolis duabus oblongis, profundis; elytris prothorace plus duplo longioribus, confertim, fortiter rugoso-punctatis. Long. $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{3}$ lin.

Var. b: prothoracis lateribus elytrisqve piceis.

O. caeso Grav. affine, sed differt prothorace latiore, elytris longioribus, antennis brevioribus puncturaque capitis et prothoracis minus conferta et regulari. Caput prothorace angustius, subtriangulare, mox pone oculos prominulos constrictum, foveis intra-antennalibus profundis, postice cum verticalibus conjunctis, impressionem longitudinalem utrinque formantibus, postice minus regulariter punctulatum, antice inter antenas sublaeve, nigrum, subopacum, ore vix dilutiore. Antennae prothoracis basin haud attingentes, nigrae, tenuiter pubescentes, articulo primo apice anguste rufo-piceo, 2:0 subgloboso 3:0 vix brevior, 4:0 5:0 subaequali, parvis, latitudine vix longioribus, 6—9 sensim latioribus, 10:0 9:0 subaequali, transversis, ultimo rotundato penultimo paullo longiore. Prothorax coleopteris parum angustior, longitudine fere duplo latior, apice truncato, quam basi vix angustior, angulis anticis rotundatis, lateribus ante medium leviter rotundatus, postice obsolete angustatus, angulis basalibus rectis, margine laterali explanato, pone medium fortius impresso, dorso foveis duabus oblongis, aproximatis sat profundis, tertia ante apicem minore, obsolete, intermedia cum impressione parva ante scutellum linea obsoletissima impressa conjuncta; antice dense, postice parum remotius punctulatus. subopacus, niger. Scutellum nigrum laeve. Elytra prothorace plus quam duplo longiora, medium segmenti dorsalis tertiæ attingentia, apice truncata, angulo exteriori late rotundato, levissime convexa, secundum suturam et pone basin obsolete impressa, dense fortius rugoso-punctata, nigra, sub-

opaca. Abdomen supra deplanatum, haud punctatum, parum nitidum. Pedes testacei, femoribus, praesertim posticis, obscurioribus.

In stercore *Lagopi* in regione sylvatica ad Muonioniska d. 20 Jun. et 7 Sept. nec non prope Pallasjärvi d. 4 Jul. specimina nonnulla inveni.

† 163. *Proteinus brachypterus* **Fabr.** Ad Muonioniska in regione sylvatica m. Maj., Jun. et Sept. captus.

† 164. *Euplectes Karstenii* **Reich.** Sub cortice *Sorbi aucupariae* prope alpem Keimiotunturi d. 2 Jul. a me et ad Muonioniska ab **A. Palmén** capta.

† 165. *E. signatus* **Reich.** Sub vegetabiliis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7 Sept. unicum specimen inveni.

Clavicornes Latr.

166. *Necrophorus mortuorum* **Fabr.** Ad Muonioniska in regione sylvatica a **K. Pfaler** et **A. Palmén** captus.

167. *Thanatophilus Lapponicus* **Fabr.** Per omnes regiones haud raro occurrit.

168. *Th. dispar* **Hbst.** Ad Muonioniska in regione sylvatica aliquoties captus.

169. *Pteroloma Forsströmi* **Gyll.** Sub quisquiliis ad cataractam Äijänpaika in regione sylvatica d. 27 Jun. unicum specimen inveni.

170. *Hadrambe glabra* **Payk.** In nive et glacie loco paludoso prope alpem Olostunturi in regione sylvatica d. 19—20 Jun. plura specimina invenimus **A. Palmén** et ipse; in volatu etiam capta.

171. *Anisotoma dubia* **Illig.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7 Jul. et 4 Sept. capta.

*† 172. *Cyphocele laevigata* **Er.** *Ins. Deutschl.* 98. 5. (*Agathidium*). — **Thoms.** *l. c.* IV. 50. 3.

Sub truncis putridis et lapidibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 31 Maj. et 22 Jun. parcius lecta.

* 173. *Agathidium arcticum* Thoms. l. c. IV. 54. 9.

Habitat sub muscis et lapidibus in regione sylvatica et subsylvatica rarius; ad Muonioniska d. 30 Jun., ad Wälivaara prope Pallasjärvi d. 4 Jul. nec non prope Hetta d. 28 Jul. nonnulla specimina inveni.

*† 174. *Catops brunneipennis* n. sp.

Oblongo-ovatus, fusco-niger, subtiliter punctulatus, tenuiter sericeo-pubescens; antennis clava distinctiore, articulo 3:0 4:0 paullo longiore, 6:0 subquadrato 7:0 duplo angustiore, 8:0 transverso, palpis pedibusque ferrugineis; prothorace transverso, basi latiore, angulis posticis vix productis; elytris pallide castaneis, apice vix striatis. Long. $1\frac{1}{2}$ lin.

Mas: tibiis anticis basi obsolete sinuatis, intermediis incurvis, femoribus anticis ante medium tuberculo parvo instructo.

C. tristi Panz. affinis, antennarum structura coloreque praesertim distinguendus. Caput nigrum, dense fortius punctatum, flavo-pubescens, ore palpisque pallide ferrugineis. Antennae ferrugineae, articulo 7:0 fusco-piceo, pubescentes et parce pilosae, articulo 2:0 3:0 aequali, hoc 4:0 paullo longiore, 4—6 sensim brevioribus, 6:0 subquadrato 7:0 duplo angustiore et nonnihil brevior, 8:0 minimo, transverso, contiguus fere triplo brevior et duplo angustiore, ultimo apice papillato, penultimo leviter transverso parum longiore. Prothorax basi coleopteris parum angustior, latitudine sua dimidio brevior, basi quam apice paullo latior, apice vix emarginatus, angulis anticis deflexis, obtusis, lateribus fortius rotundatus, basi subtruncatus, juxta angulos posticos subrectos obsolete sinuatus; supra modice convexus, subtilissime transversim strigoso-punctatus, fusco-niger, pube tenui griseo-flavescenti obductus. Scutellum subtilissime punctatum, nigro-fuscum. Elytra prothorace fere quadruplo longiora, lateribus aequaliter, apice ovato-rotundata; supra leviter convexa, subtilissime transversim subrugoso-punctata, striis praeter suturalem abbreviatam nullis, dilute castanea, versus suturam perparum obscuriora, pube minus tenui flavescenti-sericea obducta. Corpus subtus nigrofuscum, tenuiter pubescens et

punctulatum. Pedes toti testacei, pallide pubescentes, tibiis intermediis et posticis obsolete spinulosis.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 3 Sept. unicum specimen inveni.

† 175. *Catops morio* **Fabr.** Ad Muonioniska in regione sylvatica aliquoties captus.

*† 176. *C. nigrita* **Er.** *Käf. d. Mark. I. 239. 9.* — **Thoms. l. c. IV. 62. 5. — *C. tristis* **Gyll. Ins. Sv. IV. 311. 1.****

Ad Muonioniska in regione sylvatica unicum specimen invenit **A. Palmén.**

177. *Sciodrepa alpina* **Gyll. Ins. Sv. IV. 312. 1—2. (*Catops*). **Thoms. l. c. IV. 67. 2.****

Ad Muonioniska in regione sylvatica et ad Karesuando in regione subsylvatica aliquoties capta.

† 178. *Myloechus brunneus* **Latr.** Prope Karesuando in regione subsylvatica d. 2 Aug. unicum specimen excipulo cepi.

† 179. *Stenichnus exilis* **Er.** In societate cum *Formica rufa* et *exsecta* ad Muonioniska m. Maj. et Jun. saepius captus.

† 180. *Trichopteryx plumigera* **Lerm.?** (*Tr. grandicollis* **Er., Thoms.**). Ad Muonioniska in regione sylvatica capta.

*† 181. *Tr. thoracica* **Gillm. Trichopt. 48. 4. Tab. 322. fig. 4. — **Thoms. l. c. IV. 97. 4.****

Ad Karesuando in regione subsylvatica d. 2 Aug. capta.

† 182. *Tr. sericans* **Heer.** In stercore et sub vegetabilis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica frequenter occurrit.

*† 183. *Tr. pumila* **Er. Ins. Deutschl. III. 22. 6.** — **Thoms. l. c. IV. 98. 7.**

Sub vegetabilis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7—8 Sept. copiose capta.

† 184. *Ptilium minutissimum* **Gyll.** Sub vegetabilis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica m. Jul. et Sept. copiose captum.

Ead. var. b. m.: elytris totis piceo-testaceis.

Cum typo rarissime captus.

† 185. *St. haemorrhoidale* (**Motsch.**) **Boh.** In societate cum *Formica rufa* in regione sylvatica frequenter occurrit.

† 186. *Pt. Kunzei* **Heer**. Ad Muonioniska in regione sylvatica in stercore et sub vegetabiliis putrescentibus copiose captum.

† 187. *Pt. oblongum* (**Märkel**), **Motsch.**, **Gillm.** Sub vegetabiliis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7 Sept. unicum specimen inveni.

† 188. *Orthoperus brunnipes* **Gyll.** Sub cortice *Sorbi aucupariae* prope alpem Keimiotunturi in regione sylvatica d. 2 Jul. unicum specimen inveni.

*† 189. *Clambus pubescens* **Redt.** *Faun. Austr. Ed. II.* 298. — **Thoms. l. c. IV. 121. 2.**

Sub vegetabiliis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7—8 Sept. parce legi.

190. *Cercus bipustulatus* **Payk.** In regione sylvatica sat frequenter occurrit.

Ead. var. b. **Gyll.** haud rara.

Ead. var. c. m.: elytrorum maculis obsoletissimis.

Ad Wuontisjärvi in regione subsylvatica d. 24 Jul. unicum specimen inveni.

191. *Epurea boreella* **Zett.** *Ins. Lapp.* 102. 7. (*Nitidula*). — **Er. Ins. Deutschl.** 151. 10. — **Thoms. l. c. IV. 175. 15.**

Sub cortice *Pini sylvestris* et *Abietis* ad Muonioniska in regione sylvatica caepius capta.

Ead. var. b. **Zett.** cum typo parcius lecta.

† 192. *Micropeplus tesserula* **Curt.** (*Omalium staphylinoides* **Sahlb.**). Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7 Jul. unicum specimen excipulo cepi.

† 193. *Dermestes domesticus* (**Gubl.**) **Germ. Spec. Ins. I.** 83.

In domo in vico Karesuando in regione subsylvatica d. 3 Aug. unicum specimen inveni.

194. *Simplocaria metallica* **Strm.** (*Byrrhus picipes* **Gyll.**). Ad Hetta in regione subsylvatica d. 26—28 Jul. excipulo copiose legi, ad Muonioniska in regione sylvatica d. 6 Sept. unicum specimen.

† 195. *Dendrophilus pygmaeus* **L.** In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 23 Maj. duo specimina cepit **A. Palmén.**

*† 196. *Acritus nigricornis* **Ent. Hefst. II. 127. (Hister).** — **Er. Käf. d. Mark. II. 687. 4. (Abraeus).** — **Thoms. l. c. IV. 253. 1.**

Sub vegetabiliis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7 Sept. captus.

Lamellicornes Latr.

197. *Aphodius Lapponum* **Schönh.** In regione sylvatica et subsylvatica frequenter occurrit.

198. *A. piceus* **Gyll.** In regione sylvatica frequenter occurrit.

199. *Aegialia sabuleti* **Payk.** Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica aliquoties capta.

Platysoma Latr.

200. *Pediacus fuscus* **Er.** In regione subsylvatica ad Hetta d. 28 Jul. captus.

201. *Laemophloeus muticus* **Fabr.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 6 Sept. captus.

202. *Dendrophagus crenatus* **Schönh.** Sub cortice *Pini sylvestris* et *Abietis* in regione sylvatica et subsylvatica aliquoties captus.

Xylophagi Latr.

203. *Cerylon deplanatum* **Gyll.** Sub cortice *Sorbi aucupariae* prope alpem Keimiotunturi in regione sylvatica d. 2 Jul. captum.

204. *Sarrotrium clavicorne* **L. (S. muticum Gyll.).** Ad Hetta in regione subsylvatica d. 27 et 29 Jul. captum.

*† 205. *Ernobius microtomus* **n. sp.**

Elongatus, fusco-niger, subopacus, parce tenuiter pubescens; antennis dimidio corpore longioribus, articulo 9:o funiculo vix brevior, 8:o minimo, transverso, quam 7:o fere triplo brevior, palpis, tarsis omnibus tibiisque anterioribus

pallide ferrugineis; prothorace lateribus explanatis rotundato, apice compresso-angustato, angulis anticis rotundiusculis; tarsis articulo 5:0 4:0 duplo longiore. Long. $1\frac{1}{2}$ lin.

E. nigrino **Strm.** valde affinis, structura antennarum a congeneribus facile distinguendus. Caput prothorace multo angustius, fusco-nigrum, subtiliter punctulatum, pube subtilissima albicante obductum, palpis mandibulisque rufo-testaceis, his apice nigris, gula labroque piceo-rufis; oculis valde prominulis, globosis. Antennae dimidio corpore longiores, tenues, pallide ferrugineae, articulo 1:0 crasso, oblongo, subarcuato, nigro-piceo, 2:0 tumido 3:0 vix brevior, hoc 4:0 paullo longiore, 5:0 subaequali, hoc 6:0 plus quam dimidio longiore, sed 7:0 fere brevior; octavo minimo. transverso, praecedente elongato fere triplo brevior, 3 ultimis valde elongatis extrorsum parum longioribus, 9:0 funiculo vix brevior. Prothorax elytris angustior, latitudine sua duplo brevior, apice compresso-angustatus, angulis anticis obtusis, lateribus explanatis, modice rotundatis, angulis posticis obtusis, dorso antice fortiter, postice leviter transversim convexus, ante basin transversim obsolete impressus, subtiliter subgranulato-punctatus, tenuissime albido-pubescens, niger. subopacus, margine laterali piceo. Scutellum parvum, apice subtruncatum, fusco-nigrum. Elytra prothorace quintuplo longiora, parallela, humeris sub-prominulis, subtiliter dense punctulata, nigro-fusca, parum nitida, pube tenui albicante vestita. Corpus subtus fusco-nigrum, pube tenui griseo-albida vestitum. Pedes ferruginei, femoribus piceis, tibiis posticis fuscis, tarsis articulo 5:0 4:0 duplo longiore, hoc tertio vix latiore.

Ad Hetta in regione subsylvatica d. 21 Jul. unicum specimen excipulo cepi.

* 206. *Episernus angulicollis* **Thoms.** l. c. V. 151. 1.

Ad Hetta in regione subsylvatica d. 26 Jul. excipulo captus.

207. *Cis comptus* **Gyll.** Ad Hetta in regione subsylvatica d. 26 Jul. captus.

208. *Dinoderus substriatus* **Payk.** Sub cortice *Pini Abietis* prope lacum Jerisjärvi in regione sylvatica d. 2 et 5 Jul. captus.

209. *D. elongatus* **Payk.** Cum praecedente d. 2 Jul. captus.

Fungicola Latr.

210. *Monotoma picipes* Payk. Sub vegetabilis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica m. Jul. et Sept. captum.

† 211. *Gyrocecis angusticollis* Gyll. In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica tempore vernali aliquoties capta.

212. *Lathridius angusticollis* Gyll. Prope Karesuando in regione subsylvatica d. 2 Aug. captus.

213. *L. variolosus* Mann. Ad Karesuando in regione subsylvatica d. 3 Aug. duo specimina excipulo cepi.

† 214. *Conithassa anthracina* Mann. Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 25 Jun. capta.

215. *Corticaria Lapponica* Zett. Sub cortice *Pini abietis* ad Jerisjärvi in regione sylvatica d. 2 Jul. capta.

216. *C. interstitialis* Mann. In boletis betulinis prope Jerisjärvi in regione sylvatica d. 2 Jul. unicum specimen inveni.

217. *C. linearis* Payk. In regione sylvatica et subsylvatica m. Maj.—Jul. aliquoties capta.

218. *C. longicollis* Zett. (*C. formicetorum* Mann.). In societate cum *Formica rufa* et *exsecta* in regione sylvatica et subsylvatica sat frequenter occurrit.

† 219. *C. latipennis* (Thoms.) J. Sahlb. Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 9 Jul. et ad Karesuando in regione subsylvatica d. 3 Aug. capta.

† 220. *Hypocoprus lathridioides* Motsch. Bull. d. Soc. Imp. Natur. d. Moscou 1839. 73. Tab. V. fig. d. D. — Redt. Faun. Austr. Ed. II. 365. — *Myrmecinomus Hochhuthii* Chaud. Bull. d. Moskou 1845. 206. — *Monotoma caucasicum* Kolenati Meletem. entom. III. 43.

In societate cum *Formica exsecta* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 10—22 Jun. et 13 Jul. plura specimina legimus A. Palmén et ipse.

† 221. *Emphyllus glaber* Gyll. In societate cum *Formica rufa* ad Muonioniska in regione sylvatica tempore vernali aliquoties captus.

222. *Cryptophagus serratus* **Gyll.** Prope lacum Jerisjärvi in regione sylvatica d. 4 Jul. captus.

† 223. *Cr. badius* **Sturm.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 30 Jun. captus.

*† 224. *Cr. corticinus* **Thoms.** l. c. V. 260. 18.

In boletis betulinis prope alpem Olostunturi in regione sylvatica d. 18 Jun. copiose inveni.

225. *Caenoscelis ferruginea* **Sahlb.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 12 Jul. capta.

† 226. *Atomaria umbrina* **Gyll.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 24 et 26 Maj. ab **A. Palmén** capta.

† 227. *A. procerula* **Er.** In regione sylvatica et subsylvatica aliquoties capta, etiam in societate cum *Formica exsecta*.

* 228. *Anchicera analis* **Er.** *Ins. Deutschl.* 398. 22. (*Atomaria*). **Thoms.** l. c. V. 279. 7.

Sub vegetabiliis putrescentibus ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7 Sept. unicum specimen inveni.

229. *Platichna bicolor* **Marsh.** In fungis arboreis ad Wähäniva in regione subalpina d. 1 Sept. copiose capta.

Serricornes Latr.

230. *Corymbites affinis* **Payk.** Ad Muonioniska in regione sylvatica saepius captus.

231. *C. melancholicus* **Fabr.** Sub lapidibus ad Muonioniska et Kätkesuando in regione sylvatica saepius captus.

Ead. var. b. **Gyll.** cum typo paullo rarius occurrit.

Ead. var. c. m.: antennis, articulis 3 basalibus exceptis, rufo-ferrugineis.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 10 Jul. unicum specimen inveni.

232. *C. costalis* **Payk.** cum *var. b.* **Thoms.** Ad Muonioniska et Jerisjärvi in regione sylvatica locis paludosis saepius excipulo cepimus **A. Palmén** et ipse.

233. *Athous undulatus* **De Geer.** Prope Wuontisjärvi in regione subsylvatica d. 24 Jul. unicum specimen inveni.

234. *Elater tristis* L. Sub cortice *Pini abietis* ad Muonioniska in regione sylvatica d. 10 Jul. captus.

235. *Cryptohypnus rivularius* Gyll. Habitat sub lapidibus per omnes regiones sat frequenter.

* 236. *Negastrius boreaphilus* Thoms. l. c. VI. 112. 2.

Ad ripam fluminis Muonioensis ad Muonioniska in regione sylvatica d. 27 Jun. unicum specimen inveni.

237. *Cyphon nigriceps* v. Kiesenw. Locis paludosis ad Muonioniska in regione sylvatica saepius captus.

238. *Dasytes obscurus* Gyll. In frondibus *Pini sylvestris* in regione sylvatica et subsylvatica aliquoties captus.

* 239. *Cantharis haemorrhoidalis* Fabr. (*C. clypeata* Gyll.). Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 13 Jul. capta.

240. *Podabrus Lapponicus* Gyll. Prope Kelottijärvi in regione subalpina d. 9 Aug. unicum specimen inveni.

*† 241. *P. obscuripes* n. sp.

Niger, subopacus, pube albida dense vestitus, ore, antennarum articulis 2 basalibus subtus geniculisque pallide ferrugineis, prothorace transverso, disco obsolete impresso, minus convexo; antennis breviusculis, articulo 3:0 2:0 dimidio longiore. Long. $2\frac{1}{2}$ lin.

Mas: antennis dimidio corpore longioribus, oculis valde prominulis, prothorace longitudine sua paullo latiore, capite cum oculis angustiore.

Femina: antennis longitudine dimidio corporis, oculis modice prominulis, prothorace longitudine sua dimidio latiore, capite cum oculis fere latiore.

Praecedenti affinis, sed minor, prothorace et capite latioribus et brevioribus, antennis brevioribus et crassioribus, articulo 3:0 2:0 distincte longiore, pedum antennarumque colore distinctus. Caput magnum, latitudine vix longius, pone oculos angustatum, supra depressum, inaequale, vertice transversim obsolete impresso, inaequaliter ruguloso-punctatum, tenuiter flavescenti-pubescentis, nigrum, opacum; clypeo late oreque testaceis vel ferrugineis; palpis totis nigris. Antennae breviusculae. nigrae, tenuissime pubescentes, articulis 2 basa-

libus subtus late (♂) vel anguste (♀) testaceis; 3:0 2:0 distincte longiore, ceteris longitudine subaequalibus. Prothorax in mare coleopteris dimidio angustior, longitudine parum latior, marginibus lateralibus rectis, angulis basalibus distincte prominentibus; in femina coleopteris paullo angustior, longitudine sua dimidio latior, marginibus lateralibus levissime rotundatis, angulis posticis parum prominulis; in utroque sexu supra inaequalis, marginibus omnibus reflexis, prope apicem transversim fortius depressus, disco postico longitudinaliter impressus, impressione vix carinata; obsolete, inaequaliter punctulatus, niger, tenuissime pubescens. Scutellum apice rotundatum, subtilissime punctulatum. Elytra prothorace fere 6:plo longiora, linearia, apice rotundata, supra creberrime, subtiliter rugoso punctata, nigra, subnitida, pube tenui albida densius vestita. Alae fumatae. Corpus subtus nigrum, dense pallido-pubescens. Pedes nigri, geniculis anticis late, posterioribus anguste testaceis; tibiis parum curvatis; tarsis fuscis, ungviculis testaceis, dente valido medium superante armatis.

In summo cacumine alpium Lammasvaara prope lacum Kilpisjärvi in regione alpina d. 14 Aug. specimina aliquot inveni.

241. *Rhagonycha limbata* Thoms. Ad Muonioniska in regione sylvatica m. Jul. sat frequenter occurrit.

242. *Malthodes mysticus* v. Kiesenw. In regione subalpina ad Pahtavaara d. 28 Jul. et prope lacum Kilpisjärvi d. 23 Aug. captus.

* 243. *M. guttifer* v. Kiesenw. *Linnaea entom.* VII. 287. 11. Tab. I. fig. 13. — Thoms. l. c. VI. 198. 2.

In regione subalpina prope lacum Kilpisjärvi d. 21 Aug. captus.

244. *Clerus rufipes* Brahm. *Hoppe Taschenb.* 136. 3. — v. Kiesenw. *Naturg. d. Ins. Deutschl.* IV. 685. 3. — Thoms. l. c. VI. 224. 2. — *Cl. femoralis* Zett. *Ins. Lapp.* 88. 2. — *Cl. formicarius* var. *b.* Gyll., Sahlb.

Ad Muonioniska in regione sylvatica unicum specimen invenit K. Pfaler.

Rhynchophori Latr.

245. *Brachytarsus scabrosus* **Fabr.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 10—13 Jul. locis paludosis in fruticibus, praesertim in *Ledo palustre*, parcius lectus.

246. *Otiorhynchus maurus* **Gyll.** Habitat sub lapidibus per omnes regiones sat frequenter.

247. *Ilyobius arcticus* **L.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 12 Jul. unicum specimen inveni.

248. *H. Pineti* **Fabr.** Ad Muonioniska in regione sylvatica saepius captus.

249. *Dorytomus salicinus* **Gyll.** Habitat in Salicetis in regionibus sylvatica, subsylvatica et subalpina passim copiose.

250. *Pissodes piniphilus* **Hbst.** Ad Kätkesuando in regione sylvatica d. 17 Jun. captus.

251. *Rhinonchus Comari* **Hbst.** Ad Karesuando in regione subsylvatica d. 3 Aug. captus.

† 252. *Ceutorhynchus Querceti* **Gyll.** Ad Muonioniska et Kätkesuando in regione sylvatica in graminosis excipulo captus.

253. *Orchestes Saliceti* **Fabr.** In salicetis ad Muonioniska in regione sylvatica d. 7 Jul. copiose legi.

254. *Hylastes glabratus* **Zett.** *Ins. Lapp.* 192. 5. (*Ilyburgus*). — **Thoms.** *l. c.* VII. 350. 4. — *H. decumanus* **Er. Wieg.** *Archiv.* 1836. 51. 16.

Ad Jerisjärvi in regione sylvatica d. 5 Jul. unicum specimen inveni.

255. *Tomicus bidens* **Fabr.** Sub cortice *Pini abietis* ad Muonioniska in regione sylvatica copiose captus.

Longicornes Latr.

256. *Callidium undatum* **L.** Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 20 Jul. captum.

257. *Toxotus Lamed* **L.** cum var. *b.* **Gyll.** Ad Muonioniska in regione sylvatica a **K. Pfaler** aliquoties captus.

258. *Pachyta smaragdula* **Fabr.** Ad Muonioniska in regione sylvatica tria specimina cepit **K. Pfaler**.

259. *P. Septentrionis* **Thoms.** l. c. VIII. 61. 6.

Ad Muonioniska in regione sylvatica semel a **K. Pfaler** capta.

Phytophagi Latr.

260. *Donacia obscura* **Gyll.** Habitat inter Carices in regione sylvatica et subsylvatica passim.

Ead. var. b. m.: supra rubro-violacea.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 12 Jul. unicum specimen inveni.

*† 261. *D. viridula* **n. sp.**

Elongata, depressa, subtus dense argenteo-tomentosa, supra viridis, antennis, palpis pedibusque testaceo-variegatis; prothorace quadrato, antice quam postice parum latiore, disco subaequali, crebre subrugoso-punctato; elytris apice subemarginato-truncatis, vix lacunosis, fortiter punctato-striatis, striis apice discretis, basi praesertim ad humeros punctis magnis sine ordine impressis, interstitiis transversim strigosis. Long. $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$ lin.

Mas: segmento 5:0 ventrali apice impresso.

Femina: segmento 5:0 ventrali aequali, apice rotundato.

D. lineari **Hoppe** affinis, sed minor, brevior, magis depressus, antennis crassioribus, articulo 2:0 quadrato, prothoracis structura, elytrorum punctis multo profundioribus, interstitiis basi punctatis facile distinguenda. Caput cum oculis prothorace parum angustius, fronte juxta canaliculam profundam utrinque obsoletissime tuberculato-elevata, sulcis frontalibus distinctis; creberrime punctulatum, tenuiter pubescens, viride, parum nitidum; mandibulis labrum transversum, convexum superantibus, apice piceo-rufis; palpis testaceis, apice piceis. Antennae corpore dimidio fere breviores, inter se parum latius quam ab oculis prominulis distantes, nigrae, obsolete aeneo-nitentes, dense tenuissime albido-pubescentes, articulis singulis basi anguste rufo-ferrugineis; articulo 1:0 crasso, 2:0 longitudine aequalato, quam 3:0 paullo brevior, 4:0 hoc dimidio longiore, et 5:0 parum brevior, 5—9 sen-

sim parum brevioribus et crassioribus, 3 ultimis subaequalibus. Prothorax basi coleopteris fere duplo angustior, subquadratus, antice quam postice parum latior, angulis anticis parvis, parum prominulis, lateribus in medio obsolete sinuatus, supra modice convexus, subaequalis, crebre subrugosopunctatus, medio vix canaliculatus, viridi-aeneus, nitidus. Scutellum triangulare, dense pubescens. Elytra prothorace quadruplo longiora, lateribus fere parallela, postice subito angustata, apice subemarginato-truncata, angulo suturali obtuso, dorso depressiuscula, subaequalia, fortiter punctato-striata, striis postice discretis, interstitiis basi, praesertim ad humeros subelevatos, punctis nonnullis vagis, profundis, creberrime transversim subreticulato-strigosis; aeneo-vel cupreo-viridia, nitida. Corpus subtus dense argenteo-tomentosum. Pedes breviusculi, aenei, pubescentes, femoribus inermibus basi late, geniculis tarsorumque articulis 2 primis basi testaceis.

Habitat in *Carice vesicaria* in regione subsylvatica rarissime; ad Hetta d. 26 Jul. unicum specimen et ad Palojoki d. 30 Jul. duo specimina inveni.

262. *D. laevicollis* Thoms. l. c. VIII. 125. 23. — *D. sericea* Gyll. ex parte.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 27 Jun. unicum specimen invenit A. Palmén.

263. *Phyllotreta undulata* Kutsch. Wien. ent. Monatschr. IV. 301. 47. (*Haltica*). — Thoms. l. c. VIII. 195. 6. — *Haltica flexuosa* Gyll., Sahlb.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 1 Jul. capta.

264. *Aphthona Erichsonii* Zett. Habitat inter Carices locis turfosis in regione sylvatica et subsylvatica passim.

265. *Crepidodera femorata* Gyll. In regione sylvatica et subsylvatica frequentissime occurrit.

266. *Lina alpina* Zett. In regione sylvatica et subsylvatica rarius capta.

267. *Gonioctena affinis* Schönh. In salicetis ad Muonioniska in regione sylvatica frequenter occurrit.

268. *Phaedon concinnum* Steph. In floribus Ranunculi in regione sylvatica et subsylvatica interdum copiose captum.

* 269. *Phyllodecta cavifrons* **Thoms.** *l. c.* VIII. 278. 3.
Ad Muonioniska in regione sylvatica aliquoties capta.

270. *Clythra 4-punctata* **L.** In nidis *Formicae rufae*
ad Muonioniska in regione sylvatica tempore vernali copio-
sissime observata.

Aphidiphagi Latr.

271. *Anisosticta strigata* **Thunb.** Ad ripam fluminis
Muonioensis ad Muonioniska post inundationem d. 24—25 Jun.
duo specimina inveni.

272. *Halysia hyperborea* **Payk.** Ad Muonioniska in
regione sylvatica frequenter occurrit.

Ead. var. l. m.: prothorace lateribus late albidis, puncto
nigro, elytris ut in typo.

Ad Muonioniska d. 7 Sept. capta.

Ead. var. m. m.: prothorace ut in *var. l.*; elytris punctis
fasciae mediae parvis, separatis; posterius puncto solitario.

Cum praecedentibus rarissime capta.

273. *Scymnus bisignatus* **Bohem.** *Act. Holm.* 1849. 237.
— **Thoms.** *l. c.* VIII. 388. 4.

Ad Muonioniska in regione sylvatica sub muscis loco
turfoso d. 9 Jun. unicum specimen inveni.

† 274. *S. pygmaeus* **Fourcr.** *Ent. Par.* I. 150. 24. (*Coc-*
cinella). — **Thoms.** *l. c.* VIII. 395. 14.

Ad Muonioniska in regione sylvatica d. 20 Jun. captus.

Othismopteryx, ett nytt genus bland Finlands Coleoptera af familjen Colydiidae,

beskrifvet af **JOHN SAHLBERG.**

Ehuru Coleoptera utgöra den Insektordning, som hos oss under en längre tid ifrigast blifvit studerad, inträffar likväl icke sällan, att man deraf inom vårt land ännu upptäcker för faunan nya arter och till och med helt och hållet obeskrijfna former. Redan för några år sedan lyckades jag i Yläne kapell, hvilket måste anses för en af de i Coleopterologiskt afseende bäst undersökta orter i Finland, påträffa en märkvärdig insektform, hvilken befunnits vara obeskriiven, och som genom några väsentliga egenheter i byggnaden afviker från andra närstående, hvarföre det blir nödvändigt, att för densamma uppställa ett särskildt slägte. Då insekten genom sin egendomliga form synes vara ganska framstående och med yttersta lätthet kan skiljas från alla hittills kända, har jag ansedt mig böra meddela en beskrifning deraf, ehuru jag, då jag eger endast ett enda exemplar, ej varit i tillfälle att så noga undersöka de inre mundelarne, som kanske skulle hafva varit önskligt. För förtydligandet af beskrifningen åtföljer en enkel teckning. *)

Othismopteryx nov. gen.

Corpus elongatum, durum, opacum, pubescens. — Caput magnum, porrectum, pone oculos angustatum, subtus pro antennis recipiendis obsolete bisulcatum; fronte lateribus dilatata, antice utrinque impressa; clypeo haud discreto, apice leviter emarginato; labro parvo, transverso, emarginato; mandibulis corneis, apice fissis; mento medio truncato, lateribus utrinque rotundato-sinuato, angulis lateralibus dentato-promi-

*) Intryckningarna på thorax äro på figuren något för svagt markerade.

mentibus; labio angustato, apice obsolete emarginato; palpis labialibus brevibus, triarticulatis, articulo primo minimo, ultimo elongato-ovato; maxillaribus longioribus, articulo ultimo praecedentibus duobus simul sumptis longiori, elongato-ovato apice obtuse exacuato; oculis parum prominulis, rotundatis.

Antennae sub frontis lateribus subelevatis ante oculos insertae, breviusculae, 11-articulatae, articulis duobus basalibus crassioribus; ultimis tribus latitudine aequalibus, clavam distinctam constituentibus, articulo ultimo praecedenti majori, globoso.

Prothorax subquadratus, disco inaequalis, foveolatus.

Episterna metathoracis linearia. Metasternum postice medio canaliculatum. Coxae omnes subcontiguae.

Elytra angusta, parallela, cancellato-striata, sutura interstitiisque alternis carinatis.

Pedes breviusculae; femoribus crassis, clavatis; tibiis teretiusculis, calcaribus obsolete; tarsis omnibus 4-articulatis, articulo ultimo ceteris simul sumptis longitudine aequali.

Abdomen segmentis 5 compositum, primo ventrali ceteris parum longiori.

Genus inter *Ditomam* et *Colydium* quasi intermedium; priori magis simile, sed clava antennarum triarticulata, sulcis antennalibus distinctis coxisque magis approximatis distinguendum; a posteriore corpore opaco, pubescente, capitis prothoracisque structura praesertim differt.

Nomen generis a verbis *ὀδισμός* = angustiae et *πτερυξ* = ala, elytra derivatur.

Othismoptyx carinatus n. sp.

• Lineari-elongatus, subdepressus, nigro-brunneus, opacus, tenuiter pubescens; antennis, ore, pedibus elytrisque ferrugineis; capite granulato-punctato, fronte antice utrinque foveola impressa; prothorace subquadrato, postice angustiore, disco inaequali, foveolato; elytris dense cancellato-striatis, interstitiis alternis carinatis, carinis obsolete transversim rugulosis; corpore subtus fortiter subumbilicato-punctatis. Long 3 lat. vix $\frac{3}{4}$ mm.

Magnitudine fere et statura *Ditomae crenatae* Fabr., sed corpore angustiore, lineari primo intuitu distinguedus. — *Caput* magnum, porrectum, subrotundatum, depressum, subgranulato-punctatum, opacum, pube rigida, cinereo-albida, depressa parce adpersum, nigro-fuscum; ore, mandibulis nigris exceptis, palpisque dilute ferrugineis, fronte antice utrinque foveola oblonga minus profunda impressa; oculis parum prominulis, nigris, granulatis. — *Antennae* capite paullo longiores, ferrugineae, tenuiter pilosae; articulis duobus basalibus crassioribus, 3—8 parvis, nodosis, extrorsum perparum latioribus et brevioribus; clava magna, compressa, 3-articulata, articulis latitudine subaequalibus, 9:0 et 10:0 valde transversis, perfoliatis, praecedenti fere triplo latioribus, ultimo breviter rotundato, pallidius testaceo. — *Prothorax* antice capite paullo latior, apice longitudini aequalatus, cordato-quadratus, apice obtuse trisinuatus, crasse marginatus, angulis obtuse productis, lateribus antice fortiter, deinde leviter convergentibus, crassius marginatis, margine obsolete crenulato, basi obtuse rotundato, sed ante angulos levissime sinuato; supra modice convexus, inaequalis, foveola oblonga, lata media, ab apice ultra medium producta, et in disco postico utrinque alia minore, obsolete; fusco-brunneus, marginibus dilutioribus, rugoso-punctatus, opacus, pube simili ac in capite parce adpersus. — *Scutellum* parvum, subquadratum. — *Elytra* prothoracis basi dimidio latiora, humeris subrectis, lateribus parallelis, apice obtuse rotundata, supra transversim modice convexa, ferruginea, opaca, dense et satis profunde punctato-striata, punctis cancellatis, interstitiis 2, 4, 6 et 8 paullo latioribus et fortiter carinatis, sutura margineque laterali etiam carinato-elevatis, carinis dorso interstitiisque rugulosis, tenuissime pubescentibus. — *Corpus* subtus nigro-brunneum, fortiter, remotius sub-umbilicato-punctatum, parce tenuiter pubescens. — *Pedes* breviusculi, tenuissime pubescentes, ferruginei; tarsi omnibus 4-articulatis, articulo ultimo ceteris simul sumptis longitudine aequali, unguiculis simplicibus. (Tab. I. fig. 8 et 9.)

Habitat in Yläne rarissime; in strue lignorum nuper
 caesorum in sylva usta prope Kolva mense Augusto a. 1863
 unicum specimen inveni, postea eodem loco saepissime fru-
 stra quaesivi. Alterum specimen, sine annotatione loci, in
 collectione Dom. Professoris W. Nylanderii vidi.

Ytterligare bidrag till kännedomen om Finska vikens övegetation

af

M. BRENNER.

Såsom i de föregående Bidragen i detta häfte redan blifvit nämndt, företogos de till grund för desamma liggande undersökningarne sommaren 1868 under förhållanden, hvilka ej kunde annat än menligt derpå inverka, hvarföre äfven den förmodan uttalades att de då gjorda observationerna under en annan mera gynnsam tid borde kunna kompletteras. Detta har också till en del redan inträffat. Sednaste sommar (1870) var jag nemligen i tillfälle att under en kortare vistelse på Hogland, från 6 till 12 Juni, såväl observera växter dem jag förut ej derstädes sett, som ock för redan förut observerade växter anteckna nya lokaler. Ehuru dessa observationer visserligen under en längre vistelse derstädes hade kunnat blifva fullständigare, har jag likväl ansett mig böra här, i samma häfte som de föregående, meddela desamma.

Genom detta tillägg förökas ifrågavarande flora med 9 arter *Dicotyledoneae* förutom varieteter, hvaribland 1 art genom förbiseende från de föregående blifvit bortlemnad samt 2 arter och 1 varietet höra till de af mig förut för osäkra ansedda. De öfriga deremot äro för densamma alldeles nya. De familjer som härigenom till sitt artantal förökats äro: *Boraginaceae* med 1 samt *Synanthereae*, *Ranunculaceae*, *Cruciferae* och *Alsinaceae* hvardera med 2 arter. Såsom mera anmärkningsvärd förtjenar särskildt omnämnas *Cerastium vulgatum* L. * *alpestre* Hartm., hvaraf en glandelhårig form här anträffades, utgörande en af de många former Hogland,

isynnerhet bland de lägre växterna, har gemensamt med den höga Norden, äfvensom *Hieracium canescens* **Schleich.**, hvilken vid jemförelse med Lektor **C. J. Lindebergs** *Hieracia Scandinavica exsiccata* påträffats bland de från Hogland förut hemtade *Hieracia*.

De tillägg jag sålunda här önskade bifoga äro följande:
(Obs. De för Hogland nya äro betecknade med * i marginalen.)

62. *Carex digitata* **L.** anträffades i skog h. o. d.
 98. *Alisma plantago* **L.** i kärr vid Pohjaskorkia.
 99. *Paris quadrifolia* **L.** 1 ex. vid Purjeniemenpäällys.
 138. *Crepis tectorum* **L.** på berg h. o. d.
 144. *Hieracium murorum* **L.**
 * * *subcaesium* **Fr.** på ängstufvor N. om Suurkylä r.
 * 145a. *H. canescens* **Schleich.** Lindeb. Hier. Scand. exs. 28.
 Pohjaskorkia.
 151. *Taraxacum officinale* **Web.** mycket a.
 * * *corniculatum* (**Kit.**). torrare betesmarker och vägar a.
 * 151a. *Leontodon hastilis* **L.** äng vid Suurkylä r.
 * 173a. *Myosotis hispida* **Schlecht.** torrare ställen på ängar i södra delen mera r.
 175. *Lithospermum arvense* **L.** Suurkylä r.
 202. *Veronica chamaedrys* **L.** äng ofvanför Lapinlahti.
 204. *V. serpyllifolia* **L.** äng. r.
 214. *Trientalis europaea* **L.**
 f. *rosea*, Purjeniemenpäällys.
 217. *Plantago lanceolata* **L.** äng. a.
 229. *Ranunculus auricomus* **L.** ganska a.
 * 232a. *Anemone nemorosa* **L.** a., ehuru från föregående förteckning bortglömd.
 * 232b. *A. hepatica* **L.** skog. r.
 235. *Chelidonium majus* **L.** h. o. d.
 * 246a. *Arabis suecica* **Fr.** 1 ex. på äng NV. om Suurkylä.
 247. *A. thaliana* **L.** torra ställen h. o. d.
 * 248a. *Barbarea vulgaris* (**L.**) **Br.** Pohjasriwi, införd med timotejfrö.
 256. *Draba nemorosa* **L.** Pohjasriwi.

262. *Oxalis acetosella* L.
f. *lilacina*, floribus lilacinis, exsiccatis amethystinis, barrskog V. om Weteljärwi.
- * 265. *Viola tricolor* L. äng vid Suurkylä och på Wälikallio.
var. *arvensis* Murr. Pohjasriwi.
268. *V. sylvatica* Fr.
var. *Riviniana* (Rehnb.) skog h. o. d.
280. *Viscaria alpina* (L.) berg r. t. ex. Wälikallio.
286. *Cerastium vulgatum* L.
* *alpestre* Hartm. f. *glandulosa*, superne glanduloso-pilosa, källartak af torf i Suurkylä r.
287. *C. semidecandrum* L.
* var. *viscidum* Fr. (Lange, Dansk Fl. 620) källartak af torf i Suurkylä.
* f. *major*, spithamaea, foliis superioribus 21 mm. usque longis (lat. 13 mm.), inferioribus etiam 24 mm., tillsammans med föregående.
- * 287 a. *Arenaria trinervia* L. skog. r.
- * 287 b. *A. serpyllifolia* L. torra ställen r.
324. *Geum rivale* L. äng. h. o. d.

Slutligen må här bifogas några uppgifter angående de försök här blifvit gjorda att odla kulturväxter och huru desamma utfallit. De stödjade sig hufvudsakligast på meddelanden af länsmannen på orten, herr C. Hellstedt, och chefen för fyrarne och räddningsstation, herr löjtnant L. Anzoff, hvilken sednare på norra udden med särdeles ihärdighet förstått att utaf den svåra stembundna marken förskaffa sig ett litet experimentalfält för kulturväxter.

Hvad först rågen beträffar, så kan man nästan säga att den ej alls odlas; de rågstrån jag varit i tillfälle att se hafva emellertid varit mycket frodiga. Estländskt korn odlas mycket sällsynt, ehuru det lyckas väl. Potatisodlingar får man se litet här och der, än i en stenig backe, än midt i flygsanden. Rofvor skall man hafva försökt att odla, men utan att lyckas; deremot skola rädisor, rättika, pepparrot, morot, rödbeta, cichoria, rödlök, pipplök, gräslök, gurka, spenat, sallat, krasse, selleri, persilja, dill, sockerärter, störbönor och humla lyckas bra, äfvensom arbus i drifbänk under vanliga år. Vidare hafva försöken att odla hufvudkål, blomkål och

pumpa misslyckats. Af fruktträd anträffas endast äppelträd samt ett och annat kersbärsträd i några gårdar samt af bärbuskar, krusbär och röda vinbär. Försök med melon skulle i sommar anställas, men huru detta aflupit har jag mig icke bekant.

1844
 1845
 1846
 1847
 1848

1849
 1850

Meddelanden från Sällskapets förhandlingar. *)

Den 12 Maj 1869.

Årsberättelse afgifven af ordföranden:

Det tilländalupna året har för vårt anspråkslösa samfund varit utmärkt genom om möjligt ännu större intresse och deltagande i det vetenskapliga lifvet derinom, hvarpå bästa beviset lemnas af de talrikt besökta månadssammankomsterna och de lifvade och lifvande föredrag och diskussioner, som derunder hållits. Men ett ännu mera talande bevis äro de häften af sällskapets Notiser, som antingen redan lemnat eller snart skola lemna pressen. Ty sistledne höst offentliggjordes det nionde häftet, det omfångsrikaste, som ännu af vårt samfund utgifvits, innehållande bidrag af Hrr Lektor *Karsten*, Kand. *Palmén* och *Sahlberg*, Stud. *Malmberg* och ordföranden. Det 8 torde likaledes innan kort vara färdigt för distribution, innehållande viktiga bidrag till kännedomen af växtligheten, både hvad högre och lägre former biträffar, inom ryska Lappmarken; det 10:de bör före slutet af nästinstundande höst vara afslutadt, bland annat prydt af tvänne olika monografier öfver de inhemska *Pezizae*, den ena af Prof. *Nylander*, den andra af D:r *Karsten*, samt en förteckning öfver Finlands alla fjärilar af D:r *Tengström*. Rikliga och värdefulla bidrag till fortsättningen af våra Notiser hafva inlemnats af Hrr Prof. *Hjelt*, D:r *Karsten*, Kand. *A. H. Cajander* och *M. Brenner*, Stud. *O. Reuter* och Forstm.

*) I enlighet med Skpts derom den 12 Maj 1868 och 3 Dec. 1870 fattade beslut komma ordförandens och intendenternes årsberättelser äfvensom meddelanden rörande landets Fauna och Flora att uti Skpts Notiser införas.

Brander, ännu flera torde vara att förvänta. Önskligt vore det därför, att sällskapet egde större penningemedel att tillgå i och för tryckningen, hvilken tager i anspråk nästan alla de inkomster, hvaröfver sällskapet förfogar, oaktadt Kejs. Senaten (enligt protokoll af den 15 Juli 1868) behagat lemna ett årligt bidrag af 800 *Fmk.* under quinquenniet 1868—72. Med ett ord, flera afhandlingar inkomma, än vi se oss i stånd att till trycket befordra, isynnerhet som det ligger det ursprungliga ändamål, för hvilket sällskapet stiftades, kanske ännu närmare att ega medel för auställande af naturhistoriska undersökningar i olika delar af finska Faunans och Florans område. Sistledne sommar hade sällskapet icke tillgångar att utsända några excurrenter, men i år eger det för detta ändamål 600 *Mkf.*, som på följande sätt fördelats: 300 åt *Kand. Brenner* för botaniska forskningar i s. ö. delen af Uleåborgs län, 200 åt *Stud. V. Brotherus* för likartade undersökningar i nordligaste delen af Tavastland och återstående 100 åt *Stud. Malmberg* för enahanda uppgift inom Norra Savolaks.

På grund af sällskapets hemställan har Consistorium Academicum beslutat bekosta utgifvandet af den nya upplagan af *Herbarium Musei fennici*, som dock ännu icke kunnat bli färdig, i följd af vissa vidriga omständigheter och vidlyftiga undersökningar af en mängd svårbestämda och kritiska växtformer.

Till nya medlemmar af vårt samfund hafva under årets lopp invalts: Prof. *Steenstrup* i Köbenhavn, Prof. *Areschoug* i Uppsala, Prof. *Stål* vid Vet.-Akad. i Stockholm, Lektor *C. Hartman* i Örebro, Docenterne *Cleve* i Uppsala och *Berggren* i Lund, D:r *Ångström* i Örnsköldsvik, samt inom Finland Possess. *E. J. Elmgren*, Teknol. *E. C. E. v. Knorring*, samt Studeranderne *E. Lackström*, *E. E. Ingman*, *K. Collin*, *H. Zilliacus* och *A. Ehnberg*. Deremot har sällskapet att beklaga förlusten af Geheimerådet D:r *C. Fr. Ph. v. Martius*, en af samtidens störste botanister, rygtbar företrädesvis genom sin i sällskap med zoologen D:r *Spix* företagna resa i Brasilien, samt genom sina storartade arbeten öfver

detta lands Flora; han afled i München den 13 December 1868.

Af följande samfund och enskilde personer hafva vi mottagit gåfvor, som betydligt riktat sällskapetets boksamling: *Société Imp. des Sciences natur. de Cherbourg*, *Soc. de Botanique de France*, *Botaniske Foren. i Köbenhavn*, *Soc. Imp. des Natur. de Moscou*, *Ryska Entomologiska sällsk.*, *Preuss. Akad. der Wissensch. zu Berlin*, *Naturf.-Verein zu Riga*, *Schlesische Gesellsch. für vaterl. Kultur*, *Verein der Ärzte in Steyermark* och *Finska Vetenskaps-Societeten*, samt Hrr Lektor *C. Hartman*, Forstm. *Norman*, Prof. *Hjelt*, Apoth. *A. Günther*, D:r *Ehrström* och ordföranden.

S. O. Lindberg.

Årsberättelse afgifven af zool. intendenten:

Den mängd af insända gåfvor, som under förflutna år kommit de inhemska zoologiska samlingarne till del låter hoppas, att desamma allt fullständigare skola motsvara sitt ändamål, det att representera den inhemska faunan.

De finska däggdjuren äro delvis uppställda i förening med den systematiska samlingen och uppgå till ett antal af 43 inhemska arter. — De ornithologiska samlingarna stå fortfarande under arkiater *E. J. Bonsdorffs* inseende uppställda uti anatomiska auditorium, der 229 arter i öfver 1,000 exemplar af olika drägter finnas uppställda; under året har samlingen ökats med en art. Af 163 inhemska foglar finnas ägg och har denna samling senaste vinter blifvit uppställd uti nya och rymliga skåp. Fogelbon finnas af 28 arter. En för faunan och samlingarne ny grodart (*Rana arvalis*) har under året tillkommit. — Fiskarne äro, till ett antal af 69 arter, jemte de skandinaviska ordnade till en nordisk samling; dock saknas ännu en mängd arter från Is- och Hvita hafven.

Insektordningarne representeras af de samlingar, som genom Skpts försorg blifvit uppställda för längre tid sedan. *Coleopter*-samlingen, som för det närvarande torde uppgå till öfver 1700 arter har under året ökats med 80. *Hemipter*-

samlingen omfattar omkring 450 arter och har tillvuxit med 47. begge samlingarne genom bestämningar af kand. *J. R. Sahlberg*, den senare äfven af stud. *O. M. Reuter*. *Lepidopter-samlingen* består af inemot 850 arter och har under året ånyo blifvit genomgången och delvis granskad af D:r *J. M. J. af Tengström*, hvarjemte samlingen blifvit provisoriskt förtecknad. *Orthoptera* och *Pseudoneuroptera* äro ordnade och uppgå till 63 arter, af *Hymenoptera* äro deremot endast *Apiaria* och *Tenthredinidae* delvis bestämda och ordnade. Den inhemska *Dipter-samlingen*, som hopbragts och ordnats af arkiater *E. J. Bonsdorff* omfattar för närvarande omkring 1930 arter i nära 12,000 exx. bestämda och förtecknade. äfvensom ett betydligt ännu icke granskat material.

Spindelsamlingen är icke obetydlig, men har under senare år förökats endast genom insända obestämda samlingar. En finsk *crustacé-samling* förefinnes knappt ännu; *entozoerna* äro till största delen hopbragta af Drr Prof. *Tengström* och *Lundahl*. *Mollusk-samlingen*, som härtills förvarats å botaniska museum i samma skick, som då „Finlands Mollusker“ offentliggjordes, har under året blifvit uppställd bland de öfriga zoologiska samlingarne och förökad med inlemnade föräringar. -- Af öfriga lägre djur har, likasom af en del af de redan nämnda, icke någon egen finska samling ens kunnat hopställas. (Jfr. d. 7 Dec. 1867.)

De väsendtligaste bidragen under året hafva bestått af insekter inlemnade af kand. *J. R. Sahlberg*, stud. *O. M. Reuter* och *A. Ehnberg*, apothekaren *A. Günther* i Petrosawodsk och undertecknad, samt fogelägg af forstmästaren *C. Brandler* i Pudasjärvi; mindre omfattande men för samlingarne värdefulla gåfvor hafva lemnats af possessionaten *E. J. Elm-gren*, kand. *M. Brenner*, studd. *A. J. Malmberg*, *Domander*, *M. v. Essen* och *Carlenius*, Drr. *Hellström*, *Ehrström* och *Karsten*, Prof. *Lindberg*, Lektor *A. Blomqvist*, Mag. *Unonius*, Veterinärläkaren *Wegelius* å Mustiala, Handl. *Dromberg*, Herrarne *v. Essen* och *Knorring*, bonden *Silfverberg*, landthus-hållaren *Westman* samt eleverne *Meyer* och *Brotherus*.

J. A. Palmén.

Årsberättelse afgifven af botan. intendenten:

Liksom tillförene har den inhemska växtsamlingen under det nu tilländalupna året fått emottaga bidrag dels af exkurrenter, hvilka på skpts bekostnad anställt undersökningar inom landet, dels af andra för saken nitiske personer, hvilkas jemförelsevis stora antal och talrika gåfvor vittna om det lifliga intresse, allmänheten äfven detta år egnat åt samlingens förkofran. Den har sålunda ökats med inalles 521 fanerogamer och ormbunkar, bland hvilka 2 för vår flora nya arter; större delen af ifrågavarande växter har inlemnats af skpts sekreterare, kand. *M. Brenner*. Förnämligast hafva likväl kryptogamerna, af hvilka omkr. 1200 tillkommit, under årets lopp vunnit och har skpt härför i främsta rummet att tacka herrar: Prof. *S. O. Lindberg*, som förärat en talrik mängd mossor, deribland åtskilliga för floran nya arter, från Nyland; D:r *P. A. Karsten*, hvilken nu liksom under de föregående åren riktat samlingarne med ett stort antal sällsynta och flere för vetenskapen nya svamparter: Forstkonduktören *F. Silén* (sällsynta mossor från Kuu-samo) och stud. *O. A. J. Carlenius*, (en betydlig samling lafvar från Nyslott). För större eller mindre bidrag står skpt vidare i skuld hos herrar: Lektor *Arrhenius*, D:r *J. N. Toppelius*, teknologen *E. v. Knorring*, Ingen. *Jurvelius*; kandd. *J. Sahlberg*, *E. Lackström*, *Zetterberg* och *Paqualin*; studd. *K. Collin*, *E. Roos*, *H. Zilliacus*, *V. Brotherus*, *U. V. Telén*, *R. Læthén*, *Sulin* och *M. Wænerberg* samt Lyceisten *A. A. Hällström* jemte några andra personer, hvilkas bidrag i dag komma att anmälas. — Af de i finska musei herbarium nu förvarade arter uppgå fanerogamerna till 1061 och kryptogamerna till mer än dubbelt så många; de förra finnas representerade i 13,600 exemplar. **J. P. Norrlin.**

Till Skpts arkiv inlemnades i manuskript: Minnen från en zoologisk resa i Torneå lappmark sommaren 1867, upptecknade af *John Sahlberg*.

Genom medverkan af Hr Rektor *Nordström* hade finska fogelsamlingen fått tillbyta sig af *Lovisa* elementar-

skola ett exemplar *Cygnus Bewickii*, skjutet nyligen i närheten af Lovisa.

Den 2 Okt. 1869.

Kand. *F. W. Woldstedt* förevisade omkr. 20 sp. Ichneumonider från olika delar af landet, om hvilkas förekomst härstädes ännu intet blifvit offentliggjordt.

Prof. *Lindberg* meddelade, att den vid våra stränder växande och såsom *Isatis tinctoria* hittills ansedda *Isatis* enligt statsrådet *Ruprechts* undersökningar ej vore identisk med den äkta i mellersta Europa vildt växande, i Skandinavien odlade och förvildade, utan en genom olikheter beträffande frukten väl skild art, af *Ruprecht* kallad *Isatis maritima*. Dock hade äfven den äkta *I. tinctoria* för längre tid tillbaka af statsrådet *Ruprecht* blifvit anträffad i Åländska skärgården.

Mag. *M. Brenner* förevisade några sistledne sommar i Uleåborg tagna lärkträdkottar, hvilka i spetsen småningom öfvergå till verkliga barrbärande grenar, tydligen utvisande kottarnes natur af transformerade grenar, på hvilka barren omvandlats till de s. k. täckfjällen och knopparne i deras vinklar till fröämnen och kottefjäll. I sammanhang härmed tillkännagaf sig Lektor *J. E. Furuhjelm* hafva till Prof. *Caspary* i Königsberg i och för närmare undersökning öfversändt af trädgårdsmästaren *K. H. Bockström* i Karis funna granhängen, vid basen bärande hon- och för öfrigt hanblommor. Hos dessa åter hade en del täckfjäll visat sig småningom öfvergå till ståndare.

Forstmästaren *C. J. Stenius* hade till samlingarne insändt en tallqvist med 44 hoppackade kottar från Pudasjärvi.

Den 6 Nov. 1869.

Prof. *Lindberg* förevisade en sistledne sommar i Pijärvi sjö i norra Tavastland af stud. *V. Brotherus* funnen ny art *Fontinalis*, hvilken prof. för dess likhet med *Dichelyma falcatum* kallat *F. dichelymoides*.

Amanuensen *Norrlin* förevisade några för floran nya fröväxter neml.: *Chærophyllum aromaticum* och *Polygala*

amara, tagna af Mag. Sahlberg i ryska Karelen, *Saponaria vaccaria*, tagen af stud. A. Malmberg i norra Savolaks och af aman. Norrlin i Asikkala, dit den med utsädeskorn inkommit, samt den äkta *Alnus pubescens* Tausch. (Flora 1834, p. 520) tagen i Asikkala, der den växer nära stränder bland *A. incana* och *glutinosa*. Denna art, hvilken skiljer sig från den vanliga gråalen genom ofvanpå nästan glatta, undertill gröna blad, glatta knoppar, brunludna bladskäft o. s. v. anses af flere författare, och såsom det synes på goda grunder, för en hybrid af våra vanliga alarter. Vidare förevisades några af stud. Malmberg i norra Savolaks och af aman. Norrlin i Asikkala tagna ludna qvistar af *Betula verrucosa* och en af norm.-skoleeleven Svanström vid Heinola funnen monströs form af *Pulsatilla vernalis*.

Dr Sælan förvisade en af honom på Lappviksudden tagen granqvist med en i toppen barrbärande kotte, hvilken till samlingarne inlemnades.

Prof. Malmgren redogjorde för förekomsten af *Sylvia (Luscinia) fluviatilis* W. & M. i Finland, hvilken af Lektor L. M. Runeberg blifvit skjuten vid Domargård i trakten af Borgå och till finska samlingen insänd genom hr Lektor Strömborg samt meddelade notiser om *Calamoherpeschoenobaenus* och *Falco vespertinus*, hvarom allt prof. uti F. Vet. Soc. öfversigt 1869 närmare redogjort; äfven omnämnde prof., att *Delphinapterus leucas*, hvilken frih. E. Hisinger i slutet af Maj observerat i Tenala, sedermera blifvit sedd i Simo kapell, norr om Uleåborg.

Amanuensen Palmén förevisade ett af stud. Zidbäck till samlingarne inlemnadt ägg af vakteln, *Perdix cothurnia*, taget år 1862 uti Pälkäne socken i Tavastland, der fvenne bon anträffats på en åker; enligt gifvarens uppgift skall ett dylikt bo med 9 ägg år 1864 blifvit funnet i Wonå socken.

Den 4 Dec. 1869.

Friherre Edr. Hisinger förevisade och inlemnade till samlingarne några af honom i sydvestra Finland tagna lägre växter, hvaribland följande för samlingarne nya: *Poly-*

porus applanatus från Pojo, *Vaucheria geminata* var. *racemosa* fr. Ingå, *Chlamydomonas communis* fr. Pojo och *Chlamydococcus pluvialis* fr. Kimito, äfven funnen i Pojo och Ingå, och enl. Prof. *Lindberg* i Helsingfors.

På förslag af D:r *Sælan* förenade sig skpt om att föranstalta en samling af kulturväxter.

D:r *Sælan* öfverlemnade till skpt en samling *Salix*-arter, tagna under olika årstider och uppmanade äfven andra till sådana samlingars anställande, emedan endast derigenom ett fullständigare begrepp om nämnda växter erhålles.

Ordföranden fäste skpts uppmärksamhet vid en i Köbenhavns botaniska tidskrifts tredje bands andra häfte af Prof. *J. Lange* till nordens botanister ställd uppmaning att till Prof. *F. Crépin* i Gent insända de viktigaste i Norden förekommande arter och former af släktet *Rosa*, för att tjena som material till en monografi öfver detta släkte. För detta ändamål fullständiga exemplar böra bestå af 1:o en blommande qvist, 2:o en qvist med fullvuxna men ännu gröna frukter, 3:o en qvist med fullmogna frukter, och 4:o ett rot-skott med de för detsamma karakteristiska taggarne.

Den 8 Dec. 1869.

Mag. *J. Sahlberg* föredrog om tvänne till insektgruppen *Cicadariæ* hörande arter *Issus dissimilis* och *Ulopa reticulata*, hvilka förut i följd af deras brist på flygvingar och täckvingarnes afvikande gestaltning ansetts bilda undantag från den allmänna regeln beträffande denna grupp, men nu genom af honom gjord upptäckt af deras långvingade och typiskt utbildade former, som äfven vid detta tillfälle jemte de vinglösa förevisades, visat sig endast vara kortvingade former af verkliga Cicadaries, analoga med dylika former af andra hemiptera. Upptäckten af den förra skedde år 1864 i Yläne, den senare deremot först sistledne sommar i ryska Karelen i närheten af floden Swir.

D:r *Sælan* förevisade och inlemnade till samlingen några monströsa *Salix*-former, isynnerhet af *S. nigricans* och *phylicifolia*, företeende öfvergångar mellan ståndare och

pistill, äfvensom några *Hieracia*, bland hvilka den förut hos oss för *H. rigidum* ansedda *H. Friesii* Hrtm. (*H. gothicum* Fr.) och den dermed beslägtade, verkliga *H. rigidum* Hrtm. (*H. tridentatum* Fr.).

Den 12 Febr. 1870.

Magister *M. Brenner* uppläste ett af konrektor *C. A. Aschan* i Kuopio insändt meddelande angående videsparfven, *Emberiza rustica*, hvilken af honom sistledne sommar blifvit funnen häckande å Jännevirta bys ägor, $1\frac{1}{3}$ mil från Kuopio stad, samt sommaren 1867 skjuten i Sotkamo socken, hvarjemte såväl det skjutna exemplaret som det tillvaratagna boet förevisades och inlemnades till samlingarne. Tillika meddelades af forstmästaren *A. L. Hollmerus* i Sotkamo i bref lemnade upplysningar, att samma fogel af honom derstädes påträffats sommaren 1867 med nära flygfärdiga och 1869 med redan utflugna ungar, äfvensom att han sommaren 1867 i Kuhmo anträffat ett bo med 5 ägg, hvilka han med ledning af *Westerlunds Oologi* anser tillhöra *Emberiza lapponica* och till granskning skulle insända.

Prof. *Malmgren* tillkännagaf sig från Uleåborg hafva genom Kollegan *W. Dahlström* erhållit exemplar af den derstädes förekommande hvitpannade gåsen, och att detta hört till *Anser erythropus* L. (*minutus* Naum.) ej till *A. albifrons* Bechst., såsom man hittills allmänt antagit.

Den 5 Mars 1870.

Amanuensen *Norrlin* förevisade följande för floran nya fröväxter: *Vicia tenuifolia*, tagen af lyceisten *B. Lindberg* i Lovisa trakten, *Ornithogalum umbellatum* af *K. W. Brunerona* och *Trisetum flavescens* af lyc. *M. A. Europæus* och *E. Hjelt* uti Thölö park vid Helsingfors.

Till de botaniska samlingarne hade, förutom de omnämnda, inlemnats följande anmärkningsvärdare gåfvor: af stud. *O. Homén* *Platanthera chlorantha* från Wiitasaari; af lyc. *M. A. Europæus* *Saxifraga nivalis*, *Sedum telephium* var. *purpureum*, *Myriophyllum verticillatum* var. *pectinatum*

m. fl. från Karelen; *K. W. Brunerona Lappa major* fr. Tenala och af *O. Alfthan Lonicera coerulea* fr. södra Karelen.

Den 26 Mars 1870.

Prof. *Malmgren* tillkännagaf, att Prof. *Pippingsköld* hos en qvinna från Tavastehus trakten anträffat den i Finland förut ej observerade *Tænia mediocanellata*, hvars cysticercusform lefver hos kalfven.

Prof. *Lindberg* meddelade, att en på skandinaviska och finska fjällen allmänt förekommande mossas, hvilken hittills ansetts för en steril form af *Leskea atrovirens*, numera af D:r *Sv. Berggren* i Norge anträffats med frukt och befunnits vara en för den Skandinaviska floran ny form *Lesquerenria saxicola* L. M.

Den 9 April 1870.

Bland gåfvor till de botaniska samlingarne anmälades: mossor från norra Tavastland, deraf flere anmärkningsvärda arter; ss. *Neckera crispa*, *Fontinalis dichelymoides*, *Conostomum boreale*, *Hypnum ruscifolium* och *H. badium*, inlemnade af kand. *V. Brotherus*, samt *Lycopodium inundatum* från Karlö af D:r *Fr. Nylander*.

Den 7 Maj 1870.

Prof. *Malmgren* meddelade att Kollegan *Dahlström* i Uleåborg tillsändt honom ett exemplar af *Regulus cristatus*, hvilken derstädes anses vara sällsynt, ehuru den i närliggande trakter, t. ex. Kajana, enl. prof:s egen erfarenhet är ganska allmän. I sammanhang härmed uppläste Prof. *Lindberg* några meddelanden från Kuopio af stud. *Malmberg*: bland annat att sistledne sommar ägg af vakteln *Perdix cothurnix*, blifvit i Maaninka kapell anträffade af skoleleven *Forstén*.

Mag. *M. Brenner* förevisade tvenne för floran nya fröväxter, *Poa cæsia* och *Carex elytroides*, tagna sistledne sommar den förra i Kuhmo, den senare i Limingo, några former af *Carex salina* och *halophila* från Uleåborg och Limingo samt af *Hieracium rigidum*, *Friesii* och *gothicum*

från olika delar af norra Österbotten, äfvensom en egen-
domlig form af *Euphrasia*, anträffad på sank strandäng norr
om Uleåborg.

Till samlingarne hade bland annat inlemnats af krono-
befallningsman *E. Ignatius* en albinosform af *Arvicola agre-
stis* från Tenala, samt af hr *P. E. Eriksson* en *Alauda
cristata*, hvilken han d. 27 Jan. skjutit i Wiborg på glacin
emellan stadsdelen Kron. S:t Annae och f. d. Wiborgska för-
staden; vid tillfället snöade det smått och thermometer
visade omkr. 18° C.

Till de botaniska samlingarne hade inlemnats: af Mag.
Brenner fröväxter från Uleåborg, hvaraf flere anmärknings-
värda ss. *Bidens cernua* var. *radiata*, *Achillea ptarmica*,
Angelica littoralis och *Polygonum minus*; af Lektor *A. Kull-
hem* 42 arter sällsynta lafvar deribland 6 för vetenskapen
nya, fr. Mustiala; af eleven *E. Juslin* *Picris hieracioides* från
Helsingfors djurgård; af amanuensen *J. P. Norrlin* 42 mossor,
hvaraf *Radula Lindenbergii* för floran ny från södra Tavast-
land, äfvensom 345 arter och 125 varr. lafvar, deribland 18
för vetenskapen nya, från Torneå Lappmark.

Den 13 Maj 1870.

Årsberättelse afgifven af ordföranden:

Sällskapets under den senare tiden allt mer tilltagande
verksamhet och vetenskapliga lifaktighet har snarare tillväxt
än förminskats under det nu tilländagångna året, tack vare
dess ledamöters gemensamma ansträngningar och varma in-
tresse för sällskapets mål och uppgift. Detta förhållande
ådagalägges tydligast derigenom att, då förut under den
långa tidrymden af fem och ett halft år icke ett enda häfte
af *Notiserna* utkommit, nu under de tre sista åren ej mindre
än tre häften från trycket utgifvits, hvartill dessutom de 8
och 11 häftena torde redan i höst vara att förvänta. Men
sällskapets vetenskapliga produktivitet är större än dess pen-
ningeresurser, hvarför flere afhandlingar inslyta än det har
tillfälle att trycka, isynnerhet som vårt samfunds första upp-
gift dock alltid är och förblir att gifva understöd åt lämp-

liga personer, som vilja undersöka någon eller några delar af landet, uppfattadt efter dess naturhistoriska och ej politiska gränser, ty med politiken har naturalhistorien lyckligtvis intet att skaffa. Vi måste därför försöka att utverka ett något förökadt anslag, på det debet och kredit må gå upp jemnt mot hvarandra och sällskapet utan hinder sträfva mot sitt mål; dertill behöfves årligen ett tillskott af 700 *Imf.*

Af Notiserna har sistledne höst utgifvits det 10 häftet innehållande afhandlingar af Hrr *Brander, Cajander, Hjelt, Karsten, Malmgren* och *Tengström*, samt af den frejdade *W. Nylander*. Af h. 11 är redan hälften färdigtryckt, och skulle kunna utkomma under sommarens lopp, derest icke *Mag. Sahlberg* måste anträda sin viktiga resa till ryska Lappmarken.

För utarbetandet af nya upplagan af *Herbarium Musei fennici* har nedsatts en komité under ordförandeskap af *D:r Scelan*. Den efter en alldeles ny plan omarbetade kartan är utkastad af Ingeniör *Wijkberg*, ehuru ännu ej sällskapet hunnit granska förslaget.

Den beslutade förteckningen öfver sällskapets ledamöter har hittills måst läggas åsido, då det saknats penningar för dess befordrande till trycket.

För öfvervakandet af våra tryckalster samt granskning af de insända afhandlingarne har nedsatts ett utskott, bestående af ordföranden, begge intendenterna, samt Hrr *Scelan, Malmgren* och *Sahlberg*.

Nya afhandlingar hafva under årets lopp inlemnats af Hrr *Brenner, Karsten, Kullhem, Norrlin, Reuter, Sahlberg* och ordföranden.

Trots sällskapets mångåriga austrängningar återstå vidsträckta trakter att undersöka, särdeles hvad angår naturalstrens geografiska utbredning. Sällskapet har därför oaktadt sina knappa tillgångar beslutat tilldela *Mag. Sahlberg* 800 *Imf.* för anställande af en entomologisk resa till ryska Lappmarken, 150 åt *Kand. Brotherus* för fortsättande af hans sistledne sommar på så berömvärdt sätt påbörjade undersökningar af växtligheten i *Norra Tavastland*, och 50 åt *Konrek-*

tor *Aschan* för anställande af ornithologiska forskningar i Kuo-pio-trakten, eller tillsammans taget en summa af 1,000 *Fmk.*

De utländska ledamöternas antal har under årets lopp ökats genom inväljande af Mr. *W. Sullivant* i Columbus (Ohio), Prof. *Örsted* i Köbenhavn, Konserv. *A. Blytt* och Öfverträdgårdsm. *Moë* i Christiania, Adj. *Areschoug* och Adj. *C. G. Thomson* i Lund, Lektor *Rob. Hartman* i Gefle, och D:r *C. Müller* i Halle. De inländskes åter genom upptagandet i vår brödraring af D:r *I. Björkstén*, Med. kand. *A. Spooj*, Kanslisten *O. B. Brenner*, Stud. *A. E. Arppe*, *P. Bäckvall*, *M. v. Essen*, *Hedström*, *Hendell*, *A. Hj. Hjelt*, *Hausen*, *Fr. Runeberg*, *R. Renvall*, *Sejerstråle*, Gymnas. *O. Collin* och Gartner *Orion*.

Boksamlingen har förökats genom värdefulla gåfvor af nedanskrifne vetenskapliga samfund och enskilde personer: *Soc. Imp. des Sciences natur. de Cherbourg*, *Soc. Linnéenne de Bordeaux*, *Soc. de Botanique de France*, *Boston Society of Nat. History*, *Botaniske Forening i Köbenhavn*, *Soc. Imp. des Natur. de Moscou*, *Ryska entomol. sällsk.*, *Preuss. Akad. der Wissensch. zu Berlin*, *Natur.-Verein zu Riga*, *Schlesische Gesellsch. für vaterl. Kultur*, *Botan. Verein Brandenb.*, *Finska Vetenskaps-Societeten*, samt Herr Akad. *Ruprecht*, Proff. *C. Stål* och *J. Lange*, Forstm. *Norman*, archiater *Bonsdorff*, Prof. *Nylander* och ordföranden.

S. O. Lindberg.

Årsberättelse afgifven af zool. intendenten:

De inhemska zoologiska samlingarne hafva under nu tilländalupne år erhållit spridda bidrag och sålunda endast i mindre mon tillvuxit. — Fogelsamlingen har riktats med en ny art, *Sylvia fluviatilis*, samlingen af bon äfven med en art, och äggsamlingen med ett icke obetydligt antal exemplar, deribland tvenne arter, som förut saknats. Af insekter och lägre djur har endast ett mindre antal arter af alla ordningar inlemnats. Deremot har mag. *J. R. Sahlberg* under året bearbetat de inhemska *Hemiptererna*, kand. *F. W. Woldstedt* har undersökt de hittills insamlade *Ichneumoniderna*, samt

systematiskt uppställt familjen *Pimplariæ* deraf; undertecknad har granskat större delen af de inhemska *Tenthredinerna*, äfvensom påbegynt en ny uppställning af den inhemska fjärrilsamlingen: vid det betydliga arbete, som måste egnas denna samlings försättande i ett mera städadt yttre skick har stud. *O. A. J. Carlenius* välvilligt lemnat ett väsendtligt bistånd.

Till samlingarna hafva gåfvor inlemnats af: mag. *J. Sahlberg*, *W. Woldstedt*, studd. *O. Reuter* och *Carlenius* samt undertecknad (insekter); af konrektor *C. Aschan* och forstmästaren *C. Brander* (foglar jemte bon och ägg); af med. kand. *A. R. Spoof* (lumbriciner och iglar); spridda bidrag af prof. *Malmgren* och *Mäklin*, lektorerna *Nervander*, *Strömberg* och *Nordenskiöld*, med. kand. *C. Holm*, provisor *Wahljors*, kronobefallningsman *E. Ignatius*, studd. *M. v. Essen*, *C. Lundström*, *A. J. Malmberg*, *Zidbäck*, *Collander*, *Bäckvall*, *F. G. Bergroth*, *Ahlberg*, *Domander* och *G. Brummer*, Curamgerens *Mehtonén*, kanslisten *O. B. Brenner*, gymnasiisten *N. J. Tallgrén* samt eleverne *Brotherus* och *Rancken*.

J. A. Palmén.

Årsberättelse afgifven af botan. intendenten:

Om redan de föregående åren visat ett alltmera stigande intresse för utredandet af den fosterländska floran har detta dock kanske märkbarare än förut framträdt under det nu tilländalupna året, om man får sluta af de inlemnade gåfvornas mängd och gifvarnes antal. Sålunda hafva de botaniska samlingarne sedan senaste årsmöte förökats med ialles 2650 växter, hvaraf 1090 fanerogamer och 1360 kryptogamer. För de förra, hvilka bland annat ha att uppvisa 7 för våra flora nya arter, har skpt i främsta rummet att tacka herrar: magg. *M. Brenner*, *J. R. Sahlberg* och stud. *A. J. Malmberg*. Till de sednare åter eller kryptogamerna ha de ansenligaste bidragen erhållits af: D:r *P. A. Karsten* (svampar från skilda delar af landet), Kand. *V. Brotherus* (mossor från norra Tavastland), Lektor *A. Kullhem* (lafvar från Mustiala) och undertecknad (mossor och

lafvar från Södra Tavastland äfvensom lafvar från Lappland). Utom af förenämnde gifvare ha samlingarne vidare fått emottaga större eller mindre bidrag af Frökvarne *M. Verving* och *M. Renfors*, Doktorerne *Th. Sælan*, *F. Nylander*, *C. Ehrström* och *H. Backman*, Med. kandd. *Spoof* och *Hj. Ilmoni*, Magg. Friherre *Edv. Hisinger*, *K. Unonius*, *E. Lackström* och *K. Collin*, Forstmästaren *C. J. Stenius*, studd. *H. Backman* och *Renvall* samt läroverkseleven *Edv. Lang*, — hvarjemte inalles något öfver 100 till större delen sällsynta arter, deribland 3 för floran nya fröväxter erhållits af åtskilliga elever vid härvarande lyceum och normalskola, för hvilka gåfvor skpt står i största förbindelse hos lärarne i naturalhistorien vid ifrågavarande läroverk, Magg. *M. Brenner* och *K. Unonius*, och vore det högeligen önskligt, att exemplet äfven följdes af andra läroverk i landet.

Af de i finska musei herbarium nu förvarade arter, uppgå fanerogamerna till 1068, representerade i 14,700 exemplar. Beloppet af kryptogamerna kan för närvarande ej med fullständig noggranhet uppgifvas, men uppgå, hvad artantalet vidkommer, till mer än dubbelt mot fanerogamerna.

J. P. Norrlin.

Den 1 Okt. 1870.

Forstmästaren *A. L. Hollmerus* i Sotkamo hade, förutom de upplysningar han redan förut (d. 12 Febr. 1870) lemnat angående *Emberiza rustica* och *E. lapponica*, till Skpt insändt några af honom gjorda ornithologiska iakttagelser såsom supplement till den i 6:te häftet af Skpts notiser offentliggjorda förteckning öfver Kajana-traktens fogelfauna. Enligt dessa förekommer *Haliaëtus albicilla* inom Paldamo och Sotkamo, hvarest bo med ungar anträffats den 25 Maj 1870; *Picus minor*, bo med ungar funnet i Sotkamo den 15 Juni 1870; *Sylvia hortensis* och *S. cinerea* kläcka uti Paldamo och Sotkamo; *Anthus arboreus* kläcker allmänt i Sotkamo; *Emberiza hortulana* förekommer allmänt i Paldamo och i Sotkamo, der bo anträffats den 17 Juni 1870; af *Fringilla montifringilla* fanns bon 1869 i Sotkamo och följande år i Paldamo; *Scolopax rusticola* häckar säkert i

Sotkamo, emedan flere individer af densamma befunnits sträcka såväl i början af Maj som slutet af Juni 1870.

Prof. *Malmgren* meddelade, att han genom apothekaren *Wahlfors* i Hvittis varit i tillfälle att konstatera förekomsten i Kumo elfdal af *Aspius rapax*, förut observerad endast i Kymmene elf, samt af *Gobio fluviatilis*, äfvensom att han erhållit exemplar af *Abramidopsis Leuckartii* från Esbo s:n, samt af stud. Bäckvall *Cobitis tænia* från Björkö. I sammanhang härmed upplyste med. kand. *A. Spoof*, att *Gobio fluviatilis* af stud. *Hjelt* blifvit funnen i Mariæ s:n vid Åbo, samt af honom sjelf i Pöytis i Aura å.

D:r *Sanmark* förevisade en hvit varietet af gråsparfven, insänd från Uleåborg af landssekreteraren *Hildén*, och prof. *Malmgren* en *Vespertilio auritus* från Thusby. inlemnad till samlingarne af lyceisten *H. B. Åström*.

Mag. *Unonius* förevisade en anmärkningsvärd missbildning af *Cardamine amara*, bestående deri, att fröämnet uti den på ena sidan, i följd af fruktbladets felslående, öppna skidan utvecklats till blomma i stället för frö. I sammanhang härmed utvecklade prof. *Lindberg* sin på nyligen gjorda undersökningar grundade åsigt om skidans natur, hvilken han äfven funnit bekräftad i den nya upplagan af v. *Dübens* handbok i växtrikets naturliga familjer. Dessa undersökningar, hvilka företagits i botaniska trädgården med frukter af der befintliga cruciferer, äfvensom af ett par *Papaveracéer* (*Bocconia frutescens* och *Chelidonium majus*) hade nemligen gifvit vid handen, att den skidan genomgående, vid kanten tjockare, mot midten tunnare och liksom med en fog försedda, skiljeväggen utan någon led sammanhänger med fruktskäftet och genomdrages af samma kärlnippen, samt upptill omedelbart fortsättes i stiftet och märket. I följd häraf och då detta stift fortfarande tillväxer upptill enligt stammens sätt att tillväxa, och väggarne, hvilka senare affalla, likt tvänne motsatta blad äro fästade vid nedre ändan af skiljeväggen ansåg sig prof. böra draga den slutsats, att skiljeväggen jemte stiftet och märket hos dessa växter höra till axelorganerna och endast väggarna utgöras af bladorganer.

Den 5 Nov. 1870.

Med anledning af de d. 1 Okt. 1870 anförda notiserna om förekomsten af *Gobio fluviatilis* i Finland tillkännagaf Prof. *Mäklin* sig hafva meddelat Vetenskaps societeten, att samma art förekommer allmänt i Wiborgs län och äfven anträffats i Uskela.

Mag. *J. Sahlberg* redogjorde för sin under senaste sommar i ryska lappmarken verkställda resa, hvarvid hufvudsakligast Kantalaks, Imandra och Ponoj trakterna blifvit undersökta och flere för vetenskapen och samlingarna nya arter blifvit upptäckta, och framhöll dervid dessa traktors stora öfverensstämmelse i entomologiskt hänseende med det nordligaste Skandinavien, särdeles norska finmarken.

Stud. *A. J. Malmberg*, som under ofvannämnda resa varit Mag. *Sahlberg* följaktig, meddelade några derunder gjorda iakttagelser såsom bevis för oriktigheten af de hittills angående ryska lappmarkens florområde lemnade uppgifter. Äfven förevisades åtskilliga för dessa trakter nya växtarter, bland andra talrika exemplar af *Botrychium boreale* **Mild.** från olika lokaler, såsom bevis för riktigheten af denna forms särskiljande från *B. lunaria* såsom en egen art, stående mellan denna och *B. lanceolatum*; derjemte förevisades en för de inhemska samlingarne ny art *Schoenodorus inermis* från ryska lappmarken.

Dr *Sælan* meddelade, att han jemte Lektor *J. E. Furu-hjelm* senaste sommar varit i tillfälle att konstatera förekomsten af *ek* i en skog i Kalvola, två mil norr om Tavastehus, sannolikt den nordligaste lokal för densamma såsom vildt växande. Ifrågavarande exemplar, hvilket växte ibland lindar på en mycket humusrik jordmån, var omkr. 40 fot högt med 9 tum i omkrets vid basen och uppskattades till en ålder af 60 å 70 år.

Magister *J. Sahlberg* påminte Sällskapet om de meddelanden han förut gjort om den s. k. dimorphismen hos vissa insekter, samt de villfarelser, som med anledning häraf inom entomologin varit rådande. En dylik villfarelse hade han i det senaste häftet af Bulletin de la Soc. Imp. des Nat.

de Moscou helt nyligen varseblifvit, idet en herr *Oschanin* derstädes såsom ett eget slägte, *Myrmecophyes*, upptagit en, äfven af hr S. i ryska Karelen påträffad kortvingad form af *Diplacus alboornatus* Stål, hvilket förefaller så mycket besynnerligare som just slägtet *Diplacus* blifvit med detsamma jemfördt och det nya slägtet grundats på karaktärer, som åtskilja de kortvingade formerna från de långvingade. Tillika förevisade hr S. representanter för tvänne nya af honom i ryska lappmarken upptäckta Hemipterslägten, hvilka han benämnt *Platypsallus* och *Bathysmatophorus*.

Den 3 Dec. 1870.

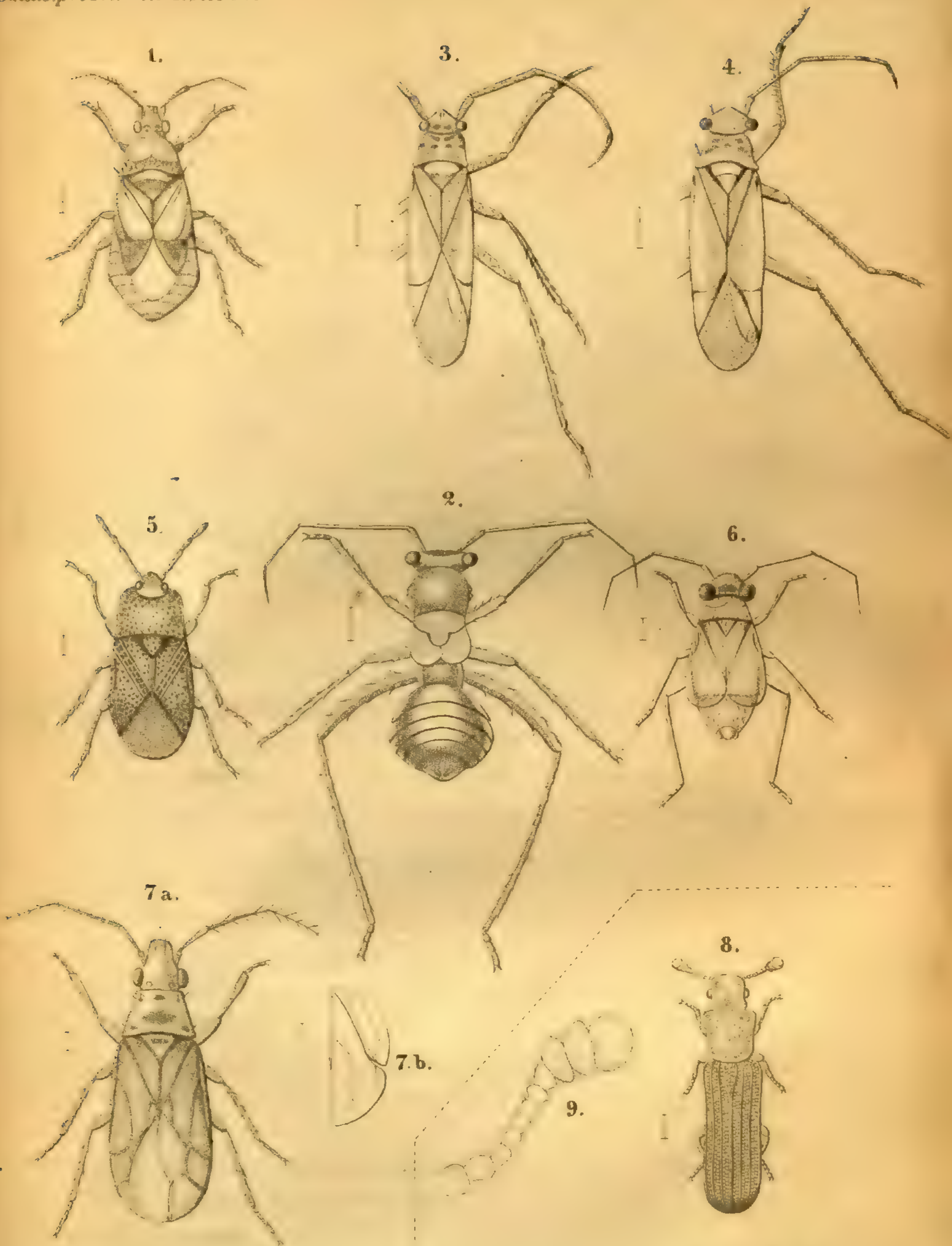
Prof. *Lindberg* omnämnde upptäckten af en för floran ny mossa, *Tetrodontium repandum*, som härtills endast på några få ställen å kontinenten blifvit observerad, och nu af stud. *A. J. Malmberg* funnen på *Pissavuori* i *Nilsjä* socken.

Mag. *Palmén* förevisade tvänne exemplar af en hittills obeskrifven dipterart af slägtet *Oscinis* (*Gampsocera*), närmast beslägtad med den äfven i Finland förekommande *O. cornuta*, men skiljd från alla samslägtingar genom sina med svarta fläckar tecknade vingar; det ena exemplaret hade af honom anträffats sommaren 1862 på *Luhtiala* egendom i närheten af *Tavastehus*, och det andra fann han senaste sommar vid *Görz*, några mil från *Adriatiska* hafvets nordliga spets.

Stud. *A. J. Malmberg* förevisade tvänne af honom senaste sommar i ryska Lappmarken anträffade former af *Lefflers* polymorfa art *Lepigonum caninum*, hvilka han ansåg vara tvenne hittills okända hafsstrandformer. Den ena af dessa, stående emellan *L. caninum* var. *medium* Fr. och *L. marinum* *Wahlenb.*, hade han benämnt *L. caninum* var. *archangelicum*, som utmärker sig genom en i allmänhet grof växt, glatthet, knappt utskjutande, kortskaftade fröhus, släta, äggrunda, sällan viugkantade frön, hoptryckt stjelk och på begge sidor plattade blad. Den andra åter, benämnd *L. can.* var. *gramineum* afviker genom en trådlikt späd växt

ljusgrön färg samt till en tredjedel utskjutande oftast mycket långskaftade fröhus, för öfrigt som föregående.

Till de botaniska samlingarne hade inlemnats: 67 arter mossor från norra Tavastland af kand. V. Brotherus, deribland *Hypnum turfaceum*, *H. erythrorrhizon*, *H. depressum*, *H. badium*, *Zygodon rupestris* och *Tortula fragilis*; *Herniaria glabra*, *Delphinium consolida* och *Symphytum officinale* från Tavastehus-trakten af stud. O. Collin.

O. Reuter del.

E. v. Knorring del.

1. <i>Piezostethus lativentris</i> J. Sahlb.	6. <i>Tytthus flaveolus</i> O. Reut.
2. <i>Diplacus alboornatus</i> Stål. form. brach.	7 a. <i>Ceratocombus muscorum</i> Fall. form. macr.
3. <i>Conostethus salinus</i> J. Sahlb. ♂	7 b. <i>Ala</i> ejusdem.
4. <i>Conostethus salinus</i> J. Sahlb. ♀	8. <i>Othismopteryx carinatus</i> J. Sahlb.
5. <i>Plinthisus latus</i> (J. Sahlb.) O. Reut.	9. <i>Antenna</i> ejusdem.

NOTISER

UR

SÄLLSKAPETS

PRO FAUNA ET FLORA FENNICA

FÖRHANDLINGAR.

TOLFTE HÄFTET.

(Med två taflor.)

NY SERIE. NIONDE HÄFTET.

Mo. Bot. Garden,

Helsingfors,

Theodor Sederholms boktryckeri.

1871.

ÖFVERSIGT

af

Finlands och den Skandinaviska halföns

CICADARIAE.

Af

JOHN SAHLBERG.

Ehuru den Skandinaviska nordens måste anses såsom en bland de i zoologiskt afseende bäst kända trakter på jorden, återstår dock ännu mycket att göra, förrän man ernått en någorlunda fullständig kännedom om djurens förekomst och utbredning derstädes. Särskildt gäller detta om vissa grupper bland Insekternas på former så rika klass. Till antalet af dessa måste med skäl räknas äfven den afdelning bland *Hemiptera*, som blifvit kallad *Cicadariae Latr.* Då denna insektgrupp, hvad Finlands Fauna särskildt vidkommer, aldrig varit föremål för någon mera omfattande bearbetning, beslöt jag att försöka i någon mån fylla denna lucka i fäderneslandets naturkännedom. Då jag, för det mesta understödd af Sällskapetets *pro Fauna et Flora Fennica* välvilliga uppmuntran och understöd, varit i tillfälle att sjelf i de mest skilda delar af vårt naturhistoriska område samla iakttagelser för detta ändamål, och de förnämsta allmänna och enskilda samlingar blifvit benäget ställda till begagnande, började jag vintern 1869 att sammanskrifva en öfversigt af de i Finland funna formerna. Särskilda gynnande omständigheter gáfvo mig dock senare anledning att ändra planen för arbetet. Då nemligen den bekante Hemipterologen professor Stål i Stockholm erfor min afsigt, hade han godheten att göra mig det förslag, att utsträcka arbetet till en behandling af äfven de Skandinaviska formerna, i hvilket fall han erbjöd sig att ställa de under hans uppsigt stående Svenska Riksmusei rika samlingar till förfogande. Alldenstund jag derigenom äfven blef satt i tillfälle att granska typerna till alla af Professorerna Boheman och Stål beskrifna arter, hvilket

var af synnerlig vigt för en säker kännedom af de nordiska formerna, ansåg jag, ehuru jag fruktade att arbetet skulle blifva ofullständigt, hvad angår arternas utbredning inom Skandinaviska halfön, mig dock icke böra afslå detta för- troendefulla uppdrag, så mycket mer som jag senare hade den lyckan, att af Sveriges förnämsta Hemipterologer erhålla rikhaltiga försändningar af materialier, och då en handbok för bestämmandet af de Skandinaviska formerna, hvilka förr finnas beskrifna i en stor mängd spridda arbeten, måste anses vara högeligen af behovet påkallad.

Föröfrigt öfverensstämma också Finland och Skandinavien i naturhistoriskt afseende så väl med hvarandra, att de lämpligast måste anses tillsammans utgöra ett naturhistoriskt område. Härvid bör dock märkas, att detta ingalunda sammanfaller med dessa länders politiska områden, utan i öster sträcker sig vida utöfver desamma. Åtskilliga naturforskare hafva nemligen med tydliga fakta ådagalagt, att den Finska faunas och florans naturliga gräns i öster måste förläggas till Hvita hafvet och Onega sjö, österom hvilka ett såväl i geologiskt som klimatologiskt och i följd deraf äfven i botaniskt och zoologiskt afseende mycket olika land vidtager. I öfverensstämmelse med resultaten af Sällskapetets *pro Fauna et Flora Fennica* mångåriga och omfattande undersökningar, hvilka finnas nedlagda i den *Herbarium Musei Fennici* åtföljande karta af år 1859 *) och på grund af egna, under tvenne somrar i de östra gränstrakterna företagna resor vunna åsigter, har jag ansett områdets östra gräns lämpligast böra dragas längs Wigfloden, Wigsjön, Telekinafloden, Onega, Svirfloden, Ladoga samt sedan i det närmaste

*) En ny upplaga af samma arbete, åtföljd af en noggrannare karta med ungefär samma begränsning mot öster, är under arbete och torde snart utkomma.

utmed Finlands sydöstra gräns till floden Systerbäcks mynning i Finska viken. Denna gräns kommer således till största delen att åtfölja den djupa dalsänkning, som sträcker sig mellan Hvita hafvet och Finska viken och synbarligen utgjort dessa vattens senaste samband. För öfrigt omgifves området helt och hållet af haf, nemligen: Finska viken, Östersjön, Kattegatt, Skagerak, Nordsjön, Atlantiska hafvet, Norra Ishafvet och Hvita hafvet.

För utredandet af arternas utbredning i ett så vidsträckt område hafva ett ganska stort antal samlingar i de trenne länderna blifvit mig till granskning meddelade.

Hvad först **Finland** beträffar, intages främsta rummet bland erhållna bidrag af de rika samlingar, som blifvit gjorda af studeranden O. M. Reuter under flere års tid förnämligast i Pargas socken och närgränsande delar af sydvestligaste Finland och trakten af Helsingfors. Dernäst förtjenar nämnas den af Sällskapet *pro Fauna et Flora Fennica* sammanbragte och till universitetets finska museum öfverlemnade samling af *Cicadariae*, insamlade af medicine doktorn J. M. J. af Tengström på Åland och i trakten af Kexholm, af professor Pipping och doktor Appelberg i Wiborgs län, af professor Hjelt och doktor Kekoni i Tavastland, af pastor Rahm i trakten af Helsingfors, af doktor Hellström i närheten af Gamla Karleby, af professor W. Nylander förnämligast vid Uleåborg, af doktor C. Lundahl vid Tammerfors, af professor C. R. Sahlberg och doktor R. F. Sahlberg förnämligast i Yläne.

Vidare har jag varit i tillfälle att granska en mängd *Cicadariae*, insamlade af professor Mäklin i skilda delar af landet, mest i Nyland och Wiborgs län, af archiater E. J. Bonsdorff i Åbo län, af aflidne brukspatron Wasastjerna i Österbotten, likaså den samling, som sammanbragtes af

hrr kandidat W. Woldstedt och magistrarna A. Palmén, C. Lundström och E. Grönvik, hvilka på universitetets bekostnad sommaren 1865 i entomologiskt afseende undersökte Kuopio län, och hvilka alla samlingar, jemte en mängd senare af magister A. Palmén i Torneå Lappmark 1867, i Nyland 1868—1869 och af W. Woldstedt i norra Tavastland sommaren 1870 insamlade, öfverlemnats till Universitetets Finska Museum.

Af öfriga samlingar, hvilka välvilligt stått mig till buds från Finland, äro de förnämsta apothekar Günthers insamlingar i närheten af Petrosawodsk, professor W. Nylanders, innehållande Cicadarier förnämligast från Uleåborg och Helsingfors, studeranden Malmbergs insamlingar från trakten af Kuopio samt magister Unonii från Sysmä, m. fl.

Hvad slutligen beträffar min egen verksamhet för undersökningen af våra Cicadarier, har jag för det första undersökt min hemtrakt, Yläne kapell, på gränsen mellan egentliga Finland och Satakunta äfvensom trakten af Åbo och Helsingfors städer, hvarest jag dock samlat endast vår och höst. Sommaren 1863 i Juli månad företog jag en kortare exkursion till Åland, der jag uppehöll mig förnämligast i dess vestligaste del. Sommaren 1866 företog jag på Sällskapets *pro Fauna et Flora Fennica* bekostnad en resa till sydöstra Karelen, hvarest jag i alla söder om Wuoxen belägna socknar uppehöll mig från början af Juni till början af September. Sommaren 1867 hade jag nöjet, att deltaga i den af ofvannämnda Sällskap utsända expedition till trakterna mellan Muonioniska och Kilpisjärvi i Torneå Lappmark, hvarvid äfven Lyngen vid Finmarkens kust besöktes. Sommaren 1868 gjorde jag en kortare resa till Pargas och Åbo i slutet af Juli och början af Augusti. Den derpå följande sommaren 1869 företog jag, med understöd af univer-

sitetets s. k. Henningska fond en resa till Ryska Karelen och Hvita hafvet och uppehöll mig på åtskilliga ställen emellan Svirfloden och staden Kem. Sistlidne sommar 1870 hade jag åter lyckan att med understöd af Sällskapet *pro Fauna et Flora Fennica* besöka den förut i entomologiskt hänseende nästan helt och hållet okända Ryska Lappmarken, hvarest jag gjorde insamlingar isynnerhet vid Kantalaks, Imandra sjö och Ponoj vid Lappska halföns ostligaste del. På återresan var jag i tillfälle att göra kortare exkursioner i Kuusamo och vid Kuopio. Sålunda har jag varit i tillfälle att sjelf undersöka och göra insamlingar i alla hörnen af Finlands naturalhistoriska område.

Från **Sverige** har jag erhållit till granskning först Svenska Riksmusei rikhaltiga samlingar, som innehålla Cicadrier insamlade af framlidne professor Boheman i Umeå Lappmark, i Dalarna, vid Stockholm, i Småland, Östergötland, Westergötland, Blekinge, Skåne, Bohuslän och Halland samt på Öland och Gotland; af professor Stål i Ångermanland, vid Stockholm, i Södermanland, Skåne och på Gotland; af professor Wahlberg i Östergötland och Umeå Lappmark; af professor Sundevall i Skåne; af studeranden Belfrage på Gotland och Kinnekulle i Westergötland samt ett mindre antal af professor Fallén från Skåne, professor Dahlbom från Gotland och major Gyllenhal från Östergötland. Vidare har jag erhållit värdefulla sändningar från doktor Haglund i Norrköping, som gjort insamlingar i trakten af Upsala och i Östergötland samt af universitetsadjunkten C. G. Thomson i Lund. Äfven har jag varit i tillfälle att granska ett antal *Cicadariae* insamlade i Bohuslän och Skåne sommaren 1870 af O. Reuter samt en mängd arter förvarade i C. R. och R. F. Sahlbergs samlingar, för flera år sedan sända af professorerna Zetterstedt och Fallén

från skilda delar af Sverige, äfvensom ett mindre antal i professor Nylanders samling, sändt af professor Boheman.

Från **Norge** utgöras de samlingar, som varit mig tillgängliga, af ett större antal insamlade af conservator H. Siebke från Christiania i ganska olika delar af södra och mellersta Norge, såsom Christiania, Ringerike, Krydsherred, Modum, Laurvig, Odalen, Hallingsdal, Valdets, Hemsedals fjeld i södra, samt Gudbrandsdalen, Österdalen, Romsdalen, Filefjeld, Dovre, Smôlen, Lillehammer, Söndmor och Trondhjem i mellersta Norge; vidare en mängd arter samlade af professor Boheman på Dovre och förvarade i Svenska riksmusei samling samt ett mindre antal, samlade af studeranden O. Reuter i närheten af Christiania och af mig i Finmarken vid Lyngen.

Hvad planen för mitt arbete angår, har jag ansett det vara nödvändigt att lemna diagnoser för hvarje art, emedan litteraturen förut är så splittrad, att derigenom i väsendtlig mån studiet af de nordiska formerna försvåras. Vi hafva nemligen hittills ingen lämplig handbok, i hvilken alla våra former finnas beskrifna, utan måste söka dem i de mest olika i skilda länder publicerade arbeten och tidskrifter. Att diagnoserna blifvit något längre än vanligt, har jag ej kunnat undvika, då jag eftersträfvat möjlighet, att endast med tillhjälp af dessa med säkerhet bestämma våra former. Att latinska språket dervid blifvit användt torde knappt behöfva motiveras. De svårigheter, som hvarje entomolog måste underkasta sig, för att med detta klassiska språk beskrifva formerna, kunna aldrig jämföras med dem, som skulle möta, om han vore nödgad att studera dem på alla särskilda forskares tungomål. Det kan således ej fullkomligt gillas, att nutidens Hemipterologer börjat beskrifva arter på tyska, franska, engelska och ryska språken. Väl har tyskan på senare tider genom de framstående arbeten, som utkommit

på detsamma, särskildt med afseende på Europas fauna, på sätt och vis uppsvingat sig till Hemipterologiens språk och i terminologien gjort några försprång framför latinet, men i alla fall vore det mycket till båtнад för vetenskapen, om latinet här, likasom i andra brancher af entomologien, finge kvarstå. Den af flere författare förordade tabellariska formen har jag ej kunnat godkänna, emedan man ofta derigenom blifvit tvungen att afskilja närstående arter från deras nära sammanhang och det tillochmed inträffat, att de olika könen af samma art blifvit förda till skilda afdelningar. "Divisio ne fiat in infinito" är en regel, som entomologen ej må glömma. Jag har derföre ansett mig böra undvika hvarje indelning, som skulle splittra arterna från deras naturliga sammanhang.

På de skilda könenas olikheter är särskildt uppmärksamhet fästad, likaså vid de kort- och långvingade formerna af dimorpha arter, och för att vinna en redigare öfversigt äro de särskildt beskrifna, så vidt de äro mig kända. I några fall har jag, då någon form varit mig i naturen okänd, gjort ett utdrag i öfversättning från andra arbeten. Äfven har jag ansett det vara nödvändigt att särskilja de viktigaste färgförändringarna och uppställa dem såsom skilda varieteter, emedan man derigenom lättast får klart för sig en arts natur.

Om larvernans byggnad och utseende, hvilka sedan De Geers tid ej varit föremål för några särskilda undersökningar, har jag endast anfört några enskilda drag, då de varit mig kända och ansetts på något sätt anmärkningsvärda.

För hvarje species har jag försökt att införa den äldsta benämning och haft för princip att begagna denna alltid, äfven då en enstaka form, varietet, eller det ena könet dermed blifvit betecknad. De benämningar, som äldre auctorer

infört i zoologien, böra alltid återfinnas i vetenskapen, då man känner hvilket djur dermed blifvit betecknad. Jag har därför vinlagt mig om att grundligen och historiskt studera dessa och dervid haft den lyckan, att få återinföra några af den store Linnés benämningar, hvilka redan råkat i glömska. Detsamma gäller äfven om några af Fabricii och Schrank's arter. Hvad den förre af dessa författare angår, så äro dock redan förut de flesta af hans artbenämningar återförda genom Ståls nyligen utkomna arbete *Hemiptera Fabriciana*. Vid anförande af synonymien har jag undvikit vidlyftighet; då samma författare beskrifvit en art, har jag i allmänhet anført endast det förnämsta arbetet, utom då arterna första gången beskrivas, hvilket jag alltid anført med angifvandet af årtalet, då detta skett.

Angående arternas utbredning inom området, har jag sträfvat att uppnå möjligaste fullständighet och säkerhet. Då flera arter, hvilka ega en vidsträckt utspridning i Europa, inom vårt område finna sin nordliga gräns, har jag alltid, så vidt det varit mig möjligt, anført den nordligaste lokal, hvarest de mig veterligen blifvit anträffade och inom parentes angifvit dennas ungefärliga nordliga breddgrad. För att närmare förtydliga arternas spridning inom området, har jag indelat detsamma i 29 delar, hvilka hvad särskildt Skandinaviska halfön beträffar ingalunda äro att betrakta såsom några naturligt begränsade provinser, utan äro godtyckligt för ändamålet bestämda i öfverensstämmelse med de samlingar, till hvilka jag haft tillgång. Tillika har jag i största korthet antydt hvarje arts geografiska utbredning äfven utom området, så vidt denna varit mig bekant af skilda faunor, förteckningar och monographier.

För att för nybegynnare underlätta arbetet, att komma in i den latinska terminologien, har jag för hvarje fa-

milj och slägte lemnat en utförligare svensk beskrifning, ett förfarande, som förr med mycken framgång blifvit användt af några svenska faunister.

Slutligen får jag här uttrycka min stora tacksamhet till herr professor C. Stål i Stockholm och studeranden O. Reuter för den välvillighet, hvarmed de lemnat mig allhandha önskade upplysningar isynnerhet angående arternas utbredning och förekomstsätt m. m.

Inledning.

Om Cicadariernas byggnad.

Cicadarierna äro Hemiptera, hvilka utmärka sig genom treledade tarser, takformigt ställda täckvingar, från hufvudets undersida utgående 2-3-ledad sugsnabel eller rostrum samt korta, mot spetsen borstformiga antenner.

Kroppen är varierande emellan bredt äggrund och smalt jemnbred, mer eller mindre hvälfd, stundom från sidorna hoptryckt, i högst få fall nedplattad.

Hufvudet (*caput*) är stundom stort, oftast dock litet eller medelmåttigt, glatt eller försedt med listformiga eller tornlika upphöjningar. Det består af följande delar: **Hjessan** (*vertex*), den del, som är synlig öfvanifrån och begynner vid hufvudets bas samt framtill stundom är tydligt begränsad af en upphöjd list, stundom åter utan gräns öfvergår i ansigtet. Dess läge är antingen horisontalt eller mer eller mindre sluttande framåt, endast hos *Membracina* nästan vertikalt; öfvan är den antingen hvälfd, nästan plan eller mer eller mindre urgröpt.

Närmast under hjessan vidtager **Pannan** (*frons*), hvilken är synlig underifrån och på sidorna samt vid spetsen begränsas af en oftast tydlig sutur. Öfvergången mellan hjessan och pannan är antingen trubbig (*caput antice obtusum*) eller smal och skarp (*caput antice attenuatum*); i förra fallet är pannan på längden hvälfd, i det senare utplattad eller något urgröpt; sidorna äro antingen något rundade eller räta, mot spetsen antingen convergerande, divergerande eller pa-

rallela. Vid pannans spets vidtager *clypeus*, som stundom är med denna sammanvuxen, men oftast tydligen afsatt och till form varierande i likhet med denna.

På hvardera sidan af pannan iakttagas **Tinningarna** (*tempora*), hvilka ligga mellan ögonen och pannans öfra del ofvanom antennerna samt sträcka sig till hjessans framkant. Nedanom dessa vidtaga **Kinderna** (*genae*), som sträcka sig från antennerna och ögonen nedåt till clypeus och vanligtvis helt och hållet omgifva de små **Tyglarna** (*lorae*), hvilka stundom äro omärkliga. Den mot pannan stötande kanten af dessa senare har blifvit kallad *abscissa genalis*. Läget af tinningarna och kinderna är antingen ungefär detsamma som pannans, eller ock ett mot dennas plan vertikalt, så att de äro riktade utåt såsom hos *Fulgorina*.

Under Clypei spets begynner den af 2 eller 3 leder *) sammansatta **sugsnabeln** eller *rostrum*, hvilken vanligtvis är cylindrisk och i hvila lägges utefter kroppens midt emellan höfterna.

Antennerna (*antennae*) äro fästade i små gropar på sidorna af pannan framför eller under ögonen. De äro i allmänhet korta, de två första lederna äro betydligt förtjockade, stundom starkt förlängda, den tredje ofta afskild; de öfriga bilda en fin, stundom tydligt ledad **ändborst** (*seta*).

Facettögonen (*oculi*) äro alltid närvarande och belägna på hufvudets sidor vid hjessans bas, samt stöta oftast mot pronoti framkant, alltid mer eller mindre hvälfda, stundom af hjessans sidokant delade i tvenne hälfter.

Punktögonen eller **ocellerna** (*ocelli*) äro till antalet 2 eller 3; de äro belägna antingen på hjessan, tinningar-

*) Hos några finnes ännu en 4:de mycket kort led, som helt och hållet ligger betäckt af clypei spets.

na, kinderna eller pannan eller ock på gränsen mellan dem; endast i högst få fall saknas de helt och hållet.

Mellankroppen (*thorax*) består ofvan och undertill af tre segment. Det första ofvantill eller *Pronotum* är alltid tydligt, till storlek och form mycket varierande. Det andra *Mesonotum* är oftast till större delen betäckt af föregående så att endast dess spets eller **scutellen** (*scutellum*) är synlig; stundom är det t. o. m. helt och hållet doldt. Det tredje, *Metanotum*, är af underordnad betydelse och ofvan ej märkbart.

Vingarna äro till antalet typiskt fyra. Det främsta paret eller **Täckvingarna** (*tegmina*) äro takformigt ställda, oftast med inre kanten lutande mot hvarandra, öfverhufvudtaget af samma konsistens från basen ända till spetsen och genomdragna af tydliga **nerver** (*venae*). Man kan i allmänhet på dem särskilja 3 delar: **Clavus**, **Corium** och **Membranen** (*membrana*). Clavus är den innersta, närmast scutellen belägna delen, hvilken nästan alltid genom en sutur (*sutura clavi*) är afskild från corium och innantill stöter tillsammans med motsvarande del af andra täckvingen och med denna bildar *commissura*; oftast genomdrages den af tvenne nerver (*vena analis* och *vena axillaris*).

Corium omgifves på yttre sidan af en **costalnerv** (*costa* eller *vena costalis*), som oftast fortsättes ända till clavi spets. I närheten af täckvingarnas bas utgå tvenne hufvudnerver: den inre af dessa, **brachialnerven** (*brachium*, *vena brachialis* eller *radialis*) är oftast enkel, den andra **cubitalnerven** (*cubitus*, *vena cubitalis* ell. *ulnaris*) delar sig deremot ganska snart i tvenne stammar (*cubitalis exterior* och *interior*), hvilka sedan oftast åter förgrénas. Emellan dessa ses vanligtvis ett större eller mindre antal **tvärnerver** (*venae transversae* ell. *anastomoses*), hvilka sålunda dela vingen i ett antal **fält**

(*areae*). Af dessa kallas det lilla, som är beläget invid basen, **basalfältet** (*area basalis*) och de, hvilka sluta corium, äfven om de sträcka sig ända till vingens bas, **anteapicalfält** (*areae anteapicales*). Stundom finnes dessutom ett eller flere **diskfält** (*areae discoidales*) och **kantfält** (*areae costales*).

Membranen är oftast oskiljbart förenad med corium och består af ett olika antal **apicalfält** (*areae apicales*) samt en oftast mycket smal, nervlös hinna **membranbihanget** (*appendix membranae* ell. *limbus enervis*), hvilken dock ganska ofta äfven helt och hållet saknas.

Hos de s. k. kortvingade formerna äro alla dessa delar mer eller mindre sammansmältna.

Flygvingarna (*alae*) äro hinnaktiga; något kortare än täckvingarna, alltid försedda med tydliga **längdnerver** (*venae longitudinales*) hvilka räknas i ordning utifrån inåt och stundom äro grenade eller sammanlöpande och med **transversalnerver** sammanbundna. I de flesta fall omgifvas de i spetsen af en **inre kantnerv** (*vena intramarginalis*). Den innersta delen af flygvingarna är nästan alltid inviken.

Hos de kortvingade formerna äro flygvingarna mera eller mindre förkortade, eller saknas de helt och hållet.

Benen (*pedes*) bestå såsom hos andra insekter af **höfterna** (*coxae*), **lårtillsatserna** (*trochantera*), **låren** (*femora*), **tibierna** eller **skenbenen** (*tibiae*) och **tarserna** (*tarsi*), hvilka bestå af tre leder och slutas med **klorna** (*unguiculi*). Hos alla, med undantag af första familjen, äro de organiserade för hoppande, i det bakbenen äro längre och starkare än de tvenne främre paren. Tibierna äro oftast taggiga, stundom i spetsen försedda med en rörlig **sporre** (*calcar*).

Bakkroppen (*abdomen*) är ofvan oftast takformigt hvälfd, undertill nästan plan. Den är sammansatt af 6 tydliga egentliga segment, af hvilka de tvenne första på undre

sidan äro sammansmultna till ett, i följd hvaraf blott fem ventralsegment äro urskiljbara. Den slutas med de s. k. **genitalsegmenten** (*segmenta genitalia*), som hos hvardera könet äro vanligen till antalet två-tre, men mycket olika bildade och transformerade hos olika familjer.

Hos hannen kan man skilja mellan tvenne typer, den ena förekommande hos de 4 första familjerna, den andra ensam hos *Fulgorina*.

Hos de förra ser man på undre sidan vanligen en mer eller mindre utvecklad **genitalklaff** (*valvula genitalis*), som baktill antingen är afrundad eller vinkelformigt utdragen, samt tvenne **genitalskifvor** (*laminae genitales*), hvilka vid basen äro täckta af genitalklaffen och till formen erbjuda de största olikheter hos skilda arter och släkten*). Hos *Cicadina* äro de sammanvuxna till en enda. Ofvan dessa ses **analröret** (*tuba analis*), hvilket ofvantill och på sidorna omgifves af **sista öfre genitalsegmentet** (*hypopygium*), som baktill oftast är djupt urbugtadt i midten och på sidorna utdraget, bildande de tvenne olika formade **sidoflikarna** (*lobi hypopygiales*), hvilka ofta äro nedböjda kring analröret och med inre kanterna betäckande hvarandra. Helt och hållet dolde af dessa ligga här de s. k. **genitalstiften** (*styli genitales*).

Hos *Fulgorina* är sista genitalsegmentet (*segmentum genitale*) ringformigt, baktill bildande en öppning (*apertura*), som till formen är olika hos skilda arter, och inom hvilken ligga blottade de tvenne **genitalstiften** (*styli genitales*) och **analröret** (*tuba analis*) med dess **bihang** (*appendices*).

*) I alla de fall, då derom ej särskildt nämnes, äro dessa genitalskifvor med inre kanterna ställda mot hvarandra; vid angifvandet af deras längdförhållanden räknas de ända till basen, således äfven den af genitalklaffen betäckta delen.

Hos honan ser man en lång och smal äggläggningsslida (*vagina*), som ligger insänkt i en remna i de två sista genitalsegmenten, hvilka derigenom delas i tvenne hälfter (*valvulae laterales*); hos en del *Fulgorina* träder det första genitalsegmentet, deladt i tvenne flikar (*lobi laterales*), i dagen, betäckande en del af basen af de öfriga genitalsegmenten. Dessas olika byggnad är ofta af synnerlig vigt vid åtskiljandet af närstående arter. *)

För att förtydliga kroppsdelarnas läge meddelas några figurer (se Taf. I, fig. 1—6).

Om färgen och artförändringar.

De flesta Cicadarier äro till färgen gulaktiga, gröna, hvitaktiga eller svarta. Teckningarna bestå antingen af fläckar, punkter, linier eller band och äro antingen svarta, röda, gula, blå eller hvita. Hos en mängd arter varierar färgen och teckningarna betydligt och är oftast något olika hos de skilda könen. De typiska röda eller svarta teckningarna kunna ofta saknas och hos några arter uppstå de först långt senare på hösten, sedan insekterna redan länge lefvat som imagines. Så t. ex. träffas *Typhlocyba blandula*, *T. rosea* och närstående arter i början af sommaren enfärgade, hvitgula, men senare med mörkröda teckningar. De allmännaste arterna äro i allmänhet till färgteckningen äfvensom i andra afseenden mest varierande. Ej heller kan man neka, att vistelseorten utöfvar ett visst inflytande på kroppsfärgen och t. o. m. på formen. Så t. ex. har jag alltid funnit de exemplar af *Cicadula flavescens*, *Typhlocyba 10-punctata* och *T. blandula*, hvilka vistas på gran och tall, något annorlunda isynnerhet

*) Så t. ex. utgjorde de för mig den enda ledningen för igenkännandet af den förr okända långvingade honan till *Liburnia pullula*, som mycket afviker från den kortvingade.

mörkare tecknade, än de, som lefva på löfträd, hvarföre man nästan vore frestad att anse dem utgöra början till utbildandet af ett nytt species. Den hos oss allmännaste arten *Limotettix 6-notata* visar de mest olika utseenden, såväl till form som färg och storlek, efter lokalen, der den vistas, så att man nästan kunde anse, att den utgör en blandning af flere arter; då några väsendtliga kännetecken ej kunnat finnas och öfvergångar äro mycket talrika, torde dessa former dock utan tvifvel rättast böra betraktas som varieteter af samma species.

Förvandling.

Cicadarierna höra såsom bekant till insekter, som undergå ofullständig förvandling. Från äggen, hvilka läggas på vexters blad och grenar och hafva en mer eller mindre aflång form samt vanligen glatt yta, framkomma larver, hvilka hafva i det närmaste samma form, som de fullbildade insekterna, men sakna vingar och oceller och hafva af färre leder sammansatta tarser och antenner samt outvecklade genitalsegment. De kroppsdelar, som hos de fullbildade insekterna hafva en på ett eller annat sätt luxurierande byggnad, synas hos larven i allmänhet vara afvikande från de hos imagines förekommande. Detta är fallet med frambenen hos *Cicadina*, prothorax hos *Membracina* och hufvudet hos *Fulgorina*, bland hvilka exempelvis några *Delphacider*, som hafva en pannköl såsom imagines, under larvtillståndet hafva tvenne. För öfrigt ömsa dessa larver tre gånger kroppshölje, hvarigenom fyra lifsperioder uppstå. Redan efter första hudömsningen märkas rudiment till vingarna. Under tredje lifsperioden uppnå de sin största storlek och bära då namn af **Nymph** (*Nymphæ*). De likna derunder den fullbildade insekten, men skiljas med lätthet och säkrast genom saknaden af fullt utbildade genitalsegment och mju-

kare kroppshölje, hvilket vid torkningen krymper ihop och skrynklas. Efter tredje hudömsningen framkommer slutligen den färdiga, könsmogna insekten (*imago*), som till fortplantning är skicklig och ingen vidare förvandling undergår.

Dimorphism.

Hos en mängd Cicadarier, såsom äfven hos andra insekter med ofullständig förvandling, förekommer det märkliga förhållandet, att arten såsom imago uppträder under tvenne särskilda väsentligen olika former, nemligen en långvingad och en kortvingad form. Jag har kallat detta förhållande för Dimorphism och de arter, hos hvilka det förekommer, för dimorpha arter. *) Sålunda äro af de 264 species Cicadarier, som hittills veterligen äro funna inom vårt område, redan 70 dimorpha arter uppdagade, d. v. s. mera än en fjerdedel af hela antalet.

De kortvingade formerna afvika från de typiskt utbildade långvingade derigenom, att de hafva mer eller mindre afkortade täckvingar och endast rudimenter af flygvingarna, i följd hvaraf de helt och hållet sakna förmågan att flyga. I sammanhang härmed har äfven mesothorax och ofta derjemte prothorax fått en förkrympt byggnad, hvilket förorsakats af den ringa utvecklingen af deras vingmuskler, hvilka här äro så godt som obehöfliga. Äfven har jag ganska ofta funnit, att de långvingade formernas färg på bakkroppens ryggsida, som är betäckt af vingarna, är något mörkare (ofta svart) än hos den kortvingade formen, hvilket torde hafva sin grund deruti, att de mörkare färgerna i allmänhet i na-

*) Se derom: *Bidrag till kännedom om Finlands dimorpha insektarter* (Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar IX. 1868).

turen lättare utveckla sig i skugga än under solljusets direkta inverkan. En följd af så många väsendtliga olikheter i byggnaden emellan dessa former är, att naturforskare ofta varit föranlåtna att anse dem som skilda species. Man finner ock att t. o. m. de mest framstående Hemipterologer ännu på senaste tider i detta afseende våldfört sig på naturen. *)

I äldre tider deremot betraktades de kortvingade formerna af dimorpha arter ofta såsom outvexta former eller larver. Fallén, som mig veterligen är den förste, hvilken fäst uppmärksamhet vid en kortvingad form, som han funnit i kopulation, nemligen af *Delphax dispar*, säger om den "att brachyptera är endast en outväxt varietet af denna är ganska troligt. Jag har anfört dem, emedan de så ofta vankas och såsom parade lätt kunna tagas för en fullväxt art", och uttalar den förmodan, att man genom försök att uppföda den skulle blifva i tillfälle att se den öfvergå till macroptera. **)

Om man närmare granskar dimorphismen hos våra Cicadarier, kan man åtskilja följande slag:

1. Tydligt dimorpha (*phanero-dimorphæ*), hos hvilka den kortvingade formens täckvingar äro mycket, åtminstone dubbelt, kortare än hos den långvingade formen och betydligt kortare än abdomen samt flygvingarna saknas såsom t. ex. alla *Doratura*-, *Ditropis*-, *Dicranotropis*- och de flesta *Liburnia*-arter.

2. Otydligt dimorpha (*crypto-dimorphæ*), der den kort-

*) Så t. ex. uppställer Kirchbaum 1868 långvingade formen af *Ulopa reticulata* såsom ett skildt species under namn af *U. macroptera*. Fieber beskriver 1861 hvardera formen af flere arter *Heteroptera*, t. ex. af släktet *Neides*, såsom skilda species (se Reuter, *Sveriges Berytider*, K. Vet.-Ak. Öfv. 1870). Oschanin uppställer ett nytt slägte af den kortvingade formen af *Diplacus albo-ornatus* o. s. v.

**) K. Vet.-Ak. Handl. 1806. 129.

vingade formens täckvingar äro endast obetydligt kortare än den långvingades och icke alls eller föga kortare än abdomen, men flygvingarna alltid äro mer eller mindre rudimentära, såsom t. ex. *Stenocarenum*-arterna, *Athysanus griseus*, *A. sordidus*, *A. quadrum* m. fl.

Hos flertalet dimorpha arter äro båda könen på liknande sätt dimorpha (*species homo-dimorphæ*); hos icke få species äro deremot endast honorna dimorpha och hannarne alltid normalt utbildade (*species hetero-dimorphæ*), t. ex. arterna af släktena *Chloriona*, *Euacanthus*, m. fl. *)

Af nästan alla dimorpha insekter är hos oss den kortvingade formen vida allmännare, än den långvingade, och man finner lätt, att denna senare relativt blir sällsyntare upp mot norden. Vi hafva t. o. m. exempel på, att arter, som i södra Finland alltid förekomma såsom normalt utbildade, då man följer dem norrut, småningom börja att förekomma allt oftare under den kortvingade formen och slutligen i den högre nordn utslutande träffas kortvingade. **) Härvid bör märkas, att vingarna ingalunda småningom i längd aftaga, utan den kortvingade formen har alltid sina bestämda vingdimensioner och öfvergångar mellan de skilda formerna saknas alltid. Man märker ock bland våra dimorpha arter, att den kortvingade formen har en vidsträcktare utbredning mot nordn, än den långvingade, hvarföre jag anmärkt de nordligaste lokalerna för hvardera formen särskildt. Tillika ser man tydligen, att det relativa antalet af en trakts

*) Ett märkvärdigt fall förekommer hos hannen af *Delphax Minki*, hvars hona är tydligt dimorph, och hvilket består deruti, att denne någon gång förekommer med flygorganerna oformligt starkt utvecklade, ehuru de vanligen (och troligen ursprungligen) hafva dem till flygt tjenliga normalt utvecklade. Man kunde kalla ett sådant förhållande *pseudo-dimorphism*.

**) Det tydligaste exemplet härpå lemnar *Limnotrechus lacustris* ell. den s. k. Braxenmyggen.

dimorpha arter betydligt tilltager mot norden. Så t. ex. äro af de arter Cicadarier, jag känner från Torneå Lappmark, omkr. 35 procent, från södra delen af ryska Lappmarken 27 procent, från ryska Karelen 25 procent och från Skåne 20 procent dimorpha, under det i varmare länder t. ex. i Afrika knappast en procent af Cicadariefaunans arter synes vara det.

Af dessa fakta framgår tydligen, att det är klimatets inflytande, som förorsakar, att vissa insekter blifva dimorpha. Då en art utbredts till ett område, hvarest temperaturen är lägre, än i dess ursprungliga hemland, händer det sålunda, att en del exemplar under kampen för sin existens ej förmår utveckla sina flygorganer i det fall, att dessa äro obehöfliga för djurets ändamål att uppehålla sig såsom individ och fortplanta sitt slägte. Att vingarna hos insekter, hvilkas öfriga locomotionsorganer, fötterna, äro väl utbildade och, såsom fallet är med ifrågavarande djur, utrustade för hoppande, jempörelsevis äro mindre nödvändiga inses lätt, hvarföre de ock här lättare kunna saknas. Antagandet att den långvingade formen endast vore en fullkomligare utvecklingsgrad af den kortvingade, samt att alla Cicadariers urföräldrar ursprungligen varit vinglösa eller kortvingade, samt genom ett s. k. naturligt urval småningom skulle hafva erhållit vingar, synes mig deremot orimligt. Bland det nog betydliga antalet fossila arter Hemiptera och Orthoptera, som redan är känt, finnas också icke några kortvingade eller vinglösa former.

En omständighet, som står i sammanhang med detta förhållande, är att arter, som lefva på träd och buskar aldrig äro dimorpha, emedan hos dem tillvaron af vingar är alldeles nödvändig, för att de må kunna röra sig mellan de af vinden svajande löfven och grenarna. Deremot äro ofta de

arter, som uppehålla sig på gräs och lägre örter på ängar och fält, dimorpha, ty för dem äro vingarna vida umbärligare. De arter åter, hos hvilka endast honan är dimorph, utgöras af sådana, som lefva på *Phragmites communis* och andra vattengräs samt större saftiga vexter, hvilket torde kunna förklaras deraf, att hannen, som spelar en aktivare rol vid fortplantningen och måste uppsöka honan, nödvändigt behöfver flygorganer för att med lätthet kunna flytta sig från det ena svajande strået till det andra, under det honan ej behöfver aflägsna sig ifrån sin engång funna näringsplanta, hvilken nog skänker henne tillräcklig föda. Detta är fallet t. ex. med *Athysanus discolor*, *Delphax*-, *Euides*- och *Chloriona*-arterna.

Förekomst och lefnadssätt.

Cicadarierna höra till insekter, som jemförelsevis sent uppträdt på vår jord. I de äldsta fossilförande jordlagren, tillhörande stenkolsperioden, finner man ej ett spår af dem.*) Från *Lias*-perioden känner man endast en representant af den första familjen, *Cicadina*. Under *Jura*-perioden voro redan alla våra familjer med undantag af *Membracina* representerade, ehuru med ett ringa antal arter. Under den *tertiära* perioden synas de deremot redan hafva varit temligen talrika. Man finner bland lemningar från denna tid, jemte en mängd typer till några utdöda släkten, former, som nära öfverensstämma med ännu lefvande genera, såsom *Cercopis*, *Aphrophora*, *Bythoscopus*, *Jassus* och *Typhlocyba*. Några af dessa hade under denna tid en mycket vidsträcktare utbredning än under den närvarande perioden. Så skall t. ex.

*) Se Giebel, Fauna der Vorwelt II.

Aphrophora och *Tettigonia*, efter Burmeisters begränsning af dessa genera, under Miocen-perioden hafva förekommit i Europa, norra Asien, Indien, Afrika, Nord-Amerika, Chili, Brasilien och Australien, släktet *Cicada* i Asien, Nord-Amerika, södra Afrika och i mängd i Brasilien och Australien, *Typhlocyba* i Afrika o. s. v. *)

Det ligger dock i sakens natur, att inom det område, hvars fauna är föremål för denna afhandling och der urformationen är rådande, icke anträffats några fossila insekter, hvarföre vi öfvergå till de lefvande formerna.

Cicadarierna äro mycket beroende af klimatet och förekomma likasom Hemiptera öfverhufvudtaget talrikast i varmare länder samt aftaga starkt mot norden, till följd hvaraf vårt område i artantal eller i formernas storlek och prakt icke kan mäta sig med mellersta och södra Europas. Äfven inser man lätt, att de, likasom öfriga insekter öfverhufvudtaget, i norden utbredt sig ungefär i riktningen af isothererna eller linierna för lika sommartemperatur, sålunda att orter, som ligga under desamma af dessa linier, hafva erhållit en i hufvuddragen öfverensstämmande fauna, såvidt ej deras geografiska läge på något sätt i väsendtligare mån lagt hinder för arternas utbredning. **) Ett stort inflytande på Cicadariefaunan måste naturligtvis jordmånens beskaffenhet och vegetationen utöfva. De arter, som uteslutande hålla sig till

*) Enl. Andrew Murray, on the Geographical Relations of the Chief Coleopterous Fauna (The Journal of Linnean Society Vol. X, N:o 49. 1870).

**) Att den af några forskare framställda åsigten, att insekterna i allmänhet utbredt sig i riktning af isothermerna är oriktig, visar en jemförelse mellan olika under samma isotherm belägna traktors fauna och förklaras lätt af det förhållande, att nästan alla dessa djur under den kalla årstiden ligga i dvala antingen såsom puppor, ägg, larver eller fullbildade djur och dervid föga äro beroende af temperaturen.

en bestämd vextart, äro klarligen beroende af dess förekomst o. s. v.

I de kallaste polarländerna, t. ex. på Spetsbergen, synas dessa djur helt och hållet saknas. Deras oförmåga att emotstå köldens och isens förhärjningar har äfven troligen förosakat, att den ursprungliga högnordiskt-skandinaviska faunan under den s. k. isperioden helt och hållet gått under. Då vår *Coleopter*-, *Dipter*- och *Hymenopter*-fauna till en ganska stor procent utgöres af för den högre nordnen egendomliga species *), som hafva sitt egentliga tillhåll uppe bland våra fjell, synas så godt som alla våra Cicadarier på senare tider hafva invandrat från sydligare trakter. **) Denna invandring har skett på tvenne särskilda vägar. Vi veta nemligen af geologin, att det funnits en tid, då Skandinavien i söder varit landfast förenadt med Tyskland, men tillika Östersjön stått i sammanhang med Hvita hafvet och afskildt vårt område från östra kontinenten. Då invandrade en mängd arter från mellersta Europa och spridde sig öfver södra och mellersta Skandinavien och synes äfven hafva framträngt till

*) Se derom: *Anteckningar till Lappmarkens Coleopter-fauna* (Notiser ur Skpts. pro F. et Fl. F. förh. XI. 1870. 387).

**) Såsom för nordliga fjelltrakter egendomliga former kunna dock anses: *Thamnotettix stupidula*, *Limotettix intermedia*, *Deltocephalus limbataellus* och *D. Bohemanni*, hvilka alla på ett analogt sätt afvika från hvar sin närmast stående sydligare samslägting: *Thamnotettix simplex*, *Limotettix lunulifrons n. sp.*, *Deltocephalus abdominalis* och *D. calceolatus*. Olikheten består nemligen deruti, att de hafva mörkare teckningar på blekare botten, något kortare kroppsformer, täck- och flygvingar och kortare, liksom förkrämpa, ehuru för resten efter samma typ byggda, genitaldelar hos hanjen. Om dessa rätteligen böra anses såsom särskilda species eller endast såsom lokalvarieteteter är svårt att med säkerhet afgöra. Då jag funnit några af de motsvarande formerna lika nordligt, ehuru ej tillsammans med dessa, har jag dock ej vågat sammanföra dem till en art. Skulle dessa nordliga former möjligen kunna vara afkomlingar af de nämnda sydligare, som öfverlevat glacielperioden i vår nord och derunder, i enlighet med naturförhållandena, sålunda förändrats till sin kroppsform?

sydvestligaste delarna af Finland, hvilket land för resten helt och hållet denna tid utgjorde hafsbotten. Senare inträffade åter ett motsatt förhållande. Nord-Skandinavien och Finland började resa sig från hafvets sköte, under det södra Skandinavien började sjunka. Denna förändring, som ännu långsamt försiggår, verkade naturligtvis, att till slut sambandet mellan Hvita hafvet och Östersjön afbröts och i stället ett nytt sammanhang mellan det sistnämnda af dessa vatten och Nordsjön bildades, hvarigenom det närvarande förhållandet uppstod. Vid samma tid började naturligtvis en helt annan djurinvandring, än den förra. Öfver det nybildade näset i öster inträngde ett antal insektarter, såväl sådana som härstammade från östra Ryssland och Sibirien, som från mellersta Europa, (hvilka senare sålunda på tvenne olika vägar inkommit till vårt område.)*) Dessa djur började småningom utbreda sig öfver hela Finland och nordligare delen af Skandinavien samt sammanblandades med de från sydvest invandrade formerna och bildade sålunda vår närvarande fauna, som troligen allt fortfarande förökes af ännu pågående inflyttningar från öster.**)

Att sålunda tillgått visar äfven en närmare granskning af Cicadariefaunan inom vårt område.

*) Se härom Mäklin: Bidrag till kännedom om Insekternas geografiska utbredning i Norden med hufvudsakligt afseende fästadt på Skandinaviens och Finlands fauna. Helsingfors 1853.

***) I ett på Zoologisk-botaniska föreningens-möte i April 1869 hållet föredrag: *Några allmänna betraktelser öfver landtdjurens inflyttning till och utbredning i Finland*, som dock ej blifvit i tryck offentliggjordt, har jag närmare utlagt mina åsikter i dessa frågor. Det skulle utan tvifvel här föra för långt, att vidlyftigare ingå på detta område, och lämpar sig föga i fråga om en insektgrupp, hvars utbredning i Norden är så litet känd, som Cicadariernas.

Af i närvarande afhandling upptagna 264 arter förekomma:

170 i Rhenprovinserna *) bland derifrån kända 272 arter.

144 i Livland **) " " " 170 "

107 vid Moskva ***) " " " 120 "

18 i östra Sibirien †) " " " 28 " .

De utgöra således en ganska stor procent af alla dessa trakters faunor, neml. vid Moskva 89 procent, i Livland 84 procent, i östra Sibirien 60 procent och i Rhenprovinserna 49 procent, under det man bland det nog betydliga antalet från Afrika kända arter icke finner en enda af våra species upptagna. Om man närmare betraktar de arter, som vårt område eger gemensamt med endast det ena af de tvenne bäst undersökta länderna, Livland och Rhenprovinserna, så finner man, att de i Livland förekommande arterna inom vårt område uteslutande eller företrädesvis uppträda i dess östra och norra delar, under det å andra sidan de i Rhenprovinserna förekommande i allmänhet tillhöra de sydvestligaste delarna.

De med Livland, men ej med Rhenprovinserna, gemensamma äro nemligen:

Peuceptyelus coriaceus.

T. pictilis.

Idiocerus saliceti.

Thamnotettix Torneella.

I. elegans.

Limotettix caudata.

Cicadula apicalis.

L. 4-punctata.

Typhlocyba scutellaris.

L. Dahlbomi.

T. rosea.

Deltocephalus Panzeri.

*) Enl. Kirschbaum, Die Cicadinen der Gegend von Wiesbaden, Frankfurt a. M. etc. 1868.

**) Enl. Flor, Die Rhynchoten Livlands II. 1861.

***) Enl. Oschanin, en på ryska språket affattad förteckning, tryckt 1870.

†) Enl. Stål, Beitrag zur Hemipteren-Fauna Sibiriens, Stettiner Ent. Zeit. XIX. 1858.

Ommatidiotus dissimilis.

Liburnia albocarinata.

Euides speciosa.

L. borealis m. (= moesta Fl.)

Af dessa äro 5 (de cursiverade) funna uteslutande i Finland, 8 vida allmännare i Finland än i Skandinavien och 2 företrädesvis tillhörande nordligare trakter.

De med Rhenprovinserna gemensamma arterna, hvilka saknas i Livland äro åter:

Melampsalta montana.

D. maculiceps.

Aphrophora corticea.

Acocephalus trifasciatus.

Ledra aurita.

Eupelix cuspidata.

Pediopsis marginata.

E. spathulata.

Agallia versicolor.

Paropia scanica.

Notus molliculus.

Cixius contaminatus.

Typhlocyba jucunda.

Issus coleoptratus.

T. tenerrima.

Delphax Minki.

Thamnotettix variegata.

Chloriona unicolor.

Limotettix paludosa.

Chl. smaragdula.

L. antennata.

Stenocarenum minutus.

Athysanus argentatus.

St. guttuliferus.

A. aemulans.

St. perspicillatus.

A. confusus.

Liburnia distinguenda.

Paramesus Phragmitis.

L. Herrichi.

Deltocephalus multinodeatus.

L. obsoleta.

D. pusillus.

L. lepida.

D. striifrons.

Ditropis Pteridis.

D. costalis.

Af dessa äro 20 (de cursiverade) hittills uteslutande kända från sydligare Sverige, och några derstädes ej sällsynta, samt 5 derjemte från sydvestligaste delen af Finland och de öfriga, hvaraf de flesta äro mycket sällsynta eller lätt förvexlade med närstående arter, äfven funna i östligare och nordligare delar af området. Detta förhållande tyder

redan på tvenne olika elementer i vår fauna, nemligen ett från söder och ett från öster inkommet.

Om man sinsemellan jemför Cicadariefaunan på skilda punkter inom vårt område, så finner man först, att de största olikheter förorsakas af ortens breddgrad, och att arterna hafva en vida större utbredning från öster till vester, än från norr till söder, men tillika att läget i öster utöfvar ett ej ringa inflytande derpå. Under för öfrigt lika omständigheter visar sig i Finland de östligare trakterna hafva en rikare fauna än de vestligare. Åbo skärgård och den yttersta kuststräckan af sydvestra Finland, hvilka hysa ett ovanligt blidt klimat och såsom nämndt erhållit en del af sin fauna genom invandringar från vester, har dock en jemförelsevis ganska rik fauna; men då man aflägsnar sig några mil från kusten aftager artantalet märkbart och tilltager sedan åter, eftersom man närmar sig mot östra gränsen. Ryska Karelen, särdeles den starkt kuperade, fruktbara och vextrika Onega-Karelen, är sålunda ett af de på insektarter rikaste af alla inom vårt område belägna trakter. Ehuru jag endast en sommar samlat derstädes och detta under högeligen ogynsamma väderleksförhållanden, har jag kunnat upptaga för denna provins flera arter, än för någon annan, nemligen 144, under det jag från Satakunda, hvarest Yläne kapell blifvit under flera år undersökt, varit i tillfälle att anföra endast 117 arter.

Af de i närvarande afhandling upptagna 264 arterna äro 218 funna i Finland, af hvilka 39 saknas i Skandinavien nemligen:

<i>Peuceptyelus coriaceus.</i>	<i>P. nanus.</i>
<i>Bathysmatophorus Reuteri</i> n. sp.	<i>Idiocerus Herrichi.</i>
<i>Pediopsis subangulatus</i> n. sp.	<i>I. crassipes</i> n. sp.
<i>P. flavus</i> n. sp.	<i>I. saliceticola.</i>
<i>P. infuscatus</i> n. sp.	<i>Cicadula apicalis.</i>

Notus marginatus n. sp.	D. areatus.
N. aridellus m. (= citrinella Flor.).	D. poecilus n. sp.
Typhlocyba ericetorum n. sp.	Stenocarenum guttuliferus.
Eupteryx stellulata.	Liburnia biarmica n. sp.
Limotettix longiventris n. sp.	L. flavipennis n. sp.
L. caudata.	L. Herrichi.
Athysanus luteus.	L. curtula n. sp.
A. discolor n. sp.	L. cypealis n. sp.
A. Nauta n. sp.	L. flaveola.
Deltocephalus Ståli n. sp.	L. alpina n. sp.
D. bicuspidatus n. sp.	L. lucticolor.
D. oculatus n. sp.	Ditropis longicornis n. sp.
D. paucinervis n. sp.	D. borealis m. (= moesta Flor.).
D. striifrons.	Atropis laevifrons.
D. rufus n. sp.	

Af dessa äro 18 kända endast från de östligaste delarna af Finlands naturalhistoriska område (några äro derstädes ingalunda sällsynta) och hafva sålunda efter all sannolikhet denna väg invandrat.

Från Skandinavien känner jag inalles 225 arter, af hvilka följande 46 ännu ej äro funna i Finland.

Aphrophora corticea.	Compsus elegantulus.
Philaenus aterrimus n. sp.	Notus molliculus.
Ph. pulchellus n. sp.	N. minimus n. sp.
Ph. dilutus n. sp.	Typhlocyba jucunda.
Ledra aurita.	T. quercus.
Macropsis lanio.	T. nitidula.
Pediopsis Tiliae.	T. tenerrima.
P. Carpini n. sp.	T. scutellaris.
P. marginatus.	Eupteryx aurata.
P. scutellatus.	Thamnotettix splendidula.
Agallia versicolor.	Grypotes puncticollis.

<i>Limotettix antennata.</i>	<i>Paropia scanica.</i>
<i>Athysanus 6-punctatus</i> n. sp.	<i>Cixius contaminatus.</i>
<i>A. lateralis</i> n. sp.	<i>Helicoptera confinis.</i>
<i>Platymetopius guttatus.</i>	<i>Issus coleoptratus.</i>
<i>Deltocephalus socialis.</i>	<i>Chloriona smaragdula.</i>
<i>D. multinotatus.</i>	<i>Calligypona albicollis</i> n. sp.
<i>D. paleaceus</i> n. sp.	<i>Stenocarenum minutus.</i>
<i>D. pusillus.</i>	<i>St. perspicillatus.</i>
<i>D. collinus.</i>	<i>Liburnia Bohemanni.</i>
<i>D. maculiceps.</i>	<i>L. obsoleta.</i>
<i>Acocephalus 3-fasciatus.</i>	<i>L. exigua.</i>
<i>A. Serratulae.</i>	<i>Ditropis Pteridis.</i>

Af dessa äro många ganska allmänna i de sydligaste provinserna och högst få utbredda mot norden så långt som till sydligaste Finland.

Om man företoge sig att närmare betrakta de skilda arternas relativa talrikhet inom skilda delar af området, skulle det utan tvifvel ännu tydligare visa sig, att faunan är sammansatt af tvenne skilda elementer, ett från öster och ett från sydvest invandradt. Då jag eger alltför få data för att anställa några fullständigare jemförelser i detta afseende, måste jag dock afstå derifrån, och hoppas att det redan anförda är tillräckligt för att ådagalägga riktigheten af den ofvan uttalade åsigten om faunans sammansättning. För öfrigt får jag hänvisa till de vidfogade utbredningstabellerna.

Att ett icke ringa antal af våra Cicadarier, nemligen 53 arter, hittills ännu ej äro kända från andra länder, beror utan tvifvel till största delen derpå, att så få trakter i detta afseende hittills äro nogare undersökta. De flesta af dessa äro ock ytterst sällsynta och några svåra att skilja från närstående, så att de lätteligen blifvit förvexlade med dessa och i följd deraf förbisedda af entomologerna.

Hos oss framträda de flesta Cicadarier såsom fullväxta på sensommaren och träffas talrikast från slutet af Juli till början af September. Detta är nemligen fallet med de fyra första familjerna. De dö för det mesta bort till vintern, sedan de dessförinnan lagt sina ägg, hvilka påföljande vår utvecklas, och komma således öfverhufvudtaget aldrig att sjelfva se sin fullbildade afkomma. Endast ett högst ringa antal arter öfvervintrar någongång såsom imago och träffas därför tidigt följande vår.

Nästan alla af familjen *Fulgorina* och ett ringa antal af de öfriga förekomma deremot såsom fullbildade redan midsommartiden och bortdö i slutet af Juli månad efter fullbordad fortplantning. Deras larver framkläckas då vanligtvis på sen-hösten, hvarefter de vid vinterns annalkande falla i dvala och sålunda öfvervintra samt påföljande vår fortsätta sin förvandling och på grund deraf tidigare än de öfriga blifva färdigt utbildade djur.

Hvad dessa insekters lifslängd såsom imagines beträffar, är den i allmänhet mycket kort. Hannen påträffas oftast något tidigare än honan, men öfverlefves vanligen betydligt af denna, i följd hvaraf detta senare kön också oftare anträffas och är allmännare i samlingarna.

Hos några utländska Cicadina varar larvtillståndet flere år.

Såsom redan mundelarnas byggnad utvisar, äro Cidarierna under alla lefnadsåldrar anvisade att lifnära sig af vexters safter, som de insuga med sin sugsnabel. De uppehålla sig derföre på vexter på alla lokaliteter, der sådana förekomma. Några arter synas uteslutande hålla sig till ett och samma vextspecies, under det andra hålla till godo med flere särskilda örter. De flesta synas dock alltid uppehålla sig på likartade lokaliteter, och endast högst få äro i detta afseende varierande, hvarföre en kort fram-

ställning af Cicadarie-faunans beskaffenhet på de särskilda lokaliteterna inom vårt område ej torde sakna intresse.

För redigare öfversigt kunna lokalerna indelas i Skogbevuxna och Öppna marker. Bland de förra kan man särskilja mellan *barrskogar*, *löfskogar*, *lundar* och *videbuskager*. Till de senare höra *ljunghedar*, *fältbackar*, *berg*, *fjäll*, *torra ängar*, *odlade tomter*, *fuktiga ängar*, *myrar*, *mossar* och *stränder*.

Hvad först **barrskogarna** (*pineta*) angår, hysa de ett jmförelsevis ringa antal arter. På granen och tallen förekomma dock uteslutande, ehuru temligen sällsynt: *Peuceptylus coriaceus*, *Typhlocyba rosea*, *Eupteryx Germari*, *Thamnotettix abietina* och *Grypotes puncticollis*, samt mera tillfälligtvis *Typhlocyba 10-punctata*, *T. blandula* och på ristäcket, bestående af *Myrtillus nigra*, den intressanta *Eupteryx pictilis*.

Löfskogarna (*nemora*) bestå mest af björk, al och asp, samt i de sydligaste delarna ofta äfven af ek, lind, alm och bok. På sjelfva träden förekomma:

<i>Aphrophora Alni</i> (a).	<i>Cicadula smaragdula</i> (a).
<i>Ledra aurita</i> (r).	<i>C. flavescens</i> .
<i>Macropsis lanio</i> (r).	<i>Typhlocyba 10-punctata</i> (a).
<i>Pediopsis Tiliae</i> (r).	<i>T. Quercus</i> (r).
<i>P. Alni</i> .	<i>T. Ulmi</i> .
<i>P. flavicollis</i> (a).	<i>T. nitidula</i> (r).
<i>P. carpini</i> n. sp. (r).	<i>T. tenerrima</i> (r).
<i>P. frontalis</i> n. sp.	<i>T. geometrica</i> .
<i>P. subangulatus</i> n. sp. (r).	<i>T. Alni</i> .
<i>Idiocerus falciger</i> (r).	<i>T. blandula</i> .
<i>I. Tremulae</i> (r).	<i>T. gratiosa</i> (r).
<i>I. Populi</i> (a).	<i>Eupteryx stellulata</i> (r).
<i>I. confusus</i> .	<i>E. pulchella</i> .
<i>Compsus elegantulus</i> (r).	<i>Issus coleoptratus</i> (r).

Ristäcket och gräsvegetationen hysa här egentligen endast: *Notus citrinellus*.

Till lundarna (*luci*) kunna hänföras alla sluttande, med frodigare vegetation samt träd och buskar bevuxna lokaler såväl de fuktigare dälderna, som de mera torra branterna. På sjelfva träden och de högre buskarna, mest bestående af rönn, hägg, hassel och lind, förekomma talrikt: *Typhlocyba Rosae*, *T. blandula*, *T. geometrica* samt *Cicadula flavescens* och sällsynt *C. apicalis*. På smärre buskar, hvaribland må nämnas *Ribes*-arter, *Lonicera*, *Rubus idaeus*, och på de lägre lundvexterna förekomma en hel mängd arter, hvilka till större delen äro egendomliga för denna lokal, nemligen:

<i>Lepyronia coleoptrata</i> .	<i>Limotettix Dahlbomi</i> (r).
<i>Centrotus cornutus</i> .	<i>L. variata</i> (r).
<i>Euacanthus acuminatus</i> .	<i>L. 7-notata</i> .
<i>Pediopsis impurus</i> .	<i>Stictocoris flaveola</i> (r).
<i>P. Rubi</i> .	<i>Platymetopius undatus</i> .
<i>Notus citrinellus</i> .	<i>Deltocephalus Bohemanni</i> (r).
<i>N. micantulus</i> (r).	<i>D. calceolatus</i> .
<i>Typhlocyba parvula</i> (r).	<i>Liburnia elegantula</i> .
<i>Eupteryx signatipennis</i> (r).	<i>L. obscurella</i> .
<i>Thamnotettix mixta</i> .	<i>L. denticauda</i> (r).
<i>Th. reticulata</i> .	<i>L. forcipata</i> .
<i>Th. plebeja</i> (a).	<i>Decranotropis hamata</i> .
<i>Th. fulvopicta</i> n. sp. (r).	<i>Ditropis moesta</i> .
<i>Th. simplex</i> (a).	<i>D. borealis</i> m. (<i>moesta</i> Flor.).
<i>Th. stupidula</i> (r).	<i>D. thoracica</i> (r).
<i>Th. biguttata</i> (r).	<i>D. bicarinata</i> .
<i>Th. subfuscula</i> (a).	<i>D. Pteridis</i> (r).
<i>Th. splendidula</i> .	<i>Atropis laevifrons</i> n. sp. (r).

Pilbuskagerna (*saliceta*) tjena såsom uppehållsort för en hel mängd arter, som förgäfves eftersökas på andra lokaler, nemligen:

Aphrophora corticea (r).	I. lituratus.
A. Salicis (r).	I. crassipes n. sp. (r).
Bathysmatophorus Reuteri n. sp. (r).	I. saliceticola (r).
	I. elegans.
Pediopsis virescens (r).	I. laminatus (r).
P. flavus n. sp. (r).	Cicadula smaragdula (a).
P. infuscatus n. sp. (r).	Eupteryx picta.
P. nassatus.	Thamnotettix torneella.
P. marginatus (r).	Limotettix punctifrons.
P. scutellatus (r).	Helicoptera Lapponica (r).
Idiocerus Herrichi (r).	Liburnia curtula n. sp. (r).

Öfvergå vi till de öppna markerna, så finna vi först på **ljunghedarna** (*ericeta*), utom den nästan öfverallt förekommande *Limotettix 6-notata*, ett mindre antal för dem egenomliga arter nemligen:

Notus aridellus m. (citrinella Flor.)	Erythria aureola.
	Athysanus russeolus (r).
Typhlocyba ericetorum n. sp.	Ulopa reticulata.

På den sparsamma vegetationen på **berg** (*rupes*) har jag endast anträffat: *Ditropis albosignata* och *D. longicornis* n. sp.

Fjällen (*alpes*), som i Finland endast förekomma inom Lappmarkerna, men i Skandinavien äfven sträcka sig långt mot söder, synas på sina högsta toppar helt och hållet sakna Cicadadier; lägre ned på sluttningarna har jag träffat: *Liburnia alpina* n. sp. (r), *Thamnotettix Torneella*, *Ditropis albosignata* (r) och *Limotettix 6-notata*.

Fältbackarna (*campi*) herbergera ett mycket stort antal arter, bland hvilka endast få synas uteslutande hålla sig

till någon bestämd vextart. Här förekomma mer eller mindre talrikt:

Philaenus exclamationis (a).	A. albifrons.
Ph. campestris (a).	A. Serratulae (r).
Pediopsis nanus (r).	A. rivularis.
Agallia brachyptera.	A. histrionicus (r).
Cicadula viridula.	Eupelix cuspidata (r).
Typhlocyba Hyperici (r).	E. producta.
Limotettix 6-notata.	E. spathulata (r).
Athysanus impictifrons (r).	Paropia Scanica (r).
Doratura stylata.	Delphacinus mesomelus (r).
D. homophyla.	Liburnia collina.
Deltocephalus collinus (r).	L. biarmica n. sp. (r).
D. pallidinervis.	L. distingvenda.
D. interstinctus (r).	L. sordidula.
D. striatus (r).	Ditropis albosignata.
D. pulicaris (a).	D. longicornis n. sp. (r).
Acocephalus bifasciatus.	

I sammanhang med fältbackarna kunde omnämnas de kala och sandiga stränderna (*litora arenosa*), som förekomma vid hafvet och större sjöar och hvilka sparsamt äro bevuxna med *Elymus arenarius* och några *Festuca*-arter, och på hvilka tvenne intressanta species blifvit anträffade, nemligen: *Deltocephalus areatus* (r) och *D. arenicola* n. sp. (r).

De torra ängarna eller hårdvallsängarna (*prata arida*), hvarest *Gramineerna* äro förherrskande, utgöra vistelseort för det största antalet Cicadarier; en stor del af dessa utgöres af desamma, hvilka förekomma på fältbackarna, men ännu flera äro egendomliga för denna lokal. Här förekomma:

Philaenus spumarius (a).	Limotettix sulphurella (a).
Agallia venosa.	L. binotata n. sp.
A. versicolor (r).	L. 6-notata (a).

<i>Stictocoris transversus.</i>	<i>D. pascuellus (a).</i>
<i>St. lineolus.</i>	<i>D. striifrons (r).</i>
<i>St. Preyssleri.</i>	<i>D. abdominalis (a).</i>
<i>Athysanus Quadrum.</i>	<i>D. rufus n. sp.</i>
<i>A. aemulans (r).</i>	<i>D. limbatellus.</i>
<i>A. sordidus (a).</i>	<i>D. collinus (r).</i>
<i>A. confusus (r).</i>	<i>D. striatus (a).</i>
<i>A. grisescens.</i>	<i>D. citrinellus.</i>
<i>A. brevipennis.</i>	<i>D. poecilus n. sp. (r).</i>
<i>A. stictopterus.</i>	<i>D. confinis (r).</i>
<i>A. pallens (a).</i>	<i>D. breviceps.</i>
<i>A. luteus (r).</i>	<i>D. vitripennis.</i>
<i>Graphocraerus ventralis.</i>	<i>D. pulicaris (a).</i>
<i>Deltocephalus oculatus n.sp.(r).</i>	<i>Acocephalus striatus (a).</i>
<i>D. ocellaris.</i>	<i>A. bifasciatus.</i>
<i>D. socialis (r).</i>	<i>A. nigropunctatus.</i>
<i>D. multinotatus (r).</i>	<i>A. rivularis.</i>
<i>D. pseudocellaris (a).</i>	<i>Liburnia striatella.</i>
<i>D. Falleni.</i>	<i>L. pellueida (a).</i>
<i>D. paucinervis n. sp. (r).</i>	<i>L. Herrichi (r).</i>
<i>D. punctum.</i>	<i>L. brevipennis.</i>
<i>D. pallidinervis.</i>	<i>L. denticauda (r).</i>
<i>D. pusillus (r).</i>	<i>L. exigua.</i>
<i>D. lividellus.</i>	<i>L. flaveola.</i>

De odlade tomterna i närheten af boningshusen (*culta*), bevuxna med nesslor, ruderat- och kulturvexter, hysa ett ganska ringa antal arter, nemligen:

<i>Euacanthus interruptus (a).</i>	<i>E. Urticae (a).</i>
<i>Typhlocyba jucunda (r).</i>	<i>E. aurata (r).</i>
<i>Eupteryx vittata.</i>	<i>Gnathodus punctatus.</i>
<i>E. Wallengreni.</i>	<i>Limotettix 6-notata.</i>
<i>E. tenella (r).</i>	<i>Dicranotropis hamata.</i>

De fuktiga ängarna (*prata humida*), hvarest *Cyperaceerna* bilda hufvudmassan af gräsvegetationen, utgöra vistelseorten för följande arter, af hvilka några ofta förekomma i ofantliga massor:

Philaenus lineatus (a).	L. 4-punctata (r).
Tettigonia viridis (a).	L. 6-notata (a).
Notus flavipennis (a).	Deltocephalus abdominalis (a).
N. marginatus n. sp. (r).	Strongylocephalus agrestis.
Limotettix striola (a).	Ommatidiotus dissimilis.
L. atricapilla (r).	Megamelus notula (a).
L. 4-notata (a).	Stenocarenum minutus (r).
L. longiventris n. sp. (r).	St. guttuliferus.
L. nigricornis n. sp. (r).	St. guttula (a).
L. 5-notata (r).	St. pallidulus (r).
L. lunulifrons n. sp.	Liburnia flaveola.
L. sulphurella (r).	L. straminea.
L. caudata (r).	

På myrarne (*loci uliginosi*) hvarest hufvudvegetationen utgöres af *Ledum palustre*, *Myrtillus uliginosa* och *Rubus chamaemorus* förekomma:

Thamnotettix cruentata (a).	C. nervosus.
Limotettix 6-notata.	C. distinguendus (a).
L. striatula.	Liburnia albocarinata.
Cixius oeniularius (a).	L. discolor (a).

Mossarne (*paludes*), hvarpå Finland är särdeles rikt, och hvilka bildas af *Sphagnum*-arter, och der ristäcket är af underordnad betydelse, men i det stället förekomma mer eller mindre spridda *Carex limosa*, *C. irrigua*, *C. chordorrhiza* och *C. pauciflora* samt åtskilliga *Eriophorum*-arter, äro vistelseort för:

Notus flavipennis (a).	D. Panzeri.
Limotettix 6-notata.	D. costalis.
Deltocephalus Ståli n. sp. (r).	Oliarus leporinus (r).

Slutligen utgöra äfven **sjö- och flodstränderna** (*ripae*) samt **gungflyna**, hvilka äro bevuxna med *Phragmites communis* och några *Carex*- och *Scirpus*-arter, uppehållsort för ett icke ringa antal Cicadarier, nemligen:

<i>Tettigonia viridis.</i>	<i>D. scriptifrons</i> n. sp. (r).
<i>Coryphaeus Gyllenhali.</i>	<i>D. costalis.</i>
<i>Notus flavipennis.</i>	<i>Delphax crassicornis.</i>
<i>Limotettix paludosa.</i>	<i>D. Minki.</i>
<i>L. 5-notata</i> (r).	<i>Euides speciosa</i> (r).
<i>L. intermedia</i> (r).	<i>Chloriona unicolor.</i>
<i>L. lunulifrons</i> n. sp.	<i>C. smaragdula.</i>
<i>L. 6-notata</i> (a).	<i>Megamelus notula</i> (a).
<i>Athysanus argentatus.</i>	<i>Liburnia lugubrina.</i>
<i>A. discolor</i> n. sp. (r).	<i>L. pullula</i> (r).
<i>Paramesus nervosus</i> (r).	<i>L. lepida.</i>
<i>P. Phragmitis.</i>	<i>L. limbata.</i>
<i>Deltocephalus formosus.</i>	

På i sjelfva vattnet i **sjöar** och **dammar** (*lacus*) växande *Nuphar luteum* och *Potamogeton natans* träffas den sällsynta *Limotettix cyane* och på långt från stranden stående strån af *Phragmites communis* har den likaledes sällsynta *Athysanus nauta* n. sp. blifvit funnen.

Några arter, hvilkas egentliga vistelseort varit mig obekant, äro i den föregående framställningen bortlemnade.

För att lätta öfversigten och jmförelsen af Cicadariefaunan på ofvan anförda lokaler meddelas följande sammandrag af antalet och fördelningen af arterna på dessa.

	Allmänna.	Spredda.	Rara.	Summa.
Barrskogar	—	4	4	8.
Löfskogar	6	9	14	29.
Lundar	7	19	15	41.
Pilbuskager	1	6	14	21.
Ljunghedar	—	5	1	6.
Berg	—	—	2	2.
Fjell	—	2	2	4.
Fältbackar	3	14	13	30.
Sandiga stränder	—	—	2	2.
Torra ängar	12	27	15	54.
Odlade tomter	2	5	3	10.
Fuktiga ängar	9	7	10	26.
Myrar	4	4	—	8.
Mossar	1	3	2	6.
Stränder och gungflyn	2	16	7	25.
Sjöar	—	—	2	2.

Man ser således i allmänhet, att de lokaler, som hafva en rik mångfald af vexter, äfven hysa det största antal arter af Cicadarier, hvarföre äfven samlaren bör uppsöka sådana på sina exkursioner.

Det lämpligaste sätt att insamla dessa insekter är medelst den vanliga insekthåfven, med hvilken de med lätthet kunna fångas från träd, buskar, gräs och örter, på hvilka de hafva sitt tillhåll. Då man efter en stunds håfvande undersöker sin fångst, bör man med största skyndsamhet fasttaga, hvad man anser vara af intresse, ty ifrågavarande insekter äro mycket snabba och kunna lätt undkomma genom ett långt skutt.

Tabellarisk öfversigt
af
Cicadariernas utbredning inom Finland
och den Skandinaviska halfön.

Indelning och beteckningar:

Finland.

- Al. = (Alandia) Åland.
 A. = (Aboa) Åbo-trakten eller
 Egentliga Finland.
 St. = Satakunda.
 N. = Nyland.
 T. = Tavastland.
 S. = Savolaks.
 Ka. = (Karelia australis) södra
 Karelen.
 K. = Ladoga-Karelen.
 Kb. = (Karelia borealis) norra
 Karelen.
 Kr. = (Karelia rossica) Ryska
 Karelen.
 Oa. = (Ostrobotnia australis)
 södra Österbotten.
 O. = norra Österbotten.
 L. = Finska Lappmarken.
 Lr. = (Lapponia rossica) Ryska
 Lappmarken.

Sverige.

- Sc. = Skåne och Blekinge.
 Sm. = Småland.
 Bh. = Bohuslän och Halland.
 Oel. = Öland.
 Gl. = Gotland.
 VG. = Vestergötland.
 OG. = Östergötland.
 Hlm. = (Holmia) Stockholms-trakten
 och hela Svealand.
 Dal. = (Dalecarlia) Dalarne med
 Herjeådalen och Jämtland.
 VB. = Vesterbotten och Ångerman-
 land.
 Lp. = Lappmarkerna.

Norge.

- Na. = (Norvegia australis) södra
 Norge, till 61°.
 Nm. = (Norvegia media) mellersta
 Norge, till 66°.
 Fnm. = Finnmarken.

Fennia.

Melampsalta Kol.

M. montana Scop. T.

Lepyronia Am. et S.

L. coleoptrata L. N. Ka.

Peuceptyelus J. Sahlb.

P. coriaceus Fall. A. St. Kr.

Aphrophora Germ.

A. Alni Fall. Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. O.

A. corticea Germ.

A. Salicis De Geer. A. N.

Philaenus Stål.

Ph. spumarius L. Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. O. L. Lr.

Ph. aterrimus n. sp.

Ph. pulchellus n. sp.

Ph. exclamationis Thunb. Al. A. St. N. T. Ka. K. Kr. Oa. Lr.

Ph. dilutus n. sp.

Ph. campestris Fall. Ka. Oa.

Ph. lineatus L. Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. Lr.

Centrotus Fabr.

C. cornutus L. Al. A. St. N. Ka. K. Kb. Kr.

Ledra Fabr.

L. aurita L.

Tettigonia Geoffr.

T. viridis L. Al. A. St. N. T. Ka. K. Kb. Kr. Oa.

Euaeanthus Lep.

E. interruptus L. Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa.

E. acuminatus Fabr. A. St. Kb. Kr.

Bathysmatophorus J. Sahlb.

B. Reuteri n. sp. Lr.

Macropsis Lew.

M. Lanio L.

Pediopsis Burm.

P. Tiliae Germ.

P. Alni Schrank. A. St. N. T. Kr.

P. flavicollis L. Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. O. L. Lr.

P. Carpini (Boh.) n. sp.

P. frontalis n. sp. A. St. T. S. Kr. Oa.

P. subangulatus n. sp. A.

Fennia.

<i>P. virescens</i> Fabr.	Ka.
<i>P. flavus</i> n. sp.	Ka.
<i>P. infuscatus</i> n. sp.	.	.	St.	.	.	Ka.	.	.	Kr.
<i>P. nassatus</i> Germ.	.	A.	St.	N.	.	Ka.	.	.	Kr.
<i>P. planicollis</i> Thoms.
<i>P. marginatus</i> H.-Sff.
<i>P. impurus</i> Boh.	Al.	A.	St.
<i>P. Rubi</i> Boh.	.	A.	St.	N.	.	Ka.	K.	.	Kr.
<i>P. scutellatus</i> Boh.
<i>P. nanus</i> H.-Sff.	Ka.
Idiocerus Lew.														
<i>I. Herrichi</i> Kirschb.	.	.	St.	Kr.
<i>I. lituratus</i> Fall.	.	A.	St.	N.	T.	Ka.	K.	.	Kr.
<i>I. falciger</i> Boh.	.	A.
<i>I. crassipes</i> n. sp.	Kr.
<i>I. saliceticola</i> Flor.	.	A.
<i>I. elegans</i> Burm.	.	A.	St.	.	.	Ka.	K.	.	Kr.
<i>I. Tremulae</i> Estl.	.	.	St.
<i>I. laminatus</i> Flor.	.	.	St.	N.	.	.	K.	.	Kr.
<i>I. populi</i> L.	Al.	A.	St.	N.	T.	S.	Ka.	K.	Kb.	Kr.	Oa.	.	Lr.	.
<i>I. confusus</i> Flor.	.	A.	St.	N.	Kr.
Agallia Curt.														
<i>A. versicolor</i> Flor.
<i>A. venosa</i> Fall.	.	A.	St.	N.	Kr.
<i>A. brachyptera</i> Boh.	Al.	A.	St.	N.	T.	S.	Ka.	.	Kr.
Compsus Fieb.														
<i>C. elegantulus</i> Zett.
Cicadula Zett.														
<i>C. smaragdula</i> Fall.	Al.	A.	St.	N.	T.	S.	Ka.	K.	.	Kr.	Oa.	.	.	.
<i>C. viridula</i> Fall.	Ka.	.	.	Kr.
<i>C. flavescens</i> Fabr., Flor.	Al.	A.	St.	N.	.	.	Ka.	K.	.	Kr.
<i>C. apicalis</i> Flor.	Kr.
Notus Fieb.														
<i>N. flavipennis</i> Zett.	.	A.	St.	N.	.	S.	Ka.	.	.	Kr.	.	.	Lr.	.
<i>N. marginatus</i> n. sp.	Kr.
<i>N. citrinellus</i> Zett.	.	A.	St.	N.	.	S.	Ka.	.	.	Kr.	.	O. L.	Lr.	.

Svecia.

Norvegia.

Svecia.										Norvegia.			
Sc.	.	Bah.	.	.	VG.
.
.
.	Sm.	.	.	Gl.	.	OG.	Na.	Nm.
Sc.
.	Hlm.
.	.	.	.	Gl.
Sc.	Sm.	Bah.	.	Gl.	VG.	.	Hlm.
Sc.
.
.
.	Sm.	.	.	.	VG.	.	Hlm.	Na.	.
.	OG.
.
.
.	Sm.
.	Sm.
.	Sm.
Sc.	Sm.	.	.	Gl.	Na.	Nm.
.	Sm.
.	.	.	Oel.
.	Sm.	.	Oel.	Gl.	.	.	Hlm.	Na.	.
.	.	.	.	Gl.	VG.	.	Hlm.
Sc.	Sm.	Bah.	.	.	VG.	OG.	Hlm.	.	.	.	Lp.	.	.
Sc.	Sm.	.	.	Gl.	.	OG.	Hlm.	Dal.	.	Lp.	Na.	Nm.	.
Sc.	Hlm.	.	.	.	Na.	.	.
Sc.	VG.	.	Hlm.	Dal.	.	.	Na.	.	.
.
.	.	.	.	Gl.	.	OG.	.	.	.	Lp.	Na.	.	.
.	Sm.
.	.	.	.	Gl.	Lp.	Na.	Nm.	.

Svecia.

Norvegia.

Svecia.											Norvegia.			
Sc.	Sm.	Hlm.	Nm.	.	
.	
.	Hlm.	
.	Na.	.	
.	.	Bah.	Oel.	.	.	.	Hlm.	
Sc.	Sm.	Bah.	Oel.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	Dal.	VB.	Lp.	.	Na.	Nm.	Fnm.
Sc.	Sm.	Bah.	.	.	VG.	OG.	Hlm.	Na.	.	.
Sc.	Sm.	Bah.	.	.	VG.	OG.	Hlm.	Na.	.	.
.	Hlm.
Sc.
Sc.	Sm.	.	.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	.	.	Lp.	.	Na.	Nm.	.
Sc.
Sc.	Sm.	Bah.	Oel.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	Dal.	VB.	Lp.	.	Na.	Nm.	Fnm.
Sc.	Sm.	Bah.	.	Gl.	.	OG.	Na.	.	.
.	.	.	Oel.	Gl.	.	.	Hlm.
.	Na.	.	.
Sc.	Sm.	Bah.	.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	Na.	.	.
.
Sc.	Sm.	Na.	.	.
Sc.	Hlm.
Sc.	OG.	Hlm.
Sc.	Na.	.	.
Sc.	OG.	Hlm.
Sc.	Sm.	Bah.	Oel.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	.	.	Lp.	.	Na.	.	.
Sc.	Sm.
Sc.	Sm.
.	VG.	Na.	.	.
.
.	Hlm.	Na.	.	.
Sc.	Sm.	.	.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	.	.	Lp.
.	OG.	Hlm.	Dal.	.	Lp.	.	Na.	Nm.	.
Sc.	Sm.	Na.	.	.
Sc.	Sm.	.	.	Gl.	.	OG.	Hlm.	.	.	Lp.	.	Na.	Nm.	.

Fennia.

Coryphaeus Fieb.**C. Gyllenhali** Fall.

Al. . St. N. . . Ka.

Thamnotettix Zett.

Th. mixta Fabr.

Al. A. St. N. . . Ka. K. . . Oa. . . .

Th. reticulata Thunb.

Al. A. St. N. T. S. Ka.

Th. plebeja Fall.

Al. A. St. N. T. . Ka. K. . Kr.

Th. variegata Kirschb.

. A.

Th. fulvopicta n. sp.

. . . N. . . . Kr.

Th. abietina Fall.

. A. St. N. . . Ka. K. . Kr.

Th. simplex H.-Sff.

Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. O. L. Lr.

Th. stupidula Zett.

. Kr. . . L. .

Th. biguttata Fall.

. . . T. . Ka.

Th. subfuscula Fall.

Al. A. St. N. T. S. Ka. K. . Kr. . O. L. Lr.

Th. splendidula Fabr.

.

Th. cruentata Panz.

Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. . . . Lr.

Th. Torneella Zett.

. A. St. . . . Ka. . . Kr. . . L. Lr.

Grypotes Fieb.**G. puncticollis** H.-Sff.

.

Limotettix J. Sahlb.**L. striola** Fall.

Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. . . . Lr.

L. atricapilla Boh.

. Kr.

L. paludosa Boh.

. A. St. N. . S. Ka. . Kb. Kr.

L. 4-notata Fabr.

Al. A. St. N. T. S. Ka. K. . Kr. Oa. O. L. Lr.

L. longiventris n. sp.

. Kr.

L. nigricornis n. sp.

. Ka. . . Kr.

L. 5-notata Boh.

. A. Ka. . . Kr.

L. intermedia Boh.

. L. Lr.

L. lunulifrons n. sp.

. A. Kr. . O. . Lr.

L. antennata Boh.

.

L. sulphurella Zett.

Al. A. St. N. T. S. Ka. K. . Kr.

L. caudata Flor.

. A.

L. 4-punctata Fall.

. Kr.

L. binotata n. sp.

. A. St. Kr.

L. punctifrons Fall.

. A. St. Ka. . Kb.

L. Dahlbomi Zett.

. Ka. Lr.

L. cyane Boh.

. A.

L. 6-notata Fall.

Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. O. L. Lr.

Svecia.

Norvegia.

Svecia.										Norvegia.			
Sm.	.	.	.	VG.	OG.
Sc.	Bah.	.	.	VG.	Lp.	Na.	.	.	.
Sc.	Sm.	Bah.	Gl.	VG.	.	Hlm.	.	.	.	Na.	Nm.	.	.
Sc.	Sm.	Bah.	Gl.	.	OG.	Hlm.	.	.	Lp.	Na.	Nm.	.	.
Sc.
Sm.	Hlm.
Sc.	Sm.	Bah.	.	VG.	OG.	Hlm.	Dal.	VB.	Lp.
Sc.	Sm.	.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	Dal.	VB.	Lp.	Na.	Nm.	Fnm.	.
.	Dal.	.	Lp.	.	Nm.	Fnm.	.
Sc.	Sm.	.	Gl.	VG.
Sc.	OG.	.	.	VB.	Lp.	Na.	Nm.	Fnm.	.
Sc.	.	Oel.	Gl.	VG.	.	Hlm.
Sc.	Sm.	VB.	Lp.	Na.	Nm.	Fnm.	.
Sc.	Sm.	.	.	.	OG.	.	.	VB.	Lp.
Sc.	.	.	Gl.	VG.	OG.	.	Dal.
Sc.	Sm.	Bah.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	.	.	.	Na.	Nm.	.	.
Sc.	Sm.	.	Gl.	.	OG.
.	Hlm.	.	.	.	Na.	.	.	.
Sc.	Sm.	Bah.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	.	VB.	Lp.	Na.	Nm.	Fnm.	.
.
Sm.
.	Dal.
.	Dal.	VB.	Lp.
.	Na.	.	.	.
Sm.	Hlm.
Sc.	Sm.	.	Gl.	.	OG.	Hlm.	.	VB.	Lp.	Na.	Nm.	.	.
.
.	.	.	.	VG.	Nm.	.	.
.	Na.	.	.	.
Sc.	Bah.	.	Gl.	Na.	Nm.	.	.
.	Hlm.	Dal.	.	Lp.
Sc.	OG.	Hlm.
Sc.	Sm.	Bah.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	Dal.	VB.	Lp.	Na.	Nm.	Fnm.	.

Fennia.

<i>L. variata</i> Fall.	. A. St. . . S.	Kr.
<i>L. 7-notata</i> Fall.	. A. St. . T. . Ka. K.	Kr.
<i>L. orichalcea</i> Thoms.	. . St.	Kr.
<i>L. striatula</i> Fall.	Al. A. St. N. T. . Ka. K.	Kr. Lr.
Stictocoris Thoms.		
<i>St. transversa</i> Fall.	. A. St. . T. . Ka.	Kr.
<i>St. lineata</i> Fabr.	. A. St. N. . . . Ka. K.
<i>St. Preyssleri</i> Fieb.	. A. St. N. . . . Ka.
<i>St. flaveola</i> Boh.	. A. St.
Athysanus Burm.		
<i>A. argentatus</i> Fabr.	. A. Ka.
<i>A. Quadrum</i> (Zett.) Boh.	. A. St. N. . . . Ka.
<i>A. aemulans</i> Kirschb.	. . St.
<i>A. sordidus</i> Zett.	. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa.	L.
<i>A. confusus</i> Kirschb.	. A. . N. . . . Ka.
<i>A. grisescens</i> Zett.	. A. St. N. . . . Ka. K.	Kr. . . . L. Lr.
<i>A. brevipennis</i> Kirschb.	. . . N.	Kr. . . . L. Lr.
<i>A. 6-punctatus</i> n. sp.
<i>A. stictopterus</i> Flor.	. A.	Kr.
<i>A. russeolus</i> Fall.	. A. St.	Kr.
<i>A. impictifrons</i> Boh. Ka.
<i>A. luteus</i> C. Sahlb.	. . St.
<i>A. discolor</i> n. sp. Ka.
<i>A. Nauta</i> n. sp.	Kr.
<i>A. lateralis</i> n. sp.
<i>A. pallens</i> Zett.	. A. St. N. T. . Ka. K.	Kr. . . . O. L. Lr.
Paramesus Fieb.		
<i>P. nervosus</i> Fall.	Al. . . N.
<i>P. Phragmitis</i> Boh.	. A. St. N.	Kr.
Graphocraerus Thoms.		
<i>G. ventralis</i> Fall.	. A. St. Ka. K.
Doratura J. Sahlb.		
<i>D. stylata</i> Boh.	. A. St. N. . . . Ka. K.	Kr.
<i>D. homophyla</i> Flor. Ka.	Kr.
Platymetopius Burm.		
<i>P. undatus</i> De Geer.	. A. St. Ka. K.	Kr.
<i>P. guttatus</i> Fieb.

Deltocephalus Burm.

<i>D. Ståli</i> n. sp.	.	.	St.	Ka.	.	.	Kr.
<i>D. formosus</i> Boh.	.	.	A.	Ka.	.	.	Kr.
<i>D. Bohemanni</i> Zett.	Kr.
<i>D. calceolatus</i> Boh.	.	.	A. St.	.	.	S.	.	Ka.	.	.	Kr.
<i>D. bicuspidatus</i> n. sp.	K.
<i>D. oculatus</i> n. sp.	.	.	A.
<i>D. ocellaris</i> Fall.	.	.	A. St. N.	Ka. K.	.	.	Kr.	.	.	L.	Lr.
<i>D. socialis</i> Flor.
<i>D. multinotatus</i> Boh.
<i>D. pseudocellaris</i> Flor.	.	.	A. St. N. T. S.	Ka. K. Kb.	.	.	Kr.	.	.	L.	Lr.
<i>D. Falleni</i> Fieb.	.	.	A. St.	Kr.
<i>D. paleaceus</i> n. sp.
<i>D. paucinervis</i> n. sp.	Kr.
<i>D. punctum</i> Flor.	.	.	A.	.	.	T.	Kr.
<i>D. pallidinervis</i> Dahlb.	.	.	A. St.	Kr.	.	.	.	Lr.
<i>D. pusillus</i> Kirschb.
<i>D. lividellus</i> Zett.	Kr.	.	.	.	Lr.
<i>D. pascuellus</i> Fall.	.	.	A. St. N. T. S.	Ka. K.	.	.	Kr.	.	O.	.	Lr.
<i>D. striifrons</i> Kirschb.	.	.	A.	.	N.
<i>D. metrius</i> Flor.	Lr.
<i>D. abdominalis</i> Fabr.	Al.	A.	St. N. T. S.	Ka. K. Kb.	.	.	Kr.	Oa.	O.	L.	Lr.
<i>D. rufus</i> n. sp.	.	.	A. St. N.	.	.	S.	.	Ka.	.	.	Kr.
<i>D. limbatellus</i> (Zett.) Fieb.	S.	L.	Lr.
<i>D. collinus</i> Boh.
<i>D. assimilis</i> Fall.	.	.	A. St. N.	Ka. K.	.	.	Kr.	.	.	.	Lr.
<i>D. citrinellus</i> Kirschb.	.	.	A.	Kr.
<i>D. areatus</i> Stål.	Ka.
<i>D. poecilus</i> (Flor) n. sp.	.	.	A.	Ka.
<i>D. striatus</i> L.	Al.	A.	St. N. T. S.	Ka. K. Kb.	.	.	Kr.	Oa.	O.	L.	Lr.
<i>D. confinis</i> Dahlb.	.	.	A. St.
<i>D. interstinctus</i> Fieb.	.	.	St.	Lr.
<i>D. breviceps</i> Kirschb.	.	.	A. St.	K.	.	.	Kr.
<i>D. arenicola</i> n. sp.	Lr.
<i>D. scriptifrons</i> n. sp.	.	.	A.	Kr.
<i>D. vitripennis</i> Flor.	.	.	A.	.	N.	Kr.

Fennia.

<i>D. costalis</i> Fall.	Al. A. St. . T. . Ka. K.
<i>D. Panzeri</i> Flor.	. A. St. . . . Ka. K. . Kr.
<i>D. maculiceps</i> Boh.
<i>D. pulicaris</i> Fall.	Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. . . L. Lr.
Strongylocephalus Flor.	
<i>S. agrestis</i> Fall.	. A. L. .
Acocephalus Germ.	
<i>A. striatus</i> Fabr.	Al. A. St. N. T. S. Ka. K. . Kr.
<i>A. bifasciatus</i> L.	. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. O. . .
<i>A. trifasciatus</i> Germ.
<i>A. nigropunctatus</i> Zett.	. A. St. N. . . Ka.
<i>A. albifrons</i> L.	. A. St. N. T. . Ka. . . Kr.
<i>A. Serratulae</i> Fabr.
<i>A. rivularis</i> Germ.	. A. St. N. . . Ka.
<i>A. histrionicus</i> Fabr.	. A. St. N.
Eupelix Germ.	
<i>E. cuspidata</i> Fabr.	Al.
<i>E. producta</i> Germ.	. A. St. N. . . Ka. . . Kr.
<i>E. spathulata</i> Germ. Ka.
Ulopa Fall.	
<i>U. reticulata</i> Fabr.	. A. St. N. . . . K. Kb. Kr. . . . Lr.
Paropia Germ.	
<i>P. scanica</i> Fall.
Cixius Latr.	
<i>C. cunicularius</i> L.	Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. O. . .
<i>C. nervosus</i> L.	. . St. . T. Oa.
<i>C. distingvendus</i> Kirschb.	Al. A. St. N. T. . Ka. K. . Kr. Oa. O. L. Lr.
<i>C. contaminatus</i> Germ.
Oliarus Stål.	
<i>O. leporinus</i> L.	. A. Kr.
Helicoptera Am. et S.	
<i>H. lapponica</i> Zett.	. . St. Oa. . L. .
<i>H. confinis</i> Zett.
Ommatidiotus Spin.	
<i>O. dissimilis</i> Fall.	. A. St. Oa.
Issus Fabr.	
<i>I. coleopratus</i> Geoffr.

Fennia.

Delphax Fabr.	
D. crassicornis Fabr. Kr.
D. Minki Fieb.	. A.
Euides Fieb.	
E. speciosa Boh.	Al. Kr.
Chloriona Fieb.	
Chl. unicolor H.-Sff.	Al. A. St. . . . Ka. K. . Kr.
Chl. smaragdula Stål.
Calligypona J. Sahlb.	
C. albicollis n. sp.
Megamelus Fieb.	
M. notula Germ.	. A. St. N. T. S. Ka. K. . Kr. . . . Lr.
Stenocarenus Fieb.	
St. minutus Fabr.
St. guttuliferus Kirschb.	. A. St. N. . S. Ka. K. . Kr.
St. guttula Germ.	Al. A. St. N. T. S. Ka. K. . Kr.
St. pallidulus Boh.	. A. St.
St. perspicillatus Boh.
Delphacinus Fieb.	
D. mesomelus Boh.	. A.
Liburnia Stål.	
L. elegantula Boh.	. A. St. N. T. . Ka. K. . Kr.
L. albocarinata Stål.	. . St. Kr. . . . Lr.
L. collina Boh.	. A. St. N. T. S. Ka. K. . Kr. . . L. Lr.
L. biarmica n. sp. Kr.
L. distingvenda Kirschb.	. A. K. . Kr. . . L. Lr.
L. sordidula Stål.	. A. St.
L. striatella Fall., Flor. Ka. K. . Kr.
L. pellucida Fabr., Flor.	Al. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr. Oa. O. L. Lr.
L. flavipennis n. sp. Kr.
L. Herrichi Kirschb.	. A. K. . Kr.
L. discolor Boh.	. A. St. N. . . Ka. K. . Kr. . . L. Lr.
L. obscurella Boh.	. A. St. . . . Ka. . . Kr.
L. brevipennis Boh.	. A. St. N. T. S. Ka. K. Kb. Kr.
L. lugubrina Boh.	. A. Ka.
L. Bohemanni Stål.
L. pullula Boh.	. A. St. . . . Ka.

Svecia.

Norvegia.

Svecia.										Norvegia.	
	Bah.		Gl.	VG.							
Sc.
.	Hlm.
Sc.
Sc.	Hlm.
.	Sm.
.	.	.	Gl.	.	OG.	Hlm.
.	Hlm.
Sc.	Sm.	Bah.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	Dal.	VB.	Lp.	Na.	.
.	.	.	Gl.	.	.	Hlm.
.	Sm.	Bah.	Gl.	.	OG.
.	.	.	Gl.	.	OG.	Hlm.
Sc.	Sm.	.	Gl.	.	.	Hlm.	.	VB.	.	Na.	.
.	VB.	.	.	.
.	.	.	Gl.	.	.	Hlm.
.	VB.	.	.	.
.	Hlm.
Sc.	Sm.	Bah.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	Dal.	VB.	Lp.	Na.	Fnm.
.
.
.	.	.	Gl.	.	.	Hlm.	.	.	.	Na.	.
.	.	.	Gl.	.	.	Hlm.
.	.	.	Gl.	VG.	OG.	Hlm.	.	.	.	Na.	.
Sc.	Sm.	.	.	.	OG.	Hlm.
.	VB.	.	.	.
.	.	.	Gl.	.	.	Hlm.	.	.	.	Na.	.

**Alphabetisk förteckning öfver
begagnad litteratur.**

- Amyot.** Entomologie Français; Rhynchotes, méthode mononymique, införd i Annales de la Société Entomologique de France, Tom XV. Paris 1847.
- Amyot et Serville.** Histoire naturelle des Insectes, Hemiptères. Paris 1843.
- Boheman.** Nya Svenska Homoptera, i Kongl. Vetenskaps-Akademiens Handlingar 1845. Stockholm 1847.
- Nya Svenska Homoptera, i Handl. för 1847. Stockholm 1849.
- Bidrag till Gotlands insektfauna, i Handl. för 1850. Stockholm 1851.
- Nya Svenska Hemiptera, i Öfversigt af Kongl. Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar för 1852. Stockholm 1853.
- Jakttagelser rörande några insektarters metamorphos, i Öfv. 1850. Stockholm 1851.
- Entomologiska anteckningar under en resa i södra Sverige, i Handl. för 1851. Stockholm 1853.
- Entomologisk resa i Skåne, i Öfvers. för 1864.
- Burmeister.** Handbuch der Entomologie. Band II. Berlin 1835.
- Dahlbom.** Anteckningar öfver insekter, som blifvit observerade på Gotland och i en del af Kalmare län under sommaren 1850, i Kongl. Vetenskaps-Akademiens Handlingar för 1850. Stockholm 1851.
- De Geer.** Abhandlungen zur Geschichte der Insecten; öfversatt till Tyska af Götze. Theil III. Nürnberg 1780.

- Eversman. *Insecta Wolgum fluvium inter et montes Uralenses observata*, i *Bulletin de la Société Impériale des Naturalistes de Moscou* 1837, I. Moskou 1837.
- Fabricius. *Entomologia systematica*. Tom IV. Hafniae 1794.
- *Mantissa insectorum*. Tom II. Hafniae 1787.
- *Systema Rhyngotorum*. Brunsvigae 1803.
- Fallén. *Försök till de Svenska Cicad-arternas uppställning och beskrifning*, i *Kongl. Vetenskaps-Akademiens handlingar (Acta Holmensia)* för 1805 och 1806. Stockholm 1805—1806.
- *Hemiptera Sveciae. Pars II*. Londini Gothorum 1829.
- Fieber. *Grundzüge zur generischen Theilung der Delphacini*, i *Verhandlungen d. k. k. zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien* 1866.
- *Europäische neue oder wenig bekannte Bythoscopida*, i *samma Verh.* 1868.
- *Neue Gattungen und Arten in Homoptera (Cicadina Burm.)*, i *samma Verh.* 1866.
- *Synopse der Europäischen Deltocephali*, i *samma Verh.* 1869.
- Flor. *Die Rhynchoten Livlands in systematischen Folge beschrieben II*, i *Archiv für Naturkunde Liv-, Ehst- und Kurlands. Ser. II. Band IV*. Dorpat 1861.
- Gebler. *Bemerkungen über die Insekten Sibiriens vorzüglich des Altai*, i *Ledebour's Reise durch Altai-Gebirge und die Soongorischen Kirgisen Steppe. III*. Petersburg 1830.
- Germar. *Bemerkungen über einige Gattungen der Cicadarien*, i *Magazin der Entomologie von Germar und Zincken. Band III—IV*. Halle 1818—1821.

- Giebel. Fauna der Vorwelt. Band II. Leipzig 1856.
- Hagen. Die Sing-Cicaden Europa's, i Stettiner entomologische Zeitung, XVII. Stettin 1856.
- Herrich-Schäffer. Deutschlands Insekten, herausgegeben von Panzer. Heft. 110--164. Regensburg 1829--1838.
- Nomenclator entomologicus. Heft. I. Regensburg 1835.
- Kirschbaum. Die Athysanus-Arten der Gegend von Wiesbaden, der Wetterauischen Gesellschaft für die gesammte Naturkunde zur Feier ihres 50 jährigen Bestehens gewidmet. Wiesbaden 1858.
- Die Cicadinen der Gegend von Wiesbaden und Frankfurt a. M. nebst einer Anzahl neuer oder schwer zu unterschiedender Arten aus anderen Gegenden Europa's, tabellarisch beschrieben. Wiesbaden 1865.
- Latreille. Familles Naturelles du Règne Animal. Paris 1825.
- Linné. Fauna Svecica. Editio altera, auctior *). Stockholmiae 1761.
- Systema Naturae. Tom I. Pars II. Editio duodecima, reformata *). Holmiae 1767.
- Mäklin. Om *Cicada montana* och dess förekommande i Finland, i Öfversigt af Finska Vetenskaps-societetens förhandlingar, XII. Helsingfors 1870.
- Oschanin. En förteckning på ryska språket öfver Hemiptera funna i Moskowska guvernementet. Moskwa 1870.
- En förteckning öfver Hemiptera i Sarofschanska provinsen i Turkestan. Moskwa 1871.

*) Då ej särskildt nämnes, menas alltid dessa upplagor af Linnés arbeten.

- Osten-Sacken. En förteckning öfver Petersburgs-traktens insekter; på ryska språket. Petersburg 1856.
- Panzer. Deutschlands Insekten. Heft. 1—109. Nürnberg 1793 —1823.
- Sahlberg, C. R. Cicadae tres novae fennicae, i Acta societatis scientiarum Fenniae, I. Helsingfors 1842.
- Sahlberg, J. Entomologiska anteckningar från en resa i sydöstra Karelen sommaren 1866, I; i Notiser ur Sällskapet pro Fauna et Flora Fennica Förhandlingar, IX, 1867. Helsingfors 1868.
- Bidrag till kännedom om Finlands dimorpha Insekt-arter, på samma ställe.
 - Hemiptera, samlade i Torneå Lappmark år 1867, på samma ställe.
- Siebold. Die Sing-Zirpen Deutschlands, i Stettiner entomologische Zeitung, VII. Stettin 1847.
- Schrank. Enumeratio insectorum Austriae indigenorum. Augustae Vindelicorum 1781.
- Fauna Boica, II. Ingolstadt 1801.
- Siebke. Om en i sommeren 1861 foretagen Entomologisk Reise gjennem Ringerike, Hallingdal og Valdres. Christiania 1870.
- Signoret. Revue iconographique des Tettigonides, i Annales de la Société entomologique de France. Ser. III, Tom II. Paris 1854.
- Stål. Nya Svenska Homoptera, i Öfversigt af Kongl. Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar, X, 1853. Stockholm 1854.
- Kort Öfversigt af Sveriges Delphax-arter i Öfv. XI, 1854. Stockholm 1855.
 - Nya Svenska Hemiptera, i Öf. XV, 1858. Stockholm 1859.

- Stål. Beitrag zur Hemipteren-Fauna Sibiriens und des Russischen Nord-Amerika, i Stettiner entomologische Zeitung, XIX. Stettin 1858.
- Neue Systematische Eintheilung der Homopteren, i samma årgång af samma tidskrift.
- Hemiptera Africana, IV. Holmiae 1866.
- Hemiptera Fabriciana, II. Stockholm 1869.
- Thomson. Genus *Jassus*, conspectus specierum Sveciae, i Opuscula entomologica, I. Lund 1870.
- Öfversigt af de i Sverige funna arter af släktet *Pediopsis* Burm., i Opuscula entomologica, I. Lund 1870.
- Tollin. Ueber Kleinzirpen, besonders über die Gattung *Typhlocyba*, nebst Beschreibung einiger neuen Arten, i Stettiner entomologische Zeitung, XII. Stettin 1851.
- Wallengren. Hemiptera och Lepidoptera funna i nordöstra Skåne, i Öfversigt af Kongl. Vetenskaps-Akademiens Förhandlingar 1850. Stockholm 1851.
- Anteckningar i Entomologie, i Öfv. 1870. Stockholm 1870.
- Zetterstedt. Fauna insectorum Lapponica. Hammone 1828.
- Insecta Lapponica. Lipsiae 1840.

De använda förkortningarna torde förstås utan särskild förklaring.

Dispositio synoptica
Familiarum et Generum.

Ser. **Cicadariae** Latr.

Rostrum 2—3 articulatum, e capitis margine inferiore sub collo enascens. Antennae articulis 1—3 basalibus crassis, ceteris setam terminalem constituentibus. Tegmina deflexa. Pedes plerumque saltatorii. Tarsi triarticulati.

1. 74. Coxae intermediae breviter late subconicae, approximatae; tegmina basi tegula destituta.
2. 11. Coxae posticae breviter late subconicae, lateraliter haud extensae; tibiae cylindricae.

Fam. I. **Cicadina** Stål.

3. 4. Ocelli tres; femora antica incrassata, subtus spinosodentata; scutellum maximum; pulvillus nullus inter unguis.

Trib. **Cicadides** Am. et S.

Tegmina hyalina, costato-venosa, intus distincte marginata, areis apicalibus 8.

Pronotum lateribus convexum; frons gibboso-convexa; area basali tegminum angusta; vena brachialis et truncus cubiti basi approximata vel conniventia, vena aream secundam apicalem terminans obliqua. —

Gen. 1: Melampsalta Kolén.

Fam. II. **Cercopina** Stål.

4. 3. Ocelli duo; femora antica haud incrassata, inermia; scutellum mediocre vel parvum; pulvillus distinctus inter unguis.

Trib. *Aphrophorides* Am. et S.

Pronotum antice rotundatum vel angulatum; scutellum triangulare.

5. 8. Alae in quietu apice plicatae, vena intramarginalis sinum profundum formans; tegmina convexa.
6. 7. Ocelli ab oculis quam inter se paullo magis distantes; pronotum vertice vix longius, haud carinatum. — *Gen. 2: Lepyronia* Am. et S.
7. 6. Ocelli ab oculis quam inter se duplo magis remoti; pronotum vertice duplo longius, medio carinatum. — *Gen. 3: Peuceptyelus* n. g.
8. 5. Alae in quietu apice haud plicatae, vena intramarginalis continua, sinum nullum vel obtusum formans.
9. 10. Vertex et pronotum medio longitudinaliter carinata; rostrum abdominis basin attingens vel superans. — *Gen. 4: Aphrophora* Germ.
10. 9. Vertex et pronotum haud carinata; rostrum coxas intermedias parum superans; ocelli ab oculis quam inter se vix longius remoti; margo anticus verticis lateribus sulcatus. — *Gen. 5: Philaenus* Stål.
11. 2. Coxae posticae transversae, lateribus usque ad margines laterales pectoris extensae; tibiae saltem posticae prismaticae.

Fam. III. *Membracina* Stål.

12. 13. Pronotum valde convexum, antice cum vertice maxime declive; facies valde inflexa, subhorizontalis, marginibus lateralibus haud explanatis, coxas anticas ad partem haud tegentibus; femora postica apice superne inermia.

Trib. Centrotides Stål.

Scutellum distinctum, retrorsum productum, apice emarginatum, angulis acutis.

Tegmina areis apicalibus quinque, discoidalibus duabus; alae areis apicalibus tribus; tibiae simplices. --

Gen. 6: Centrotus Fabr.

Fam. IV. Jassina Stål.

13. 12. Pronotum parum convexum, haud vel leviter declive; facies marginibus lateralibus plus minusve dilatatis, coxas anticas ad partem tegentibus.

Trib. Ledrides.

14. 15. Pronotum lateribus utrinque appendice depressa armatum.

Tibiae posticae deplanatae, cultratae, dense ciliatae.

— *Gen. 7: Ledra Fabr.*

15. 14. Pronotum haud appendiculatum.

16. 73. Frons convexiuscula, haud excavata, lateribus haud carinata.

17. 72. Tibiae posticae seriatim spinulosae; femora apice mucronata.

Trib. Tettigonides Am. et S.

18. 23. Frons et clypeus valde convexa, illa magna in vertice transiens; ocelli in vertice positi; facies haud dilatata.

19. 22. Tibiae anteriores teretes; articulus basalis tarsorum posticorum ceteris vix crassior; vertex medio productus.

20. 21. Caput supra haud carinatum; ocelli pone medium verticis siti. — *Gen. 8: Tettigonia Geoffr.*

21. 20. Vertex medio carina longitudinali instructus; ocelli prope apicem verticis siti. — *Gen. 9: Euacanthus* Lep. et Serv.
22. 19. Tibiae anteriores prismaticae; articulus primus tarsorum posteriorum ceteris distincte crassior; vertex antice obtusus, supra transversim impressus. — *Gen. 10: Bathysmatophorus* n. g.
23. 18. Frons et clypeus parum convexa; facies dilatata; ocelli in margine antico vel prope marginem anticum verticis positi.

Trib. Bythoscopides.

24. 31. Caput obtusum; vertex maximam ad partem declivis; ocelli in parte capitis antrorsum vergente positi et a margine superiore remoti; tibiae anticae extus haud spinosae.
25. 28. Fovea antennalis profunda; tempora supra antenas acute plicata; caput cum oculis pronoto haud latius.
26. 27. Vertex prope basin subangulariter declivis, antice margoque anticus pronoti obtuse rotundata; facies apice obtusa, marginibus lateralibus rotundatis. — *Gen. 11: Macropsis* Lew.
27. 26. Vertex a basi sensim rotundato-declivis, antice margoque anticus pronoti angulato-producta; facies triangularis, marginibus lateralibus subrectis. — *Gen. 12: Pediopsis* Burm.
28. 25. Fovea antennalis haud profunda; tempora supra antenas obtuse plicata; caput cum oculis pronoto latius.
29. 30. Caput cum oculis tegminibus distincte latius; tegmina intus appendice membranae distincta praedita; setae antennarum in mare plerumque ante apicem dilatata,

clavam compressam formans. — *Gen. 13: Idiocerus*
Lew.

30. 29. Caput cum oculis tegminibus vix latius; tegmina
appendice membranae destituta; seta antennarum in
utroque sexu simplex. — *Gen. 14: Agallia* Curt.
31. 24. Caput medio productum; vertex antice tantum de-
clivis.

Trib. Typhlocybides.

32. 43. Tegmina obsolete venosa; venis in corio simplicibus,
venis transversalibus nullis; ocelli aegre observandi,
in facie positi; corpus plerumque gracile.
33. 42. Corpus gracile; tegmina hyalina, latitudine plus quam
triplo longiora.
34. 35. Tegmina intus appendice membranae distincta prae-
dita. — *Gen. 15: Compsus* Fieb.
36. 34. Tegmina intus appendice membranae destituta.
36. 39. Alae apice vena intramarginali praeditae.
37. 38. Vena intramarginalis alarum extus in trunco com-
muni venarum longitudinalium primae et secundae
continuata; vena longitudinalis tertia simplex. —
Gen. 16: Cicadula Zett.
38. 37. Vena intramarginalis alarum in margine exteriori
incurrens; vena longitudinalis tertia furcata. — *Gen.*
17: Notus Fieb.
39. 36. Alae apice vena intramarginali destitutae; areolae
apicales apicem attingentes.
40. 41. Alarum vena longitudinalis prima et secunda ante
apicem coeunces; areae apicales duae. — *Gen. 18:*
Typhlocyba Germ.
41. 40. Alarum vena longitudinalis prima et secunda apice
liberae, vena transversali conjunctae; areae apicales
tres. — *Gen. 19: Eupteryx* Curt.

42. 33. Corpus breviusculum; tegmina coriacea, latitudine duplo et dimidio longiora. — *Gen. 20: Erythria* Fieb.
 43. 32. Tegmina distincte venosa, venis in corio ramosis et venis transversalibus conjunctis; ocelli distincti.

Trib. Jassides.

44. 67. Ocelli in margine antico verticis positi, antrorsum vergentes.
 45. 64. Vertex antice rotundatus, vel rotundato-productus, haud angulatus.
 46. 59. Vertex supra convexiusculus.
 47. 48. Venae longitudinales prima et secunda alarum postice unitae, trunco communi in vena longitudinali incurrente; membrana tegminum maxima, commissura clavi haud brevior; vertex pronoto saltem quadruplo brevior. — *Gen. 21: Gnathodus* Fieb.
 48. 47. Venae longitudinales prima et secunda alarum apice saltem liberae; membrana tegminum commissura clavi brevior.
 49. 50. Venae longitudinales alarum prima et secunda ante apicem late unitae; vertex antice levissime rotundatus, apice valde obtusus, convexo-declivis. — *Gen. 22: Coryphaeus* Fieb.
 50. 49. Venae longitudinales alarum prima et secunda ante apicem anguste unitae vel liberae, vena transversali brevi conjunctae; vertex minus obtusum.
 51. 52. Margines laterales pronoti acuti, minus breves; tegmina abdomine multo longiora, extus distincte rotundata, apice intus valvantia, appendice membranae distincta praedita. — *Gen. 23: Thamnotettix* Zett.
 52. 51. Latera pronoti teretia vel obtuse marginata, brevina.
 53. 56. Tegmina semper abdomine longiora, intus apice valvantia, appendice membranae distincta praedita.

54. 55. Clypeus valde angustus, apice inflexa genas distincte excedens; genae sub oculis fronte latiores. — *Gen. 24: Grypotes Fieb.*
55. 54. Clypeus minus angustus, apice haud inflexus, frons basi genis latior. — *Gen. 25: Limotettix n. g.*
56. 53. Tegmina saepe abdomine breviora, intus haud valvantia, appendice membranae minima vel nulla praedita.
57. 58. Ocelli ab oculis satis late et latius quam antennae remoti; abscissa genalis clypei basi vix vel parum brevior; tegmina hyalina. — *Gen. 26: Stictocoris Thoms.*
58. 57. Ocelli oculis approximati; abscissa genalis clypei basi multo brevior; tegmina subcoriacea. (Species saepe dimorphes). — *Gen. 27: Athysanus Burm.*
59. 46. Vertex supra impressus, caput apice attenuatum.
60. 63. Venae longitudinales alarum prima et secunda postice remotae, vena transversali conjunctae.
61. 62. Vertex sublunatus; facies deplanata; pronotum lateribus immarginatum; tegmina nitida, ramo interiore cubiti cum brachio vena transversali conjuncto. — *Gen. 28: Paramesus Fieb.*
62. 61. Vertex subangulariter productus; facies convexa; pronotum lateribus marginatum; tegmina opaca, cubito vena unica transversali cum brachio conjuncto. — *Gen. 29: Graphocraerus Thoms.*
63. 60. Venae longitudinales prima et secunda alarum unitae, trunco communi plerumque in vena intramarginali incurrente; vertex apice reflexus; tegmina in forma macroptera apice late marginata. — *Gen. 30: Dora-tura n. g.*
64. 45. Vertex antice angulatus.

65. 66. Vertex antice acute angulatus, apice reflexus; frons valde angustata, apice quam tempora basi haud latior; tempora supra angustata. — *Gen. 31: Platy-metopius* Burm.
66. 65. Vertex minus acute angulatus, apice haud vel vix reflexus; frons minus angusta, apice temporibus multo latior; tempora linearia. — *Gen. 32: Deltocephalus* Burm.
67. 44. Ocelli in parte superiore capitis positi, sursum vergentes.

Trib. Acocephalides.

68. 71. Oculi integri; margo anticus capitis haud foliaceo-attenuatus.
69. 70. Vertex antice aequaliter rotundatus, breviusculus. — *Gen. 33: Strongylocephalus* Flor.
70. 69. Vertex antice subangulariter productus. — *Gen. 34: Acocephalus* Germ.

Trib. Eupelicides.

71. 68. Oculi divisi; margo anticus capitis foliaceo-attenuatus; caput supra et subtus carinatum; pronotum lateribus bicarinatum. — *Gen. 35: Eupelix* Germ.

Trib. Ulopides Am. et S.

72. 17. Tibiae posticae femoraque inermia; caput apice truncatum; vertex explanatus, marginibus acutis; foveae antennales profundae, antice margine acuto terminatae. — *Gen. 36: Ulopa* Fall.

Trib. Paropides.

73. 16. Frons superne excavata; margo acute carinatus; vertex et tempora excavata; tibiae subcarinato-prismaticae. — *Gen. 37: Paropia* Germ.

Fam. v. Fulgorina Burm.

74. 1. Coxae intermediae elongatae, late distantes; tegmina basi tegula tecta.
75. 84. Tibiae posticae apice calcari mobili destitutae.
76. 81. Pronotum brevissimum, postice fortiter subangulariter emarginatum; clypeus lateribus distincte carinato-marginatus.

Trib. Cixiides Stål.

77. 80. Truncus communis venarum clavi apicem haud attingens, ante apicem in margine suturali incurrens; frons medio apice ocello obsoleto instructa.
78. 79. Caput basi rotundato-emarginatum; mesonotum tricarinatum. — *Gen. 38: Cixius* Latr.
79. 78. Caput basi angulato-emarginatum; mesonotum quinque-carinatum. — *Gen. 39: Oliarus* Stål.

Trib. Achilides Stål.

80. 77. Truncus communis venarum clavi apicem ipsam ejusdem attingens; frons ocello destituta; tegmina intus apice dilatata.
- Frons sursum angustata. — *Gen. 40: Helicoptera* Am. et S.

Trib. Issides Am. et S.

81. 76. Pronotum quam pars dimidia mesonoti haud brevius, basi obsoletius emarginatum; clypeus convexus, lateribus immarginatus.
82. 83. Caput cum oculis pronoto latius; ocelli distincti; tegmina basi vix dilatata; tibiae posticae extus unispinosae. — *Gen. 41: Ommatidiotus* Spin.
83. 82. Caput cum oculis pronoto distincte angustius; ocelli nulli; tegmina extus pone humeros fortiter subangu-

lato-dilatata; tibiae posticae extus bispinosae. —
Gen. 42: Issus Fabr.

Trib. Delphacides Am. et S.

84. 75. Tibiae posticae apice calcar mobilis armatae.
85. 86. Antennae elongatae, articulo primo secundo longiore, compresso; frons medio unicarinata. — *Gen. 43: Delphax* Fabr.
86. 85. Antennae minus elongatae, articulo primo secundo brevioribus, vix compresso.
87. 94. Tarsi postici elongati, tibiis vix breviores, articulo primo ultimis duobus simul sumptis distincte longiore.
88. 93. Carinae laterales pronoti postice abbreviatae, basin haud attingentes.
89. 90. Carina media frontis ante apicem furcata; antennae longiores, articulo primo secundo $\frac{1}{4}$ brevioribus. — *Gen. 44: Euides* Fieb.
90. 89. Carina media frontis in vertice tantum furcata.
91. 92. Antennae breviores, articulo primo latitudine basali vix duplo longiore et quam secundo vix $\frac{1}{3}$ brevioribus; rostrum clypeo brevius. — *Gen. 45: Chloriona* Fieb.
92. 91. Antennae longiores, articulo primo latitudine basali fere triplo longiore; rostrum tenue, clypeo longius. — *Gen. 46: Calligypona* n. g.
93. 88. Carinae laterales pronoti rectae, usque ad basin productae; pronotum basi medio truncatum. — *Gen. 47: Megamelus* Fieb.
94. 87. Tarsi postici tibiis distincte breviores, articulo primo ceteris duobus simul sumptis distincte longiore.
95. 104. Frons disco longitudinaliter carinata.
96. 103. Frons medio unicarinata.
97. 102. Carina frontis simplex, ante basin haud furcata.

98. 99. Vertex latitudine basali distincte longior, carinae pronoti rectae, basin attingentes; tegmina apice rotundato-angustata. — *Gen. 48: Stenocarenum* Fieb.
99. 98. Vertex latitudine basali haud vel vix longior.
100. 101. Vertex antice angulato-productus. — *Gen. 49: Delphacinus* Fieb.
101. 100. Vertex antice haud angulato-productus, subrectangularis. — *Gen. 50: Liburnia* Stål.
102. 97. Carina frontis ante basin furcata. — *Gen. 51: Dicranotropis* Fieb.
103. 96. Frons medio bicarinata. — *Gen. 52: Ditropis* Fieb.
104. 95. Frons disco haud carinata, laevis, convexa. — *Gen. 53: Atropis* Kirschb.
-

Fam. I. **Cicadina** Stål.
(Stridulantiæ Latr.)

Caput latum, breve. Frons gibboso-convexa. Ocelli tres, in vertice positi. Pronotum breve, disco convexum, impressionibus duabus obliquis instructum. Mesonotum magnum. Tegmina deflexa, intus basi distantia. Coxae anticae oblongae, prismaticae, basi late distantes; intermediae et posticae breviter late subconicae, approximatae. Femora antica incrassata, subtus spinoso-dentata. Tibiae omnes cylindricae. Tarsi triarticulati, articulis duobus basalibus brevibus, ultimo pulvillo destituto. Abdomen maris basi organis duobus stridulationis, quae tympana dicuntur, instructum.

Kroppen är aflång. Hufvudet kort och bredt, hjessan trubbigt framsträckt, försedd med 3 tydliga i trekant ställda punktögon. Pannan är starkt hvälfad. Antennerna små, fina, fästade i gropar under hjessans framkant, de tre första lederna förtjockade; borsten tydligt ledad. Rostrum fint, trådformigt. Ögonen äro starkt hvälfda. Pronotum är kort och bredt, i midten convext, på sidorna nedtryckt, ofvan försedt med tvenne bakåt convergerande intryckningar. Mesonotum är stort, starkt hvälfadt. Täckvingarna äro vid basen fria, ej täckta af någon humeralplåt, takformigt lutande mot hvarandra, vid basen bredt åtskilda. Flygvingarna äro utvecklade, kortare än täckvingarna. Främre höfterna äro långa, prismatiska, fästade långt från hvarandra på prosterni sidor. Mellan- och bakhöfterna äro kort kägelformiga, närmare hvarandra, utåt ej utsträckta till bröstets sidor. Främre låren äro förtjockade, på undre sidan beväpnade med starka taggar. Tibierna trinda. Tarserna jemförelsevis korta, basallederna betydligt kortare än den sista, hvilken saknar klodyna mellan klorna. Abdomen är hos hannen vid basen försedt med en på olika sätt bildad stridulations-apparat.

Hithörande djur vistas på träd och buskar, hvarest hannarne under varma solskensdagar låta höra sina skärande och gälla läten. De tillhöra egentligen varmare länder. Den enda hos oss förekommande formen hör till

Trib. Cicadides Am. et S.

Tegmina et alae membranacea, hyalina, costato-venosa. Tegmina intus distincte marginata, areis apicalibus 8. Pronotum lateribus haud explanato-dilatatum.

Gen. 1 Melampsalta Kolen.

Mel. Ent. VII, 27 (1857).

Corpus elongato-ovatum. Caput breve, latum, cum oculis pronoto paullo angustius; vertice deflexo, antice obtuse rotundato-angulato, supra inaequali, transversim profunde impresso; ocellis in angulo subrecto apicem versus vergente positus; fronte gibboso-convexa, medio longitudinaliter canaliculata, lateribus dense transversim sulcata; clypeo convexo, carinato, apice subtruncato; genis sub oculis sinuato-constrictis, desplanatis; temporibus latis, supra antennis transversim plicatis. Rostrum tenue, filiforme, clypeo distincte longius. Antennae in fovea sub plica temporum insertae, articulo primo brevissimo, secundo cylindrico, praecedente longiore et angustiore; seta crassiuscula, distincte articulata. Oculi parvuli, valde globosi. Pronotum breve, basi subtruncatum, antice quam postice distincte angustius, transversim convexum, lateribus angustius marginatis, angulis anticis liberis, posticis reflexis, supra utrinque sulcis duobus obliquis instructum. Mesonotum convexum, apice emarginato-truncatum, postice callo obtuso subcruciformi, elevato, instructum. Tegmina abdomine multo longiora, membranacea, sublanceolata, basi intus distantia; venis crassis, elevatis; clavo angusto, venis cincto, sed ceterum enervi; area basali corii parva, angusta, subrectangulari, latitudine sua plus duplo longiore; brachio et trunco basali cubiti approximatis vel conniventibus; areis 8 apicalibus angustis, apice limbo angusto, enervi cinctis, prima quam secunda basin versus longius producta, secunda basi vena valde obliqua terminata, 3—7 lateribus parallelis, latitudine sensim crescentibus, 8:a trapeziformi; areis ante-apicalibus 5, 4:a postice dilatata. Alae vena intramarginali undulata, secundum marginem exteriorem recurvata et in medium ejusdem incurrente; areis apicalibus 6. Abdomen api-

cem versus angustatum; oroficio superiore tympanorum maris aperto, toto membrana hyalina tecto. Pedes brevisculi, femoribus anticis acute spinoso-dentatis.

Kroppen är aflång, bakåt afsmalnande. Hufvudet tillsammans med ögonen något smalare än pronotum, kort och bredt; hjessan nedböjd, framtill rundadt trubbvinkligt framsträckt, ofvan ojemn med en djup transversell intryckning. Punktögonen äro belägna nära hjessans bas och ställda i en nästan rätvinklig triangel, med den räta vinkeln framåt riktad. Pannan är starkt uppsväld, med en ränna i midten och flera djupa tvärfårer på sidorna. Clypeus är starkt takformigt hvälfd, spetsen smal, nästan tvärhuggen. Kinderna äro under ögonen starkt sinuerade. Tinningarna breda, försedda med en upphöjd kant, som betäcker antennernas bas. Rostrum är trådformigt, alltid betydligt längre än clypeus. Antennerna äro små, basalleden mycket kort, nästan dold, den andra cylindrisk, betydligt längre än föregående; borsten temligen grof, med tydliga leder. Ögonen äro små, starkt hvälfda. Pronotum kort, på tvären starkt hvälfdt, sidokanten mer eller mindre tydligt afsatt, bakhörnen uppböjda, vid basen tydligt bredare än vid spetsen; ofvan försedt med 4 sneda fårer. Mesonotum är stort, kullrigt, i spetsen urbräddadt; scutellen med en upphöjd valk, som åt hvardera sidan utsänder 2 korta divergerande kölar. Täckvingarna äro nästan lancettlika, vid basen bredt åtskilda, helt och hållet hinnaktiga, med tydliga upphöjda nerver; clavus är smal, baktill spetsig, utan nerv i midten, men rundt om kantad med nerver; corii basalfält aflångt-rectangelformigt mer än dubbelt så långt som bredden; brachium och cubitalnervens stam vid basen närmade hvarandra eller sammanlöpande. De 8 apicalfälten äro i spetsen omgifna af en nervlös hinna; det första uppstigande betydligt längre mot basen än det andra, hvilket framtill begränsas af en sned tvärnerv; 3—7 parallela småningom tilltagande i bredd; det åttonde nästan trapez-lik. Ante-apicalfälten äro 5, hvaraf de två innersta oftast uppstiga till basalfältet, nästsista bakåt obetydligt tilltagande i bredd. Mellanrummet mellan costalnervens bakre del och närmaste längdnerv mycket smalt, jemnbredt. Flygvingarna äro betydligt kortare än täckvingarna; inre kantnerven omgifvande spetsen af vingen och inlöpande i yttre vingkanten i närheten af dess midt; apicalfälten äro smala, till antalet 6. Abdomen är hos hvardera könet mot spetsen afsmalnande. Hansens ljud-cavitet ofvan tillsluten af en tunn hinna, som ligger blottad och ej betäcket af några hornartade bihang af abdominalsegmenten; undertill är den mer eller mindre betäckt af en olika formad klaff. Benen äro temligen korta, främre låren förtjockade, undertill beväpnade med tornlika tänder.

Arterna af detta slägte uppehålla sig på träd och buskar; de hafva sitt egentliga tillhåll i södra delen af tempererade zonen samt förekomma endast mera tillfälligtvis i nordn.

Larverna uppgifvas lefva af vexters rötter under jorden; de utmärka sig genom en ganska egendomlig byggnad isynnerhet af frambenen, som äro betydligt olika dem hos den fullbildade insekten.

1. *M. montana* Scop.

Elongato-ovata, nigra, tenuiter aureo-squamosa, signaturis obsoletis, saepe evanescentibus, capitis et thoracis, marginibus posticis segmentorum abdominalium pedibusque maxima ex parte rufis vel flavescens; fronte breviuscula, medio tenuiter canaliculata; rostro trochantera postica attingente; pronoto antice obtuse rotundato, lateribus subrectis, anguste marginatis, angulis anticis rotundatis, depressis, posticis lobato-porrectis; tegminibus hyalinis, venis nigris, costa ultra medium flava, basi ipsa rufa; trunco basali cubiti et brachio basi approximatis vel anguste conniventibus, hoc postice arcuatim incurvato; alis basi intus anguste pallide rufis, margine exteriori venisque fuscis; pedibus flavis, femoribus vittis tribus, tibiis extus basi annulisque tarsorum nigricantibus; femoribus anticis subtus tridentatis, dente primo obliquo, cylindrico, apice abrupte acuminato, ceteris brevioribus, conicis, minus obliquis. Long. 23—28. m. m.

Mas: valvula genitali postice rotundata; lamina hoc longiore et angustiore, ovata; hamulis brevibus obtectis, divergentibus; hypopygio postice acute prominulo; operculis inferioribus tympanorum parvis, distantibus, basi angustioribus, coarctatis, extus rotundatis; laminis trochanteralibus his duplo brevioribus, anguste triangularibus, acutis.

Femina: segmento ultimo ventrali fere usque ad basin angulariter exciso; vagina apice exserta; valvulis lateralibus postice valvantibus; ventre rufescente.

Cicada Scopoli, *Ann. Hist. nat.* V, 109, 108 (1772). — Hagen, *Sing-Cicad. Europ.*, *Stett. Ent. Zeit.* 1856, 74. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 61.

Cicada haematodes Germ., *Mag. Ent.* IV, 98, 9. — Siebold, *Sing-Zirp. Deutschl.*, *Stett. Ent. Zeit.* 1848, 8.

Tettigonia ead. Fabr., *Syst. Rhyng.*, 42, 50. — Fall., *Hem. Sv.* II, 79, 1.

Sällsynt; ett exemplar är funnet af E. J. Bonsdorff i Jokkis kapell i sydligaste Tavastland (61°)*). I Sverige är den funnen i Bohuslän af Boheman, på Kinnekulle i Vestergötland af Gyllenhal och Bjerkander samt i Östergötland af Holmgren. Föröfrigt är denna art utbredd öfver hela mellersta och södra Europa och en del af sydvestra Sibirien. — U. F. M. **).

Fam. II. Cercopina stål.

Frons gibboso-convexa. Ocelli duo, in parte basali verticis positi. Pronotum breviter sexangulare, basi medio emarginatum. Tegmina coriacea. Pedes sub-conformes; coxis brevibus; tibiis teretibus, posticis spinis duabus armatis, apice spinulis coronatis; tarsis triarticulatis, articulis duobus basalibus apice denticulatis, ultimo onychio distincto inter unguis armato.

Kroppen är i allmänhet undersättsig, dess hela öfre sida punkterad och oftast mycket fint gleshårig. Hufvudet med ögonen ungefär af samma bredd, som prothorax baktill. Hjessan är framsträckt, bildande en mer eller mindre tydlig trubbig vinkel, ofvan tillplattad, horisontal, framkanten i midten trubbig, på sidorna skarp och ofta försedd med en ränna. Ocellerna äro till antalet tvenne och belägna på hjessan nära dess bas. Pannan på tvären starkt hvälfd. Antennerna äro fästade i temligen djupa gropar under hjessans framkant; dess tre basalleder förtjockade, första och andra cylindriska, tredje smalare än dessa, koniskt tillspetsad: de öfriga bilda en fin, temligen kort borst. Pronotum är transverselt, sexkantigt, främre kanten hos alla våra former trubbvinkligt framsträckt, bildande på sätt och vis ett sjunde hörn. Sidokanterna mycket korta. Bakkanten i midten urnupen, sträckande sig betydligt längre bakåt än sidohörnen. Scutellen är temligen liten, baktill spetsad. Täckvingarna äro liksom flygvingarna hos imagon, så vidt känt är, alltid utvecklade och öfverskjuta abdomens spets. De förra äro alltid läderartade ända till spetsen, längs inre kanten takformigt samman-

*) Se derom Mäklin, Om *Cicada montana* Scop. och dess förekommande i Finland, i Öfv. af Finska Vet.-societ. förh. XII.

**) U. F. M. betecknar att exemplaren förvaras i Universitetets Finska Museum i Helsingfors.

stötande. Flygvingarna äro nära inre kanten försedda med en tydlig nerv, uti hvilken vanligen 4 längdnerver inmyrna, deras yttre kant nära basen vinkelformigt utdragen. Benen äro temligen korta och starka, höfterna korta, de mellersta närmade hvarandra, de bakre utåt icke utsträckta till metasterni kant; tibierna trinda, de bakre (hos våra former) med 2 starka på yttre sidan belägna tornar och i spetsen en kronformig krans af korta dylika, som omgifva tarsens bas; tarserna 3-ledade, de två första lederna i spetsen med en halfcirkelformig krans af små hvassa tänder; sista leden försedd med en klodyna mellan klorna.

Denna familj, som motsvarar Falléns genus *Cercopis*, har af olika författare på olika sätt blifvit med andra sammanförda. Linné och De Geer hänförde hithörande former till släktet *Cicada*. Fabricius *) sönderdelade detta Linnéanska slägte i tvenne: *Cicada* och *Cercopis* och förde till det senare alla till ifrågavarande familj hörande former jemte en hel mängd andra. Latreille, Burmeister, Germar, Amyot et Serville och senast Flor anse deras förvandtskap med *Jassina* vara för stor, för att berättiga deras afskiljande till en särskild familj. Deremot har Stål **) förnämligast på grund af höfternas och benens byggnad ansett dem representera en särskild familj, som han efter det äldsta kända slägte benämner *Cercopina*. Till hans åsigt har äfven Kirschbaum anslutit sig ***).

Hithörande djur vistas bland gräs och buskar och äro utbredda öfver alla verldsdelar och zoner. De äro temligen tröga i sin gång, men kunna deremot göra ganska starka hopp. I sitt lefnadssätt visa de en ganska märkvärdig egenhet, hvilken redan blifvit mycket noga beskrifven af De Geer. Honan lägger om hösten sina ägg, som hafva en aflång form och slät, glänsande yta, i sprickor på trädstammar o. s. v. Tidigt följande vår framkomma larver af en grön eller gul färg samt glänsande naken yta och uppsöka unga växtskott samt begynna ur dessa suga sin näring. Snart derpå börja de från en körtel vid abdomens spets afsöndra små vattenklara blåsor af en slemmig vätska, som slutligen utbreder sig öfver hela kroppen och omhöljer denna, bildande det under benämningen *grodspott* kända ämnet, hvarifrån insekten först såsom utbildad (*imago*) framkommer i slutet af Juli månad. Den till fortplantning skickliga insekten uppträder endast under en form, åtminstone har man ännu ej iakttagit några dimorpha arter.

Alla våra former kunna föras till en enda tribus.

*) *Entomol. systemat. Tom. IV, 47 (1749).*

**) *Neue systematische Eintheilung der Homopteren, Stett. Ent. Zeit. XIX, 233 (1858).*

***) Bericht über die monatlichen Sitzungen der Mitglieder der Vereins für Naturkunde im Herzogthum Nassau 1858, p. 10.

Trib. Aphrophorides Am. et S.

Margo prothoracis anticus rotundatus vel angulatus.
Scutellum triangulare.

Gen. 2. Lepyronia Am. et S.

Hist. natur. Hem. 567, 463 (1843).

Corpus breviusculum. Caput obtuse triangulariter productum; vertice plano, haud carinato, margine antico lateribus carinatis, medio obtuso; ocellis ab oculis circiter aeqve longe ac inter se distantibus; fronte gibboso-convexa lateribus transversim sulcata. Pronotum medio vertice vix longius. Tegmina lata, subfornicata. Alae (Tab. I, f. 8) apice plicatae, vena intramarginali inter ramos venae tertiae longitudinalis interrupta.

Ifrågavarande slägte skiljer sig vid första ögonkastet från närstående genera genom sin korta och hvälfda kroppsform och de nästan hvalffika täckvingarna. Hela ofvansidan är glänsande, mycket fint och tätt punkterad och täckt af en fin och tät ljus pubescens. Hufvudet är triangulärt framskjutande, i spetsen trubbigt; hjessan framtill med en intryckt linie, som begränsar en nästan rektangulär, på tvären ställd, figur. Punktögonen äro belägna nära hufvudets bas på ungefär lika afstånd från hvarandra, som till ögonen. Hjessans framkant är på sidorna kölformig i midten trubbig. Pannan är starkt hvälfd, försedd med i midten afbrutna, transversella fåror. Clypeus är nästan takformigt uppdrifven; kinder och tyglar platta, de förra försedda med en tydlig vinkelformig utskärning i yttre kanten. Rostrum knappt öfverskjutande mellanhöfterna. Pronotum mer än dubbelt så bredt som långt, i midten knappt längre än hjessan. Scutellen är liten, triangelformig, spetsig. Täckvingarna äro mycket bredare än prothorax, på sidorna nästan halfcirkelformigt dilaterade, i spetsen rundadt afsmalnade. Flygvingarna (Tab. I, f. 8) äro under tillståndet af hvila i spetsen väckade, försedda med en nära inre kanten löpande nerv, hvilken nära spetsen har en djup inåtgående vinkel bildad af grenarna af den tredje längdnerven och uppkommen derigenom, att submarginalnerven helt och hållet eller till större delen är afbruten emellan dessa. Benen äro korta och starka, tydligt håriga; tibiernas tornar långa och kraftiga; tarsernas basalled på fram- och mellanbenen mycket liten, tredje längre än de öfriga tillhoppa; på baktarserna är basalleden hälften lägre än den andra, hvilken är bredare än lång. Emellan klorna finnes en tydlig klodyna.

1. *L. coleoptrata* L.

Breviter ovata, nigro-fusca, supra pallide grisea, tenuiter flavescenti-pubescens; coxis posticis pallidis; tegminibus obsoletissime confertim punctulatis, lineola humerali vittisque duabus ad marginem exteriorem coeuntibus et angulum formantibus nigro-fuscis; pedibus nigricantibus, geniculis anguste tarsorumque articulis basi late pallidis. Long ♂ $5\frac{1}{2}$ —6, ♀ $6\frac{1}{2}$ —7 m. m.

Mas: segmento ultimo abdominis annuliformi, valvula genitali nulla, laminis elongatis, naviculatim appositis, intus basi anguste connatis, extus obtuse angulato-dilatatis; obscurior, vertice, pronoto scutelloque fuscis, obsolete pallido-variegatis, signaturis tegminum distinctioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali brevi, postice haud producto, genitalia basi haud tegente; pallidior, vertice, pronoto scutelloque griseo-flavescentibus, subimmaculatis, abdominis incisuris segmentisque genitalibus flavescens, signaturis tegminum obsoletis.

Am. et S., *Hist. natur. d. Ins. Hem.*, 567, 3.

Cicada L., *Faun. Sv.*, 240, 880 (1761). — *Syst. Nat.*, 708, 23.

Aphrophora Burm., *Handb. d. Ent.* II, 123.

Cercopis angulata Fabr., *Ent. syst.* IV, 53, 27. — *Syst. Rhynch.*, 96, 49. — Fall., *Hem. Sv.* II, 13, 3. — Panz., *Deutschl. Ins.*, 103, 10.

Ptyelus angulatus Flor, *Rhynch. Linn.* II, 131, 5. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 66, 6.

Var. b, ♀: Tegminibus totis flavescens, signaturis destitutis.

Denna art förekommer på fuktiga ängar bland videbuskar o. s. v. under Augusti och September månad samt är ganska sällsynt i södra Finland; hittills endast funnen vid Helsingfors af F. Blank, A. Palmén och undertecknad, i Kyrkslätt af A. Palmén samt vid Kirjola i närheten af Wiborg af mig. I Sverige är den funnen vid Stockholm, i Östergötland och på Öland. I Norge vid Christiania och Modum af H. Siebke. För öfrigt har den en vidsträckt utbredning öfver hela mellersta Europa; jag har äfven sett exemplar från östra Sibirien och

Amyot uppgifver den vara funnen t. o. m. i norra Amerika.
— U. F. M.

Gen. 3. *Peuceptyelus* m.

Corpus breviter ovatum. Caput obtuse triangulariter productum. Vertex medio carinatum, pronoto dimidio brevior, ocellis approximatis, ab oculis circiter duplo magis quam inter se distantibus. Rostrum abdominis basin attingens. Pronotum convexiusculum, longitudine vix duplo latius, medio longitudinaliter carinatum. Scutellum parvum, medio impressum. Tegmina fortiter punctata, inaequalia. Alae omnino ut in genere praecedente.

Den art, på hvilken detta slägte är grundadt, bildar en vacker öfvergång mellan föregående och nästföljande slägte. Med det senare öfverensstämmer den i punktögonens läge, hjessans, pronoti och rostri byggnad, deremot närmar den sig genom kroppsformen och flygvingarnas byggnad till det föregående. Kroppen är af en bredt äggrund form, dess ofvansida är groft puncterad, glatt. Hufvudet är rundadt-trigelformigt framsträckt. Hjessan mellan ögonen mer än dubbelt så bred som i midten lång, ofvan i midten kölad, på sidorna ojemnt intryckt. Punktögonen närmade hvarandra, afståndet emellan dem omkring hälften så stort, som till ögat. Ansigtet såsom hos föregående slägte. Rostrum nående något öfver abdomens bas. Pronotum är omkring dubbelt så bredt som långt, sexkantigt, bakkanten tydligt urbräddad; ofvan på längden hvälfdt, längs midten försedt med en tydlig köl. Scutellen är liten, baktill tillspetsad. Täckvingarna äro ojemna, med tydliga, upphöjda nerver, obetydligt hvälfta. Flygvingarna äro i spetsen veckade, inre submarginalnerven försedd med en djup inåtgående vinkel, såsom hos föregående slägte. Benen äro korta och temligen spensliga.

Namnet är bildadt af *Πεύκη* = Gran och *πύω* = spotta.

1. *P. coriaceus* Fall.

Breviter ovatus, griseo-testaceus, nitidus, supra profunde punctatus, glaber, abdomine pectorisque lateribus fuscis; capite, pronoto tegminibusque obsolete fusco-variegatis; vertice utrinque impresso, fovea antennali lineolisque duabus frontis ante clypeum nigricantibus; pronoto ante medium punctis quattuor in serie transversali positissimis impresso, disco longitudinaliter convexo, fortiter crebre punctato, scutello nigro-fusco, medio profundius impresso, punctulato et obso-

lete transversim ruguloso; tegminibus convexiusculis, inaequalibus, fortiter crebre punctatis, glabris, venis elevatis, carinatis, plus (♂) minusve (♀) fusco-variegatis, area ulnari secunda nitidissima, remotius et obsoletius punctata, macula ovali laterali pone humerum plus minusve distincta albida, fusco-cincta; pedibus pallide testaceis, fusco-annulatis; corpore subtus obsolete punctato, tenuissime parce pubescente. Long. ♂ $5\frac{1}{2}$, ♀ $6\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: abdominis segmento ultimo longius annuliformi, valvula genitali nulla; laminis brevioribus parallelis, apice obtusis, basi connata linea distincta transversali terminata.

Femina: segmento ultimo ventrali brevi, apice haud producto, basin vaginae haud tegente.

Cercopis Fall., *Hem. Sv. II, 14, 4* (1829).

Aphrophora Flor, *Rhynch. Livl. II, 137, 3*.

Denna intressanta art har för flera år sedan blifvit funnen i flera exemplar af C. R. Sahlberg i Yläne och vid Åbo, men är på senare tider derstädes ej återfunnen; i närheten af Petro-savodsk ($61^{\circ} 40'$) är den funnen af A. Günther i April 1870. Den uppgifves lefva på *Pinus abies*. För öfrigt är den veterligen observerad endast i Livland och Bayern. — U. F. M.

Gen. 4. *Aphrophora* Germ.

Mag. d. Ent. IV, 50 (1821).

Corpus oblongo-ovatum. Caput obtuse angulariter productum; vertice latitudine sua inter oculos plus duplo brevior, medio longitudinaliter carinato; ocellis ab oculis duplo magis quam inter se distantibus; rostro abdominis basin parum superante. Pronotum sexangulare, margine postico sinuato, longitudine vix duplo latius, medio longitudinaliter carinatum. Scutellum parvum, triangulare. Tegmina haud fornicata, apicem versus angustata. Alae (Tab. I, f. 9) apice haud plicatae; vena intramarginali integra, sinum profundum haud formante. Pedes mediocres.

Kroppen är aflångt äggrund, ofvan groft punkterad och betäckt med en mycket fin och gles pubescens. Hjessan är mer eller mindre trubbigt vinkelformigt framsträckt, i midten kölad. Punktögonens läge såsom hos föregående slägte. Pannan är på tvären starkt hvälfd, sidorna på tvären punktstrimmade. Rostrum

räcker något öfver abdomens bas. Pronotum dubbelt så långt som hjessan i midten, knappt dubbelt så bredt som långt, nästan 7-kantigt, bakkanten urnupen; ofvan försedt med en långsgående köl. Scutellen såsom hos föregående slägte. Täckvingarna bakåt afsmalnande, nerverna upphöjda. Flygvingarna (Tab. I, f. 9) äro i spetsen ej veckade, försedda med en längs inre kanten löpande oafbruten nerv, som saknar den djupa inåtgående vinkeln, som utmärker föregående slägten.

Arterna af detta slägte lefva uteslutande på olika arter löfträd och påträffas isynnerhet talrikt mot hösten.

1. *A. Alni* Fall.

Oblongo-ovata, supra fusco-grisea, nitida, crebre fortiter punctata, pube brevissima et tenuissima adpersa, subtus griseo-flavescens, fusco-variegata, abdomine nigricante; vertice obtuse angulariter producto, latitudine inter oculos duplo brevior; pronoto antice obtuse angulato, disco convexiusculo; tegminibus medio capite multo latioribus, intus pallidius, extus obscurius fusco-griseis, maculis duabus magnis lateralibus albis notatis; alis fumatis; pedibus griseo-flavescentibus, obsolete fusco-variegatis. Long. ♂ $8\frac{1}{2}$, ♀ $9\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis latitudine communi basali parum brevioribus, apice conjunctim rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice truncato.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 135, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 64, 2.

Cercopis Fall., *Act. Holm. 1805*, 240. — *Hem. Sv. II*, 11, 2. — Zett., *Ins. Lapp.*, 286, 1.

Aphrophora spumaria Germ., *Mag. d. Ent. IV*, 50, 1. — Burm., *Handb. d. Ent. II*, 121, 1. — Am. et S., *Hist. nat. d. Ins. Hem.*, 556, 1.

Cercopis bifasciata Fabr., *Ent. syst. IV*, 56, 40. — Panz., *Deutschl. Ins.*, 7, 20.

Denna art förekommer ganska allmänt på *Alnus* under Juli och Augusti månad öfver hela södra och mellersta Finland och Skandinavien, men blifver sällsyntare mot norden. För öfrigt är den utbredd öfver hela Europa och förekommer äfven i Sibirien. — U. F. M.

2. *A. corticea* Germ.

Elongato-ovata, subopaca, brunneo-albidoque varia, supra nigro-punctata, vertice fusco-bivittato, antice reflexo, inter

oculos longitudine paullo magis quam dimidio latiore; pronoto antice angulatim producto; scutello brunneo, lateribus antice albidis; tegminibus brunneis, albido-nebulosis; alis obscure hyalinis; pedibus testaceis, brunneo-annulatis. Long. ♂ 9, ♀ 10 m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis latitudine communi basali parum longioribus, e basi latiori angustatis, divergentibus, versus apicem iterum forcipitis instar convergentibus et reflexis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice truncato.

Germ., *Mag. d. Ent. IV, 50, 2 (1821)*. — Bohem., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl. 1847, 24, 1*. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 64, 2**).

Denna art, som ännu ej blifvit funnen i Finland, är tagen vid Olle Hau på Gotland d. 4—6 Aug. 1847 af Boheman, enligt hvars uppgift den förekommer på *Salix*-buskar. Föröfrigt är den veterligen funnen endast på några ställen i Tyskland. — S. R.-M. **)

3. *A. Salicis* De Geer.

Elongato-ovata, flavescens, abdomine nigricante, supra glabra, fortiter fusco-punctata; vertice angulariter producto, apice ipsa rotundata, basi inter oculos longitudine vix duplo latiori, planiusculo; pronoto antice obtuse angulato, disco parum convexo, remotius punctato; tegminibus medio capite latioribus, apice angustatis, griseo-flavescentibus, unicoloribus vel pone humerum macula obsoleta triangulari albida notatis; alis hyalinis; pedibus pallide flavis, tarsis apice infuscatis. Long. ♂ 10, ♀ 10½ m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis latitudine communi basali parum brevioribus, apice divaricatim rotundato-truncatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice subrecto.

Flor., *Rhynch. Livl. II, 136, 2*. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 63, 1*.

*) Kirschbaum citerar vid denna art *A. coriacea* Fall., Flor, hvilken är en vidt skild art och föres till släktet *Peuceptyelus*.

**) S. R.-M. = Kongl. Svenska Riksmuseum i Stockholm.

Cicada spumaria Salicis De Geer, *Abh. Geschicht. Ins.* III, 116, 2 (1780).

Cercopis Salicis Fall., *Hem. Sv.* II, 11, 1.

Aphrophora salicina Am. et S., *Hist. nat. d. Ins. Hem.*, 255, 2.

Cercopis rustica Fabr., *Ent. syst.* IV, 54, 33. — *Syst. Rhyng.*, 97, 52.

Var. b, ♂♀: tegminibus fusco-testaceis.

Sällsynt på *Salix*-buskar i södra Finland och Skandinavien. Funnen i Sjundea i Nyland af Mäklin samt i Åbo län, troligen i Yläne, af C. R. Sahlberg. I Sverige är den funnen i södra delen ända till Stockholm samt på Gotland. I Norge har O. Reuter tagit den vid Hønefossen i Ringerige och H. Siebke i Gudbrandsdalen. Föröfrigt är den observerad i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Gen. 5. *Philaenus* Stål.

Stett. ent. Zeit. XXV, 66 (1864).

Corpus oblongum vel sublineare. Caput angulariter productum, vertice supra haud carinato, margine antico lateribus sulcato, fronte laeviuscula. Ocelli inter se aeqve longe ac ab oculis distantes. Rostrum breviusculum. Pronotum fere 7-angulare, marginibus lateralibus brevissimis, postice emarginatum; supra haud carinatum. Scutellum parvum, triangulare, latitudine longius. Tegmina oblonga, pone medium subampliata, vel parallela, apice rotundata. Alae (Tab. I, f. 10) apice haud plicatae, vena intramarginali haud interrupta. Mesosternum medio longitudinaliter impressum, utrinque gibboso-convexum.

Arterna af detta slägte hafva en aflång eller lineär kroppsform. Ofvansidan är tät punkterad, beklädd med en kort temligen tät och fin pubescens. Hjessan är mer eller mindre trubbigt vinkelformigt framsträckt, dess framkant på sidorna försedd med en långsgående ränna ofvan vid spetsen och med en intryckt linie, som begränsar en vanligen nästan rektangulär på tvären ställd figur. Punktögonen äro belägna på ungefär lika afstånd från hvarandra som från ögonen. Pannan är konvex, nästan slät; kinderna baktill ej vinkelformigt urnupna; rostrum nående något öfver mellanhöfterna. Pronotum kort, nästan 7-kantigt, bakkanten urnupen, sidokanterna mycket korta. Täckvingarna äro hos en del arter bakom midten dilaterade, hos andra

nästan parallela, i spetsen rundade. Flygvingarna (Tab. I, f. 10) ungefär såsom hos föregående slägte, hos en del arter är dock tredje längdnerven enkel. Mesosternum har i midten en djup intryckning på längden, på hvardera sidan är det starkt hvälfdt.

De kända arterna lefva på gräs och örter och förekomma i alla zoner.

a. Corpus brevisculum, tegmina pone medium dilatata, alae vena longitudinali tertia ante medium furcata.

1. *Ph. spumarius* L.

Oblongus, varicolor, supra creberrime punctulatus, tenuiter pallido pubescens; vertice rotundato-angulato, inter oculos quam latitudine plus duplo latiore, oculis parvis; pronoto vertice plus duplo longiore, impressionibus quinque transversim positis instructo; tegminibus lateribus rotundatis, pone medium dilatatis, apicem versus rotundato-angustatis; alis hyalinis, basi macula magna, indeterminata, fusca notatis; pectore medio macula atra, nitidissima notato. Long. 5—6 m. m.

Mas: laminis genitalibus angustis, apicem versus sensim angustatis.

Cicada spumaria, leucophthalma, leucocephala et lateralis L., *Faun. Sv.*, 240—241, 881, 883, 885 et 886 (1761). — *Syst. Nat. II*, 708—709; 24, 26, 28 et 29.

Cicada spumaria De Geer, *Abh. Geschicht. Ins. III*, 105, 1, *Taf. 11, Fig. 1—21*.

Cercopis spumaria, marginella, leucophthalma, leucocephala, lineata, vittata, lateralis, biguttata, fasciata, bifasciata et Populi Fabr., *Syst. Rhyng.*, 95—98; 38, 39, 42, 45, 46, 53, 56, 57 et 63.

Cercopis spumaria Fall., *Hem. Sv. II*, 14, 5. — Zett., *Ins. Lapp.*, 286, 2.

Aphrophora bifasciata, leucophthalma, lineata, apicalis, Oenotherae et marginella Germ., *Mag. d. ent. IV*, 51—54, 3—8.

Ptyelus spumarius Flor., *Rhynch. Livl. II*, 126, 4. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 66, 5.

Var. a, ♂♀: supra fusco-flavescens, tegminibus maculis duabus transversalibus albis.

Cicada spumaria Auct. ll. cc.

Var. b, ♂ ♀: capite et pronoto flavis, tegminibus nigris, maculis duabus transversalibus alis.

Flor, *l. c. var. 2, fasciata*. — *Cercopis fasciata* Fabr., *Mantissa Ins. II, 275, 18*. — *Bandirte Schaumcicade* Schrank, *Faun. Boic. II, 55, 1066*. — *Aphrophora fasciata* H.-Sff., *Deutschl. Ins., 112, 19*.

Var. c, ♂ ♀: supra nigra, tegminibus maculis duabus transversalibus albis.

Var. d, ♀: vertice pronotique dimidio antico flavis, pronoto postice, scutello tegminibusque nigris, his macula magna transversali ante medium alba.

Fall, *l. c. var. β*.

Flor, *l. c. var. 4, gibba*.

Var. e, ♀: supra nigra, tegminibus macula magna ante medium alba.

Var. f, ♀: vertice pronotique parte antica flavis, pronoto postice, scutello tegminibusque nigris, his flavo-irroratis, puncto postico laterali albo.

Var. g, ♂ ♀: supra nigra, flavo-irrorata, tegminibus puncto postico laterali albo.

Fall., *l. c., var. ζ*.

Cercopis biguttata Fabr., *Ent. syst. IV, 55, 35*.

Var. h, ♂ ♀: supra tota nigra.

Fall., *l. c., var. ε*. — Flor, *l. c., var. 5, leucophthalma*. *Cicada leucophthalma* L., *Faun. Sv., 240, 883*. — *Cercopis* Fabr., *Ent. syst. IV, 52, 21*. — *Aphrophora* Germ., *Mag. d. Ent. IV, 52, 4*.

Var. i, ♀: supra nigra, vertice parteque antica pronoti flavis.

Fall., *l. c., var. η*. — Flor, *l. c., var. 3 leucocephala*. *Cicada leucocephala* L., *Faun. Sv., 241, 885*. — *Cercopis* Fabr., *Ent. syst. IV, 52, 22*.

Var. l, ♀: supra nigra; tegminibus lateribus late albidis.

Fall., *l. c., var. θ*.

Cicada lateralis L., *Faun. Sv., 241, 886*. — Fabr., *Ent. syst. IV, 35, 34*.

Var. m, ♀: supra nigra, vertice, prothoracis parte antica tegminibusque lateribus flavis.

Fall., *l. c.*, var. *u*.

Cercopis marginella Fabr., *Ent. syst. IV*, 52, 20.

Var. n, ♀: supra flavescens, pronoto postice, scutello, lineaque lata suturali tegminum fuscis.

Fall., *l. c.*, var. *v*.

Cercopis vittata Fabr., *Ent. syst. IV*, 53, 25.

Var. o, ♀: supra flavescens, vertice, pronoto, scutello margineque tegminum basi et apice nigris.

Fall., *l. c.*, var. *λ*, *ustulata*.

Var. p, ♀: supra flavescens, parte postica pronoti, scutello apiceque tegminum fuscis.

Fall., *l. c.*, var. *κ*. — Flor, *l. c.*, var. 8, *praeusta*.

Cercopis praeusta Fabr., *Ent. syst. IV*, 53, 28.

Aphrophora apicalis Germ., *Mag. d. Ent. IV*, 53, 7.

Var. q, ♂ ♀: supra flavescens, pronoto postice medio, scutello, vitta tegminum longitudinali suturaque nigro-fuscis.

Fall., *l. c.*, var. *μ*. — Flor, *l. c.*, var. 9, *lineata*.

Cercopis lineata Fabr., *Ent. syst. IV*, 52, 24.

Var. r, ♂: supra flavescens, pronoto postice medio, scutello, vitta tegminum longitudinali interrupta, maculis tribus constituenti, suturaque nigro-fuscis.

Fall., *l. c.*, var. *γ*.

Var. s, ♂: supra flavescens, strigis duabus tegminum obsoletis ad marginem exteriorem coëuntibus fuscis, punctis in apice frontis 2 vel 4 nigris.

Var. t, ♂ ♀: supra flavescens, unicolor.

Fall., *l. c.*, var. *δ*. — Flor, *l. c.*, var. 6, *pallida*.

Cercopis Populi Fabr., *Ent. syst. IV*, 57, 45.

Denna till färgteckning i oändlighet varierande art är utan tvifvel en bland de allmännast förekommande Cicadarier och är utbredd öfver hela Finland och Skandinavien, med undantag af nordligaste Lappland, der jag förgäfves sökt den. Af varieteterna *n*, *o* och *p* har jag ännu ej sett exemplar från Finland. För öfrigt är arten utbredd öfver nästan hela Europa. — U. F. M.

b. Corpus lineare, tegmina capite vix latiora, alae vena longitudinali tertia haud furcata.

2. *Ph. aterrimus* n. sp.

Elongatus, depressiusculus, ater, metasterno coxisque posticis albidis, creberrime punctulatus, tenuissime flavo-pubescens, vertice fortius subangulariter producto, intervallo dimidio inter oculos parum longiore; fronte fortiter convexa, utrinque lineolis obsoletis, transversis, pallidis, tegminibus lateribus subparallelis, apice angustato-rotundatis; alis hyalinis; abdominis lateribus anguste flavis. Long. ♂ 4 m. m.

Mas: laminis genitalibus latioribus, subparallelis; apice subito co-acuminatis, extus subgibboso-convexis.

Species colore aterrimo, supra immaculato structuraque verticis ab affinibus facile distingvenda. Caput cum oculis tegminum latitudine, nigrum, tenuissime pallido-pubescens; vertice pronoto $\frac{1}{4}$ brevior, subangulariter producto, lateribus aequaliter rotundatis, margine laterali ante oculos leviter reflexo, supra deplanato, nigro, opaco, postice utrinque versus oculos macula parva, obsoleta, ferruginea notato; fronte latitudine sua inter antennis distincte longiore, lateribus modice rotundatis, fortius transversaliter convexa, medio longitudinaliter obsolete impressa, apice lineolisque lateralibus transversalibus flavis; clypeo, genis lorisque concoloribus; rostro piceo-testaceo; ocellis inter se fere magis quam ab oculis distantibus. Antennae nigricantes, medium clypei attingentes. Pronotum longitudine duplo latius, antice obtuse subangulariter productum, postice fortiter emarginatum, supra leviter convexum, nigrum, tenuiter griseo-pubescens, punctulatum, impressionibus 5, quarum intermedia longitudinali, percurrente, ceteris parvis obsoletis, instructum. Scutellum triangulare, postice acuminatum, planiusculum, subtilissime punctulatum, nigrum. Tegmina coriacea, abdomine parum longiora, postice levissime rotundato-dilatata, apice extus oblique rotundato-angustata, marginibus lateralibus anguste reflexis; supra confertim, minus subtiliter punctata, tenuissime pallido-pubescentia, nigra, opaca. Alae hyalinae, metallice nitentes. Corpus subtus cum pedibus nigrum, tenuiter griseo-pubescens; metasterno postice coxisque albido-flavis.

Endast funnen på Öland af Boheman. — S. R.-M.

3. *Ph. pulchellus* n. sp.

Elongatus, depressiusculus, creberrime punctulatus, tenuissime pubescens, niger; vertice, pronoto antice, facie ex parte, scutello pedibusque flavis, tegminibus vitta angusta laterali albida; vertice fortius angulariter producto, intervallo dimidio inter oculos distincte longiore et pronoto parum brevior; fronte fortiter convexa, utrinque transversim nigro-lineata; tegminibus lateribus subparallelis, apice subito rotundato-angustatis; alis hyalinis. Long. ♂ 4 m. m.

Mas: laminis genitalibus angustioribus, subparallelis, apice oblique rotundato-truncatis.

Praecedenti simillimus, colore, vertice paullo acutius producto laminisque genitalibus maris nonnihil aliter constructis distingvendus. Caput cum oculis tegminum latitudine, pallide flavum; vertice pronoto parum brevior et latitudine dimidia inter oculos $\frac{1}{3}$ longiore, antice subangulariter producto, lateribus ante oculos subrectis, supra deplanato, margine laterali ut in praecedente reflexo; fronte omnino ut in praecedente constructa, disco apicali lineolis lateralibus emittente nigro, deinde arcu lato pallide flavo, disco superiore iterum lineolisque lateralibus fuscis, clypeo, rostro genisque pallide flavis, loris maculaque parva genarum ad antennas fuscis. Pronotum structura omnino ut in praecedente, antice late determinatim flavum, postice fuscum. Scutellum flavum, sublaeve. Tegmina coriacea, abdomine paullo longiora, postice vix dilatata, apice extus oblique rotundato-angustata, marginibus lateralibus anguste reflexis, supra confertim, subtiliter punctata, tenuissime flavo-pubescentia, fusco-nigra, ante apicem dilutiora, vitta laterali angusta, distincta, ante apicem desinente, albida. Alae hyalinae, metallice nitentes. Corpus subtus nigro-fuscum, pectore lateribus, coxis abdominisque marginibus anguste flavis. Pedes pallide testacei, obsolete fusco-variegati; spinulis tibiatarum tarsorumque posteriorum apice unguiculisque omnibus nigris.

Endast funnen i Halland i Sverige af Boheman. — S. R.-M.

4. *Ph. exclamationis* Thunb.

Elongatus, depressiusculus, nigro-fuscus, capite subtus,

pectore lateribus pedibusque flavis, supra creberrime et satis fortiter punctulatus, breviter pallido-pubescens; vertice obtuse angulariter producto, prothorace $\frac{1}{3}$ et latitudine sua inter oculos duplo brevior; fronte valde convexa; antennis flavis, articulo tertio fusco; pronoto planiusculo, impressionibus 5 distinctis in arcu transversali positis; tegminibus lateribus subparallelis, apice angustato-rotundatis, vitta laterali usque ad medium producta, postice dilatata, macula laterali transversali ante apicem punctoque pone apicem clavi albis; alis hyalinis; pectore medio, articulo ultimo tarsorum spinulisque tibiarum et tarsorum apice anguste nigris; segmentis genitalibus in femina flavis. Long. $3\frac{1}{2}$ —4 m. m.

Mas: laminis genitalibus angustis, apice minus subito co-acuminatis.

Cicada Thunb., *Act. Ups.* IV, 24, 40 (1782).

Cercopis Fall., *Hem. Sv.* II, 21, 8. — Zett., *Ins. Lapp.*, 287, 5.

Aphrophora H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 112, 18.

Ptyelus Flor, *Rhynch. Livl.* II, 124, 2. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 65, 3.

Var. b: clavo postice late pallide flavo.

Denna art förekommer ganska allmänt bland gräs på torra fältbackar öfver hela södra och mellersta Finland och Skandinavien under Juli och Augusti månader. Jag har äfven funnit den vid Sonostroff i sydligaste delen af Ryska Lappmarken (66°). Föröfrigt är den utbredd öfver hela Europa. — U. F. M.

5. *Ph. dilutus* n. sp.

Elongatus, subdepressus, creberrime punctulatus, tenuissime pallido-pubescens, flavescens, pectore abdomineque medio margineque apicali tegminum nigris, his vitta laterali usque ad medium producta maculaque exteriore transversali ante apicem albidis; vertice obtuse subangulariter producto, pronoto $\frac{1}{4}$ (♂) vel $\frac{1}{5}$ (♀) brevior; fronte valde convexa, apice infuscata; tegminibus lateribus subparallelis, apice angustato-rotundatis, alis hyalinis. Long. $3\frac{1}{2}$ —4 m. m.

Mas: laminis genitalibus angustis, apice minus subito co-acuminatis.

Ph. exclamationi Thunb. valde affinis, colore dilutiore

verticeqve praesertim in femina nonnihil longiore species distincta videtur. Caput cum oculis tegminum latitudine, flavum, tenuissime pallido-pubescens, vertice obtuse subangulariter producto, in mare pronoto $\frac{1}{4}$ brevior et intervallo dimidio inter oculos parum longiore, in femina pronoto $\frac{1}{5}$ brevior et intervallo dimidio inter oculos $\frac{1}{3}$ longiore, deplanato, flavo, margine antico-laterali obsolete elevato; fronte structura omnino ut in praecedenti, apice lineolisqve transversalibus lateralibus, inferne obsolete, nigro-fuscis. Pronotum et scutellum omnino ut in praecedentibus constructa, pallide flava, punctulata et tenuissime pallido-pubescentia. Tegmina etiam ut in illis, pallide flava, vitta angusta laterali maculaqve exteriori transversali ante apicem, in mare umbra obsolete fusca antice terminata, albidis; margine apicali nigro-fusca. Alae hyalinae, metallice nitentes. Pectus pallide flavum, macula distincta atra inter coxas. Abdomen nigrum, margine laterali anguste segmentisqve genitalibus flavis. Pedes pallide testacei, tenuiter pubescentes, unguiculis fuscis.

Sällsynt; funnen i Vesterbotten i Sverige af Boheman, som äfven funnit den i copulation, enligt hvad från Svenska Riksmuseum meddelade exemplar utvisa. — S. R.-M.

6. *Ph. campestris* Fall.

Elongatus, convexiusculus, fusco-flavescens, abdomine nigrofusco (♂), vel pallido (♀), supra creberrime subtiliter punctulatus, breviter pallido-pubescens; vertice rotundato-angulato, latitudine sua inter oculos duplo brevior, fronte parum convexa, plus minusve infuscata vel fusco-lineata; antennis flavis, articulo tertio fusco; pronoto vertice $\frac{2}{5}$ longiore, convexiusculo, impressionibus 5 distinctis in arcu transversali positibus; tegminibus capite vix latioribus, lateribus subparallelis, apice angustato-rotundatis, postice interdum subpellucidis, margine humerali anguste maculisqve duabus lateralibus subtransversalibus albis; alis hyalinis; pectore medio, articulo ultimo tarsorum spinulisqve tibiaram tarsorumqve posticorum apice nigris. Long. 4—5 m. m.

Mas: laminis genitalibus angustis, apice minus subito co-acuminatis.

Cercopis Fall., *Act. Holm.* 1805, 252, 6. — *Hem. Sv.* II, 20, 7. — Zett., *Ins. Lapp.*, 287, 4 (forte).

Ptyelus Flor, *Rhynch. Livl.* II, 125, 3. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 65, 4.

Var. b, ♂: supra obscure fusca, signaturis ut in *a*.

Var. c, ♀: vertice pronoto scutelloqve vitta longitudinali percurrente nigro-fusca notatis.

Sällsynt; funnen i Österbotten af Wasastjerna, jag har träffat den i Nykyrka socken af Karelska näset d. 22 Aug. 1866. I Sverige är den funnen i Skåne samt vid Kengis i norra Westerbotten, der Zetterstedt uppgifver sig hafva funnit den. Föröfrigt är den anträffad i Livland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

7. *Ph. lineatus* L.

Elongatus, sublinearis, pallide flavus, abdomine nigro, supra creberrime punctulatus, brevissime pallido-pubescens, vertice angulato, pronoto parum brevior, fronte nigro-lineata, loris fuscis; pronoto brevi, impressionibus 5 in arcu transversali positis; tegminibus capite latioribus, lateribus subparallelis, apice oblique rotundato-truncatis, vitta submarginali, postice abbreviata, nigra, apice plus minusve infuscatis; alis hyalinis; pectore medio, spinulis tibiæ tarsorumqve posteriorum apice articuloqve ultimo tarsorum nigris. Long. $4\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus lateribus subparallelis, apice subito co-acuminatis.

Cicada L., *Faun. Sv.*, 241, 888 (1761).

Cercopis Fall., *Hem. Sv.* II, 20, 6. — Zett., *Ins. Lapp.*, 287, 3.

Ptyelus Flor, *Rhynch. Livl.* II, 123, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 65, 2.

Cercopis abbreviata Fabr., *Ent. syst.* IV, 35, 41.

Aphrophora ead., Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 54, 10.

Denna art förekommer temligen allmänt på fuktiga ängar öfver hela Finland och Skandinavien med undantag af nordligaste Lappmarkerna. Särdeles talrik träffas den på *Phragmites communis* vid Finska vikens och Hvita hafvets stränder. Föröfrigt har den blifvit anträffad i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Fam. III. Membracina Burm.

(*Cornidorsae* Am. et S.)

Caput fronte saepissime deorsum prominula, vertice toto valde declivi. Ocelli duo in vertice positi. Pronotum antice maxime declive, valde convexum, postice plerumque appendiculatum. Facies valde inflexa, subhorisontalis, marginibus lateralibus haud explanatis, coxas anticas haud tegentibus. Coxae posticae transversae, usque ad marginem lateralem pectoris extensae. Tibiae prismaticae.

Kroppen är vanligen höghvälfd, ofta från sidorna sammantryckt. Antennerna äro belägna framför ögonen och bestå af 3 leder. Hjessan är riktad framåt och försedd med tvenne punktögon. Pannan sluttande nedåt och bakåt. Pronotum mycket convext, framtill brant stupande, baktill i de flesta fall försedt med på olika sätt bildade utsprång. Täckvingarna merändels hinnaktiga, försedda med tydliga nerver. Benen äro jemförelsevis korta, tibierna prismatiska, stundom knifformigt eller skifligt utvidgade. Tarserna 3-ledade.

Denna familj, som hos oss eger en enda representant, har sitt egentliga centrum i tropikerna, der de mest egendomligt bildade former förekomma. De vistas i allmänhet på lägre buskar, på hvilka de klättra längs stammar och grenar, och hoppa i allmänhet sällan, men då vida längre, än man af bakbenens svaghet skulle vänta. Såsom fullbildade (köns-mogna) djur hafva de alltid fullt utvecklade flygvingar och vingtäckare och man känner ännu ej några dimorpha arter bland dem. Den hos oss förekommande arten hör till

Trib. Centrotides Stål.

(*Nudiscuti* Am. et S.)

Scutellum distinctum, retrorsum productum, apice sinuatum, angulis apicalibus acutis.

Gen. 6. Centrotus Fabr.

Syst. Rhyng., 16 (1803).

Frons apice deorsum paullo prominula. Prothorax supra angulos laterales acute cornutus, processu postico a scutello abdomineqve distante. Scutellum posterius reflexum. Tegmina areis discoidalibus duabus, apicalibus quinque. Alae (Tab. I, f. 11) vena intramarginali satis late a margine in-

teriore remota praeditae, areis ante-apicalibus tribus. Tibiae triangulariter prismaticae, simplices.

Kroppen är höghvälfd, från sidan något hoptryckt, framtill trubbig, bakåt afsmalnande, öfverallt glest korthårig. Hjessan är vertikal, på sidorna framför ögonen hvasskantad. Punktögonen äro ställda på lägre afstånd från hvarandra än från ögonen. Antennerna äro mycket korta, belägna i en djup grop under hjessans kant. Första leden mycket kort, andra och tredje elliptiska, nästan lika långa; borsten kort, nära basen tilltjockad. Rostrum nående till mellanhöfterna. Clypeus utdragen i en trubbigt konisk spets. Ögonen små, nästan 3-kantiga, läggande sig till en på bröstskjöldens framkant befintlig intryckning. Pronotum stort, mycket högt hvälfdt, dess främre del vertikalt stupande, på hvardera sidan försedt med tillspetsade utsprång och baktill utsändande ett långt, spetsigt och kantigt bihang, hvilket är afskildt från scutellen och abdomens bas. Ryggskjölden är aflångt triangelformig, i spetsen hvasst utskuren. Täckvingarna äro nästan vertikalt ställda, hinnaktiga, med tydliga nerver, hvilka bilda 2 discoidal- samt 5 apicalfält, hvilka senare begränsas af en nervlös kant. Clavus i spetsen trubbad, försedd med 2 nerver. Flygvingarna (Tab. I, f. 11) med en nära intill inre kanten löpande nerv, hvilken begränsar 3 subapical-fält. Benen äro temligen korta, tibierna trekantigt prismatiska; den sista tarsalleden på alla benen längst.

Larven af *C. cornutus* har ryggen och hjessan beväpnade med korta styfva taggar och abdomen baktill hos honan försedt med ett långt uppåt rigtadt spjutlikt bihang; thorax besatt med små ihåliga saftfulla vårtor, framtill kamlikt tillplattad med knöllika rudimenter till sidoutsprången och det bakre bihanget; abdominalsegmentens kanter baktill tandformigt utsträckta och på yttre sidan fint tandade; den har en mörkbrun färg med ljusa teckningar.

1. *C. cornutus* L.

Niger, subrugoso-punctatus, tenuiter pallido-pubescens; prothorace medio carinato, cornubus lateralibus apice subdeflexis, marginibus acutis; processu postico abdominis fere longitudine, supra carinato, subtus plano, basi curvato, medio incrassato, apice acuto; scutello lateribus dense albido-pubescenti; tegminibus griseis, subrugosis, venis rufo-ferugineis, breviter biserialim pallido-setosis, macula fusca in margine inferiore notatis; abdomine dorso punctis annuliformibus impressis; pedibus nigris, genubus tibiisque ferrugineis, his obsolete crenulatis. Long. 7—8 m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis connatis, appendicem convexam, medio longitudinaliter impressam, apice impressionibus lateralibus subcapitatam, constituentibus; abdominis segmentis 2 ultimis medio longitudinaliter carinatis.

Femina: segmento ultimo ventrali apice profunde et late sub-angulariter emarginato.

Fabr., *Syst. Rhyng.*, 19, 15. — Fall., *Hem. Sv.* II, 8, 1. — Burm., *Handb. d. Ent.* II, 132, 1. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 104, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 67, 5.

Cicada L., *Faun. Sv.*, 239, 879 (1761). — *Syst. Nat.* II, 705, 6.

Membracis Fabr., *Ent. syst.* IV, 14, 22. — Panz., *Deutschl. Ins.*, 50, 19.

Cicada fusca De Geer, *Abh. Geschicht. Ins.* III, 116, 3, tab. 11, fig. 22 et 23.

Denna insekt är ej sällsynt på Asp i sydöstra delen af området, men förekommer sparsammare i vestligare Finland, der den är funnen i Nyland af Mäklin och Palmén, i Pargas af O. Reuter, på Åland af J. M. J. af Tengström, i Österbotten af Wasastjerna, i Yläne af undertecknad. De nordligast kända lokaler för dess förekommande hos oss äro: Eno socken i norra Karelen, der den är funnen af W. Woldstedt, och Tiudie (62° 40') i Ryska Karelen, der jag påträffat den. I Sverige är den utbredd från Skåne till Stockholm; i södra Norge är den funnen af H. Siebke. Föröfrigt förekommer den i större delen af Europa äfvensom i mindre Asien. — U. F. M.

Anm. Dess egendomliga hornartade utsprång på thorax har förskaffat honom den fransyska benämningen "*le petit diable*" (Geoffr.).

Fam. IV. *Jassina* Stål.

Cicadellae Latr. — *Ranatrae* Germ. (per maximam partem).

Cicadellinae Burm. (per partem).

Antennae ante oculos insertae. Ocelli duo, plerumque distincti. Vertex plerumque horisontalis. Frons obliqua, deorsum et antrorsum vergens. Pronotum parum convexum, antice haud vel parum declive. Genae et lorae dilatatae, coxas anticas ad partem tegentes. Coxae intermediae breviter late subconicae, basi approximatae; posticae transversae,

lateribus usque ad marginem lateralem pectoris extensae. Tibiae saltem posticae triangulariter prismaticae, saepissime spinulosae.

Denna familj, som innefattar de flesta af våra Cicadarier, utmärker sig genom en i allmänhet långsträckt, mer eller mindre tillplattad kropp. Hufvudet är i allmänhet bredt, ofta tillsammans med ögonen det bredaste stället af kroppen. Hjessan är mer eller mindre horisontal, dess framkant antingen skarpt afsatt eller utan gräns öfvergående i pannan. Pannan är rigtad framåt och nedåt, på sidorna tydligt begränsad, nästan alltid längre än bredden, mer eller mindre convex, stundom nästan blåsförmigt uppdrifven, mot clypeus afsmalnande. Kinderna mot spetsen afsmalnande, omgifvande de nästan alltid af en intryckt linie begränsade tyglarna. Clypeus längre än bred, oftast tydligt afsatt från pannan. Rostrum är temligen kort, bestående af 3 eller 2 tydliga leder. Punktögonen till antalet 2, vanligen tydliga, belägna antingen på hjessan eller pannan eller på gränsen mellan båda. Antennerna äro fästade i en mer eller mindre tydlig grop på kinderna emellan pannan och ögonen; basallederna äro korta och tjocka; borsten hårlik, stundom (hos de flesta hannar af släktet *Idiocerus*) med en liten plattformig utvidgning nära spetsen. Pronotum af olika form, baktill alltid saknande utsprång, merändels något convext. Scutellen liten, triangelförmig. Täckvingarna äro oftast af en läderartad consistens; corium med 3 eller 4 längdnerver, som på olika sätt äro förbundna; clavus med tvenne enkla nerver, vanligen tydligt afsatt; membranen bestående af 3—8 fält; ofta försedd med ett smalt hinnaktigt membranbihang. Flygvingarna oftast utbildade, hinnaktiga, försedda med tydliga nerver. Mellanhöfterna äro korta, bredt kägelformiga, vid basen närmade hvarandra; de bakre transversella, nående bröstets utkant. De främre tibierna oftast, de bakre alltid, trekantigt prismatiska, nästan alltid beväpnade med täta i rader ställda tornar. Bakkroppen är ofvan hvälfd, under platt eller urhålkad; hos hannen äro de egentliga abdominalsegmenten ofvan 7 och på undre sidan 6, hos honan kan man urskilja ofvan 6, under 5 dylika. De såkallade genitalsegmenten hos hvardera könet visa ganska väsendtliga olikheter, som lemna goda kännetecken för närstående arters åtskiljande. Det sista genitalsegmentet hos hannen är undertill försedt med tvenne parallelt löpande bakåt sträckta genitalskifvor, hvilka vanligtvis med hela inre kanten stöta mot hvarandra och vid basen oftast täckas af en bred genitalklaff, ofvantill är det sista segmentet baktill mer eller mindre djupt inskuret, bildande tvenne sidoflikar, emellan hvilka det korta analröret utmyunnar. Hos honan kan man

urskilja tre särskilda genitalsegment. Det första är synligt endast på undre sidan och bildar tvenne smala skifvor, som omsluta äggläggningröret. Det andra är ofvan af samma utseende, som sista abdominalsegmentet, men undertill vanligtvis endast på sidorna synligt, i midten klufvet för upptagandet af äggläggningröret. Det sista har undertill en större utsträckning än ofvan, der det är mer eller mindre utskuret och utan kant på sidorna öfvergående i den undre, hvilken längs hela sin längd är klufven och derigenom bildar tvenne sidoklaffar, som omsluta äggläggningrörs-slidan.

De talrika arterna af denna familj förekomma i alla verldsdelar och zoner. De vistas dels på lägre växter, dels på buskar och träd och äro ganska lifliga i sina rörelser. De som vistas på träd och buskar röra sig mest flygande, de andra hoppande. Bland de lägre stående formerna träffas flera dimorpha arter, hvilkas kortvingade former hafva mer eller mindre afkortade täckvingar och inga eller rudimentära flygvingar.

Trib. I. *Ledrides* *).

(*Ledridae* Kirschb.)

Corpus oblongum. Caput horisontale, foliaceo-attenuatum. Oculi parvi, globosi. Ocelli in vertice positi. Pronotum postice utrinque cristato-appendiculatum. Scutellum nudum. Tegmina subcoriacea. Pedes dense pilosi et ciliati, tibiis posticis deplanatis, cultratis.

Gen. 7. *Ledra* Fabr.

Syst. Rhyng., 24 (1803).

Caput pronoto latitudine subaequale, antice foliaceo-attenuatum, margine antico acuto, rotundato-angulato, lateribus subrectangulariter prominulis, vertice inaequali, ocellis prope basin positus, ab oculis duplo magis quam inter se distantibus; facie subexcavata, fronte angusta, genis supra temporibusque valde dilatatis; clypeo parvo, ovato, rostro hoc longiore. Antennae in fovea genarum ante oculos positae, breves, triarticulatae; articulo primo brevissimo, secundo tertio paullo longiore et latiore; seta tenui. Pronotum basi rotundato-emarginatum, angulis posticis oblique truncatis, lateribus marginatis, sinuatis; disco antrorsum declive, con-

*) För att vinna likformighet vid Tribus-namnens slut, har jag öfverallt infört ändelsen *-ides*.

vexum, inaequale, postice utrinque appendice porrecta, deplanata, cristae-formi instructum. Scutellum triangulare, apice acuminato-productum. Tegmina subcoriacea, postice oblique rotundata, reticulato-venosa. Alae (Tab. I, f. 12) vena marginali marginem exteriorem tangente et in vena prima longitudinali postice obtuse angulariter flexa incurrente, secunda longitudinali pone medium furcata, ramo exteriori cum prima, interiori cum tertia longitudinali venis transversalibus conjunctis. Pedes minus elongati, pilosi; femoribus posticis apice spinis duabus crassis, brevibus armatis, tibiis anterioribus triangulariter prismaticis, posticis cultrato-dilatatis, margine exteriori serrato-dentatis.

Kroppen är stor, måttligt hvälfd. Hufvudet skifformigt utplattadt, framkanten hvass, rundadt trubbvinkligt framsträckt, på sidorna framför ögonen bildande en utstående trubbig vinkel. Hjessan ojemn, i midten nästan kölformigt uppdrifven och försedd med en fin intryckt linie, på hvardera sidan med tvenne intryckningar. Ocellerna belägna nära hjessans bakkant, ungefär dubbelt så långt aflägsnade från ögonen, som från hvarandra. Ansigtet är något concavt, ojemnt, framtill försedt med 4 breda intryckningar. Pannan mot spetsen afsmalnande. Tinningar och kinder nedtill bredt utvidgade. Clypeus liten. Rostrum nående mellanhöfterna. Antennerna äro mycket små, belägna i ansigtets yttre gropar, något framom ögonen, treledade, första leden mycket kort, skiflik, andra längre än tredje, borsten fin. Ögonen äro ganska små, nästan klotrunda. Pronotum framtill i midten trubbigt afrundadt, på sidorna obetydligt sinueradt; bakkanten rundadt urbräddad; bakhörnen snedt afstympade; sidorna kantade, sinuerade; ofvan framåt sluttande, baktill på hvardera sidan försedt med ett tillplattadt uppåt och utåt rigtadt, kamformigt utsprång. Scutellen triangelformig, med rundad bas och hvasst utdragen spets. Täckvingarna läderartade, mot spetsen genomskinliga, med tydliga, upphöjda nerver, hvilka baktill nätlikt förgrena sig. Flygvingarna (Tab. I, f. 12) hinnaktiga, kantnerven vidrörande yttre vingkanten och derefter förenande sig med första längdnerven, som vid spetsen är trubbvinkligt utåt böjd; den andra längdnerven bakom midten klufven, hvardera grenen med en tydlig tvärnerv sammanbunden med närliggande längdnerv, samt stundom derjemte med en mycket otydlig nerv nära basen med hvarandra sammanbundna, hvarigenom ett litet triangelformigt diskfält uppkommer; fjerde längdnerven svagt S-formigt böjd. Benen äro tätt håriga, på de tvenne främre parren äro tibierna trekantigt prismatiska, på de bakre knifformigt

utplattade; baklåren i spetsen försedda med tvenne korta och starka taggar.

Arterna af detta slägte uppehålla sig, så vidt känt är, på träd och buskar och förekomma i tempererade och heta zonerna.

Detta slägte bildar en öfvergång till föregående familj, till hvilken det af några författare hänföres.

1. *L. aurita* L.

Oblönga, rugoso-punctata, subtus pallide flavescens, supra subvirescenti-grisea, fusco-punctata; vertice medio latitudine basali inter oculos vix longiore; fronte marginibus lateralibus leviter rotundatis; clypeo loris vix latiori et latitudine sua basali duplo longiore, apicem versus rotundato-angustato; genis extus sub oculis late sinuatis, apicem versus obtuse rotundatis; pronoto antice utrinque profunde foveolato et processu cristaeformi, lato, antrorsum paullo prominulo, margine acuto, oblique rotundato, postice obsolete denticulato armato; scutello postice convexo; tegminibus abdomine longioribus, postice pellucidis, apice obtuse oblique rotundatis, anguste marginatis, margine costali basi anguste elevato, griseis, pone basin macula magna laterali, obsoleta, subtriangulari albida; alis hyalinis, basi late venisque crassis fuscis; ventre excavata, lateribus acutis; pedibus flavis, nigro-vel fusco-punctatis dense pallido-pubescentibus, tibiis posticis margine exteriori acute 5—6 dentatis, dense ciliatis, utrinque parce nigro-granulatis. Long. 13—18 m. m.

Mas: valvula genitali postice emarginato, laminis pone medium dilatatis, naviculatim appositis, hypopygio late et profunde emarginato, lobis lateralibus postice appendice angusta, inflexa praeditis (sec. Kirschb.).

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo brevior, postice obtuse et late trisinuato, vagina hoc quintuplo longiore, apice haud exserta.

Fabr., *Syst. Rhyng.*, 24, 1. — Panz., *Deutschl. Ins.*, 50, 18. — Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 54, 1. — Fall., *Hem. Sc.* II, 9, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 71, 1.

Cicada L., *Syst. Nat.* II, 706, 7 (1767).

Membracis Fabr., *Ent. syst.* IV, 11, 15.

Sällsynt i sydligaste delen af Sverige på Ek och Hassel. Funnen på Kinnekulle af Gyllenhal, i Blekinge af Afzelius och vid Kullen i Skåne af Boheman. För öfrigt är den observerad i Tyskland.

Obs. Då jag ej sett några Skandinaviska exemplar, är beskrifningen uppgjord efter i Tyskland tagna.

Trib. II. Tettigonides Am. et S.

(*Proconiides* Stål.)

Corpus elongatum. Ocelli duo in vertice positi. Vertex supra planiusculus, apice in fronte rotundatim transiens. Frons magna, gibboso-convexa. Tibiae omnes seriatim spinulosae, femoribus apice mucronatis.

Gen. 8. Tettigonia Geoffr.

Hist. abr. Ins. I, 429 (1762).

Corpus lineari-elongatum. Caput cum oculis prothorace latius, antice obtusum, subgibbosum, vertice haud carinato, utrinque obsolete impresso. Ocelli sat magni, valde distantes, a margine apicali paullo magis quam a basi remoti. Oculi parvuli. Rostrum brevissimum, crassum. Antennae in foveola ante oculos insertae, articulo primo subcyathiformi, quam secundo subcylindrico latiore, seta elongata, basi incrassata, obsolete articulata. Pronotum transversum, antice rotundatum, postice obsolete emarginatum. Scutellum majusculum, triangulare. Tegmina linearia, apice rotundata. Alae (Tab. I, f. 13) vena margine interiore parallela instructae; vena longitudinali secunda furcata, ramis utrisque cum proxima longitudinali vena transversali conjunctis. Pedes graciles, postici longiores et crassiores, tibiis omnibus simplicibus, haud dilatatis, anterioribus subteretibus, intus spinulosis, extus brevissime setosis. Mesosternum inter coxas linea angulata impressum.

Mas: valvula genitali nulla.

Arterna af detta slägte hafva en tjock, cylindrisk kroppsform. Hufvudet är stort, tillsammans med ögonen bredare än thorax. Hjessan är framsträckt, framtill afrundad, utan gräns öfvergående i den stora, starkt hvälfda pannan, nära intill ögo-

nen på hvardera sidan försedd med en grund intryckning, hvilken på sin inre kant bär de temligen stora punktögonen. Dessa äro ställda på längre afstånd från hvarandra än från ögonen och närmare hjessans bas än dess framkant. Pannan efter hela sin längd starkt hvälfd, okölad. Clypeus starkt uppsvälld. Rostrum mycket kort och tjockt. Kinderna och tyglarna tillplattade och lindrigt concava. Ögonen temligen små, starkt hvällda, nära antennernas bas försedda med en liten vinkelformig utskärning. Antennerna äro belägna i en liten grop framför ögonen, deras första led är tjock, nästan bägarlik, andra cylindrisk, betydligt smalare än föregående, borsten ganska lång, vid basen tilltjockad och otydligt ledad. Pronotum är transverselt, framtill rundadt, baktill otydligt urbräddadt. Scutellen bredt triangelformig. Täckvingarna läderartade, jemnsnala, cylindriskt böjda, i spetsen hinnaktiga, afrundade. Flygvingarna hafva en med inre vingkanten parallelt löpande nerv, som förenar sig med första längdnerven; längdnerverna 5, nästan parallela, den andra nära spetsen delad i tvenne grenar, hvilka hvardera genom tvärnerver äro förbundna med närliggande längdnerv. Yttre vingkanten (hos vår art) från basen till midten försedd med små grynlika svarta puncter. Mesosternum är mellan höfterna försedt med en trubbvinkligt böjd intryckt linie. Benen äro spensliga, de bakre betydligt längre än de öfriga, deras tibier försedda med långa i 4 rader ställda tornar. De främre tibierna trinda, på inre sidan tätt tornade, på den yttre kort borsthåriga. På främre tarserna är sista leden, på de bakre första längst. Hannen saknar genitalklaff, honans sista abdominalsegment är baktill utvidgadt, betecknade genitalsegmentens bas.

Detta slägte är utbreddt öfver alla verldsdelar och zoner och representeras isynnerhet i de varmare länderna af talrika, vackert tecknade arter. Vår enda kända art lefver på våta ängar bland gräs och lägre plantor.

1. *T. viridis* L.

Elongata, cylindrica, glabra, sublaevis, flavescens, vertice maculis duabus pentagonalibus approximatis liturisqve osobletis nigris, disco postico pronoti tegminibusqve, limbo albo venisqve flavis exceptis, viridibus; capite obtuso, vertice transversim impresso, alis caerulescenti-fumatis, venis crassis, nigris; abdomine supra toto, subtus plus minusve late, atrocaeruleis; tibiis obsolete nigro-punctatis. Long. $5\frac{1}{2}$ - 9 m. m.

Mas: laminis genitalibus latis, subtriangularibus, postice

acuminatis, longitudinaliter obsolete carinatis; tegminibus alisque abdomine longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse rotundato, medio angulariter exciso, tegminibus alisque abdominis longitudine.

Panz., *Deutschl. Ins.*, 32, 9. — Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 72, 25. — Burm., *Handb. d. Ent.* II, 118, 4. — Signor., *Rev. Tettig.*, *Annal. Soc. ent. Franc.* 1854, 17, 116. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 145, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 72, 1.

Cicada L., *Faun. Sv. Ed. I*, (1746). — *Ed. II*, 242, 897. — *Syst. Nat. V.* 466, 46. — Fabr., *Syst. Rhynq.*, 75, 65. — Fall., *Hem. Sv. II*, 28, 4. — Zett., *Ins. Lapp.*, 289, 1.

Var. b, ♂: tegminibus abdomineqve, segmentorum ventralium marginibus laminisque genitalibus exceptis, atrocaeruleis.

Var. c, ♂♀: tegminibus pallidis, venis late fusco-marginatis.

Tettigonia Arundinis Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 71, 24. — Burm., *Handb. d. Ent.* II, 118, 5.

Denna art förekommer på fuktiga ängar, isynnerhet talrikt på *Comarum palustre*, i Juli och Augusti och är allmän öfver hela Finland och Skandinavien med undantag af Lappmarken. *Varieteten c*, som af några författare anses för en skild art, förekommer sparsamt. Föröfrigt är detta species utbreddt öfver hela Europa och norra Asien. — U. F. M.

Gen. 9. *Euacanthus* Lep. et Serv.

Encycl. méth. X, 612 (1825).

Corpus oblongum, lateribus parallelis. Caput cum oculis prothorace latius, vertice fronteque obsolete longitudinaliter carinatis. Ocelli prope apicem verticis positi, valde distantes. Oculi mediocres. Rostrum longitudine clypei, articulo ultimo tenuiori. Antennae ut in genere praecedenti. Pronotum longitudine plus duplo latius, postice vix emarginatum. Tegmina coriacea, elevato-venosa. Alae (Tab. I, f. 14) vena intramarginali secundum apicem alarum curvata et in margine exteriori

excurrente, venis longitudinalibus 5, secunda in medio furcata, ramo exteriori cum prima longitudinali vena transversali conjuncta, interiore basi geniculata, cum tertia longitudinali vena brevissima transversali conjuncta. Tibiae anteriores teretes, intus setosae; posticae 4-angulariter prismaticae, fortiter spinosae et setosae.

Arterna af detta slägte hafva en robust, aflångt-cylindrisk kroppsform. Hufvudet är tillsammans med de medelmåttiga, starkt hvälfda ögonen bredare än prothorax. Hjessan är horisontal, af samma längd som pronotum, i midten försedd med en otydlig köl och framtill med en upphöjd halfcirkelformig linie. Punktögonen äro fästade i små gropar nära hjessans framkant, på längre afstånd från hvarandra än från ögonen. Pannan stor, starkt hvälfd, försedd med en otydlig köl längs midten. Rostrum af samma längd med clypeus, betydligt tunnare än hos föregående slägte; sista leden smalare än de öfriga. Antennerna såsom hos föregående slägte, men borsten något längre. Pronotum är mer än dubbelt så bredt som långt, baktill otydligt urbräddadt. Seutellen kort, triangelformig. Täckvingarna äro läderartade, försedda med upphöjda nerver. Flygvingarne (Tab. I, f. 14) hafva en med inre vingkanten parallelt löpande nerv, som vid vingspetsen böjer sig och utlöper i yttre kanten. Längdnerverna äro 5, den andra i midten delad i tvenne grenar, af hvilka den yttre med en tvärnerv förenas med den första längdnerven, den inre är vid basen knäböjd och närmar sig den tredje längdnerven, med hvilken den medelst en ytterst kort tvärnerv sammanbindes. Benen äro temligen långa, låren i spetsen på yttre sidan försedda med ett kort fjälligt utsprång; de främre tibierna trinda, glest håriga och på inre sidan beväpnade med borst, de bakre fyrkantigt prismatiska, försedda med i 4 rader ställda starka tornar och mellan dem liggande borst; tarserna såsom hos *Tettigonia*. Hannen har en mycket kort, nästan dold genitalklaff.

De kända arterna förekomma i tempererade zonen.

1. *E. interruptus* L.

Elongatus, luteus vel pallide flavescens, supra tenuissime parce pubescens, nitidus; vertice vittis duabus extus valde dilatatis apice confluentibus nigris, fronte valde convexa, immaculata; pronoto transversim ruguloso, antice utrinque calloso, plaga utrinque nigra; scutello pone medium linea transversa et prope basin punctis duobus impressis, lateribus plus minusve late nigris; tegminibus apice obtuse rotundatis, ru-

gulosis, extus punctatis, luteis vel pallide flavis, clavo extus late vittaque cuneiformi corii apicali per membranam continuata, nigris; alis hyalinis, apice infuscatis; abdominis vitta utrinque dorsali, media ventrali ungviculisque tarsorum nigris. Long. 5—6½ m. m.

Mas: laminis genitalibus basi latioribus, pallidis, extrorsum valde angustatis, reflexis, nigris, longe denseque pallide pilosis; tegminibus alisque explicatis, abdomine multo longioribus, colore corporis saturate luteo.

Femina: segmento ultimo ventrali medio nonnihil producto, colore pallide flavo; dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus alisque explicatis, abdomine longioribus.

Forma brachyptera: tegminibus alisque inexplicatis, abdomine brevioribus.

Burm., *Handb. d. Ent. II*, 116, 2. — Am. et S., *Hist. nat. Ins. Hem.*, 575, 1. — Flor., *Rhynch. Livl. II*, 149, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 72, 1.

Cicada L., *Faun. Sv. Ed. I*, 631 (1746). — *II*, 241, 889. — *Syst. nat. V*, 463, 35. — Panz., *Deutschl. Ins.* 32, 8. — De Geer, *Abh. Geschicht. Ins. III*, 120, 7, *Tab. 12*, fig. 6—11. — Fabr., *Syst. Rhyng.*, 76, 67. — Fall., *Hem. Sv. II*, 28, 5. — Zett., *Ins. Lapp.*, 289, 2.

Vab. b. ♂: pronoto verticeque fere totis nigris, linea media angusta pallida, signaturis tegminum valde dilatatis.

Var. c, ♀: signaturis nigris verticis, pronoti, scutelli tegminumque obsoletis.

Denna art förekommer ganska allmänt bland gräs och örter på skuggiga ställen under Juli och Augusti månader öfver hela Finland och Skandinavien med undantag af Lappmarkerna. För öfrigt är den utbredd öfver nästan hela Europa. — U. F. M.

2. *E. acuminatus* Fabr.

Elongatus, tenuissime pubescens, sordide flavescens; vertice inaequali, utrinque impresso, linea transversa elevata cum carina media crucem formante tuberculisque parvis prope basin elevatis, supra fusco-signato; fronte modice convexa, lineis transversalibus fuscis; genis, loris clypeoque fusco-ma-

culatis; pronoto postice transversim ruguloso, nigro, pallide marginato; scutello nigricanti, ante apicem transversim impresso foveolisque ante basin duabus; tegminibus apice rotundatis, rugulosis, sordide flavis, extus prope apicem albidis, maculis nonnullis in corio et clavo unaque membranae longitudinali fuscis; pectore abdomineque fusco-variegatis, pedibus pallide flavis, immaculatis. Long. 5—6 m. m.

Mas: laminis genitalibus basi latis, extrorsum angustatis, linearibus, vix reflexis, apice infuscatis, parce pallide pilosis; tegminibus alisque explicatis, abdominis longitudine.

Femina: segmento ultimo ventrali apice subsinuato; dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus alisque abdomine multo brevioribus.

Burm., *Handb. d. Ent.* II, 116, 1. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 152, 2. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 73, 2.

Cicada Fabr., *Ent. syst.* IV, 36, 40 (1794). — *Syst. Rhyng.* 76, 68.

Tettigonia H.-Sff., *Deutschl. Ins.* III, 9. — Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 72, 27.

Cicada interstincta Fall., *Hem. Sv.* II, 29, 6.

Var. b, ♂; fronte tota atra, signaturis fuscis tegminum dilatatis.

Var. c, ♀: signaturis fuscis obsoletissimis.

Temligen sällsynt på skogsängar i södra och mellersta Finland och Skandinavien. Funnen i Pargas af O. Reuter, vid Tammerfors af C. Lundahl, i Pielis i norra Karelen af W. Woldstedt, i Kiuruvesi (63° 40') i norra Savolaks af C. Lundström, i Yläne af C. Sahlberg och författaren; i Skåne af Fallén, i Småland och på Gotland af Boheman. Föröfrigt är den utbredd öfver större delen af nordligare Europa. — U. F. M.

Gen. 10. *Bathysmatophorus* n. gen.

Corpus latiusculum, antice subdepressum. Caput cum oculis prothorace distincte latius, antice obtusum, vertice deplanato, medio transversim impresso; fronte longitudine latiore, valde convexa. Ocelli paullo ante medium verticis positi,

inter se aeqve late ac ab oculis distantes. Oculi valde prominuli. Rostum clypeo longius, apicem versus attenuatum. Antennae ut in praecedentibus. Pronotum valde transversum, postice emarginatum, lateribus marginatis. Tegmina coriacea, elevato-venosa, apice *in forma macroptera* rotundata et late marginata, *in forma brachyptera* brevissima. Alae (Tab. I, f. 15) vena intramarginali secundum apicem curvata et in margine costali incurrente; venis longitudinalibus 5, secunda ante apicem cum prima longitudinali vena transversali conjuncta, vena transversali tertiam longitudinalem cum secunda conjungente medio angulariter flexa, ibique ramum longitudinalem ad intramarginalem emittenti; *in forma brachyptera* brevissimae. Tibiae anteriores triangulariter prismaticae, omnes utrinque seriatim setosae. Tarsi postici articulo primo ceteris latiore, subtus deplanato, utrinque seriatim setoso.

Den art, hvarpå detta slägte är grundadt, eger en robust, aflång, framtill nedplattad kroppsform. Hufvudet är framtill rundadt trubbigt, hjessan utplattad, i midten på tvären fördjupad, framtill utan gräns öfvergående i pannan. Denna är vid basen tydligt bredare än längden, sidorna rundade, starkt blåsförmigt hvälfd. Clypeus är framtill afsmalnande, taklikt convex. Kinderna äro i yttre kanten nedanför ögonen sinuerade. Tyglarna lancettlika. Punktögonen äro belägna framför midten af hjessan, på lika afstånd från hvarandra, som från ögonen. Dessa äro utstående, starkt kullriga, af elliptisk omkrets. Antennerna nående till clypei midt, af samma byggnad som hos föregående slägten. Rostrum tydligt längre än clypeus, dess sista led smalare än föregående. Pronotum är transverselt, framtill smalare än hufvudet tillsammans med ögonen, på sidorna tydligt kantadt, skifvan föga convex. Scutellen kort, triangelformig. Täckvingarna äro läderartade, försedda med upphöjda nerver, hos den långvingade formen nående långt öfver abdomens spets, i spetsen rundt om tydligt kantad; hos den kortvingade formen äro de mycket kortare än abdomen, baktill trubbigt afstympade. Flygvingarna (Tab. I, f. 15) hafva en inre kantnerv som böjer sig utefter vingspetsen och utlöper i yttre kanten; längdnerverna till antalet 5, de två första nära spetsen sammanbundna med en tvärnerv, andra och tredje utskickande hvardera en gren, hvilka mötas i en trubbig vinkel, från hvars spets en longitudinel nerv utlöper till kantnerven något bakom vingens spets. Hos den kortvingade

formen äro de rudimentära. Benen äro långa och kraftiga. Främre tibierna 3-kantigt prismatiska, försedda med i 3 rader ställda borst; de bakersta 4-kantigt prismatiska, beväpnade med i 4 rader ställda starkare tornar. Bakre tarsernas basalled är längre än de öfriga tillsammantagna och tydligen tjockare än dessa, trekantigt prismatisk, undertill försedd med i 2 rader ställda borst. De främre såsom hos föregående släkten.

Den enda hittills kända art af detta slägte uppehåller sig på *Salix*-buskar i den högre nordn.

Larverna likna till det yttre mycket dem af släktet *Idiocerus*, men sakna helt och hållet de utstående borst, som utmärka dessa.

1. *B. Reuteri* n. sp.

Oblongus, antice deplanatus, nitidus, subglaber, luridus; vertice, pronoto scutelloque strigosis; fronte inter oculos fascia transversa, in temporibus continuata, pallide flava; pronoto disco antico utrinque calloso et faveolis transversalibus impresso, margine laterali marginato, flavescenti-albido; tegminibus rugulosis; pedibus parce longius pubescentibus, tarsis apice fuscis, articulis basalibus posticorum flavo-albidis, tibiis nigro-punctatis lineatisque. Long. 7—8 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali fere brevior, triangulari; laminis hac quadruplo longioribus, latiusculis, oblique positis, apice divaricatim obliqvatis, extus basi emarginatis, tenuiter pallido-pilosis, segmento ultimo genitali appendicibus (stylis) tribus elongatis, pallidis, acuminatis, falcato-reflexis, quarum intermedia longiore, denticulato, armatis; lobis hypopygialibus postice angustatis, marginibus sinuatis; tuba anali elongata; obscurior, fusco-luridus, corpore subtus, facie femoribusque, apice exceptis, nigris; vertice pronotoque supra obsolete fusco-maculatis, hoc apicem versus angustato, transversaliter convexo; scutello nigro, vitta media postice dilatata marginibusque pallide flavis, utrinque lunula longitudinali ferruginea notato; tegminibus alisque explicatis, abdomine multo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore, medio rotundato-producto, vagina hoc triplo longiore, apice parum exserta; pallidior, virescenti-lurida, fronte basi,

vertice apice coxisque nigro-fuscis, pronoto scutelloque obsolete fusco-punctatis; dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: pronoto subrectangulari, vix convexo; tegminibus abdomine plus duplo brevioribus, subquadratis, postice obtuse rotundatis, sutura clavi oblitterata, alis rudimentaribus.

Var. b, ♂: pronoto postice nigro-fusco, signaturis ferrugineis scutelli nullis, tegminibus obscure fuscis.

Var. c, ♀: disco interiori tegminum fusco.

Species valde insignis, ad novum genus merito referenda, habitu *Macropsi* haud dissimilis. *Mas:* Caput cum oculis pronoto distincte latius, nitidum, glabrum, vertice pronoto dimidio brevior, antice obtuse rotundato, disco transversim impresso, obsolete irregulariter strigoso, griseo-lurido, apice fascia distincta maculisque nonnullis obsolete discoidalibus nigro-fuscis; facie nigra, fascia distinctissima arcuata inter oculos marginibusque genarum anguste pallide flavis, fronte valde convexa, utrinque transversim striata; rostro flavo, apice infuscato. Antennae nigricantes, medium clypei attingentes. Pronotum longitudine plus duplo latius, antice subtruncatum, basi medio emarginatum, versus angulos obtuse rotundatum, lateribus rectis, apicem versus convergentibus; disco parum convexum, transversim strigosum, utrinque ante medium callo elevato, foveola distincta transversa instructo, lineaque tenui impressa longitudinali, postice abbreviata, instructum, griseo-luridum, obsolete fusco-variegatum, marginibus lateralibus elevatis, albido-flavis. Scutellum breviter triangulare, postice transversim rugulosum; nigrum, apice late, vitta media angusta marginibusque lateralibus anguste flavis, utrinque in medio lunula parva longitudinali ferruginea notatum. Tegmina coriacea, abdomine dimidio longiora, rugulosa, apice rotundata, late et distincte marginata, elevato-venosa, lurida, venis fuscis, late albido-interruptis, area anteapicali secunda maxima, prope basin tegminum assurgente. Alae fusco-hyalinae, fusco-venosae. Abdomen dorso nigro-fuscum, segmentorum mar-

ginibus pallidis. Corpus subtus nigrum, obsoletissime flavo-variegatum. Pedes parce et tenuiter setosi, femoribus, apice flavo excepto, nigris; tibiis testaceis, nigro-punctatis et lineatis; tarsis fuscis, articulo primo posticorum flavo-albido.

Femina differt corpore majore, flavo- vel virescenti-lurido, vertice apice, fronte basi lineolisqve lateralibus abbreviatis nigro-fuscis; pronoto, scutello corporeqve subtus obsolete fusco-variegatis, femoribus flavescens, obsolete fusco-lineatis; *forma brachyptera* pronoto vix convexo, marginibus lateralibus parallelis, tegminibus brevissimis, abdominis $\frac{2}{5}$ te- gentibus, apice obtuse rotundatis, virescentibus, obsolete ru- gulosus; alis tegminibus parum brevioribus.

Sällsynt; hittills endast funnen af mig i närheten af Kan- talaks i ryska Lappmarken i Juni och Juli månader, då den ej var sällsynt på *Salix*-buskar och *Ledum* och några gånger äf- ven fanns i copulation. Honans långvingade form eftersöktes förgäfvat. — U. F. M. *)

Trib. III. Bythoscopides.

(*Bythoscopina* Fieb., *Bythoscopidae* Kirschb.)

Corpus oblongum, antice obtusum. Vertex totus vel maximam ad partem declivis, antrorsum vergens. Ocelli in parte capitis antrorsum vergente positi, a margine basali re- moti. Facies dilatata, frons et clypeus parum convexa. Teg- mina venis longitudinalibus corii ramosis et transversalibus conjunctis instructa. Tibiae anticae extus haud spinosae.

Gen. ♀1. Macropsis Lew.

Trans. Ent. Soc. I, 59 (1836).

Corpus depressiusculum. Caput cum oculis pronoto pa- rum angustius. Vertex basi anguste horisontalis, deinde sub- angulariter declivis, plica supra-antennali acute carinata, sub- transversaliter posita. Ocelli inter se circiter duplo magis quam ab oculis remoti. Facies brevis, fere semicircularis,

*) Denna jemte andra arter från ryska Lappmarken och ryska Ka- relen äro till följd af särskilda omständigheter icke uppställda tillsam- mans med öfriga i den finska samlingen; jag har dock för enkelhetens skull vid alla, som förvaras i Universitetets samlingar, tecknat U. F. M.

lateribus ante oculos rotundatis; fronte brevi, latissima, subhorizontaliter retrorsum ducta; genis latis usque ad apicem clypei attingentibus; loris parvis, obovato-lanceolatis, lateribus totis genis cinctis; clypeo sutura distincta a fronte separato, sat convexo. Rostrum clypeo plus duplo longius, tenue. Antennae in fovea profunda insertae, breves, articulis basalibus parum incrassatis. Oculi parvuli, trigoni, valde convexi. Pronotum longitudine duplo latius, antice rotundatum, postice medio subtruncatum, marginibus lateralibus acutis, rectis, antrorsum convergentibus. Scutellum magnum, triangulare. Tegmina subcoriacea, apice anguste rotundata, intus appendice membranæ angusta praedita. Alae (Tab. I, f. 16) vena intramarginali secundum apicem curvata et in margine exteriori incurrente, longitudinali secunda pone medium furcata, ramo exteriori cum longitudinali prima unito, interiore vena transversali cum tertia longitudinali conjuncto. Pedes breviusculi; tibiae anticae 3-angulariter prismaticae, haud spinosae, tenuiter pubescentes; posticae 4-angulariter prismaticae, 4-seriatim spinosae, spinis basi incrassatis; tarsi postici articulo primo ceteris simul sumtis longitudine aequali, antici articulo primo et secundo simul sumtis tertio vix adaequantibus.

Arterna af ifrågavarande slägte hafva en temligen plattröckt kroppsform. Hufvudet är framtill trubbigt rundadt. Hjessan vid basen smalt horisontel, derefter nästan vertikalt nedböjd, antenn-groparna ofvan begränsade af en hvass, upphöjd, på tvärens liggande kant. Punktögonen äro belägna på den framåtriktade delen af hufvudet på ungefär dubbelt så långt afstånd från hvarandra, som från ögonen. Pannan är kort och bred, framtill afsmalnade, något convex, nästan horisontelt bakåtsträckt. Kinderna äro breda, i yttre kanten rundade, spetsen smalt utdragen, omgifvande de små nästan lancettlika tyglarna och nående clypei spets. Clypeus är mycket liten, rektangelformig, convex, genom en tydlig sutur afsatt från pannan. Rostrum mer än dubbelt så långt som clypeus. Antennerna belägna i en djup grop, mycket korta, andra leden längre och smalare än den första; borsten vid basen förtjockad, knappt nående till ögats bakkant. Ögonen äro små, rundadt-triangelformiga, starkt convexa. Pronotum omkring dubbelt så bredt som långt, framtill trubbigt rundadt, baktill i midten tvärt, hörnen snedt afstympade, sidokanterna hvasst

kölade, framåt obetydligt convergerande. Scutellen stor, triangelformig, ungefär af pronoti längd, i midten med en tvär trubbvinklig framåt riktad intryckning. Täckvingarna äro längre än abdomen, med den inre kanten takformigt liggande mot hvarandra, membran-bihaget mycket litet, endast vid inre kanten bakom clavi spets något bredare. Flygvingarnas (Tab. I, f. 16) inre submarginalnerv böjd utefter vingspetsen och sjelfständigt utlöpande i yttre vingkanten; andra längdnerven bakom midten delad i tvenne grenar, af hvilka den yttre förenar sig med första längdnerven och gemensamt med denna utmynnar i submarginalnerven, den andra är nära basen medelst en kort tvärnerv sammanbunden med tredje längdnerven. Benen temligen korta, de främre tibierna 3-kantigt prismatiska, utan tornar, men försedda med utstående fina hår, de bakre 4-kantigt prismatiska, beväpnade med i 4 rader ställda taggar, hvilka utgå från tandlika upphöjningar på tibierna. Baktarserna med den första, de främre med sista leden ungefär så lång som de öfriga tillhopa.

1. *M. lanio* L.

Oblongo-ovatus, antice obtusus, glaber, pallide flavescens, vertice, pronoto scutelloqve rufescenti- et fusco-irroratis, obsolete transversim strigosis; scutello prope angulos basales utrinque area subrotundata laevi, interdum rufescenti, notato; tegminibus parum pellucidis, virescentibus, venis elevatis, clavo dense et distincte, corio parcus, membrana obsolete impresso-punctatis, appendice fumata; alis hyalinis; pedibus anterioribus pubescentibus, posticis glabriusculis. Long. 7—7½ m. m.

Mas: valvula genitali maxima, latitudine parum longiore, lateribus apiceqve rotundata, transversaliter convexa, tenuissime pubescenti; laminis genitalibus plane occultis; lobis lateralibus hypopygii semiovalibus, valvula genitali multo longioribus, compressis, postice conniventibus.

Femina: segmento ultimo ventrali apice obsolete trisinuato.

Am. et S., *Hist. nat. Ins. Hem.*, 585, 1 — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 155, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 168, 1. — Fieb., *Eur. Bythosc.*, 2, 3.

Cicada L., *Faun. Sv.*, 241, 892 (1761). — *Syst. Nat.* V, 464, 33. — Panz., *Deutschl. Ins.*, 6, 23 et 32, 10.

Jassus Fabr., *Syst. Rhyng.*, 86, 4. — Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 81, 1. — Fall., *Hem. Sv.* II, 59, 1.

Bythoscopus Burm., *Handb. d. Ent.*, 109, 1.

Var. b, ♂♀: tegminibus pallide rufescentibus.

Cicada brunnea Fabr., *Ent. syst.*, 43, 68.

Jassus ead. Fabr., *Syst. Rhyng.*, 87, 10.

Denna art förekommer temligen sällsynt på Ek i södra Sverige; funnen i Skåne af Fallén och Boheman, på Gotland af Dahlbom samt vid Stockholm af Stål. För öfrigt är den utbredd öfver en stor del af Europa. — S. R.-M.

Gen. 12. *Pediopsis* Burm.

Gen. Ins., 16 (1838).

Corpus oblongum, convexum. Caput cum oculis pronoti latitudine vel hoc paullo angustius; vertice a supero viso obtuse angulato, usque a basi subito rotundato-declivi. Ocelli in parte capitis antrorsum vergente positi, valde distantes. Facies triangularis, plica supra-antennali maxime obliqua; genis angustis, lateribus obsolete sinuatis, loras anguste lanceolatas extus cingentibus, apicem clypei haud attingentibus; clypeo a fronte haud separato. Rostrum coxas intermedias attingens, apice angustatum. Antennae in foveis profundis insertae, articulis basalibus brevibus, seta marginem exteriorum oculorum superante, oculi parvuli, valde convexi. Pronotum antice obtuse angulatum. Scutellum breviter triangulare. Tegmina abdomine longiora, apice rotundata, intus haud valvantia, areis apicalibus 5. Alae (Tab. I, f. 17) vena intramarginali in longitudinali prima transeunte, longitudinali secunda prope apicem furcata, ramis prope basin obtuse angulariter inflexis et cum longitudinalibus vicinis venis obliquis conjunctis. Tibiae anticae teretes, haud spinosae, posticae 4-angulariter prismaticae, triseriatim spinosae intusque setis in serie simplici positae. Mas: valvula genitali nulla.

Arterna af detta slägte hafva en aflång, höghvälfd kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen lika bredt som pro-

notum eller obetydligt smalare. Hjessan sedd ofvanifrån visar en smal, vinkelformigt framsträckt kant, som småningom rundadt öfvergår i den vertikalt stående delen af hufvudet, hvilken bär de vidt från hvarandra aflägsnade punktögonen. Pannan är bred, oftast obetydligt convex, i spetsen utan gräns öfvergående i clypeus. Tinningarna ofvan antennernas bas med ett hvasst köladt veck, som ända från ögonens inkant löper inåt i sned riktning. Kinderna äro tillsammans med de lancettlika, ofta med dem sammanvuxna tyglarna smalt lancettlika, i yttre kanten otydligt sinuerade, nående nära clypei spets. Rostrum mot spetsen obetydligt afsmalnande. Antennerna äro bildade såsom hos föregående slägte, men med något längre borst. Ögonen äro temligen små, starkt hvälfda. Pronotum ungefär dubbelt så bredt, som långt, framtill trubbvinkligt framsträckt, sidorna mycket korta, afrundade. Scutellen temligen stor, bredt triangelformig, med en tvär intryckning före spetsen. Täckvingarna längre än abdomen, i spetsen smalt afrundade, med inre kanten takformigt lutande mot hvarandra; apicalfälten äro 5, membranbihanget knappt märkbart. Flygvingarnes (Tab. I, f. 17) inre kantnerv i spetsen af vingen förenad med första längdnerven, andra längdnerven före spetsen tvådelt, hvardera grenen nära basen trubbvinkligt böjd och medelst en sned tvärnerv sammanbunden med närliggande längdnerv. Benen äro temligen långsträckta. Bakre tibierna 4-kantigt prismatiska, beväpnade med i 3 rader ställda tornar, hvaraf den yttersta radens äro tätast och kraftigast, alla utgående från tandlika utsprång, på inre sidan med en enkel rad af borst; de främre äro trinda, gleshåriga; tarserna såsom hos föregående slägte. Hos hannen likna genitalsegmenten vid första påseendet mycket dem hos honan, derigenom att andra segmentet är bildadt såsom det sista hos detta kön och omsluter med inre kanterna de smala uppåt böjda genitalskifvorna, äfvensom derigenom att genitalklaffen saknas.

Arterna af detta slägte uppehålla sig på träd och buskar och förekomma öfver en stor del af jordens tempererade och kalla zoner.

Conspectus specierum.

A. Vertex totus verticalis, a supero inspectus tantum ut sutura lineiformis visibilis; tegmina vena cubitali ante furcam cum brachio vena unica transversali conjuncta.

1. *P. Tiliae* Germ.

B. Vertex a basi sensim declivis, a supero inspectus satis visibilis.

a. Pronotum transversim aciculato-strigosum, haud carinatum; ocelli supra linea oculorum positi; tegmina vena cubitali ante furcam venis 2 transversalibus cum brachio conjuncta.

2. *P. Alni* Schrank, 3. *P. flavicollis* L., 4. *P. Carpini* (Boh.) n. sp., 5. *P. brevicauda* Thoms., 6. *P. subangulatus* n. sp., 7. *P. planiscuta* Thoms.

b. Pronotum a medio oblique arcuatim aciculato-strigosum, ocelli in linea oculorum positi.

aa. Frons longitudinaliter vix convexa.

8. *P. virescens* Fabr., 9. *P. flavus* n. sp., 10. *P. infuscatus* n. sp., 11. *P. nassatus* Germ., 12. *P. marginatus* H.-Sff., 13. *P. impurus* Boh.

bb. Frons basi longitudinaliter distincte convexa.

14. *P. Rubi* Boh., 15. *P. scutellatus* (Zett.) Boh., 16. *P. nanus* H.-Sff.

A. Vertex totus verticalis, a supero inspectus tantum ut sutura lineiformis visibilis, tegmina vena cubitali ante furcam cum brachio vena unica transversali conjuncta. Spec. 1.

1. *P. Tiliae* Germ.

Breviter ovatus, dilute brunneus, nitidus, glaber; capite pronotoque flavis; capite medio carinato, obsolete rugoso-punctato, fronte utrinque inter antennas area angusta longitudinali laevi; pronoto longitudine plus duplo latiore, antice obtuse angulariter producto, postice late emarginato, supra medio carinato, confertim oblique aciculato-ruguloso, rugulis in medio angulum antrorsum vergentem formantibus, ad marginem anticum utrinque prope oculos macula parva laevissima transversim posita; scutello ante apicem transversim angulariter impresso, apice carinato; tegminibus obsolete fusco-irroratis, appendice membranae satis distincta; alis hyalinis, abdomine pectoreque infuscatis; tibiis posticis ad spinarum basin fusco-punctatis, ungviculis infuscatis. Long. 5—5½ m. m.

Mas: laminis genitalibus angustis, subreflexis, pallide flavis, parce albido-pilosis.

Femina: segmento ultimo ventrali trisinuato, sinu medio quam lateralibus profundiore et angustiore.

Flor, *Rhynch. Livl.* II, 183, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 176, 9. — Fieb., *Eur. Bythosc.*, 9, 1. — Thoms., *Opusc. ent.*, 317, 1.

Jassus Germ., *Faun. Ins. Eur.* XIV, 14 (1813). — Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1845, 52, 25.

Denna art förekommer temligen sällsynt i sydligare Sverige ända upp till trakten af Stockholm och uppehåller sig på Lind. Föröfrigt är den funnen i Livland, Tyskland och Schweiz. — S. R.-M.

B. Vertex a basi sensim declivis, a supero inspectus satis visibilis. Spec. 2—16.

a. Pronotum transversim aciculato-strigosum, haud carinatum; ocelli supra linea oculorum positi, tegmina vena cubitali ante furcam venis duabus transversalibus cum brachio conjuncta. Spec. 2—7.

2. *P. Alni* Schrank.

Oblongo-ovatus, varicolor, nitidus, glaber; vertice medio carinato, punctis 4 parvis lineolaqve obliqua utrinque infra antennarum basin nigris; fronte remotius tenuiterqve punctulata, utrinque area laevi parva et obsoleta; clypeo punctis duobus impressis nigris transversim positis; pronoto medio obtuse producto, brunneo, transversim subtiliter aciculato punctulatoqve, utrinque in margine antico nigro-maculato; tegminibus laevibus, elevato-venosis; alis hyalinis, apice obsoletissime infuscatis; pedibus pallidis, plus minusve nigro-lineatis punctatisqve, tibiis anterioribus extus distincte canaliculatis. Long. $5\frac{1}{4}$ —6 m. m.

Mas: laminis genitalibus subrectis, parce tenuissime pilosis; lobis hypopygialibus latis, postice obtuse emarginatis, anguste valvantibus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice parum producto, medio late rotundatim emarginato; vagina hoc quadruplo longiore, apice longius exserta.

Thoms., *Opusc. ent.*, I, 319, 5.

Cicada Schrank, *Faun. Boic.* II, 50, 1056 (1801).

Jassus Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1845, 56, 28.

Pediopsis Heydenii Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 172, 2.

Var. a, ♂♀: capite flavo, fascia transversali verticis duabusqve interdum confluentibus frontis nigris, scutello fulvo, medio plerumqve longitudinaliter infuscato, basi maculis duabus triangularibus punctisque duobus parvis in medio

transversim positis apiceqve nigris; tegminibus pallidis, subpellucidis, venis fuscis, clavo margine suturali basi et pone medium late albo; abdomine pedibusqve nigro-flavoqve variegatis.

Var. b, ♀: capite flavo, lineola obliqua inter antennas nigra; scutello fulvo, basi maculis duabus triangularibus rufis, medio punctis duobus transversim positis lineolisqve 2 posterioribus nigris; tegminibus hyalinis, venis apice tantum fuscis, clavo abdomine pedibusqve ut in *var. a*.

Var. c, ♂: capite, scutello, margine suturali clavi abdomine pedibusqve ut in *var. a*; tegminibus infuscatis, parum pellucidis, venis fusco-umbratis.

Var. d, ♀: corpore toto supra, fronte pedibusqve rufescenti-brunneis, corpore subtus verticeqve pallide flavis, lineolis frontalibus nigris; tegminibus ferrugineis, ante apicem hyalinis, clavo macula magna basali margineqve suturali pone medium late albis.

Var. e, ♀: corpore toto supra tegminibusqve ferrugineis vel brunneis, unicoloribus, vertice tantum punctis 4 nigris normalibus; corpore subtus pallide flavo.

Denna art lefver uteslutande på *Alnus glutinosa* och synes vara temligen sällsynt i södra Finland och Skandinavien. Hitills är den funnen i Pargas af O. Reuter och författaren, vid Tammerfors af C. Lundahl, i Nyland af Mäklin och A. Palmén, i Yläne vid stränderna af Pyhäjärvi ej sällsynt samt i ryska Karelen, nordligast vid Paadana (63° 10') af mig. I Sverige är den tagen i Skåne af Sundevall och Stål, i Bohuslän af O. Reuter, i Östergötland af Wahlberg samt i Småland, Vestergötland och vid Stockholm af Boheman. Föröfrigt är den funnen i Tyskland. — U. F. M.

3. *P. flavicollis* L.

Oblongo-ovatus, nitidus, glaber, varicolor; vertice vix carinato, fronte valde convexa, confertim, profunde rugoso-punctata, utrinque area distinctissima laevi usque ad lineam ocellorum assurgente; clypeo convexo; pronoto medio obtuse producto, supra transversim, antice obsoletissime, aciculato punctulatoqve, postice profundius rotundata-emarginato; scutello pone medium transversim sub-biarcuatim impresso; teg-

minibus laevibus, elevato-venosis; alis totis albido-hyalinis; tibiis anterioribus extus canaliculatis. Long. $4\frac{1}{4}$ — $4\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus subrectis, parce tenuiter pilosis, lobis hypopygialibus postice productis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, medio fere angulariter producto ibique anguste et profunde inciso; vagina hoc plus quam quadruplo longiore, apice distincte exserta.

Cicada L., *Faun. Sv.*, 242, 891 (1761). — *Syst. Nat.* II, 709, 33. — Schrank, *Enum. Ins. Austr.*, 252, 480. — Fabr., *Syst. Rhynch.*, 75, 64.

Jassus Germ., *Faun. Ins. Eur.*, 3, 23. — *Mag. d. Ent.* IV, 85, 14.

Bythoscopus Burm., *Hand. d. Ent.* II, 110, 3.

Jassus Rosae, *triangularis* et *bipustulatus* Fabr., *Syst. Rhynch.*, 87—88; 16, 17 et 19.

Jassus triangularis Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 85, 13.

Jassus fruticola Fall., *Hem. Sv.* II, 62, 5. — Zett., *Ins. Lapp.*, 302, 4.

Bythoscopus id. H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 143, 9 et 10. — Fieb., *Eur. Bythosc.*, 9, 2.

Pediopsis ead. Flor., *Rhynch. Livl.* II, 184, 2. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 171, 1. — Thoms., *Opusc. ent.*, 318, 2.

Jassus nigrifulvus Zett., *Ins. Lapp.*, 303, 5.

Var. a, ♂♀: capite flavo, vertice fascia et punctis 2 vel 4 fronteque maculis duabus, supra interdum confluentibus, nigris; scutello fulvo, medio plerumque infuscato, basi maculis duabus triangularibus, punctis duobus parvis transversim positis apiceque nigris; tegminibus hyalinis, venis fuscis; corpore subtus pedibusque nigro-flavoque variegatis.

Jassus fruticola var. a, Fall., *l. c.* — *id.*, *var. a*, *obscurus* Zett., *l. c.* — *id.*, *var. 6*, Flor., *l. c.*

Cicada diadema Fabr., *Ent. syst.* IV, 44, 74 (verisimiliter).

Var. b, ♂: ut *var. a*, sed fascia transversa verticis nulla.

Var. c, ♂♀: capite, corpore subtus pedibusque omnino ut in *var. a*; tegminibus maculis nigricantibus in medio clavi, circa venis transversalibus corii nec non in apice mem-

branae plus minusve dilatatis; pronoto scutelloque saepe totis fuscis.

Var. d, ♂: omnino ut *var. c*, sed clavo basi et pone medium intus maculis magnis flavis.

Var. e, ♀: fronte infuscata, vertice, pronoto, scutello basique tegminum flavis; his hyalinis, venis obsoletis, medio apiceque saturate fusco-notatis; corpore subtus pedibusque fusco-variegatis.

Fall., *l. c.*, *var. d*. — Zett., *l. c.*, *var. d*, *flavicollis*. — Flor, *l. c.*, *var. 3*, *flavicollis*.

Cicada flavicollis L., *l. c.*

Var. f, ♀: omnino ut *var. e*, sed tegminibus nigro-maculatis.

Var. g, ♀: pallide rufescens, tegminibus basi juxta scutellum late flavis, disco maculis plus minusve dilatatis hyalinis.

Fall., *l. c.*, *var. γ*. — Zett., *l. c.*, *var. c*, *triangularis*. — Flor, *l. c.* *var. 4*, *triangularis*.

Jassus triangularis Fabr., *l. c.* — Germ., *l. c.*

Var. h, ♀: omnino ut *var. f*, sed tegminibus hyalinis, clavo intus late flavo; vitta lata secundum suturam clavi usque ad apicem membranae continuata saturate ferruginea.

Var. i, ♀: capite, pronoto, scutello tegminibusque saturate virescenti-flavis, his apice hyalinis, fronte punctis areisque laevibus nigris, abdomine pedibusque nigro-variegatis.

Fall., *l. c.*, *var. ε*. — Zett., *l. c.*, *var. e*, *Rosae*. — Flor, *l. c.*, *var. 1*, *Rosae*.

Jassus Rosae Fabr., *l. c.*

Bythoscopus dubius Fieb., *Eur. Bythosc.*, 9, 3 (forte).

Var. l, ♀: omnino ut *var. g*, sed tegminibus totis hyalinis.

Var. m, ♀: tota testacea vel dilute brunnea.

Fall., *l. c.*, *var. β*. — Zett., *l. c.*, *var. b*, *pallens*. — Flor, *l. c.*, *var. 2*, *pallens*.

Var. n, ♀: capite, pronoto scutelloque brunneis, tegminibus nigricantibus; corpore subtus pedibusque flavis, fusco-variegatis.

Fall., *l. c.*, *var. ζ*.

Var. o, ♀: nigro-fusca, vertice, pronoto, scutello clavo-que basi late flavis.

Var. p, ♀: capite, pronoto, scutello, tegminibus pedibusque nigris, pectore ventreque flavescens.

Jassus nigrutilus Zett., l. c.

Denna till färgen i oändlighet varierande art, hvaraf endast de anmärkningsvärdaste här äro upptagna, förekommer högst allmänt på björk från Juli till September och är utbredd öfver hela Finland och Skandinavien ända upp till Lappmarkerna, hvarest jag dock funnit den ytterst sparsamt. Föröfrigt är den utbredd öfver hela Europa. — U. F. M.

4. *P. Carpini* (Boh.) n. sp.

Oblongo-ovatus, nitidus, glaber, varicolor, vertice obsolete carinato; fronte valde convexa, confertim profunde rugoso-punctata, utrinque area magna distinctissima laevi usque ad lineam ocellorum assurgente; pronoto medio obtuse producto, postice vix emarginato, transversim subtiliter aciculato punctulatoque; scutello pone medium transversim impresso; tegminibus laevibus, elevato-venosis, alis hyalinis, tibiis anterioribus extus canaliculatis. Long. 4 m. m.

Mas: laminis genitalibus subrectis, parce tenuiter pilosis, lobis hypopygialibus postice productis, angulatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice fere triangulariter producto, medio anguste et profunde inciso; vagina hoc plus quam triplo longiore, apice longius exserta.

Var. a, ♂: pallide flava, vertice punctis 4, fronte utrinque macula oblonga, pronoto ad marginem anticum utrinque macula transversali punctisque nonnullis in angulis, punctis tibiarum tarsisque omnibus apice nigris; scutello basi maculis tribus punctisque duobus pone medium fuscis; tegminibus hyalinis, brunneo-venosis.

Var. b, ♀: supra rufescenti-brunnea, subtus flava, vertice punctis 4, fronte utrinque lunula angusta, punctis tibiarum tarsisque apice nigris, tegminibus brunneis, subpellucidis.

Var. c, ♀: tota pallide flava, tegminibus flavescenti-hyalinis.

Praecedenti simillimus, paullo minor, nec nisi structura pronoti distingvendus. Caput omnino ut in praecedenti. Pronotum antice rotundatum, postice vix visibiliter emarginatum, angulis posticis obtuse rotundatis, disco modice convexo. Scutellum triangulare, latitudine basali distincte brevius, pone medium transversim impressum. Ceterum omnino ut in praecedenti.

Sällsynt; hittills funnen endast i Skåne af Boheman; att döma af den af upptäckaren föreslagna benämningen torde den lefva på *Carpinus Betulus*. — S. R.-M.

5. *P. brevicanda* Thoms. *)

Oblongo-ovatus, nitidus, glaber, varicolor; vertice mox a basi declivi; fronte parum convexa, confertim punctata, area magna distincta laevi, ocellos haud attingente; pronoto medio obtuse producto, postice late emarginato, minus subtiliter transversim aciculato punctatoque; clypeo convexo; scutello pone medium transversim impresso; tegminibus laevibus, elevato-venosis; alis totis hyalinis; tibiis anterioribus extus canaliculatis. Long. $3\frac{3}{4}$ —4 m. m.

Mas: laminis genitalibus subrectis, tenuissime pilosis, lobis hypopygialibus postice obtuse rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, apice obtuse rotundato, medio late rotundatim emarginato; vagina hoc triplo et dimidio longiore, apice leviter exserta.

Thoms., *Opusc. ent.* 1, 318, 3 (1870).

Pediopsis fruticola var. 7, *frontalis* Flor, *Rhynch. Livl.* II, 186, 2 (partim).

Var. a, ♂♀: capite virescenti-flavo, fasciis duabus transversalibus in vertice punctisque ad basin clypei nigris vel fuscis; pronoto flavo, punctis fundo infuscatis; scutello fer-

*) Först sedan de 4 första arken af närvarande arbete voro tryckta, lärde jag genom meddelade typexemplar känna de af Thomson såsom nya beskrifna arterna af detta slägte; jag har därför i inledningen upptagit denna såsom en ny art under namn af *P. frontalis* (Flor), hvilket bör utbyttas mot Thomsons benämning, under hvilken den först blifvit beskrifven såsom en skild art.

rugineo, unicolore (♀), vel basi utrinque macula vittaque media fuscis (♂); tegminibus hyalinis, fusco-venosis, maculis in apice clavi et circa venis transversalibus corii membranaque tota fuscis vel brunneis; pectore pedibusque pallide flavis, tibiis omnibus nigro-lineatis, tarsis apice infuscatis; abdomine nigro, segmentorum marginibus maculisque in lobis hypopygialibus flavis (♂), vel ventre toto vittisque duabus dorsalibus flavescens (♀).

Var. b, ♀: tota testacea vel pallide ferruginea, punctis 4 in vertice nigris.

Denna art, som blifvit förvexlad med *P. flavicollis*, synes vara något sällsyntare än denna. Hittills är den tagen i Kimito af O. Reuter, vid Tammerfors af C. Lundahl, i Kiuruvesi i norra Savolax (63° 40') af C. Lundström, i norra Karelen och Tavastland af W. Woldstedt, vid Kuopio af A. Malmberg, vid Petrosavodsk af A. Günther, i Yläne af författaren; i Sverige är den tagen i Bohuslän af O. Reuter och uppgifves vara "ej sällsynt" af Thomson. Den torde äfven förekomma i Livland, att döma af Flors beskrifning på *P. fruticola*. — U. F. M.

6. *P. subangulatus* n. sp.

Elongato-ovatus, nitidus, glaber, nigro-flavoque variegatus; vertice subangulariter producto, basi distincte carinato, antice remote tenuiter punctulato; fronte valde convexa, confertim rugoso-punctata, utrinque area distinctissima laevi notata; pronoto medio obtuse angulariter producto, subtiliter sub-biarcuatim transversim aciculato punctulatoque; scutello antice obsolete punctulato, postice obsolete transversim strigoso, pone medium fortiter impresso, nigro-fusco, medio utrinque puncto distincto calloso flavo; tegminibus pellucidis, crasse fusco-venosis; alis hyalinis; abdomine nigro, segmentis marginibus flavis; pedibus nigricantibus, flavo-variegatis, tibiis tarsisque posticis valde elongatis, gracilibus. Long. 4½ m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmentis genitalibus valde elongatis; segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, medio anguste producto ibique profunde angulariter exciso; vagina hoc qua-

druplo longiore, apice longius exserta, valvulis lateralibus apice acute angulariter productis.

P. flavicollis L. affinis, sed corpore angustiore, capite et pronoto antice acutius productis, fronte remotius et distinctius punctulata, pedibus posticis longioribus et gracilioribus certe distincta species. Caput cum oculis prothorace fere latius, vertice obtuse angulariter producto, basi distincte carinato, obsolete transversim aciculato punctulatoque, antice remote et distincte punctulato, flavo, basi fascia lata transversa nigra; fronte valde convexa, rugoso-punctata, utrinque area magna laevi, usque ad lineam ocellorum assurgente, nigra, marginibus lateralibus anguste maculaque media albido-flavis; clypeo flavo, linea media nigricante, genis flavis, loris infuscatis. Rostrum tenue, apice infuscatum. Antennae in fovea nigricante positae, articulis basalibus fuscis, seta parum infuscata. Oculi mediocres, valde convexi. Pronotum longitudine plus duplo latius, antice obtuse angulariter productum, postice leviter emarginatum, angulis basalibus oblique rotundato-truncatis; disco transversim subtiliter obtuse biarcuatim aciculato et praeterea remote punctulato, sordide albido, in margine antico macula magna transversali, callosa, nigra. Scutellum triangulare, apice acuminatum, basi obsolete punctulatum, apice subtiliter transversim strigosum, pone medium fortius transversim impressum et ante impressionem foveolis duabus obsolete impressis; nigrum, disco utrinque macula obsoleta ferruginea et in margine laterali utrinque in medio puncto distinctissimo calloso, flavo-albido. Tegmina hyalina, valide fusco-venosa, margine interiori clavi ante medium apiceque fusco. Alae hyalinae. Pectus flavo-nigroque variegatum. Abdomen nigrum, marginibus segmentorum dorsalium ventraliumque pallide flavis. Pedes elongati, quam in speciebus congeneribus graciliores, nigri; tarsis elongatis, posticorum articulo primo subtus distinctius setoso; femoribus intus tibiisque flavo-lineatis, geniculis late tarsorumque posticorum articulo basali toto flavis.

Sällsynt; ett enda exemplar har blifvit funnet för flera år sedan i Yläne af C. R. Sahlberg.

Obs. Efter all sannolikhet varierar denna art i anseende till färgen i likhet med närstående arter.

7. *P. planiscuta* Thoms.

Oblongo-ovatus, nitidus, glaber, griseo-flavescens, nigro-variegatus; capite antice obtuso; vertice basi obsoletius carinato; fronte minus convexa, subtiliter ruguloso-punctata, utrinque area distincta laevi fere usque ad ocellos assurgente; fascia transversa verticis aliaque latiore frontis utrinque lobato-dilatata nigris; clypeo lato, planiusculo, pronoto antice obtuse rotundato, transversim subtiliter aciculato punctulatoque, antice utrinque obsolete nigro-maculato; scutello medio infuscato, basi maculis duabus triangularibus apiceque nigricantibus; tegminibus griseo-hyalinis, crassius nigro-venosis; alis hyalinis, fusco-venosis; maculis angustis pectoris abdominisque nigris; pedibus pallide-flavis, nigro-strigosis. Long. $4\frac{1}{2}$ m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo parum longiore, lato, postice subtruncato, medio obsoletissime emarginato; vagina hoc plus quam quadruplo longiore, apice distincte exserta.

Thoms., *Opusc. ent.* I, 318, 4 (1870).

Sällsynt; endast funnen i Norrland af Thomson.

b. Pronotum a medio oblique arcuatim aciculato-strigosum; ocelli in linea oculorum positi. Spec. 8—16.

aa. Frons longitudinaliter vix convexa. Spec. 8—13.

8. *P. virescens* Fabr.

Oblongo-ovatus, dilute virescens; vertice obtuse angulariter producto fronteque parum convexa tenuiter carinatis, totis subtilius ruguloso-punctatis; pronoto antice obtuse angulariter producto, postice late et profundius emarginato, fortius aciculato-ruguloso; tegminibus hyalinis, apice obsolete infuscatis, venis ultra medium viridibus, vena cubitali ante furcam cum brachio vena unica transversali conjuncta,

vena transversali secunda in ramo interiore cubiti excurren-
te; alis hyalinis; tibiis posticis extus basi plerumque puncto
distincto nigro notatis, ungviculis infuscatis. Long. $4\frac{1}{4}$ —5.
m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, ante medium fortius
reflexis; lobis hypopygialibus obtuse rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali apice angulariter
producto, medio obtuse emarginato.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 188, 3. — Am. et S., *Hist.
nat. Ins. Hem.*, 586, 407, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*,
175, 8. — Fieb., *Eur. Bythosc.*, 10, 5. — Thoms., *Opusc.
ent.* 321, 9.

Cicada Fabr., *Ent. syst. IV*, 46, 84 (1794). — *Syst.
Rhyng.*, 79, 84.

Jassus Germ., *Mag. d. Ent. IV*, 82, 5.

Cicada graminea Fabr., *Ent. syst. suppl.*, 521, 47.

Jassus ead. Germ., *Mag. d. Ent. IV*, 81, 4.

Jassus prasinus Boh., *Ent. ant. södr. Sv., Vet.-Ak.
Handl.* 1851, 123.

Pediopsis ead. Fieb., *Eur. Bythosc.*, 11, 7.

Sällsynt; jag har funnit ett exemplar på *Salix*-buskar vid
Konnitsa å i Räisälä socken i södra Karelen d. 30 Juli 1866.
I Sverige är den funnen i Skåne, Vestergötland och Bohuslän
af Boheman, i sistnämnde landskap äfven af O. Reuter. För
öfrigt är den utbredd öfver en stor del af Europa. — U. F. M.

9. *P. flavus* n. sp.

Elongato-ovatus, nitidus, glaber, totus luteo-flavus; ver-
tice acutius angulariter producto fronteque parum convexa
confertim ruguloso-punctatis, obsolete carinatis; pronoto
antice angulariter producto, postice profunde emarginato,
fortius aciculato-rugoso; tegminibus pellucidis, tenuiter ve-
nosis, trunco venae cubitalis vena unica transversali cum
brachio conjuncto, vena transversali secunda in ramo interi-
ore cubiti mox pone basin incurrente; alis totis hyalinis,
venis obsolete; corpore subtus pedibusque pallide flavis, im-
maculatis. Long. 5 m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali apice obtuse producto, medio parum emarginato, genitalibus elongatis.

Praecedenti affinis, corpore parum majore et angustiore, vertice pronotoque acutius productis coloreque longe aliena distinguendus. Caput cum oculis pronoto latius, totum luteo-flavum; vertice angulariter producto, mox a basi declivi, subtilius rugoso-punctato, medio obsolete carinato; fronte parum convexa, confertim paullo fortius quam vertice rugoso-punctata, medio obsolete carinata. Antennae basi flavae, seta parum infuscata. Oculi parvuli, rotundato-trigoni, nigro-brunnei. Pronotum longitudine plus duplo latius, antice fortius subangulariter productum, basi late et profunde emarginatum; angulis posticis oblique rotundato-truncatis; supra parum convexum, medio obsolete carinatum, fortius inaequaliter oblique aciculato-rugosum, haud punctatum, totum luteo-flavum. Scutellum triangulare, apice acutiusculum, obsolete punctulatum, flavum, ante apicem profunde arcuatim impressum. Tegmina flavescenti-pellucida, nitida, laevia, venis tenuibus, subelevatis, concoloribus; vena transversali secunda in ramo interiore cubitali mox pone furcam incurrente, areis tribus intermediis subapicalibus simul sumtis longitudine harum intermediae parum angustioribus; appendice membranae valde angusta. Alae albido-hyalinae, venis tenuibus, obsolete. Corpus subtus totum flavum. Pedes, apice summa tarsorum infuscata excepta, flavi.

Sällsynt; jag har funnit den bland *Salix*-buskar vid Vuoxens strand invid staden Kexholm i södra Karelen d. 18 Juli 1866. — U. F. M.

10. *P. infuscatus* n. sp.

Elongato-ovatus, valde convexus, fuscescens, subopacus, subtus tenuissime pubescens; vertice obtuse angulariter producto, apice macula nigra notato, fronteque minus convexa, subtiliter punctulatis; clypeo apiceque frontis lucide flavis; macula magna infra oculos utrinque aliisque duabus longitudinalibus determinatis inter antennis nigris; pronoto fortius oblique lacunoso-aciculato, tenuiter carinato, utrinque in mar-

gine antico macula transversali callosa nigra; scutello basi rugoso-punctato, ante apicem transversim impresso, nigro, medio obsolete (♂) vel distincte (♀) pallide bivittato; tegminibus fuscis (♂) vel griseis (♀), subpellucidis, venis obsolete, transversali secunda ramum interiorum cubiti cum brachio conjungente; alis infuscatis; corpore subtus pedibusque flavo-fuscoque variegatis, tibiis posticis basi extus macula parva distincta nigra. Long. $4\frac{1}{2}$ —5 m. m.

Mas: laminis genitalibus valde elongatis, parum recurvatis, pallide flavis, parce pilosis; lobis hypopygialibus postice flavis, pellucidis, obtuse rotundatis; clypeo a fronte haud discreto; loris angustis, carinatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse rotundato, medio obsolete emarginato; clypeo lateribus linea impressa distincta a fronte discreto; loris apice crasse callosis.

Statura corporis elongato-ovata, valde convexa coloreque obscuriore ab affinibus praesertim distingvendus. *Mas*: Caput cum oculis pronoto latius, flavum, basi infuscatum; vertice obtuse angulariter producto, transversim ruguloso, apice macula obsoleta fusco-nigra notato; facie planiuscula, obsolete punctulata, infra oculos utrinque macula magna indeterminata aliisque duabus inter antennis, interne productis, nigris; clypeo convexiusculo, sublaevi, genis lorisque medio late nigris. Rostrum crassiusculum, basi nigrum, articulo ultimo subulato, ferrugineo. Antennae basi flavae, seta fusciscenti. Pronotum longitudine duplo latius, antice obtuse angulariter productum, basi late rotundatim emarginatum, angulis posticis oblique rotundato-truncatis; supra parum convexum, satis fortiter oblique lacunoso-aciculatum, haud punctatum, medio obsolete carinatum; supra fuscum, in margine antico utrinque pone oculos macula parva, transversa, laevi, nigra notato. Scutellum rugoso-punctatum, ante apicem transversim arcuatim impressum et ante impressionem utrinque obsolete foveolatum; supra nigrum, opacum, medio vittis duabus obsolete, postice divergentibus, ferrugineis. Tegmina fusca, parum pellucida; venis tenuibus, obsolete, trunco cubitali cum brachio vena unica transversali conjuncto, vena trans-

versali secunda in ramo interiore cubiti incurrente; areis tribus intermediis ante-apicalibus simul sumtis longitudine harum intermediae paullo angustioribus. Alae fusco-hyalinae. Pectus flavo-nigroque variegatum. Abdomen nigrum, segmentorum ventralium marginibus anguste flavis. Pedes breviusculi, tenuiter pubescentes, flavi, fusco-variegati, tibiis posticis extus basi macula parva, distincta, nigra notatis.

Femina differt capite pallide flavo, maculis quinque nigris minoribus, pronoto sordide flavescenti, antice nigrobimaculato, scutello vittis duabus pallidis latis et distinctis, interdum confluentibus, tegminibus pallide griseis, apice intus obsolete infuscatis, abdominis segmentis marginibus latius pallidis pedibusque obsolete infuscatis.

Sällsynt; jag har funnit några exemplar vid Pyhäjärvi strand i Yläne den 12—18 Juli 1868, i Rautus socken i södra Karelen d. 11 och 16 Augusti 1866 samt vid Kivatsch i ryska Karelen (62°) den 16 Augusti 1869. — U. F. M.

11. *P. nassatus* Germ.

Oblongo-ovatus, convexus, nitidus, glaber, brunnescentiflavus; vertice obtuse angulariter producto, distincte carinato; fronte planiuscula, fortius rugoso-punctata, area utrinque parva et obsoleta laevi; pronoto fortius oblique lacunosaciculato, medio distincte carinato, ad marginem anticum utrinque area transversali laevi; tegminibus obsolete venosis, vena transversali secunda in ramo interiore cubiti incurrente, areis tribus intermediis ante-apicalibus simul sumtis longitudine harum intermediae parum angustioribus; alis hyalinis; tibiis posticis tarsis fere quadruplo longioribus, basi extus macula parva distincta nigra, spinis in serie exteriori 9. Long. $4\frac{1}{4}$ —5 m. m.

Mas: laminis genitalibus valde elongatis, linearibus, reflexis, apice intus longe albido-ciliatis; lobis hypopygialibus postice albidis, pellucidis, obtuse rotundatis; clypeo cum fronte connato, loris angustis, carinatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore, postice rotundato-producto, medio obsolete emargina-

to, clypeo lateribus linea impressa distincta a fronte discreto, loris apice crasse callosis.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 189, 4. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 174, 6.

Jassus Germ., *Faun. Ins. Eur.*, 17, 13 (1813). — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 8.

Bythoscopus nitidulus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 12.

Pediopsis planicollis Thoms., *Opusc. ent. I*, 320, 8.

Var. a, ♂♀: brunneo-flavescens, maculis 4 parvis in facie duabusque in margine antico pronoti transversalibus angulisque basalibus scutelli triangulariter nigris.

Var. b, ♂♀: fronte, pronoto scutelloque fere immaculatis, ceterum ut in *var. a*.

Var. c, ♀: fronte pronoto scutelloque ut in *var. a*, tegminibus medio maculis binis fuscis.

Var. d, ♀: fronte pronoto scutelloque immaculatis, tegminibus ut in *var. c*.

Var. e, ♀: virescenti-flava, vertice apice puncto nigro, tegminibus macula suturali communi aliaque exteriori fuscis.

Var. f, ♂♀: griseo-fusca, capite flavo, maculis 5, quarum una in apice verticis, nigris; scutello nigro-fusco, ferrugineo-bivittato; tegminibus venis transversis fortiter infuscat. An distincta species?

Jassus fuscinervis Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 57, 29.

Pediopsis Thoms., *Opusc. ent.*, 321, 10.

Temligen sällsynt på *Salix*-buskar i södra Finland under Augusti och September månader. Funnen i Pargas af O. Reuter, i Nyland af A. Palmén, samt i Yläne; södra Karelen och ryska Karelen (62° 20') af mig; af *varieteten e*, har jag funnit endast ett exemplar. I Sverige är den funnen i Småland af Boheman, i Skåne af Thomson och i Östergöthland af Haglund; i Norge vid Christiania af H. Siebke. För öfrigt är den utbredd öfver en stor del af Europa. — U. F. M.

Obs. Af de tvenne arter, som Fabricius beskrifvit under namn af *Cicada nitidula* i Ent. syst. IV, 46, 83 och 87, hör den förra till släktet *Thamnotettix*, den senare till *Typhlocyba* enligt Ståls undersökning af typexemplaren (se *Hemipt. Fabriciana II*, 117). Herrich-Schäffers citat af *Cicada nitidula* Fabr. för denna art är således origtigt.

12. *P. marginatus* H.-Sff.

Elongato-ovatus, convexus, nitidus, glaber, laete flavus; vertice angulariter producto, haud carinato, apice macula nigra notato; fronte planiuscula, fortiter rugoso-punctata, area utrinque laevi obsoletissima; pronoto postice late, minus profunde emarginato, medio distincte carinato, fortius lacunoso-aciculato, utrinque area transversali, laevi, postice utrinque infuscato; scutello basi utrinque macula triangulari nigra; tegminibus apicem versus parum angustatis, obscure brunneis, postice dilutioribus, lateribus inderdum (in exoticis) late flavis, area tertia ante-apicali minima, basi acuminata; tibiis posticis extus basi puncto distincto nigro, spinis in serie exteriori 9, tarsis posticis gracilioribus. Long. 5 m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali postice subtruncato; laminis genitalibus elongatis, modice curvatis, lobis hypopygialibus tertia sua parte excedentibus, intus longius pallidopilosis; clypeo valde convexo, (sec. Kirschb.)

Femina: segmento ultimo ventrali praecedente multo longiore, postice rotundato-producto; clypeo basi a fronte haud discreto.

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 175, 7.

Bythoscopus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 7 (1836).

Sällsynt; funnen vid Stockholm af Stål och i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Tyskland. — S. R.-M.

13. *P. impurus* Boh.

Ovatus, convexus, nitidus, glaber, sordide flavescens, supra griseus, abdomine infuscato, facie maculis quinque, pronoto in margine antico duabus transversalibus callosis, scutello apice angulisque basalibus triangulariter nigris, vertice obtuse angulariter producto, obsolete carinato, fronteque parum convexa ruguloso-punctatis, hac area utrinque laevi distincta; pronoto fortius lacunoso-aciculato, medio tenuiter carinato; tegminibus laevibus, venis concoloribus, transversali secunda in ramo interiore cubiti incurrente, areis tribus ante-apicalibus simul sumptis longitudini harum intermediae aequalitatis; tibiis

posticis tarsis circiter triplo longioribus, spinis in serie exteriori 8, basi extus macula parva distincta nigra. Long. $3\frac{1}{4}$ — $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, linearibus, valde curvatis, intus longe albo-ciliatis, lobis hypogygialibus postice albido-pellucidis, obtuse productis, clypeo cum fronte connato.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere triplo longiore, postice rotundato-producto; medio leviter emarginato; clypeo lateribus linea impressa distincta a fronte discreto.

Thoms., *Opusc. ent.*, 321, 11.

Jassus Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 9. (1849).

Var. b, ♂: maculis frontalibus confluentibus, corpore supra fusco, subtus nigro-variegato, pedibus nigro-lineatis.

Ej sällsynt på torra skogsängar bland buskar under Juli och Augusti månader i sydvestra Finland, men synes saknas i öfriga delar af landet. I Sverige är den funnen på Gotland och i södra Sverige ända upp till Östergötland. — U. F. M.

bb. Frons basi longitudinaliter distincte convexa. Spec. 14—16.

14. *P. Rubi* Boh.

Ovatus, convexus, nitidus, glaber, pallide flavescens, facie maculis 7, pronoto in margine antico duabus transversalibus, sinuatis, scutello utrinque macula basali triangulari, vitta media postice abbreviata punctisque duobus pone medium, macula distincta pone oculos in pectore abdomineque, segmentorum marginibus posticis exceptis, nigris; vertice apice obtuse producto; fronte convexiuscula, ruguloso-punctata, area angusta curvata laevi utrinque; loris cum fronte connatis, a clypeo lineola impressa discretis; pronoto transversim convexo, fortius lacunoso-aciculato, medio haud carinato, scutello parum brevior; tegminibus vena transversali secunda in ramo interiore cubiti incurrente, areis tribus intermediis ante-apicalibus simul sumptis longitudine harum inter-

mediae vix latioribus; tibiis posticis extus macula parva distincta nigra, spinis in serie exteriori 9. Long. 4—4³/₄ m. m.

Mas: laminis genitalibus valde elongatis, linearibus, curvatis, intus longe albido-ciliatis, tegminibus parum infuscatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo triplo longiore, postice rotundato-producto, apice obsolete emarginato; tegminibus pallidioribus.

Thoms., *Opusc. ent.* 320, 7.

Jassus Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 54, 27 (1847).

Var. b, ♂: maculis capitis, pronoti scutellique confluentibus, tegminibus crasse nigro-venosis.

Förekommer temligen sällsynt på *Rubus idaeus* i södra Finland under Juli och Augusti månader. Funnen i Pargas af O. Reuter, vid Helsingfors af Rahm; jag har funnit den vid Åbo, i Yläne, vid Kexholm och i Pyhäjärvi socken i södra Karelen samt nordligast vid Kontschosero (62° 20') i ryska Karelen. I Sverige är den temligen sällsynt i södra och mellersta delen. — U. F. M.

Obs. I östra Sibirien förekommer en till denna mycket närstående vikarierande art, hvilken skiljer sig bland annat genom hvita nerver på täckvingarna samt tydligare och bestämdare teckningar, och hvilken troligen är densamma, som blifvit upptagen af Stål (*Sib. Hem.*, *Stett. Ent. Zeit.* XIX, 197, 106) under benämningen *Bythoscopus Rubi* Boh.

15. *P. scutellatus* (Zett.) Boh.

Breviter ovatus, crassus, convexus, nitidus, glaber; pallide flavescens, capite punctis 7 obsolete, pronoto utrinque in margine antico macula irregulari, scutello basi maculis triangularibus prope angulos positis, macula distincta pone oculos in pectore segmentisque abdominalibus, marginibus exceptis, nigris; vertice apice obtuse producto; fronte convexiuscula, ruguloso-punctata, utrinque area angusta curvata laevi; loricum fronte connatis, apice lineola impressa a clypeo discretis; pronoto transversaliter minus convexo, scutello distincte brevior, fortiter lacunoso-aciculato et punctato, medio tenuiter carinato; tegminibus pellucidis, crasse fusco-venosis, vena transversali secunda in ramo interiore cubiti incurrente, areis tribus intermediis ante-apicalibus longitudine harum inter-

mediae latioribus, tibiis posticis basi extus macula parva distincta nigra, serie exteriori plerumque 10-spinosa. Long. $4\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{4}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali lateribus rotundato, medio truncato; laminis genitalibus elongatis, modice recurvatis, intus longius pallide pilosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo plus duplo longiore, postice rotundato-producto, apice obsolete emarginato.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 191, 5. — Thoms., *Opusc. ent.* 320, 6.

Jassus Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 53, 26 (1847).

Bythoscopus diadema H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 143, 11 (1836).

Pediopsis id. Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 172, 3.

Denna art, som ännu ej blifvit funnen i Finland, förekommer i Skåne på *Salix*-buskar och har derstädes först blifvit upptäckt af Zetterstedt. Föröfrigt är den äfven observerad i Livland och norra Tyskland. — S. R.-M.

Obs. Då Fabricii beskrifning på *Cicada diadema* (*Ent. syst.* IV, 44, 74) ej gerna låter tyda sig på denna art, utan snarare hör till *P. flavicollis*, har jag ansett lämpligast, att bibehålla Bohemans benämning.

16. *P. nanus* H.-Sff.

Breviter ovatus, crassus, glaber, niger, flavo-variegatus; vertice obtuse producto; fronte fortiter convexa, subtilius strigoso-punctata, area utrinque angusta, parum curvata, laevi; loris a fronte discretis; clypeo cum fronte connato; pronoto convexo, scutello vix brevior, subtilius lacunoso-aciculato; tegminibus aqveis, venis antice flavis, postice fuscis, marginali distincta, crassa, transversali secunda in ramo interiore cubiti incurrente, areis tribus intermediis ante-apicalibus simul sumptis longitudine harum intermediae fere dimidio latioribus. Long. 2— $2\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, linearibus, parum curvatis, intus tenuiter pilosis.

Femina: segmento ultimo ventrali trisinuato, sinu medio profundo et angusto, lateralibus latis, obtusis.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 192, 6. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 173, 5. — Fieb., *Eur. Bythosc.*, 13, 12.
Bythoscopus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 6 (1836).
Ilephatus Am., *Rhynch. méth. monom.*, *Ann. ent. Franç.* 1847, 215, 463.

Sällsynt på torra fältbackar bland gräs och örter; jag har funnit den vid Konnitsa i Pyhäjärvi socken på Karelska näset (61°) d. 26—27 Juli 1866. Föröfrigt är den observerad i Livland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Gen. 13. *Idiocerus* Lew.

Trans. ent. Soc., I, 47 (1836).

Corpus depressiusculum, antice obtusum. Caput cum oculis tegminibus distincte latius. Vertex obtuse rotundatus, a basi sensim rotundato-declivis. Ocelli in parte capitis anteriorum vergente positi, inter se saltem aeqve longe ac ab antennis distantes. Facies triangularis. Clypeus et lorae a fronte suturis distinctis separata. Rostrum coxas intermedias superans, apice parum dilatatum. Antennae in foveis obsoletis insertae, articulis 2 basalibus crassis, cylindricis, seta basi incrassata ibiqve pilis nonnullis tenuibus instructa, in mare plerumqve ante apicem incrassata, clavam parvam deplanatam constituentē. Pronotum brevissimum, antice late rotundatum, postice medio subtruncatum. Scutellum breve, triangulare, pone medium transversim impressum. Tegmina abdomine multo longiora, apice intus valvantia, appendice distincta instructa. Alae (Tab. I, f. 18) vena intramarginali secundum apicem recurvata, marginem exteriorē tangente et in vena longitudinali prima incurrente, vena longitudinali secunda in medio furcata, ramo exteriorē subrecto, medio cum longitudinali prima vena brevi transversali conjuncto, ramo interiorē mox pone basin curvato et cum tertia longitudinali vena obliqua conjuncto. Tibiae anteriores teretes, intus seriatim ciliatae, posticae 4-angulariter prismaticae, triseriatim spinosae et intus serie simplici e ciliis longis instructae. *Mas*: valvula genitali nulla.

Arterna af detta slägte hafva en temligen plattryckt kroppsform. Hufvudet är framtill trubbigt, tillsammans med ögonen det

bredaste stället på kroppen. Hjessan från basen småningom rundadt sluttande, ofvanifrån synlig såsom en smal nästan jemnbred kant. Ocellerna äro belägna på den framåt vända delen af hufvudet, mer eller mindre aflägsnade från hvarandra. Ansigtet triangulärt, clypeus och tyglar genom suturer tydligt afskilda från pannan. Rostrum i spetsen något utvidgadt, nående obetydligt öfver mellanhöfterna. Antennerna äro fästade i en mindre djup grop, i följd hvaraf basallederna äro tydligt synliga; dessa äro tjocka, cylindriska, borsten vid basen tilltjockad och derstädes beväpnad med några fina utstående hår, hos hannen vanligen utvidgad till en tillplattad aflång eller cirkelrund skifva före spetsen. Pronotum är mycket kort, framtill trubbigt afrundadt, baktill i midten omärkligt urbräddadt. Scutellen kort triangelformig, bakom midten med en tvär intryckt linie. Täckvingarna betydligt öfverskjutande abdomens spets, baktill med inre kanten omslutande hvarandra och försedda med ett tydligt membranbihang. Flygvingarnas (Tab. I, f. 18) submarginalnerv böjande sig utefter vingspetsen och sedan den vidrört yttre vingkanten utlöpande i första längdnerven; den andra längdnerven i midten tvågrenad, yttre grenen nästan rak i midten medelst en kort tvärnerv sammanbunden med första längdnerven, den inre grenen vid basen böjd och derstädes medelst en sned tvärnerv sammanbunden med tredje längdnerven. Främre tibierna trinda, på insidan försedda med en mer eller mindre tydlig rad af långa utstående hår, de bakre 4-kantigt prismatiska, beväpnade med i tre rader ställda tornar och dessutom en rad fina borst på inre sidan. Hannen saknar genital-klaff.

Arterna af detta slägte uppehålla sig på löfträd och buskar och äro kända nästan uteslutande från norra tempererade zonen.

Larverna hafva kroppen öfverallt beväpnad med glesa utstående borst.

Conspectus specierum.

A. Tegmina hyalina, venis usque a basi infuscatis, plerumque hinc inde albo-interruptis, punctulatis; genae apicem clypei haud attingentes.

a. Margo lateralis tegminum reflexo-dilatatus; area ante-apicalis secunda distincta, elongata.

1. *I. Herrichi* Kirschb., 2. *I. adustus* H.-Sff., 3. *I. lituratus* Fall.

b. Margo lateralis tegminum vix reflexo-dilatatus.

4. *I. falciger* Boh., 5. *I. crassipes* n. sp., 6. *I. salicicola* Flor.

B. Tegmina saltem basi brunnea vel flava, venis nec nisi postice fuscis.

a. Tegmina brunnescentia, pone medium transversim albido-fasciata, area ante-apicali secunda distincta.

7. *I. Tremulae* Estl., 8. *I. elegans* (Burm.) Flor., 9. *I. laminatus* Flor.

b. Tegmina brunnea vel flava, haud fasciata, venis pallidis, pallido-punctatis.

10. *I. Populi* L., 11. *I. confusus* Flor.

A. Tegmina hyalina, venis usque a basi infuscatis, plerumque hinc inde albo-interruptis, punctulatis; genae apicem clypei haud attingentes.

a. Margo costalis tegminum reflexo-dilatatus, area ante-apicalis secunda distincta, elongata. Spec. 1—3.

1. *I. Herrichii* Kirschb.

Virescenti- vel flavescenti-albidus, nigro-variegatus; fronte brevi, lata, marginibus lateralibus rotundatis, subtilissime punctulata, vitta longitudinali utrinque punctisque 6 basilibus nigris, lateribus genisque distincte, in mare longius et densius, albido-pubescentibus; vertice supra subtilissime transversim aciculato-strigoso, medio infuscato, lateribus maculis difformibus plus minusve dilatatis nigris; ocellis inter se duplo magis quam ab antennis distantibus; pronoto postice parum emarginato, subtilissime punctulato, fusco-variegato, vitta media longitudinali pallida; lobis prosternalibus postice acuminatis; scutello punctulato, basi maculis tribus triangularibus et postice duabus longitudinalibus cum intermedia basali plerumque confluentibus nigris; tegminibus postice angustatis, venis crassis, nigris, totis punctatis, distincte albo-interruptis, margine laterali vicissim nigro- et albido-maculato, clavo pone medium macula distincta ovata albida notato; area secunda ante-apicali lineari, marginem lateralem haud attingente, prima apicali 5-angulari, quam quarta minus alte in discum adscendente; pedibus nigro-vittatis, tarsis apice nigris. Long. $6\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali utrinque fortius rotundato-emarginato, lobo intermedio producto, laminis genitalibus linearibus, obsolete sigmoideo-curvatis, apice albido-pilosis, hypopygium parum excedentibus; clava antennarum oblonga, nigra, quam seta terminali basi albida fere duplo brevior; fronte lateribus et genis dense et longe erecte albido-pilosis; signaturis nigris corporis magis dilatatis.

Femina: segmento ultimo ventrali medio obtuse angulariter producto, ibique penultimo dimidio longiore; fronte lateribus et genis tenuiter et breviter albido-pubescentibus; signaturis nigris corporis angustioribus, haud dilatatis.

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 153, 1 (1868).

Var. b, ♂: tegminibus medio nigro-fuscis.

Denna art förekommer mycket sällsynt på *Salix*-buskar i södra och mellersta Finland och är hittills funnen endast vid Tammerfors af C. Lundahl, samt vid Kolva i Yläne d. 5 Juli 1868 och vid Tiudie i ryska Karelen (62° 40') d. 14 Aug. 1869 af mig. I Sverige är den tagen vid Upsala af Haglund. För öfrigt är den känd endast från trakten af Wiesbaden. — U. F. M.

Obs. Enligt meddelande i bref har Academic-adjunkten Thomson i Skåne funnit en *Idiocerus*-art, som enligt Flors arbete blifvit bestämd till *I. varius*, och som möjligen är närvarande species. Då jag ej sett exemplaret, kan jag ej afgöra till hvilken art det hör.

2. *I. adustus* H.-Sff.

Pallide griseo-flavescens, subolivaceo-micans, fusco-variegatus; fronte brevi, apicem versus fortiter angustata, marginibus lateralibus subrectis, subtilissime punctulata, lateribus genisque breviter dense albido-pubescentibus; vertice supra subtilissime transversim aciculato-strigoso, medio obsolete infuscato; ocellis inter se duplo magis quam ab antennis distantibus; pronoto postice late rotundato-emarginato, subtilissime punctulato, fusco-variegato, antice irregulariter nigro-maculato; scutello punctulato, basi maculis duabus triangularibus nigris, medio litura postice dilatata et bifurcata punctisque duobus fuscis; tegminibus griseo-pellucidis, olivaceo-nitentibus, venis extus et apice late fuscis, intus albidis, punctulatis, ad marginem costalem vitta fusca, postice pallide punctata, margine laterali reflexo-dilatato, pallide flavo, fortiter transversim tuberculato; area ante-apicali secunda postice dilatata, angulo exteriori marginem costalem attingente, area apicali prima subtriangulari, basin versus vix altius quam secunda et tertia assurgente; abdomine supra, segmentorum marginibus exceptis, nigricante; pedibus pallide flavis, femoribus apice fusco-punctatis, tibiis nigro-lineatis, tarsis apice nigricantibus. Long. 6½ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali utrinque fortius rotundato-emarginato; laminis genitalibus linearibus, obsolete sigmoideo-curvatis, apice longe albido-pilosis, hypopygium parum excedentibus; clava antennarum oblonga, nigra, quam seta terminali distincte brevior.

Femina: segmento ultimo ventrali medio angulato-producto, apice ipsa anguste rotundata, lateribus obsolete sinuatis, (sec. Kirschb.).

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 153, 2.

Bythoscopus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 144, 9 (1837).

Sällsynt; ett exemplar är funnet i närheten af Norrköping i Östergötland af Haglund *). Föröfrigt är den funnen i Tyskland och Italien. Den uppgifves lefva på *Salix*-arter.

3. *I. lituratus* Fall.

Pallide flavescens, supra grisescens, fusco- et nigro-variegatus; vertice subtilissime aciculato-strigoso, medio infuscato, antice utrinque puncto distincto nigro, ad oculos vitta longitudinali fusca, ocellis inter se fere duplo magis quam ab antennis distantibus; facie fere immaculata, pallide flava; fronte minus lata, antice angustata, lateribus fere rectis, obsolete punctulata, glabra; pronoto postice obsolete emarginato, subtilissime punctulato, antice obsolete nigro-punctato; lobis prosternalibus postice obtusis; scutello basi utrinque macula triangulari medioque vitta postice dilatata et bifurcata punctisque duobus nigris; tegminibus griseo-pellucidis, venis fuscis, nigro-punctatis, hinc inde albido-interruptis, clavo ad suturam macula alba; area secunda ante-apicali lineari, marginem lateralem haud attingente, area prima apicali 5-angulata, fere aeqve alte ac quarta adscendente; abdomine dorso nigro, segmentorum marginibus anguste pallidis, corpore subtus cum pedibus obsolete fusco-variegato, ungviculis nigro-fuscis. Long. $6\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali utrinque sinuato, laminis genitalibus linearibus, obsolete sigmoideo-flexis, apice longius

*) Denna jemte några andra arter blefvo mig tillsända först under arbetets tryckning, hvarföre de ej finnas upptagna i inledningen.

albido-pilosis, hypopygium nigrum parum excedentibus; clava antennarum oblonga, seta terminali haud brevior; venis tegminum crassioribus.

Femina: segmento ultimo penultimo duplo longiore, postice medio obtuse producto, apice subemarginato; venis tegminum tenuioribus.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 168, 4. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 154, 5.

Jassus Fall., *Act. Holm. 1806*, 117, 2. — Hem. *Sv. II*, 60, 2. — Zett., *Ins. Lapp.*, 302, 2.

Bythoscopus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 13. — Am., *Rhynch. méth. mon.*, *Ann. ent. Franç.* 1847, 207, 448.

Ej sällsynt på *Salix*-buskar under Juli, Augusti och September öfver större delen af Finland och Skandinavien ända upp till Lappmarkens gränser. För öfrigt är den utbredd öfver nästan hela Europa. — U. F. M.

b. Margo lateralis tegminum vix reflexo-dilatatus. Spec. 4—6.

4. *I. falciger* Boh.

Pallide flavescens, nigro-variegatus, supra grisescens; vertice transversim subtilissime aciculato-strigosum, antice utrinque puncto distincto vittisque ad oculos nigris, ocellis inter se duplo magis quam ab antennis distantibus; fronte subtilissime punctulata rostroque nigro-signatis, pronoto postice parum emarginato, infuscato, vitta media pallida; scutello nigro in medio anterieus signis duobus fere falciformibus, margine laterali a basi ultra medium vittaque apicali pallide flavis; tegminibus postice fortiter angustatis, griseo-pellucidis, venis crassis, nigro-fuscis, punctulatis, hinc inde albido-interruptis; area ante-apicali secunda lineari, margini laterali parallela, prima apicali quam quarta longe minus alte in discum adscendente; clavo ad suturam macula distincta bilobata alba; corpore subtus et pedibus flavo- et fusco-variegatis; tarsis fusco-annulatis. Long. 6 m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali utrinque rotundato-sinuato; laminis genitalibus linearibus, recurvatis, apice albido-

pilosis, hypopygium haud excedentibus; clava antennarum oblonga, nigra; seta terminali brevi; fronte utrinque vitta in loris continuata nigra.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo parum longiore; postice obtuse rotundato; fronte macula forma soleae ferrae notata; loris genisque intus ferrugineis.

Bythoscopus Boh., *Nya Sv. Ilom.*, *K. V.-Ak. Handl.* 1845, 50, 24 (1847).

Sällsynt på Asp i sydvestligaste Finland; ett exemplar är funnet på Äppelträd i Sagu nära Åbo 1869 af O. Reuter samt tvenne exemplar under barken af Asp vintertiden i den s. k. Skansskogen invid Åbo 1864 af mig. I Sverige är den tagen vid Gusum i Östergötland af P. F. Wahlberg. — U. F. M.

5. *I. crassipes* n. sp.

Pallide flavus, fusco-nigroque variegatus, abdomine nigro, segmentorum marginibus pallidis; vertice subtilissime transversim aciculato-strigoso, utrinque ad oculos punctis tribus nigris; fronte apicem versus sensim angustata, parum convexa, subtilissime punctulata; ocellis inter se paullo magis quam ab antennis distantibus; pronoto fusco-variegato, antice maculis parvis difformibus nigris; scutello basi utrinque macula triangulari medioque signo singulari nigris vel fuscis; tegminibus postice angustatis, griseo-pellucidis, venis crassis, nigro-fuscis, distincte fusco-punctatis, hinc inde albido-interruptis, clavo pone medium ad suturam macula distincta alba; area secunda ante-apicali lineari, margini laterali parallela, prima apicali quam quarta longe minus alte adscendente; pedibus pallidis, nigro-lineatis, tarsis apice fuscis. Long. 5 m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali medio profunde emarginato, laminis genitalibus linearibus, recurvatis, apice albido-ciliatis, hypopygium haud excedentibus; antennarum seta breviuscula, clava lata, subrotundata, aterrima, basi anguste alba, seta terminali longitudini clavae aequali; facie pallide flava, unicolore; fronte longitudinaliter bi-imprensa; femoribus intermedis valde incrassatis, apice subtus obtuse dentato-productis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo parum longiore, postice truncato; vagina hoc quintuplo longiore, apice longius excerta; facie fusco-nebulosa; fronte aequali, convexa; femoribus intermediis vix incrassatis, apice subtus parum productis.

I. discolori Flor, ut videtur, similis, sed signaturis scutelli distingvendus; structura pedum in mare inter congenere valde insignis. Caput cum oculis pronoto distincte latius, antice obtuse rotundatum, medio quam in congeneribus magis productum; vertice subtilissime transversim aciculato-strigoso et punctulato, pallide flavo, utrinque ad oculos punctis 3 nigris notato, de cetero vel immaculato (♂) vel fusco-variegato (♀); ocellis inter se vix (♂) vel paullo (♀) magis quam ab antennis distantibus; fronte apicem versus sensim angustata, lateribus subrectis, omnium subtilissime punctulata, pallide flava, in mare unicolore parum convexa, utrinque obsolete longitudinaliter impressa, in femina fusco-variegata, distincte convexa, aequali; clypeo basi loris vix latiore, apice dilatato, latitudine basali fere duplo longiore; genis apicem clypei attingentibus. Rostrum coxas posticas attingens, apice dilatatum, pallide flavum, obsolete fusco-annulatum. Antennae breves, apicem frontis vix excedentes, clava in mare quam in congeneribus majore, magis dilatata, subrotundata, aterrima, basi anguste alba, seta terminali clava vix longiore. Pronotum longitudine fere triplo latius, basi submarginatum, angulis lateralibus oblique rotundato-truncatis, supra subtilissime transversim strigosum et punctulatum, flavescenti-albidum, antice maculis nonnullis parvis difformibus nigris, disco infuscato, plerumque vitta media pallida. Scutellum subtilissime punctulatum, pone medium transversim, fere biarcuatim impressum, pallide flavum, basi utrinque macula triangulari nigra et praeterea signatura magna nigra vel fusca notato, hoc postice trilobata, lobis lateralibus divaricatis subtriangularibus, intermedio basi angusto, apice valde rotundato-dilatato, maculam oblongam pallidam includente. Tegmina griseo-hyalina, postice attenuata, valide fusco-venosa, venis nigro-punctatis; clavo ad suturam in apice venae analis

macula magna rotundata albida; brachio corii quater, ramis cubitalibus singulis postice semel albido-interruptis; area ante-apicali secunda lineari, margine exteriori parallela, antice usque ad aream cubitalem assurgente; areis apicalibus 4, prima 5-angulata quam quarta minus alte in discum adscendente; secunda minima, ceteris fere duplo minore. Alae lacteo-hyalinae, metallice nitentes. Corpus nigrum, segmentis genitalibus pectoreque lateribus flavo-variegatis. Pedes pallide flavi, femoribus tibiisque extus nigro-lineatis, tarsis fusco-annulatis; femoribus intermediis in mare fortius dilatatis, latitudine media vix ultra duplo longioribus, apice extus obtuse dentato-productis.

Af denna utmärkta art har jag funnit 4 exemplar på *Salix caprea* vid Tiudie i ryska Karelen (62° 40') d. 14 Augusti 1869. — U. F. M.

6. *I. salicicola* Flor.

Nigro-fuscus, flavo-variegatus; vertice subtilissime punctulato, haud striato, foveola parva utrinque supra ocellos impressa, nigro-fusco, lateribus plus minusve distincte flavo-variegato, ocellis inter se duplo magis quam ab antennis distantibus; fronte brevi, lata, lateribus distincte rotundatis, fortius convexa, nigro-fusca, basi pallide flavo-variegata, subtilissime punctulata; pronoto sublaevi, vix visibiliter transversim strigoso, supra infuscato; scutello utrinque macula triangulari medioque litura, postice dilatata, bilobata, nigris; tegminibus fusco-hyalinis, subtiliter rugulosis, venis totis fuscis, nigro-punctatis, clavo intus ad suturam macula distincta alba; area anteapicali secunda nulla, prima apicali trapeziformi, aeqve alte ac quarta adscendente; pedibus plus minusve infuscatis. Long. 4½ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali medio angulariter producto; laminis genitalibus breviusculis, fortiter recurvatis, glabriusculis; clava antennarum oblonga, nigra, quam seta terminali fere longiore; colore totius corporis obscuriore.

Femina: segmento ultimo ventrali medio penultimo longiore, postice levissime rotundato; vagina hoc triplo longiore, apice parum exserta; colore corporis plerumque pallidiore.

Flor, *Rhynch. Livl. II, 163, 1* (1861).

Sällsynt i södra Finland; jag har funnit flera exemplar på *Salix rosmarinifolia* vid Kurala gård i Yläne (61°) d. 20 September 1869. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Livland. — U. F. M.

B. Tegmina saltem basi brunnea vel flava, venis nec nisi apice fuscis. Spec. 7—11.

a. Tegmina brunnescentia, pone medium transversim albido-fasciata, area secunda ante-apicali praedita. Spec. 7—9.

7. I. Tremulae Estl.

Pallide flavescens, fusco-variegatus; vertice subtilissime punctulato, punctis supra in strigis transversalibus transeuntibus; ocellis inter se dimidio magis quam ab antennis distantibus; fronte lateribus parum rotundata, obsolete punctulata, parum convexa, utrinque longitudinaliter fusco-vittata; genis clypei longitudine, apice acuminatis et ab illo remotis; pronoto infuscato, medio vittis tribus postice latioribus, pallidis; scutello medio brunnescente, basi utrinque macula triangulari nigra; tegminibus hyalinis, nitidissimis, basi obsolete fasciaque media distincta brunneis; venis angustis, fuscis, bis late albido-interruptis, area secunda ante-apicali angusta, lineari, extus vena obsolete terminata, prima apicali quam tertia vix altius adscendente, abdomine supra nigro, subtus, pectore pedibusque flavis, obsolete fusco-variegatis; tibiis posticis basi intus obsolete infuscatis, ungviculis fuscis. Long. $4\frac{3}{4}$ —5 m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali postice medio obtuse angulariter producto; laminis genitalibus linearibus, leviter sigmoideo-flexis, intus apicem versus longe albido-ciliatis; hypopygium haud excedentibus; antennarum seta haud clavata; facie fulva, fere immaculata.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo plus duplo longiore, postice medio fortius producto, vagina apice parum exserta; vertice fusco, linea media longitudinali, macula rotundata utrinque basique indeterminatim flavis.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 172, 6. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 157, 8.

Cicada Estl., *Act. Holm.* 1796, 129.

Jassus Zett., *Ins. Lapp.*, 302, 3.

Denna art, som uppgifves lefva på *Populus tremula*, är i Finland tagen endast vid Tammerfors af C. Lundahl, men skall i Sverige vara utbredd från södra delen ända till Lappland. Föröfrigt är den observerad i Livland och Tyskland. — U. F. M.

8. *I. elegans* (Burm.) Flor.

Pallide flavescens, fusco-nigroque variegatus, abdominis dorso, segmentorum marginibus exceptis, nigro, vertice subtilissime punctulato, punctis supra in strigis transversalibus transeuntibus, ocellis inter se aeqve longe ac ab antennis distantibus; fronte minus convexa, lateribus fere rectis, subtilissime punctulata, genis clypeo parum brevioribus, apice huic coadunatis; pronoto fusco-nigroque variegato; scutello basi utrinque macula triangulari nigra, medio ferrugineo-variegato; tegminibus nitidis, brunneis, pone medium fascia albido-hyalina, venis fuscis, ultra medium punctulatis, in fascia media albis, brachio praeterea medio bis albido-interrupto, clavo intus pone medium macula alba notato, area ante-apicali secunda distincta, apicem versus sensim dilatata, prima apicali 5-angulata, quam quarta longe minus alte in discum adscendente; corpore subtus cum pedibus plus minusve brunneo-variegatis. Long. 5—5½ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali apice fortius emarginato, medio obsolete producto, laminis genitalibus linearibus, parum curvatis, apice intus albido-ciliatis, hypopygium vix excedentibus; clava antennarum parva, oblonga, atra, quam seta terminali longiore; femoribus intermediis parum incrassatis; capite flavo, macula verticali media oblonga nigra, corpore subtus pedibusque pallide flavis, unicoloribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere dimidio longiore, postice medio obtuse producto; vagina apice parum exserta; capite pallide flavo, ferrugineo-variegato, vertice antice fascia transversali irregulari fusca punctoque utrinque nigris; corpore subtus pedibusque ferrugineo-tinctis.

Flor., *Rhynch. Livl. II*, 147, 7 (1861).

Jassus Populi var. β ., Fall., *Hem. Sv. II*, 60, 3 (forte).

Id. var. *b*, Zett., *Ins. Lapp.*, 301, 1 (forte).

Ej sällsynt på *Salix*-buskar i södra och mellersta Finland; nordligast har jag funnit den vid Kem invid Hvita hafvet (65°). I Sverige är den tagen i Vesterbotten af Boheman. För öfrigt är den observerad i Livland. — U. F. M.

9. *I. laminatus* Flor.

Pallide flavus, abdomine supra nigro, segmentorum marginibus anguste flavis; vertice subtilissime punctulato, punctis supra in striis transversalibus transeuntibus; ocellis inter se fere duplo magis quam ab antennis distantibus; fronte latitudine longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus leviter rotundatis; genis clypei apicem haud attingentibus, apice cum eo connatis; pronoto parum infuscato; scutello basi utrinque macula triangulari mediaque oblonga nigris; tegminibus nitidis, brunneis, fascia distincta ante apicem maculaque clavi suturali pone medium albidis, venis tenuibus, parum infuscatis, albo- et plerumque etiam fusco-punctatis, area ante-apicali secunda elongata, venis obsolete determinata, prima apicali 5-angulata quam quarta minus alte in discum adscendente; pedibus pallidis, tarsis anguste fusco-annulatis. Long $5\frac{3}{4}$ —6 m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali apice medio angulariter producto; laminis genitalibus dilatatis, verticaliter positis, hypopygium valde superantibus, sigmoideo-curvatis, pallidis, subtus obsolete brunnescentibus, totis longe albido-ciliatis; antennarum clava sat magna, elongata, atra, quam seta terminali fere triplo longiore.

Femina: segmento ultimo ventrali apice rotundato-producto, penultimo longiore; vagina parum exserta: corpore pallidiore.

Flor., *Rhynch. Livl. II*, 171, 5 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 162, 21.

Var. b, ♂: scutello nigro, marginibus lateralibus tantum flavis; pedibus obsolete fusco-variegatis.

Sällsynt; funnen i Nyland af Mäklin, vid Petrosavodsk af A. Günther; jag har funnit den i Yläne, på Walamo holme i Ladoga samt nordligast vid Wornova i ryska Karelen (62° 20'). I Sverige är den funnen i Småland af Boheman och i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den observerad i Livland och i trakten af Wiesbaden. — U. F. M.

Obs. Att döma af Falléns och Zetterstedts beskrifningar synas deras *var. β* och *b* af *Jassus populi* vara denna art och icke föregående, vid hvilken de citeras af Flor. Dock torde det vara omöjligt att utan typ-exemplar med säkerhet afgöra frågan.

b. Tegmina brunnea vel flava, haud fasciata, venis pallide punctatis. Spec. 10—11.

10. I. Populi L.

Pallide flavus, interdum obsolete rufo- vel virescenti-tinctus, abdomine supra nigricante; vertice antice valde obtuso, supra obsolete strigoso, puncto utrinque prope oculos nigro, ocellis inter se fere duplo magis quam ab antennis distantibus; fronte latitudine parum longiore, marginibus lateralibus versus apicem rotundatis, genis extus obsolete sinuatis, quam clypeo distincte brevioribus; pronoto infuscato, subtilissime transversim strigoso; scutello basi utrinque macula parva triangulari medioque interdum punctis duobus nigris; tegminibus dilute brunnescentibus, macula distincta intus pone medium aliaque obsolete apicali albis; venis pallidis, albo-punctatis, area ante-apicali secunda minima vel nulla, prima apicali rostrato-producta, quam quarta altius in discum adscendente, ungviculis tarsorum fuscis. Long. $5\frac{1}{2}$ — $5\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali medio rotundato-producto; laminis genitalibus linearibus, leniter recurvatis, pallide flavis, intus apicem versus albido-pilosis; antennis breviusculis, seta a basi usque ad clavam oblongam atram hoc triplo longiore, seta terminali clava parum brevior.

Femina: segmento ultimo ventrali producto, apice subtruncato; vagina valvulis lateralibus $\frac{1}{6}$ longiore.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 177, 8. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 163, 24.

Cicada L., *Faun. Sv.*, 242, 890 (1761). — *Syst. Nat.* V, 463, 32..

Jassus Fall., *Hem. Sv. II*, 60, 3. — Zett., *Ins. Lapp.*, 301, 1.

Bythoscopus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 14.

Jassus fulgidus Fabr., *Syst. Rhynch.*, 87, 13. — Germ., *Mag. Ent. IV*, 84, 11.

Allmän på *Populus tremula* öfver större delen af Finland och Skandinavien, nordligast har jag funnit den nära Soukelo i ryska Lappmarken under polcirkeln. Föröfrigt är den utbredd öfver nästan hela Europa. — U. F. M.

11. *I. confusus* Flor.

Albido-flavescens, abdominis dorso infuscato; subtilissime transversim strigoso, ocellis inter se dimidio magis quam ab oculis distantibus; fronte latitudine distincte longiore, lateribus apicem versus leviter rotundato; pronoto sublaevi; scutello utrinque macula obsoleta triangulari fusca; tegminibus pallide flavescens, pellucidis, unicoloribus, venis tenuibus, pallide punctatis; area ante-apicali secunda distincta, lineari, margini laterali parallela, prima apicali 5-angulata, quam quarta paullo minus alte in discum adscendente; pedibus pallide flavescens, unicoloribus. Long. $5\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali apice medio parum producto, laminis genitalibus linearibus, leviter recurvatis, pallide flavis, apice fuscis, parum pilosis, antennis mediocribus, seta a basi usque ad clavam hoc quintuplo longiore, clava elongata, atra, quam seta terminali distincte longiore.

Femina: segmento utltimo ventrali apice obsolete producto; vagina longius exserta, valvulis lateralibus fere $\frac{1}{3}$ longiore; colore corporis pallidiore.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 179, 9 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 164, 26.

Jassus Populi var. γ , Fall., *Hem. Sv. II*, 60, 3. — *Id.* var. *c*, Zett., *Ins. Lapp.*, 301, 1.

Temligen sällsynt på *Salix caprea* och *fragilis* i södra Finland; funnen af O. Reuter i Pargas; jag har funnit den

i Pargas, i Yläne, vid Helsingfors samt nordligast vid Dvoretz i ryska Karelen (62° 10'). I Sverige är den tagen i Småland af Boheman, i Östergötland af Haglund, i Skåne af Thomson samt i Bohuslän af O. Reuter. Föröfrigt synes denna art hafva en ganska stor utbredning i Europa. — U.F.M.

Gen. 14. *Agallia* Curt.

Ent. Mag. 1832.

Corpus breviusculum, modice convexum. Caput cum oculis tegminum latitudine, antice obtusum; vertice a basi sensim rotundato-declivi; ocellis in parte capitis antrorsum vergente positus, inter se saltem aeqve longe ac ab antennis distantibus; facie triangulari, clypeo, genis lorisqve a fronte suturis distinctis discretis. Rostrum coxas posticas attingens. Antennae in foveis obsoletis insertae, articulis 2 basalibus crassis, subcylindricis, secundo tertio distincte longiore, seta elongata, basi incrassata, nuda, haud clavata. Pronotum transversum, antice rotundatum, postice subtruncatum, angulis oblique rotundato-truncatis. Scutellum breviter triangulare, pone medium transversim impressum. Tegmina abdomine paullo longiora vel, in *forma brachyptera*, hoc duplo breviora, apice oblique rotundata, membrana destituta, haud valvantia, venis distinctis. Alae breviusculae, venis omnino ut in genere praecedente. Pedes mediocres, tibiis anterioribus teretibus, intus parum ciliatis, posticis 4-angulariter prismaticis, 4-seriatim spinosis. *Mas*: valvula genitali brevi cum laminis latiusculis naviculatim appositis cohaerente.

Arterna af detta slägte hafva en obetydlig storlek och en kort, måttligt hvälfd kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen af täckvingarnas bredd, framtill trubbigt rundadt; hjesan från basen rundadt sluttande och öfvergående i pannan. Ocellerna äro fästade på dess framåt vända del och belägna åtminstone lika långt från hvarandra, som från antennernas bas. Ansigtet triangelformigt; kinderna på sidorna under ögonen sinuerade, tydligt kortare än clypeus, hvilken liksom tyglarna genom suturer är tydlig och afskild från pannan. Rostrum är temligen långt, nående till bakhöfterna. Antennerna äro belägna i en otydligt markerad grop vid pannans utkant; deras två första leder temligen tjocka, nästan cylindriska, den andra tydligt längre än den första, bosten lång, vid basen tilltjockad, bar, hos

hvardera könet enkel. Pronotum är mycket kort, framtill trubbigt rundadt, bakhörnen snedt afstympade med afrundade hörn, bakkanten nästan rät. Scutellen är kort triangelformig, i spetsen utdragen. Täckvingarna äro hos den normalt utbildade formen litet längre än abdomen, i spetsen snedt afrundade, utan membranbihang, med inre kanterna lutande mot hvarandra; nerverna tydliga. Flygvingarna äro temligen breda och korta, nervgången öfverhufvudtaget såsom hos föregående slägte. Benen äro temligen korta, främre tibierna trinda, på inre sidan försedda med några i rad ställda borst, de bakre 4-kantigt prismatiska, beväpnade med i 4 rader ställda tornar, hvaraf de i den innersta äro tätare och finare, nästan borstlika. Hannen är försedd med en kort genitalklaff, hvilken är sammanvuxen med de temligen korta och breda genitalskifvorna, hvilka äro ställda nästan båtformigt mot hvarandra.

De kända arterna uppehålla sig bland gräs på torra ställen.

1. *A. versicolor* Flor.

Oblongo-ovata, griseo-flavescens, nigro-variegata, vertice intervallo inter oculos quintuplo brevior, pallide flavo, maculis duabus rotundatis, inter se fere duplo magis quam ab oculis distantibus; fronte latitudine sua basali distincte longiore, apicem versus angustata, ad basin lorarum clypeo plus duplo latiore, lateribus parum rotundatis, plus minusve nigro-variegata; antennis apicem clypei distincte excedentibus; pronoto vertice triplo longiore et longitudine sua plus duplo latiore, disco plus minusve nigro-vel fusco-variegato; scutello maculis triangularibus ad angulos basales vittaque intermedia, interdum deficiente, nigris; tegminibus abdomine multo longioribus, postice angustatis, griseo-hyalinis, venis crassis, basi albidis, postice fuscis; corio areis tantum duabus discoidalibus; pedibus pallidis, nigro-variegatis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longitudine aequali, postice rotundata; laminis hac duplo et dimidio longioribus, angustis, apice angustatis; colore corporis obscuriore, signaturis nigris distinctioribus, magis dilatatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo distincte longiore, postice subtruncato; vagina hoc fere quadruplo lon-

giore apice exserta; colore corporis pallidiore; signaturis nigris obsoletioribus, minus dilatatis.

Flor, *Rhynch. Livl. II, 556; 3 (1861)*. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 150, 3*.

Sällsynt; endast funnen på Öland af Boheman. Föröfrigt är den observerad i Frankrike och Tyskland. — S. R.-M.

2. *A. venosa* Fall.

Breviter ovata, griseo-flavescens, nigro-variegata, vertice intervallo inter oculos quadruplo brevior, subtilissime punctulato, pallide flavo, maculis duabus rotundatis prope basin, inter se paullo magis quam ab oculis distantibus, linea media inter ocellos furcata, ramis divaricatis, maculaque irregulari utrinque ad oculos nigris; ocellis inter se vix magis quam ab antennis distantibus; fronte longitudine parum latiore, apicem versus angustata, ad basin lorarum clypeo triplo latiore, lateribus rotundatis, plus minusve nigro-variegata; antennis apicem clypei attingentibus; pronoto vertice fere triplo longiore, subtiliter transversim strigoso et punctulato, antice maculis duabus distinctis nigris, postice vitta longitudinali media maculisque duabus obsoletis fuscis; scutello angulis basalibus nigris; tegminibus abdomine parum longioribus, griseo-hyalinis, venis crassis, fuscis, corio arcis tantum duabus discoidalibus; pedibus pallidis, fusco-variegatis. Long. $2\frac{1}{2}$ —3 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longitudine aequali; laminis hac circiter quadruplo longioribus, apice rotundatis; abdomine nigro, segmentis genitalibus pallido-variegatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo parum longiore, postice subtruncato, vagina hoc quadruplo longiore, apice distincte exserta; abdomine supra nigricante, subtus pallido, basi parum infuscato.

Flor, *Rhynch. Livl. II, 551, 1*. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 151, 4*.

Cicada Fall., *Act. Holm. 1806, 25, 19*. — Hem. Sv. II, 38, 21.

Jassus Germ., *Mag. d. Ent. IV*, 86, 18. — Zett., *Ins. Lapp.*, 303, 6.

Bythoscopus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 5.

Prostigmoderus Amyot., *Rhynch. méth. mon.*, *Ann. ent. Franç.* 1847, 210, 453.

Var. b, ♂: obscurior, signaturis capitis pronotique valde dilatatis et confluentibus; scutello nigro, margine laterali pallido; venis tegminum tam late nigro-adumbratis, ut fere nigra appareant tegmina.

Ej sällsynt i södra Finland och Skandinavien bland gräs på fältbackar; nordligast har jag funnit den vid Matkajärvi i ryska Karelen (63° 10'); Zetterstedt uppgifver den såsom förekommande sällsynt i Lappland, utan att angifva någon speciell fundort. Föröfrigt är den utbredd öfver en stor del af Europa. — U. F. M.

3. *A. brachyptera* Boh.

Testaceo-albida, nigro-variegata; vertice maculis duabus magnis lineaque media longitudinali, postice abbreviata, nigris; ocellis inter se circiter aeqve longe ac ab antennis distantibus; fronte latitudine haud brevior, apicem versus parum angustata, lateribus ante apicem tantum rotundatis, ad basin lorarum clypeo plus duplo latiore, subtilissime punctulata, lineis duabus longitudinalibus, basi flexuosis, nigris; genis nigro-lineatis; antennis apicem clypei distincte excedentibus; pronoto transversim strigoso punctulatoque, maculis 4 magnis transversalibus lineaque obsoleta longitudinali nigris; scutello basi utrinque nigro-maculato; tegminibus nigro-lineatis; abdomine segmentis dorsalibus nigro-marginatis; species dimorpha. Long. 2¹/₂—3 m. m.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo brevioribus, apice rotundato-truncatis, supra evidentius punctatis, clavo corioque connatis; alis rudimentaribus; pronoto vertice vix duplo longiore et longitudine sua plus quam triplo latiore.

Mas: valvula genitali brevissima, segmento ultimo ventrali triplo brevior; laminis genitalibus hoc sextuplo longioribus, apice rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice subtruncato, vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice vix exserta.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 554, 2. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 151, 5.

Athysanus Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 29, 4 (1849).

Var. b, ♂: obscurior, maculis pronoti dilatatis, confluentibus; tegminibus nigris, albido-lineatis; abdominis dorso nigro, fere unicolore.

Boh., *l. c.*, 30, obs.

Ej sällsynt i södra Finland och Sverige bland gräs på torra ängsbackar under Juli och Augusti månader; äfven funnen i Tavastland af M. Werving och af mig vid Kuopio samt nordligast vid Matkajärvi i ryska Karelen (63° 10'). Föröfrigt är den observerad i Livland och norra Tyskland. — U. F. M.

Trib. IV. Typhlocybides.

(*Typhlocybidae* Kirchb.)

Corpus lineare, elongatum, parvum. Caput medio obtuse productum; vertice basi horisontali, antice declivi; ocellis aegre observandis, in parte capitis antrorsum vergente positus; facie subtus longe producta. Tegmina in corio simpliciter venosa, venis transversalibus nullis. Tibiae anticae intus seriatim spinulosae, extus ut et intermediae utrinque inermes.

Gen. 15. *Compsus* Fieb.

Neue Gatt. u. Art. Hom., 11, 29 (1866).

Corpus lineare. Caput supra lunatum. Ocelli distincti, in linea oculorum positi; inter se circiter duplo magis quam ab oculis distantes. Tempora lineis distinctis terminata. Facies longius triangulariter producta; fronte elongata, apicem versus angustata, genis angustis, apicem clypei fere attingentibus. Rostrum filiforme, clypeo distincte longius. Antennae basi antrorsum curvatae, articulo secundo primo duplo

longiore; seta tenui, basi incrassata. Pronotum transversum, postice emarginatum. Scutellum breviter triangulare, fortiter transversim impressum. Tegmina abdomine multo et latitudine sua fere quadruplo longiora, nitidissima, intus valvantia et appendice distincta membranae praedita; areis tribus interioribus apicalibus subparallelis, basi truncatis. Alae (Tab. I, f. 19) vena submarginali in longitudinali prima curvatim continuata, areis apicalibus tribus, subparallelis, basi truncatis. Pedes graciles, tibiis anterioribus teretiusculis, parce et breviter setosis, anticis intus spinuloso-ciliatis, posticis 4-seriatim spinulosis.

Den art, efter hvilket detta slägte är uppställt, är en bland de största Typhlocybider. Kroppen är långsträckt, smal. Hufvudet framtill trubbigt rundadt. Ansigtet långt utdraget; pannan aflång, mot spetsen jemnt afsmalnande; clypeus tydligt afsatt, kullrig, dubbelt så lång som bred; kinderna smala, räc-kande nästan ända till clypei spets, under ögonen på yttre sidan sinuerade; tyglarna sammanvuxna med dessa, knappt urskiljbara. Rostrum är jemnsnalt, tydligt längre än clypeus. Punktögonen äro tydligare än hos närstående slägten, belägna på hufvudets framåt riktade del på nästan dubbelt så långt afstånd från hvarandra, som från ögonen. Tinningarna begränsade af en intryckt linie, som slutar vid punktögonen. Ögonen äro stora, sferiskt triangelformiga. Antennerna äro framåt böjda, de två första lederna förtjockade, andra leden cylindrisk, omkring dubbelt så lång som den bägarlika basalleden. Pronotum dubbelt så bredt som långt, framåt afsmalnande, basen urbräddad. Scutellen bredt triangelformig. Täckvingarna betydligt öfverskjutande abdomens spets, membranen kantad med ett smalt bihang, som sträcker sig från clavi spets, nästan ända till andra apicalfältet, hvilket, likasom det tredje och fjerde, är nästan jemnbredt och vid basen tvärhugget. Flygvingarnas (Tab. I, f. 19) inre kantnerv i spetsen mycket närmande sig vingkanten, tillbakaböjd och fortsättande sig i första längdnerven; apicalfälten tre, vid basen trubbiga. Benen spensliga, främre tibierna trinda, försedda med glesa och korta utstående hår, de främsta dessutom på inre sidan beväpnade med en enkel rad af styfva borst, hvilka mot spetsen tilltaga i längd; de bakre otydligt kantade, beväpnade med i 4 rader ställda tornar.

1. *C. albostriella* Fall.

Flavescens, nitidissimus, laevis, supra varicolor, abdomine aeneo-nigricante; vertice supra convexo, medio quam

lateribus vix longiore, pronoto duplo brevior; antennis apicem clypei excedentibus; pronoto scutello paullo longiore, angulis posticis obtuse rotundato-truncatis; tegminibus apice hyalinis, venis corio obsoletissime albo-punctatis; tibiis posticis extus punctis 11 nigris ad basin spinarum, ungviculis tarsorum nigris. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus latiusculis, naviculatim appositis, apicem versus parum angustatis, hypopygio longioribus, tenuiter pilosis; valvula genitali nulla.

Femina: segmento ultimo ventrali apice obtuse rotundato, medio obsoletissime emarginato, vagina hoc plus quam quintuplo longiore.

Cicada Fall., *Hem. Sv. II*, 54, 49 (1826).

Typhlocyba ead. H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 11. — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 382, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 177, 1.

Cicada elegantula Zett., *Faun. Ins. Lapp.*, 536, 35 (1828).

Cicadula ead. Zett., *Ins. Lapp.*, 298, 12.

Typhlocyba ead. H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 23.

Eupteryx fasciata Curt., *Br. Ent. XIV*, 640.

Typhlocyba discicollis H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 8.

Typhlocyba fulveola H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 165, 16.

Typhlocyba Wahlbergi Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 42, 17.

Var. a, ♂♀: supra albida, vertice maculis duabus magnis, pronoto vittis latis, in scutello continuatis, fulvis; tegminibus fulvis, membrana vittisque duabus antice abbreviatis hyalinis.

Var. b, ♀: ut *var. a*, sed vittis pronoti tegminumque pulchre rufis.

Typhlocyba albostriella H.-Sff., *l. c.*

Var. c, ♀: pronoto scutelloque medio fusco-vittatis, tegminibus fascia lata fusca notatis, ceterum ut in *var. a*.

Typhlocyba discicollis H.-Sff., *l. c.*

Typhlocyba Wahlbergi Boh., *l. c.*

Var. d, ♂: supra flavescens vel pallide rufescens, tegminibus apice infuscatis.

Typhlocyba fulveola H.-Sff., l. c.

Ej sällsynt på Ek, Alm, Hassel och Lind i södra Sverige ända upp till trakten af Stockholm. Föröfrigt är den utbredd öfver en stor del af mellersta Europa. — S. R.-M.

Gen. 16. Cicadula Zett.

Ins. Lapp., 296 (1840).

Corpus parvum, lineare, subcylindricum. Caput lunatum. Ocelli distincti, inter se circiter duplo magis quam ab oculis distantes. Frons, clypeus, rostrum et antennae ut in genere praecedente. Lorae a genis suturis plerumque distinctis terminatae. Tempora lineis rectis terminata. Tegmina abdomine longiora, interne appendice membranae destituta. Alae (Tab. I, f. 20) vena intramarginali extus in trunco communi venarum duarum exteriorum continuata, longitudinali tertia simplici, cum secunda vena transversali conjuncta, area apicali igitur solitaria. Pedes graciles, tibiis anticis extus, intermediis totis glabris, haud setosis, ceterum ut in genere praecedente.

Arterna af detta slägte hafva en långsträckt, trind kroppsform. Hufvudet sedt ofvanifrån månformigt. Hjessan på längden hvälf. Ocellerna äro oftast ytterst svåra att urskilja, belägna vid ändan af de tinningarna begränsande räta intryckta linierna. Ansigtet och kinderna i det närmaste såsom hos föregående slägte; tyglarna dock något tydligare begränsade. Pronotum och scutellen såsom hos föregående slägte. Täckvingarna sakna membranbihang, hvarigenom apicalfälten blifva öppna; corium vid längdnerverna försedt med små hvita punkter. Flygvingarnes (Tab. I, f. 20) inre kantnerv fortsättes i första och andra längdnervens gemensamma stam, tredje längdnerven enkel, genom en sned tvärnerv sammanbunden med den andra längdnerven, hvarigenom således ett enda stort apicalfält uppstår. Benen äro spesliga, de främre tibierna på yttre sidan, de mellersta helt och hållet saknande borst, föröfrigt beväpnade såsom hos föregående slägte.

De flesta hithörande arter uppehålla sig på träd och buskar, och äro utbredda inom tempererade zonen. Larverna haf-

va täck- och flygvingarnas rudimenter inböjda mot kroppens undersida och abdomen beväpnad med korta, styfva borst.

a) Area apicalis tegminum secunda triangularis, plerumque petiolata. (*Kybos* Fieb.). Spec. 1.

1. *C. smaragdula* Fall.

Viridis, nitidissima, abdomine supra suturaque tegminum nigricantibus; vertice brevi, medio quam lateribus haud longiore et quam latitudine basali inter oculos duplo brevior, postice obsolete emarginato; scutello magno, triangulari; area prima apicali tegminum 5-angulari, secunda triangulari, plus minusve petiolata (rarissime sessili), tertia parallela; tibiis posticis extus ad basin spinarum obsolete fusco-punctatis; ungviculis nigris. Long. 4 — 4½ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali triplo longiore, postice rotundata, laminis hac triplo longioribus, apicem versus angustatis, basi contiguis, apice divaricatis et fortiter recurvatis, subtus longe et dense nigro-setosis; lobis hypopygialibus latis, rotundato-triangularibus.

Femina: segmento ultimo ventrali medio longius producto, utrinque fortiter fere angulatim sinuato, medio obsolete emarginato; vagina hoc plus duplo longiore.

Zett., *Ins. Lapp.*, 298, 9.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 37, 39. — *Hem. Sv.* II, 53, 46.

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 8 et 164, 16. — Tollin, *Stett. Ent. Zeit.* 1851, 72. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 393, 8. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 178, 2.

Eupteryx viridipes Curt., *Br. Ent.* XIV, 640, 9.

Var. b, ♂♀: flavescens, signaturis variis pronoti et scutelli tegminumque vitta suturali brunneis.

Zett., *l. c.*, *var. b.*

Var. c, ♂: capite, pronoto scutelloque rufescentibus.

Allmän på *Salix*-buskar under Juli och Augusti månader öfver större delen af Finland och Skandinavien; nordligast har jag funnit den vid Kantalaks i ryska Lappmarken (67°). För öfrigt är den observerad i Ryssland, Tyskland, Frankrike och England. — U. F. M.

b. Area secunda apicalis tegminum lateribus parallelis, haud petiolata (*Chloria* Fieb.). Spec. 2—4.

aa. Corpus breviusculum; area prima apicalis tegminum secunda fere duplo longior; victus in plantis humilioribus. Spec. 2.

2. *C. viridula* Fall.

Ovata, crassiuscula, laete viridis, flavo-variegata, capite, pronoto scutelloque obsolete albido-lineatis, fronte scutelloque flavis; vertice latitudine basali inter oculos duplo brevior; antennis vertice cum pronoto simul sumtis aequalongis; tegminibus laete viridibus, pellucidis, apice hyalinis, obsolete infuscatis, venis pallide virescentibus; area prima apicali secunda duplo longiore, quam ceteris distincte altius in discum adscendente, venis tribus apicalibus subparallelis vel apicem versus obsolete divergentibus, parum curvatis; tibiis posticis extus obsolete fusco-punctatis. Long. $2\frac{3}{4}$ —3 m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis elongatis, apicem versus sensim angustatis, subtus breviter fusco-alboque setosis; lobis hypopygialibus rotundato-triangularibus, angulo postico acuto, seta valida, fusca, sursum curvata armatis.

Femina: segmento ultimo ventrali apice medio obtuse rotundato; vagina hoc triplo longiore.

Cicada Fall., *Act. Holm.*, 1806, 37, 40. — *Hem. Sv.* II, 53, 47.

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 14 et 16. — *Flor, Rhynch. Livl.* II, 193, 7. — *Kirschb., Cicad. Geg. Wiesb.*, 178, 4.

Förekommer på torra fältbackar bland gräs och örter under Juli och Augusti månader; i Finland synes den uteslutande tillhöra sydöstra delen, der den ej är sällsynt på Karelska näset och södra delen af ryska Karelen, nordligast har jag funnit den vid Dvoretz ($62^{\circ} 20'$). I Sverige är den funnen i Skåne samt vid Stockholm; i Norge i trakten af Kongsberg talrikt af O. Reuter. Föröfrigt förekommer denna art i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

bb. Corpus elongatum, gracile; area prima apicalis tegminum secunda vix longior, quam quarta in discum vix longius adscendens. Spec. 3—4

3. *C. flavescens* Fabr., Flor.

Pallide virescens, nitidissima; vertice medio parum producto ibique quam lateribus fere dimidio longiore, basi inter oculos longitudine dimidio latiore; pronoto longitudine plus duplo latiore; antennis capite, pronoto scutelloque simul sumtis fere longioribus; tegminibus virescentibus, apice vittaque media longitudinali hyalinis, venis apicalibus apicem versus leviter divergentibus, obsolete extrorsum curvatis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis elongatis, apice acuminatis et recurvatis, subtus albo-setosis et pubescentibus; lobis hypopygialibus obtuse triangulariter productis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obsolete rotundato.

Cicada Fabr., *Ent. syst.* IV, 46, 85 (1794). — *Syst. Rhynq.*, 79, 85 (forte). — Fall., *Hem. Sv.* II, 53, 48 (partim).

Typhlocyba Flor, *Rhynch. Livl.* II, 394, 9. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 178, 3.

Typhlocyba Rosae H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 1 (verisimiliter).

Var. b, ♂♀: corpore pallide flavescente; tegminibus pallidis, unicoloribus.

Ej sällsynt i södra Finland och Skandinavien på särskilda trädslag, såsom Lind, Hassel, Pil och Gran under Juli och Augusti månader; nordligast har jag funnit den vid Tiudie i Ryska Karelen ($62^{\circ} 40'$). Föröfrigt förekommer den i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Obs. Denna art är sänd från Svenska Riksmuseum under namn af *Typhlocyba citrinella* Zett.

4. *C. apicalis* Flor.

Albido-flavescens, nitidissima; vertice medio parum producto ibique quam ad oculos fere dimidio longiore, basi inter oculos longitudine paullo latiore; antennis capite, pronoto

scutelloque simul sumtis parum longioribus; pronoto longitudine fere duplo latiore, antice fortiter rotundato; scutello basi utrinque fulvo-maculato; tegminibus pallide flavescentibus, membrana corioque apice late determinatim fuscis, hoc medio vitta longitudinali hyalina, venis apicalibus apicem versus parum divergentibus, obsolete extrorsum curvatis. Long. $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis elongatis, apice acuminatis et recurvatis, subtus longe et dense albo-setosis et pubescentibus; lobis hypopygialibus postice obtuse angulariter productis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse rotundato.

Typhlocyba Flor, *Rhynch. Livl. II, 396, 10 (1861)*.

Sällsynt; endast 2 exemplar funna af mig i Ryska Karelen, neml. vid Solomino (62°) d. 28 Aug. och vid Jalguba d. 1 Sept. 1869. För öfrigt är den veterligen funnen endast i Livland och vid Moskwa. — U. F. M.

Gen. 17. *Notus* Fieb.

Neue Gatt. u. Art. Hom., 12, 31 (1866).

Corpus parvum, lineare, depressiusculum. Caput medio obtuse productum. Ocelli aegre observandi. Tempora lineis subrectis terminata. Facies et antennae ut in genere praecedente. Tegmina abdomine longiora, membrana appendice destituta, venis apicalibus subparallelis. Alae (Tab. I, I. 21) vena intramarginali pone apicem continuata et in margine exteriori incurrente, longitudinalibus prima et secunda ante apicem unitis, trunco communi in vena intramarginali incurrente, tertia ante apicem furcata, ramis basi curvatis, deinde rectis, parallelis, exteriori cum longitudinali secunda vena transversali conjuncta; areis apicalibus igitur duabus. Pedes omnino ut in genere praecedente, sed tibiis intermediis setis nonnullis brevibus instructis.

Arterna af detta slägte hafva en smärt, något plattryckt kropp. Hufvudet är i spetsen framskjutande och i midten tydligt längre än på sidorna invid ögonen. Ocellerna äro mycket

svåra att urskilja, belägna vid ändan af den tinningarna begränsande intryckta linien, hvilken är rät. Ansigtet och antennerna äro bildade såsom hos föregående slägte. Pronotum är framtill afrundadt, vid basen mer eller mindre urbräddadt. Scutellen bredt triangelformig. Täckvingarna betydligt längre än abdomen, utan membranbihang, de tre apicalnerverna oftast parallela och räta. Flygvingarnas (Tab. I, f. 21) med inre kanten parallelt löpande nerv böjer sig utefter vingspetsen och utlöper i yttre kanten; första och andra längdnerverna sammanlöpande, bildande en gemensam stam, som utlöper i kantnerven vid vingens spets, den tredje tvågrenad, hvardera grenen vid basen krökt, sedan räta och parallela. Härigenom uppkommer två apicalfält oberoändt det yttersta, som uppstiger ända till basen af vingen i en lång smal spets. Benen äro bildade såsom hos föregående slägte endast med den skilnad, att de mellersta tibierna äro försedda med några korta utstående borst.

Hithörande djur uppehålla sig på ängar bland gräs och lägre örter och äro utbredda inom de tempererade och kalla zonerna.

Larverna likna dem hos föregående slägte, men hafva en glatt, obeväpnad bakkropp.

A. Vertex subangulariter productus; tegmina flavescencia, haud nigromaculata, area apicali prima longe altius quam secunda basin versus adscendente et hac fere duplo longiore. Spec. 1—6.

1. *N. flavipennis* Zett.

Orichalceo-flavus, gracilis, abdomine supra nigricante; vertice antice obtuse angulariter producto, basi inter oculos longitudine media duplo latiore, postice rotundato-emarginato; oculis altitudine sua distincte latioribus, postice sinuato-angustatis; pronoto postice obtuse emarginato, angulis rotundatis; tegminibus valde elongatis, saturate orichalceis, membrana apiceqve corii anguste hyalinis, parum infuscatis, area prima aeqve alte ac quarta adscendente, secunda apicem versus distincte brevior; tibiis posticis ad spinarum basin distincte fusco-punctatis. Long. $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali elongata, parallela, latitudine sua duplo longiore, apice rotundata, laminis hac $\frac{1}{3}$ longioribus, apice conjunctim rotundatis; hypopygio postice medio angu-

lariter exciso, lobis lateralibus postice oblique truncatis, quam laminis genitalibus brevioribus; vertice apice obtusiore.

Femina: segmento ultimo ventrali postice medio profunde sinuato, sinu postice rotundato-dilatato, basin segmenti fere attingente, angulis obtusis; genitalibus basi apertis; vertice apice acutius angulato.

Cicada Zett., *Faun. Ins. Lapp. I*, 525, 15 (1828). — *Ins. Lapp.*, 292, 15.

Typhlocyba Flor, *Rhynch. Livl. II*, 388, 4. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 180, 8.

Cicadula orichalcea Dahlb., *Ant. Ins. Gotl., K. Vet.-Ak. Handl.*, 1850, 183 (secundum specimen typicum).

Var. b, ♀: clavo intus macula rotundata albido-hyalina notato.

Förekommer talrikt på sumpiga ängar bland *Carex*-arter i södra och mellersta Finland och mellersta Sverige under Juli och Augusti månader; nordligast har jag funnit den vid Kantalaks i Ryska Lappmarken (67°). Zetterstedt uppgifver den vara funnen vid Muonioniska i Torneå Lappmark. Varieteten är sällsynt och endast funnen i Pargas af O. Reuter. För öfrigt är denna art funnen i Livland, vid Moskva och i norra Tyskland. — U. F. M.

2. *N. marginatus* n. sp.

Pallide flavus, gracilis, abdomine dorso obsolete infuscato; vertice antice subangulariter producto, basi inter oculos longitudine media dimidio latiore, postice fere semicirculariter emarginato; oculis elongatis, altitudine sua distincte latioribus, postice sinuato-angustatis; pronoto basi distincte emarginato, angulis posticis rotundatis; tegminibus valde elongatis, albido-hyalinis, margine laterali late venisque corii apice flavis, clavo longitudinaliter infuscato, area prima apicali aequae ac quarta in discum ascendente, secunda apicem versus sensim dilatata quam tertia brevior; alis lacteo-hyalinis, venis flavis, tibiis posticis impunctatis. Long. $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali postice medio profunde sinuato, sinu postice subangulariter dilatato, basin segmenti fere attingente, angulis obtusis; genitalibus basi apertis.

Praecedenti valde affinis, sed vertice magis angulato-producto, tibiis posticis impunctatis coloreqve distingvendus. Caput cum oculis pronoto latius, basi fere semicirculariter emarginatum, pallide flavum, laeve; vertice antice obtuse angulariter producto, medio quam lateribus duplo longiore, basi inter oculos longitudine media dimidio latiore, supra convexiusculo; fronte transversim valde convexa, latitudine sua inter antenas dimidio longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus parum rotundatis; clypeo ovali, parum convexo; genis sub oculis fortiter impressis ibiqve sinuatis; ocellis obsoletissimis, inter se quadruplo magis quam ab oculis distantibus, lineis ocellaribus brevibus, rectis, tenuibus. Oculi elongati, atri, altitudine latiores, a latere visis postice sinuato-angustatis. Antennae capite cum pronoto simul sumtis longiores. Pronotum longitudine duplo latius, antice cum lateribus semicirculariter rotundatum, basi obtuse emarginatum, angulis lateralibus rotundatis; supra leviter convexum, pallide flavum, laeve. Scutellum breviter triangulare, pallide flavum. Tegmina abdomine plus quam dimidio longiora, albedo-hyalina, limbo laterali late venisque corii apice saturate flavis; clavo intus vitta obsoleta longitudinali fusca ornato; areis apicalibus prima et quarta basin versus aeqve alte ascendentibus; secunda apicem versus parum dilatata, quam tertia multo breviora. Alae lacteo-hyalinae, venis tenuibus flavis. Corpus dilute flavum, abdomine dorso obsolete infuscato. Pedes toti pallide flavi.

Sällsynt; jag har funnit ett enda hon-exemplar på *Carex vesicaria* i ett sankt kärr vid Droretz i Ryska Karelen (62° 20') den 20 Augusti 1869. — U. F. M.

3. *N. citrinellus* Zett.

Gracilis, pallide flavus, abdominis dorso nigricante; vertice medio obtuse producto, basi inter oculos longitudine fere duplo latiore, postice arcuatim emarginato; antennis longitudine capitis cum pronoto; oculis parum elongatis, altitudine latioribus, postice sinuato-angustatis; pronoto basi obsolete emarginato; tegminibus hyalinis, clavo, vitta corii lata mar-

ginali aliaque ad suturam clavi antice confluentibus venisque totis flavis; area prima apicali aeqve alte ac quarta basin versus adscendente, secunda subparallela, quam tertia multo brevior; alis hyalinis, venis flavis; tibiis posticis obsolete fusco-punctatis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali longitudine latiore, postice obsolete impressa; laminis hac fere triplo longioribus, basi obtectis, latis, intus conniventibus, deinde subito angustatis teretibus, distantibus, postice incurvatis, forcipitis instar apperturam magnam ovalem includentibus, extus setis nonnullis armatis, apice nigro-bidenticulatis; hypopygio medio parum emarginato, lobis lateralibus breviusculis.

Femina: segmento ultimo ventrali medio in lobo subquadrato, apice rotundato, producto.

Cicada Zett., *Faun. Ins. Lapp.*, 536, 36 (1828).

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.* 299, 13 (sec. specimina typica ad C. Sahlberg olim missa).

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 2 (verisimiliter).

Typhlocyba forcipata Flor., *Rhynch. Livl. II*, 389, 5.

— Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 181, 9.

Typhlocyba gracilis Zett., *Ins. Lapp.*, 299, 14 (verisimiliter).

Var. b, ♂: laminis genitalibus crassiusculis, valvula duplo longioribus.

Ej sällsynt bland gräs och örter i skuggiga lundar öfver större delen af Finland från Juli till September månad; nordligast har jag funnit den vid Muonioniska kyrkoby i Torneå Lappmark (68°). Från Sverige har jag endast sett ett exemplar taget på Gotland och sändt från Riksmuseum under namn af *Typhlocyba gracilis* Zett. Den uppgifves äfven af Zetterstedt vara funnen i Lappmarken och Norge. Uppgiften att den skulle vara tagen i Jämtland på Tall och Gran af Boheman, beror troligen på en förvexling med *Cicadula flavescens*. Föröfrigt är ifrågavarande art utbredd öfver Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

4. *N. molliculus* Boh.

Elongatus, gracilis, pallide flavescens, nitidus, abdominis dorso, segmentis ventralibus basi pectoreque medio nigri-

cantibus; vertice obtuse producto, basi inter oculos longitudine $\frac{3}{4}$ latiore; facie elongata, clypeo apicem coxarum anticarum attingente; pronoto basin versus dilatato, basi subtruncato; tegminibus hyalinis, basi obsolete flavescentibus, venis flavis, area apicali prima aeqve alte ac quarta adscendente, quam secunda et tertia parum longiore, his subparallelis, fere aeqve alte basin versus adscendentibus; alis hyalinis, albido-venosis; pedibus flavescenti-albidis; ungviculis tarsorum fuscis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali brevissima, apice obtuse rotundata; laminis elongatis, apicem versus angustatis, extus medio rotundato-sinuatis, postice parum reflexis; hypopygio medio fortiter exciso, lobis lateralibus rotundato-trapeziformibus.

Femina: segmento ultimo ventrali elongato, postice rotundato, medio obsolete emarginato.

Typhlocyba Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Akad. Handl.* 1845, 43, 18 (1847).

Typhlocyba Flori Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 179, 6.

Sällsynt; funnen i Småland och vid Stockholm af Bohe-
man samt i sydligaste Sverige af Zetterstedt, äfvensom i Nor-
ge vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den veterligen
funnen endast i norra Tyskland. — S. R.-M.

5. *N. aridellus* m.

Breviusculus, minus gracilis, pallide flavescens, minus nitidus; abdomine, segmentorum marginibus anguste genitalibusque exceptis, pectoreque medio nigricantibus: vertice obtuse angulariter producto, postice inter oculos longitudine fere duplo latiore, basi arcuatim emarginato; fronte breviscula, latitudine inter antennis parum longiore, lateribus modice rotundatis; antennis capite cum pronoto longitudine aequalibus; pronoto subtiliter transversim strigoso, basi obsolete emarginato, marginibus lateralibus parallelis; tegminibus lacteo-hyalinis, basi venisque flavescentibus, area apicali prima quam quarta, tertia quam secunda paullo altius basin versus adscendentibus, intermediis lateribus parallelis; alis hyalinis, venis longitudinalibus dilute fuscis; rostro, coxis ungviculisque obsolete infuscatis. Long. $3\frac{1}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis elongatis, deplanatis, apicem versus sinuato-angustatis et reflexis, marginibus interioribus subcontiguis, albido-setosis; hypopygio medio profunde inciso, lobis lateralibus elongatis, margine superiore medio profunde angulariter emarginato, extus albido-pubescentibus.

Femina: segmento ultimo ventrali postice rotundato, genitalibus elongatis, vagina apice distincte exserta, nigra.

Typhlocyba citrinella Flor, *Rhynch. Livl. II, 386, 3* (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb, 180, 7*.

Denna art synes egentligen tillhöra östra delarna af området och förekommer bland gräs och andra örter på torra sandiga backar från Juli till September månad; jag har funnit den i närheten af Helsingfors, i Loppis socken i södra Tavastland, vid Kuopio, i Ryska Karelen, der den ej är sällsynt, i Kuusamo i norra Österbotten samt nordligast vid Kantalaks i Ryska Lappmarken (67°). I Sverige är den mig veterligen ej funnen. Föröfrigt är den observerad i Livland och Tyskland.

Anm. Zetterstedts beskrifning på *Cicadula citrinella* lemnar oafgjordt, huruvida han haft för sig denna eller någondera af nästföregående arter. Deremot synas de anmärkningar, hvilka Dahlbom vid beskrifningen af sin *C. orichalcea* lemnar om de Zetterstedtska typexemplaren, vida bättre passa in på *Typhlocyba forcipata* Flor. Då jag dessutom varit i tillfälle att granska ett af Zetterstedt sjelf till Prof. C. Sahlberg under namn af *Cicadula citrinella* sändt exemplar af samma art och Flors *Typhlocyba citrinella* mig veterligen ännu ej blifvit funnen hvarken i de vestra Lappmarkerna eller i Sverige, har jag ansett mig böra öfverföra Zetterstedts benämning på *Typhlocyba forcipata* Flor, och således varit tvungen att för nu ifrågavarande art föreslå ett nytt namn.

6. *N. minimus* n. sp.

Breviusculus, minus gracilis, pallide flavescens, abdomine supra segmentisque ventralibus basi anguste nigricantibus; vertice antice subangulariter producto, basi inter oculos longitudine media parum ultra dimidio longiore, basi cum oculis fere semicirculariter emarginato, fronte latitudine inter antennas distincte longiore; pronoto antice cum lateribus semicirculariter rotundato, postice obtuse emarginato; tegminibus lacteo-hyalinis, basi venisque dilute virescenti-flavis, area apicali prima secundae longitudine aequali, quam quarta

minus alte adscendente, tertia lateribus parallelis, quam secunda distincte altius adscendente, vena apicali prima arcuatim excurvata; alis lacteo-hyalinis, venis pallidis; tibiis posticis extus ad spinarum basin punctis minimis fuscis notatis, tarsorum ungviculis fuscis. Long. 2 m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis valde elongatis, apicem versus sinuato-angustatis et arcuatim reflexis, extus parce setosis; hypopygio medio profunde exciso, lobis lateralibus brevibus, postice rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse producto; vagina flava, apice distincte exserta.

Minimus inter *Cicadarias* mihi cognitae, praecedente plus duplo minor eiqve affinis, vertice basi profundius, fere semicirculariter emarginato areolisqve membranae micillime distingvendus. Caput cum oculis pronoto fere latius, dilute flavum, vertice subangulariter producto, medio quam lateribus ad margines oculorum duplo longiore, intervallo inter oculos longitudine media parum ultra dimidio latiore, basi cum oculis exacte semicirculariter emarginato; fronte latitudine sua inter antennis $\frac{1}{3}$ longiore, transversim convexa, apicem versus leviter rotundato-angustata; clypeo latitudine sua fere duplo longiore, apicem versus parum dilatato; genis apicem clypei haud attingentibus, pone oculos fortiter impressis. Oculi elongati, altitudine latiores, postice parum angustati. Antennae capite cum pronoto breviores. Pronotum longitudine duplo latius, antice cum marginibus lateralibus exacte semicirculariter rotundatum, basi obtuse emarginatum, angulis posticis oblique truncatis; supra parum convexum, obsoletissime transversim strigosum, parum nitidum, pallide flavum. Scutellum breviter triangulare, pone medium linea transversali impressa. Tegmina lacteo-hyalina, apice obsoletissime infuscata, subopaca, clavo basiqve corii pallide virescentibus, venis flavis; area apicali prima secunda vix longiore, quam quarta minus alte basin versus adscendente, secunda extus vena postice marginem versus curvata terminata, quam tertia lineari distincte minus alte adscendente; quarta maxima, basi oblique truncata. Alae albido-hyalinae,

metallice nitentes, venis pallidis. Abdomen supra nigrum, segmentorum marginibus angustissime flavis; subtus pallide flavescens, segmentis basi obsolete infuscatis. Pectus flavum, medio vix infuscatum. Pedes pallide flavi, tibiis posticis extus punctis parvis ad spinarum basin notatis, ungviculis tarsorum fuscis.

Denna art är funnen endast i Sverige, nemligen på Polacksbacken vid Upsala år 1865 af E. Haglund, hvilken godhetsfullt sändt mig 2 exemplar.

B. Vertex obtusum, tegmina nigro-maculata, area apicali prima secundae longitudine aequali.

7. *N. micantulus* Zett.

Subcylindrica, gracilis, pallide flavescens, abdomine, marginibus exceptis, metanoto, pectore medio maculisque tribus tegminum nigris; vertice lunato, basi inter oculos longitudine media fere duplo latiore, basi cum oculis arcuatim emarginato; fronte latitudine inter antennis dimidio longiore, apicem versus altitudine haud latioribus; pronoto basin versus dilatato, angulis obtusis, basi subtruncato; scutello basi uirinqve fulvo-maculato, apice anguste nigro; tegminibus albido-hyalinis, venis pallide flavis, in singulis maculis tribus, prima humerali, secunda ad marginem interiorem corii, tertia ante apicem clavi minore atris; area apicali prima quam tertia paullo altius basin versus adscendente, hac parallela, secunda distincte longiore, quarta maxima, basin versus usque ad apicem clavi producta, basi truncata; alis lacteo-hyalinis, metallice nitentibus; pedibus flavescenti-albidis, ungviculis fuscis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali brevissima, nigra; laminis latitudine communi basali $\frac{1}{3}$ longioribus, triangularibus, apice acuminatis, reflexis, flavis, setis nonnullis instructis; hypopygio medio profunde exciso, lobis breviusculis, supra angulatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse rotundato; genitalibus pallide flavis, vagina, apice exserta, anguste nigra.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 299, 15 (1840).

Denna utmärkta art har jag funnit i Wichtis socken i nordligare delen af Nyland i slutet af Augusti 1868 samt i Ryska Karelen vid Solomina (62°) den 28 Augusti och vid Mjatusow den 6 September 1869. I Norge är den funnen af Boheman, i Sverige vid Upsala af Haglund. — U. F. M.

Gen. 18. *Typhlocyba* Germ.

Silb., *Rev. ent.* I, (1833).

Corpus parvum, lineare, cylindricum. Caput medio pleurumque parum productum. Ocelli, facies et antennae ut in genere praecedente. Tegmina abdomine multo longiora, appendice membranae destituta. Alae (Tab. II, f. 22) explicatae, vena intramarginali a margine interiore valde remota, ante apicem abbreviata, cum longitudinali tertia vena transversali conjuncta, longitudinalibus prima et secunda ante apicem coeuntibus, furcam formantibus, trunco communi in apice excurrente, secunda cum tertia vena transversali conjuncta, areis apicalibus igitur duabus. Pedes graciles, tibiis intermediis inermibus, ceterum ut in genere praecedente.

Arterna af detta slägte likna till kroppsformen mycket föregående tvenne slägten, hvarifrån de hufvudsakligen skiljas genom flygvingarnas nervgång. Hufvudet är oftast månformigt, stundom utdraget i en trubbig vinkel. Ocellerna äro mycket svåra att urskilja. Ansigtet och antennerna äro bildade såsom hos föregående slägte. Pronotum baktill föga eller alldeles icke urbräddadt. Scutellen triangelformig. Täckvingarna betydligt öfverskjutande abdomens spets, utan membranbihang; apicalfälten olika hos olika arter. Flygvingarnas (Tab. II, f. 22) inre kantnerv vidt aflägsnad från kanten, upphörande straxt före vingspetsen, liknande en längdnerv och medelst en tvärnerv förenad med tredje längdnerven; första och andra längdnerven närmare spetsen af vingen sammanlöpande i en spetsig vinkel och bildande en gemensam stam, som utlöper i sjelfva vingspetsen, den andra och tredje förenade med en tvärnerv; härigenom uppkomma endast två apicalfält, hvilka sträcka sig ända till vingspetsen. Benen äro bildade såsom hos föregående slägte.

Hithörande arter vistas dels bland träd och buskar, dels bland lägre växter, och flyga lifligt omkring under lugnt väder. De förekomma i alla zoner.

Larverna äro öfverallt försedda med glesa, långa, upprättstående borst, föröfrigt såsom hos föregående släkten.

Conspectus specierum.

A. Area apicalis prima tegminum quam secunda et quarta major, irregulariter quinque-angularis, secunda triangularis, plerumque petiolata, quarta minima, longe ab apice remota, extus vena suturam versus fortiter curvata terminata. (*Anomia* Fieb.).

a. Vertex medio longitudine dimidia pronoti haud longior, pronotumque nigro-maculata.

1. *T. jucunda* H.-Sff., 2. *T. 10-punctata* Fall.

b. Vertex medio longitudine media pronoti parum longior, hoc immaculatum.

aa. Corpus supra pallidum varie modo obscurius signatum.

3. *T. Quercus* Fabr., 4. *T. Ulmi* L., 5. *T. nitidula* Fabr., 6. *T. tenerrima* H.-Sff., 7. *T. geometrica* Schrank, 8. *T. gratiosa* Boh.

bb. Corpus supra pallidum, immaculatum.

9. *T. Rosae* L.

B. Area prima apicalis tegminum minima, brevi, longe ante apicem sita, vel nulla; secunda irregularis, basi truncata; tertia quarta angustior. (*Zygina* Fieb.).

a. Area apicalis tertia tegminum apicem versus parum dilatata.

10. *T. Coryli* Toll., 11. *T. scutellaris* H.-Sff.

b. Area apicalis tertia tegminum apicem versus haud dilatata, venis exacte parallelis.

12. *T. rosea* Flor, 13. *T. blandula* Ross., 14. *T. ericetorum* n. sp., 15. *T. Hyperici* H.-Sff., 16. *T. parvula* Boh.

A. Area apicalis prima tegminum quam secunda et tertia major, irregulariter 5-angularis, secunda triangularis, plerumque petiolata, quarta minima, longe ab apice remota, extus vena suturam versus fortiter curvata terminata. (*Anomia* Fieb.). Spec. 1—9.

a. Vertex, medio longitudine dimidia pronoti haud longior, pronotumque nigromaculata. Spec. 1—2.

1. *T. jucunda* H.-Sff.

Crassiuscula, flavo-virescens; vertice sublunato, supra maculis duabus nigris; fronte latitudine inter antennis parum longiore, lateribus parum infuscata; pronoto longitudine duplo

latiore, maculis septem nigris, quarum tribus majoribus in disco, ceteris quattuor in margine antico et laterali obsoletis; scutello basi utrinque macula triangulari tertiaque irregulari in impressione fuscis; tegminibus oblique fusco-lineatis; corpore subtus nigro, segmentorum marginibus flavis; tibiis posticis obsolete fusco-punctatis, tarsis apice infuscatis. Long. 4 m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, a basi latiore apicem versus angustatis, (sec. Kirschb.)

Femina: segmento ultimo ventrali apice rotundato, utrinque levissime sinuato.

H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 144, 16 (1837). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 188, 27.

Typhlocyba Zetterstedti Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1845, 47, 22.

Sällsynt; endast funnen i sydligare Sverige nemligen på *Tilia parvifolia* i Bohuslän samt på *Alnus glutinosa* vid Stockholm och på Öland af Boheman. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Tyskland. — S. R.-M.

2. *T. 10-punctata* Fall.

Angusta, flavo albida, nigro- fuscoque variegata; vertice longitudine dimidia pronoti fere brevior, medio quam lateribus parum longior, apice maculis duabus parvis nigris, inter se aequae longe ac ab oculis remotis; fronte latitudine inter antennas dimidio longior, apicem versus sensim angustata; antennis apicem clypei excedentibus; pronoto longitudine sua paullo ultra $\frac{2}{3}$ latior, basi subtruncato, punctis 2—6 nigris notato; tegminibus varicoloribus, area apicali prima subtrapeziformi, basin versus aequae alte ac tertia ascendente, secunda longius petiolata; alis hyalinis, venis longitudinalibus apice obsolete infuscatis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla, segmento ultimo ventrali postice subrecto, medio longitudinaliter carinato; laminis apicem versus leviter dilatatis, margine exteriori apice fortiter sinuato-angustatis, extus angulum rectum formantibus, intus acuminato-productis, postice longius albo-pilosis; lobis hypopygialibus postice subrotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali producto, medio subcarinato, margine postico utrinque leviter sinuato, medio subrecto; vagina hoc parum longiore, apice haud exserta.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 409, 20. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 188, 26.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 41, 46. — *Hem. Sv. II*, 51, 42.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 300, 21.

Cicada 6-punctata Fall., *Hem. Sv. II*, 51, 43.

Cicadula ead. Zett., *Ins. Lapp.*, 300, 20.

Typhlocyba ead. H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 143, 2 et 164, 16.

Var. a, ♂♀: pallide flavescens, subtus obsolete infuscata; pronoto punctis ad marginem anticum 4, exterioribus obsoletis, posticeque duobus majoribus intra margines laterales nigris; scutello maculis duabus triangularibus ad basin lineaque transversali plus minusve distincta, nigris; tegminibus albidis, fasciis duabus undulatis apiceque infuscatis; pedibus vix vel parum infuscatis.

Cicada Fall., *l. c.* — *Cicadula* Zett., *l. c.*

Var. b, ♂♀: ut *var. a*, sed punctis exterioribus pronoti ad marginem anticum destitutis, fasciis tegminum obsoletis et abbreviatis, maculis liberis formantibus.

Cicada 6-punctata Fall., *l. c.* — *Cicadula ead.* Zett.,

Var. c, ♀: punctis pronoti 4 minimis, scutello tegminibusque omnino immaculatis.

Var. d, ♀: pronoto antice punctis duobus, hoc ceterum, scutello tegminibusque pallidis, immaculatis.

Typhlocyba parumpunctata Boh., *Mus. Reg. Holm.*

Var. e, ♀: ut *var. a*, sed corpore supra tegminibusque roseo-tinctis.

Cicadula 10-punctata var. b, Zett., *l. c.*

Var. f, ♂: facie, pronoto, scutello, pectore abdomineque totis infuscatis, his segmentis marginibus anguste flavis; femoribus tibiisque medio infuscatis, ceterum ut in *var. e*.

Ej sällsynt isynnerhet under efterhösten på olika trädslag,

företrädesvis *Salix*-arter, öfver större delen af Finland och Skandinavien; nordligast har jag funnit den i Kuusamo i norra Österbotten samt i närheten af Soukelo i Ryska Lappmarken; Zetterstedt har funnit den vid Koutokeino i norska Finnmarken (69°). Föröfrigt är den funnen i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

Anm. De mörka varieteterna har jag funnit mest på barrträd.

b. Vertex medio longitudine media pronoti parum longior, hoc immaculatum. Spec. 3—9.

aa. Corpus supra pallidum, varie modo obscurius signatum. Spec. 3—8.

3. *T. Quercus* Fabr.

Angusta, flavo-albicans; vertice obtuse angulariter producto, medio latitudine basali inter oculos parum brevior, supra arcu croceo notato; fronte latitudine sua basali $\frac{1}{3}$ longior, marginibus lateralibus leviter rotundatis; pronoto margine antico late maculaque media croceis; scutello maculis tribus triangularibus ejusdem coloris; tegminibus intus maculis 6—7 subquadrangularibus, tesselatim confluentibus, basi croceis, postice sanguineis, extus lineolis tribus obliquis brunneis, areis apicalibus praesertim ad venas albidas infuscatis, secunda breviter petiolata, triangulari; alis hyalinis, venis pallidibus unicoloribus, ungviculis tarsorum tantum fuscis.

Long. $3\frac{1}{3}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis elongatis, apicem versus sensim angustatis, acuminatis, (sec. Kirschb.)

Femina: segmento ultimo ventrali postice subtruncato, medio obsolete emarginato; vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice vix exserta.

H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 9 et 164, 16. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 412, 22. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 187, 24.

Cicada Fabr., *Ent. syst.* IV, 47, 88 (1794). — *Syst. Rhynch.* 79, 89. — Fall., *Hem. Sv.* II, 56, 54.

Typhlocyba fasciata Tollin, *Stett. Ent. Zeit.* 1851, 73.

Denna art, som ännu ej blifvit funnen i Finland, förekommer ej sällsynt isynnerhet på Ek i södra Sverige ända upp till trakten af Stockholm och har i Norge blifvit funnen vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den utbredd öfver större delen af mellersta Europa. — S. R.-M.

Obs. Kirschbaum och Flor uppgifva orätt Linné såsom namngifvare för denna art.

4. T. Ulmi L.

Angusta, virescenti-flavescens; vertice sublunato, medio quam lateribus vix longiore, apice punctis duobus nigris; fronte latitudine basali fere $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus sensim angustata; pronoto brevissimo, vertice haud duplo longiore, longitudine triplo latiore, basi emarginato, apice puncto minuto nigro notato; tegminibus albo-venosis, corio apice membranaque inaequaliter infuscatis, venis apice nigricantibus, area prima subtriangulari, secunda breviter petiolata; alis hyalinis, pallide venosis; abdomine supra nigricante, segmentis dorsalibus anguste, ventralibus latissime pallide marginatis; pedibus unicoloribus, ungviculis tantum fuscis. Long. $3\frac{3}{4}$ —4 m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis elongatis, pallide flavis, a basi ad medium parallelis, deinde a margine exteriori abrupte angulato-obliqvatis, apice longe et anguste productis et recurvatis; lobis hypopygialibus postice obtuse truncatis.

Femina: segmento ultimo ventrali medio obtuse producto, lateribus utrinque leviter sinuato; vagina hoc triplo longiore, quam valvulis lateralibus nigris paullo longioribus.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 411, 21. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 186, 23.

Cicada L., *Faun. Sv. Ed. I*, 644 (1746). — *Ed. II*, 243, 900. — *Syst. Nat.*, 467, 49. — Fabr., *Syst. Rhyng.*, 78, 81. — Fall., *Hem. Sv. II*, 88, 49, 39.

Cicada musciformis Ulmi De Geer, *Abh. Gesch. Ins. III*, 121, 8, tab. 12, fig. 12.

Var. b, ♂♀: punctis duobus verticis pronotique apicali destitutis.

Var. c, ♂: scutello infuscato; tegminibus in apice corii obscure, fere fasciatim, fusco-pictis.

Temligen sällsynt från Juli till September månader på Alm och Lönn i södra Finland; jag har funnit den vid Wiborg (61°), Helsingfors och i Pargas, der äfven O. Reuter funnit den, stundom i mängd. I Sverige är den ej sällsynt från Skåne ända upp till trakten af Stockholm. I Norge är den funnen vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den utbredd öfver en stor del af mellersta Europa. — U. F. M.

5. *T. nitidula* Fabr.

Angusta, pallide flavescens, vertice apice obtuse rotundato, medio quam lateribus ad oculos distincte longiore; fronte latitudine sua basali dimidio longiore, apicem rotundatam versus levissime angustata, lateribus subrectis; antennis facie longioribus; pronoto vertice fere duplo longiore et longitudine sua parum ultra duplo latiore, basi obtuse emarginato; scutello toto fasciisque duabus latis tegminum, prima basali, altera ante-apicali, nigrofuscis; area apicali secunda longe petiolata, triangulari; alis hyalinis, flavo-venosis. Long. $3\frac{1}{3}$ — $3\frac{2}{3}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, angustis, sensim angustatis.

Femina: segmento ultimo ventrali apice fortius rotundato; vagina hoc fere duplo et dimidio longiore, apice nigra.

H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 10 et 16. — Flor, *Rhynch. Lirr.* II, 407, 18. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 185, 20.

Cicada Fabr., *Ent. syst.* IV, 48, 87 (1794). — *Syst. Rhynch.*, 79, 88.

Typhlocyba bifasciata Boh., *Nya Sv. Hem.*, Öfr. K. *Vet.-Ak. Förh.* 1852, 23, 39.

Hypostilba Amyot., *Rhynch. méth. mononym.*, *Annal. Ent. Franc.* 1847, II, 230, 494.

Denna intressanta art, som ännu ej blifvit funnen i Finland, förekommer på *Corylus avellana* i trakten af Stockholm. Föröfrigt är den funnen i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — S. R.-M.

6. *T. tenerrima* H.-Sff.

Elongata, valde gracilis, albida; vertice obtuse producto, medio quam lateribus distincte longiore; fronte latitudine sua dimidio longiore, apicem versus fortiter angustata, marginibus subrectis; pronoto capite $\frac{3}{4}$ longiore et longitudine sua duplo latiore, antice rotundato, basi subtruncato; tegminibus hyalinis, vittis duabus longitudinalibus obliquis flavis *), apice fusco-variegatis maculatisque; alis hyalinis, metallice nitentibus; abdominis dorso medio nigro-fusco; ungviculis tarsorum dilute fuscis. Long. 3 m. m.

Mas: laminis genitalibus sensim angustatis, apice in appendice tereti reflexo continuatis; lobis hypopygii postice obtuse rotundatis, (sec. Kirschb.).

Femina: segmento ultimo ventrali postice fortiter rotundato-producto, vagina hoc duplo longiore, apice exserta.

H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 10, a, et 164, 16 (1834).

— Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 185, 19.

Typhlocyba misella Boh., *Ent. ant. södr. Sc.*, K. Vet.-Ak. *Handl.* 1851, 122.

Af denna art har ett enda exemplar blifvit taget bland buskar vid Kullen i Skåne d. 18 Aug. 1850 af Boheman. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Tyskland och norra Italien. — S. R.-M.

7. *T. geometrica* Schrank.

Angusta, pallide flavescens; vertice supra lunato, medio quam lateribus parum longiore; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus fortius angustata, marginibus lateralibus levissime rotundatis; antennis facie parum longioribus; pronoto vertice $\frac{3}{4}$ longiore et longitudine sua duplo latiore, postice obsolete emarginato; scutello vittaque tegminum angusta in sutura clavi nigris; membrana infuscata, venis albidis; alis hyalinis, albido-venosis, ungviculis tarsorum dilute fuscis. Long. $3\frac{3}{4}$ —4 m. m.

*) Sec. Kirschbaum interdum deficientibus.

Mas: valvula genitali nulla, laminis elongatis, angustis, apicem versus sensim angustatis, reflexis; lobis hypopygialibus postice obtuse rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali apice rotundato; vagina hoc duplo longiore, apice nigra.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 408, 19. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 186, 21.

Cercopis Schrank, *Faun. Boic. II*, 57, 1076 (1801).

Tettigonia Germ., *Faun. Ins. Eur. XII*, 18.

Cicada lineatella Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 54, 50.

Cicadula ead. H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 3 et 164, 16.

Ej sällsynt på Al och Pil-arter i södra och mellersta Finland under Juli och Augusti månader; nordligast har jag funnit den vid Vigsjön i Ryska Karelen (63° 30'); i norra delen af Finska Karelen är den tagen af W. Woldstedt. I Sverige synes den förekomma öfver större delen af landet ända upp till Lappland, der den af Zetterstedt uppgifves vara sällsynt. För öfrigt är den observerad i Ryssland, Tyskland och England. — U. F. M.

8. *T. gratiosa* Boh.

Angusta, albido-flavescens; vertice medio obtuse producto, quam lateribus dimidio longiore; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus angustata; pronoto longitudine duplo latiore et vertice fere duplo longiore, basi obtuse emarginato; tegminibus pallide flavescenti-hyalinis, flavo-venosis, secundum suturam vitta distincta vel plus minusve obsoleta, basi apiceqve dilatata, fusca, areis apicalibus obsoletissime infuscatis, secunda breviter petiolata; alis hyalinis, flavo-venosis; tibiis posticis extus ad basin spinarum obsoletissime fusco-punctatis, ungviculis tarsorum fuscis. Long. 3½ m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis elongatis, a basi usque ad medium leviter, deinde fortius, angustatis et recurvatis.

Femina: segmento ultimo ventrali medio fortius rotundato-producto; vagina obsolete infuscata, hoc plus duplo longiore.

Boh., *Ent. ant. södr. Sv., K. Vet.-Ak. Handl.* 1851, 121 (1853).

Typhlocyba suturalis Flor, *Rhynch. Livl.* II, 634. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 186, 22.

Sällsynt; tagen i Pargas af O. Reuter; jag har funnit den på *Alnus glutinosa* vid Mejlans nära Helsingfors (60° 10') i September 1868; i Sverige är ett exemplar funnet vid Kullen i Skåne d. 16 Augusti 1850 af Boheman. Föröfrigt är den mig veterligen observerad endast i Livland och i närheten af Wiesbaden. — S. R.-M.

bb. Corpus supra pallidum, immaculatum.

9. *T. rosae* L.

Angusta, pallide flavescens; vertice lunato, fronte latitudine sua basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus fortiter angustata, marginibus lateralibus obsolete rotundatis; pronoto vertice fere duplo longiore et longitudine sua duplo latiore, postice levissime emarginato; tegminibus hyalinis, obsolete flavescentibus, venis albidis, area secunda apicali longius vel brevius petiolata, tarsorum unguiculis fuscis. Long. $3\frac{1}{3}$ —4 m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis elongatis, anguste triangularibus, apice acuminatis, fortius recurvatis; lobis hypopygialibus postice obtuse rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali medio fere angulariter producto, apice anguste subtruncato, lateribus utrinque obsolete sinuato; vagina hoc dimidio longiore, fortius recurvata, apice parum exserta, fusca.

Flor, *Rhynch. Livl.* II, 407, 17. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 184, 17.

Cicada L., *Faun. Sv. Ed. I*, 645 (1746). — *Ed. II*, 244, 902. — *Syst. Nat.*, V, 467, 50.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 300, 14.

Cicada musciformis Rosae De Geer, *Abh. Gesch. Ins.* III, 124, 9.

Cicada flavescens Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 53, 48 (partim).

Xanthophala Amyot., *Rhynch. méth. monon.*, *Ann. ent. Franc.* 1847, 233, 501.

Var. b, ♂: area apicali tegminum sessili.

Typhlocyba Pteridis Dahlb., *Ant. Ins. Gotl.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1850, 179.

Högst allmän på allehanda löfträd och buskar från Juli till September månad öfver hela Finland och Skandinavien ända upp till Muonioniska i Lappland (68°). Varieteten är sällsynt; jag har funnit den i Pargas socken. För öfrigt förekommer ifrågavarande art öfver större delen af Europa. — U. F. M.

B. Area prima apicalis tegminum minima, brevi, longe ante apicem sita, vel nulla; secunda irregularis, basi truncata; tertia quarta angustior. (*Zygina* Fieb.) *Spec.* 10—16.

a. Area apicalis tegminum tertia apicem versus parum dilatata. *Spec.* 10—11.

10. *T. alneti* Dahlb.

Angusta, pallide flavescens; vertice lunato, fronte latitudine parum longiore, apicem versus leviter angustata, marginibus lateralibus levissime, apicem versus fortius rotundatis; pronoto vertice fere duplo longiore et longitudine sua duplo latiore; tegminibus hyalinis, pallide venosis, area apicali quarta basi oblique truncata, quam ceteris basin versus altius adscendente; alis hyalinis, venis concoloribus, vena longitudinalem primam cum intra-marginali conjungente maxime obliqua, abdomine supra ungviculisque tarsorum parum infuscatis. Long. $3\frac{2}{3}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis elongatis, anguste triangularibus, postice recurvatis; lobis hypopygialibus postice rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali obtuse triangulariter producto; vagina hoc fere triplo longiore, leviter recurvata, apice distincte exserta.

Cicadula Dahlb., *Ant. Ins. Gotl.*, *K. Vet.-Ak. Handl.*, 1850, 181 (1851).

Typhlocyba Coryli Toll., *Stett. ent. Zeit.* 1851, 70, 12.

— Flor, *Rhynch. Livl. II, 404, 15.* — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 184, 16.*

Var. b, ♀: tegminibus, limbo laterali excepto, citrinis.

Ej sällsynt på *Alnus glutinosa* från Juli till September månad i södra och mellersta Finland och Skandinavien; nordligast har jag funnit den i närheten af Kuopio (63°). Föröfrigt är den observerad i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

11. *T. scutellaris* H.-Sff.

Breviuscula, pallide flava, capite cum oculis pronoto latiore, vertice sublunato, medio quam lateribus parum longiore, disco dilute fusco, linea media anticeqve utrinque macula parva sublunata pallidis; fronte latitudine sua $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus parum angustata, lateribus leviter rotundatis, utrinque transversim fusco-lineata; pronoto vertice $\frac{1}{3}$ longiore, longitudine sua duplo latiore, basi obtuse emarginato, antice maculis duabus obscurioribus discoqve postico obsolete fuscis; scutello utrinque macula triangulari apiceqve nigris; tegminibus flavescenti-hyalinis, venis flavis, vitta obsoleta clavi aliaqve ad marginem costalem fuscis; area apicali tertia apice parum dilatata; alis hyalinis, venis longitudinalibus validis, dilute fuscis, transversali tertiam longitudinalem cum intramarginali conjungente minus obliqua; corpore nigricante, segmentorum marginibus anguste flavis; pedibus pallide flavis, tibiis posticis extus fusco-punctatis, ungviculis tarsorum fuscis. Long. 3 m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis elongatis, basi parallelis, deinde angustatis, apice acuminatis, recurvatis, lobis hypopygii postice obtusis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice aequaliter rotundato, (sec. Flor).

H.-Sff., *Deutschl. Ins., 164, 13 (1838).* — Flor, *Rhynch. Livl. II, 405, 16.*

Typhlocyba pullula Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl. 1845, 45, 20.*

Sällsynt i sydligare Sverige; funnen på Gotland och Öland af Boheman samt vid Upsala af Haglund. För öfrigt före-

kommer den i Livland, södra Tyskland och Frankrike. — S. R.-M.

b. Area apicalis tertia tegminum apicem versus haud dilatata, venis exacte parallelis. Svec. 12—16.

12. *T. rosea* Flor.

Angusta, pallide flavescens, capite, pronoto scutelloque medio, tegminibus intus roseo-tinctis; vertice sublunato; fronte latitudine sua dimidio longiore, apicem versus sensim angustata; pronoto longitudine sua duplo latiore et quam vertice fere duplo longiore, postice obsolete emarginato; tegminibus albido hyalinis, pallide venosis, apice rotundato-truncatis; tarsis posticis elongatis, articulo primo longius biserialim ciliatis. — Long. 3 m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis elongatis, a basi latiore fortiter angustatis, deinde teretibus, fortiter recurvatis, apice parum dilatatis, obtusis; tarsis posticis longitudine dimidia tiliarum distincte longioribus, articulo primo ceteris simul sumptis dimidio longiore, hoc tibiisque intus longe biserialim ciliatis; clavo tegminum toto corioque late sanguineis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse rotundato; vagina hoc plus duplo longiore, apice nigricante vix exserta; tarsis posticis longitudine dimidia tiliarum brevioribus, articulo basali ceteris simul sumptis haud longiore, breviter, tibiis posticis intus longe biserialim setosis; tegminibus intus vitta angusta undulata rosea.

Flor, *Rhynch. Livl. II, 403, 14* (1861).

Typhlocyba roseipennis Toll., *Stett. Ent. Zeit. 1851, 70* (verisimiliter).

Var. b, ♀: tegminibus ad costam vitta fulva notatis.

Var. c, ♀: corpore supra tegminibusque albidis, immaculatis.

Sällsynt på *Pinus abies* och *sylvestris* under Augusti och September månader; jag har funnit den i Loimijoki socken i egentliga Finland, i Kivinebb på Karelska näset äfvensom vid

Mjatusow vid Svir i Ryska Karelen (61°), der den träffades talrikt på enstaka å torra sandbackar stående tallar. I södra Norge är den tagen af H. Siebke. Föröfrigt är denna art mig veterligen funnen endast i Livland. Ett exemplar troligen från södra Sverige är sändt af Zetterstedt för flera år sedan under benämningen *Cicadula Tiliae*. — U. F. M.

Obs. Af de beskrifningar, författarne lemnat på *Cicada Tiliae* L., är det omöjligt att afgöra, om de haft för sig denna eller följande art; namnet äfvensom uppgiften om förekomsten på löfsträd talar dock för att dermed blifvit betecknad följande species.

13. *T. blandula* Rossi.

Elongata, pallide flavescens, capite, pronoto scutelloque medio sangvineo-variegatis; vertice antice obsolete rotundato-producto, medio quam lateribus paullo longiore; fronte latitudine dimidio longiore; pronoto vertice $\frac{3}{4}$ longiore, postice emarginato; scutello medio infuscato; tegminibus flavescenti-hyalinis, minus nitidis, vitta angusta undulata venisque exterioribus corii sangvineis; membrana obsolete infuscata; tarsis apice nigricantibus, posticis longitudine dimidia tibiaram multo brevioribus, haud ciliatis. Long. $2\frac{3}{4}$ —3 m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis elongatis, a basi latiore subito angustatis, deinde teretibus, recurvatis, apice parum dilatatis, obtusis, lobis hypopygialibus postice rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali medio obtuse angulariter producto; vagina hoc triplo longiore, apice nigra, parum exserta.

H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 16. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 400, 13. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 183, 15.

Cicada Rossi, *Faun. Etr. Ed. II*, 217, 1263 (1795). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 57, 56.

Cicada Tiliae Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 57, 55 (verisim.).

Typhlocyba Quercus H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 124, 7.

Eupteryx flammigera Curt., *Britt. Ent.* XIV, 640, 2.

Flammigera Amyot., *Rhynch., méth. monon.*, *Ann. Soc. ent. d. France* 1847, 230, 495.

Var. b, ♂♀: ut *a*, sed tegminibus albidis, intus ad su-

turam infuscatis, vitta apice saturatiore purpurea; (forte species distincta).

Var. c, ♀: tegminibus ad marginem lateralem fusco-vittatis, ceterum ut in *a*.

Var. d, ♂: tegminibus dilutissime roseis, venis sanguineis.

Flor, *l. c. var. 3*.

Var. e, ♀: tegminibus pallide flavescentibus, his intus scutelloque obsolete infuscatis.

Flor, *l. c. var. 2*.

Var. f, ♂: corpore supra tegminibusque pallide flavescentibus, immaculatis.

Flor, *l. c. var. 1*.

Var. g, ♀: tegminibus totis albidis, subopacis.

Typhlocyba blandula var. ? J. Sahlb., *Ent. ant. södr. Kar., Notis. Skpts. pro F. et Fl. Fenn. förh. IX, 1867, 195, 287*.

Allmän i hela södra Finland och Skandinavien på löfträd isynnerhet *Prunus padus*, *Sorbus aucuparia* och *Tilia parvifolia*; nordligast har jag funnit den vid Kontschosero i Ryska Karelen (62° 10'); de sist upptagna varieteterna anträffas i Juni och Juli, de föregående i Augusti och September äfvensom tidigt på våren, hvilket tyder på att denna art öfvervintrar hos oss. Varieteten *b*, som möjligen utgör en egen art, har jag funnit på *Pinus sylvestris* vid Gumtäkt nära Helsingfors i slutet af September månad. Arten är utbredd öfver större delen af Europa. — U. F. M.

14. *T. ericetorum* n. sp.

Subelongata, saturate orichalceo-flava, capite, pronoto scutelloque albido- et miniato-vittatis: vertice medio fortius rotundato-producto, medio quam lateribus ad oculos fere duplo longiore; fronte latitudine sua fere dimidio longiore, apicem versus fortius angustata, lateribus leviter rotundatis; pronoto vertice dimidio longiore, fortiter transverso; tegminibus virescenti-flavis, ad suturam vitta lata miniata, medio longitudinaliter membranaque hyalinis; tarsis apice infuscatis. Long. 2 $\frac{1}{3}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis angustis, basi fortiter angustatis, deinde linearibus, compressis, fortiter recurva-

tis, apice obtusis; lobis hypopygialibus postice rotundatis, densius albido-pubescentibus.

Femina: segmento ultimo ventrali longius angulariter productio; vagina hoc plus duplo longiore, fortius recurvata, apice nigra parum exserta.

Var. b, ♂♀: signaturis miniatis obsoletis vel nullis.

Minima nostratum hujus generis, sequenti adhuc brevior, colore saturatiore, fere virescenti-flavo signaturisque miniatis facillime distingvenda. — Caput cum oculis pronoti latitudine; vertice antice fortius rotundato-producto, medio quam lateribus ad margines oculorum fere duplo longiore, postice profundius rotundato-emarginato, intervallo inter oculos longitudine media parum latiore; fronte transversim valde convexa, latitudine sua basali fere dimidio longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus leviter rotundatis; clypeo obovato, loris distincte latiore; saturate flavum, nitidum, laeve, supra vittis duabus in apice conjunctis albidis, medio longitudinaliter miniato-maculatum. Antennae cum seta longitudine capitis cum pronoto. Pronotum transversum, longitudine sua plus duplo latius, antice cum lateribus semicirculariter rotundatum, basi leviter emarginatum, supra parum convexum, nitidum, laeve, saturate flavum; vitta media longitudinali, utrinque vittis albidis terminata, miniata. Scutellum breviter triangulare, pone medium transversim impressum, saturate flavum, disco plerumque miniato, basi medio lineola longitudinali alba. Tegmina abdomine distincte longiora, saturate subvirescenti-flava, vitta media longitudinali membranaeque hyalina, hac obsolete infuscata; in utroque vitta lata repanda totum fere clavum et partem interiorem corii occupante miniata, maculis parvis albidis suturalibus ad basin et apicem clavi relinqvente; area tertia apicali hyalina, aeqve alte ac secunda basin versus adscendente, quam quarta duplo angustiore, hac basi obliqua et longe basin versus producta. Alae hyalinae, venis pallide flavis. Abdomen totum pectusque saturate flava. Pedes pallide flavo, tarsis posticis minus elongatis, simplicibus, apice infuscatis.

Temligen sällsynt på *Calluna vulgaris* i södra och mel-

lersta Finland under Augusti och September månader. Först upptäckt af mig i Yläne år 1864; sedermera har jag träffat den vid Helsingfors, vid Kirjola i närheten af Wiborg, vid Kuopio (63°) samt vid Kontschosero (Kentjärvi), Petrosawodsk, Mjatusow och nordligast vid Tiudie (62° 40') i Ryska Karelen äfvensom i Pargas socken, der äfven O. Reuter funnit den. — U. F. M.

15. *T. Hyperici* H.-Sff.

Elongata, angusta, pallide flavescens, vitta lata pronoti, scutelli tegminumqve suturali atro-purpurea; vertice obtuse triangulariter producto, medio quam lateribus ad margines oculorum duplo longiore, supra macula trilobata nigra antice purpureo-marginata; fronte latitudine sua inter antennis parum longiore, apicem versus fortiter angustata, valde convexa; pronoto minus transverso, quam vertice $\frac{2}{3}$ longiore et longitudine sua fere duplo latiore, basi subtruncato, vitta lata media atro-purpurea; scutello medio basi rufo, apice nigro; tegminibus hyalinis, vitta angusta suturali postice abbreviata purpurea; area apicali tertia quarta dimidio angustiore; alis hyalinis, venis concoloribus, abdomine supra medio nigro, ungviculis tarsorum fuscis. Long. $2\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis angustis, segmento ultimo ventrali vix longioribus, apice hamato-reflexis; lobis hypopygialibus postice rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice rotundato, vagina hoc duplo longiore, apice exserta late nigra.

H.-Sff., *Deutshl. Ins.*, 143, 4 (1836). — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 398, 12. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 183, 14.

Typhlocyba coronula Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. *Handl.* 1845, 44, 19.

Typhlocyba placidula Stål, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1853, 176, 6.

Var. b, ♀: pallide flava, macula verticis trilobata atra, abdomine supra, pronoto medio scutelloqve infuscatis, tegminibus flavescenti-hyalinis, immaculatis.

Typhlocyba coronula Boh., l. c.

Var. c, ♂: pallide flava; abdomine supra infuscato;

pronoto medio obsoletissime rufescenti, tegminibus totis hyalinis, immaculatis.

Sällsynt; några exemplar funnos på *Hypericum perforatum* på Rövvarholmen i närheten af Åbo (60° 30') i början af Augusti 1868 af O. Reuter och författaren. I Sverige är den tagen i Skåne och Småland af Boheman, i Norge vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den funnen i Livland, vid Moskwa och i norra Tyskland. — U. F. M.

16. *T. parvula* Boh.

Breviuscula, pallide flava; vertice lunato, maculis duabus rotundatis nigris notato; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus fortiter angustata, lateribus clypeoque nigricantibus; antennis capite cum pronoto longioribus; pronoto longitudine sua duplo et dimidio latiore, quam vertice $\frac{3}{4}$ longiore, basi subtruncato, supra postice obsolete infuscato; scutello utrinque macula magna atra; tegminibus flavescenti-hyalinis, vittis duabus obsoletis longitudinalibus, prima in clavo, altera in corio intus, fuscis; area apicali tertia latitudine sua quadruplo longiore; alis hyalinis, venis longitudinalibus validis, dilute fuscis; pectore abdomineqve, segmentorum marginibus exceptis, nigro-fuscis; pedibus pallide flavis, ungviculis dilute fuscis. Long. 3 m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis a basi latiore usque ad apicem obtusam angustatis, convexis, extus prope basin obsolete sinuatis, reflexis, nigris, prope basin macula communi alba notatis; lobis hypopygialibus postice obtusis.

Femina: segmento ultimo ventrali medio rotundato-producto, utrinque sinuato; vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice exserta.

Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 46, 21. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 197, 11. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 182, 12.

Typhlocyba 10-punctata H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 5 (verisimiliter).

Sällsynt; jag har funnit några exemplar bland lägre buskar i en skogslund vid Jalguba i Ryska Karelen (61° 40') den 1 September 1869. I Sverige är den funnen vid Stockholm af

Boheman samt vid Helsingborg i Skåne af O. Reuter. Föröfrigt är den observerad i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Gen. 19. *Eupteryx* Curt.

Ent. Mag. I (1832).

Corpus elongatum. Caput medio obtuse productum. Ocelli, facies et antennae ut in genere praecedente. Tegmina abdomine multo longiora, intus appendice membranae destituta, area secunda plerumque triangulari et petiolata. Alae (Tab. II, f. 23) vena intramarginali a margine interiore valde remota, ante apicem abbreviata, longitudinali prima et secunda apice liberis, vena transversali brevi conjunctis, secunda, tertia et intramarginali inter se magis distantibus, venis longioribus transversalibus conjunctis; areis apicalibus igitur tribus, omnibus basi truncatis. Pedes ut in genere praecedente.

Arterna af detta slägte öfverensstämman i kroppsform oftast med föregående, hvarifrån de skiljas hufvudsakligen genom flygvingarnas nervgång. Hjessan är vanligtvis i spetsen trubbigt utdragen, i midten tydligt längre än på sidorna. Ansigte och antenner bildade såsom hos föregående slägte. Täckvingarna sakna membranbihang; tredje apicalfältet är skaftadt, oftast triangelformigt eller med formen af en cirkelsektor. Flygvingarnas (Tab. II, f. 23) inre nerv är långt aflägsnad från vingkanten, före spetsen afkortad; de tre längdnerverna alla skilda, nästan parallela, sinsemellan sammanbundna medelst tvära, vinkelräta nerver, hvarigenom på vingen uppkomma 3 apicalfält, hvilka alla vid basen äro tvärhuggna. Benen äro bildade såsom hos föregående slägte.

Hithörande arter lefva på träd och lägre örter och äro utbredda i alla zoner.

Larverna äro beväpnade med glesa upprättstående borst.

Conspectus specierum.

A. Caput cum oculis pronoto latitudine aequale.

a. Tegmina divaricatim oblique subtruncata, pronotum et scutellum fere tota nigra.

1. *E. vittata* L., 2. *E. Wallengreni* Stål.

b. Tegmina apice late rotundata.

aa. Pronotum et scutellum pallida, nigro- vel fusco-maculata.

3. *E. tenella* Fall., 4. *E. Urticae* Fabr., 5. *E. aurata* L., 6. *E. picta* Fabr.

bb. Pronotum et vertex pallida, immaculata.

7. *E. signatipennis* Boh.

B. Caput cum oculis pronoto distincte angustius.

8. *E. stellulata* Burm., 9. *E. pictilis* Stål., 10. *E. pulchella* Fall.
11. *E. Germari* Zett.

A. Caput cum oculis pronoto latitudine aequale. Spec. 1—7.

a. Tegmina divaricatim oblique subtruncata, pronotum et scutellum fere tota nigra. Spec. 1—2.

1. *E. vittata* L.

Elongata, pallide flavescens; vertice obtuse rotundato-producto, medio quam lateribus dimidio longiore, postice infuscato; facie lateribus quam latitudine summa cum oculis parum longiore, fronte lata, quam latitudine basali paullo longiore, apicem versus obsolete angustata; pronoto vertice $\frac{2}{3}$ longiore et longitudine fere duplo latiore, basi obsolete emarginato, nigro; scutello nigro, linea media longitudinali apiceque flavis; tegminibus vitta lata repanda percurrente nigro-fusca; membrana maculis nonnullis apiceque hyalinis; alis hyalinis, venis pallidis; abdominis dorso nigro, ventre parum infuscato; ungueulis dilute fuscis. Long. 3 m. m.

Mas: valvula genitali brevissima, transversim lineari, saepe occulta; laminis latitudine basali triplo longioribus, ad medium parum, deinde fortius angustatis, apice acuminatis, leniter recurvatis; lobis hypopygialibus postice obtuse angulatis.

Femina: segmento ultimo ventrali apice obtuse producto, medio obsolete emarginato, penultimo truncato; vagina segmento ultimo duplo longiore, segmentoque genitali supra nigris.

Cicada L., *Faun. Sv. Ed. I*, 634 (1746). — *Ed. II*,

242, 893. — *Syst. Nat.* V, 463, 36. — Schrank, *Enum. Ins. Austr.*, 258, 495. — Fall., *Hem. Sv.* II, 56, 53.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 299, 17.

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 16. — Burm., *Handb. d. Ent.* II, 107, 3. — Flor., *Rhynch. Liel.* II, 426, 30. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 193, 36.

Eupteryx notata Curt., *Brit. Ent.* XIV, 640, 1.

Chlorophlegma Amyot., *Rhynch. méth. monom.*, *Ann. ent. Franc.* 1847, 230, 493.

Var. b, ♀: pronoto punctis 5 albidis notato.

Ej sällsynt bland gräs på torra ängar och åkerrenar under Juli och Augusti månader i sydligare Finland och Skandinavien. Nordligast har jag observerat den vid Ponoj i Ryska Lappmarken (67°). För öfrigt är den utbredd öfver större delen af Europa. — U. F. M.

2. *E. Wallengreni* Stål.

Elongata, pallide flavescens, vertice obtuse subangulater producta, medio quam lateribus fere duplo longiore, postice infuscato; facie lateribus latitudine summa cum oculis fere brevior; fronte lata, latitudine sua basali parum longiore; pronoto vertice vix dimidio longiore et longitudine sua $\frac{3}{4}$ latiore, postice obsolete emarginato scutelloque nigris, hoc apice lineaque media longitudinali flavis; tegminibus vitta lata repanda, percurrente nigricante; membrana maculisque nonnullis apiceque anguste pallide hyalinis; abdominis dorso medio nigro, unguiculis tarsorum dilute fuscis. Long. 2—2 $\frac{1}{3}$ m. m.

Mas: valvula genitali brevissima, transversim lineari; laminis latitudine basali duplo et dimidio longioribus, a basi ad medium parum, deinde fortius angustatis, apice acuminatis, leviter recurvatis; lobis hypopygialibus postice obtuse angulatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice subtruncato, penultimo obsolete emarginato; vagina segmento ultimo fere triplo longiore segmentoque genitali toto nigris.

Typhlocyba Stål, *Nya Sv. Hom., Öfr. K. Vet.-Ak. Förh.* 1853, 177, 7 (=var. junior).

Typhlocyba diminuta Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 191, 37.

Var. b, ♀: pronoto punctis 5 albidis notato.

Var. c: flavescenti-albida, pronoto lateribus dilute fusco, signaturis tegminum dilutioribus, obsoletis: (junior).

Ej sällsynt med föregående på torra sandiga backar öfver hela södra Finland; nordligast har jag funnit den vid Segosero i Ryska Karelen (63° 20'). I Sverige är den funnen i Skåne af Wallengren, i Norge i närheten af Christiania af O. Reuter. Föröfrigt är den mig veterligen observerad endast i norra Tyskland. Troligen eger den dock en vidsträcktare utbredning, ehuru den blifvit förblandad med föregående art. — U. F. M.

Obs. Bibehållande såsom princip att använda den artbenämning, som först blifvit tilldelad ett species, om ock endast en varietet deraf blifvit beskrifven, har jag ansett Ståls benämning böra ega företräde framför den långt senare af Kirschbaum föreslagna, ehuru sistnämnde författare uppdagat de väsendtliga artkännetecknen.

b. Tegmina apice late rotundata. Spec. 3—7.

aa. Pronotum et scutellum pallida, nigro- vel fusco-maculata. Spec. 3—6.

3. *E. tenella* Fall.

Elongata, pallide virescenti-flavescens; vertice medio obtuse producto, supra maculis tribus atris, prima basali transversali, ceteris apicalibus rotundatis; fronte latitudine dimidio longiore, apicem versus perparum angustata, lateribus obsolete transversim fusco-lineata: pronoto longitudine duplo latiore et vertice $\frac{3}{4}$ longiore, disco postico obsolete fusco; scutello basi utrinque nigro-maculato; tegminibus pallide virescenti-flavis, margine scutellari, vitta lata exteriori clavi duabusque antice abbreviatis corii fuscis; membrana obsolete infuscata, area secunda et quarta subtriangularibus, magnitudine aequalibus; alis hyalinis, venis longitudinalibus crassis, fuscis; pectore abdomineqve nigris, flavo-marginatis; pedibus pallide flavis, spinulis tibiaram posticarum tarsorumqve apice infuscatis. Long. 3 m. m.

Mas: valvula genitali nulla; laminis latis, a basi ad medium parallelis, deinde abrupte angustatis, acuminatis, pallide flavis; lobis hypopygialibus postice productis, obtuse angulatis.

Femina: segmento ultimo ventrali medio fortiter rotundato-producto, utrinque obsoletissime sinuato; vagina hoc duplo longiore, apice distincte exserta.

Cicada Fall., *Act. Holm.*, 1806, 43. — *Hem. Sv. Cicad.*, 52, 44.

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 16. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 421, 27. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 191, 32.

Typhlocyba pulchella H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 6.

Sällsynt på *Urtica dioica* i sydöstra Finland. Jag har funnit den i Kuolemajärvi kapell på Karelska näset d. 23 och vid Wiborg d. 29 Aug. 1866 samt vid Mjatusow d. 5—6 Sept. och nordligast vid Sooseria (61° 50') d. 26 Aug. 1869 i Ryska Karelen. I Sverige är den tagen i Skåne af Fallén och Zetterstedt, vid Stockholm af Stål samt i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den veterligen observerad i Livland, vid Moskva och i norra Tyskland. — U. F. M.

4. *E. Urticae* Fabr. *)

Elongata, angusta, saturate flava, nigro-variegata, vertice lunato, medio vix producto, maculis duabus anticis rotundatis tertiaque longitudinali basali nigris; facie lateribus latitudine cum oculis vix longiore, supra maculis duabus transversim positiss vittaque utrinque secundum marginem frontis, in elypeo conniventibus, nigris; antennis capiti, pronoto scutelloque simul sumptis longitudine aequalibus; pronoto longitudine sua duplo latiore et quam vertice dimidio longiore, supra maculis 8 nigris, quatuor nempe ad marginem anticum, una in lateribus utrinque duabusque basalibus majoribus, medio praeterea litura irregulari bipartita fusca; scutello maculis duabus intra angulos basales nigris; tegminibus albidis, venis flavis, maculis numerosis confluentibus, fasciis tribus obliquis formantibus,

*) Flor och Kirschbaum anföra orätt Linné såsom namngifvare för denna art.

fuscis, ad marginem costalem nigris; area quarta apicali basi tertia et quarta ante-apicali terminata; alis hyalinis, venis longitudinalibus crassis, dilute fuscis; pectore abdomineque nigris, hujus segmentis marginibus flavis; pedibus pallide flavis, tarsis posticis tibiis duplo brevioribus, ungviculis fuscis. Long. $3\frac{1}{4}$ — $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali obtecta; laminis latitudine basali fere duplo longioribus, a basi ultra medium levissime, deinde fortius angustatis et acuminatis, pallide flavis; lobis hypopygialibus postice valvantibus.

Femina: segmento ultimo ventrali elongato, postice obtuse angulariter producto; vagina hoc $\frac{3}{4}$ longiore, apice exserta.

Cicada Fabr., *Syst. Rhynch.*, 77, 76 (1803). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.* 50, 41.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 299, 16.

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 4 et 164, 16. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 428, 31. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 195, 38 (forte).

Eupteryx tarsalis Curt., *Brit. Ent.* XIV, 640, 6.

Var. b, ♀: maculis tribus verticis dilatatis, confluentibus.

Allmän på *Urtica dioica* under Augusti och September månader i södra och mellersta Finland och Skandinavien; nordligast har jag funnit den vid Hvita hafvets södra kust ($64^{\circ} 20'$). Föröfrigt förekommer den i Ryssland, Tyskland och England. — U. F. M.

5. *E. aurata* L.

Elongata, pallide flava, nigro-variegata; vertice lunato, supra maculis duabus ovalibus, antice divergentibus nigris; facie lateribus latitudine cum oculis distincte longiore; genis intus ad basin antennarum nigris; pronoto longitudine sua duplo latiore et vertice fere duplo longiore, maculis duabus, medio fere coeuntibus nigris; scutello nigro, linea angusta media longitudinali apiceque flavis; tegminibus flavescenti-hyalinis, vitta longitudinali ad marginem suturalem et costalem sinus nonnullos nigricantes emittente, fusca; membrana fusco-nebulosa, alis hyalinis, venis longitudinalibus crassis,

dilute fuscis; pectore abdomineqve nigris, hujus lateribus segmentorumqve marginibus anguste pallide flavis; pedibus pallide flavis, ungviculis infuscatis. Long. 4 m. m.

Mas: valvula genitali in emarginatura obtusa segmenti ultimi ventralis tantum visibili; laminis genitalibus a basi subparallelis, deinde sinuato-angustatis, acuminatis et recurvatis, albidis; lobis hypopygialibus postice valvantibus.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse angulato, (sec. Kirschb.).

Cicada L., *Faun. Sv. Ed. 1*, 635 (1746). — *Ed. II*, 243, 899. — *Syst. Nat. V*, 466, 48. — *Fabr.*, *Syst. Rhyng.*, 78, 80. — *Fall.*, *Hem. Sv. Cicad.*, 50, 40.

Typhlocyba H.-Sff., *Nom. ent.*, 68. — *Flor.*, *Rhynch. Liel. II*, 623, 28. — *Kirschb.*, *Cicad. Geg. Wiesb.*, 192, 33.

Typhlocyba picta Burm., *Handb. d. Ent. II*, 107, 2.

Typhlocyba fulva H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 1.

Denna art skall icke vara sällsynt i Skåne i södra Sverige, men är ännu ej anträffad annorstädes inom området. Föröfrigt har den en ganska vidsträckt utbredning i Europa ända till Kaukasus.

6. *E. picta* Fabr.

Elongata, pallide subvirescenti-flava, nigro-signata; vertice lunato, maculis duabus minoribus rotundatis nigris; facie lateribus latitudine sua cum oculis vix longiore; genis intus sub antennarum basi nigris; pronoto longitudine sua duplo latiore et quam vertice $\frac{3}{4}$ longiore, maculis duabus subrotundatis inter se valde distantibus nigris; scutello basi utrinque macula triangulari nigra, tegminibus virescenti-flavis, postice et lateribus albido-hyalinis, maculis duabus, prima in medio clavi interius, altera ad marginem exteriorum posteriorum, nigris, maculis irregularibus corii et membranae fuscis; alis hyalinis, venis longitudinalibus apice obsolete infuscatis; pectore abdomineqve nigris, hujus lateribus segmentorumqve marginibus anguste flavis; pedibus pallide flavis, ungviculis fuscis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali brevissima; segmento ultimo ven-

trali apice obsoletissime sinuato; laminis basi parum, deinde sinuato-angustatis, apice attenuatis, totis pallide flavis; lobis hypopygialibus postice valvantibus.

Femina: segmento ultimo ventrali apice obtuse angulater producto; vagina hoc duplo longiore, apice exserta.

Cicada Fabr., *Ent. syst.*, IV, 42, 67 (1794). — *Syst. Rhynq.*, 71, 76.

Tettigonia H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 112, 23.

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 169, 16. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 427, 29. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 193, 34.

Typhlocyba aureola Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1845, 49, 23.

Temligen sällsynt i södra och mellersta Finland på *Salix*-buskar under Augusti månad. Funnen vid Helsingfors af A. Palmén, vid Tammerfors af Lundahl, i norra Karelen af W. Woldstedt, vid Petrosavodsk af A. Günther, jag har funnit den vid Helsingfors och i Ryska Karelen, nordligast vid Tiudie (62° 40'). I Sverige är den funnen i Skåne och Småland af Boheman. Föröfrigt är den utbredd öfver större delen af Europa. U. F. M.

bb. Vertex et pronotum pallida, immaculata. Spec. 7.

7. *E. signatipennis* Boh.

Angusta, flavescenti-albida, nigro-variegata; vertice antice obtuse rotundato-producto; facie lateribus latitudine cum oculis distincte longiore, genis macula parva sub antennarum basi nigra; pronoto longitudine $\frac{3}{4}$ latiore et vertice fere duplo longiore; scutello basi maculis duabus nigris, tegminibus flavescenti-hyalinis, venis flavis, maculis duabus, prima in medio clavi, altera ad marginem anteriorem posterioris, nigris, maculis irregularibus in corio et membrana dilute fuscis; pectore medio abdomineqve nigris, hujus lateribus segmentorumqve marginibus anguste pallide flavis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali postice medio obtuse emarginato; laminis basi latis, ante medium abrupte sinuato-

angustatis, recurvatis, apice productis, divaricatis, obtusiusculis, albidis; lobis hypopygialibus postice obtuse rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse producto, apice anguste truncato; vagina hoc fere duplo longiore.

Typhlocyba Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 36, 8.

Var. b, ♀: scutello immaculato, signaturis tegminum obsoletis, maculis nigris punctiformibus.

Sällsynt bland buskar och *Spiraea ulmaria* i lundar; jag har funnit den vid Jokela i Yläne den 20 Aug. 1868 och vid Jalguba i Ryska Karelen (62°) den 30 Aug. 1869; vid Tammerfors är den tagen af Lundahl. I Sverige är den funnen endast vid Kinnekulle i Vestergötland af Boheman, i Norge vid Christiania af H. Siebke. — U. F. M.

B. Caput cum oculis pronoto distincte angustius. Spec. 8—11.

8. *E. stellulata* Burm.

Oblonga, minus angusta, alba, subopaca; vertice obtuse angulato; facie lateribus latitudine sua cum oculis brevior; pronoto versus humeros dilatato, vertice fere duplo longiore et basi longitudine sua vix duplo latiore; tegminibus pulchre lacteis, apice intus emarginatis, extus rotundato-productis, venis corii postice suturam versus curvatis; plaga magna in apice corii et basi membranae sita fusca, lineis 9 radiatis nigris ad marginem costalem et suturam emittente, apiceque macula distincta rotundata nigra notatis, venis apicalibus aream secundam membranae includentibus angulum rectum formantibus; alis hyalinis, venis longitudinalibus apice vitta-que apicali inter primam et secundam fuscis; abdomine nigro-fusco, lateribus segmentorumque marginibus pallide flavis; pedibus albidis, ungviculis fuscis. Long. $4\frac{1}{4}$ — $4\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali angulariter exciso; laminis genitalibus angustatis, latitudine communi basali fere triplo longioribus, parallelis, apice rotundatis, pallide flavis, apice anguste nigris; lobis hypopygialibus postice obtuse truncatis, (sec. Kirschb.).

Femina: segmento ultimo ventrali utrinque profunde sinuato, lobo medio subangulato, lateralibus apice rotundatis; vagina hoc paullo ultra dimidio longiore.

Typhlocyba Burm., *Gen. Ins. fig. 1* (1838). — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 414, 23. — Kirschb. *Cicad. Geg. Wiesb.*, 189, 29.

Denna utmärkta art lefver på bladen af åldriga Lindar (*Tilia parvifolia*) och är hittills funnen endast i sydvestligaste Finland; den upptäcktes först af mig vid Kapellstrand i Pargas socken den 7 Augusti 1868; sedermera funnos några exemplar på Rövvarholmen nära Abo (60° 30') af C. Lundström, O. Reuter och mig den 10 Augusti s. å. Föröfrigt är den vederligen observerad endast i Livland, vid Moskva och på tvenne ställen i norra Tyskland. — U. F. M.

9. *E. pictilis* Stål.

Elongata, angusta, alba, nitida; vertice obsolete angulariter producto, antice linea arcuata inter oculos nigra; pronoto vertice duplo longiore et longitudine sua $\frac{3}{4}$ latiore, lobis lateralibus subtus, linea longitudinali in pectore continuata nigra; scutello lateribus obsolete infuscato, tegminibus albido-hyalinis, apice obtuse rotundatis, venis corii postice suturam versus curvatis, strigis tribus obliquis fuscis, membrana lineis quinque radiatis ejusdem coloris maculisque duabus saturatoribus, prima basali ad suturam, altera apicali nigris, venis apicalibus aream secundam includentibus angulum rectum formantibus; alis hyalinis, venis concoloribus; abdomine dilute flavescente, fusco-variegato; pedibus albidis, tibiis posticis tarsisque omnibus apice anguste fuscis. Long. $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali apice obsolete emarginato; laminis elongatis, parallelis, apice extus obtuse rotundatis, intus apiculo parvo acuminato, reflexo instructis; lobis hypopygialibus postice supra in angulum prominentibus, infra rotundatis; scutello tegminibusque obscurioribus, abdomine subtus infuscato.

Femina: segmento ultimo ventrali medio angulato-producto, utrinque sinuato; vagina hoc $\frac{3}{4}$ longiore; scutello signaturisque tegminum pallidioribus, ventre pallide flavo.

Typhlocyba Stål, *Nya Sv. Hom., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.*, 1853, 176, 5. — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 416, 24.

Sällsynt på *Myrtillus nigra* i mörka granskogar i södra Finland under Augusti och September månader. Funnen i Pargas af O. Reuter och i Nyland af A. Palmén, jag har funnit den vid Kolva i Yläne, på Runsala i närheten af Åbo äfvensom nordligast vid Petrosavodsk (61° 40'). I Sverige är den observerad vid Stockholm af Boheman, i Norge på fjellet Krogkleven af O. Reuter. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Livland. — U. F. M.

10. *E. pulchella* Fall.

Elongato-ovata, minus angusta, pallide flavescens; vertice medio obtuse producto; facie brevi, lateribus quam latitudine cum oculis $\frac{1}{3}$ brevioribus; fronte basi subgibboso-convexa, apice depressa; pronoto vertice fere duplo longiore et longitudine sua duplo latiore, versus humeros ampliato; tegminibus medio leviter dilatatis, apice rotundatis, macula oblonga costali ante medium alba, stria obliqua a medio costae apicem versus ducta aliisque in venis transversis membranae nigris; membrana dilute fusca, maculis duabus, una ad angulum basalem exterius, altera ante apicem difformi hyalinis, puncto in vena apicali prima nigro, venis aream secundam apicalem terminantibus angulum acutum formantibus: abdominis dorso nigro.

Mas: segmento ultimo ventrali apice subtruncato, laminis angustis, parallelis, parum recurvatis, apice nigris, conjunctim rotundatis; lobis hypopygialibus postice rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali utrinque sinuato, lobo medio obtuse angulato; vagina illo duplo longiore.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 36, 38. — *Hem. Svec. Cicad.*, 55, 51.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 301, 22.

Typhlocyba Flor, *Rhynch. Livl. II*, 418, 25. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 190, 30.

Typhlocyba concinna H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 16.

Var. b, ♂♀: corio clavoque tegminum roseis, signaturis ut in *a*.

Zett., *l. c.*, var. *b.*

Var. *c*, ♀: corpore supra tegminibusque saturate brunneis, signatura horum ut in praecedentibus, segmentis genitalibus brunneis.

Fall., *l. c.*, var. *β.*

Ej sällsynt i södra Finland och Skandinavien på *Quercus robur* och *Alnus glutinosa* under Augusti och September månader. Enligt Zetterstedt förekommer den äfven i Lappland. Varieteten *c* är ännu ej veterligen tagen i Finland. Arten är föröfrigt observerad i Livland, vid Moskva och i norra Tyskland. — U. F. M.

11. E. Germari Zett.

Elongata, angusta, sordide virescenti-flava, subopaca, vertice obtuse angulariter producto; facie lateribus quam latitudine cum oculis distincte brevior; fronte subaequaliter convexa; pronoto vertice duplo longiore et longitudine sua $\frac{3}{4}$ latiore, versus humeros dilatato; tegminibus linearibus, flavo-virescentibus, areis exterioribus corii apice membraeque hyalinis, hac obsolete infuscata, area apicali secunda anguste triangulari, breviter petiolata; alis caeruleo-lacteis, hyalinis, venis longitudinalibus crassis, fuscis; abdomine nigro-fusco, segmentorum marginibus late flavis; pedibus sordide flavis; tibiis posticis extus ad spinarum basin fusco-punctatis, ungviculis fuscis. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento ultimo ventrali postice subrecto, laminis angustis, parallelis, albidis, intus apiculo tenui reflexo armatis, lobis hypopygialibus postice rotundatis, supra denticulo hamato armatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse angulato, vagina hoc fere duplo longiore.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 301, 23 (1840).

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 16. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 420, 26. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 189, 28.

Temligen sällsynt på *Pinus sylvestris* och *Abies*, under Augusti och September månader, men troligen utbredd öfver större delen af Finland och nordligare Sverige. I Pargas är den

funnen af O. Reüter: jag har tagit den i Yläne, vid Abo och Helsingfors, på Karelska näset äfvensom på några ställen i Ryska Karelen, nordligast vid Kem (65°). I Sverige är den funnen vid Stockholm, i Östergötland, Dalarna och Lappland. Föröfrigt är den observerad i Livland, vid Moskva och i norra Tyskland. — U. F. M.

Gen. 20. *Erythria* Fieb.

Neue Gatt. u. Art. Hom. II, 30 (1866).

Corpus breviusculum, crassum, alte convexum. Caput cum oculis pronoto latius, obtusum; vertice apice lineis duabus ()-formibus impressis; ocellis vix observandis; fronte, genis, loris clypeoque ut in generibus antecedentibus. Oculi subrotundi, convexi. Antennae breves. Pronotum transversum, angulis posticis oblique truncatis. Scutellum breviter triangulare, apice acuminatum. Tegmina coriacea, latitudine circiter $2\frac{1}{2}$ longiora, lateribus aequaliter rotundata, areis apicalibus basi truncatis, secunda ceteris breviora, apicem versus dilatata. Alae (Tab. II, f. 24) vena intramarginali secundum apicem recurvata et ad marginem exteriorum evanescente, venis longitudinalibus prima et secunda ante apicem unitis, trunco communi in intramarginali incurrente, tertia ante apicem furcata et cum secunda vena transversali conjuncta; costa basi subtiliter crenulata. Pedes crassiusculi. Ceterum ut in genere antecedente.

Den art, hvarpå detta slägte är uppställt, afviker från öfriga Typhlocybider genom en kort och tjock kroppsbyggnad. Hufvudet är tillsammans med ögonen betydligt bredare än pronotum, framtill trubbigt; hjessan knappt hälften så lång som vid basen bred, i spetsen försedd med tvenne parenteslika intryckta linier; ocellerna knappt urskiljbara. Pannan, kinderna, tyglarna och clypeus äro byggda såsom hos föregående släkten. Ögonen afrundade, convexa. Antennerna äro ganska korta, knappt nående clypei spets. Pronotum är transverselt, framtill trubbigt rundadt, baktill otydligt urbräddadt: bakhörnen snedt afstympade. Scutellen är bredt triangelformig, spetsen något utdragen. Täckvingarna läderartade, ungefär $2\frac{1}{2}$ gånger så långa som bredden, yttre kanten lätt rundad; membranfälten vid basen breda, tvära, det andra mot spetsen bredare. Flygvingarna (Tab. II,

f. 24) hafva en kantnerv, som böjer sig utefter spetsen af vingen och utlöper i yttre vingkanten, första och andra längdnerverna före vingspetsen förenade till en gemensam stam, som utlöper i kantnerven vid vingens spets, tredje tvådelat, grenarna bildande en mycket spetsig vinkel, stammen medelst en tvärnerv förenad med andra längdnerven; yttre vingkanten vid basen fint naggad. Benen äro temligen starkt byggda, föröfrigt såsom hos släktet *Notus*.

1. *E. aureola* Fall.

Crassiuscula, postice subcompressa, supra flavescens-viridis; vertice obtuse angulariter producto; facie rufescenti-variegata; fronte latitudine haud longiore, apicem rotundatam versus angustata, lateribus transversim fusco-lineata; pronoto vertice $\frac{2}{3}$ longiore et longitudine sua duplo latiore, antice aequaliter rotundato; tegminibus flavo-virescentibus, coriaceis, membrana apice subpellucida, area secunda quam ceteris basin versus multo minus adscendente; alis fumatis, venis crassis fuscis; pectore abdomineque caeruleo-nigris; segmentis posticis flavo-variegatis; pedibus rufescentibus. Long. $2\frac{2}{3}$ — $2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali brevissima, transversa; laminis lateribus mox pone basin sinuato-angustatis, acuminatis, apice recurvatis, lobis hypopygialibus postice subacutis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice rotundato-producto; vagina hoc dimidio longiore.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 25. — *Hem. Sv. Cicad.* 39, 22.

Jassus Germ., *Faun. Ins. Eur.* XVII, 20.

Typhlocyba H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 16. — *Flor., Rhynch. Livl.* II, 391, 6. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 182, 11.

Typhlocyba chlorophana H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 9.

Ej sällsynt på *Calluna vulgaris* i Augusti och September månader i södra och mellersta Finland och Skandinavien; nordligast har jag funnit den på Sonostroff holme i Hvita hafvet på gränsen till Ryska Lappmarken (66°). Föröfrigt är den funnen i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

Trib. *Jassides* Am. et S.

Corpus elongatum vel oblongum, parvum vel mediocre. Vertex basi horisontalis, antice declivis. Ocelli in margine antico capitis positi, antrorsum vergentes. Facies breviuscula. Tegmina distincte venosa, vena cubitali in corio semper ramoso, plerumque venis transversalibus cum brachio conjuncta. Alae vena intramarginali praeditae. Tibiae anticae et intermediae teretiusculae, seriatim setosae, posticae 4-angulariter prismaticae, 4-seriatim spinoso-ciliatae.

Gen. 21. *Gnathodus* Fieb.

Neue Gatt. u. Art. Hom., 9, 21 (1866).

Corpus elongatum, antice obtusum, postice attenuatum. Caput antice obtuse rotundatum; vertice brevissimo, pronoto circiter quadruplo brevior, medio lateribus longitudine aequali, margine antico obtuso; ocellis inter se quadruplo magis quam ab oculis distantibus; facie antice obtuse rotundata; genis sub oculis sinuatis, deinde dilatatis; loris clypeoque distincte determinatis; rostro clypeo longitudine aequali. Oculi a supero inspecti latitudine duplo longioribus. Antennae rectae, articulo secundo cylindrico, primo duplo longiore, seta basi incrassata. Pronotum breve, antice rotundatum, angulis posticis oblique truncatis. Scutellum breviter triangulare, apice acuminatum. Tegmina abdomine multo longiora, apice intus latius valvantia, corio vena postcostali in punctis dissoluta, cubitali furcata, venis transversalibus nullis; membrana maxima, commissurae clavi longitudine aequali, area quarta longe ante apicem sita, appendice magna. Alae (Tab. II, f. 25) vena intramarginali pone apicem continuata et in margine exteriori incurrente, vena longitudinali secunda medio furcata, ramo exteriori et longitudinali prima unitis, trunco communi in intramarginali incurrente, ramo interiori cum tertia vena transversali conjuncta. Tibiae anticae extus tri-setosae.

Detta slägte, som bildar en öfvergång till Typhlocybiderna, har en långsmal, baktill afsmalnande kropp. Hufvudet är tillsammans med ögonen något smalare än pronotum baktill; hjes-

san mycket kort, knappt af pronoti fjerdedels längd, framtill trubbigt rundad, öfvergående i ansigtet, hvilket är trubbigt afrundadt och betydligt kortare än bredden. Pannan framför antennennas bas något kortare än bredden. Clypeus och tyglar tydligt afsatta. Kinderna temligen breda, tätt under ögonen sinuerade, i midten dilaterade. Punktögonen äro ganska tydliga, belägna på hjessans framkant, närmade till ögonen. Dessa äro betydligt smalare än höjden och ungefär dubbelt så långa som bredden. Antennerna räta, andra leden dubbelt så lång som första, borsten vid basen förtjockad. Pronotum transverselt, framtill rundadt, sidorna bakåt divergerande, bakhörnen snedt afstympade. Täckvingarna äro betydligt längre än abdomen, baktill med inre kanten omslutande hvarandra; cubitalnerven är i midten klufven i tvenne grenar, hvilka hvarken sinsemellan eller med närliggande längdnerver på corium äro sammanbundna medelst tvärnerver; innantill försedda med ett ganska stort membranbihang; membranen är mycket stor af samma längd med clavi inre kant; första och tredje fältet sträckande sig ungefär lika högt mot basen, det fjerde beläget långt framom vingspetsen. Flygvingarna (Tab. II, f. 25) äro försedda med en submarginalnerv, som åtföljer vingspetsen och utlöper i yttre vingkanten; andra längdnerven klufven, den yttre gren förenad med första längdnerven och gemensamt utlöpande i kantnerven, den inre gren medelst en kort tvärnerv sammanbunden med tredje längdnerven. Främre tibiernas yttre borst-serie med 3 borst.

1. *G. punctatus* Thunb.

Flavo-virescens, opacus, pectore abdomineqve nigricantibus, hujus lateribus segmentorumqve marginibus virescentibus, capite, pronoto scutelloqve obsolete fulvo-pictis; fronte lateribus transversim fusco-lineata; pronoto longitudine duplo latiore, marginibus lateralibus subacutis, minus brevibus, basi obsolete emarginato, supra convexo, obsolete remote punctulato, ante apicem linea transversa, medio antrorsum sinuatim flexa, subimpessa, fusca; tegminibus apice alisque hyalinis, flavo-venosis; tibiis posticis longe spinulosis. Long. $3\frac{1}{2}$ —4 m. m.

Mas: valvula genitali brevissima, postice obtuse rotundata; laminis hac triplo longioribus, apicem versus angustatis, lateribus leviter rotundatis, horisontalibus, apice appendice longa, lineari, erecta, armatis, totis albidis; hypopygio postice

profunde exciso, lobis conniventibus, postice rotundatis, lateribus prope marginem inferiorem plica longitudinali instructis; corpore supra grisescenti; tegminibus parce nigro-maculatis, facie pedibusque infuscatis.

Femina: segmento ultimo ventrali praecedente parum longiore, postice truncato; vagina hoc fere quadruplo longiore, apice haud exserta; corpore supra, tegminibus pedibusque pallide virescentibus, immaculatis.

Cicada Thunb., *Act. Ups.* VI, 21, 36 (1782). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 55, 52.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 298, 10.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 122, 6. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 320, 3. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 90, 16 (*Subg. Thamnotettix*). — Thoms., *Opusc. Ent.* I, 77, 72.

Cicadula spreta Zett., *Ins. Lapp.*, 298, 11.

Var. b, ♂: tegminibus intus fusco-brunneis.

Var. c, ♂♀: supra rufescenti-flavescentis.

Ej sällsynt bland gräs, nessler och andra örter isynnerhet i närheten af boningshus i södra och mellersta Finland. I Sverige är den tagen i Småland, vid Stockholm och i Lappland; i Norge i södra och mellersta delen. Föröfrigt är den observerad i Ryssland, Tyskland och England. — U. F. M.

Gen. 22. *Coryphaeus* Fieb.

Nene Gatt. n. Art. Hom., 7, 18 (1866).

Corpus elongatum, depressiusculum, antice valde obtusum. Caput cum oculis pronoto latius, obtusissimum; vertice antice levissime arcuato, declivi, margine antico obtusissimo, rotundato; ocellis antrorsum vergentibus, prope oculos positus, facie leviter reclinata, genis latis, extus parum dilatatis, clypeo apiculato-producto. Rostrum crassum, breve. Pronotum breve, antice levissime rotundatum, postice parum emarginatum, transversim convexum, angulis posticis obliquis. Scutellum breviter triangulare, apiculato-acuminatum. Tegmina apicem versus angustata, apice rotundata, pone clavum valvantia, appendice membranae distincta praedita; corio venis transversalibus nullis pone furcam cubiti; areis apicalibus 4, prima basi a margine exteriori remota: rhomboidali, basin ver-

sus aeqve alte ac tertia adscendente; secunda triangulari, subpetiolata, quarta angusta, tertia duplo longiore, fere ad apicem clavi adscendente. Alae (Tab. II, f. 26) vena longitudinali secunda medio furcata, ramo exteriori et longitudinali prima longe ante apicem unitis, sed trunco communi mox ante venam intramarginalem iterum furcato, ramis areolam parvam triangularem includentibus; ramo interiore venae secundae pone basin curvato, ad longitudinalem tertiam approximato et cum illa vena transversali brevi conjuncta. Pedes mediocres, femoribus anticis prope apicem antice seta valida instructis; tarsis posticis articulo primo ceteris simul sumtis longitudine aequali; ungviculis omnibus crassis, pulvinatis.

Ifrågavarande slägte öfverensstämmer i anseende till kroppsformen med släktet *Idiocerus*, men måste till följd af ocellernas läge och andra karaktärer anses stå närmast *Thamnotettix*. Kroppen är något tilltryckt, framtill trubbig, nästan tvär. Hufvudet är tillsammans med ögonen det bredaste stället på kroppen och tydligt bredare än pronotum. Hjessan är framtill mycket svagt bågformigt böjd, ända från basen sluttande och rundadt öfvergående i ansigtet. Ocellerna äro närmade till ögonens kant. Kinderna breda, på yttre sidan svagt utvidgade. Clypeus utdragen i en smal spets. Rostrum kort och tjockt, inåt bågböjdt. Pronotum transverselt, på tvären convext, sidorna nedböjda, framkanten svagt rundad, basen bågformigt sinuerad, bakhörnen snedt afstympade. Scutellen utdragen i en spets. Täckvingarna äro temligen korta, bakåt tydligt afsmalnande, bakom clavus med inre kanterna omslutande hvarandra; nerverna på corium mycket tjocka, upphöjda, cubitalnerven endast invid basen medelst en tvärnerv förenad med brachium, i midten klufven i tvenne grenar; apicalfälten korta, det första framtill aflägsnadt från vingkanten, rhomboidalt, det andra triangelformigt kortskafadt, tredje bredt, hälften kortare än det smala fjerde, hvilket upptill sträcker sig nästan till clavi spets. Flygvingarnas (Tab. II, f. 26) andra längdnerv tvådelt, yttre grenen förnenad med första längdnerven och bildande med denna en gemensam stam, hvilken straxt före spetsen åter delar sig i tvenne grenar; den inre af andra längdnervens grenar närmar sig till tredje längdnerven och sammanbindes med denna medelst en kort tvärnerv. Benen äro temligen långa, främre låren före spetsen på främre sidan försedda med en stark borst; på främre benen är sista tarsleden på bakbenen första längst och nästan af samma längd, som de tvenne öfriga tillhopa; alla klorna tjocka, dynlikt uppsvällda.

1. *C. Gyllenhalii* Fall.

Nigro-flavoqve variegatus, caput nigrum, plaga basali, antice tricuspadata, puncto medio in margine antico, lineolis ante-ocellaribus, vittis irregularibus longitudinalibus in fronte, clypei lateribus limboqve basali genarum flavis; pronoto nigro, basi fasciaqve media transversali bis interrupta flavis; scutello flavo, basi late nigro; tegminibus rugulosis, nigris, venis latis hinc inde in maculis dilatatis, flavis; alis fumatis, venis crassis, nigrofuscis; pectore, abdomine pedibusqve nigro-flavoqve variegatis. Long. 5—6 m. m.

Mas: valvula genitali rotundato-triangulari, laminis fulvis, hac duplo longioribus, extus modice, apice conjunctim rotundatis, extus crasse nigro-ciliatis; hypopygio profunde ovaliter exciso, lobis lateralibus brevibus, verticalibus, postice obtuse rotundatis, conniventibus; tegminibus abdomine nonnihil longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali apice medio anguste emarginato, vagina hoc plus quam triplo longiore; valvulis lateralibus subtus obsolete sinuatis; tegminibus abdomine brevioribus.

Jassus Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 61, 4 (1826).

Var. b, ♂♀: fascia transversa pronoti latiore, integra. Fall., *l. c.*, *Var. β*.

Sällsynt på *Scirpus*-arter vid sjö- och flodstränder i södra Finland under Juli, Augusti och September månader. Funnen på Åland af M. v. Essen, i Yläne af O. Reuter; jag har funnit den vid Helsingfors, samt temligen talrikt vid Wuoxens stränder i närheten af Kexholm (61° 10'), der J. M. J. af Tengström äfven funnit den. I Sverige är den funnen i Östergötland och Småland. Föröfrigt är den mig veterligen observerad endast i närheten af Moskva. — U. F. M.

Gen. 23. *Thamnotettix* Zett.

Ins. Lapp., 292 (1840).

Corpus oblongum, medio dilatatum. Caput cum oculis pronoto fere angustius, antice parum productum, vertice convexiusculo, haud attenuato, ocellis aeqve longe ac antennis

ab oculis remotis; fronte latitudine sua longiore, genis extus dilatatis, rostro clypeo longiore, tenui, inflexo. Antennae breves, articulo secundo cylindrico, quam primo angustiore, seta elongata. Pronotum basin versus dilatatum, antice obtuse rotundatum, marginibus lateralibus acutis, minus brevibus, basi submarginatum, angulis posticis oblique truncatis. Scutellum breviter triangulare, acuminatum. Tegmina abdomine multo longiora, postice intus valvantia, convoluta, in medio dilatata, areolis quinque ante-apicalibus instructa; membrana appendice distincta praedita, areola prima quam secunda altius in discum adscendente. Alae (Tab. II, f. 27) vena intramarginali in margine exteriori incurrente, longitudinali secunda medio furcata, ramo exteriori et vena prima longitudinali angustissime unitis, vel vena brevi transversali conjunctis; ramo interiori cum tertia vena obliqua conjuncto. Tibiae posticae subcompressae; ungviculis tarsorum crassis.

Arterna af detta slägte hafva en aflång i midten bredare kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen vanligen tydligt smalare än pronotum; hjessan framtill föga eller obetydligt bågvingligt framsträckt, baktill trubbigt urringad, ofvan jemnt plattkullrig, utan några intryckningar. Ocellerna äro belägna nära ögonen, icke längre aflägsnade från dessa än antennerna. Ansigtet är kort och trubbigt; kinderna tydligt utvidgade i midten; pannan från punktögonen till spetsen betydligt längre än vid basen bred. Pronotum är baktill bredare, framkanten trubbigt rundad, basen obetydligt urbräddad, sidokanterna hvassa, ej kortare än fjerdedelen af pronoti längd; bakhörnen snedt afstympade, med rundade vinklar; ofvan obetydligt hvälfdt, på tvären strimmadt. Scutellen är bredt triangelformig, med hvass spets. Täckvingarna äro betydligt längre än abdomen, yttre kanten tydligt rundad; corium slutande med 5 ante-apicalfält, membranen inåt utvidgad och försedd med ett tydligt bihang, hvarigenom täckvingarna komma att täcka hvarandra med inkanten; apicalfälten äro till antalet 4, alla vid basen tvärhuggna, det första uppstigande högre mot basen än det andra, fjerde aflägsnadt från spetsen. Flygvingarnes (Tab. II, f. 27) kantnerv utlöpande i yttre kanten, andra längdnerven klufven i tvenne grenar, hvilka hvardera medelst tvärnerver äro sammanbundna med närliggande längdnerv, eller ock smalt sammanlöpande med dessa. Benen äro medelmåttiga; de bakre tibierna sammantryckta; klorna tjocka, uppsvällda.

De kända arterna lefva på träd och buskar och äro utbredda i alla zoner.

Larvernans framkropp är glatt, bakkroppen ofta försedd med glesa utstående borst.

A. Tibiae anticae margine exteriori biseriatim setosae; elytra fusco-irrorata vel maculata. Spec. 1—6.

a. Tibiae anticae serie posteriore exteriori 5-setosa; tegmina venis pluribus spuris albidis instructa. Spec. 1—2.

1. *Th. mixta* Fabr.

Angustior, pallide brunescenti-flavescens, fusco-nigroque variegata; vertice sublunato, quam pronoto duplo brevior, medio quam lateribus ad margines oculorum vix longiore; facie subtilissime punctulata, nigro-variegata; antennis apicem rostri fere attingentibus; tegminibus dense nigro-vel fusco-irroratis, lineolis albidis in fasciis duabus transversalibus positis, membrana intus hyalina, limbo infuscato; alis fumatis, fusco-venosis; pedibus nigro-lineatis et punctatis, femoribus anterioribus fasciis duabus latis nigrofuscis, articulo primo tarsorum posteriorum recto. Long. $6\frac{1}{2}$ —7 m. m.

Mas: valvula genitali obtuse triangulari; laminis hac triplo longioribus, oblongo-triangularibus, margine exteriori ciliatis; hypopygio medio profunde angulariter exciso, lobis lateralibus laminis fere longioribus, postice supra angulatis, infra rotundatis, conniventibus, lateribus pallide setosis. •

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice subtruncato; vagina hoc duplo et dimidio longiore.

Cicada Fabr., *Ent. syst.* IV, 39, 54, (1794).

Jassus Fabr., *Syst. Rhyng.* 86, 7. — Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 82, 7. — Burm., *Handb. d. Ent.* II, 111, 2. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 322, 4. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 89, 3. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 47, 2:

Cicada reticulata var. β , Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 40, 24.

Jassus reticulatus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 130, 11.

Ej sällsynt i södra Finland och Skandinavien bland buskar i skogslundar i Juli och Augusti månader. Äfven funnen i Öster-

botten af Wasastjerna. Föröfrigt förekommer den i Livland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

2. *Th. reticulata* Thunb.

Latior, pallide brunnescenti-flavescens, supra fusco-nebulosa; vertice pronoto fere duplo brevior, medio quam lateribus paullo longior; fronte lateribus ante antennas latitudine sua distincte brevior; antennis apicem rostri fere attingentibus; tegminibus fusco-nebulosis, parcius nigro-maculatis, venis albidis; alis fumatis, fusco-venosis; pedibus nigropunctatis lineatisque, ungviculo basali tarsorum anticorum basi excurvato. Long. 7—8 m. m.

Mas: valvula genitali brevi, obtuse rotundata; laminis hac dimidio longioribus, apice singulariter rotundatis, extus longe ciliatis; hypopygio profunde emarginato, lobis brevibus, postice obtuse rotundatis, setosis; stylis interioribus exsertis, latiusculis, apice furcatis.

Femina: segmento ultimo ventrali praecedente parum brevior, apice obsolete emarginato; vagina hoc quintuplo longior.

Cicada Thunb., *Act. Ups.* IV, 21, 37 (1782). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 40, 24.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 47, 3.

Cicada atomaria Fabr., *Ent. syst.* IV, 37, 45.

Cercopis ead. Fabr., *Syst. Rhyng.*, 97, 48.

Jassus id. Cuv., *Regn. anim. pl.* 99, fig. 5. — Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 83, 8. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 130, 6.

— Burm., *Handb. d. Ent.* II, 110, 1. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 326, 5. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 83, 2.

Temligen sällsynt bland buskar på skuggiga ställen under Juli och Augusti månader i mellersta och södra Finland. Funnen på Åland af J. M. J. af Tengström, i Pargas af O. Reuter, i Tavastland af Mäklin; sjelf har jag funnit den i Yläne, vid Åbo, vid Helsingfors, vid Imatra samt på några ställen på Karelska näset. I Sverige är den funnen på en mängd spridda lokaler; i Norge vid Christiania och Dovre af H. Siebke. Föröfrigt är den utbredd öfver större delen af Europa. — U. F. M.

b. Tibiae anticae serie posteriore exteriori 4-setosa. Spec. 3—6.

3. *Th. plebeja* Fall.

Latiuscula, pallide griseo-flavescens, nigro-fuscoque irrorata; vertice obtuse producto, medio quam lateribus distincte longiore, postice inter oculos longitudine fere duplo latiore, fronte inter ocellos quam margine laterali vix angustiore; clypeo apice truncato; tegminibus albo-venosis, maculis parvis albidis hinc inde dispersis; alis subhyalinis, vix fumatis; pedibus nigro-lineatis punctatisque, femoribus anterioribus late fusco-bifasciatis. Long. 5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali circiter duplo brevior, obtuse triangulari; laminis hac $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$ longioribus, elongato-triangularibus, extus pallide ciliatis; hypopygio medio late trapezoidaliter exciso, lobis margine superiore sinuato, postice rotundatis, angulo superiore recto, inferne conniventibus, lateribus plica longitudinali flexuosa instructis, dense pallide ciliatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore, medio levissime producto, angulis posticis rotundatis; vagina hoc triplo longiore; valvulis lateralibus granulatis et setosis.

Zett., *Ins. Lapp.*, 295, 12.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 24, 16. — *Hem. Sv. Cicad.*, 36, 19.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 130, 7. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 291, 10. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 111, 54. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 47, 4.

Athysanus Kirschb., *Athysan. Geg. Wiesb.*, 8, 6.

Allmän bland gräs på skogsängar från Juni till September i södra och mellersta Finland och Skandinavien; enligt Zetterstedt förekommer den äfven ehuru sällsynt i Lappland. Föröfrigt är den funnen i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Obs. Denna art bildar öfvergång till släktet *Athysanus* Burm.

4. *Th. variegata* Kirschb.

Angustior, pallide griseo-flavescens, nigro-fuscoque irrorata, vertice obtuse producto, medio quam latitudine basali

inter oculos $\frac{3}{4}$ brevior: oculis postice quam intervallo dimidio circiter $\frac{1}{4}$ latioribus; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, lateribus parum rotundatis; clypeo latitudine basali fere duplo longiore, apicem versus parum dilatato; pronoto vertice fere dimidio longiore; tegminibus albovenosis et maculis parvis obsoletis albidis hinc inde notatis; pedibus nigrolineatis punctatisque, femoribus anterioribus late bifasciatis. Long. 4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio brevior, postice obtuse rotundato, laminis hac $2\frac{2}{3}$ longioribus, basi paullo dilatatis, lateribus rotundato-angustatis, apice obtusis, extus setosis pilosisque; hypopygio fere usque ad basin sinuato, lobis lateralibus postice obliquatis, angulo inferiore producto, conniventibus, lateribus setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice angulato-emarginato, medio obtuse dentato, angulis lateralibus obtusis, (see. Kirschb.).

Athysanus Kirschb., *Athysan. Geg. Wiesb.*, 9, 8 (1858).

Jassus Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 112, 57.

Sällsynt; ett exemplar taget i södra Finland, troligen i Yläne, förvaras i C. R. Sahlbergs samling; ett exemplar är äfven sändt från södra Sverige af Zetterstedt. Föröfrigt förekommer den i Tyskland.

5. *Th. fulvopicta* n. sp.

Elongato-ovata, griseo-albida, nitida, fusco-nigroque variegata, scutello fulvo-maculato; vertice obtuse subangulariter producto, medio quam latitudine basali inter oculos $\frac{1}{3}$ brevior; oculis postice quam intervallo vix angustioribus; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, lateribus leviter rotundatis; clypeo latitudine basali circiter duplo longiore; pronoto vertice $\frac{1}{4}$ longiore; tegminibus albido-venosis, areis plus minusve distincte fuscomarginatis; alis albido-hyalinis; pectore abdomineque nigris, lateribus segmentorumque marginibus anguste flavo-albidis; pedibus flavescenti-albidis, nigro-lineatis maculatisque. Long. $3\frac{1}{2}$ mm.

Mas: valvula genitali magna, segmento ultimo ventrali

dimidio longiore, rotundato-triangulari, convexa, laminas plane tegente; hypopygio medio fere usque ad basin sinuato, lobis latis, postice oblique subemarginato-truncatis, angulis inferioribus subproductis et valvantibus; signaturis obscuris distinctioribus, vertice basi et apice maculis duabus subrotundis strigisque variis nigris.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice obsoletissime trisinuato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc triplo et dimidio longiore, apice parum exserta; colore corporis pallidiore, signaturis obsoletioribus, vertice basi utrinque striga flexuosa nigra notato.

Minima inter congeneres, praecedenti multo minor, scutello fulvo-picto facillime distingvenda. Caput cum oculis pronoto parum latius, margine antico minus crasso; vertice antice subangulariter producto, medio quam lateribus dimidio longiore et latitudine basali inter oculos $\frac{1}{3}$ brevior, albido-flavescente vel (♂) maculis quattuor magnis subrotundatis, anterioribus magnis, approximatis, stria utrinque rectangulariter flexa, cruribus interioribus parallelis, approximatis, longitudinalibus punctisque obsoletis prope maculis nigris, vel (♀) lineolis 4 semicircularibus interdum conjunctis, in arcu transversali positis, punctisque et lineolis transversalibus in margine antico nigris; oculis elongatis, nigris, margine postico quam intervallo vix brevior; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus versus apicem leviter rotundatis, parum convexa, subtilissime et confertissime punctulata punctisque paullo majoribus et remotioribus impressis instructa, nigra, macula media prope apicem lineolisque lateralibus obliquis, arcuatis, flavo-albidis; temporibus albidis, punctis 2 nigris; genis latis, sub oculis fortiter subangulariter emarginatis et deinde valde rotundato-dilatatis, apicem clypei attingentibus, flavo-albidis, macula subantennali suturisque lorarum nigris; clypeo latitudine basali fere dimidio longiore, apicem versus dilatato, flavo-albido, vitta media longitudinali nigra. Rostrum clypeo paullo longius, apice infuscatum. Antennae apicem rostri attingentes, articulo secundo infuscato. Pronotum vertice $\frac{1}{3}$ longius et longitudine

sua duplo latius, lateribus breviusculis, acutis, basi obsolete emarginatum, angulis late oblique truncatis, supra parum convexum, laeve, nitidum, fere oleo-nitens, albido-flavum, plus minusve obsolete nigro- vel fusco-variegatum. Scutellum breviter triangulare, apice acuminatum, pallide flavum, macula utrinque basali, triangulari, lituraque media obsolete, postice furcata, antice lineolis duabus longitudinalibus nigricantibus terminata, rufo-fulvis. Tegmina abdomine multo longiora, postice angustata, subcoriacea, nitida, oleo-micantia, flavescenti-albida, areis continue (♂) vel abrupte (♀) nigromarginatis, membrana infuscata. Pectus et abdomen nigra, lateribus segmentorumque marginibus anguste albidis. Pedes flavo-albidi; femoribus fusco-maculatis lineatisque, anterioribus subtus seriatim ciliatis; tibiis nigro-lineatis et punctatis, anticis extus longe biseriatim setosis, tarsis fusco-annulatis.

Sällsynt i södra Finland; funnen af Mäklin i Sjundeå socken i Nyland, i närheten af Petrosavodsk ($61^{\circ} 40'$) af A. Günther, vid Mjatusow vid Svir i Ryska Karelen den 5 September 1869 af författaren; ett exemplar utan angifven lokal förvaras äfven i C. R. Sahlbergs samling. I Sverige är den funnen i Småland af Boheman och i Södermanland af Stål. — U. F. M.

6. *Th. abietina* Fall.

Elongato-ovata, pallide flavescens; vertice antice obtuse producto, margine antico minus obtuso, medio quam lateribus distincte longiore; fronte latitudine inter ocellos distincte longiore, apice fortius rotundato-angustata; clypeo apice producto; pronoto vertice $\frac{2}{3}$ longiore, basi medio distincte emarginato, disco obsolete punctulato et transversim strigoso; tegminibus pallide brunneis, macula magna triangulari basali, altera irregulari pone medium membranaque intus albido-hyalinis, venis corii postice claviqve apice late albidis, lineola humerali maculisque nonnullis fuscis; alis obsolete fumatis, macula triangulari apicali hyalina notatis; abdominis dorso pectoreqve infuscatis; pedibus pallide flavis, obsolete nigro-lineatis punctulatisqve, ungviculis tarsorum fuscis. Long. 6 m. m.

Mas: valvula genitali obtuse triangulari, segmento ultimo ventrali longitudine aequali, laminis hoc triplo longioribus, elongato-triangularibus, linea impressa obsoleta longitudinali margini parallela instructis, hypopygio profunde exciso, lobis postice valde productis, apicem laminarum attingentibus, subfalcato-acuminatis, postice conniventibus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore, postice nigro-marginato, truncato, angulis rotundatis, vagina hoc duplo et dimidio longiore.

Cicada Fall., *Act. Holm.*, 1806, 28, 25. — *Hem. Sv. Cicad.*, 42, 28.

Jassus Flor, *Rhynch. Livl.* II, 248, 17. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 91, 18. — Thoms., *Opusc. ent.* 1, 48, 5.

Var. b, ♂: facie supra ventreque infuscatis.

Var. c, ♂♀: capite, pronoto scutelloque rufescentibus.

Temligen sällsynt på *Pinus abies* i södra och mellersta Finland under Juli och Augusti månader; nordligast har jag funnit den vid Juustjärvi i Ryska Karelen (63°). I Sverige uppgifves den vara utbredd från Skåne till Lappland. Föröfrigt är den funnen i Livland och Tyskland. — U. F. M.

B. Tibiae anticae margine exteriori uniseriatim setosae. Spec. 7—13.

a. Frons ante antennas latitudine inter has distincte brevior, clypeus latiusculus. Spec. 7—10.

7. *Th. simplex* H.-Sff.

Elongato-ovata, pallide virescenti-flavescens, vertice antice obtuse producto, medio quam lateribus fere dimidio longiore; pronoto transversim convexo, quam vertice $\frac{2}{3}$ longiore; tegminibus abdomine multo longioribus, latitudine fere triplo longioribus, pone medium apicem versus angustatis, pallide flavis, apice parum infuscatis, venis pallidis; alis caeruleis; abdominis dorso nigro, lateribus segmentorumque marginibus anguste flavis, ventre basi pectoreque obsolete infuscatis; pedibus pallide flavis, tibiis nigro-punctatis, unguiculis tarsorum fusco. Long. $6\frac{1}{2}$ —7 m. m.

Mas: valvula genitali obtuse triangulari, segmento ul-

timo ventrali longitudine subaequali, laminis hac fere quadruplo longioribus, pallide flavis, elongato-triangularibus, apice obtusis, lateribus breviter setosis; hypopygio medio profunde sinuato, lobis basi longitudine haud angustioribus, quam laminis genitalibus paullo brevioribus, postice bisinuatum obliquatis, medio dentato-prominentibus, lateribus setosis; tuba anali utrinque appendice subcorniformi armata.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice subtruncato, angulis rotundatis, vagina hoc duplo et dimidio longiore.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 125, 7 (1831).

Cicada prasina Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 40, 25 (1826).

Jassus ead. Flor., *Rhynch. Livl. II*, 352, 20. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 93, 22. — Thoms., *Opusc. ent. I*, 48, 7.

Thamnotettix ead. Zett., *Ins. Lapp.*, 293, 2.

Thamnotettix confinis Zett., *Ins. Lapp.*, 293, 3.

Chlorochria Amyot, *Rhynch. méth. monom.*, *Ann. ent. Franç.* 1847, 217, 466.

Var. b, ♂♀: capite pronoto scutelloque rufotinctis.

Thoms., *l. c.*, *var. c.*

Thamnotettix tinctoria Zett., *Ins. Lapp.*, 293, 6.

Ej sällsynt bland buskar i skuggiga lundar och utbredd öfver hela Finland och Skandinavien. Föröfrigt är den observerad i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Obs. Då Fabricii *Cicada prasina* enligt Germars undersökning af typexemplaren (se *Mag. d. Ent.* IV, 81, 20) befunnits vara en från denna skild art hörande till *Bythoscopiderna*, och Fieber nyligen beskrifvit en art *Macropsis* med detta namn, har jag ansett det vara rättast att för nu ifrågavarande art använda Herrich-Schäffers benämning i stället för Falléns oakadt denna redan vunnit allmänt burskap.

8. *Th. stupidula* Zett.

Oblonga, subopaca, sordide flavescens; vertice obtuse subangulariter producta, quam latitudine dimidia inter oculos distincte longiore, medio quam lateribus dimidio longiore; fronte lateribus obsolete fusco-striata; genis apicem clypei attingentibus; pronoto vertice dimidio longiore, planiusculo; tegminibus abdomine parum longioribus, latitudine duplo et

dimidio longioribus, apicem versus vix angustatis, venis crassis flavidis, areolis hinc inde fusco-marginatis; alis obsolete caerulescenti-fumatis, pectore abdomineqve nigricantibus, hoc lateribus segmentorumqve marginibus flavis; pedibus sordide flavis, distincte nigro-punctatis, tarsorum articulis apice anguste ungviculisqve nigricantibus. Long. 6 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longitudine aequali, obtuse triangulari, laminis valde elongatis, valvula fere quadruplo longioribus, pallide flavis, postice angustatis, apice rotundatis, convexiusculis, lateribus breviter setosis; hypopygio medio profunde sinuato, lobis lateralibus laminis parum brevioribus, basi longitudine angustioribus, postice bisinuatim obliqvatis, medio dentato-prominentibus, pallide setosis; tuba anali utrinque appendice subcorniformi armata.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice subtruncato, angulis lateralibus obtuse rotundatis.

Zett., *Ins. Lapp.*, 294, 9 (1840).

Jassus prasinus var. *b*, Thoms., *Opusc. ent.* II, 49, 7.

Var. *b*, ♀: capite, pronoto, scutello tegminibusqve roseo-tinctis.

Var. *c*, ♂: vertice supra utrinque lunula fusca notato.

Sällsynt i norra Finland; jag har funnit den i Torneå Lappmark inom skogs- och buskregionen samt vid Kem i Ryska Karelen. I Sverige är den funnen i Umeå Lappmark af Zetterstedt; i Norge på Dovre af Boheman och Siebke äfvensom nordligast vid Lyngen i Finmarken (69° 10') af författaren. — U. F. M.

9. *Th. biguttata* Fall.

Oblonga, pallide flavescens, dilute brunnea; vertice sublunato, medio quam lateribus parum longiore; clypeo latitudine sua basali circiter $\frac{3}{4}$ longiore, apicem versus dilatato; pronoto convexiusculo, vertice $\frac{2}{3}$ longiore, basi leviter emarginato; tegminibus dilute brunneis, nitidissimis, venis corii hinc inde apiceqve venarum clavi albidis; alis parum fumatis, fusco-venosis; pectore abdomineqve plus minusve infu-

scatis, pedibus pallide flavis, tibiis posticis intus anguste nigrolineatis, extus nigropunctatis, ungviculis fuscis. Long. 6—7 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo brevior, breviter obtuse triangulari, laminis hac duplo longioribus, postice obtuse rotundatis, fortiter ciliatis; hypopygio brevi, medio late et profunde sinuato, lobis lateralibus brevibus, postice obliquatis, lateribus plica curvata, fortiter elevata instructis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, medio producto et anguste fere usque ad basin exciso, lateribus leviter sinuatis, angulis rotundatis; vagina hoc triplo longiore.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 27, 23. — *Hem. Sv. Cicad.*, 41, 26.

Jassus Flor, *Rhynch. Livl.* II, 347, 16. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 92, 19. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 48, 6.

Var. b, ♂: obscurior, facie medio nigricante.

Sällsynt på björk och pil-arter i södra Finland; funnen i Tavastland af Kekoni, jag har tagit den endast på Karelska näset. I Sverige är den ej sällsynt i södra delen och på Gotland; i Norge är den funnen både i södra och mellersta delen af H. Siebke. Föröfrigt är denna art observerad i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

10. *Th. subfuscula* Fall.

Oblonga, supra dilute fusca, subtus nigricans; vertice medio obtuse subangulariter producto, quam lateribus fere dimidio longiore, supra fascia angulata antica fusca; fronte nigra, lineola media longitudinali aliisque transversalibus, lateralibus flavis; clypeo latitudine sua circiter $\frac{1}{3}$ longiore genisque nigro- et flavo-variegatis; pronoto convexiusculo, quam vertice $\frac{2}{3}$ longiore scutelloque fuscovariegatis; tegminibus dilute griseo-fuscis, venis pallidioribus, in clavo apice albidis, areis fusco-umbratis, apice clavi membranaque extus obscurioribus; alis obsolete fumatis; pectore abdomineque nigris, marginibus anguste flavis, femoribus fusco- flavoque variegatis, tibiis pallide flavis, nigropunctatis, posticis prae-

terea intus nigrolineatis, ungviculis tarsorum fuscis. Long. 5—6 m. m.

Mas: valvula genitali brevi, obtusa, segmento ultimo ventrali duplo brevior; laminis hac duplo et dimidio longioribus, triangularibus, basi anguste parallelis, lateribus ciliatis; hypopygio postice usque ad basin sinuato, lobis postice conniventibus, oblique truncatis, angulo superiore obtuso, inferiore acuto, lateribus plica curvata fortiter elevata instructis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere dimidio longiore, postice subtruncato, angulis lateralibus subacutis, vagina hoc duplo longiore.

Zett., *Ins. Lapp.*, 294, 8.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 30, 27. — *Hem. Sv. Cicad.*, 44, 31.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 130, 4. — *Germ., Faun. Ins. Eur.* XVI, 19. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 354, 21. — Kirschb., *Cicad. Gey. Wiesb.*, 93, 21. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 49, 8.

Jassus pectoralis Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 91, 30. — Burm., *Handb. d. Ent.* II, 111, 3.

Var. b, ♂♀: obscurior; pronoto scutelloque nigricantibus, parum griseo-maculatis; tegminibus nigro-fuscis, venis pallidioribus.

Zett., *l. c.*, *var. b*.

Allmän öfver hela Finland och nordligare delen af Skandinavien isynnerhet på björk under Juni, Juli och Augusti månader. Nordligast har jag funnit den vid Kilpisjärvi i Torneå Lappmark (69°). Varieteten är sällsynt; jag har funnit den endast vid Palojoki i Torneå Lappmark. Föröfrigt är den funnen i Ryssland och norra Tyskland. — U. F. M.

b. Frons ante antennis quam latitudine inter has longior, clypeus angustus. Spec. 11—13.

11. *Th. splendidula* Fabr.

Elongato-oblonga, pallide flava, fusco-variegata, nitidissima; vertice sublunato, medio quam lateribus parum longi-

ore, apice maculis 4 subquadratis, quadratim positis nigris; fronte sensim apicem versus angustata, lateribus fusco-lineata; clypeo latitudine sua fere duplo longiore, fusco, ante apicem latiore dilatato, apice acuminato-producta; pronoto vertice longiore, convexiusculo, vittis 2—4 longitudinalibus obsoletis fuscis, scutello basi utrinque macula triangulari punctisque disci nigris; tegminibus pallide flavis, venis longitudinalibus hinc illinc transversalibusque plurimis albidis, areis obsolete fusco-maculatis; alis subhyalinis; pectore abdominisque dorso nigricantibus, lateribus marginibus segmentorumque flavis; pedibus pallide testaceis, tibiis posticis obsoletissime fusco-punctatis, ungviculis fuscis. Long. 5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio brevior. obtuse triangulari, laminis hac triplo longioribus, oblongo-triangularibus, marginibus lateralibus levissime rotundatis, setosis et pilosis, hypopygio medio profunde sinuato, lobis lateralibus postice oblique truncatis, angulis inferioribus acutis, lateribus plica curvata instructis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice obtuse rotundato, angulis lateralibus rotundatis, vagina hoc duplo longiore.

Cicada Fabr., *Syst. Rhynq.*, 79, 83 (1803). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 43, 30.

Jassus Flor., *Rhynch. Livl.* II, 356, 23. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 98, 31. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 49, 9.

Jassus fumatus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 153, 5 (forte).

Denna art förekommer sällsynt i sydligaste Sverige och på Gotland. Föröfrigt är den funnen i Livland, Tyskland och England. — S. R.-M.

12. *Th. cruentata* Panz.

Elongato-ovata, pallide flava, punctis sanguineis irrorata; vertice brevi, lunato; fronte latitudine intra ocellos fere duplo longiore, apicem versus sensim angustata, apice emarginata; clypeo latitudine basali duplo longiore, apicem versus parum dilatato, apice rotundato medio apiculato; pronoto valde transverso, vertice $\frac{2}{3}$ longiore; tegminibus dilute brun-

neis, sanguineo-irroratis, albido-venosis; alis caerulescenti-hyalinis, pectore abdominisque dorso nigricantibus, lateribus, late segmentorumque marginibus anguste flavis, pedibus pallide flavis, tibiis posticis intus nigrolineatis, ungviculis fuscis, Long. 5—6 m. m.

Mas: valvula genitali brevi, obtusa, quam segmento ultimo ventrali duplo brevior; laminis hac sextuplo longioribus, apice acuminatis, lateribus sinuatis, postice reflexis, basi linea impressa margini laterali parallela instructis, extus setosis pilosisque; hypopygio profunde sinuato, lobis lateralibus laminis genitalibus parum longioribus, postice angustatis, apice mucronatis, lateribus obsolete plicatis; vertice apice punctis duobus nigris notato.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore, postice rotundato-producto; vagina hoc dimidio longiore.

Zett., *Ins. Lapp.*, 293, 5.

Cicada Panz., *Deutschl. Ins.* 61, 15 (1802). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 41, 27.

Jassus Flor., *Rhynch. Livl.*, 330, 7. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 96, 27. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 50, 11.

Var. b, ♂♀: minor, pallidior, vix nisi in capite et pronoto sanguineo-irrorata, tegminibus lateribus pallidis.

Fall., *l. c.*, var.

Ej sällsynt öfver hela Finland och Skandinavien på Björk och andra löfträd isynnerhet på myrar under Juli och Augusti månader. Nordligast är den funnen vid Schiervö i Finnmarken (69°) af Zetterstedt. Föröfrigt har den blifvit observerad i Livland och Tyskland. — U. F. M.

13. *Th. Torneella* Zett.

Elongato-ovata, pallide flava, nitida; vertice sublunato, medio quam lateribus parum brevior, fascia transversa nigra; fronte angusta, lateribus ad antennarum basin sinuatis, basi maculis duabus nigris notata; pronoto valde transversø, vertice dimidio longiore, convexiusculo, antice anguste nigro, postice griseo; scutello fulvo, basi anguste nigro; tegminibus dilute brunneis, venis albidis, limbo laterali hyalinis, mem-

brana medio obsolete fusco-vittata, pectore abdomineqve nigris, lateribus segmentorumqve marginibus anguste flavis; alis subhyalinis, venis validis fuscis; pedibus pallide testaceis, tibiis posticis intus nigro-lineatis, ungviculis fuscis. Long. $4\frac{1}{2}$ —5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali fere duplo brevior, postice obtuse angulato; laminis hac quintuplo longioribus, elongato-triangularibus, postice reflexis, apice acuminatis, linea margini parallela nigra impressis, extus albido-pilosis; hypopygio medio fere usque ad basin excisis, lobis lateralibus postice obtuse rotundatis, conniventibus, margine superiore sinuato, lateribus setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice obtuse rotundato, medio anguste exciso; vagina hoc duplo et dimidio longiore.

Zett., *Ins. Lapp.*, 294, 7.

Cicada Zett., *Faun. Ins. Lapp.*, 528, 21 (1828).

Jassus Flor., *Rhynch. Livl. II*, 350, 18. — Thoms., *Opusc. ent. I*, 50, 10.

Var. b, ♀: fascia verticis nigra interrupta vel nulla.

Var. c, ♂: obscurior, facie tota, vitta media pallida excepta, nigra; pronoto tegminibusqve infuscatis.

Allmän i Lappland på *Salix*-arter ända upp på de högsta fjällen under Augusti månad; i mellersta och södra Finland är den deremot mycket sällsynt och endast tagen i Pargas af O. Reuter, i närheten af Petrosavodsk af A. Günther äfvensom af mig i Yläne, på Karelska näset, samt vid Jalguba, Kontschosero och Perguba i Ryska Karelen. I Sverige är den tagen i Lappland af Zetterstedt, i Dalarna, Östergötland och Småland af Boheman. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Livland och i en bergstrakt vid Semmering i Österrike i medlet af Maj 1870 af A. Palmén. — U. F. M.

Gen. 24. *Grypotes* Fieb.

Neue Gatt. u. Art. Hom. 7, 17 (1866).

Corpus oblongum, antice obtusum. Caput cum oculis pronoto distincte latius; antice valde obtusum; vertice antice obtuse rotundato, medio quam lateribus haud longiore, ocell-

lis quam antennis ferè duplo magis ab oculis distantibus. Frons latitudine sua basali distincte longior et quam genae multo angustior, convexiuscula. Genae latissimae, margine exteriori subrecto. Clypeus valde angustus, basi spatium inter antennis quadruplo angustior, apice inflexa genis multo excedens. Pronotum vertice duplo longius, antice medio rotundatum et utrinque pone oculos obsolete sinuatum, basi emarginatum, angulis posticis obtuse rotundatis. Scutellum breviter triangulare. Tegmina abdomine multo longiora, intus valvantis, appendice membranæ distincta praeditis, areis ante-apicalibus quinque; apicali prima basi aequæ alte ac tertia in discum adscendente. Alae omnino ut in genere praecedente constructae. Pedes elongati; tibiae anticae parum incurvatae intermediaeque extus et intus setosae; posticae 4-seriatim spinulosae.

Den enda kända arten af detta slägte har en aflång, framtill bredare kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen det bredaste stället på kroppen och betydligt bredare än pronotum, framtill mycket trubbigt. Hjessan är i midten ej längre än på sidorna vid de stora ögonens inkant, framtill trubbigt rundad, kullrigt öfvergående i pannan. Punktögonen äro belägna på hjessans framåt riktade del, på nästan dubbelt så långt afstånd från ögonen som antennerna från dessa. Antennerna äro i allmänhet långa. Pannan är betydligt längre än bredden vid basen, tydligt smalare än kinderna, ej obetydligt kullrig, framtill jemnt afsmalnande. Kinderna äro breda och plattade, i yttre kanten nästan räta. Tyglarna ovala. Clypeus ytterst smal, mer än 3 gånger så lång, som vid basen bred och omkring 4 gånger smalare än afståndet mellan antennerna, mot den inböjda spetsen obetydligt afsmalnande. Rostrum föga längre än clypeus. Pronotum är dubbelt så bredt som långt och omkring 2 gånger så långt, som hjessan, njurformigt-halfrundt, bakom ögonen på hvardera sidan otydligt sinueradt. Scutellen bredt triangelformig. Täckvingarna äro betydligt längre än abdomen, baktill omslidande hvarandra med inkanten och försedda med ett tydligt membranbihang, corium med 5 anteapicalfält, hvaraf det 4:de uppstiger nära basen af vingen; första apicalfältet sträckande sig lika långt mot basen, som det tredje. Flygvingarnas nerver hafva samma direktion som hos föregående slägte. Benen äro temligen långsträckta, framtibierna något inböjda och likasom de tre mellersta försedda med borst, såväl på yttre, som inre sidan.

Den inom Skandinavien förekommande arten lefver på barrträd och afviker således i lefnadssätt från föregående slägte.

1. *Gr. puncticollis* H.-S ff.

Oblongus, antice obtusus, flavescens, nitidus; oculis altitudine $\frac{1}{3}$ longioribus; vertice utrinque ad oculos macula transversali, fascia biarcuata, medio in angulo basin versus prominente aliaque angustiore ad apicem nigris; fronte subtilissime punctata genisque fuscis, obsolete flavo-variegatis; pronoto transversim subtiliter striguloso, antice nigro-punctato; scutello medio punctis duobus lineaque transversali postica nigris; tegminibus subhyalinis, nitidis, flavovenosis; alis obsolete fumatis; corpore subtus nigrofusco, abdominis marginibus lateribusque pectoris flavis; pedibus testaceis, fusco-lineatis maculatisque, tibiis nigropunctatis. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo brevior, breviter triangulari; laminis his plus quam triplo longioribus, elongato-triangularibus, extus leniter rotundatis, breviter setosis; hypopygio postice sinuato, lobis lateralibus quam laminis genitalibus parum brevioribus, subtus rectis, supra posticeque rotundatis, angulo inferiore acuto.

Femina: segmento ultimo ventrali postice obtuse rotundato, medio denticulis duobus nigris armato, (sec. Kirschb.).

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 126, 7 (1832). — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 320, 3. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 85, 6.

Jassus pinetellus Zett., *Ins. Lapp.*, 1077, add. 5—6. — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 331, 8 (forte). — Thoms., *Opusc. ent. I*, 59, 28.

Denna art, som ännu ej blifvit funnen i Finland, uppgifves ej vara sällsynt på *Pinus sylvestris* i södra Sverige och är derstädes funnen i Skåne, Westergötland, Dalarna och på Gotland. Föröfrigt är den observerad i Livland och i Tyskland. — S. R.-M.

Gen. 25. *Limotettix* m.

Corpus elongatum vel oblongum. Caput antice obtusum, vertice sublunato vel medio plus minusve productum,

supra convexiusculo; ocellis aeqve longe ac antennis ab oculis remotis; fronte longitudine sua basali plerumqve distincte longiore; genis sub oculis impressis, lateribus sinuatis, abscissa genali latitudine basali distincte longiore. Rostrum breviusculum. Antennae plerumqve longae. Pronotum transversum, lateribus teretibus. Tegmina semper explicata, lateribus vix rotundatis, apice intus appendice membranae distincta praeditis. Alae omnino ut in genere praecedenti. Pedes elongati, tibiis anterioribus extus intusqve setosis, posticis 4-seriatim spinulosis.

Arterna af detta slägte hafva en aflång, nästan cylindrisk kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen dels bredare, dels smalare än pronotum, framtill mer eller mindre trubbigt. Hjessan månformig eller i spetsen trubbvinkligt utdragen, ofvan plattkullrig, jemn. Ocellerna äro närmade till ögonen. Pronotum transverselt, framtill afrundadt, baktill obetydligt urbräddadt; sidorna äro korta, trinda och okantade. Täckvingarna äro alltid fullständigt utvecklade, oftast betydligt längre än abdomen, med inre kanten betäckande hvarandra; membranbihanget tydligt; vanligtvis äro de jemnbreda, vid yttre kanten knappt rundade. Flygvingarnas nerver hafva samma direktion som hos föregående släkten. Benen äro långa och spensliga, främre och mellersta tibierna trinda, på yttre och inre sidan försedda med borst, de bakre 4-kantigt prismatiska, tillplattade, försedda med i 4 rader ställda tornar.

Hithörande djur uppehålla sig bland gräs isynnerhet på fuktiga ängar och äro utbredda öfver större delen af jorden.

Namnet är bildadt af *Λειμών* = äng och *τέττις* = cicada.

Conspectus specierum.

A. Corpus lineari-elongatum; tegmina abdomine multo longiora, areis haud nigro-marginatis.

a. Tegmina areis ante-apicalibus quinque praedita.

aa. Caput cum oculis pronoto latius, vertice obtuse rotundato, medio quam lateribus parum longiore.

1. *L. striola* Fall., 2. *L. atricapilla* Boh., 3. *L. paludosa* Boh.

bb. Caput cum oculis pronoto haud vel vix latius, vertice medio obtuse producto, fronte angusta, latitudine sua basali fere duplo longiore (*Cicadula* Fieb.).

4. *L. 4-notata* Fabr., 5. *L. longiventris* n. sp., 6. *L. nigricornis*

- n. sp., 7. *L. 5-notata* Boh., 8. *L. intermedia* Boh., 9. *L. lunulifrons* n. sp.,
 10. *L. antennata* Boh., 11. *L. Flori* J. Sahlb., 12. *L. sulphurella* Zett.
 b. Tegmina areis ante-apicalibus quattuor praedita.
 aa. Ramus exterior cubiti distinctus.
 13. *L. caudata* Flor, 14. *L. 4-punctata* Fall., 15. *L. binotata* n. sp.,
 16. *L. punctifrons* Fall., 17. *L. Dahlbomi* Zett., 18. *L. cyane* Boh.
 bb. Ramus exterior cubiti obsoletus et in punctis dissolutus.
 19. *L. 6-notata* Fall., 20. *L. variata* Fall., 21. *L. 7-notata* Fall.
 B. Corpus latiusculum, tegmina abdomine parum longiora, areis distincte nigro-marginatis.
 22. *L. orichalcea* Thoms., 23. *L. striatula* Fall.

A. Corpus lineari-elongatum, tegmina abdomine multo longiora, areis haud nigro-marginatis. Spec. 1—21.

a. Tegmina areis ante-apicalibus quinque praedita. Spec. 1—12.

aa. Caput cum oculis pronoto latius, vertice obtuse rotundato, medio quam lateribus parum longiore. Spec. 1—3.

1. *L. striola* Fall.

Elongata, cylindrica, pallide brunnescenti-flavescenti; vertice sublunato, medio quam lateribus vix longiore, fascia lata transversa inter oculos nigra; fronte latitudine sua inter oculos parum longiore, apicem versus fortiter angustata, modice convexa, lateribus lineolis transversis, intus dilatatis et confluentibus, nigris; genis extus angulo obtuso ab apice quam a basi triplo magis remoto armatis; loris nigro-limbatis; clypeo medio nigro-vittato; pronoto transverso, linea arcuata medio antrorsum sinuata impressa; tegminibus pallide flavis, pellucidis, vena postcostali et ramo exteriori cubiti anguste unitis, appendice membranae in apice tegminum desinente; alis hyalinis, fusco-venosis; pectore abdomineque nigris; lateribus segmentorumque marginibus anguste flavis; pedibus pallide flavis, nigro-variegatis. Long. $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo brevior, obtuse triangulari; laminis hac fere triplo longioribus, elongato-triangularibus, granulatis, extus pallide ciliatis; hypopygio fere usque ad basin rotundato-sinuato, lobis bre-

vibus, postice oblique subtruncatis, angulo inferiore subacuto, conniventibus, lateribus apice setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice rotundato-emarginato, angulis lateralibus acutiusculis; vagina hoc fere quadruplo longiore, apice brevissime exserta.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 31, 28. — *Hem. Sv. Cicad.*, 44, 32.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 4 e et f. — *Flor, Rhynch. Livl.* II, 315, 1. — *Kirschb., Cicad. Geg. Wiesb.*, 87, 11. — *Thoms., Opusc. ent.* I, 63, 40.

Jassus frenatus Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 86, 16.

Protaenia Amyot, *Rhynch. méth. monon.*, *Annal. Soc. ent. France* 1847, 225, 483.

Var. b, ♂♀: pronoto transversim nigro-strigoso, scutello obsolete nigro-punctato, areis tegminum fusco-umbratis.

Fall., *l. c.*, var. β.

Var. c, ♂: nigricans, vertice supra transversim nigro-lineato, fronte, pronoto antice, scutello pedibusque flavo-variegatis, venis tegminum flavis.

Fall., *l. c.*, var. γ.

Allmän på fuktiga ängar öfver hela södra och mellersta Finland och Skandinavien under Juli, Augusti och September. Nordligast har jag funnit den vid Sonostroff och Tchapoma (66° 10') i Ryska Lappmarken. Varieteten *c* är sällsynt och har blifvit funnen endast i Kiuruvesi socken i norra Savolaks af C. Lundström och i Ryska Lappmarken af mig. Föröfrigt är denna art utbredd öfver hela Europa och skall äfven förekomma i norra Afrika. — U. F. M.

2. *L. atricapilla* Boh.

Latior, minus cylindrica, pallide testacea, nitidissima; vertice exacte lunato, medio haud producto, fascia lata nigra inter oculos; fronte latitudine sua basali vix longiore, apicem versus fortiter angustata, superne nigra, inferne linea media longitudinali, striolisque transversalibus lateralibus flavis; loris elypeoqve nigro-marginatis, hoc medio nigro-vittato; tegminibus pellucidis, venis tenuibus, postcostali apice a ramo exteriori cubiti remota et cum illo vena transversali

conjuncta; appendice membranae secundum apicem tegminum longius producta; pectore medio abdomineqve nigris, hoc lateribus late segmentorumqve marginibus anguste flavis; femoribus basi tibiisque posticis nigro-punctatis, his intus nigro-lineatis, tibiis anticis tarsisque infuscatis. Long. 5 m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali postice profunde sinuato, medio exciso, angulis lateralibus obtusiusculis; vagina hoc plus quam quadruplo longiore, apice parum exserta.

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 37, 13.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 63, 39.

Jassus taeniaticeps Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 87, 10 (forte).

Var. b, ♀: tegminibus infuscatis. •

Sällsynt; jag har funnit den endast vid Sooseria i Ryska Karelen (61° 50') d. 26 och 28 Augusti 1869. I Sverige är den tagen vid Anneberg i Småland af Boheman, i Östergötland af Wahlberg äfvensom på Gotland och i Skåne enligt Thomson. — U. F. M.

3. *L. paludosa* Boh.

Elongata, subcylindrica, pallide nigro-variegata; vertice obtuse producto, medio quam lateribus parum longiore, linea transversa inter oculos, aliaqve angulata in apice liturisqve parvis intra basin nigris; fronte latitudine sua basali vix longiore, apicem versus ultra medium parum, deinde subito rotundato-angustata, subgibbosa, lateribus lineolis transversalibus nigris et flavis alternatis, linea media flava; loris nigris, disco flavo, clypeo apice lineola nigra; pronoto transversim fusco-strigoso; scutello maculis 6 nigris, duabus basalibus triangularibus, ceteris parvis in disco postico quadratim positis; tegminibus subpellucidis, commissura suturaqve clavi nigris, venis disco fusco-marginatis; alis albido-hyalinis; pectore abdomineqve nigris, lateribus segmentorumqve marginibus flavis; pedibus flavis, nigro-variegatis. Long. 4½—5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo brevior, postice late rotundata; laminis hac triplo longioribus, elongato-triangularibus, convexis, lateribus albido-pilosis; hypopygio medio fere usque ad basin sinuato, lobis oblique productis, subacuminatis, laminis distincte brevioribus, lateribus albo-pilosis, plica obliqua praeditis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice subtruncato, angulis lateralibus acutis; vagina hoc triplo longiore, apice vix exserta.

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 34, 10.

Jassus Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 87, 12. — Thoms., *Opusc. ent.* 1, 63, 38.

Var. b, ♀: tegminibus pallide flavis, concoloribus, venis haud fusco-marginatis.

Temligen sällsynt på *Juncus*-arter i södra och mellersta Finland; funnen i Pargas af O. Reuter, i norra Karelen af W. Wöldstedt samt i norra Savolaks (63°) af L. Sallmén; jag har funnit den i Yläne, vid Helsingfors, på Karelska näset och i Ryska Karelen. I Sverige är den funnen endast vid Stockholm af Boheman, i Norge vid Christiania af H. Siebke. — U. F. M.

bb. Caput cum oculis pronoto haud vel vix latius, vertice medio obtuse producto; fronte angusta, latitudine sua basali fere duplo longiore (*Cicadula* Fieb.). Spec. 4—12.

4. *L. 4-notata* Fabr.

Elongata, angusta, orichalceo- vel virescenti-flava; vertice planiusculo, antice modice rotundato-producto, medio quam latitudine basali inter oculos $\frac{1}{5}$ brevior; macula prope oculos utrinque, duabus in fronte superne approximatis genarumque ad basin antennarum nigris; fronte apicem versus angustata, marginibus lateralibus ante clypeum parum rotundatis; genis latis, angulo laterali valde obtuso; clypeo apicem versus parum dilatato, latitudine basali duplo longiore; antennis dimidio corpore distincte longioribus, pallidis, seta apicem versus infuscata; pronoto capite $\frac{1}{3}$ longiore, an-

gulis basalibus oblique rotundato-truncatis, transversim subtilissime strigoso; tegminibus abdomine multo longioribus, pellucidis, flavo-venosis, area anteapicali secunda apice truncata; pectore abdomineque nigris, lateribus segmentorumque marginibus anguste flavis; pedibus flavis, tibiis posticis extus nigro-punctatis, intus nigro-lineatis, unguiculis fuscis. Long. 4--4³/₄ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali distincte brevior, apice rotundata; laminis hac duplo longioribus, lateribus rotundatis, apice obtusis, intus parum divaricatis, extus longe albido-ciliatis; hypopygio postice profunde sinuato, lobis lateralibus postice obtuse acuminatis, laminis multo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali apice late, obsolete emarginato, medio obsolete producto; vagina hoc sextuplo longiore, apice parum exserta.

Fabr., *Ent. syst.* IV, 43, 71 (1794). — *Syst. Rhynq.*, 78, 77. — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 46, 35.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 122, 4, c. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 336, 11. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 102, 38. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 61, 35.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 296, 1.

**Cicadula strigipes* Zett., *Ins. Lapp.*, 296, 2.

Jassus ead. Thoms., *Opusc. ent.* I, 62, 36.

Tetrastactus Amyot, *Rhynch. méth. monon.*, *Annal. ent. France* 1847, 225, 484.

Var. b, ♂: tegminibus basi ultra medium saturate orichalceis.

Var. c, ♂: tegminibus rufescenti-tinctis.

Var. d, ♂: capite, limbo pronoti scutelloque fulvis, disco pronoti tegminibusque virescenti-albidis.

Fabr., *ll. cc.*

Var. e, ♂♀: fronte inter antennis nigro-maculata, pedibus omnibus nigro-strigosis, tegminibus obsolete fusco-vittatis.

Cicadula strigipes Zett., *l. c.*

Jassus id. Thoms., *l. c.*

Var. f, ♂: ut *var. e*, sed vitta media maculisque triangularibus ad angulos anticos nigris.

Allmän på fuktiga ängar öfver hela Finland och Skandinavien från Juli till Oktober. Varieteterna äro sällsynta. Föröfrigt är denna art utbredd öfver nästan hela Europa. — U. F. M.

Anm. Varieteten *e*, hvilken blifvit ansedd för ett särskildt species, öfvergår, likasom var. *f*, utan gräns i hufvudformen, hvarföre jag ansett det vara rådligast att uppföra dem endast såsom varieteter af denna såsom äfven Flör gjort med den förra.

5. *L. longiventris* n. sp.

Elongata, angusta, pallide flavescens; vertice antice obtuse producto, supra longitudinaliter convexiusculo, margine antico obtuso, quam latitudine basali inter oculos parum brevior; macula magna utrinque ad oculos, duabus approximatis in fronte superne aliisque in genis ad basin antennarum nigris; fronte angusta, apicem versus fortiter dilatata; antennis tegminibus $\frac{1}{4}$ brevioribus; pronoto vertice parum longiore, basi subemarginato; tegminibus abdomine parum longioribus, lacteo-hyalinis, venis tenuissimis, area anteapicali secunda apice acuminata, pectore abdomineque nigris, lateribus segmentorumque marginibus anguste flavis; pedibus flavis, tibiis posterioribus intus nigro-lineatis, his extus articulisque tarsorum posteriorum apice nigro-punctatis. Long. $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, obtuse triangulari; laminis hac $\frac{3}{4}$ longioribus, lateribus rotundatis, apice obtusis, extus longe albido-ciliatis et pilosis; hypopygio postice fere ad basin sinuato, lobis lateralibus postice obtuse angustatis, quam laminis parum longioribus.

Femina ignota.

Praecedenti affinis, sed minor, structura verticis et tegminum antennisque longioribus distingvenda. Caput cum oculis pronoto parum latius, margine antico obtuso; vertice obtuse producto, medio quam lateribus ad margines oculorum circiter $\frac{1}{3}$ longiore et quam intervallo inter oculos parum brevior; supra longitudinaliter modice convexo, flavo; utrinque ad oculos macula magna ovata oblique posita, nigra; fronte latitudine sua basali fere duplo longiore, apicem versus sensim angustata, marginibus lateralibus ad antennarum

basin obsolete sinuatis, disco praesertim versus basin longitudinaliter paullo convexa, flava, antice maculis duabus subrotundatis, approximatis marginibusque sub antennis anguste nigris; genis latis, angulo laterali obtuso, flavis, macula parva subquadrata sub antennarum basi nigra; clypeo fronte dimidia vix brevior, apicem versus dilatato, latitudine sua basali duplo longiore, apicem versus dilatato, apice obtuse rotundato, apiculato; rostro clypeo longitudine aequali, apice infuscato. Antennae valde elongatae, quam tegmina $\frac{1}{4}$ breviores, pallide flavae, seta antrorsum nigricante. Pronotum longitudine fere duplo latius, antice rotundatum, basi obsolete emarginatum; lateribus brevissimis, teretibus, angulis posticis oblique rotundato-truncatis; supra parum convexum, subtiliter transversim strigosum, nitidum, pallide flavum. Scutellum breviter triangulare, apice acuminatum, pallide flavum, nitidum, laeve. Tegmina abdomine circiter $\frac{1}{6}$ longiora, lacteohyalina, venis tenuibus, flavescens; membrana obsolete infuscata, area anteapicali secunda apice acuminata, tertia apicali quam prima in discum longe altius assurgente. Alae hyalinae, fusco-venosae. Corpus nigrum, pectore abdomineque lateribus segmentorumque ventralium marginibus anguste flavis. Pedes flavi, coxis basi late nigris, tibiis omnibus extus nigro-punctatis, posticis intus nigro-lineatis, anticis serie exteriori 4-setosa; articulis tarsorum posteriorum apice anguste ungviculisque omnibus nigro-fuscis.

Sällsynt; jag har funnit den vid Mjatusow vid Svir i Ryska Karelen (61°) den 7 September 1869. — U. F. M.

6. *L. nigricornis* n. sp.

Elongata, angusta, orichalceo-flava; vertice antice obtuse producto, medio quam latitudine basali inter oculos $\frac{1}{3}$ brevior, supra planiusculo, puncto utrinque prope oculos; maculis duabus approximatis in fronte superne, maculis genarum subantennalibus duabusque longitudinalibus in medio frontis nigris; fronte apicem versus angustata, marginibus lateralibus versus apicem leniter rotundatis, antennis dimidio corpore multo longioribus, articulo secundo apice excepta

setaque extrorsum nigris; pronoto vertice $\frac{1}{4}$ longiore, transversim strigoso; tegminibus subpellucidis; venis validis flavis; clavo coriaceo, oblique fusco-vittato; pectore abdomineque nigris; pedibus flavis, nigro-strigosis punctatisque. Long. $5\frac{1}{2}$ m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali apice subemarginato, medio obsolete producto; vagina hoc quadruplo longiore, apice vix exserta.

Var. b, ♂: tegminibus immaculatis.

L. 4-notata Fabr. valde affinis, sed dimidio major, antennis longioribus coloreque distingvenda. — Caput cum oculis pronoto. distincte latius, margine antico minus obtuso; vertice antice obtuse producto, medio quam lateribus $\frac{1}{3}$ longiore et quam intervallo inter oculos $\frac{1}{3}$ brevior, supra planiusculo, pallide flavo, macula parva utrinque versus oculos nigra; fronte latitudine sua basali $\frac{3}{4}$ longiore, apicem versus fortius angustata, marginibus lateralibus antice levissime rotundatis, longitudinaliter vix convexa, pallide flava, basi maculis duabus approximatis, plagis duabus longitudinalibus versus apicem marginibusque lateralibus sub antennis nigris; genis latis, margine laterali medio obtuse rotundato, pallide flavis, maculis sub-antennalibus margineque clypeali nigris; clypeo apicem versus dilatato, latitudine basali vix duplo longiore, apice obtuse rotundato et apiculato, pallide flavo; rostro clypeo longitudine aequali, nigro-fusco. — Antennae elongatae, clavo tegminum longitudine aequales; articulo primo flavo, secundo nigro, apice anguste flavo; seta basi flava, extrorsum nigricante. Pronotum longitudine sua duplo latius, antice rotundatum, basi obsolete emarginatum, lateribus brevissimis, teretibus; angulis posticis oblique rotundato-truncatis; supra parum convexum, ante medium arcuatim impressum, transversim subtilissime strigosum, flavum. Scutellum breviter triangulare, saturate flavum. Tegmina angusta, abdomine $\frac{1}{3}$ longiora, flavo-hyalina, nitidissima, venis corii validis, orichalceo-flavis, areis ut in *L. 4-notata* constructis, medio obsolete infuscatis; clavo coriaceo, obsolete pun-

ctulato, flavo, vittis tribus obliquis longitudinalibus, versus suturam dilatatis, fuscis. Alae hyalinae, fusco-venosae. Corpus subtus nigrum, abdominis segmentis marginibus angustissime flavis. Pedes flavi, coxis nigris, femoribus tenuissime griseo-pubescentibus, posticis intus versus apicem nigro-stri-gosis, tibiis nigro-lineatis punctulatisque, anticis serie exteriore simplici, 4-setosa; tarsorum posteriorum articulis apice anguste ungviculisque omnibus fuscis.

Sällsynt i sydöstra Finland; jag har funnit den i Kivinebb socken å Karelska näset d. 19 Aug. 1866 och vid Mjatusow i Ryska Karelen (61°) d. 5 Sept. 1869. I Sverige är den tagen i Småland af Boheman och förvaras i Riksmusei samling under namn af *Thamnotettix 4-punctata* Fall. — U. F. M.

Anm. Denna art har jag förr i *Ent. ant. sydöstr. Karelen, I. (Notis. Skpt. pro F. et Fl. F. förh. IX, 197, 256)*, upptagit under det oriktiga namnet *Th. antennata* Boh.

7. *L. 5-notata* Boh.

Elongata, angusta, virescenti-flava; vertice antice obtuse producto, medio quam lateribus parum longiore et quam latitudine basali fere duplo brevior, supra subplano; punctis tribus, quorum intermedio gemino, in serie transversali positus, maculis duabus approximatis in fronte superne, macula quadrata subantennali genarum, margine clypeali plagaque obsoleta in medio frontis nigris; fronte apicem versus sensim angustata, lateribus ad antennarum basin obsolete emarginatis; genis extus medio obtuse rotundatis; antennis dimidio corpore paullo longioribus, articulo secundo medio setaque extrorsum nigricantibus; pronoto longitudine sua plus duplo latiore et quam vertice dimidio longiore, angulis posticis late rotundatis; tegminibus flavescenti-hyalinis, flavo-venosis, areis obsolete fusco-umbratis; pectore abdomineque nigris marginibus anguste flavis; pedibus flavis, femoribus tibiisque nigro-lineatis; tarsis apice infuscatis. Long. 5—5½ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, rotundato-triangulari; laminis hac plus quam duplo longioribus, lateribus apiceque rotundatis, extus setosis et longe albido-pilosis; lobis hypopygialibus postice oblique an-

gustatis, quam laminis paullo longioribus, apice mucronatis.

Femina: segmento ultimo ventrali late rotundato-emarginato, medio processu minimo instructo; vagina hoc triplo longiore.

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom., Kongl. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 38, 14 (1847).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* 1, 60, 30.

Var. b, ♂: tegminibus fronteque medio pallidis, immaculatis.

Sällsynt i södra Finland; funnen i Pargas af O. Reuter; jag har funnit den i Rautus socken på Karelska näset d. 11 Aug. 1866 samt vid Tiudie (62° 40') och Dvoretz i Ryska Karelén d. 14 och 19 Aug. 1869. I Sverige är den funnen i Dalarne af Boheman. — U. F. M.

8. *L. intermedia* Boh.

Elongata, minus angustata, flavescens; vertice medio quam lateribus $\frac{1}{4}$ longiore et quam latitudine basali fere duplo brevior, supra subconvexa; punctis tribus, quorum intermedio gemino, lunulis duabus transversim positis, saepe confluentibus, in fronte superne, maculis transversalibus temporum, subantennalibus genarum, lineolis lateralibus frontis suturisque facialibus nigris; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus angustata, lateribus ad antennarum basin obsolete sinuatis; antennis corpore dimidio parum brevioribus, articulo secundo setaque infuscatis; pectore abdomineque nigris, lateribus segmentorumque marginibus anguste flavis; pedibus flavis, femoribus tibiisque nigro-lineatis punctatisque. Long. 5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio brevior, postice obtuse rotundato; laminis hac fere duplo longioribus, lateribus apiceque rotundatis, extus longe albido-ciliatis et pilosis; hypopygio fere usque ad basin excisis, lobis postice angustato-acuminatis, quam laminis duplo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali longitudinaliter convexo et strigoso, postice rotundato-emarginato; vagina hoc quintuplo longiore, apice parum exserta.

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 40, 15.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 60, 31.

Var. b, ♀: obscurior, signaturis capitis dilatatis, pronoto infuscato, scutello vitta media lata nigricante, pedibus obscurioribus, tarsis totis infuscatis.

Sällsynt i norra Finland; jag har funnit flera exemplar bland gräs invid stränderna af Muonio elf i Muonioniska kyrkoby (68°) i Sept. 1867 äfvensom i Ryska Lappmarken vid Pjaliza d. 28 och Tchapoma d. 30 Aug. 1870. I Sverige är den funnen i Dalarne, Vesterbotten och Umeå Lappmark af Boheman. — U. F. M.

9. *L. lunulifrons* n. sp.

Elongata, orichalceo- vel virescenti-flava, capite puncto minuto in vertice pone ocellos, maculis transversalibus temporum, lunulis duabus transversalibus superne in fronte maculisque genarum ad basin antennarum nigris; vertice obtuse rotundato-producto, medio quam lateribus $\frac{1}{4}$ longiore et latitudine sua inter oculos $\frac{3}{4}$ brevior, supra parum convexo; fronte latiuscula, latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus sensim angustata; genis extus obtuse rotundatis; clypeo basi angustiore; antennis dimidio corpore parum brevioribus; pronoto vertice $\frac{1}{4}$ longiore, angulis posticis rotundatis; tegminibus flavescenti-hyalinis, flavo-venosis; pedibus flavis, tibiis posticis intus nigro-lineatis, extus nigro-punctatis, ungviculis fuscis. Long. 5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, obtuse triangulari; laminis hac fere duplo longioribus, lateribus apiceque rotundatis, extus setosis et longe albedo-pilosis; hypopygio usque ad basin excisis, lobis lateralibus laminis duplo longioribus, postice angustatis, marginibus leniter rotundatis; lateribus albedo-pubescentibus.

Femina: segmento ultimo ventrali longitudinaliter pulvinate-convexo, strigoso, postice rotundato-emarginato; vagina hoc quintuplo longiore, apice parum exserta.

Var. b, ♂: tegminibus basi late orichalceo-flavis.

Var. c, ♀: fronte inferne lineolis transversalibus lateralibus nigris, antennarum articulo secundo infuscato.

Praecedenti affinis, vertice nonnihil longiore coloreque distingvenda. — Caput cum oculis pronoto parum latius, flavum, puncto utrinque pone ocellos in vertice, maculis duabus luniformibus, approximatis vel confluentibus ad basin frontis transversim positis aliisque transversalibus temporum in eadem linea ac frontalibus positis, macula parva genarum ad insertionem antennarum; vertice medio parum rotundato-producto, basi obsolete emarginato, linea media quam oculari circiter $\frac{1}{4}$ longiore et quam latitudine basali inter oculos $\frac{3}{4}$ brevior, supra parum convexo; fronte latitudine sua inter ocellos vix ultra $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus sensim fortius angustata, lateribus subrectis, ad antennarum basin impressis; genis latis, sub oculis impressis, extus sub oculis sinuatis, deinde subaequaliter rotundatis; clypeo basi quam frontis apice circiter duplo angustiore, latitudine basali duplo longiore, apicem versus dilatato, apice obtuse rotundato et apiculato; rostro apice infuscato. Antennae dimidio corpore parum breviores, flavae, seta extrorsum infuscata. Pronotum longitudine duplo latius et vertice $\frac{1}{4}$ longius, antice late rotundatum, medio subtruncatum, basi obtuse emarginatum, angulis posticis rotundatis, lateribus brevissimis, teretibus, supra parum convexum, antice arcuatim impressum, subtiliter transversim strigosum, flavum, nitidum. Scutellum breviter triangulare flavum, nitidum, laeve, pone medium linea transversali impressa. Tegmina abdomine multo longiora, extus obsolete rotundata, flavescenti-hyalina, venis corii clavoque coriaceo-flavis; membrana apice obsolete infuscata; area anteapicali secunda contiguis paullo angustiore et brevior, apice obtuse truncato, areis apicalibus omnino ut in congeneribus. Alae hyalinae, fusco-venosae. Pectus et abdomen nigra, lateribus, segmentorum abdominalium marginibus anguste valvulisque lateralibus in femina late flavis. Pedes flavi, tibiis posticis extus nigro-punctatis, his intus anterioribusque interdum extus nigro-lineatis, anticis serie exteriori 4-setosa; tarsorum posteriorum articulis apice anguste ungviculisque omnibus fuscis.

Sällsynt bland *Carices* på fuktiga ängar; funnen i flera

exemplar på hafsstrandsängar i Pargas socken af O. Reuter och mig i Juli 1868; sedermera har jag funnit den talrik på sumpiga ängar vid Hvita hafvets kuster och vid Dvoretz i Ryska Karelen i Juli och Augusti 1869 samt på åtskilliga lokaler mellan Paanajärvi och Ponoj (67°) i Ryska Lappmarken Juli—September 1870. I Norge är den tagen vid Christiania af H. Siebke. — U. F. M.

10. *L. antennata* Boh.

Elongata, angusta, rufescenti-flava; vertice antice obtuse producto, medio quam lateribus dimidio longiore et quam latitudine basali inter oculos $\frac{1}{5}$ brevior, supra subdeplanato; fronte latitudine basali fere duplo longiore, apicem versus sensim angustata, marginibus lateralibus rectis; genis ad antennarum basin macula distincta nigra notatis; clypeo apicem versus dilatato; antennis corpore dimidio multo longioribus; pronoto brevissimo, vertice vix longiore, angulis posticis oblique rotundato-truncatis; tegminibus postice angustatis, subhyalinis, pallide venosis; abdominis dorso, pectore medio ventreque, lateribus exceptis, nigris; tibiis nigro-punctatis lineatisque; anticis margine exteriori sub-biseriatim setosis, ungviculis tarsorum fuscis. Long. $5\frac{1}{2}$ —6 m. m.

Mas: laminis genitalibus triangularibus, acutis, lobis hypopygii his multo longioribus; fronte superne nigro-bipunctata, (sec. Thomson).

Femina: segmento ultimo ventrali praecedenti dimidio longiore, postice obtuse producto, angulis lateralibus obtusis; vagina nigra, hoc triplo longiore, apice parum exserta.

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 35, 11 (1847).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 59, 29.

Jassus longicornis Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 95, 30 (verisimiliter).

Sällsynt; endast funnen i Småland och vid Stockholm af Boheman. Föröfrigt observerad endast i Tyskland. — S. R.-M.

Obs. Då af Bohemans beskrifning på anfördt ställe ej med säkerhet framgår, om han haft endast denna eller måhända tillika följande art framför sig, har jag ansett det vara rättast att hänföra hans benämning till

denna, hvaraf jag sett typexemplar, ehuru Flor under detta namn beskrifvit följande species.

11. *L. Flori* m.

Elongata, angusta, virescenti-flava; vertice antice obtuse producto, medio quam lateribus fere dimidio longiore et latitudine basali $\frac{1}{3}$ brevior, supra subdeplanato; fronte latitudine basali $\frac{3}{4}$ longiore, apicem versus sensim angustata, marginibus lateralibus rectis, superne punctis duabus obsoletissimis fuscis; genis ad antennarum basin macula distincta nigra in sutura frontis continuata; clypeo apicem versus dilatato; antennis corpore dimidio multo longioribus, articulo secundo basi nigricante; pronoto brevissimo, vertice $\frac{1}{3}$ longiore, angulis posticis rotundato-truncatis, supra subtilissime transversim strigoso; tegminibus postice angustatis, subvirescenti-flavescentibus, pellucidis, venis flavis; abdomine nigro, lateribus valvulisque lateralibus feminae pallide flavis; pectore fusco-variegato, tibiis nigro-punctatis, anticis extus fuscolineatis, margine exteriori sub-biseriatim setosis; ungviculis tarsorum fuscis. Long. 6. m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere brevior, postice levissime rotundato, angulis lateralibus obtusis; vagina nigra hoc quadruplo longiore, apice parum exserta.

Jassus antennatus Flor, *Rhynch. Livl. II, 335, 10 (1861).*

Sällsynt; funnen i närheten af Norrköping i Östergötland af Haglund. Föröfrigt veterligen observerad endast i Livland.

12. *L. sulphurella* Zett.

Elongata, angusta, flavescens; vertice medio obtuse producto ibique quam lateribus $\frac{1}{3}$ longiore et latitudine basali inter oculos plus quam dimidio brevior, supra convexiusculo; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus angustata, lateribus ante apicem leviter rotundatis, medio plaga dilutissima lineolas transversales emittente fusca; genis ad antennarum basin macula distincta nigra; clypeo latitudi-
dine basali $\frac{3}{4}$ longiore, apicem versus parum dilatato; pro-

noto vertice dimidio longiore, angulis posticis rotundatis; tegminibus hyalinis, flavo-venosis, abdominis dorso late, pectore medio ventreque nigris; tibiis posticis extus nigropunctatis, ungviculis fuscis. Long. 4—5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo longiore, obtuse triangulari; laminis hac triplo longioribus, elongato-triangularibus, extus albido-ciliatis et pilosis; hypopygio postice fortiter sinuato, lobis lateralibus postice angustatis et in apiculo elongato, acuminato, apice nigro, productis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, apice subtruncato; vagina hoc triplo et dimidio longiore, apice parum exserta.

Cicada Zett., *Faun. Ins. Lapp.*, 534, 32 (1828).

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 297, 8.

Cicada virescens Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 52, 45 (nec Fabr.).

Jassus id. Flor, *Rhynch. Livl. II*, 333, 9. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 101, 37. — Thoms., *Opusc. ent. I*, 61, 34.

Var. b, ♀: flavescenti-albida, genis immaculatis.

Ej sällsynt på ängar öfver hela mellersta och södra Finland och Skandinavien från Juli till September. Föröfrigt är den funnen i norra Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Obs. Emedan denna art ej är den rätta *Cicada virescens* Fabr., hvilken hör till släktet *Pediopsis*, har jag ansett det vara rättast att för denna använda Zetterstedts benämning.

b. Tegmina areis anteapicalibus quattuor praedita. Spec. 13—21.

aa. Ramus exterior cubiti distinctus. Spec. 13—18.

13. *L. caudata* Flor.

Latiuscula, rufescenti-flava; vertice antice obtuse producto, medio quam lateribus $\frac{1}{3}$ longiore et latitudine sua basali circiter $\frac{1}{4}$ brevior, apice utrinque macula quadrata, extus in linea tenui usque ad ocellum producta continuata, nigra; fronte latitudine sua basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus fortiter angustata; genis lateribus leniter rotundatis; cly-

peo latitudine sua dimidio longiore; rostro apice antennarumque articulo primo supra infuscatis; pronoto vertice vix $\frac{1}{4}$ longiore, angulis posticis rotundatis; tegminibus flavescens, subpellucidis, venis concoloribus; abdomine supra late, subtus basi anguste nigro; pedibus rufescenti-flavis, femoribus postice apice tibiisque omnibus nigro-punctatis, unguiculis tarsorum fuscis. Long. $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longitudine aequali, postice obtuse rotundata; laminis hac triplo et dimidio longioribus, a basi usque ad medium angustatis, deinde parallelis, apice conjunctim rotundatis, extus breviter ciliatis; hypopygio profunde exciso, lobis valde elongatis, laminis fere dimidio longioribus, apicem versus angustatis, margine inferiore rotundato, superiore subrecto, apice obtusa.

Femina ignota.

Jassus Flor, *Rhynch. Livl. II, 351, 19 (1861)*.

Sällsynt; jag har funnit den på en torr äng på Runsala invid Åbo i Augusti 1868. Föröfrigt är den hittills funnen endast i Livland.

14. *L. 4-punctata* Fall.

Crassiuscula, flavo-virescens; capite flavo, maculis duabus transversim ovalibus in vertice, fasciis duabus abbreviatis in fronte superne, maculis duabus temporum genarumque sub antennarum basi suturisque frontis nigris, striolis lateribus confluentibus in fronte inferius fuscis; vertice latitudine sua basali fere duplo brevior, medio parum rotundato-producto, supra convexiusculo; temporibus latiusculis, supra quam diametro oculi plus duplo latioribus; fronte tumida, latitudine basali paullo longiore, lateribus lenissime rotundatis; clypeo subparallelo, apice apiculato-producto; genis lateribus subaequaliter rotundatis, medio quam basi sub oculis haud latioribus; pronoto vertice fere dimidio longiore; scutello basi utrinque nigro-maculato; tegminibus subpellucidis, venis crassis virescentibus; pectore abdomineque nigris, lateribus segmentorumque marginibus flavo-virescentibus; pedibus flavis, nigro punctatis maculatisque. Long. 4 m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, rotundato-truncato; vagina hoc plus duplo longiore.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 32, 30. — *Hem. Sv. Cicad.*, 46, 34.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 75, 66.

Cicadula maculipes Zett., *Ins. Lapp.*, 297, 3.

Jassus id. Flor, *Rhynch. Livl.* II, 344, 14.

Sällsynt i sydöstra Finland; jag har funnit den vid Mjatusow vid Svir i Ryska Karelen (61°) den 5 September 1869. I Sverige är den funnen i Vestergötland af Gyllenhal, i Norge på Dovre af Boheman. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Livland. — U. F. M.

15. *L. binotata* n. sp.

Elongata, angusta, virescenti-flava, capite rufescenti, macula parva pone ocellos utrinque aliaque sub antennarum basi nigris, lineolis lateralibus frontis obsoletis fuscis; vertice medio obtuse producto, latitudine basali fere duplo brevior; fronte latitudine sua basali $\frac{1}{3}$ longiore, lateribus lenissime rotundatis; temporibus latiusculis, supra quam diametro ocelli duplo latioribus; genis extus late rotundatis; pronoto vertice $\frac{3}{4}$ longiore, angulis posticis rotundatis; tegminibus albidohyalinis, venis crassis, flavis; pectore abdomineque nigris, lateribus segmentorumque marginibus flavis; pedibus pallide flavis, tibiis nigro-punctatis, ungviculis tarsorum fuscis. Long. 4 m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice rotundato-truncato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc duplo et dimidio longiore.

Praecedenti multo minor, angustior, colore capitis rufescenti signaturisque ejusdem a congeneribus facile distinguenda. Caput cum oculis pronoto vix latius, margine antico obtuso; vertice obtuse rotundato-producto, medio quam lateribus circiter $\frac{1}{3}$ longiore et latitudine basali inter oculos fere duplo brevior, supra convexiusculo, rufescenti-flavo,

macula parva rotundata nigra utrinque pone ocellum; fronte latitudine sua basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore apicem versus angustata, marginibus lateralibus lenissime rotundatis, modice convexa, rufescenti-flava, vitta media apicali pallide flavescenti, lateribus lineolis transversalibus obsoletissimis fuscis notata; temporibus latiusculis, quam ocellorum diametro duplo et ultra latioribus; genis minus latis, sub oculis obsolete sinuatis, deinde late rotundatis, medio quam basi haud latioribus, apicem clypei attingentibus, pallide flavis; clypeo lateribus parallelis, latitudine dimidio longiore, apice obtuse truncato, tenuiter apiculato-producto, transversim parum convexo, rufescenti-flavo; rostro clypeo longiore, apice nigro. Antennae faciei longitudine aequales, pallide flavae. Pronotum longitudine sua duplo latius et vertice $\frac{3}{4}$ longius, antice rotundatum, basi obsolete emarginatum, angulis basalibus late rotundatis, lateribus brevissimis, teretibus; supra modice convexum, antice impressione transversa medio antorsum late rotundato-sinuato notatum, transversim subtilissime strigosum, pallide virescenti-flavum, nitidum. Scutellum breviter triangulare, pallide flavum, nitidum, laeve. Tegmina angusta, abdomine multo longiora, albido-hyalina, nitida; venis crassis, flavidis, vena transversali paullo pone furcam posita, ramo primo exteriori cubiti distincto et crasso, cum ramo secundo longe pone furcam coeunte, aream angustam terminante; appendice membranae satis lata; area apicali prima quam tertia minus alte in discum assurgente, hac a basi angusta fortiter dilatata. Alae albido-hyalinae, venis pallidis. Abdomen dorso nigrum, lateribus late segmentorumque marginibus posticis flavis. Pectus subtus medio ventroque basi infuscata, ceterum pallide flava. Pedes pallide flavi, tibiis ad basin spinarum anguste nigro-punctatis, unguiculis tarsorum fuscis.

Sällsynt i södra Finland på torra ängar under Augusti och September månad; jag har funnit den i Yläne samt vid Mjatusow, Jalguba, Tiudie och Matkajärvi ($63^{\circ} 10'$) i Ryska Karelen. I Norge är den funnen vid Christiania af H. Siebke. — U. F. M.

16. *L. punctifrons* Fall.

Elongata, pallide virescens; capite antice obtuso, macula rotundata utrinque pone ocellos, temporibus intus genisque sub antennarum basi infuscatis; vertice sublunato, medio vix producto, latitudine basali fere duplo brevior; fronte subgibboso-convexa, latitudine basali inter ocellos paulo longiore, lateribus leniter convergentibus; temporibus angustis, supra quam ocellorum diametro vix latioribus; genis angustis, extus obtuse aequaliter rotundatis; oculis convexiusculis; pronoto vertice $\frac{2}{3}$ longiore, lateribus minus brevibus, teretibus; tegminibus virescentibus, subpellucidis, tenuiter flavo-venosis, ramo primo exteriori cubiti obsoletiore, intus obsolete fusco-vittatis; abdomine supra nigro, lateribus segmentorumque marginibus flavis; pedibus pallide flavis, femoribus supra obsolete fusco-lineatis, tibiis nigro-punctatis, tarsis fusco-annulatis. Long. 5—6 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, rotundato-triangulari; laminis hac duplo longioribus, elongato-triangularibus, apice appendice erecta, acuminata armatis, extus pallide setosis; hypopygio basi sinuato, lobis lateralibus brevibus, obtusis, albido-ciliatis; ventre basi infuscato.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine subaequali, postice utrinque obsoletissime sinuato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc quadruplo longiore, nigra, apice flava, vix exserta.

Cicada Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 42, 26 (1826).

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ah. Handl.* 1847, 33, 6.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 126, 6. — Flor, *Rhynch. Livl.*, 328, 6. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 88, 13. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 75, 65.

Var. b, ♂♀: fronte utrinque plaga obsoleta fusca notata.

Var. c, ♂: obscurior, maculis verticis valde dilatis, intus conniventibus, lineolam basin versus emittentibus, pronoto tegminibusque apice infuscatis, scutello basi utrinque macula triangulari nigra notato. (An species distincta?)

Var. d, ♂♀: pallidior, tegminibus intus concoloribus.

Temligen sällsynt på *Salix*-buskar i Södra Finland; äfven är den funnen i Polvijärvi socken i norra Karelen (63°) af W. Woldstedt. I Sverige är den tagen på Gotland af Boheman och Dahlbom, i Skåne af Thomson samt i Halland af Boheman; i Norge vid Christiania och i Österdalen af H. Siebke. Föröfrigt är den funnen i Livland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Anm. *Jassus punctifrons* Germ. är = *Graphocraerus ventralis* Fall.

7. *L. Dahlbomi* Zett.

Elongata, angusta, pallide flava, nigro-variegata; capite antice obtuso, pallide flavo, maculis duabus rotundatis verticis, fasciis duabus transversalibus abbreviatis in fronte superne, plaga magna triangulari utrinque inferius, temporibus extus, genis supra, suturis facialibus vittaque longitudinali media clypei nigris; vertice sublunato, medio vix producto, latitudine basali inter oculos $\frac{3}{4}$ brevior; fronte latitudine $\frac{1}{3}$ longior, apicem versus fortiter angustata, satis convexa, lateribus subrectis; temporibus quam diametro ocellorum dimidio latioribus; genis extus medio obtuse subangulato-dilatatis; pronoto vertice $\frac{2}{3}$ longior, margine antico discoque postico infuscato; scutello basi nigricante; tegminibus albido-hyalinis, venis crassis, fuscis, ramo primo exteriori cubiti paullo obsoleteiore; pectore abdomineque nigris, lateribus segmentorumque marginibus anguste flavis; pedibus pallide flavis, femoribus nigro-maculatis, tibiis nigro-lineatis punctatisque, tarsis fusco-anulatis. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio brevior, postice anguste rotundato, laminis hac duplo longioribus, elongato-triangularibus, apice divaricatim acuminatis, extus albido-setosis; hypopygio postice profunde sinuato, lobis lateralibus apicem laminarum attingentibus, postice oblique angustatis, extus albido-pilosis; corpore saturatius picto.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo parum longior, postice subtruncato, flavo; vagina hoc duplo et dimidio longior, nigra, apice vix exserta flava; corpore pallidior.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 297, 7 (1840).

Jassus Flor, *Rhynch. Livl.* II, 345, 15. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 76, 68.

Var. b, ♂: vertice utrinque pone maculam ordinariam puncto minuto nigro notato.

Var. c, ♂♀: signaturis capitis dilatatis, inferne plus minusve confluentibus, scutello pronotoque maxima ex parte coeruleo-nigris.

Var. d, ♂: signaturis capitis tam dilatatis et confluentibus ut frons et vertex tota nigra appareant, hoc lunula utrinque angusta flava notato, ceterum ut in *var. c*.

Var. e, ♀: pallidior; venis tegminum apicem versus tantum fuscis, plagis nigris frontalibus lineolis transversis flavis interruptis.

Var. f, adhuc pallidior; venis tegminum totis immaculatis, flavis; fasciis parvis, obsoletis fuscis in apice frontis; scutello pronotoque totis pallidis.

Sällsynt; jag har funnit den talrikt bland *Epilobium angustifolium* och *Rubus idaeus* vid Ekostroff i Ryska Lappmarken 9—14 Juli 1870 äfvensom ett exemplar vid Kiihmajärvi i Pyhäjärvi socken å Karelska näset d. 28 Juli 1866. I Sverige är den funnen i Umeå Lappmark af Zetterstedt och Dahlbom samt i Dalarna och Uppland af Boheman. Föröfrigt är den observerad endast i Livland. — U. F. M.

Obs. Den senast anförda varieteten öfverensstämmer fullkomligt med Zetterstedts beskrifning på *Cicadula maculipes*, för hvilken jag förr antog den och upptog den under detta namn i *Entom. ant. från sydöstra Karel.* I, (Not. Skpt. pro F. et Fl. Fenn. förh. IX,) 194, 259.

18. *L. cyane* Boh.

Elongata, minus convexa, nigro-cyanea; vertice obtuse subangulariter producto, medio quam lateribus plus quam dimidio longiore et latitudine basali parum brevior, supra obsolete bifoveolata; facie plus minusve flavo-variegata, fronte latitudine basali fere dimidio longiore, apicem versus parum angustata, marginibus lateralibus ad antennarum basin distincte sinuatis; genis extus medio obtuse subangulato-dilatatis; pronoto postice dilatato, capite cum oculis distincte la-

tiore et vertice paullo longiore, lateribus longioribus, teretibus; tegminibus abdomine longioribus, ante medium parum rotundato-dilatatis, coriaceis, obscure caeruleis, venis obsoletis, area secunda apicali basi angusta, subacuminata, tertia maxima; alis caerulescenti-hyalinis; pectore abdomineqve anguste flavo-marginatis; pedibus basi plus minusve late flavis, femoribus anterioribus postice longe griseo-pubescentibus, unguiculis tarsorum majusculis. Long. 4-5 m.m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali aequali longa, obtuse triangulari, laminis hac duplo longioribus, elongato-triangularibus, apice appendice angusta crecta armatis, extus longe albido-ciliatis; hypopygio profunde sinuato, lobis lateralibus breviusculis, postice conniventibus, oblique rotundato-truncatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, potice truncato, angulis lateralibus rotundatis; vagina hoc fere quadruplo longiore.

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 36, 12 (1847).

Jassus cyaneus Thoms., *Opusc. ent.* I, 75, 67.

Var. b, ♂♂: vertice supra pronotoqve ante medium flavo-variegatis, tegminibus postice et lateribus pallidioribus, supellucidis, segmentis ventralibus abdominis postice late flavis.

Sällsynt; funnen på bladen af *Potamogeton natans* i en kalkpöl på Ålön i Pargas (60° 20') i slutet af Juli 1868 af C. Lundström, O. Reuter och undertecknad. I Sverige är den funnen vid Stockholm af Boheman, i Skåne enligt Thomson och i närheten af Norrköping i Östergötland af Haglund, som observerat den i stor mängd. — U. F. M.

bb. Ramus primus exterior cubiti obsoletus et in punctis dissolutus. Spec. 19—21.

19. *L. 6-notata* Fall.

Oblonga, varicolor; capite antice obtuso, cum oculis pronoto fere latiore; vertice antice obtuse producto, medio latitudine basali inter oculos fere duplo brevior; fronte la-

titudine basali circiter dimidio longiore, convexiuscula; genis extus medio obtuse angulatis ibique quam basi latioribus; clypeo apicem versus subangustato; pronoto vertice paullo longiore, lateribus brevissimis, teretibus; scutello breviter triangulari, apice acuminato; tegminibus subcoriaceis, membrana subhyalina. Long. $2\frac{3}{4}$ —5 m.m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longitudine subaequali, obtuse triangulari; laminis his circiter duplo longioribus, elongato-triangularibus, apice in apiculo angusto erecto productis, extus longius pallide setosis; hypopygio postice emarginato, lobis lateralibus brevibus, apice obtuse rotundatis, lateribus setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, postice plerumque subtruncato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc triplo vel quadruplo longiore.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 34, 33. — *Hem. Sv. Cicad.*, 47, 36.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 297, 4.

Tettigonia Germ., *Faun. Ins. Eur.* XIV, tab. 13.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 122, 4 et 164, 6, 20—21. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 341, 13. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 95, 25. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 77, 71.

Cicadula alpina Zett., *Ins. Lapp.*, 297, 5.

Acrostigmus Amyot., *Rhynch. méth. mononym.*, *Annal. ent. d. France*, 1847, 422, 485.

Var. a, ♂♀: pallide virescens, capite supra maculis 4 rotundatis quadratim positis, lineola ad oculos fasciisque lateralibus abbreviatis in fronte nigris; scutello basi utrinque nigro-maculato, abdomine supra subtusque infuscato, pedibus pallide flavis, nigro-punctatis.

H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 20, var. A, fig. c.

Var. b, ♂: ut var. a sed fronte medio linea nigro-fusca.

H.-Sff., *l. c.*, var. B.

Var. c, ♂♀: ut var. b, sed lineola nigra oculari lineolam angustam transversalem pone ocellum emittente.

H.-Sff., *l. c.*, var. C, fig. d.

Var. d, ♂♀: ut var. c, sed lineola hac pone ocellum dilatata, libera.

H.-Sff., *l. c.*, var. *D*, fig. *e*.

Var. *e*, ♂: ut var. *a*, sed pone maculam anteriorem utrinque puncto parvo nigro.

H.-Sff., *l. c.*, var. *E*, fig. *f*.

Var. *f*, ♀: ut var. *d*, sed maculis verticis confluentibus, pronoto tegminibusque intus obsolete infuscatis.

H.-Sff., *l. c.*, var. *F*.

Var. *g*, ♀: maculis verticis plagam communem constituentibus.

H.-Sff., *l. c.*, var. *G*, Tab. 21, fig. *g*.

Var. *h*, ♂: ut var. *g*, sed maculis frontalibus superioribus in fasciam latam confluentibus.

Var. *i*, ♂♀: ut var. *h*, sed maculis superioribus frontalibus etiam cum verticalibus confluentibus.

H.-Sff., *l. c.* var. *H*.

Var. *l*, ♂♀: maculis verticis et superioribus frontis valde dilatatis et confluentibus.

H.-Sff., *l. c.*, var. *I*.

Var. *m*, ♂: vertice fronteque supra nigris, vitta media lata punctisque ad ocellos flavis; pronoto medio nigro; tegminibus infuscatis.

Var. *n*, ♂♀: pallide flava; pronoto immaculato, fronte superne maculis reniformibus verticeque postice punctis duobus parvis nigris.

H.-Sff., *l. c.*, var. *L*, fig. *h*.

Var. *o*, ♀: ut var. *n*, sed lineola angusta pone ocellum utrinque nigra.

H.-Sff., *l. c.*, var. *N*.

Var. *p*, ♀: ut var. *n*, sed vertice toto immaculato.

Var. *q*, ♀: ut var. *p*, sed etiam fronte superne immaculata, inferne lineolis obsoletissimis nigris.

Var. *r*, ♀: dilute brunnea, punctis duobus in vertice postice, vittis transversalibus antice aliisque similibus in fronte superne lineolisque ad oculos nigris; scutello basi macula triangulari utrinque, medio punctis parvis lineaque transversali postica nigricantibus.

Var. *s*, ♀: obscure fusca vel subcaerulescens; capite,

pronoto, scutello tegminibusqve obsolete flavo-maculatis, pedibus flavo-fuscoqve variegatis.

Högst allmän på allehanda lokaler isynnerhet på fuktiga ängar från Juli till Oktober öfver hela Finland och Skandinavien. Föröfrigt utbredd öfver nästan hela Europa och norra Asien samt är äfven tagen på Sitka i norra America. — U. F. M.

Obs. Denna art varierar i oändlighet icke allenast till storlek och färg utan t. o. m. till hjessans form, täckvingarnas längd o. s. v. Då man dessutom ofta finner på samma lokaler i mängd alldeles lika exemplar, vore man ofta frestad att anse dessa former för särskilda species. De exemplar, som förekomma på mycket sumpiga lokaler t. ex. vid sjöstränder bland *Juncus* och *Heleocharis*, äro i allmänhet mera långsträckta och ofta till färgen brunaktiga eller något stötande i blått och hafva jembförelsevis långa täckvingar. De, som vistas på torrare ställen, äro deremot mera stötande i grönt. I Ryska Lappmarken fann jag sistlidne sommar på *Empetrum nigrum* mycket talrikt en särdeles liten form med hufvudet tecknadt såsom *var. a* och korta nästan vattenklara täckningar. En annan högst märkvärdig form med hufvudet ovanligt långt, nästan vinkelformigt framsträckt och täckvingarna hos ♀ knappt nående abdomens spets har O. Reuter funnit på *Salicornia herbacea* i Bohuslän. Då talrika mellanformer förefinnas, har jag dock ej vågat särskilja dem såsom skilda species.

20. *L. variata* Fall.

Elongata, pallide flavescens; capite maculis duabus subquadratis majoribus in fronte superne duabusqve minoribus rotundatis in vertice prope basin aliisqve sub antennarum basi suturisqve frontis inferne nigris; vertice medio obtuse producto, quam latitudine basali inter oculos $\frac{1}{4}$ brevior, supra convexo; fronte latitudine basali dimidio longior, apicem versus angustata, lateribus subrectis, margine laterali sub antennarum basi clypeo distincte longior; genis extus medio obtuse subangulato-dilatatis; antennis longitudine faciei cum rostro; pronoto vertice parum longior, lateribus minus brevibus; scutello basi utrinque macula nigra notato; tegminibus pellucidis, venis tenuibus, in disco interiore plaga magna repanda obsolete fusca; pectore medio, abdominis basi subtus anguste dorsoqve, lateribus exceptis, nigris; tibiis posticis obsolete nigro-punctatis. Long. 4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali fere longior, postice obtuse angulata; laminis hac fere duplo lon-

gioribus, elongato-triangularibus, apice apiculato-productis, extus pallide ciliatis; hypopygio supra profunde sinuato, lobis laminis longioribus, postice subangulatis, extus setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine subaequali, postice obtuse rotundato, medio emarginato; vagina hoc fere quadruplo longiore, nigra.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 34, 34. — *Hem. Sv. Cicad.*, 48, 37.

Jassus Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 99, 32. — *Thoms.*, *Opusc. ent.* I, 76, 70.

Var. b, ♀: Obscurior, genis inferne pronotoque infuscatiss, pectore fere toto nigro, signaturis tegminum saturatioribus.

Sällsynt bland gräs på skuggiga ställen i löfskogar och lundar i Juli och Augusti månader i södra och mellersta Finland. Funnen vid Tuovilanlaks i norra Savolaks af A. Palmén; jag har funnit den i Yläne och vid Vigsjön i Ryska Karelen (63° 50'). I Sverige är den tagen vid Stockholm, i Västergötland, Småland och Skåne samt på Gotland. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i norra Tyskland. — U. F. M.

21. *L. 7-notata* Fall.

Oblonga, luteo-flava; capite maculis duabus majoribus angulatis in fronte superne punctisque duobus parvis in vertice prope basin, punctis sub antennarum basi maculaque rotundata in apice frontis nigris; vertice obtuse producto, quam latitudine basali inter oculos parum brevior, supra convexiusculo; fronte latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, apicem versus sensim angustata, lateribus subrectis, margine laterali sub antennarum basi clypeo vix longiore; genis extus supra medium obtuse subangulato-dilatatis; antennis facie cum rostro paullo brevioribus; scutello basi utrinque macula magna nigra notato; tegminibus pallide flavis, tenuiter venosis, hyalino-vittatis, apice obsolete infuscatiss; abdomine dorso vitta lata nigra; tibiis posticis obsolete nigro-punctatis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali postice angulata; laminis hac plus duplo longioribus, elongato-triangularibus, apice apiculato-

productis, extus setosis; hypopygio medio anguste exciso, lobis postice obtuse rotundatis, conniventibus, quam laminis cum apiculo paullo brevioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere longiore, postice obtuse rotundato-truncato; vagina hoc quadruplo longiore, nigra.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 35, 35. — *Hem. Sv. Cicad.*, 49, 38.

Cicadula Zett., *Ins. Lapp.*, 297, 6.

Jassus Flor, *Rhynch. Livl.* II, 339, 12. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 100, 34. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 76, 69.

Var. b, ♀: puncto nigro in apice frontis deficiente.

Var. c, ♂: punctis verticalibus deficientibus.

Var. d, ♀: tegminibus margine suturali anguste vittisque duabus longitudinalibus corii fuscis, ceterum ut in *a*.

Temligen sällsynt på skogsängar och i lundar i södra och mellersta Finland under Juli och Augusti månader. I Sverige är den funnen i Skåne, Vestergötland, på Gotland och i Umeå Lappmark; i Norge vid Christiania af H. Siebke, hvilken äfven upptäckt den intressanta *var. d*. Föröfrigt är denna art observerad i Livland, vid Moskva och i Tyskland. — U. F. M.

B. Corpus latiusculum; tegmina abdomine parum longiora, areis distincte nigro-marginatis; pronotum vertexque nigro-strigosa. Spec. 21—22*).

22. *L. orichalcea* Thoms.

Oblonga, angustior, flavescens, aeneo-micans, nigro-variegata; capite pronotoque subtilissime punctulatis; vertice fortiter subangulariter producto, medio quam lateribus $\frac{1}{3}$ longiore et latitudine basali inter oculos $\frac{1}{3}$ brevior, supra convexiusculo, nigro, signaturis transversalibus angustis et abbreviatis flavis; fronte latiuscula, latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, lateribus modice rotundatis, convexiuscula, nigra, linea media longitudinali lineolisque obsoletis transversalibus ver-

*) De till denna afdelning hörande arterna bilda en tydlig öfvergång såväl till släktet *Thamnotettix* som till *Athysanus*.

sus latera flavis; genis extus prope basin obtuse subangulato-dilatatis, loris clypeoque medio flavis, late nigro-limbatis; pronoto vertice $\frac{2}{3}$ longiore, lateribus brevissimis, supra transversim irregulariter, subreticulatim nigro-strigoso; scutello nigro, anguste flavo-variegato; tegminibus flavis, aeneo-nitentibus, venis concoloribus, areis clavi coriiqve late nigro-marginatis, areis membranae fere totis nigro-fuscis, anteapicalibus quinque; alis fusco-hyalinis; pectore abdomineqve maxima ex parte nigro-fuscis; pedibus nigro-flavoqve variegatis, femoribus anterioribus flavo-annulatis. Long. 3—4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali circiter $\frac{1}{3}$ brevior, postice late rotundata; laminis hac fere triplo longioribus, elongato-triangularibus, apice subreflexis, extus longe albido-ciliatis; hypopygio profunde sinuato, lobis lateralibus laminis vix brevioribus, postice oblique truncatis, ad angulum inferiorem conniventibus, extus fusco-setosis; tegminibus longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice utrinque obsoletissime sinuato, angulis lateralibus subacutis; vagina hoc paullo ultra triplo longiore; tegminibus brevioribus.

Jassus Thoms., *Opusc. ent. I, 64, 42 (1870)*.

Sällsynt på fuktiga ängar i södra Finland; jag har funnit den i Yläne samt vid Tiudie i Ryska Karelen ($62^{\circ} 40'$) den 13 Augusti 1869. I Sverige är den tagen vid Båstad i nordvestra Skåne af Thomson. — U. F. M.

23. *L. striatula* Fall.

Oblonga, latiuscula, griseo-flavescens, nigro-variegata; capite pronotoqve subtilissime punctulata; vertice medio obtuse producto ibiqve quam lateribus circiter $\frac{1}{4}$ longiore et quam latitudine basali inter oculos $\frac{2}{3}$ brevior, supra convexiusculo, signaturis irregularibus transversalibus confluentibus nigris; fronte latiuscula, latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, lateribus modice rotundatis, convexiuscula, nigra, linea media longitudinali lineolisqve transversalibus versus latera flavis; genis extus prope basin obtuse subangulato-rotundatis,

loris clypeoque flavis, late nigro-marginatis; pronoto vertice dimidio longiore, lateribus minus brevibus, supra griseo-flavo, transversim irregulariter, subreticulatim nigro-strigoso; scutello nigro-flavoque variegato; tegminibus latiusculis, sordide flavis, venis concoloribus, areis clavi coriique late nigro-marginatis, membranae totis nigro-fuscis, anteapicalibus quinque; alis fusco-hyalinis; pectore abdomineque maxima ex parte nigro-fuscis; pedibus flavis, fusco-variegatis, femoribus anterioribus nigro-bifasciatis. Long. $2\frac{3}{4}$ —4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali distincte brevior, postice obtuse angulata; laminis hac duplo et dimidio longioribus, elongato-triangularibus, extus fortiter fusco-setosis; hypopygio profunde sinuato, lobis lateralibus laminis vix brevioribus, postice oblique truncatis, ad angulum inferiorem conniventibus, extus nigro setosis; tegminibus longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice utrinque obsolete sinuato, angulis lateralibus subacutis; vagina hoc fere quadruplo longiore; tegminibus brevioribus.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 31, 29. — *Hem. Sv. Cicad.*, 46, 33.

Thamnotettix Zett., *Ins. Lapp.*, 294, 10.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 130, 8. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 361, 24. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 96, 26. Thoms., *Opusc. ent.* I, 64, 43.

Allmän, isynnerhet på kärr och mossar, i södra och mellersta Finland och Skandinavien under Juli och Augusti månader. Nordligast har jag funnit den vid Kantalaks i Ryska Lappmarken (67°). För öfrigt är den utbredd öfver nordligare delen af Europa och Asien. — U. F. M.

Gen. 26. *Stictocoris* (Thoms.).

Corpus ovatum, latiusculum, crassum. Caput cum oculis pronoto latius, antice obtusum; vertice sublunato, medio obsolete rotundato-producto, supra convexo, ocellis ab oculis

lis remotis, inter se fere quadruplo magis quam ab oculis distantibus, fronte latitudine basali longiore; genis latis; abscissa genali quam clypei basi vix brevior; rostro clypeo longiore, crasso. Antennae breviusculae. Pronotum transversum, lateribus brevissimis, obtuse submarginatis. Tegmina semper explicata, abdomine parum vel vix longiora, hyalina, intus vix valvantia, appendice membranae valde angusta; areis ante-apicalibus quinque, apicalibus quattuor, brevibus. Alae et pedes ut in praecedentibus.

Arterna af detta slägte hafva en temligen bred, robust kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen tydligt bredare än pronotum, framtill trubbigt; hjessan nästan månformig, i midten obetydligt framsträckt, ofvan mer eller mindre kullrig. Ocellerna äro något aflägsnade från ögonens inkant, deras afstånd från hufvudets spets omkring dubbelt så stort som från ögonen. Pannan är längre än vid basen bred, något hvälfd. Kinderna nående clypei spets, breda, genast under ögonen sinuerade samt derefter trubbigt utvidgade. Clypeus betydligt längre än bredden och vid basen obetydligt bredare än tyglarnas inkant (*abscissa genalis*). Rostrum längre än clypeus, tjockt. Pronotum är kort, framtill afrundadt, sidorna mycket korta, otydligt kantade. Scutellen är bredt triangelformig. Täckvingarna alltid fullständigt utvecklade, hinnaktiga, obetydligt längre än abdomen eller af dennes längd; knappt omslutande hvarandra med inre kanten; membranbihanget mycket smalt, apicalfälten 4, korta, framtill begränsade af 5 ante-apicalfält. Flygvingarnes nerver såsom hos de tvenne föregående slägtena. Benen såsom hos *Limotettix*.

Arterna af detta slägte vistas bland gräs på torra ängar och förekomma inom de tempererade och varma zonerna.

A. Frons lata, latitudine basali parum longior, lateribus ante apicem fortiter rotundatis; vertex nigro-fasciatus. Spec. 1.

1. *S. transversa* Fall.

Flavo- et nigro-variegata; vertice medio quam lateribus $\frac{1}{3}$ longiore et latitudine basali fere dimidio brevior, flavo, fascia lata nigra arcuata inter oculos; fronte subgibbosoconvexa, nigra, puncto medio basali et apicali, linea media angusta longitudinali lineolisque lateralibus flavis; temporibus nigris, macula rectangulari flava; genis extus flavo-varie-

gatis, clypeo basi flavo-bipunctato, ceterum nigris; antennis nigricantibus, clypei apicem attingentibus; pronoto vertice fere dimidio longiore, angulis posticis oblique truncatis, sordide flavo, disco praesertim antice nigro-variegato; scutello nigro, lateribus inaequaliter signoque medio cruciformi flavis; tegminibus nigricantibus, limbo venisque late flavescenti-albidis; alis obsolete fumatis; pectore abdomineque nigris, lateribus anguste flavis; pedibus nigro-flavoque variegatis. Long. 3—4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, postice obtuse angulata; laminis hac $2\frac{1}{4}$ longioribus, elongato-triangularibus, extus setosis; hypopygio profunde sinuato, lobis laminis vix brevioribus, postice parum angustatis, apice rotundatis, lateribus longitudinaliter carinatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, apice obtuse rotundato, utrinque obsolete sinuato; vagina hoc triplo longiore, apice parum exserta.

Cicada Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 37, 20 (1826).

Jassus Flor., *Rhynch. Livl. II*, 359, 23. — Thoms., *Opusc. ent.* 1, 62, 37.

Jassus grisescens H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 14 (verisimiliter).

Cicada lineigera Zett., *Ins. Lapp.*, 1076, 10—11.

Temligen sällsynt på skogsängar i Juli och Augusti månader i södra Finland och Sverige; äfven funnen i Tavastland af M. Werving, på några ställen i Ryska Karelen, nordligast vid Matkajärvi ($63^{\circ} 20'$), af mig samt i Dalarna af Boheman. Föröfrigt är den funnen i Livland och Tyskland. — U. F. M.

B. Frons angusta, latitudine basali dimidio longior; lateribus ante apicem parum rotundatis, vertex nigro-maculatus. Spec. 2—4.

2. *St. lineata* Fabr.

Ovata, crassa, subtilissime punctata, flavo-albida, nigro-maculata; capite valde obtuso, vertice medio quam lateribus parum longiore, supra convexo-declivi, maculis magnis ro-

tundatis punctisque duobus apicalibus approximatis nigris; fronte apicem versus angustata, lateribus inter antennis obsoletissime impressis, maculis duabus basalibus, plaga media interdum bipartita marginibusque sub antennis nigris; temporibus supra antennis puncto nigro notatis; genis basi late limboque lorarum nigris; clypeo basi vittaque apicali lata nigris; antennis apicem rostri attingentibus, articulo secundo basi nigro; pronoto vertice $\frac{1}{3}$ longiore, basi obtuse emarginato, angulis lateralibus late rotundatis, supra convexiusculo, fascia arcuata apicali, macula magna discoidali punctoque utrinque nigris; scutello basi macula media transversali nigra; tegminibus albido-hyalinis, commissura vittisque tribus latis, exteriori ramosa, nigris; alis apice fumatis; pectore, abdomine pedibusque nigro- albidoque variegatis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali multo longiore; laminis hac triplo longioribus, elongatis, postice attenuato-angustatis, recurvatis, extus setosis; hypopygio postice sinuato, lobis lateralibus apicem laminarum attingentibus, latis, postice obtuse truncatis, ad angulum inferiorem conniventibus, lateribus dense setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice late et profunde emarginato, medio valvula magna postice rotundata tecto; vagina hoc fere quadruplo longiore, apice exserta.

Cicada Fabr., *Ent. syst.* IV, 36, 39 (1794).

Jassus Fabr., *Syst. Rhyng.*, 87, 9. — Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 86, 17. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 13. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 286, 7. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 120, 74. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 51, 12.

Cicada picturata C. Sahlb., *Act. Soc. Scient. Fenn.*, Tom. I, fasc. I, 89 (1842).

Athysanus id. Boh., *Nya Sv. Hom.*, K.-Vet. Ak. Handl. 1845, 30, 8.

Temligen sällsynt på torra ängsbackar under Juli och Augusti månader i södra Finland. I Sverige är den tagen vid Stockholm af Boheman. Föröfrigt observerad i Tyskland och Livland. — U. F. M.

Anm. Stål uppgifver i *Hemiptera Fabriciana II*, pag. 117, att *Jassus lineatus* Fabr. hör till släktet *Idiocerus* Lew., då emellertid Germar uttryckligen säger, att han beskriver Fabricii typexemplar, synes sistnämnde författares benämning tydning på denna art vara fullkomligt säker.

3. St. Preyssleri Fieb.

Oblonga, latiuscula, subtilissime punctata, flavo-albida; capite minus obtuso; vertice ubtuse subangulariter producto, medio quam lateribus dimidio longiore et quam latitudine inter oculos dimidio brevior, supra parum convexo, macula magna basali tribusque anterioribus in temporibus et fronte continuatis, nigris; fronte apicem versus angustata, lateribus inter antennis impressis, parum convexa, medio longitudinaliter infuscata, lateribus sub antennis suturaque apicali nigris; genis sub antennis nigro-maculatis; antennis facie cum rostro paullo longioribus; pronoto vertice parum longiore, angulis posticis oblique truncatis, vitta media lata per scutellum continuata nigra; tegminibus hyalinis, commissura vittaque lata exteriori corii nigris; abdominis dorso nigricante, pectore ventreque basi anguste nigro-maculatis; pedibus pallide flavis, obsolete nigro-punctatis, tibiis anticis extus biserialiter setosis, unguiculis tarsorum fuscis. Long. 3—3½ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum longiore, postice angulata; laminis hac fere triplo longioribus, elongato-triangularibus, nigro-sotosis; hypopygio usque ad basin exciso, lobis lateralibus apice subtus spinoso-productis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice late profundeque rotundato-emarginato, subtus penultimoque medio obsolete carinatis, angulis posticis longe productis, apice obtusis; vagina quam segmento ultimo medio quintuplo longiore, apice exserta.

Jassus (Fieb.) H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 164, 7 (1838). — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 288, 8. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 121, 75. — Thoms., *Opusc. ent. I*, 51, 13.

Cicada adumbrata C. Sahlb., *Act. Soc. Scient. Fenn. Tom. I, fasc. I*, 91 (1842).

Thamnotettix ead. Boh., *Nya Sv. Hom*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 41, 16.

Var. b, ♂: fronte immaculata.

Ej sällsynt i södra Finland på torra skogsängar under Juli och Augusti månader. I Sverige är den tagen vid Stockholm af Boheman. Föröfrigt observerad i Livland och Tyskland. — U. F. M.

4. *St. flaveola* Boh.

Elongata, supra saturate orichalceo-flava (♂) vel flavo-albida (♀), nitida, abdominis dorso vittaque media basali ventrali nigris; vertice medio obtuse producto, pronoto $\frac{1}{3}$ brevior et quam intervallo dimidio inter oculos distincte longiore; fronte angusta, latitudine basali parum ultra dimidio longiore, apicem versus sensim angustata; clypeo latitudine basali fere duplo longiore; genis extus vix dilatatis; antennis apicem rostri attingentibus; pronoto postice subtruncato, angulis posticis obtuse rotundatis; tegminibus laevibus, apice saltem pellucidis, tibiis obsolete nigro-punctatis. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo brevior, postice obtuse rotundata; laminis valde elongatis, hac sextuplo longioribus, extus levissime rotundatis, pallide setosis; hypogio usque ad basin exciso, lobis lateralibus laminis distincte brevioribus, postice angustatis; tegminibus abdomine fere dimidio longioribus, orichalceis, apice hyalinis, venis flavis, areis apicalibus elongatis, media apicem versus dilatata, latitudine basali fere quadruplo longiore, appendice membranae valde angusta, sed distincta.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice profunde sinuato, medio quam lateribus fere duplo brevior, angulis lateralibus obtusiusculis; vagina quam hoc medio quadruplo longiore, apice exserta; tegminibus (*in forma brachyptera*) subhyalinis, abdominis longitudine, appendice membranae destitutis.

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 33, 9 (1847).

Jassus Flor., *Rhynch. Livl. II*, 291, 9 (*Unterg. Athysanus*). — Thoms., *Opusc. ent. I*, 61, 33.

Sällsynt på våta ängar bland *Carices* under Augusti månad i södra Finland och mellersta Sverige. Funnen i Pargas af O. Reuter; jag har funnit den vid Kolva i Yläne (61°). I Sverige är den tagen vid Stockholm af Boheman och i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Livland. — U. F. M.

Obs. Denna art står mycket nära *Athysanus pallens* Zett.

Gen. 27. *Athysanus* Burm.

Gen. Ins. II (1838).

Corpus latiusculum. Caput cum oculis pronoto paullo latius, antice obtusum; vertice obtuse producto, supra convexo, ocellis prope oculos positis; fronte convexiuscula, plerumque lata; clypeo lato, basi quam abscissa genali disticte latiore; genis latis, apicem clypei attingentibus. Pronotum breve, transversum, basi emarginatum, lateribus teretibus vel obtuse marginatis. Scutellum breviter triangulare. Tegmina latiuscula, intus haud vel vix valvantia, lateribus leviter rotundatis, areis ante-apicalibus quinque, membranâ appendice nulla vel valde angusta praedita; vel abdomine paullo longiora vel (in forma brachyptera) inexplicata, abdomine nonnihil breviora, areis apicalibus brevissimis. Alae ut in generibus praecedentibus venosae, in forma brachyptera saepe valde abbreviatae. Pedes ut in praecedentibus constructi, tibiis anticis saepissime biserialim setosis.

Arterna af detta slägte hafva oftast en kort och bred kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen tydligt bredare än pronotum, framtill trubbigt; hjessan nästan månformig, framtill trubbigt rundadt utdragen, ofvan convex. Ocellerna äro närmade ögonen, deras afstånd från dessa $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{5}$ så stort som pannans bredd vid basen. Denna är mer eller mindre bred, mot spetsen smalare. Kinderna räckande till clypei spets, under ögonen alltid tydligt sinuerade. Tyglarnas inre basalkant tydligt kortare än clypei bredd vid basen. Pronotum är kort, njurformigt, på sidorna trindt och otydligt kantadt. Scutellen bredt triangelformig. De flesta arter äro dimorpha. Den långvingade

formen har täckvingarna längre än abdomen och membranen försedd med ett smalt bihang vid inre kanten; den kortvingade har dem alltid tydligt kortare än abdomen och membranen utan bihang, bestående af mycket korta och breda fält. Hos hvardera formen är corium på sidorna trubbigt rundad och slutande med 5 fält. Flygvingarnas nervgång såsom hos föregående slägte, hos den kortvingade formen mer eller mindre förkrympta. Benen äro bildade såsom hos föregående slägte; framtibiernas yttre kant oftast beväpnad med i 2 rader ställda borst.

Arterna af detta slägte uppehålla sig bland gräs dels på torra, dels på fuktiga ställen, och synas vara utbredda öfver alla zoner.

Conspectus specierum.

A. Frons latitudine sua haud vel parum longior; corpus latum, plerumque griseo-flavescens vel sordide albidum, nigro- vel fusco-variegatum.

a. Caput valde obtusum, tibiae anticae serie anteriore exteriori 5-setosa.

1. *A. argentatus* Fabr., 2. *A. Quadrum* (Zett.) Boh.

b. Tibiae anticae serie anteriore-exteriore 4-setosa, caput minus obtusum.

aa. Corpus grisescens vel sordide flavum, fusco- vel nigro-variegatum.

aaa. Vertex fusco-fasciatus maculatusque vel fere immaculatus, atomi obscuri tegminum in disco arearum plerumque conspersi.

3. *A. aemulans* Kirschb., 4. *A. sordidus* Zett., 5. *A. confusus* Kirschb., 6. *A. grisescens* Zett., 7. *A. brevipennis* Kirschb.

bbb. Vertex nigro-maculatus vel punctatus, atomi obscuri tegminum plerumque venis approximati, discum areolarum immaculatum relinquentes.

8. *A. 6-punctatus* n. sp., 9. *A. stictopterus* Flor.

bb. Corpus supra rufescens, interdum fusco-strigosum, tibiae anticae margine anteriore sub-uniseriatim setosae.

10. *A. russeolus* Fall.

cc. Corpus supra flavo-virescens, immaculatum, tibiae anticae margine anteriore distincte biseriatim setosae.

11. *A. impictifrons* Boh.

B. Frons latitudine multo longior, corpus angustius, flavum. interdum nigro-maculatum.

a. Vertex subplanus, pronotum transversaliter minus convexum.

12. *A. luteus* C. Sahlb., 13. *A. discolor* n. sp., 14. *A. Nauta* n. sp.,

15. *A. lateralis* n. sp.

b. Vertex et pronotum convexa.

16. *A. pallens* Zett.

A. Frons latitudine sua haud vel parum longior; corpus latum, plerumque griseo-flavescens vel sordide albidum, nigro- vel fusco-variegatum.

a. Caput valde obtusum, tibiae anticae serie anteriore exteriori 5-setosae. Spec. 1—2.

1. *A. argentatus* Fabr.

Oblongus, pallide griseo-flavus, vertice linea arcuata inter oculos, lineis longitudinalibus lateralibus pronoti et scutelli, hujus vitta media, lineis obliquis tegminum vittisque tribus utrinque in abdomine nigris vel nigro-fuscis, pedibus nigro-lineatis punctatisque; vertice antice obtuse producto, medio quam lateribus dimidio longiore et quam latitudine basali plus duplo brevior; genis extus obtuse angulato-dilatatis; fronte quam latitudine inter antenas distincte brevior, basin versus valde dilatata, dilute fusca, lateribus utrinque pallide lineata; clypeo latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore; pronoto valde transverso, vertice paullo longiore; tegminibus abdomine paullo longioribus, apicem versus angustatis, subhyalinis, margine costali coriaceo, albido-sulphureo, areis apicalibus latitudine duplo longioribus; alis albido-hyalinis. Long. $6\frac{1}{2}$ —7 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, obtuse triangulari, apice rotundato, lateribus postice utrinque obsolete sinuato; laminis hac fere triplo longioribus, elongato-triangularibus, lateribus basi rotundatis, deinde rectis, subtus setosis; hypopygio supra fere ad basin anguste sinuato, lobis lateralibus laminis genitalibus longitudine aequalibus, postice dilatatis, obtusis, sinu angusto in lobis duobus, quarum superiore majore, divisis, lateribus plica elevata arcuata longitudinali instructis, breviter setosis; vittis nigris abdominis distinctioribus, dilatatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice utrinque obtuse sinuato, medio subproducto, angulis lateralibus subrectis; vagina hoc plus duplo longiore, apice haud exserta.

Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 28, 6 (1847).

Cicada Fabr., *Ent. syst.* IV, 38, 47 (1794). — *Syst. Rhyng.* 71, 72.

Jassus Burm., *Gen. Ins.* II, T. 14. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 126, 5. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 104, 41 (*Unterg. Athysanus*). — Thoms., *Opusc. ent.* I, 52, 14.

Jassus interstitialis Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 90, 27.

Sällsynt bland *Carices* och *Phragmites* vid sjö- och hafsstränder i södra Finland och mellersta Sverige. Jag har funnit den vid Stor-Heikkilä nära Åbo i Sept. 1864, i Räisälä på Karelska näset (61°), samt i stor mängd på Runsala och i Pargas i Augusti 1868, på senast nämnda ställe först upptäckt af O. Reuter. I Sverige är den tagen i närheten af Stockholm i Augusti af Sundevall och Boheman samt i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den funnen vid Moskva, i Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

2. A. *Qvadrum* (Zett.) Boh.

Brevis, latus, antice valde obtusus, nigricans (♂), vel fusco-flavescens, nitidus, supra sordide flavus, vertice fascia, utrinque angustata inter oculos, maculis in disco antico pronoti scutellique, tegminibus disco clavi, plaga magna irregulari exteriori corii membranaque nigricantibus (♂), vel fuscis; pedibus flavis, fusco-variegatis; vertice antice valde obtuse rotundato, medio quam lateribus $\frac{1}{3}$ longiore et latitudine basali inter oculos plus duplo brevior; fronte latitudine basali aeqvilonga, apicem versus fortiter rotundato-angustata, utrinque lineolis transversalibus pallidis; genis angustis, lateribus medio rotundato-dilatatis, fusco-pallidoque variegatis; clypeo latitudine basali fere duplo longiore; pronoto valde transverso, vertice dimidio longiore, angulis posticis oblique truncatis, disco transversim strigoso; scutello longitudine duplo latiore; tegminibus hyalinis, venis albis, fusco-interruptis; alis hyalinis, apice fuscis; species dimorpha. Long. 5—5 $\frac{1}{2}$ m, m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine distincte longioribus, apice obtuse rotundatis; areis apicalibus latitudine duplo longioribus.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine distincte bre-

rioribus, apice oblique rotundato-truncatis, areis apicalibus brevissimis; alis abbreviatis.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, et duplo angustior, breviter triangulare, apice rotundato; laminis hac fere triplo longioribus, oblongo-triangularibus, lateribus leviter rotundatis, setosis; hypopygio fere usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis genitalibus parum brevioribus, postice ante angulum inferiorem appendiculato-productum profunde sinuatis; corpore nigricante, subtus anguste flavo-variegato; geniculis, tibiis tarsisque flavis, posticis nigro-lineatis et punctatis.

Femina: segmento ultimo ventrali praecedente fere duplo longiore, postice obtuse emarginato, medio denticulo parvo, utrinque incisura angusta terminato, instructo, angulis lateralibus rotundatis; vagina hoc quadruplo longiore, apice parum exserta, corpore fusco- et flavo-variegato.

Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl. 1845, 29, 7 (1847)*. — Kirschb., *Athys. Geg. Wiesb., 10, 12*.

Jassus (Unterg. Athysanus) Flor, Rhynch. Livl. II, 282, 5. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 117, 68*.

Temligen sällsynt i södra Finland och Sverige på torra skogsängar i Juli och Augusti månader. Funnen i Pargas af O. Reuter; jag har tagit den i Yläne (61°), Pargas, Esbo-socken i Nyland samt i Pyhäjärvi socken på Karelska näset. I Sverige är den tagen vid Stockholm, i Östergötland, på Gotland och på Öland; i Norge på Dovre af Boheman och vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den påträffad i Tyskland och norra Ryssland. — U. F. M.

Obs. Hannen förekommer oftast under den långvingade formen, honan har jag tagit endast kortvingad.

b. Tibiae serie anteriore-exteriore 4-setosa, caput minus obtusum. Spec. 3—11.

aa. Corpus grisescens vel sordide flavum, fusco- vel nigro-variegatum. Spec. 3—9.

aaa. Vertex fusco-fasciatus maculatusque vel fere immaculatus; atomi obscuri tegminum plerumque in disco arearum conspersi. Spec. 3—7.

3. *A. aemulans* Kirschb.

Latior, pallide griseo-flavescens, antice obtusus; vertice pronoto $\frac{1}{4}$ brevior et quam latitudine basali inter ocu-

los duplo brevior, antice parum rotundato-producto, medio quam lateribus fere dimidio longiore, fascia transversa antica, utrinque angustata, medio vix interrupta maculisque parvis prope oculos nigro-fuscis; fronte quam latitudine basali fere longiore, antice valde angustata, lateribus modice rotundatis, basi fascia biarcuata medioque lineolis transversalibus intus confluentibus fuscis; genis latis, lateribus prope basin subangulato-dilatatis, suturis fuscis; clypeo latitudine basali $\frac{3}{4}$ longiore, loris vix latiore, medio linea longitudinali fusca notato; pronoto transverso, postice emarginato, supra transversim strigoso, maculis parvis in arcu transversali impresso nigricantibus, medio vittis duabus longitudinalibus in scutello continuatis fuscis; tegminibus subhyalinis, abdomine parum brevioribus, areis medio fusco-vittatis, apicalibus brevissimis (h. e. in *form. brach.*); alis hyalinis; corpore subtus pedibusque flavis, femoribus late bifasciatis, fusco-variegatis; tibiis punctatis. Long. $4\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo brevior, postice obtuse rotundato-triangulari; laminis hoc $2\frac{1}{3}$ longioribus, sub-naviculatim apposis, lateribus rotundato-angustatis, extus setosis; hypopygio fere usque ad basin sinuato; lobis laminis genitalibus brevioribus, postice rotundato-obliqvatis, ante apicem obtuse apiculato-productam rectangulariter excisis.

Femina ignota.

Jassus (*Unterg. Athysanus*) Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 107, 47 (1868).

Sällsynt på torra ängsbackar. Jag har funnit några exemplar vid Kolva i Yläne (61°). I Sverige är den funnen i Småland af Boheman; i Norge vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den veterligen tagen endast vid Aachen i Tyskland. — U. F. M.

4. *A. sordidus* Zett.

Oblongus, angustior, antice minus obtusus, pallide griseo-flavescens, fusco-variegatus; vertice obtuse subangulariter producto, medio quam latitudine dimidia inter oculos distincte

longiore et quam lateribus $\frac{2}{3}$ longiore, fascia transversa inter oculos anterieus in medio interrupta maculaque parva utrinque posterius fuscis; fronte latitudine basali fere $\frac{1}{4}$ longiore, apicem versus angustata, lateribus leniter rotundatis, lineis transversis, medio confluentibus nigro-fuscis; clypeo latitudine basali plus quam dimidio longiore, apice obsolete dilatatato, medio longitudinaliter fusco; genis latis, extus supra medium obtuse rotundato-dilatatis, suturis fuscis; pronoto scutelloque antice fusco-punctatis; areis tegminum medio fusco-vittatis; alis albido-hyalinis, venis tenuibus, fuscis; corpore subtus pedibusque nigricantibus vel fuscis, plus minusve late flavo-variegatis; species dimorpha. Long. $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{1}{5}$ longioribus, area apicali secunda apicem versus valde dilatata, quam latitudine basali fere triplo longiore, appendice membranæ valde angusta instructis; alis explicatis; pronoto vertice distincte longiore, hoc scutelloque convexis.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine parum vel distincte brevioribus, areis apicalibus brevissimis, appendice membranæ nulla; alis abbreviatis; pronoto vertice vix longiore, hoc scutelloque vix convexis.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo brevior, breviter triangulari, apice obtuso; laminis hac fere triplo longioribus, a basi leviter angustatis, apice abrupte obtuse rotundatis, extus breviter setosis; hypopygio supra profunde sinuato, lobis postice rotundato-obliquatis, laminis brevioribus, ante apicem fortius sinuatis, lateribus postice longius setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longiore, postice late rotundato-emarginato, medio denticulo prominulo instructo, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc triplo — quadruplo longiore, apice haud exserta.

Cicada Zett., *Faun. Ins. Lapp.* I, 531, 26 (1828).

Thamnotettix Zett., *Ins. Lapp.*, 295, 14.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 130, 12. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 296, 12. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 55, 21.

Var. b, ♂♀: obscurior, supra nigricans, vertice basi, pronoto antice, limbo scutelli venisque tegminum pallide flavis.

Var. c, ♂♀: totus pallide griseo-flavescens, corpore supra cum vertice tegminibusque immaculatis, ventre utrinque anguste fusco- vel nigro-vittato; pedibus obsolete fusco-maculatis et nigro-punctatis.

Jassus (Athysanus) similis Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 114, 62 (verisimiliter).

Ej sällsynt på torra ängar från Juni till September öfver hela Finland, Sverige och Norge; nordligast har jag funnit den vid Muonioniska kyrkoby (68°); den långvingade formen af hvartdera könet är sällsynt och ännu ej funnen i nordligare delar af landet. Föröfrigt är ifrågavarande art funnen i norra Ryssland, Tyskland, Frankrike och Italien. — U. F. M.

5. *A. confusus* Kirschb.

Oblongus, latior, pallide griseo-flavescens, nitidus, obsolete fusco-variegatus; vertice pronoto parum brevior, antice obtuse subangulariter producto, medio quam lateribus $\frac{3}{4}$ longiore, fascia transversa vix interrupta inter oculos anteriorius maculisque parvis utrinque prope oculos posteriorius obseletis fuscis; fronte latitudine basali vix longiore, apicem versus fortiter angustata, lateribus rotundatis, utrinque lineolis transversis fuscis notata; clypeo angusto, loris haud latiore et quam latitudine basali $\frac{3}{4}$ longiore; genis latis basi parum rotundato-dilatatis, suturis fuscis; pronoto valde transverso, transversim strigoso, in arcu impresso fusco-punctato; scutello medio vittis duabus parallelis fuscis notato; tegminibus subhyalinis, areis medio obsolete fusco-vittatis; abdomine supra subtusque longitudinaliter fusco-vittato; pedibus fusco-maculatis strigosisque, tibiis nigro-punctatis; species dimorpha. Long. $5\frac{1}{2}$ m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine longioribus, areis apicalibus latitudine duplo longioribus, (sec. Kirschb.).

Forma brachyptera: tegminibus abdomine tertia parte brevioribus, areis apicalibus nullis (♀) vel hoc parum brevioribus, areis apicalibus latitudine aequalibus (♂ sec. Kirschb.).

Mas: valvula genitali obtuse rotundato-triangulari, la-

minis his duplo longioribus, latis, simul sumptis semicirculariter rotundatis; hypopygio basi profunde sinuato, lobis lateralibus postice undulato-obliqvatis, apice conniventibus, tubam analem complectentibus; corpore minore, obscuriore, (sec. Kirschb.).

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, apice obtuse emarginato, medio processo parvo dentiformi acuto, utrinque incisura angusta terminato, armato, angulis lateralibus rectiusculis; vagina hoc plus quam triplo longiore, apice vix exserta.

Jassus (Athysanus) Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 107, 46 (1868).

Athysanus grisescens Kirschb., *Athys. Geg. Wiesb.*, 6, 3 (1858).

Jassus brevipennis Thoms., *Opusc. ent.* 1, 55, 20 (verisimiliter).

Var. b, ♀: areis tegminum medio obscure fuscis, abdomine nigro-vittato.

Sällsynt; funnen i Pargas af O. Reuter; jag har funnit den i Rautus socken på Karelska näset d. 14 Aug. 1866 (60° 30') samt i närheten af Helsingfors. I Sverige är den tagen i Småland af Boheman och i Ångermanland (63°) af Stål. Thomson uppgifver sin *Jassus brevipennis* förekomma ej sällsynt i Skåne. Föröfrigt är ifrågavarande art observerad endast i trakten af Wiesbaden i norra Tyskland. — U. F. M.

6. *A. grisescens* Zett.

Oblongus, latior, pallide griseo-flavescens, nitidus, obsolete fusco-variegatus; vertice pronoto longitudine aequali, antice subangulariter producto, medio quam lateribus duplo longiore et latitudine dimidia inter oculos distincte longiore, supra fasciis duabus transversis inter oculos, quarum anteriore angustiore, antrorsum angulata, fuscis; fronte latitudine basali fere brevior, apicem versus modice angustata, lateribus leviter rotundatis, fusca, utrinque transversim pallide lineata; clypeo lato, loris dimidio latiore et latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus subangustato; genis extus obtuse rotundato-dilatatis, macula distincta subantennali nigricante;

pronoto basi evidenter emarginato, supra transversim strigoso, lateribus pone oculos macula distincta nigra notatis; tegminibus hyalinis, areis medio longitudinaliter fusco-vittatis; alis albido-hyalinis; corpore subtus nigricanti- et flavo variegato; pedibus fusco-maculatis strigosisque, tibiis nigro-punctatis. Long. 5 -- 5 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo brevior, postice late rotundata; laminis hac plus quam triplo longioribus, elongato-triangularibus, extus obsolete sinuatis, breviter setosis; hypopygio postice usque sub segmentum praecedens rectangulariter emarginatum exciso, lobis lateralibus laminis paullo brevioribus, postice angustatis, marginibus superioribus ante apicem hamato-reflexam sinuatis; abdomine nigricante, anguste flavo-marginato; tegminibus abdomine paullo longioribus, areis apicalibus latitudine longioribus, appendice membranae valde angusta.

Femina: segmento ultimo ventrali praecedente fere dimidio longiore, postice utrinque sinuato, medio processu bifido armato; vagina segmento hoc triplo longiore, apice haud exserta; abdomine plerumque pallido, fusco-vittato; dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine paullo longioribus, areis apicalibus latitudine distincte longioribus, appendice membranae valde angusta terminatis; alis explicatis.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine $\frac{1}{4}$ brevioribus, areis apicalibus brevissimis, appendice membranae nulla.

Cicada Zett., *Faun. Ins. Lapp. I*, 570, 25 (1828).

Thamnotettix Zett., *Ins. Lapp.*, 295, 13.

Jassus (*Unterg. Athysanus*) Flor., *Rhynch. Livl. II*, 300, 13. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 106, 45. — Thoms., *Opusc. ent. I*, 54, 19.

Ej sällsynt på skogsängar öfver hela Finland; i Sverige uppgifves den förekomma sällsynt, men är utbredd öfver hela landet. Nordligast funnen af mig vid Wuontisjärvi i Torneå Lappmark (68° 50') och af Zetterstedt vid Senjen i Finnmarken. Föröfrigt är den tagen i norra Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

7. *A. brevipennis* Kirschb.

Oblongus, angustior, supra griseo-flavus, nitidus, subtus nigricans (♂), vel dilute brunneus (♀); vertice pronoto fere longiore, antice subangulariter producto, medio quam lateribus duplo longiore et latitudine sua inter oculos vix $\frac{1}{3}$ brevior, supra immaculato; fronte latitudine sua paullo longiore, apicem versus fortiter angustata, lateribus vix rotundatis, fusca, lineolis transversalibus lateralibus pallidis; clypeo latitudine basali fere duplo longiore, apicem versus subangustato, quam loris paullo latiori; genis extus medio obtuse subangulariter dilatatis; pronoto postice emarginato, transversim strigoso; tegminibus coriaceis, (in form. brach.) abdomine multo brevioribus, postice rotundato-truncatis, areis apicalibus fere nullis; pedibus fusco- et flavo-variegatis. Long. $3\frac{1}{2}$ —4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio brevior, breviter triangulari; laminis hac plus duplo longioribus, lateribus basi rotundatis deinde rectis, apice acuminatis, extus breviter ciliatis; hypopygio supra fere usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis vix brevioribus, postice obliqvatis, angustatis, ante angulum apicalem fortius productum fortiter excisis; tegminibus abdomine $\frac{1}{3}$ brevioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice leviter emarginato, medio obsolete producto, nigro; vagina hoc fere quadruplo longiore, nigra, apice parum exserta; tegminibus abdomine fere duplo brevioribus.

Kirschb., *Athys. Geg. Wiesb.*, 9, 9 (1858).

Jassus (*Unterg. Athysanus*) Flor, *Rhynch. Livl.* II, 305, 15. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 113, 61.

Jassus porrectus Thoms., *Opusc. ent.* I, 56, 22 (verisimiliter).

Var. b, ♂: areis tegminum anguste fusco-marginatis.

Sällsynt på torra fältbackar och bland Ljung från Juni till Augusti. Funnen i Sjundeå socken i Nyland af Mäklin; jag har funnit den i Torneå Lappmark från Muonioniska ända upp till Naimakka ($68^{\circ} 50'$), vid Knjäsa och Kantalaks i Ryska Lappmarken samt vid Paadana i Ryska Karelen. I Norge är

den funnen på Dovre af H. Siebke. Thomson uppgifver *J. porrectus* vara tagen i Helsingland. Föröfrigt är denna art observerad i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

bbb. Vertex nigro-maculatus vel punctatus, atomi obscuri tegminum plerumque venis approximati, discum areolarum immaculatum relinquentes. Spec. 8—9.

8. *A. 6-punctatus* n. sp.

Oblongus, pallide griseo-flavescens, nitidus, obsolete fusco-variegatus, subtus nigricans (♂), vel pallidus, nigro-vittatus (♀); vertice pronoto brevior sed quam intervallo inter oculos longiore, antice obtuse subangulariter producto, medio quam lateribus $\frac{3}{4}$ longiore, supra punctis 6 distinctis nigris in angulum rectum positis; fronte latitudine basali vix longiore, utrinque transversim nigro-lineata; clypeo latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore; genis extus subangulariter dilatatis; pronoto marginibus lateralibus brevissimis; tegminibus subpellucidis, areis versus margines parce et obsolete nigro- vel fusco-irroratis, pedibus pallidis, nigro-strigosis punctatisque. Long. $5\frac{1}{2}$ —6 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo brevior, breviter rotundato-triangulari; laminis hac plus duplo longioribus, lateribus leniter rotundatis, apice obtusis, extus setosis; hypopygio basi minus profunde sinuato, lobis lateralibus laminis brevioribus, postice conniventibus, ante apicem parum reflexam late sinuatis, lateribus fortiter setosis; tegminibus abdomine paullo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali praecedente $\frac{1}{3}$ longiore, postice late obsolete emarginato, medio subproducto, angulis lateralibus obtuse rotundatis; vagina segmento ultimo fere quadruplo longiore, apice obsolete exserta; tegminibus abdomine paullo brevioribus.

Jassus pauperculus Thoms., *Opusc. ent.* I, 54, 18 (forte).

A. grisescenti Zett. valde affinis, sed corpore nonnihil longiore, signaturis verticis nec non aliis notis certe distincta species. *Jasso* (*Athysan.*) *obsoleto* Kirschb., etiam affinis

videtur sed structura segmentorum genitalium praesertim distingvendus. Caput cum oculis pronoto parum latius, pallide griseo-flavescens; vertice medio latitudine dimidia paullo longiore et quam lateribus $\frac{3}{4}$ longiore, supra parum convexo, subtilissime reticulato-punctato, punctis 6 distinctis nigris in lineis duabus angulum rectum antrorsum vergentem formantibus positus, horum duobus in medio majoribus, strigisque obsoletissimis ad ocellos nigris; oculis postice intervallo dimidio paullo latioribus; ocellis rufis, prope oculos situs; fronte latitudine basali vix longiore, apicem versus angustata, lateribus modice rotundatis, parum convexa, obsoletissime punctulata, utrinque lineolis transversalibus, inferius fortiter abbreviatis, nigris notata; temporibus supra antennas macula distincta nigra notatis; genis latis, sub oculis fortiter sinuatis, medio subangulariter dilatatis; supra suturisque nigricantibus; clypeo subparallelo, loris paullo latiore et latitudine sua basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore, rostro apice nigro. Antennae facie longiores, articulo secundo medio setaque extrorsum infuscatis. Pronotum longitudine duplo et vertice $\frac{1}{4}$ longius; antice aequaliter rotundatum, postice late emarginatum, angulis posticis oblique rotundato-truncatis, marginibus lateralibus brevissimis; supra transversim parum convexum, distincte transversim strigosum, pallide griseo-flavum, antice interdum obsolete fusco-maculatum; posterno lateribus pone oculos maculis duabus distinctis nigris. Scutellum breviter triangulare, apice acuminatum, medio transversim impressum, pallidum, immaculatum (♀), vel medio lunulis 5 parvis nigris notatum (♂). Tegmina abdomine nonnihil longiora, areis apicalibus latitudine basali fere duplo longiora (♂), vel abdomine distincte breviora, areis apicalibus brevibus, subquadratis (♀), griseo-flavescentia subpellucida, atomis nigricantibus versus venas albidas obsoletis (in femina vix observandis) parce dispersis. Alae hyalinae, metallice nitentes. Corpus subtus nigricans, abdominis lateribus anguste maculisque pectoris flavis (♂), vel pallide griseo-flavum, vittis tribus longitudinalibus in ventre nigris (♀). Pedes elongati, pallide flavi, distincte nigro-strigosi et punctati; femoribus anterioribus pubescentibus; tarsi praesertim posticis late nigro-annulatis.

Sällsynt; funnen på *Ileleocharis palustris* invid hafsstranden vid Strömstad i Bohuslän 1870 af O. Reuter. Thomson uppgifver *Jassus pauperculus* vara tagen vid Lund och Båstad i Skåne. — S. R.-M.

9. *A. stictopterus* Flor.

Oblongus, angustior, pallide griseo-ferrugineus, nitidus; vertice pronoto dimidio brevior, antice obtuse producto, medio quam lateribus dimidio longiore et latitudine inter oculos duplo brevior, supra maculis 6 irregularibus, anterioribus transversalibus, fuscis; fronte quam latitudine basali fere $\frac{1}{4}$ longiore, lateribus leniter rotundatis, utrinque transversim nigro-lineata; clypeo latitudine basali plus duplo longiore; genis extus rotundato-dilatatis, basi suturisque fuscis; pronoto basi parum emarginato, marginibus lateralibus brevissimis, supra sublaevi, antice plerumque nigro-punctato, obsolete fusco-irrorato; scutello medio lateribusque fusco-vittato; tegminibus abdomine paullo longioribus, areis apicalibus latitudine longioribus (σ), vel hoc brevioribus, areis apicalibus subquadratis (ρ), subcoriaceis, hinc inde albido-maculatis, atomis nigris vel fuscis distinctis versus latera arearum dispersis; alis albidis, obsolete fumatis; corpore subtus pedibusque fusco-flavoque variegatis. Long. 4—5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali distincte brevior, obtuse subtriangulari; laminis hac triplo longioribus, subtriangularibus, extus ante apicem leviter sinuatis, margine ciliatis; hypopygio supra late et profunde sinuato, lobis lateralibus laminis parum brevioribus, ante apicem obtusam rotundato-sinuatis.

Femina: segmento ultimo ventrali praecedente dimidio longiore, postice subtruncato, angulis lateralibus obtusiusculis; vagina hoc fere triplo longiore, apice haud exserta.

Jassus Flor, *Rhynch. Livl. II*, 294 (1861). — Thoms., *Opusc. ent. I*, 53, 17.

Cicada plebeja var. *b*, Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 36, 19.

Sällsynt på ängar i södra Finland. Funnen af O. Reuter i Pargas socken; jag har funnit den vid Perguba (63°) och Tiudie i Ryska Karelen d. 11—13 Aug. 1869. Något exemplar

från Sverige har jag ej sett, men Thomson uppgifver den der vara allmän. I Norge är den tagen vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i södra Frankrike. — U. F. M.

(*A. striatula* Fall., vide infra sub Gen. *Limotettice*.)

bb. Corpus supra rufescens, interdum fusco-strigosum; tibiae anticae margine anteriore subuniseriatim setosae. Spec. 10.

10. *A. russeolus* Fall.

Oblongus, rufescenti-ferrugineus, nitidus; vertice medio obtuse producto, quam lateribus dimidio longiore et latitudine dimidia inter oculos duplo brevior, hoc apice fronteque transversim nigro-strigosis; hac latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, convexiuscula, apicem versus angustata, lateribus leniter rotundatis; clypeo loris parum latiore, sub-parallelo, latitudine fere dimidio longiore; genis basi obsolete rotundato-dilatatis, fusco-notatis; pronoto vertice $\frac{1}{3}$ longiore, basi subtruncato scutelloque obsolete fusco-maculatis; tegminibus postice angustatis, subcoriaceis, ferrugineis, pallide venosis, areis obsolete fusco-marginatis; alis albido-hyalinis, venis fuscis; corpore suptus pedibusque fusco-variegatis; species dimorpha. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine paullo longioribus, appendice membranae distincta.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine paullo brevioribus, appendice membranae nulla.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali praecedente paullo longiore, apice truncato, angulis lateralibus rectis; vagina hoc quadruplo longiore, apice parum exserta.

Cicada Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 34, 14 (1826).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* 1, 56, 24.

Var. b, ♀: corpore supra rufescenti-ferruginea, subimmaculata; fronte utrinque obsoletissime fusco-strigosa.

Sällsynt bland Ljung i södra Finland; jag har funnit den i Pargas, Yläne samt vid Kontschosero och Tindie ($62^{\circ} 40'$) i

Ryska Karelen. I Sverige är den tagen i Småland af Boheman samt i Skåne af Fallén. — U. F. M.

cc. Corpus supra flavo-virescens, immaculatum, tibiae anticae margine anteriore distincte biseriatis setosae. Spec. 11.

11. *A. impictifrons* Boh.

Oblongus, latior, flavo-virescens, nitidus, abdominis dorso vittaque media ventrali in mare nigricantibus, tibiis nigropunctatis, posticis intus nigro-strigosis; vertice pronoto $\frac{1}{3}$ brevior, antice obtuse producto, medio intervallo dimidio inter oculos aequalis et quam lateribus ad oculos fere dimidio longior; fronte latitudine basali fere brevior, lateribus rotundatis, apice emarginata, convexiuscula, immaculata, vel utrinque obsolete fusco-strigosa; temporibus latiusculis, ocellis quam antennis ab oculis multo magis remotis; clypeo loris paullo latiore, latitudine basali $\frac{1}{3}$ longior; genis basi extus fortiter dilatatis; pronoto longitudine duplo et dimidio latiore, basi leviter rotundato-emarginato, sublaevi; tegminibus subcoriaceis, tenuiter venosis, abdomine distincte (σ) vel parum (Ω) longioribus, apice obsolete infuscatis, area media apicali latitudine longior; alis hyalinis, apice obsolete fumatis. Long. 4—5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali $\frac{1}{3}$ brevior, breviter rotundato-triangulari; laminis hac fere triplo longioribus, elongato-triangularibus, acuminatis, lateribus basi obsolete rotundatis, pallide setosis; hypopygio postice minus profunde sinuato, medio quam segmento praecedente duplo brevior, lobis lateralibus ante apicem subacuminatam incurvatis, tubam analem amplectentibus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longior, apice utrinque obsolete sinuato, angulis lateralibus subrectis; vagina hoc fere triplo longior, apice haud exserta; valvulis lateralibus e punctis nigris albido setosis, setis apice fuscis.

Deltocephalus Boh., *Ent. ant. södr. Sverig., K. Vet.-Ak. Handl. 1851, 119 (1853).*

Jassus Thoms., *Opusc. ent. I*, 53, 16.

Athysanus sulphureus Kirschb., *Athysan. Geg. Wiesb.*, 12, 14.

Jassus (Unterg. *Athysanus*) id. Flor., *Rhynch. Livl. II*, 284, 6. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 119, 71.

Var. b, ♂: tegminibus pellucidis, venis crassis, flavis.

Sällsynt bland gräs på torra sandiga fältbackar. Jag har funnit den vid Walkiamatka i Walkjärvi socken i sydöstra Karelén (60° 40') d. 8 Augusti 1866. I Skåne är den funnen af Boheman. Föröfrigt är den anträffad i Livland och norra Tyskland. — U. F. M.

B. Frons latitudine multo longior, corpus angustius, flavum, interdum nigro-maculatum. Spec. 12—16.

a. Vertex subplanus, pronutum transversim minus convexum. Spec. 12—15.

12. *A. luteus* C. Sahlb.

Elongatus, flavus, nitidus, punctis duobus verticis, maculis duabus rotundatis distantibus in pronoto posterioris vitisqve lateralibus dorsalibus et ventralibus abdominis nigris, tibiis posticis nigro-punctatis, tarsis apice infuscatis; vertice obtuse subangulariter producto, medio latitudine dimidia inter oculos parum sed quam lateribus $\frac{2}{3}$ longiore; fronte latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, apicem versus angustata, lateribus leviter rotundatis, convexiuscula; genis extus prope basin obsolete dilatatis; clypeo loris vix latiore et latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore; temporibus angustioribus, ad antennarum basin puncto nigro notatis; antennis apicem rostri attingentibus; pronoto basi levissime emarginato, angulis posticis oblique truncatis, supra obsolete transversim strigoso; scutello postice linea transversa arcuata impressa; tegminibus nitidis, venis tenuibus; alis albido-hyalinis; species dimorpha. Long. 5—6 m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine distincte (♂) vel parum (♀) longioribus, appendice membranae angusta sed distincta, area media apicali latitudine duplo longiore; pronoto vertice dimidio longiore scutelloqve convexiusculis.

Forma brachyptera: tegminibus appendice membranae

destitutis; abdominis longitudine, area apicali media latitudine parum longiore (♂); vel abdomine $\frac{1}{4}$ brevior, areis apicalibus brevissimis (♀); pronoto vertice $\frac{1}{4}$ longiore scutelloque planiusculis.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio longiore, postice rotundata; laminis hac triplo longioribus, lateribus modice rotundatis et ciliatis, medio linea longitudinali nigra notatis; hypopygio supra medio impresso, postice profunde exciso, lobis lateralibus laminis brevioribus, postice obliquatis, ante apicem obtusiusculam semicirculariter sinuatis, tubam analem postice nigro-maculatam amplectentibus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longiore, postice leviter emarginato, medio denticulo obsolete armato, angulis lateralibus rectis; vagina hoc quadruplo longiore, apice haud exserta.

Cicada C. Sahlb., *Act. soc. scient. Fenn.*, I, 87 (1842).

Var. b, ♂♀: punctis verticis nullis, maculis pronoti minoribus, punctiformibus.

C. Sahlb., *l. c.*, var. b.

Sällsynt; flera exemplar funna af C. Sahlberg bland gräset isynnerhet på svedjeländer i Yläne kapell, hvarest äfven jag funnit den, ehuru ytterst sparsamt. — U. F. M.

13. *A. discolor* n. sp.

Elongatus, angustior, pallide flavus, varie modo, in mare latius, nigro-pictus; vertice obtuse subangulariter producto, medio latitudine basali $\frac{1}{4}$ brevior et quam lateribus ad oculos $\frac{1}{3}$ longior, supra subdeplanato; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longior, apicem versus fortiter angustata; clypeo latitudine basali dimidio longior, apicem versus parum dilatato; genis extus obtuse dilatatis; pronoto basi leviter rotundato-emarginato, angulis posticis obtuse rotundatis; tegminibus subpellucidis, obsolete rugulosis, venis pallidis; pedibus elongatis, tenuioribus. Long. 5—5 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali brevissima, segmento ultimo ventrali fere triplo brevior, breviter triangulari; laminis valde elongatis, hac quintuplo longioribus, naviculatim apposis,

ateribus obsoletissime sinuatis, apice obtusiusculis; marginibus pallide ciliatis, hypopygio usque ad basin late exciso, lobis lateralibus laminis multo brevioribus, postice angustatis, pallide ciliatis; tegminibus abdomine paullo longioribus, appendice membranae angusta praeditis, areis apicalibus elongatis, media apicem versus valde dilatata; alis explicatis.

Femina: segmento ultimo ventral lateribus penultimo dimidio longiore, postice rotundato-emarginato, medio nigro, denticulo parvo obtuso armato, angulis lateralibus obtusiusculis; vagina quam segmento ultimo medio quintuplo longiore, apice vix exserta; dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine paullo longioribus, appendice membranae praeditis, areis apicalibus elongatis, media apicem versus valde dilatata; alis explicatis.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine $\frac{1}{4}$ brevioribus, postice rotundatis, appendice membranae nulla, areis apicalibus brevissimis; alis inexplicatis, tegminibus $\frac{1}{3}$ brevioribus.

Var. a, ♂: punctis duobus distinctis verticis, maculis majoribus rotundatis distantibus in disco postico pronoti, vitta media lata in scutello tegminibusque, limbo laterali, venis late apiceque membranae exceptis, nigris; facie, apice genarum lorarumque exceptis, corporeque subtus, marginibus lateralibus exceptis, nigris; pedibus flavis, nigro-strigosis punctatisque, tarsis fusco-anulatis.

Var. b, ♂: maculis verticis pronotique minoribus, obsoletioribus, vitta longitudinali scutelli medio interrupta, tegminibus pallide flavis, areis medio nigro-vittatis, ceterum ut in *a*.

Var. c, ♂: vertice, pronoto scutelloque fere immaculatis, tegminibus parcius nigro-vittatis, corio apice extus macula distinctiore notato, segmentis abdominalibus marginibus anguste flavis, ceterum ut in praecedente.

Var. d, ♀: pallide flava, fronte medio, macula parva media in pectore, vittis lateralibus abdominis supra infraque, vagina punctisque parvis tibiaram tarsorumque nigris.

Var. e, ♀: fronte tota pallida, immaculata, ceterum ut in *var. d*.

Species distinctissima, colore valde variabilis. Caput cum oculis pronoto vix latius, postice fortins rotundato-emarginatum, antice subattenuatum, omnium subtilissime et confertissime punctatum, vertice obtuse subangulariter producto, medio quam lateribus $\frac{1}{3}$ longiore et latitudine basali inter oculos $\frac{1}{4}$ brevior, supra subplano; oculis latis, basi quam intervallo vix $\frac{1}{4}$ angustioribus; fronte cum vertice fere angulum acutum formante, latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus fortiter angustata, marginibus lateralibus subrectis, transversaliter fortius, sed longitudinaliter minime convexa; clypeo loris parum latiore, latitudine basali dimidio longiore, apicem obtuse rotundatam et apiculato-productam versus vix dilatato; genis prope basin obtuse rotundato-dilatatis, apicem clypei attingentibus; rostro clypeo vix longiore; temporibus angustis; ocellis rufis. Antennae apicem rostri attingentes, semper pallide flavae, seta vix infuscata. Pronotum capite dimidio longius et longitudine sua duplo latius, antice rotundatum, postice leviter rotundato-emarginatum, marginibus lateralibus minus brevibus, angulis posticis obtuse rotundatis; supra minus convexum, utrinque obsolete impressum, transversim subtiliter strigosum. Scutellum triangulare, apice acuminato-productum, pronoto longitudine aequale, omnium subtilissime punctulatum, pone medium linea angusta transversali impressum. Tegmina subpellucida, subtiliter rugulosa, tenuiter venosa, area ante-apicali secunda minima, anguste lanceolata; membrana (in forma macroptera) subhyalina. Alae hyalinae, metallice nitentes. Abdomen ovatum, segmentis ventralibus brevibus. Pedes elongati, tenuiores; femoribus parce tenuissime pubescentibus, posticis angulo exteriori fortius rotundatim lobato-producto; tibiis anticis sesqui-seriatim setosis, posticis ad basin spinarum granulis distinctis nigris instructis; tarsis elongatis; posticis articulo primo subtus biserialim nigro-setoso, ungviculis crassiusculis.

Sällsynt; jag har funnit den på *Phragmites communis* vid

Wuoksens stränder vid Kexholm och i Räisälä socken på Karelska näset d. 16 och 30 Juli 1866. — U. F. M.

14. *A. Nanta* n. sp.

Elongatus, angustior, pallide flavus, supra immaculatus, nitidus; vertice obtuse angulariter producto, medio quam lateribus dimidio longiore et latitudine basali $\frac{1}{4}$ brevior, supra subdepresso; oculis postice quam intervallo $\frac{1}{3}$ angustioribus; fronte latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore, modice, ad apicem fortius rotundato-angustatis; clypeo latitudine basali dimidio longiore, apicem versus fortius dilatato, lateribus leviter sinuatis, genis extus obsolete dilatatis, pronoto (in forma brachyptera) vertice paullo longiore, basi leviter rotundato-emarginato, angulis posticis obtuse rotundatis; tegminibus obsolete rugulosis, fortiter elevato-venosis, abdomine elongato; pedibus nigro-punctatis. Long. 6 m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali lateribus penultimo parum longiore, postice leviter emarginato, medio nigro, denticulo acuminato utrinque incisura terminato instructo, angulis lateralibus subrectis; vagina hoc plus quadruplo longiore, apice haud exserta; dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine $\frac{1}{3}$ brevioribus, postice rotundatis, appendice membranae destitutis, areis apicalibus brevibus, media longitudine distincte latiore; alis inexplicatis, abdomine duplo brevioribus.

Praecedenti affinis, varietati ejus *e* similima, sed paullo major, vertice longius et magis angulariter producto, clypeo apice fortius dilatato, abdomine longiore, nec non aliis notis certe distincta species. Caput cum oculis pronoto paullo latius, antice sub-attenuatum, laeve, pallide flavum; vertice subangulariter producto, medio quam lateribus ad margines oculorum dimidio longiore et latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ brevior, supra fere plano, oculis quam in praecedente minus latis, postice quam intervallo $\frac{1}{3}$ angustioribus; fronte latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, a basi modice aequaliter, sed

ante apicem abrupte rotundata, transversaliter fortius, longitudinaliter minime convexa; clypeo latitudine basali dimidio longiore, a basi subangustato, deinde apicem versus fortiter dilatato, lateribus leviter sinuatis, apice obtuse rotundato, medio apiculato-producto; genis extus prope basin obtuse dilatatis, apicem clypei attingentibus; rostro clypeo vix longiore, apice fusco; temporibus quam in praecedente paullo latioribus; ocellis rufescentibus. Antennae apicem clypei attingentes, pallide flavae. Pronotum vertice vix $\frac{1}{5}$ longius, longitudine sua plus quam duplo latius, antice late rotundatum, postice leviter rotundato-emarginatum, lateribus minus brevibus, angulis posticis obtuse rotundatis, supra parum convexum, ante medium transversim arcuatim impressum, obsolete strigosum, nitidum, pallide flavum. Tegmina flava, pellucida, subtiliter rugulosa, venis crassiusculis, subcostato-elevatis, area secunda anteapicali parva, sublineari. Alae albido-hyalinae, venis concoloribus. Pectus et abdomen supra et infra flava, immaculata, hoc quam in praecedente distincte longiore et angustiore; segmentis ventralibus longioribus, interdum ad connexivum linea nigra notato. Pedes elongati, pallide flavi, structura ut in praecedente, femoribus anticis versus apicem intus longe ciliatis, tibiis tarsisque anguste nigro-punctatis.

Obs. Species haec forte ut praecedens colore variat, quamvis specimina, quae vidi, similiter colorata fuerunt.

Sällsynt; tagen endast vid Sooseria i Ryska Karelen, der några exemplar funnos sittande på enstaka strån af *Phragmites communis* i en sjö, ett långt stycke ute från land, af A. Günther och undertecknad den 26 Augusti 1869. — U. F. M.

15. *A. lateralis* n. sp.

Elongatus, postice angustatus, flavescens, fusco-variegatus; vertice latitudine sua basali parum brevior, antice subangulariter producto, medio quam lateribus $\frac{2}{3}$ longiore, postice obsolete impresso; fronte latitudine basali dimidio longiore, lateribus levissime rotundatis, dilute fusca, linea media lineolisque lateralibus pallide flavis; clypeo latitudine

basali dimidio longiore, apicem versus subangustato; genis extus vix dilatatis; pronoto basi levissime emarginato, disco obsoletissime infuscato, longitudinaliter flavo-vittato; tegminibus subpellucidis, areis fusco-marginatis, venis limboque laterali late pallide flavis; abdomine supra infraque nigrovittato; pedibus elongatis, tenuibus, tibiis obsolete fusco-punctatis. Long. 4 m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere dimidio longiore, medio utrinque levissime angulariter exciso, lobo medio obtuse rotundato, angulis lateralibus subrectis; vagina hoc triplo longiore, apice haud exserta; dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine fere dimidio brevioribus, apice divaricatim rotundato-truncatis, appendice membranae nulla, areis apicalibus brevissimis; alis tegminibus dimidio brevioribus; pronoto vertice fere brevior.

Species distinctissima, praecedente plus duplo minor, unguustior, vertice longius producto coloreque insignis. *Forma brachyptera, femina:* Caput cum oculis pronoto paullo latius, nitidum, laeve, antice sub-attenuatum; vertice pronoto fere longiore, antice rotundato-angulato, medio quam lateribus circiter $\frac{2}{3}$ longiore et quam latitudine basali inter oculos $\frac{1}{6}$ brevior, supra postice transversim obsolete impresso, pallide flavo, utrinque plaga magna longitudinali discum totum fere occupante dilute fusca, medio linea tenui longitudinali impressa a basi prope apicem ducta, nigricante; oculis postice quam intervallo parum angustioribus; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus rotundato-angustata, transversaliter modice convexa, dilute fusca, linea angusta media lineolisque 10 abbreviatis lateralibus pallide flavis; clypeo latitudine basali dimidio longiore, apicem versus levissime angustato, apice late rotundato, pallide flavo, medio obsoletissime infuscato; genis extus basi obtuse rotundatis, flavis, immaculatis; rostro clypeo paullo brevior, apice nigro. Antennae apicem clypei paullo excedentes, pallide flavae, seta fusca. Pronotum longitudine duplo et

dimidio latius, antice late rotundatum, basi leviter emarginatum, angulis lateralibus rotundato-truncatis, supra transversim leviter convexum, antice obsolete arcuatim impressum, subtilissime transversim strigosum, nitidum, dilutissime fuscum, vittis quinque longitudinalibus flavis. Scutellum breviter triangulare, ante medium linea transversa impressum, totum pallide flavum. Tegmina abdomine dimidio breviora, extus levissime rotundata, apice divaricatim rotundato-truncata, angulis late rotundatis, areis apicalibus brevissimis, pallide subvirescenti-flava, areis late fusco-marginatis, venis limboque laterali late pallide flavis, area secunda anteapicali parva, lanceolata. Alae albido-hyalinae. Abdomen apicem versus fortius angustatum, pallide flavum, supra plaga magna longitudinali basali utrinque lineolisque duabus obsolete in medio nigris vel fuscis, subtus vittis obsolete et abruptis utrinque maculaque distincta media postice bilobata in basi segmentorum intermediorum ventralium nigris; vagina lateribus infuscata, valvulis lateralibus fortiter pallide setosis. Pedes elongati, tenuiores, structura omnino ut in speciebus praecedentibus, pallide flavi; femoribus anterioribus fasciis duabus obsolete fuscis notatis, tibiis obsolete fusco-punctatis, ungviculis tarsorum magnis, crassis, fuscis.

Sällsynt; funnen endast i närheten af Stockholm af Stål*).
— S. R.-M.

b. Vertex et pronotum convexa. Spec. 15 **)

16. *A. pallens* Zett.

Oblongus, supra subvirescenti flavus, nitidus; vertice apice lunulis 2 vel 4 obsolete transversalibus frontisque lineolis

*) Att döma efter insektens utseende och klornas byggnad torde denna art lefva på *Phragmites* eller andra vattengräs.

**) Den till denna afdelning förda art öfverensstämmer ganska mycket med släktet *Limotettix* äfvensom med *Thamnotettix* och har hos hannen ganska tydligt membranbihang; på grund af honans och isynnerhet dess kortvingade forms beskaffenhet har jag dock ansett den hafva en naturligare plats inom släktet *Athysanus*.

lateralibus fuscis, corpore subtus plus (♂) vel minus (♀) late nigro-maculato, pedibus fusco-strigosis et nigro-punctatis; vertice in mare minus quam in femina producto; fronte latitudine basali fere $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustata, lateribus levissime rotundatis, convexiuscula; clypeo loris distincte latiore et quam latitudine basali fere dimidio longiore, apicem versus subangustato; antennis medium rostri attingentibus; pronoto postice levissime emarginato; tegminibus laevibus, nitidis, pallide venosis; alis hyalinis, metallice nitentibus, venis fuscis. Long. $4\frac{1}{2}$ —5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo brevior, postice rotundata; laminis hac triplo et dimidio longioribus, elongato-triangularibus, extus pallide setosis et pilosis; hypopygio postice usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis parum brevioribus, postice obtuse rotundatis; vertice pronoto $\frac{1}{3}$ brevior et quam dimidio latitudinis basalis parum longior; tegminibus abdomine dimidio longioribus apice intus sub-valvantibus, appendice membranae distincta praeditis, areis apicalibus elongatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, postice utrinque obsolete emarginato, medio denticulato-producto; vagina hoc plus triplo longiore, apice parum exserta; vertice acutius subangulariter producto, quam pronoto vix brevior et latitudine sua inter oculos $\frac{1}{4}$ brevior; dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{1}{4}$ longioribus, appendice membranae nulla, areis apicalibus latitudine paullo longioribus, alis explicatis.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine distincte brevioribus, areis apicalibus latitudine brevioribus, alis tegminibus paullo brevioribus.

Cicada Zett., *Faun. Ins. Lapp.*, 1, 522, 9 (1828). — *Ins. Lapp.*, 290, 9.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 125, 5. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 303, 14 (Unterg. *Athysanus*). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 101, 36. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 56, 23.

Var. b, ♂: vertice toto flavo, immaculato.

Var. c, ♂: tegminibus fusco-umbratis.

Thoms., *l. c. var.*

Thamnotettix lunulata Zett., *Ins. Lapp.*, 295, 11*).

Ej sällsynt öfver hela Finland och nordliga delen af Skandinavien på skogsängar under Juni och Juli månader; varieteten *c* synes endast förekomma i fjelltrakter. Föröfrigt är denna art funnen i Ryssland och norra Tyskland. — U. F. M.

Obs. Specimina duo feminina. quae in Karelia rossica inveni, a ceteris differunt abdomine longiore et angustiore; an distincta species?

(*A. flaveolus* Boh., vidi infra sub Gen. *Stictocori.*)

Gen. 28. *Paramesus* Fieb.

Neue Gatt. n. Art. Hom. 10, 27 (1866).

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto paullo latius, antice attenuatum; vertice medio quam lateribus longiore, ante apicem transversim impresso; ocellis oculis approximatis; facie subdeplanata, fronte apicem versus fortius angustata; clypeo loris paullo latiore. Pronotum valde transversum, postice subtruncatum, lateribus brevissimis, rotundatis. Scutellum late triangulare. Tegmina nitida, ramo interiore cubiti cum brachio vena transversali conjuncto vel cum eo unito; areis ante-apicalibus quinque, quarum secunda lanceolata, appendice membranae obsoleta. Alae ut in generibus praecedentibus. Pedes elongati, tibiis posticis fortiter, inaequaliter seriatim spinosis.

Arterna af detta slägte hafva en aflång, föga kullrig kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen obetydligt bredare än pronotum. Hjessan är ofvan mellan ögonen på tvären intryckt, framtill utplattad, vid kanten otydligt strimmad, halfmånförmig eller nästan vinkelförmigt framsträckt, ehuru alltid med något afrundade sidor. Ocellerna äro närmade till ögonen, belägna vid ändan af de tinningarna begränsande intryckta linier. Ansigtet är föga hvälfadt, fint chagrineradt, pannan mot

*) Under detta namn hafva exemplar af *Thamnotettix stupidula* Zett., tagna af Boheman på Dovre, blifvit mig meddelade från Svenska Riksmuseuu. Zetterstedts beskrifning tyckes dock visa att Thomsons tolkning af denna art på ifrågavarande varietet är riktig.

spetsen afsmalnande; clypeus tillplattad, smal, något bredare än tyglarna, hvilka ligga ett godt stycke innanför de breda kindernas spets. Rostrum af clypei längd. Antennerna nående till midten af rostrum. Pronotum är transverselt, baktill nästan tvärt, sidorna mycket korta, trubbiga, bakhörnen snedt afstympade, skifvan framtill försedd med en bågformig intryckning. Scutellen är temligen stor, bredt triangelformig. Täckvingarna äro glänsande, nerverna tydliga; cubiti inre gren med en tvärnerv förenad med brachium eller ock dermed sammanlöpande, hvarigenom 3 inre diskfält uppkomma, ante-apicalfälten äro till antalet 5, hvaraf några ofta genom tillfälliga tvärnerver äro delade; membranen med ett otydligt bihang, dess innersta fält trapezlikt, uppstigande nästan till clavi spets, de öfriga mot spetsen bredare. Flygvingarnas nerver såsom hos föregående släkten. Benen långa; baktibiernas i rader ställda tornar långa och starka med mellanliggande mindre, den inre kantens borst täta och fina.

De kända arterna lefva bland gräs och vass vid stränder.

a. *Corpus latiusculum*, vertex lunatus. Spec. 1.

1. *P. nervosus* Fall.

Oblongus, fuscus (♂), pallide flavescens, abdomine fusco-vittato (♀), nitidus, vertice apice linea distincta transversa arcuata nigra inter oculos aliaque simili in fronte superne, lineam angustam albidam includentibus; pedibus fusco-variegatis, posticis nigro-lineatis et punctatis, tarsis fusco-annulatis; vertice pronoto dimidio brevior, antice rotundato, medio quam lateribus parum longiore et latitudine inter oculos duplo brevior; fronte latitudine basali paullo longiore, apicem versus fortiter angustata, lateribus subrectis, fusca, utrinque transversim flavo-lineata; genis quam fronte inter antennis vix angustioribus; clypeo latitudine basali duplo longiore, apice rotundato*); pronoto longitudine duplo et dimidio latiore, supra vittis quattuor latis fuscis, in mare obscurioribus, notato; tegminibus subpellucidis, valide albido-venosis, areis saturate (♂) vel dilute (♀) fusco-limbatis; alis

*) In figura *Fieberi* l. c. clypeus nimis longus et angustus delineatus videtur.

apice fumatis, venis crassis, fuscis; tibiis anticis margine exteriori biserialiter setosis. Long. 6—6½ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali distincte brevior et angustior, breviter triangulari; laminis hac triplo longioribus, elongato-triangularibus, apice acuminatis, lateribus basi obsolete rotundatis, dense pallide setosis et pilosis; hypopygio supra profunde acut-angulariter exciso, lobis lateralibus laminis excedentibus, postice angustatis, apice obtusiusculis, lateribus fortiter setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paulo longiore, apice subtruncato, medio anguste exciso; vagina hoc quadruplo-longiore, apice parum exserta, valvulis lateralibus setosis.

Cicada Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 39, 23 (1826).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 65, 43.

Athysanus obtusifrons Stål, *Nya Sv. Hom.*, Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1847, 174, 4.

Sällsynt; några exemplar funna vid Södernäs invid Helsingfors (60° 10') i September 1868 af O. Reuter och mig; på Aland är den tagen af studeranden M. v. Essen. I Sverige är den funnen i Skåne, der den först upptäcktes af Fallén. — U. F. M.

b. Corpus angustum, vertex subangulato-productus. Spec. 2.

2. *P. Phragmitis* Boh.

Elongatus, albidus, abdominis dorso ventrisque lateribus fusco-vittatis, capitis apice lineis duabus distinctis, transversalibus, arcuatis, parallelis punctisque pedum nigris, maculis duabus in vertice, sex in pronoto tribusque in scutello, interdum confluentibus, aurantiacis, tegminibus areis dilute brunneis, obsolete fusco-marginatis, maculis nonnullis ad costam pone medium punctisque duobus ante-apicalibus distinctioribus fuscis; facie dilute fusca, fronte utrinque pallide lineolata; vertice pronoto paulo brevior, antice obtuse subangulariter rotundato-producto, medio quam lateribus dimidio longiore et latitudine inter oculos ¼ brevior; fronte latitu-

dine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus fortiter angustata; lateribus subrectis; genis quam fronte inter antennis vix angustiori, medio obtuse, rotundato-dilatatis; clypeo latitudine duplo longiore, apice rotundato; pronoto longitudine plus duplo latiore; tegminibus abdomine distincte longioribus, venis validis, albis, ramo interiore cubiti cum brachio unito, areis ante-apicalibus 2 et 4 apice acuminatis, basin arearum apicalium haud attingentibus; alis hyalinis, apice obsolete fumatis, fusco-venosis, tibiis anticis margine exteriori uniseriatim setosis, posticis longe spinulosis. Long. 4—5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali distincte brevior, rotundato-triangulari; laminis hac triplo longioribus, elongato-triangularibus, lateribus setosis; hypopygio supra fere usque ad basin exciso, lobis lateralibus laminis paullo brevioribus, postice supra obtuse rotundatis, lateribus fortiter setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo parum longiore, apice utrinque leniter sinuato, lobo medio angulisque lateralibus obtuse rotundatis; vagina hoc triplo longiore, apice distincte exserta, valvulis lateralibus setosis.

Thamnotettix Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 34, 7 (1849).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* 1, 65, 50. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 100, 35 (Unterg. *Thamnotettix*).

Deltocephalus Fieb., *Syn. eur. Deltoceph.*, *Verh. Zool.-Bot. Gesellsch. in Wien.*, 1869, 203, 2, Taf. V, 2.

Temligen sällsynt på *Phragmites communis* i södra Finland från Juli till September; i Pargas är den funnen af O. Reuter; jag har träffat den i Yläne, vid Abo och Helsingfors samt nordligast vid Dvoretz i Ryska Karelen (62° 20'). I Sverige är den funnen på Gotland af Boheman och i Skåne af Thomson. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i norra Tyskland. — U. F. M.

Anm. Närvarande art, som af Fieber föres till släktet *Deltocephalus*, synes mig stå närmare *Paramessus nervosus* isynnerhet genom hufvudets byggnad och täckvingarnas form. Dock afviker den äfven från denna ganska mycket, hvarföre det måhända vore nödvändigt att för densamma uppställa ett eget genus.

Gen. 29. *Graphocraerus* (Thoms.).

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto parum latius, antice attenuatum; vertice obtuse subangulariter producto, ante apicem subreflexam impresso; ocellis minimis, ab oculis sat remotis; fronte transversim convexa, apicem versus angustata; genis extus ante medium obtuse dilatatis; clypeo convexo, loris paullo latiore, rostro hoc distincte longiore. Antennae breviusculae. Pronotum transversum, postice obsolete emarginatum, lateribus minus brevibus, marginatis. Scutellum magnum, triangulare, modice convexum. Tegmina subopaca, vena cubitali cum brachio vena unica transversali conjuncta, areis apicalibus brevibus, appendice membranae nulla. Alarum venis ut in generibus praecedentibus. Tibiae anticae margine exteriori biserialim setosae, posticae fortiter spinosae.

Den art, hvarpå detta slägte är grundadt, har en aflång tilltryckt kropp. Hufvudet är tillsammans med ögonen bredare än pronotum. Hjessan är nästan vinkelformigt framsträckt, i spetsen obetydligt uppåt böjd, vid framkanten något förtunnad, ofvan framtill på tvären otydligt intryckt. Ansigtet är på tvären nästan takformigt hvälfdt; pannan framåt afsmalnande; clypeus långsträckt, bredare än de af kinderna fullständigt omsluttade tyglarna. Rostrum är något längre än clypeus. Antennerna äro korta. Pronotum framtill trubbigt afrundadt, vid basen grundt men bredt urbräddadt, bakhörnen snedt afstympade, sidorna ej korta, kantade, skifvan på tvären otydligt intryckt. Scutellen är stor, triangelformig. Täckvingarna föga glänsande, mot spetsen afsmalnande, cubitus är förenad med brachium medelst en enda tvärnerv, dess inre gren fri, hvarigenom endast tvenne inre diskfält uppstå; apical-fälten äro korta, membranbihang saknas. Flygvingaras nerver äro såsom hos föregående släkten. Benen äro långa, främre tibierna i yttre kanten med tvenne rader borst, de bakre såsom hos föregående slägte.

Den enda af mig kända arten uppehåller sig på torra ängar.

1. *G. ventralis* Fall.

Virescenti-flavus, subopacus; punctis 4 verticis in linea transversali positus, maculis duabus parvis in apice frontis, punctis supra antennarum basin, punctis quattuor prothoracis in arcu transversali positus, punctis tibiatarum, abdominis

dorso ventreqve basi in mare anguste nigris, tegminibus apice tarsorumqve ungviculis fuscis; vertice pronoto paullo brevior et quam intervallo dimidio inter oculos paullo longiore, medio quam lateribus fere duplo longiore; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus angustata, lateribus subrectis; clypeo latitudine basali fere duplo longiore, apicem versus subdilato; pronoto transversim subtiliter strigoso; tegminibus extus modice rotundatis, subtiliter rugulosis, venis elevatis, areis apicalibus brevibus, intermedia subquadrata; alis albido-hyalinis, apice obsolete fumatis. Long. $5\frac{1}{2}$ —6 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo brevior, obtuse triangulari, limbo excepto plerumqve nigra; laminis latis, hac duplo longioribus, subverticaliter positis, convexis, postice divaricatim obliqvatis, angulis obtusis; hypopygio postice profunde sinuato, lobis lateralibus brevissimis, postice truncatis, angulis inferioribus longe acuminato-productis; tegminibus abdomine paullo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali lateribus penultimo longiore, postice emarginatura profunda, trisinuata instructo, lobiis mediis obtusis, subelevatis; segmento primo genitali aperto, sinu profundo diviso; vagina usqve ad basin libera, apice haud exserta; tegminibus abdomine distincte brevioribus.

Cicada Fall., *Act. Holm.*, 1805, 18, 9. — *Hem. Sv. Cicad.* 31, 9.

Jassus Flor, *Rhynch. Livl.* II, 277, 3 (Unterg. *Athysanus*). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 122, 76. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 57, 25.

Athysanus Kirschb., *Athys. Geg. Wiesb.*, 13, 17.

Jassus punctifrons Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 90, 28. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 122, 1.

Var. b, ♀: punctis duobus lateralibus pronoti deficientibus.

Var. c, ♀: punctis pronoti omnibus deficientibus.

Var. d, ♀: areis tegminum medio griseo-umbratis.

Temligen sällsynt bland gräs på fältbackar i södra Finland och Sverige i Juli och Augusti månader; nordligast har jag fun-

nit den vid Kexholm (61°). Föröfrigt är den utbredd öfver en stor del af Europa. — U. F. M.

Gen. 30. Doratura m.

Corpus parvum, oblongum, depressiusculum. Caput cum oculis pronoto vix latius, antice attenuatum; vertice obtuse subangulariter producto, ante apicem leviter reflexam impresso; fronte superne transversim impressa, latitudine basali paullo longiore, apicem versus angustata, apice leviter emarginata; genis fronte latioribus, extus obtuse dilatatis; clypeo loris fere latiore, latitudine basali fere duplo longiore; rostro crasso, clypeo aeqvilongo. Ocelli quam antennae paullo latius ab oculis remoti. Antennae breviusculae, seta basi incrassata, obsoletissime annulata. Pronotum transversum, vertice brevius, lateribus immarginatum, basi leviter emarginatum, angulis posticis late oblique truncatis. Scutellum breviter triangulare. Tegmina in *forma macroptera* explicata, vena cubitali basi tantum cum brachio vena transversali conjuncta, areis ante-apicalibus quinque, quarum secunda minima, apicalibus elongatis, prima aeqve alte ac quarta in discum assurgente, apice omni late marginata; in *forma brachyptera* brevissima, sutura clavi fere oblitterato, venis obsoletis. Alae (Tab. II, f. 28) vena longitudinali secunda medio furcata, ramo exteriori cum prima longitudinali unito, furcam formante, trunco communi in vena intramarginali incurrente; ramo interiore basi geniculato et cum vena tertia longitudinali vena brevissima transversali conjuncta; in *forma brachyptera* minimae, squamiformes. Pedes mediores, tibiis anticis margine exteriori tenuiter biserialim setosis. Abdomen in femina fortiter stylato-productum.

Arterna af detta slägte äro af en temligen obetydlig storlek och en aflång något tillplattad form. Hufvudet är framtill förtunnadt och utplattadt. Hjessan är trubbvinkligt utdragen, framför den lindrigt uppåtböjda spetsen på tvären intryckt. Ocellerna äro belägna på hjessans framkant, något längre aflägsnade från ögonen, än antennerna äro det. Pannan smal, något längre än vid basen bred, framför hufvudets spets intryckt, i spetsen

obetydligt urbräddad. Kinderna äro mycket breda, bredare än pannan; på sidorna trubbigt dilaterade, med spetsen omgifvande de små äggrunda tyglarna. Clypeus är dubbelt så lång, som bred och af samma längd med det temligen tjocka rostrum. Pronotum är mycket kort, betydligt kortare än hjessan, framtill trubbigt afrundadt, vid basen bredt urbugtadt; sidorna korta, okantade, bakhörnen bredt afstympade. Scutellen stor, triangelformig. Täckvingarna äro hos den långvingade formen genomskinliga, med tydliga nerver; cubitus är förenad med brachium medelst en enda tvärnerv, hvilken är belägen nära basen af vingen; anteapicalfälten fem, hvaraf det andra är mycket litet, apicalfälten äro långsträckta, det första och sista ungefär lika högt uppstigande; i spetsen äro täckvingarna rundt om omgifna af en bred hinnkant. Hos den kortvingade äro de mycket korta och ötydligt nerviga. Flygvingarna (Tab. II, f. 28), äro hos den långvingade formen försedda med en tydlig innanför kanten löpande nerv, som sjelfständigt utlöper i yttre kanten; andra längdnerven i midten delad i tvenne grenar, af hvilka den yttre förernas med första längdnerven och med denna bildar en gemensam stam, som inlöper i kantnerven, den inre gren nära basen trubbvinkligt böjd och derstädes medelst en kort tvärnerv förenad med tredje längdnerven. Hos den kortvingade formen äro de mycket små, rudimentära. Benen äro medelmåttiga, främre tibierna i yttre kanten försedda med tvenne rader fina borst. Abdomens spets är hos honan spjutlikt utdragen.

Arterna af detta slägte uppehålla sig bland gräs på torra fältbackar och äro hittills kända endast från norra tempererade zonen.

1. *D. stylata* Boh.

Oblonga, pallide grisea, capite maculis tribus, quarum media majore difformi in margine antico, punctis nonnullis obsoletis basalibus, fasciis duabus transversalibus in facie, disco lorarum apiceqve clypei nigris, abdomine supra fusco-vittato, subtus transversim nigro-fasciato, pedibus obsolete fusco-lineatis punctatisqve; vertice medio latitudine basali inter oculos $\frac{1}{3}$ brevior et quam lateribus dimidio longior; fronte latitudine basali fere dimidio longior; pronoto longitudine fere triplo latior et quam vertice distincte brevior, subtiliter transversim strigoso, antice impresso; tegminibus rugulosis, alis albidis; species dimorpha. Long. $2\frac{3}{4}$ —4 m. m.

Forma macroptera: tegminibus apicem abdominis seg-

menti ultimi dorsalis attingentibus, subpellucidis, area media apicali latitudine fere triplo longiore; alis explicatis; pronoto scutelloqve convexiusculis.

Forma brachyptera: tegminibus abdominis tertia parte paullo longioribus, coriaceis, postice obtuse rotundatis vel subtruncatis, angulis rotundatis, areis apicalibus brevissimis; alis squamiformibus; pronoto scutelloqve longitudinaliter haud convexis.

Mas: valvula genitali brevissima, postice obtuse rotundata; laminis segmento ultimo ventrali parum longioribus, latis, apice obtusis, extus rotundatis; hypopygio apice haud exciso, lateribus inflexis, obtuse rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, postice subtruncato; vagina hoc triplo longiore, apice tertia sua parte exserta.

Athysanus Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 37, 5 (1849). — Kirschb., *Athys. Geg. Wiesb.*, 14, 18.

Jassus (Unterg. *Athysanus*) Flor, *Rhynch. Livl.* II, 273, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 123, 77.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 58, 27.

Var. b, ♂♀: sutura clavi maculisqve obsoletioribus exterioribus tegminum nigris vel fuscis.

Var. c, ♂: pronoto postice, scutello tegminibusqve fuscis, his pallide venosis, abdomine infuscato.

Ej sällsynt bland gräs på torra fältbackar i södra Finland och södra och mellersta Sverige under Juli och Augusti månader; nordligast har jag tagit den vid Tiudie i Ryska Karelen (62° 40'); den långvingade formen är sällsynt och har hittills blifvit tagen af O. Reuter i Bohuslän och af mig på några ställen i sydöstra och ryska Karelen, der jag äfven funnit *var. c*. Den långvingade hannen är ännu ej känd. Föröfrigt är denna art observerad i Ryssland, Tyskland, Frankrike och Italien. — U. F. M.

2. *D. homophyla* Flor.

Oblonga, pallide grisea, capite maculis tribus, quarum media majore, in margine antico subtus conniventibus, vertice basi punctis nonnullis maculaqve majori media, fasciis

duabus transversalibus in facie, disco lorarum apiceqve clypei nigris, vitta media pronoti et scutelli, lineis longitudinalibus abdominis, ventre pectoreqve maxima ex parte, strigis fasciisque obsoletis in pedibus fuscis; vertice medio latitudine basali inter oculos $\frac{1}{3}$ brevior et quam lateribus $\frac{2}{3}$ longior; pronoto longitudine fere triplo latiore et quam vertice distincte brevior, subtiliter transversim strigoso, antice impresso, tegminibus rugulosis; alis albidis; species dimorpha. Long. 3—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Forma macroptera: tegminibus apicem abdominis segmenti ultimi dorsalis attingentibus, postice subpellucidis, area secunda apicali latitudine sua ante apicem duplo longior; alis explicatis, pronoto scutelloqve convexiusculis.

Forma brachyptera: tegminibus abdominis tertia parte paullo longioribus, coriaceis, postice subtruncatis, angulis rotundatis, areis apicalibus brevissimis; alis squamiformibus; pronoto scutelloqve longitudinaliter haud convexis.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali vix brevior, breviter rotundato-triangulari; laminis hac triplo longioribus, latis, apice divaricatim rotundato-obliqvatis, margine superiore obsolete sinuato; hypopygio lateribus inflexis, convexis, obtuse rotundatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longior, angusto, postice rotundato-producto, angulis lateralibus nullis; vagina elongata, hoc triplo longior, apice tertia sua parte exserta.

Jassus (Unterg. *Athysanus*) Flor, *Rhynck. Livl. II*, 276, 2 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 223, 78.

Jassus Thoms., *Opusc. ent. I*, 57, 26.

Var. b, ♂♀: obscurior, tegminibus fusco-lineatis.

Sällsynt bland gräs på torra fältbackar under Juli och Augusti månader. Funnen i närheten af Tammerfors af M. Werving; jag har tagit den i Walkjärvi, Pyhäjärvi, Rautus och Nykyrka socknar på Karelska näset samt vid Kontschosero i Ryska Karelen (62° 20'). I Sverige är den mig veterligen tagen endast i Skåne, der Boheman funnit den. De flesta exemplar jag sett äro långvingade. Föröfrigt är ifrågavarande art observerad i Livland, i närheten af Moskva och vid Wiesbaden i Tyskland. — U.F.M.

Gen. 31. *Platymetopius* Burm.

Gen. Ins. II (1839).

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto paullo angustius, antice acute attenuatum; vertice angulariter producto, apice reflexo, supra deplanato; ocellis oculis approximatis; fronte angusta, apicem versus angustata, apice quam latitudine temporum ad antennarum basin vix latiore, genis extus haud dilatatis; clypeo latitudine basali plus duplo longiore, apicem versus fortius dilatato; temporibus superne angustatis, versus oculos curvatis. Rostrum crassiusculum, clypeo parum longius. Antennae apicem clypei excedentes. Pronotum transversum, antice rotundatum, basi leniter emarginatum. Tegmina abdomine longiora, areis anteapicalibus 5, ultima ab apice longius remota, intus appendice membranæ distincta praedita. Alae vena submarginali in margine exteriori incurrente, longitudinalibus prima et secunda ante apicem approximatis et vena brevissima transversali conjunctis, secunda medio furcata, ramo interiore obtusissime angulato et cum tertia longitudinali vena transversali conjuncto. Pedes breviusculi, femoribus anticis crassiusculis, tibiis anticis margine exteriori biseriatim setosis.

Arterna af detta slägte hafva en aflång kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen smalare än pronotum, framtill hvasskantadt, hjessan vinkelformigt utdragen, ofvan tillplattad, spetsen uppåt böjd. Ocellerna äro fästade mycket nära ögonen. Pannan är långsträckt, framåt afsmalnande, vid spetsen knappt bredare än afståndet emellan antennernas bas och pannans kant. Clypeus smal, mot spetsen tydligt bredare. Tinningarna äro uppåt afsmalnande och böjda mot ögonen. Kinderna på yttre kanten jemnt afrundade, ej vinkelformigt utvidgade. Rostrum är något längre än clypeus. Ögonen hafva formen af en sferisk triangel. Antennerna äro fina, nående öfver clypei spets. Pronotum transverselt, framtill afrundadt, basen bredt urbräddad, bakhörnen snedt afstympade, sidorna otydligt kantade. Scutellen är kort, triangelformig, spetsen utdragen. Täckvingarna äro längre än abdomen, cubitalnerven förenad med brachium förmedelst en enda tvärnerv; anteapicalfälten 5, hvaraf det yttersta ofta genom tvärnerver afdeladt i småfält; apicalfälten 4, det första kortast, de öfriga inåt småningom sträckande sig längre upp mot disken, det sista långt aflägsset från vingspetsen; membran-

bihanget på inre sidan tydligt. Flygvingarnas kantnerv inlöper bakom vingspetsen i yttre kanten, andra längdnerven i midten tvådelt, den yttre gren närmande sig första längdnerven och förenad med denna medelst en mycket kort nästan punktlik tvärnerv, den andra grenen ett stycke från basen trubbvinkligt böjd och derstädes medelst en tvärnerv förenad med tredje längdnerven. Benen äro jmförelsevis korta, främre tibiernas yttre kant försedd med i tvenne rader ställda borst.

Arterna af detta slägte uppehålla sig i gräset och bland buskar och äro utbredda öfver tempererade zonen.

1. *P. undatus* De Geer.

Oblongus, saturate flavus, subnitidus, abdominis dorso nigro, vertice supra pronotoqve lateribus exceptis, scutello toto vittaqve tegminum, lateribus bis angulariter sinuata, albedo-marginata maculisqve sparsis albedo-hyalinis notata, striolaqve tenuissima arcuata in fronte superne brunneis; vertice acutangulariter producto, medio latitudine inter oculos distincte (♂) vel vix (♀) brevior; fronte latitudine basali fere triplo longiore, transversim convexa, lateribus rectis, ante antennarum basin latitudine inter has paullo longioribus, apice rotundato-emarginata; clypeo latitudine basali duplo et dimidio longiore, apicem versus dilatato; pronoto vertice paullo brevior; tegminibus apice subdivaricatim truncatis, angulis late rotundatis, margine exteriori obsoletissime transversim ruguloso, area prima anteapicale venis spuriiis transversalibus in areis quattuor subquadratis divisa, alis obsolete umbratis, venis crassis, fuscis; tibiis posticis tenuiter nigropunctatis. Long. 5—6 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longiore, breviter triangulari, apice obtusa; laminis hac duplo longioribus, reflexis, naviculatim appositis, apice acuminatis, margine exteriori fortiter sinuatis, ciliatis; hypopygio supra fere usque ad basin sinuato, lobis lateralibus segmento ultimo dorsali dimidio longioribus, postice obtuse obliqvatis, setis nonnullis erectis instructis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, angulis lateribus late rotundatis, medio utrinque

fortiter exciso, lobo intermedio subquadrato, angulis subspinoso-productis; vagina segmento ultimo ventrali triplo longiore, apice parum exserta.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoceph.*, *Verh. Zool.-Bot. Ges. in Wien* 1869, 202, 4, *Taf. VI*, 64*).

Cicada De Geer, *Abh. Gesch. Ins. III*, 119, 5, *Tab. 11*, f. 24 (1780). — Fall., *Hem. Svec. Cicad.*, 29, 7.

Jassus (Unterg. *Platymetopius*) Flor, *Rhynch. Livl. II*, 221, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 147, 27.

Jassus Thoms., *Opusc. ent. I*, 46, 1.

Cicada vittata Fabr., *Ent. syst. IV*, 35, 33. — *Syst. Rhynch.* 67, 23.

Jassus id. Germ., *Faun. Ins. Eur.* 7, 20.

Temligen sällsynt i södra Finland samt södra och mellersta Sverige i lundar under Augusti och September månader; nordligast har jag funnit den vid Sooseria i Ryska Karelen (62°); i Norge är den funnen vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den spridd öfver hela Europa samt skall äfven vara observerad i norra Amerika. — U. F. M.

2. *Pl. guttatus* Fieb.

Oblongus, saturate flavus, nitidus, supra brunneo-ferrugineus, guttulis parvis sparsis albido-hyalinis notatus, abdomine supra nigricante; vertice obtuse rotundato-angulato, medio quam latitudine basali inter oculos dimidio brevior, brunneo-ferrugineo, linea media maculisque transversalibus pallide flavis; fronte latitudine basali duplo longiore, transversim leviter convexa, lateribus levissime rotundatis, ante antennas latitudine inter has fere brevioribus, apice emarginata, striola arcuata superne inter ocellos ferruginea, lineolis lateralibus obsolete fuscis; clypeo latitudine basali plus duplo longiore, apicem versus fortius dilatato; pronoto vertice distincte longiore; tegminibus apicem versus angustatis, extus modice rotundatis, brunneo-ferrugineis, venis pallide flavis, guttulis circiter 40 sparsis albido-hyalinis notatis; alis sub-

*) Figura abdominis segmenti ultimi ventralis in femina minus exacte delineata videtur.

hyalinis, venis fuscis; tibiis posticis anguste nigro-punctatis. Long. $6\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali elongata, subtriangulari, apice rotundata; laminis hac dimidio longioribus, lateribus subparallelis, apice singulariter rotundatis; hypopygio apice profunde sinuato, lobis lateralibus postice longius falcato-productis, deflexis, (sec. Fieb.).

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice subtruncato, medio anguste usque ad medium exciso; vagina hoc duplo longiore, apice parum exserta.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoceph.*, 2, 3, *Taf. VI*, 63 (1869).

Sällsynt; endast funnen i närheten af Norrköping i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den observerad i Tyskland.

Gen. 32. *Deltocephalus* Burm.

Gen. Ins. II (1838).

Corpus oblongum vel elongatum. Caput cum oculis plerumque pronoto latius, antice vix attenuatum, margine crassiusculo; vertice plus minusve obtuse angulariter producto, supra plano vel modice convexo; fronte minus angusta, apicem versus angustata, apice quam temporibus triplo—quadruplo latiore; genis extus plerumque subangulariter dilatatis; temporibus linearibus, ocellis ab oculis parum remotis. Antennae plus minusve elongatae. Pronotum transversum, basi emarginatum, marginibus lateralibus brevibus. Tegmina plerumque coriacea, areis anteapicalibus saepissime quinque. Alae (Tab. II, f. 29) vena secunda longitudinali medio furcato, ramo exteriori cum prima, interiori cum tertia longitudinali anguste unitis. Pedes mediocres; tibiis anterioribus extus tenuiter seriatim setosis. Species nonnullae dimorphae.

Arterna af detta slägte hafva i allmänhet en ringa kroppstorlek, dels en bredt aflång, dels nästan cylindrisk form. Hufvudet är tillsammans med ögonen vanligen bredare än pronotum, i framkanten trubbigt. Hjessan är mer eller mindre starkt vinkelformigt utdragen, ofvan plattad eller måttligt convex. Pannan mindre smal, mot spetsen afsmalnande och vid clypei bas

tre till fyra gånger så bred som de jemnbreda tinningarna. Kinder-
na äro oftast på sidorna nästan vinkelformigt dilaterade. Prono-
tum mycket kort, vid basen mer eller mindre urnupen, sidorna
korta, ej kantade. Scutellen triangelformig. Täckvingarna mer
eller mindre läderartade, nästan alltid försedda med 5 anteapi-
calfält, oftast är såväl cubiti stam som inre gren medelst en tvär-
nerv förenad med brachium, hvarigenom tre inre diskoidalfält
uppkomma. Flygvingarnas (Tab. II, f. 29) kantnerv inlöper bak-
om vingspetsen sjelfständigt i yttre vingkanten; andra längd-
nerven i midten delad i tvenne grenar, hvilka hvardera samman-
löpa i närmast stående längdnerv och bilda ett \times . Benen äro
medelmåttiga; de främre tibierna trinda, i yttre kanten försedda
med i rad ställda fina borst, de bakre 4-kantigt prismatiska, starkt
tornade. Några arter äro dimorpha.

De talrika arterna af detta slägte uppehålla sig bland gräs
på ängar, några på *Phragmites* vid stränder; de äro utbredda
öfver alla zoner.

Larverna hafva en glatt glänsande kropp, som stundom
dock är försedd med långa glesa i rader ställda upprätta borst.

• *Conspectus specierum.*

A. Vertex supra planiusculus, antice distinctius angulatus.

a. Vertex latitudine basali inter oculos haud vel parum brevior.

aa. Corpus subdeplanatum; tegmina postice haud angustata, apice
obtusa, subtruncata, venis transversalibus aream anteapicalem primam termi-
nantibus incrassatis, albido-circumdatis.

a. Vertex attenuatus, margine acutiusculo; frons angusta, vix con-
vexa, supra fasciis duabus parallelis arcuatis notata.

1. *D. Ståli* n. sp., 2. *D. formosus* Boh.

β . Vertex margine antico obtusiusculo; frons minus angusta, con-
vexa, superne haud nigro-bifasciata.

aa. Tibiae anticae margine exteriori biseriatim setosae; tegmina
areis anteapicalibus postice truncatis.

3. *D. Bohemanni* Zett., 4. *D. calceolatus* Boh.

$\beta\beta$. Tibiae anticae margine exteriori uniseriatim setosae.

5. *D. bicuspidatus* n. sp., 6. *D. oculatus* n. sp., 7. *D. ocellaris* Fall.,
8. *D. socialis* Flor, 9. *D. multinotatus* Boh., 10. *D. pseudocellaris* Flor,
11. *D. Falleni* Fieb., 12. *D. paleaceus* n. sp.

bb. Tegmina apice rotundata, venis transversalibus aream primam
anteapicalem terminantibus haud incrassatis nec albido-circumdatis.

a. Tegmina extus rotundata, apicem versus angustata, abdomine
haud vel parum longiora; color paginae superioris grisescenti-albidus.

aa. Vena cubitalis tegminum cum brachio vena tantum unica transversali conjuncta, areae anteapicales 4.

13. *D. paucinervis* n. sp.

ββ. Vena cubitalis tegminum cum brachio venis duabus transversalibus conjuncta; areae anteapicales 5.

14. *D. punctum* Flor., 15. *D. pallidinervis* Dahlb., 16. *D. pusillus* Kirschb., 17. *D. lividellus* Zett.

β. Tegmina lateribus subparallelis, abdomine plerumque longiora, apice rotundata; color corporis supra flavescens vel virescens.

18. *D. pascuellus* Fall., 19. *D. metrius* Flor., 20. *D. striifrons* Kirschb.

b. Vertex latitudine basali inter oculos distincte brevior.

aa. Vena cubitalis tegminum cum brachio venis duabus transversalibus conjuncta.

a. Tibiae anticae margine exteriori biserialim setosae; tegmina area anteapicali secunda basi apiceqve truncata.

21. *D. abdominalis* Fabr., 22. *D. limbatellus* (Zett.) Fieb., 23. *D. collinus* Boh.

β. Tibiae anticae margine exteriori uniserialim setosae; tegmina area anteapicali secunda postice angustata.

aa. Flavescens; tegmina haud maculata, venis flavis.

24. *D. assimilis* Fall., 25. *D. citrinellus* Kirschb.,

ββ. Grisescentes vel fusciscentes; tegmina plerumque plus minusve fusco-maculata, venis albidis.

aaa. Tegmina apicem versus haud angustata, vertex distincte nigro-maculatus.

26. *D. areatus* Stål.

βββ. Tegmina apicem versus distincte angustata, appendice membranae praedita; vertex fusco-notatus.

aaaa. Tegmina fusca, albido-fasciata.

27. *D. poecilus* (Flor) n. sp.

ββββ. Tegmina grisescentia, anguste, saepe obsolete fusco-maculata.

28. *D. striatus* L., 29. *D. confinis* Dahlb., 30. *D. interstinctus* Fieb., 31. *D. breviceps* Kirschb., 32. *D. arenicola* n. sp.

bb. Vena cubitalis tegminum vena unica transversali cum brachio conjuncta.

33. *D. scriptifrons* n. sp., 34. *D. vitripennis* Flor.

B. Vertex distincte convexus, antice rotundato-angulatus.

a. Corpus gracile, pallidum; tegmina distincte albido- et nigro-maculata

35. *D. costalis* Fall.

b. Corpus minus angustum, supra griseum vel fusciscentes.

36. *D. Panzeri* Flor., 37. *D. maculiceps* Boh., 38. *D. pulicaris* Fall.

A. Vertex supra planiusculus, antice distinctius angulatus. Spec. 1—34.

a. Vertex latitudine basali inter oculos haud vel parum brevior. Spec. 1—20

aa. Corpus subdeplanatum; tegmina postice haud angustata, apice obtusa, subtruncata, venis transversalibus aream anteapicalem primam terminantibus incrassatis, albido-circumdatis. Spec. 1—12.

a. Vertex attenuatus, margine acutiusculo; frons angusta, vix convexa, supra fasciis duabus parallelis arcuatis notata. Spec. 1—2.

1. *D. Ståli* n. sp.

Oblongus, antice deplanatus, flavescenti-albidus, nigro-fulvoque pictus, vertice vittis duabus, pronoti quattuor scutelloque tribus miniatis; vertice acute angulariter producto, obsolete reflexo, quam latitudine basali inter oculos distincte longiore; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus sensim angustata; genis basi quam fronte inter antenas distincte latioribus, extus obtuse rotundato-dilatatis; clypeo angusto, temporibus latis vix duplo latiore et latitudine sua fere duplo longiore, lateribus parallelis, antennis apicem rostri superantibus; pronoto antice rotundato, vertice distincte brevior; tegminibus postice divaricatim truncatis, venis albidis, hinc inde late lacteo-maculatis; alis fumatis; corpore subtus pedibusque nigro- et flavo-variegatis. Long. 4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, obtuse triangulare; laminis his duplo et dimidio longioribus, elongato-triangularibus, apice obtusiusculis, margine exteriori leniter rotundato, pallido-ciliato; hypopygio usque ad medium rotundato sinuato, lobis lateralibus brevissimis, obtusis, margine postico medio leviter sinuato, angulo inferiore fortius spinoso-producto; corpore maxima ex parte nigro, tegminibus saturatius pictis, abdomine longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, medio obtuse dentato-producto, nigro-maculatis, angulis lateralibus obtuse lobato-productis; vagina hoc triplo longiore, apice vix exserta; corpore pedibusque maxima ex parte flavis; tegminibus abdominis longitudine, brunneo-pictis, areis anguste fusco-marginatis.

Var. b, ♂: pallidior, fasciis frontalibus obsoletioribus, dilute fuscis; ceterum ut femina colorata.

Species pulchra et distincta, transitum in genus *Platy-*
metopium formans. Caput cum oculis pronoto latius, basi
fortiter rotundato-emarginatum; vertice acutius angulariter
producto, antice attenuato, margine acuto, medio quam lati-
tudine basali circiter $\frac{1}{6}$ et quam lateribus fere duplo longi-
ore, medio transversim obsolete impresso, apice subreflexo,
linea media longitudinali impressa, antice abbreviata, albido,
sublaevi, vittis duabus longitudinalibus apicem versus leniter
convergentibus, pulchre miniatis; fronte angusta, latitudine
basali dimidio longiore, apicem versus sensim angustata, mar-
ginibus lateralibus rectis, longitudinaliter haud et transver-
saliter parum convexa; pallide flava, supra fasciis duabus re-
gularibus arcuatis cum margine antico capitis parallelis;
disco in mare fusco, lateribus lineolis arcuatis pallidis nota-
to, in femina pallida, fere immaculata; clypeo angusto, loris
vix dimidio longiore, lateribus parallelis, fusco (♂) vel pallide
flavo (♂); genis latissimis, quam fronte inter antennis distincte
latioribus, basi obtuse rotundato-dilatatis, pallide flavis vel,
immaculatis (♀) vel inferne infuscatis (♂); temporibus latis,
quam clypeo vix duplo angustioribus, supra transversim nigro-
vel fusco-fasciatis. Antennae in fovea minus profunde in-
sertae, plus (♂) minusve (♀) infusatae, facie distincte lon-
giores. Oculi parvuli, postice intervallo dimidio vix latiores.
Pronotum longitudine duplo latius et vertice $\frac{1}{6}$ brevius, an-
tice aequaliter rotundatum, postice subtruncatum, lateribus
brevissimis, angulis posticis oblique truncatis; supra perpa-
rum convexum, antice obsolete transversim arcuatim impres-
sum, sublaeve, albidum, vittis quattuor parallelis pulchre mi-
niatis longitudinalibus notatum. Scutellum breviter triangu-
lare, medio linea transversali impressa; albidum, utrinque
vitta longitudinali distincta tertiaque obsolete media, inter-
dum deficiente, miniatis notatum. Tegmina abdomine distin-
cte longiora (♂) vel longitudine aequalia (♀), subparallela,
postice divaricatim oblique truncata, angulis rotundatis; ni-
tidissima, venis crassis, longitudinalibus postice hinc inde
unitis, areolis anteapicalibus antice acuminatis; in mare brun-
nea, limbo arearum maculisque in medio clavi irregularibus

aliisque ad costam posterius, quarum prima rhombea majori, membranaque maxima ex parte nigris, venis crasse albidis, hinc inde dilatatis, macula obliqua suturali pone medium clavi aliisque ad costam distinctioribus margineque apicali anguste albido-hyalinis; in femina dilute brunnea, signaturis fuscis obsoletioribus. Alae fumatae (♂), vel hyalinae (♀). Pectus et abdomen nigricantia, anguste flavo-marginata (♂), vel flavo-fuscoque variegata (♀). Pedes flavi, femoribus et tibiis in mare latius quam in femina nigro-vittatis et maculatis, tarsis elongatis, posticis late nigro-annulatis.

Sällsynt på *Carex limosa* på mossar i södra Finland. Jag har funnit den i Rautus socken på Karelska näset d. 12 Aug. 1866, vid Tiudie i Ryska Karelen (62° 40') den 14 Aug. 1869 äfvensom några gånger i Yläne kapell. — U. F. M.

Obs. *D. formosus* var. *marmoratus* Flor, under hvilket namn jag förr upptagit denna art, synes mig vara ett skildt species.

2. *D. formosus* Boh.

Oblongus, antice deplanatus, albidus, pulchre nigro- vel brunneo-pictus; vertice maculis duabus, pronoto sex rotundatis scutelli que angulis basalibus fulvis; vertice minus acute angulariter producto, quam latitudine basali brevior, supra obsoletissime impresso; fronte latitudine basali fere dimidio longiore, apicem versus sensim angustata; genis quam fronte inter antennis paullo latioribus, extus basi obtuse rotundato-dilatatis; clypeo loris parum latiori et latitudine sua basali $\frac{2}{3}$ longiore, apicem versus obsolete dilatato; temporibus latiusculis; antennis apicem rostri attingentibus; oculis postice intervallo dimidio distincte latioribus; pronoto verticis longitudine, transversim subtiliter striato; tegminibus postice divaricatim truncatis, nigris vel brunneis, venis albidis, clavo basi inaequaliter maculisque nonnullis ut et aliis in corio praesertim ad costam distinctis lacteis; alis plus minusve fumatis; corpore subtus pedibusque nigro-flavoque variegatis. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, postice rotundata; laminis basi hac latioribus et

triplo longioribus, elongato-triangularibus, extus levissime rotundatis, albido-ciliatis; hypopygio usque ad basin sinuato, lobis lateralibus brevibus, postice obtusis, margine ante angulum inferiorem fortiter dentato-productum leniter sinuatis, lateribus postice crasse setosis; corpore saturatius picto; tegminibus abdomine multo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, medio denticulo obtuso armatis, angulis lateralibus anguste rotundatis; vagina hoc triplo longiore apice parum exserta; colore corporis pallidiore, tegminibus abdominis longitudine.

Boh., *Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 155, 2 (1847).

— Fieb., *Syn. Europ. Deltoceph.*, 3, 3, *Taf. V, fig. 3.*

Jassus Flor, Rhynch. Livl. II, 234, 2. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 140, 114. — Thoms., *Opusc. ent.* 1, 69, 51.

Var. b, maculis verticis, pronoti et scutelli nigris vel nigro-fuscis, dilatatis et confluentibus, genis, clypeo, maculisque loris et frontis nigris vel fuscis.

D. formosus β *Steini* Fieb., *l. c.*

Sällsynt på *Phragmites communis* och *Carex*-arter i Augusti månad. I Kimito nära Åbo är den funnen af O. Reuter; jag har tagit den i Rautus i södra Karelen och vid Dvoretz i Ryska Karelen. I Sverige är den funnen i Småland, på Gotland, i Vesterbotten och Umeå Lappmark af Boheman. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Livland, vid Moskva och i norra Tyskland. — U. F. M.

β . Vertex margine antico obtusiusculo, frons minus angusta, convexa, superne haud nigro-bifasciata. Spec. 3=12.

aa. Tibiae anticae margine exteriori biserialim setosae, tegmina areis anteapicalibus postice truncatis. Spec. 3—4.

3. *D. Bohemani* Zett.

Breviusculus, subdeplanatus, supra flavescenti-albidus, subtus nigricans, flavo-variegatus; vertice maculis 4 subtriangularibus, alis obsoletioribus, linea tenui longitudinali media,

pronoto, lineis 5 albidis exceptis, scutello, basi tegminum plagaqve irregulari postica nigro-fuscis; vertice acute angulariter producto, pronoto $\frac{1}{3}$ et quam latitudine basali parum longiore, medio quam lateribus plus quam duplo longiore; fronte latitudine basali circiter $\frac{1}{6}$ longiore, marginibus lateralibus leviter rotundatis, dilute fusca, apice late lineolisqve lateralibus curvatis albidis; clypeo latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, apicem versus angustato; genis basi extus obtuse subdentato prominulis; pronoto longitudine sua duplo et dimidio latiore, postice parum emarginato, angulis posticis oblique truncatis; marginibus lateralibus minus brevibus; tegminibus abdomine brevioribus, postice rotundato-truncatis, venis albidis; alis hyalinis, parum fumatis; pedibus elongatis, flavis, fusco-vittatis maculatisqve. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo longiore, rotundato-triangulari; laminis hac triplo et dimidio longioribus, elongatis, apice acuminatis, parum reflexis, margine exteriori medio sinuato; hypopygio postice rotundato-sinuato, lobis lateralibus postice obliquatis, angulo inferiore fortiter spinoso-producto, apicem laminarum haud attingentibus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiori, medio utrinque longitudinaliter impresso, postice obsolete sinuato medioqve processu bidentato instructo; vagina segmento hoc duplo et dimidio longiore, apice parum exserta.

Fieb., *Syn. Europ. Deltoceph.*, 5, 10, fig. 10.

Cicada Zett., *Ins. Lapp.*, 290, 7 (1840).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 67, 47.

Sällsynt; funnen vid Petrosavodsk af A. Günther samt på Dovre i Norge af Boheman. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i östra Sibirien. — S. R.-M.

4. *D. calceolatus* Boh.

Breviusculus, subdeplanatus, subtus nigricans, albido-variegatus, supra plagis duabus magnis verticis, vittis 6 latis longitudinalibus pronoti areisqve tegminum limbo dilute fu-

scis; vertice acutius angulariter producto, pronoto $\frac{1}{3}$ et quam latitudine basali parum longiore, medio quam lateribus plus quam duplo longiore; fronte latitudine basali circiter $\frac{1}{6}$ longiore, marginibus lateralibus leviter rotundatis, dilute fusca, linea media lineolisque lateralibus 10 abbreviatis angustis, approximatis, albidis; clypeo latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, apicem versus rotundato-angustato; genis extus obtuse rotundatis; pronoto longitudine sua duplo et dimidio latiori, postice parum emarginato; angulis posticis oblique truncatis, supra transversim subtiliter strigoso; tegminibus postice rotundato-truncatis, venis crassis, albidis; alis parum fumatis; pedibus elongatis, flavo-albidis, fusco-vittatis maculatisque, tibiis nigro-punctatis. Long. $4\frac{1}{2}$ —5 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo longiore, breviter rotundato-triangulari; laminis hac triplo et dimidio longioribus, elongatis, apice obtusiusculo, parum reflexis, marginibus lateralibus medio rectangulariter excisis; hypopygio postice depresso et profunde sinuato, lobis lateralibus postice obliqvatis, angulo inferiore fortiter spinoso-producto, nigro, apicem laminarum haud attingentibus; tegminibus abdominis longitudine.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore, utrinque impresso, medio late nigro, postice juxta processum apice bidentatum utrinque profundius bisinuato; vagina segmento hoc duplo longiore, apice parum exserta; tegminibus abdomine brevioribus.

Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 23, 2.
— Fieb., *Syn. Eur. Deltoceph.*, 4, 6, fig. 6.

Jassus Flor., *Rhynch. Livl.* II, 231, 1 (Unterg. *Deltocephalus*). — Thoms., *Opusc. ent.* I, 66, 46.

Sällsynt på skogsängar i södra och mellersta Finland och Skandinavien under Juli och Augusti månader; jag har funnit den i Yläne samt på några ställen i sydöstra och ryska Karelen, nordligast vid Paadana ($63^{\circ} 30'$); vid Kuopio är den tagen af A. Malmberg. I Sverige är den funnen i Småland, Västergötland och Uppland; i Norge på Dovre af Boheman. Föröfrigt är den observerad i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

ββ. Tibiae anticae margine exteriori uniseriatim setosae. Spec. 5—12.

5. *D. bicuspidatus* n. sp.

Oblongus, depressiusculus, albidus, fusco- et nigro-variegatus; vertice antice maculis 4 parvis, subtriangularibus, posticeqve utrinque punctis duobus approximatis; hoc minus acute angulariter producto, quam latitudine basali paullo brevior et pronoto $\frac{1}{3}$ longiore, medio quam lateribus $\frac{2}{3}$ longiore; fronte latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore; marginibus lateralibus modice rotundatis, nigro-fusca, linea media apicem versus fortiter angustata lineolisqve lateralibus albidis; clypeo latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, apicem versus parum angustato; pronoto brevissimo, angulis posticis late oblique truncatis; scutello basi utrinque macula triangulari fusca notato; tegminibus albis, pulchre nigro-pictis, lateribus leviter rotundatis, apice divaricatim-rotundatis.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo longiore, rotundato-triangulari, convexo, nigro, albo-marginato; laminis hac duplo et dimidio longioribus, apicem versus angustatis, apice acuminatis, fortiter divaricatis; hypopygio postice parum emarginato, lobis lateralibus brevibus, tubam analem includentibus.

Femina ignota.

Species pulchra et distincta, structura laminarum genitalium in mare coloreqve a ceteris nostris facillime distinguendus, *D. Kolenatii* Fieb. affinis videtur. Caput cum oculis pronoto distincte latius, postice aequaliter rotundatim emarginatum; vertice pronoto $\frac{1}{3}$ longiore, quam latitudine basali inter oculos parum brevior, antice minus acute angulariter producto, medio quam lateribus circiter $\frac{2}{3}$ longiore, margine antico crasso, supra transversim parum convexo, medio linea tenui longitudinali antice abbreviata impressa, supra albo, antice maculis 4 subtriangularibus, punctis parvis ante ocellos basiqve utrinque duobus ferrugineis; fronte latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, marginibus lateralibus modice rotundatis, margine clypeali quam anteantennali fere longiore, nigro-fusca, linea media apice fortiter dilatata lineolisqve laterali-

bus utrinque angustis approximatis, medio abbreviatis, versus apicem sensim decrescentibus, albis; clypeo latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, apicem versus angustato, transversim convexo, albo, medio striis duabus plagam ovalem includentibus fuscis notato; genis latis, extus sub oculis fortius angulariter excisis, deinde rotundato-dilatatis, clypei apicem attingentibus, albidis, suturis fuscis; temporibus valde angustis, albidis, nigro-fasciatis. Ocelli rufescentes. Oculi postice quam intervallo dimidio distincte latiores. Antennae pallidae, basi anguste fuscae. Pronotum longitudine sua fere triplo latius, antice obtuse rotundatum, postice parum emarginatum, angulis late oblique truncatis, marginibus lateralibus brevissimis, transversim modice convexum, ante medium transversaliter arcuatim impressum et subtilissime strigosum, flavo-albidum, versus latera plaga obsoleta fusca notatum. Scutellum breviter triangulare, ante apicem arcuatim impressum, flavo-albidum, prope angulos anteriores macula triangulari nigro-fusca notatum. Tegmina abdomine nonnihil longiora, lateribus leniter rotundata, apice divaricatim rotundata; nitidissima, nivea, clavo disco cellulis duabus elongatis, striis nonnullis ad suturam clavi coriiqve, marginibus arearum, fasciis duabus albis interruptis, maculisqve duabus distinctioribus postice nigricatibus; venis omnibus albis area secunda antapicali postice acuminata, apicalibus subquadratis. Alae hyalinae. Abdomen dorso nigricans, linea media in segmento ultimo dilatata, marginibusqve lateralibus anguste albidis, ventre flavo-albido, basi medio valvulaqve genitali, margine excepto, nigris. Pedes breviusculi, pallide flavi, tibiis nigropunctatis, tarsis fusco-annulatis.

Sällsynt; jag har funnit den på Walamo holme i Ladoga d. 10 Juli 1866. — U. F. M.

Obs. *D. variipennis* H.-Sff., som till färgtäckningen något öfverensstämmer med denna art, synes utgöra ett annat species.

6. *D. oculus* n. sp.

Elongatus, depressiusculus, subtus nigricans, flavo-variegatus, supra flavescens, vertice apice utrinque lineola obli-

qva, pronoto disco postico, signaturis scutelli areisque tegminum limbo late fuscis; vertice latitudine basali paullo longiore, medio qvam lateribus fere duplo longiore; oculis maximis, qvam dimidio marginis antici verticis $\frac{1}{3}$ longioribus; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateribus parum rotundatis, nigro-fusca, utrinque lineolis brevissimis pallide flavis notata; clypeo latitudine $\frac{1}{3}$ longiore, flavo, medio fusco-vittato; pronoto vertice paullo brevior, angulis posticis oblique truncatis, supra transversim strigoso; tegminibus elongatis, parallelis, apice obtuse rotundatis, nitidis, venis albis, hinc inde, praesertim in medio, fortiter incrassatis, clavo ad suturam maculis duabus distinctis ejusdem coloris; areis omnibus late fusco-limbatis, pedibus flavis, fusco-maculatis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo longiore, rotundato-triangulari; laminis hac triplo longioribus, elongato-triangularibus, apice obtusis, extus albido-setosis; hypopygio postice fere usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis brevioribus, postice angustatis, margine superiore ante apicem subangulariter sinuato, inferiore rotundato, angulo postico acustiusculo.

Femina ignota.

Statura elongata, angusta, oculisque majoribus ab affinis facile distingvendus. Caput cum oculis pronoto paullo latius, postice arcuatim emarginatum; vertice pronoto paullo longiore, apice fortius angulariter producto, medio qvam latitudine basali paullo et qvam lateribus fere duplo longiore, medio obsolete transversim impresso, linea media longitudinali a basi prope apicem ducta, flavo obsolete ferrugineo-maculato, apice utrinque stria nigra obliqua arcuata notato; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus parum rotundatis, margine clypeali qvam ante-antennali vix brevior, fortiter transversim convexa, omnium subtilissime reticulato-punctata, nigro-fusca, lateribus utrinque lineolis 5 brevissimis pallidis notata; clypeo loris distincte latiore et latitudine sua $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustato, pallide flavo, vitta media

fusca; genis extus basi sinuatis, deinde obsolete rotundato-dilatatis, apicem clypei attingentibus, flavis, suturis fuscis vel nigricantibus; temporibus angustis, flavis, late nigro-fasciatis. Antennae apicem rostri superantes, articulis basalibus flavis. Oculi maximi, fortiter convexi, ovaes, quam margine dimidio antico verticis circiter $\frac{1}{5}$ longiores, nigro-brunnei. Pronotum longitudine duplo latius, antice obtuse rotundatum, postice submarginatum, angulis posticis late oblique rotundato-truncatis, marginibus lateralibus brevibus; supra transversim convexum, subtiliter remote transversim strigosum, pallide flavum, disco postico nigro-fusco, vittis 5 angustis pallidis interrupto. Scutellum breviter triangulare, flavum, vitta media angulisque lateralibus nigricantibus. Tegmina abdomine parum longiora, elongata, subparallela, apice obtuse rotundata, nitida, maculis duabus distinctis in clavo ad commissuram aliisque ad venis transversalibus aream primam ante-apicalem terminantibus albis, venis albis, longitudinalibus medio et transversalibus omnibus fortiter dilatatis, vena subcostali cum ramo exteriori cubiti late unita; areis omnibus late fusco-limbatis, apicalibus postice dilatatis, secunda latitudine distincte longiore, ultima trapezoidali, fere aequae ac anteapicali prima in discum assurgente. Alae fumatae. Corpus subtus et abdominis dorsum nigricantia, lateribus segmentorumque marginibus flavis. Pedes flavi, fusco-vittati et maculati, tibiis nigro-punctatis, tarsis posticis late fusco-annulatis.

Sällsynt; jag har funnit den i närheten af Åbo hösten 1864, i Kimito socken är den tagen af O. Reuter i Augusti 1869.

7. *D. ocellaris* Fall.

Oblongus, depressiusculus, subtus nigricans, flavo-variegatus, supra flavescenti-albidus, vertice, pronoto scutelloque fulvo-maculatis, areis tegminum fusco-limbatis; vertice latitudine basali aequilongo, medio quam lateribus fere duplo longiore; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus parum rotundatis, margine clypeali quam ante-antennali fere brevior, nigro-fusca, lateribus utrinque lineolis 6 brevissi-

mis, interdum obsoletis plagaqve interdum deficiente media albido-flavis; clypeo latitudine basali fere dimidio longiore, apicem versus obsolete angustato, nigro, lateribus basi late albidis; genis extus obtuse rotundato-dilatatis, nigris, flavo-variegatis; antennis apicem rostri distincte superantibus; pronoto longitudine duplo et dimidio latiori, basi submarginato, angulis posticis oblique rotundato-truncatis; tegminibus subparallelis, apice subdivaricatim rotundato-truncatis, sordide flava; venis albis, transversalibus dilatatis; clavo, areolis nonnullis oblongis, maculis albis interruptis, limboqve lato arearum corii fusco-nigris, areis apicalibus intermediis latitudine vix longioribus; alis obsolete fumatis; pedibus flavis, femoribus apice exceptis, strigis punctisque tibiaram posticarum fusco-nigris. Long. 3—3½ m. m.

Mas: valvula genitali abdominis segmento ultimo brevissimo circiter quadruplo longiore, obtuse triangulari, fortiter convexa; laminis hac plus triplo longioribus, elongato-triangularibus, naviculatim appositis, reflexis, apice teretibus, acutis et interdum cruciatis; hypopygio postice modice sinuato, lobis lateralibus laminis multo brevioribus, postice angustatis, apice obtusiusculis, margine superiore obtuse sinuatis, tubam analem includentibus; tegminibus abdomine paullo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere triplo longiore, medio angulariter producto, apice interdum inciso, angulis lateralibus rotundatis; vagina hoc 2½ longiore, apice vix exserta; tegminibus abdomine paullo brevioribus.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoceph.*, 5, 9, fig. 9.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 20, 13. — *Hem. Sv. Cicad.* 33, 13. — Zett., *Ins. Lapp.*, 291, 11.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 129, 11. — Fabr., *Rhynch. Livl.* II, 237, 3 (Unterg. *Deltocephalus*). — Kirschb., *Cicad. Gey. Wiesb.*, 141, 115 (Unterg. *Deltocephalus*). — Thoms., *Opusc. ent.* I, 72, 59.

Deltocephalus Amyot., *Rhynch. méth. monon.*, *Ann. Ent. Franç.* 1847, 236, 506.

Jassus ocellatus Germ., *Fn. Ins. Eur.* XVII, 18.

Var. b, ♂♀: vertice, pronoto scutelloqve haud fulvo-maculatis, colore paginae superioris pallidiori, signaturis obscuris tegminum parciorebus, interdum fere maculas formantibus.

Temligen sällsynt på torra skogsängar, men utbredd öfver hela Finland och Skandinavien; nordligast har jag funnit den vid Muonioniska (68°) i Torneå Lappmark. Föröfrigt har denna art en ganska vidsträckt utbredning, den förekommer nemligen öfver hela Europa och är äfven funnen på Kamtschatka och på Kaukasus. — U. F. M.

8. *D. socialis* Flor.

Oblongus, depressiusculus, subtus nigricans, flavo-variegatus, supra pallide flavescens, brunneo-variegatus; vertice antice fere rectangulari, medio quam latitudine inter oculos vix brevior, et quam lateribus ad margines oculorum fere duplo longior, apice maculis parvis distinctis, approximatis elongato-triangularibus nigris, disco utrinque brunneo, linea media tenui nigra vertice $\frac{1}{3}$ brevior; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longior, marginibus lateralibus subrectis, brunnea, apice anguste lineolisqve lateralibus pallide flavis; clypeo latitudine basali fere dimidio longior, apicem versus subangustato, medio late fusco-vittato; genis extus basi obtuse rotundatis, pallide flavis, suturis infuscatis; pronoto vertice distincte brevior et longitudine sua plus duplo latior, basi obsolete emarginato, supra dilute-brunneo, vittis 5 longitudinalibus pallidis; tegminibus abdomine parum brevioribus, subparallelis, apice obtuse divaricatim rotundatis, flavescentibus, venis pallidioribus, areis hinc inde obsolete fusco-marginatis; abdomine nigricante, apice late flavo, obsolete longitudinaliter fusco-vittato; pedibus pallide flavis, fusco-variegatis, tibiis nigro-punctatis. Long. $2\frac{3}{4}$ —3 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali distincte longior, rotundato-triangulari; laminis hac $2\frac{1}{4}$ longioribus, postice angustatis, apice singulariter obtuse rotundatis; hypopygio late exciso, lobis lateralibus inflexis, conniventibus, laminis aequalibus, latis, postice obtuse rotundatis, angulo inferiore fortiter falcato-producto, acuto, lateribus setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice late obtuse emarginato, medio anguste exciso, angulis lateralibus acutiusculis, (sec. Kirschb. et Fieb.).

Fieb., *Syn. Eur. Deltoceph.*, 5, 8, fig. 8.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor, *Rhynch. Livl.* II, 242, 5 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 143, 118.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 73, 60.

Sällsynt; funnen vid Stockholm af Boheman och i Skåne af Thomson. Föröfrigt är den tagen i Livland, Österrike och Tyskland. — S. R.-M.

9. *D. multinotatus* Boh.

Oblongus, depressiusculus, albido-flavescens, nitidus, vertice maculis sex, quarum quattuor anterioribus triangularibus, basalibus transversis, pronoti tribus in disco scutellique duabus basalibus fuscis; vertice acutius angulariter producto, medio latitudine basali $\frac{1}{4}$ et quam lateribus ad oculos plus duplo longiore, fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus parum rotundatis, margine clypeali quam anten-nali paullo brevior; clypeo latitudine basali fere dimidio longiore; apicem versus rotundato-angustato; genis extus obtuse rotundatis, antennis apicem rostri paullo superantibus; pronoto longitudine plus duplo latiore et vertice $\frac{1}{4}$ brevior, basi parum emarginato, angulis lateralibus oblique truncatis; tegminibus subparallelis, apice rotundato-truncatis, abdomine parum brevioribus, venis albis, transversalibus late albo-maculatis; areis dilute-brunneis vel flavis, hinc inde fusco-marginatis, alis hyalinis; pedibus albidis, tibiis fusco-punctatis, tarsis apice infuscatis. Long. 3 m. m.

Mas: valvula genitali postice obtuse rotundata, laminis elongato-triangularibus apice reflexis; hypopygio basi sinuato, lobis postice obtusis, laminis parum longioribus, (sec. Fieb. et Thoms.).

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longiore, medio obsolete rotundato-emarginato, emarginatura

utrinque denticulo obtuso nigro terminata, lateribus obsolete sinuato, angulis lateralibus rectis; vagina hoc triplo longiore, apice vix exserta; valvulis lateralibus longe et dense setosis.

Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 27, 3.

— Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 6, 14, fig. 14.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 74, 62.

Sällsynt; funnen endast på Gotland vid Lummelund bland gräs på ett sumpigt ställe d. 13 Aug. 1847 af Boheman. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Österrike. — S. R.-M.

10. *D. pseudocellaris* Flor.

Oblongus, depressiusculus, subtus fusco-flavoque variegatus, supra dilute brunneus, vertice apice utrinque lineola fusca notato, supra obsolete fusco-maculato; vertice acutius producto, latitudine sua basali et pronoto $\frac{1}{4}$ longiore, medio quam lateribus fere duplo longiore, oculis basi quam intervallo haud angustioribus; fronte latitudine $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus vix rotundatis, margine ante-antennali quam clypeali longiore, nigra, apice lineolisque lateralibus utrinque abbreviatis pallide flavis; clypeo latitudine $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus subangustato, flavo, medio longitudinaliter fusco-signato; genis extus obtuse dilatatis, flavis, suturis fuscis; pronoto longitudine plus duplo latiori, obsolete albido-vittato; tegminibus postice rotundato-truncatis, venis crassis, albis, transversalibus et longitudinalibus clavi hinc inde latius albo-maculatis, areis fusco-limbatis; pedibus flavis, nigro-vittatis et punctatis. Long. $2\frac{3}{4}$ —3 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio longiore, breviter triangulari; laminis hoc triplo longioribus, extus elongato-triangularibus sinuatis, reflexis, apice anguste rotundata, parum divaricatis; hypopygio late sinuato, lobis lateralibus laminis multo et quam tuba anali parum brevioribus, apice obtusiusculis, margine inferiore medio dente fortiore armatis, extus pallide setosis; tegminibus abdomine paullo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo lon-

giore, utrinque angulariter exciso, lobo medio lato, subtrapezoidali, lateralibus hoc brevioribus, triangularibus; vagina segmento hoc duplo longiore, apice vix exserta, valvulis lateralibus setosis; tegminibus abdomine subbrevioribus.

Jassus Flor, *Rhynch. Livl. II*, 547 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 143, 120 (ex parte). — Thoms., *Opusc. ent. I*, 73, 61.

Jassus distingvendus Flor, *l. c.*, 240, 4.

Deltocephalus id. Fieb., *Syn. europ. Deltoceph.*, 9, 21, fig. 21.

Allmän på torra ängar från Juni till September öfver hela området. Föröfrigt är den funnen i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

11. *D. Falleni* Fieb.

Oblongus, depressiusculus, subtus fusco-flavoque variegatus, supra flavescens, vertice apice utrinque lineola obsoleta fusca, supra obsolete brunneo-maculato; vertice latitudine basali et pronoto fere $\frac{1}{4}$ longiore, medio quam lateribus $\frac{3}{4}$ longiore; oculis basi quam intervallo parum angustioribus; fronte latitudine basali fere dimidio longiore, marginibus lateralibus subrectis, margine ante-antennali quam clypeali paullo longiore, fusca vel dilute brunnea, linea media lineolisque lateralibus pallidis; clypeo latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustato, flavo, medio fusco-vittato; genis basi obtuse dilatatis, flavis, suturis fuscis; pronoto longitudine plus duplo latiore, angulis lateralibus rotundato-truncatis, obsolete albido-vittatis, tegminibus postice rotundato-truncatis, venis crasse albidis, transversalibus et longitudinalibus hinc inde latius albido-maculatis, areis fuscolimbatis; pedibus pallide flavis, fusco-vittatis et punctatis. Long. $2\frac{3}{4}$ —3 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali $\frac{2}{3}$ longiore, breviter triangulari, laminis hac triplo longioribus, elongato-triangularibus, reflexis; extus sinuatis, apice obtuse rotundatis, albidis, medio late infuscatis; hypopygio late sinuato, lobis lateralibus laminis paullo sed tuba anali vix breviori-

bus, apice denticulo parvo incurvato, terminatis, margine inferiore medio in dentem validum cum opposito apice valvalem dilatatis, extus parce setosis; tegminibus abdomine paullo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice obtuse trisinuato, sinu medio quam lateralibus latiore et minus profundo, angulis lateralibus obtusiusculis; vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice vix exserta, valvulis lateralibus pallide setosis; tegminibus abdomine paullo brevioribus.

Fieb., *Syn. Europ. Deltoceph.*, 10, 24, fig. 24 (1869).

Var. b, ♀: pallidior, corpore subtus cum facie pallide flavo, supra albido, maculis verticis et pronoti areisque tegminum dilute fulvis, his hinc inde parce et obsolete fusco-marginatis.

Förekommer tillsammans med föregående, från hvilken den är svår att skilja, i södra och mellersta Finland; jag har funnit den i Yläne, Pargas samt i närheten af Segosero sjö i Ryska Karelen (63° 30'). I Sverige är den funnen i Småland af Boheman. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Livland och Tyskland. — U. F. M.

Obs. Af Flors och Kirschbaums beskrifningar på *J. pseudocellaris* framgår, att de dermed sammanföra ifrågavarande art.

12. *D. paleaceus* n. sp.

Oblongus, angustior, antice depressus, subtus nigricans, flavo-marginatus, supra lurido-flavescens, vertice apice utrinque lineola obsoleta aliaque ante oculos fuscis notato; vertice antice acutius angulariter producto, quam latitudine basali et pronoto fere $\frac{1}{4}$ longiore; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus leviter rotundatis, margine ante-antennali quam clypeali parum longiore, brunnea, linea media apicali lineolisque lateralibus pallidis; clypeo latitudine basali fere dimidio longiore, apicem versus obsolete angustato; genis extus basi obtuse dentato-dilatatis; pronoto longitudine duplo latiore; tegminibus apice rotundato-truncatis, venis angustioribus, albidis, transversalibus aream primam anteapicalem terminantibus late triangulariter albo-maculatis, areis

hinc inde obsolete fusco-marginatis; pedibus pallide flavis, femoribus fusco-fasciatis, tibiis nigro-punctatis. Long. $2\frac{1}{2}$ —3 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio longiore, breviter triangulari; laminis hac fere duplo et dimidio longioribus, elongato-triangularibus margine exteriori recto, apice subdivaricatim rotundato-truncatis; hypopygio late sinuato, lobis lateralibus laminis parum brevioribus, apice obtusiusculis, margine inferiore medio dente fortiore armatis, pallide flavis, basi late nigricantibus; tegminibus abdomine paullo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, postice obtuse trisinuato, sinus lateralibus quam medio multo angustioribus et profundioribus; vagina hoc triplo longiori, apice parum exserta; valvulis lateralibus pallide setosis; tegminibus abdomine distincte brevioribus.

Var. b, ♀: venis tegminum medio obsolete flavescentibus.

Praecedentibus affinis, sed angustior, colore lurido-flavescenti seu paleaceo ut et ceteris notis facile distingvendus. Caput cum oculis pronoto latius, basi aequaliter rotundato-emarginatum; vertice acutius angulariter producto, quam latitudine basali fere $\frac{1}{4}$ longiore, medio quam lateribus fere duplo longiore, obsolete convexo, linea media longitudinali impressa prope apicem evanescente, supra laevi, nitido, pallide flavo, obsolete paleaceo-maculato, apice utrinque striola arcuata, angulum antrorsum vergentem formantibus, aliaque brevissima prope oculum fuscis notato; fronte latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus leviter rotundatis, margine ante-antennali quam clypeali paullo longiore, transversim convexa, omnium subtilissime reticulato-punctata; fusca, linea media apicali lineolisque 6 lateralibus intus abbreviatis pallide flavis; clypeo latitudine basali fere dimidio longiore, apicem versus obsolete angustato, pallide flavo, apice fusco-notato; genis extus sub oculis fortiter angulariter excisis et deinde obtuse angulariter dilatatis, ad antennarum basin impressis, flavis, basi suturisqve lorarum nigricantibus; rostro clypeo parum bre-

viore, basi apiceqve fusco. Antennae breviusculae. Oculi mediocres, basi quam intervallo paullo angustiores. Pronotum longitudine fere duplo et dimidio latius, antice late rotundatum, basi vix emarginatum, angulis posticis oblique rotundato-truncatis, marginibus lateralibus brevissimis, supra transversim modice convexum, antice medio foveola obsoleta transversa impressum, nitidum, laeve, paleaceum, obsoletissime longitudinaliter albido-vittatum. Scutellum triangulare, flavum. Tegmina lateribus subparallelis, apice obsoletissime angustata, rotundato-truncata; nitida, paleacea, venis quam in praecedentibus multo angustioribus, albidis, transversalibus aream ante-apicalem primam terminantibus macula lata triangulari circumdatis, vena subcostali et ramo exteriori cubiti late unitis, areis hinc inde obsoletissime et anguste fusco-marginatis, apicalibus postice dilatatis, prima aeqve alte ac secunda in discum assurgente. Alae hyalinae. Corpus subtus et abdominis dorsum nigricantia, lateribus late (♀) vel anguste (♂) flavis. Pedes elongati, pallide flavi, femoribus late fusco-bifasciatis, tibiis nigro-punctatis; articulis tarsorum apice late nigro-fuscis.

Sällsynt; endast funnen i Bohuslän i Sverige och i närheten af Christiania i Norge af O. Reuter samt i Småland af Boheman. — S. R.-M.

bb. Tegmina apice rotundata, venis transversalibus aream primam anteapicalem terminantibus haud incrassatis nec albido-circumdatis. Spec. 13—19.

a. Tegmina extus rotundata, apicem versus angustata, abdomine haud vel parum longiora, color paginae superioris grisescenti-albidus. Spec. 13—17.

aa. Vena cubitalis tegminum cum brachio vena transversali unica tantum conjuncta; areae ante-apicales 4. Spec. 13.

13. *D. paucinervis* n. sp.

Oblongus, antice depressus, flavescenti-albidus, abdomine supra infraque nigricante; vertice latitudine basali paullo longiore, medio quam lateribus duplo longiore; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus subrectis, for-

titer convexa, utrinque transversim fusco-striata, clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore; genis extus parum dilatatis; pronoto brevissimo, vertice $\frac{1}{3}$ brevior; tegminibus albido-hyalinis, apicem versus parum angustatis, apice divaricatim rotundato-truncatis; venis tenuibus, albidis, quam in ceteris paucioribus, areas tantum tres discoidales corii formantibus, area costali apice apicalibusque extus fusco-marginatis; pedibus albidis, tibiis posticis anguste nigro-punctatis, tarsis apice infuscatis. Long. 2 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio longiore, obtuse triangulari, lateribus basi utrinque obsolete sinuatis, nigra, postice albido-marginata; laminis hac dimidio longioribus, extus usque ad basin conspicuis, postice angustatis, apice divaricatim truncatis, albidis; extus pallide ciliatis; hypopygio usque ad medium sinuato, lobis lateralibus laminis multo longioribus, postice obliquatis, margine inferiore aequaliter rotundato, subtus conniventibus, tubam analem ambientibus.

Femina ignota.

Minutus, structura venarum tegminum inter congeneribus insignis. Caput cum oculis pronoto distincte latius, postice obtuse rotundato-emarginatum, flavescenti-albidum; vertice fortiter angulariter producto, quam latitudine basali inter oculos paullo longiore, medio quam lateribus duplo longiore, supra medio obsolete impresso, linea media longitudinali vertice $\frac{1}{3}$ brevior, nitido, laevi; fronte latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus fortiter et aequaliter angustata, marginibus lateralibus ante apicem obsolete rotundatis, margine ante-antennali quam clypeali longiore, fortiter convexa, laevissima, superne utrinque lineolis 6 angustis notata; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, apicem versus parum angustato, subconvexo; genis latis, extus aequaliter rotundatis, sub oculis impressis. Rostrum clypeo multo brevius, apice infuscatum. Antennae apicem rostri superantes, seta fuscescenti. Oculi mediocres, postice quam intervallo $\frac{1}{4}$ angustiores. Pronotum longitudine duplo et dimidio latius et vertice $\frac{1}{3}$ brevius, antice aequaliter rotunda-

tum, basi obtuse emarginatum, angulis posticis rotundato-truncatis, marginibus lateralibus brevissimis; supra modice convexum, laeve, sordide albidum, obsolete longitudinally pallido-vittatum. Scutellum parvum, triangulare, flavescenti-albidum. Tegmina (in forma brachyptera) abdomine paullo breviora, extus parum rotundata, versus apicem obsolete angustata, apice divaricatim rotundato-truncata; albido-hyalina, nitida, venis angustis, albidis, quam in ceteris speciebus paucioribus, cubito prope basin cum brachio vena transversali conjuncto, medio furcato, ramo exteriori et post-costali unitis, interiore libero, sigmoideo-curvato; areis igitur tantum 3 discoidalibus, anteapicali prima brevissima apicalibus transversis, extus ut et area costali apice anguste fusco-marginatis. Alae tegminibus duplo breviores, lacteae. Abdomen dorso nigricans, limbo laterali apiceqve late flavo-albidis. Corpus subtus albidum, ventre nigricante, segmentorum marginibus anguste albidis. Pedes albidi, tibiis posticis anguste nigro-punctatis, tarsis apice infuscatis.

Sällsynt; jag har funnit den vid Sooserie i Ryska Karelen d. 28 Aug. 1869. — U. F. M.

ββ. Vena cubitalis tegminum cum brachio venis duabus transversalibus conjuncta, areae ante-apicales 5. Spec. 14—17.

14. *D. punctum* Flor.

Oblongus, angustior, depressiusculus, flavescenti-albidus; abdomine supra, corpore subtus maculaqve parva distincta tegminum in apice areae anteapicalis quartae nigricantibus; vertice fortiter angulariter producto, latitudine basali distincte et quam lateribus duplo longiore, apice utrinque stria angusta fusca notato, linea media longitudinali vertice $\frac{1}{4}$ brevior, nigra; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus vix rotundatis, convexa, superne utrinque lineolis angustis fuscis notata; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore; genis extus modice rotundatis; rostro apice nigro, pronoto longitudine duplo et dimidio latiore, vertice $\frac{1}{3}$ bre-

viore, basi obtuse emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis, obsolete albido-vittato; tegminibus postice paullo angustatis, apice divaricatim rotundato-truncatis, albido-hyalinis, albido-venosis, margine costali basi coriacea, albida; pedibus pallidis, tibiis anguste nigro-punctatis, tarsis apice infuscatis; species dimorpha. Long. $2\frac{1}{4}$ — $2\frac{1}{2}$ m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine nonnihil longioribus, appendice membranae distincta, areis apicalibus longitudine subaequalibus; pronoto longiore, (sec. Flor et Kirschb.).

Forma brachyptera: tegminibus abdomine distincte brevioribus, appendice membranae obsoleta, areis apicalibus brevibus, subquadratis; alis tegminibus fere duplo brevioribus.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo longiore, triangulari; laminis hac dimidio longioribus et basi paullo latioribus, apice obtusis; hypopygio profunde sinuato, lobis lateralibus laminis multo longioribus, postice rotundatis, subtus conniventibus, tubam analem ambientibus, postice nigro-setosis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo distincte longiore, postice obtuse emarginato; vagina hoc triplo et dimidio longiore, apice parum exserta.

Jassus Flor, *Rhynch. Livl. II*, 247, 8 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 146, 125. — Thoms., *Opusc. ent. I*, 71, 55.

Deltocephalus costalis Fieb., *Syn. Europ. Deltoc.*, 4, 4, fig. 4.

Sällsynt på torra ängar, isynnerhet bland *Nardus stricta* under Augusti och September månad i södra och mellersta Finland och Skandinavien; hittills är den funnen i Pargas af O. Reuter och af mig i Somero i södra Tavastland samt på några ställen i Ryska Karelen, nordligast vid Perguba (63°). I Sverige är den tagen i Småland, vid Stockholm och på Gotland af Boheman och i Skåne af Thomson; i Norge i närheten af Christiania af O. Reuter. Föröfrigt är den observerad i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

• 15. *D. pallidinervis* Dahlb.

Oblongus, latior, antice subdepressus, subtus niger, supra griseo-albidus, nitidus; vertice obtusius angulariter pro-

ducto, quam latitudine basali vix longiore, medio quam lateribus $\frac{3}{4}$ longiore, supra obsolete impresso, fronte latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, lateribus leviter rotundatis; dilute fusca, utrinque lateribus lineolis 7 angustis pallidis; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, apice rotundato; genis extus aequaliter rotundatis; antennis rostri apicem haud attingentibus; oculis postice quam intervallo dimidio paulo latioribus; pronoto longitudine plus duplo latiore et vertice paulo brevior, basi obsolete emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis; tegminibus postice fortius angustatis, apice rotundatis, griseo-albidis, subhyalinis, venis tenuibus obsolete, areis apicalibus obsolete fusco marginatis, secunda latitudine duplo longiore, anteapicali secunda parva, lanceolata; alis albido-hyalinis, tegminibus paulo brevioribus; pedibus pallidis, tibiis obsolete nigro-punctatis, tarsis fusco-annulatis. Long. 2 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paulo brevior, trapezoidali; laminis apice tantum conspicuis, divaricatim rotundatis; hypopygio late sinuato, lobis lateralibus laminis fere brevioribus, margine inferiore fortiter rotundato, superiore subrecto; tegminibus abdomine distincte longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo vix longiore, apice medio levissime emarginato; vagina hoc quadruplo longiore, apice haud exserta; valvulis lateralibus fusco-flavoque variegatis; abdomine late flavo-limbato; tegminibus abdomine brevioribus.

Dahlb., *Ins. obs. Gotland, K. Vet.-Ak. Handl. 1850, 190.*

Jassus Thoms., *Opusc. ent., 71, 56.*

Cicada punctipes Zett., *Ins. Lapp., 292, 14 (forte).*

Var. b, ♀: colore corporis supra stramineo-flavo.

Sällsynt bland gräs på torra fältbackar i Juli och Augusti månader; jag har funnit den i Letala socken i Åbo län, i Yläne, vid Perguba i Ryska Karelen samt nordligast vid Kantalaks (67°) och på Sonostroff i Ryska Lappmarken; i Sverige är den observerad på Gotland af Dahlbom. — U. F. M.

16. *D. pusillus* Kirschb.

Oblongus, convexiusculus, subtus nigricans, nitidus, supra pallide flavescens; vertice antice longius angulariter producto, medio quam lateribus fere duplo et latitudine basali parum longiore, supra convexiusculo; fronte latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, marginibus lateralibus levissime rotundatis, dilute fusca, utrinque lateribus lineolis 7 angustis pallidis; clypeo latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus obsolete angustato, apice rotundato; genis extus basi obtuse rotundatis; antennis apicem rostri haud attingentibus; oculis postice quam intervallo dimidio distincte latioribus; pronoto vertice fere $\frac{1}{4}$ brevior et longitudine duplo latiore, basi leviter emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis; tegminibus postice fortius angustatis, extus modice rotundatis, griseo-flavescentibus, parum pellucidis, venis pallidis, areis apicalibus obsolete fusco-marginatis, secunda latitudine duplo longiore, ante-apicali secunda angusta, sublineari, basi angustata, apice truncata; alis albido-hyalinis, tegminibus distincte brevioribus; pedibus pallide flavis, tibiis nigro-punctatis, tarsis late fusco-annulatis. Long. 2 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali vix longiore, rotundato-triangulari; laminis hac $1\frac{2}{3}$ longioribus, triangularibus, apice anguste divaricatim truncatis, extus pallide ciliatis; hypopygio late et profunde exciso, lobis lateralibus latis, postice obtuse-rotundatis, conniventibus, angulo superiore recto.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longiore, medio obtuse dentato-producto, (sec. Kirschb.).

Jassus (Unterg. *Deltoccephalus*) Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 136, 105 (1868).

Jassus productus Thoms., *Opusc. ent.* 1, 72, 57 (verisimiliter).

Sällsynt; funnen på Öland och Gotland af Boheman, i Skåne vid Kjeffinge af Thomson. Föröfrigt är den veterligen tagen endast i närheten af Wiesbaden. — S. R.-M.

17. *D. lividellus* Zett.

Oblongus, convexiusculus, subtus niger, supra griseo-albidus, vertice apice utrinque lineola obsoleta fusca notato, hoc supra, pronoto tegminibusque obsolete fusco-variegatis; vertice obtuse producto, latitudine basali parum brevior et quam lateribus $\frac{2}{3}$ longiore, margine antico crasso; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus levissime rotundatis, fusca, linea media apicali lineolisque 7 angustis lateralibus albidis; clypeo latitudine basali dimidio longiore, apicem versus angustato; genis extus leviter rotundato-dilatatis; antennis apicem rostri vix attingentibus; pronoto longitudine plus duplo longiore, basi medio obsolete emarginato, angulis posticis oblique truncatis, supra subtilissime transversim strigoso; tegminibus postice fortiter angustatis, apice anguste rotundatis, griseo-albidis, subhyalinis, venis tenuibus margineque costali antice late albidis, areis hinc inde fusco-marginatis, apicalibus postice dilatatis, ante-apicali secunda parva, lanceolata; alis albido-hyalinis; pedibus pallide flavis, tibiis praesertim posticis nigro-punctatis et fuscolineatis; tarsis apice infuscatis. Long. 2 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali fere brevior, rotundato-trapezoidali; laminis hac dimidio longioribus, lateribus usque ad basin conspicuis, apice divaricatim truncatis; hypopygio late emarginato, lobis lateralibus laminis parum brevioribus, margine inferiore aequaliter rotundato, superiore fortius rotundato-sinuato; tegminibus abdomine distincte longioribus, area media apicali latitudine distincte longiore.

Femina: segmento ultimo penultimo aequalilongo, postice subrecto; vagina hoc quadruplo longiore, apice haud exserta; abdomine late flavo-limbato; tegminibus longitudine abdominis, area media apicali subquadrata.

Cicada Zett., *Ins. Lapp.*, 290, 5 (1840).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 72, 58.

Deltocephalus frigidus Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 25, 4. — Fieb., *Syn. Eur. Deltoceph.*, 13, 33, fig. 33.

Jassus (Unterg. *Delto ephalus*) id. Flor, *Rhynch. Livl.*, 244, 6.

Sällsynt; jag har funnit den vid Kontschosero i Ryska Karelén samt vid Ponoj i Ryska Lappmarken (67°); i Sverige är den tagen vid Qvickjock i Umeå Lappmark af Boheman samt i Bohuslän af O. Reuter. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Livland. — U. F. M.

β. Tegmina subparallela, abdomine plerumque longiora, apice rotundata, color corporis supra flavescens vel virescens. Spec. 18—20.

18. *D. pascuellus* Fall.

Elongatus, antice depressiusculus, pallide flavescens, subtus medio nigricans; vertice apice utrinque lineola angusta fusca notato, hoc latitudine basali vix breviora, medio quam lateribus $\frac{3}{4}$ longiora; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ longiori, marginibus lateralibus rectis, margine anteapicali quam clypeali paullo longiora, fusca, lineolis lateralibus albidis; clypeo latitudine basali circiter dimidio longiora; genis extus obtuse dilatatis; pronoto vertice paullo breviora, basi obtuse emarginato, angulis lateralibus rotundato-truncatis, tegminibus flavescens, subpellucidis, venis concoloribus, margine costali late flavo-albido, area apicali postice valde dilatata, latitudine distincte longiora, ante-apicali secunda lanceolata; alis albido-hyalinis, pedibus pallide flavis, fusco-variegatis. Long. 3—3 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali distincte, interdum fere dimidio, longiora, breviter subtriangulari, lateribus obsolete sinuatis, apice obtuse truncata; laminis hac triplo longioribus, elongato-triangularibus, apice singulariter rotundatis, depressis, infra medium linea longitudinali obsolete arcuata fusca impressis; hypopygio late et profunde sinuato, lobis lateralibus angustis, laminis brevioribus, margine inferiore apice rotundato, dense et longe setosis; tegminibus abdomine dimidio longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiora, postice obsolete emarginato, medio profunde et an-

guste inciso; vagina hoc fere quadruplo longiore, apice vix exserta; tegminibus abdomine paullo longioribus.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoceph.*, 17, 48, fig. 48.

Cicada Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 32, 11 (1826).

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor, *Rhynch. Livl.* II, 251, 10. — Kirseb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 138, 108.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 70, 54.

Jassus (*Deltocephalus*) *luteolus* Kirseb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 138, 109 (verisimiliter).

Deltocephalus fuscusignatus Dahlb., *Ins. obs. Gotland, K. Vet.-Ak. Handl.* 1850, 195.

Var. b, ♀: pallidior, vertice pronotoque vittis tribus albidis obsoletis notatis.

Var. c, ♂: griseo-testacea, femoribus late fusco-fasciatis *).

Var. d, ♀: sordide-flavescens, capite pronotoque infuscatis.

Allmän bland gräset på torra ängar öfver hela Finland och Skandinavien med undantag af norra Lappmarkerna under Juli, Augusti och September månader; nordligast har jag funnit den i Alkula och Kuusamo i norra Österbotten under Polcirkeln, samt på Sonostroff i Ryska Karelen. Föröfrigt är den veterligen anträffad endast i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

19. *D. metrius* Flor.

Elongatus, antice depressiusculus, flavescenti-albidus, abdomine supra infraque medio nigricante; vertice latitudine basali vix brevior, medio obsolete impresso; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus leviter rotundatis, dilutissime fusca, utrinque pallide lineata, clypeo latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustato; genis extus obtuse dilatatis; antennis apicem rostri fere superantibus; pronoto vertice brevior, basi obtuse emarginato; tegminibus subhyalinis, venis concoloribus, area secunda antapicali basi anguste truncato, apicalibus obsolete fusco-marginatis; alis hyalinis, dilute fusco-venosis; pedibus flavo-

*) Denna varietet antog jag förr för *D. punctipes* Zett.

albidis, tibiis nigro-punctatis, ungviculis fuscis. Long. (♂)
4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longitudine aequali, triangulari; laminis hac triplo longioribus, subparallelis, apice singulariter obtuse rotundatis; hypopygio elongato, minus profunde sinuato, lobis lateralibus laminis multo excedentibus, apice acutis, (sec. fig. Fieberi).

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, postice medio utrinque marginato, lobo medio obtuse rotundato, quam lateralibus latis fere brevior, ad emarginaturam utrinque macula distincta atra notato; vagina hoc triplo longiore, fusca, apice haud exserta; tegminibus abdomine parum longioribus.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 19, 54, fig. 54.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor, *Rhynch. Livl.* II, 264, 16 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 137, 107 (forte).

Sällsynt; jag har funnit den på *Carices* vid stranden af en liten sjö vid Knjäsa i Ryska Lappmarken (66° 50') den 10 September 1870. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Livland och Tyskland. — U. F. M.

20. *D. striifrons* Kirschb.

Oblongus, antice depressiusculus, virescenti-flavus, subtus medio abdominisque dorso, lateribus exceptis, nigricantibus, vertice apice utrinque lineola brevissima nigra cum nigredine frontis conjuncta, supra linea media longitudinali in pronoto scutelloque continuata albida, fronte nigro-fusca medio vitta distincta postice dilatata lineolisque angustis lateralibus flavo-albidis; vertice acutius angulariter producto, quam latitudine basali distincte longiore, medio quam lateribus duplo longiore; fronte latitudine basali dimidio longiore, marginibus lateralibus versus apicem leviter rotundatis, margine ante-antennali clypeali parum longiore; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, subparallelo; genis extus obtuse rotundatis, basi infuscatis; antennis apicem rostri attingentibus; pronoto vertice $\frac{1}{4}$ brevior, basi vix emarginato, angulis

posticis oblique truncatis; tegminibus basi coriaceis, apice subpellucidis, venis obsoletis, area ante-apicali secunda lineari, basi apiceqve subtruncata, alis hyalinis; pedibus flavis, fusco-maculatis, strigosis punctatisqve. Long. $3\frac{1}{3}$ — $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali distincte longiore et angustiore, obtuse triangulari, lateribus basi sinuato; laminis hac duplo et dimidio longioribus, elongato-triangularibus, apice truncatis, intus linea recta margini exteriori parallela impressis; hypopygio late rectangulariter exciso, lobis lateralibus subhorizontalibus, apice in appendicem intus falcatis curvatam productis, fortiter setosis; tegminibus abdomine $\frac{1}{3}$ longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali lateribus penultimo fere dimidio longiore, rotundato-emarginato, medio profunde et anguste exciso, angulis lateralibus lobato-productis; vagina segmento ultimo medio triplo longiore, apice haud exserta.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 139, 112 (1868).

Sällsynt i södra Finland; funnen i Pargas af O. Reuter och undertecknad, vid Borgå af O. Reuter. Föröfrigt observerad endast på ett ställe i norra Tyskland. — U. F. M.

b. Vertex latitudine basali inter oculos distincte brevior. Spec. 21—34.

aa. Vena cubitalis tegminam cum brachio venis duabus transversalibus conjuncta. Spec. 21—32.

a. Tibiae anticae margine exteriori biserialim setosae, tegmina area ante-apicali secunda basi apiceqve truncata. Spec. 21—23.

21. *D. abdominalis* Fabr.

Oblongus, subdepressus, virescenti-flavus, subtus nigricans, vertice latitudine basali circiter $\frac{1}{4}$ brevior, antice rotundato-angulato, supra obsolete impresso; fronte latitudine basali parum longiore, marginibus lateralibus parum rotundatis, flava, supra fascia lata transversali arcuata utrinque lineolis flavis notata nigra; clypeo latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustato; genis extus obtuse dilatatis; antennis apicem rostri attingentibus; pronoto vertice paullo

breviore, basi obtuse emarginato; tegminibus subparallelis; apice rotundatis, coriaceis, flavo-virescentibus, areis apicalibus tantum pellucidis, apice obsolete infuscata, ante-apicali secunda angusta; alis fumatis; pedibus pallidis, anguste nigro-variegatis. Long. 4—4½ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali penultimo triplo longiore, rotundato-triangulari; laminis hac duplo et dimidio longioribus, elongato-triangularibus, apice obtuse rotundatis, margine exteriori pone medium angulariter exciso; hypopygio fortiter sinuato, lobis lateralibus laminis paullo longioribus, postice rotundato-angustatis; tegminibus abdomine dimidio longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore, postice obtuse rotundato-emarginato, medio processu parvo apice sinuato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc triplo longiore, apice parum exserta; tegminibus abdomine parum longioribus; ventre utrinque late flavo-vittato.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 15, 40, fig. 40.

Cercopis Fabr., *Syst. Rhynch.*, 98, 61 (1803).

Cicada Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 31, 10. — Zett., *Ins. Lapp.*, 290, 6.

Jassus Germ., *Fn. Ins. Eur. XVII*, tab. 19. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 125, 4. — Thoms., *Opusc. ent.* 1, 66, 45. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 249, 9 (Unterg. *Deltocephalus*). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 129, 89 (Unterg. *Deltocephalus*).

Cicada bicolor Fabr., *Ent. syst.* IV, 40, 55 (1794).

Var. b, ♀: tota flava, abdomine dorso fascia lata nigra notato.

Cicada balteata Zett., *Ins. Lapp.*, 290, 8.

Var. c, ♂♀: tegminibus rufescentibus.

Var. d, ♂♀: corpore toto supra saturata rufo.

Deltocephalus rufus m. olim *).

Högst allmän på torra ängar öfver hela Finland och Skandinavien i Juni—September. Föröfrigt är den utbredd öfver nä-

*) Efter att under innevarande sommar nogare hafva observerat denna utmärkta form i naturen och sedan jag funnit den nästan alltid i sällskap

stan hela Europa och norra Asien ända till Kamtschatka. —
U. F. M.

22. *D. limbatellus* (Zett.) Fieb.

Oblongus, latiusculus, subdepressus, subtus niger, supra virescenti-flavus, limbo laterali postico tegminum late nigro; vertice quam latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ brevior, antice rotundato-angulato; fronte latitudine basali parum longiore, marginibus lateralibus parum rotundatis, convexa, nigra, lateribus saepe obsolete flavo-lineata; clypeo latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus obsolete angustato, nigro, flavo-variegato; genis extus basi obtuse dilatatis, nigris, anguste flavo-variegatis; pronoto longitudine duplo et dimidio et vertice paullo longiore, postice obsolete rotundato-emarginato, angulis rotundato-truncatis; tegminibus basi coriaceis, apice pellucidis, flavo-venosis, area anteapicali secunda minus angusta; alis parum fumatis; pedibus flavis, femoribus basi late, vittis punctisque tiliarum nigris. Long. $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali fere duplo longiore, rotundato-triangulari; laminis hac duplo longioribus, subtriangularibus, lateribus ante apicem obtusam subincisis; hypopygio supra fortiter sinuato, lobis lateralibus apicem laminarum superantibus, postice obliqvatis, angulo inferiore acute producto.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore postice producto, medio denticulis duobus obtusis instructo, angulis lateralibus obtusis: vagina hoc plus duplo longiori, apice parum exserta.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 21, 59, fig. 59 (1869).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 67, 48.

Cicada abdominalis var. *limbatella* Zett., *Faun. Ins. Lapp.*, 520, 8 (1828). — *Ins. Lapp.*, 290, 6.

med de öfriga varieteterna, har jag ansett att den rätteligen bör betraktas endast såsom en varietet af *D. abdominalis*. *D. rufus* bör därför utgå från utbredningstabellerna i inledningen sid. 52. I C. R. Sahlbergs samling stod den under namn af *Cicada russæola* Fall.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) *nigricans* Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.* 130, 90 (verisimiliter).

Var. b, ♂♀: areis tegminum obsolete fusco-vittatis.

Var. c, ♂: corpore supra lurido-testacea, tegminibus apice late nigricantibus *).

Var. d, ♂: vertice maculis 4 triangularibus fuscis notato, pronoto postice nigro-fusco, lineis tribus angustis longitudinalibus flavis, tegminibus ut in *var. b*.

Var. e, ♂: ut in praecedente sed tegminibus totis nigro-fuscis.

Var. f, ♀: tegminibus pallide virescenti-caesiis, ceterum ut in *a*.

Sällsynt i nordligare delen af Finland och Skandinavien; funnen i Torneå Lappmark af A. Palmén och undertecknad, i Ryska Lappmarken vid Ponoj af mig, vid Kuopio af A. J. Malmberg; i Umeå Lappmark af Boheman och Wahlberg, på Dovre af Boheman samt i Finnmarken af Zetterstedt äfvensom på flera ställen i södra och mellersta Norge af H. Siebke. — U. F. M.

24. *D. collinus* Boh.

Oblongus, angustior, depressiusculus, dilute flavo-virescens, abdominis dorso ventreqve medio nigris; vertice apice dilute fusco-notato, latitudine basali $\frac{1}{3}$ brevior, medio quam lateribus $\frac{2}{3}$ longior; fronte latitudine basali dimidio longior, apicem versus leviter angustata, marginibus lateralibus parum rotundatis, convexiuscula, dilute fusca, linea media lineolisque lateralibus pallide flavis; clypeo latitudine $\frac{3}{4}$ longior, lineari; genis extus basi obtuse subangulariter dilatatis; temporibus latiusculis; antennis apicem rostri fere attingentibus; pronoto vertice longitudine subaequali et longitudine sua plus duplo latiori, basi late et distinctius emarginato, angulis late rotundato-truncatis; tegminibus coriaceis, apice hyalinis, venis obsolete, area anteapicali secunda an-

*) Denna varietet antog jag förr vara *D. languidus* Flor och upptog den under detta namn såsom funnen i Torneå Lappmark (*Not. Skpt pro F. et Fl. Fenn. förh.* IX, 292, 48.)

gusta; pedibus pallide flavis, obsolete fusco-variegatis, tibiis posticis nigro-punctatis; species dimorpha. Long. $3\frac{3}{4}$ — $4\frac{1}{2}$ m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine longioribus, apice aequaliter rotundatis, areis apicalibus elongatis, secunda latitudine sua basali plus triplo longiori; alis his parum brevioribus; pronoto convexiusculo.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine distincte brevioribus, apice divaricatim rotundatis, areis apicalibus breviter quadratis, alis brevissimis; pronoto subdeplanato.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio longiore, rotundato-triangulari; laminis basi hac latioribus et dimidio longioribus, elongato-triangularibus, marginibus lateralibus sigmoideo-sinuatis, apice anguste singulariter rotundatis, extus pallide ciliatis; hypopygio usque ad medium exciso, lobis lateralibus basi linea obliqua fusca impressa terminatis, sub-convergentibus, postice supra obtuse angulatis, infra oblique rotundatis, amplectentibus, lateribus dense setosis; ventre nigro, segmentorum marginibus medio lateribusque maculis rotundatis seriem utrinque formantibus pallide flavis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, medio utrinque angulariter exciso, lobo medio subtriangulari, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc fere quadruplo longiori, apice haud exserta, valvulis lateralibus dense setosis; ventre pallide flavo, vitta media lata lateralibusque angustioribus nigris.

Boh., *Bidr. Gotl. Insektf., K. Vet.-Ak. Handl.* 1850, 261 (1851). — Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 16, 42, fig. 42.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor., *Rhynch. Livl.* II, 257, 13. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 135, 101*).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 65, 44.

Deltocephalus aridellus Boh., l. c., 263, (*forma macroptera*).

*) Kirschbaum citerar orätt Dahlbom, hvilken icke beskriver någon art under detta namn.

Var. b, tegminibus griseo-umbratis.

Thoms., *l. c.*, *var. b.*

Sällsynt bland gräs på torra ställen; funnen endast på Gotland och i Skåne af Boheman. Föröfrigt är den observerad i Ryssland, Tyskland och östra Sibirien. S. R.-M.

β . Tibiae anticae margine exteriori 1-seriatim setosae; tegmina area anteapicali secunda postice angustata. Spec. 24—32.

aa. Tegmina haud maculata, venis flavis. Spec. 24—25.

24. *D. assimilis* Fall.

Elongatus, flavescens, abdomine supra infraque medio nigricante; vertice latitudine parum (Ω) vel circiter $\frac{1}{3}$ (σ) brevior; fronte latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus leviter rotundatis, transversim convexa, dilute fusca, lateribus utrinque pallide lineata; clypeo latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustato; genis extus basi obtuse subangulariter dilatatis; antennis apicem rostri parum superantibus; pronoto vertice vix (σ) vel paullo (Ω) brevior, basi levissime emarginato; tegminibus lateribus subparallelis, apice rotundata, albido-hyalinis, venis crassiusculis, flavis, area secunda anteapicali lanceolata, apicalibus elongatis; alis lacteo-hyalinis, pedibus pallide flavis, obsolete fusco-notatis, tibiis nigro-punctatis. Long. 3—4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali vix longiore, postice obtuse rotundato; laminis hac circiter triplo longioribus, elongato-triangularibus, margine exteriori leniter rotundatis, apice obtusiusculis, prope marginem linea obsoleta longitudinali interdum fusco-maculata impressa; hypopygio postice late sinuato, lobis postice angustatis, laminis brevioribus, margine superiore obliquo, angulis inferioribus tubam analem valde elongatam amplectentibus; tegminibus abdomine fere dimidio longioribus, pectore obsolete nigro-maculato.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo distincte longiore, medio rotundatim bisinuato, lobo medio angusto,

apice inciso, maculis duabus distinctis nigris terminato, angulis lateralibus late rotundatis; vagina hoc triplo longiore, apice parum exserta; tegminibus abdomine parum longioribus.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 20, 14. — *Hem. Sv. Cicad.*, 35, 16.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor, *Rhynch. Livl.* II, 253, 11.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 68, 49.

Deltocephalus xanthoneurus Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.* 19, 53, fig. 53 (verisimiliter).

Var. b, ♂♀: venis tegminum postice fusco-marginatis.

Ej sällsynt på fuktiga ängar bland *Carices* från Juli till October i mellersta och södra Finland; nordligast har jag funnit den vid Sonostroff i Ryska Lappmarken (66°); i Sverige är den äfven funnen i Umeå Lappmark af Boheman, i Norge vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den observerad i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

Obs. Ett exemplar af denna art har blifvit mig tillsändt under namn af *D. punctipes* Zett. från Svenska Riksmuseum.

25. *D. citrinellus* Kirschb.

Oblongo-ovatus, depressiusculus, virescenti-flavus, abdomine pectoreqve nigricantibus; vertice latitudine basali parum (♀) vel distincte (♂) brevior, medio quam lateribus circiter $\frac{2}{3}$ longiore, apice utrinque stria obsoletissima fusca notato; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus leviter rotundatis, transversim modice convexa, dilute fusca, linea media apicali lineolisqve lateralibus pallide flavis; clypeo latitudine basali dimidio longiore, apicem versus angustato; genis basi extus obtuse angulariter dilatatis, antennis apicem rostri haud attingentibus; pronoto vertice parum brevior, longitudine plus quam duplo latiore, basi vix emarginato, angulis rotundato-truncatis; tegminibus abdomine longioribus, extus modice rotundatis, apicem versus angustatis, basi pallide flavis, postice albido-hyalinis, venis crassis, flavis; area anteapicali secunda parva, lanceolata, ab apicalibus longius remota, secunda apicali latitudine distincte longiore, postice dilatata;

alis hyalinis; pedibus pallide flavis, femoribus obsolete fusco-maculatis, tibiis nigro-punctatis. Long. $2\frac{3}{4}$ — $3\frac{1}{4}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo brevior, trapeziformi; laminis brevibus, apice divaricatim rotundata tantum conspicuis; hypopygio usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis fere longioribus, postice angustatis, margine superiore recto, inferiore rotundato.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, postice subtruncato, angulis lateralibus rotundatis; vagina hoc fere quadruplo longiore, apice parum exserta; abdominis limbo apiceque late flavis.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 134, 100 (1868).

Jassus cephalotes H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 125, 6 (verisimiliter).

Deltocephalus assimilis Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 16, 43, fig. 43 (forte).

Deltocephalus brachynotus Fieb., *l. c.*, 19, 55, fig. 55 (forte).

Sällsynt bland gräs på skogsängar i södra Finland och Sverige; hittills är den funnen endast i Pargas af O. Reuter och undertecknad, vid Petrosavodsk af A. Günther samt i Småland och på Gotland af Boheman, som i Riksmusei samling uppställt exemplar såsom *D. assimilis* Fall. Föröfrigt veterligen funnen endast i Tyskland. — S. R.-M.

ββ. Grisescentes vel fusciscentes, tegmina plerumque plus minusve fusco-maculata, venis albidis. Spec. 26—32.

aaa. Tegmina apicem versus haud angustata, vertex distincte nigro-maculatus. Spec. 26.

26. *D. areatus* Stål.

Oblongus, depressiusculus, subtus nigricans, supra griseo-albidus, nigro-maculatus, vertice maculis 6 distinctis, anterioribus minoribus, subtriangularibus, basalibus majoribus subrotundatis, nigris; hoc latitudine basali distincte brevior, obtuse angulato-producto; fronte latitudine $\frac{1}{4}$ longiore, margi-

nibus lateralibus rotundatis, convexa, subtiliter reticulato-punctata, nigra, utrinque anguste et breviter pallido-lineata; clypeo latitudine basali dimidio longiore, apicem versus leviter angustato, nigro, albido-marginato; genis extus basi obtuse rotundato-dilatatis, nigris, anguste flavo-variegatis; antennis rostri apicem haud attingentibus, nigricantibus; pronoto verticis longitudine, subtiliter transversim strigoso, basi obsolete emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis; tegminibus abdomine longioribus, extus leniter, apice late rotundatis, pallide griseis, venis albidis, areis distincte nigro-marginatis, ante-apicali secunda lanceolata, apicalem primam fere attingente; alis hyalinis; pedibus nigris, albido-variegatis. Long. 3 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo longiore, rotundato-triangulari; laminis hac duplo et dimidio longioribus, basi parallelis, apice rotundato-angustatis, reflexis; hypopygio minus profunde sinuato, lobis lateralibus angustis, postice obliqvatis, angulo inferiore fere hamato-inflexo; scutello basi maculis duabus triangularibus nigris notato.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo plus duplo longiore, postice medio recto, lateribus utrinque obtuse rotundato-producto; vagina hoc fere triplo longiore, apice vix exserta; scutello immaculato.

Stål, *Beitr. z. Hemipter.-Fauna Sibir.*, *Stett. Ent. Zeit.* XIX, 193, 92 (1858). — Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 12, 28, fig. 28.

Sällsynt; jag har funnit några exemplar bland *Elymus arenarius* på den sandiga stranden af Ladoga sjö vid Metsäpirtti kapell af Karelska näset den 3 Juli 1866. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i östra Sibirien och i Österrike. — U. F. M.

βββ. Tegmina apicem versus distincte angustata, appendice membranæ prædita, vertex fusco-notatus. Spec. 21—32.

aaaa. Tegmina fusca, albido-fasciata. Spec. 27.

27. *D. poecilus* (Flor) n. sp.

Elongato-ovatus, pallide griseo-flavescens, fusco-maculatus, abdomine pectoreqve nigricantibus; vertice maculis

irregulariter confluentibus, plagam difformem utrinque formantibus, fuscis, latitudine basali distincte brevior, obtuse angulariter producta; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longior, marginibus lateralibus rotundatis, fusca, linea media longitudinali aliisque lateralibus arcuatis pallide flavis; clypeo latitudine dimidio longior, apicem versus vix angustato, fusco, flavo-marginato; genis extus basi obtuse angulariter dilatatis, fuscis, flavo-variegatis, antennis apicem rostri fere attingentibus; pronoto vertice paullo longior, basi vix emarginato, angulis posticis oblique truncatis, fusco, obsolete albido-vittato; scutello basi macula utrinque triangulari vittaque media interdum interrupta fuscis; tegminibus abdomine longioribus, extus modice rotundatis, apicem versus obsolete angustatis, fuscis, prope basin fascia lata irregulari, e maculis tribus quasi composita, aliaque pone medium undulata maculisque nonnullis irregularibus versus apicem niveis, venis albis, fusco-interruptis; alis hyalinis; pedibus fuscis, flavo-variegatis. Long. $3\frac{1}{2}$ —4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo brevior, trapeziformi; laminis hac $\frac{1}{3}$ longioribus, apice divaricatim truncatis; hypopygio fere usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis fere brevioribus, postice angustatis, margine superiore ante angulum denticulato-productum sinuato.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo parum longior, apice medio obsolete emarginato, utrinque obtuse rotundato; vagina hoc quadruplo longior, apice parum exserta.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) *striatus* var. 1, *poecilus* Flor, *Rhynch. Livl. II*, 261.

Species statura et magnitudine *D. striato* L. haud dissimilis; signaturis tegminum *D. fasciato* Fieb. affinis, sed structura laminarum in mare facile distinguenda. — Caput cum oculis pronoto latius, vertice obtusius angulariter producta, quam latitudine basali circiter $\frac{1}{5}$ brevior, medio quam lateribus dimidio longior, utrinque maculis sex fuscis plerumque valde confluentibus plagam magnam intus acute tri-sinuata formantibus; margine antico obtuso; fronte latitudine

basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus aequaliter rotundatis, modice convexa, subtilissime reticulato-punctata, fusca, linea media longitudinali apicali lateralibusque 8 arcuatis angustis pallide flavis; clypeo longitudine marginis ante-antennalis frontis haud brevior, latitudine basali dimidio longiore, apicem versus vix angustato, fusco, anguste flavo-marginato; genis extus sub oculis rotundato-sinuatis, deinde obtuse subangulariter dilatatis, flavis; basi suturisque lorarum late fuscis; temporibus angustioribus, flavo-albidis, fusco-maculatis; rostro clypei longitudine, apice nigro-fusco. Antennae pallide flavae, seta infuscata. Pronotum vertice paullo longius, longitudine sua duplo latius, antice aequaliter rotundatum, basi obsolete emarginatum, angulis posticis oblique truncatis, disco transversim sat convexum, obsolete transversim strigosum, fuscum, limbo anguste vittisque nonnullis longitudinalibus plus minusve obsolete pallide flavis. Scutellum breviter triangulare, pallide flavum, basi utrinque macula triangulari vittaque media saepe interrupta fuscis. Tegmina abdomine distincte longiora, lateribus leviter rotundata, apicem versus paullo angustata, apice rotundata, appendice membranae lata et distincta, fusca, venis albis, fusco-interruptis; prope basin fascia repanda quae e maculis tribus niveis composita, quarum duae in clavo tertia in corio in vena prima transversali sitae sunt; pone medium alia ejusdem coloris ab apice clavi oblique usque ad costam producta, utrinque fortiter sinuata, irregulari, saepe interrupta; praeterea maculis nonnullis difformibus albidis; area apicali secunda subtriangulari, anteapicali secunda anguste lanceolata, apicalem primam subattingenti. Alae hyalinae, venis tenuibus, concoloribus. Corpus subtus nigricans, segmentis abdominalibus anguste flavo-marginatis. Pedes flavi, late fusco-maculatis et vittatis, tibiis nigro-punctatis.

Sällsynt på torra ängar i södra Finland. Jag har funnit den i Yläne samt i Rautus socken på Karelska näset; tvenne exemplar, troligen äfven från Yläne, förvaras i C. R. Sahlbergs samling. Föröfrigt är den med säkerhet veterligen observerad endast i Livland. — U. F. M.

ββββ. Tegmina grisescentia, anguste, saepe obsolete, fusco-maculata.
Spec. 28—32.

28. *D. striatus* L.

Elongato-ovatus, supra griseo-flavescens, obsolete fusco-maculatus, abdomine pectoreque nigris; vertice latitudine basali paullo brevior, distinctius angulariter producto, obsolete fusco-maculato; fronte latitudine basali dimidio longiore, marginibus lateralibus leviter rotundatis, fusca, linea media apicali pluribusque lateralibus arcuatis flavis; clypeo latitudine dimidio longiore, subparallelo, flavo; genis extus obtuse rotundato-dilatatis, flavis; pronoto verticis longitudine et longitudine sua duplo latiore, basi obsolete emarginato, angulis posticis oblique truncatis, sordide flavo, vittis 5 longitudinalibus obsolete notatis; tegminibus abdomine multo longioribus, griseo-albidis, subpellucidis, albido-venosis, obsolete fusco-maculatis, apice medio vitta distinctiore fusca; area apicali secunda elongata; pedibus flavis, obsolete fusco-variegatis, tibiis posticis anguste nigro-punctatis. Long. $3\frac{1}{4}$ — $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali parum brevior, rotundato-trapezoidali; laminis hac paullo longioribus, apice divaricatis, margine laterali pallide ciliato, anguste conspicuo; hypopygio usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis haud longioribus, postice convergentibus, margine superiore recto, inferiore rotundato.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, margine postico recto; vagina hoc fere quintuplo longiore, apice vix exserta; abdominis limbo flavo.

Fieb., *Syn. Europ. Deltoec.*, 13, 32, fig. 32.

Cicada Linn., *Faun. Svec.*, Ed. I, 642 (1746). — Ed. II, 241, 887. — *Syst. nat.* 462, 30. — Fall., *Hem. Sc. Cicad.*, 35, 17. — Zett., *Ins. Lapp.*, 291, 13. — Schrank, *Enum. Ins. Austr.*, 256, 492. — Fabr., *Ent. syst.* IV, 39, 51. — *Syst. Rhyng.*, 77, 74.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 130, 10. — Thoms., *Opusc. ent.* 1, 70, 53.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor, *Rhynch. Livl. II*, 259, 14. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 132, 96.

Jassus strigatus Germ., *Mag. d: Ent. IV*, 92, 33.

Var. b, ♂♀: areis tegminum praesertim in clavo late fusco-limbatis.

Allmän bland gräs på torra ängar öfver hela Finland och Skandinavien ända till dess nordligaste del, från Juni till September månader. Föröfrigt har den en vidsträckt utbredning öfver hela Europa och Sibirien. Varieteten är sällsynt. — U. F. M.

29. *D. confinis* Dahlb.

Elongato-ovatus, pallide flavus, abdominis dorso medio nigro; vertice latitudine basali parum brevior, distinctius angulariter producto, apice utrinque striola obsoleta brunnea notato; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus fortius rotundato-angustata, dilute brunnea, linea media lineolisque lateralibus pallide flavis; clypeo latitudine basali dimidio longiore, apicem versus leviter angustato; genis extus obtuse rotundatis, pronoto verticis longitudine, basi obsoletissime emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis; tegminibus griseo-albidis, subpellucidis, immaculatis, abdomine parum longioribus, venis albidis, area secunda apicali subtriangulari; pedibus flavis, tibiis posticis obsolete fusco punctatis, ungviculis fuscis. Long. 3 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali fere duplo brevior, postice rotundato; laminis hac dimidio longioribus, apice conjunctim rotundato-angustatis; hypopygio postice sinuato, lobis lateralibus laminis multo longioribus, latis, subtus rotundatis, anguste complicantibus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, postice recto; vagina hoc plus quadruplo longiore, apice vix exserta.

Dahlb., *Ant. Ins. Gotl., K. Vet.-Ak. Handl. 1850*, 193 (1851).

Jassus striatus var. c., Thoms., *Opusc. ent. I*, 70, 53.

Sällsynt; jag har funnit den vid Kolva i Yläne (61°) den 12 Juli och på Alön i Pargas den 2 Augusti 1868; i Sverige

är den tagen bland *Carices* på Rohne myr den 2 Juli 1850 af Dahlbom.

30. *D. interstinctus* Fieb.

Elongato-ovatus, supra pallide grisescens, fusco-signatus, subtus niger; vertice latitudine basali distincte brevior, obtuse angulariter producto, ad marginem anticum striolis quattuor obliquis distinctis, maculis duabus discoidalibus striolisque duabus longitudinalibus utrinque ad basin obsoletioribus nigris vel fuscis; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, lateribus leviter rotundatis, nigra, apice anguste, linea media longitudinali striolisque lateralibus arcuatis albidis; clypeo latitudine basali fere duplo longiore, apicem versus leviter angustato, albido, lineis duabus longitudinalibus nigris notato; genis extus obtuse rotundato-dilatatis, albidis, suturis lorarum late maculisque discoidalibus determinatis nigris; antennis infuscatis, apicem rostri haud attingentibus; pronoto vertice $\frac{1}{5}$ longiore et longitudine sua fere duplo latiore, basi vix emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis, supra scutelloque obsolete fusco-variegatis; tegminibus abdomine multo longioribus, griseo-albidis, venis albidis, areis hinc inde distincte fusco-marginatis; pedibus pulchre nigro-albidoque variegatis. Long. 3—3 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali fere longiore, breviter rotundato-triangulari; laminis hac duplo et dimidio longioribus, latis, apice late singulariter rotundatis, albidis, medio nigro-maculatis; hypopygio postice profunde exciso, lobis lateralibus elongatis, laminis multo longioribus, margine superiore et inferiore obsolete sinuatis, angulo superiore spinoso-producto, inferiore subrecto, involuto.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, postice profunde bisinuato, sinibus fundo rotundatis, maculis nigris terminatis, lobo intermedio apice rotundato, quam lateralibus obtuse lanceolatis haud brevior; vagina hoc quadruplo longiore, apice vix exserta.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 14, 37, fig. 37 (1869).

Sällsynt; jag har funnit den vid Kolva i Yläne den 22

Juli 1868 samt i Ryska Lappmarken vid Kantalaks (67°) d. 18 Juli och Tschapoma d. 30 Aug. 1870 äfvensom en gång i Torneå Lappmark. I Norge är den funnen vid Smolen och på Dovre af H. Siebke. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Ungern och Schweiz. — U. F. M.

31. *D. breviceps* Kirschb.

Elongato-ovatus, supra griseo-flavescens, fusco-signatus, subtus niger; vertice latitudine basali dimidio brevior, obtuse angulariter producto, striolis 4 apicalibus obliquis, maculis duabus discoidalibus lineolisque 4 longitudinalibus basilibus fuscis; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, lateribus parum rotundatis, fusca, linea media lineolisque lateralibus albidis; clypeo latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, apicem versus subangustato genisque extus obtuse rotundatis pallide flavis, suturis obsolete infuscatis; antennis apicem rostri attingentibus; pronoto vertice $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ longiore, basi vix emarginato, angulis posticis late oblique rotundatis, griseo-flavo, antice fusco-maculato, vittis 5 longitudinalibus albidis notato; scutello maculis 6 parvis fuscis vel nigris notato; tegminibus abdomine multo longioribus, griseo-albidis, subpellucidis, albedo-venosis, areis hinc inde fusco marginatis, apicalibus fere totis fumatis; alis hyalinis; pedibus pallide flavis, fusco-maculatis strigosisque. Long. 4 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali $\frac{1}{3}$ brevior, rotundato-trapezoidali; laminis hac paullo longioribus, apice divaricatis, margine laterali pallide ciliato, anguste tantum conspicuo; hypopygio usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis parum brevioribus, margine superiore subsinuato, inferiore rotundato, angulo postico acuto conniventibus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, postice recto; vagina hoc fere quintuplo longiore, apice haud exserta.

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 132, 94 (1868).

Thamnotettix aliena Dahlb., *Ant. Ins. Gotl.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1850, 187 (verisimiliter).

Var. b, ♂: areis interioribus tegminum fere totis fuscis.

Temligen sällsynt på torra ängar i södra Finland under Juni och Juli månader. Funnen af O. Reuter i Pargas; jag har tagit den i Yläne, vid Kexholm samt vid Petrosavodsk, Jalguba och Ahvenjärvi (63°) i Ryska Karelen. I Sverige är den tagen i Småland och Umeå Lappmark af Boheman och vid Stockholm af Stål; i Norge vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Tyskland. — U. F. M.

32. *D. arenicola* n. sp.

Oblongus-ovatus, crassiusculus, griseo-albidus, fusco-signatus, abdomine pectoreqve nigricantibus; vertice latitudine basali paullo brevior, obtusius angulariter producto, maculis 10 parvis fuscis notato; fronte latitudine basali dimidio longiore, lateribus modice rotundatis, fusca, linea media lineolisqve lateralibus pallidis; clypeo latitudine basali dimidio longiore, apicem versus subangustato genisque extus obtuse rotundatis, flavo-albidis; pronoto vertice vix longiore, basi obsolete emarginato, angulis posticis oblique rotundatis, dilute brunnea, longitudinaliter albido-vittato; tegminibus abdomine paullo longioribus, postice fortiter angustatis, griseo-albidis, sparse fusco- et albo-maculatis; pedibus pallide flavis, femoribus fusco-fasciatis, tibiis posticis nigro-punctatis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali paullo brevior, rotundato-trapeziformi; laminis hac dimidio longioribus, apice anguste divaricatim truncatis, margine exteriori pallide ciliato anguste tantum conspicuo; hypopygio usque ad basin sinuato, lobis lateralibus laminis longitudine aequalibus, margine superiore subrecto, inferiore rotundato, angulo postico rotundato sub-conniventibus; tegminibus abdomine distincte longioribus, sub-pellucidis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, postice recto, vagina hoc quintuplo longiori, apice distincte exserta; tegminibus abdomine parum longioribus, subcoriaceis, venis obsolete.

Species satura brevior, crassior, tegminibusqve postice fortius angustatis ut et aliis notis facillime distingvenda. —

Caput cum oculis pronoto paullo latius, basi aequaliter rotundato-emarginatum; vertice latitudine basali circiter $\frac{1}{3}$ brevior, antice angulariter producto, medio quam lateribus dimidio longiore, supra depresso, sordide albido, apice utrinque macula subtriangulari aliaque parva laterali, lineolis duabus approximatis basalibus medioque macula majore obsolete fuscis vel dilute brunneis, linea media impressa fusca antice abbreviata, margine antico capitis obtuso; fronte latitudine basali dimidio longiore, marginibus lateralibus modice rotundatis, margine ante-apicali quam clypeali distincte longiore, modice convexa, fusca, linea media longitudinali lineolisque lateralibus utrinque 8 subrectis pallidis; clypeo latitudine frontis inter antenas duplo angustiore, latitudine basali dimidio longiore, apicem versus leviter angustato, apice rotundata, toto flavescenti-albido; genis extus late rotundatis, pallidis, suturis obsolete infuscatis; temporibus angustis, obsolete fusco-maculatis; rostro clypeo fere brevior, apice nigro. Oculi basi intervallo $\frac{1}{3}$ angustiores. Antennae pallide flavae, apicem clypei fere attingentes, seta infuscata. Pronotum vertice haud longius et longitudine sua plus duplo latius, antice aequaliter rotundatum, basi obsolete emarginatum, angulis posticis late oblique rotundatis, disco modice convexum, sublaeve, dilute brunneum, limbo vittisque quinque longitudinalibus albidis. Scutellum breviter triangulare, medio transversim impressum, sordide flavescens, medio maculis 4 obsolete quadratim positis fuscis. Tegmina griseo-albida, apicem versus fortius angustata, vel abdomine $\frac{1}{3}$ longiora, subpellucida, venis crassis albidis (σ), vel abdomine parum longiora, venis obsolete (ρ); area secunda ante-apicali minima, anguste lanceolata, longe ab apicali prima remota, macula distincta in medio clavi, antice macula alba terminata, aliae in basi areae discoidalis corii strigisque nonnullis hinc inde nigro-fuscis. Alae hyalinae, tenuiter venosae. Abdomen nigricans, limbo omni, apice segmentorumque marginibus anguste albido-flavis. Pectus medio nigricans. Pedes elongati, crassiusculi, pallide flavi; femoribus anterioribus fusco-bifasciatis; tibiis posterioribus

distincte nigro- vel fusco-punctatis; tarsis obsolete fusco-annulatis, ungviculis magnis, crassis, fuscis.

Sällsynt; jag har funnit den på de vidsträckta flygsandsfälten vid mynningen af floden Warsuga i Ryska Lappmarken den 1 September 1870. I Sverige är den funnen i Halland af Boheman. — U. F. M.

(*D. scriptifrons* var. *b*, vide infra).

bb. Vena cubitalis tegminum vena unica transversali cum brachio conjuncta. Spec. 33—34.

33. *D. scriptifrons* n. sp.

Elongatus, depressiusculus, albido-flavescens, capite apice utrinque figura subrectangulari transversim posita nigra signato, vertice vittis duabus, pronoto quattuor dilute fulvis, abdomine supra infraque medio nigricante; vertice latitudine basali $\frac{1}{5}$ brevior, obtuse angulariter producto; fronte latitudine basali $\frac{2}{3}$ longior, apicem versus sensim angustata; clypeo latitudine basali dimidio longior, apicem versus obsolete dilatato; pronoto vertice paullo longior, angulis posticis rotundato-truncatis; tegminibus abdomine paullo longioribus, subparallelis, flavescenti-hyalinis, venis crassis, albis; pedibus obsolete fusco-maculatis, tibiis nigro-punctatis. Long. 4 m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo distincte longior, lateribus utrinque obsolete sinuato, medio subproducto, anguste et minus profunde exciso, angulis lateralibus subacutis; vagina hoc fere triplo longior, apice parum exserta.

Var. b: vena secunda transversali tegminum brachium cum cubito conjungente praesente, sed obsoleta.

Species pulchra et distinctissima. Caput cum oculis pronoto latius, basi late emarginatum; vertice latitudine basali inter oculos circiter $\frac{1}{5}$ brevior, obtuse angulariter producto, medio quam lateribus dimidio longior, albido-flavo, utrinque plaga magna dilute brunnescenti-fulva; apice utrinque figura subrectangulari, irregulari transversim posita, linea

tenui supra introrsum versus angulata, intus incrassata, nigra, terminata; fronte latitudine basali fere $\frac{2}{3}$ longiore, apicem versus sensim angustata, marginibus lateralibus rectis, ante-antennali quam clypeali duplo longiore, dilute fulva, medio longitudinaliter pallido-vittata; clypeo basi quam dimidia latitudine frontis inter antennis distincte angustiore, et latitudine sua basali circiter dimidio longiore, apicem versus obsolete dilatato, apice rotundata, toto albido-flavo; genis extus obtuse rotundatis, albido-flavis, suturis lorarum nigricantibus; temporibus minus angustis, obsolete fusco-fasciatis; rostro clypeo fere brevior, apice fusco. Antennae apicem rostri superantes, pallidae flavae. Oculi valde convexi, postice intervallo $\frac{1}{3}$ angustiores. Pronotum vertice paullo longius et longitudine sua duplo latius, antice obtuse rotundatum, basi subtruncatum, angulis posticis rotundato-truncatis, supra transversim modice convexum, nitidum, laeve, albido-flavescent, vittis 5 latis obsolete brunneo-fulvis notatum. Scutellum breviter triangulare, albido-flavum. Tegmina abdomine paullo longiora, subparallela, apice late rotundata, appendice membranae distincta praedita, nitidissima, flavescentia, pellucida, venis crassis albidis; area secunda ante apicali anguste lanceolata, ab area apicali prima vix remota, hac aeqve alte ac tertia in discum assurgente. Alae hyalinae. Abdomen albido-flavescent, supra infraque vitta media lata vaginaque nigris. Pedes pallide testacei; femoribus obsolete fusco-maculatis vittatisque, tibiis apiceque femorum posteriorum nigro-punctatis.

Sällsynt på *Carex vesicaria* i södra Finland; funnen af O. Reuter i Kimito socken; jag har tagit den i Pargas i Juli 1868 och vid Dvoretz ($62^{\circ} 20'$) i Ryska Karelen d. 18 och 19 Aug. 1869. — U. F. M.

34. *D. vitripennis* Flor.

Elongato-ovatus, pallide flavus, abdomine supra infraque medio nigricante; vertice latitudine basali paullo brevior, antice fortius angulariter producto; fronte latitudine basali $\frac{3}{4}$ longiore, apicem versus angustata, marginibus lateralibus

inferne leniter rotundatis, ante-antennali quam clypeali plus duplo longiore, dilute fusca, linea media lineolisque laterali-
bus utrinque pallidis; clypeo angusto, latitudine basali $\frac{2}{3}$
longiore, apice obsolete dilatato; genis extus obtuse rotun-
datis, suturis lorarum anguste fuscis; temporibus latis; an-
tennis apicem clypei attingentibus; pronoto vertice parum
longiore, basi obtuse emarginato, angulis posticis rotundato-
truncatis; scutello fulvo, albido-bivittato; tegminibus abdo-
mine distincte longioribus, pone medium apicem versus an-
gustatis, albido-hyalinis, apice obsolete fusco-vittatis; venis
dilutissime flavis, area ante-apicali secunda lineari, utrinque
truncata, apicali secunda elongata, sublineari; femoribus an-
terioribus biserialim tibiisque posticis nigro-punctatis. Long.
 $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longi-
tudine aequali, triangulari; laminis hac fere quadruplo lon-
gioribus, elongato-triangularibus, apice acuminatis, setosis;
hypopygio usque ad basin anguste exciso, lobis lateralibus
laminis multo brevioribus, postice obliqvatis, angulo inferio-
re acuto, tuba anali elongata.

Femina: segmento ultimo ventrali medio penultimo bre-
viore, postice late rotundato-emarginato, medio anguste in-
ciso, vagina basi libera, apice distincte exserta.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor, *Rhynch. Livl. II.*
255, 12 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 133, 97.*

Jassus Thoms., *Opusc. ent. I, 60, 32.*

Sällsynt på torra fältbackar i södra Finland och Skandina-
vien under Juli och Augusti månader. Funnen af O. Reuter
och undertecknad i Pargas; jag har äfven funnit den vid Hel-
singfors samt vid Jalguba, Petrosavodsk och nordligast Kontsch-
osero ($62^{\circ} 20'$) i Ryska Karelen; i Skåne är den funnen af
Thomson. Föröfrigt är denna art observerad i Livland, Tysk-
land och Frankrike. — U. F. M.

B. Vertex distincte convexus, antice rotundato-angulatus. Spec. 35—38.

a. Corpus gracile, pallidum; tegmina distincte albido- et nigro-maculata. Spéc. 35.

35. *D. costalis* Fall.

Elongatus, angustus (♂) vel albidus (♀), abdomine supra infraque medio anguste nigro, vertice latitudine basali paullo longiore, margine antico crasso; fronte latitudine basali $\frac{3}{4}$ longiore, apicem versus sensim angustata; clypeo angusto, latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, subparallelo; genis extus obtuse rotundatis; antennis apicem rostri fere superantibus; pronoto vertice fere brevior, basi obtuse emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis; tegminibus subparallelis, apice late rotundatis, pellucidis, venis albidis, postice obsolete brunnescentibus; fasciis duabus obliquis quattuor albido-hyalinis, area prima et ultima apicali ante apicem macula parva, distincta, rotundata, nigra notatis; tibiis posticis nigro-punctatis, tarsis fusco-annulatis. Long. 3—3 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longitudine aequali, breviter triangulari; laminis hac triplo longioribus, extus obtuse sinuato-angustatis, apice obtuse rotundatis, macula magna communi nigra notatis; hypopygio postice sinuato, lobis lateralibus laminis longioribus, postice rotundato-angustatis, extus nigro-setosis; tegminibus abdomine multo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, postice medio nigro, angulariter exciso; vagina hoc quintuplo longiore, apice parum exserta; tegminibus abdomine parum longioribus.

Cicada Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 32, 12 (1826).

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* I, 69, 52.

Deltocephalus bipunctipennis Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 261, 5. — Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 3, 1, fig. 1.

Temligen sällsynt på fuktiga ängar och sjöstränder bland *Carices* i södra Finland och Sverige under Juli och Augusti månader. Funnen af O. Reuter i Pargas; jag har träffat den på

Åland, vid Åbo, i Yläne (61°), i Somero socken i södra Tavastland samt på några ställen i södra Karelen. I Sverige är den funnen i Skåne, på Gotland, vid Stockholm samt i Ångermanland (64°), der Stål funnit den. Föröfrigt är den observerad i Tyskland, Galicien och Österrike. — U. F. M.

b. Corpus minus angustum, supra griseum vel fuscescens. Spec. 36—38.

36. *D. Panzeri* Flor.

Elongatus, brunneo-flavescens, nitidus, abdomine supra infraque medio nigricante; vertice obtuse angulariter producto, convexo, nitido, antice opaco, in mare quam in femina distincte brevior; fronte latitudine basali dimidio longiore, apicem versus sensim angusta, convexa, fusca, lateribus utrinque obsolete striata; clypeo angusto, latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, subparallela; genis extus rotundato-dilatatis; antennis apicem rostri attingentibus; pronoto basi distincte rotundato-emarginato, angulis posticis oblique truncatis, supra inaequali, tegminibus subparallelis, apice late rotundatis, appendice membranae distincta praeditis, venis sordide albidis, crassis, areis praesertim posticis fusco-marginatis, area ante-apicali secunda lanceolata, ab apicali prima longe remota; alis sordide hyalinis, tenuiter fusco-venosis; pedibus fusco-variegatis. Long. 3—3½ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali longitudine aequali, postice rotundata; laminis hac triplo et dimidio longioribus, postice rotundato-angustatis, apice conjunctim rotundatis, hypopygio postice profunde sinuato, lobis lateralibus laminis fere longioribus, angustis, postice rotundato-angustatis; vertice latitudine basali paullo et pronoto distincte brevior; tegminibus abdomine distincte longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo distincte longiore, postice nigro, utrinque obsolete sinuato, medio anguste inciso; vagina hoc quadruplo longiore, nigricante, apice parum exserta; vertice latitudine basali inter oculos vix brevior et pronoto fere longiore; tegminibus abdomine parum longioribus.

Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 15, 39, fig. 39.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor, *Rhynch. Livl.* II, 265, 17 (1861).

Var. b, ♂: supra griseo-testaceus.

Sällsynt på fuktiga ängar bland *Carices* i södra Finland under Juli och Augusti månader. Funnen af O. Reuter i Pargas; jag har tagit den i Yläne, på några ställen i sydöstra Karelen samt nordligast vid Tiudie (62° 40') i Ryska Karelen. I Sverige är den funnen i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den veterligen anträffad endast i Livland. — U. F. M.

37. *D. maculiceps* Boh.

Oblongo-ovatus, crassiusculus, supra griseo-testaceus, subtus niger; vertice obtuse rotundato-angulato, latitudine basali $\frac{1}{4}$ brevior, supra maculis duabus magnis, rotundatis nigris notato; fronte latitudine basali dimidio longior, marginibus lateralibus aequaliter rotundatis; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longior, lateribus parallelis; genis extus basi obtuse subangulariter sinuatis; antennis apicem rostri superantibus; pronoto verticis longitudine, basi leviter rotundato-emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis; tegminibus subpellucidis, venis obsoletioribus, area secunda ante-apicali angusta, lineari, utrinque truncata; alis hyalinis; pedibus testaceis; femoribus basi nigro-variegatis, tibiis tarsisque postice, basi exceptis, nigricantibus. Long. $2\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali penultimo longitudine aequali, postice late rotundata; laminis hac plus triplo longioribus, lateribus apiceque conjunctim late rotundatis; hypopygio fere usque ad basin angulato-sinuato, lobis lateralibus laminis paullo brevioribus, latis, postice obtusis, dense et longe pallide setosis; vertice apice ante maculas punctis duobus nigris notato, facie infra nigra, anguste flavo-variegata; tegminibus abdomine multo longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo dimidio longior, postice medio rotundato-emarginato, angulis lateralibus late rotundatis; vagina hoc quadruplo longior, apice haud exserta; facie flavo-testacea, immaculata, tegminibus abdomine parum brevioribus, hoc apice late limboque testaceo.

Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 25, 2 (1849). — Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 18, 50, fig. 53.

Jassus Thoms., *Opusc. ent.* 1, 74, 63.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 124, 80.

Sällsynt; funnen endast på Gotland af Boheman och Stål. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Tyskland. — S. R.-M.

38. *D. pulicaris* Fall.

Oblongo-ovatus, crassiusculus, supra griseo-fuscescens, subtus niger; vertice latitudine $\frac{1}{4}$ brevior, obtuse rotundato-angulato, sordide flavo, obsolete fusco-maculato (♂) vel unicolore (♀), fronte latitudine basali $\frac{1}{4}$ latiore, marginibus lateralibus utrinque obsolete flavo-lineatis; clypeo latitudine basali dimidio longiore, lateribus subparallelis; genis extus basi obtuse rotundato-dilatatis; pronoto verticis longitudine, basi obsolete emarginato, angulis posticis rotundato-truncatis; supra transversim strigoso, tegminibus fusco-griseoque variegatis, venis tenuibus, albidis, area anteapicali secunda angusta, lineari, utrinque truncata; alis hyalinis; pedibus nigris, anguste flavo-variegatis. Long. 2—2 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali fere longiore, postice rotundato-triangulari; laminis hac triplo et dimidio longioribus, postice rotundato-angustatis; hypopygio postice usque ad medium sinuato, lobis lateralibus laminis vix longioribus, rotundato-angustatis, angulo inferiore conniventibus, fortiter setosis; tegminibus abdomine distincte longioribus, appendice membranae lata praeditis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo plus duplo longiore, postice emarginato, medio obsolete obtuse-producto, angulis lateralibus rotundatis; vagina hoc triplo longiore, apice haud exserta; dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine longioribus, appendice membranae praeditis, alis explicatis.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine distincte brevioribus, areis apicalibus brevissimis, appendice membranae obsoleta; alis abbreviatis.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 21, 14. — *Hem. Sv. Cicad.*, 34, 15. — Zett., *Ins. Lapp.*, 291, 12.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 127, 4. — Thoms., *Opusc. ent.* I, 74, 64.

Jassus (Unterg. *Deltocephalus*) Flor., *Rhynch. Livl.* II, 266, 18. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 124, 79.

Deltocephalus pulicarius Fieb., *Syn. Eur. Deltoc.*, 11, 27, fig. 27.

Var. b, ♂: supra griseo-testaceus.

Allmän bland gräs och lägre plantor öfver hela Skandinavien och Finland under hela sommaren. Den långvingade formen af honan är temligen sällsynt. Föröfrigt är denna art utbredd öfver hela Europa. — U. F. M.

Trib. VI. Acocephalides.

(Acocephalidae Kirschb.)

Corpus oblongum. Vertex horisontalis, haud carinatus, antice crassiusculus. Ocelli in capitis parte superiori prope marginem anticum positi, sursum vergentes. Facies breviscula. Oculi integri. Pronotum lateribus marginatum. Tegmina distincte venosa, cubito ramoso, venis transversalibus cum brachio conjuncto. Alae venis longitudinalibus 5 praeditis, submarginali obsoleta et interrupta. Tibiae anteriores teretiusculae, intus obsolete spinulosae, posticae compressae, fortiter 4-seriatim spinosae.

Gen. 33. *Strongylocephalus* Flor.

Rhynch. Livl. II, 109 (1861).

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto parum latius, basi late rotundato-emarginatum, antice attenuatum, vertice fronteque ante apicem transversim impressis; hoc pronoto saltem duplo longiore, antice rotundato. Ocelli prope marginem anticum capitis positi, inter se duplo magis quam ab oculis distantes. Rostrum clypeo distincte longius, tenue. Antennae breviusculae, articulo secundo cylindrico, primo duplo longiore. Oculi parvi, postice quam intervallo triplo

angustiores. Pronotum antice late rotundatum, postice medio leviter rotundato-emarginatum, lateribus brevibus, marginatis. Scutellum breviter triangulare, apice apiculato-productum. Tegmina postice rotundato-angustata, appendice membranae destituta. Alae (Tab. II, f. 30) venis quinque longitudinalibus praeditae, prima margini costali usque pone medium approximata, ante apicem cum secunda vena transversali conjuncta; tertia pone medium furcata, ramo exteriori cum secunda longitudinali vena obliqua conjuncto; vena intramarginali obsoleta, postice interrupta. Tibiae posticae lenissime curvatae.

Kroppen är bredt aflång, obetydligt convex. Hufvudet är tillsammans med ögonen obetydligt bredare än pronotum; baktill rundadt urringadt, framtill utplattadt, hjessan ungefär dubbelt kortare än pronotum, framtill jemnt afrundad, framför spetsen på tvären intryckt. Ocellerna äro belägna nära till dess framkant, på ungefär dubbelt så långt afstånd från hvarandra som till ögonen. Pannan är bred, upptill på tvären intryckt. Rostrum är temligen smal och lång, nästan cylindrisk. Antennerna äro korta, andra leden cylindrisk. Ögonen äro ganska små, baktill tre gånger så smala som hjessans bakkant emellan dem. Pronotum är framtill jemnt afrundadt, basen i midten obetydligt urbräddad, sidorna korta, tydligt kantade. Scutellen är bredt triangelformig, i spetsen hvasst utdragen. Täckvingarna äro något längre än abdomen, baktill rundadt afsmalnande, utan membranbihang; nerverna tydliga, vid kanterna fint puncterade, cubitus förenad med brachium medelst 2 tvärnerver, anteapicalfälten långa och smala. Flygvingarna (Tab. II, f. 30) äro otydligt veckade, i spetsen trubbiga, försedda med 5 längdnerver, af hvilka den första åtföljer yttre ringkanten ända bakom midten, men derefter aflägsnar sig från denna och något före spetsen medelst en tvärnerv sammanbindes med andra längdnerven; den tredje är framom midten klufven, den yttre gren medelst en snedt löpande nerv sammanbunden med den andra längdnerven; submarginalnerven är mycket otydlig, mot spetsen afbruten. Benen äro temligen kraftiga, bakre tibierna platträckta, lindrigt krökta, starkt tornade.

Den kända arten lefver på fuktiga ängar.

1. *S. agrestis* Fall.

Oblongus, latiusculus, supra brunneo-flavescens, fusco-nebulosus, subtus nigricans, flavo-variegatus; vertice pronoto

duplo (♀) vel triplo (♂) brevior, antice transversim strigoso; fronte latitudine basali paullo brevior, apicem versus fortiter angustata, marginibus lateralibus subrectis, flava, fusco-nebulosa; clypeo angusto, latitudine basali $\frac{1}{3}$ longior, subaequilato; genis latis, in medio obtuse angulariter dilatatis; antennis apicem rostri fere attingentibus; pronoto angulis posticis late oblique truncatis, supra leviter convexo, transversim striato; tegminibus coriaceis, subtilissime rugulosis, extus leviter rotundatis, a medio apicem versus angustatis, flavescentibus, fusco-nebulosis, margine costali distinctius fusco-punctato; pedibus flavo-fuscoque variegatis. Long. 6—7 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali triplo brevior, postice obtuse rotundata; laminis valde elongatis, naviculatim appositis, apice obtusiusculis, setosis; hypopygio postice sinuato, lobis lateralibus brevibus, latis, inflexis, apice obtuse emarginatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longior, postice medio acute inciso, angulis lateralibus obtusis; vagina apice paullo exserta.

Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 23, 17. — *Hem. Sv. Cicad.*, 36, 18.

Acocephalus (Unterg. *Strongylocephalus*) Flor., *Rhynch. Livl.* II, 210, 6. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 74, 1.

Var. b, ♂: obscurior, nigricans, obsolete flavo-nebulosa.

Var. c, ♀: brunneo-flavescens, unicolor.

Sällsynt på fuktiga ängar i Juli och Augusti, men troligen utbredd öfver större delen af Finland och Skandinavien. Funnen i Pargas af O. Reuter och undertecknad; jag har dessutom funnit den i Säkylä i Satakunda och vid Muonioniska (68°) i Torneå Lappmark. I Sverige är den funnen i Skåne af Fallén, i Västergötland af Gyllenhal samt i Småland, vid Stockholm och i Umeå Lappmark af Boheman. Föröfrigt är den observerad i England, Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

Gen. 34. *Acocephalus* Germ.

Silb., Rev. Ent. I, 181, 46 (1833).

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto parum latius, basi leviter emarginatum, antice plus minusve attenuatum; vertice obtuse angulariter producto, plus minusve impresso, vel subconvexo; ocellis prope marginem anticum positus, inter se saltem duplo magis quam ab oculis distantes; fronte parum convexa, apicem versus rotundato-angustata. Rostrum clypeo longius, tenue. Antennae in fovea sub plica transversali temporum insertae, articulo secundo cylindrico, quam primo cyathiformi paullo longiore. Oculi mediocres vel parvuli. Pronotum antice late rotundatum, basi obsolete emarginatum, lateribus minus brevibus, acute marginatis. Scutellum breviter triangulare, apice acuminatum. Tegmina et alae ut in genere praecedenti. Tibiae posticae leniter curvatae, tarsorum articulo primo ceteris distincte crassiore. Mas valvula genitali nulla.

Kroppen är temligen plattryckt, mer eller mindre bredt aflång. Hufvudet är tillsammans med ögonen obetydligt bredare än pronotum, baktill lindrigt urbräddadt, framtill mer eller mindre tillplattadt och förtunnadt. Hjessan är framtill trubbigt vinkelformigt utdragen, försedd med en oftast otydlig långsgående köl i midten. Punktögonen äro belägna helt nära intill hjessans framkant, närmare ögonen än dess spets. Pannan är föga convex, vid basen stundom intryckt, mot spetsen afsmalnande med rundade sidor. Kinderna äro bredt rundadt-dilaterade i midten. Clypeus smal, jemnbred. Rostrum cylindrisk, något längre än clypeus. Antennerna äro belägna i en djup grop, som ofvan begränsas af ett tvärveck på tinningarna; andra leden cylindrisk, något längre än den första bägarformiga. Ögonen äro små eller medelmåttiga, baktill ej bredare än deras halfva afstånd. Pronotum är framtill trubbigt afrundadt, basen obetydligt urbräddadt; sidorna skarpt kantade; ofvan oftast otydligt tvärstrimmigt. Scutellen är bredt triangelformigt utdragen. Täckvingarna äro baktill rundadt afsmalnande, utan membranbihang, nerverna tydliga, cubitus förenad med brachium medelst 2 tvärnerver. Flygvingarna såsom hos föregående slägte. Benen äro långa och kraftiga, bakre tibierna plattryckta, lindrigt krökta, starkt tornade; baktarsernas basalled tydligt bredare än de öfriga lederna. Hannen saknar genitalklaff.

Arterna af detta slägte lefva bland gräs på torra ängar.

A. Caput antice fortiter attenuatum, vertice apice et fronte basi impressis. Spec. 1—3.

1. **A. striatus** Fabr.

Oblongus, depressus, supra cum facie minus subtiliter rugulosus; vertice, latitudine basali duplo brevior et pronoto vix longiore, apice distincte reflexo; fronte subdepresso; latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus leniter rotundatis; genis extus medio fortiter rotundato dilatatis; clypeo latitudine duplo longiore, apice distincte emarginato; corpore subtus pedibusque tenuiter pubescentibus, femoribus subtus tenuiter spinulosis. Long. 5—7 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, latitudine plus triplo longioribus; subverticaliter positus, apicem versus paullo angustatis et reflexis, apice obtusiusculis; lobis hypopygialibus pro laminis recipiendis fortiter et usque ad basin canaliculatis; pallide flavus, pectore abdomineque supra et infra medio nigricantibus, supra brunneus, fascia transversa verticis et pronoti media venisque tegminum late albido-flavis; vertice pronoto fere brevior.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere duplo longiore, postice leviter emarginato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice parum exserta; pallide flavescens, fusco-nebulosa; vertice pronoto fere longiore.

Burm., *Handb. d. Ent.* II, 112, 2.

Cicada Fabr., *Mantiss. Ins.*, 2, 271, 39 (1787).

Cercopis Fabr., *Ent. syst.* IV, 52, 23. — *Syst. Rhyng.*, 96, 41.

Cicada rustica Fall., *Act. Holm.* 1806, 8, 2. — *Hem. Sv. Cicad.*, 23, 1.

Acocephalus rusticus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 124, 15. — *Flor, Rhynch. Livl.* II, 199, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 75, 4.

Pholetaera rustica Zett., *Ins. Lapp.*, 288, 1.

Cercopis transversa Fabr., *Ent. syst. suppl.*, 523, 23—4.

Jassus costatus Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 93, 36.

Var. b, ♀: pallide flavescens, immaculata.

Fall., *l. c.*, var. *γ*. — Zett., *l. c.*, var. *b*.

Var. *c*, ♀: obscure brunnea, subtus pallidior, fusco-maculata.

Fall., *l. c.*, var. *ε*. — Zett., *l. c.*, var. *e*.

Var. *d*, ♀: dilute-virescens, immaculata (nuper exclusa).

Allmän på torra ängar i södra och mellersta Finland och Skandinavien under Juli, Augusti och September. Zetterstedt uppgifver den äfven såsom förekommande i Lappland, der jag förgäfvess sökt den. Föröfrigt är den utbredd öfver hela Europa. — U. F. M.

2. *A. bifasciatus* L.

Oblongus, depressiusculus, subtilissime reticulato-punctatus; vertice pronoto distincte longiore, apice paullo reflexo, supra pone ocellos longitudinaliter subcarinato; ocellis ab apice capitis dimidio magis quam ab oculis positus; fronte convexiuscula, latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus leniter rotundatis; genis extus medio rotundato-dilatatis; clypeo latitudine basali $\frac{3}{4}$ longiore, apice emarginato-truncato, rostro hoc $\frac{1}{5}$ longiore; femoribus anterioribus subtus obsolete biserialiter setosis. Long. $4\frac{1}{4}$ —5 m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, latitudine fere triplo longioribus, subverticaliter positus, apicem versus paullo angustatis et reflexis, apice obtusiusculis; lobis hypopygialibus pro laminis recipiendis minus profunde canaliculatis, canalicula versus basin extus tuberculo dentato-prominulo terminata; pallide flavus, abdomine paginaque superiore corporis fusco-nigris, fascia lata postica pronoti duabusque irregularibus tegminibus albidis, vertice pronoto $\frac{1}{4}$ longiore; tegminibus abdomine paullo longioribus; pedibus flavis, nigro-fuscoque variegatis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo et dimidio longiore, postice leviter emarginato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice parum exserta; brunneo-testacea, fusco-nebulosa; tegminibus obsolete albido-bifasciatis, vertice pronoto saltem $\frac{1}{3}$ longiore, pedibus flavis, fusco-nigroque variegatis; dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine parum longi-

oribus apice angustius rotundatis, areis apicalibus latitudine distincte longioribus; alis abdomine tertia parte brevioribus.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine distincte brevioribus, apice latius rotundatis, areis apicalibus subquadratis; alis brevissimis, squamiformibus.

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 76, 7. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 201, 2 (ex parte).

Cicada L., *Faun. Sv.*, Ed. I, 633 (1746). — Ed. II, 243, 898. — *Syst. Nat.* V, 456, 10 (♂). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.* 26, 3.

Pholetaera Zett., *Ins. Lapp.*, 289, 5.

Cicada 3-fasciata De Geer, *Abh. Geschicht. Ins.* III, 119, 6, tab. 11, fig. 25 (♂).

Cercopis ead. Fabr., *Ent. syst.*, 56, 42, (♂).

Jassus obliquus Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 89, 23 (♀).

Pholetaera spuria Zett., *Ins. Lapp.*, 288, 4 (♀ forma brachyptera).

Var. b, ♂: fascia prima tegminum medio interrupta, maculas duabus constituente.

Var. c, ♂: fascia secunda tegminum interrupta, maculas distinctas constituente.

Var. d, ♂: fasciis ambabus tegminum interruptis.

Var. e, ♂: supra brunnea, fasciis tegminum obsoletioribus.

Var. f, ♂: grisea, fusco-nebulosa.

Var. g, ♀: pallide flava, immaculata, fascis tegminum nullis.

Temligen allmän på torra fältbackar under Augusti och September månader öfver större delen af Finland och Skandinavien. Zetterstedt uppgifver den äfven såsom förekommande i Lappland t. ex. vid Lycksele (65°). Föröfrigt är den utbredd öfver nordligare Europa och Sibirien. — U. F. M.

3. *A. trifasciatus* Germ.

Oblongus, latior, antice depressus, subtilissime reticulato-punctatus, vertice pronoto paullo longiore, apice paullo reflexo, subtiliter ruguloso, subaequali, ocellis ab apice ca-

pitis fere duplo magis quam ab oculis remotis; fronte convexiuscula, latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, marginibus lateralibus apicem versus fortiter rotundatis; genis extus late rotundato-dilatatis; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, apicem versus leniter angustato, apice anguste emarginato-truncato; rostro hoc $\frac{1}{5}$ longiore; pronoto subtiliter transversim strigoso; femoribus anterioribus subtus obsolete biserialiter setosis. Long. $3\frac{3}{4}$ — $4\frac{1}{4}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, latitudine triplo longioribus, subverticaliter positis, apicem versus paullo angustatis et reflexis, apice obtusiusculis; lobis hypopygialibus pro laminis recipiendis minus profunde canaliculatis, canalicula versus basin extus tuberculo obtuse dentato-prominulo terminata; nigricans, facie pallide flava, fascia pronoti duabusque regularibus apiceque late tegminum albidis, pedibus cum coxis flavis, fusco-variegatis; vertice pronoto parum brevius, tegminibus abdomine haud longioribus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo et dimidio longiore, postice medio leviter emarginato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice parum exserta; griseo-flavescens, fusco-nebulosa; tegminibus abdomine paullo longioribus, albidis, fusco-variegatis, fasciis albidis obsoletissimis; vertice pronoto fere $\frac{1}{4}$ longiore; alis abdominis apicem attingentibus, albis.

Jassus Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 87, 21 (1821).

Acocephalus dispar Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 76, 5.

Pholetaera ead., Zett., *Ins. Lapp.*, 289, 6 (forte).

Sällsynt; funnen vid Storby på Eckerö på Åland af O. Reuter i Juli 1871 och i Skåne af Zetterstedt och Boheman. Föröfrigt är den observerad i norra Tyskland. — S. R.-M.

Anm. Jag har ansett mig för denna art böra bibehålla Germars benämning, emedan hans beskrifning lemnat intet tvifvel om att han haft för sig exemplar af denna art. Att Fabricii *Cercopis 3-fasciata* bör hänföras till föregående species är deremot alldeles påtagligt. Zetterstedt har måhända sammanblandat denna art och *A. albifrons* L. under det citerade namnet.

B. Caput antice parum vel vix attenuatum. (Unterg. *Anoscopus* Kirschb.) Spec. 4—8.

a. Vertex ante apicem obsoleta impressa. Spec. 4—5.

4. *A. nigro-punctatus* Zett.

Elongato-ovatus, pallide griseus, fusco-variegatus et nigro-punctatus, facie pallide flava, abdomine pectoreqve nigricantibus; vertice latitudine basali fere duplo et pronoto dimidio brevior, supra leviter impresso, apice parum reflexo; ocellis ab apice capitis vix magis quam ab oculis remotis; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus leniter rotundatis; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore, lateribus sub-parallelis; genis extus basi late rotundatis; pronoto basi emarginato, supra convexo, antice subdeclivi, transversim subtiliter strigoso; scutello magno, basi convexiusculo, nigro; tegminibus abdomine longioribus, apicem versus rotundato-angustatis, basi transversim rugulosis, venis costato-elevatis, areis ante-apicalibus valde elongatis; margine suturali maculis duabus parvis albidis notato; alis hyalinis, abdomine longioribus; pedibus testaceis, fusco-punctatis. Long. $4\frac{1}{2}$ m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo longiore, apice leviter emarginato, angulis lateralibus obtusis, vagina hoc duplo longiore, apice vix exserta.

Pholetaera Zett., *Ins. Lapp.*, 288, 3 (1840) (verisimiliter).

Pholetaera livens Zett., *Ins. Lapp.*, 288, 2 (forte).

Sällsynt, men troligen utbredd öfver en stor del af Finland. Funnen i Yläne af C. R. Sahlberg, i Pargas af O. Reuter, i Nyland af Mäklin, på Karelska näset af undertecknad; i Småland af Boheman samt i Umeå Lappmark af Zetterstedt och Dahlbom. — U. F. M.

Obs. Den hittills obekanta hannen afviker utan tvifvel i färg och form från honan.

5. *A. albifrons* L.

Oblongus, varicolor; vertice obtuse subangulariter producto, ante apicem obsoletissime impresso, ocellis ab apice

verticis paullo magis quam ab oculis remotis; fronte leviter convexa, marginibus lateralibus versus apicem fortius rotundatis; clypeo latitudine basali fere duplo longiore, versus apicem obsoletissime angustato; genis extus obtuse rotundato-dilatatis; pronoto postice late rotundato-emarginato, antice late subaequaliter rotundato, disco postice subtiliter transversim strigoso; tegminibus pone medium apicem versus angustatis, subtiliter transversim rugosis. Long. 3—4 $\frac{1}{4}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus latitudine circiter 2 $\frac{1}{2}$ longioribus, subverticaliter positis, apice oblique rotundato-angustatis; lobis hypopygialibus pro laminis recipiendis minus profunde nec usque ad apicem canaliculatis, canalicula extus dente obtuso terminata; vertice latitudine dimidia basali longiore et pronoto paullo brevioris facieque sublaevibus; tegminibus abdomine vix longioribus; flavus, foveis antennalibus nigris, abdomine, pronoto disco, tibiis anterioribus apice, posticis totis tegminibusque fuscis, his fasciis duabus interruptis apiceque late albido-hyalinis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo duplo et dimidio longiore, apice leviter emarginato, angulis lateralibus obtusis; vagina hoc duplo longiore, apice haud exserta; vertice latitudine dimidia basali paullo longiore et pronoto haud brevioris facieque subtilissime reticulato-punctatis; brunneo-flava, fusco-variegata, foveis antennalibus nigris.

Cicada L., *Faun. Sv.* 241, 884 (1761). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 25, 2 (ex parte).

Acocephalus confusus Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 78, 11.

Var. b, ♂: tegminibus basi late flavis, ceterum ut in *a*.

Var. c, ♂: supra fusca, maculis obsoletis verticis fasciisque arcuata antice in pronoto ferrugineis, fasciis duabus intus abbreviatis apiceque late tegminum albido-hyalinis.

Var. d, ♂: fasciis tegminum extus late dilatatis et confluentibus, ceterum ut in *a*.

Var. e, ♂: supra obscure nigro-fusca, maculis tegminum sparsis albido-hyalinis.

Var. f, ♂: vertice pallide flava, fascia lata apicali po-

stice producta maculisque distantibus rotundatis versus basin nigris; pronoto flavo, macula magna transversali media nigra, scutello lituris duabus magnis irregularibus flavis, ceterum ut in *var. c.* An species distincta?

Var. g, ♂: supra ferruginea, tegminibus fascia distincta ante apicem hyalinam venisque longitudinalibus fuscis.

Fall., *l. c.*, *var. d.*

Var. h, ♀: pallide flava, immaculata.

Var. i, ♀: obscure nigricans, fronte superne pallidior.

Pholetaera livens Zett., *Ins. Lapp.*, 288, 2 (forte).

Temligen sällsynt på torra fältbackar i sydligare delen af Finland och Skandinavien. Funnen i Pargas af O. Reuter, i Nyland och Tavastland af Mäklin, vid Tammerfors af C. Lundahl; jag har funnit den i Yläne samt på några ställen på Karelska näset och i Ryska Karelen, nordligast vid Wornova (60° 10'). I Sverige är den tagen i Skåne, Småland och vid Stockholm af Boheman; varieteten *f*, som möjligen är ett skildt species, är tagen endast på Gotland af Belfrage. Föröfrigt är denna art veterligen med säkerhet observerad endast i Tyskland. — U. F. M.

b. Vertex supra longitudinaliter leviter convexus, ante apicem haud impressus. Spec. 6—8.

6. *A. Serratulae* Fabr.

Ovatus, varicolor; vertice fortius angulariter producto, ocellis ab apice verticis paullo magis quam ab oculis remotis; fronte leviter convexa, marginibus lateralibus apicem versus fortius rotundatis; clypeo latitudine basali circiter $\frac{3}{4}$ longiore, lateribus subparallelis; genis extus obtuse rotundato-dilatatis; pronoto antice medio subtruncato, basi leviter emarginato, disco postice subtiliter transversim strigoso et punctulato; tegminibus a medio apicem versus rotundato-angustatis, transversim rugulosis. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus latitudine triplo longioribus, subverticaliter positis, apicem versus angustatis et reflexis; lobis hypopygialibus fortius fere usque ad apicem pro laminis recipiendis canaliculatis; vertice latitudine dimidia basali

paullo longiore, pronoto longitudine aequali, hoc facieqve subtilissime reticulato-punctatis; tegminibus abdomine distincte longioribus, apice anguste rotundatis; pallide flavus, vertice apice late, tarsis omnibus, tibiis anterioribus apice, posticis fere totis tegminibusqve fuscis, his fasciis duabus latis regularibus apiceqve albido-hyalinis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere triplo longiore, apice leviter emarginato, angulis lateralibus obtusis, vagina hoc duplo longiore, apice haud exserta; capite corpore angustiore, vertice latitudine dimidia basali distincte longiore, pronoto paullo longiore, subtiliter subrugoso-punctato; tegminibus abdomine parum longioribus, apice late rotundatis; griseo-flavescens, fusco-variegata, areis tegminum tibiisque posticis fuscis.

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 78, 12 (Unterg. *Anoscopus*).

Cicada Fabr., *Ent. syst.* IV, 41, 63 (1794).

Flata Fabr., *Syst. Rhyng.*, 54, 46.

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 130, 5.

Jassus albiger Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 88, 22.

Var. b, ♂: pallidior, vertice flavo, immaculato, tegminibus albidis, fasciis duabus posticis angustis pallide fuscis.

Sällsynt i sydligaste Sverige; funnen i Skåne, Halland och Småland af Boheman. Föröfrigt är den observerad i Tyskland och England. — S. R.-M.

7. *A. rivularis* Germ.

Oblongus, latior; vertice rotundato-angulariter producto, antice margine abtuso, latitudine dimidia inter oculos distincte et pronoto parum longiore; fronte latitudine basali paullo longiore, marginibus lateralibus leniter rotundatis; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore; genis extus obtuse rotundato-dilatatis; pronoto antice medio subtruncato, postice leviter emarginato; tegminibus abdominis longitudine, apice latius rotundatis, subcoriaceis. 3—3 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: laminis genitalibus elongatis, latitudine plus triplo longioribus, subverticaliter positis; apicem versus fortius

angustatis et reflexis; lobis hypopygialibus pro laminis recipiendis late et obsolete canaliculatis; nitidus, capite subtilissime reticulato-punctato, pronoto postice transversim strigoso et remote subtiliter punctato, flavescenti-albidus, facie nigro-variegata, vertice fasciis duabus irregularibus, postica antice tridentata, pronoto fascia ante medium, scutello angulis lateralibus anguste lituraque media, vittis tegminum inter venas, tibiis posticis totis, anterioribus apice vittisque lateralibus abdominis nigris vel fuscis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo fere triplo longiore, apice leviter emarginato, angulis posticis obtusiusculis; vagina hoc duplo longiore, apice parum exserta; opaca, vertice subtiliter subrugoso-punctato, pronoto postice transversim ruguloso; brunneo-flavescens, fusco-nebulosa, areis tegminum medio obsolete fusco-vittatis; tibiis posticis nigricantibus.

Flor., *Rhynch. Livl. II*, 205, 4. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 77, 10.

Jassus Germ., *Mag. d. Ent. IV*, 89, 26 (1821).

Var. b, ♂: fasciis verticis medio confluentibus, scutello fere toto nigro.

Var. c, ♂: fascia postica verticis late interrupta, maculis duabus parvis rotundatis constituenta.

Temligen sällsynt på torra ängar i södra Finland och Skandinavien. Funnen i Pargas och på Åland af O. Reuter, vid Tammerfors (61° 30') af C. Lundahl; jag har tagit den i Yläne, vid Helsingfors och på några ställen på Karelska näset. I Sverige är den tagen af Boheman i Skåne; i Norge vid Christiania af H. Siebke. Föröfrigt är den observerad i Livland, England och Tyskland. — U. F. M.

8. *A. histrionicus* Fabr.

Oblongo-ovatus; vertice antice rotundato-angustato, margine obtuso, latitudine dimidia basali distincte et pronoto tertia parte brevior; fronte latitudine basali $\frac{1}{3}$ longiore, marginibus lateralibus leviter rotundatis; clypeo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longiore; genis extus obtuse rotundato-dilatatis, pronoto convexiusculo, antice late rotundato, basi levissime

emarginato, supra transversim strigoso; tegminibus abdomine longioribus, subhyalinis. Long. 4 m. m.

Mas: laminis genitalibus latitudine triplo longioribus, subverticaliter positis, apicem versus angustatis, fortiter reflexis; lobis hypopygialibus pro laminis recipiendis leviter canaliculatis; nitidus, capite subtilissime reticulato-punctato, nigricans, facie pedibusque pallide flavis, fusco-variegatis, vertice pronotoque albidis, illo apice, fascia lata irregulari vitta media maculisque duabus basalibus distantibus, hoc fascia lata subapicali margineque basali anguste nigris; tegminibus albido-hyalinis, venis fasciaque lata ante-apicali fuscis.

Femina ignota.

Flor, *Rhynch. Livl. II, 208, 5.* — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 77, 9* (Unterg. *Anoscopus*).

Cercopis Fabr., *Ent. synt. IV, 56, 44* (1794). — *Syst. Rhyng., 98, 62.*

Cicada Fall., *Hem. Sv. Cicad., 30, 8.* — Zett., *Ins. Lapp. 291, 10.*

Jassus H.-Sff., *Deutschl. Ins., 122, 3.*

Prodesmia Amyot, *Rhynch. méth. mononym., Ann. Soc. ent. Franc. 1847, 222, 479.*

Sällsynt i södra och mellersta Finland och Skandinavien. Funnen i Pargas af O. Reuter, i Sjundeå i Nyland af Mäklin, vid Tammerfors (61° 30') af C. Lundahl samt i södra Finland af C. R. Sahlberg. I Sverige är den tagen i Skåne af Fallén, i Småland och på Gotland af Boheman. Zetterstedt uppgifver den äfven såsom förekommande i Lappland. Föröfrigt är denna art observerad i Livland, Tyskland, Frankrike och Italien. — U. F. M.

Anm. Till följd af könens betydliga olikhet hafva flera arter af släktet *Acocephalus* af författarne blifvit mycket olika uppfattade och på olika sätt begränsade. Några hafva beskrifvit de olika könen såsom särskilda arter, andra såsom t. ex. Flor och Zetterstedt synas hafva sammanblandat väl skilda species, hvarigenom synonymerna blifvit högst osäkra och vilseledande. Den af mig i *Ent. Ant. från en resa i sydöstra Karelen, I, (Notis. Skpts. pro F. et Fl. Fenn. 1867) 191, 208* såsom *A. livens* Zett. anförda arten är = *A. albifrons* ♀ var. *h*, och den såsom *Spec. ign. 210* upptagna en mycket mörkt svart hona af samma arts var. *i*.

Trib. VI. Eupelicides.

Corpus elongatum, depressum. Caput attenuatum. Oculi divisi. Ocelli in vertice prope marginem anticum positi, sursum vergentes. Frons angusta. Antennae ab oculos late remotae. Pronotum lateribus marginatum. Tegmina distincte venosa, cubito ramoso. Tibiae posticae parce et breviter spinulosae.

Gen. 35. Eupelix Germ.

• Mag. d. Ent. IV. 94 (1821).

Corpus elongatum, depressum, opacum. Caput antice et lateribus foliaceo-attenuatum, corpore latius, margine laterali verticis longe in discum ocnlorum continuato; vertice medio longitudinaliter. carinato; facie utrinque impressa, medio alte carinato; fronte et clypeo angustis, genis latissimis. Rostrum breve, crassum. Antennae in fovea parva ad marginem frontis insertae, breves, articulo secundo globoso, seta basi incrassata. Oculi parvi, basi quam intervallo triplo angustiores, in lobos duos divisi. Pronotum antice subtruncatum, postice fortiter emarginatum, marginibus lateralibus bicarinatis, subparallelis. Scutellum triangulare. Tegmina margine costali reflexo, apice appendice membranae distincta praedita. Alae (Tab. II, f. 31) vena intramarginali distincta in longitudinali secunda incurrente, longitudinali secunda in medio furcata, ramo exteriori prope apicem inflexa et cum prima longitudinali vena longiore transversa conjuncto, interiore ante medium flexa et tertiam tangente. Pedes tenuiores, tibiis anterioribus teretiusculis, parce tenuiter setosis, posticis 4-angulariter prismaticis, parce et breviter spinulosis. Tarsi anteriores articulo ultimo ceteris longiore, postici articulo basali ultimo paullo longiore; ungviculis crassis.

Arterna af detta slägte hafva en långsträckt, plattryckt kropp. Hufvudet är vid basen det bredaste stället på kroppen, framtill och på sidorna mycket förtunnadt. Sidokanten fortsättande sig in på ögonen och delande dem i tvenne flikar. Hjesan ofvan försedd med en tydlig köl, som upphör före spetsen.

Ansigtet på sidorna intryckt, i midten försedt med en hög, fram-till nästan kamformig köl. Pannan är smal, afsmalnande mot den smala jemnbreda clypeus. Kinderna äro breda, i spetsen snedt tvärhuggna. Rostrum är kort, mot spetsen smalare. Antennerna äro belägna i små gropar invid pannans sidokant, korta, andra leden nästan klotformig; borsten vid basen förtjockad. Pronotum är transverselt, framkanten nästan rät, basen djupt vinkelformigt urbräddad, sidorna försedda med tvenne kölar, parallela, temligen långa. Scutellen triangelformig. Täckvingarna smala, sidokanten jemte längdnerverna köllikt upphöjda, i spetsen försedda med ett tydligt ända till spetsen af första apical-fältet räckande membranbihang. Flygvingarna (Tab. II, f. 31) hafva en tydlig nerv, som löper parallelt med inre kantnerven på något afstånd från denna och bakom spetsen inlöper i första längdnerven. Andra längdnerven i midten grenad, den yttre grenen helt nära spetsen vinkelformigt inböjd och sammanbunden med första längdnerven medelst en temligen lång tvärnerv; den inre grenen före midten trubbvinkligt böjd och sammanstötande med tredje längdnerven. Benen äro temligen korta och fina; främre tibierna trinda, på inre sidan försedda med några borst, de bakersta fyrkantigt prismatiska, besatta med glesa och korta i linier ställda tornar. På främre tarserna är den sista leden, på de bakersta den första längst; klorna förtjockade.

Arterna af detta slägte uppehålla sig på torra fältbackar emellan gräsrötterna och äro kända endast från tempererade zonen.

1. *E. cuspidata* Fabr.

Elongata, flavescenti-grisea, abdomine pallide flavo, dorso vittis tribus latis, ventre duabus angustis nigris; vertice latitudine basali inter oculos vix longiore et quam longitudine pronoti cum scutello distincte brevior, marginibus laterali-bus fortius rotundatis, apice modice reflexo, carina media minus alte elevata, ut et facie superne vel dense et obscure (♂), vel apice tantum dilutius fusco-notatis (♀); clypeo latitudine basali plus quam duplo longiore, apice emarginato; genis apice subemarginato-truncatis; pronoto transversim ruguloso, antice impressionibus 4 obsoletioribus; scutello subtiliter punctulato; tegminibus subpellucidis, venis pallide flavis, obsolete fusco-squamosis; pedibus pallide flavis, femoribus plus (♂) minusve (♀) fusco-variegatis. Long. 6—7 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali duplo

breviore, postice rotundato; laminis hac triplo longioribus, elongato-triangularibus, apice parum reflexis; hypopygio postice minus profunde, non usque ad medium, sinuato, lobis lateralibus ad angulum superiorem rectum conniventibus, inferiori late rotundato, lateribus longitudinaliter plicatis; vertice paullo brevior, carina frontis acutior, corpore obscuriore, pectore fusco.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo distincte longiore, postice utrinque angulariter sinuato, lobo medio rotundato, lateralibus aeqve longo; vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice parum exserta; vertice quam in mare paullo longiore, carina frontis obtusior, pone antennas evanescenti; colore corporis pallidior, magis flavo, pectore pallido.

Germ., *Mag. d. Ent. IV, 94, 1.* — Fall., *Hem. Sv. Cicad. 22, 1.* — Flor., *Rhynch. Livl. II, 215.* — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 79, 1.*

Cicada Fabr., *Ent. syst. IV, 46, 86 (1794).* — *Syst. Rhynch., 79, 86 (forte).*

Var. b, ♂: marginibus lateralibus verticis subrectis.

Sällsynt på torra fältbackar bland gräsrötter; funnen af C. R. Sahlberg på Åland, i Skåne af Fallén och Boheman, hvilken senare äfven tagit den på Gotland, i Bohuslän och vid Stockholm; af varietet, som gör intryck af egen art, har jag sett ett enda exemplar taget vid Stockholm. Föröfrigt är denna art med säkerhet funnen endast i Tyskland. — S. R.-M.

2. *E. producta* Germ.

Elongata, flavescenti-grisea, abdominis dorso vittis tribus latis, ventre duabus angustis nigris; vertice latitudine basali inter oculos distincte longiore, marginibus lateralibus vix rotundatis, apice modice reflexo, carina media alte elevata, facieqve antice vel dense et obscure fusco-notatis et maculis irregularibus albido-hyalinis hinc inde sparsis (♂), vel obsoletius fusco-maculatis et vittatis (♀); clypeo latitudine basali plus duplo longiore, apice emarginato; genis apice oblique truncatis; pronoto transversim rugoso, antice impressionibus quattuor obsoletis; scutello subtiliter punctato, lateribus

apice subcallosis, flavis; tegminibus angustioribus, latitudine fere triplo longioribus, subpellucidis, parce fusco-squamosis; pedibus pallide flavis, plus minusve fusco-variegatis. Long. $5\frac{1}{2}$ —7 m. m.

Mas: valvula genitali segmento ultimo ventrali dimidio brevior, obtuse triangulari; laminis hac fere duplo et dimidio longioribus, elongato-triangularibus; hypopygio usque ad medium sinuato, lobis postice late rotundatis, apice anguste distantibus, lateribus longitudinaliter plicatis; vertice brevior, latitudine maxima basali ut et pronoto et scutello ad unum fere brevior, apice latius rotundato; carina faciali acutiori; colore corporis obscurior, magis grisescenti.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo distincte longior, utrinque angulariter sinuato, lateralibus haud brevior; vagina hoc fere quadruplo longior, apice vix exserta; vertice quam in mare multo longior, latitudine basali ut et pronoto scutelloque ad unum paullo longior, lateribus subsinuatis, apice anguste rotundatis; carina frontis obtusior, pone antennas evanescenti; colore pallidior, magis flavo.

Germ., *Faun. Ins. Eur.*, 20, 24 (1823). — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 215, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 80, 3.

Var. b, ♂: obscurior, tegminibus infuscatis.

Temligen sällsynt på torra fältbackar och ljunghedar i sydligare delar af Finland och Skandinavien. Funnen i Yläne af C. R. Sahlberg och författaren, på Degerö nära Helsingfors af A. Palmén samt af mig på några ställen i sydöstra och Ryska Karelen, nordligast vid Kontschosero ($62^{\circ} 10'$). I Sverige är den funnen i Skåne och Bohuslän af Boheman, på senare stället äfven af O. Reuter. Föröfrigt är den observerad i Tyskland, Ryssland och Frankrike. — U. F. M.

3. *E. spathulata* Germ.

Elongata, latior, sordide flavescens, abdomine dorso vitis tribus angustis nigris; vertice latitudine maxima basali longior, marginibus lateralibus vix rotundatis, apice fortiter reflexo, carina media alte elevata, antice, in femina obsolete, fusco-notato; clypeo latitudine basali plus duplo longior,

apice emarginato; genis apice oblique truncatis, angulis lateralibus rotundatis; pronoto transversim obsolete ruguloso, antice impressionibus obsolete inaequalibus; scutello subtiliter punctato; tegminibus latioribus, latitudine duplo et dimidio longioribus, pellucidis, venis medio infuscatis; pedibus pallide flavis, immaculatis. Long. $7\frac{1}{4}$ m. m.

Mas ignotus.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo paullo longiore, postice utrinque late rotundato-sinuato, lobo medio quam lateralibus distincte brevior et latior; vagina hoc triplo et dimidio longiore, apice haud exserta; vertice pronoto scutelloque ad unum distincte longiore, lateribus obsolete sinuatis; carina frontis obtusa, pone antennis sensim evanescente.

Germ., *Faun. Ins. Eur.* XX, 25 (1823). — Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 21, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 80, 4.

Var. b, ♀: venis tegminum pallidis, immaculatis.

Sällsynt på torra fältbackar bland gräs; jag har funnit den vid Nykyrka på Karelska näset d. 21 Aug. 1866. I Sverige är den funnen i Vestergötland af J. W. Dahlman. Föröfrigt veterligen observerad endast i Tyskland. — U. F. M.

Trib. VIII. Ulopides Am. et S.

Pedes simplices, spinis omnino destitutis. Tibiae omnes carinato-prismaticae.

Gen. 36. Ulopa Fall.

Hem. Sv. Cicad., 65 (1826).

Caput prothorace latius; vertice inaequaliter depresso, antice obtuse rotundato, medio subtruncato, margine antico acuto; fronte convexa, ante apicem verticis depressa et linea transversa arcuata impressa. Oculi magni, convexi. Ocelli vix observandi. Antennae in foveolis profundis, antice margine acuto terminatis insertae, breves, articulis duobus basa-

libus transversis, tertio subcylindrico, seta satis longa, tenui. Rostrum breve. Pronotum breve, transversum, postice obsolete emarginatum, disco inaequale, medio obsolete longitudinaliter carinatum. Scutellum breviter triangulare. Tegmina in *forma macroptera* pellucida, plana, clavo sutura distincta terminato; in *forma brachyptera* convexa, coriacea. Alae in *forma macroptera* (Tab. II, f. 32) apice plicatae et angulatae, vena obsolete margini interiori parallela instructae, venis longitudinalibus tribus, simplicibus, prope apicem venis transversalibus conjunctis; in *forma brachyptera* omnino nullae. Pedes breviusculi, postici ceteris vix majores, omnes inermes, tibiis triangulariter prismaticis; tarsis triarticulatis, articulis ultimis ceteris longioribus.

Kroppen är kort, nedtryckt, hufvudet med ögonen det bredaste stället på kroppen. Hjessan är horisontalt utplattad, kort, framtill trubbigt afrundad, i midten nästan tvär, med skarp kant. Pannan är hvälfd, vid öfvergången till hjessan bredt och djupt tilltryckt och försedd med en transversell, bågformig, intryckt linie. Clypeus är kort och bred, temligen starkt hvälfd. Rostrum är kort och tjockt, nående något öfver mellanhöfterna. Antennerna äro belägna i djupa gropar, som helt och hållet dölja de två första lederna och ofvan begränsas af en skarp kant; de tvenne första lederna äro korta, borsten af pannans längd. Pronotum är mer än dubbelt så bredt som långt, nästan rektangulärt, på sidorna kantadt, ofvan försedt med en djup intryckning på hvardera sidan. Scutellen liten, triangulär, med en tvär intryckning på midten. Täckvingarna äro hos den långvingade formen i spetsen något hinnaktiga, hos den kortvingade läderartade, hvälfta och med inre kanterna liggande mot hvarandra, ofvan försedda med talrika upphöjda nerver, som medelst tvärnerver äro förenade, hvarigenom ett stort antal fält uppkomma. Flygvingarna (Tab. II, f. 32) äro hos den långvingade formen utvecklade och nående något öfver abdomens spets, i spetsen veckade och försedda med en låg vinkelformig inskärnin, de hafva en otydlig nerv som löper på temligen långt afstånd från inre kanten och parallelt med denna. Första längdnerven delar sig i 2 korta grenar, som bilda en trubbig vinkel, andra och tredje odelade och sammanbundna med en tvärnerv nära spetsen af vingen. Hos den kortvingade formen saknas de helt och hållet. Benen äro små, de bakre obetydligt längre, släta och helt och hållet obeväpnade, alla tibierna trekantigt prismatiska, dorna, isynnerhet den utåt rigtade, otydligt fårade.

Ifrågavarande slägte har af författarne blifvit flyttadt från den ena platsen i systemet till den andra, och genom sin egendomliga kroppsform vore det kanske berättigadt att representera en särskild familj. Fabricius hänförde den enda af honom kända arten till slägtet *Cercopis*; Fallén uppställde af detta och närmast följande ett eget slägte, som han ställde närmast efter *Jassus* (*Pediopsis* Burm.). År 1858 föreslog Stål, att det skulle förenas med *Membracina*, men har i senare arbeten i likhet med Germar, Burmeister, Amyot et Serville och Flor fört det till *Jassiderna*, med hvilka det ock synes hafva största förvandtskap. Icke desto mindre har dock Kirschbaum i sitt senaste arbete år 1868 vidhållit Ståls förra åsigt och låtit det representera en egen underfamilj bland *Membracina*. Täckvingarnas beskaffenhet, hvarpå Stål baserar indelningen af *Jassida* (Hem. Africana IV, 99) är af intet systematiskt värde, sedan den typiskt utvecklade långvingade formen är upptäckt. *)

1. *U. reticulata* Fabr.

Griseo-brunnea, supra fortiter, submamillato-punctata; capite pronotoque medio lateribusque pallide notatis, tegminibus alte convexis, lateraliter subcompressis, postice declivibus, macula obliqua obsoleta pone humeros, fasciis duabus a sutura apicem versus oblique ductis albidis, venis subcarinatis, laevibus; corpore subtus pedibusque testaceo- et fusco-variegatis; species dimorpha. Long. 3—3³/₄ m. m.

Forma macroptera: tegminibus postice porrectis, pellucidis, haud inflexo-convexis, clavo a corio linea distincte impressa discreto, areolis apicalibus medio laevibus, fasciis albis obsoletis; alis explicatis; pronoto postice latiore ibique valde convexo.

Forma brachyptera: tegminibus coriaceis, conchae-formibus, apice inflexo-convexis, grosse aequaliter punctatis, corio cum clavo connato, sutura clavi deleta; alis nullis; pronoto transversim rectangulari, subplano.

Mas: laminis genitalibus angustis, apicem versus parum angustatis, marginibus interioribus conniventibus, lateralibus inflexis, apice obtusis.

Femina: segmento ultimo ventrali apice subtruncato.

*) Se Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar XI, 1871, 456.

Cercopis Fabr., *Ent. syst.* IV, 57, 46 (1794). — *Syst. Rhynq.* 98, 64 (f. brach.).

Ulopa obtecta Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 66, 2. — Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 55, 1. — Burm., *Handb. d. Ent.* II, 106, 1. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 140, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 69, 2 (f. brach.).

Cercopis Ericae Germ., *Faun. Ins. Eur.* III, tab. 24.

Ulopa macroptera Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 69, 3 (f. macr.).

Sällsynt på torra backar bland ljung i södra och mellersta Finland och Skandinavien under Augusti och September månader. Funnen vid Tammerfors af Lundahl, i Pargas af O. Reuter, i Eno socken i norra Karelen af W. Woldstedt, vid Petrosavodsk af A. Günther; jag har funnit den i Yläne, vid Helsingfors, Fredrikshamn, Kexholm, vid Petrosavodsk och Mjatusow vid Svir i Ryska Karelen samt nordligast (en larv) vid Sonostroff i Ryska Lappmarken (66° 10'). Den långvingade formen är funnen endast af mig vid Mjatusow och af A. Günther vid Petrosavodsk (61° 40'). I Sverige är denna art funnen i Skåne af Fallén i Vestergötland af Gyllenhal samt vid Stockholm af Boheman. Föröfrigt förekommer den i en stor del af nordligare Europa. — U. F. M.

Trib. IX. Paropides.

Paropidae Kirschb.

Frons superne excavata, basi lateribus acute carinatis. Tempora impressa. Ocelli antrorsum vergentes. Femora postica apice obsolete mucronata, tibiae posticae parce et breviter spinulosae.

Gen. 37. *Paropia* Germ.

Silb. *Rev. Ent.* I, 181, 49 (1833).

Corpus ovatum, antice depressum, postice convexum. Caput cum oculis pronoto distincte latius, basi fortiter rotundato-emarginatum; vertice brevissime, subangulariter producto, transversim excavato, marginibus acute carinatis; temporibus excavatis, intus angulato-productis, ocellos gerenti-

bus; fronte superne fortiter, fere oblique quadratim excavata, marginibus acute carinatis, inferne modice convexa, immarginata; genis angustis, extus parum dilatatis; clypeo medio leviter dilatato; rostro hoc distincte longiore, apicem versus angustato. Antennae in fovea sub carinis temporum et frontis insertae, articulo secundo primo longiore, seta elongata, basi incrassata. Oculi parvi, subglobosi. Pronotum antice late rotundatum, basi medio distincte emarginata, utrinque cum angulis posticis late rotundatis, marginibus lateralibus brevissimis. Scutellum breviter triangulare, inaequale, apice marginibusque lateralibus calloso-elevatis. Tegmina abdomine longiora, pellucida, elevato-venosa, cubito cum brachio vena unica transversali conjuncta, apice oblique rotundata, appendice membranae destituta. Alae (Tab. II, f. 33) apice obsolete emarginatae, vena intramarginali longius a margine remota, ante apicem evanescenti, venis longitudinalibus ante apicem vena brevi transversali conjunctis et deinde convergentibus, tertia medio furcata, ramo exteriori cum secunda longitudinali vena valde obliqua conjuncto. Pedes mediocres, tibiis anterioribus triangulariter prismaticis, lateribus canaliculatis, intra tenuissime setosis, posticis 4-angulariter prismaticis, lateribus canaliculatis, parce et breviter 3-seriatim spinosis, intus dense breviter ciliatis. Tarsi anteriores articulo ultimo ceteris simul sumtis longiore; postici primo ultimo paullo longiore.

Kroppen är liten, äggrund, höghväld, framtill tillplattad. Hufvudet tillsammans med ögonen det bredaste stället på kroppen, vid basen bredt utbreddadt. Hjessan kort, nästan vinkelformigt framsträckt, på tvären concav, framkanten hvasst köladt upphöjd. Tinningarna concava. inåt utdragna i en spetsig vinkel, uti hvilken punktögonen äro belägna. Pannans öfra del urgröpt nästan i form af en på snedden ställd kvadrat, sidorna köladt kantade, vinkelformigt böjda; dess nedre del måttligt hväld, med okantade sidor. Kinderna äro smala, på yttre sidan föga utvidgade. Clypeus mot spetsen afsmalnande. Rostrum längre än denna, temligen smalt. Antennerna äro fästade i gropar som begränsas af pannans och tinningarnas upphöjda kanter; andra leden längre än den första, borsten temligen lång. Ögonen äro små, starkt hvälda. Pronotum framtill bredt afrundadt, basen i

midten urbräddad, på sidorna rundad; sidokanterna mycket korta. Scutellen bredt triangelformig, i midten intryckt, sidorna och spetsen valkigt upphöjda. Täckvingarna längre än abdomen, genomskinliga, i spetsen snedt utifrån inåt afrundade, utan membranbihang, med upphöjda nerver, cubitus förenad med brachium genom en enda tvärnerv, hvilken framtill begränsar det fjerde långa ante-apicalfältet; apicalfälten äro till antalet fyra, det andra mot spetsen betydligt utvidgad. Flygvingarna (Tab. II, f. 33) äro utvecklade, i spetsen otydligt urbreddade; inre kantnerven ganska betydligt aflägsnad från vingkanten, upphörande ett stycke före första längdnervens spets; andra och första längdnerven före spetsen medelst en tvärnerv sammanbundna och bakom denna divergerande, den tredje i midten delad i tvenne grenar, af hvilka den yttre förenas med en från andra längdnerven kommande sned nerv. Benen äro medelmåttiga, främre tibierna trekantigt prismatiska, med tydligt fårade sidor, på inre sidan försedda med korta borsthår; de bakre 4-kantigt prismatiska, med fårade sidor och hvassa kanter, beväpnade med några korta i 3 rader ställda tornar och på inre sidan med täta, utstående hår. Främre tarserna hafva den sista leden längre än de båda öfriga tillhoppa, de bakre den första något längre än sista.

1. *P. Scanica* Fall.

Breviter ovata, supra fortiter punctata; vertice sublaevi, pronoto triplo longiore; fronte medio obtuse bidorsata, punctulata, marginibus lateralibus leviter rotundatis; clypeo latitudine basali dimidio longiore, apice angustato; pronoto longitudine duplo latiore supra convexo, inaequali; tegminibus flavescens, pellucidis, basi alutaceis, sutura medio bis infuscata; colore corporis secundum sexum variabili. Long. 3—4 m. m.

Mas: valvula genitali nulla, laminis elongatis, angustis, apice subangustatis, convexis, reflexis; hypopygio profunde sinuato, lobis brevibus, angulis superioribus rectis, postice submarginatis; niger, carinis capitis, limbo postico pronoti, tegminibus, pedibus laminisque genitalibus flavis.

Femina: segmento ultimo ventrali penultimo parum longiore, apice subtruncato; vagina hoc duplo et dimidio longiore, apice paullo exserta; valvulis lateralibus postice acuminato-productis; brunneo-flava, immaculata.

- H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 126, 1. — Kirschb., *Cicad.*
Gey. Wiesb., 70, 1.
Cicada Fall., *Act. Holm.* 1806, 114.
Ulopa Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 66, 2.
Coelidia scutata Germ., *Mag. d. Ent.*, IV, 79, 5.

Allmän i sydligaste delen af Sverige ända upp till Östergötland bland gräs på åkerrenar. Föröfrigt är den funnen i Ryssland vid Moskva, i Tyskland och England. — S. R.-M.

Fam. v. Fulgorina Burm.

Fulgorellae Latr. — *Subtericornes* Am. et S.

Fulgoridae Fieb.

Antennae sub oculis insertae. Ocelli duo, in capitis lateribus positi, tertius interdum praeterea in apice frontis obsoletior. Genae reflexae, saepissime carina acuta a fronte separatae. Tegmina basi tegula plus minusve distincta tecta. Coxae anticae et intermediae prope latera corporis insertae, distantes, elongatae; posticae transversae, contiguae, ad marginem lateralem pectoris extensae.

Kroppen är oftast mer eller mindre nedtryckt. Hufvudet olika formadt. Kinderna alltid tillbakaböjda, rigtade åt sidan och bärande ocellerna och antennerna. Pannan på sidorna oftast kantad, vanligen med en sutur afskild från clypeus. Rostrum vid basen täckt af en bred, framåt tillspetsad öfverläpp. Antennerna äro korta, fästade i små gropar på kinderna under ögonen, de två första lederna tjocka, borsten fin. Ögonen utstående, starkt hvälfda. Pronotum är kort, oftast kölad, men saknande utsprång. Mesonotum oftast nästan ända till basen obetäckt, merändels försedt med en köl längs midten. Täckvingarna äro mer eller mindre genomskinliga, alltid vid basen täckta af en liten fjällik sköld, hos de långvingade formerna med tydligt afsatt clavus, hos de kortvingade äro ofta corium och clavus sammanvuxna. Flygvingarna äro oftast omgifna af en kantnerv. Främre och mellersta höfterna långa, fästade långt från hvarandra på bröstets sidor, med spetsarna närmade hvarandra. Bakhöfterna transversella, utåt sträckande sig till bröstets sidor. Benen äro temligen långsträckta, baktibierna oftast med några korta, enstaka stående taggar, och i spetsen med en halfkrets af dylika, hvilka omgifva tarsens bas. Abdomen med fem tydliga ventralsegment.

Denna familj äger talrika märkvärdigt bildade former inom de varmare länderna. De hos oss förekommande äro af en jemförelsevis obetydlig storlek. De öfvervintra hos oss i allmänhet såsom larver, i följd hvaraf de träffas utbildade redan tidigare på sommaren. En hel mängd af våra arter äro dimorpha och träffas hos oss sällan under den långvingade formen.

Trib. I. Cixiides.

(*Cixiida* Stål.)

Corpus depressum, latum. Caput cum oculis pronoto distincte angustius. Clypeus lateribus carinato-marginatus. Pronotum brevissimum, postice fortiter subangulato-emarginatum. Tegmina lata, plana, hyalina, crasse venosa; trunco communi venarum clavi paullo ante apicem clavi in margine commissurali incurrente. Carina media frontis apice ocello obsoleto instructa. Tarsi postici articulo primo elongato.

Gen. 38. Cixius Latr.

Gen. Crust. et Ins. (1807).

Corpus latum, depressum. Caput cum oculis thorace angustius; ante oculos parum productum; vertice brevi, latitudine basali inter oculos brevior, apicem versus angustato, lateribus acute carinato-marginatis: basi rotundato-emarginato, disco postice subexcavato, carina acuta rotundata a parte anteriore parum declivi separato, carina media obtusa; fronte a basi usque prope apicem fortiter rotundato-dilatata, deinde iterum angustata, lateribus medioque acute carinata, carina media apice ocello obsoleto instructa, sutura clypeali arcuata; clypeo apicem versus angustato, medio lateribusque carinato; genis angustis, retractis, angulum rectum cum plano frontis formantibus, supra ocellum distinctum prope marginem inferiorem oculorum gerentibus; temporibus valde angustis. Rostrum tenue, filiforme, elongatum. Antennae in fovea profunda in parte superiore genarum sub oculis positae, brevissimae, articulo primo brevissimo, in fovea plane recondito, secundo globoso, granulato-punctato, tertio minimo, vix observando, seta tenui; oculis globosis, subtus obsolete sinu-

atis. Pronotum brevissimum, vertice haud longius, antice medio truncatum, lateribus pro oculos recipiendis fortiter rotundato-emarginatum et carinatum, basi medio fortiter angulato-emarginatum, lateribus rotundatum; prosternum lateribus postice angulato-productum. Mesonotum magnum, liberum, cum scutello sub-rhombiforme, longitudinaliter tricarinatum. Tegula humeralis tegminum parva sed distincta, transversa, supra inflexa. Tegmina magna, lata, a basi angusta fortiter rotundato-dilatata, deinde subparallela, apice late rotundata, hyalina, venis granulis distinctis setigeris instructis, ramo exteriori cubiti brachioque ante medium furcatis, omnibus postice ramosis; venis clavi in medio unitis, trunco communi ante apicem clavi in margine commissurali incurrente. Alae (Tab. II, f. 34) explicatae, vena marginali cinctae; venis longitudinalibus 6, prima et secunda pone medium vena obliqua conjunctis et deinde furcatis, tertia mox pone medium furcata, ramo exteriori cum secunda vena transversali conjuncta et ante apicem iterum furcata. Coxae anteriores excavato-complanatae. Pedes elongati, tenuiores, femoribus tibiisque subcanaliculatis; tibiis posticis extus spinis tribus crassis, brevibus armatis, apice intus productis et spinuloso-coronatis; tarsis posticis elongatis, articulo primo ceteris simul sumtis longiore secundoque apice intus obsolete spinuloso-coronatis. Abdomen segmentis dorsalibus 6 et ventralibus 5 compositum, segmentis posterioribus apice emarginatis. *Mas* segmentis 2 genitalibus annuliformibus, primo obsolete, secundo magno, apice subtus denticulo producto armato; intus stylis duobus, basi angustis, teretibus, apice fortiter complanato-dilatatis, instructis. *Femina* segmentis genitalibus brevibus, retractis, valvulis lateralibus postice productis, linearibus, vaginam, basi excepta, valvantibus, apice tubae anali longae forcipis instar approximatis, intervallo inter has lana floccosa impleto.

Arterna af detta slägte hafva en bred, tillplattad kroppform. Hufvudet är tillsammans med ögonen betydligt smalare än thorax, framtill något utdraget framför ögonen. Hjessan bredare än längden, framåt något afsmalnande, omgifven af kölar, af hvilka de på sidan isynnerhet äro hvasst upphöjda, basen run-

dadt urbräddad, ofvan genom en tydlig bågformigt böjd köl delad i tvenne delar, af hvilka den bakre är större, halfmånformig, concav, den främre framåt sluttande, kort; hvardera i midten otydligt kölade. Pannan bakåt rundadt utvidgad, straxt före spetsen åter något afsmalnande, i spetsen bågformigt urbräddad, med tydliga sidokölar och en längdköl i midten, hvilken vid spetsen är försedd med en liten klar, glänsande punkt eller ocell. Clypeus är mot spetsen afsmalnande, på sidorna och i midten kölad. Kinderna äro smala, tillbakadragna; deras plan bildande en rät vinkel mot pannan, i öfra delen bärande de tydliga invid ögonens nedre kant liggande punktögonen och ett stycke nedan om dem de djupa, tydligt begränsade antenngroparna. Rostrum är långt, fint och cylindriskt. Antennerna mycket korta, första leden nästan skiflik, helt och hållet dold inom antenngroparna, den andra nästan klotformig, besatt med små uppstående punkter; den tredje är ytterst liten, borsten fin, rakt utstående. Pronotum är mycket kort, lik en halskrage slutande sig efter hufvudets bakkant, framtill i midten framsträckt och tvärhuggen, på sidorna sinuerad efter ögonens bakkant, baktill i midten djupt vidkelformigt urbräddad, på sidorna rundad, ofvan på tvären hvälfd, med en köl längs midten och en annan utefter framkanten. Mesonotum stort, obetäckt, tillsammans med scutellen rhombformigt, ofvan 6-köladt. Täckvingarna vid basen betäckta af en liten men tydlig, ofvan inböjd, humeralsköld; de äro mycket breda och platta, vid basen utvidgade, sedan jemnbreda, i spetsen afrundade, genomskinliga, försedda med tydliga nerver, hvilka äro besatta med små upphöjda, grynlika, borstbärande punkter; brachium och den yttre grenen af cubitus före midten grenade i tvenne armar, hvilka likasom inre cubitalnerven baktill äro förgrenade; clavi tvenne nerver i midten sammanlöpande, deras gemensamma stam ett stycke före spetsen förenad med inre kanten. Flygvingarna (Tab. II, f. 34) äro alltid fullständigt utvecklade, omgifna af en kantnerv; längdnerverna äro 6, första och andra straxt bakom midten sammanbundna medelst en något sned tvärnerv, samt bakom denna tvågrenade; den tredje bakom midten tvågrenad, den yttre grenen med en tvärnerv sammanbunden med andra längdnerven och före spetsen åter tvågrenad. De främre och mellersta höfterna äro tillplattade och concava. Benen äro temligen långa och spensliga, låren och skenbenen otydligt räflade; de bakre tibierna beväpnade med trenne korta och starka tornar, af hvilka den första är belägen helt nära basen och i spetsen på den längre utdragna inre sidan omgifven af en halfcirkel af små tandlika taggar. Baktarsernas första led är betydligt längre än de båda öfriga tillhopa, likasom den andra mot spetsen utvidgad och på inre sidan slutande med dylika tornar, som tibiernas, ehuru ännu

mindre. Abdominalsegmenten äro ofvan 6, under 5, de bakre i spetsen urbräddade. Hannens två första genitalsegment ringformiga, det första otydligt, det andra ganska stort, undertill i spetsen försedt med ett tandlikt utsprång och innantill bärande tvenne bakåt rigtade bihang, hvilka vid basen äro smala och trinda, men i spetsen hastigt utvidgade till en bred platt skifva. Honans genitalsegment äro korta och tillbakadragna; äggläggningsslidans sidoklaffar äro långt utdragna, smalt svärdlika, omgifvande slidan med undantag af basen och tillsammans med denna i spetsen mötande det långt utdragna analröret och med detta bildande liksom en tång, inom hvilken abdomens spets är betäckt med ett hvitt ulligt fjun, som lätt afnötes.

Arterna af detta slägte lefva i allmänhet på fuktiga ängar och kärr.

1. *C. cunicularius* L.

Oblongus, latus, nigricans; clypeo, carinis capitis, antennis, pronoto, tegula humerali, venis tegminum pedibusque cum coxis flavis; fronte longitudinaliter vix convexa, latitudini hujus maximae aequalis; fovea antennali ab oculis remotiore, intervallo quam diametro foveae dimidio distincte longiore; tegminibus latitudine $2\frac{3}{4}$ longioribus, hyalinis, vena costali granulis majoribus et remotioribus quam ceteris armata, plaga basali irregulari fasciisque duabus, prima ante medium angustiore, secunda ante apicem latiore, fuscis; alis hyalinis, macula distincta oblonga ad marginem anteriorem ante apicem fusca; suturis abdominis pectorisque ferrugineis. Long. $6\frac{3}{4}$ — $7\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento secundo genitali supra subtusque rotundato-emarginato, subtus denticulo acuto instructo; lobis lateralibus obtuse rotundato-angulatis; appendicibus genitalibus intus angulo obtuso conniventibus, apice extusque fortiter oblique rotundato-dilatatis.

Femina: segmento ultimo ventrali angulariter exciso.

Cicada L., *Syst. Nat.* II, 711, 44 (1767).

Flata Germ., *Mag. d. Ent.* III, 195, 6.

Cixia Burm., *Handb. d. Ent.* II, 157, 3.

Cicada nervoso-punctata De Geer, *Abh. Gesch. Ins.* III 117, 4, tab. 12, fig. 1—5.

Flata nervosa var. β , Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 72, 1.

Cixius nervosus Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 47, 2.

— Flor, *Rhynch. Livl. II*, 22, 1 (partim).

Cixius nervosus var. *b*, Zett., *Ins. Lapp.*, 304, 1. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 112, 22.

Var. b, ♂♀: tegminibus fuscis, fascia postica saturatiore, apice late maculaque parva costali ante stigmam hyalinis.

Cixius nervosus var. *c*, Zett., *Ins. Lapp.*, 304, 1.

Allmän på ängar och bland buskar öfver nästan hela Finland samt norra och mellersta Sverige men torde vara sällsyntare i dess sydligaste delar. Föröfrigt utbredd öfver nästan hela Europa. — U. F. M.

2. *C. nervosus* L.

Oblongus, latus, nigricans, clypeo, carinis capitis, pronoto, tegula humerali, venis tegminum pedibusque cum coxis pallide flavis; fronte longitudinaliter leviter convexa, carina media latitudine maxima distincte brevior, fovea antennali ab oculis remotiore, intervallo quam diametro dimidio foveae fere latiore; tegminibus latitudine $2\frac{3}{4}$ longioribus, vena costali granulis majoribus et remotioribus quam ceteris armata, granulis omnibus longe setosis; hyalinis, macula irregulari humerali, fascia angusta ante medium maculaque distincta stigmaticali fuscis; alis hyalinis, immaculatis. Long. (♀) 6—6 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento secundo genitali supra obtusius, subtus profundius rotundato-emarginato ibique medio denticulo triangulari instructo, lobis lateralibus vix angulatis; appendicibus genitalibus apice intus parum, extus fortiter securiformiter dilatatis.

Femina: segmento ultimo ventrali obtusius angulariter exciso.

Zett., *Ins. Lapp.*, 304, 1. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 112, 22.

Cicada L., *Faun. Sv. Ed. I*, 632 (1746). — *Ed. II*, 240, 882. — *Syst. Nat. II*, 709, 25. — Fabr., *Ent. syst. IV*, 42, 64.

Flata Germ., *Mag. d. Ent.* III, 191, 5. — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 71, 1.

Cixia Burm., *Handb. d. Ent.* II, 157, 2.

Cicada muscaeformis Schrank, *Enum. Ins. Austr.*, 253, 482.

Cixius minor Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 47, 3.

Sällsyntare än föregående, med hvilken den ofta blifvit förblandad. Funnen i Tavastland af O. Hjelt, i Österbotten af Wasastjerna, i Yläne af C. Sahlberg och i Finnmarken af Zetterstedt. Föröfrigt är den funnen med säkerhet endast i Tyskland, men har troligen en vidsträcktare utbredning. — U. F. M.

Obs. Då Linnés samt isynnerhet Germars ofvan citerade beskrifningar fullkomligt öfverensstämma med ifrågavarande art, har jag ansett mig böra föredraga Linnés benämning framför den långt senare af Kirschbaum föreslagna *C. minor*, ehuru denna sistnämnde författare eger förtjensten, att hafva uppdagat dess säkraste artkännetecken.

3. *C. distingvendus* Kirschb.

Oblongus, latus, niger; carinis capitis, rostro, apice excepta, pronoto, tegula humerali tegminum, tibiis tarsisque pallide flavis; vertice medio latitudine dimidia apicali distincte longiore; fronte leviter longitudinaliter convexa, carina media quam latitudine maxima vix brevior; fovea antennali oculis approximata, intervallo diametro foveae triplo angustiore; rostro basin coxarum posticarum attingente; tegminibus latitudine $2\frac{3}{4}$ longioribus; vena costali granulis majoribus et remotioribus quam ceteris armatis, obscure hyalinis, fusco-nebulosis, alis hyalinis, apice obsolete fumatis. Long. 5—5 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento secundo genitali supra obtuse, subtus profunde rotundato-emarginato, infra medio denticulo acuto instructo, lobis lateralibus postice subtruncatis, infra obtuse angulatis; appendicibus genitalibus intus leviter, extus fortiter, fere securiformiter dilatatis; corpore minore, tegminibus pallidioribus, obsolete fusco-nebulosis.

Femina: segmento ultimo ventrali obtusius angulariter exciso, corpore majore, tegminibus obscurioribus, fortius fusco-nebulosis.

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 48, 6 (1868).

Delphax Cynosbatis Fall., *Act. Holm.* 1806, 26, 2 (nec Fabr.).

Cixius Cynosbatis Zett., *Ins. Lapp.*, 304, 2.

Flata cunicularia Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 72, 2.

Flata stigmatica H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 17 (nec Germ.).

Cixius contaminatus Flor., *Rhynch. Livl.* II, 24, 2 (nec Germ.).

Var. b, ♀: tegminibus obscure fuscis, venis maculaque parva transversali ad marginem costalem posterius albidis.

Allmän på kärr och mossar, isynnerhet på *Ledum palustre* från Maj till Augusti månader i hela Finland och nordligare delen af Skandinavien, men blifver sällsyntare i de sydligare provinserna. Föröfrigt är den funnen i Ryssland och norra Tyskland. — U. F. M.

4. *C. contaminatus* Germ.

Oblongus, angustior, niger, fronte, clypeo basi, rostro, carinis capitis et pronoti, tegula humerali tegminum, suturis pectoris abdominisque, tibiis, geniculis tarsisque flavescentibus; vertice latitudine dimidia apicali distincte longiore; fronte longitudinaliter parum convexa, carina media quam latitudine maxima vix brevior; foveis antennalibus oculis approximatis, intervallo diametro foveae fere triplo angustiore, rostro basin coxarum attingente; tegminibus deflexioribus, extus levissime rotundatis, latitudine $2\frac{3}{4}$ longioribus; vena costali intus granulis parvis ceteris aequalibus et aeqve late distantibus armata, granulis omnibus longe setigeris, hyalinis, obsolete trifasciatim, postice latius, fusco-nebulosis; alis hyalinis, apice obsolete fumatis. Long. 5 m. m.

Mas: segmento secundo genitali supra late, subtus profundius rotundato-emarginato ibique denticulo lato triangulari instructis, lobis lateralibus vix angulato-prominulis; appendicibus analibus intus vix, extus modice, securiformiter dilatatis (sec. Kirschb.).

Femina: segmento ultimo ventrali late rotundato-emarginato.

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 49, 9.

Flata Germ., *Mag. d. Ent.* III, 196, 7 (1816).

Var. b, ♀: tegminibus intus late obscure fuscis, extus hyalinis.

Flata albicincta Germ., *Mag. d. Ent.* III, 199, 9.

Flata contaminata var. H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 144, 5.

Var. c, ♀: tegminibus totis infuscatis, macula parva transversa ad marginem costalem hyalina, maculis costalibus loco fasciarum obscurioribus (sec. Kirschb.).

Sällsynt; hittills endast funnen i Skåne af Boheman och på Gotland af Dahlbom på Ek och Ask. Föröfrigt är den med säkerhet funnen endast i Tyskland. — S. R.-M.

Obs. Då Kirschbaum funnit formen *Flata albicincta* i copulation med hufvudformen, kan den redan af Herrich-Schäffer uttalade åsigtten, att denna endast är en varietet af ifrågavarande art, anses för konstaterad.

Gen. 39. *Oliarius* Stål.

Berl. Ent. Zeitschr. VI, 306 (1862).

Corpus latiusculum, depressum. Caput cum oculis prothorace nonnihil angustius, basi angulato-emarginatum, antice ante oculos parum productum; vertice angustiore, excavato, lateribus carinato, ante apicem carina transversa angulata instructo; fronte clypeoque conjunctim lanceolatis, carina media percurrente distincta instructis, lateribus carinatis; fronte apice ocello obsoleto instructa; genis, temporibus, antennis rostroque omnino ut in genere praecedenti. Oculi majores, fortiter convexi, subtus levissime sinuati. Pronotum postice profunde et acute angulato-emarginatum, antice medio subangulato-productum, lateribus rotundato-sinuatum, margine antico et postico carinato-elevatis. Mesonotum supra planum, 5-carinatum, lateribus deflexis; scutello apice subelevato. Tegulae humerales tegminum ut in genere praecedenti. Tegmina magna, latiuscula, parum deflexa, extus a basi modice rotundato-dilatata, deinde lateribus subparallelis, apice rotundata, hyalina, venis crassis, submuticis; vena exteriori cubiti brachioque ante medium furcatis, omnibus

postice ramosis et hinc inde venis transversalibus conjunctis. Alae (Tab. II, f. 35) explicatae, vena marginali cinctae, venis longitudinalibus sex, prima et secunda pone medium vena obliqua conjunctis et deinde furcatis, tertia mox pone medium furcata, ramo exteriori ramum interiorem tertiae tangente. Coxae, pedes segmentaque genitalia omnino ut in genere praecedente.

Från föregående slägte afviker detta endast i följande hänseenden. Kroppen är något smalare. Hjessan baktill vinkelformigt utskuren. Ögonen något större. Pronotum framtill i midten smalare utdragen, baktill hvassare vinkelformigt utskuren. Mesonotum försedt med fem långsgående kölar. Täckvingarna äro vid basen mindre hastigt dilaterade, nerverna nästan släta. Flygvingarnas (Tab. II, f. 35) andra längdnerv delar sig genast bakom tvärnerven i tvenne grenar, af hvilka den yttre före spetsen åter delar sig och den inre i en punkt råkar tredje längdnervens yttre gren.

Detta slägte har en vidsträckt utbredning och förekommer i tempererade och varma zoner såväl i gamla som nya världen. Den hos oss förekommande arten lefver på sumpiga ställen bland *Phragmites*, *Eriophorum* etc.

1. *O. leporinus* L.

Oblongus, niger, carinis capitis et pronoti, scutello apice, tegula humerali tegminum maxima ex parte, suturis pectoris et abdominis, tibiis, tarsis vittisque femorum albido-flavis; vertice latitudine basali paullo longiore, apicem versus angustato, ante carinam transversalem obtuse longitudinaliter carinato; fronte longitudinaliter vix convexa, carina media superne anguste furcata, ramis foveolam parvam triangularem includentibus; rostro apicem coxarum posticarum fere attingenti; pronoto medio vertice quintuplo brevior; mesonoto carinis rufescentibus, lateralibus rectis, basin versus leviter divergentibus, intermediis leviter arcuatim excurvatis; tegminibus lacteis, venis subtilissime punctulatis, a basi ultra medium maculaque stigmaticali pallide flavis, illis apice fuscis, lineola distincta infra stigmam venisque transversalibus, areas apicales basi terminantibus, late nigris; alis hyalinis, venis postice fuscis. Long. 6—7½ m. m.

Mas: segmento secundo genitali supra fere usque ad basin rotundato-emarginato, subtus anguste sinuato, medio processu angusto acuto instructo, lobis lateralibus postice obtuse rotundatis; appendicibus genitalibus basi teretibus sigmoideo-flexis, apice extus fortiter rotundato-dilatatis, puberulis, tuba anali lateribus fortiter subfoliaceo-dilatatis, fornicato-deflexis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice late fere usque ad basin angulariter exciso, genitali primo medio obtuse rotundato-producto; vagina valvulisque lateralibus a basi latiore postice acuminatis, genitalibus apice lana floccosa nivea dense impletis.

Cicada L., *Faun. Sv.*, 242, 887 (1761). — *Syst. Nat.* II, 711, 43 (verisimiliter).

Flata pallida H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 144, 4.

Pentastiridius pallens Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 46 (verisimiliter).

Sällsynt; funnen i Pargas af O. Reuter; jag har funnit den vid Kaidanoja i Yläne i Juli 1865 samt i stor mängd på gungfly bland *Phragmites* och *Eriophorum* vid Tiudie i Ryska Karelen (62° 40') d. 3 Juli 1869; äfven är den tagen i Ryska Karelen af M. af Tengström och A. Günther. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Tyskland. — U. F. M.

Obs. Det synes mig vara högst sannolikt att Linné haft för sig ifrågavarande art vid beskrifvandet af *Cicada leporina*. Uttrycken i *Fauna Svecica* "alae albidae, superiores lineolis transversis anastomoses constituentibus" — "supra marginem inferiorem versus posticam linea parva, nigra, acuta" låta icke rimligtvis tyda sig på någon annan inhemsk art. Falléns och Zetterstedts förmodan, att denna art skulle hänföra sig till *Cixius distingvendus* Kirschb. synes hafva intet skäl för sig. Bättre öfverensstämmer Linnés beskrifning på *Pentastira leporina* H.-Sff., Kirschb., men denna art är ännu ej observerad hvarken inom Skandinavien eller Finland. Ett säkert utslag i frågan kan endast undersökning af typexemplaret gifva. Den af Germar beskrifna *Flata pallens* synes afvika från vår art genom gult mesonotum och ljusare ben.

Trib. II. Achilides Stål.

Caput cum oculis pronoto distincte angustius. Clypeus lateribus distincte carinatus. Frons apice ocello destituta.

Pronotum breve, basi profundius emarginatum. Tegmina deplanata, intus valvantia, trunco communi venarum clavi in apice ipsa clavi incurrente. Tarsi postici articulo primo elongato.

Gen. 40. *Helicoptera* Am. et S.

Hist. nat. Hem. 516, 416 (1843).

Corpus oblongum, depressum. Caput antice ante oculos productum, basi rotundato-emarginatum; vertice antice rotundato-producto, lateribus carinato-marginatis, supra excavato; fronte et clypeo conjunctim lanceolatis, longitudinaliter carinatis, acute marginatis, sutura clypeali arcuata; genis angustis, retractis, angulum rectum cum plano frontis formantibus, supra ocellum distinctum prope marginem inferiorem oculorum ante antennarum basin gerentibus; temporibus antice angulato-prominulis. Rostrum tenue, filiforme, apicem coxarum posticarum fere superantibus. Antennae in fovea profunda in parte superiore genarum sub margine postico oculorum positae, brevissimae; articulo primo brevissimo, in fovea plane recondito, secundo globoso, granulato-punctato, tertio minimo, globoso, seta tenui. Oculi rotundati, globosi, margine inferiore obsoletissime sinuato. Pronotum breve, antice medio obtuse productum, lateribus obsoletius sinuatum, basi medio late emarginatum, angulis posticis rotundato-truncatis, marginibus lateralibus acutis, basin versus fortiter divergentibus, supra tricarinatum. Mesonotum obtuse tricarinatum; scutellum acuminato-productum, apice elevatum. Tegula humeralis tegminum parva sed distincta, transversa, supra inflexa. Tegmina deplanata, lata, basi leviter rotundato-dilatata, deinde marginibus parallelis, apice rotundata, transversim parum convexa, intus apice valvantia, elevato-venosa; venis laevibus, exteriori cubiti brachioque ante medium furcatis; venis clavi pone medium curvatim unitis, trunco communi in apice ipsa incurrente. Alae (Tab. II, f. 36) immarginatae, venis sex longitudinalibus instructae, prima medio marginem exteriorem tangente et furcata, ramo exteriori

abbreviato, interiore curvato et cum secunda vena longiore conjuncto, ante apicem iterum furcata, secunda mox pone medium cum ramo exteriori tertiae vena transversali conjuncta, postice furcata, ramo exteriori ante apicem iterum furcato; tertia longitudinali pone medium ramum extrorsum oblique emittente, hoc postice furcato, ramo interiore iterum furcato; vena anali ramosa. Coxae anteriores complanatae. Pedes elongati, subcompressi, femoribus tibiisque subcanaliculatis, tibiis postis extus medio spina crassa armatis, apice ut et tarsorum articulis duobus basalibus intus productis et spinuloso-coronatis, tibiis anticis femoribus cum trochanteribus longitudine subaequalibus.

Arterna af detta slägte hafva en aflång nedtryckt kroppform. Hufvudet är ganska litet, spetsigt, tillsammans med ögonen mycket smalare än pronotum, i spetsen tydligt utdraget framför ögonen. Hjessan är baktill rundadt urbräddad, i spetsen rundadt framsträckt; framtill och på sidorna hvasst kölad, ofvan urgröpt. Pannan tillsammans med clypeus af lancettlik omkrets, i midten äro båda kölade, med upphöjda sidokanter, pannan utan ocell. Kinderna äro smala, ställda i rät vinkel mot pannans plan. Ocellerna äro belägna helt nära intill ögonens undre kant. Tinningarna framför ögonen triangelformigt utvidgade. Rostrum är smalt trådformigt, räckande obetydligt öfver bakhöfternas spets. Antennerna äro fästade i djupa gropar, belägna under ögonens bakre kant och bakom punktögonen; första leden mycket kort, dold i antenngropen, den andra klotformig, besatt med punktlika knölar, tredje mycket liten, borsten fin. Ögonen äro rundade, undre kanten föga sinuerad. Pronotum är temligen kort, ungefär af hjessans längd, framtill i midten trubbigt framsträckt, på sidorna bakom ögonen obetydligt sinueradt, basen trubbvinkelformigt urbräddad, bakhörnen afstympade, sidokanterna temligen långa, hvassa, bakåt divergerande; ofvan med 3 kölar. Mesonotum är stort, ofvan 3-köladt. Scutellen i spetsen utdragen, upphöjd. Täckvingarnas humeralsköld liten, men tydlig, kort, dess öfra del nedböjd. Täckvingarna breda, nedplattade, vid basen lindrigt rundadt dilaterade, sedan jemnbreda, i spetsen rundade, ofvan på tvären obetydligt convexa, försedda med upphöjda nerver; cubiti yttre gren och brachium bakom midten tvågrenade; clavi nerver bakom midten inkrökta och förenade till en gemensam stam, som utlöper i sjelfva spetsen af clavus. Flygvingarna (Tab. II, f. 36) sakna kantnerv; längdnerverna äro sex, den första i midten vidrörande yttre kanten och derstädes delad i

tvenne grenar, af hvilka den yttre är afkortad, den inre böjd och med en tvärnerv sammanbunden med andra längdnerven och före spetsen åter tvåklufven, den andra med en kort tvärnerv förenad med den tredjes yttre gren, derefter åter klufven, den yttre grenen före spetsen tvågrenad; den tredje längdnerven är nästan rät, bakom midten utsändande en gren, som gör en trubbig vinkel och klyfves i tvenne grenar, af hvilka den inre åter förgrenar sig; den innersta basalnerven är försedd med flera korta grenar. De tvenne främre paren höfter äro tillplattade. Benen temligen långa, obetydligt platträckta, otydligt refflade. Främre tibierna något längre än låren; de bakre i midten på yttre sidan beväpnade med en stark tagg, i spetsen likasom de två första tarsallederna något utvidgade och på inre sidan utdragna samt omgifna af en rad tandlika tornar.

Arterna af detta släkte lefva på Pilarter och andra löfträd.

1. *H. Lapponica* Zett.

Oblonga, fusco-ferruginea, facie, pectore, scutello apice pedibusque pallide flavis, pectore lateribus vitta continuata nigricante; capite acuto; vertice latitudine basali vix breviorre, apicem versus rotundato-angustato; fronte longitudinaliter haud convexa, carina media latitudine maxima fere dimidio longiore, ab apice capitis pone medium sensim dilatata et ante apicem iterum angustata; pronoto verticis longitudine, carinis lateralibus postice divergentibus et abbreviatis; mesonoto cum scutello pronoto circiter triplo longiore, obsolete tricarinato; tegminibus subtilissime transversim rugulosis, subpellucidis, obsolete fusco-nebulosis, venis postice hinc inde venis transversis irregulariter conjunctis; alis obsolete fumatis. Long. 7—8½ m. m.

Mas: segmento secundo genitali supra fere usque ad basin rotundato-emarginato, subtus medio lobato-producto, lobis lateralibus postice obtusis, quam medio brevioribus; appendicibus genitalibus distantibus, depressis, oblique positis, latitudine duplo longioribus, intus basi sinuatis, extus subrotundato-angustatis, longitudinaliter impressis; tuba anali elongata, angusta, apice acute appendiculata.

Femina: segmento ultimo ventrali postice fortiter transversim impresso, apice subtruncato; segmentis genitalibus

brevissimis, medio profunde inaequaliter foveolato-impres-
sis; vagina brevissima, valvulis lateralibus squamiformibus
tectis; tuba anali apice appendice parva, ovali, fornicata in-
structa.

Cixius Lapponicus Zett., *Ins. Lapp.*, 304, 3 (1840).

Var. b, ♀: tegminibus hyaline nebulosis, apice clavi
anguste venisque posticis, praesertim transversalibus, hinc in-
de albis.

Sällsynt; funnen i Yläne af C. Sahlberg, i Österbotten
af Wasastjerna; jag har funnit den vid Kätkesuando i Torneå
Lappmark (66° 30') den 2 September 1867. I Sverige är den
tagen vid Långseleberg och Stensele i Umeå Lappmark den 3
Juli 1832 af Dahlbom. — U. F. M.

2. *H. confinis* Zett.

Oblonga, fusco-nigra, carinis pronoti, clypeo, apice scu-
telli, pectore pedibusque flavis, fascia angusta frontali, apice
basique genarum albidis, tegminibus parce albo-irroratis; ca-
pite obtusiusculo; vertice latitudine basali dimidio brevior, apicem
versus leviter angustato, apice obtuse subangulato; fronte longitudinaliter
distincte convexa, apicem versus leviter rotundato-dilatata et mox ante
apicem iterum angustata, carina media quam latitudine maxima paullo
longiore; pronoto verticis longitudine, carinis lateralibus fortius elevatis;
mesonoto cum scutello pronoto quintuplo longiore, carinis
normalibus antice distinctioribus, inter his carina obsoletis-
sima vix observanda; tegminibus venis transversalibus bise-
riatim gradatim positis, areas anteapicales 7 terminantibus;
alis infuscatis. Long. 7 m. m.

Mas et Femina mihi ignota. (Specimen descriptum ab-
domine caret.)

Cixius Zett., *Ins. Lapp.*, 704, 4 (1840).

Cixidia Fieb., *Neue Gatt. und Art. Hom.*, 3, 5 fig. 5.

Sällsynt; endast funnen af Gyllenhal i Westergötland.
— S. R.-M.

Trib. III. Issides Am. et S.

Caput cum oculis pronoto haud vel paullo angustius. Clypeus convexus, lateribus haud carinatus. Frons ocello destituta. Pronotum minus breve, postice obsolete emarginatum. Mesonotum cum scutello pronoto haud magis quam triplo longius. Tegula humeralis tegminum maxima ex parte occulta. Tegmina saepissime convexiuscula.

Gen. 41. Ommatidiotus Spin.

Guer. Rev. Zool. (1839).

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto latius, ante oculos distincte productum; vertice basi obsolete emarginato, apice obtuse angulato-rotundato, supra plano, margine carinato; fronte lateribus rotundata, utrinque bicarinata, convexiuscula; clypeo convexo, immarginato, apicem versus angustato, basi rotundato; genis minus angustis, retractis, angulum rectum cum fronte formantibus; ocellis parvis, ad marginem inferiorem oculorum insertis; loris nullis; temporibus valde angustis. Rostrum breve, articulo ultimo brevissimo. Antennae in fovea sub oculis positae, articulo primo brevi, sed distincto, secundo ovali, primo duplo longiore tuberculato, tertio minimo, seta tenui. Oculi maximi, ovales, fere dimidia sua parte pone basin verticis prominentes. Pronotum breve, transversum, antice medio rotundato-truncatum, lateribus sinuatum et marginatum, basi obsolete emarginatum, lateribus pone oculos brevissimis. Mesonotum utrinque longitudinaliter carinatum. Tegula humeralis tegminum parva, basi tecta. Tegmina venis longitudinalibus versus apicem tantum venis transversalibus conjunctis et ramosis; venis clavi ante medium unitis, trunco communi in sutura clavi ante apicem incurrente. Alae (Tab. II, f. 37) in *forma macroptera* immarginata, venis longitudinalibus quinque subsimplicibus, exterioribus tribus venis tantum obsolete transversalibus conjunctis; in *forma brachyptera* nullae. Pedes crassiusculi, femoribus subtus obsolete canaliculatis, tibiis anteriori-

oribus subteretibus, posticis extus spina brevi depressiuscula armatis, apice intus productis et remotius spinuloso-coronatis; tarsis brevibus, posticis articulis duobus basalibus dilatatis, apice utrinque spinula dentiformi armatis. Coxae anteriores longitudinaliter excavato-compressae, posticae extus inaequaliter carinatae, postice dentato-prominentes. Abdomen segmentis sex compositum, primo ventrali et ultimo dorsali brevissimis, aegre observandis.

Kroppen är aflång, framtill nedplattad. Hufvudet stort, tillsammans med ögonen tydligt bredare än pronotum, framskjutande framom ögonen. Hjessan vid basen obetydligt sinuerad, i spetsen rundadt trubbvinklig; ofvan nästan plan, framtill och på sidorna begränsad af en fin upphöjd kant. Pannan är något hvälfd, på sidorna afrundad, i spetsen nästan halfcirkelformigt urbräddad, på sidorna 2-kölad, i midten försedd med en otydlig kant. Clypeus hvälfd, framåt afsmalnande, sidorna okantade, men midten med en otydlig längdköl. Kinderna tillbakadragna, temligen breda, vid ögats undre kant bärande de små men tydliga punktögonen. Tyglarna saknas helt och hållet. Tinningarna äro mycket smala. Rostrum kortare än clypeus, dess slutled ytterst kort, smalare än den föregående. Antennerna äro belägna i små gropar under ögonen; första leden kort, men tydlig; den andra oval, dubbelt längre än föregående, besatt med små upphöjda knölar; den tredje mycket liten, knappt urskiljbar; borsten fin. Ögonen äro stora, bredt ovala, bakåt nästan med sin halfva längd sträckande sig bakom hjessans bas. Pronotum är kort, rundadt trapezoidal, framtill fint kantadt, i midten rundadt afstympadt, på sidorna sinueradt, basen obetydligt urbräddad, sidorna bakom ögonen mycket korta. Mesonotum och scutellum i midten kölade, den förra nära sidorna försedd med räta kölar. Täckvingargarnas humeralsköld liten, vid basen betäckt af prothorax sidoflikar. Täckvingarnas tre längdnerver endast mot spetsen medelst tvärnerver förenade och grenade. Clavi tvenne nerver före midten förenade, den gemensamma stammen före spetsen utlöpande i clavi sutur, hvilken dock endast hos den långvingade formen är märkbar. Flygvingarna (Tab. II, f. 37) hos den långvingade formen med 5 nästan enkla längdnerver, hvaraf endast de tre yttre medelst otydliga tvärnerver äro med hvarandra sammanbundna. Hos den kortvingade formen saknas de aldeles. Främre höfterna tillplattade, på yttre sidan med en långsgående intryckning; de bakre på yttre sidan hvasskantade och baktill utlöpande i en hvass tand. Benen äro kraftiga; låren med en otydlig räffla; främre tibierna nästan trinda, de bakre något plat-

tade, i midten på yttre sidan beväpnade med en tandlik tagg, i spetsen på inre sidan slutande med en halfkrets af små tandlika tornar. Tarserna äro korta, de bakres två första leder för-tjockade, i spetsen på hvardera sidan beväpnade med en liten hvass tagg, basalleden kortare än de två öfriga tillsammans. De bakre benen oftast framåt sträckta. Abdomen består af sex ventral- och sex dorsalsegment, af hvilka det första ventralsegmentet och sista dorsalsegmentet äro korta och svåra att urskilja.

Den kända arten lefver på fuktiga ängar i tempererade zonen.

1. *O. dissimilis* Fall.

Oblongus, nitidus, parce tenuissime pubescens, subtus nigro-fuscus, flavo-variegatus; vertice latitudine basali paullo brevior, medio quam lateribus $\frac{2}{3}$ longior, subexcavato; fronte carina media latitudine paullo brevior, carinis lateralibus parallelis, convexa, obsolete rugulosa; pronoto basi longitudine sua triplo longior, mesonoto scutelloque sublaevibus, tegminibus lateribus marginatis, transversim subtilissime rugulosis, venis elevatis; pedibus longius pubescentibus; species dimorpha. Long. 3—5 $\frac{1}{2}$ m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine fere duplo longioribus, subparallelis, strictis, sutura clavi distincta, postice hyalinis, apice singulariter rotundatis; alis explicatis, tegminibus vix brevioribus, albido-hyalinis; pronoto transversim convexo; mesonoto cum scutello fortius convexo, pronoto triplo longiori.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine paullo longioribus, coriaceis, angustis, apicem versus rotundato-angustatis, fornicatis; alis nullis; pronoto supra fere plano; mesonoto cum scutello supra plano, pronoto duplo longiore.

Mas: segmento genitali supra anguste exciso, lobis lateralibus supra angulato-prominulis, subtus globoso-convexo, postice subrecto, appendicibus genitalibus oblique positis, subtriangularibus; tuba anali appendicibus destituta; ater, vertice, pronoto, mesonoto, tegminibus intus late, tibiis tarsisque albido-flavis, linea longitudinali ab apice verticis usque ad apicem clavi ducta vittisque duabus inter venis tegminum fulvis.

Femina: segmentis genitalibus duobus basalibus medio impressis et subdivisis, vagina breviuscula, valvulis laterali-
bus postice angustatis et productis, apice obtusiusculis; nigro-
fusca, corpore supra cum tegminibus, tibiis tarsisque sordide
flavis, linea longitudinali ab apice verticis usque ad apicem
clavi ducta vittisque duabus interioribus tegminum fulvis.

Flor, *Rhynch. Livl. II*, 94, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 57.

Issus Fall., *Act. Holm. 1806*, 123, 2. — Hem. Sv. *Ci-
cad.*, 70, 2. — Germ., *Faun. Ins. Eur. IX*, 15, 16. — J.
Sahlb., *Bidr. Finl. Dim. Ins., Not. Skpts pro F. et Fl. Fenn.
förh. IX*, 219, 25 (form. macr.).

Var. b, ♀: signaturis fulvis paginae superioris nullis,
ceterum ut in *a*.

Var c, ♀: corpore toto aterrimo.

Den kortvingade formen är ej sällsynt i Yläne på fuktiga
ängar. Af den långvingade har jag funnit ett enda exemplar
den 12 Augusti 1864; i Österbotten är den funnen af Wasa-
stjerna. I Sverige är denna art tagen i Westergötland af Gyl-
lenhal. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Liv-
land, vid Moskva och i Ungern. — U. F. M.

Gen. 42. *Issus* Fabr.

Syst. Rhyng., 99, 1 (1803).

Corpus breviter ovatum. Caput cum oculis pronoto
paullo angustius, ante oculos parum productum, basi obtuse
rotundato-emarginatum; vertice carina angulum formante ter-
minato, utrinque elevato-marginato, supra parum concavo;
fronte lata, nonnihil reclinata, pone medium dilatata, lateri-
bus acute marginata, medio longitudinaliter et antice trans-
versim carinata; clypeo leviter inflexo, convexo, apicem ver-
sus angustato; genis latiusculis, retractis, longitudinaliter paul-
lo convexis; ocellis lorisque nullis. Rostrum medium coxa-
rum posticarum attingens, articulo apicali minus breve, lati-
tudine sua triplo longiore. Antennae ut in genere praece-
dente. Oculi subrotundati, pone basin verticis longe promi-
nentes. Pronotum verticis longiudine, medio obtuse produ-

ctum, lateribus sinuatum, basi subtruncatum, supra inaequale; lobis lateralibus magnis, valde dilatatis. Mesonotum seu scutellum breviter triangulare, pronoto dimidio longius. Tegula humerali tegminum suboculta. Tegmina subcoriacea, mox pone medium fortiter rotundato-dilatata, deinde angustata, apice anguste rotundata, subfornicata, utrinque marginata, elevato-venosa, venis transversalibus plurimis subreticulata; clavo distincto, venis pone medium unitis, trunco communi in apice clavi incurrente. Alae (Tab. II, f. 38) convexae, vena marginali cinctae, apice obtuse rotundatae, venis longitudinalibus venis pluribus transversalibus fere reticulatim conjunctis. Pedes crassiusculi; femoribus anterioribus quam posticis fere longioribus; tibiis omnibus prismaticis, posticis extus bispinosis; ceterum tarsisque ut in genere praecedente.

Kroppen är bredt äggrund, bakåt sluttande. Hufvudet är tillsammans med ögonen smalare än pronotum, baktill rundadt urbräddadt, framtill obetydligt utdraget framför ögonen. Hjessan framtill begränsad af en vinkelformigt böjd tvärköl, vid basen och på sidorna kantad, ofvan obetydligt koncav. Pannan är bred, bakåt sluttande, före spetsen rundadt utvidgad, på sidorna kantad och i midten försedd med en längdköl. Clypeus hvälfd, okantad, föga inböjd, mot spetsen afsmalnande. Kinderna äro temligen breda, nästan qvadratiska, tillbakadragna, på längden hvälfda. Punktögonen och tyglar saknas. Rostrum är temligen lång, nående midten af bakre höfterna, sista leden något smalare än föregående och ungefär hälften så lång som denna. Antennerna äro bildade såsom hos föregående slägte. Ögonen nästan runda, sträckande sig betydligt bakom hjessans bakkant. Pronotum af hjessans längd, framtill i midten trubbigt framsträckt, på sidorna sinueradt, baktill nästan rät, ofvan i midten intryckt. Mesonotum tillsammans med scutellen bredt triangelformig, ofvan med en svag köl. Prothorax, sidoflikar breda, utvidgade. Täckvingarnas humeralsköld liten, nästan helt och hållet dold. Täckvingarna från basen hastigt nästan vinkelformigt utvidgade, derifrån rundadt afsmalnande och inböjda, nästan hvalflika, längdnerverna äro förenade medelst talrika nästan nätlikt förgrenade tvärnerver. Flygvingarna (Tab. II, f. 38) ovala, concava, i spetsen ej sinuerade, längdnerverna baktill förenade medelst några tvärnerver, den första, tredje och fjerde tvåklufvna. Benen temligen starka; de främre låren nästan längre än de bakre, alla

tibierna kantiga, prismatiska, de bakre på yttre sidan beväpnade med 2 starka taggar, i spetsen omgifna af en halfkrets små, hvassa taggar. Tarserna byggda ungefär såsom hos föregående slägte, basalleden på de bakre tydligt bredare än den andra leden.

1. *I. coleoptratus* Geoffr.

Breviter ovatus, nitidus, glaber, pallide subvirescenti-flavescens, anguste fusco-variegatus; vertice basi longitudine media distincte latiore, supra leviter excavata, fronte latitudine basali paullo longiore, longitudinaliter convexa, ante apicem rotundato-dilatata, prope basin carina transversali utrinque abbreviata crucem cum longitudinali formante, lateribus stria undulata fusca; clypeo lateribus, vitta distincta laterali prosterni, abdominis dorso maculaque ventrali fuscis; pronoto pone medium transversim impresso, postice medio obsolete carinato, mesonoto hoc paullo longiore, carina media obsoleta, apicem versus evanescente; tegminibus subcoriaceis, abdomine paullo longioribus, flavis, venis hinc inde fuscis; alis iufuscatis; tarsisque apice fuscis. Long. 6—6½

Mas: laminis genitalibus postice angustatis, apice rotundatis, margine superiore appendice basi latiore apice denticulis duobus retrorsum versis armata; appendice tubae analis rotundato-ovali.

Femina: segmento primo genitali medio fortiter foveolato et diviso; vagina brevi, intra valvulis lateralibus latis convexiusculis postice obtusis occulta; appendice tubae analis rotundato-ovali.

Fabr., *Syst. Rhynch.*, 99, 1. — Germ., *Mag. d. Ent.* III, 204, 1. — Am. et S., *Hist. nat. Hem.*, 518, 1. — Fall., *Hem. Sv.* II, 69, 1. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 52.

Cicada Geoffr., *Hist. abr. Ins.* I, 418, 7 (1762).

Cercopis Fabr., *Ent. syst.* IV, 53, 26.

Sällsynt i sydligaste Sverige; endast tagen några gånger i Skåne. Föröfrigt är den funnen i Tyskland och Frankrike. — S. R.-M.

Trib. IV. *Delphacides* Am. et S.

Caput basi emarginatum, plerumque carinatum. Oculi subtus ad insertionem antennarum fortiter emarginati. Ocelli in genis positi. Antennae longiores, articulo secundo cylindrico, granulato-punctato. Tibiae apice calcari magno mobili armatae. Tegula tegminum parva, basi occulta.

Gen. 43: *Delphax* Fabr.

Syst. Rhyng., 83, 11 (1803).

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto fere latius, antice obtusum; vertice latitudine basali brevior, rotundato-declivi, basi medio recto, supra impressionibus tribus subtriangularibus, carinis obtusis determinatis, duabus basalibus majoribus, tertia antica intermedia minore; fronte elongata, basi fortiter longitudinaliter convexa, apice obtuse rotundato-emarginato, medio lateribusque carinata; clypeo convexo, apicem versus angustato, medio lateribusque carinato; genis subtriangularibus, retractis, ocellos minutos ad marginem anticum oculorum gerentibus. Rostrum filiforme, clypeo paullo longius. Antennae in sinu profundo oculorum positae, articulis duobus basalibus elongatis, primo compresso, triangulariter prismatico, apicem versus dilatato, secundo distincte longiore, hoc cylindrico, basi obsolete compresso, tuberculato et tenuiter pubescente, tertio minimo vix observando, seta tenui. Oculi subtus fortiter excisi, convexi, pone basin verticis longius producti. Pronotum vertice paullo brevius, antice medio subtruncatum, basi medio obsolete emarginato, lateribus rotundatis, supra obtuse tricarinatum. Mesonotum cum scutello breviter triangulare, supra planiusculum, obsolete carinatum. Tegmina in *forma macroptera* abdomine multo longiora, lateribus subparallelis, apice divaricatim rotundata, brachio et ramo exteriori cubiti in medio tegminum furcatis; clavo venis duabus medio unitis, trunco communi ante apicem in commissura incurrente; membrana magna, basi vena repanda transversali terminata; vena secunda longitudinali

biramosa; in forma brachyptera abdomine multo breviora, apice obtuse rotundata. Alae (Tab. II, f. 39) vena longitudinali prima margini exteriori valde approximata, secunda et tertia parallelis, approximatis, a prima valde remotis et cum eadem postice vena transversali conjunctis, hac medio fracta et venam longitudinalem ad apicem emittente. Pedes elongati; femoribus subcanaliculatis, tibiis anterioribus terebibus, posticis triangulariter prismaticis, extus spinis duabus brevibus, prima basali, secunda in medio, armatis, apice extus spinuloso-coronatis et calcari magno mobili cultriformi, apice angustato, subtus subtiliter denticulato, instructis; tarsis anterioribus articulo tertio ceteris simul sumtis longiore, posticis articulo basali apicalibus duobus simul sumptis longiore, hoc secundoque apicalibus coronatis apice extus spinuloso-coronatis. Abdomen tectiforme, subtus segmentis sex, quarum intermediis medio basin versus retractis, compositum.

Arterna af detta slägte hafva en aflång temligen robust kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen obetydligt bredare än pronotum, framtill trubbigt. Hjessan är kortare än bredden, rundadt sluttande och öfvergående till pannan; ofvan med tre intryckningar, hvilka begränsas af otydliga kölar; af dessa äro de tvenne större belägna vid basen och den tredje mindre framför dessa i midten. Pannan är temligen smal, nästan jemnbred, vid basen på längden starkt hvälfd, sidorna hvasst kantade, midten försedd med en längdköl, som upptill är otydligare. Clypeus starkt hvälfd, mot spetsen afsmalnande, sidorna och midten fint kölade. Kinderna tillbakadragna, nästan triangelformiga, ofvan bärande de små invid ögonens nedre kant belägna punktögonen. Rostrum fint, trådlikt, längre än clypeus. Antennerna äro fästade i en djup inskärning på ögonens undre sida, hvarigenom de synas nästan genomborra dessa; de äro jemnförelsevis långa, med andra leden nående spetsen af clypeus, första leden platttryckt, triangelformigt prismatisk, mot spetsen utvidgad, tydligt längre och bredare än den andra, hvilken är nästan cylindrisk, vid basen otydligt tillplattad, besatt med små vårtor och fina, korta hår; tredje leden mycket liten och omärklig; borsten fin. Ögonen starkt hvälfda, njurlika, på inre sidan försedda med en djup inskärning för antennernas bas. Pronotum är kort, framtill i midten tvärhugget, basen i midten obetydligt urbräddad, på sidorna afrundad, ofvan försedt med tre otydliga kölar. Mesonotum tillsammans med scutellen något längre än pronotum, triangelformigt, otydligt 3-köladt. Täckvingarna äro hos den lång-

vingade formen längre än abdomen, nästan jemnbreda, i spetsen snedt inifrån utåt afrundade; genom en flerböjd tvärnerv tydligt afskild från membranen; den yttre cubitalnerven och brachium baktill klufven i tvenne grenar, som begränsa aflångt triangelformiga fält; clavi tvenne nerver före midten förenade till en gemensam stam, som utlöper i inre kanten något före spetsen; membranen genom längdnerver delad i omkring 8 fält, den andra längdnerven utsändande tvenne grenar till yttre kanten. Flygvingarna (Tab. II, f. 39) äro omgifna af en otydlig kantnerv; den första längdnerven åtföljande yttre kanten och mot spetsen sammanlöpande med denna; den andra och tredje mycket närmade hvarandra, men aflägsnade från den första; alla tre baktill sammanbundna genom en bruten tvärnerv, hvilken afsänder trenne längdnerver till vingspetsen; de öfriga längdnerverna fria och ogrenade. De främre höfterna äro långa, kantade, på längden intryckta. Benen långa; låren otydligt tillplattade, refflade; främre tibierna nästan trinda, de bakre kantigt prismatiska, på yttre sidan beväpnade med tvenne starka och korta taggar, af hvilka den ena är belägen vid basen, den andra i midten; i spetsen slutande med några korta i en tvärrand ställda tornar och en lång rörlig nästan knifformig tillspetsad sporre, som på den hvassa kanten är ytterst fint tandad. Främre tarserna äro af tibiernas halfva längd, sista leden så lång som de öfriga tillhopa, baktarserna långa, föga längre än tibierna, basalleden lång, längre än de tvenne öfriga tillhopa, i spetsen likasom den andra utvidgad och slutande med en halfkrets af hvassa taggar på undre sidan. Abdomen är äfven hos hannen hvälfd, hos honan taklik, de mellersta ventralsegmenten hos hvarterdera könet i midten tillbakadragna.

Arterna af detta slägte lefva på *Phragmites communis* och äro veterligen funna endast i tempererade zonen. Honan af våra arter är dimorph.

1. *D. crassicornis* Fabr.

Pallide flavescens, fusco-variegata, abdomine plagaqve obliqua laterali pronoti et mesonoti nigricantibus; fronte basi quam apice paullo latiore, ad angulos inferiores oculorum leviter dilatata, obsolete carinata, apice anguste strigaqve transversali media albidis; tegminibus hyalinis, fusco-signatis; pedibus pallide flavis, fusco-vittatis; tibiis anterioribus ante apicem annulo lato, tarsis anterioribus totis, posteriorumqve articulo ultimo nigricantibus; species hetero-dimorpha. Long. 5—5½ m. m.

Mas: segmento genitali longiore, appertura postica rotundata, supra late semicirculariter emarginato, angulis subrectis, subtus anguste rotundato-sinuato, utrinque obsolete impresso; stylis genitalibus deplanatis, sursum directis, a medio divaricatis, apice dilatatis, utrinque angulatis, tuba anali minus dilatata, subtus appendicibus duabus valde tenuibus curvatis instructa; tegminibus abdomine fere duplo longioribus, nitidissimis, hyalinis, apice oblique divaricatim rotundatis, corio vitta lata ante medium extus intusque fere ad margines producta et abbreviata, fascia lata in sutura membranae intus secundum marginem apicalem continuata lineolaque obliqua in ramo exteriori venae secundae longitudinalis membranae nigro-fuscis; abdomine toto nigro; pronoto transversaliter convexo, mesonoto hoc duplo longiore.

Femina: segmentis ventralibus medio fortiter retractis et sinuatis, genitali primo medio diviso, lobis lateralibus levissime sigmoideo-flexis, apice angustatis; vagina basi libera, quam valvulis lateralibus longitudinaliter convexis multo brevior; abdomine fusco, dorso medio vittisque ventralibus sordide flavis; dimorpha.

Forma macroptera mihi ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine $\frac{1}{3}$ brevioribus, apice obtuse rotundato-truncatis, hyalinis, vitta obsoleta humerali lineolaque tenui ante apicem clavi fuscis; alis rudimentaribus; pronoto vix convexo, mesonoto hoc dimidio longiore.

Fabr., *Ent. syst. Suppl.*, 522, 1 (1798). — *Syst. Rhyng.*, 83, 2. — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 73, 1.

Asiraca Burm., *Handb. d. Ent.* II, 151, 2.

Araeopus Flor., *Rhynch. Livl.* II, 88, 1. — Fieb., *Grundz. Delphac.*, 6, 2. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 18.

Sällsynt på *Phragmites communis*; jag har funnit den vid Tiudie i Ryska Karelen (62° 40') den 15 Aug. 1869. I Sverige är den tagen i Vestergötland af Gyllenhal samt i Halland och på Gotland af Boheman. Föröfrigt är den spridd öfver en stor del af mellersta Europa. — U. F. M.

2. **D. Minki** Fieb.

Sordide flavescens, fusco-variegata. abdomine plagaque laterali pronoti et mesonoti dilute fuscis; fronte basi quam apice haud latiore, ad angulos inferiores oculerum levissime dilatata, acutius carinata, apice anguste strigaque transversali media albidis; pronoto mesonotoque flavo-albidis; pedibus obsolete fusco-vittatis, tibiis anterioribus apice pallidioribus; tarsis anterioribus totis, posteriorumque articulo ultimo nigro-fuscis. Long. 5—5½ m. m.

Mas: segmento genitali brevior, apertura postica rotundata, supra obtuse rotundato-emarginato, angulis obtusis, subtus leviter sinuato, utrinque obsolete impresso; stylis genitalibus deplanatis, sursum directis, a medio divaricatis, apice dilatatis, intus bidentatis, angulo exteriori spinoso-producto; tuba anali dilatata, subtus lateribus appendicibus tenuibus glochiformibus instructis; tegminibus flavescentibus, pellucidis, apice angustius, minus oblique divaricatim rotundatis, vitta angusta ab humero versus medium ducta, macula transversa media ante membranam, alia magna luniformi secundum marginem internam membranæ ducta lineolaque obliqua in ramo exteriori venae secundae longitudinalis membranæ nigro-fuscis; abdomine toto nigro; pronoto transversaliter convexo; pseudo-dimorphus.

Forma macroptera: tegminibus abdomine plus duplo longioribus; mesonoto pronoto duplo et dimidio longiori.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine dimidio longioribus, mesonoto pronoto duplo longiore.

Femina: segmentis ventralibus medio fortiter retractis et sinuatis; genitali primo medio diviso, lobis lateralibus rectis, apice angustatis; vagina basi lamina angusta nigra tecta, quam valvulis lateralibus longitudinaliter convexis et pulvinatis paullo brevioribus; abdomine dilute fusco, dorso medio vittisque ventralibus sordide flavis; tegminibus flavescentibus, pellucidis, immaculatis; dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine dimidio bre-

rioribus, apice rotundatis; alis rudimentaribus; pronoto vix convexo, mesonoto hoc dimidio longiore.

Areopus Minki Fieb., *Grundz. Delphac.*, 6, 1 (1866).

Sällsynt; flera exemplar funna på *Phragmites communis* vid hafsstranden i Pargas (61°) af O. Reuter och mig; jag har äfven funnit larven i stor mängd vid Sundsberg i Kyrkslätt i Nyland. I Sverige är den tagen i Blekinge af Boheman. Af den långvingade formen af hannen har jag funnit ett enda exemplar. Föröfrigt är denna art veterligen funnen endast i Preussiska Rhenprovinserna vid Crefeld. — U. F. M.

Gen. 44. *Euides* Fieb.

Grundz. Theil. Delph. 3, 8 (1866).

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto paullo angustius, antice obtusum, ante oculos nonnihil productum, vertice latitudine basali paullo longiore, basi medio recta, supra basi horisontali, impressionibus duabus obsoletioribus instructo, antice rotundato-declivi, carinis duabus in fronte conniventibus; fronte elongata, subplana, medio parum dilatata, lateribus marginata, carina media ante basin furcata, clypeo, genis, oculis rostroque ut in genere praecedente. Antennae longiusculae, articulo secundo medium clypei attingentes, articulo primo sub-cylindrico, apicem versus levissime dilatato, latitudine basali plus duplo longiore, secundo hoc distincte latiore et $\frac{1}{4}$ longiore. Pronotum verticis longitudine, antice medio productum, apice truncatum, basi leviter emarginatum, carina media percurrente, lateralibus, postice divaricatis et curvatis, longius ante basin desinentibus. Mesonotum cum scutello breviter triangulare, carinis lateralibus obsoletis. Tegmina omnino ut in genere praecedente. Alae (Tab. II, f. 40) etiam omnino ut in illo, sed vena transversali longius ab apice sita et vena longitudinali apicali secunda furcata. Pedes graciles, calcari tibiaram posticarum lato, foliaceo, concavo, apicem versus rotundato-angustato; tarsis posticis tibiis longioribus, articulo basali duobus ultimis simul sumtis dimidio longiore; ceterum omnino ut in genere praecedenti.

Kroppen är aflång. Hufvudet tillsammans med ögonen något smalare än pronotum, framtill trubbigt, framskjutande ett litet stycke framom ögonen. Hjessan är obetydligt längre än vid basen bred, vid basen vertikal och försedd med tvenne grunda intryckningar, framtill rundadt sluttande, med tvenne divergerande kölar, som utgöra fortsättning till pannans midtelköls grenar. Pannan är smal, i midten obetydligt utvidgad, på sidorna hvasst kantad och försedd med en tydlig långsgående köl, som ett stycke före basen delar sig i tvenne grenar, hvilka bilda en mycket spetsig vinkel. Clypeus, kinder, ögon och rostrum bildade såsom hos föregående slägte. Antennerna äro temligen långa, den andra leden nående till clypei midt; basalleden smal, nästan cylindrisk, ungefär $2\frac{1}{2}$ gånger så lång som vid basen bred, mot spetsen omärkligt förtjockad, den andra tydligt tjockare och $\frac{1}{4}$ längre än föregående. Pronotum är af hjessans längd, framtill utdraget mellan ögonen och i spetsen tvärhugget, vid basen obetydligt urbräddadt; ofvan med en tydlig midtelköl och tvenne bakåt mycket divergerande utåt krökta och afkortade sidokölar. Mesonotum, scutellen och täckvingarna såsom hos föregående slägte. Flygvingarnas (Tab. II, f. 40) nervgång äfven öfverensstämmande med föregående slägtes, med undantag af att den brutna tvärnerven är belägen närmare midten af vingen och den andra af de af denna utsända längdnerverna i midten klufven. Benen äro långa och spensliga, baktibiernas sporre bred, plattad, på längden inböjd, mot spetsen afsmalnande; baktarserna äro något längre än tibierna, första leden ungefär hälften längre än de båda öfriga tillhopa. Benen föröfrigt äfvensom abdomen såsom hos föregående slägte.

Arterna af detta slägte öfverensstämma till färgteckning, dimorphism och vistelseort med det föregående.

1. *E. speciosa* Boh.

Sordide flavescens; pronoto et mesonoto medio longitudinaliter albidis; vertice medio levissime producto; fronte latitudine basali fere triplo longiore, medio levissime dilatata, apice leviter subangulariter emarginata, ramis carinae obtusis; venis tegminum subtilissime granulato-punctatis; tarsis apice nigricantibus. Long. 5 m. m.

Mas: segmento genitali magno, appertura postica rotundato-emarginato, angulis obtusis, subtus late et obsolete emarginato, medio anguste dentato-producto, utrinque levissime impresso; stylis genitalibus sursum vergentibus, deplana-

tis, postice divergentibus, apice fortiter subquadrangulariter dilatatis, inaequalibus; tuba anali angustiore, appendicibus verticaliter dependentibus; abdomine nigro-fusco, tegminibus abdomine duplo longioribus, apice fere oblique divaricatim rotundatis, flavescenti-hyalinis, macula magna subcuneata basali fasciaque semicirculari a costa pone medium intus versus et secundum marginem interiorem membranae ducta lineolaque suturali ante apicem clavi nigris; alis fortiter nigro-venosis, pronoto subconvexo, mesonoto hoc duplo et dimidio longiore.

Femina: segmentis ventralibus medio fortiter retractis et sinuatis, primo genitali medio diviso, lobis lateralibus linearibus, apice rotundato-obliqvatis; vagina valvulis lateralibus longitudinaliter convexis paullo brevioribus; ventre fusco albidoque vittatis, tegminibus flavescenti-hyalinis, immaculatis; dimorpha.

Forma macroptera mihi ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine $\frac{2}{3}$ brevioribus, apice obtuse subdivaricatim rotundatis, alis rudimentariibus; mesonoto pronoto vix duplo longiore.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet. Ak. Handl.* 1847, 59, 30 (1849).

Delphax basilinea Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.*, 1854, 3, 8. — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 83, 28 (♀ form. brach.) — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 22 (forte).

Var. d, ♂: obscurior, facie, pectore, abdomine, pronoto et mesonoto lateribus pedibusque cum coxis infuscatis; signaturis nigris tegminum magis dilatatis.

Sällsynt på *Phragmites communis* vid sjöstränder. Jag har funnit en hane den 4 Juli 1864 vid Emkarby i Finströms socken på Aland hvarest äfven O. Reuter träffat den i Juli 1871, samt flera exemplar, de flesta honor, vid Tiudie i Ryska Karelen (62° 40') den 2—5 Juli 1869. I Sverige är den funnen på Vermdö nära Stockholm den 28 Juni 1842 af Boheman. Föröfrigt är den veterligen anträffad endast i Livland och Schweiz. — U. F. M.

Obs. *Delphax basilinea* Germ., Kirschb. synes vara en annan art.

Gen. 45. *Chloriona* Fieb.

Grundz. Theil. Delph. 3, 7 (1866).

Corpus elongatum. Caput cum oculis pronoto paullo angustius, antice minus obtusum, ante oculos longius productum; vertice latitudine basali longiore, impressionibus tribus, quarum tertia antica intermedia anguste triangulari; carina media apice fortius prominula; fronte elongata, medio distinctius dilatata, carina media integra; clypeo, genis oculisque ut in generibus praecedentibus. Rostrum filiforme, clypeo haud longius, leviter excurvatum. Antennae breviusculae, articulo secundo basin clypei attingentes; articulo primo cylindrico; latitudine vix duplo longiore, secundo hoc crassiore et dimidio longiore. Pronotum et mesonotum omnino ut in genere praecedente constructa. Tegmina in *forma macroptera* sublinearia, area anteapicali ramis cubiti exterioris determinata quam anteapicali brachiali longiore et angustiore; venis longitudinalibus 6, tertia et quinta furcata. Alae omnino ut in genere praecedente sed vena fracta transversali adhuc magis basin versus sita, intra venam longitudinalem primam et primam apicalem obliqua, venis apicalibus divaricatis. Pedes valde graciles, structura omnino ut in genere praecedente, sed articulis duobus ultimis tarsorum posteriorum paullo longioribus, simul sumtis basali $\frac{1}{4}$ brevioribus. Abdomine ut in praecedentibus.

Från föregående slägte afviker ifrågavarande endast i följande afseenden. Kroppen är något spädare. Hjessan smalare, ofvan med tvenne intryckningar, af hvilka den främre är smalt triangelformig, sidokölna mötande hvarandra i hjessans spets och framsträckta tydligt framom sidokanterna. Pannan är nedanför midten tydligt bredare, den långsgående kölen förgrenad. Rostrum är kortare än clypeus. Antennerna äro kortare, räckande till clypei bas; basalleden cylindrisk, knappt dubbelt så lång som vid basen bred, den andra hälften längre än denna. Täckvingarnas andra anteapicalfält längre och smalare än det femte; membranens längdnerver 6, hvaraf den tredje och fjerde oftast klufven. Flygvingarnas brutna tvärnerv något mera närmade midten af vingen, dess yttersta afdelning sned; apicalnerverna divergerande. Benen äro mycket fina, baktarsernas första led ungefär $\frac{1}{5}$ längre än de tvenne öfriga tillhopa.

I afseende å dimorphism och vistelseort öfverensstämmer detta slägte med de tvenne föregående.

1. *Chl. unicolor* H.-Sff.

Elongata, virescenti- vel flavescenti-albida, vagina apice ungviculisqve nigris; vertice carina media obtusa, minus acute elevata; venis tegminum pedibusqve seriatim tenuissime nigro-pubescentibus. Long. 4—5 m. m.

Mas: segmento genitali magno, appertura postica transversim rhombeo-ovali, supra medio fere usque ad basin anguste rotundato-emarginatum, subtus medio anguste profundius sinuato, lobis lateralibus a latere inspectis aequaliter rotundatis; stylis genitalibus fortiter divaricatis, apicem versus angustatis, levissime flexuosis; tuba anali angusta, quadrangulari, appendicibus brevibus, tuberculiformibus; abdomine nigro, marginibus flavescens; tegminibus abdomine duplo longioribus, griseo-albidis, opacis, apice anguste rotundatis, area anteapicali secunda quinta paullo longiore; mesonoto pronoto duplo longiore.

Femina: segmentis ventralibus medio fortiter retractis et sinuatis, primo genitali medio late diviso; vagina valvulis lateralibus longitudinaliter modice convexis haud breviori; **dimorpha.**

Forma macroptera: tegminibus abdomine dimidio longioribus, griseo-albidis, apice obsolete fumatis, venis ut in mare; alis explicatis; mesonoto pronoto plus duplo longiore.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine triplo brevioribus, apice subdivaricatim rotundatis, griseo-albidis; alis nullis; mesonoto pronoto vix dimidio longiore.

Fieb., *Grundz. Delph.* 6, 1, fig. 5.

Delphax H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 20.

Delphax smaragdula J. Sahlb., *Ent. ant. sydöstr. Karel.*, *Not. Skpts. pro F. et Fl. Fenn.* 1867, 186, 178.

Var. b, ♂: segmento genitali albo.

Var. c, ♀: abdomine supra obsolete nigro-maculata.

Var. d, ♀: abdomine nigro-fasciato.

Var. e, ♀: abdominis dorso toto ventris pectorisqve medio obsolete nigricantibus.

Var. f, ♀: venis tegminum flavis, ceterum ut in *var. e*.

Temligen sällsynt på *Phragmites communis* i södra Finland under Juni och Juli månader, men förekommer stundom i stora massor. Funnen i Pargas af O. Reuter; jag har tagit den på Åland, i Pargas, i Yläne, vid Helsingfors, i Metsäpirtti och vid Kexholm i södra Karelen samt vid Dvoretz och nordligast vid Tiudie i Ryska Karelen (62° 40'). I Sverige är den funnen i Halland af Boheman. Den långvingade honan är sällsynt. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Tyskland och Schweiz. — U. F. M.

2. *C. smaragdula* Stål.

Elongatus, dilute virescens, vagina apice ungviculisque nigris; capite fortius carinato, carina media verticis basali acute elevata; venis tegminum pedibusque seriatim tenuissime nigro-pubescentibus. Long. 4½—5 m. m.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica rotundata, supra late rectangulariter exciso, angulis lateralibus obtusis, subtus obtuse rotundato-emarginato, lobis lateralibus a latere inspectis postice subrectis; stylis genitalibus divaricatis, apicem versus angustatis, nigris, apice reflexis, ferrugineis; tuba anali subtus obtuse bituberculata; pectore medio abdomineque nigris, marginibus lateralibus rufescentibus; tegminibus abdomine duplo longioribus, griseo-albidis, opacis, apice anguste rotundatis, area secunda anteapicali quam quinta fere duplo longiore; alis explicatis, mesonoto pronoto plus duplo longiore.

Femina: segmentis ventralibus medio fortiter retractis et sinuatis; primo genitali medio anguste diviso; vagina valvulis genitalibus longitudinaliter modice convexis haud brevioribus; dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine fere triplo brevioribus, apice subdivaricatim rotundatis, griseo-albidis; alis nullis; mesonoto pronoto vix dimidio longiore.

Fieb., *Grundz. Delph.*, 6, 3, fig. 6.

Delphax Stål, *Öfvers. K. Vet.-Ak. Förh.* 1853, 174, 1 (1851). — *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 2, 3. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 22, 5.

Sällsynt; funnen i närheten af Stockholm, i Småland och Halland af Boheman. Föröfrigt är den observerad i Preussiska Rhenprovinserna. — S. R.-M.

Gen. 46. *Calligypona* n. gen.

Corpus oblongum. Caput cum oculis pronoto distincte angustius, antice minus obtusum, ante oculos longius productum; vertice latitudine basali distincte longiore, impressio-nibus tribus instructo, carina media apice prominula; fronte elongata, versus apicem dilatata, carina media acuta, integra, lateribus acute marginata; clypeo, genis oculisque ut in *Chloriona*. Rostrum filiforme, tenue, clypeo longius. Antennae elongatae, tenues, clypei basin longius excedentes, articulo primo latitudine basali fere triplo longiore, secundo hoc $\frac{1}{3}$ longiore et distincte crassiore. Pronotum et mesonotum ut in genere praecedente. Tegmina in *forma brachyptera* abdomine breviora, elevato-venosa. Pedes elongati, minus tenues, calcari tibiaram magno, lato, tarsis posticis tibiis longitudine aequalibus, articulo primo duobus ultimis simul sumptis paullo longiore; ceterum ut in praecedentibus.

Den art, hvarpå detta slägte är uppställdt, har en aflång, höghvälfd kropp. Hufvudet är tillsammans med ögonen betydligt smalare än pronotum, framtill temligen spetsigt och tydligt framsträckt framför ögonen. Hjessan är tydligt längre än bredden, ofvan med tre tydliga intryckningar, apicalkölen något framskjutande. Pannan är lång och smal, mot spetsen bredare, kölarna äro hvassa, den ensamma midtelkölen odelad. Rostrum är långt och fint, något längre än clypeus. Antennerna äro långsträckta, oberäknadt borsten nående betydligt öfver clypei bas; första leden är nästan tre gånger så lång som vid basen bred, den andra $\frac{1}{3}$ längre än denna. Pronotum och mesonotum såsom hos *Chloriona*. Täckvingarna äro genomskinliga, hos den kortvingade formen kortare än abdomen och i spetsen snedt afrundade, försedda med upphöjda nerver. Benen äro långa, betydligt starkare byggda än hos föregående slägte, baktibiernas sporre stor och bred, baktarserna ungefär af tibiernas längd, första leden obetydligt längre än de öfriga tillhopa. Föröfrigt öfverensstämmer detta slägte med *Chloriona*.

Arten är tydligen dimorph, ehuru hittills endast den kortvingade formen är känd.

Namnet är bildadt af *Καλός* = skön och *γύπωνες* = hoppare.

1. *C. albicollis* n. sp.

Oblongus, niger, carinis faciei, vertice basi, antennis, margine postico mesonoti, maculis abdominis pedibusque pallide flavis; pronoto toto tegulaque tegminum albis; vertice latitudine basali $\frac{1}{4}$ longiore, apicem versus leviter angustato, impressionibus carinis acutis terminatis, basalibus medium haud attingentibus; fronte latitudine duplo et dimidio longiore, apicem versus rotundato-dilatata; pronoto vertice paullo brevior, basi obtuse rotundato-emarginato; tegminibus flavescenti-hyalinis, margine apicali clavi anguste nigro, venis punctis setigeris instructis, pedibus obsolete fusco-vittatis, tarsis apice infuscatis; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: (♂) tegminibus abdomine $\frac{1}{3}$ brevioribus, apice obtuse divaricatim rotundatis, venis acute elevatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto dimidio longiore, carinis acutis, media postice abbreviata, lateralibus divergentibus, rectis. Long. $2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali magno, producto, apertura postica subpyriformi, oblonga, supra late rotundato-sinuato, angulis obtusis, subtus leviter rotundato-emarginato, lateribus postice obtuse subangulato-prominulis; stylis genitalibus elongatis, deplanatis, apicem versus sensim leviter dilatatis, apice subsinuato-truncatis, parum divergentibus; tuba anali magna, crassa, subtus utrinque appendice tenui, falcato-incurvo, acuminato armata.

Femina ignota.

Species pulcherrima. *Forma brachyptera mas*. — Caput cum oculis pronoto distincte angustius, antice subacuminatum, ante oculos sat productum; vertice latitudine basali inter oculos $\frac{1}{4}$ longiore, apicem versus leviter angustato, impressionibus basalibus verticis medium haud attingentibus, basi et lateribus carinis acute elevatis cinctis, sed carina valde obtusa et obsoleta inter se discretis; impressione antica his longiore et angustiore, elongato-triangulari, ca-

rinis acutis, apice in angulo obtusius prominulo conniventibus, supra nigro, impressionibus basalibus flavis; fronte latitudine duplo et dimidio longiore, a basi angusta apicem versus rotundato-dilatata, ante apicem iterum fere angustata, longitudinaliter haud convexa, nigra, carinis acutis, integris, flavis; clypeo elongato, carina media tenui basi abbreviata, nigro, carinis lateribusque pallide flavis; genis nigro-fuscis, lateribus flavis; temporibus latis, antice obtuse dilatatis, nigris. Rostrum tenue, clypeo paullo longius, pallide flavum, apice piceum. Antennae elongatae, articulo primo latitudine basali fere triplo longiore, apicem versus parum incrassato, flavo, apice vittaque longitudinali antica nigricantibus; secundo hoc $\frac{1}{3}$ et latitudine sua duplo et dimidio longiore, fortiter tuberculato, tenuissime pubescenti, pallide flavo; seta tenui, fusca, antenna paullo longiore. Oculi magni, supra acute et profunde incisi. Pronotum vertice paullo brevius, basi obtuse rotundato-emarginatum, supra flavescenti-albidum; disco utrinque foveolato, carinis lateralibus divergentibus et excurvatis, postice abbreviatis. Mesonotum pronoto dimidio longius, triangulare, supra planum, lateribus deflexis, carinis omnibus acutis, lateralibus divergentibus, rectis, integris, media postice abbreviata, supra nigrum, nitidum, margine omni postico flavo, apice pallidiore. Tegulae humerales tegminum brevissimae, flavo-albidae. Tegmina abdomine $\frac{1}{3}$ breviora, flavescenti-hyalina, apice obtuse divaricatim rotundata, lateribus leviter rotundata; venis acute elevatis, concoloribus, punctis setigeris, distinctis, armatis. Alae rudimentares. Abdomen nigricans, dorso fascia lata basali aliaque irregulari apicali segmentisque ventralibus apice albido-flavis. Pectus et coxae nigricantia, flavo-variegata. Pedes pallide flavi, obsoletissime fusco-vittatae, tarsis apice fuscis.

Sällsynt; funnen i Småland af Boheman. — S. R.-M.

Gen. 47. *Megamelus* Fieb.

Grundz. Theil. Delph. 3, 4 (1866).

Corpus oblongum. Caput antice subacuminatum, ante oculos longius productum; vertice latitudine basali distincte longiore, basi quam apice latiore, impressionibus tribus carinis acutis terminatis; carina media apice fortius prominula; fronte angusta, apicem versus dilatata; medio carina unica acuta usque ad basin integra; genis, clypeo rostroque ut in genere praecedente. Antennae longiusculae, medium clypei fere attingentes, articulo primo latitudine duplo longiore, apicem versus levissime incrassato, secundo primo $\frac{1}{3}$ longiore. Pronotum vertice vix brevius; basi medio truncatum, supra medio planum, carinis lateralibus rectis, basin versus divaricatis, integris, basin attingentibus. Mesonotum medio fortiter carinatum. Tegmina in *forma macroptera* abdomine multo longiora, apice aequaliter rotundata, vena exteriori cubitali postice furcata, ramis divaricatis, interiore venam cubitalem interiorem apice tangente; brachio etiam ante apicem furcato, ramis fortiter divaricatis; venis longitudinalibus membranae hinc inde ramosis; in *forma brachyptera* postice truncata. Alae omnino ut in genere praecedente. Pedes minus graciles; tarsi postici tibiis perparum brevioribus, articulo primo ceteris duobus simul sumtis longiore, ceterum ut in praecedentibus. Abdomen in utroque sexu apicem versus angustatum, segmentis ventralibus medio fortiter retractis, dorsalibus postice truncatis.

Kroppen är aflång, framåt och bakåt afsmalnande. Hufvudet tillsammans med ögonen tydligt smalare än pronotum, framtill något spetsigt, tydligt utdraget framför ögonen, hjessan betydligt längre än brädden, vid basen framåt afsmalnande; de tre intryckningarna begränsade af tydliga kölar. Pannan är smal, mot spetsen bredare; sidorna hvasst kölade, midtelkölen skarp, ända till basen odelad. Kinder, clypeus och rostrum såsom hos föregående slägte. Antennerna äro temligen långa, nästan nående clypei midt; första leden dubbelt så lång som bredden, mot spetsen otydligt förtjockad, den andra $\frac{1}{3}$ längre och betydligt tjockare än föregående. Pronotum är föga kortare än hjessan, basen i midten tvärhuggen; sidokölarne räta, divergerande och oafbrutet fortlöpande ända till basen. Mesonotum med en tydlig

midtelköl. Täckvingarna hos den långvingade formen hinnaktiga, bakåt småningom utvidgade, i spetsen jemnt afrundade; yttre cubitalnervens inre gren sammanlöpande med den inres spets och bildande ett bredt triangelformigt fält; brachialnerven baktill klufven, grenarna starkt divergerande; af membranens längdnerver äro en eller annan grenade. Hos den kortvingade formen äro täckvingarna mycket korta, baktill afstympade. Flygvingarna såsom hos föregående slägte. Benen mindre spensliga; baktarserna obetydligt kortare än tibierna, första leden litet längre än de tvenne öfriga tillhopa; föröfrigt byggda såsom hos föregående slägte. Abdomen är hos hvartdera könet bakåt afsmalnande, dorsalsegmenten baktill tvärhuggna, ventralsegmenten i midten starkt tillbakadragna.

Den kända arten af detta slägte lefver på fuktiga ängar och kärr bland *Carices*.

1. *M. notula* Germ.

Sordide flavescens, lateribus thoracis, tegminum abdominisque late nigro-fuscis; capite, corpore subtus pedibusque fusco-variegatis; vertice latitudine media duplo longiore, basi sinuato-angustato, impressionibus elongatis, carina apicali media quam lateralibus fortius prominula; fronte latitudine sua maxima triplo longiore, apicem versus leviter dilatata, apice callosa, albida, vix emarginata; clypeo fortiter tri-carinato; rostro hoc longiore, apice nigro; pronoto lateribus fortiter deflexis; species dimorpha. Long. $2\frac{1}{2}$ —4 m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine fere duplo longioribus, lacteo-hyalinis, basi obsolete infuscatis, clavo apice intus lineola distincta nigra notato, venis elevatis, flavis, tenuissime seriatim setosis, membrana magna, corio vix $\frac{1}{3}$ brevioribus; alis explicatis, hyalinis, venis obsoletissimis; pronoto mesonotoque supra convexis, hoc illo fere duplo longiore, carinis lateralibus obsoletis, scutello apice leviter reflexo.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine fere triplo brevioribus, coriaceis, apice truncatis, lateribus levissime rotundatis, venis elevatis, laevibus; alis nullis; mesonoto longitudine pronoti, supra plano, carinis lateralibus acutis.

Mas: segmento genitali in partibus duabus divisa, ventrali majore, dorsalem parvam lateribus amplectente; dorsali

supra obtuse rotundato-emarginata, angulis obtusis, ventrali lateribus emarginato-truncatis, subtus appendicibus duabus linearibus, apice obtusis, erectis instructo; genitalibus leviter divergentibus, angustis, apice dilatatis; tuba anali producta, crasse cylindrica, subtus appendicibus duabus tenuibus glochiformibus instructa.

Femina: segmento primo genitali medio anguste diviso, lobis lateralibus vagina fere triplo brevioribus, apice rotundato-angustatis; vagina distincte curvata, valvulis lateralibus parum brevioribus, tuba anali porrecta.

Delphax Germ., *Thons Arch.* II, 57, 8 (1829). — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 45, 4.

Delphax truncatipennis Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 46, 15. — Stål, *Öfv. Sv. Delph., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 2, 2 (forma brachyptera). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 20, 1.

Delphax lineola Stål, *Öfv. Sv. Delph., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 2, 1 (forma macroptera).

Var. b, ♂♀: corpore toto cum tegminibus in forma brachyptera fusco; pedibus facieqve flavescens.

Var. c, ♀: pallidior, tegminibus immaculatis, abdominis dorso vitæ angusta laterali fusca utrinque.

Allmän på *Carex vesicaria* och andra starrgräsarter på gungflyn och stränder i södra och mellersta Finland under Augusti och September månader, nordligast har jag funnit den vid Porjeguba i Ryska Lappmarken (67°). Den långvingade formen är sällsynt och har nordligast blifvit funnen vid Tuovilanlaks i norra Savolaks af A. Palmén. I Sverige är den ej sällsynt i mellersta delen. Föröfrigt är denna art observerad i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

Obs. Bohemans *Delphax bivittata* är enligt hvad typexemplaren utvisa endast en larv, som synes tillhöra ifrågavarande art.

Gen. 48. *Stenocarenum* Fieb.

Grundz. Theil. Delph. 3, 5 (1866).

Corpus elongatum. Caput cum oculis pronoto paullo angustius, ante oculos plus minusve productum; vertice lati-

tudine basali distincte longiore, supra impressionibus tribus instructo; fronte elongata, carina media simplici; genis, clypeo rostroque ut in genere praecedente. Oculi longiusculi, lobo antico quam postico latiore. Antennae breviusculae, articulo primo latitudine haud longiore, secundo hoc triplo longiore. Pronotum basi medio rotundato-emarginatum, carinis lateralibus rectis, postice divergentibus et basin attingentibus. Mesonotum tricarinatum. Tegmina apicem versus levissime angustata, apice rotundato-angustata; vena exteriore cubiti, plerumque etiam brachio, postice furcatis; membrana brevi, venis longitudinalibus hinc inde furcata. Alae omnino ut in genere praecedente, sed vena longitudinali apicali secunda saepissime integra et venis transversis magis versus apicem sitis. Pedes minus elongati, calcari tibiaram minore, minus lata, tarsis posticis tibiis parum brevioribus, articulo primo ceteris duobus simul sumptis longitudine aequali, ceterum ut in genere praecedente. Abdomen apicem versus angustatum, segmentis dorsalibus postice truncatis, ventralibus medio in mare leviter, in femina fortius retractis.

Arterna af detta slägte hafva i allmänhet en långsträckt kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen något smalare än prothorax; framtill mer eller mindre utdraget framom ögonen. Hjessan är betydligt längre än vid basen bred, ofvan försedd med tvenne mer eller mindre tydliga intryckningar. Pannan är smal, i midten försedd med en odelad köl. Clypeus, kinder och rostrum äro bildade såsom hos föregående slägte. Ögonen äro något långsträckta, den främre fliken bredare än den bakre. Antennerna äro temligen korta; första leden något kortare eller lika lång som bred; den andra tre gånger så lång som föregående, borsten lång och fin. Pronotum är vid basen rundadt urbräddadt, sidokölarna räta, bakåt divergerande och räckande till basen. Mesonotum treköladt. Täckvingarna längre än abdomen, smala, bakåt småningom obetydligt afsmalnande, membranen kort, jemnt rundadt spetsad; af längdnerverna äro några stundom grenade. Flygvingarnes tvärnerver äro belägna temligen långt bakåt, den andra af de till spetsen utlöpande längdnerverna antingen helt och hållet odelad eller först helt nära spetsen tvåklufven. Benen äro medelmåttigt långa, baktibiernas sporre mindre, trubbigt knifformig, baktarserna föga kortare än tibierna, första leden af samma längd som de öfriga tillhoppa.

Abdomens dorsalsegment i spetsen afstympade, ventralsegmenten hos hannen lindrigt, hos honan starkt tillbakadragna i midten.

Arterna af detta slägte uppehålla sig på sumpiga ängar bland *Carex*-arter.

a. Caput acuminatum, ante oculos fortius productum; frons vix dilatata, carina media in vertice transeunte, (Gen. *Stenocranum* Fieb.)
Spec. 1.

1. *S. minutus* Fabr.

Elongatus, pallide testaceus, linea angusta ab apice verticis usque ad apicem scutelli ducta albida; femoribus subtus nigro-bilineatis, abdomine vittaque postica subsuturali tegminum fuscis; vertice latitudine basali triplo longiore, apicem versus angustato, carina media apicali fortiter elevata et prominula; fronte latitudine apicali quadruplo longiore, ante oculos leviter basin versus angustata, postice lineari, temporibus antice subangulariter dilatatis; pronoto vertice dimidio brevior; mesonoto verticis longitudine, carina media crassa, postice abbreviata; tegminibus angustis, sublinearibus, abdomine dimidio longioribus, apice rotundato-angustatis; flavescenti-hyalinis, transversim subtilissime rugulosis, membrana corio triplo brevior; alis hyalinis, venis apice fuscis. Long. $4\frac{1}{2}$ —5 m. m.

Mas: segmento genitali magno, subtus gibboso-convexo; apice anguste rotundato-emarginato, supra late emarginato, lobis lateralibus postice obliqvatis, obtusissime biangulatis; stylis genitalibus in stipite communi positus, basi latioribus, deinde valde tenuibus, erectis, forcipite instar curvatim coniventibus; tuba anali magna, porrecta.

Femina: segmentis ventralibus medio fortiter retractis, postice anguste rotundato-emarginatis; valvulis lateralibus genitalium latis, longitudinaliter concavis, ad unum conspectis ellipticis, albo-farinosis; stylo tubae analis acute producto.

Fulgora Fabr., *Ent. syst.* IV, 6, 20 (1794).

Delphax Fabr., *Syst. Rhyng.*, 84, 10.

Delphax lineola Germ., *Mag. d. Ent.* III, 209, 1.

Delphax longifrons Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 42, 12. — Stål, *Öfv. Sv. Delph., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.*, 3, 4. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 21, 2.

Sällsynt; endast funnen i närheten af Stockholm af Wahlberg och Stål. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Tyskland. — S. R.-M.

Fabricii benämning har blifvit införd, emedan Germars beskrifning af hans typexemplar p. a. s. tydligen hänför sig till ifrågavarande art.

b. Caput obtusum, ante oculos parum productum; frons medio distincte dilatata, carina media in apice verticis evanescente. (Gen. *Kelisia* Fieb.) Spec. 2—6.

2. *S. guttuliferus* Kirschb.

Sordide testacea, abdomine nigricante, vertice, pronoto mesonotoqve medio flavo-albidis, his lateribus, macula magna rotunda genarum aliaqve in lobis lateralibus prothoracis minore atris, tegminibus albido-hyalinis, vitta longitudinali percurrente subsuturali fusca; vertice apice obtuse rotundato, foveolis obsoletis, apicali parva; fronte paullo supra marginem inferiorem oculorum leviter rotundato-dilatata; pronoto vertice paullo brevior; tegminibus abdomine dimidio longioribus, postice levissime dilatatis, apice obtusius rotundato-angustatis. Long. $3\frac{1}{2}$ —4 m. m.

Mas: segmento genitali albido-pubescenti, supra haud, subtus late et profunde rotundato-sinuato, angulis lateralibus gibbosis; stylis genitalibus angustis, verticaliter deplanatis, parallelis, apice acuminatis, ferrugineis; tuba anali porrecta, appendicibus lateralibus elongatis, postice valde productis, subacuminatis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice medio anguste fere usque ad basin sinuato; vagina leviter curvata; valvulis lateralibus convexis, apice divaricatim rotundatis.

Delphax Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 25, 12 (1868).

Delphax vittipennis J. Sahlb., *Ent. ant. sydöstr. Karel. I, Notis. Sällsk. pro Faun. et Fl. Fenn. Förh.* IX, 1867, 187, 180 (1868).

Temligen sällsynt på fuktiga ängar bland *Carex*-arter i södra Finland under Augusti månad. Funnen i Pargas af O. Reuter och mig; jag har äfven tagit den i Yläne, vid Helsingfors, i södra Karelen, vid Mjatusow i Ryska Karelen samt nordligast i Lappvesi socken i södra Savolaks (61°). Föröfrigt är den veterligen observerad endast vid Wiesbaden. — U. F. M.

3. *S. guttula* Germ.

Pallide testaceus, abdomine nigricante, vertice, pronoto mesonotoqve medio flavo-albidis, his lateribus, macula magna rotundata genarum aliaqve minore in lobis lateralibus prothoracis atris; tegminibus albido-hyalinis, vitta parva distincta apicali fusco-nigra; vertice apice obtuse rotundato, impressionibus obsoletis, apicali parva; fronte paullo supra margines inferiores oculorum leviter rotundato-dilatata, pronoto vertice paullo brevior; tegminibus abdomine dimidio longioribus, apice acutius rotundato-angustatis. Long. 2½—3 m. m.

Mas: segmento genitali subtus late et profunde rotundato-sinuato, angulis lateralibus gibbosis, supra levissime emarginato, lobis lateralibus postice obliqvatis; stylis genitalibus angustis, teretiusculis, subparallelis, apice acuminatis; tuba anali porrecta, appendicibus lateralibus elongatis, postice productis, obtusiusculis.

Femina: segmento ultimo ventrali postice medio anguste fere usque ad basin sinuato; vagina leviter curvata; valvulis lateralibus convexis, apice divaricatim rotundato-truncatis.

Delphax Germ., *Mag. d. Ent.* III, 216, 7 (1818). — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 76, 5. — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 3, 5. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 42, 2. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 126, 2. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 25, 13.

Delphax minuta Fall., *Act. Holm.*, 1806, 129, 6. — Zett., *Ins. Lapp.*, 305, 3.

Var. b, ♂♀: pronoto toto albido, immaculato; an species distincta?

Delphax albicollis J. Sahlb., olim in litteris.

Var. c, ♂: abdomine subtus toto supraque lateribus late flavo, pronoto et mesonoto lateribus fulvis.

Allmän på fuktiga ängar i södra och mellersta Finland och Skandinavien; nordligast är den mig veterligen funnen vid Tuovilanlaks i norra Savolaks (63° 30') af C. Lundström. Varieteterna äro ytterst sällsynta, den föregående har jag funnit i Yläne och i Loimijoki i södra Satakunta, den senare i Pargas. Föröfrigt är denna art utbredd öfver större delen af Europa. — U. F. M.

4. *S. pallidulus* Boh.

Dilute flavo-testaceus, vagina in femina nigra, vena media tegminum ceteris paullo crassiore et saepe infuscata; vertice apice obtuse rotundato, impressionibus basalibus carinis acutioribus terminatis, antica parva et obsoleta; fronte inter margines inferiores oculorum leviter rotundato-dilatata; pronoto vertice $\frac{1}{3}$ brevior; tegminibus flavo-hyalinis; species dimorpha. Long. $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{4}$ m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine dimidio longioribus, postice leviter dilatatis, apice obtuse rotundato-angustatis, membrana corio plus duplo brevior, vena media late fusco-adumbrata; alis explicatis; mesonoto cum scutello pronoto duplo longiore.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine parum longioribus, postice leviter angustatis, apice sublanceolatis; alis brevissimis, angustis; mesonoto cum scutello pronoto $\frac{2}{3}$ longiore.

Mas: segmento genitali postice tenuiter pallide piloso, subtus late et profunde rotundato-sinuato, angulis rectiusculis, supra brevi, obsolete sinuato, lobis lateralibus postice obliqvatis, angulum valde obtusum formantibus; stylis genitalibus angustis, parallelis, apice acuminatis; tuba anali longe pone segmentum genitale prominula, appendicibus lateralibus elongatis, postice valde productis, apice obtusiusculis.

Femina: segmentis ultimis ventralibus medio fere plane divisis; vagina modice curvata, valvulis lateralibus convexis, apice divaricatis.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 48, 16. — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.*

1854, 3, 6. — Flor, *Rhynch. Livl.* 11, 44, 3. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 25, 11.

Sällsynt; flera exemplar funna bland gräs på en sumpig hafsstrandsäng i Pargas af O. Reuter och författaren i Juli månad, jag har äfven funnit den i Wirmo och Yläne (61°). Den långvingade formen är ytterst sällsynt och hittills tagen i endast tvenne exemplar. I Sverige är denna art tagen på Gotland af Boheman och Stål. Föröfrigt är den observerad i Livland och i norra Tyskland. — U. F. M.

5. *S. perspicillatus* Boh.

Breviusculus, pallide flavus, abdomine dorso infuscato, macula magna rotundata genarum aliaque minore in lobis lateralibus prothoracis vaginaque feminae atris; tegminibus albedo-hyalinis, apice obsoletissime infuscatis; capite valde obtuso, vertice latitudine paullo longiore, antice obtuse rotundato, impressionibus obsoletis; fronte ad margines inferiores oculorum leviter rotundato-dilatata, longitudinaliter et transversaliter convexa, medio obsolete carinata; pronoto vertice parum brevior; mesonoto cum scutello hoc dimidio longiore, acute carinato; tegminibus abdominis longitudine, apicem versus leviter angustatis, subtilissime transversim rugulosis, apice anguste rotundatis; vena exterior cubiti postice furcata, ceteris corio simplicibus, membrana vix discreta; alis brevissimis; pedibus crassiusculis. Long. 2 m. m.

Mas: segmento genitali magno, postice tenuiter piloso, subtus profunde subquadratum emarginato, angulis obtusis, lobis lateralibus postice rectis, angulo inferiore late rotundato; stylis genitalibus erectis, approximatis, angustis, apice acuminatis; tuba anali prominula, appendicibus lateralibus elongatis, postice valde productis, apice obtusiusculis, nigro-fuscis.

Femina: segmentis duobus ultimis ventralibus medio plane divisis; vagina leviter curvata; valvulis lateralibus convexis, apice singulariter rotundatis.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Händl. 1845, 62, 32. — Stål., *Öfv. Sv. Delph.*, Öfv. K. Vet.-Ak. Förh., 3, 7. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 31, 26.

Sällsynt bland gräs på fuktiga ställen; endast funnen på Gotland af Boheman och Stål, på Kinnekulle i Östergötland af Belfrage samt i Småland och Bohuslän af Boheman. Föröfrigt är den veterligen funnen endast vid Wiesbaden. — S. R.-M.

Obs. Bohemans *Delphax raniceps* är enligt hvad typexemplaren utvisa endast en larv, som synes tillhöra denna eller föregående art.

Gen. 49. Delphacinus Fieb.

Grundz. Theil. Delph., 4, 13 (1866).

Corpus oblongum. Caput antice obtuse angulariter productum; vertice medio quam latitudine basali inter oculos vix longiore, supra impressionibus tribus carinis obtusis terminatis; fronte transversaliter convexa, apicem versus angustata, lateribus medioque obtuse carinata; temporibus valde angustis, linearibus; clypeo, genis oculisque ut in genere praecedente. Antennae breviusculae, articulo primo latitudine aequalilongo, secundo hoc fere duplo longiore. Pronotum basi obtuse subangulariter emarginatum, carinis lateralibus curvatis et postice abbreviatis. Mesonotum cum scutello breviter triangulare, supra leviter tricarinatum. Tegmina in forma brachyptera postice truncata. Alae brevissimae. Pedes crassiusculi, calcari tibiaram posticarum breviusculo, apicem versus angustato; tarsis posticis tibiis distincte brevioribus; ceterum ut in genere praecedenti.

Den art, efter hvilken detta slägte är uppställt, afviker från alla öfriga slägten bland Delphaciderna genom hjessans egendommiga byggnad. Kroppen är aflång, måttligt hvälfd. Hufvudet är tillsammans med ögonen nästan bredare än pronotum, framtill trubbigt vinkelformigt framsträckt. Hjessan vid basen emellan ögonen nästan tvärhuggen, i midten ungefär lika lång som vid basen bred och hälften längre än på sidorna vid ögonens inkant, ofvan vid basen försedd med tvenne triangelformiga intryckningar och en liten grop i midten framför dem, alla begränsade af mycket trubbiga och otydliga kölar. Pannan är vid spetsen betydligt smalare än vid basen, sidorna otydligt kantade, mittel-kölen trubbig, vid basen utplånad. Clypeus, kinder, ögon och rostrum ungefär såsom hos föregående slägten. Antennerna temligen korta, nående till clypei bas, första leden af ungefär samma längd som bredden, den andra dubbelt så lång som

föregående. Pronotum vid basen trubbigt, nästan vinkelformigt, urbräddadt, sidokölnarna baktill utåt böjda och upphörande före basen. Mesonotum med 3 kölar. Täckvingarna äro hos den kortvingade formen mycket kortare än abdomen, baktill afstympade. Flygvingarna hos samma form rudimentära. Benen äro temligen starka; tibiernas sporre kort, tjock, mot spetsen afsmalnande, trubbig; baktarserna kortare än tibierna, första leden af samma längd som de tvenne öfriga tillsammans; föröfrigt såsom föregående släkten.

1. *D. mesomelus* Boh.

Breviusculus, subopacus, capite, pronoto, mesonoto tegminibusque flavo-albidis; temporibus valde angustis, linearibus; fronte latitudine basali fere duplo longiore, basi inter oculos lateribus subparallelis, deinde rotundato-angustata, apice quam basi fere duplo angustiore, levissime emarginata, transversim obtuse subtectiformi-convexa; pronoto vertice dimidio brevior; venis tegminum laevibus; species dimorpha. Long. 2—3³/₄ m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine longioribus, pellucidis, postice leviter dilatatis, apice anguste rotundatis, venis pallide flavis, apice obsolete infuscatis; alis explicatis; carinis mesonoti basi tantum observandis.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (♂) vel duplo et dimidio (♀) brevioribus, subquadratis, postice truncatis, angulis apicalibus rotundatis, sutura clavi oblitterata, alis rudimentaribus, mesonoto pronoto dimidio longiore.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica obovata, supra profundius angulariter inciso, subtus obtuse et minus profunde rotundato-emarginato, lobis lateralibus postice obtuse rotundatis; stylis genitalibus angustis, divaricatis, obsolete sigmoideo-flexis, apice angustis, ungviculatim reflexis, acutis; appendicibus tubae analis valde elongatis, deflexis, approximatis, apice obtusiusculis; clypeo, rostro, pectore, pedibus geniculis exceptis abdomineque, segmentis duobus ultimis ventralibus et dorsalibus maxima ex parte albidis exceptis, nigris, abdomine alte convexo.

Femina: segmentis ventralibus medio fortiter retractis; ultimis duobus medio plane divisis, lobis lateralibus segmen-

ti primi genitalis valde elongatis, vagina his $\frac{1}{4}$ longiore et quam valvulis lateralibus convexiusculis paullo brevior; abdomine fortiter dilatato, deplanato; corpore toto, ungviculis nigris exceptis, flavo-albido.

Fieb., *Grundz. Delph. fig. 12.*

Delphax Boh., *Bidr. Gott. Ins., K. Vet.-Ak. Handl. 1849, 257.* — Stål, *Öfv. Sv. Delph., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1854, 8, 29.* — Flor, *Rhynch. Livl. II, 50, 6.* — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb., 35, 33.*

Sällsynt på fältbackar och torra ängar; funnen i Pargas af O. Reuter; i Sverige är den tagen på Gotland och i närheten af Stockholm af Boheman och Stål samt på Kinnekulle af Belfrage. Den långvingade formen är ännu ej funnen hos oss. Föröfrigt är denna art observerad endast i Livland och Tyskland. — U. F. M.

Gen. 50. *Liburnia* Stål.

Hem. Afric. IV, 179 (1866).

Corpus oblongum. Caput antice subtruncatum, ante oculos parum productum; vertice latitudine basali haud vel parum longiore, supra impressionibus tribus, carinis plus minusve distinctis terminatis; fronte angusta, marginibus lateralibus carinatis, medio carina simplici basi interdum obsoleta; temporibus angustioribus, plerumque linearibus; clypeo, genis oculisque ut in generibus praecedentibus. Antennae breviusculae, articulo secundo quam primo distincte longiore et crassiore. Pronotum basi obtuse emarginatum, carinis lateralibus postice divaricatis et excurvatis, basin haud attingentibus (in *L. curtula* subrectis, percurrentibus). Mesonotum supra 3-carinatum. Tegmina in *forma macroptera* abdomine longiora, postice levissime dilatata, apice rotundata, vena brachiali et cubitali externa postice furcatis, ramis divergentibus, areas elongato-triangulares terminantibus; membrana magna, venis apicalibus una alterave furcatis; in *forma brachyptera* breviora, apice late, plerumque divaricatim, rotundata. Alae omnino ut in genere praecedente. Pedes medio-cres; tarsi postici tibiis brevioribus, articulo primo ceteris

duobus simul sumptis longitudine subaequali, ceterum ut in genere praecedente.

Arterna af detta slägte hafva en aflång kroppsform. Hufvudet är tillsammans med ögonen något smalare än prothorax, framtill något utdragen framför ögonen, i spetsen nästan tvärt afstympadt, hjessan försedd med tre intryckningar, som begränsas af mer eller mindre tydliga kölar, antingen något längre än, lika lång med eller kortare än vid basen bred. Pannan är temligen smal, på sidorna kölad samt i midten försedd med en enda odelad längdköl, som vid basen stundom är otydlig. Clypeus, kinder, rostrum och ögon bildade såsom hos föregående släkten. Antennerna äro temligen korta, första leden tydligt smalare och kortare än den andra. Pronotum vid basen obetydligt urbräddadt, sidokölarna baktill utåt krökta och upphörande före basen (endast hos *L. curtula* räta och genomlöpan- de). Mesonotum treköladt. Täckvingarna äro hos de långvingade formerna betydligt längre än abdomen, bakåt något bredare, i spetsen rundade; corii första och tredje längdnerv bakåt klufna, deras grenar begränsande aflångt triangelformiga anteapicalfält. Membranen är stor, en eller två af dess längdnerver baktill grenade. Hos den kortvingade formen äro täckvingarna trubbigt oftast något snedt inifrån utåt afrundade. Flygvingarna såsom hos föregående släkten. Benen äro medelmåttiga; baktarserna kortare än tibierna, första leden ungefär lika lång som de öfriga tillhopa, föröfrigt såsom hos föregående slägte.

Arterna af detta slägte lefva bland gräs och örter på fältbackar, ängar och kärr, och förekomma i alla zoner.

Larverna af några arter hafva pannan i midten 2-kölad.

Conspectus specierum.

A. Carina media frontis distincta, usque in verticem continuata, obtusa.

a. Vertex latitudine paullo longior.

aa. Vitta media verticis, pronoti mesonotique quam laterales haud pallidior; tegmina in forma brachyptera postice truncata.

1. *L. elegantula* Boh., 2. *L. albocarinata* Stål.

bb. Vertex pronotum et mesonotum medio vitta angusta, distincta, albida, notata; tegmina in forma brachyptera apice rotundata.

3. *L. Haglundi* n. sp., 4. *L. collina* Boh., 5. *L. biarmica* n. sp., 6. *L. distingvenda* Kirschb., 7. *L. sordidula* Stål.

b. Vertex latitudine haud longior.

aa. Clavus apice lineola distincta nigra notatus.

8. *L. striatella* Fall., Flor.

bb. Clavus apice lineola nigra nulla.

9. *L. pellucida* Fabr., Flor, 10. *L. flavipennis* n. sp., 11. *L. Herichii* Kirschb., 12. *L. discolor* Boh., 13. *L. obscurella* Boh., 14. *L. brevipennis* Boh.

B. Carinae frontis acutae, media basi obsoleta.

a. Venae tegminum laeves vel tenuiter punctatae.

aa. Vertex latitudine haud vel vix brevior.

aaa. Tempora minus angusta, antice obtuse prominula, supra oculos acute elevata, tegmina in mare nigricantia,

15. *L. lugubrina* Boh., 16. *L. Bohemani* Stål, 17. *L. pullula* Boh., 18. *L. curtula* n. sp.

bbb. Tempora angusta, linearia; tegmina flava.

19. *L. nitidipennis* Kirschb., 20. *L. obsoleta* Kirschb., 21. *L. clypealis* n. sp., 22. *L. denticauda* Boh., 23. *L. exigua* Boh., 24. *L. straminea* Stål, 25. *L. flaeola* Flor.

bb. Vertex latitudine distincte brevior.

26. *L. forcipata* Boh., 27. *L. alpina* n. sp., 28. *L. lucticolor* J. Sahlb.

b. Venae tegminum granulis magnis nigris armatae.

29. *L. lepida* Boh., 30. *L. limbata* Fabr.

A. Carina media frontis distincta, usque in verticem continuata, obtusa. Spec. 1—14.

a. Vertex latitudine paullo longior. Spec. 1—7.

aa. Vitta media verticis, pronoti mesonotique quam laterales haud pallidior; tegmina in forma brachyptera postice truncata. Spec. 1—2.

1. *L. elegantula* Boh.

Elongata, carinis capitis albis; vertice latitudine distincte longiore, impressionibus basalibus subtriangularibus, flavis, verticis tertia parte vix longioribus, intermedia his duplo longiore, valde angusta, usque in apicem frontis producta; fronte latitudine duplo longiore, ad margines inferiores oculorum leviter dilatata, basin versus paullo fortius angustata; antennis pedibusque flavis, his obsolete fusco-vittatis, tarsis posticis tibiis parum brevioribus; tegminibus griseo-albidis, pellucidis, venis laevibus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine dimidio longioribus, apice rotundatis, membrana corio $\frac{1}{5}$ brevior, venis

sordide flavis; alis explicatis; mesonoto convexo, quam pronoto duplo longiore, carinis lateralibus valde obsoletis. Long. 3—3½ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus dimidio abdominis brevioribus, apice truncatis, angulis rotundatis; alis rudimentaribus; mesonoto longitudinaliter haud convexo, quam pronoto ⅓ longiore, carinis lateralibus distinctis, postice divergentibus. Long. 2—2½ m. m.

Mas: segmento genitali magno, porrecto, supra subtusque obtuse angulariter emarginato, lateribus profunde et late oblique rotundato-sinuato; stylis genitalibus parum divaricatis, apice dentatis, basi processum magnum obsolete curvatum posticem versus emittentibus; tuba anali subtus appendicibus longis acutis dependentibus, parum divaricatis, instructa; colore corporis nigro, carinis capitis, pronoto postice late, apice mesonoti tegulisque tegminum albis; segmentis dorsalibus et ventralibus postice medio, appendicibus tubae analis apice, segmentoque genitali supra subtusque flavis.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis late remotis, basi obsolete rotundato-prominulis, apicem versus leviter dilatatis, apice obliqvatis; vagina his duplo longiore, a basi latiore usque ad medium leviter angustata; colore corporis pallide sordide flavo, abdomine pectoreque fusco-variegatis, carinis capitis albis distincte nigro-marginatis.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 63, 27 (f. brach. ♂). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 21 (f. brach.). — *Nya Sv. Hem.*, *Öfv. K. Vet. Ak. Förh.* 1858, 356, 7 (f. macr.). — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 56, 9. — Fieb., *Grundz. Delph. fig.* 22. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 23, 6.

Temligen sällsynt bland gräs och örter i skuggiga lundar i södra och mellersta Finland och Skandinavien under Juni och Juli månader; nordligast har jag funnit den vid Paadana i Ryska Karelen (63° 50'). Den långvingade formen är hos oss ytterst sällsynt och har endast blifvit funnen i Pargas af O. Reuter, hvilken engång tagit flera exemplar (♂♀). Föröfrigt är denna art veterligen observerad endast i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

2. *L. albocarinata* Stål.

Elongata, capite nigro, carinis albis; vertice latitudine paullo longiore, impressionibus basalibus oblongo-triangularibus, flavis, verticis dimidia parte parum brevioribus, antica his vix longiore; fronte latitudine duplo longiore, inter margines inferiores oculorum et apicem leviter rotundato-dilatata, basi quam apice paullo angustiore; thorace flavo, interdum obsolete fusco-vittato, marginibus carinisque albidis; tegminibus flavescentibus, subtilissime transversim rugulosis, limbo venisque laevibus albidis, pedibus pallide flavis, distincte fusco-lineatis, tarsi apice nigris; species trimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine plus quam dimidio longioribus, apice rotundatis, membrana corio duplo brevioribus; alis explicatis; mesonoto quam pronoto duplo longiore, carinis lateralibus obsoletis, parallelis. Long. ♀ 4 m. m.

Forma intermedia: tegminibus abdomine vix brevioribus, apice anguste rotundatis; alis brevissimis; mesonoto pronoto $\frac{2}{3}$ longiore, carinis lateralibus distinctis.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo brevioribus, apice truncatis, angulis rotundatis; alis rudimentaribus; mesonoto quam pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus distinctis, postice divergentibus. Long. 2—2 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali breviusculo, apertura postica pyriformi, supra fortiter usque ad basin rotundato-sinuato, angulis rectiusculis, subtus angustius rotundato-emarginato, angulis late rotundatis, lateribus postice subsinuato-truncatis; stylis genitalibus divaricatis, deplanatis, intus sinuato-angustatis, apice abrupte acuminatis, tuba anali subtus lateribus appendicibus breviusculis dependentibus instructa; colore corporis obscuriore; abdomine nigro, segmento ultimo dorsali et ventrali genitalique supra postice late albidis; pectore coxisque nigro-albidoque variegatis.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis sublinearibus, basi intus conniventibus, apice obliquatis; vagina his duplo longiore, apicem versus parum angustata, quam valvulis lateralibus distincte brevioribus; colore corporis palli-

diore, pectore, abdomine coxisque flavis, late fusco-nigroque variegatis; vagina nigra.

Delphax Stål, *Nya Sv. Hem.*, Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1858, 357, 18 (f. macr.).

Delphax distincta Flor, *Rhynch. Livl.* 11, 68, 17 (f. brach.). — Fieb., *Grundz. Delphac.*, fig. 23.

Var. b, ♀: pallidior, genis abdomineque toto vagina excepta flavis.

Sällsynt på öppna myrar och mossar under Juni och Juli månader; jag har funnit den i Yläne, vid Petrosavodsk, Jalgu-ba, Tiudie, Ahvenjärvi och Maanselkä i Ryska Karelen samt vid Soukelo och nordligast vid Kantalaks (67°) i Ryska Lappmarken. Den långvingade formen är ännu ej funnen i Finland, men är i Sverige tagen vid Hallingsås och Forse i Ångermanland af Stål. Af mellanformen har jag funnit ett exemplar vid Maanselkä i Ryska Karelen. Föröfrigt är ifrågavarande art mig veterligen observerad endast i Livland. — U. F. M.

Obs. Enligt Flor förekommer denna art i Livland på torra backar och skogsängar, hvilket icke är fallet hos oss.

bb. Vertex, pronotum et mesonotum medio vitta angusta distincta albida notata; tegmina in forma brachyptera apice rotundata. Spec. 3—7.

3. *L. Haglundi* n. sp.

Oblonga, albido-flava, nigro-variegata, carinis capitis albidis, intervallis nigricantibus, vertice latitudine paullo longiore, impressionibus basalibus subtriangularibus fulvis, verticis dimidia parte paullo brevioribus, antica his paullo longiore; fronte latitudine duplo et dimidio longiore, supra margines inferiores oculorum levissime dilatata, inde apicem versus subparallela, basin versus angustata; antennis articulo primo latitudine basali distincte longiore, secundo latitudine $\frac{2}{3}$ longiore; tegminibus flavescenti-albidis, hyalinis, tarsis posticis tibiis paullo brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine fere duplo brevioribus, apice divaricatis rotundatis; alis rudimentari-

bus, mesonoto longitudinaliter haud convexo, quam pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus distinctis. Long. 2 m. m.

Mas: segmento genitali minus brevi, apertura postica late ovata, supra usque ad basin rotundato-sinuato, angulis anguste rotundatis, subtus anguste rotundato-sinuato, angulis late rotundatis, lobis lateralibus postice truncatis, margine integro; stylis genitalibus maxime divaricatis, apice angustatis; tuba anali appendicibus distantibus, dependentibus; abdomine nigricante, marginibus, linea media lineolisque sparsis versus latera posterius flavis, segmento genitali supra margineque postico anguste nec non tuba anali pallide flavis.

Femina ignota.

L. collinae affinis, structura frontis et segmenti genitalis maris abunde distincta, colore *L. albocarinatae* haud dissimilis. — *Mas formae brachypterae*. Caput cum oculis pronoto parum latius; vertice latitudine paullo longiore, basi inter oculos subtruncato, apicem versus levissime angustata, impressionibus basalibus verticis dimidia parte paullo brevioribus, triangularibus, fundo flavis, carinis distinctis flavo-albidis, area antica angusta, nigricante, carinis anticis crassis, albidis, intervallis nigris; fronte latitudine duplo et dimidio longiore, basi quam apice distincte angustiore, supra margines inferiores oculorum levissime dilatata, ex eodem loco apicem versus subparallela, sed basin versus fortius angustata, nigra, carinis crassis albidis; clypeo nigricante, distincte albido-carinato; genis flavis, carinis lateralibus intus anguste nigro-marginatis. Antennae mediocres, pallide flavae, articulo primo latitudine basali distincte longiore, apicem versus dilatata, secundo crassiusculo, latitudine $\frac{2}{3}$ longiore, seta fusca antenna longiore. Oculi magni. Rostrum apice nigrum. Pronotum vertice $\frac{1}{3}$ brevius, basi levissime rotundato-emarginatum, flavum, carina media late, lateralibus anguste albidis, his divergentibus, postice excurvatis et abbreviatis. Mesonotum breviter triangulare, distincte tricarinatum, luteo-flavum, medio vitta lata, distincta, postice dilatata carinisque lateralibus albidis. Tegmina abdomine fere duplo breviora,

apice obtuse divaricatim rotundata, flavescenti-albida, hyalina venis acute elevatis, laevibus, margine omni albido. Alae rudimentares. Abdomen tectiformiter convexum, nigricans, linea media dorsali angusta, marginibus lateralibus obsolete lineolisque nonnullis lateralibus posterius pallide flavis; segmento genitali supra late, margineqve laterali anguste albidis. Pectus nigricans, flavo-variegatum. Pedes flavi, femoribus fusco-vittatis; tibus posticis tarsi paullo longioribus, articulo primo ceteris simul sumtis parum longiore, unguiculis omnibus piceis.

Sällsynt; funnen i närheten af Norrköping i Östergötland af Haglund.

4. *L. collina* Boh.

Oblonga, pallide flava, fusco-variegata; carinis capitis albidis, nigro-marginatis, vertice latitudine paullo longiore, impressionibus basalibus subtriangularibus, fulvis, verticis dimidia parte parum brevioribus, antica his paullo longiore, fronte supra margines inferiores oculorum levissime dilatata, apicem versus vix et minus quam basin versus angustata, latitudine plus duplo longiore; antennis articulo primo latitudine basali vix longiore, secundo latitudine duplo longiore; tegminibus pallide flavis, marginibus albidis, tarsi posticis tibiis parum brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine plus quam dimidio longioribus, flavescenti-hyalinis, venis laevibus, albidis, postice flavis, membrana corio $\frac{2}{3}$ brevioribus; alis explicatis; mesonoto longitudinaliter leviter convexo, quam pronoto duplo longiore, carinis lateralibus obsolete, divergentibus. Long. 3—3 $\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine fere duplo brevioribus, apice divaricatim rotundatis; alis nullis; mesonoto longitudinaliter haud convexo, quam pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus distinctis. Long. 2—2 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali brevi, apertura postica subpyriformi, supra late usque ad basin rotundato-sinuato, angulis acutis, subtus anguste rotundato-emarginato, angulis ob-

tusis, lobis lateralibus superne obtuse prominulis et incisura angusta deorsum vergente instructis ibique plicatis; stylis genitalibus deplanatis, divergentibus, apicem versus dilatatis, apice uncinatis; tuba anali appendicibus approximatis, dependentibus, suberuciatis instructa; abdomine nigricante, marginibus, vitta media lineolisque sparsis versus latera posterius ferrugineis.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis distantibus, basi intus obtuse subdentato-prominulis; postice levissime dilatatis, apice rotundato-angustatis, acuminatis; vagina his plus duplo longiore, apicem versus leviter angustata, quam valvulis lateralibus paullo brevioribus; abdomine flavo, obsolete fusco-variegato, segmentis singulis punctis parvis nigris in serie transversali positis.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 51, 18 (f. brach.). — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 70, 18. — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 6, 18 (f. brach.). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 24, 8.

Delphax pallens Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 4, 11 (f. macr.). — Fieb., *Grundz. Delph.* fig. 27.

Ej sällsynt på torra fältbackar öfver större delen af Finland under Juni och Juli månader; nordligast har jag funnit den vid Karesuando i Torneå Lappmark (68° 40'). I Sverige förekommer den åtminstone i mellersta delen. Den långvingade formen är hos oss mycket sällsynt, och har blifvit funnen endast i Pargas af O. Reuter och i Rautus och Sakkola socknar på Karelska näset af mig. Föröfrigt är denna art observerad i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

5. *L. biarmica* n. sp.

Oblonga, brunnescenti-flava, vitta media angusta verticis, pronoti mesonotique et carinis capitis albido-flavis; his nigro-marginatis, pectoris maculis abdomineqve nigris, hoc marginibus anguste, linea dorsali punctisque obsoletis versus latera posterius ferrugineis (♂); vertice latitudine paullo longiore, impressionibus basalibus vertice duplo brevioribus; fronte latitudine vix duplo longiore, supra margines inferio-

res oculorum leviter dilatata, basin versus fortius quam apicem versus angustata; tegminibus brunnescenti-flavis, pellucidis, venis laevibus; pedibus flavis, fusco-lineatis; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine dimidio brevioribus, apice anguste subdivaricatim rotundata, alis rudimentaribus; mesonoto pronoto fere duplo longiore, carinis lateralibus distinctis, rectis. Long. $2\frac{2}{3}$ m. m.

Mas: segmento genitali breviusculo, apertura postica pyriformi, supra late et profunde usque ad basin sinuato-angustato, angulis acutis, subtus anguste rotundato-emarginato, angulis spinoso-productis; lobis lateralibus superne obtuse prominulis, et incisura angusta deorsum vergente instructis ibique obtuse plicatis; stylis genitalibus divergentibus, usque ad incisuram lateralem attingentibus, deplanatis, apicem versus dilatatis; tuba anali appendicibus elongatis, dependentibus et cruciatim positis instructis.

Femina ignota.

Praecedenti affinis, paullo major, colore magis in brunneum vergente, tegminibus in forma brachyptera longioribus, fronte brevioris structuraque segmenti genitalis in mare facile distingvenda. *Mas formae brachypterae.* Caput cum oculis pronoto parum latius; vertice latitudine paullo longiore, basi inter oculos truncato, apicem versus levissime angustato, impressionibus basalibus vertice plus duplo brevioribus, triangularibus, ferrugineis, carinis distinctis flavo-albidis; area antica angusta, basi angulata, apicem versus angustata, quam basalibus paullo longiore, nigra, carinis albidis, late nigro-marginatis; fronte latitudine sua fere duplo longiore, basi quam apice paullo angustiore, supra margines inferiores oculorum leviter dilatata, ex eodem loco basin versus paullo fortius quam apicem versus sensim angustata, brunneo-flava, carinis albidis, distincte nigro-marginatis; clypeo distincte albido-tricarinato, intra carinis nigricante; genis subtriangularibus, ferrugineis, carinas lateralibus intus anguste nigro-marginatis. Antennae mediocres, articulo primo latitudine sua basali paullo longiore, apicem versus leviter dilatato,

brunneo-flavo, apice fusco, secundo latitudine sua et articulo primo fere duplo longiore, dilute brunneo-flavo, seta tenui antenna vix longiore. Oculi magni, dimidia sua parte pone basin verticis prominuli. Pronotum vertice fere dimidio brevius, basi obtuse rotundato-emarginatum, ferrugineum, lateribus obsolete fusco-maculatum, carina media distincta crassa flavo-albida, lateralibus valde divergentibus, postice paullo excurvatis. Mesonotum late triangulare, pronoto fere duplo longiore, lateribus deflexis, carinis lateralibus rectis, divaricatis; ferrugineum, vitta longitudinali media distincta flavo-albida, postice dilatata, notatum. Tegmina abdominis $\frac{2}{3}$ tegentia, postice levissime angustata, apice subdivaricatim anguste rotundata, dilute brunneo-flavescentia, sub-pellucida, margine suturali pallidiore; venis elevatis. Alae rudimentares. Abdomen supra tectiformiter convexum, nigrum, linea media dorsali angusta, marginibus lateralibus obsolete punctisque nonnullis posterius in lateribus ferrugineis; segmento genitali supra flavo-marginato; margine laterali e fundo incisurae fere usque ad angulos inferiores spinoso-productos anguste sed distincte albo. Pectus nigricans, ferrugineo-variegatum. Pedes flavi, fusco-lineati, tarsis posticis tibiis distincte brevioribus, articulo primo ceteris simul sumptis fere longiore; spinularum apice ungviculisque omnibus fuscis.

Sällsynt; jag har funnit tre exemplar på en torr skogsäng vid Tiudie i Ryska Karelen ($62^{\circ} 30'$) den 3 Juli 1869. — U. F. M.

6. *L. distingvenda* Kirschb.

Oblonga, sordide flava, nigro-variegata; carinis capitis albidis, late nigro-marginatis, vertice latitudine paullo longiore; impressionibus basalibus verticis dimidia parte distincte brevioribus, triangularibus, ferrugineis; antica his paullo longiore; fronte latitudine $\frac{2}{3}$ longiore, medio ad margines inferiores oculorum paullo dilatata, inde apicem et basin versus aequaliter rotundato-angustata; antennis breviusculis, articulo primo latitudine basali aequali, secundo latitudine circiter $\frac{3}{4}$ longiore; tegminibus sordide flavescentibus, pel-

lucidis; margine pallidiore; clavo apice intus striola obsoleta fusca; pedibus flavis, fusco-lineatis; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine dimidio longioribus, subhyalinis, venis postice infuscatis, punctis setigeris distinctis armatis; alis hyalinis, dilute fusco-venosis, mesonoto quam pronoto duplo et dimidio longiore, carinis lateralibus basi tantum distingvendis, parum divergentibus. Long. $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{4}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo brevioribus, apice obtuse divaricatim rotundatis; alis nullis; mesonoto pronoto fere duplo longiore, carinis lateralibus distinctis, divergentibus. Long. 2— $2\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali breviusculo, apertura postica pyriformi, supra fortiter usque ad basin rotundato-sinuato, angulis obtusis, subtus latius fere rectangulariter emarginato, lateribus supra medium obtuse prominulis, subtus incisura latiore deorsum vergente instructis, angulo inter hanc et emarginaturam inferiorem acutiusculo; stylis genitalibus maxime divergentibus, incisuram lateralem attingentibus; abdomine nigro, linea angusta dorsali punctisque nonnullis in seriebus transversalibus positis ferrugineis: pectore maxima ex parte nigro.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi vix distantibus ibique intus obtuse dentato-prominulis, postice leviter dilatatis, apice rotundato-obliqvatis; vagina his duplo longiore, basi paullo latiore et valvulis lateralibus paullo brevioribus; colore corporis paullo pallidiore; maculis abdominis ferrugineis, magis dilatatis; fronte paullo longiore quam in mare.

Delphax Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 23, 7 (1868).

Delphax collina form. *macropt.* Stål, *Nya Sv. Hem.*, Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1858, 356, 8.

Ej sällsynt öfver hela Finland på torra fältbackar; jag har funnit den nordligast vid Muonioniska i Torneå Lappmark (68°) samt vid Vartiolampi i Ryska Lappmarken. I Sverige är den funnen i Ångermanland af Stål. Den långvingade formen är sällsynt, men har dock blifvit tagen t. o. m. i Lappland. Föröfrigt är denna art veterligen funnen endast vid Wiesbaden i Tyskland. — U. F. M.

7. *L. sordidula* Stål.

Oblonga, pallide flava, plus minusve nigro-variegata, carinis capitis vittaque lata longitudinali verticis pronoti scutelliqve albidis; vertice latitudine sua parum longiore, impressionibus basalibus parte verticis dimidia parum brevioribus; fronte latitudine plus duplo longiore, supra medium paullo dilatata, inde apicem versus sensim modice angustata, antennis longiusculis, articulo primo latitudine dimidio longiore, secundo latitudine plus duplo et quam articulo basali dimidio longiore; pronoto vertice paullo brevior, basi obtuse emarginato; tegminibus flavescenti-hyalinis, marginibus pallidioribus, venis laevibus; pedibus obsolete fusco-lineatis, tarsis apice nigricantibus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{2}{3}$ (♂) vel dimidio (♀) longioribus, venis postice infuscatis, membrana corio dimidio brevior; alis explicatis, hyalinis, venis dilute fuscis; mesonoto pronoto duplo et dimidio longiore, carinis lateralibus parum divergentibus. Long. 4—5 m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine $\frac{1}{3}$ (♂) vel dimidio (♀) brevioribus, apice anguste divaricatim rotundatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto fere duplo longiore, carinis lateralibus acute elevatis, modice divergentibus. Long. 3—3 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali breviusculo, apertura postica sinuato-ovali; supra profunde et late usque ad basin sinuato, angulis obtusis, subtus trapezoidaliter emarginato, lateribus inferne subdentato-prominulis; stylis genitalibus sursum vergentibus, paullo divergentibus, tenuiter setosis intus ante medium dente acuto armatis, apice acuminatis; tuba anali appendicibus breviusculis distantibus et dependentibus instructa; abdomine nigricante, vittis lateralibus mediaque maculisque irregularibus postice ferrugineis; carinis frontis anguste et obsolete fusco-marginatis.

Femina: lobis lateralibus basi obtuse dentato-dilatatis, sub-inflexis et conniventibus, apicem versus primum levissime, postice fortius angustatis; vagina his plus duplo longiore, basali quarta parte lata, deinde fortius angustata, quam

valvulis lateralibus paullo brevioribus; abdomine flavo, anguste nigro-variegato.

Delphax Stål, *Nya Sv. Hom.*, Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1853, 174, 2 (f. brach.). — Öf. Sv. Delph., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1854, 6, 17. — Fieb., *Grundz. Delph.* fig. 26. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 29, 19.

Var. b, ♀: tota pallide flavescens.

Ej sällsynt på torra fältbackar i sydvestra Finland under Juni och Juli månader; den långvingade formen är något sällsyntare. I Sverige är denna art funnen i närheten af Stockholm och Upsala af Boheman och Stål. Föröfrigt är den mig veterligen observerad endast i Tyskland. — U. F. M.

b. Vertex latitudine haud longior. Spec. 8—14.

aa. Clavus apice lineola distincta nigra notatus. Spec. 8.

8. *L. striatella* Fall., Flor.

Oblonga, capite nigro, albido-carinato; vertice latitudine vix longiore, impressionibus vertice duplo brevioribus, medio ferrugineis; fronte latitudine fere triplo longiore, a basi prope margines inferiores oculorum sensim dilatata, deinde lateribus subparallelis; antennis longiusculis, articulo primo latitudine sua basali fere duplo longiore, secundo hoc $\frac{2}{3}$ longiore; mesonoto carinis lateralibus subparallelis; tegminibus hyalinis, venis pallide flavis, punctis distinctis setigeris armatis; calcari tibiaram posticarum apicem versus acuminato-angustato; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine duplo longioribus, membrana corio dimidio brevioribus; alis hyalinis, fusco-venosis; mesonoto pronoto fere triplo longiore, apice reflexo, carinis lateralibus distinctis, basi tantum obsoletis. Long. ♂ $3\frac{1}{4}$ —4, ♀ $4\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine parum longioribus, lateribus parallelis (sec. Kirschb.).

Mas: segmento genitali psstice constricto, supra brevi, subtus longo, convexiusculo, apertura postica oblonga, sinuata; supra late rotundato-sinuato, angulis valde obtusis, sub-

tus obsolete emarginato, lateribus medio obtuse sinuatis et plicatis; stylis genitalibus brevibus, crassiusculis, apicem versus angustatis; tuba anali appendicibus approximatis dependentibus instructa; colore corporis nigro, pronoto fere toto apiceqve mesonoti albidis, antennis pedibusqve flavis; (venis tegminum in *forma macroptera* postice obscurioribus).

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis angustis, basi intus rotundato-dilatatis, paullo remotis, apice rotundato-angustatis; vagina his plus duplo longiore, quam valvulis lateralibus parum brevioribus; antennis, pedibus, pronoto mesonotoqve medio late flavis, lateribus abdominisqve dorso nigricantibus, ventre fusco- albidoqve vittatis.

Delphax Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 75, 3 (1826) forte. — Flor., *Rhynch. Livl.* II, 54, 8. — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 21 (verisimiliter). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 27, 17.

Delphax notula Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 4, 10.

Sällsynt på skogsängar i östra Finland under Juni, Juli och Augusti månader; jag har funnit den i Rautus socken på Karelska näset, vid Kexholm samt vid Petrosavodsk, Dvoretz, Tiudie, Matkatsch, Tschuja och nordligast vid Kem (65⁰) i Ryska Karelen. I Sverige är den funnen på Gotland af Boheman. Föröfrigt är den observerad i Livland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

bb. Clavus apice lineola nigra destitutus. Spec. 9—14.

aaa. Frons inter carinas nigra. Spec. 9—13.

9. *L. pellucida* Fabr., Flor.

Oblonga, capite nigro, albido- vel flavo-carinato; vertice quadrato, impressionibus basalibus confluentibus, verticis parte dimidia distincte brevioribus, antica his fere dimidio longiore, anguste triangulari; fronte elongata, latitudine duplo et dimidio longiore, ad margines inferiores oculorum levissime dilatata, inde basin quam apicem versus magis angustata, margine laterali sub ocellis quam latitudine paullo lon-

giore; antennis flavis, articulo primo latitudine basali fere duplo longiore, apice nigro, secundo hoc plus quam dimidio longiore; pronoto vertice dimidio brevior, basi angulariter emarginato, postice late albido; tegminibus hyalinis, venis subtiliter granulato-punctatis, punctis setigeris; pedibus elongatis, pallidis, fusco-variegatis, tarsis apice fuscis, posticis tibiis parum brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine duplo et latitudine sua triplo longioribus, membrana corio $\frac{1}{3}$ brevior; venis basi pallidis, postice infuscatis, costali ultra medium albida, postice nigra; alis hyalinis, flavo-venosis; mesonoto pronoto triplo et dimidio longiore, apice reflexo, carinis lateralibus tenuibus, parallelis, postice obsoletis. Long. $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine parum longioribus, linearibus, apice anguste rotundatis; alis brevissimis; mesonoto pronoto fere duplo et dimidio longiore, carinis distinctis, postice divergentibus. Long. $2\frac{1}{2}$ —3 m. m.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica rotundato-triangulari, supra fortiter rotundato-sinuato, angulis rectiusculis, subtus anguste angulariter exciso, angulis rotundatis, lateribus interius obtuse productis; stylis genitalibus basi coadunatis, deinde maxime divaricatis, apicem versus angustatis, apice torquato-reflexis; tuba anali appendicibus connatis perpendicularibus instructa; corpore nigro, carinis capitis, pronoto postice, tegula tegminum mesonotoque apice albidis, abdominis lateribus anguste pedibusque flavidis, femoribus maxima ex parte lineisque absoletis tibiis nigris, tegminibus albido-hyalinis.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus rotundato-dilatatis, conniventibus, deinde anguste tectis, postice dilatatis, apice rotundato-obliquis; vagina his plus duplo longiore, et quam valvulis lateralibus paulo brevior; corpore nigro, carinis capitis, pronoto, mesonoto pectore maxima ex parte, abdominis limbo pedibusque flavis, his obsolete fusco-variegatis; tegminibus flavescenti-hyalinis.

Fulgora Fabr., *Ent. syst.* IV, 7, 22 (1794).

Delphax Fabr., *Syst. Rhyng.*, 84, 6. — Germ., *Mag. d. Ent.* III, 212, 3. — Fall., *Hem. Sv. Cicad.*, 76, 4. — Zett., *Ins. Lapp.*, 302, 2. — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 5, 15. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 65, 16. — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 20.

Fulgora flavescens Fabr., *Ent. syst.* IV, 7, 24.

Delphax ead. Fabr., *Syst. Rhyng.*, 84, 7. — Germ., *Mag. d. Ent.* III, 213, 4.

Fulgora marginata Fabr., *Ent. syst.* IV, 7, 25.

Delphax ead. Fabr., *Syst. Rhyng.*, 84, 8. — Germ., *Mag. d. Ent.* III, 215, 6.

Delphax dispar Fall., *Hem. Sv. Cicad.* 74, 2. — Zett., *Ins. Lapp.*, 305, 1. — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 6, 16. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 27, 16. — H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 126, 3 (verisimiliter).

Delphax hemiptera Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 5, 14 (f. brach.).

Var. b, ♀: mesonoto medio vittis duabus latis maculisque indeterminatis lateralibus nigris.

Var. g, ♀: tota fusco-testacea.

Allmän på ängar öfver hela Finland och Skandinavien under Juni och Juli månader. Den kortvingade formen är hos oss sällsynt, och endast funnen i Pargas af O. Reuter och vid Åbo af mig, varieteten *b* är tagen i närheten af Helsingfors af A. Palmén. Föröfrigt är denna art utbredd öfver större delen af Europa och förekommer äfven i norra Asien, der den är tagen på Kamtschatka. — U. F. M.

10. *L. flavipennis* n. sp.

Oblonga, angusta, nigra, carinis capitis, pronoto toto, apice mesonoti tegulaque tegminum albidis; vertice, antennis, carina media margineque laterali mesonoti, abdominis limbo pedibusque flavis; his nigro-variegatis, tegminibus flavescenti-hyalinis; vertice latitudine fere longiore, impressionibus basalibus distinctis, verticis dimidia parte paullo brevioribus; fronte longitudine duplo et dimidio longiore, apice quam basi distincte latiore, in medio inter oculos et clypeum leviter rotundato-dilatata, margine laterali sub ocellis latitu-

dine frontis distincte longiore; antennis articulo primo latitudine basali fere duplo longiore, secundo hoc plus quam dimidio longiore; pronoto postice obtuse subangulariter emarginato; mesonoto hoc triplo longiore, carinis lateralibus parum divergentibus; tegminibus abdomine duplo et latitudine sua triplo longioribus, venis flavis, postice infuscatis, subtiliter granulata-punctatis, punctis setigeris; margine costali ultra medium albido, deinde nigricante; alis hyalinis, fusco-venosis; forma macroptera mas. Long. 4 m. m.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica triangulari-rotundato, supra fortiter rotundato-emarginato, angulis obtusiusculis, subtus anguste et profunde subangulariter exciso, lateribus postice obtuse rotundatis; stylis genitalibus basi coadunatis, deinde fortiter divergentibus, apice angustatis, torqvato-reflexis.

Femina ignota.

Praecedenti valde affinis, structura frontis verticisque ut et colore distingvenda. Caput cum oculis pronoto paullo angustius; vertice latitudine sua perparum longiore, rectangulari, impressionibus basalibus flavis, carina distincta separatis, medium verticis haud attingentibus, antica his distincte longiore, anguste triangulari, medio nigra; fronte elongata, latitudine duplo et dimidio longiore, basi quam apice distincte angustiore, in medio inter margines inferiores oculorum et clypeum leviter rotundato-dilatata, ab eodem loco basin et apicem versus leviter rotundato-angustata; margine laterali inter ocellum et clypeum quam latitudine distincte longiore; nigra, carinis angustis, albidis; clypeo nigro, carinis distinctis rectis; genis et temporibus nigris, his linearibus, angustis, supra oculos parum deplanatis, flavis. Antennae, seta excepta, clypei basin attingentes, flavae, articulo primo latitudine basali fere duplo longiore, apicem versus dilatato, apice anguste fusco, secundo hoc paullo ultra dimidio et latitudine sua duplo longiore, seta tenui, antenna distincte longiore. Oculi pone basin verticis fortiter producti. Pronotum breve, medio quam vertice $\frac{1}{3}$ brevius; basi obtuse subangulariter emarginatum; ca-

rina media distincta, lateralibus fortiter divergentibus, parum curvatis, postice abbreviatis, disco utrinque foveola profunde impresso; totum albidum. Mesonotum pronoto triplo longius, subtriangulare, lateribus fortiter sinuatis, apice producto, rotundato, paullo reflexo; carina media tenui, postice abbreviata, lateralibus obsolete, parum divergentibus et excurvatis; nigrum, carina media marginibusque lateralibus flavis, apice albido. Tegmina abdomine duplo et latitudine sua triplo longiora, apicem versus modice dilatata, apice rotundata, flavescenti-hyalina, venis pallide flavis, postice infuscatis, punctis minutis tenuiter nigro-setosis ubique armatis, costa laevi, ultra medium flavo-albida, deinde nigricante, membrana corio circiter $\frac{1}{3}$ brevior, vena tertia et quinta postice furcatis; area apicali secunda quam quinta $\frac{1}{3}$ longior. Alae hyalinae, fusco-venosae. Corpus nigrum, abdominis limbo late ferrugineo, segmento genitali lateribus anguste albido-marginato; suturis pectoris flavis. Pedes elongati, pallide testacei, femoribus maxima ex parte, lineis obsolete tibiarum, apice spinularum articuloque ultimo tarsorum nigricantibus, tarsis posticis tibiis parum brevioribus, articulo primo leviter curvato, ceteris simul sumptis longitudine aequali.

Sällsynt; jag har funnit ett exemplar vid Jalguba i Ryska Karelen ($61^{\circ} 40'$) den 26 Juni 1869. — U. F. M.

11. *L. Herrichii* Kirschb.

Oblonga, nigra, carinis capitis, antennis pedibusque flavis, his fusco-lineatis, pronoto margine postico anguste albido; vertice latitudine fere brevior, impressionibus distinctis, carinis acutiusculis terminatis, antica quam basalibus distincte longior; fronte latitudine paullo ultra duplo longior, ad margines inferiores oculorum levissime rotundato-dilatata, inde basin quam apicem versus paullo magis angustata; antennis breviusculis, articulo primo latitudine basali $\frac{2}{3}$ longior, secundo hoc $\frac{2}{3}$ et latitudine sua fere duplo longior; pronoto vertice paullo brevior, basi obtuse angulariter emarginato, mesonoto hoc triplo longior, apice reflexo; tegminibus abdomine dimidio (σ) vel $\frac{3}{4}$ (ω) et latitudine sua du-

plo et dimidio longioribus, hyalinis, venis dilute fuscis, ubique remote et distincte granulato-punctatis, punctis setigeris, membrana corio circiter dimidio brevioribus; alis hyalinis, dilute fusco-venosis; tarsis apice fuscis, posticis tibiis parum brevioribus. Long. $3\frac{1}{4}$ — $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica rotundato-triangulari, supra late rotundato-sinuato, angulis rectiusculis, subtus anguste angulariter exciso, angulis rotundatis, lateribus inferne obtuse productis; stylis genitalibus basi coadunatis, deinde maxime divaricatis, apice angustatis, torquato-reflexis; tuba anali appendicibus connatis perpendicularibus instructa.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis sigmoideo-flexis, basi intus fortiter rotundato-dilatatis, conniventibus, deinde angustatis, medio iterum parum dilatatis, apice rotundato-angustatis; vagina his duplo longiore, quam valvulis lateralibus parum brevioribus, crasso; abdominis limbo valvulisque lateralibus genitalium flavis.

Delphax Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 26, 15 (1868).

Delphax pellucida H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 143, 18 (verisimiliter).

Sällsynt på skogsängar; funnen i Pargas af O. Reuter. Jag har tagit den vid Kexholm (Kolanniemi) den 12 Juni och vid Jalguba i Ryska Karelen ($61^{\circ} 40'$) den 25 Juni 1869. I Sverige är den tagen i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Tyskland. — U. F. M.

12. *L. discolor* Boh.

Oblonga, nigra, carinis capitis et pronoti, antennis pedibusque flavis, his fusco-vittatis; vertice latitudine paullo brevioribus, impressionibus basalibus distinctis, quam antica brevioribus; fronte latitudine vix duplo longiore ad margines inferiores oculorum modice rotundato-dilatata, inde basin et apicem versus fere aequaliter angustata, margine laterali inter ocellum et apicem quam latitudine maxima haud longiore; antennis articulo primo latitudine fere duplo longiore, secundo hoc dimidio et latitudine sua duplo longiore; pro-

noto vertice parum brevior, basi obtuse emarginato; tegminibus brunnescentibus, venis sublaevibus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{3}{4}$ et latitudine sua duplo et dimidio longioribus, flavescenti-albidis, pellucidis, venis flavis, basi laevibus, postice punctis minutis setigeris armatis, membrana corio $\frac{1}{5}$ brevior, margine costali ultra medium albido, postice commissuraque infuscatis; alis albido-hyalinis, venis dilute fuscis; mesonoto pronoto duplo et dimidio longiore, carinis lateralibus sat distinctis, paullo divergentibus. Long. $3\frac{1}{4}$ — $3\frac{3}{4}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine fere duplo brevioribus, postice late divaricatim rotundatis, brunneis, pellucidis, margine pallidior, venis elevatis, sublaevibus; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto circiter duplo longiore, carinis lateralibus acute elevatis, divergentibus. Long. $2\frac{1}{2}$ —3 m. m.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica altitudine haud latiore, subrotundata, supra profunde usque ad basin anguste sinuato, subtus anguste rotundato-emarginato, angulis omnibus obtuse rotundatis, lobis lateralibus divaricatis, postice rotundato-productis; stylis genitalibus adscendentibus, modice divergentibus, sigmoideo-flexis, apicem versus angustatis, apice angusta, acuminata, reflexa; tuba anali appendicibus connatis perpendicularibus instructa; prothorace postice anguste albido.

Femina: lobis lateralibus intus basi anguste rotundato-dilatatis, postice sublinearibus, latiusculis, apice abrupte obliqvatis; vagina his plus duplo longiore, a basi latiore angustata, valvulis lateralibus paullo brevior.

Delphax discolor Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1847, 61, 26 (f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 7, 23 (f. brach.). — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 63, 15. — Fieb., *Grundz. Delph.* fig. 25.

Delphax pellucida Stål, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 5, 15 (f. macr.) sec. specimen communicatum.

Temligen sällsynt på myrar bland *Ledum palustre* och *Betula nana* i Juni och Juli månader, men utbredd öfver större delen af Finland. Nordligast har jag funnit den vid Muonio-

niska i Torneå Lappmark (68°). I Sverige är den tagen på Gotland och vid Stockholm af Boheman och Stål. Den långvingade formen är sällsynt och nordligast funnen af mig vid Svätnovlok i Ryska Karelen (62° 50'). I Norge är den tagen af Siebke vid Christiania. Föröfrigt är denna art observerad i Livland och Tyskland. — U. F. M.

13. *L. obscurella* Boh.

Oblonga, crassiuscula; carinis capitis et pronoti, antennis pedibusque sordide flavis; vertice latitudine fere brevior, antice fortiter declivi, impressionibus basalibus distinctis, quam antica paullo brevioribus; fronte latitudine duplo longiore, ad margines inferiores oculorum obsolete dilata-tis, inde basin et apicem versus leviter angustata; antennis breviusculis, articulo primo latitudine dimidio longiore, secundo hoc et latitudine sua $\frac{2}{3}$ longiore; pronoto vertice paullo brevior, basi late obtuse angulariter emarginato, tegminibus fortiter granulato-punctatis, punctis crassius nigro-setosis; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine duplo longioribus, fusco-hyalinis; venis flavis, punctis nigris setigeris, in corio paullo distinctioribus quam in membrana, armatis, hac corio dimidio brevior; margine omni fusco; alis explicatis, hyalinis, fusco-venosis; mesonoto pronoto triplo longiore, ante apicem leviter transversim impresso, carinis lateralibus obsolete, subparallelis. Long. 3—3 $\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdominis longitudine (♂) vel hoc paullo brevioribus (♀), apice rotundatis, obscure fuscis, venis valde elevatis, fortiter granulato-punctatis, punctis setigeris, alis rudimentaribus; mesonoto pronoto duplo longiore, carinis lateralibus acutis, modice divergentibus. Long. 2—2 $\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali breviusculo, apertura postica subpyriformi-rotundata, supra late rotundato-emarginato, angulis obtusiusculis, subtus anguste rotundato, angulis obtuse rotundatis, lobis lateralibus divaricatis, postice obtusis; stylis genitalibus breviusculis, sublanceolatis, divaricatis; tuba anali appendicibus fere tuberculiformibus instructa.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi anguste rotundato-dilatatis, conniventibus, deinde anguste tectis, postice late rotundato-dilatatis, apice obliquatis; vagina his plus duplo longiore, apicem versus angustata, quam valvulis lateralibus paullo brevior.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 53, 20 (f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 7, 22 (f. brach.). — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 29.

Delphax hemiptera Germ., *Mag. d. Ent.* III, 217, 8 (verisimiliter). — Zett., *Ins. Lapp.*, 306, 4 (verisimiliter).

Var. b, ♀: tota fusco-testacea.

Sällsynt i lundar i Juni och Juli månader; funnen i Tavastland af Mäklin, vid Tammerfors af C. Lundahl; jag har funnit den i Yläne, i Pargas, vid Helsingfors, vid Petrosavodsk och Ahvenjärvi i Ryska Karelen äfvensom nordligast vid War-tiolampi i Ryska Lappmarken (66° 30'). Den långvingade formen är sällsyntare än den kortvingade och endast funnen i södra Finland. Denna art är i Sverige tagen vid Stockholm och på Gotland af Boheman och Stål, samt i Östergötland af Haglund. — U. F. M.

bbb. Frons flava. Spec. 14.

14. *L. brevipennis* Boh.

Oblonga, pallide flava, pronoto, mesonoto abdominisque dorso lateribus dilute fusco-vittatis; vertice latitudine fere brevior, impressionibus carinis acutioribus terminatis, basilibus quam antica parum brevioribus; fronte latitudine duplo et dimidio longiore, apice quam basi distincte angustiore, ad margines inferiores oculorum modice dilatata, inde apicem et basin versus sensim aequaliter angustata, carinis acute elevatis, basi obtusioribus; pronoto vertice parum brevior, utrinque foveolato, basi leviter subangulariter emarginato; tegminibus venis laevibus, vix punctatis; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{3}{4}$ longioribus, albido-hyalinis, venis flavis, margine postico toto nigro-fusco; membrana corio circiter $\frac{1}{3}$ brevior, areis ante-apicali-

bus secunda et quinta fortius dilatatis; alis explicatis, hyalinis, venis dilute fuscis; mesonoto supra convexiusculo, quam pronoto plus triplo longiore, carinis obsoletis, parum divergentibus. Long. $3\frac{2}{3}$ —4 m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine parum (♂) vel dimidio (♀) brevioribus, apice anguste divaricatim rotundatis, pallide flavis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto duplo longiore, supra plano, carinis lateralibus acutis, divergentibus. Long. 2— $2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: apertura postica segmenti genitalis pyriformi-rotundata, hoc supra usque ad basin late rotundato-emarginato, lateribus profunde sinuatis, angulis superioribus acute prominulis, subtus leviter rotundato-emarginato, angulis obtusis; stylis genitalibus foliaceo-deplanatis, basi reflexis, apicem versus undulato-dilatatis, apice truncatis, nigris; stylo apicali tubae analis nigro; vittis dorsalibus abdominis obscurioribus.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus anguste rotundato-dilatatis, approximatis, deinde linearibus, apicem versus rotundato-angustatis; vagina his duplo longiore, apicem versus obsolete angustata, quam valvulis lateralibus distincte brevioribus; vittis dorsalibus abdominis valde obsoletis.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1847, 49, 17 (f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 6, 20 (f. brach.).

Delphax hyalinipennis Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 6, 19 (f. macr.). — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 51. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 28, 18.

Delphax neglecta Flor, *Rhynch. Livl.* II, 57, 10 (verisimiliter).

Var. b, ♀: sordide flavescens, obscurior.

Ej sällsynt på ängar i södra och mellersta Finland och Sverige under Juli och Augusti månader. Nordligast är den funnen af W. Woldstedt i norra Karelen samt af mig vid Matkajärvi i Ryska Karelen (63°). I Norge är den tagen vid Christiania af H. Siebke. Den långvingade formen förekommer något sparsammare. Föröfrigt är denna art observerad i Ryssland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

B. Carinae frontis acutae, media basi obtusa, saepe obsoleta. Spec. 15—30.

a. Venae tegminum laeves vel tenuiter punctatae. Spec. 15—28.

aa. Vertex latitudine haud vel vix brevior. Spec. 15—25.

aaa. Tempora minus angusta, antice obtuse prominula, supra oculos acute elevata; tegmina in mare nigra. Spec. 15—18.

15. *L. lugubrina* Boh.

Oblonga, pallide testacea; vertice apice obtuse rotundato, impressionibus obsoletis, basalibus vertice fere triplo brevioribus, antica adhuc obsoletiore; fronte latitudine duplo longiore, lateribus subparallelis, ante apicem leviter rotundato-angustata; antennis articulo primo latitudine basali dimidio longiore, secundo hoc $\frac{2}{3}$ et latitudine sua duplo longiore; pronoto basi levissime angulariter emarginato; pedibus elongatis, calcari tibiaram posticarum magno, lato; tarsis apice fuscis, posticis tibiis vix brevioribus, articulo primo ceteris duobus simul sumptis longitudine aequali; species dimorpha.

Forma macroptera: (♀) tegmina abdomine dimidio longiora, apice rotundata, flavescencia, subpellucida, membrana corio $\frac{1}{3}$ breviora, venis laevibus; alis explicatis, hyalinis, venis flavis; mesonoto pronoto fere triplo longiore, carinis lateralibus distinctis, leviter excurvatis. Long. 5 m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine dimidio (♂) vel fere duplo (♀) brevioribus, subcoriaceis, apice late divaricatim rotundatis, venis subtiliter granulato-punctatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto $\frac{3}{4}$ longiore, carinis lateralibus rectis, fortiter divergentibus. Long. $2\frac{3}{4}$ —4 m. m.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica triangulari-rotundata, altitudine distincte latiore, supra late usque ad basin rotundato-sinuato, angulis obtusis, subtus medio anguste emarginato, angulis rectiusculis, lateribus rotundato-obliquatis; stylis genitalibus fortiter divergentibus, apicem versus angustatis, acuminatis; tuba anali subtus appendicibus lateralibus breviusculis excurvatis instructa; colore corporis pallide flavo, tegminibus (in f. brachyptera), basi late lim-

boque laterali angusto exceptis, genitalibus, maculis sparsis abdominis et pectoris coxisque nigris.

Femina: genitalibus valde elongatis, lobis lateralibus segmenti primi basi intus fortiter subdentato-dilatatis, fere conniventibus, deinde valde angustis, apicem versus parum dilatatis, apice rotundato-obliqvatis; vagina his plus duplo longiore et quam valvulis lateralibus haud brevior; colore corporis toto pallide testaceo, ungviculis tarsorum tantum fuscis.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 55, 21 (♂ f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 8, 27 (f. brach.). — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 73, 20. — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 39. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 33, 29.

Sällsynt bland *Phragmites* och *Carices* på gungflyn och vid stränder, under Juni månad; funnen i Pargas af O. Reuter, som äfven tagit den långvingade formen, samt af mig i Mohla och Rautus socknar i södra Karelen (60° 40'). I Sverige är den funnen i Småland, Blekinge och vid Stockholm af Boheman och Stål, och i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den observerad i Livland och Tyskland. — U. F. M.

16. L. Bohemani Stål.

Oblonga, crassiuscula, griseo-flava; vertice impressionibus carinis acutis terminatis, antica quam basalibus vix longiore; fronte latitudine fere duplo et dimidio longiore, basi quam apice distincte angustiore, inter oculos et clypeum levissime rotundato-dilatata, carinis fortiter elevatis, intermedia basi vix obtusior; antennis breviusculis, articulo primo latitudine paullo longiore, secundo hoc $\frac{2}{3}$ longiore; pronoto vertice parum brevior, basi leviter angulariter emarginato; pedibus crassiusculis, fusco-lineatis, ungviculis fuscis, calcari tiliarum posticarum magno, lato, tarsis tibiis parum brevioribus, articulo primo duobus ultimis simul sumptis longitudine aequalibus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{2}{3}$ vel $\frac{3}{4}$ longioribus, fusco-hyalinis (♂) vel sordide hyalinis (♀), apice

late rotundatis, venis flavescens, remote fusco-punctatis, punctis setigeris; membrana corio $\frac{1}{3}$ brevior; alis hyalinis, fusco-venosis; pronoto convexo, mesonoto hoc fere triplo longiore, carinis lateralibus obsoletis, satis excurvatis et divergentibus. Long. $3\frac{3}{4}$ —4 m. m.

Forma macroptera: tegminibus abdomine duplo brevioribus, apice late fere divaricatis rotundatis, coriaceis, nigricantibus, margine apicali flavo-albido; alis rudimentaribus; pronoto plano; mesonoto hoc $\frac{3}{4}$ longiore, carinis lateralibus fortiter divergentibus. Long. $2\frac{1}{4}$ —3 m. m.

Mas: segmento genitali magno, reflexo, apertura postica rotundato-triangulari, supra profunde rotundato-sinuato, angulis rectis, subtus fortiter obtuse subangulariter emarginato, angulis obtusis, lateribus subtruncatis; stylis genitalibus elongatis, modice divergentibus, apicem versus angustatis, apice leviter inflexis; tuba anali subtus appendicibus longis coadunatis perpendicularibus instructa; abdomine nigro, supra serie e maculis parvis dorsalibus, margine laterali, segmentorum ventralium apice, margineque postico segmenti genitalis pallide griseo-flavescens.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus anguste rotundato-dilatatis, approximatis, deinde valde angustis, leviter sigmoideis, basin et apicem versus fere aequaliter oblique rotundato-angustatis; vagina his duplo longiore, quam valvulis lateralibus distincte brevior; abdomine sordide flavo, utrinque fusco-nebuloso, vagina nigricante.

Delphax Stål, *Nya Sv. Hem.*, Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1858, 357, 9. — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 41.

Delphax pullula Flor, *Rhynch. Liv. II*, 77, 23 (forte).

Var. b, tegminibus griseo-flavis, unicoloribus.

Sällsynt; flera exemplar af hvardera formen funna vid Nyland, Gårdsnäs och Härna i Ångermanland i Sverige d. 7—13 Juni 1858 af Stål. — S. R.-M.

17. *L. pullula* Boh.

Oblonga, sordide flava; vertice antice obtuse rotundato, impressionibus basalibus fere coadunatis, carinis acutis, antice

et lateribus terminatis, antica valde angusta et obsoleta; fronte latitudine duplo longiore, apicem versus fortius rotundato-dilatata, ante apicem iterum leviter angustata, carina media basi plane evanescenti; antennis articulo primo latitudine basali fere duplo longiore, secundo hoc $\frac{3}{4}$ longiore; pronoto vertice parum brevior, basi leviter angulariter emarginato; pedibus elongatis, pallide flavis; tarsis posticis tibiis parum brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera ♀: tegminibus abdomine $\frac{2}{3}$ longioribus, flavescenti-hyalinis, venis pallide flavis, remote fusco-punctatis, marginali postice infuscata; membrana corio $\frac{1}{3}$ brevior; alis explicatis, hyalinis; pronoto declivi, mesonoto hoc duplo longiore, carinis lateralibus distinctis, sat divergentibus et excurvatis. Long. $3\frac{1}{4}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo brevioribus, apice late rotundatis, coriaceis, nigris, margine apicali anguste albido (♂), vel totis flavis (♀), venis elevatis, remote granulato-punctatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto dimidio longiore. Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali magno, compresso, apertura postica elongato-ovali, latitudine plus duplo altiore, supra anguste usque ad basin inciso, angulis obtusis, subtus anguste leviter rotundato-emarginato, lateribus postice truncatis; stylis genitalibus brevibus, subrectis, modice divergentibus, apice truncatis, extus levissime dentato-prominulis; tuba anali subtus lateribus appendicibus elongatis, acutis, falcato-incurvis instructis; tegminibus, maculis pectoris et abdominis genitalibusque nigris.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus obsolete rotundato-dilatatis, paullo valvantibus, deinde linearibus, elongatis, convexiusculis, apice a margine exteriore intus versus oblique truncatis; vagina his dimidio longiore, quam valvulis lateralibus distincte brevior; tota sordide flava, abdominis maculis obsoletis basalibus, vagina ungviculisque nigrofuscis.

Delphax Boh., *Ent. ant. södr. Sv., K. Vet.-Ak. Handl.*

1852, 116 (♂ f. brach.). — Stål, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.*
 1854, 8, 26 (♂ f. brach.). — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 38.

Var. b, ♂: tegminibus basi late flavis.

Var. c, ♀: corpore toto pedibus exceptis infuscato.

Sällsynt bland *Carices* på gungflyn och kärr under Juni och Juli månader. Funnen af O. Reuter i Pargas och på Åland; jag har funnit den i Kivinebb på Karelska näset och vid Kolva i Yläne (61°), der jag äfven tagit den långvingade formen. I Sverige är den anträffad i Småland af Boheman, i Östergötland af Haglund och på Gotland af Belfrage. — U. F. M.

Obs. Flor beskriver under namn af *D. pullula* Boh. en annan art, hvilket förledde mig att, förr än jag sett Bohemans typexemplar, anse nu ifrågavarande art för *D. leptosoma* Flor, hvilken den synes mycket likna.

18. *L. curtula* n. sp.

Breviter ovalis, crassa, nigro-fusca, opaca, vertice antice obtuso, impressionibus distinctis; fronte latitudine fere duplo longiore, apicem versus fortiter rotundato-dilatata, apice iterum leviter angustata, carinis valde elevatis et acutis, media basi obsoleta; temporibus latis, ferrugineis; antennis articulo primo latitudine basali parum longiore, secundo hoc duplo longiore; pronoto vertice paullo brevior, basi late rotundato-emarginato, carinis lateralibus fere percurrentibus; pedibus sordide ferrugineis; tarsis posticis tibiis distincte brevioribus; species dimorpha.

An *Delphax rhypara* Flor, *Rhynch. Livl. II*, 48, 5?

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine parum (♂) vel dimidio (♀) brevioribus, apice late, fere divaricatim rotundatis, fuscis, subpellucidis, transversim rugulosis; venis valde elevatis, acutis, laevibus; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus acutis, fortiter divergentibus. Long. $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali brevissimo, retracto, apertura postica oblongo-pyriformi, margine crasso, supra vix, subtus anguste subangulariter sinuato, lateribus obliqvatis, inferne leviter sinuatis; stylis genitalibus erectis, basi contiguis, dein-

de perparum remotis, leviter incurvatis, angulo interiore acuto, exteriori obtuse rotundato; tuba anali appendicibus laterali-
bus dependentibus, subtus involutis instructa.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus obtuse rotundatis, conniventibus, deinde linearibus, apice oblique angustatis; vagina his fere duplo longiore et quam valvulis lateralibus paullo brevior; capite thoraceqve paullo dilutioribus quam in mare.

Species distinctissima, statura brevi et crassa, carinis acutius elevatis a congeneribus primo intuitu distingvenda, colore *L. obscurello* haud dissimilis. — *Forma brachyptera.* Caput cum oculis pronoto paullo angustius, antice ante oculos longius productum, obtusum, nigro-fuscum, opacum; vertice subquadrato, impressionibus basalibus verticis dimidia parte parum brevioribus, carinis acutis terminatis, triangulari-trapezoidalibus, antica his longitudine aequali, anguste triangulari, carinis obtusiusculis; fronte latitudine fere duplo longiore, apicem versus fortiter rotundato-dilatata, apice iterum angustata, basi quam apice distincte angustiore, longitudinaliter parum convexa, carinis omnibus valde elevatis et acutis, media basi obsolete, intervallis leviter longitudinaliter excavatis; clypeo basi transversim impresso, carina media et lateralibus distinctis; genis excavatis, extus acute carinatis; temporibus latis, antice aequaliter rotundatis, dilutius ferrugineis. Antennae seta excepta basin clypei attingentes, dilute fuscae, articulo primo latitudine basali paullo longiore, apicem versus dilatato, secundo hoc duplo longiore, basi parum angustato, sublaevi; seta antenna distincte longiore. Oculi magni, subrotundati, fortius granulati. Rostrum tenue, clypeo distincte longius. Pronotum vertice parum brevius, basi late et obtuse emarginatum, fusco-nigrum vel dilutius ferrugineo-fuscum, opacum, carina media acuta percurrente, lateralibus fortiter elevatis, acutis, subrectis, basin fere attingentibus. Mesonotum pronoto dimidio longius, breviter triangulare; fusco-nigrum, opacum, apice carina media postice evanescente, carinis lateralibus rectis, acutis, fortiter divergentibus. Tegmina abdomine parum (♂) vel dimidio breviora, late

rotundata, griseo-fusca, subpellucida, subtiliter transversim rugulosa, venis acute elevatis, crassis, laevibus, usque ad apicem excurrentibus, margine apicali crasso, fusco. Alae rudimentares. Pectus et abdomen nigra. Pedes crassiusculi, fusco-testacei, tibiis posticis calcari angusto apicem versus angustato, tarsis illis distincte brevioribus, articulo primo ceteris simul sumptis longitudine aequali, ungviculis omnibus fuscis.

Sällsynt; jag har funnit den på blommande *Salices* i närheten af Helsingfors och Åbo (60° 21') i Maj månad. — U. F. M.

Obs. För denna art, som afviker från alla öfriga genom pronoti kölar, antennernas och ögonens byggnad, skulle måhända ett eget släkte böra uppställas, men i brist på ett tillräckligt antal exemplar och i saknad af den långvingade formen har jag tills vidare fört den till *Liburnia*.

bbb. Tempora angusta, linearia; tegmina flava. Spec. 19—25.

19. *L. nitidipennis* Kirschb.

Oblonga, valde convexa, subopaca, flavescens, facie et mesonoto inter carinas, abdomine maxima ex parte, maculis obsoletis pectoris pedumque nigricantibus; vertice apice obtuse rotundato, impressionibus distinctis, basalibus vertice duplo brevioribus, antica his fere dimidio longiore; fronte latitudine duplo et dimidio longiore, lateribus subparallelis, carinis basi paullo obsoletioribus; antennis articulo primo latitudine $\frac{1}{3}$ longiore, secundo hoc ut et latitudine sua fere duplo longiore; pronoto vertice distincte brevior, basi obtuse angulariter emarginato, carinis lateralibus fortiter excurvatis, in medio carina obsoleta transversali cum longitudinali crucem formante notato; tegminibus flavescenti-hyalinis, nitidis, venis acute elevatis, distincte granulatis, granulis setigeris; pedibus elongatis, tarsis articulo primo ceteris simul sumptis subaequali; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine paullo brevioribus, apice divaricatim rotundatis; alis rudimentaribus; me-

sonoto pronoto duplo longiore, carinis lateralibus divergentibus. Long. $2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali producto, apertura postica rotundato-triangulari, altitudine fere latiore, supra usque ad basin rotundato-sinuato, angulis obtusis, subtus profunde acutangulariter exciso, lobis lateralibus obtuse rotundatis, flavo-marginatis; stylis genitalibus fortiter divaricatis, apice acuminatis, reflexis; tuba anali appendicibus brevibus approximatis dependentibus instructa; abdomine nigro, segmentorum marginibus anguste flavo-marginatis.

Femina ignota.

Delphax Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 31, 25 (1868).

Sällsynt; jag har funnit den på en skogsäng vid Gumtäkt nära Helsingfors d. 8 Juli 1871. Föröfrigt funnen endast i närheten af Wiesbaden i Tyskland. — U. F. M.

20. *L. obsoleta* Kirschb.

Oblonga, angusta, valde convexa, flavescens; vertice apice obtuse rotundato-producto, impressionibus distinctis, basalibus vertice fere duplo brevioribus, antica parva, his duplo brevioribus, apicem haud attingente; fronte latitudine duplo et dimidio longiore, lateribus subparallelis, carinis basi plane evanescentibus; antennis articulo primo latitudine basali fere dimidio longiore, secundo hoc duplo longiore; pronoto vertice distincte brevioribus, basi obtuse angulariter emarginato, carinis lateralibus fortiter excurvatis; tegminibus flavescenti-hyalinis, venis laevibus; pedibus crassiusculis, ungviculis tarsorum fuscis; species dimorpha.

Forma macroptera mihi ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine $\frac{1}{3}$ vel duplo brevioribus. apice divaricatim rotundatis, venis elevatis; alis rudimentaribus; mesonoto quam pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus divergentibus. Long. $2\frac{1}{2}$ —3 m. m.

Mas: segmento genitali producto, apertura postica subrotundata, supra profunde rotundato-sinuato, angulis rectiusculis inflexis, subtus levissime emarginato, lateribus postice truncatis; stylis genitalibus longis, modice divergentibus, api-

cem versus angustatis, acuminatis; tuba anali subtus appendice longiore armata; maculis pectoris abdomineqve nigris, hoc linea media dorsali lineolisqve 3—4 in serie transversali versus latera segmentorum posteriorum ferrugineis.

Femina mihi ignota.

Delphax Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 33, 30 (1868).

Sällsynt; ett exemplar, taget på Gotland af Boheman, är meddeladt från Riksmuseum bland exemplar af *L. exigua* Boh., ett annat är funnet i Östergötland af Haglund. Föröfrigt är den funnen endast i närheten af Wiesbaden. — S. R.-M.

21. *L. clypealis* n. sp.

Oblonga, brunneo-flavescens, facie, carinis exceptis, pectore abdomineqve nigris; vertice impressionibus basalibus profundis, brevibus, vertice fere triplo brevioribus, antica carinis obtusis terminata; fronte latitudine fere duplo longiore, ad margines inferiores oculorum fortius dilatata, inde apicem et basin versus aequaliter rotundato-angustata; clypeo laevi, carina media nulla; antennis longiusculis, articulo primo latitudine basali plus quam dimidio longiore, secundo hoc duplo longiore; pronoto vertice distincte brevior, basi obtuse angulato-emarginato, tegminibus pellucidis, venis subtiliter granulato-punctatis, punctis setigeris; pedibus elongatis, crassiusculis; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera ♂: tegminibus abdomine fere duplo brevioribus, apice divaricatim rotundatis, ferrugineo-flavescens, pellucidis, venis elevatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus divergentibus, rectis. Long. $2\frac{3}{4}$ m. m,

Mas: segmento genitali producto, apertura postica ovali, latitudine dimidio altiore, supra obtuse sinuato, subtus minus profunde emarginato, angulis omnibus valde obtusis, vix ullis; lateribus postice obtuse rotundatis; stylis genitalibus angustis, teretibus, lyratim flexis; tuba anali subtus appendicibus lateralibus brevioribus instructa.

Femina ignota.

Species clypeo haud carinato a congeneribus facile distingvenda, colore et statura *L. alpinae* m. haud dissimilis. *Mas, forma brachyptera.* Caput cum oculis pronoto paullo angustius, antice obtusum; vertice subqvadrato, ferrugineo-flavescente, impressionibus basalibus profundis, brevibus, verticis tertia parte vix longioribus, carinis acutiusculis, antica angusta, illis dimidio longiore, obsoletiore, carinis obtusis terminata; fronte latitudine fere duplo longiore, basi qvam apice paullo angustiore, medio fere lanceolato-dilatata, apice leviter emarginata, nigra, carinis basiqve flavis, carina media sub-obtusa, basi dilatata et obsoleta; clypeo lateribus leviter carinato, medio convexo, nigro, carina nulla, apice lateribusqve flavis; temporibus angustis, linearibus. Antennae basin clypei attingentes, sordide flavae, articulo primo latitudine basali paullo ultra dimidio longiore, apicem versus dilatato, apice anguste nigro, secundo hoc ut et latitudine sua duplo longiore; seta antenna fere dimidio longiore. Oculi pone basin verticis parte sua dimidia prominentes. Pronotum vertice distincte brevius, ferrugineo-flavescens, basi obtuse angulariter emarginatum, disco utrinqve impresso, carinis acutis, media percurrente, lateralibus fortius excurvatis, ante basin abbreviatis. Mesonotum breviter triangulare, apice acute angulatum, lateribus deflexis, supra planum, ferrugineo-flavescens, carinis distinctis, media acuta, ante apicem evanescente. Tegmina abdomine fere duplo breviora, ovalia, apice divaricatim rotundata, ferrugineo-flava, nitida, pellucida, postice paullo obscuriora, venis elevatis, subtiliter et remotius granulato-punctatis, punctis setigeris. Alae rudimentares. Abdomen angustatum, compresso-convexum, nigrum, nitidum. Pectus nigricans, flavo-variegatum. Pedes crassiusculi, sordide flavi; calcari tibiaram posticarum magno, apicem versus angustato, acuminato; tarsis posticis tibiis paullo brevioribus, articulo primo ceteris simul sumptis longitudine aequali.

Sällsynt; jag har funnit ett exemplar vid Kexholm (61° 10') den 10 Juni 1869. — U. F. M.

22. *L. denticauda* Boh.

Oblonga, antice minus convexa, pallide flavo-testacea, vertice antice obtuso, latitudine sua paullo brevioribus, impressionibus basalibus vertice plus duplo brevioribus, carinis obtusis terminatis, antica obsoleta; fronte latitudine fere duplo longiore, basi quam apice distincte latiore, supra margines oculorum leviter rotundato-dilatata, inde apicem versus rotundato-angustata, carinis minus acutis, basi plane evanescentibus; antennis breviusculis, articulo primo latitudine basali paullo longiore, secundo hoc fere duplo longiore; pronoto vertice distincte brevioribus, basi obsolete rotundato-emarginato; carinis lateralibus excurvatis; tarsis posticis tibiis parum brevioribus; tegminibus flavescenti-hyalinis, venis laevibus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{3}{4}$ (♂) vel dimidio (♀) longioribus, flavescenti-hyalinis, venis sordide flavis, postice obscurioribus, membrana corio dimidio brevioribus; alis hyalinis, metallice nitentibus; pronoto declivi, mesonoto hoc duplo et dimidio longiore, convexiusculo, apice reflexa, albida, carinis lateralibus valde obsoletis, fere parallelis. Long. 3— $3\frac{1}{4}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine plus duplo (♂) vel fere triplo (♀) brevioribus, postice rotundato-truncatis, pallide flavis, pellucidis, subtilissime rugulosis, venis elevatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto vix dimidio longiore, carinis lateralibus acutis, fortiter divergentibus. Long. 2— $2\frac{1}{3}$ m. m.

Mas: segmento genitali magno, porrecto, apertura postica romboideo-rotundata, supra late et profunde rotundato-sinuato, angulis lateralibus fortiter productis, acutis, subtus medio dente acuto instructo, lateribus inferne late sinuatis; stylis genitalibus brevibus, crassiusculis, parum divergentibus, apice angustatis; tuba anali subtua appendice brevi media armata; pectore abdomineqve nigris, hoc segmento ultimo dorsali postice albido-marginato.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis parvis distantibus, basi intus vix dilatatis, apicem versus angu-

statis; vagina his plus duplo longiore, basi lata, postice angustata, quam lobis lateralibus longitudinaliter convexis paulo brevioribus; pectore abdomineqve flavis, obsolete fusconotatis.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 64, 28 (♂ f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1864, 7, 26 (♂ f. brach.). — *Nya Sv. Hem., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1858, 156, 6 (♂ f. marcer.) — Flor, *Rhynch. Livl. II*, 59, 11 (♂ f. brach.). — Fieb., *Grundz. Delph., fig.* 46 (♂).

Var. b, ♀: tota pallide testacea.

Sällsynt på skogsängar under Juni och Juli månader; funnen i Pargas af O. Reuter, som äfven tagit den långvingade formen; jag har funnit den kortvingade formen vid Kexholm d. 10—12 Juni, vid Paadana i Ryska Karelen d. 14 Juli 1869, vid Tammerfors och Helsingfors i Juni 1871 samt nordligast vid Wartiolampi i Ryska Lappmarken (66° 30') den 16 Juni 1870. I Sverige är den funnen vid Stockholm af Boheman samt i Ångermanland af Stål, som äfven funnit långvingade exemplar. Föröfrigt är den veterligen observerad endast i Livland och vid Moskva. — U. F. M.

23. *L. exigua* Boh.

Oblonga, latiuscula, antice minus convexa, pallide flava; vertice subquadrato, impressionibus basalibus distinctis, vertice duplo brevioribus, antica distincte brevior, his fronte latitudine $\frac{3}{4}$ longiore, apice quam basi distincte angustiore, supra margines inferiores oculorum modice rotundato-dilatata, inde basin versus rotundato-angustata, transversaliter convexa, carinis acutis, basi omnino evanescentibus; antennis breviusculis, articulo primo latitudine basali vix longiore, secundo hoc fere duplo longiore; pronoto vertice distincte brevior, basi obsolete rotundato-emarginato, disco utrinque impresso, carinis lateralibus fortiter divergentibus, excurvatis; tegminibus elevato-venosis, venis laevibus; pedibus breviusculis, crassis, pallide flavis, tarsis apice fuscis, posticis tibiis distincte brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera, ♂: tegminibus abdomine $\frac{2}{3}$ longi-

oribus, hyalinis, basi flavescens, venis flavis, postice obscurioribus, laevibus; alis hyalinis, metallice nitentibus; pronoto declivi; mesonoto hoc triplo longiore, lateribus fuscis, ante apicem transversim impresso, carinis lateralibus tenuibus, subparallelis. Long. $2\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (♂) vel $2\frac{1}{2}$ (♀) brevioribus, postice rotundato-truncatis, pallide flavis, pellucidis, margine pallidiore, venis elevatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto vix dimidio longiore, carinis lateralibus distinctis, fortiter divergentibus. Long. $1\frac{3}{4}$ —2

Mas: segmento genitali brevi, subretracto, apertura postica pyriformi, supra late usque ad basin exciso, angulis rectis, subtus obsolete emarginato, lateribus postice truncatis; stylis genitalibus parum divergentibus, apicem versus angustatis, basi intus apice appendice angusta retrorsum vergente armatis; maculis pectoris abdomineque nigris, hoc apice anguste flavo-marginato; clypeo genisque apice infuscatis.

Femina: abdomine pectoreque brunnescentibus, abdominis dorso seriatim fusco-maculato et punctato (sec. Kirschb.).

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 65, 29 (f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 7, 27 (f. brach.). — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 61, 13. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 34, 32. — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 43.

Sällsynt på torra ängsbackar; funnen vid Eckerö-Storby på Aland i Juli 1871 af O. Reuter. I södra Sverige är den tagen på Gotland af Boheman och Stål, på Kinnekulle i Västergötland af Boheman, i Östergötland af Haglund, äfvensom i Bohuslän af O. Reuter, hvilken äfven funnit den långvingade formen. Föröfrigt är denna art veterligen funnen endast i Livland och Tyskland. — S. R.-M.

24. *L. straminea* Stål.

Oblonga, tota dilute flava, ungviculis tantum fuscis; vertice subquadrato, impressionibus basalibus distinctis, vertice duplo brevioribus, antica paullo obsolete, his vix brevioribus; fronte latitudine vix duplo longiore, medio modice sublanceolato-dilatatis; antennis articulo primo latitudine basali vix

longiore, secundo crasso, hoc duplo et latitudine sua $\frac{2}{3}$ longiore; pronoto vertice parum brevior, utrinque obsolete impresso, basi obtuse subangulariter emarginato; venis tegminum laevibus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine fere duplo (σ) vel $\frac{3}{4}$ (ω) longioribus, hyalinis, apice angustius rotundatis, venis flavo-albidis; alis hyalinis, explicatis; pronoto declivi, mesonoto hoc duplo et dimidio longiore, carinis lateralibus valde obsolete, parum divergentibus. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo brevioribus, apice divaricatim rotundatis, flavescenti-hyalinis, venis elevatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto $\frac{2}{3}$ longiore, carinis lateralibus distinctis, divergentibus. Long. $2-2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica pyriformi ovali, supra angulariter exciso, subtus obtuse rotundato-emarginato, angulis omnibus obtusis, lateribus postice truncatis; stylis genitalibus brevibus, quam altitudine aperturae triplo brevioribus, apicem versus angustatis, subparallelis; tuba anali magna, crassa, subtus appendicibus dentiformibus incurvatis fuscis armata.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus obsolete dilatatis, sublinearibus, apice rotundato-obliquatis; vagina tenui, his plus duplo longiore et quam valvulis lateralibus paullo brevior.

Delphax Stål, *Nya Sv. Hem.*, Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1858, 358, 11. — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 54.

Sällsynt; jag har funnit flera exemplar på en fuktig äng vid Svätnavlok i Ryska Karelen (63°) d. 6 Juli 1860. I Sverige är den tagen i Ängermanland af Stål. — U. F. M.

25. *L. flaveola* Flor.

Oblonga, tota flava, ungviculis tantum fuscis, vertice subquadrato; impressionibus basalibus distinctis, vertice duplo brevioribus, antica obsolete, his paullo brevior; fronte latitudine sua fere duplo longiore, medio leviter subangula-

riter dilatato; antennis articulo primo latitudine vix longiore, secundo crasso, hoc duplo et latitudine sua $\frac{2}{3}$ longiore; pronoto vertice paullo brevior, basi obtuse angulato-emargiuato, disco utrinque obsolete impresso; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine fere duplo (σ) vel $\frac{2}{3}$ (ρ) longioribus, hyalinis, venis flavis, postice obsolete infuscatis, subtiliter fusco-punctatis, punctis tenuiter setigeris; membrana corio dimidio brevior; alis explicatis, hyalinis; mesonoto pronoto duplo et dimidio longiore, carinis lateralibus leviter excurvatis et divergentibus. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo brevioribus, apice divaricatim rotundatis, venis elevatis, flavescenti-hyalinis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto $\frac{2}{3}$ longiore, carinis lateralibus distinctis, divergentibus. Long. $2-2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali magno, apertura postica pyriformi, supra angulariter exciso, subtus obtuse rotundato-emarginato, angulis omnibus obtusis, lateribus postice late rotundatis; stylis genitalibus longis, angustis, altitudine aperturæ duplo brevioribus, parum divergentibus, incurvis, apice oblique truncatis; tuba anali minore, subtus appendicibus denticiformibus inflexis armatis.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi analis late distantibus, linearibus, apice rotundato-obliqvatis; vagina his duplo longiore, basi lata, quam valvulis lateralibus paullo brevior.

Delphax Flor, *Rhynch. Livl. II*, 72, 19 (1861). — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 34, 31. — Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 55.

Var. b, σ *f. macr.*: abdominis dorso late infuscato.

Obs. Species præcedenti simillima nec nisi structura genitalium in mare distincta.

Temligen sällsynt på skogsängar i södra Finland i Juni och Juli månader; funnen i Pargas af O. Reuter, jag har tagit den på Åland, i Pargas, i södra Karelen samt vid Tiudie och Svätnavlok (63°) i Ryska Karelen. Föröfrigt är den veterligen funnen i Livland, Tyskland och Frankrike. — U. F. M.

bb. Vertex latitudine distincte brevior. Spec. 26—28.

26. *L. forcipata* Boh.

Oblonga, fusco-nigra, carinis capitis, vertice, antennis, margine postico pronoti, pedibus, tegminibus basi late margineqve omni anguste flavescens; vertice fortiter convexo-declivi, impressionibus distinctis, basalibus vertice duplo brevioribus; fronte latitudine $\frac{3}{4}$ longiore, ad margines inferiores oculorum levissime dilatata; carina media basi valde obsoleta; antennis articulo primo latitudine aequali, secundo hoc duplo longiore; pronoto vertice vix brevior, basi obtuse angulariter emarginato; tarsis posticis tibiis distincte brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine fere duplo (σ) vel $\frac{2}{3}$ (ω) longioribus, fuscis, parum pellucidis (σ), vel aqveo-hyalinis (ω), basi flavescens, venis punctis parvis setigeris armatis; membrana magna, corio $\frac{1}{4}$ brevior; alis explicatis, hyalinis; mesonoto pronoto duplo et dimidio longiore, postice deplanato, carinis lateralibus obsoletis, modice excurvatis. Long. $2\frac{3}{4}$ —4 m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo brevior, postice late subdivaricatim rotundatis, coriaceis, venis elevatis, granulato-punctatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus distinctis, divergentibus. Long. 2— $2\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali magno, producto, cylindrico, apertura postica subrotundata, altitudine paullo latiore, supra usque ad basin late diviso, angulis acute productis, approximatis, subtus angulariter emarginato, lateribus postice truncatis; stylis genitalibus valde divaricatis, apicem versus angustatis, apice productis et reflexis; appendicibus tubae analis subparallelis.

Femina: lobis lateralibus intus leviter rotundato-dilatatis, deinde sublinearibus, obsolete sigmoideis, apice rotundo-obliquis; vagina his duplo longiore, quam valvulis lateralibus parum brevior.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1847,

57, 23 (f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. Sv. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 7, 24 (f. brach.). — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 60, 12. — Fieb., *Grundz. Delph. fig.* 33. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 37, 38.

Var. b, ♀: ferrugineo-flava, tegminibus postice late, facie segmentisque dorsalibus apice infuscatis.

Var. c, ♀: ferrugineo-flava, tegminibus postice anguste infuscatis.

Var. d, ♀: tota pallide rufescenti-flava.

Temligen sällsynt i skuggrika lundar på *Asplenium filix-femina*, gräs och örter under Juni, Juli och Augusti månader. Funnen af O. Reuter i Pargas och af A. Palmén i närheten af Helsingfors; jag har träffat den i Yläne, på Walamo i Ladoga samt vid Petrosavodsk och Juustjärvi (63⁰) i Ryska Karelen. I Sverige är den tagen på Kinnekulle af Boheman, på Gotland och vid Stockholm af Boheman och Stål. Den långvingade formen är ytterst sällsynt och har hittills endast blifvit funnen i Pargas af O. Reuter och i Yläne samt på Walamo af mig. Föröfrigt är denna art veterligen observerad endast i Livland, vid Moskva och i norra Tyskland. — U. F. M.

27. *L. alpina* n. sp.

Oblonga, nigricans, nitida, carinis capitis, vertice, antennis, pronoto, mesonoto, pedibus tegminibusque pallide griseo-testaceis, his disco postico infuscato; vertice foveolis distinctis, basalibus vertice duplo brevioribus, antica his longitudine aequali; fronte latitudine duplo longiore, ad margines inferiores oculorum levissime dilatata, carina media basi obtusiore, sed sat distincta; antennis articulo primo latitudine sua basali dimidio longiore, secundo hoc $\frac{2}{3}$ longiore; pronoto vertice parum brevior, basi obtuse subangulariter emarginato; venis tegminum sub-laevibus; tarsis posticis tibiis distincte brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine circiter duplo brevioribus, apice subdivaricatim rotundato-truncatis, pellucidis, venis crassis, elevatis, laevibus; alis rudimentaribus;

mesonoto pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus rectis, modice divergentibus. Long. $2\frac{1}{2}$ —3 m. m.

Mas: segmento genitali magno, producto, cylindrico, apertura postica subrotundata, altitudine paullo latiore; supra usque ad basin late divisio, angulis productis, approximatis, apice ipsa obtusiuscula, subtus anguste rotundato-emarginato, angulis late rotundatis, lateribus postice obtuse rotundato-productis; stylis genitalibus maxime divaricatis, fere in linea recta jacentibus, apicem versus angustatis, apice productis et reflexis; tuba anali parva, subtus appendicibus angustis cruciatis armata.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis intus basi rotundato-dilatatis, parum distantibus, deinde fortius angulariter sinuatis, postice late aequaliter rotundato-dilatatis et obliquatis; vagina crassiuscula, his duplo longiore, apicem versus leviter attenuata.

◆ *Var. b*, ♂♀: tegminibus totis pallide griseo-flavescentibus.

Var. c, ♂: tegminibus ut in *var. b*, abdominis dorso medio flavo.

Var. d, ♀: abdomine pectoreque fusco-ferrugineis, subtus nigro-variegatis, ceterum ut in *a*.

Var. e, ♀: abdomine pectoreque ut in *var. d*, tegminibus totis pallide griseo-testaceis.

Var. f, ♀: tota pallide flava.

Praecedenti affinis, sed multo major, colore pallidior, fronte longiore carinaque media distinctiore praesertim distingvenda. Caput cum oculis pronoto paullo angustius, antice obtusum; vertice latitudine sua distincte brevior, impressionibus distinctis, carinis acutiusculis terminatis, magnitudine aequalibus; griseo-testaceo, nitido; facie nigricante, carinis late flavis, interdum tota flavescente; fronte latitudine circiter duplo longiore, ad margines inferiores oculorum levissime dilatata, ab hoc loco basin et apicem versus sensim leviter angustata, carinis lateralibus acutis, media obtusior, basi deplanata et paullo obsoletior; clypeo convexiusculo, ante apicem distincte transversim impresso, tempori-

bus minus angustis, sublinearibus. Rostrum clypeo paullo longius, angustum, flavum, apice infuscatum. Oculi subrotundati. Antennae longiusculae, apicem clypei attingentes, flavae, articulo primo latitudine basali dimidio longiore, apicem versus incrassato; secundo hoc ut et latitudine sua $\frac{2}{3}$ longiore, subcylindrico, basi paullo angustiore, tuberculis distinctis verruciformibus armato; seta nigra, antenna paullo longiore. Pronotum vertice paullo brevius, basi obtuse et obsolete subangulariter emarginatum, supra impressum, carinis acutis, media percurrente, lateralibus fortiter divergentibus, excurvatis et abbreviatis; totum griseo-flavescentia. Mesonotum late triangulare, pronoto dimidio longius, supra planum, lateralibus deflexis, carina media tenui in apice ipso evanescente, lateralibus rectis, acutis, modice divergentibus, totum pallide griseo-flavescentia. Tegmina in mare abdomine fere duplo breviora, apice late fere divaricatim rotundata, in femina abdomine plus duplo breviora, apice rotundato-truncata, in utroque sexu griseo-flavescentia, pellucida, nitida, unicoloria vel disco postico infuscato, venis acute elevatis, concoloribus, punctis obsoletissimis setigeris armatis. Abdomen nigricans, immaculatum vel plus minusve flavo-variegatum, vel flavum, immaculatum. Pectus flavo- et fusco-variegatum. Pedes pallide testacei, obsolete fusco-vittati; tarsi apice infuscatis; femoribus anterioribus subtilissime fusco-setosis; tibiis posticis calcari breviusculo cultriformi armatis; tarsi his $\frac{1}{5}$ brevioribus, articulo primo ceteris simul sumptis longitudine aequali.

Denna art förekommer på bredbladiga växter på fjellens sluttningar i den högre norden. Jag har funnit den på fjellen vid Kantalaks och Imandra i Ryska Lappmarken den 26 Juni—23 Juli 1869 i flera exemplar samt ett enda honexemplar vid Wuontisjärvi i Torneå Lappmark ($68^{\circ} 20'$) d. 24 Juli 1867 *). Den långvingade formen har jag förgäfvets sökt. — U. F. M.

*) Detta exemplar hade jag bestämt till *Delphax lugubrina* Boh., hvars hona då ännu var mig okänd; se *Hem. Torn. Lappm., Notis. Skpts. pro F. et Fl. Fenn. förh., IX, 231, 40.*

28. *L. lucticolor* J. Sahlb.

Oblonga, nigra, facie, antennis pedibusque fusco-piceis, pronoto postice late angulisque basalibus mesonoti margineque apicali tegminum niveis; vertice antice obtuso, latitudine distincte brevior, impressionibus basalibus distinctis, latis, verticis dimidia parte distincte brevioribus, antica obsoleta, parva; vertice latitudine sua $\frac{3}{4}$ longiore, ad margines inferiores oculorum levissime rotundato-dilatato, carinis acutis, basi omnino evanescentibus; antennis articulo primo latitudine basali fere dimidio longiore, secundo hoc $\frac{2}{3}$ longiore; pronoto vertice parum brevior, basi leviter rotundato-emarginato, tarsis posticis tibiis distincte brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: (♀) tegminibus abdomine plus duplo brevioribus, quadratis, apice rotundato-truncatis, coriaceis, subtiliter rugulosis, venis acute carinatis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto $\frac{1}{3}$ longiore, carinis lateralibus fortiter divaricatis. Long. $2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas ignotus.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus subdentato-dilatatis, deinde sinuatis, postice sublinearibus, apice rotundato-obliqvatis; vagina his plus duplo longiore, crassiuscula; quam lobis lateralibus parum brevior.

Delphax J. Sahlb., *Ent. Ant. sydöstr. Karel. I, Notis. Skpts. pro F. et Fl. Fenn. Förh. IX, 189, 195 (1868).*

Sällsynt; jag har funnit den vid Kexholm d. 16 Juli 1866, ett exemplar är äfven taget i närheten af Petrosavodsk ($60^{\circ} 40'$) af A. Günther. — U. F. M.

Obs. *Delphax albofimbriata* Sign. är mig bekant endast af den figur Fieber i *Grundz. Delph. fig. 35* lemna på hanens genitalsegment, hvarföre det är mig omöjligt att afgöra, om närvarande art möjligen kunde höra till detta species.

b. Venae tegminum granulis magnis nigris armatae. Spec. 29—30.

29. *L. lepida* Boh.

Oblonga, nigro-fusca, capite parce albido-sparso, carinis thoracis annulisque tribus latis tibiaram tarsisque maxima ex parte pallide flavis; vertice latitudine brevior, impressionibus distinctis, basalibus vertice duplo brevioribus, antica angusta, his duplo longiore, in fronte continuata; fronte latitudine $\frac{3}{4}$ longiore, basi quam apice distincte latiore, ad margines inferiores oculorum fortiter rotundato-dilatata; carina media acuta, usque ad basin distincta; antennis breviusculis, articulo primo latitudine basali vix longiore, secundo hoc duplo et latitudine sua dimidio longiore, cylindrico; pronoto vertice distincte brevior, basi obtuse angulariter emarginato, carina media pronoti et mesonoti crassa; pedibus breviusculis, calcari tibiaram posticarum parvo, obtuso, tarsis posticis tibiis $\frac{1}{4}$ brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine fere duplo longioribus, albido-hyalinis, venis albis, remote fusco-punctatis, fasciis duabus una obliqua ante, altera transversa pone medium, lineola suturali clavi postica maculisque parvis in apice venarum fuscis, membrana corio dimidio brevior; alis explicatis, albido-hyalinis; pronoto declivi, mesonoto hoc duplo et dimidio longiore, postice obsolete depresso, carinis lateralibus leviter curvatis et divergentibus. Long $3\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (♀) vel $\frac{2}{3}$ (♂) brevioribus, apice rotundato-truncatis, flavo-albidis, venis late fusco-punctatis, plaga magna transversa ante apicem fusca, apice maculis tribus callosis albis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto $\frac{3}{4}$ longiore, carinis lateralibus rectis, divergentibus. Long. $1\frac{3}{4}$ — $2\frac{1}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali brevi, apertura postica pyriformi-ovali, late rotundato-sinuata, angulis late rotundatis, subtus obtuse lobato-producto, apice obsolete emarginato, lateribus late sinuatis; stylis genitalibus erectis, basi et apice approximatis, medio distantibus, ibi dilatatis, apice acuminatis, tuba anali subtus appendicibus obtusis tuberculiformibus, distantibus armata.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis latis, basi leviter dilatatis, valvantibus, apice oblique angustatis, vagina his $\frac{2}{3}$ longiore et quam valvulis lateralibus parum brevior.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 39, 10 (f. macr.). — Stål., *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Handl.* 1854, 4, 12. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 35, 34. — Fieb., *Grundz. Delph. fig.* 36.

Delphax tristis Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 60, 25.

Ej sällsynt på fuktiga hafstrandsängar vid Finska viken och Östersjön under Juli, Augusti och September månader, den långvingade formen är mycket sällsynt. Föröfrigt är denna art mig veterligen funnen endast i norra Tyskland. — U. F. M.

30. *L. limbata* Fabr.

Oblonga, latiuscula, minus convexa, flava, clypeo abdomineqve brunneis (♀) vel piceis (♂); vertice latitudine distincte brevior, impressionibus obsoletis, basalibus magnis, vertice circiter dimidio brevioribus, antica angusta, valde obsoleta, in fronte continuata; fronte lata, latitudine dimidio longiore, paullo supra margines inferiores oculorum fortiter rotundato-dilatata, inde apicem versus fortiter angustata, carinis obsoletioribus antennis crassis; articulo primo latitudine basali distincte longiore, apicem versus fortiter dilatato, subangulato, secundo latitudine duplo longiore, supra fortiter verrucato-tuberculato, subtus laevi, subcompresso; pronoto basi obtuse emarginato; tarsis posticis tibiis distincte brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine fere duplo longioribus, albido-hyalinis, fascia lata semicirculari, ab apice corii intus versus suturam et usque ad apicem membranae ducta, maculaqve parva suturali brunneo-fuscis, venis albidis, granulis magnis fuscis setigeris armatis; membrana corio $\frac{1}{4}$ brevior; alis hyalinis, fuscovenosis; pronoto declivi, mesonoto hoc duplo et dimidio longiore, carinis obsoletis, lateralibus satis divergentibus et excurvatis. Long. $5\frac{1}{2}$ —4 m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (♂) vel duplo et dimidio (♀) brevioribus, postice truncatis, albidis, basi ferrugineis, apice fuscis, venis elevatis, granulis magnis fuscis setigeris armatis, alis rudimentaribus; mesonoto pronoto $\frac{1}{3}$ longiore, carinis acutis, lateralibus fortiter divergentibus. Long. $2\frac{1}{4}$ — $2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali brevi, apertura postica rectangulari, latitudine distincte altiore, supra late rotundato-sinuato, angulis obtusis, subtus obsolete emarginato, lateribus postice subemarginato-truncatis; stylis genitalibus erectis, subparallelis, angustis, apice dilatatis; abdomine piceo, maculis parvis rufo-ferrugineis postice versus latera notato.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus leviter dilatatis, conniventibus, postice rotundato-angustatis, acuminatis; vagina his plus duplo longiore et quam valvulis lateralibus convexis parum brevior.

Fulgora Fabr., *Ent. syst.* IV, 6, 21 (1794).

Delphax Fabr., *Syst. Rhyng.* 84, 5. — Germ., *Mag. d. Ent.* III, 211, 2. — Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1845, 60, 31. — Stål, *Öfv. Sv. Delph., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 5, 13. — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 85, 29. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 36, 35.

Conomelus Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 10.

Delphax signifera Boh., *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1845, 164, 30.

Delphax anceps Germ., *Mag. d. Ent.* IV, 105, 10.

Delphax palliata Boh., *Nya Sv. Hom., K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 56, 22 (f. brach.).

Nehigla Amyot, *Rhynch. monon.*, *Ann. ent. France* 1847, 171, 399.

Sällsynt på *Scirpus*- och *Juncus*-arter på fuktiga ängar och stränder i Augusti månad i södra Finland. Funnen i Pargas af O. Reuter; jag har tagit den på Runsala, i närheten af Wiborg samt nordligast vid Kolva i Yläne (61°). I Sverige synes den ej vara sällsynt i södra delen och ända upp till Stockholm. Den långvingade formen är mycket sällsyntare än den kortvingade. Föröfrigt är denna art utbredd öfver större delen af Europa. — U. F. M.

Gen. 51. *Dicranotropis* Fieb.

Grundz. Theil. Delph., 5, 16 (1866).

Corpus oblongum. Caput antice truncatum, ante oculos parum productum; vertice quadrato, impressionibus basalibus obsolete; fronte angusta, carinis lateralibus mediaque filiformibus, hac versus basin furcata, ramis parallelis; temporibus angustis, linearibus; clypeo, genis oculisque ut in generibus praecedentibus. Antennae tenuiores, articulo primo latitudine basali distincte longiore, secundo hoc longiore et paullo crassiore. Pronotum basi obsolete emarginatum, carinis lateralibus divergentibus et excurvatis, basin haud attingentibus. Mesonotum supra 3-carinatum. Tegmina in forma macroptera abdomine longiora, postice leviter dilatata, apice rotundata, vena brachiali et cubitali externa postice furcatis, ramis divergentibus; membrana magna, irregulariter venosa; in forma brachyptera apice rotundato-truncata. Alae omnino ut in generibus praecedentibus. Pedes elongati, calcari tiliarum posticarum breviusculo, ceterum structura omnino ut in genere praecedente.

Arterna af ifrågavarande slägte äro jemförelsevis stora Delphaciner. De öfverensstämma i kroppsform och byggnad mycket med föregående släkten, och afvika endast i följande afseenden. Pannan är ganska smal, på sidorna kantad medelst trubbiga, men tydliga, trådformiga kölar, samt i midten försedd med en tydlig äfvenledes trådformig köl, hvilken mellan ögonen delar sig i tvenne nästan parallelt löpande grenar, hvilka fortlöpa upp på hjessan lika tydliga ända till spetsen af hjessans basal-intryckningar. Pronotum är baktill grundt, rundadt urbräddadt, dess sidokölar äro starkt divergerande och utåt krökta samt afkortade före basen.

1. *D. hamata* Boh.

Oblonga, crassiuscula, pallide testacea, carinis capitis albidis, fusco-marginatis, pronoto mesonotoque vitta media angusta flavo-albida; vertice impressionibus basalibus brevioribus, pallidis, medium haud attingentibus, carinis valde obtusis terminatis; fronte latitudine duplo et dimidio longiore, paullo supra margines inferiores oculorum leviter rotundato-

dilatata, inde basin quam apicem versus paullo fortius angustata; carinis crassis, media paullo supra margines inferiores oculorum furcata; antennis articulo primo latitudine basali fere duplo longiore, secundo hoc dimidio longiore; pronoto vertice distincte brevior, basi obsolete rotundato-emarginato; clavo tegminum apice intus lineola distincta nigra notato; tarsis posticis tibiis parum brevioribus, articulo primo ceteris duobus simul sumptis longitudine fere aequali; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{2}{3}$ (♂) vel dimidio longioribus, hyalinis, venis flavis, postice infuscatis, laevibus, vel tenuissime seriatim setosis, membrana corio circiter $\frac{1}{4}$ brevior; alis explicatis, hyalinis; pronoto declivi, mesonoto convexiusculo, hoc duplo et dimidio longiore, carinis obsolete, lateralibus paullo divergentibus. Long. 4—4 $\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine fere duplo brevioribus, potice late divaricatim rotundatis, flavo-hyalinis, margine pallidiore, striola suturali distincta; venis elevatis, laevibus; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus distinctis. Long. 2 $\frac{3}{4}$ —3 m. m.

Mas: segmento genitali magno, producto, supra utrinque in processum crassum, apice leviter deflexum, obtusiusculum prominente, supra medio anguste angulariter exiso, lateribus antrorsum sinuato-obliqvatis; stylis genitalibus elongatis, angustis, acuminatis, rectiusculis, modice divergentibus, basi denticulo angusto armatis; tuba anali brevi; pectore abdomineqve nigricantibus, flavo-variegatis; segmento genitali supra, dorsalibusqve ultimis late flavis; femoribus maxima et parte nigris.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi angustis, postice rotundato-dilatatis, obliqvatis; vagina his plus duplo longioribus, basi processu parvo dentiformi usque ad basin fisso tecta, basali tertia parte lata, deinde subito angustata, quam valvulis lateralibus parum brevior; abdomine pectoreqve pallide flavis, obsolete fusco-variegatis.

Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 17. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 41, 2.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1847, 45, 14 (f. brach.). — Flor, *Rhynch. Livl.* II, 51, 7.

Delphax notula H.-Sff., *Deutschl. Ins.*, 145, 19 (1836).

Delphax striatella Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 3, 9.

Var. b, ♀: pectore abdomineque totis pallide flavis, immaculatis.

Ej sällsynt i södra Finland och Sverige bland gräs och andra örter på skuggiga ställen, helst i närheten af gårdar i södra Finland och Sverige; nordligast har jag funnit den vid Segosero i Ryska Karelen (63°). Den långvingade formen är sällsynt. Föröfrigt är denna art observerad i Ryssland, Tyskland, Österrike, Frankrike och Italien. — U. F. M.

(*Ditropis borealis* var. a, vide infra.)

Gen. 52. *Ditropis* Fieb.

Grundz. Theil. Delph., Taf. VIII, 18 (1866).

Corpus oblongum, crassiusculum. Caput cum oculis pronoto parum angustius, antice obtusum, ante oculos parum productum; vertice basi impressionibus duabus, carinis anticis in fronte continuatis; fronte latiuscula, subconvexa, lateribus plus minusve distincte carinata, medio carinis duabus parallelis interdum oculoletis instructa; clypeo, genis oculisque omnino ut in generibus praecedentibus. Antennae articulo primo latitudine basali plus minusve longiore, secundo hoc longiore et crassiore, distincte verrucato; seta tenui. Pronotum breve, basi leviter rotundato-emarginatum, carina media percurrente, lateralibus excurvatis, postice abbreviatis. Mesonotum tricarinatum. Tegmina in forma macroptera abdomine distincte longiora, postice levissime dilatata, apice rotundata, vena brachiali et cubitali externa postice furcata; in forma brachyptera abdomine multo breviora, postice truncata. Alae omnino ut in generibus praecedentibus, sed venis apicalibus saepe variabilibus. Pedes mediocres, tibiis po-

sticis calcari minore armatis, tarsis tibiis brevioribus; ceterum structura ut in praecedentibus.

Arterna af detta slägte hafva en aflång robust kroppsform. Hufvudet är framtill trubbigt, obetydligt framdraget framför ögonen. Hjessan med tvenne otydliga intryckningar vid basen, framtill med tvenne parallela långsgående kölar, hvilka utgöra fortsättning till pannans midtelkölar. Pannan är temligen bred, kanterna upphöjda, i midten försedd med tvenne parallelt löpande kölar, hvilka stundom äro otydliga. Antennernas basalled är föga eller mer än dubbelt längre än vid basen bred, den andra längre och tjockare än föregående, besatt med tydliga vårtor; borsten är fin. Pronotum kort, vid basen obetydligt rundadt urbräddadt, försedt med tre kölar, af hvilka den mellersta är rät och genomlöpande, de öfriga starkt krökta, divergerande och baktill afkortade. Mesonotum är trekölad. Täckvingarna äro hos den långvingade formen betydligt längre än abdomen, i spetsen afrundade, nervuren såsom hos föregående slägte, hos den kortvingade äro de baktill tvärhuggna. Flygvingarna äro bildade såsom hos föregående slägten, men apicalnerverna äro i anseende till sin direktion mycket varierande. Benen äro medelmåttiga, baktibiernas sporre temligen liten; baktarserna betydligt kortare än tibierna; föröfrigt byggda såsom hos föregående slägte.

Arterna af ifrågavarande slägte uppehålla sig i allmänhet i lundar och förekomma i tempererade och kalla zonen.

A. Carinae frontis acutae, intervallis canaliculatis; frons et pronotum lateribus tuberculis verruciformibus ornata; antennae elongatae. (*Gen. Achorotile* Fieb.) Spec. 1—2.

1 *D. albosignata* Dahlb.

Oblonga, atra vel nigricans, nitida, vitta lata ab apice verticis usque ad apicem scutelli ducta, segmentis dnobus primis dorsalibus margine postice late flavo-albidis; vertice latitudine sua distincte brevior, impressionibus basalibus distinctis, medium verticis haud attingentibus, carinis acutis; fronte lata, convexiuscula, latitudine dimidio longiore, lateribus subparallelis, carinis mediis basi inter se aeqve late ac a marginibus distantibus, apicem versus sensim levissime convergentibus, intervallis lateralibus intus extusque tuberculis

4—6 parvis instructis; clypeo convexiusculo, carina media basi abbreviata; antennis articulo primo latitudine fere duplo longiore, secundo hoc $\frac{1}{3}$ et latitudine sua duplo longiore; pronoto vertice distincte brevior, carinis lateralibus tuberculis nonnullis armatis; pedibus fusco-nigris, flavo-lineatis, tarsis posticis basi late pallide flavis, tibiis paulo brevioribus, articulo primo ceteris duobus simul sumptis fere longiore; segmentis abdominis dorsalibus versus latera tuberculis parvis in serie transversali positis armatis; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine fere duplo longioribus, sordide albido-hyalinis, venis fuscis, laevibus, membrana corio paulo brevior; alis sordide hyalinis, fusco-venosis; mesonoto pronoto duplo et dimidio longiore, ante apicem leviter impresso, carinis lateralibus obsoletis, subparallelis. Long. $3\frac{1}{2}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (♂) vel duplo et dimidio (♀) brevioribus, postice truncatis, coriaceis, nigris (♂) vel sordide fuscis (♀), venis elevatis; alis rudimentaribus, mesonoto pronoto dimidio longiore, carinis lateralibus acutis, divergentibus. Long. $2--2\frac{3}{4}$ m. m.

Mas: segmento genitali brevi, retracto, apertura postica subrotundata, supra late rotundato-sinuato, subtus medio obsolete producto, utrinque impresso, lateribus postice medio late sinuatis, subtus anguste incisis; stylis genitalibus modice divergentibus, angustatis, apice excurvatis; tuba genitali subtus utrinque appendice magna, acuta, curvata, deflexa aliaque media minore armata; colore corporis aterrimo.

Femina: lobis lateralibus basi latioribus, intus anguste valvantibus, postice angustatis, plica obsoleta longitudinali instructis, vagina his plus duplo longiore, a basi lata subito angustata, quam valvulis lateralibus paulo brevior; colore corporis nigro-brunneo.

Delphax Dahlb., *Ant. Ins. Gotl., K. Vet.-Ak. Handl., 1850, 199* (f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh. 1854, 81, 31.*

Achorotile Fieb., *Grundz. Delph., fig. 16.*

Delphax fuscinervis Boh., *Ent. Ant. södr. Sv., K. Vet.-Ak. Handl. 1852, 113* (f. macr.).

Sällsynt på torra fältbackar och berg bland *Festuca ovina* o. s. v. under Juni och Juli månader. Funnen i Pargas och på Åland af O. Reuter, jag har anträffat den i Yläne, vid Helsingfors och på några ställen i Torneå Lappmark ända upp på fjellens sluttningar nordligast vid Karesuando (68° 30'); i Sverige är den funnen på Gotland af Dahlbom och i Blekinge af Boheman. Den långvingade formen är hittills funnen endast i Blekinge. Föröfrigt är ifrågavarande art veterligen tagen endast i närheten af Moskva. — U. F. M.

2. *D. longicornis* n. sp.

Oblonga, angustior, luride fusca, antennis atris, clypeo pedibusque nigricantibus, vitta lata media ab apice verticis usque ad apicem scutelli ducta pallidiore, segmentis tribus primis dorsalibus abdominis medio late flavo-albidis; vertice latitudine fere longiore, impressionibus basalibus medium haud attingentibus; fronte latitudine $\frac{2}{3}$ longiore, medio levissime rotundato-dilatata, carinis mediis valde approximatis, parallelis, intervallis lateralibus extus intusque tuberculis 4—6 ornatis; clypeo convexo, medio carina destituto; antennis elongatis, clypei apicem fere attingentibus, articulo primo latitudine basali duplo et dimidio longiore, secundo hoc dimidio et latitudine sua plus quam triplo longiore; pronoto vertice paullo brevior, carinis lateralibus tuberculis nonnullis instructis; segmentis abdominis dorsalibus versus latera granulis parvis in serie transversali positus instructis; posticis tibiis parum brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera (♀): tegminibus abdomine triplo brevioribus, apice truncatis, convexis, coriaceis, subtiliter rugulosis, venis obsolete elevatis; alis nullis; mesonoto pronoto dimidio longiore, carinis acutis, lateralibus fortiter divergentibus. Long. 3 m. m.

Mas ignotus.

Femina: lobis lateralibus brevibus, basi intus obtuse subdentato-dilatatis, conniventibus, postice angustatis; vagina

his plus duplo longiore, a basi latiore subito angustata, quam valvulis lateralibus vix brevior.

Species distinctissima, praecedenti proxima, sed antennis longioribus, vertice fronteque angustioribus, colore nec non aliis notis facillime distingvenda. — *Forma brachyptera, femina*: Caput cum oculis pronoto distincte angustius, ante oculos satis productum; vertice latitudine fere longiore, apice rotundato-producto, luride flavo, medio obsolete constricto, impressionibus basalibus medium verticis haud attingentibus, basi lateribusque carinis acutis terminatis, sed carina media obsolete, carinis anticis acutis, intervallo angusto canaliformi, quam lateralibus magis elevato; fronte convexiuscula, latitudine sua $\frac{2}{3}$ longiore, medio levissime rotundato-dilatata, lateribus acute sed tenuiter carinatis, carinis mediis valde approximatis, acutis, parallelis, intervallo medio quam lateralibus fere duplo angustiore, brunneo-flavo, lateralibus fuscis, intus tuberculis 4 majoribus extusque 4—6 minoribus flavescens verruciformibus instructis; elypteo convexo, laevi, piceo, apice flava, lateribus tenuiter carinatis, carina media nulla; genis fuscis, leviter impressis, lateribus carinatis; temporibus minus angustis, tuberculis nonnullis pallidioribus instructis. Rostrum clypeo distincte brevius, pallide flavescens, apice piceum. Antennae valde elongatae, impressionem transversam apicalem clypei attingentes, totae atrae, opacae; articulo primo latitudine duplo et dimidio longiore, apicem versus levissime dilatato, secundo hoc dimidio et latitudine sua plus triplo longiore, subcylindrico, supra tuberculis parvis armato, subtus laevi, seta tenui, antenna distincte brevior. Oculi subrotundi, subtus profunde rotundato-sinuati. Pronotum vertice distincte brevius, basi obsolete emarginatum, carinis acutis valde elevatis, media percurrente, lateralibus a basi fortiter divergentibus et excurvatis, extus tuberculis 9 approximatis ornatis; medio lurido-flavescens, lateribus fusco-piceum. Mesonotum pronoto dimidio longius, breviter triangulare, carinis acutis, media postice abbreviata, lateralibus divergentibus; supra medio lurido-flavum, lateribus piceum. Tegmina abdomine triplo breviora, apice sub-

divaricatim truncata, angulis rotundatis, convexiuscula, luridè fusca, subtiliter rugolosa, venis obsolete elevatis. Alae rudimentares. Adomen supra tectiforme, segmentis dorsalibus lateribus granulis parvis in serie positis instructis, supra lurido-brunneum, segmentis tribus basalibus medio late flavo-albidis; vagina flava. Pedes breviusculi, crassi, fusco-picei, calcari tiliarum posticarum brevi, pallide flavo; tarsi postici tibiis $\frac{1}{5}$ brevioribus, articulo primo ceteris fere brevioribus.

Sällsynt på torra sandbackar; jag har funnit den i Ryska Karelen, nemligen vid Tiudie den 2 Juli, vid Juustjärvi den 8 Juli, vid Paadana ($63^{\circ} 30'$) den 15 Juli samt en larv vid Petrosavodsk den 23 Augusti 1869. — U. F. M.

B. Carinae frontis obtusae, intervallis planis; frons et pronotum laevia, etuberculata; antennae minus elongatae. Spec. 3—7.

a. Carinae frontis basi haud evanescentes, tegmina in forma brachyptera apice nivea. Spec. 3—5.

3. *D. moesta* Boh.

Ovalis, breviuscula, fusco-brunnea, tegminibus abdomineque nigricantibus vel brunneis (♀); capite flavescente, carinis frontis, pronoto postice late, mesonoto margine postico anguste margineque apicali tegminum albidis; vertice latitudine distincte brevioribus, impressionibus basalibus distinctis, brevibus, medium haud attingentibus; carinis anticis distinctis; fronte latitudine $\frac{2}{3}$ longiore, paullo supra margines inferiores oculorum dilatata, inde basin quam apicem versus fortius angustata, carinis mediis usque ad apicem liberis, apicem versus levissime convergentibus; antennis brevibus, articulo primo latitudine basali vix longiore, secundo hoc ut et latitudine sua fere duplo longiore; pronoto vertice longitudine aequali, basi vix emarginato; pedibus fusco- et flavovittatis; tarsi postici tibiis $\frac{1}{5}$ brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{3}{4}$ longioribus, sordide hyalinis, venis flavis, laevibus, margine postico fusco, membrana corio dimidio brevioribus; alis explicatis, hyalinis, venis dilute fuscis; mesonoto pronoto duplo et dimidio

longiore, convexiusculo, postice transversim depresso, carinis lateralibus nullis. Long. $3\frac{1}{2}$ — $3\frac{3}{4}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (♂) vel fere triplo (♀) brevioribus, apice truncatis, angulis rotundatis, nigro-piceis vel plus minus dilute fuscis, coriaceis, parum pellucidis, margine apicali distincte albido; alis rudimentaribus; mesonoto $\frac{1}{3}$ longiore; carinis lateralibus distinctis, fortiter divergentibus. Long. 2— $2\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali breviusculo, apertura postica subtriangulare, subtus quam altitudine distincte latiore, supra et subtus leviter rotundato-emarginato; lateribus postice truncatis; stylis genitalibus maxime divaricatis, apicem versus angustatis; tuba anali subtus appendicibus brevibus distantibus instructa.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi distantibus, angustis, postice paullo dilatatis, apice angustatis; vagina his plus duplo longiore, a basi latiore subito angustata, quam valvulis lateralibus paullo brevior.

Delphax Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 59, 24 (f. brach.). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.*, 1854, 8, 32.

Delphax collaris Stål, *Nya Sv. Hom.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1853, 175, 3 (f. macr.).

Delphax adelpha Flor, *Rhynch. Livl.* II, 81, 26.

Ditropis ead. Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 18. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 43, 5.

Sällsynt på fuktiga skogsängar; i Finland är den funnen i Pargas af O. Reuter och författaren; jag har äfven tagit den i närheten af Helsingfors samt vid Hatanpää i närheten af Tammerfors ($61^{\circ} 40'$). I Sverige är den tagen på Gotland och vid Stockholm af Boheman och Stål. Den långvingade formen är betydligt sällsyntare, än den kortvingade. Föröfrigt är denna art funnen i Ryssland och Tyskland. — U. F. M.

4. *D. borealis* m.

Ovalis, breviuscula, fusco-brunnea, abdomine nigricante (♂) vel brunnea (♀), capite pronotoqve flavis, carina frontis, pronoto postice late margineqve postico mesonoti albi-

dis; vertice latitudine sua parum brevior, impressionibus basalibus distinctis, medium haud attingentibus, carinis anticis distinctis, parum dilatatis; fronte latitudine fere $\frac{3}{4}$ longiore, apice quam basi paullo angustiore, paullo supra margines inferiores oculorum dilatata, carinis mediis ante apicem unitis; antennis brevibus, articulo primo latitudine parum longiore, secundo hoc ut et latitudine sua fere duplo longiore; pronoto vertice paullo brevior, basi obsolete emarginato; pedibus fusco-flavoque vittatis; tarsis posticis tibiis $\frac{1}{5}$ brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine multo longioribus, pallidis, pellucidis, venis paullo brunnescentibus, carinis longitudinalibus pro- et mesonoti obsolete, praesertim in scutello (sec. Flor).

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (σ), vel fere triplo brevioribus, apice truncatis, angulis rotundatis, coriaceis, nigro-piceis (σ), vel plus minusve dilute fusco-testaceis (Ω), parum pellucidis, apice distincte albidis; alis rudimentaribus; mesonoto pronoto $\frac{1}{3}$ longiore, carinis lateralibus distinctis, divergentibus. Long. $2\frac{1}{4}$ —3 m. m.

Mas: segmento genitali brevissimo, retracto, apertura postica rhomboideo-pyriforme, supra late, subtus anguste rotundato-emarginato, angulis omnibus obtusis, lateribus subsinuato-truncatis; stylis genitalibus angustis, acuminatis, fortiter divergentibus, secundum margines laterales apperturae jacentibus; tuba anali subtus appendicibus parvis distantibus instructa; tegminibus abdomineque nigro-piceis.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis angustis, linearibus, basi intus impressis, apice angustatis; vagina his duplo longiore, pone partem dimidiam basalem latam subito angustata, quam valvulis lateralibus distincte longiore; tegminibus abdomineque fusco-testaceis.

Delphax moesta Flor, *Rhynch. Livl. II*, 80, 25 (1861).

Ditropis ead. Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 18.

Var. b, σ : carinis mediis frontis paullo pone medium unitis, trunco communi ante apicem abbreviato.

Delphax moesta var. J. Sahlb., *Hem. saml. i Torneå Lappm., Notis. Skpts. pro Faun. et Fl. Fenn. Förh. IX, 232, 42.*

Ej sällsynt på fuktiga ängar under Juni och Juli månader öfver hela Finland isynnerhet i nordligare delen, der jag funnit den talrik ännu inom björkregionen nära 69°. Från Skandinaviska halfön har jag ännu ej sett något exemplar, ehuru den utan tvifvel förekommer åtminstone i norra delen. Föröfrigt är den veterligen funnen endast i Livland och på Brocken i Tyskland. Något långvingadt exemplar är ännu ej anträffadt hos oss, men beskrifves från Livland. — U. F. M.

Obs. Då Bohemans *D. moesta*, enligt hvad både beskrifningen och typexemplaren utvisa, är föregående art, har jag varit tvungen att för denna föreslå ett nytt.

5. *D. thoracica* Stål.

Ovalis, crassiuscula, nigropicea (♂) vel fusco-testacea (♀), capite, pedibus antennisqve flavis, pronoto postice late tegminumqve apice in forma brachyptera albis; vertice latitudine brevior, impressionibus basalibus obsoletis, carinis anticis vix observandis, fronte latitudine $\frac{3}{4}$ longiore, ad margines inferiores oculorum modice rotundato-dilatata, basi quam apice haud latiore, carinis obtusis, medio obsoletioribus, basi deplanatis, vix observandis, antice ad apicem conniventibus; antennis articulo primo latitudine basali paullo longiore, secundo hoc $\frac{2}{3}$ longiore; pronoto vertice paullo brevior, basi leviter emarginato; tarsis posticis tibiis $\frac{1}{3}$ brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{3}{4}$ longioribus, sordide hyalinis, venis laevibus, albido-flavis, costali pone medium obscure nigricante; membrana corio $\frac{1}{4}$ brevior; alis explicatis, hyalinis, venis apicem versus flavescens; pronoto declivi, mesonoto hoc triplo longiore, convexo, ante apicem transversim fortius impresso, carinis valde obsoletis, lateralibus excurvatis. Long. 4 m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (♂) vel fere triplo (♀) brevioribus, apice rotundato-truncatis, coriaceis, nigro-piceis (♂) vel fusco-testaceis, apice late niveis; obsolete rugulosis, venis parum elevatis; alis rudimentaribus;

mesonoto pronoto $\frac{1}{3}$ longiore, carinis lateralibus distinctis. Long. $2\frac{1}{2}$ —3 m. m.

Mas: segmento genitali minus brevi, producto, apertura postica subrotundata, supra fortiter angulariter exciso, subtus late rotundato-emarginato, angulis omnibus obtusis, lateribus postice truncatis; stylis genitalibus longis, apice acuminatis, intus dentato-dilatatis, fortiter divergentibus; tuba anali subtus utrinque appendice magna crassa falcato-incurvata acuta armata; corpore tegminibusque nigro-piceis, margine postico segmenti genitalis lateribus late albidis.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi distantibus, intus ante medium denticulo parvo instructis, apice obliqvatis; vagina his duplo longiore, pone basin latam abrupte angustata, quam valvulis lateralibus paullo brevior; colore corporis et tegminum fusco-testaceo.

Delphax Stål, *Nya Sv. Hem., Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.* 1858, 356, 8.

Sällsynt på skogsängar i Juni månad; jag har funnit den vid Helsingfors och Sundsberg i Nyland, vid Mohla och Kexholm samt vid Petrosavodsk i Ryska Karelen, der jag äfven tagit några exemplar af den långvingade formen. I Sverige är den funnen vid Nyland och Gårdsnäs i Ångermanland (63°) af Stål, i Östergötland af Boheman. — U. F. M.

b. Carinae frontis obsoletae, basi plane evanescentes; tegmina unicoloria. (*Gen. Stiroma* Fieb.) Spec. 6—7.

6. *D. bicarinata* H.-Sff.

Oblonga, flavescens, fronte abdomineqve obscurioribus, maculis duabus in apice frontis, mesonoti lateribus, maculis lateralibus pectoris, articulo ultimo tarsorum rostriqve apice nigris; vertice longitudine dimidio latiore, basin versus angustato, impressionibus basalibus obsoletis; fronte latitudine dimidio longiore, apice quam basi multo angustiore, lateribus praesertim versus apicem rotundatis, convexa, carinis mediis valde obsoletis, apicem versus convergentibus; antenarum articulo primo latitudine basali distincte longiore, se-

cundo hoc $\frac{2}{3}$ longiore; pronoto vertice paullo brevior, basi late leviter rotundato-emarginato; tarsis posticis tibiis $\frac{1}{5}$ brevioribus; species trimorpha.

Forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{3}{4}$ (♂) vel dimidio (♀) longioribus, flavescenti-hyalinis, venis flavis, punctis parvis nigris setigeris instructis, costa postice nigricante, membrana corio $\frac{1}{4}$ brevior; alis hyalinis, venis pallide flavis, pronoto declivi, mesonoto hoc duplo et dimidio longiore, convexiusculo, ante apicem transversim impresso, carinis lateralibus valde obsoletis. Long. $4\frac{1}{2}$ —5 m. m.

Forma intermedia ♂: tegminibus abdominis longitudine, apice late rotundatis, flavescentibus, sub-hyalinis; membrana corio duplo brevior; alis tegminibus paullo brevioribus; mesonoto pronoto duplo longiore, supra plano, carinis lateralibus acutis, parum divergentibus. Long. $3\frac{1}{4}$ m. m.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine duplo (♂) vel fere triplo (♀) brevioribus, apice rotundato-truncatis, pallide flavis, subpellucidis, venis subtilissime granulatis; alis rudimentaribus; mesonoto quam pronoto dimidio longiore, carinis distinctis, lateralibus fortius divergentibus. Long. $2\frac{3}{4}$ — $3\frac{1}{2}$ m. m.

Mas: segmento genitali breviusculo, apertura postica angusta, pyriformi-ovali; supra leviter rotundato-sinuato, subtus fortius subangulariter emarginato, angulis omnibus obtusis, lateribus postice subtruncatis; stylis genitalibus erectis, parum divergentibus, a basi latiore apicem versus angustatis et acuminate; tuba anali magna, margine inferiore crasso, subtus medio appendicibus divergentibus instructa; abdomine nigro, coxis pedibusque infuscatis.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi intus leviter dilatatis, approximatis, deinde linearibus, apice rotundato-obliquatis; vagina hoc duplo longiore, pone basin latiore fortiter angusta, quam valvulis lateralibus parum brevior; abdomine flavo, dorso utrinque fusco-vittato.

Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 43, 3.

Delphax H.-Sff., *Deutschl. Ins.* 143, 21 (1836).

Delphax nasalis Boh., *Nya Sv. Hom.*, K. Vet.-Ak. Handl.

1847, 41, 11 (form. brach.) — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. K. Vet.-Ak. Förh.*, 1854. 9. 33. — Flor, *Rhynch. Livl. II.* 78, 24.

Delphax mutabilis Boh., *Nya Sv. Hom.*, *K. Vet.-Ak. Handl.* 1847, 43, 13.

Stiroma ead. Fieb., *Grundz. Delphac.*, 15, 2, fig. 18.

Var. b. ♂: abdominis dorso vitta lata flava vel rufo-ferruginea notato.

Var. c. ♂: mesonoto toto nigro.

Ej sällsynt i skuggiga lundar bland gräs, blåbärsris och buskar i södra och mellersta Finland och Sverige; nordligast har jag funnit den vid Kantalaks i Ryska Lappmarken (67°). Den långvingade formen är sällsynt, men en gång funnen af mig i flera exemplar vid Petrosavodsk i Ryska Karelen. Af mellanformen har jag funnit ett enda exemplar. Föröfrigt är denna art observerad i Ryssland, Tyskland, Schweiz och Österrike. — U. F. M.

7. *D. Pteridis* Boh.

Oblonga, crassiuscula, antice angustata, nigra, nitida, capite, pronoto pedibusque luteo-flavis; vertice longitudine vix latiore, impressionibus basalibus obsoletis, vertice fere triplo brevioribus, fronte latitudine sua duplo longiore, inter margines inferiores oculorum leviter rotundato-dilatata, vix convexa, carinis mediis parallelis, apice tantum convergentibus; clypeo medio obsoletissime carinato, antennis basin clypei excedentibus, articulo primo latitudine sua basali dimidio longiore, apicem versus fortiter incrassato, secundo hoc dimidio longiore; pronoto vertice parum brevior, basi late rotundato-emarginato, abdomine tenuiter pubescente; pedibus elongatis, tarsis apice nigricantibus, posticis tibiis $\frac{1}{4}$ brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera: tegminibus abdomine dimidio (♂) vel duplo (♀) brevioribus, apice truncatis, angulis rotundatis, coriaceis, convexiusculis, venis obsoletis, nigris vel piceis; alis rudimentaribus; mesonoto quam pronoto paullo

longiore, carinis lateralibus minus distinctis, divergentibus. Long. 2—3 m. m.

Mas: segmento genitali mediocre, apertura postica rotundato-triangulari; supra et subtus subangulariter emarginato, angulis obtusis, lateribus postice subtruncatis; stylis genitalibus latiusculis, sublanceolatis, valde divergentibus; tuba anali albida, subtus appendicibus breviusculis valde distantibus armata.

Femina: lobis lateralibus segmenti primi genitalis basi distantibus, linearibus, apice rotundato-obliqvatis, vagina his duplo longiore, pone basin latam angustata, quam valvulis lateralibus parum brevior; genitalibus ventrisque margine flavis.

Fieb., *Grundz. Delph.*, fig. 18. — Kirschb., *Cicad. Geg. Wiesb.*, 42, 2.

Delphax Boh., *Ent. ant. södr. Sv.*, K. Vet.-Ak. Handl. 1852, 115 (1854). — Stål, *Öfv. Sv. Delph.*, *Öfv. Sv. Vet.-Ak. Förh.* 1854, 9, 34.

Sällsynt; funnen talrik på *Pteris aquilina* i Blekinge och Småland i Juni och början af Juli månad 1851 af Boheman. Föröfrigt är den observerad i Tyskland och Italien. — S. R.-M.

Gen. 53. *Atropis* Kirschb.

Cicad. Geg. Wiesb., 18, 3 (1868).

Corpus oblongum. Caput antice obtusum; ante oculos parum productum; vertice convexo-declivi, basi impressionibus tribus parvis instructo, antice carinato; fronte lateribus rotundatis, acutis, aequaliter convexa, carina media nulla; clypeo medio obtuse, lateribus acute carinato, antice compresso; genis rostroque ut in generibus praecedentibus. Antennae breviusculae, articulo primo latitudine basali paullo longiore, secundo hoc longiore et crassiore; seta tenui. Oculi subrotundi, minus convexi, subtus acute excisi. Pronotum breve, carinis lateralibus postice abbreviatis, media nulla. Mesonotum laevi. Tegmina in forma brachyptera postice rotundato-truncata. Alae nullae. Abdomen convexum. Pe-

des elongati, calcari tibiaram posticarura parvo, tarsis posticis tibiis brevioribus, ceterum structum ut in generibus praecedentibus.

Detta slägte afviker från alla våra öfriga Delphacider genom pannans byggnad. Kroppen är aflång, starkt hvälfd. Hufvudet tillsammans med ögonen bredare än pronotum, framtill trubbigt rundadt, hjessan ända från basen sluttande, rundadt öfvergående i pannan, vid basen med tvenne tydligare intryckningar och framför denna en liten otydlig grop. Pannan är starkt hvälfd, sidorna rundade, hvassa, men ej kölformigt uppdrifna, i midten slät, utan några kölar. Clypeus med en trubbig mittel- och hvassa fina sidokölar. Rostrum och kinder såsom hos föregående släkten. Antenerna äro temligen korta; första leden längre än bredden vid basen; andra betydligt längre och tjockare än denna; borsten fin. Ögonen äro mindre starkt hvälfda, nästan runda, undertill starkt inskurna. Pronotum är litet, sidokölarne baktill afkortade, en mittelköl saknas helt och hållet (åtminstone på vår art). Mesonotum slätt, hvälfdt, utan kölar. Täckvingarna äro hos den kortvingade formen baktill rundadt afstympade, något hvälfda, med otydliga nerver. Flygvingarna saknas helt och hållet. Abdomen är höghvälfd. Benen äro temligen långa; baktiernas sporre är kort; baktarserna kortare än tiberna. Föröfrigt äro benen byggda såsom hos föregående släkten.

1. *A. laevifrons* n. sp.

Oblonga, nigra, nitida, capite, antennis, pronoto pedibusque luteo-flavis; vertice latitudine distincte brevior, impressionibus basalibus obsoletioribus, medium vix attingentibus, antica parva; fronte latitudine dimidio longiore, lateribus ad margines inferiores oculorum rotundato-dilatata, apice quam basi angustiore, aequaliter convexa; antennis clypei basin attingentibus, articulo primo latitudine basali parum longiore, secundo hoc $\frac{3}{4}$ longiore: pronoto vertice distincte brevior, supra bifoveolato, carinis lateralibus mox ante basin evanescentibus; tarsis posticis tibiis $\frac{1}{4}$ brevioribus; species dimorpha.

Forma macroptera ignota.

Forma brachyptera ♂: tegminibus abdomine duplo brevioribus, apice rotundato-truncatis. convexis, atris, subtilissi-

me rugulosis, venis vix elevatis; alis nullis; mesonoto pronoto $\frac{1}{3}$ longiore, longitudinaliter convexo. Long. 2 m. m.

Mas: segmento genitali supra producto, apertura postica subrotundata, supra profunde usque ad basin rotundato-sinuato, angulis acutiusculis, productis, subtus leviter emarginato, lateribus postice retrorsum obliqvatis; stylis genitalibus minus angustis, divergentibus, apice leviter excurvatis; tuba genitali magna, subtus appendicibus valde elongatis, approximatis, perpendicularibus instructa.

Femina ignota.

Delphax laevifrons O. Reuter in litt.

Colore et statura *Ditropidis Pteridis* Boh. haud dissimilis; ab *Atropide latifronte* Kirschb. fronte angustiore, structura genitalium maris coloreqve distincta. *Forma brachyptera mas*: Caput cum oculis pronoto paullo latius, antice obtuse rotundatum, totum luteo-flavum; vertice longitudine dimidio latiore, mox a basi rotundato-declivi, basi leviter emarginato, acute elevato, impressionibus basalibus medium haud attingentibus, trapezoidalibus, carinis obsoletis terminatis, antica valde obsoleta, rotundata, antice convexo, laevi; fronte latitudine dimidio longiore, basi quam apice paullo latiore, medio ad margines inferiores oculorum fortius rotundato-dilatata, marginibus lateralibus haud elevatis, convexa, laevi, ecarinata; clypeo lateribus carinis tenuibus instructo, carina media obtusa, basi obsoleta, temporibus angustissimis, linearibus. Rostrum clypeo paullo longius, luteo-flavum, apice piceum. Antennae basin clypei attingentes, luteo-flavae; articulo primo latitudine basali paullo longiore, apicem versus dilatato, secundo crasso, hoc $\frac{3}{4}$ et latitudine sua circiter $\frac{2}{3}$ longiore, fortiter tuberculato et tenuissime pallido-pubescente; seta antenna multo longiore. Oculi minus convexi, subrotundi, pone basin verticis tertia sua parte prominentes; subtus profunde et acute excisis. Pronotum parvum, vertice fere dimidio brevius, convexiusculum et parum declive, luteo-flavum utrinque foveola obsoleta impressum, medio ecarinatum, carinis lateralibus distinctis, acutis, basi leviter in-

curvatis, postice mox ante basin abbreviatis. Mesonotum breviter triangulare, pronoto circiter $\frac{1}{3}$ longius, transversaliter convexum, nitidum, laeve, nigrum; carinis lateralibus vix observandis. Tegmina abdomine duplo breviora, apice rotundato-truncata, angulis late rotundatis; convexiuscula, subtilissime rugulosa, nitida, nigra, coriacea; venis obsole-tissimis. Abdomen supra alte convexum, nitidum, nigrum. Pectus nigricans. Pedes elongati, toti cum coxis pallide lu-teo-flavi, tarsis tantum apice piceis; calcari tibiaram brevi, obtusiusculo; tarsis posticis tibiis $\frac{1}{4}$ brevioribus, articulo primo ceteris simul sumptis parum brevior.

Sällsynt; endast ett exemplar är funnet bland gräs i en skogslund på Lenholmen i Pargas (60° 30') sommaren 1868 af O. Reuter och förvaras i hans samling.

Species mihi ignotae ab aliis auctoribus ut incolae Scandinaviae commemoratae.

Cicada aptera L.

"Aptera atra, elytris abbreviatis, tibiis antennisque pallidis.

Habitat in praedio Tessiniano Akeroea Sudermanniae.

Descr. Corpus magnitudine pulicis, atrum exceptis antennis et pedibus pallidis. Elytra abdomine breviora absque alis." Linn., *Faun. Sv.*, 242, 894 (1761).

Cicada flava L.

"Flava compressa.

Habitat Fahlunae in pratis.

Descr. Tota flava est et minor. Duo puncta fusca ad basin capitis a tergo." Linn., *Faun. Sv.*, 243, 897 (1761).

Cicada moesta Zett.

"Nitida atra, capite subtus pectoreque pallide maculatis, pedibus flavis, hemelytris albidis, vitta medio longitudinali lata, integra, nigra. ♀ (Long. 2 lin.).

Zett., *Faun. Lapp.*, I, 521, 7, 2 (1828).

Habitat in Lapponia rarissime; inter Karesuando et Kengis Lapponiae Tornensis unicum specimen ad finem mensis Augusti in gramine detexi. (Lapponia).

Statura corporis, magnitudo et affinitas praecedentis (*C. interruptae*), sed omnino distincta, pulchra. Caput supra inaequale, in angulum obtusum modice productum, vertice nigro, macula utrinque ad oculos pallida. Frons subtus flava, striis transversis fuscis. Pectus albo-maculatum. Thorax supra niger nitidus, transversim subtiliter strigosus. Hemelytra abdomine breviora, sublinearia, apice obtuso, nitida nigra, margine utrinque flavescente l. albido-hyalino. Abdomen nigrum nitidum, genitalibus exsertis (an vi?) flavis. Pedes flavescentes, femoribus extus linea fusca obsoleta, unguibus nigris." Zett., *Ins. Lapp.*, 289, 3.

Anne *Euacanthus acuminatus* Fabr. var.?

Tillägg.

Under arbetets tryckning hafva, dels genom en senare anländ remiss af doktor Haglund i Norrköping, dels genom nya fynd i Finland under förliden sommar, såväl af studeranden O. Reuter på en af honom företagen entomologisk resa till Åland, som af mig under kortare exkursioner i närheten af Helsingfors, Tammerfors och Fredrikshamn, några för faunan nya arter blifvit upptäckta äfvensom åtskilliga nya lokaler för de redan kända inom området blifvit antecknade. De flesta af dessa fynd hafva redan på sina ställen i texten blifvit omnämnda, men då de ej ingått i de i indelningen meddelade utbredningstabellerna, lemnas härmedelst ett kort tillägg till dessa.

- Centrotus cornutus* L. tillägg T. böle af O. Reuter). — Hlm.
Pediopsis Alni Schrank. — Al. (vid Upsala af Haglund.)
P. brevicauda Thoms., som bör införas i stället för *P. frontalis* n. sp. — Al., OG. *Typhlocyba Alneti* Dahlb. — Al.
P. planiscuta Thoms., som bör införas i stället för *P. planicollis* Thoms. — VB. *T. Hyperici* H.-Sff. — N. (tagen i mängd i Brunsparken vid Helsingfors af författaren).
P. nassatus Germ. — Al. *Eupteryx pictilis* Stål. — N.
P. marginatus H.-Sff. — OG. (tagen af Haglund). *Thamnotettix mixta* Fabr. — Hlm.
P. Rubi Boh. — OG. (tagen af Haglund). *Th. reticulata* Thunb. — OG.
Idiocerus Herrichi Kirschb. — Hlm. (tagen vid Upsala af Haglund). *Th. Torneella* Zett. — N. (tagen vid Helsingfors af författaren).
I. lituratus Fall. — Al. *Limotettix Flori* J. Sahlb., som tillägges efter *L. antennata*. — OG.
I. adustus H.-Sff., som tillägges efter *I. lituratus*. — OG. *L. variata* Fall. — Ka. (tagen vid Brakila nära Fredrikshamn af författaren).
I. laminatus Flor. — OG. *L. septemnotata* Fall. — Al.
I. Populi L. — OG. *Athysanus sordidus* Zett. — Al.
I. confusus Flor. — Al., OG. *A. brevipennis* Kirschb. — OG.
Agallia venosa Fall. — Al., OG. *A. russeolus* Fall. — OG. (tagen af Haglund).
A. brachyptera Boh. — OG. *A. pallens* Zett. — Al., OG.
Cicadula viridula Fall. — N., A. *Graphocraerus ventralis* Fall. — N.
C. flavescens Fabr. — OG. *Doratura stylata* Boh. — Al.
Notus flavipennis Zett. — Al. *Deltocephalus oculatus* n. sp. — OG.
N. citrinellus Zett. — OG. *D. pseudocellaris* Flor. — Hlm., OG.
N. micantulus Zett. — Al. (tagen på *Thalictrum flavum* vid Lem-

- D. punctum* Flor. — Al. (tagen af O. Reuter).
D. assimilis Fall. — OG.
D. Panzeri Flor. — Al. (tagen af O. Reuter).
Acocephalus bifasciatus L. — Al.
A. trifasciatus Germ. — Al.
A. rivularis Germ. — Al., OG.
Ulopa reticulata Fabr. — Al.
Paropia Scanica Fall. — OG.
Cixius distingvendus Kirschb. — OG.
Chloriona unicolor H.-Sff. — Al.
Stenocarenum pallidulus Boh. — OG.
Liburnia Haglundi n. sp., som tillägges efter *L. albocarinata*. — OG.
L. elegantula Boh. — OG.
- L. sordidula* Stål. — Al.
L. collina Boh. — OG., Al.
L. Herrichi Kirschb. — OG.
L. obscurella Boh. — OG., Al.
L. pullula Boh. — OG.
L. nitidipennis Kirschb., som tillägges efter *L. curtula*. — N.
L. obsoleta Kirschb. — OG.
L. exigua Boh. — Al., OG.
L. straminea Stål. — N.
L. flaveola Flor. — N.
L. forcipata Boh. — Al.
Dicranotropis hamata Boh. — Al.
Ditropis albo-signata Dahlb. — N.
D. moesta Boh. — N., T., OG.
D. borealis J. Sahlb. — N.
D. thoracica Stål. — N.
D. bicarinata H.-Sff. — Al.

Euides speciosa Boh., femina forma macroptera: tegminibus abdomine $\frac{2}{3}$ longioribus, sordide flavescenti-hyalinis, basi vitta obsoletissima fasciaque vix observanda ante apicem sordidis; alis explicatis; mesonoto pronoto duplo et dimidio longiore.

Tagen vid Lemböle på Åland i Juli 1871 af O. Reuter.

Förklaring öfver figurerna.

- Tab. I, fig. 1. Hufvudet af en *Jassid*, sedt framifrån.
 — 2. Hufvudet och thorax af en *Fulgorid*, sedda ofvanifrån.
 — 3. Täckvingen af en *Thamnotettix*-art.
 — 4. Hannens genitalsegment af en *Jassid* (*Deltocephalus*), sedda underifrån.
 — 5. Hannens genitalsegment af en *Fulgorid* (*Liburnia*), sedda bakifrån.
 — 6. Honans genitalsegment af en *Fulgorid* (*Euides*), sedda underifrån.
 — 7. Flygvingen af *Melampsalta montana* Scop.
 — 8. ——— *Peuceptyelus coriaceus* Fall.
 — 9. ——— *Aphrophora Alni* Fall.
 — 10. ——— *Philaenus lineatus* L.
 — 11. ——— *Centrotus cornutus* L.
 — 12. ——— *Ledra aurita* L.
 — 13. ——— *Tettigonia viridis* L.
 — 14. ——— *Euacanthus interruptus* L.
 — 15. ——— *Bathysmatophorus Reuteri* J. Sahlb.
 — 16. ——— *Macropsis lanio* L.
 — 17. ——— *Pediopsis flavicollis* L.
 — 18. ——— *Idiocerus lituratus* Fall.
 — 19. ——— *Compsus elegantulus* Zett.
 — 20. ——— *Cicadula smaragdula* Fall.
 — 21. ——— *Notus aridellus* J. Sahlb.
 Tab. II, fig. 22. ——— *Typhlocyba 10-punctata* Fall.
 — 23. ——— *Eupteryx Urticae* L.
 — 24. ——— *Erythria aureola* Fall.
 — 25. ——— *Gnathodus punctatus* Thunb.
 — 26. ——— *Coryphaeus Gyllenhalii* Fall.
 — 27. ——— *Thamnotettix simplex* H.-Sff.

Tab. II, fig. 28.	Flygvingen af	<i>Doratura stylata</i>	Boh.
— 29.	—	<i>Deltocephalus abdominalis</i>	L.
— 30.	—	<i>Strongylocephalus agrestis</i>	Fall.
— 31.	—	<i>Eupelix producta</i>	Germ.
— 32.	—	<i>Ulopa reticulata</i>	Fabr.
— 33.	—	<i>Paropia scanica</i>	L.
— 34.	—	<i>Cixius cunicularius</i>	L.
— 35.	—	<i>Oliarus leporinus</i>	L.
— 36.	—	<i>Helicoptera laponica</i>	Zett.
— 37.	—	<i>Ommatidiotus dissimilis</i>	Fall.
— 38.	—	<i>Issus coleoptratus</i>	Geoffr.
— 39.	—	<i>Delphax Minki</i>	Fieb.
— 40.	—	<i>Euides speciosa</i>	Boh.

Rättelser.

Pag. 14 rad.	7	uppifr.	står	föregående	läs	föregående,
— — —	7	nedifr.	—	eller	<i>radialis</i>	
— — —	5	—	—	ell.	<i>ulnaris</i> ,	hvilka båda termer böra utstrykas.
— 15 —	8	—	—	hvilka bestå af	läs	hvilka sistnämnde sjelfva bestå af
— 21 —	5	—	—	de vanligen hafva	läs	den vanligen har
— 27 —	12	—	—	<i>saliceti</i> l.	<i>salicicola</i>	
— 28	efter <i>Liburnia distingvenda</i> tillägg <i>L. nitidipennis</i>					
— 29 rad.	8	nedifr.	står	264	läs	267.
— — —	7	—	—	39	—	38.
— — —	8	—	—	<i>saliceticola</i> l.	<i>salicicola</i>	
— 29 och 30 från förteckningen	böra bortgå <i>Idiocerus Herrichi</i> och <i>Liburnia Herrichi</i> och tilläggas <i>Liburnia nitidipennis</i> .					
— 30 och 31 från förteckningen	böra bortgå <i>Aeocephalus 3-fasciatus</i> och <i>Liburnia exigua</i> och tilläggas <i>Idiocerus adustus</i> , <i>Limotettix Flori</i> n. sp. och <i>Liburnia Haglundi</i> n. sp.					
— 35 rad.	6	uppifr.	står	<i>saliceticola</i>	läs	<i>salicicola</i>
— 36 —	4	—	—	(a)	—	(r)
— 71 —	15	—	—	<i>dimorphes</i>	—	<i>dimorphae</i>
— 74 —	4	—	—	<i>distincte</i>	—	<i>haud</i>
— 80 —	16	—	—	<i>onychio</i>	—	<i>arolio</i>
— 87 —	21	—	—	<i>glabra</i>	—	<i>subglabra</i>
— 80 —	12	—	—	<i>latitudine</i>	—	<i>longitudine</i>
— 230 —	16	—	—	<i>Fabr.</i>	—	<i>Cicada Fabr.</i>
— 245 —	11	—	—	7	—	17.
— 247 —	21	—	—	♂	—	♀
— 343 —	2	—	—	<i>satura</i>	—	<i>statura.</i>
— 402 —	4	—	—	(61°)	läs	(60° 20').
— 412 —	13	—	—	ännu ej funnen hos oss l. tagen i Pargas af O. Reuter.		

Index alphabeticus.

(Synonyma literis cursivis sunt excusa.)

- Achilides** Stål. II, 386.
Achorotile Fieb. 472.
 albosignata Fieb. 473.
Acocephalidae Kirschb. 352.
Acocephalides J. Sahlb. VI, 352.
Acocephalus Germ. 34, 355.
 agrestis Flor. 354.
 albifrons L. 5, 360.
 bifasciatus L. 2, 357.
 confusus Kirschb. 361.
 dispar Kirschb. 359.
 histrionicus Fabr. 8, 364.
 nigro-punctatus Zett. 4, 360.
 rivularis Germ. 7, 363.
 rusticus H.-Sff. 356.
 Serratulae Fabr. 6, 362.
 striatus Fabr. 1, 356.
 trifasciatus Germ. 3, 358.
Acrostigmus Am. 248.
Agallia Curt. 14, 151.
 brachyptera Boh. 3, 154.
 venosa Fall. 2, 153.
 versicolor Flor. 1, 152.
Anomia Fieb. 172.
Anoscopus Kirschb. 362.
Aphrophora Germ. 4, 85.
 abbreviata Germ. 96.
 Alni Fall. 1, 86.
 apicalis Germ. 89.
 bifasciata Germ. 89.
 coleoptrata Burm. 83.
 coriacea Flor. 85.
 corticea Germ. 2, 86.
 exclamationis H.-Sff. 94.
 lineata Germ. 89.
 marginella Germ. 89.
 Oenotherae Germ. 89.
 salicina Am. et S. 88.
 Salicis De Geer. 3, 87.
 spumaria Germ. 86.
Aphrophorides Am. et S. 82.
Araeopus crassicornis Flor. 400.
 Minki Fieb. 401.
Asiraca crassicornis Burm. 400.
Athysanus Burm. 27, 260.
 aemulans Kirschb. 3, 264.
 argentatus Fabr. 1, 262.
 brachypterus Boh. 155.
 brevipennis Kirschb. 7, 270.
 confusus Kirschb. 5, 267.
 discolor J. Sahlb. 13, 277.
 grisescens Kirschb. 268.
 grisescens Zett. 6, 268.
 impictifrons Boh. 11, 275.
 lateralis J. Sahlb. 15, 281.
 luteus C. Sahlb. 12, 276.
 Nauta J. Sahlb. 14, 280.
 obtusifrons Stål. 287.
 pallens Zett. 16, 283.
 picturatus Boh. 257.
 plebejus Kirschb. 211.
 Quadrum Boh. 2, 263.
 russeolus Fall. 10, 274.
 6-punctatus J. Sahlb. 8, 271.

- sordidus* Zett. 4, 265.
stictopterus Flor. 9, 273.
stylatus Boh. 293.
sulphureus Kirschb. 276.
ventralis Kirschb. 290.
Atropis Kirschb. 53, 483.
laevifrons J. Sahlb. 1, 484.
Bathysmatophorus J. Sahlb.
 10, 109.
Reuteri J. Sahlb. 1, 111.
Bythoscopidae Kirschb. 113.
Bythoscopides J. Sahlb. III, 113.
Bythoscopina Fieb. 113.
Bythoscopus *adustus* H.-Sff. 141.
diadema H.-Sff. 136.
dubius Fieb. 122.
falciger Boh. 143.
flavicollis Burm. 121.
fruticola H.-Sff. 121.
lanio Burm. 116.
lituratus H.-Sff. 142.
marginatus H.-Sff. 133.
nanus H.-Sff. 136.
nitidulus H.-Sff. 132.
Populi H.-Sff. 150.
Rubi Stål. 135.
venosus H.-Sff. 154.
Calligypona J. Sahlb. 46, 408.
albicollis J. Sahlb. 1, 409.
Centrotides Stål. 97.
Centrotus Fabr. 6, 97.
cornutus L. 1, 98.
Cercopina Stål. II, 80.
Cercopis *abbreviata* Fabr. 96.
abdominalis Fabr. 329.
Alni Fall. 86.
angulata Fabr. 83.
atomaria Fabr. 210.
bifasciata Fabr. 86 et 89.
biguttata Fabr. 89.
campestris Fall. 96.
coleoptrata Fabr. 396.
coriacea Fall. 85.
Ericae Germ. 373.
exclamationis Fall. 94.
fasciata Fabr. 89.
geometrica Schrank. 179.
histrionica Fabr. 365.
lateralis Fabr. 89.
leucocephala Fabr. 89.
leucophthalma Fabr. 89.
lineata Fabr. 89.
lineata Fall. 96.
marginella Fabr. 89.
Populi Fabr. 91.
reticulata Fabr. 373.
rustica Fabr. 88.
Salicis Fall. 88.
spumaria Fabr. 89.
spumaria Salicis De Geer. 88.
striatus Fabr. 356.
transversa Fabr. 356.
3-fasciata Fabr. 358.
vittata Fabr. 91.
Chloriona Fieb. 45, 405.
smaragdula Stål. 2, 407.
unicolor H.-Sff. 1, 406.
Chlorochria Am. 216.
Chlorophlegma Am. 191.
Cicada *abdominalis* Fall. 329.
abietina Fall. 215.
acuminata Fabr. 109.
adumbrata C. Sahlb. 258.
agrestis Fall. 354.

- albifrons* L. 361.
albostriella Fall. 157.
Alni Schrank. 119.
aptera L. 487.
argentata Fabr. 263.
assimilis Fall. 334.
atomaria Fabr. 210.
aurata L. 195.
aureola Fall. 202.
aurita L. 103.
balteata Zett. 329.
bicolor Fabr. 329.
bifasciata L. 358.
biguttata Fall. 218.
blandula Rossi. 184.
Bohemanni Zett. 305.
brunnea Fabr. 116.
citrinella Zett. 166.
coleoptrata Geoffr. 396.
coleoptrata L. 83.
cornuta L. 99.
costalis Fall. 348.
cruentata Panz. 221.
cunicularia L. 380.
cuspidata Fabr. 368.
10-punctata Fall. 174.
diadema Fabr. 121.
elegantula Zett. 157.
flava L. 487.
flavescens Fabr. 161.
flavescens Fall. 180.
flavicollis L. 121.
flavipennis Zett. 164.
fusca De Geer. 99.
graminea Fabr. 128.
grisescens Zett. 269.
haematodes Germ. 79.
histrionica Fall. 365.
interrupta L. 108.
interstincta Fall. 107.
lanio L. 115.
lateralis L. 89.
leporina L. 386.
leucocephala L. 89.
leucophthalma L. 89.
lineata Fabr. 257.
lineatella Fall. 179.
lineigera Zett. 256.
lividella Zett. 324.
lutea C. Sahlb. 277.
moesta Zett. 487.
mixta Fabr. 209.
montana Scop. 79.
muscaeformis Schrank. 382.
muscifformis Rosae De Geer. 180.
muscifformis Ulmi De Geer. 176.
nervosa L. 381.
nervosa Fall. 287.
nervoso-punctata De Geer. 330.
nitidula Fabr. 177.
ocellaris Fall. 311.
pallens Zett. 284.
pascuella Fall. 326.
picta Fall. 196.
picturata C. Sahlb. 257.
plebeja Fall. 211.
plebeja var. b. Fall. 273.
Populi L. 250.
prasina Fall. 216.
pulchella Fall. 199.
pulicaris Fall. 352.
punctata Thunb. 205.
punctifrons Fall. 244.
puncticeps Zett. 322.

- 4-notata* Fabr. 230.
4-punctata Fall. 242.
Quercus Fabr. 175.
reticulata Thunb. 210.
reticulata var. β Fall. 209.
Rosae L. 180.
russeola Fall. 274.
rustica Fall. 356.
Scanica Fall. 376.
6-notata Fall. 248.
6-punctata Fall. 174.
7-notata Fall. 252.
Serratulae Fabr. 363.
sordida Zett. 266.
splendidula Fabr. 220.
spumaria L. 89.
striata Fabr. 356.
striata L. 339.
striatula Fall. 254.
striola Fall. 227.
subfuscula Fall. 219.
sulphurella Zett. 240.
tenella Fall. 193.
Tiliae L. 184.
Torneella Zett. 222.
transversa Fall. 256.
Tremulae Estl. 147.
trifasciata De Geer. 358.
Ulmi De Geer. 176.
undata De Geer. 297.
Urticae Fabr. 194.
variata Fall. 251.
venosa Fall. 153.
ventralis Fall. 290.
virescens Fabr. 128.
virescens Fall. 240.
viridis L. 106.
viridula Fall. 160.
vittata Fabr. 297.
vittata L. 190.
Cicadellae Latr. 99.
Cicadellinae Burm. 99.
Cicadides Am. et S. 77.
Cicadina Stål. I, 76.
Cicadula Fieb. 229.
Cicadula Zett. 16, 158.
 • *alneti* Dahlb. 181.
alpina Zett. 248.
apicalis Flor. 4, 161.
citrinella Zett. 166.
Dahlbomi Zett. 246.
10-punctata Zett. 174.
elegantula Zett. 157.
flavescens Fabr. 3, 161.
Germari Zett. 200.
lineatella H.-Sff. 179.
maculipes Zett. 242.
micantula Zett. 177.
orichalcea Dahlb. 164.
pulchella Zett. 199.
punctata Zett. 205.
4-notata Zett. 230.
Rosae Zett. 180.
6-notata Zett. 248.
6-punctata Zett. 174.
7-notata Zett. 252.
smaragdula Fall. 1, 159.
spretta Zett. 205.
strigipes Zett. 230.
sulphurella Zett. 240.
Urticae Zett. 194.
viridula Fall. 2, 160.
vittata Zett. 191.
Cixia cunicularia Burm. 380.

- nervosa* Burm. 382.
Cixidia confinis Fieb. 390.
Cixiida Stål. 377.
Cixiides J. Sahlb. I, 377.
Cixius Latr. 38, 377.
 confinis Zett. 390.
 contaminatus Flor. 383.
 contaminatus Germ. 4, 383.
 cunicularius L. 1, 380.
 Cynosbatis Zett. 383.
 distingvendus Kirschb. 3, 382.
 lapponicus Zett. 390.
 minor Kirschb. 382.
 nervosus L. 2, 381.
 nervosus Kirschb. 381.
 nervosus var. *c.* Zett. 381.
Coelidia scutata Germ. 376.
Compsus Fieb. 15, 155.
 albostriellus Fall. 1, 156.
Conomelus limbatus Fieb. 468.
Cornidorsae Am. et S. 97.
Coryphaeus Fieb. 22, 205.
 Gyllenhalii Fall. 1, 207.
Delphacides Am. et S. IV, 397.
Delphacinus Fieb. 49, 420.
 mesomelus Boh. 1, 421.
Delphax Fabr. 43, 397.
 adelpa Flor. 477.
 albicollis J. Sahlb. 417.
 albocarinata Stål. 427.
 albo-fimbriata Sign. 465.
 albo-signata Dahlb. 473.
 anceps Germ. 468.
 basilinea Stål. 404.
 bicarinata H.-Sff. 482.
 bivittata Boh. 413.
 Bohemani Stål. 448.
 brevipennis Boh. 445.
 collaris Stål. 477.
 collina Boh. 430.
 crassicornis Fabr. 1, 399.
 Cynosbatis Fall. 383.
 denticauda Boh. 457.
 discolor Boh. 442.
 dispar Fall. 438.
 distincta Flor. 427.
 distingvenda Kirschb. 433.
 elegantula Boh. 425.
 exigua Boh. 458.
 flaveola Flor. 460.
 flavescens Fabr. 438.
 forcipata Boh. 461.
 fuscinervis Boh. 474.
 guttula Germ. 417.
 guttulifera Kirschb. 416.
 hamata Boh. 471.
 hemiptera Germ. 444.
 hemiptera Stål. 438.
 Herrichii Kirschb. 441.
 hyalinipennis Stål. 445.
 laevifrons Reut. 485.
 lepida Boh. 467.
 leptosoma J. Sahlb. 450.
 limbata Fabr. 468.
 lineola Stål. 413.
 lucticolor J. Sahlb. 465.
 lugubrina Boh. 447.
 marginata Fabr. 438.
 Minki Fieb. 2, 401.
 minuta Fall. 417.
 moesta Boh. 477.
 moesta Flor. 478.
 moesta var. J. Sahlb. 479.
 mutabilis Boh. 482.

- nasalis* Boh. 482.
nitidipennis Kirschb. 464.
notula H.-Sff. 471.
notula Stål. 436.
obscura Boh. 444.
obsoleta Kirschb. 464.
pallens Stål. 430.
palliata Boh. 468.
pallidula Boh. 418.
pellucida Fabr. 438.
pellucida H.-Sff. 441.
pellucida Stål. 442.
perspicillata Boh. 419.
Pteridis Boh. 483.
pullula Boh. 449.
pullula Flor. 448.
raniceps Boh. 420.
rhypara Flor. 450.
signifera Boh. 468.
smaragdula J. Sahlb. 406.
smaragdula Stål. 407.
sordidula Stål. 435.
speciosa Boh. 404.
straminea Stål. 459.
striatella Fall. 436.
striatella Stål. 471.
thoracica Stål. 480.
tristis Boh. 467.
truncatipennis Boh. 413.
unicolor H.-Sff. 406.
vittipennis J. Sahlb. 416.
- Deltocephalus** Burm. 32, 298.
abdominalis Fabr. 21, 328.
areatus Stål. 26, 335.
arenicola J. Sahlb. 32, 343.
aridellus Boh. 332.
assimilis Fall. 24, 333.
assimilis Fieb. 335.
bicuspidatus J. Sahlb. 5, 307.
bipunctipennis Boh. 348.
Bohemani Zett. 3, 304.
brachynotus Fieb. 335.
breviceps Kirschb. 31, 342.
calceolatus Boh. 4, 305.
citrinellus Kirschb. 25, 334.
collinus Boh. 24, 331.
confinis Dahlb. 29, 340.
costalis Fall. 35, 348.
costalis Fieb. 321.
distinguendus Fieb. 315.
Falleni Fieb. 11, 315.
formosus Boh. 2, 303.
formosus β Steini Fieb. 304.
frigidus Boh. 424.
fusco-signatus Dahlb. 326.
impictifrons Boh. 275.
interstinctus Fieb. 30, 341.
langvidus J. Sahlb. 331.
limbatellus Fieb. 22, 330.
lividellus Zett. 17, 324.
maculiceps Boh. 37, 350.
metrius Flor. 19, 326.
multinotatus Boh. 9, 313.
ocellaris Fall. 7, 310.
oculatus J. Sahlb. 6, 308.
paleaceus J. Sahlb. 12, 316.
pallidinervis Dahlb. 15, 321.
Panzeri Flor. 36, 349.
pascuellus Fall. 18, 325.
paucinervis J. Sahlb. 13, 318.
Phragmitis Fieb. 288.
poecilus Flor. 37, 336.
productus Thoms. 323.
pseudocellaris Flor. 10, 314.

- pulicaris* Fall. 38, 351.
pulicarius Fieb. 352.
punctum Flor. 14, 320.
pusillus Kirschb. 16, 323.
rufus J. Sahlb. 329.
scriptifrons J. Sahlb. 33, 345.
socialis Flor. 8, 312.
striatus L. 28, 339.
striifrons Kirschb. 20, 327.
Ståli J. Sahlb. 1, 301.
vitripennis Flor. 34, 346.
xanthoneurus Fieb. 334.
- Dicranotropis** Fieb. 51, 469.
hamata Boh. 1, 469.
- Ditropis** Fieb. 52, 471.
adelpa Fieb. 477.
albosignata Dahlb. 1, 472.
bicarinata H.-Sff. 6, 480.
borealis J. Sahlb. 4, 477.
longicornis J. Sahlb. 2, 474.
moesta Boh. 3, 476.
moesta Fieb. 478.
Pteridis Boh. 7, 482.
thoracica Stål. 5, 479.
- Doratura** J. Sahlb. 30, 291.
homophyla Flor. 2, 293.
stylata Boh. 1, 292.
- Erythria** Fieb. 20, 201.
aureola Fall. 1, 202.
- Euacanthus** Lep. et S. 9, 106.
acuminatus Fabr. 2, 108.
interruptus L. 1, 107.
- Euides** Fieb. 44, 402.
speciosa Boh. 1, 402.
- Eupelicides** J. Sahlb. VI, 366.
- Eupelix** Germ. 35, 366.
cuspidata Fabr. 1, 367.
- producta* Germ. 2, 368.
spathulata Germ. 3, 369.
- Eupteryx** Curt. 19, 189.
aurata L. 5, 194.
fasciata Curt. 157.
flammigera Curt. 184.
 Germari Zett. 11, 200.
notata Curt. 191.
picta Fabr. 6, 195.
pictilis Stål. 9, 198.
pulchella Fall. 10, 199.
signatipennis Boh. 7, 196.
stellulata Burm. 8, 197.
tarsalis Curt. 194.
tenella Fall. 3, 192.
 Urticae Fabr. 4, 193.
 Wallengreni Stål. 2, 191.
viridipes Curt. 159.
vittata L. 1, 190.
- Flammigera* Am. 184.
- Flata albicincta** Germ. 383.
contaminata Germ. 383.
contaminata var. H.-Sff. 383.
cunicularia Fall. 383.
cunicularia Germ. 380.
nervosa Germ. 382.
nervosa var. β Fall. 381.
pallida H.-Sff. 386.
Serratulae Fabr. 363.
stigmatica H.-Sff. 383.
- Fulgora flavescens** Fabr. 438.
limbata Fabr. 468.
marginata Fabr. 438.
pellucida Fabr. 437.
- Fulgorellae* Latr. 376.
- Fulgoridae* Fieb. 376.
- Fulgorina** Burm. V, 376.

- Gnathodus** Fieb. 21, 203.
punctatus Thunb. 1, 204.
- Graphoeraerus** Thoms. 29, 289.
ventralis Fall. 1, 289.
- Grypotes** Fieb. 24, 222.
puncticollis H.-Sff. 1, 224.
- Helicoptera** Am. et S. 40, 387.
confinis Zett. 2, 390.
Lapponica Zett. 1, 389.
- Hephatus* Am. 137.
- Hypostilba* Am. 177.
- Idiocerus** Lew. 13, 137.
adustus H.-Sff. 2, 140.
confusus Flor. 11, 150.
crassipes J. Sahlb. 5, 143.
elegans Flor. 8, 147.
falciger Boh. 4, 142.
Herrichii Kirschb. 1, 139.
laminatus Flor. 9, 148.
litturatus Fall. 3, 141.
Populi L. 10, 149.
salicicola Flor. 6, 145.
Tremulae Estl. 7, 146.
- Issides** Am. et S. III, 391.
- Issus** Fabr. 42, 394.
coleoptratus Geoffr. 1, 396.
dissimilis Fall. 394.
- Jassides** Am. et S. V, 203.
- Jassina** Stål. IV, 99.
- Jassus abdominalis** Germ. 329.
abietinus Flor. 215.
aemulans Kirschb. 265.
albiger Germ. 363.
Alni Boh. 119.
antennatus Flor. 239.
antennatus Thoms. 238.
argentatus Burm. 263.
assimilis Flor. 334.
atomarius Cuv. 210.
atricapillus Thoms. 228.
aureola Germ. 202.
biguttatus Flor. 218.
bipustulatus Fabr. 121.
Bohemani Thoms. 305.
brevipennis Flor. 270.
brevipennis Thoms. 268.
brunneus Fabr. 116.
calceolatus Flor. 306.
caudatus Flor. 241.
cephalotes H.-Sff. 335.
citrinellus Kirschb. 335.
collinus Flor. 332.
confusus Kirschb. 268.
costalis Thoms. 348.
costatus Germ. 356.
cruentatus Flor. 221.
cyaneus Thoms. 247.
Dahlbomi Flor. 246.
distingvendus Flor. 315.
flaveolus Flor. 260.
flavicollis Germ. 121.
frenatus H.-Sff. 227.
frigidus Flor. 325.
fruticola Fall. 121.
fulgidus Fabr. 150.
fumatus H.-Sff. 220.
fuscinervis Boh. 132.
gramineus Germ. 128.
grisescens Flor. 269.
grisescens H.-Sff. 256.
Gyllenhali Fall. 207.
histrionicus H.-Sff. 365.
homophylus Flor. 294.
impictifrons Thoms. 276.

- impurus* Boh. 134.
intermedius Thoms. 236.
interstitialis Germ. 263.
lanio Fabr. 116.
limbatellus Thoms. 330.
lineatus Fabr. 257.
litratus Fall. 142.
lividellus Thoms. 324.
longicornis Kirschb. 238.
luteolus Kirschb. 326.
maculiceps Thoms. 351.
maculipes Flor. 242.
metrius Flor. 327.
mixtus Fabr. 209.
multinotatus Thoms. 314.
nassatus Germ. 132.
nervosus Thoms. 287.
nigricans Kirschb. 331.
obliquus Germ. 358.
ocellaris H.-Sff. 311.
ocellatus Germ. 311.
orichalceus Thoms. 253.
pallens H.-Sff. 284.
pallidinervis Thoms. 322.
paludosus Kirschb. 229.
Panzeri Flor. 349.
pascuellus Flor. 326.
pauperculus Thoms. 271.
pectoralis Germ. 219.
Phragmites Thoms. 288.
pinetellus Zett. 224.
plebejus H.-Sff. 211.
Populi Fall. 150.
Populi var. β Fall. 148 et 149.
Populi var. γ Fall. 150.
porrectus Thoms. 270.
prasinus Boh. 128.
prasinus Flor. 216.
prasinus var. *b.* Thoms. 217.
pseudocellaris Flor. 315.
pulicaris H.-Sff. 352.
punctatus H.-Sff. 205.
puncticollis H.-Sff. 224.
punctifrons Germ. 290.
punctifrons H.-Sff. 244.
punctum Flor. 321.
4-notatus H.-Sff. 230.
4-punctatus Thoms. 242.
Quadrum Flor. 264.
5-notatus Thoms. 235.
reticulatus H.-Sff. 209.
reticulatus Thoms. 210.
rivularis Germ. 364.
Rosae Fabr. 121.
Rubi Boh. 135.
russeolus Thoms. 274.
scutellatus Boh. 136.
7-notatus Flor. 252.
6-notatus H.-Sff. 248.
Serratulae Fabr. 363.
similis Kirschb. 267.
simplex H.-Sff. 216.
socialis Flor. 313.
sordidus H.-Sff. 266.
splendidulus Flor. 220.
stictopterus Flor. 273.
striatulus H.-Sff. 254.
striatus H.-Sff. 339.
striatus var. *c.* Thoms. 340.
strigatus Germ. 340.
strigipes Thoms. 230.
striifrons Kirschb. 328.
striola H.-Sff. 227.
stylatus Flor. 293.

- subfuscus* H.-Sff. 219.
sulphureus Flor. 276.
taeniaticeps Kirschb. 228.
Tiliae Germ. 118.
Torneellus Flor. 222.
transversus Flor. 256.
Tremulae Zett. 147.
triangularis Fabr. 121.
trifasciatus Germ. 359.
undatus Flor. 297.
variatus Kirschb. 251.
variegatus Kirschb. 212.
venosus Germ. 154.
ventralis Flor. 290.
virescens Flor. 240.
virescens Germ. 128.
vitripennis Flor. 347.
vittatus Germ. 297.
Kelisia Fieb. 416.
Ledra Fabr. 7, 101.
 aurita L. 1, 103.
Ledridae Kirschb. 101.
Ledrides J. Sahlb. I, 101.
Lepyronia Am. et S. 2, 82.
 coleoptrata L. 1, 83.
Liburnia Stål. 50, 422.
 albocarinata Stål. 4, 426.
 alpina J. Sahlb. 27, 462.
 biarmica J. Sahlb. 5, 430.
 Bohemani Stål. 16, 447.
 brevipennis Boh. 14, 445.
 clypealis J. Sahlb. 21, 454.
 collina Boh. 4, 429.
 curtula J. Sahlb. 18, 450.
 denticauda Boh. 22, 455.
 discolor Boh. 12, 441.
 distingvenda Kirschb. 6, 432.
 elegantula Boh. 1, 424.
 exigua Boh. 23, 458.
 flaveola Flor. 25, 459.
 flavipennis J. Sahlb. 10, 438.
 forcipata Boh. 26, 461.
 Haglundi J. Sahlb. 3, 428.
 Herrichi Kirschb. 11, 440.
 lepida Boh. 29, 466.
 limbata Boh. 30, 467.
 lucticolor J. Sahlb. 28, 465.
 lugubrina Boh. 16, 446.
 nitidipennis Kirschb. 19, 462.
 obscura Boh. 13, 443.
 obsoleta Kirschb. 20, 453.
 pellucida Fabr. 9, 436.
 pullula Boh. 17, 448.
 sordidula Stål. 7, 434.
 straminea Stål. 24, 458.
 striatella Fall. 8, 435.
Limotettix J. Sahlb. 25, 224.
 antennata Boh. 10, 238.
 atricapilla Boh. 2, 227.
 binotata J. Sahlb. 15, 242.
 caudata Flor. 13, 240.
 cyane Boh. 18, 246.
 Dahlbomi Zett. 17, 245.
 Flori J. Sahlb. 11, 239.
 intermedia Boh. 8, 235.
 longiventris J. Sahlb. 5, 231.
 lunulifrons J. Sahlb. 9, 236.
 nigricornis J. Sahlb. 6, 232.
 orichalcea Thoms. 22, 252.
 paludosa Boh. 3, 228.
 punctifrons Fall. 16, 244,
 4-notata Fabr. 4, 229.
 4-punctata Fall. 14, 141.
 5-notata Boh. 7, 234.

- 7-notata Fall. 21, 251.
 6-notata Fall. 19, 247.
 striatula Fall. 23, 253.
 striola Fall. 1, 226.
 sulphurella Zett. 12, 239.
 variata Fall. 20, 250.
Macropsis Lew. 11, 113.
 lanio L. 1, 115.
Megamelus Fieb. 47, 411.
 notula Germ. 412.
Melampsalta Kolen. 1, 77.
 montana Scop. 1, 79.
Membracina Burm. III, 97.
Membracis aurita Fabr. 103.
 cornuta Fabr. 99.
Nehigla Am. 468.
Notus Fieb. 17, 162.
 aridellus J. Sahlb. 5, 167.
 citrinellus Zett. 3, 165.
 flavipennis Zett. 1, 163.
 marginatus J. Sahlb. 2, 164.
 micantulus Zett. 7, 170.
 minimus J. Sahlb. 6, 168.
 molliculus Boh. 4, 167.
Nudiscuti Am. et S. 97.
Oliarus Stål. 39, 384.
 leporinus L. 1, 385.
Ommatidiotus Spin. 41, 391.
 dissimilis Fall. 1, 393.
Paramesus Fieb. 28, 285.
 nervosus Fall. 1, 286.
 Phragmitis Boh. 2, 287.
Paropia Germ. 37, 373.
 Scanica Fall. 1, 375.
Paropidae Kirschb. 373.
Paropides J. Sahlb. IX, 373.
Pediopsis Burm. 12, 116.
 Alni Schrank. 2, 119.
 brevicauda Thoms. 5, 124.
 Carpini J. Sahlb. 4, 123.
 diadema Kirschb. 136.
 flavicollis L. 3, 120.
 flavus J. Sahlb. 9, 128.
 frontalis J. Sahlb. 124.
 fruticola Flor. 121.
 fuscinervis Thoms. 132.
 Heydeni Kirschb. 119.
 impurus Boh. 13, 133.
 infuscatus J. Sahlb. 10, 129.
 marginatus H.-Sff. 12, 133.
 nanus H.-Sff. 16, 136.
 nassatus Germ. 11, 131.
 nigritulus Zett. 121.
 planicollis Thoms. 132.
 planiscuta Thoms. 7, 127.
 prasinus Fieb. 128.
 Rubi Boh. 14, 134.
 scutellatus Boh. 15, 135.
 subangulatus J. Sahlb. 6, 125.
 Tiliae Germ. 1, 118.
 virescens Fabr. 8, 127.
Pentastiridius pallens Kirschb. 386.
Peuceptyelus J. Sahlb. 3, 84.
 coriaceus Fall. 1, 84.
Philaenus Stål. 5, 88.
 aterrimus J. Sahlb. 2, 92.
 campestris Fall. 6, 95.
 dilutus J. Sahlb. 5, 94.
 exclamationis Thunb. 4, 93.
 lineatus L. 7, 96.
 pulchellus J. Sahlb. 3, 93.
 spumarius L. 1, 89.
Pholetaera bifasciata Zett. 358.
 dispar Zett. 359.

- livens* Zett. 360 et 362.
nigro-punctata Zett. 360.
rustica Zett. 356.
spuria Zett. 358.
Platymetopius Burm. 31, 295.
 guttatus Fieb. 2, 297.
 undatus De Geer. 1, 296.
Proconiides Stål. 104.
Prodesmia Am. 365.
Prostigmoderus Am. 154.
Protaenia Am. 227.
Ptyelus angulatus Flor. 83.
 campestris Flor. 96.
 exclamationis Flor. 94.
 lineatus Flor. 96.
 spumarius Flor. 89.
Ranatrae Germ. 99.
Stenocarenum Fieb. 48, 413.
 guttula Germ. 3, 417.
 guttuliferus Kirschb. 2, 416.
 minutus Fabr. 1, 415.
 pallidulus Boh. 4, 418.
 perspicillatus Boh. 5, 419.
Stenocranum Fieb. 415.
Stictocoris J. Sahlb. 26, 254.
 flaveola Boh. 4, 259.
 lineata Fabr. 2, 256.
 Preyssleri Fieb. 3, 258.
 transversa Fall. 1, 255.
Stiroma Fieb. 480.
Stridulantia Latr. 76.
Strongylocephalus Flor. 33, 352.
 agrestis Fall. 1, 353.
Subtericornes Am. et S. 376.
Tetrastactus Am. 230.
Tettigonia Geoffr. 8, 104.
 acuminata H.-Sff. 109.
 geometrica Germ. 179.
 haematodes Fabr. 80.
 picta H.-Sff. 196.
 6-notata Germ. 248.
 viridis L. 1, 105.
Tettigonides Am. et S. II, 104.
Thamnotettix Zett. 23, 207.
 abietina Fall. 6, 214.
 adumbrata Boh. 259.
 aliena Dahlb. 342.
 antennata Boh. 238.
 atricapilla Boh. 228.
 biguttata Fall. 9, 217.
 confinis Zett. 216.
 cruentata Panz. 12, 220.
 cyane Boh. 247.
 flaveola Boh. 259.
 fulvopicta J. Sahlb. 5, 212.
 grisescens Zett. 269.
 intermedia Boh. 236.
 lunulata Zett. 285.
 mixta Fabr. 1, 209.
 paludosa Boh. 229.
 Phragmitis Boh. 288.
 plebeja Fall. 3, 211.
 prasina Zett. 216.
 punctifrons Boh. 244.
 reticulata Thunb. 2, 210.
 simplex H.-Sff. 7, 215.
 sordidus Zett. 266.
 splendidula Fabr. 11, 219.
 striatula Zett. 254.
 stupidula Zett. 8, 216.
 subfuscula Fall. 10, 218.
 tincta Zett. 216.

- Torneella* Zett. 13, 221.
variegata Kirschb. 4, 211.
Typhlocyba Germ. 18, 171.
albostricella H.-Sff. 157.
Alneti Dahlb. 10, 181.
aurata H.-Sff. 195.
aureola Boh. 196.
aureola H.-Sff. 202.
bifasciata Boh. 177.
blandula Rossi. 13, 184.
chlorophana H.-Sff. 202.
citrinella Flor. 168.
citrinella H.-Sff. 166.
concinna H.-Sff. 199.
coronula Boh. 187.
Coryli Tollin. 181.
10-punctata Fall. 2, 171.
10-punctata H.-Sff. 188.
diminuta Kirschb. 192.
discicollis H.-Sff. 157.
elegantula H.-Sff. 157.
ericetorum J. Sahlb. 14, 185.
fasciata Tollin. 157.
flavescens Flor. 161.
flavipennis Flor. 164.
Flori Kirschb. 167.
forcipata Flor. 166.
fulva H.-Sff. 195.
fulveola H.-Sff. 157.
geometrica Schrank. 7, 178.
Germari H.-Sff. 200.
gracilis Zett. 166.
gratiosa Boh. 8, 179.
Hyperici H.-Sff. 15, 187.
jucunda H.-Sff. 1, 172.
misella Boh. 178.
mollicula Boh. 167.
nitidula Fabr. 5, 177.
parumpunctata Boh. 174.
parvula Boh. 16, 188.
placidula Stål. 187.
picta Boh. 195.
picta H.-Sff. 196.
pictilis Stål. 199.
Pteridis Dahlb. 181.
pulchella Flor. 199.
pulchella H.-Sff. 193.
pullula Boh. 182.
Quereus Fabr. 3, 175.
Quercus H.-Sff. 184.
Rosae H.-Sff. 161.
Rosae L. 9, 180.
rosea Flor. 12, 183.
roseipennis Toll. 183.
scutellaris H.-Sff. 11, 182.
6-punctata H.-Sff. 174.
signatipennis Boh. 197.
smaragdula H.-Sff. 159.
stellulata Burm. 198.
suturalis Flor. 180.
tenella H.-Sff. 193.
tenerrima H.-Sff. 6, 178.
Ulmi L. 4, 176.
Urticae H.-Sff. 194.
Wahlbergi Boh. 157.
Wallengreni Stål. 192.
viridula H.-Sff. 160.
vittata H.-Sff. 191.
Zetterstedti Boh. 173.
Typhlocybidae Kirschb. 155.
Typhlocybides J. Sahlb. III, 155.
Ulopa Fall. 36, 370.

macroptera Kirschb. 373.

obtecta Fall. 373.

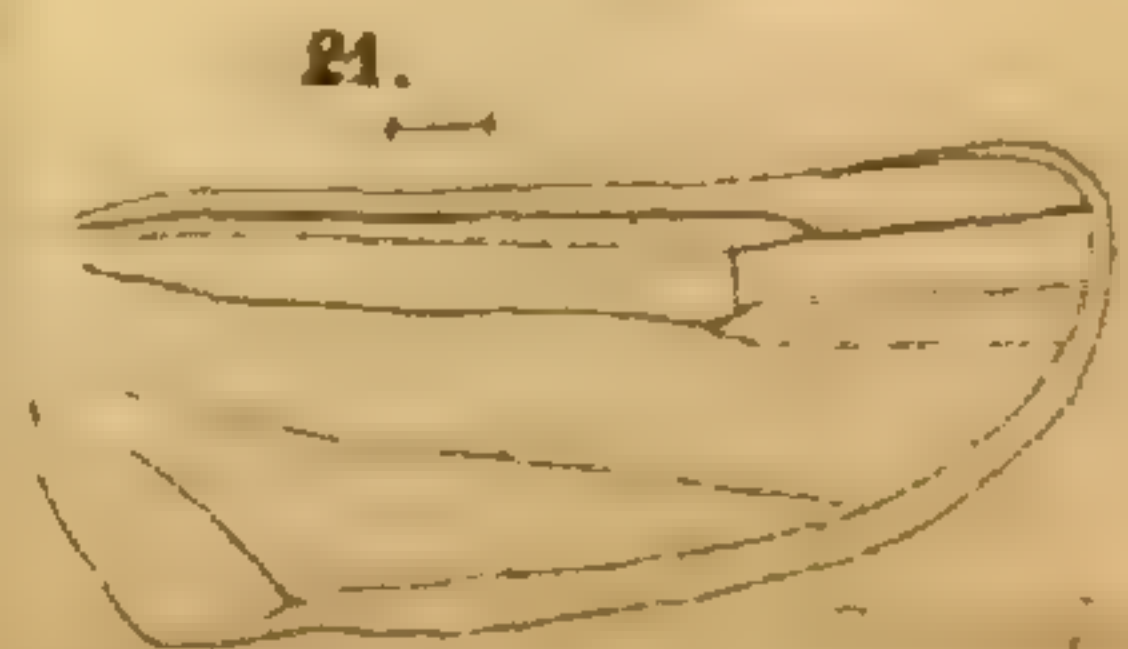
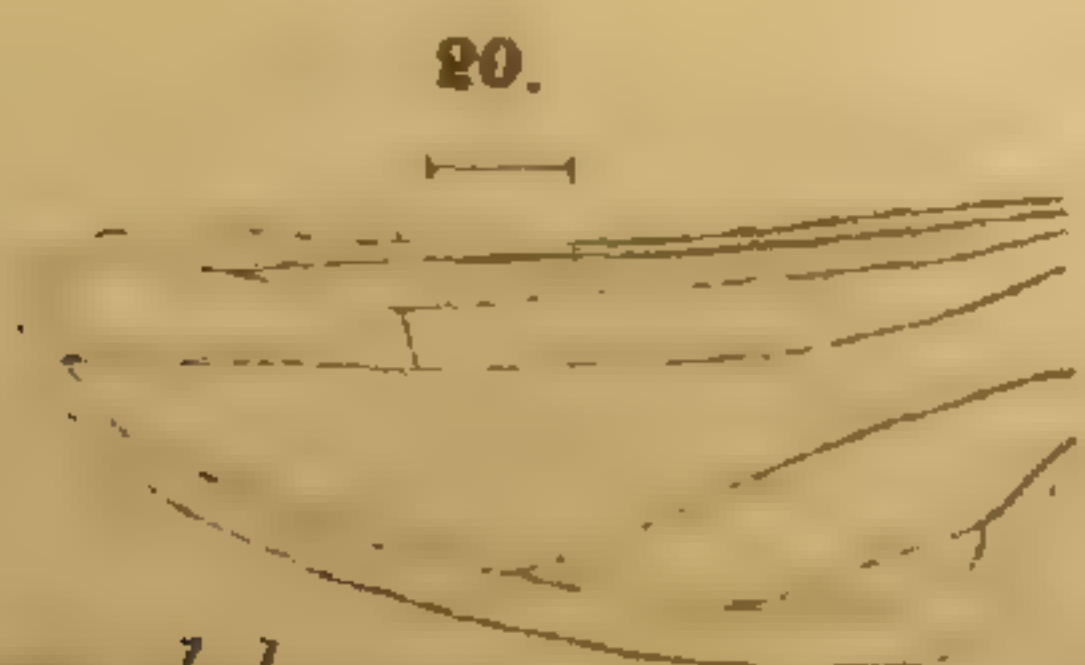
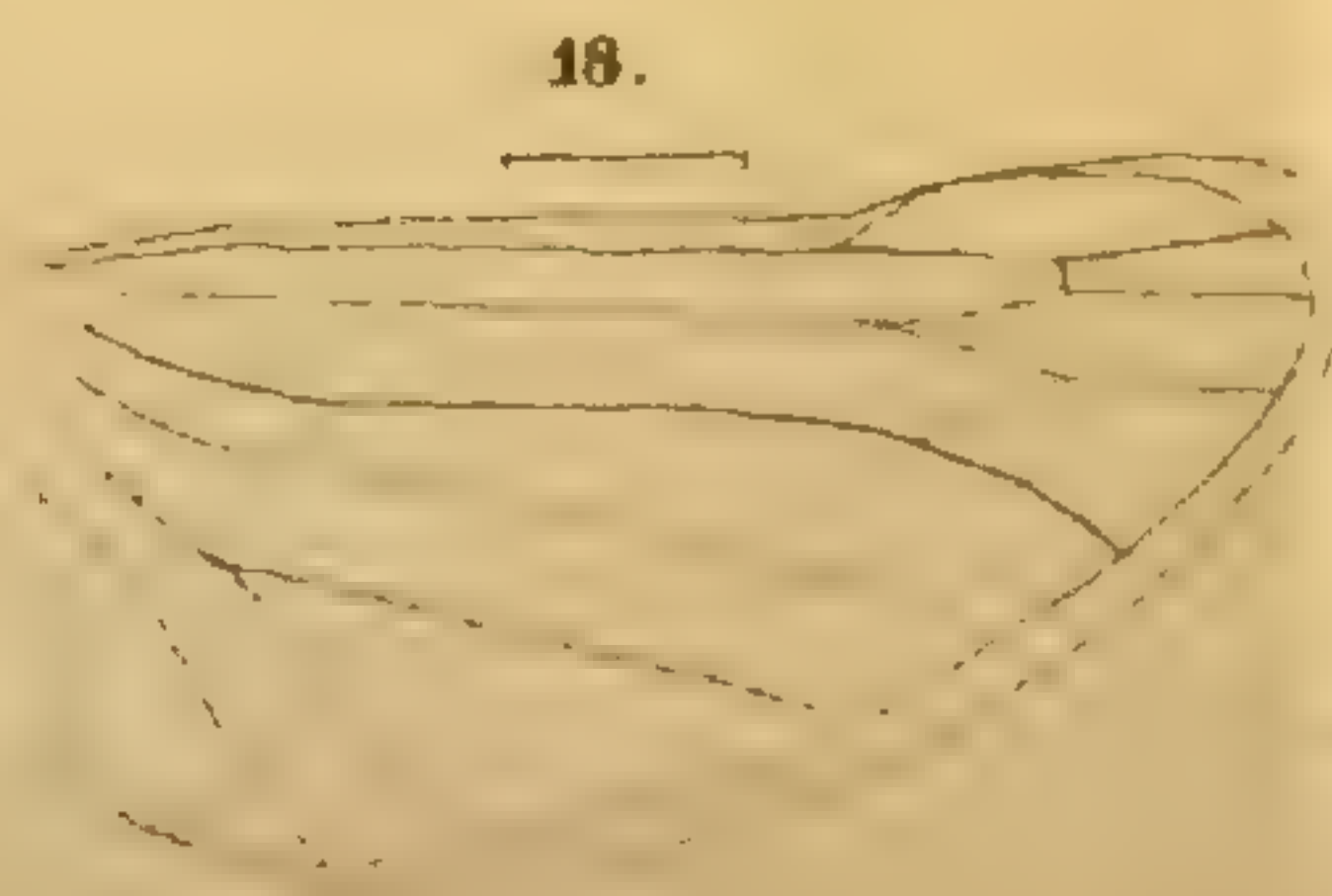
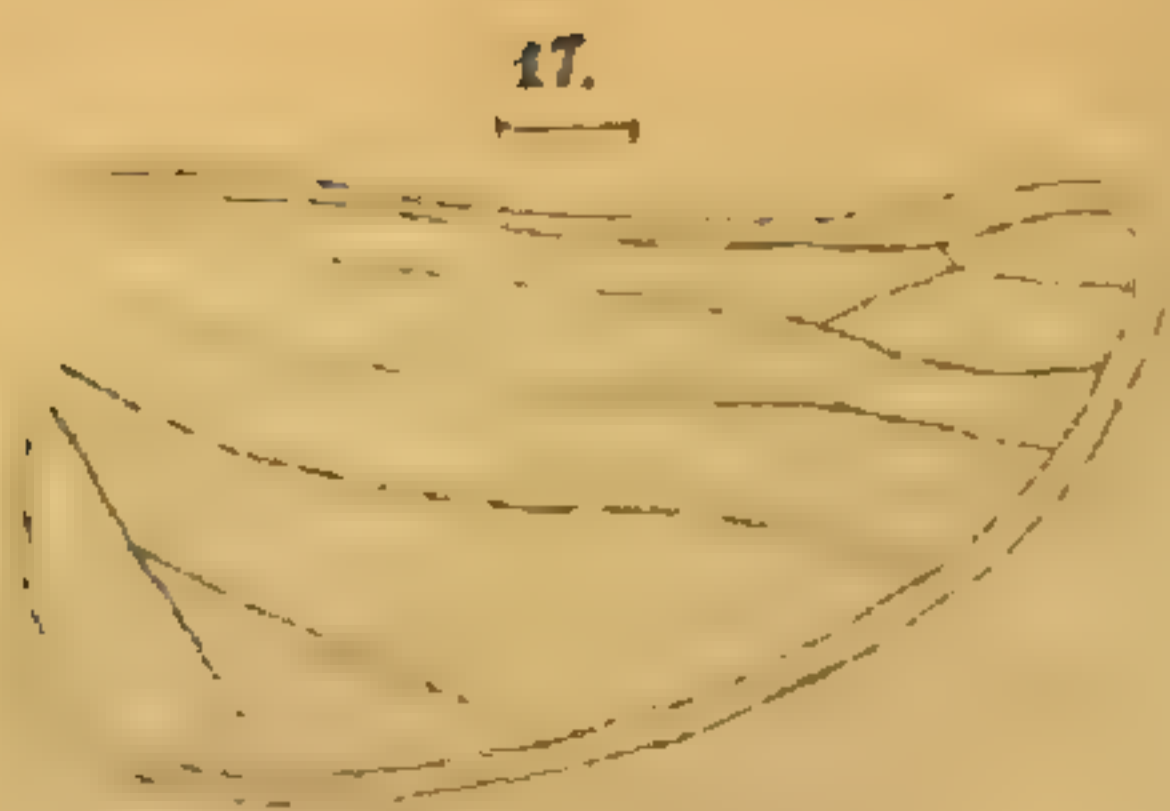
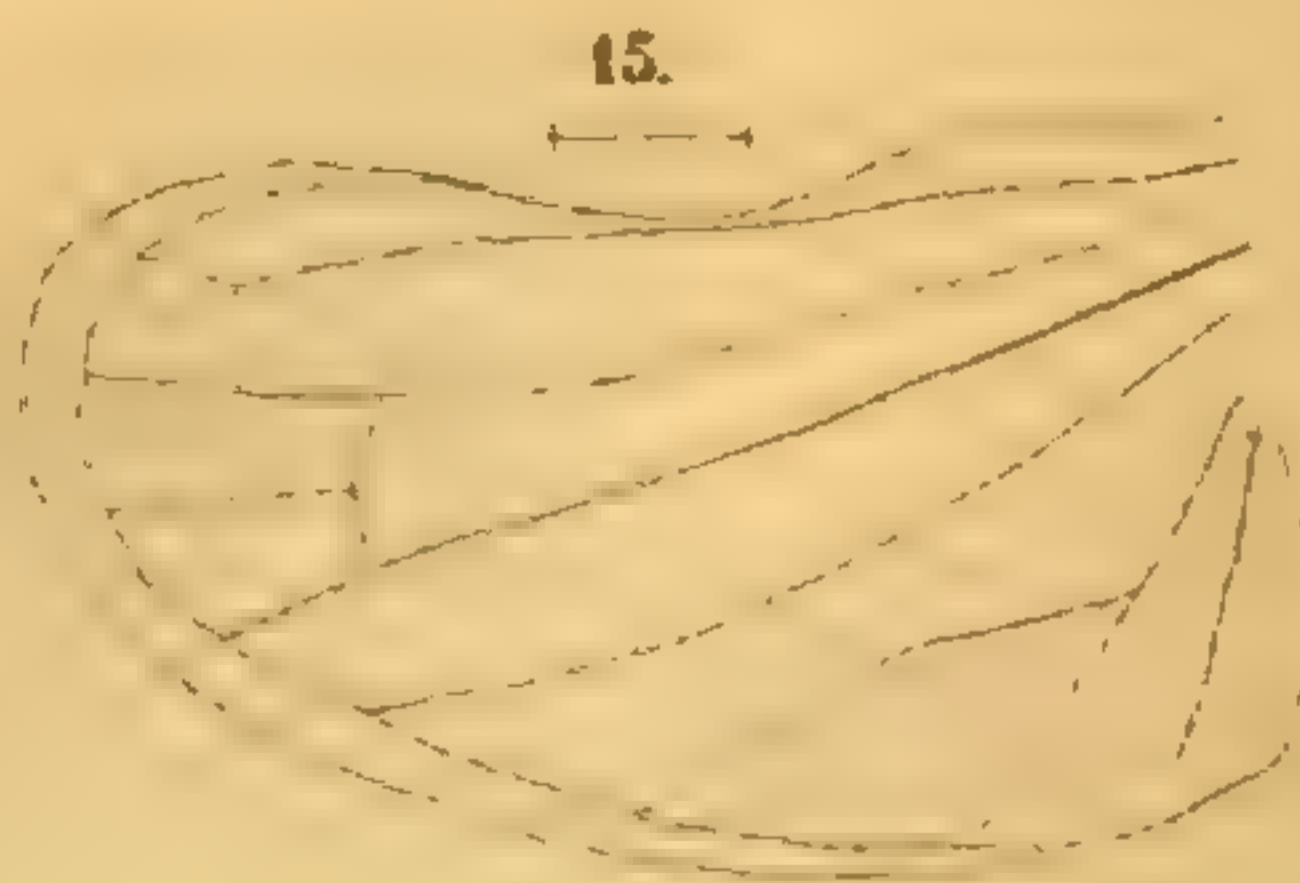
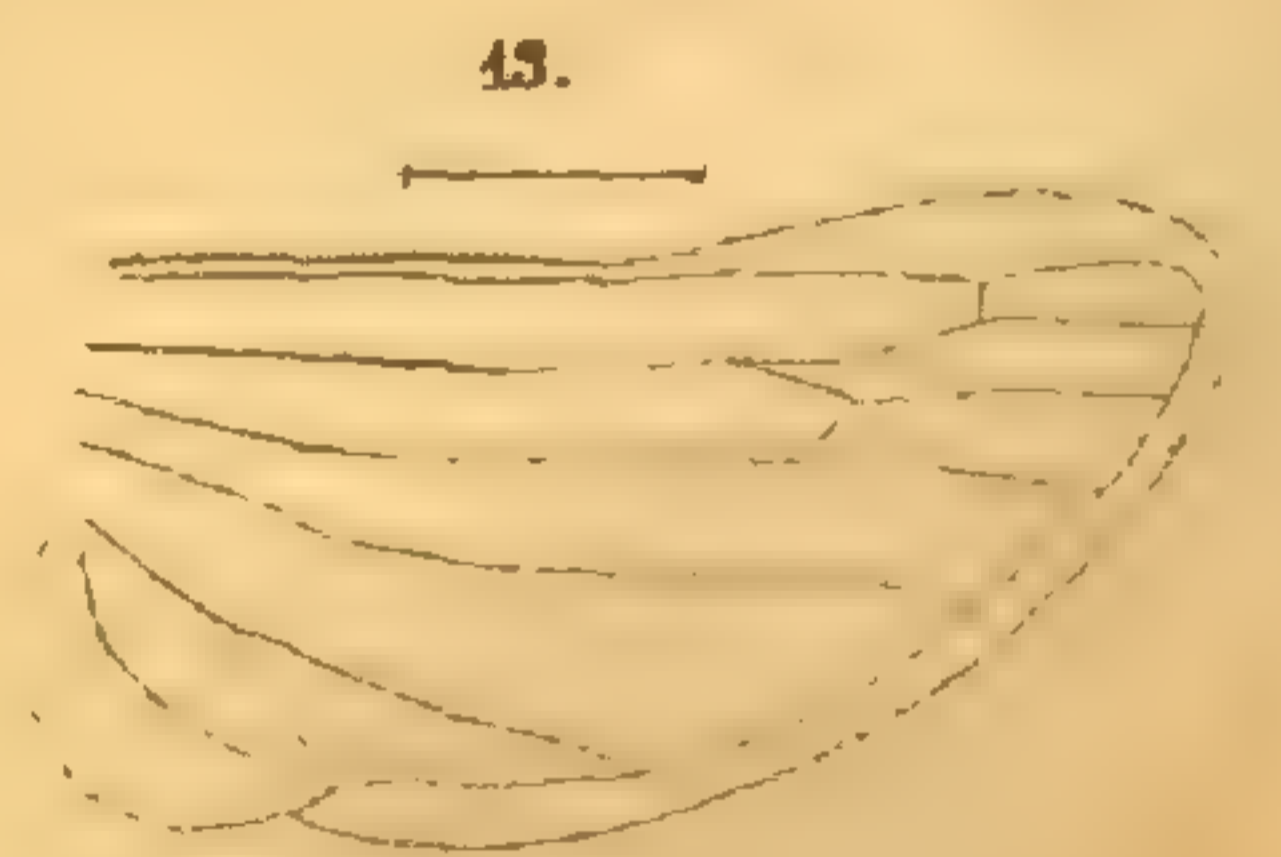
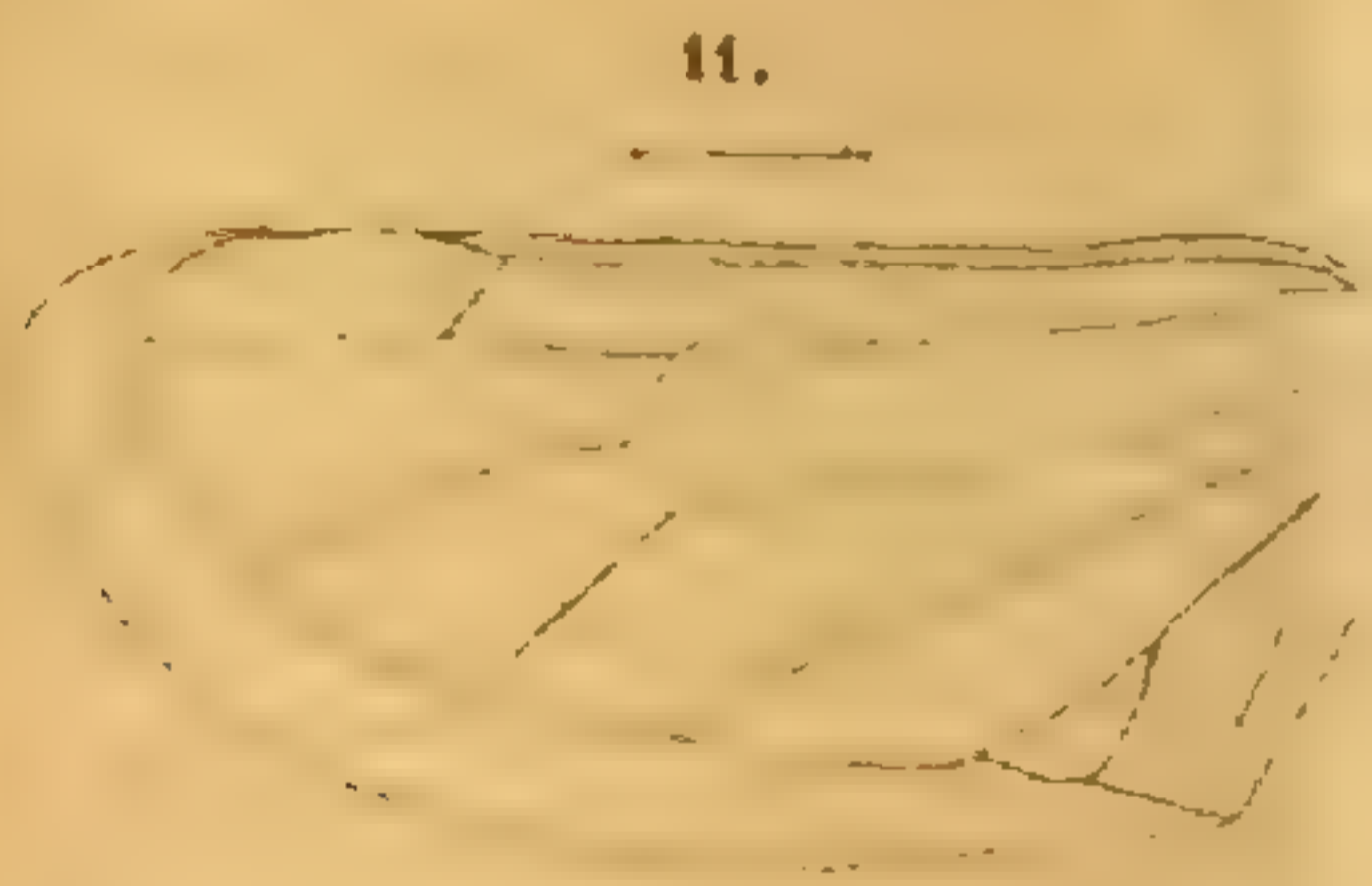
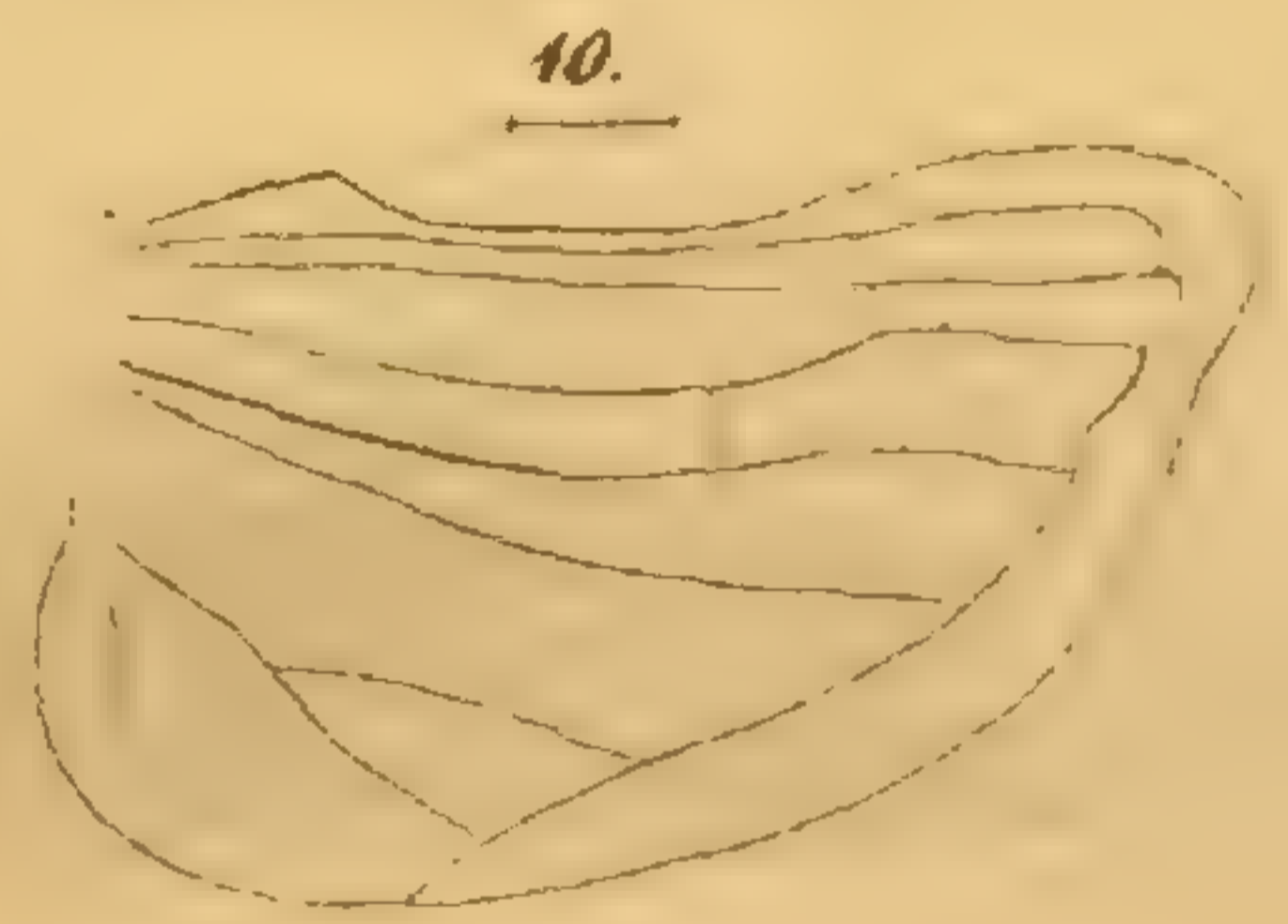
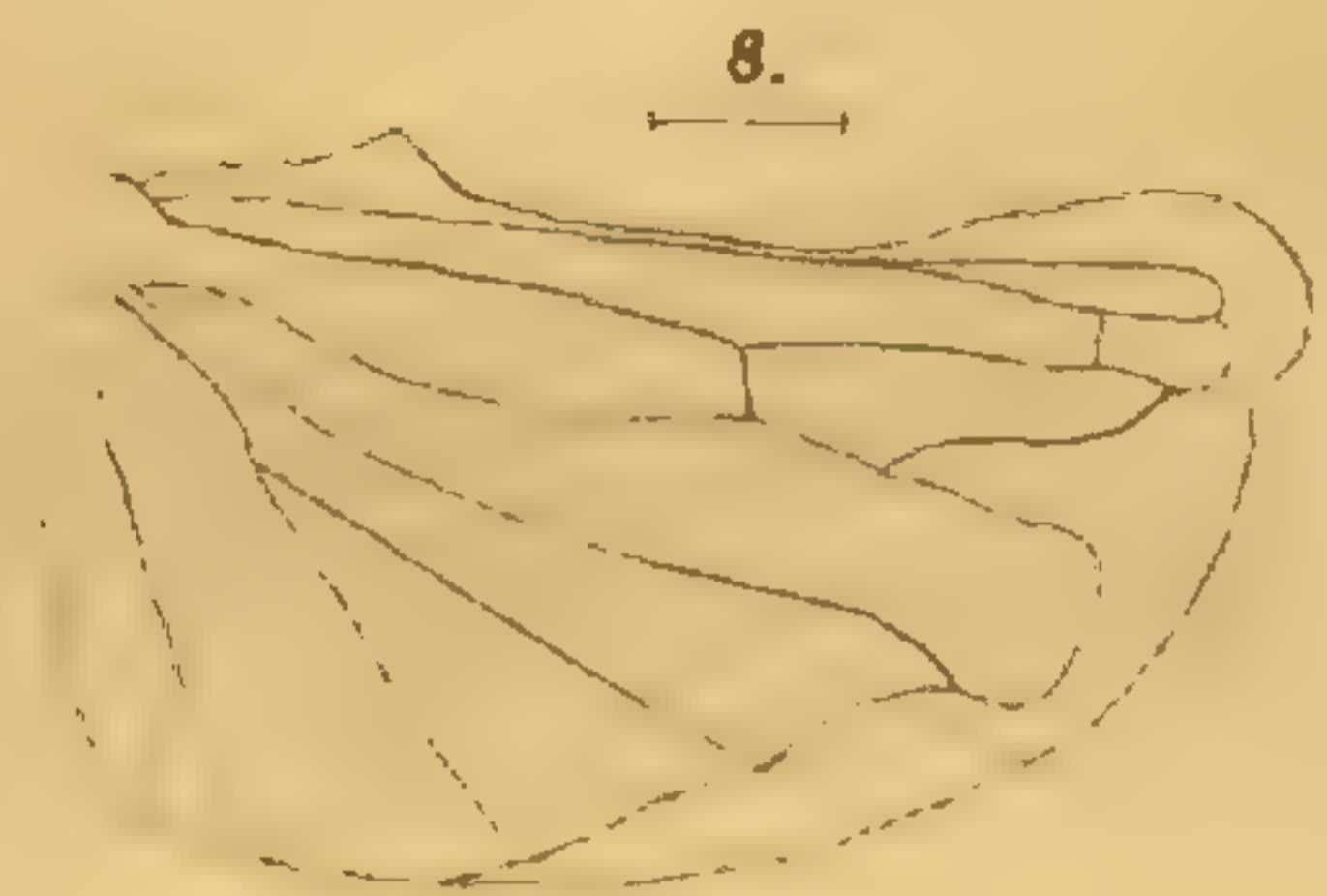
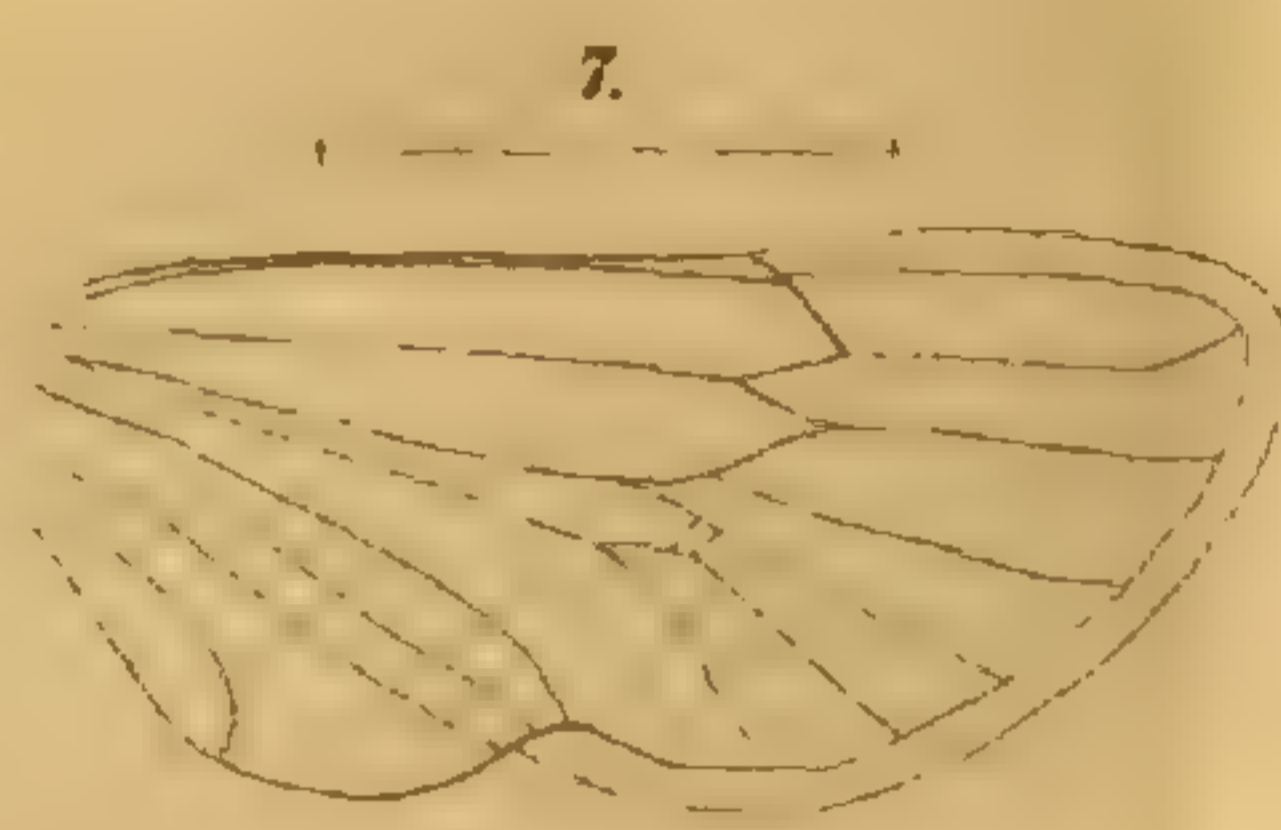
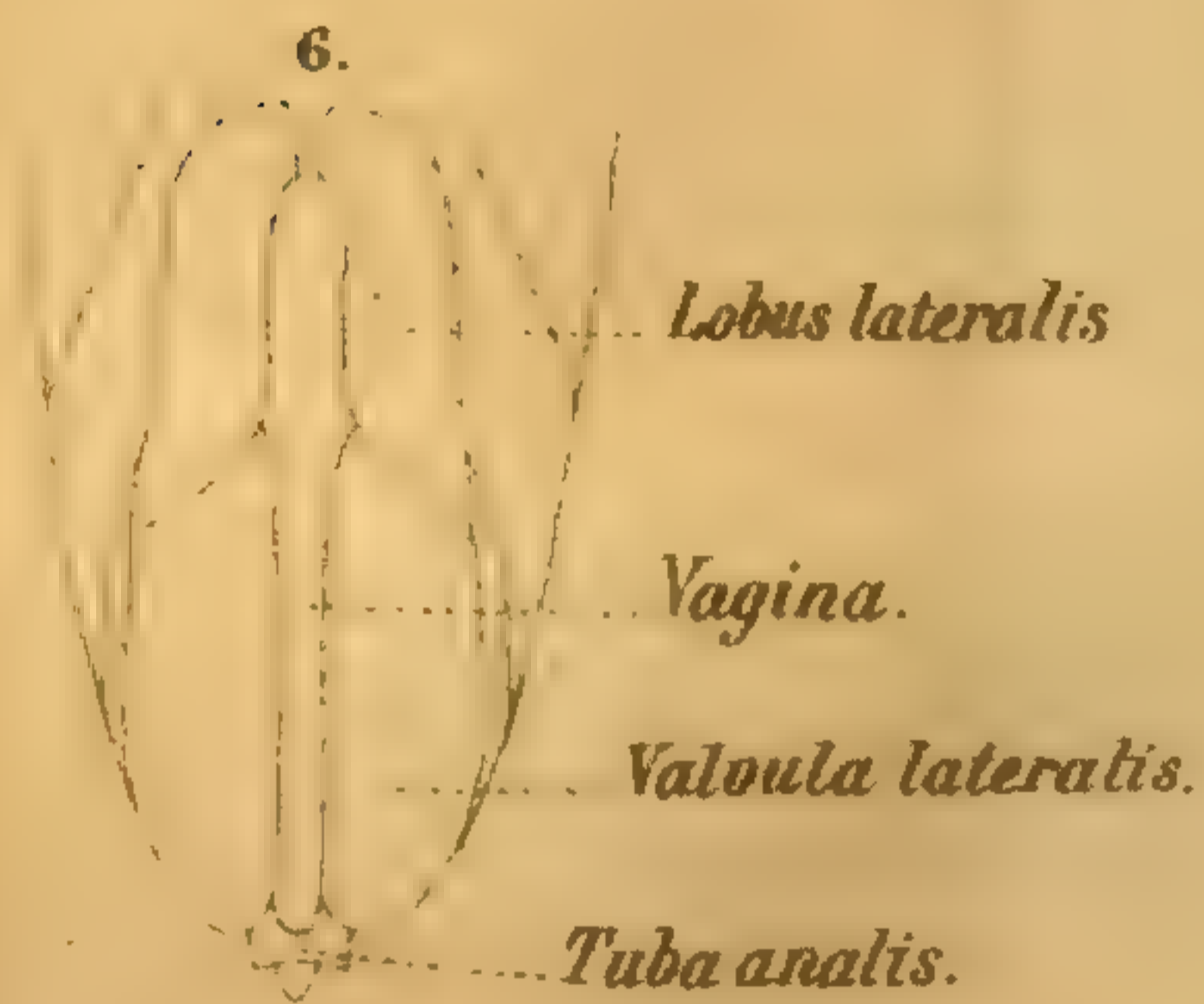
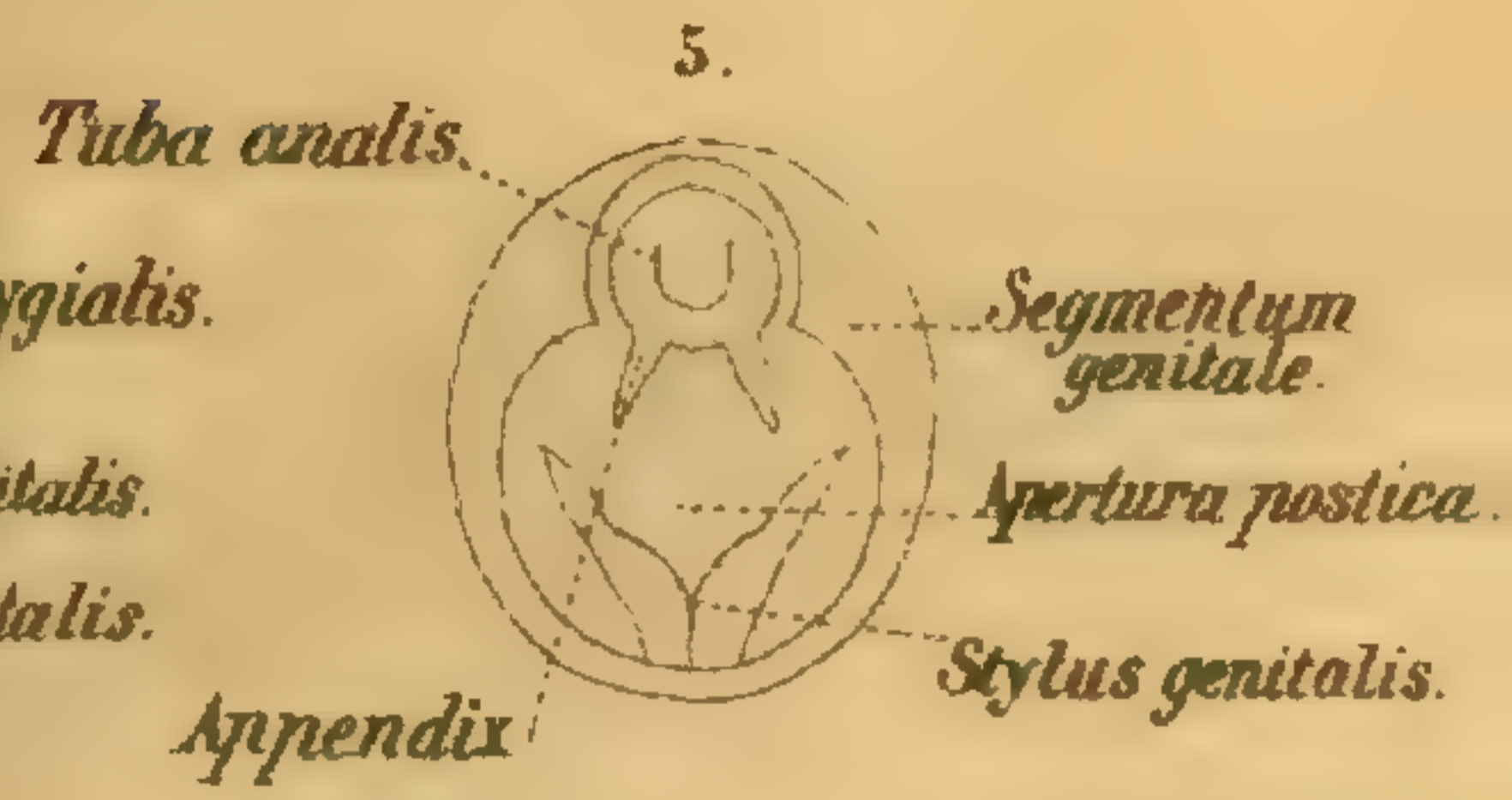
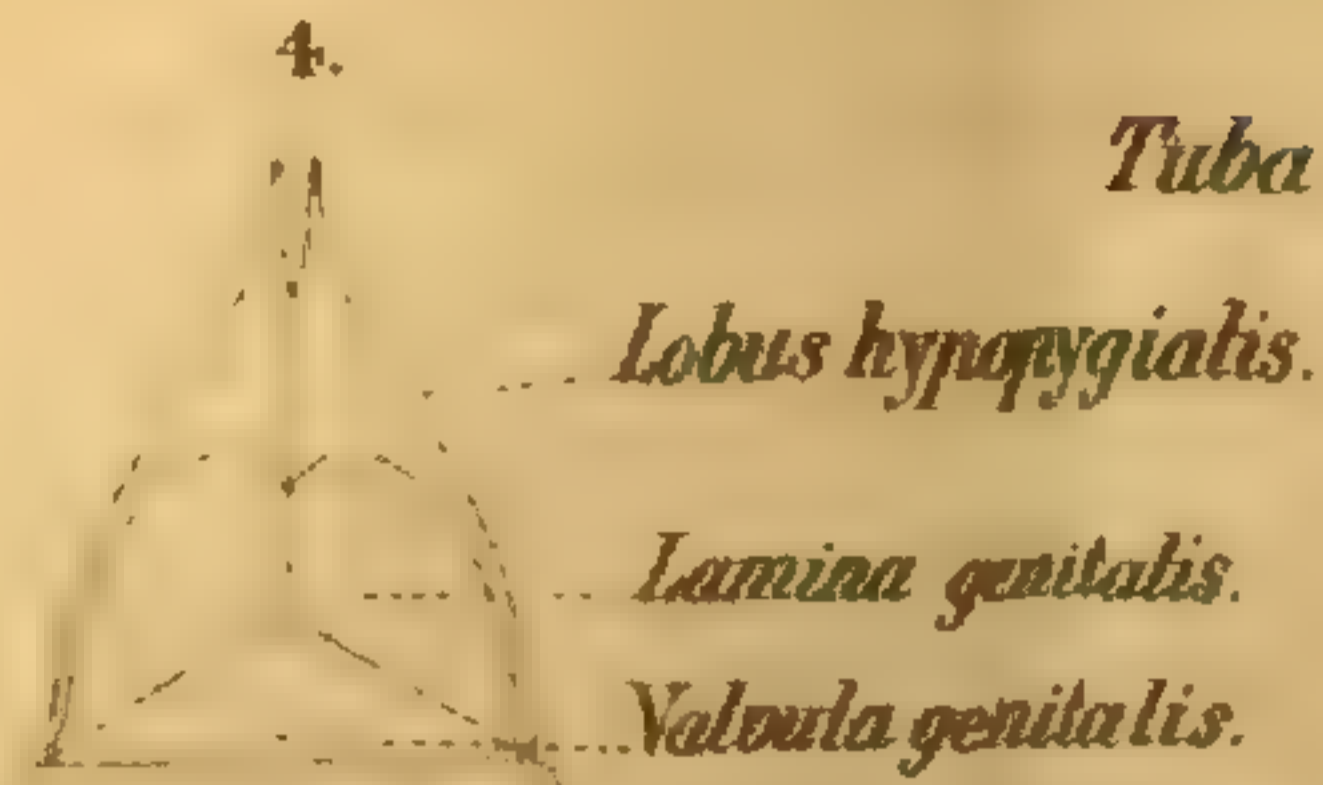
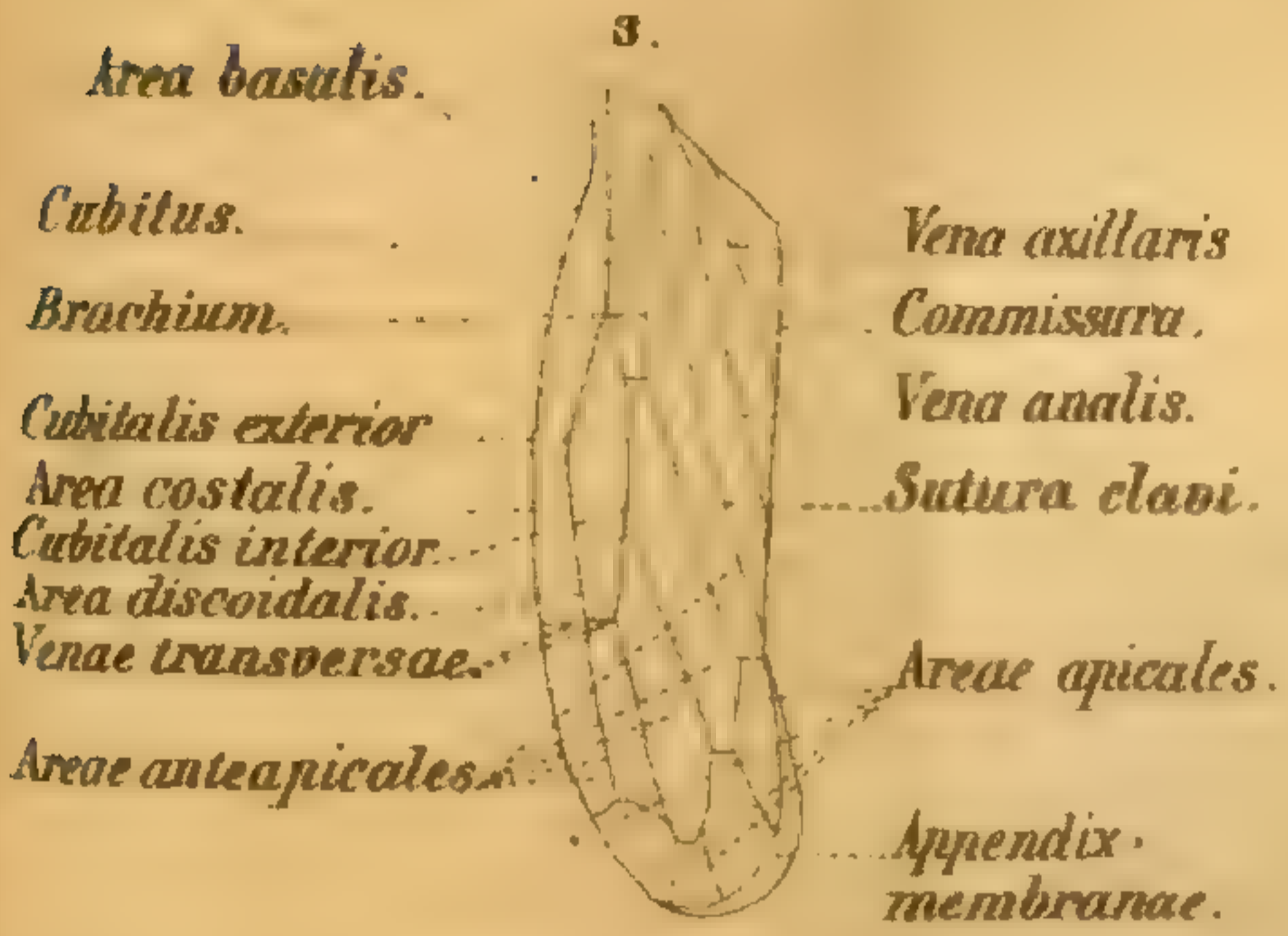
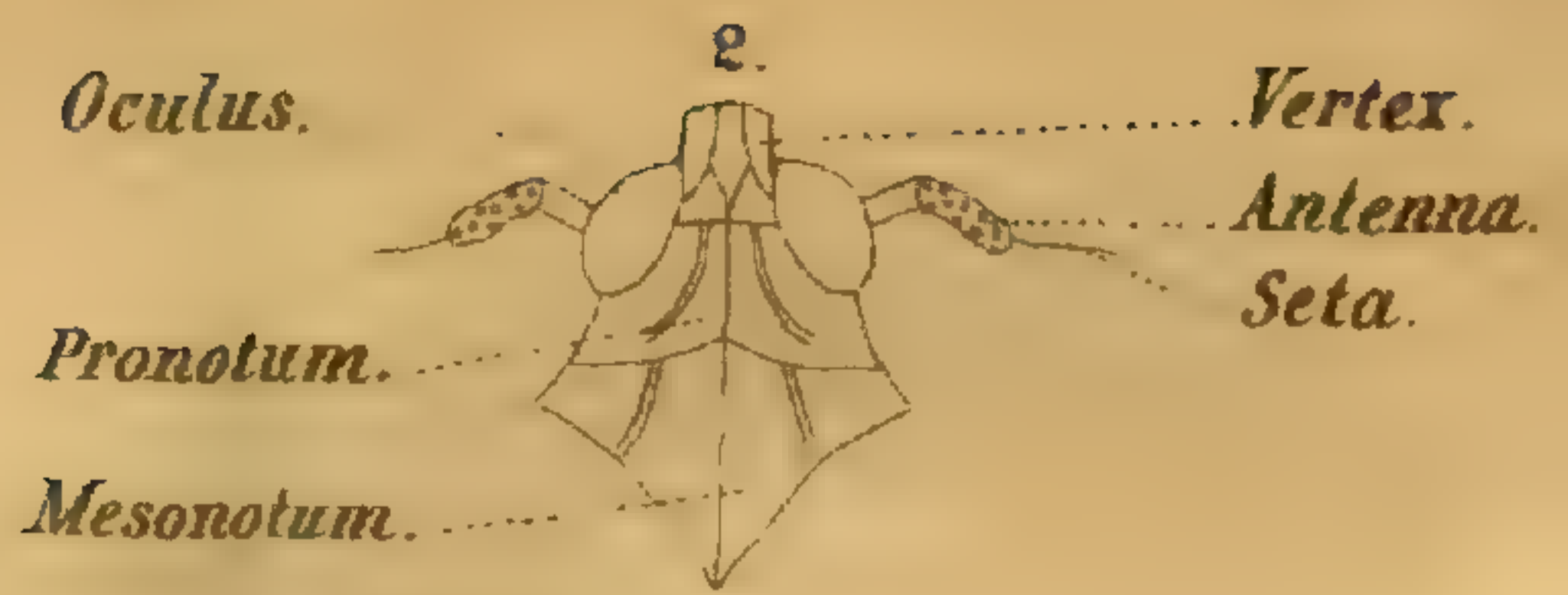
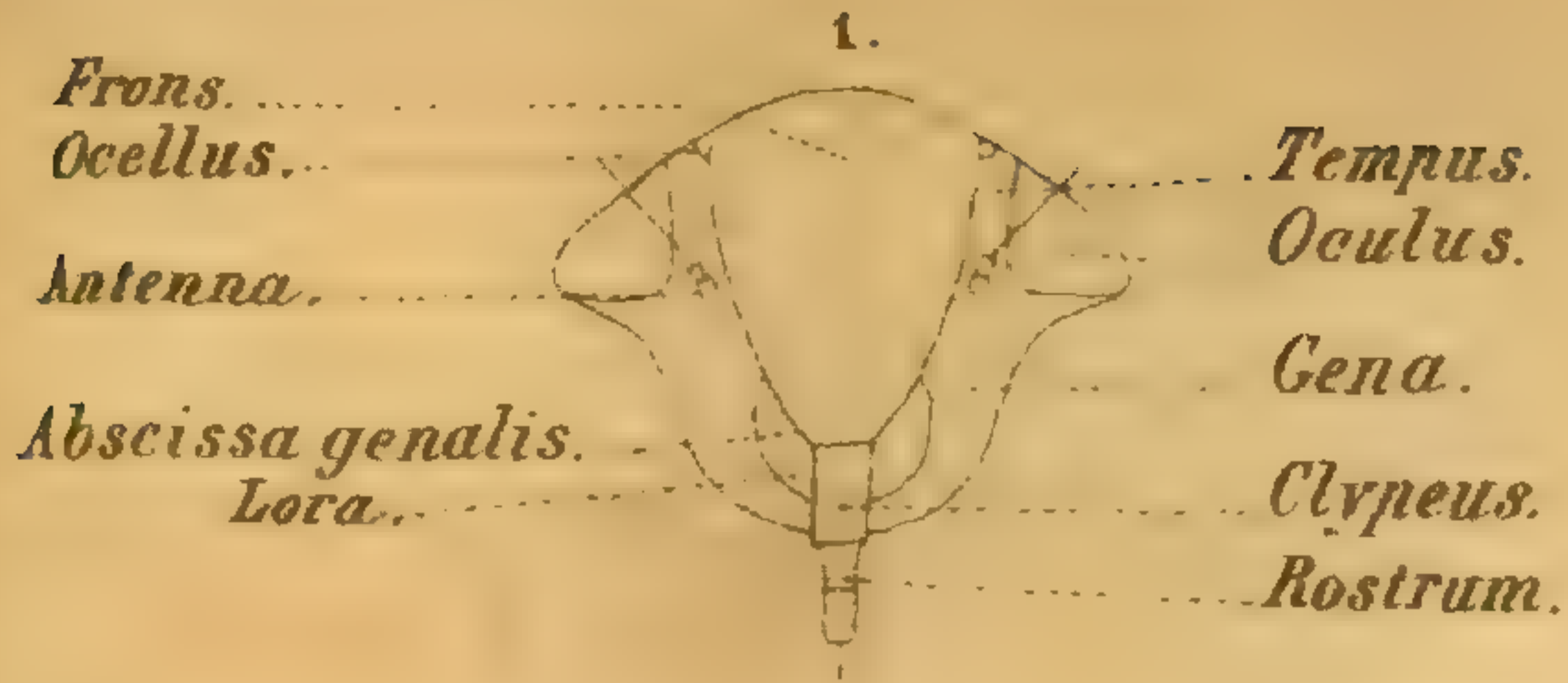
reticulata Fabr. 1. 372.

Scanica Fall. 376.

Uloides Am. et S. VIII. 370.

Xanthopala Am. 181.

22.

23.

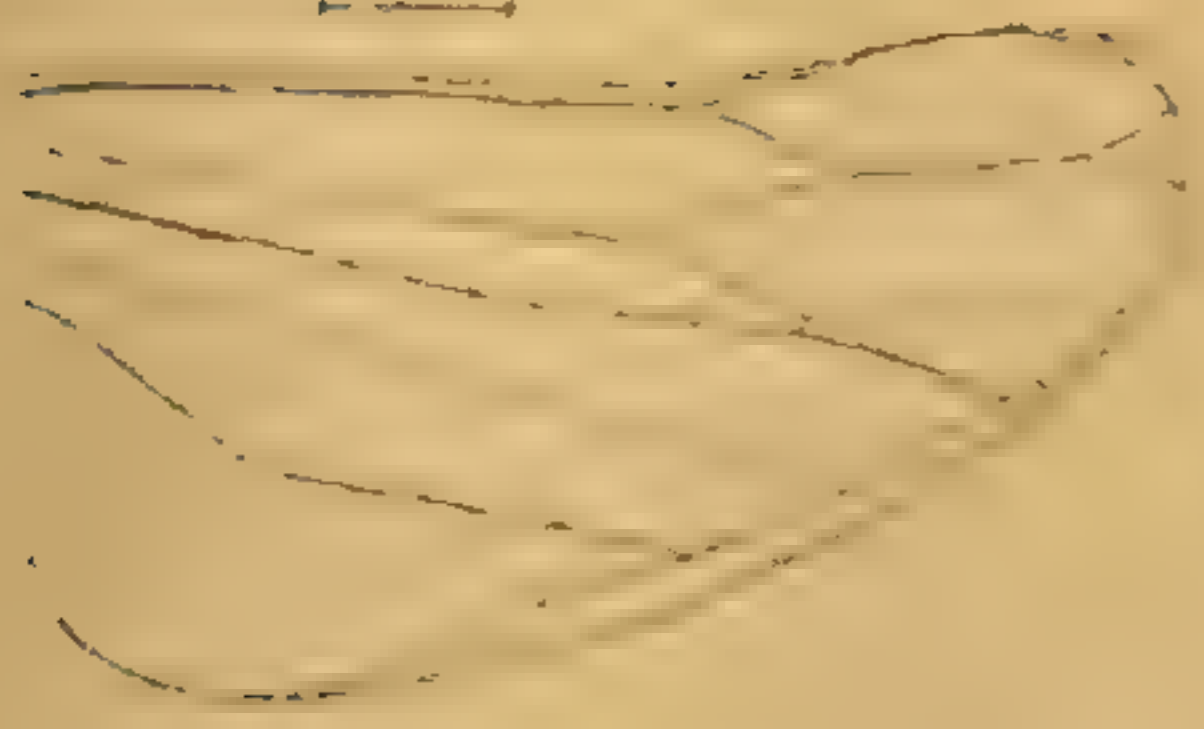
24.

25.

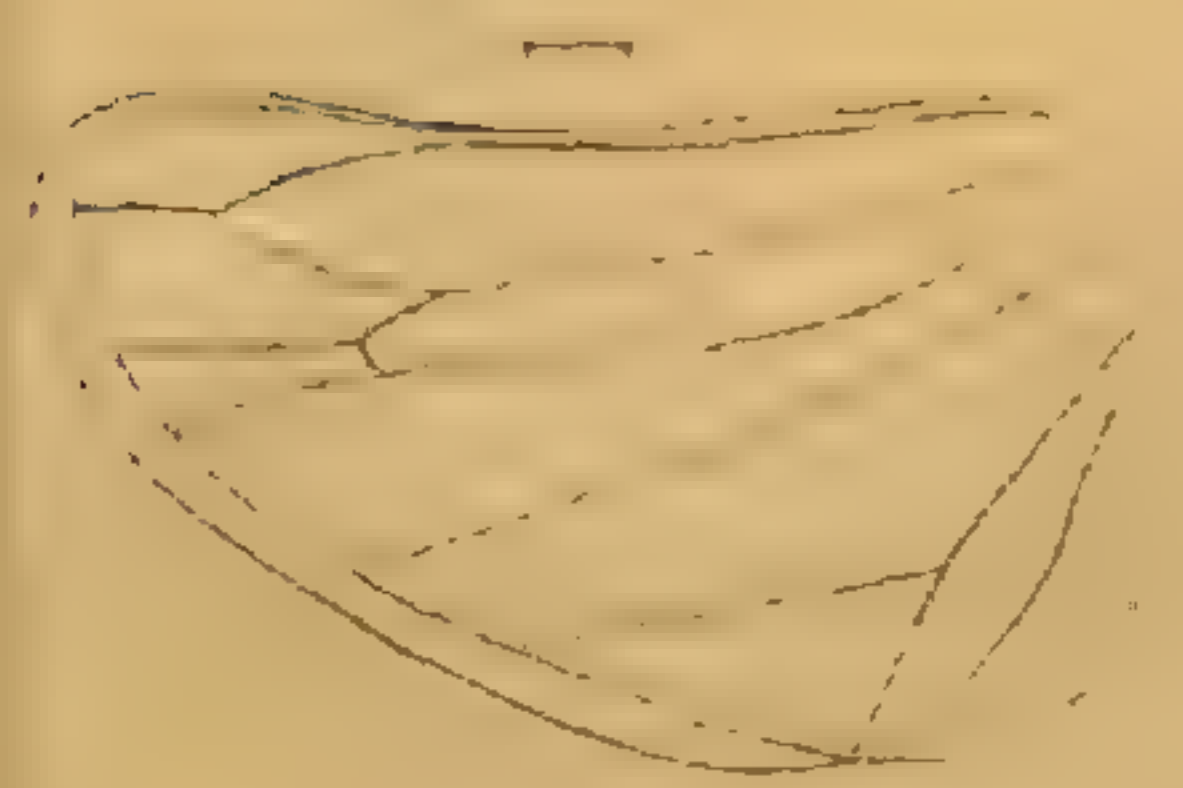
26.

27.

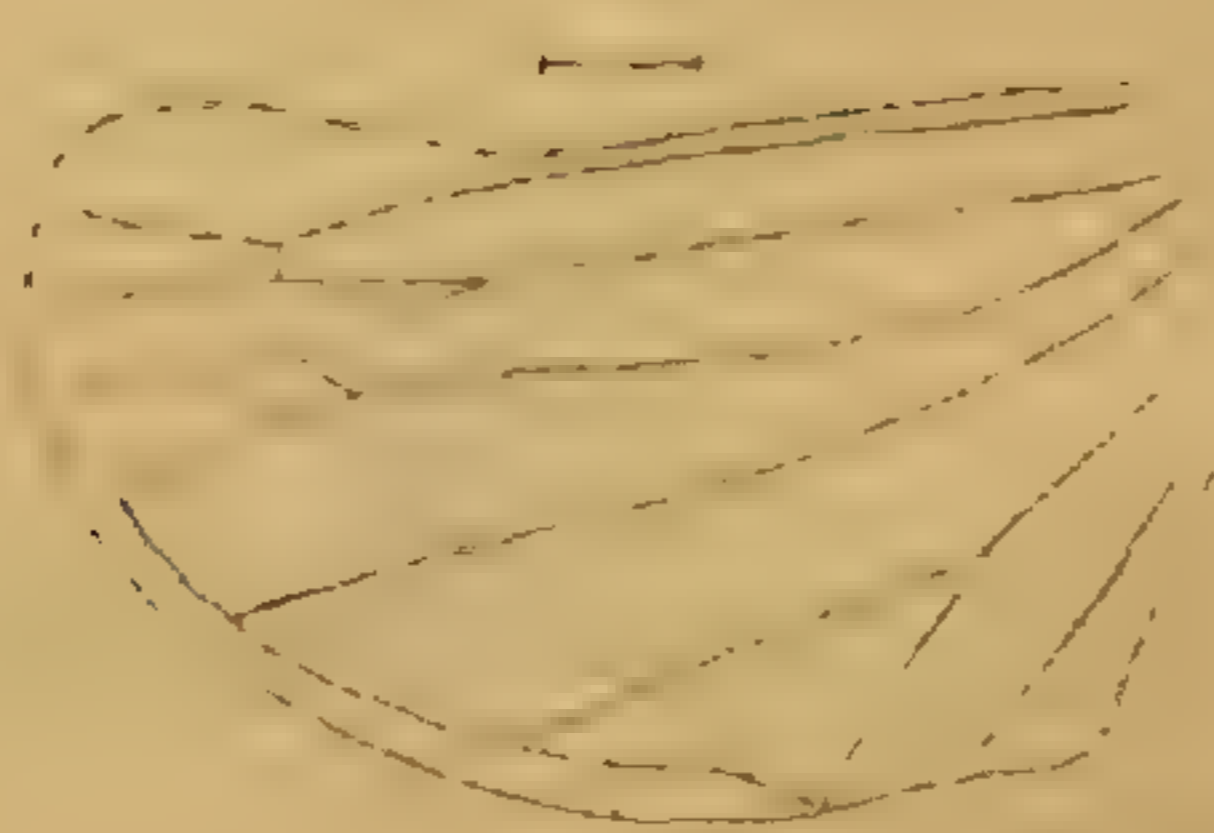
28.

29.

30.

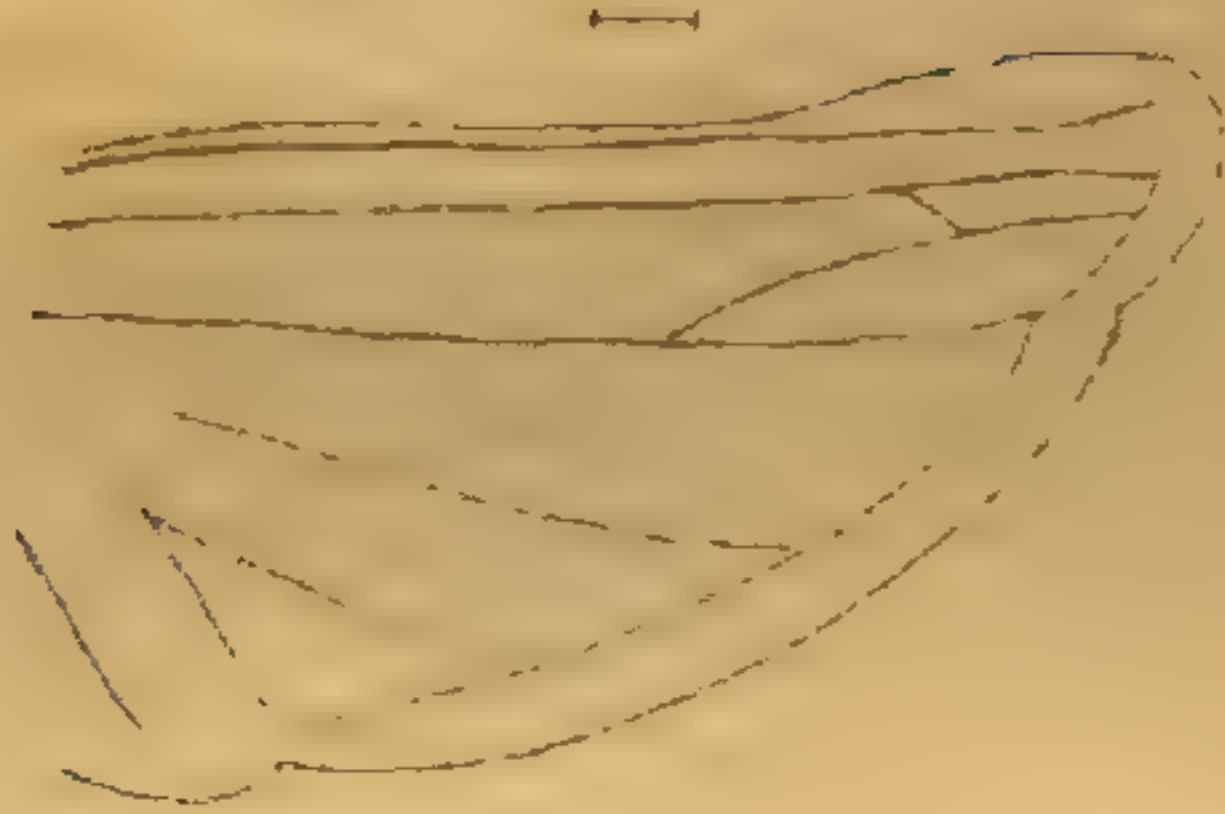
31.

32.

33.

34.

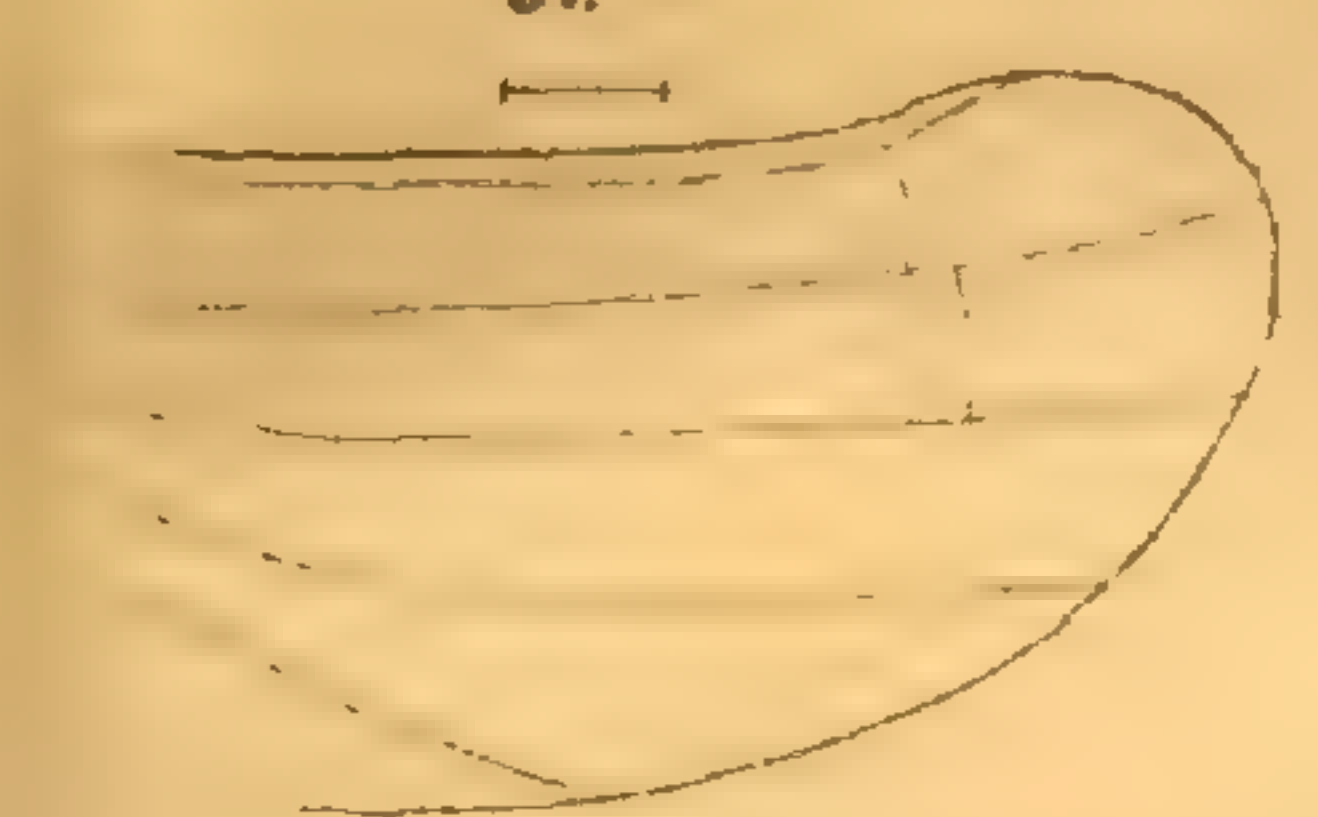
35.

36.

37.

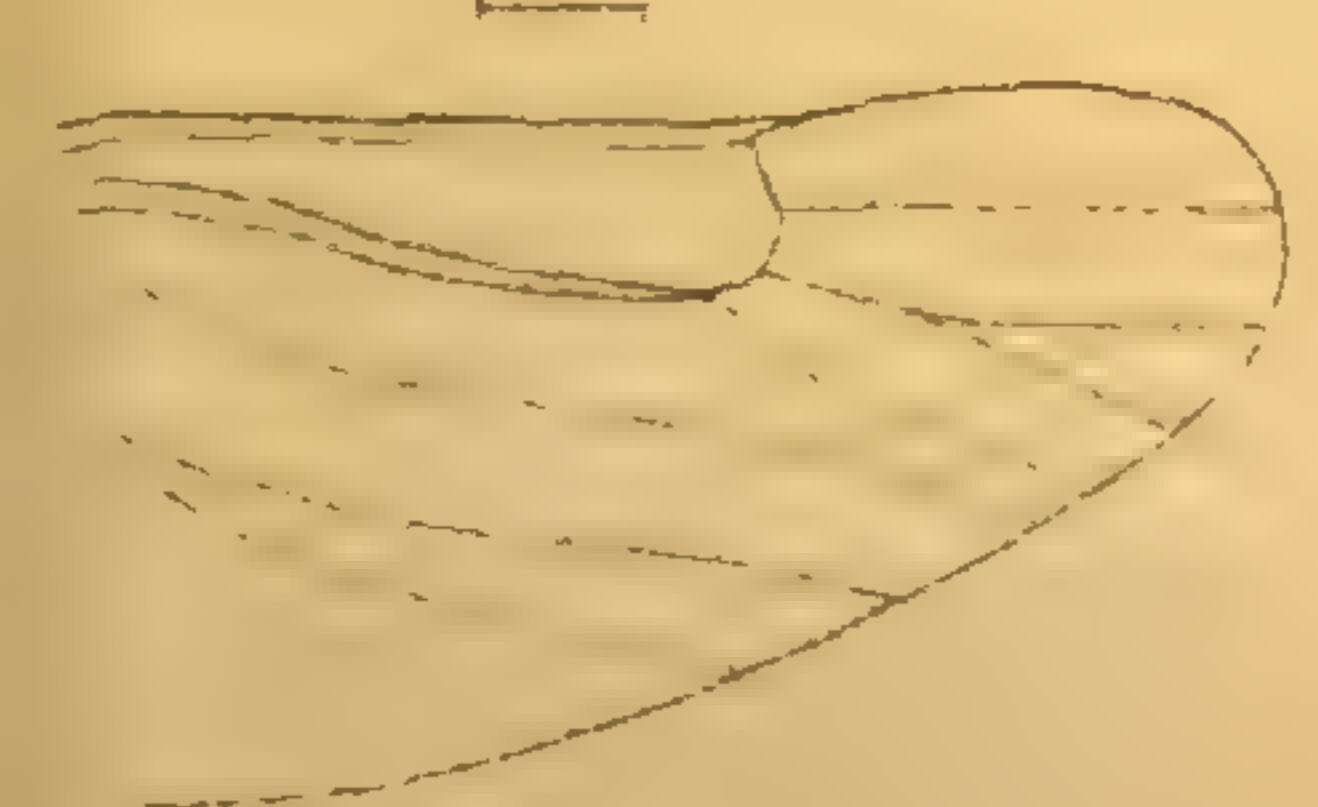
38.

39.

40.

Sällskapet

Pro Fauna et Flora Fennica

inrättning och verksamhet

ifrån dess stiftelse

den 1 November 1821

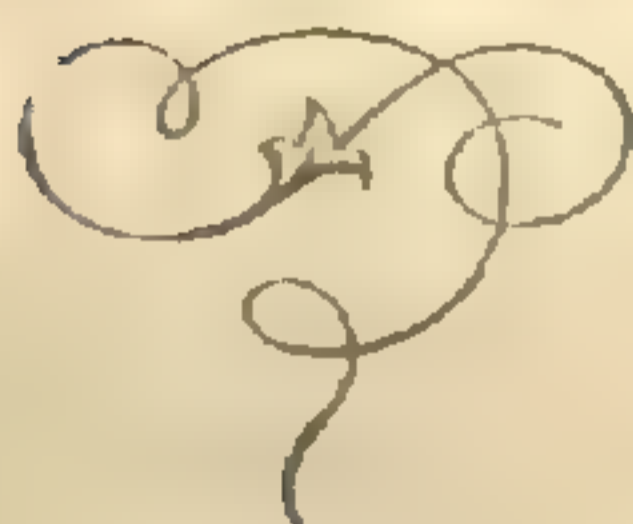
till

den 1 November 1871.

Skildring

af

ADOLF MOBERG.

Helsingfors,
Theodor Sederholms boktryckeri,
1871.

Oaktadt naturkrafterna och deras verkningar spela en särdeles betydande rol i det finska folkets mythiska föreställningar, kan likväl naturforskningen, i synnerhet i dess nu gällande betydelse, uti vårt land icke räkna sina anor särdeles långt tillbaka i tiden. Ännu under det första århundradet af vår högskolas tillvaro, synes, att döma af de litterära minnesmärken, hvilka innehafvarene af den enda för detta läroämne (fysik och botanik) inom den filosofiska fakulteten inrättade lärostol af sin verksamhet efterlemnad, denna uteslutande hafva utgjorts af metafysiska betraktelser öfver naturen och dess alster, utan tecken till sjelfständig empirisk forskning. De ende, som under denna tid egnade sina bemödanden åt ett verkligt naturstudium, voro professorerne i medicin, ibland hvilka Tillandz och Elfving förvärfvat sig anspråk på ett stadigt varande rum i den finska florans annaler. Först med och genom Linné, hans samtida och lärjungar — särskildt bland dessa må nämnas Brovallius, Leche, Kalm och Gadd — erhöll naturhistorien äfven hos oss ett högre anseende och allmännare erkännande, till följe hvaraf i Finland, likasom i de öfriga délarne af Sverige, forskningsresor och insamlingar af naturalster småningom begynte företagas, och kännedom af dessa dels spridas genom i tryck offentliggjorda skrifter (merendels socknebeskrifningar), dels sammanfattas i förteckningar öfver Finlands vexter och särskilda djurklasser. Sålunda omtalas försök till en *Flora fennica* författade redan så väl af Brovallius som af Leche, dock utgafs ett sådant först af P. Kalm, utgörande en förteckning öfver Finlands då kände fanerogamer; äfvensom Gadd i Åbo tidningar publicerade ett försök

till *Ichthyologia fennica*. Efterhand ökades visserligen derigenom till en viss grad kännedomen af Finlands organiska naturalster, men var och förblef dock högst ofullständig, i det ganska få och blott enstaka delar af landet kunde göras till fält för mera noggranna och i detalj gående forskningar. — Sedan Finland upphört att vara förenadt med Sverige, synes behofvet att erhålla en allmän öfversigt af landets naturhistoriska tillgångar och vägledning för studier af desamma gjort sig allmännare kännbart, ty kort derpå begynte J. F. Wallenius utgifva en *Fauna fennica* (1810), sedermera fortsatt af P. U. F. Sadelin (1819), derefter C. R. Sahlberg det af alla hittills utkomna för finska faunan viktigaste arbete: *Dissertatio entomologica Insecta fennica enumerans* (1817—1839) och L. J. Prytz *Florae fennicae breviarium* (1819—1821). Men just vid företagandet och utförandet af sådana arbeten måste luckorna i kännedomen af Finlands fauna och flora så mycket tydligare uppenbara sig, och naturligt var att dessa försök måste blifva långt ifrån tillfredsställande, så vida samlingar från största delen af landet saknades, och de uppgifter man ägde om djurs och vexters förekommande mestedels berodde af mycket otillräckliga och föga tillförlitliga undersökningar. Att afhjelpa dessa väsentliga brister stod icke i enskilda forskares och samlares förmåga, ej heller funnos vid denna tid några offentliga anslag användbara för slika samlings- och forskningsresors anställande. Då uppstod hos någon eller några af dem, som vid högskolan egnade sina studier åt naturalhistorien, den af professorn Carl Reinhold Sahlberg genast varmt omfattade och till handling bragta lyckliga tanken att söka realisera detta för en grundligare kännedom af vårt lands organiska natur oundgängliga vilkor, en så vidt möjligt fullständig samling af Finlands djur och vexter, genom en association af alla dem, som voro eller kunde göras intresserade för nämnda viktiga fosterländska sträfvande. Ideen anslog flera, trenne af universitetets lärare och sju studerande sammanträdde den 1 November 1821, och Sällskapet pro *Fauna et Flora Fennica* stiftades.

Då vi nu blicke tillbaka på de sedan denna dag tillryggalagda femtio åren af sällskapetets tillvaro, kunne vi icke undgå att varseblifva betydliga omskiftelser uti dess tillstånd och verksamhet. Liflig och förhoppningsfull idoghet, nedslående olyckor och svårigheter, hotande förebud af fullkomligt förfall, åter uppvaknadt lif och intresse hafva under denna tidrymd periodiskt omvexlat. Det smickrande uppdrag jag erhållit att till denna sällskapetets jubelfest bidra med en kort teckning af dessa skiftande öden, är jag långt ifrån att tilltro mig kunna till allas tillfredsställelse fullgöra, men minnet af det stora förtroende, sällskapet visade mig vid ett af dess mest kritiska lägen, och den vänskap jag rönt af alla dess medlemmar, under hela den tid jag deltog i ledningen af dess angelägenheter, har hindrat mig att med vägran besvara sällskapetets derom gjorda anhållan. I det jag därför fördristar mig till ett försök att i korthet framställa sällskapetets uppkomst, utveckling och verksamhet under dess första halfsekel, utbeder jag mig den benägne läsarens välvilliga öfverseende med deri förefallande brister och måhända äfven misstag i uppfattningen af vissa nog invecklade förhållanden; min innerliga önskan och afsigt har dock varit att sanningsenligt och opartiskt så väl framhålla det förtjenstfulla som icke fördölja det enligt min tanke någon gång förfelade uti dess sträfvanden och åtgärder.

Med hänsyn till sällskapetets inre och yttre ställning samt beskaffenheten af dess verksamhet, delar sig dess historia under dessa femtio år otvunget i fyra perioder: 1) dess första uppkomst och verksamhet i Åbo åren 1821—1827; 2) dess återupplifvande och utveckling i Helsingfors åren 1829—1842; 3) dess arbete under strider och svårigheter åren 1842—1859; 4) dess nya ställning och verksamhet åren 1859—1871.

Sällskapetets stiftelse och verksamhet i Åbo åren 1821—1827.

Sällskapetets sexåriga existens i Åbo utgör en för sig afsluten period, begränsad å ena sidan af dess stiftelses datum

och å den andra af den dag, då alla dess samlingar inom några timmar totalt förstördes genom Åbo stads olycksdigra brand den 4 September 1827. Emedan sällskapet i sitt archiv lyckligtvis redan äger en fullständig skildring af detta tidskifte, vida öfverträffande den jag skulle förmå åstadkomma, har jag trott mig till godo se så väl sällskapets som läsarens intresse genom att, med åsidosättande af en gagnlös omskrifning, här intaga densamma alldeles oförändrad, sådan den förefinnes i sällskapets egentliga upphofsmans och förste ordförandes, professor Sahlbergs årsberättelse afgifven år 1830, hvartill endast några upplysande anmärkningar af mig blifvit bifogade.

”Både ljuft och smärtande är för vårt sällskap minnet af framfarna tider. I likhet med nästan hvarje annan inrättning, vetenskaplig eller ekonomisk, publik eller enskild, har äfven vårt samfund, inom den korta tid det varit verksamt, erfarit de omvexlande öden, som alltid åtfölja alla mensklige företag. Med en sann glädje erinre vi oss den tidpunkt, då för vid pass åtta och ett halft år sedan några unge för naturalhistorien nitälskande män med de vid universitetet då varande lärare i nämnda vetenskap sammanknöto ett brödraband, för att under gemensamma bemödanden, med ungdomens varma nit och kraftiga verksamhet i förening med lärarens längre erfarenhet, sammanbringa och uppställa en samling af Finlands organiska naturalster och att sålunda anskaffa nödiga materialier till en i framtiden blifvande Finsk Fauna och Flora. Med verkelig tillfredsställelse påminne vi oss den fortgång och raska tillväxt, som sällskapets bemödanden och samlingar nästan dageligen rönte och erhöllo. Med tacksamhet minnas vi det nit, hvarmed ledamöterna, och i synnerhet någre af dem, arbetade för det åsyftade ändamålet. Smickrande är äfven åtanken af den uppmärksamhet, hvarmed sällskapets företag hedrades af universitetets lärare, till och med af dess högsta styrelse. Men bittert är deremot minnet af den dag, då jemte en nästan total förstöring af vetenskapernas urgamla Finska hem och jemte de oberäknelige litterära förluster, som Finlands enda

högskola gjorde, äfven alla frukter af sällskapets nitfulla bemödanden, nästan i ett ögonblick förvandlades i rök och aska, och då sällskapet, husvillt och förskingradt försattes uti en hemsk overksamhet. Men denna dvala är förbi, och det förnyade mod, hvarmed sällskapet åter trädte i sin fordna verksamhet, den framgång dess företag synes lofva, väcker nya förhoppningar, och sällskapet kan redan med goda skäl åberopa det gamla ordstäfvet: *dulce est meminisse quod durum fuit pati.*"

"Det var den 1 November 1821, då jemte Herrar Inspektör Musei professor D:r Johan Magnus af Tengström och kort derefter vordne Botanices Demonstratorn D:r Matthias Kalm, Philosophie Magistern Fredric Gabriel Sanmark samt studeranderne Frans Johan Rabbe, Alexander von Nordmann, Fredrik Wilhelm Brummer, Adolph Wilhelm Wegelius, Adolph Wilhelm Dammert och Carl Sigfrid Matthias Tams¹⁾ samlades hos mig i ändamål att rådgöra och besluta om inrättningen af ett samfund, som under namn af Sällskap för Finsk Zoologie och Botanik²⁾ skulle medelst samlande af Finlands djur och

¹⁾ Af dessa sällskapets stiftare hafva dess öfriga medlemmar glädjen att ännu ibland sig se närvarande trenne, hvilkas raskhet de många åren och de tillryggalagda embetsmannabanornas mödor icke förmått kufva, nemligen pensionerade Öfverläkaren, filosofie- och medicine-doktorn F. G. Sanmark född den 22 Aug. 1798, pensionerade Universitetskamreraren filosofie-doktorn A. W. Wegelius f. den 9 Mars 1799 och pensionerade Medicinalkamreraren, filosofie- och medicine-doktorn F. J. Rabbe f. den 25 Juni 1801. — De öfriga sju hafva af allhärjaren skördats, emeritus professoren i zoologi och botanik, filosofie- och medicine-doktorn C. R. Sahlberg den 18 Oktober 1860, emeritus professoren i zoologi och botanik, filosofie- och medicine-doktorn J. M. af Tengström den 20 Nov. 1856, professoren i theoretisk och praktisk medicin, filosofie- och medicine-doktorn M. Kalm den 2 Mars 1833, emeritus professoren i zoologi, verkl. statsrådet, filosofie- och medicine-doktorn A. v. Nordmann den 25 Juni 1866, possessionaten, filosofie-doktorn F. W. Brummer den 20 Aug. 1837, provincialläkaren, filosofie- och medicine-doktorn A. W. Dammert den 29 Maj 1858 och sjukhusläkaren C. S. M. Tams 1838.

²⁾ Detta namn bar sällskapet ifrån dess stiftelse till den 2 Juni 1829; i dess sigill stod likväl från början inskriften: *Societas pro Fauna et Flora Fennica.*

vexter göra en närmare bekantskap med landets Fauna och Flora. Till ledamöter af detta sällskap beslöts att inbjuda alla män, som önskade att bidraga till en noggrannare kännedom af Finlands naturalhistorie, och hvarje medlem erhöll rättighet att sådana föreslå. En gång hvarje vecka skulle sällskapet sammanträda, och för uppköp af några små behofver borde hvarje ledamot för den första terminen erlægga 2 Riksdaler riksgälds. Till Sekreterare och tillika Skattmästare valdes genast Doktor Kalm, som i denna egenskap och i stöd af hvarje termin förrättadt val fortfor att biträda sällskapet ända till slutet af höstterminen år 1824. — Då sällskapet icke ägde utvägar att sjelf bestå sig rum för sina sammankomster och nödiga skåp, lådor m. m. till uppställande och bevarande af sina blifvande samlingar, så beslöts genast att derom anlita Universitetets Consistorium och att vid denna anhållan förena det anbud, att sällskapet ville till Universitetets Museum upplåta sina samlingar, med förbehåll att sjelf dock få disponera dem så länge sällskapet fortfor att existera. Af vanlig välvilja för hvarje vetenskapligt företag lemnade Consistorium sällskapet tillstånd att begagna de rum, hvaruti myntsamlingen dertills varit uppställd, och löfte att med behöfliga skåp och inventarier förse desamma³⁾. Till den 15 Oktober 1822, då dessa blefvo inredda, höll sällskapet emedlertid sina sammankomster uti det rum, som var bestämdt till ett handkabinett för professorn i naturalhisto-

³⁾ *Consistorii Academ. protokoll den 14 Dec. 1821 § 22:* „Uti ingifven skrift, som nu föredrogs, hafva Professoren Carl Reinhold Sahlberg, Inspector Musei Doctor Johan Magnus af Tengström, Chirurgie Docens Doctor Matthias Kalm med flere härvarande Studerande anhållit att Consistorium, till inrättande af ett National Museum, bestående af Finska naturalster, ville upplåta något eller några af de i tredje våningen af Universitets byggnaden befindtlige rum till deras disposition, samt de samma tillbörligen i likhet med de öfriga Musei rummen med nödiga skåp och lådor inreda låta. — Denna anhållan tog Consistorium i öfvervägande; och som Sökanderne derjemte förmält, det de vore sinnade att hela detta Museum med alla de naturalster, som genom deras åtgärd dit inbringas kunna, till Universitetets ägo öfverlåta, fann Consistorium alltså skäl, att denna anhållan bifalla, och skulle således nybyggnads Committeens åtgärd vid rummens inredning anlitas.“

rien. Under vintern anskaffades och inreddes skåp, lådor och andra nödiga förvaringsställen för samlingarne. Den 16 April valdes Ordförande, som jemte Sekreteraren borde underskrifva de tryckta kallelsebref, hvilka nu begynte utfärdas. Med den annalkande våren påtänktes anläggningen af samlingarne. Den 7 Maj utsågs Herr Dammert att under namn af Intendent vårda och rangera desamma, och den 21 i samma månad blefvo de första naturalster till protokollet anmälda. Nästan vid hvarje sammanträde inlemnades sedan större eller mindre bidrag till samlingarnes förökande, hufvudsakligen af sällskapets ledamöter, men äfven någon gång af personer utom sällskapet. Ett företag, föranledt af den dubbla kärleken, nemligen för vetenskap och fosterjord, berömvärdt till sitt ursprung och uppmuntrande under dess utförande, kunde ej annat än, så vidt i öfrigt omständigheterna medgåfvo, lyckas. — Uppå mindre än sex år tilltogo samlingarne, i synnerhet af foglar och insekter, till en visst icke obetydlig mängd särskilda arter. Brist på tillräckligt antal embetsmän, och svårigheten, eller rättare omöjligheten för en enda person att emottaga, preparera, anordna och uppställa samt tillika förteckna alla de särskilda naturalster, hvilka nästan dageligen aflemnades, vållade att sällskapet slutligen icke mera med full säkerhet kände hvad i hvarje samling befanns. Endast ifrån sällskapets diarium öfver gjorda föräringar kunde inhemtas hvad som till samlingarna blifvit föräradt; men då äfven detta diarium icke mera finnes, så kan jag icke heller uppgifva antalet af de species, som utgjorde hvarje samling. Jag tror mig dock med visshet kunna antaga att omkring 20 species däggande djur, 200 species foglar, 10 amfibier, 30 eller 40 fiskar, 2000 insekter och kanske 800 örter redan ägdes af sällskapet. Ehuru väl hvarje naturalster, som till sällskapet förärades, genast uppställdes inom den samling, der den borde stå, så blef dock för det dageligen tillväxande antalet en ny omställning nödvändig, och denna blef i början af år 1827 besluten och till vissa ledamöters verkställande upplåten. Herrar Dammert, P. Ph. Lindforss och Tams skulle anordna fogelsamlingen, jag

och den sistnämnde åtog oss att omställa insekterna, professoren af Tengström förband sig att rangera herbarium. Kataloger skulle då tillika uppgöras, äfvensom defektlistor till de samlingar, hvilka mest blifvit dertills riktade. För att fördela den öfverhopande mängd af arbeten, hvilka nu ålågo endast en person, på flera händer, väcktes redan vid slutet af höstterminen 1826 fråga om anställande af flera intendent, en för hvarje af åtminstone de större samlingarne. Så hade redan inom få år sällskapet bemödanden haft den bästa framgång. Samlingarne voro ansevärdigen riktade; utan all kostnad för dess kassa hade alla inlemnade naturalster endast genom ledamöternas egen möda blifvit utmärkt väl preparerade och af dess intendent med berömvärd omsorg vårdade.”

“Jag skulle alltför mycket brista uti uppfyllandet af de skyldigheter, hvilka äro mig i egenskap af ordförande ålagda, jag skulle såsom enskild ledamot förneka mig ett det mest tillfredsställande nöje, om jag ej begagnade detta tillfälle att inför sällskapet uppgifva de män, hvilka utmärkte sig antingen genom särdeles nit att i allmänhet befordra det ändamål, som sällskapet hade för sig bestämt, eller genom sin frikostighet och flit att rikta dess samlingar. — Jag är öfvertygad att ingen af sällskapet ledamöter skall anse dess egna använda mödor för sällskapet fördelar misskända, då jag främst nämner den man, hvilken sjelf en ibland sällskapet första stiftare och redan kort derefter vald till intendent öfver dess blifvande samlingar samt, med undantag af den tid han var på en naturhistorisk resa frånvarande ⁴⁾), såsom sådan oafbrutet verksam, med ett alfvar och en ihärdighet utan afbrott, med erkänd värma för sällskapet ändamål, med skicklighet och redan vunnen vana vid sina befattningar i en längre tid ensam fullgjorde alla de göromål, hvilka nu äro fördelta på sekreteraren, trenne intendent och skatt-

⁴⁾ År 1824 blefvo Mag. A. W. Dammert och Stud. C. S. M. Tams på museifondens bekostnad afsände till Tauriska guvernementet och deromkring liggande orter af Rysslands sydliga provinser för att för Universitetets museum insamla naturprodukter ur djur- och vextriket.

mästaren, och hvilken hvarken af dess egna mödor uttröttad, ej heller genom sällskapets lidna förluster modfälld, var en ibland de förste, hvilka påtänkte och yrkade sällskapets upplifvande här i Helsingfors, och som derefter först offentligen till protokollet framställde behofvet af bestämda stadgar för sällskapet, och hvilken slutligen i förening med tvenne andra dertill utsedda ledamöter utarbetade det första projektet till våra nuvarande statuter. Hvem igenkänner icke häruti medicine kandidaten magister Dammert, och hvem erkänner icke med den varmaste tacksamhet hans nitfulla verksamhet för sällskapets ändamål?"

"Oförlåtligt vore äfven det att i dag försumma att nämna det triumvirat af sällskapets medlemmar, ibland hvilka en, herr magister von Nordmann, under magister Dammerts frånvaro med nit och skicklighet bestridde dennes många befattningar; en, herr medicine kandidaten magister P. Ph. Lindforss, efter att hafva kraftigt medverkat till sällskapets förnyade inrättning härstädes, med alltid ådagalagd välvilja för sällskapet åtog sig att såsom intendent grundlägga och tillsvicare vårda de på nytt började samlingarne, och en, herr konrektoren magister Arndt Gerhard Lindforss, som under innevarande år såsom tredje intendent vårdat sällskapets herbarium. Med liflig tacksamhet erinne vi, åtminstone sällskapets äldre ledamöter, oss alltid dessa trenne mäns förtjenstfulla företag att med uppoffring och användande af sina akademiska stipendier beresa en del af Finland för att med skörden af deras använda flit och forskningar rikta sällskapets samlingar. Sällskapets protokoller bevittna hvad desse medlemmar dessutom till sällskapet förärat, och vårt samfund skall aldrig glömma huru mycket vi äro dessa ledamöter förbundna."

"Det berömvärda nit, som medicine studeranden herr Carl Matthias Tams, dels genom ofta förnyade bidrag till sällskapets samlingar, dels genom preparerande af inlemnade naturalier och dels genom annat biträde, ådagalade så ofta han var vid universitetet närvarande, kan och får af mig icke heller lemnas obemäldt. Måtte sällskapet ofta få anled-

ning till lika förbindelse med den, hvilken vi äro herr Tams skyldige!“

“För öfrigt hade ännu många andra ledamöter med flit och frikostighet medverkat till det gemensamma bästa. I saknad af det diarium, som fördes i Åbo öfver förärade naturalster, kan jag ej uppgifva alla de ledamöter, hvilka näst de redan nämnde, hufvudsakligast bidrogo till den betydliga tillväxt, som sällskapetets samlingar i Åbo hade vunnit. Ifrån de protokoller, som ännu finnas i behåll, äfvensom utur mitt enskilda minne har jag likväl kunnat erinra mig åtskilliga af de ledamöter, hos hvilka sällskapet för inlemnade bidrag står i förbindelse. Sådane äro Herrar Professoren af Tengström, Slottsläkaren Sanmark, Magistrarne Brummer, Wilh. Forsman och Rabbe, Akadem. Sekreteraren Wegelius, Provincialläkaren Rosenback, Kammarskrifvaren Vict. Napol. Falck, Kopisten P. Em. Falck, Apothekaren Lucander, Provincialläkaren Doktor Deutsch, Studeranderne Eric Napoleon och Evert Jul. Bonsdorff, Heikel, Mechelin, Hofrättsauskultanten Ahlstedt, Studeranden Ehrström och (ifall det tillåtes mig äfven tillägga detta namn) Studeranden Ferdinand Sahlberg, utom säkert ännu flera, dem jag nu icke kan för tillfället påminna mig“⁵⁾.

“Sällskapetets Cassa hade små och ännu få tillgångar, samt kunde derföre icke synnerligen tillväxa. Den afgift af 2 R:dr rgs, som första terminen af stiftarena och af de inom samma termin inkallade ledamöterna borde erläggas, förvandlades sedan till inskrifningsavgift för alla dem, hvilka voro vid universitetet närvarande. Men dessa inskrifningsavgifter behöfde användas till åtskilliga för dagen inträffade behofver. För att äga medel till uppköp af några dyrare mammalier beslöts den 15 Oktober 1822 att hvarje vid universitetet närvarande ledamot skulle till en så kallad mammaliefond erlägga för hvarje termin 16 skillingar banco, och vid den mera allmänna sammankomst, som den 1 November 1824

⁵⁾ En af dem som mest bidragit till samlingarnes grundande och förökning var dock professor Sahlberg sjelf.

anställdes, höjdes denna afgift till 24 skillingar samma mynt; hvarjemte det blef öppet lemnadt för hvarje ledamot att med erläggande en gång för alla af 3 Rdr 16 sk. banco befria sig ifrån densamma. Till följe af denna anstalt fanns den 1 November 1826 en besparing i kassan, som steg till 200 Rdr rgs.“

“Endast tvenne uppsatser rörande Finlands naturalster hade af sällskapets i landsorterna vistande medlemmar blifvit insända; den ena af Slottsläkaren Aejmelé utgörande en förteckning öfver växter odlade omkring Wasa, och den andra af kontraktsprosten Snellman en förteckning öfver växter funna på Åland och i Österbotten. Uti särskildt inrättade böcker för anteckningar öfver Finlands naturalster hade äfven redan åtskilliga anmärkningar rörande isynnerhet loci natales blifvit införda. Men härmed var dock ännu icke långt fortskridet i anseende till de många göromål, hvarmed sällskapets få embetsmän voro öfverhopade.“

“Antalet af sällskapets ledamöter utgjorde vid slutet af 1827 års vårtermin 119. Af dessa hade ungefär $\frac{2}{3}$ blifvit inkallade under det de bivistade universitetet; de öfrige voro på landet vistande tjenstemän eller possessionater.“

“Sådant var Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica tillstånd, då i början af September månad 1827 en oerhörd eldsvåda förstörde Åbo stad och derjemte äfven vårt sällskaps alla derintill gjorda samlingar och anteckningar samt öfriga egendom. Endast sällskapets räkenskaper, sigill, en del af dess protokoller tillfälligtvis liggande hos dess sekreterare magister Dammert, samt kassan dels utlånt, dels äfven hos magister Dammert, såsom tillika skattmästare, förvarad räddades undan den härjande elden. — Värdet af sällskapets förlorade samlingar kunde väl icke uppskattas till någon hög penningesumma och ingalunda jämföras med de oberäkneliga förluster, hvilka både publika inrättningar och enskilda medborgare vid detta olyckliga tillfälle led. Men ifrån en annan synpunkt betraktad var sällskapets förlust likväl ganska smärtande. Sällskapets samlingar voro frukter af dess enskilda ledamöters välvilja och frikostighet. Till

största delen unge medborgare, hvilka ännu icke njutit några enskilda fördelar af samhällsinrättningen, hade likväl af berömligt nit för vetenskap och af tidigt vaknad kärlek för fosterland uppoffrat tid och möda för att befordra framgången af en inrättning, som i framtiden skulle gagna endast det allmänna. Skörden af denna deras mångåriga flit var nu förstörd inom få ögonblick. Många af de ledamöter, hvilka först stiftat sällskapet och kraftigt medverkat till samlingarnas sammanbringande, voro redan skilda ifrån universitetet och upptagna af sina embeten. De öfriga blefvo skingrade genom den allmänna förstörelsen, och en bitter smärta öfver den olyckliga utgången af deras första företag att gagna såsom vetenskapsidkare och finska medborgare åstadkom en hemsk overksamhet samt hotade med en total upplösning af ett sällskap, som ännu syntes för ungt att utvärda det olyckliga öde, hvilket så oväntadt öfverraskade detsamma.”

Sällskapets återupplifvande och utveckling i Helsingfors åren 1829—1842.

Den härjande eldsvåda, som år 1827 förstörde största delen af Åbo stad och lade sällskapets alla samlingar i aska, samt den derpå följande förflyttningen af universitetet till Helsingfors försatte, såsom redan nämndes, sällskapet en längre tid i overksamhet och dess vara eller icke vara stod verkligen ganska alfvarsamt i fråga. Men efter ungefär halftannat års hvila väcktes det åter till förnyadt lif och nya ansträngningar. Äfven för skildringen af denna tidpunkt må det tillåtas mig att begagna den ständigt och varmt för sällskapet nitälskande ordförandens uttryck i förut citerade årsberättelse: ”Det unga modet kunde ej af olyckan, så stor den också var, hämmas, och den goda viljan icke af motgångerna qväfvas. Hågen att befordra den goda sak, som redan en gång lofvat den vackraste framgång, vaknade på nytt, och efter euskildt ömsom gifna ömsom erhållna uppmuntringar samlade sig efter föregången öfverenskommelse

åter den 2 Mars 1829 hos mig några af sällskapet's förste stiftare och åtskillige andra af dess ledamöter i ärdamål att öfverlägga om upplifvandet af detsamma. Det blef enhälligt beslutet att återgå till ny verksamhet, att härom underrätta sällskapet's frånvarande medlemmar och uppmana dem till verksamt biträde, att hos universitetets consistorium anhålla om samma understöd, som åt sällskapet förut i Åbo varit beviljadt, att tills Maj månad sammanträda hvar 14:de dag, att revidera sällskapet's räkenskaper, samt att anskaffa ny matrikel, diarium och andra behofver. Kort derpå valdes Ordförande (prof. C. R. Sahlberg), vice Ordförande (prof. J. M. af Tengström), Sekreterare (med. kand., mag. F. J. Rabbe), Intendent (mag. P. Ph. Lindfors) och Skattmästare (mag. Joh. Fredr. Elfving). Med anledning af den befintliga behållningen i kassan af 289 R:dr blef öfverenskommet att sällskapet skulle inrätta ett stående kapital, hvartill jemte alla frivilliga bidrag en tredjedel af de årligen inflytande inkomsterna skulle anslås. Till följe af mag. Dammerts väckta motion om behofvet af stadgar för sällskapet, anmodades genast professoren af Tengström, magistrarne Dammert och Rabbe att utarbета ett project till desamma. Med vårens annalkande gjordes genast början med åtskilliga samlingar, sedan consistorium förut till sällskapet's begagnande upplåtit tvenne af musei rummen och tillåtit anskaffandet af nödiga skåp på universitetets bekostnad ⁶⁾. Förslaget till stadgar inlemnades af komiterade

⁶⁾ *Consist. Acad. protokoll för den 14 Mars 1829:* „Herr Rector anmälte det Professoren och Riddaren D:r Sahlberg tillkännagifvit att det Sällskap, som redan i Åbo, med Consistorii tillstånd, uti Universitetets hus hade sina sammankomster och äfven der uppställde sina samlingar af Finlands naturalster, nu åter anhållit om plats för de samlingar som det på nytt ärnar göra, i hvilket afseende Professoren för sin del föreslagit, att ett af Musei rummen, eller detsamma som Professoren ämnat begagna till sitt arbetsrum, måtte tillika få till detta ändamål begagnas, och tillika hemställt om icke kejsarl. Universitetet nu, såsom förra gången ville bestrida kostnaden för rummets inredning med nödiga skåp m. m. Till hvilken framställning Consistorium biföll; hvarjemte Herr Rector anhöll, det Professor Sahlberg till Rectors Cancelliet måtte ingifva namnförteckning på alla till detta Sällskap hörande eller tillkommande Medlemmar.“

den 26 Mars, och efter det anmärkningar och tillägg blifvit inom föreskrifven tid ingifne, granskades de inkomna förslagen, och stadgarne, sådane de nu befinnas, blefvo den 2 Juni förlidet år antagna. Till denna tidpunkt hade sällskapet sedan sitt återupplifvande inkallat 27 nya ledamöter, och kassans behållning hade blifvit förökad till 318 R:dr 6 sk. Vid den inventering, som öfver de nyligen började samlingarne anställdes, befunnos 1 däggdjur, 42 sp. foglar i 47 exx. och 148 insektarter i 302 exx. hafva blifvit uppställda.“

Den 2 Juni 1829 blef sällskapet således å nyo fullständigt organiseradt i öfverensstämmelse med de under denna dag antagna stadgarne. Enligt dessa bestämdes såsom sällskapets *ändamål*, ”att anlägga och bilda ett Finskt Museum naturale och att sammanbringa nödige materialier till en i möjligaste måtto fullständig Fauna et Flora Fennica”, till hvilket ändamåls vinnande sällskapet skulle ”insamla och förvara 1:o de inom Finlands område befintelige organiska naturalster; 2:o uppgifter och underrättelser rörande dem, samt 3:o bilda, till försäkrande af samlingarnes fortfarande bestånd, en stående penningefond.” Till ledamöter skulle inbjudas ”alle för fosterländsk naturkännedom nitälskande män, så vetenskapsidkare som andre finske medborgare, de der i ett eller annat afseende kunna befordra sällskapets afsigter och anseende.” Denna inbjudning skulle (såsom äfven allt ifrån sällskapets stiftelse varit brukligt), efter derom af en ledamot väckt förslag och vid nästpåföljande sammanträde verkställd ballotering, då enkel pluralitet afgjorde bifall eller vägran, ske förmedelst af ordföranden underskrifvet och af sekreteraren kontrasigneradt kallelsebref. — Inskrifningsafgift skulle erläggas med 3 rubel b:co ass., i årsafgift betalas 2 rubel eller en gång för alla 15 (af studerande 8) rubel b. a. — För befordrande af ordning och oafbruten fortgång i sällskapets göromål samt säker vård om dess tillhörigheter skulle ibland dess medlemmar utväljas tolf embetsmän, af hvilka dock tvenne voro sjelfskrifne, nemligen såsom ordförande professorn i zoologi och botanik samt såsom vice ordförande inspektor musei d.

v. s. adjunkten i nämnda vetenskaper, derest desse lärare vore ledamöter af sällskapet, de öfrige skulle vid årsdagen genom val med slutna sedlar utses. Dessa voro en sekreterare, som skulle föra protokollet och brefvexlingen samt vårda arkivet; en skattmästare, hvilken ansvaret för kassan och räkenskaperna skulle åligga; tre intendenter, af hvilka den förste skulle vårda samlingen af däggdjur och foglar, den andre den af öfriga djurklasser, den tredje de botaniska samlingarne, hvarjemte de skulle preparera eller ombesörja prepareringen af de till deras afdelning hörande inlemnade naturalier; en registrator, som skulle öfver hvarje af sällskapets samlingar upprätta och underhålla "noggranna, fullständiga och systematiska kataloger", samt i särskild bok införa alla vetenskapliga uppgifter rörande Finlands naturalster, hvilka sällskapet ville hafva antecknade; en ikonograf, hvilken borde "afteckna och afrita i lefvande färger sådane finska naturalster, sällskapet dertill bestämmer"; en kalligraf för skrifvande af etiketter; och två amanuenser till renskrifning af protokoller, bref m. m. — Alla dessa embetsmän skulle ovilkorligen bivista hvarje ordinarie och extraordinarie sammanträde eller, om de af viktiga och gällande skäl vore hindrade, för tillfället anskaffa en annan ledamot, som icke vore embetsman, till ställföreträdare. Sällskapets sammanträden skulle ordinariter hållas hvar 14:de dag och likaså arbetssammanträden, på hvilka de arbeten förrättades, som antingen i stadgarne voro föreskrifna eller vid ordinarie sammanträden beslötos, en dag i den vecka. då ordinarie möte ej inträffade. Beslut i viktiga ärenden kunde ej fattas af mindre än tolf närvarande ledamöter, i vanliga och mindre viktiga voro åtta enhälliga tillfyllest. — Års- eller högtidsdagen skulle firas den 2 Juni antingen i sällskapets vanliga rum eller på något nära staden beläget landställe, hvarvid årsberättelser af ordföranden, skattmästaren och intendenterna skulle afgifvas, revisorer och embetsmän väljas, åminnelsetal hållas, ändringar i stadgarne debatteras och, så vidt $\frac{9}{10}$ af de närvarande ledamöterna dertill bifal- lit, beslutas. — Sällskapets samlingar borde grundläggas,

ökas och underhållas genom frivilliga bidrag af dess ledamöter, endast sällsynta naturalster, svåra att erhålla, kunde inköpas. De skulle af intendenterna systematiskt anordnas och uppställas, vara under deras tillsyn vid arbetssammanträdena tillgängliga för studier af ledamöterna, samt en eller två timmar i veckan öppna för allmänheten. — Kassan fördelades i en årskassa, dit de stadgade afgifterna och räntor på utlånta medel skulle föras samt härifrån alla utbetalningar skulle bestridas, och en stående fond, hvilken skulle bildas dels af ledamöters frivilliga bidrag utöfver de bestämda afgifterna, dels af sällskapet på årsdagen beslutna öfverföringar från årskassan. Stående fondens kapital skulle under intet vilkor af sällskapet få användas eller förminskas, men de derpå upplupna räntorna i årskassan inflyta. — Komme sällskapet att upplösas, skulle alla dess samlingar tillfalla universitetet, men icke få med dess öfriga naturhistoriska samlingar sammanblandas, utan såsom ett för sig bestående Finskt museum vårdas af en af Consistorium antagen amanuens, hvilkens lön af stående fondens inflytande räntor skulle utgå, och det eventuella öfverskottet användas till fördel antingen för detta museum eller för Finlands naturalhistorie i allmänhet. — Detta var hufvudsakliga innehållet af de stadgar, sällskapet för sin organisation uppgjorde och antog.

På grund af dessa bestämningar förblefvo fortfarande professoren Sahlberg sällskapets ordförande och inspector musei professoren af Tengström dess vice ordförande, ävensom de förut till sekreterare och skattmästare valde magistrarne Rabbe och Elfving bibehöllos vid dessa funktioner. Till förste intendent utsågs studeranden Abr. Montin, till andre intendent studeranden Reinh. Ferdin. Sahlberg, till tredje intendent konrektor Arndt Gerh. Lindforss, till registrator studeranden Johan Phil. Palmén, till ikonograf konsistorii amanuensen mag. Fredr. Joak. Ekman, till kalligraf studeranden Carl Gust. Möller, till amanuenser studeranden Carl Rob. Ehrström och Henr. Heikel.

I sammanhang härmed torde lämpligast vara att uppräknas alla dem, som under denna period beklädde ofvan-

nämnda befattningar, emedan sällskapetets egentligen arbetande medlemmar utgjordes af dess embetsmän, och hela dess verksamhet i det närmaste berodde af deras, i synnerhet intendenternas, nit och bemödanden.

Ordförande: C. R. Sahlberg 1829—1841.

Vice ordförande: J. M. af Tengström 1829—1841.

Sekreterare: F. J. Rabbe 1829—1831.

J. J. Nordström 1831—Febr. 1832.

Fr. Ludv. Schauman Febr. 1832—Febr. 1834.

Uno Cygnaeus Febr.—Juni 1834.

Joh. Phil. Palmén 1834—1836.

C. N. A. Tapenius 1836—1838.

F. J. Rabbe 1838—1842.

Förste Intendent: Abr. Montin 1829—Mars 1830.

Evert Jul. Bonsdorff Apr. 1830—1832.

Magn. v. Wright 1832—33.

R. F. Sahlberg 1833—1838.

C. Lundahl 1838—1842.

Andre Intendent: R. F. Sahlberg 1829—Mars 1830.

Ach. Pippingsköld Mars—Juni 1830.

R. F. Sahlberg 1830—1832.

A. Pippingsköld 1832—1834.

J. Fr. Blanck 1834—1842.

Tredje Intendent: A. G. Lindfors 1829—1832.

E. J. Bonsdorff 1832—1834.

Gust. Asp 1834—1837.

Joh. E. Adh. Wirzén 1837—1842.

Skattmästare: J. F. Elfving 1829—1830.

C. H. Ståhlberg 1830—31.

Joh. Fr. Ticklén 1831—1832.

Axel Federley 1832—1834.

Gust. Ad. Åkerberg 1834—1842.

Registrator: J. Ph. Palmén 1829—1830.

Er. Nap. Bonsdorff 1830—1831.

J. Ph. Palmén 1831—1834.

U. Cygnaeus 1834—1837.

Aug. Edv. Granfelt 1837—1842.

- Ikonograf: F. J. Ekman 1829—1830.
 Fr. Nap. Melartin 1830—1833.
 M. v. Wright 1833—1842.
- Kalligraf: C. G. Möller 1829—1842.
- 1 Amanuens: C. R. Ehrström 1829—1830.
 C. Backman 1830—1832.
 G. Lundahl 1832—1836.
 J. F. Cajan 1836—1839.
 C. Bernh. Sjöberg 1839—1841.
- 2 Amanuens: H. Heikel 1829—1830.
 F. Cygnaeus 1830—1832.
 J. F. Blanck 1832—1833.
 N. J. W. Idman 1833—1834.
 G. A. Mellin 1834—1835.
 G. Nordensvan 1835—1836.
 C. Lundahl 1836—1838.
 C. B. Sjöberg 1838—39.
 J. F. Lundahl 1839—1842.

En naturlig följd af sällskapetets konstitution och den omständighet att sällskapetets embetsmän eller arbetande ledamöter merendels kunde väljas endast ibland den studerande ungdomen, af hvilka ganska få egde tillfälle att en längre tid sysselsätta sig med naturhistoriska studier eller ens qvarstadna vid universitetet, var att, med undantag af de sjelfskrifna, dess tjänstemän esomoftast måste ombytas. Visserligen uppfriskades derigenom någon gång arbetskrafterna, men å andra sidan kunde ej heller någon större skicklighet i de dem tillkommande göromålen förvärfvas, äfvensom intresset för det hela genom de täta omvexlingarne af samlingsarnes vårdare säkerligen i betydlig grad förminskades. Man märker derföre äfven lätt att sällskapetets verksamhet inom de särskilda brancherna deraf redan under detta tidskifte varit icke ringa variationer underkastad.

Under de första åren efter sällskapetets återuppriktande var denna verksamhet särdeles liflig. Företaget att genom egna bemödanden tillvägbringa en fullständig finsk naturaliesamling lockade med oemotståndligt behag det ungdom-

liga sinnet, äfvensom mången äldre medborgare gerna ville efter sin förmåga bidra till ett så vackert och fosterländskt ändamåls vinnande. Nästan vid hvarje sammanträde föreslogos och invaldes nya ledamöter och anmäldes betydliga bidrag till förökande af samlingarne, som sålunda hastigt tillvexte, visserligen till stor del derföre att nästan allt, som hemtades, var för desamma nytt och kärkommet, men obestridligt är äfven att på deras riktande och ordnande en utomordentlig flit och idoghet användes, och att det icke var blott smicker af ordföranden, då han i hvarje af de första årsberättelserna egnar i synnerhet intendenterna de amplaste loford. Ibland dessa utmärkte sig synnerligen E. J. Bonsdorff under den tid han innehade första intendentsbefattningen (åren 1830—1832) genom den stora mängd naturalster af flere slag, hvarmed han riktade samlingarne, äfvensom studeranderne A. Montin, R. F. Sahlberg, G. Asp och J. E. A. Wirzén förmedelst den exkursion, hvilken de sommaren 1830 på egen bekostnad företogo till Lappland, i väsentlig mån bidro till ökande af insekt- och vext-förråden, utom hvad de i öfrigt i likhet med kamraterna uträttade till kraftigt befrämjande af sällskapets sträfvanden.

Denna varma ifver och rastlösa arbetsamhet var så mycket mera förtjenstfull som de yttre förhållandena voro långt ifrån derföre gynnsamma. Ett tillfälligt störande afbrott i sällskapets verksamhet förorsakades tidigt eller år 1831 genom kolerans första uppträdande i Helsingfors och universitetets deraf föranledda tillslutande under höstterminen sagde år. Men andra omständigheter lade permanenta hinder i vägen för densamma. Väl hade universitetet frikostigt upplåtit rum för sällskapets samlingar och låtit på sin bekostnad anskaffa hela inredningen af dem med skåp, lådor, glas m. m., men så länge det sjelft var endast provisoriskt inhytt i inspektörs-(nuvarande generalguvernörs-)husets då för tiden trånga lokal, måste det utrymme, som åt sällskapet kunde meddelas, hafva varit ytterst knappt tillmätet, ända tills den nya universitetsbyggnaden år 1832 i sina rymligare salar kunde emottaga de samlade förråden. Dock äfven sedan

varade det, genom oundvikliga dröjsmål med inredningen, länge innan någon uppställning af desamma kunde verkställas, så att först år 1835 fogelsamlingen var i sina lådor instald, samt den hufvudsakligen af coleoptera bestående insektsamlingen i skåp så ordnad, att defektlistor öfver dessa begge äfvensom öfver de saknade skandinaviska fanerogama vexterna kunde upprättas.

I den mån samlingarne tillvexte, var det naturligt att svårigheterna vid deras förökande måste tilltaga. Arbetarenas ringa öfning och skicklighet i preparering och konservering af de högre djurklasserna gjorde likväl ständiga renovationer af dessa nödvändiga, men då anspråken i denna väg efterhand ökades, blef deras antal, som deråt ville egna sina bemödanden, i samma förhållande förminskadt, och slutligen öfverlemnades alla dylika arbeten åt dem eller den, som verkställde sådana för universitetets museum, hvarigenom den täflan, som i början ägde rum emellan sällskapets ledamöter i detta hänseende, fullkomligt upphörde.

Ehuru de till samlingarne inlemnade naturalier voro från olika håll och trakter af Finland hopbragte, var det dock sjelffallet att den hufvudsakligaste delen deraf härrörde från de till Helsingfors närmast belägne orter. Såsom ofvan nämndes, hade fyra af sällskapets verksamaste medlemmar år 1830 företagit en insamlingsresa till Lappland, hvarifrån de medförde ansevärd tillskott till insekt- och vextsamlingarne. Äfven i landsorten bosatte ledamöter af sällskapet insände understundom ganska värdefulla bidrag, men de svårigheter, som denna tid stodo i vägen för nästan all transportrörelse i landet, hindrade dessa från att blifva särdeles talrika. Rättigheten att per posto få sådana materialier kostnadsfritt till sällskapet inskickade genom i trakten af hvarje postkontor anställda kommissionärer eller ombud ansågs derföre blifva ett kraftigt hjälpmedel i detta hänseende, hvarföre ock derom hos landets styrelse ansöktes med önskad framgång år 1837; men ehuru det med tacksamhet erkännes, att sällskapet deraf haft stor fördel i afseende å korrespondensen med dessa ombudsmän, bör det öppet medgifvas att

sällskapets förhoppningar om talrika remisser i ganska ringa mån blifvit realiserade, emedan dels vigten måste vara nog trångt begränsad, dels i sprit inlagda saker naturligtvis äro uteslutna och andra lämpliga konserveringsmedel till senaste tider icke varit kända eller begagnade. I den mån kommunikationsanstalterna i Finland ökades genom ångfartygsrörelsen blef visserligen möjligheten af dylika försändningar från kustorterna större, men i verkligheten synas remisserna derigenom icke synnerligen tillvuxit.

Den utväg som för större samlingars åstadkommande är den mest fruktbringande, ja alldeles oundgänglig, och därför äfven allt ifrån sällskapets reorganisation varit åsyftad uti bildandet af den stående fonden, nemligen utsändning af dertill kvalificerade samlare till särskilda delar af Finlands naturalhistoriska område, kunde först mot slutet af denna period komma i fråga, sedan nämnde fond erhållit den styrka, att räntorna kunde förslå till något slags reseunderstöd. Några större exkursioner på egen bekostnad hade icke heller sedan 1830 blifvit af några bland sällskapets medlemmar företagna, åtminstone hafva de icke i sällskapets protokoller eller årsberättelser blifvit omnämnda. Men i betraktande af den ringa tillvext, samlingarne under de näst föregående åren erhållit, hemställde år 1838 ordföranden till sällskapets "öfvervägande, om icke framdeles årligen den influtna räntan borde användas antingen till resors anställande till någon viss trakt för att insamla der befintliga djur och växter samt sålunda tillika inhemta en närmare kännedom af landets olika produktionsförmåga på olika trakter, eller till inköp af inom Finland gjorda samlingar, större eller mindre, eller till stipendiars eller premiers inrättning för dem som inlemnat de talrikaste samlingar", hvartill sällskapet äfven biföll, och anslog för nämnda år ett understöd af 300 rubel b:co ass. åt filosofiekandidaten J. F. Blanck för en resa till Lappland. Resultatet af denna var en insamling för sällskapets räkning af 1358 exx. insekter, nemligen 863 coleoptera, 4 orthoptera, 21 hemiptera, 15 neuroptera, 110 lepidoptera, 85 hymenoptera och 260 diptera.

Ehuru nyssnämnda beslut i tidningarne genast kungjordes, anmälde sig dock först efter förnyad uppmaning år 1840 nya resande. Studenterna Otto Edv. Aug. Hjelt och G. W. Kekoni utsändes då till Tavastland för att derstädes insamla ”så väl växter och insekter som hvad i öfrigt skulle kunna åstadkommas”, den förre i Hollola och Padasjoki, den sednare i Hattula och Wånå socknar, och bestämdes åt dem hvardera skjuts för en häst till och ifrån förrättningsorten samt i dagtraktamente 1 rub. b:co ass. Kostnaden för Hjelts resa steg till 161 rub. 9 kop. och för Kekonis till 175 rub. 30 kop. sagde mynt; den förre inlemnade 2511 exx. insekter och 123 species växter jemte naturhistoriska anteckningar, den sednare 1228 exx. insekter och 185 species växter. — Följande året beslöts att utsända ännu flere och det åttvenne motsatta håll. Till följe deraf besökte under sommaren 1841, enligt meddelad instruktion, magister J. W. Pipping och kandidaten J. G. Appelberg Kesälaks, Uguniemi, Ruskeala, Sordavala, Rautus, Mohla, Walkjärvi, Pyhäjärvi och Räisälä socknar i Wiborgs län samt studeranden Joh. Mart. Jak. af Tengström Åland, med reseunderstöd för hvarje af skjuts och 1 rub. 50 kop. b. a. i dagtraktamente, hvilka kostnader utgjorde för Pipping 72 rub. 2 kop., för Appelberg 74 rub. 10 kop. och för af Tengström 67 rub. 20 kop., allt silfver. Frukterna af dessa utfärder voro, utom en mängd anteckningar, af Pipping inlemnade 2110 exx. insekter (deribland 488 spec. diptera i 1424 exx.), af Appelberg 1502 exx. insekter (1226 hymenoptera, 236 ueuroptera, 40 coleoptera) och circa 200 spec. växter, af Tengström 700 exx. insekter och 330 species växter. Samlingarnas material hade sålunda genom dessa forskningsresor vunnit betydlig förkofran, och en början blifvit gjord till Finlands djur- och vextgeografiska kännedom.

Sällskapet hade således under denna tid å nyo sammanbragt ett icke obetydligt antal species och exemplar af inhemska naturalster. Samlingarnas storlek vid slutet af denna period kan nu mera icke med säkerhet uppgifvas, men

vid en år 1838 anställd räkning enligt förteckningarne hade till dem inlemnats:

Mammalier	18 species	i	27	exemplar.
Foglar	155	" i	312	"
Fogelägg	29	" i	47	"
Amfibier	9	" i	14	"
Fiskar	18	" i	31	"
Insekter	1366	" i	4040	"
Annulater	40	" i	163	"
Vexter	573	" i	1027	"

En betydlig del af dessa, i synnerhet af de vertebrerade djuren, hade dock blifvit så illa konserverade att de tidtals måste såsom förderfvade kasseras. Sålunda blefvo år 1839 14 exx. däggdjur och 32 exx. foglar enligt sällskapetets beslut utmönstrade, och äfven förut hade dylika utgallringar ägt rum, hvaremot å andra sidan ansenliga tillskott under åren 1838—42 till samlingarne inflöto.

En billig erkänsla fordrar att här nämna dem, som i någon betydligare mån bidragit till dessa samlingars förvärfvande. *Däggdjuren* hade samlats dels genom skänker, deribland i synnerhet de af landshöfdingen J. A. Stjernschantz gifna *Castor Fiber*, *Gulo borealis* och *Canis Lagopus* tack-samt böra anföras jemte de af E. J. Bonsdorff, härads-höfd. baron C. R. Mellin, kammarrådet Nordensvan, d:r C. R. Ehrström, mag. A. E. Granfelt m. fl. gjorda för-äringar, dels genom uppköp (*Cervus Alces*, *Canis Lupus*, *C. Vulpes* m. m.). — *Fogel-samlingen* hade, med undantag af några köpta, uppstått genom gåfvor af E. J. Bonsdorff, R. G. Fock, registrator J. H. Calonius, professor J. M. af Tengström, d:r F. G. Sanmark, landshöfd. Stjernschantz, prosten C. H. Forsman, revisor C. N. v. Hellens, A. Montin, U. Cygnaeus, M. v. Wright o. a. — Till samlingen af *fogelägg* hade E. J. Bonsdorff, N. C. Lignell, C. F. von Born och C. Lundahl i synnerhet bidragit. — *Amfibier* voro gifna af Bonsdorff, Sahlberg m. fl. — *Fiskar* hade lemnats af Bonsdorff, kapten Tandefelt, komminister Järnefelt, v. Hellens m. fl. —

Insekter hade i större mängd förärats af professor C. R. Sahlberg, R. F. Sahlberg, A. L. Ahlstedt, E. J. Bonsdorff, greve C. G. Mannerheim, A. Pippingsköld, J. E. Wirzén, F. J. Rabbe, A. Caloander, J. Ph. Palmén, J. Leopold, J. F. Blanck, G. Asp, J. F. Cajan m. fl. — *Annulater* (mest entozoer) blefvo gifna af J. M. af Tengström, C. Lundahl, prof. I Ilmoni. — Den jemförelsevis betydliga *Vextsamlingen* hade blifvit bildad genom skänker af professor J. M. af Tengström, J. E. A. Wirzén, E. J. Bonsdorff, G. U. Rindell, J. Granholm, G. Asp, J. P. Palmén, Jac. Fellman, J. F. Svinhufvud, R. F. Sahlberg, A. Montin, J. F. Blanck, C. R. Ehrström, G. W. Freudenthal o. a.

Dessutom hade sällskapet förvärfvat sig ett *bibliothek* dels genom inköp, dels genom gåfvor af L. Gyllenhal, S. Nilsson, C. J. Schönherr, J. W. Zetterstedt, C. R. Sahlberg, G. Dahlbom, C. Mannerheim, L. H. Törnroth, G. O. Wasenius.

Ehuru vid sällskapets stiftelse och förnyelse någon egentlig litterär verksamhet icke synes hafva ingått i den uppgjorda plauen, emedan deri endast samlandet af materialier till en finsk fauna och flora omnämnes, var det dock klart att dertill äfven erfordrades meddelande af skriftliga uppsatser och anteckningar, hvilka det derföre ålades sällskapets registrator att redigera. Några sådana, åtminstone af mera anmärkningsvärd betydighet, tyckas dock icke hafva influtit, fastän åtgärder också för detta ändamåls vinnande icke uraktlätos. Till följe af ordförandens den 11 April 1834 gjorda framställning ”huruvida det icke vore ändamålsenligt att nu, då sällskapets tillgångar ansenligt ökats, använda en del af intressena till tvenne premier för dem som skulle inlemna så fullständiga förteckningar och beskrifningar som möjligt öfver naturalstren i någon viss socken af fäderneslandet”, emedan detta ”vore af vigt ej blott i afseende å den nytta vetenskapen derigenom möjligen kunde tillskyndas, utan äfven i afseende derpå att yngre naturalhistorieus idkare derigenom blefve uppmuntrade att ännu mer vinn-

lägga sig om den finska naturens studium och sålunda blifva skicklige att användas vid möjligen framdeles skeende resor för sällskapetets räkning", beslöts nemligen på årsdagen s. å. att ett premium af 75 rubel b. a. skulle tillerkännas den, som före den 2 Juni 1836 inlemnade den fullständigaste förteckning öfver så väl djur som vexter uti någon viss socken; äfvensom ett sådant af 50 rubel b. a. bestämdes för den bästa inlemnade samling djur af de lägre klasserne, och ett dylikt af 50 rubel för den talrikaste samling kryptogama vexter. Skulle dock de sednare icke komma att för detta ändamål utdelas, kunde de äfven gifvas för "den mest fullständiga monografiska förteckning antingen öfver någon enskild klass eller större ordning inom djurriket eller ock öfver fanerogama eller kryptogama vexter inom någon viss socken." Derjemte stadgades "att till uppgifterna öfver särskilda species locus habitationis, så i fysiskt som geografiskt afseende, så noga som möjligt ske kan, borde bifogas och den i fråga varande socknens arealvidd och öfriga beskaffenhet tillika anmärkas", men "det inlemnade exemplaret af förteckningen inlemnas anonymt och så inrättadt att deraf ej kan slutas till den täflandes namn eller hemort", utan först sedan sällskapet bedömt detsamma, skulle ett annat exemplar med fullständiga lokala uppgifter aflemnas. Då likväl inom den utsatta tiden ingen täflingsskrift inkom, ökades år 1836 premiet "för fullständig zoologisk eller botanisk sockenbeskrifning åtföljd af färdigpreparerade exemplar och uppgift af locus habitationis m. m." till 150 rubel b. a. och de tvenne öfriga till 100 rubel samma mynt, hvarjemte mindre fullständiga afhandlingar eller samlingar skulle belönas med ett accessit, hvilket sällskapet efter bepröfvande för tillfället ägde att bestämma. Täflingstiden utsattes till följande årsdag, före hvilken en anonym sockenbeskrifning till ordföranden blef inlemnad. Men då det valda granskningsutskottet den 23 Maj 1837 förklarar att högsta priset ej kunde densamma tillerkännas — "i anseende till en det hela genomgående osäkerhet och ofullständighet — dels och i synnerhet emedan uppenbara felaktigheter vid bestämmandet

af en del deri uppräknade naturalster förekomma” — ehuru författaren dock, derföre att en del, den *entomologiska*, vore med öfvervägande omsorg bearbetad, rekommenderas till erhållande af ett accessit, blef detta utlåtande, såsom icke motiveradt samt allt för strängt och obilligt, af professor Sahlberg högeligen ogilladt, hvarföre sällskapet beslöt att hos utskottet anhålla om ett nytt, på i detalj uppgifna skäl grundadt yttrande, — hvilket likväl icke synes hafva blifvit afgifvet, till följe hvaraf hela frågan sedermera förföll, och något förnyande af en dylik pristäfpling har sedan dess icke förekommit. Reseberättelser och anteckningar blefvo dock de sednaste åren till sällskapets arkiv inlemnade, äfvensom åtskilliga notiser af ombudsmännen i landsorten meddelades.

Det tredje af sällskapets uppgifna ändamål var bildandet af ett stående kapital, fruktbarande för finsk naturhistorisk forskning. Att omdömet om lämpligheten af ett dylikt stadgande för ett vetenskapligt samfund skall både utom och inom detsamma alltid blifva deladt, ligger i sakens natur. Men sällskapets stiftare och i synnerhet dess förste ordförande sågo deri ett oundgängligt medel för betryggandet af dess oberoende och dess oafbrutna verksamhet i en osäker framtid. ”Hvarje byggnads bestånd” — yttrar sig denne i årsberättelsen 1834 — ”beror af den fastare eller lösare grund, hvarpå den uppföres, och för vår vetenskapliga byggnad är äfven en stående penningefond en oundgänglig grundval.” Väl insåg han att ”sällskapet, just för brist på medel och utvägar att efter önskan sätta sig i verksamhet, derföre nödgades uppskjuta sådana företag, hvarigenom det icke allenast kunde betydligt öka samlingarne, utan ock vinna en närmare kännedom af fosterlandets naturprodukter”, men detta var en sak, som han ansåg sig med tillförsigt kunna öfverlemna åt framtiden, blott sällskapets existens genom tillräckliga medel vore betryggad för stundens och opinionens vexlande vindkast. För att snarare vinna detta syftemål sökte sällskapet att med sig införlifva så många medlemmar som möjligt, icke endast ibland dem som antagligen kunde direkt bidra till samlingarnas förökande, utan äfven af de

samhällsklasser, som i synnerhet voro lämplige att förstärka dess penningeinkomster. Under denna period af 13 år ökades sällskapets antal med 486 medlemmar, och tillvexten steg vissa år ända till 60. Den stående fonden erhöll också derigenom en ganska snabb förkofran. År 1829 d. 2 Juni ökades densamma till 300 rdlr rgs, 1832 steg den till 1392 rubel b. a. och 406 rdlr, 1835 till 3600 rubel och 350 rdlr, 1838 utgjorde densamma 5620 rubel och 250 rdlr, samt årsdagen 1842 7000 rubel b. a. eller 2000 rubel silfver. Doek bör anmärkas att sällskapet å ett från universitetet upptaget större lån vid denna tid ännu var skyldigt 650 rubel silfver.

Professor C. R. Sahlberg erhöll afsked såsom emeritus den 24 Mars 1841 och fungerade icke heller vidare som sällskapets ordförande. Hvad han såsom dess stiftare och förste ledare verkat för detsamma kan och bör sällskapet aldrig glömma. Han egnade åt dess sträfvanden den kärleksfullaste vård och förstod att med diplomatisk takt utjemna de små kollisioner, som inom detsamma eljest kunnat störa endrägten. Att sällskapet under hans ledning erhöll så väl anseende som popularitet, var till stor del hans personliga förtjenst, och ingen af dess då varande medlemmar torde jäfva det yttrande L. H. Törnroth i sitt åminnelsetal öfver honom uttalat: "Här (i sällskapet pro Fauna et Flora Fennica) lefver C. R. Sahlbergs minne i tacksam åtanke hos alla vänner af fosterländsk naturforskning, och hvem påminner sig icke de glada stunder C. R. Sahlberg beredde åt sällskapets vänner genom de i lifligt minne bevarade Fauna middagarne, hvilka hvarje år så glädtigt firades (å Sörnäs eller) i botaniska trädgården och der månget qvickt skämt flödade från Sahlbergs mun och läppar." Detta hans humana och glada sätt gjorde att ungdomen gerna samlades omkring honom, och derigenom förvärfvade han åt sällskapet äfven utom den akademiska sferen många vänner och medlemmar.

Sällskapets arbeten under strider och svårigheter åren 1842—1859.

I följd af vunnen befordran till professor i zoologi och botanik den 5 Januari 1842 tillträdde den förre vice-ordföranden Joh. Magn. af Tengström enligt sällskapets stadgar omedelbart ordförandebefattningen. Att med denna tidpunkt en ny period i sällskapets historia ingick, härrörde visserligen till en del af detta ombyte, dock bidrogo dertill äfven flere andra omständigheter. Ehuru professor af Tengström med sann tillgifvenhet omfattade sällskapet, i hvars stiftelse han deltagit och hvars förkofran alltid låg honom varmt om hjertat, hade han redan då uppnått den ålder, att hans egentliga verksamhetstid kunde anses förliden, och endast fem år senare såg han sig föranlåten att begära afsked ifrån professionen såsom emeritus. De öfrige ibland dem, som nitiskt befrämjat sällskapets sträfvanden i Åbo och under de första åren i Helsingfors, voro till största delen antingen för alltid slitna ur dess krets eller på skilda embetsmannabanor kringspidda och derigenom småningom vordna fremmande för dess intressen och verksamhet. De få som från Sahlbergs tid ännu qvarstodo vid universitetet eller åtminstone i universitetsstaden, såsom E. Bonsdorff, Wirzén, Pippingsköld, C. Lundahl, Blanck, W. Pipping, skingrades äfven ganska snart eller drogo sig undan allt eftersom nya medlemmar och nya åsigter erhöllo i sällskapet inflytande. Väl inträdde förändringen icke med ens eller så att man kunde för densamma bestämma något visst årtal, men det förmärkes dock af sällskapets förhandlingar att dess verksamhet redan i början af denna tid befann sig i starkt aftagande, så väl i hänseende till inkommande naturalster som hållna sammanträden. Det förefaller nog bjert afstickande mot den förflutna tiden att en årlig tillvext i samlingarne af 3 exemplar däggdjur, 5 foglar, 20 insekter och 2 vexter år 1843 anföres såsom bevis på sällskapets framåtgående, eller att till och med årsmöten voro så fåtaligt besökta, att hvarken val af embetsmän kunde anställas

eller några beslut fattas, och att sex medlemmars närvaro år 1845 bestämdes såsom tillräcklig i sistnämnda hänseende, hvarjemte en pluralitet af $\frac{2}{3}$ år 1847 antogs såsom befogad att afgöra hvilket ärende som helst, till och med förändring af stadgarne. En af sällskapet yngre ledamöter framstod likväl innan kort såsom ett märkligt undantag ifrån den allmänna likgiltigheten och den hotande förslappningen, och denne var William Nylander. Jemte honom får man visserligen icke förbise några andra, såsom Joh. Martin Jak. af Tengström, Fredr. Nylander, Magn. v. Wright, Fredr. Hellström, hvilka äfven sökte att upprätthålla verksamheten, men deras arbete, ehuru värdt allt erkännande, var likväl dels afbrutet af längre mellanskof, dels af kortare varaktighet, då deremot den förstnämnde genom sin uthållighet gaf åt detta tidehvarfs framåtskridande dess egentliga prägel, och på samma sätt som de föregående kunna benämnas den Sahlbergiska tiden, måste det i fråga varande samt en del af det följande med skäl få namn af den Nylanderska; ty han var det, som under sin härvaro allt mer och mer bestämde riktningen af sällskapet sträfvan, och äfven under sin frånvaro utöfvade han på desamma ett afgjordt inflytande, i synnerhet å den botaniska delen deraf, åt hvilken han på sednare tider uteslutande egnade sin kraftiga verksamhet.

Nylanders bemödanden inom sällskapet gingo hufvudsakligen derpå ut att göra dess syftning mera vetenskaplig och litterär än förut, då den inskränkte sig nästan endast till samlande af naturalier och några reseanteckningar, samt försöket med premiers utfästade icke haft önskad framgång. Han påyrkade derföre ifrigt icke blott de förbanden varande insekt- och vext-samlingarnes bestämmande och ordnande, hvori han med ovanlig flit och arbetsförmåga deltog, samt införskrifvande af naturhistoriska tidskrifter och normalsamlingar, såsom behöfliga för detta ändamål, utan äfven att sällskapet borde uppträda med litterära produktioner och sålunda genom utbyte af skrifter med andra lärda samfund hålla sig i jemnhöjd med vetenskapens framsteg,

samt derjemte sprida kunskapen om Finlands naturförhållanden så väl inom fosterlandet som till andra länder. Allt detta genomdrefs äfven efterhand, men förmedelst sitt konsiderationslösa sätt och sina ringaktande omdömen om andras arbeten och verksamhet stötte han mången medarbetare icke blott ifrån sig utan äfven ifrån sällskapet. Misshälligheten emellan honom och d:r R. F. Sahlberg, hvilken, efter att år 1843 återkommit från en flerårig vistelse i Amerika och Asien, år 1845 blef adjunkt i zoologi och botanik samt till följe deraf sällskapets vice-ordförande, gjorde att denne, sedan han förgäfves bekämpat Nylanders förslag att sällskapet skulle hos Finska vetenskaps-societeten anhålla om att densamma, uti en särskild serie af häften med titel: *Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar*, måtte bekosta utgifvandet af de afhandlingar och uppsatser, som från sällskapet dit inlemnades, icke mera deltog i sällskapets arbeten eller sammanträden, samt ledde slutligen derhän att då, efter af Tengströms afskedstagande, Sahlberg förmodades blifva hans efterträdare i professionen och således äfven enligt § 12 af stadgarne sällskapets sjelfskrifne ordförande, denne paragraf på Nylanders förslag år 1848 upphäfdes, och ordförandeskapet gjordes beroende af på årsdagen skeende val. Märkeligt är att dylik motion icke väcktes angående vice ordförande-befattningen, hvilken derföre förblef orubbad i adjunktens ägo. Emellertid aflopp saken så, att icke Sahlberg, utan statsrådet Al. v. Nordmann, en af sällskapets stiftare och nyligen från Odessa återkommen till hemlandet, utnämndes till professor i zoologi och botanik den 12 Maj 1849. J. M. af Tengström nedlade då ordförandeskapet påföljande årsdag, och i hans ställe valdes Nordmann, dock med obetydlig röstpluralitet; till tjenstf. vice-ordförande, i den utrikes bortreste Sahlbergs ställe, Nylander.

Hvilkendera af dessa två, Nordmann eller Nylander, skulle nu blifva den i sällskapet rådande? En mängd af de äldre medlemmarne, som på länge ej deltagit i dess förhandlingar, äfvensom några yngre, missnöjde med Nylanders

stora inflytande, slöto sig till den förre, största delen af de yngre till den sednare. Utbrottet af striden töfvade icke länge. Redan på nyssnämnde årsdag hade på Nordmanns förslag sällskapet beslutat "att en komité af tre medlemmar nästkommande höst skulle nedsättas för att utarbета förslag till nya, tidsenligare stadgar." Detta skedde äfven den 19 Oktober, och till komiterade utsågos, jemte ordföranden och t. f. vice-ordföranden, professorerne Ilmoni och Bonsdorff samt öfverläkaren d:r Sanmark. Men emedan den 4 Juni s. å. förordning derom utkommit, att alla sällskap och föreningar i Finland skulle inom årets utgång inlemna sina stadgar till H. K. M:s pröfning och stadfästelse, påyrkade nu Nordmann att det nya förslaget skulle inom sagde tid af sällskapet granskas och antagas samt till H. K. M:ts sanktion öfverlemnas. Motpartiets ställning, legalitetens och de gällande stadgarnes försvar, var nu gifven, och med stöd af dessas § 75 invändes, att förändringar i stadgarne endast på årsdagen kunde beslutas. Diskussionen för denna gång ledde dock ej till något afgörande resultat, utan uppskjöts dermed till dess förslaget blefve utarbetadt. Detta föredrogs den 6 December, och nu utbrast fejden öppet. Genast § 1 i detta nya förslag, hvori sällskapets ändamål, utom det förut bestämda, uppgafs vara "att befordra kännedomen om naturalhistorie i allmänhet", blef föremål för en häftig opposition, emedan den syntes stå i nära sammanhang med en annan föreslagen förändring, nemligen sällskapets berättigande att för bekostande af en "större vetenskaplig expedition" "tillgripa" ända till en fjerdedel af stående fondens kapital såsom lån, hvilket af årskassan småningom med ränta skulle återbetalas. Dessa voro ock de hufvudsakligaste "tidsenliga" förändringarne, hvilka derföre lätt kunde betraktas såsom försök att skingra den stående fonden genom anställande af exkursionsresor äfven utom Finland. Denna strid bilades dock sålunda, att sällskapet prorograde granskningen af projektet till ett sammanträde i Mars månad nästföljande år, hvarigenom frågan om dess omedelbara antagande helt och hållet förföll. Men icke modfäld af detta nederlag, fram-

ryckte ordföranden, som nu tyckte sig hafva sina stridskrafter samlade, omedelbart derpå med det förslag, som utgjorde den egentliga kärnan af hela stridsämnet, att sällskapet skulle ur dess fonder med 2000 rubel b:co ass. (571 rub. 43 kop. s:r) understödja en af honom i sällskap med åtta à tio naturforskare under nästföljande sommar tillämnad expedition för naturforskning till Archangel och kusterna af Hvita hafvet, dit deltagarene i expeditionen, fördelade i tvenne flockar, den ena från Sordavala åt norr, den andra från Uleåborg åt öster, skulle söka framtränga. Att en sådan motion, nu framställd, skulle möta det afgjordaste motstånd af det redan till hälften segrande motpartiet, var sjelfallet. Invändningarne voro de bittraste: dels att inga garantier för någon fördel för sällskapets samlingar deri förefunnos, dels att förslaget var omotiveradt, dels att stadgarne förbjödo dylika företag sträckande sig utom Finlands gränser, äfvensom besluts fattande om stående fondens användning på andra tider än årsdagen, och motionen sålunda var olaglig m. m., hvarigenom debatterna blefvo så häftiga och stormande, att ordföranden jemte de fleste af dem, som stodo på hans sida, på en gång funno lämpligast att aflägsna sig, till följe hvaraf diskussionen af sig sjelf upphörde.

Betraktar man opartiskt detta obehagliga upptråde, som på sin tid väckte stort uppseende, kan man ej undgå att finna betydliga fel på begge sidor. Ärendet i och för sig var visst af den beskaffenhet, att det kunnat med lugn och sans diskuteras, såsom det äfven redan engång inom sällskapet blifvit behandladt. Två år förut hade nemligen vice-ordförandens broder d:r F. Nylander väckt samma förslag, att en del af stående fonden skulle få användas till reseunderstöd, och endast den omständighet, att då ännu en röstmajoritet af $\frac{9}{10}$ dertill erfordrades, hindrade dess antagande. Samme F. Nylander hade år 1843 med ett sällskapets reseunderstöd af 300 rub. b:co ass. varit utrest till Hvita havets kuster, och den insamling af hafsalger, han derifrån medförde, hade under betygande af sällskapets tacksamhet blifvit med dess herbarium införlifvad; hvartill kommer att

W. Nylander sjelf sommaren derpå med ett understöd af 100 rub. s:r anställde forskningar ända till sjön Onega, dit han ock ansåg Finlands naturhistoriska område böra utsträckas. Att bestrida behörigheten af den föreslagna expeditionen på grund af dess öfverskridande af Finlands politiska gräns, var således endast ett svepskäl. Några garantier för de deraf härflytande förmånerna för sällskapet — en fordran, som hvarken förr eller senare kommit i fråga vid reseunderstöds meddelande — kunde väl icke begäras formelt större än de som nu erbjödos deri, att expeditionen skulle företagas af sällskapets egna erfarnare medlemmar och densamma ledas af dess egen ordförande. Men å andra sidan var det i högsta grad stridande mot all politisk takt att nu framställa ett projekt af denna beskaffenhet, då det redan bort framstå alldeles klart att just farhågan för detsamma, eller egentligen för den stående fondens användning dertill, hade förorsakat det oöfvervinneliga motståndet mot förslaget till de nya stadgarne. Och denna farhåga var ovedersägligen välgrundad, likasom ock fasthållandet vid stadgarnes föreskrifter obetingadt bör lofordas. Det är högst sannolikt att statsrådet Nordmann, ovan vid att rätta sig efter stadgar och författningar samt okunnig om den verkliga ställningen inom sällskapet, var till detta uppträdande intalad och eggad af några ibland de äldre, mot Nylander och följaktligen mot det yngre partiet fiendtligt stämde medlemmarne, hvilka trodde att den förres stora celebritet och vetenskapliga anseende skulle verka imponerande på pluraliteten af sällskapet och sålunda tillintetgöra den sednares hittills öfvervägande inflytande, då i annat fall sällskapets bestånd vore äfventyradt.

Då detta ej inträffade, kunde vidare följder icke utelämnas. Några dagar derefter inlemnades till sällskapet tvenne skrifter, den ena undertecknad af statsrådet Nordmann, den andra af presidenten greve Mannerheim, statsrådet Nordenskiöld, professorerne Ilmoni och Bonsdorff, teckningsläraren v. Wright och kandidaten Mäklin, i hvilka alla desse förklarade sig icke längre kunna kvarstå som le-

damöter i sällskapet ⁷⁾). Skrifvelserna intogos i protokollet, och sällskapets medlemmar nedlade äfven deri en "allvarlig protest" emot i desamma förekommande beskyllningar för

⁷⁾ „Till Sällskapet pro Fauna & Flora Fennica.

Då jag, vald ehuru af en ytterst ringa majoritet, till Ordförande i Sällskapet, åtog mig detta värf, gjorde jag det i afsigt att söka ånyo lifva Sällskapet och efter förmåga gifva detsamma en mera vetenskaplig riktning än det hittills haft; — men jag har, oaktadt alla mina tydligt uttalade varma sträfvanden, rönt uti icke blott vigtigare, utan äfven obetydliga saker städse en så afgjord opposition, att jag icke kan gifva den någon annan tydning, än att den är ett uttryck af fullkomligen bristande förtroende från Sällskapets sida till min person. Af detta skäl och då jag under ett sådant förhållande icke ser mig kunna vara Sällskapet till något gagn, nödgas jag, ehuru med innerlig smärta, emedan jag dock är en af Sällskapets stiftare, härmedelst afsäga mig icke allenast Ordförandebefattningen utan äfven Ledamotskapet vid ifrågavarande Sällskap.

Alexander von Nordmann.

Helsingfors d. 10 December

1849.“

„Till Sällskapet pro Fauna & Flora Fennica.

Undertecknade hafva flerfaldt erfarit, att den anda, som för närvarande herrskar i Sällskapet pro Fauna & Flora Fennica, är rakt motsatt de åsigter, vi hysa om det rättaste sättet att i Finland befordra Natural-histories flor. Sådant røjde sig isynnerhet vid sällskapets sista sammanträde, d. 6 dennes, derigenom, att de nu i Sällskapet tongifvande icke allenast tillintetgjorde ett af Ordföranden framställt förslag, som så storartadt syftar att verka för Sällskapets väsendtligaste ändamål, att hvarje grundlig sakkännare och verklig naturforskare, hvarhelst en sådan derom åtspordes, skulle med glädje gilla detsamma, — utan äfven på ett förnärmande sätt bemötte samme Ordförande, en man, som för sin stora celebritet, sina utmärkta vetenskapliga förtjenster och sitt varma oegennyttiga nit för fäderneslandets kultur i allmänhet och särskildt den naturalhistoriska, gjort sig förtjent af någonting helt annat, helst han är en af Sällskapets stiftare och efter en lång frånvaro från fäderneslandet först nyligen inträdt i vår närmare gemenskap. Då det, till vår stora ledsnad, så förhåller sig, anse vi oss, såsom ledamöter i Sällskapet pro Fauna et Flora Fennica hädanefters kunna hvarken gagna Sällskapet, ej heller sjelfva ha någon tillfredsställelse af våra sträfvanden för Dess ändamål; hvarföre vi anse oss med denna dag vara ifrån allt ledamotskap i ofta nämnde Samfund skiljde. Helsingfors den 9 December 1849.

C. G. Mannerheim.

Nils Nordenskiöld.

M. v. Wright.

Imman. Ilmoni.

Fr. W. Mäklin.“

E. J. Bonsdorff.

”en i sällskapet rådande falsk och ovetenskaplig anda samt någon emot dess ordförande yttrad obehörig opposition”, hvar emot åter tvenne kvarstående ledamöter inlade reservationer och intygade att de utträdande haft fullgiltiga skäl för sina påståenden, samt att ordföranden blifvit bemött på ett sårande och förolämpande sätt. Äfven dessa intogos i protokollet under förklaring att sällskapet ansåg något bemötande deraf ”icke vara sig värdigt.”

Oaktadt vice-ordförandens parti sålunda tillkämpat sig segern inom sällskapet, var dock tillståndet ganska betänkligt. Inom årets utgång skulle sällskapet hos högsta styrelsen ansöka om nådig tillåtelse att fortvara och sanktion af sina stadgar. Det befarades derföre att de förefallna händelserna möjligen varit provocerade för att kunna framställas såsom bevis på en orolig och seditionär anda, att saknaden af ordförande skulle utropas såsom anarki och fullkomligt upplösningstillstånd o. s. v. För att förekomma dylika insinuationer eller åtminstone så vidt möjligt göra dem oskadliga, blef det således sällskapets första omsorg att jemte ofvannämnda ansöknings inlemnande skrida till val af ny ordförande. I anseende till julferiernas mellankomst försiggick detta först den 15 Februari 1850, hvarvid de flesta rösterna tillföll f. d. professoren, kollegiirådet af Ursin, hvilken ehuru emeritus fortfor att vara ledamot i universitetets konsistorium, en egenskap, som hos den blifvande ordföranden ansågs nödvändig för sällskapets samband med universitetet. Men emedan kollegiirådet af Ursin afslog det honom erbjudna ordförandeskapet af det skäl, ”att han ej ansåg sig vara i stånd att under närvarande förhållanden upprätthålla sällskapets anseende”, och då förfrågningar åt några andra håll ej heller funnit större tillmötesgående, utsågs vid nytt val den 15 Mars författaren af denna skildring, nyss blifven professor i fysiken, enhälligt till ordförande i sällskapet, efter att en månad förut hafva blifvit till ledamot inkallad. Att upprätthålla sällskapets anseende var visserligen något som den nye ordföranden ej kunde åtaga sig, icke ens att omedelbart deltaga i sällskapets arbeten,

men att om möjligt bevara dess existens, att såsom stående utom de förra partierna söka på hvardera hållet lugna de uppretade sinnena och småningom bemedla försoning dem emellan, samt ånyo ordna verksamheten, var den uppgift han företog sig att lösa. Sedan sällskapet stadgar af H. K. M:t blifvit godkända, och tillåtelse att i enlighet dermed fortfara blifvit den 23 April sällskapet meddelad, kunde desamma med hopp om en lugnare framtid åter fortsätta sina sträfvanden och söka att genom verk och gerning vederlägga motståndarens beskyllningar. En naturlig följd af denna sanktion äfvensom af det förelupna var att det nya förslaget till stadgar vid årsdagen 1850 utan diskussion "lades ad acta, till dess en revision af stadgarne verkligen befunnes vara af behovet påkallad."

Arbetet med samlingarnas ordnande hindrades nu mycket deraf, att det enda rum sällskapet för desamma hade sig upplåtet tillika måste begagnas som arbetsrum, och den redan i tio år öfverklagade olämpliga uppställningen af foglarne — hvar och en i sin särskilda låda — var ännu till största delen oafhulpen, ehuru sällskapet redan dels på egen bekostnad låtit göra ett större skåp för detta ändamål, dels flere gånger hos universitetets rektor och konsistorium, ehuru förgäfves, anhållit om ny inredning af rummet i likhet med den för universitetets eget museum eller i synnerhet med den, som blifvit beviljad professor E. J. Bonsdorff uti anatomiska auditorium, der han för universitetets räkning anlagt och uppställt en samling af finska foglar preparerade af M. v. Wright med verklig artistisk fulländning, hvarigenom — i förbigående nämndt — den välvilja och bevågenhet, allmänheten förut hyste för sällskapets samling och bevittnade genom dit insända bidrag, nästan fullkomligt undergräfdes, ja snart sagdt tillintetgjordes. Sällskapet var därför betänkt på att nu, om ock med ringa hopp om framgång, förnya denna anhållan och hade i början af år 1851 redan låtit uppgöra ritning och kostnadsförslag till lämpliga skåp för hela sin fogelsamling, då ordföranden af universitetets då varande vice-kansler erhöll sig meddeladt det för-

slag, att sällskapet skulle förena sina samlingar med den Bonsdorffska, genom hvilken förening ett verkligt Finskt museum kunde uppstå, i hvilket fall universitetet skulle åtaga sig dess vård och aflöna en särskild preparator eller konservator för detsamma, hvaremot, om detta ej skedde, universitetet möjligtvis skulle för sina egna behof återtaga det rum, som åt sällskapet var öfverlemnadt. Detta förslag, som i sjelfva verket utvisade det enda förnuftiga sättet att lösa den stora schismen och göra det möjligt för sällskapet att få sina samlingar behörigen vårdade, emedan detta, såsom redan då nästan ögonskenligt var, ej kunde verkställas af sällskapets ambulatoriska och ofta frånvarande intendenten, beröfvade all tillhjälp af tjänstemännen vid universitetets museum, framlades och understöddes ifrigt af ordföranden, men hade det felet att framkomma för tidigt, innan såren ännu helnat och upphört att svida. Det förkastades nästan enhälligt, hufvudsakligen emedan det — ovisst hvarföre — ansågs utgången från de ur sällskapet halftannat år förut separerade medlemmarne och åsyftande att nu beröfva sällskapet de samlingar, som utgjorde dess materiella sammanhållningsband. Från denna synpunkt betraktadt var förslaget visserligen i det närmaste liktydigt med sällskapets upplösning, i fall det ej medfört en verklig försoning, hvarpå måhända ingen annan trodde än ordföranden.

Sedan detta föreningsförslag strandat, kunde några anspråk på universitetets hjälp icke på en tid komma i fråga, utan sällskapets verksamhet fortsattes emedlertid i förut anförda riktning med upprättande af fullständiga förteckningar öfver samlingarne, af hvilka de öfver de vertebrerade djuren och växterna år 1852 genom tryck publicerades, (hvarvid redaktören för Litteraturbladet mag. S. G. Elmgren bestridde ena hälften af tryckningskostnaden, den andra hälften skänktes af assessor A. J. Chydenius), inlemnande af bidrag till sällskapets notiser, meddelande af understöd för exkursioner och emottagande och ordnande af de derigenom insamlade naturalierna. Att denna verksamhet icke under då herrskande förhållanden kunde i allmänhet uppnå någon sär-

deles anmärkningsvärd höjd är sjelfallet, då man besinnar att sällskapet förlorat sin egentliga stödjepunkt, att lokalens inredning fortfarande förbjöd en bättre rangering af utrymmet, att W. Nylander, som utgjorde den företrädesvis arbetande ledamoten, ifrån och med år 1851 vistades på utrikes ort och endast tidtals gjorde härstädes besök eller genom insända afhandlingar uppehöll den litterära verksamheten, hvartill kom att kriget, som 1854—1856 fördes vid våra kuster, måste här i Helsingfors utöfva ett fastän ej absolut hämmande, dock i många hänseenden förlamande inflytande på alla vetenskapliga och litterära sträfvanden.

Efter återställd yttre fred år 1856 syntes äfven försonligheten i afseende å sällskapet på alla håll begynna att göra sig gällande; från universitetets sida erhöll sällskapets förnyade anhållan om hjälp till samlingsrummets inredning ett liberalt tillmötesgående, och det sednares medlemmar, dels öfvertygade om svårigheten af det förhanden varande förhållandet, dels seende en önskad anknytningspunkt för en förnyad förbindelse med det förra uti d:r W. Nylanders förestående utnämning till professor i botanik (hvilken äfven inträffade mot slutet af följande år), visade sig icke obenägna att begynna underhandlingar på grund af det år 1851 förkastade förslaget. Till bedrifvande häraf utsågos ordföranden och kandidaten A. E. Nylander. Öfverläggningar härom begyntes med statsrådet Nordmann, professor Bondorff m. fl. och ledde till uppgörande af ett "Förslag till förening emellan Universitetets och Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica samlingar i Finlands zoologi och botanik", hvilket den 7 Maj 1857 föredraget för sällskapet och bordlagdt till årsdagen den 31 i samma månad, då enhälligt blef antaget. Innehållet deraf var, att sällskapets samlingar af djur och vexter oskiljaktigt förenas med de naturalhistoriska föremål och samlingar, Kejserl. Alexanders-Universitetet för närvarande äger eller framdeles kan förvärfva, till en enda samling under namn af *Universitetets Finska naturalhistoriska Museum*, hvilket står under öfverinseende af föreståndarene för de motsvarande allmänna naturalhistoriska

samlingarne vid universitetet och uppställas i en enda sammanhängande lokal; tills vidare och intills detta kan ske, må likväl den ornithologiska delen förblifva särskildt uppställd i anatomiska auditorium under professorens i anatomien inseende. I vården af detta museum deltaga intendenten, hvilka i mån af behofvet af föreståndarene föreslås ibland sällskapet medlemmar och af sällskapet sedan utses. Föreståndarene bestämman hvad i samlingarna skall upptagas eller derifrån kasseras, i samråd med intendenterna, hvilka vid sällskapet sammanträden sedermera derom anmäla. Utom det att detta museum är för allmänheten, likasom öfriga universitetets samlingar, tillgängligt, bör det äfven på timmar, som af konsistorium bestämmas, vara öppet för studerande, som deraf önska taga närmare kännedom. Sällskapet penningetillgångar förblifva under dess disposition, och bör årskassan företrädesvis användas till reseunderstöd för anställande af naturhistoriska undersökningar och insamlingar inom den finska faunans och florans område, dock kunna på vederbörande föreståndares eller intendentens förslag någon del deraf användas till uppköp af naturalier, samt arfvoden för mera omfattande arbeten med samlingarnas ordnande eller honorarier åt författare af sällskapet derifrån utbetalas, men alla andra utgifter för samlingarne bestridas af universitetet. I händelse af meningsolikhet emellan föreståndarena och sällskapet skulle saken till konsistorii pröfning och afgörande öfverlemnas. — I sammanhang härmed beslöt äfven sällskapet att, i händelse förslaget bifölles af konsistorium, underkasta sina stadgar en revision för att bringa dem i öfverensstämmelse med det nya sättet för sin verksamhet.

Då förslaget i Oktober s. å. blifvit till konsistorium ingifvet, utsågos der tre ledamöter, nemligen: statsrådet Nordmann, professorerne Bonsdorff och Arppe att deröfver afgifva utlåtande. Detta, sannolikt flutet ur en stridslysten penna, var temligen hyperkritiskt, hvarföre det å nyo utställdes till sällskapet bemötande och sedan detta inkom-

mit, blef ändtligen föreningen den 17 Februari 1858 af universitetets konsistorium antagen under följande vilkor:

”1:o. De af Fauna- och Flora-sällskapet nu skänkta och af samma sällskap framdeles till universitetet öfverlemnade naturalier emottagas, jemte deröfver upprättade förteckningar, af universitetet och införlifvas, der de förut icke finnas, med dess öfriga finska samlingar, hvilka, såvidt utrymmet detsamma framdeles medger, komma att uppställas i en afskild lokal under benämning af universitetets finska naturalhistoriska museum; — men alla öfverflödiga dupletter, som derigenom komma universitetet tillhanda, användas till att genom byte rikta med nya djur- och vext-species nniversitetets antingen inhemska eller utländska samlingar.”

”2:o. Vården och inseendet öfver finska museum tillkommer prefekterna öfver universitetets öfriga naturalhistoriska samlingar, med biträde af ett efter behovet afpassadt antal intendentter, som af prefekterne och sällskapet gemensamt utses och af konsistorium tillförordnas; ägande desse sednare att, så ofta nödigt pröfvas, hos sällskapet anmäla om de förändringar, samlingen tid efter annan kunnat undergå.”

”3:o. Det finska naturalhistoriska museum är likasom öfriga samlingar vid universitetet på vissa dertill bestämda tider tillgängligt för allmänheten och andra den finska Faunans och Florans vänner.”

Sedan dessa äfven af sällskapet blifvit godkända och föreningen sålunda ömsesidigt beslutad, utfärdade sällskapet den 11 Maj 1858 en skrifvelse till professorerne, statsrådet Nordmann och Bonsdorff, teckningsläraren von Wright och docenten Mäklin, hvori uttalades dess önskan och hopp att de måtte å nyo inträda såsom ledamöter i detsamma. Derjemte ingaf den af sällskapet den 16 Mars utsedda komitéen för stadgarnes revision, bestående af ordföranden, sekreteraren, medicine-kandidaten A. E. Nylander, mag. J. J. Chydenius och mag. Th. Sælan, förslag till nya stadgar för sällskapet, hvilka på årsdagen s. å. antogos och till H. K. M:ts pröfning och stadfästelse inlemnade, genom. nådig

resolution af den 2 November 1858 blefvo till efterrättelse fastställda.

Då nu den åsyftade återföreningen med universitetet sålunda blifvit till alla delar genomförd, och sällskapet samlingar till universitetets finska museum öfverlemnade, nedlade den sedan år 1850 fungerande och nu ytterligare återvalde ordföranden denna sin befattning, hvarefter professor W. Nylander utsågs till sällskapets ordförande.

Under den period, hvilkens historia i allmänna drag, kanske för mycket omständligt, här blifvit tecknad, innehades embetsmannaplatserna inom sällskapet af följande medlemmar:

- Ordförande: J. M. af Tengström 1842—1849.
 A. v. Nordmann 4 Juni—10 Dec. 1849.
 A. Moberg 1850—1859.
- Vice-ordförande: J. E. A. Wirzén t. f. 1842—1845.
 R. F. Sahlberg 1845—1849.
 W. Nylander t. f. 1849—1851.
 R. F. Sahlberg 1851—1855.
 W. Nylander 1858—1859.
- Sekreterare: Z. Topelius 1842—1847.
 E. G. Wasastjerna 1847—1849.
 W. Myrberg 1849—1851.
 F. J. Rabbe 1851—1859.
- Skattmästare: G. A. Åkerberg 1842—1859.

Intendenternas befattningar förändrades år 1843 sålunda att 2:re intendentens göromål beträffande insekterne fördelades på fem, samt fiskar och amfibier tilldelades 1:ste intendenten, men år 1845 tillsattes för dessa en särskild, så att hela antalet af desse embetsmän ökades till åtta. Detta antal reducerades dock efterhand, så att åren 1850—1853 funnos endast två ordinarie, sistnämnda år återställdes det förra antalet tre, året 1856 valdes fyra, men de följande åter trenne.

- 1:ste Intendent: C. Lundahl 1842—1847.
 (för foglarne) M. v. Wright 1845—1849.
 J. M. J. af Tengström 1850—1851.

B. F. Nylander 1853—1854.

J. M. Gadd 1856—1857.

J. E. Furuhjelm 1857—1858.

J. J. Chydenius 1858—1859.

2:dre Intendent: J. F. Blanck 1842—43.

för Coleoptera { J. F. Blanck 1843—1845.
A. Pippingsköld 1845—1846.
F. W. Mäklin 1846—1849.
W. Nylander 1850.
R. F. Sahlberg t. f. 1851—1853.

för Orthoptera,
Hemiptera,
Neuroptera { W. Nylander 1843—1850.
R. F. Sahlberg t. f. 1851—1853.

för Hymenop-
tera { J. G. Appelberg 1843—1846.
W. Nylander 1846—1850.

för Lepidoptera { J. M. J. af Tengström 1843—1848.
W. Nylander 1848—1850.
J. M. J. af Tengström 1850—1851.

för Diptera
och Aptera { J. W. Pipping 1843—1846.
W. Nylander 1846—1850.

2:dre Intendent: A. E. Nylander 1851—1853.

E. Hisinger 1853—1855.

J. M. Gadd t. f. 1856.

J. E. Furuhjelm 1856—1857.

J. M. Gadd 1857—58.

A. E. Nylander 1858.

A. J. Malmgren 1859.

3:dje Intendent: J. W. Pipping 1842—1843.

F. Nylander 1843—1847.

(Under hans frånvaro 1843—1846 bestreds
tjensten af Wirzén, W. Nylander och F.
Hellström.)

F. Hellström 1847—1849.

W. Nylander 1849—1850.

A. E. Nylander }
A. H. Chydenius } 1850—1853.

A. E. Nylander 1853—1855.

	J. J. Chydenius 1856—1857.
	A. Th. Sælan 1856—1859.
Registrator:	J. G. Appelberg 1842—1843.
	Ad. Nylander 1843—1844.
	F. Hellström 1844—1847.
Ikonograf:	M. v. Wright 1842—1849.
Kalligraf:	C. G. Möller 1842—1848.
	F. Flodin 1848—1856.

Af denna förteckning synes redan huru det inre tillståndet inom sällskapet hade gestaltat sig. Intendenternas befattningar — de för samlingarne viktigaste — hade för bekvämlighetens och tillvextens skull delats och splittrats i små specialpartier, hvilka dock ganska snart nästan alla måste öfvertagas af en enda, emedan flere arbetare icke funnos tillhands. Somliga intendenten bibehöllos till namnet flere år, under hvilka de icke ens befunno sig på orten, och deras tjenster sköttes af de öfriga så godt de medhunno.

Oaktadt alla dessa missförhållanden arbetades tidtals ganska flitigt med samlingarnes bestämmande, ordnande, förtecknande och ökande. Den nitiska verksamhet, som i alla dessa hänseenden utöfvades af J. M. J. af Tengström med afseende å Lepidoptera, af W. Nylander i bestämmande af de öfriga insektordningarne (med undantag af Coleoptera), af J. M. Gadd, J. J. Chydenius och E. Nylander med uppställande af fiskar och lägre djur, samt af W. Nylander, Th. Sælan, F. Hellström, E. Nylander samt A. H. och J. J. Chydenius med vextsamlingens bestämmande och ordnande bör alltid tacksamt och lofordande erkännas.

Hvad de särskilda samlingarnas tillvext under denna tid beträffar, erhöll *däggdjurens* klass visserligen hvarje år något, om ock klen tillskott, stundom af ganska sällsynta arter, (under dessa 17 år omkring 40 exx.), men blef det oaktadt aldrig särdeles rikare. Enligt 1852 års förteckning utgjordes densamma af 27 species. Ibland gifvarene må framför andra nämnas d:r C. R. Ehrström, W. och E. Nylander, stud. A. Krank, kapellanen Krank och apothekaren Relander. — *Fogelsamlingen* blef under detta tid-

skifte jemförelsevis af ganska få gifvare ihågkommen, men erhöill dock en ganska betydlig förökning, i synnerhet i kvalitativt hänseende, genom de 60 utmärkt väl preparerade exemplar, hvilka M. v. Wright lemnade såsom godtgörelse för det reseunderstöd, han af sällskapet år 1845 erhöill för att i Sverige taga notis om de bästa methoderna att preparera och konservera foglar och däggdjur, samt genom bagaren P. Udelii gåfva eller testamente af hela dess icke obetydliga fogelsamling. Smärre bidrag inlemnades för öfrigt af flere, bland hvilka företrädesvis må nämnas J. M. J. af Tengström, prosten Sadelin, pastor P. Hornborg, pastor A. Boman, stud. A. Krank m. fl. — *Äggsamlingen* tillöktes med betydligare bidrag af studd. A. O. Sælan, F. D. Wilenius och J. M. J. Tengström. — Samlingen af *amfibier*, som hos oss alltid måste vara obetydlig, ökades med några exx. genom föräringar af studd. E. Hisinger, J. R. Chydenius, o. a. — *Fiskarne*, hvaraf sällskapet förut egde högst få, blefvo nu ordentligt uppställda och erhöillo betydlig tillökning genom gåfvor af J. R. Chydenius, C. R. Ehrström, W. och E. Nylander, J. M. J. af Tengström, A. J. Malmgren m. fl. — Den värderika gåfva af en samling af alla i Finland dittills kända *mollusker*, hvilken sällskapet år 1855 erhöill af kandidaten A. E. Nylander, förtjenar så mycket mera att med erkänsla omnämnas, som densamma utgjordes af de exemplar, hvilka legat till grund för den af honom jemte A. E. Nordenskiöld utgifna beskrifning öfver Finlands mollusker, och sällskapet förut egde en obetydlig samling af denna djurklass. — Samlingarne af insekter och vexter voro de som äfven under denna period erhöillo de talrikaste bidrag, i synnerhet genom de af sällskapet understödda forskningsresorna i särskilda trakter af landet. Då likväl dessa erfordra en specielare redogörelse, må här nämnas endast de medlemmar, hvilka, utan att dertill vara förbundne, genom större föräringar förvärfvat sig anspråk på sällskapets synnerliga erkänsla. Såsom sådane framstå i afseende å insektsamlingen presidenten grefve Mannerheim, d:r J. W. Pipping, stadsläkaren J. M. J. af

Tengström, kir. kandid. A. Pippingsköld, mag. J. E. Furuhjelm, studer. A. J. Malmgren, d:r R. F. Sahlberg, provisor A. Bäcker, d:r C. Lundahl, kandid. J. G. Appelberg m. fl. — samt med hänseende till samlingen af vexter prof. W. Nylander, lektorerne J. H. E. Nervander och J. M. Gadd, kandid. P. A. Karsten, mag. C. I. Qvist, mag. Th. Sælan, studd. N. Laurell, Skogman, L. M. Runeberg, A. J. Malmgren, A. E. Nylander, P. F. Molander, E. Hisinger, J. R. Chydenius, G. Selin, J. G. Niklander (dess afl. broders E. Niklanders samling), d:r G. Asps arfvingar m. fl.

Vid samlingarnas öfverlemnande till universitetets finska naturalhistoriska museum år 1859 utgjordes desamma enligt då upprättade förteckningar.

Vertebrater:

Däggdjur	25 arter o. variet.	i	35 exemplar.
Foglar	185 "	i	683 "
Amfibier	6 "	i	16 "
Fiskar	38 "	i	104 "
Mollusker	73 "	i	400 "

Insekter:

Coleoptera	1836 "	i	4896 "
Hemiptera	194 "	i	615 "
Hymenoptera	167 "	i	579 "
Lepidoptera	553 "	i	1669 "
Diptera	302 "	i	637 "

Vexter:

Monokotyledoner	286 arter.
Dikotyledoner	706 "
Gymnospermer	4 "
Characeer	} 52 "
Eqvisetaceer	
Ormbunkar	
Mossor	329 "
Alger	69 "
Lafvar	315 "
Svampar	374 "

Härvid kan dock ej underlåtas den anmärkning, att antingen dessa förteckningar varit mycket ofullständiga (man saknar t. ex. hela äggsamlingen, äfvensom insektordningarne orthoptera och neuroptera, entozoerna m. m.) eller ock en stor del af sällskapetets samlingar på ett och annat sätt gått förlorade. Af fogel-samlingen införlifvades blott en ringa del (45 exx.) med universitetets finska museum, men till gymnasierna i landet skänktes icke obetydliga partier, till gymnasium i Borgå 35 arter (jemte 3 däggdjur och 1 amfibie), till det i Tavastehus 70 arter i 85 exx., till Wasagymnasium 88 arter i 89 exx., samt till det i Kuopio 107 arter i 116 exx.

De forskningsresor eller expeditioner sällskapet under dessa år bekostade och hvilka i betydlig grad bidrogo till förökande af kunskapen om i synnerhet den finska floran, icke blott genom de gjorda samlingarne utan ock genom de reseberättelser och lokalfloror, som de sednare åren vanligen deraf utgjorde en betingad följd, anföras här i den ordning de företogos.

År 1843 beviljades åt docenten mag. Fr. Nylander 300 rub. b:co ass. för anställande af en botanisk resa till trakterna af landet och ryska gränsen, hvarvid han "förband sig att rikta sällskapetets samlingar med ett större antal kryptogamer." Enligt ordförandens årsberättelse "gällde resan de nordostliga trakterna af landet, kusterna af Hvita hafvet inberäknade." Något resultat af denna resa finnes ej omtaladt i sällskapetets protokoller (utom en 1846 gjord "föräring" af 41 arter lappska hafsvalger), dock uppgifves i ordförandens berättelse år 1844 att skörden deraf skulle hafva utgjort 170 sp. vexter.

År 1845 anslogs, utom det åt ing. M. v. Wright gifna ofvan omtalade reseunderstödet af 60 rub. s:r, ett sådant af 30 rub. s:r åt stud. Fr. Hellström för en botanisk och zoologisk resa i medlersta Österbotten. Han återbragte derifrån en ganska betydlig mängd insekter, nemligen 220 sp. Coleoptera i 441 exx., 208 sp. Hymenoptera i 302 exx., 151 sp. Diptera i 295 exx., 127 sp. Lepidoptera i 220 exx., 40 sp. Neuroptera i 60 exx., 26 sp. Hemiptera i 46 exx.

och 8 sp. Orthoptera i 13 exx., summa 780 sp. i 1377 exx. samt 144 sp. vexter i 307 exx.

År 1847 beviljades tvenne understöd af 20 rub. s:r hvardera, det ena åt d:r W. Nylander till resor i nordliga Österbotten, det andra åt kir. kandid. af Tengström i södra Finland. Den förre inlemnade såsom frukt deraf 3 sp. fiskar i 4 exx., 126 sp. Lepidoptera i 144 exx. och 113 sp. vexter; den sednare 65 sp. Coleoptera, 60 sp. Hemiptera, 27 sp. Neuroptera, 3 sp. Orthoptera, 110 sp. Diptera, circa 120 sp. Hymenoptera och 133 sp. Microlepidoptera, alla samlade i närheten af Helsingfors.

År 1848 erhöll studeranden N. Lund 30 rub. s:r till företagande af en samlingsresa i Åbo skärgård och på Åland. Denna inbragte till samlingarne 60 sp. Lepidoptera i 64 exx., 13 sp. Neuroptera i 14 exx., 7 sp. Orthoptera i 7 exx., 90 sp. Diptera i 106 exx., 60 sp. Hemiptera i 77 exx., 170 sp. Hymenoptera i 284 exx., 2 sp. Arachnider i 3 exx., summa 402 species i 555 exx. samt 54 sp. Åländska vexter i 63 exx.

År 1849 tilldelades i reseunderstöd åt kandidaten F. W. Mäklin 35 rub. s:r för insamlande af Coleoptera och Hemiptera i Karelen, åt d:r W. Nylander 30 rub. s:r för vexter i samma landskap, åt studer. A. E. Nylander 15 rub. s:r för samlande af Hymenoptera i norra Tavastland och Österbotten, och åt studer. C. W. Regnell 20 rub. s:r för insamling af fiskar i Tavastland. Den förstnämnde afbördade sin förbindelse till sällskapet med 9 sp. fiskar i 12 exx., 4 sp. mollusker, 1 sp. reptil och 100 sp. insekter i 135 exx., W. Nylander genom 141 sp. vexter, E. Nylander med 112 sp. insekter, 50 sp. vexter och 1 ex. däggdjur. Regnell anhöll om uppskof med sin resa, hvilket beviljades, och denna blef ogjord.

År 1850 utgåfvos såsom reseunderstöd åt W. Nylander 100 rub. s:r för en ny exkursion till Karelen, hufvudsakligast för bestämmandet af den naturliga gränsen för Finlands fauna och flora mot öster, 15 rub. s:r åt stud. A. E. Nylander för insamling af lichener i norra Österbotten, samt åt stud. A. Chydenius 15 rub. s:r för samling af lichener i

Sotkamo. I följd häraf inlemnades af d:r W. Nylander 134 sp. fanerogamer, 115 sp. mossor, samt 109 sp. lichener, af E. Nylander 110 sp. och af A. Chydenius 83 sp. lichener såsom resultater af dessa forskningsresor.

År 1851 erhöill stud. E. Nylander 50 rub. s:r, såsom understöd för en botanisk resa till trakten af Wiborg och dess skärgård samt inlemnade derifrån 166 sp. fanerogamer, 137 sp. lichener, 20 sp. mollusker och 96 sp. insekter.

År 1852 gafs åt studd. E. Nylander, A. H. Chydenius och A. Krank ett gemensamt reseunderstöd af 100 rub. s:r för naturalhistoriska insamlingar i Savolaks och södra Österbotten, samt åt svenske undersåten, stud. K. E. Bergstrand för fortsättning af hans under sommaren förut påbegynta undersökning af Åland 30 rub. s:r. Genom de förre ökades samlingarne med 1 däggdjur, 25 exx. foglar, 3 exx. amfibier, 21 sp. mollusker, 326 sp. fanerogamer och ormbunkar samt 166 sp. lichener; den sednare, som funnit att sällskapet redan ägde en ganska fullständig samling af de Åländska vexterua, insände endast de af honom funna sällsyntare vexter samt några mollusker, men derjemte i manuskript *Utkast till en naturalhistorisk beskrifning öfver Åland*, 168 sidd. 4:o, samt en mängd vexter från Öland, Gottland och Stockholms skären.

År 1856 tilldelades kand. J. J. Chydenius ett reseunderstöd af 50 och stud. J. E. Furuhjelm af 30 rub. s:r för gemensam insamling af mollusker, fiskar m. m. vid norra stranden af Ladoga, samt åt kand. Th. Sælan och stud. J. E. Strömborg 50 rub. s:r hvardera, för att i botaniskt afseende undersöka östra delen af Nyland och komplettera vextsamlingen från denna ort. Resultaterna af dessa resor finnas framställda i 4:de häftet af sällskapets notiser.

År 1859 anslogos trenne reseunderstöd af 75 rub. s:r hvarje åt studd. A. J. Malmgren och Th. Simming samt kand. P. A. Karsten för att i naturalhistoriskt hänseende undersöka Satakunta och södra Österbotten eller trakten emellan Raumo och Wasa, enligt dem af sällskapet genom prof. Nylander meddelad instruktion. Redogörelser för

denna undersökning äro upptagna i 6:te häftet af sällskapets notiser. Insamlingarnas belopp är, såsom hörande till den följande perioden, upptaget nedanföre sid. 60.

Såsom redan i det föregående omnämndes, begynte sällskapet, till följe af W. Nylanders och de öfriga intendenternas påyrkan, 1846 uppträda som litterärt samfund, i så måtto att det hos Finska Vetenskaps-Societeten anhöll om att — ”ehuru sällskapet allt ifrån dess stiftande egentligen gjort insamlande af naturalster till sitt hufvudsyfte, och dess tillgångar ej heller medgifva publicerandet af de naturhistoriska iakttagelser dess medlemmar antecknat” — ”om möjligt, såsom bihang till Societetens utgifvande akter, under särskild paginering och rubrik af ”Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica förhandlingar” successivt få införa sådana af sällskapets medlemmar antecknade iakttagelser och uppsatser, som befundes vara för Finlands Fauna och Flora upplysande”, hvartill Vetenskaps-Societeten biföll ”så mycket hellre, som ej allenast sällskapets fosterländska och vetenskapliga syftemål är med societetens eget nära förenadt, utan äfven den societeten medgifna pröfningsrätt i afseende å offentliggörandet af sällskapets inlemnade arbeten lemnade densamma tillräcklig säkerhet derpå att kostnaden icke komme att öfverstiga hennes tillgångar.” Under följande år inlemnades äfven och trycktes så många afhandlingar att år 1848 det första häftet af dessa notiser, 306 sidd. 4:o, kunde utgifvas. Det innehöll: Anmärkningar om tvenne med *Parus Sibiricus* Gmel. förvexlade Mesarter af C. Lundahl, Mutillidae, Scoliidæ et Sapygidæ boreales af W. Nylander, Helsingfors-traktens Fogel-Fauna af M. v. Wright, Bidrag till Finlands Fjäril-Fauna af J. M. J. af Tengström, Adnotationes in expositionem monographicam Apum borealium af W. Nylander, Helminthologische Beyträge af C. Lundahl och Strödda Anteckningar af W. Nylander och M. v. Wright. Det andra häftet, 299 sidd. 4:o, utkom år 1852 innehållande: Djurvandringar i Lappmarken och norra delen af Finland åren 1839 och 1840 af C. R. Ehrström, *Conspectus Floræ*

Helsingforsiensis, Animadversiones circa distributionem plantarum in Fennia, particula I, Supplementum adnotationum in expositionem Apum borealium, Collectanea in Floram Karelicam, Collectanea in Floram Karelicam Continuatio, Additamentum ad Conspectum Florae Helsingforsiensis, Revisio synoptica Apum borealium, comparatis speciebus Europae mediae, alla af W. Nylander, samt Bidrag till mellersta Finlands Micromammalogi af C. Lundahl. Tredje häftet, 250 sidd. 4:o, utgifvet år 1857 innehåller: Flora Fagervikiensis af E. V. E. Hisinger, Lafvegetationen uti Savolaks, Ålands lafvegetation, begge af A. E. Nylander samt Naturalhistoriska Daganteckningar gjorda i Finland åren 1750—1845, af Ad. Moberg. Emedan det dittills begagnade kvartformatet ansågs för obeqvämt, förändrades det år 1858 till oktav, och en ny serie af Notiserna tog sin början. I dess första (4:de) häfte, 254 sidd. 8:o, (hvilket tillika af Vetenskaps-Societeten intogs såsom 3:dje häftet i dess Bidrag till Finlands Naturkännedom, Etnografi och Statistik) ingå: Notice sur quelques Cryptogames Scandinaves nouvelles par W. Nylander, Öfversigt af de i östra Nyland vexande Kotyledoner och Ormbunkar af Th. Sælán, Berättelse öfver en naturhistorisk resa i Karelén af J. J. Chydenius och J. E. Furuhjelm, Analyses Mycologicae af W. Nylander, Bidrag till Finlands Malakozologi I af A. E. Nylander, Geometridae, Crambidae et Pyralidae Faunae Fennicae af J. M. J. af Tengström, Anmärkningar och Tillägg till Finlands Småfjäril-Fauna af den samme, Ad vegetationem lichenosam Helsingforsiae, Savolaxiae et Alandiae addenda af W. Nylander, Strödda anteckningar af W. Nylander och Th. Sælán.

Dessutom utgaf sällskapet (såsom ofvan nämndes) år 1852 "Förteckning öfver Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica samlingar I", samt år 1859 "Herbarium Musei Fennici. Förteckning öfver Finska Musei Växtsamling utgifven af Sällskapet pro Fauna et Flora Fennica och uppgjord af W. Nylander och Th. Sælán. Med en karta." En jämförelse emellan dessa utvisar bäst de framsteg sällskapet under tiden gjort i botaniskt hänseende.

Genom utdelande af dessa arbeten inleddes sällskapet i skriftutbyte med följande utländska lärda samfund: Naturforschender Verein zu Riga, Entomologischer Verein zu Stettin, Société des naturalistes de Moscou, Naturhistorischer Verein der preussischen Rheinlande und Westphalens och Die naturforschende Gesellschaft in Bamberg.

Bibliotheket ökades dessutom genom inköp af åtskilliga naturhistoriska deskriptiva arbeten och tidskrifter samt genom förärade skrifter af C. H. Boheman, S. Nilsson, J. W. Zetterstedt, C. J. Schönherr, P. C. Zeller, F. J. Ruprecht, F. J. Wiedemann, C. E. Bergstrand, G. F. v. Böningh, P. U. F. Sadelin m. fl.

Förmedelst utfärdade kallelsebref ökades under denna tid sällskapet med 266 nya medlemmar.

Sällskapets stående fond utgjorde år 1842 nominelt 2000 rub. r:r, ehuru derifrån rätteligen hör afräknas dess skuld till universitetet 650 rub. s:r. Denna blef genom skedda afbetalningar småningom förminskad, dock återstodo år 1850 ännu 400 rub. s:r, hvilka sedermera intill 1853 med 100 rub. årligen amorterades. Emellertid hade denna fond genom öfverföring från årskassan något tillvuxit, så att densamma år 1850 utgjorde 2450 rub. s:r; år 1851 ökades densamma till 2,500, år 1856 till 2,700, år 1858 till 2,800 och år 1859 till 3,000 rub. s:r. Emedan de stadgade årliga afgifterna högst oregelbundet inflöto, i synnerhet från landsorterna, och svårligen för en längre framtid af flertalet kunde påräknas, beslöts år 1846 att de ledamöter, som i 12 år betalt årsavgift, skulle sedan vara derifrån frikallade; men såvida äfven uppbörden deraf förorsakade stora svårigheter, ändrades år 1848 stadgandet sålunda, att endast en inskrifningsavgift, som för studerande bestämdes till 3 rub. och för de öfriga till 5 rubel silfver, af hvarje inländsk ledamot skulle erläggas, hvarigenom, och sedan de resterande afgifterna, såvidt möjligt var, under år 1851 blifvit genom kommissionärerna indrifna, större reda och ordning infördes i sällskapets penningeangelägenheter.

Sällskapets nya ställning och verksamhet åren 1859—1871.

Genom samlingarnes afträdande till universitetet och antagandet af nya stadgar, kom sällskapet i en annan ställning, ehuru dess verksamhet i det hela taget dock förblef eller åtminstone kunde hafva förblifvit densamma som tillföre. Ganska få bestämmningar i de förra stadgarne hade blifvit förändrade, deremot en mängd, som under lång tid saknat tillämpning, uteslutne. Sällskapets ändamål fastställdes nu vara "att sammanbringa och bearbeta nödiga materialier till en i möjligaste måtto fullständig Fauna et Flora Fennica. I denna afsigt må sällskapet 1:o insamla alla slags inom Finlands område befintliga organiska naturalster för att till Kejsarliga Alexanders-Universitetets Finska Naturalhistoriska Museum öfverlemnas, och 2:o söka förskaffa sig uppgifter och underrättelser rörande dem, samt dessa sedan offentliggöra." Embetsmännen, hvilka inskränktes till ordförande, vice-ordförande, sekreterare, skattmästare och så många intendent, behofvet påkallar, utses alla genom val; de sistnämnde likväl sålunda att de föreslås af föreståndarene för de särskilda delarne af universitetets finska museum, antagas af sällskapet och valet underställes konsistorii stadfästelse. Intendents åliggande är att tillhandagå vederbörande prefekt vid sagda museum med vården och ordnandet af den del, hvarvid han är anstald, till honom öfverlemna sällskapets bidrag och hos sällskapet anmäla om de förändringar, den afdelning af museum, hvartill han hör, tid efter annan undergått. Sällskapets sammanträden bestämmas af ordföranden, men hållas såsom förr blott under läseterminerna. Till vigtiga beslutsfattande fordras närvaro af minst 10 ledamöter, men för mindre vigtiga fem, då de äro ense. Årssammanträdet hålles den 13 Maj, Floras dag, eller om hinder då möta, någon annan dag i medlet af Maj månad. Ändringar i stadgarne kunna beslutas endast på årsdagen och det med enkel pluralitet, men underställas högvederbörlig stadfästelse. — Af sällskapets stående fond får ej annat än de influtna räntorna

användas, innan den uppgått till 3,000 rub. s:r (12,000 mark), men hvad derutöfver finnes i densamma får sällskapet efter förefallande behof på årsdagen disponera. — Alla de inhemska organiska naturalster sällskapet kunnat sammanbringa öfverlemnas till universitetets finska museum, och de under rättelser eller uppsatser rörande Finlands Fauna eller Flora, som till sällskapet inlemnas, meddelas af detsamma åt Finska vetenskaps-societeten eller universitetet, ifall det ej ser sig sjelft i stånd att dem offentliggöra. Då inventering af meranämnda museum anställes, äga tvenne af sällskapet utsedde inventeringsmän densamma öfvervara och om förloppet deraf i sällskapet anmäla. Komme sällskapet att upphöra, tillfaller all dess egendom universitetet, som drager försorg derom att räntorna å de kontanta medlen användas till förmån för dess finska museum.

Häraf synes att sällskapets tillgöranden med naturaliers insamling, bestämning och beskrifning kunnat förblifva nära nog desamma som förut, i händelse fullständig harmoni emellan sällskapet och föreståndarene för universitetets samlingar ägt rum. Nu var detta fallet endast med den botaniska delen, och ju mera verksamheten drogs åt detta håll, desto större svårigheter uppstodo på de andra. Tillfälliga omständigheter lade dessutom hinder i vägen för den kommunikation emellan sällskapet och de zoologiska samlingarne, som föreningsförslaget afsett. Statsrådet Nordmann hade visserligen med förgätande af det förflutna närmat sig sällskapet, föreslog intendent för den del af de zoologiska samlingarne, som stod under hans inseende, och deltog i dess sammanträden med hållande af föredrag samt erbjudande af bidrag till sällskapets notiser; men då ingen intendent underhöll gemenskapen med fogel- och dipter-samlingen, samt universitetets öfriga insektsamlingar stodo under närmare tillsyn af en särskild vårdare, som tidtals äfven förestod professionen i zoologi och hvilken likaledes så mycket som möjligt, med undantag af polemiska fall, syntes undvika beröring med sällskapet, hvartill kom att den utsedde intendenten snart nog och förrän han begynte göra zoologin till speciellt före-

mål för sina studier, genom utrikes resor från orten aflägsnade sig, var det ganska naturligt att sällskapetets intellektuella och pekuniära tillgångar nästan uteslutande användes på botaniska forskningar, hvilka nu hos oss företrädesvis egnades åt kryptogamernas eller sporvexternas samlande och beskrifvande. Smärre afbrott uppstodo väl äfven här genom Nylanders utrikes vistelse, som läsåren 1859—1860 och 1861—1862 undandrog honom den direkta verksamheten *uti*, men ingalunda afstängde honom ifrån en sådan *för* sällskapet, hvaremot han under de tvenne år (1860—1861 och 1862—1863) han hemma såsom ordförande ledde detsamma, gaf förnyad fart åt undersökningarne i nämnda riktning genom universitetets och sällskapetets utrustande af större, på hans synnerliga bedrifvande tillvägabragta expeditioner till flere delar af landets fauna-och flora-område. Dessutom drog han försorg om befordrandet af sällskapetets litterära verksamhet ej blott genom publicerande af ett större och några mindre arbeten, utan äfven derigenom att han år 1861 utverkade ett statsanslag på fem år af 800 mark årligen till tryckning af sällskapetets skrifter och sålunda gjorde det oberoende af vetenskaps-societetens välvilja och tillgångar. Det var derföre för sällskapet en högst smärtsam förlust att Nylander år 1863 tog afsked från professionen och måhända för alltid lemnade sitt fosterland; dock vilje och kunne vi hoppas att, likasom han hittills fortfarande med råd och dåd bistått sällskapet, han äfven framdeles skall med den första kärlekens värma omfatta samt, så vidt möjligt är, befrämja dess genom honom först till lifs uppkallade vetenskapliga sträfvanden.

Ehuru sällskapet till följe af nyss anförda förhållanden hufvudsakligen arbetade för kännedomen af Finlands Flora, åsidosatte det dock ingalunda de tillfällen, som erbjödo sig att verka äfven till fullständigare kunskap om dess Fauna. Sålunda bestämdes vid den expedition, som på universitetets och sällskapetets gemensamma bekostnad år 1861 utsändes till östra (ryska) lappmarken och Hvita hafvet, att tvenne af deltagarene skulle äfven besörja om bidrag till djursamlin-

lingarne och år 1863 gafs samma uppdrag åt den till Onega-trakten utskickade. Att åtskilliga af sällskapet medlemmar på andra håll (i Finska vetenskaps-societetens Bidrag till Finlands Naturkännedom etc.) vid denna tid publicerade arbeten i Finlands Fauna, såsom *Finlands Foglar* af M. v. Wright, *Öfversigt af Finlands hittills kända Orthopterer* af E. Hisinger, *Finlands tvåvingade insekter (diptera)* af E. J. Bonsdorff, *Erstes Verzeichniss der in Finland und Lappland bisher gefundenen Spinnen* von A. v. Nordmann, harrörde väl hufvudsakligen deraf att sällskapet tillgångar voro alltför knappa för bestridande af flere arbetens tryckning samtidigt. Åtminstone finner man att de samlingar sällskapet och dess medlemmar dertill kunnat erbjuda, stått till författarenas fria disposition.

Sedan Nylander afträdt ifrån ordförandeskapet, uppdrogs detsamma år 1864 för andra gången åt hans företrädare, hvilken sedan 1859 i egenskap af vice-ordförande på särskilda tider under den förstnämndes frånvaro handhaft ledningen af sällskapet angelägenheter. Som detta uppdrag i alla händelser endast kunde blifva provisoriskt, och ett afböjande deraf ansågs möjligen förorsaka ny splittring och oreda, antogs detsamma och bibehölls till år 1866, då sällskapet nuvarande ordförande, professoren i botanik d:r S. O. Lindberg dertill utvaldes. Under hans ledning har sällskapet verksamhet i alla riktningar varit jemnt och raskt tilltagande, särskilda delar af landet hafva med närmare fästadt afseende vid sporrexterna och leddjuren blifvit ånyo undersökta, såväl faunan som floran i talrika utgifna större och mindre afhandlingar bearbetad, samlingarne i universitetets finska museum genom rikligt inflytande bidrag fortfarit att ökas, dess förbindelse med utländska lärda samfund blifvit alltmera utvidgad och af sådana eftersökt, kort sagdt, sällskapet har med enhällighet och flit arbetat för sitt höga och fosterländska syftemål samt deri haft verklig och synbarlig framgång.

Begagnande vid den speciellare framställningen af sällskapet verksamhet under dessa sistförflutna tolf år samma

ordning, som vid de föregående perioderna, anföre vi först sällskapet embetsmän under denna tid.

- Ordförande: W. Nylander 1859—1863.
A. Moberg 1864—1866.
S. O. Lindberg 1866—
- Vice-ordförande: A. Moberg 1859—1864.
F. J. Rabbe 1864—1866.
A. Moberg 1866—1868.
A. J. Malmgren 1868—
- Sekreterare: A. H. Chydenius 1859—1860.
H. Backman 1860—1864.
N. I. Fellman 1864—1866.
M. M. W. Brenner 1866—
- Skattmästare: G. A. Åkerberg 1859—1860.
F. G. Sanmark 1860—1866.
F. J. Rabbe 1866—1871.
S. G. Elmgren 1871—
- Zoologisk intendent: A. J. Malmgren 1859—1862.
K. E. Inberg 1864—1867.
J. A. Palmén 1867—
- Botanisk intendent: A. Th. Sælán 1859—1866.
J. P. Norrlin Febr. 1867—

Sällskapet sammanträden vunno under Nylanders ordförandeskap ett nytt lif och intresse genom de föredrag han dels sjelf ofta höll, dels förmådde andra ledamöter att hålla. Visserligen hade äfven förut uppmaningar dertill icke saknats, äfvensom alla de redogörelser, hvilka af utsända exkurrenter inlemnats, blifvit åtminstone i utdrag eller till sina allmännare delar för sällskapet upplästa, men någon sedvana att vid sammankomsterna tala öfver eller diskutera något naturhistoriskt ämne hade icke kunnat införas. Detta blef nu mera brukligt, ehuru ganska få utom honom ännu på hans tid fördristade sig att uppträda. Deremot hafva på senare tider flere medlemmar utom ordföranden, som visserligen deruti mest utmärkt sig, genom intressanta meddelanden bidragit till att göra dessa sammanträden, hvilka sedan år 1866 regelbundet hållits den första lördagen i hvarje

månad, i hög grad lärrika och underhållande. De som i detta hänseende mest verkat, om ock icke alltid direkt, för sällskapets ändamål, kännedomen af Finlands fauna och flora, äro professorerna Nylander, Nordmann, Lindberg och Malmgren, doktorerna Sanmark och Sælán, magistrarne J. R. Sahlberg, Fellman och Brenner samt stud. O. M. Reuter.

Huruvida bidragen till förökande af samlingarne i universitetets finska museum numera kunna anföras såsom en förtjenst af sällskapet, är en fråga, som icke ovilkorligen torde bejakas. Föräringar till desamma kunna nemligen inkomma och hafva otvifvelaktigt gjort det på andra vägar än genom sällskapet. Uti intendenternas berättelser om samlingsarnes tillväxt har emellertid någon skilnad härutinnan icke blifvit iakttagen, och det är derföre omöjligt att särskildt upptaga de bidrag, som genom sällskapet till desamma influtit, så framt de icke inlemnats till följe af expeditioner utrustade på dettas bekostnad. Likväl torde gifvarens välvilliga afsigt att för sin del på samma sätt som sällskapet i dess helhet bidra till uppnående af det föresatta målet fordra äfven från sällskapets sida ett tacksamt offentligt erkännande, och det är i detta syfte några (ty att uppräknas alla blefve alltför vidlyftigt) af dessa här nämnas. Anmärkas bör derjemte att underrättelser om de zoologiska samlingarne icke kommo sällskapet tillhanda åren 1861—1864, hvarföre för denna tid endast de genom sällskapet insända gåfvor kunna beräknas. Ibland de några och 60 gifvare, som genom frivilliga föräringar bidragit till förökande af samlingarne af *vertebrerade djur* och *fogelägg* må nämnas forstmästaren C. Brander, doktorerna C. R. Ehrström och C. E. Soldan, professor Malmgren, magistrarne Sahlberg och Palmén, kand. Lundström, lektor A. Blomqvist, stud. A. J. Malmberg. *Insekter* och andra *leddjur* hafva ökats genom bidrag af omkring 30 gifvare, de flesta af magistrarne Palmén, Sahlberg, F. Woldstedt, Inberg, studd. O. Reuter och M. v. Essen, prov.läkaren J. M. J. af Tengström, apothekaren A. Günther, studd.

Th. Simming och O. Carlenius. Föräringar till vextsamlingen hafva inlemnats af circa 140, de talrikaste och flesta af lektorerna P. A. Karsten, K. J. Arrhenius och E. J. W. Bonsdorff, d:r Sælán, magistrarne Norrlin, Brenner, Unonius, Fellman, Palmén och B. A. Nyberg, professorerne N. J. Andersson, Nylander, Malmgren, adjunkten Th. Fries, mag. Laestadius, apothekaren Günther, forstkonduktör F. Silén, d:r K. A. Bomansson, possessionaten O. Bomansson, lektor H. A. Kullhem, prov.läkaren af Tengström, kand. O. E. Rönnbäck, studd. A. J. Malmberg, Th. Simming, O. Carlenius, magg. K. Wahlman, J. A. Fastberg, kand. A. H. Cajander, barón E. Hisinger, stud. K. Collin.

Utom dessa gåfvor har sällskapet på ett mera direkt sätt och i högre grad bidragit till förkofran af det finska museum genom de talrika expeditioner, som genom sällskapets försorg och på dess bekostnad blifvit utsända till nästan alla delar af den finska faunans och florans område.

Den år 1859 till Satakunta och södra Österbotten utsända, redan i det föregående omtalade expeditionen af studd. A. J. Malmgren och Th. Simming samt kand. P. A. Karsten inbragte till den botaniska samlingen 167 arter monokotyledoner, 389 arter dikotyledoner, 3 arter gymnospermer, 34 arter ormbunkar, 159 arter mossor, nära 300 arter lafvar och omkring 650 arter svampar.

År 1861 utrustades en större expedition till östra eller ryska lappmarken sålunda att universitetet dertill anslog 300 och sällskapet 275 rub. s:r. Deltagare deri voro licentiaten P. A. Karsten, studd. N. I. Fellman, G. Selin och K. E. Inberg. Den uppgjorda planen derföre var att de begge förstnämnde (botanister) öfver Uleåborg, Kuusamo, Kantalaks och Imandra skulle fara till Kola och längs Ishafvets strand till norrska gränsen, de två sednare, Selin som botaniker och zoolog och Inberg som entomolog, genom Petrosawodsk och ryska Karelen framgå till Onega och derifrån till Hvita hafvet, besöka Solowetskoi och sedan hufvudsakligen taga östra delarne af lappska halfön till fält

för sina forskningar, hvilken plan dock ej blef utförd, isynnerhet hvad de sednare beträffar. Redogörelse för denna äfvensom en år 1863 af Fellman på universitetets bekostnad anställd exkursion längs kusten omkring hela den rysk-lappska halfön förekommer i det snarligen utkommande 8:de häftet af sällskapetets notiser. Enligt tillgängliga uppgifter utgjordes insamlingarne år 1861 af 470 arter fanerogamer, 35 ormbunkar, 180 mossor, 336 lafvar, 195 svampar, 186 arter lepidoptera, 150 coleoptera, 18 neuroptera, 110 hymenoptera, 130 diptera och 2 orthoptera, 12 exx. foglar, 1 däggdjur samt åtskilliga mollusker och echinodermer.

År 1863 blef, efter erhållen underrättelse derom att det geologiska sällskapet i Petrosawodsk ärnade utsända exkurrenter till trakten af Onega, beslutet att från sällskapetets sida stud. Th. Simming deri skulle deltaga och erhålla ett understöd af 200 rub. s:r, samt från universitetets stud. H. Kullhem (hufvudsakligen i geologiskt ändamål) med ett understöd af 100 rub. s:r. Till museum inlemnades af Simming 88 arter lepidoptera och 115 arter lafvar, af Kullhem 109 arter mossor och 262 arter lafvar. Samma sommar hade kand. N. I. Fellman af universitetet erhållit ett understöd af 300 rub. s:r till fortsättande af sin rysk-lappska forskningsresa, hvare studd. M. W. Brenner och N. J. Laurin på egen bekostnad deltog. Af sällskapet gafs dessutom åt studd. J. P. Norrlin och F. Silén ett understöd af 25 rub. vardera till anställande af exkursioner i Asikkala socken.

År 1864 tilldelades af sällskapet för en botanisk exkursion till norra Österbotten åt mag. B. A. Nyberg och stud. M. W. Brenner, 100 rub. vardera. Af den förre inlemnades derifrån 319 arter fanerogamer och 22 ormbunkar, af den sednare 323 arter fanerogamer och 16 ormbunkar och derjemte en mängd af dem insamlade mossor.

År 1865 blef icke af sällskapet någon expedition utsänd, men en större sådan utrustades från universitetet till norra Karelen och Savolaks, hvare deltagare voro studd. J. A. Palmén, E. I. Grönvik, C. Lundström och F. W.

Woldstedt. Insamlingarne utgjordes hufvudsakligen af insekter till omkring 11,000 exx. förnämligast diptera.

År 1866 erhöles studd. J. R. Sahlberg och A. J. Malmberg understöd af 400 mark hvardera till anställande af en entomologisk och botanisk undersökning af den söder om Wuoksen belägna delen af Karelen eller det så kallade Karelska näset. För denna exkursion, från hvilken de medförde omkring 600 arter fröväxter och omkring 6,000 exx. insekter (orthoptera 33 arter, hemiptera 296 arter och coleoptera omkring 1,000 arter) är i botaniskt hänseende af Malmberg och i entomologiskt af Sahlberg redogjort i sällskapetets notiser häft. 9 och 11. Tillika hugnades e. landskanslisten O. Bomansson och stud. J. P. Norrlin med ett understöd af 200 mark hvardera för botaniska insamlingar och undersökningar på deras hemorter, den förre på Åland, den sednare i Tavastland. De flerfaldiga remisser af Åländska mossor, som af Bomansson förut inlemnats, ökades nu med 65 sällsyntare arter, Norrlin åter sammanfattade sina fleråriga forskningar uti en afhandling tryckt i 11:te häftet af notiserna.

År 1867 utsändes flere exkurrenter och åt flere håll än någonsin tillföre. På sällskapetets begäran ökade universitetet med 2,000 mark det anslag af 1,600 mark, sällskapet bestämt för en expedition till vestra delen af finska lappmarken (Enontekis och Muonioniska). Deltagare deri voro amanuensen J. P. Norrlin, studd. J. A. Palmén, J. R. Sahlberg och A. J. Malmberg. Under den kalla och våta sommaren kunde insamlingarne ej blifva så rika som man hoppats, dock finnas antecknade såsom resultater deraf, af Malmberg inlemnade 200 fröväxter i 275 exx., af Norrlin 470 arter lafvar, af Palmén 32 arter foglar (71 exx.), 59 arter fogelägg (144 exx.) och 185 arter coleoptera samt af Sahlberg 62 arter hemiptera och 418 arter coleoptera. — Ytterligare erhöles stud. M. M. W. Brenner 150 mark såsom understöd för en resa till Hogland (redogörelse därför i 11:te häftet af sällskapetets notiser), stud. Th. Simming 100 mark för en exkursion till Walamo, forstkonduktören F. Silén

100 mark till insamling af mossor i Kuusamo (insända 90 sällsyntare arter) och kandidaten A. H. Cajander 150 mark reseunderstöd till Åland för att efterforska krustacéer (för hvilka är redogjort i 10:de häftet af notiserna, der 61 arter finnas uppräknade).

År 1869 utgaf sällskapet tre understöd till resor på särskilda håll, alla i botanisk syftning, nemligen åt stud. A. J. Malmberg 100 mark för undersökning af Kuopiotraktens flora, åt stud. V. F. Brotherus 200 mark för exkursioner i nordligaste delarne af Tavastland, förnämligast i Wiitasaari och Pihtipudas socknar, åt mag. M. M. W. Brenner 300 mark för undersökning af någon på eget val beroende trakt af Österbotten. — Dessutom hade mag. J. Sahlberg af universitetet ur Henningska fonden erhållit understöd för en entomologisk forskningsresa till ryska Karelen (för hvilken redogörelse finnes införd i sällskapets notiser häft. 11).

År 1870 gafs af sällskapet såsom reseunderstöd åt mag. J. Sahlberg 800 mark för anställande af en förnyad entomologisk undersökning af ryska lappmarken, i synnerhet dess östra kust och dess vestliga fjälltrakter, hvarvid stud. A. J. Malmberg var honom följaktig; åt kandid. V. F. Brotherus 150 mark till fortsättning af hans under föregående sommar påbegynta resor i norra Tavastland (inlemnade 396 frövexter och ormbunkar) samt åt konrektor K. A. Aschan 50 mark för ornithologiska forskningar i socknarne närmast Kuopio (insände 25 st. fogelbon dels med dels utan ägg, 14 arter foglar och 1 mammale). — Äfven universitetet hade för denna sommar tilldelat kand. E. W. Woldstedt understöd för en entomologisk resa till norra Tavastland, hvarigenom den finska insektsamlingen erhöll betydande tillvext.

Genom meddelade understöd har sällskapet sålunda tidtals föranstaltat undersökningar af vissa delar af landets fauna och flora, samt med insamlingar af naturalier från nästan alla dess trakter riktat det finska naturhistoriska museum. Af det anförda synes tydligt att den åsigt om sällskapets obehörighet att med sina forskningar öfverskrida Finlands politiska gräns, som år 1849 gjorde sig gällande,

allt sedan den tiden varit helt och hållet förkastad. Endast en medlem af sällskapet, professor Mäklin, har i senare tider uttalat sig för vidhållande af den politiska skiljegränsen, hufvudsakligen på den grund att någon naturlig gräns ej finnes, icke ens der sällskapet nu velat statuera en sådan. Detta är dock en sak, som endast genom ännu längre bort utsträckta undersökningar kan till fullo utredas; men man kan dervid svårligen undgå att göra sig den fråga: hvar finnes den naturliga gränsen för finska faunans och florans område åt vester? Utgör Muonioelf i sjelfva verket en sådan? Och om icke, hvar bör denne gräns anses belägen? Att döma efter några af sällskapets utgifna skrifter t. ex. "Lichenes Scandinaviae", "Musci novi scandinavici" och den snart utkommande "Öfversigt af Finlands och den skandinaviska halföns Cicadarier" tyckes gränsen utgöras af Nordsjön, ja för några synes till och med denna begränsning vara för trång. Detta allt kan otvifvelaktigt vara mycket godt, mycket förtjenstfullt — men månne det verkligen tillhör *Fauna et Flora Fennica*?

Sällskapets litterära verksamhet har under detta senaste decennium betydligen tilltagit och synes vara i ständigt stigande. Det statsanslag för tryckningen af sällskapets skrifter, 800 mark årligen, som år 1861 erhöles på fem år och på lika lång tid förnyades år 1868, har icke mera varit tillräckligt för publicerande af de allt rikligare ingifna afhandlingarne, hvarföre sällskapet under detta år nödgats hos Kejs. Senaten ansöka om en tillökning till det förra af 700 mark, hvilken äfven för nästkommande år i nåder blifvit beviljad. De sju häften af notiser ur sällskapets förhandlingar, som på dessa tio år utkommit, vittna icke blott att naturhistoriska studier hos oss grundligt och vetenskapligt idkas, utan innehålla äfven arbeten af verkligen framstående värde. Det 5:te häftet (i oktavserien det 2:dra) utkom 1861, utgör 312 sidd. 8:o och upptages helt och hållet af ett arbete, *Lichenes Scandinaviae exposit* W. Nylander. — Det 6:te äfven tryckt år 1861, 224 sidd. 8:o, innehåller *Botanisk resa till Satakunta och södra Österbotten sommaren 1859* af Th.

Simming, P. A. Karsten och A. J. Malmgren; Förteckning öfver i Satakunta och södra Österbotten observerade ormbunkar, mossor och characéer af Th. Simming; Förteckning öfver lafvar samlade i Satakunta och södra Österbotten, Om klofällningen hos Dalripan, Anteckningar om de i trakten af Kajana förekommande Foglar, alla af A. J. Malmgren; Bidrag till kännedomen om Finlands Libellulider af E. Hisinger; Ett bidrag till nordvestra Nylands flora af G. Selin; Diatomaceis Fenniae fossilibus additamentum scripsit W. Nylander; Minnesteckning öfver professor C. R. Sahlberg af F. G. Sanmark; samt Strödda Anteckningar af J. M. J. af Tengström, C. R. Ehrström, P. A. Karsten, Th. Simming, Th. Sælán och W. Nylander. — Det 7:de utgafs år 1867, 117 sidd. 8:o, innehåller: Bidrag till sydvestra Finlands flora af A. J. Zetterman och A. E. Brander; Bidrag till Tavastehustraktens flora af E. F. Aspelin och A. Thurén; Öfversigt af Gustaf Adolfs sockens flora af Ernst Bonsdorff; Öfversigt af Finlands botaniska litteratur af Th. Sælán. Det långa uppehållet emellan detta och det föregående häftet vållades af det 8:de, hvars tryckning, påbörjad år 1864, ännu ej blifvit afslutad. Detta häfte är nemligen bestämdt att innehålla allt hvad i botaniskt hänseende blifvit undersökt från östra (ryska) Lappland. En del deraf har visserligen länge varit fulländad och något distribuerad, nemligen: "Plantae vasculares in Lapponia orientali sponte nascentes. offert N. I. Fellman. Cum mappa geographica", men lafvarnes bestämning, som var anförtrodd åt prof. Nylander, förorsakade först ett längre uppehåll, och sedermera torde andra sporvexter ytterligare tillkommit, hvilka man äfven vill hafva deri införda. — Det 9:de utkom 1868, 375 sidd. 8:o, och upptager: En liten profbit på namnförbistring, Animadversiones de Hypno elegante Hook. et speciebus europaeis Plagiothecii, Observationes de Mniaceis europaeis, Observationes de formis praesertim europaeis Polytrichoidearum, af S. O. Lindberg; Entomologiska anteckningar från en resa i sydöstra Karelen sommaren 1866. I. Orthoptera och Hemiptera, Bidrag till kännedom om Fin-

lands dimorpha insekter, Hemiptera samlade i Torneå Lappmark 1867, af J. Sahlberg; Ornithologiska iakttagelser under en resa i Torneå Lappmark år 1867 af J. A. Palmén och J. Sahlberg; Musci novi scandinavici descripsit S. O. Lindberg; Förteckning öfver Karelska näsets kärlvexter af A. J. Malmberg; Fungi quidam novi fennici, Agaricini in paroecia Tammela crescentes, Gastero- et Myxomycetes circa Mustiala crescentes, Polyporei et Hydnacei in paroecia Tammela crescentes, Auricularici, Clavarici et Tremellini in paroecia Tammela crescentes, af P. A. Karsten. — Det 10:de utgafs 1869, 404 sid. 8:o, med två taflor och en karta, utgöres af: Observationes circa Pezizas Fenniae scripsit W. Nylander; Monographia Pezizarum fennicarum scripsit P. A. Karsten; Försök att bestämma de af Elias Tillandz i hans "Catalogus Plantarum" upptagna vexter, af O. E. A. Hjelt; L. J. Prytz, Florae Fennicae Breviarium ex schedulis auctoris continuatio Edidit O. E. A. Hjelt; Catalogus Lepidopterorum Faunae Fennicae praecursorius, auctore J. M. J. af Tengström; Bidrag till kännedomen om sydvestra Finlands krustaceer af A. H. Cajander; Fogelarter iakttagne inom Pudasjärvi socken af Uleåborgs län af C. Brander; Anteckningar om Finlands och skandinaviska halföns Anseridae af A. J. Malmgren. — Det 11:te, tryckt år 1871, 467 sidd. 8:o, med en tafla, innehåller: Bidrag till kännedom af Finska vikens övegetation af M. Brenner; Manipulus Muscorum primus, quem scripsit S. O. Lindberg; Bidrag till sydöstra Tavastlands flora af J. P. Norrlin; Monographia Ascobolorum Fenniae, auctore P. A. Karsten; Symbolae ad Mycologiam fennicam, auctore P. A. Karsten; Lichenes rariores circa Mustiala lecti a H. A. Kullhem; Hemiptera Heteroptera samlade under en resa i ryska Karelen sommaren 1869 af J. Sahlberg; Pargas sockens Heteroptera förtecknade af O. M. Reuter; Entomologiska anteckningar från en resa i sydöstra Karelen sommaren 1866. II. Coleoptera, Anteckningar till Lapplands Coleopter-fauna, och Othismopteryx ett nytt genus bland Finlands coleoptera af familjen Colydiidae, af J. Sahlberg; Ytterligare bidrag till kännedomen

om Finska vikens övegetation af M. Brenner; Meddelanden från sällskapets förhandlingar.

De litterära förbindelser, sällskapet med andra lärda samfund knutit, hafva äfven, i samma mån det genom utgifna skrifter gjort sig känt, i hastig progression förökats. Utom de från föregående period ingångna, hafva sådana uppstått med följande, hvilkas skrifter sällskapet i utbyte mot sina erhåller: Finska Vetenskaps-Societeten, Ryska entomologiska sällskapet (Русское энтомологическое общество) i S:t Petersburg, Naturvännernas sällskap (Общество любителей естествознания) i Moskwa, Dorpater Naturforscher Gesellschaft, Universitetet i Lund och Christiania, Den botaniske forening i Kiöbenhavn, Kön. Preussische Akademie der Wissenschaften, Botanischer Verein der Provinz Brandenburg, Schlesische Gesellschaft für vaterländischer Cultur, Entomologischer Verein zu Stettin, Nassauischer Verein für Naturkunde, Kön. Bayerische Akademie der Wissenschaften, Kön. botanische Gesellschaft zu Regensburg, Zoologisch-botanische Gesellschaft in Wien, Naturforschender Verein in Brünn, Naturhistorisches Landesmuseum von Kärnthen, Verein der Aerzte in Steiermark, Università Toscane (Pisa), Società crittoga-mologica Italiana (Genua), Société botanique de France, Société d'histoire naturelle de Strassbourg, Société des sciences naturelles de Cherbourg, Société Linnéenne de Bordeaux, Société malacologique de Belgique, Dublin university zoological et botanical association, Boston society of natural history. Att sällskapet dessutom genom de förbindelser, det underhållit med utgifvare af naturhistoriska tidskrifter och andre naturforskare, erhållit värderika bidrag till sitt bibliotek, må slutligen med tacksamhet omnämnas.

Enligt den nu utgifna förteckningen öfver sällskapets medlemmar, har antalet af desamma ökats till 1016, af hvilka 484 veterligen ännu lefva.

Sällskapets penningeangelägenheter hafva omsorgsfullt vårdats, och den stående fonden bibehållits vid det i stadgarna bestämda beloppet af 12,000 mark.

Mycket torde visserligen saknas i denna enkla skildring af sällskapets lif och verksamhet under dess femtioåriga tillvaro, men af det anförda bör dock visa sig huru detsamma i trots af missöden och motgångar, hvilka nästan alla mänskliga företag äro underkastade, troget arbetat för en närmare kännedom af det kära fosterlandets herrliga, om ock i vissa hänseenden fattiga natur, samt oförtrutet och säkert framgått emot sitt föresatta mål. Detta lyser visserligen ännu på långt afstånd — och knappast synes ens någon gryning till den dag, som skall medföra uppfyllelse af det löfte, hvilket universitetet för mer än tretton år sedan gaf sällskapet, att alla de finska samlingarne skola förenas till ett Finskt naturhistoriskt museum — men måtte sällskapet det oaktadt icke förtröttas i sina ädla fosterländska sträfvanden, måtte det allt framgent med allvarlig och samvetsgrann forskning, med sjelfförsakande och kärleksfull endrägtighet ständigt, kraftigt och välsignelserikt verka för befrämjandet, fullkommandet och spridandet af kunskapen om *Fauna et Flora Fennica!*